

မြန်မာ့

စွယ်စုံကျမ်း

နှစ်ချုပ်

၂၀၁၀

မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းနှစ်ချုပ် (၂၀၁၀)

မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်း

စာပေဗိမာန်က မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်း ၁၅တွဲကို ၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင် "က" အက္ခရာမှ စတင်ထုတ်ဝေခဲ့ရာ ၁၉၇၆ ခုနှစ်၌ "အ" အက္ခရာ အဆုံးအထိ ပြီးမြောက်ခဲ့သည်။ မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းနှစ်ချုပ် များကို ၁၉၇၈ ခုနှစ်မှစ၍ နှစ်အလိုက် တစ်နှစ်တစ်အုပ် ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ယခုထုတ်ဝေလိုက်သော မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းနှစ်ချုပ် (၂၀၁၀) သည် ၃၂ အုပ်မြောက် စာအုပ်ဖြစ်သည်။

မြန်မာ့ရည်ညွှန်းကျမ်းစီစဉ်ရေးအဖွဲ့

၁ ဒေါက်တာသော်ကောင်း	အဖွဲ့ဝင်၊ မြန်မာသမိုင်းအဖွဲ့	ဥက္ကဋ္ဌ
၂ ဒေါက်တာကျော်စိန်	ပညာရေးဝန်ကြီး (ငြိမ်း)၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၃ ဒေါက်တာမျိုးသန့်တင်	ဥက္ကဋ္ဌ၊ ခတ္တိယနည်းပညာ ပြန့်ပွားရေးလုပ်ငန်း	အဖွဲ့ဝင်
၄ ဒေါက်တာခင်အေး (မောင်ခင်မင်-၁၈၆၅)	အဖွဲ့ဝင်၊ မြန်မာစာအဖွဲ့	အဖွဲ့ဝင်
၅ ဒေါ်တင်ဘုန်းနွယ်	စာကြည့်တိုက်မှူးကြီး (ငြိမ်း)၊ တက္ကသိုလ်များဗဟိုစာကြည့်တိုက်	အဖွဲ့ဝင်
၆ ဦးမြင့်ကြိုင်	ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ သမိုင်းသုတေသနဦးစီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၇ ဒေါက်တာတိုးလှ	ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ (၂)၊ မြန်မာသမိုင်းအဖွဲ့	အဖွဲ့ဝင်
၈ ဒေါက်တာခင်မောင်ညွန့်	အဖွဲ့ဝင်၊ မြန်မာသမိုင်းအဖွဲ့	အဖွဲ့ဝင်
၉ ဦးထွန်းအောင်ချိန်	ပါမောက္ခ (ငြိမ်း)၊ သမိုင်းဌာန၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်	အဖွဲ့ဝင်
၁၀ ဦးတင်ခ (ဏက္ကသိုလ်တင်ခ)	ဦးဆောင်ညွှန်ကြားရေးမှူး (ငြိမ်း)၊ သတင်းနှင့်စာနယ်ဇင်းလုပ်ငန်း	အဖွဲ့ဝင်
၁၁ ဦးချစ်နိုင် (ချစ်နိုင်-စိတ်ပညာ)	ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် (ငြိမ်း)၊ ပြန်ကြားရေးနှင့်ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးဦးစီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၂ ဦးဘသန်း (မဟာဝိဇ္ဇာ)	ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် (ငြိမ်း)၊ ဝန်ထမ်းရေးရာဦးစီးဌာန	အဖွဲ့ဝင်
၁၃ ဒေါ်ကြန့် (မကြန့်)	အဖွဲ့ဝင်၊ မြန်မာစာအဖွဲ့	အဖွဲ့ဝင်
၁၄ ဦးထွန်းတင့်	အဖွဲ့ဝင်၊ မြန်မာစာအဖွဲ့	အဖွဲ့ဝင်
၁၅ ဦးမောင်လှိုင် (မောင်ဆွေငယ်)	စာတည်းမှူးချုပ် (ငြိမ်း)၊ စာပေပိမာန်	အဖွဲ့ဝင်
၁၆ ဦးခင်စိုး (ခိုးခိုး-ပန်းတောင်း)	စာတည်းမှူး၊ စာပေပိမာန်	အဖွဲ့ဝင်
၁၇ ဦးတင့်ဆွေ (ရဲရင့်တင့်ဆွေ)	စာတည်းမှူးချုပ်၊ စာပေပိမာန်	အတွင်းရေးမှူး
၁၈ ဦးစိုးမြင့်သန်း (နေ့သင်နိုင်)	စာတည်း(တာဝန်ခံ)	တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး

စာပေပိမာန်၊ စာတည်းဌာန

စာတည်းမှူးချုပ် ဦးတင့်ဆွေ (ရဲရင့်တင့်ဆွေ)
 စာတည်းမှူး ဦးခင်စိုး (ခိုးခိုး-ပန်းတောင်း)

မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းနှစ်ချုပ်၊ စာတည်းအဖွဲ့

စာတည်း (တာဝန်ခံ) ဦးစိုးမြင့်သန်း (နေ့သင်နိုင်)
 စာတည်း ဒေါ်မျိုးမျိုးကြည်
 စာပေလက်ထောက် ဒေါ်သန်းသန်းစိ၊ ဒေါ်သင်းသွဲ့ဦး၊ ဦးကျော်သူစိုး

မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းနှစ်ချုပ်၊ ကွန်ပျူတာဌာန

ပုံနှိပ်ကျွမ်းကျင် -၁ ဦးစန်းဌေး၊ ဦးဌေးလွင်
 ပုံနှိပ်ကျွမ်းကျင် -၃ ဒေါ်သွဲ့သွဲ့စန်း၊ ဒေါ်တင်တင်နိုင်
 ပုံနှိပ်ကျွမ်းကျင် -၅ ဒေါ်စန်းစန်းဌေး

ဒို့တာဝန်အရေးသုံးပါး

ပြည်ထောင်စုမပြိုကွဲရေး

ဒို့အရေး

တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှု မပြိုကွဲရေး

ဒို့အရေး

အချုပ်အခြာအာဏာတည်တံ့ခိုင်မြဲရေး

ဒို့အရေး

နိုင်ငံရေးဦးတည်ချက် (၄) ရပ်

နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်ရေး၊ ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး

အမျိုးသားပြန်လည်စည်းလုံးညီညွတ်ရေး

ခိုင်မာသည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသစ် ဖြစ်ပေါ်လာရေး

ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသစ်နှင့်အညီ ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော

နိုင်ငံတော်သစ်တစ်ရပ် တည်ဆောက်ရေး

စီးပွားရေးဦးတည်ချက် (၄) ရပ်

စိုက်ပျိုးရေးကိုအခြေခံ၍ အခြားစီးပွားရေးကဏ္ဍများကိုလည်း ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး

ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ် ပီပြင်စွာဖြစ်ပေါ်လာရေး

ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အတတ်ပညာနှင့် အရင်းအနှီးများ ဖိတ်ခေါ်၍ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး

နိုင်ငံတော်စီးပွားရေး တစ်ရပ်လုံးကို ဖန်တီးနိုင်မှု စွမ်းအားသည် နိုင်ငံတော်နှင့် တိုင်းရင်းသားပြည်သူတို့၏ လက်ဝယ်တွင်ရှိရေး

လူမှုရေးဦးတည်ချက် (၄) ရပ်

တစ်မျိုးသားလုံး၏ စိတ်ဓာတ်နှင့် အကျင့်စာရိတ္တမြင့်မားရေး

အမျိုးဂုဏ်၊ ဇာတိဂုဏ်မြင့်မားရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်များ၊ အမျိုးသားရေး လက္ခဏာများ

မပျောက်ပျက်အောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး

မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ် ရှင်သန်ထက်မြက်ရေး

တစ်မျိုးသားလုံး ကျန်းမာကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ပညာရည်မြင့်မားရေး

ပြည်သူ့သဘောထား

ပြည်ပအားကိုး ပုဆိန်ရိုး အဆိုးမြင်ဝါဒီများအား ဆန့်ကျင်ကြ

နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံတော်တိုးတက်ရေးကို နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးသူများအား

ဆန့်ကျင်ကြ

နိုင်ငံတော်၏ ပြည်တွင်းရေးကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက် နှောင့်ယှက်သော ပြည်ပနိုင်ငံများအား ဆန့်ကျင်ကြ

ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖျက်သမားများအား ဘုံရန်သူအဖြစ် သတ်မှတ်ချေမှုန်းကြ

ပထမအကြိမ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်း၊ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်၊ အုပ်ရေ ၃၅၀၀

အမှတ် ၅၂၉-၅၃၁၊ ကုန်သည်လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့၊
စာပေဗိမာန်အဖွဲ့၊ စာတည်းမှူးချုပ်က
မှတ်ပုံတင်အမှတ် ၀၇၄၂၉ ဖြင့် ဖိုတိုလစ်သိုပုံနှိပ်စက်ရုံတွင်
ရိုက်နှိပ်၍ မှတ်ပုံတင်အမှတ် ၀၃၉၁၁ ဖြင့် ထုတ်ဝေသည်။

ပုဂံညောင်ဦးရှိ ဆင်များရှင်ဘုရား

မန္တလေးမြို့တည်နန်းတည် နှစ် (၁၅၀) ပြည့် အထိမ်းအမှတ် ဝင်းခင်းမင်္ဂလာ

နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲက ပခုက္ကူမြို့မှ ဒေသခံပြည်သူများကို ရင်းရင်းနှီးနှီးတွေ့ဆုံစဉ်

ရောဝတီတံတား
(ပခုက္ကူ)
တည်ဆောက်မည့်နေရာ

၂၀၀၈ ခုနှစ်အတွက် အမျိုးသားစာပေဆုတွင် ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ်ဆုရရှိသော ကြူကြူသင်းကို နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ အတွင်းရေးမှူး (၁) ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သီဟသူရတင်အောင်မြင်ဦးကဆုချီးမြှင့်စဉ်

တက္ကသိုလ်ကောလိပ်
ကျောင်းပေါင်းစုံ အားကစားပြိုင်ပွဲ

ပခုက္ကူတက္ကသိုလ်
ဘွဲ့နှင်းသဘင်ခန်းမ

ပုပ္ပိုးတောင်ဒေသ

ကချင်ပြည်နယ်မှ နင်းလွမ်းနေသောတောင်တန်းများ

ရေအရင်းအမြစ်နှင့်မြစ်ချောင်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ရေထိန်းနံရံများ ပြုလုပ်နေစဉ်

ရဲရွာရေအားလျှပ်စစ်စီမံကိန်း

စာနယ်ဇင်းပညာသင်တန်း

အရှေ့တောင်အာရှအားကစားပြိုင်ပွဲနှင့်
အောင်ပွဲရအားကစားသမားများ

25th SEA GAMES, LAOS
VIENTIANE 2009

သီရိဓမ္မရာပြတိုက်နှင့် ဗိဿနိုးရှေးဟောင်းသုတေသနပြတိုက်

မြန်မာ့ကြယ်ငါးပွင့် သင်္ဘောလုပ်ငန်းမှ ကမ်းရိုးတန်းသွား သင်္ဘောကြီးများ

မာတိကာ

ဤကျမ်းကို မရှုစားမီ

အပိုင်း (၁)

၂၀၀၉ ခုနှစ်ဖြစ်ရပ်များ ၁

အပိုင်း (၂)

၁	ကမ္ဘာ့တက္ကသိုလ်ကြီးများနှင့် ရုပ်ရှင်ပညာ (သန်လျင်မောင်ဝင်းဝါ)	၅၃
၂	ကျွန်ုပ်တို့၏လမ်းစဉ်အင် (မောင်မောင်မြင့်သိန်း - စက်မှုတက္ကသိုလ်)	၆၃
၃	ပုခန်းကြီးဒေသ ဂူဘုရားနံရံများမှဆေးရေးပန်းချီ (ဒေါ်တင်ဘုန်းနွယ်)	၆၉
၄	ပုခန်းကြီးဒေသသမိုင်း ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်လာပုံ (ဒေါက်တာ တိုးလှ)	၇၇
၅	မိုင်းရပ်စ်မှားလှား (အောင်ချိန်ဘွား)	၈၉
၆	မြန်မာနိုင်ငံကုန်သွယ်ရေးကြောင်းကောလိပ် (ဦးဝင်းသိမ်း)	၁၀၃
၇	မြန်မာနိုင်ငံဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့၏ ဆယ်နှစ်ခရီး (ဦးသန်းဦး)	၁၁၁
၈	မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသားမှတ်တမ်းများမော်ကွန်းတိုက် (ဒေါက်တာ အောင်မျိုး)	၁၂၁
၉	ယနေ့ခေတ်လူသားနှင့်ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ် (ဒေါက်တာမောင်ဒီ)	၁၃၃
၁၀	ရေအောက်ရှေးဟောင်းသုတေသန ပညာသင်ကြားရေး (ဒေါက်တာ ခင်မောင်ညွန့်)	၁၄၅
၁၁	ရွေးကောက်ပွဲ (တက္ကသိုလ်မြတ်သူ)	၁၅၇
၁၂	ရန်ကုန်-မန္တလေး အမြန်လမ်းမကြီး (နေပြည်တော်-ရန်ကုန်လမ်းအပိုင်း) (စိုးအောင်)	၁၇၁
၁၃	ဥပုတသန္တိစေတီတော်မြတ်ကြီး (ဒေါ်ခင်နွဲ့ဟန်ကြည်)	၁၇၉

အပိုင်း (၃)

၂၀၀၉ ခုနှစ်အကြောင်းရပ်များ (အကွရာစဉ်) ၁၉၃
 အကွရာစဉ်အညွှန်း ၄၂၆

ဤကျမ်းကို မရုစားမီ

ဖော်ပြပါလမ်းညွှန်ကို လေ့လာထားပါက ဤစွယ်စုံကျမ်းနှစ်ချုပ်စီစဉ်ပုံကို သဘောပေါက်၍ ရည်ညွှန်းကျမ်းတစ်ဆူအဖြစ် လွယ်ကူစွာ အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းနှစ်ချုပ်များသည် ထုတ်ဝေပြီး မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းအတွဲ ၁၅ တွဲ၏ အခြေကျမ်းများ ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းနှစ်ချုပ် ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်ကို ယခင်ကထုတ်ဝေခဲ့သော မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းနှစ်ချုပ် ၂၀၀၉ ပါ အကြောင်းရပ်များ နှင့်ဆက်စပ်၍ ဖတ်ရှုနိုင်ရန်လည်း စီစဉ်ပြုစုထားပါသည်။ မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းတွင် မပါဝင်သေးသော အကြောင်းရပ်သစ်များလည်း ပါဝင်ပါသည်။

ဤကျမ်းသည် ၂၀၀၉ ခုနှစ်အတွင်းဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော အကြောင်းအရာများကို ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်တွင် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်အတွင်း အဖြစ်အပျက်များကိုမူ မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းနှစ်ချုပ် ၂၀၁၁ ခုနှစ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသောအခါ ဆက်လက်ဖော်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ဤကျမ်းတွင် စာရသုများ လွယ်ကူစွာဖတ်ရှုလေ့လာနိုင်ရန် အပိုင်းကြီးသုံးပိုင်းခွဲခြား၍ တင်ပြထားပါသည်။ ပထမပိုင်းတွင် ၂၀၀၉ ခုနှစ်အတွင်း ထင်ရှားသောဖြစ်ရပ်များကို မြန်မာ့သတင်းစဉ်၊ သတင်းလွှာများနှင့် ညှိနှိုင်း၍ နေ့စဉ်မှတ်တမ်းအဖြစ် ဖော်ပြထားပါသည်။ ဒုတိယပိုင်းတွင် သိပ္ပံပညာ၊ သမိုင်း၊ နျူကလီးယား၊ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ထုတ်လုပ်မှု၊ မြန်မာနိုင်ငံကုန်သွယ်ရေးကြောင်းကောလိပ်၊ ဝိုင်ဆုရပ်မားလေး၊ ရန်ကုန်-မန္တလေးအမြန်လမ်းမကြီး၊ ဥပဒေသနိဂ္ဂဟတော်၊မြန်မာနိုင်ငံဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်အသင်း၊ အမျိုးသား မှတ်တမ်းများမော်ကွန်းတိုက်၊ ကမ္ဘာ့တက္ကသိုလ်ကြီးများနှင့်ရပ်ရပ်ပညာများအပါအဝင်နှစ်ချုပ်အထူးဆောင်းပါး စုစုပေါင်း ၁၃ ပုဒ်ပါဝင် ပါသည်။ ဒုတိယပိုင်းတွင် ဖော်ပြထားသော ဆောင်းပါးများကို ပညာရပ်အလိုက် ကျွမ်းကျင်ရာပညာရှင်များက လေ့လာသုတေသနပြု၍ ရေးသားထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ တတိယပိုင်းတွင် ဖော်ပြထားသောအကြောင်းရပ်များသည် ၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော မြန်မာနိုင်ငံ တကာအကြောင်းများဖြစ်ပါသည်။ အကြောင်းရပ်များကို မြန်မာစာလုံးပေါင်းသတ်ပုံကျမ်းပါ အက္ခရာစဉ်စနစ်အတိုင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ နှစ်ချုပ်ပါ အကြောင်းရပ်များကို အလွယ်တကူရှာဖွေဖတ်ရှုနိုင်ရန် အက္ခရာစဉ်အညွှန်းကိုလည်း ထည့်သွင်းဖော်ပြထားပါသည်။

အတ္ထုပ္ပတ္တိများကို ဖော်ပြခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်မှ ၁၉၇၇ ခုနှစ်အတွင်း ကွယ်လွန်ခဲ့သည့် ထင်ရှားသော ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိများကို မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းနှစ်ချုပ် ၁၉၇၀ ခုနှစ်တွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြခဲ့ပါသည်။ နှစ်စဉ်ဆက်လက်ထုတ်ဝေသော မြန်မာ့စွယ် စုံကျမ်းနှစ်ချုပ်များတွင် သက်ဆိုင်ရာတစ်ခုခုအတွင်း ကွယ်လွန်ခဲ့သောထင်ရှားသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိများကိုလည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတကာရေးရာများတွင် ထင်ရှားသော ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိများကိုလည်းကောင်း ထည့်သွင်းဖော်ပြလေ့ရှိပါသည်။ ယခုထုတ်ဝေသော နှစ်ချုပ်ကျမ်းတွင် ၂၀၀၉ ခုနှစ်အတွင်း ကွယ်လွန်ခဲ့သော ထင်ရှားသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိများကိုလည်းကောင်း၊ ၂၀၀၉ ခုနှစ်အတွင်း အာရှပြုလာရသော နိုင်ငံတကာမှ ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိများကိုလည်းကောင်း ထည့်သွင်းဖော်ပြထားပါသည်။

အကြောင်းရပ်များတွင် အညွှန်းများကိုပြဆိုရာ၌ ယခင်ထုတ်ဝေပြီးသော မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းနှစ်ချုပ်များကိုညွှန်းလျှင် စာအုပ်အမည် (ဥပမာ-စွယ်စုံကျမ်းနှစ်ချုပ် ၁၉၉၉) နှင့် စာမျက်နှာအမှတ်ကို ဖော်ပြ၍ညွှန်းပါသည်။ ယခုထုတ်ဝေသော မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းနှစ်ချုပ်မှ ၂၀၀၉ခုနှစ် ပါအကြောင်းရပ်များ၊ ဆောင်းပါးများကိုညွှန်းလျှင် အကြောင်းရပ်၊ ဆောင်းပါးအမည်ကို ဖော်ပြ၍ညွှန်းထားပါသည်။

အပိုင်း (၁)

နိုင်ငံသမိုင်းများကို ခြေရာခံလေ့လာသူတို့က ၂၀၀၉ ခုနှစ်ကို တစ်ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်း၏ နိဒါန်းကာလအဖြစ် အနှစ်ချုပ် ရုပ်လုံးဖော်သုံးသပ်ကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၌ ၁၉၈၈ ခုနှစ်တွင် တပ်မတော်က နိုင်ငံ့တာဝန်ကို ယူခဲ့သည်မှစ၍ ယနေ့အထိ နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ တည်ဆောက်ပြုပြင်ရေးလုပ်ငန်းများ၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအရှိန်ကို မြှင့်တင်ခြင်းလုပ်ငန်းများဆက်လက်မြင့်မားနေခဲ့သည်ကို ၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် အရှိန်ကောင်းစွာ တွေ့နေရဆဲဖြစ်သည်။ တစ်ဆက်တည်းတွင် ၂၀၀၈ ခုနှစ်က ဆိုးရွားစွာ ကြုံတွေ့ခဲ့ရသော နာဂစ်လေမုန်တိုင်းနှင့်ပတ်သက်၍ လဲရာကထ၊ ကျရာကတက်ကာ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများကို အရှိန်အဟုန်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာတွင် ၂၀၀၉ ခုနှစ်အတွင်း၌ မူလပုံစံအတိုင်းကဲ့သို့သော မြင်ကွင်းများကို ပြန်လည်မြင်တွေ့နေရပြီဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် ပြည်တွင်းတွင် နိုင်ငံတော်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို စဉ်ဆက်မပြတ် ဆောင်ရွက်နေသကဲ့သို့ နိုင်ငံတကာနှင့်ပတ်သက်၍လည်း ကြီးငယ်မဟူ နိုင်ငံတိုင်းနှင့် ချစ်ခင်ရင်းနှီးစွာ ဆက်ဆံဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂ၊ အာဆီယံ၊ ဘက်မလိုက်လှုပ်ရှားမှု အစရှိသည့် နိုင်ငံတကာ စုပေါင်းပါဝင်သော အသင်းအဖွဲ့များတွင် ညီညွတ်မျှတစွာဖြင့် အသင်းအဖွဲ့အကျိုးကို သယ်ပိုးထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

နိုင်ငံတကာတွင်လည်း အာဖဂန်နစ္စတန်၊ အီရတ်၊ အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသတို့မှ ဒေသတွင်း မငြိမ်သက်မှုများသည် မကြာခဏဆိုသလို ထိုဒေသများတွင် အမေရိကန်ဦးဆောင်သောတပ်ဖွဲ့နှင့်အတူ နေတိုးအပါအဝင် နိုင်ငံတကာတပ်ဖွဲ့များ ရှိနေသေးသည်။ သို့သော် အမေရိကန်သမ္မတက ဘယ်အချိန်ဘယ်ကာလတွင် တပ်ဖွဲ့များကို ရုပ်သိမ်းပေးပါမည်ဟူသော ကတိစကားများပြောကြားလာသည်။ စင်စစ် အမေရိကန်သမ္မတ၏ “ပြောင်းလဲရမည်” ဟူသည့် ဝါဒကဲ့သို့သော စေ့စပ်ညှိနှိုင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းဝါဒသစ်သည်ပင်လျှင် ကမ္ဘာ၏ ၂၀၀၉ သင်္ကေတပုံရိပ်လွှာဖြစ်နေသေးသည်။

ဤသို့လျှင် အစဉ်အလာမှခွဲထွက်လာသော ဂျပန်နိုင်ငံ၏ ရွေးကောက်ပွဲ၊ မသမာမှုများနှင့် နာမည်ပျက်ခဲ့ရသော အာဖဂန်ရွေးကောက်ပွဲ၊ ဆန္ဒပြမှုများကြားမှအောင်ပွဲခံခဲ့သောအီရန်ရွေးကောက်ပွဲ၊ တောင်နှင့်မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံများ၏ ချိုတစ်လှည့်ခါးတစ်လီဆက်ဆံရေး၊ ထိုင်းနှင့် ကမ္ဘောဒီးယား အပြန်အလှန်သံတမန်ရုပ်သိမ်းခြင်းအစရှိသည့် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုများမှသည် စီးပွားရေးအကျပ်အတည်း၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်း၊ နျူကလီးယား အလျော့အတင်း၊ လူတုပ်ကွေးဟုခေါ်ကြသည့် A/H₁N₁ ဗိုင်းရပ်စ် ကူးစက်ပြန့်ပွားမှုအကြောင်းအရာများကို ၂၀၀၉ စာမျက်နှာများတွင် တွေ့ရသည်။ ၎င်းတို့ကို ဤအပိုင်း (၁) တွင် အရေးကြီးသောနေ့ရက်များအဖြစ် စိစစ်ပိုင်းခြားကာ ရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းပြုဖော်ပြထားပါသည်။

မြန်မာနှင့် နိုင်ငံတကာဖြစ်ရပ်များ (၂၀၀၉)

ဇန်နဝါရီလ

၁ ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်သူ့ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း တံတားတည်ဆောက်ရေး စီမံကိန်း အထူးအဖွဲ့(၅)က တာဝန်ယူ တည်ဆောက်ပြီးစီးခဲ့သည့် ဧရာဝတီတိုင်း ပန်းတနော် မြို့နယ်ပန်းတနော်-အိမ်မဲ လမ်းပေါ်ရှိ သုံးခွချောင်းတံတား (ကျုံတိုင်းကြီး) ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနား ကျင်းပသည်။

က သမ္မတကလင်တန် လက်ထက် တွင် အိမ်ဖြူတော်ဝန်ထမ်း အကြီး အကဲအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ သူ လီယွန်ပန်နက်တာကို စီအိုင်အေ ညွှန်ကြားရေးမှူးအဖြစ် ရွေးချယ် လိုက်ကြောင်း ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ မှ တာဝန်ရှိသူက ပြောကြားသည်။

၆ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်ပါလီမန် ရွေး ကောက်ပွဲတွင် အနိုင်ရသူ ရှိတ်ဟာ စီနာသည် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်ဝန်ကြီးချုပ်

သမ္မတသစ်အိုဘားမား၏ အကြံပြုချက်အရ သမ္မတဟောင်း များ နှင့်စုံစုံညီညီတွေ့ဆုံပွဲကို အိမ်ဖြူ တော်၌ကျင်းပရာ အိုဘားမားနှင့် အတူ ဂျော့အိတ်ချ်ဒဗလျူဘုရှ်၊ ဘီလ်ကလင်တန်၊ ဂျော့ဒဗလျူဘုရှ် နှင့် ဂျင်မီကာတာတို့ တက်ရောက် ကြသည်။

၈ တပ်မတော်သူနာပြုနှင့် ဆေး ဘက်ပညာတက္ကသိုလ်သင်တန်း အ မှတ်စဉ်(၆) သင်တန်းဆင်း ဂုဏ်ပြု စစ်ရေးပြအခမ်းအနားကို ရန်ကုန်မြို့ တပ်မတော်ဆေးတက္ကသိုလ် စစ်ရေး ပြကွင်း၌ကျင်းပရာ ဒုတိယတပ်မတော် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ် (ကြည်း) ဒုတိယ ဗိုလ်ချုပ် မှူးကြီးမောင်အေး တက်ရောက် မိန့်ခွန်းပြောကြားသည်။

၉ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာ ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယတပ်မတော်ကာကွယ် ရေးဦးစီးချုပ် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် (ကြည်း)ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မောင်အေးသည် ရခိုင်ပြည်နယ် အတွင်းရှိ ဌာနဆိုင်ရာတာဝန်ရှိ သူများနှင့်တွေ့ဆုံ၍ သဘာဝဘေး အန္တရာယ် ကြိုတင်ကာကွယ်ရေး လုပ်ငန်းနှင့်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး လုပ်ငန်းများကို ဆွေးနွေးမှာကြားသည်။

၁၀ ရန်ကုန်မြို့ရှိ မြန်မာနိုင်ငံ အင်ဂျင်နီယာအသင်း အဆောက် အအုံ၌ကျင်းပသော အာဆီယံအင်ဂျင် နီယာ အသင်းချုပ်၏ Distinguished

ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမောင်အေးနှင့် ထိုင်းဘုရင့်တပ်မတော်စစ်သေနာပတိချုပ်

၂ ဂါဇာကမ်းမြောင်ဒေသကို အစွဲရေးတို့က လေကြောင်းမှ ဆက် လက် ထိုးစစ်ဆင်ခဲ့ရာ ၂၀၀၈ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၂၇ ရက်နေ့မှ ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၂ ရက်နေ့ အထိ ပါလက်စတိုင်း ၄၁၇ ဦး သေဆုံး ခဲ့ကြောင်း အင်တာနက်သတင်း၌ ဖော်ပြသည်။

၅ အမေရိကန်သမ္မတအဖြစ် ရွေးချယ်ခံရသူ ဘားရက်အိုဘားမား

အဖြစ် ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုကာ ရာထူးလက်ခံလိုက်သည်။

၇ ရုရှားနှင့် ယူကရိန်းအကြား ဓာတ်ငွေ့ဖြန့်ဖြူးမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဖြစ်ပွားသည့် လက်ရှိအငြင်းပွားမှုမှာ ဥရောပရေးရာကိစ္စမဟုတ်ဘဲ ရုရှား နှင့် ယူကရိန်းတို့အကြားမှ စီးပွား ရေး ကိစ္စတစ်ခုသာဖြစ်ကြောင်း ချက်သမ္မတ ဗားဘလက်ကလော့စ် က ပြောကြားသည်။

Honorary Fellowship ပေးအပ်ပွဲနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ အင်ဂျင်နီယာအသင်း နှစ်ပတ်လည် အသင်းသားစုံညီ ညီလာခံဖွင့်ပွဲ အခမ်းအနားသို့ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သိန်းစိန်တက်ရောက်၍ အမှာစကား ပြောကြားသည်။

အာဖရိကတိုက် အနောက် ဆာဟာရ အကျပ်အတည်းတွင် ကြားဝင် ဆောင်ရွက်ပေးရေးအတွက် ခရစ္စတိုဖာရော့စ်ကို အထူးသံတမန် အဖြစ်ခန့်အပ်ရန် ကုလသမဂ္ဂအထွေ ထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ် ဘန်ကီမွန်း က ရည်ရွယ်ကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြော ကြားသည်။

၁၁ ဝန်ထမ်းရွေးချယ်လေ့ကျင့် ရေးအဖွဲ့ ဗဟိုဝန်ထမ်းတက္ကသိုလ် (အထက်မြန်မာပြည်)၌ ဖွင့်လှစ် သည့် တက္ကသိုလ်၊ ကောလိပ်ဆရာ ဆရာမများ အထူးမွမ်းမံသင်တန်း အမှတ်စဉ် (၁၁) သင်တန်းဖွင့်ပွဲ အခမ်းအနားသို့ မြန်မာနိုင်ငံ ပညာ ရေးကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ နိုင်ငံတော် အေးချမ်း သာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး ကောင်စီ အတွင်းရေးမှူး (၁) ကိုယ်စား သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဝန် ကြီးဌာနဝန်ကြီး ဦးသောင်းတက် ရောက်၍ သင်တန်းဖွင့် အမှာစကား ပြောကြားသည်။

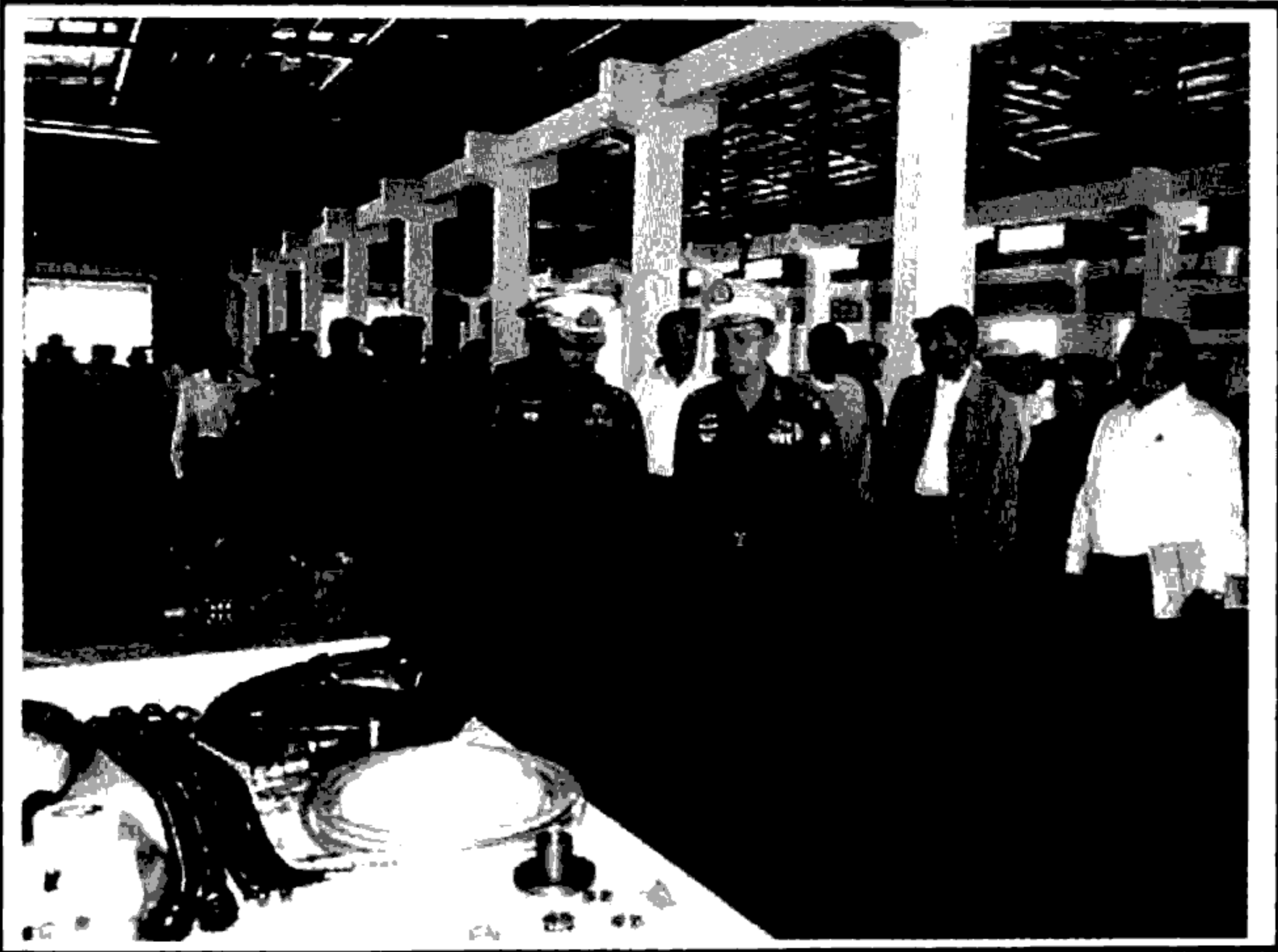
၁၃ ရုရှားနိုင်ငံမှ သဘာဝဓာတ် ငွေ ကုမ္ပဏီဂက်ဇ်ပရမ်သည် ဥရောပ ကိုဖြတ်လျက် ယူကရိန်းနိုင်ငံ တစ် ဝန်း သဘာဝဓာတ်ငွေ ပို့လွှတ်မှုကို ပြန်လည်စတင်မည်ဟု ကြေညာခဲ့

ကြောင်း ဒေသဆိုင်ရာ မီဒီယာများ က သတင်းထုတ်ပြန်သည်။

၁၆ နေပြည်တော်၌ တည်ထား ကိုးကွယ်မည့် ဥပ္ပါတသန္တီစေတီ တော် တည်ဆောက်ပြီးစီးမှုနှင့် စေတီ တော်၏ သတ္တဌာနမူလဌာပနာတော် သွင်း မဟာမင်္ဂလာ၊ အလယ်ဌာပနာ တော်သွင်းနှင့် ပန်းလည်တိုင်စိုက်ထူ ခြင်း မဟာမင်္ဂလာအခမ်းအနား ကျင်းပနိုင်ရေး ညှိနှိုင်းအစည်းအဝေး တွင် ဥပ္ပါတသန္တီစေတီတော် တည်

အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးကို အပြည့်အဝ လေးစားလိုက်နာရန် ထောက်ခံမဲ ၁၄၂မဲ ကန့်ကွက်မဲ ၄ မဲနှင့် မဲမပေး သော ရနိုင်ငံဖြင့် ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေ ညီလာခံက မဲခွဲဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

၁၇ အမှတ်(၂) စက်မှုဝန်ကြီး ဌာန စက်နှင့်စက်ကိရိယာပစ္စည်း ထုတ် လုပ်မှု စက်ရုံ(မြိုင်) ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနား သို့ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သိန်းစိန်တက်ရောက်၍ စက်လုတ် နှိပ်ဖွင့်လှစ်ပေးသည်။

စက်နှင့်စက်ကိရိယာ ပစ္စည်းထုတ်လုပ်မှုစက်ရုံ (မြိုင်) တွင် နိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်နှင့် အဖွဲ့ဝင်များ ကြည့်ရှုလေ့လာစဉ်

ဆောက်ရေး ဦးစီးကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ နိုင်ငံတော်အေး ချမ်းသာယာရေး နှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ အတွင်းရေး မှူး(၁) ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး သီဟ သူရတင် အောင် မြင့်ဦး (ယခု ဗိုလ်ချုပ်ကြီး) တက်ရောက်၍အမှာ စကားပြောကြားသည်။

ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီ ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အမှတ် ၁၈၆၀ ဖြစ်သည့် ဂါဇာကမ်းမြောင်ဒေသ

၁၈ ရုရှားနှင့် ယူကရိန်းနှစ်နိုင်ငံ အနေဖြင့် ဓာတ်ငွေတင်ပို့မှု ပြဿနာ အငြင်းပွားမှုများကို ဖြေရှင်းကာ ဓာတ်ငွေပြန်လည်ပို့လွှတ်ပေးရေး သဘောတူညီမှု ရရှိတော့မည်ဖြစ် ကြောင်း ရုရှားဝန်ကြီးချုပ်ဗလာ ဒီမာပူတင်က ပြောကြားသည်။

၁၉ ဂါဇာကမ်းမြောင်ဒေသအတွင်း သို့ ဝင်ရောက်တပ်စွဲထားသည့် အစွ

ရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များ စတင်ရပ်သိမ်း
နေပြီဖြစ်ကြောင်း အစွဲရေးဝန်ကြီးချုပ်
အိုလ်မတ်က သတင်းထုတ်ပြန်သည်။

၂၀ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ
တော် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာ
ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီသည်
ဥပဒေအမှတ် (၁/ ၂၀၀၉) ဖြင့် ယဉ်
ကျေးမှုအမွေအနှစ်ဒေသများ ကာ
ကွယ်ထိန်းသိမ်းရေးဥပဒေကို ပြင်
ဆင်သည့်ဥပဒေထုတ်ပြန်ပြဋ္ဌာန်းသည်။

အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ (၄၄) ဦး
မြောက်သမ္မတအဖြစ် မစ္စတာဘားရက်
အိုဘားမားက အမေရိကန်နိုင်ငံ ဝါရှင်
တန်ဒီစီရိုက်ကက်ပီတော်အဆောက်အအုံ
၌ ဒေသစံတော်ချိန် နံနက် ၁၁ နာရီ
မိနစ် ၃၀ က အမေရိကန်နိုင်ငံ တရား
သူကြီးချုပ် ဂျွန် ရောဘတ်စ် ရွေ့
မှောက်တွင်ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုသည်။

၂၂ အမေရိကန်သမ္မတ အိုဘား
မားက ဝှမ်တာနာမို အကျဉ်းစခန်း
ကို တစ်နှစ်အတွင်းပိတ်ရန် အမိန့်
ထုတ်ပြန်သည်။

၂၃ ဒုတိယတပ်မတော်ကာကွယ်
ရေး ဦးစီးချုပ် ကာကွယ်ရေးဦးစီး
ချုပ် (ကြည်း) ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူး
ကြီး မောင်အေးသည် တရုတ်ပြည်သူ့
သမ္မတနိုင်ငံ စစ်သံမှူးများကို
နေပြည်တော်ရှိ ဘုရင့်နောင်ရိပ်သာ
၌ လက်ခံတွေ့ဆုံသည်။

ကျူးဘားနိုင်ငံရှိ အမေရိကန်
ဝှမ်တာနာမို အကျဉ်းစခန်း ပိတ်ပစ်
ရေး အစီအစဉ်ကို သမ္မတအိုဘားမား
က ဆုံးဖြတ်လိုက်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍

ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေအတွင်းရေး
မှူးချုပ်ဘန်ကီမွန်းက ကြိုဆိုသည်။

၂၄ အာဖဂန်နစ္စတန်နှင့် နယ်ချင်း
ထိစပ်နေသည့် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ
တောင်နှင့်မြောက် ဝါဒီရစ္စတန် ပြည်
နယ်အတွင်း အမေရိကန်တို့ ခုံးကျည်
ဖြင့် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုများနှင့် စပ်
လျဉ်း၍ ပါကစ္စတန်သမ္မတ အဇစ်
အလီဇာဒါရိုက ကန့်ကွက်လိုက်သည်။

၂၅ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်
၂^၈ ကြီးသိန်းစိန်သည် တာဝန်ရှိ
ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့်အတူ ရခိုင်ပြည်နယ်
အတွင်းရှိ မြို့နယ်များသို့ လှည့်
လည် ကြည့်ရှုစစ်ဆေးပြီး လိုအပ်
သည်များကို ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်
ပေးသည်။

၂၆ ဒုတိယတပ်မတော် ကာကွယ်
ရေးဦးစီးချုပ် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်
(ကြည်း) ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး
မောင်အေး၏ ဖိတ်ကြားချက်အရ
ထိုင်းနိုင်ငံ ထိုင်းဘုရင့်တပ်မတော်
စစ်သေနာပတိချုပ် General Songkitti
Jagabatara နှင့်ဇနီးတို့ ဦးဆောင်
သော ချစ်ကြည်ရေးကိုယ်စားလှယ်
အဖွဲ့သည် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ
တော်၌ ချစ်ကြည်ရေးခရီးလည်ပတ်
ရန် ရောက်ရှိသည်။

ရှားသမ္မတ ဒီမိုကရေစီဖွံ့ဖြိုးရေး
နှင့် အမေရိကန်သမ္မတ အိုဘားမား
တို့က ရှားနှင့်အမေရိကန်ဆက်ဆံ
ရေး ပြန်လည်မြှင့်တင်ရန် အပြန်အ
လှန် ကတိပြုကြကြောင်း ရှားသမ္မတ
နန်းတော်မှကြေညာသည်။

ကုလသမဂ္ဂဆိုင်ရာ အမေရိ
ကန် သံအမတ်ကြီးအဖြစ် ခန့်အပ်
ခြင်းခံရသော ဆူဆန်ရိုက်စ်က ၎င်း
အနေဖြင့် အီရန်နှင့် နျူ ကလီးယား
ကိစ္စရပ်များကို သံခင်းတမန်ခင်း
ဆောင်ရွက် သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း၊
တီဟီရန်က ယူရေနီယံ ကြွယ်ဝလာ
မှုကို ရပ်တန့်ရန်မလိုက်နာပါက
ဖိအားများတိုးမြှင့်လာမည် ဖြစ်
ကြောင်း ပွဲဦးထွက် ကတိစကားတွင်
ထည့်သွင်းပြောကြားသည်။

၂၈ အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ မူဝါဒ
ပြောင်းလဲမည်ဆိုသော သမ္မတအို
ဘားမား၏ ကမ်းလှမ်းချက်တွင်
ပြည်ပရောက် အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့ဝင်
များရပ်သိမ်းမှုနှင့် အီရန်အစိုးရ
အပေါ် အတိတ်ကကျူးလွန်ခဲ့သည့်
ပြစ်မှုများအတွက် ဝန်ချတောင်းပန်
လျှင် သမ္မတအိုဘားမား၏ကမ်းလှမ်း
ချက်ကို အီရန်နိုင်ငံက ကြိုဆိုမည်
ဖြစ်ကြောင်း အီရန်သမ္မတဒီနီဂျက်
က ပြောကြားသည်။

၂၉ မွတ်ဆလင် ကမ္ဘာသည်
အမေရိကန်တို့အတွက် ရန်သူမဟုတ်
ကြောင်း အမေရိကန်သမ္မတ ဘား
ရက်အိုဘားမားက ပြောကြားသည်။

၃၀ လတ်တလောပြည်ပသတင်း
မီဒီယာအချို့အရ ရိုဟင်ဂျာလူမျိုး
အချို့သည် စက်လှေများဖြင့် ပင်လယ်
ရေကြောင်းမှ ထိုင်းနိုင်ငံအတွင်းသို့
တရားမဝင် ဝင်ရောက်ရန် ကြိုးပမ်း
မှုများရှိနေကြောင်းနှင့် ထိုရိုဟင်ဂျာ
များအနက် အချို့မှာ မြန်မာနိုင်ငံ

မှဖြစ်ကြောင်း ရေးသားထုတ်လွှင့် နေသည်ကို တွေ့ရှိရကြောင်း၊ မြန်မာ တိုင်းရင်းသားများတွင် ရိုဟင်ဂျာ ဟူသည့်လူမျိုး ပါဝင်ခြင်းမရှိကြောင်း နှင့် နိုင်ငံတော်၏ သက်ဆိုင်ရာဌာန များအနေနှင့် ၎င်းကိစ္စအပေါ်လိုအပ် သလို ဆက်လက် ဆောင်ရွက်သွား မည်ဖြစ်ကြောင်း နိုင်ငံပိုင် နေ့စဉ် သတင်းစာများတွင် ဖော်ပြသည်။

ဖေဖော်ဝါရီလ

၁ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာ ရေး နှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ၏ ပြောရေး ဆိုခွင့် အာဏာပိုင်အဖွဲ့နှင့် ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ အထူးအကြံပေးပုဂ္ဂိုလ် မစ္စတာ အီဘရာဟင် အပ်ဘိုလာဂန်ဘာရီ တို့သည် ရန်ကုန်မြို့ ငါးထပ်ဆောင် ဧည့်ရိပ်သာ၌ တွေ့ဆုံကြသည်။

အီရတ်နိုင်ငံတစ်ဝန်း ပြည် နယ်ရွေးကောက်ပွဲများကို ငြိမ်းချမ်း စွာ ကျင်းပနိုင်ခြင်းအတွက် အမေရိကန်သမ္မတ အိုဘားမားက ကြိုဆိုလိုက်သည်။

၂ ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ အထူးအကြံပေး ပုဂ္ဂိုလ် မစ္စတာအီဘရာဟင် အပ်ဘို လာဂန်ဘာရီသည် အမျိုးသားစီမံ ကိန်းနှင့် စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး ဦးစိုးသာ၊ လယ် ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်း ဝန် ကြီးဌာနဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်ဌေးဦး၊ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် ဥက္ကဋ္ဌ ဦးအောင်ရွှေ၊ ဒေါ်အောင်ဆန်း

နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး သန်းရွှေနှင့် အိန္ဒိယဒုတိယသမ္မတ ရှရီအမ်ဟာမစ်အန်ဆာရီ

စုကြည်၊ တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီ ညွတ်ရေးပါတီ တွဲဖက်အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး ဦးခင်မောင်ကြီးနှင့် အဖွဲ့ဝင်များ၊ ရှမ်းတိုင်းရင်းသားများ ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် အတွင်းရေးမှူး ဦးစိုင်းစောအောင်နှင့် အဖွဲ့ဝင်များကို ရန်ကုန်မြို့ စိမ်းလှဲကန်သာ ဧည့်ရိပ် သာ၌သီးခြားစီ တွေ့ဆုံသည်။

စစ်ကြောင့် ကြေမ့နေသည့် အီရတ်နိုင်ငံ၏ပြည်နယ် ၁၈ ခု အနက် ပြည်နယ် ၁၄ ခု၌ ကျင်းပခဲ့သည့်

နိုင်ငံတော်အဆင့် ရွေးကောက်ပွဲ တွင် ၅၁ ရာခိုင်နှုန်းသာ မဲပေးခဲ့ ကြောင်း အင်တာနက်သတင်း၌ ဖော်ပြသည်။

၃ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သိန်းစိန်သည် ကုလသမဂ္ဂအထွေ ထွေ အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ အထူး အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ် မစ္စတာအီဘရာဟင် အပ်ဘိုလာဂန်ဘာရီကို ရန်ကုန်မြို့ ကုန်းမြင့်သာရှိ ဇေယျာသီရိဗိမာန် ဧည့်ခန်းမ၌ လက်ခံတွေ့ဆုံသည်။

မစ္စတာအီဘရာဟင် အပ်ဘိုလာ ဂန်ဘာရီနှင့် နိုင်ငံရေးပါတီ အသီးသီးမှ ပုဂ္ဂိုလ်များတွေ့ဆုံစဉ်

၄ ပါကစ္စတန်ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း ဘာနာဇီယာဘူတို လုပ်ကြံခံရမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အဖွဲ့ဝင်သုံးဦးပါဝင်သည့် စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းရန် ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေ အတွင်းရေး မှူးချုပ် ဘန်ကီမွန်းက ဆုံးဖြတ်လိုက် ကြောင်း ကုလသမဂ္ဂ ပြောရေးဆိုခွင့်

ရှိသူ မာရီယိုအိုကာဘေးက ပြောကြားသည်။

၅ အိန္ဒိယသမ္မတနိုင်ငံ ဒုတိယသမ္မတ ရှီအမ်ဟာမစ်အန်ဆာရီနှင့် ဇနီးရှီမာတီဆယ်မာအန်ဆာရီတို့သည် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်၌ ချစ်ကြည်ရေးခရီးလည်ပတ်ရန် အထူးလေယာဉ်ဖြင့် နေပြည်တော်သို့ ရောက်ရှိကြသည်။

၆ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေသည် အိန္ဒိယသမ္မတနိုင်ငံ ဒုတိယသမ္မတ ရှီအမ်ဟာမစ်အန်ဆာရီ ဦးဆောင်သည့် ချစ်ကြည်ရေး ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို နေပြည်တော်ရှိ ဘုရင့်နောင်ရိပ်သာ၌ လက်ခံတွေ့ဆုံသည်။

၇ အမေရိကန်နိုင်ငံ၌ ဇန်နဝါရီလအတွင်းက အလုပ်လက်မဲ့နှုန်း ၇ ဒသမ ၆ရာခိုင်နှုန်း အထိရှိကြောင်း အလုပ်သမားဌာနက ထုတ်ပြန်ကြေညာရာ အလုပ်ပြုတ်သူပေါင်း ၅၉၈,၀၀၀ ရှိပြီး ၃၄နှစ်အတွင်း အခြေအနေ အဆိုးဆုံးဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန မြန်မာ့ရုပ်ရှင်လုပ်ငန်းက ၂၀၀၇ ခုနှစ်အတွက် မြန်မာ့ရုပ်ရှင်ထူးချွန်ဆု (အကယ်ဒမီဆု) ချီးမြှင့်သည့်အခမ်းအနားကို နေပြည်တော်မြို့တော်ခန်းမရှိ လဟာပြင်ကဇာတ်ရုံ၌ ကျင်းပသည်။

၉ တောင်ကိုရီးယားသမ္မတလီမြောင်ဘတ်က ၎င်း၏အစိုးရအဖွဲ့အနေဖြင့် မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရန် အသင့်ရှိကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြောကြားသည်။

၁၀ သုံးပွင့်ဆိုင်ဗဟိုအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ ဦးကျော်သူခေါင်းဆောင်သည့် အဖွဲ့ဝင်နှစ်ဦးပါ မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် ထိုင်းနိုင်ငံဘန်ကောက်မြို့ရှိ အာရှနှင့်ပစိဖိတ်ဒေသဆိုင်ရာ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးကော်မရှင်ရုံးချုပ်တွင် ကျင်းပခဲ့သော အကြံပြုချက်အစည်းအဝေးနှင့် နာဂစ်မုန်တိုင်းအလွန်ကာလ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် အနာဂတ်သဘာဝဘေးဒဏ်ကြိုတင်ကာကွယ်ရေးစီမံချက် စာအုပ်ထုတ်ဝေရေးအခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်ခဲ့ပြီး ရန်ကုန်မြို့သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိသည်။

တရုတ်နိုင်ငံပေကျင်းမြို့၌ တရုတ်နိုင်ငံ၏ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်ဖော်ထုတ်ပြသပွဲကြီးတစ်ရပ်ကို ကျင်းပခဲ့ရာ များပြားလှသည့် ရိုးရာအနုပညာ နှင့်လက်မှုအတတ်ပညာလက်ရာများ ပါဝင်ပြသလျက်ရှိကြောင်း အင်တာနက် သတင်းတွင်ဖော်ပြသည်။

၁၁ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်သည် နေပြည်တော်ဟိုတယ်ဇန်ရှိ တော်ဝင်မြန်မာဂေါက်ကွင်းဖွင့်ပွဲ အခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်ချီးမြှင့်ပြီး ဆိုင်းဘုတ်ကို စက်စလုတ်နိပ်၍ ဖွင့်လှစ်ပေးသည်။

တရုတ်သမ္မတဟူကျင်တောင်သည် အာရှငါးနိုင်ငံနှင့် အာဖရိကခရီးစဉ်အတွင်း ဆော်ဒီအာရေဗျဘုရင်အဗ္ဗဒူလာအစစ်နှင့်တွေ့ဆုံစဉ် ၎င်းနိုင်ငံ၏ဒေသဆိုင်ရာ ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံကာကွယ်ရေးအင်အားထိန်းချုပ်နိုင်မှုကို အရေးကြီးကဏ္ဍတစ်ရပ်အနေဖြင့် ဆွေးနွေးပြောကြားသည်။

မြန်မာနိုင်ငံနှင့် အင်ဒိုရာနိုင်ငံတို့ နှစ်နိုင်ငံအကြား သံအမတ်ကြီးအဆင့်ဖြင့် သံတမန်အဆက်အသွယ်စတင်ပြုလုပ်သည်။

၁၂ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး သန်းရွှေနှင့်ဇနီးဒေါ်ကြိုင်ကြိုင်တို့က တည်ခင်းဧည့်ခံသော ၂၀၀၉ ခုနှစ် (၆၂) နှစ်မြောက် ပြည်ထောင်စုနေ့ဧည့်ခံပွဲနှင့် ညစာစားပွဲကို နေပြည်တော်ရှိ မြို့တော်ခန်းမရင်ပြင်၌ ကျင်းပသည်။

ဆိုမာလီနိုင်ငံသို့ အလည်အပတ် ရောက်ရှိနေသော တရုတ်သမ္မတ ဟူကျင်တောင်သည် အာဖရိက နိုင်ငံများကို အကူအညီ တိုးမြှင့်ပေးရေး၊ ၎င်းနိုင်ငံများမှ ရရန်ရှိသော ကြွေးများကို လျှော့ပစ်ရေး၊ ကုန်သွယ်ရေး နှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ တိုးချဲ့ဆောင်ရွက် ရေးတို့ကို သဘောတူညီခဲ့သည်။

၁၃ စီးပွားရေးနိုးထရေး အစီအစဉ်မှ ပြည်တွင်းဖြစ်သုံးစွဲရေး စည်းကမ်းချက်များသည် အမေရိကန် စီးပွားရေးကို ထိခိုက်နိုင်ပြီး ကုန်သွယ်ရေး

စစ်ပွဲကို ဦးတည်စေသည်ဟု အမေရိကန် စားသုံးသူ အီလက်ထရွန်နစ် အသင်း (စီအီးအေ) က သတိပေးလိုက်သည်။

၁၄ အမေရိကန်သမ္မတ ဘားရက် အိုဘားမားက အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၇.၈၇ ဘီလီယံ သုံးစွဲမည့် စီးပွားရေး နီးထရေးဥပဒေကြမ်းကို ဒင်ဗာဒ် လက်မှတ်ရေးထိုးမည်ဖြစ်ကြောင်း အမေရိကန်သမ္မတအိမ်ဖြူတော်မှ ကြေညာသည်။

တစ်ကမ္ဘာလုံးစီးပွားရေးကျဆင်းမှုအလှည့်အပြောင်းနှင့် တင်းကျပ်သော အကြွေးဆပ်နိုင်မှု အခြေအနေများက ကုမ္ပဏီများအပေါ် ဖိစီးလျက်ရှိစဉ် ဗြိတိန်နိုင်ငံ၏စီးပွားရေးမှာ မျှော်မှန်းထားသည်ထက် ပိုမိုကျဆင်းမည်ဟု ဗြိတိန်စက်မှုလုပ်ငန်းအဖွဲ့က ကြေညာသည်။

၁၆ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ဒုတိယတပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် (ကြည်း) ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မောင်အေး၏ ဖိတ်ကြားချက်အရ ထိုင်းနိုင်ငံ ထိုင်းဘုရင့်တပ်မတော် ကြည်းတပ် ဦးစီးချုပ် General Anupong Paojinda ဦးဆောင်သော ချစ်ကြည်ရေးကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ သည်မြန်မာနိုင်ငံ၌ ချစ်ကြည်ရေး ခရီးလည်ပတ်ရန် အထူးလေယာဉ်ဖြင့် နေပြည်တော်သို့ ရောက်ရှိသည်။

ယင်းနေ့ နေ့လယ်ပိုင်းတွင် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်

ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေသည် ထိုင်းနိုင်ငံ ထိုင်းဘုရင့်တပ်မတော် ကြည်းတပ်ဦးစီးချုပ် General Anupong Paojinda ဦးဆောင်သော ချစ်ကြည်ရေးကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို နေပြည်တော်ရှိ ဘုရင့်နောင်ရိပ်သာ၌ လက်ခံတွေ့ဆုံသည်။

ယင်းနေ့ ညနေပိုင်းတွင် ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမောင်အေးသည် ထိုင်းဘုရင့် တပ်မတော်ချစ်ကြည်ရေး ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို ဘုရင့်နောင်ရိပ်သာ၌ လက်ခံတွေ့ဆုံသည်။

၁၇ အာဖဂန်နစ္စတန်သူပုန်တို့၏ ဆိုးရွားသော အကြမ်းဖက်မှုကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန် အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့ဝင် ၁၇,၀၀၀ ထပ်မံစေလွှတ်ရန် အမေရိကန်သမ္မတဘားရက်အိုဘားမားက အမိန့်ထုတ်လိုက်ကြောင်း သမ္မတ အိမ်ဖြူတော်က ထုတ်ပြန်ကြေညာသည်။

၁၉ ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ် ဘန်ကီမွန်းသည် တောင်အာဖရိက ခရီးစဉ်အဖြစ် တန်ဇန်နီးယား၊ ကွန်ဂိုဒီမိုကရက်တစ် သမ္မတနိုင်ငံ၊ ရဝမ်ဒါနှင့် အီဂျစ်နိုင်ငံများသို့ သွားရောက်မည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောရေးဆိုခွင့် ရှိသူက ပြောကြားသည်။

၂၀ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သိန်းစိန်သည် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ဆိုင်ရာ တရုတ်ပြည်သူ့ သမ္မတနိုင်ငံသံအမတ်ကြီး မစ္စတာယဲ့တာပိုကို ရန်ကုန်မြို့

ကုန်းမြင့်သာရှိ ဇေယျာသီရိဗိမာန်ခန်းမ၌ လက်ခံတွေ့ဆုံသည်။

ဆိုမာလီဝန်ကြီးချုပ်သစ် အိုမာအက်ဒါရှစ်ရှားမားက ဝန်ကြီး ၃၅ ဦးမက ပါဝင်သောအစိုးရအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းလိုက်သည်။

၂၁ နိုင်ငံတော်အစိုးရက မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံးရှိ အကျဉ်းထောင်များနှင့် အလုပ်စခန်းများမှ အကျဉ်းသား ၆,၃၁၃ ဦးကို လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးလိုက်သည်။

၂၂ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ် ၂၃ ကြီးသိန်းစိန်သည် အစိုးရအဖွဲ့အဖွဲ့ဝင်ဝန်ကြီးများနှင့်တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များလိုက်ပါလျက် ဧရာဝတီတိုင်းအတွင်းလေဆေးသင့်ဒေသများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့်လမ်းကွန်ရက်စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၊ မုန်တိုင်းဒဏ်ခံအဆောက်အအုံ တည်ဆောက်ရေး လုပ်ငန်းများကို သွားရောက်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသည်။

ကုန်းလမ်းမှ ဖြစ်စေ၊ ရေကြောင်း သို့မဟုတ် လေကြောင်းမှ ဖြစ်စေ နိုင်ငံကို ထိပါးလာသော မည့်သည့် ခြိမ်းခြောက်မှုမျိုးကိုမဆို တုံ့ပြန်ရန်အသင့်ရှိကြောင်း အိန္ဒိယအစိုးရက ကြေညာသည်။

၂၃ (၈၁) ကြိမ်မြောက် အော်စကာ ဆုချီးမြှင့်ပွဲအခမ်းအနားကို အမေရိကန်နိုင်ငံ လော့စ်အိန်ဂျလစ်မြို့ရှိ ကိုဒတ် ကဇာတ်ရုံ၌ ကျင်းပသည်။

၂၄ ထိုင်းနိုင်ငံ ဖူးခက်ကျွန်းတွင် ကျင်းပခဲ့သော အာဆီယံ+၃ ဘဏ္ဍာ

ရေးဝန်ကြီးများ အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ခဲ့သည့် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်ဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ် လှထွန်းခေါင်းဆောင်သည့် မြန်မာ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိသည်။

စားနပ်ရိက္ခာပြဿနာနှင့် ဘဏ္ဍာရေးအကျပ်အတည်းမှသည် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအထိ ကျယ်ပြန့် သည့်စိန်ခေါ်မှုများက စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးရေး ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ကြိုးပမ်း မှုများကိုခြိမ်းခြောက်လာနေကြောင်း ကုလသမဂ္ဂ စီးပွားရေးနှင့်လူမှုရေး ရာ လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး ချုပ်ရှားက သတိပေးလိုက်သည်။

ဒေသဆိုင်ရာနှင့် ကမ္ဘာ့အဆင့် များ၌ ပထဝီနိုင်ငံရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် လာချိန်တွင် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ အနေ ဖြင့် သံတမန်ရေးနယ်ပယ်နှင့် စစ် ရေးနယ်ပယ်များ ကြံ့ခိုင်လာစေရန် ကိုယ်တိုင် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ရ မည်ဖြစ်ကြောင်း အင်ဒိုနီးရှားသမ္မတ ဆူဆီလို ဘန်ဘမ်းယူဒိုရိုနိုက ပြော ကြားသည်။

အမေရိကန်သမ္မတဘားရက် အိုဘားမားသည် ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် ဩဂုတ်လအကုန်တွင် အီရတ်ရှိ အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့ဝင်အများစုကို ရုပ်သိမ်းရန် ကြေညာချက်မူကြမ်း ထုတ်ပြန်သည်။

၂၆ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အဓမ္မခိုင်း စေမှုတိုင်ကြားချက်များ ဆောင်ရွက် ရန် နောက်ဆက်တွဲ နားလည်မှု စာချုပ်လွှာကို (၁၂)လသက်တမ်း တိုးရန်အတွက် မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရ

နှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအလုပ် သမားရေးရာအဖွဲ့ ရုံးတို့ လက်မှတ် ရေးထိုးကြသည်။

၂၇ ထိုင်းနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ် အပီ ဆစ်ဝဲချာချီဝ၏ ဖိတ်ကြားချက်အရ ထိုင်းနိုင်ငံ ဟွာဟင်းမြို့၌ ကျင်းပ မည့် (၁၄) ကြိမ်မြောက် အာဆီယံ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးသို့ တက် ရောက်ရန် နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန် ဦးဆောင် သည့် မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ ထိုင်းနိုင်ငံသို့ ထွက်ခွာသည်။

မတ်လ

၂ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာ ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီအတွင်းရေး မှူး(၁) ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး သီဟသူရတင်အောင်မြင့်ဦး (ယခု ဗိုလ်ချုပ်ကြီး) နှင့်အဖွဲ့ဝင်များသည် ရှမ်းပြည်နယ် (မြောက်ပိုင်း) သို့ သွား ရောက်၍ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအခြေ အနေများကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသည်။

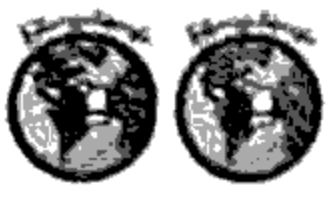
၃ စီးပွားရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ရတက်မအေးဖြစ်ကြရသည့်အတွက် အမေရိကန်ပြည်သူ့ပုံတစ်ပုံတို့မှာ ညအိပ်ရာတွင် အိပ်မရဘဲမျက်စိ ကြောင်နေတတ်ကြကြောင်း ပြည်သူ့ ဆန္ဒသဘောထား ကောက်ယူမှု မှတ်တမ်း၌ ဖော်ပြပါရှိသည်။

၄ တောင်ကိုရီးယားနှင့် ဩစတြေးလျ နှစ်နိုင်ငံကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာ ကဏ္ဍအကျိုးတူပူးပေါင်းမှု တိုးမြှင့်

ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် ဩစတြေးလျ လုပ်ငန်းရှင်များ မိမိတို့နိုင်ငံအတွင်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများလာရောက်၍ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံကြရန် တောင်ကိုရီးယား သမ္မတလီမြောင်ဘတ်က အားပေး တိုက်တွန်းလိုက်သည်။

၅ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနက ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၅ ရက်နေ့ တွင် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် မြန်မာနိုင်ငံ အပါအဝင် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံပေါင်း ၁၉၀ ကျော်၏ ၂၀၀၈ ခုနှစ် လူ့အခွင့်အရေး အခြေအနေ အစီရင်ခံစာနှင့် ပတ် သက်၍ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ တော် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနက လုံးဝလက်မခံဘဲ ပယ်ချလိုက်သည်။

၆ နိုင်ငံတော် ဩဝါဒါစရိယ ဆရာတော်ကြီးများ၊ နိုင်ငံတော်သံဃာ မဟာနာယကဆရာတော်ကြီးများ၊ နိုင်ငံတော်ဗဟိုသံဃာ့ဝန်ဆောင် ဆရာတော်ကြီးများ၊ တိပိဋကဓရ တိပိဋက ကောဝိဒဆရာတော်ကြီး များနှင့် ဘွဲ့ခံဆရာတော်ကြီးများ အား ဆွမ်းဆက်ကပ်လှူဒါန်းပွဲ အခမ်းအနားကို နေပြည်တော်ရှိ ဥပုတသန္တီစေတီတော်ပရိဝုဏ် အတွင်း သာသနာ့မဟာဗိမာန်တော် ၌ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်အေးချမ်း သာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ်ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး သန်းရွှေ နှင့် ဇနီးဒေါ်ကြိုင်ကြိုင်တို့ တက် ရောက်ကြည့်ညိပြီး လှူဖွယ်ပစ္စည်း များကို ဆက်ကပ်လှူဒါန်းကြသည်။

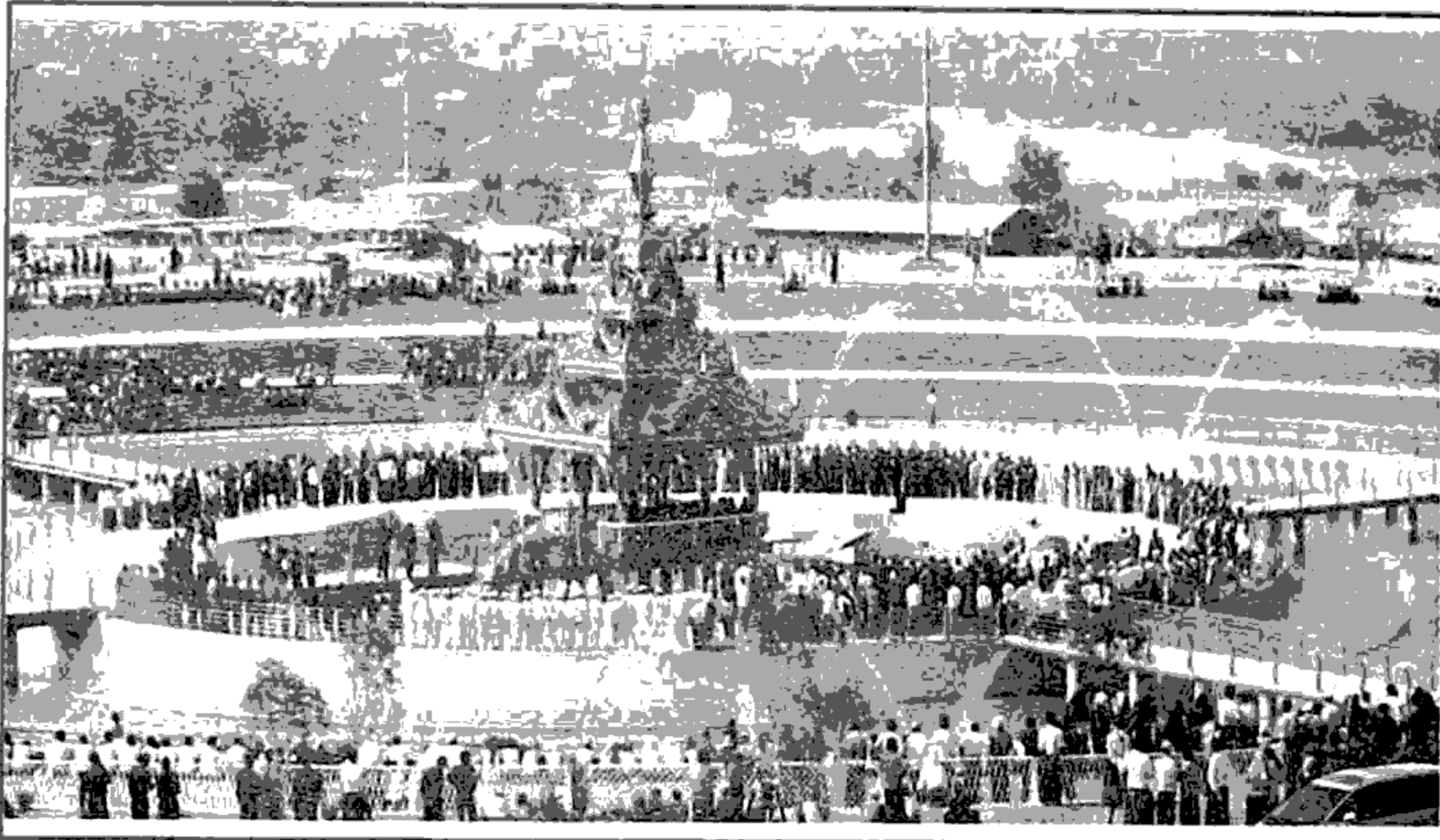

၇ နေပြည်တော်၌ တည်ထား ကိုးကွယ်သည့် ဥပ္ပါတသန္တိစေတီတော် အထက်ဌာပနာတော်သွင်း ရွှေထီး တော်တင် မဟာမင်္ဂလာအခမ်းအနား ကို သာသနာတော်ဆိုင်ရာ ထုံးတမ်း စဉ်လာများနှင့် အညီ စည်ကား သိုက်မြိုက်စွာကျင်းပရာ နိုင်ငံတော် အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ တပ်မတော်ကာ ကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး သန်းရွှေနှင့် ဇနီးဒေါ်ကြိုင်ကြိုင် မိသားစုတို့ တက်ရောက်ကြည့်ညိ ကြပြီး ရွှေထီးတော်ကို စေတီတော် အထွတ်သို့ တင်လှူပူဇော်သည်။

စီးပွားရေးမြှင့်တင်ရေးအတွက် လိုအပ်ချက်မှန်သမျှ ဆောင်ရွက် သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း အမေရိကန် သမ္မတဘားရက် အိုဘားမားက အာမခံပြောကြားလိုက်ပြီး အမေရိ

အတွင်းရေးမှူး (၁) ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သီဟသူရတင်အောင်မြင့်ဦးရှမ်းပြည်နယ် (မြောက်ပိုင်း)ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေများကိုကြည့်ရှု စစ်ဆေး ရာတွင်ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများနှင့် ရင်းရင်းနှီးနှီးတွေ့ဆုံစဉ်

ဥပ္ပါတသန္တိကုန်းတော်ပြင်ရှိ ရှင်ဥပဂုတ္တကျောင်းဆောင်

ကန်ပြည်ထောင်စု အနေဖြင့်ခက်ခဲ သော ရွေးချယ်မှုတို့နှင့်ကြုံတွေ့ ရင်ဆိုင်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း သတိပေး လိုက်သည်။

၈ နေပြည်တော်၌ တည်ထား ကိုးကွယ်သည့် ဥပ္ပါတသန္တိစေတီတော် ရတနာစိန်ဖူးတော်နှင့် ရတနာငှက် မြတ်နားတော် တင်လှူပူဇော်ခြင်း မဟာမင်္ဂလာအခမ်းအနားကို ဆက် လက်ကျင်းပရာ ရတနာစိန်ဖူးတော် နှင့် ရတနာငှက်မြတ်နားတော်တို့ ကို နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာ ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌတပ်မ တော် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေနှင့် ဇနီး ဒေါ်ကြိုင်ကြိုင်မိသားစုတို့က စေတီ တော်အထွတ်သို့ တင်လှူပူဇော် ကြသည်။

၉ နေပြည်တော်ရှိ ဥပ္ပါတသန္တိ ကုန်းတော်ပြင်၌ တည်ဆောက်ပြီးစီး အောင်မြင်ခဲ့သည့် ဥပ္ပါတသန္တိစေတီ တော်မြတ်ကြီး မြသပိတ်၊ ရွှေကြာ

သင်္ကန်းတော်ကပ်နှင့်ဗုဒ္ဓါဘိသေက အနေကဇာတင် မဟာမင်္ဂလာအခမ်း အနားကို ဆက်လက်ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌတပ်မတော် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူး ကြီးသန်းရွှေနှင့်ဇနီးဒေါ်ကြိုင်ကြိုင် တို့တက်ရောက်ကြည့်ညိကြပြီး လိုက်တော်အတွင်း၌ ကိန်းဝပ်စံပယ် တော်မူသော မဟာမဏိမယကဿပ ဗုဒ္ဓ ပဋိမာရတနာကျောက်စိမ်း ရုပ်ပွား တော်အားမြသပိတ်ဖြင့် ဆွမ်း၊ ပန်း၊ ရေချမ်းနှင့် ရွှေကြာသင်္ကန်းတော် တို့ကို ဆက်ကပ်လှူဒါန်းကြသည်။

၁၀ သာသနာတော်ဆိုင်ရာ ဘွဲ့ တံဆိပ်တော်များဆက်ကပ်လှူဒါန်း ပူဇော်ပွဲ မဟာမင်္ဂလာအခမ်းအနားနှင့် ဆွမ်းဆန်စိမ်းလောင်းလှူပွဲမင်္ဂလာ အခမ်းအနားကို သာသနာ့မဟာဗိမာန် တော်ကြီး၌ စည်ကားသိုက် မြိုက်စွာ ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာ ယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်

ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေနှင့်ဇနီး ဒေါ်ကြိုင်ကြိုင်တို့ တက်ရောက် ကြည်ညိုကြပြီး သာသနာတော်ဆိုင် ရာ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်များနှင့် သာသနာ နဂ္ဂဟ သာသနာပြုဆိုင်ရာဘွဲ့တံဆိပ် တော်များ ဆက်ကပ်လှူဒါန်း၍ ဆွမ်း ဆန်စိမ်း လောင်းလှူပူဇော်ကြသည်။

စစ်ရေးမဟာဗျူဟာများ ချမှတ်ကျင့်သုံးရုံ သက်သက်ဖြင့် အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံ၌ ထာဝစဉ် ငြိမ်းချမ်းရေးကို အလုံအလောက် ဖော်ဆောင်ပေးနိုင်မည်မဟုတ် ကြောင်း အိန္ဒိယနှင့်အမေရိကန်တို့ က လက်ခံယုံကြည်ကြောင်း ပီတီ အိုင် သတင်းဌာနက ဖော်ပြသည်။

၁၁ တရုတ်လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့ များအနေဖြင့် အမျိုးသားအကျိုးစီး ပွားနှင့်လူမှုအသိုက်အဝန်း တည်ငြိမ် အေးချမ်းမှု ရှိရေးတို့အတွက် အင်တိုက်အားတိုက် ကူညီထောက် ပံ့မှုများပြုရန် တရုတ်သမ္မတ ဟူကျင် တောင်က တိုက်တွန်းလိုက်သည်။

၁၂ ဂျော်ဒန်နှင့်ဆီးရီးယားနိုင်ငံရှိ အီရတ်ဒုက္ခသည် ၂,၅၀၀ ကို ဂျာမနီ နိုင်ငံကလက်ခံမည်ဖြစ်ကြောင်း ဂျော်ဒန်နိုင်ငံ အမွန်မြို့ရှိ ကုလသမဂ္ဂ ဒုက္ခသည်များဆိုင်ရာ မဟာမင်း ကြီး (ယူအင်အိတ်ချ်စီအာရ်) ရုံးက ကြေညာချက်ထုတ်ပြန်သည်။

၁၄ ပါလက်စတိုင်း စစ်သွေးကြွ များဖမ်းဆီးထားသည့် အစွရေး တပ်ဖွဲ့ဝင်များကို ပြန်လွှတ်ပေးရေး နောက်ဆုံးကြိုးပမ်းသည့်အနေဖြင့်

အစွရေးဝန်ကြီးချုပ် အိုလ်မတ်က စေ့စပ်ရေးသမားနှစ်ဦးကို အီဂျစ် နိုင်ငံသို့ စေလွှတ်လိုက်သည်။

၁၅ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာ ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေသည် အင်ဒို နီးရှားသမ္မတနိုင်ငံသမ္မတ ဒေါက်တာ ဆူဆီလိုဘန်ဘမ်း ယူဒိုရိုနိုနှင့် စင်ကာပူသမ္မတနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ် လီရှန် လွန်းတို့၏ ဖိတ်ကြားချက်အရ အင်ဒို နီးရှားသမ္မတနိုင်ငံနှင့် စင်ကာပူ သမ္မတနိုင်ငံတို့၌ ချစ်ကြည်ရေးခရီး လည်ပတ်ရန်ထွက်ခွာသွားသော နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သိန်းစိန်ကို နေပြည်တော်လေ ဆိပ်သို့ ပို့ဆောင်နှုတ်ဆက်သည်။

၁၆ ကမ္ဘာကြီးသည် ၁၉၉၀ ပြည့် နှစ်မှ ၂၀၀၅ ခုနှစ်အထိ ၁၅ နှစ်တာ ကာလအတွင်း သစ်တောဧရိယာ ဟက်တာသန်းပေါင်း ၇၀ကျော် ဆုံး ရုံးခဲ့ကြောင်း ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ စားနပ်ရိက္ခာနှင့် စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့ (အက်ဖ်အေအို)က ထုတ်ပြန်သော အစီရင်ခံစာ၌ ဖော်ပြသည်။

၁၈ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေ သည် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ၌ ချစ်ကြည်ရေးခရီးလည်ပတ်ရန် ရောက်ရှိနေသော တရုတ်ပြည်သူ့ သမ္မတနိုင်ငံ တရုတ်ပြည်သူ့ လွတ် မြောက်ရေးတပ်မတော် စစ်ဦးစီးချုပ် General Chen Bingde ဦးဆောင်

သည့် ချစ်ကြည်ရေးကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့ကို နေပြည်တော်ရှိ ဘုရင့် နောင်ရိပ်သာ၌ လက်ခံတွေ့ဆုံသည်။

၁၉ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဝင် ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာနမှ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသူ ရ ရွှေမန်းသည် ချစ်ကြည်ရေးခရီး လည်ပတ် ရန်ရောက်ရှိနေသည့် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ တရုတ် ပြည်သူ့ လွတ်မြောက်ရေးတပ်မ တော်စစ်ဦးစီးချုပ် General Chen Bingde ဦးဆောင်သော ချစ်ကြည် ရေး ကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့ကို နေပြည်တော်လေဆိပ်သို့ ပို့ဆောင် နှုတ်ဆက်သည်။

အမေရိကန်နိုင်ငံ၌ ပြည်သူ များက အီရတ်စစ်ပွဲ ခြောက်နှစ်ပြည့် မြောက်သည့် နှစ်ပတ်လည်နေ့ အဖြစ် စစ်ဆန့်ကျင်ရေးဆန္ဒပြပွဲကို နိုင်ငံတစ်ဝန်း၌ ကျင်းပသည်။

၂၀ မန္တလေးတိုင်း ရမည်းသင်း ခရိုင် ပျော်ဘွယ်မြို့နယ်ရှိ အမှတ်(၁) စက်မှုဝန်ကြီးဌာန မြန်မာ့အထည် အလိပ်လုပ်ငန်း ချည်မျှင်စက်ရုံ (ပျော်ဘွယ်) ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားကို အဆိုပါစက်ရုံ၌ ကျင်းပရာနိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးချုပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန် တက်ရောက်ပြီး စက်ရုံဆိုင်ဘုတ်ကို စက်လုတ်နှိပ်၍ ဖွင့်လှစ်ပေးသည်။

၂၁ ရှမ်းပြည်နယ် (တောင်ပိုင်း) လင်းခေးခရိုင်မိုးနဲမြို့ရှိ ကျိုင်းတောင်း ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံဖွင့်ပွဲအခမ်း

အနားသို့ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန် တက်ရောက် ချီးမြှင့်၍ စက်ရုံကမ္ဘာလုံး ကျောက်စာ တိုင်နှင့်ဓာတ်အားပေးစက်ရုံဆိုင်ဘုတ် ကို စက်လုတ်နှိပ်ဖွင့်လှစ်ပေးသည်။

၂၂ ကြံခင်း-ပခုက္ကူ ရထားလမ်း ဖောက်လုပ်ရေး စီမံကိန်း၏ ဥသျှစ် ပင်-ကံမရထားလမ်းဖွင့်ပွဲ အခမ်း အနားသို့ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သူရရွှေမန်း တက်ရောက်ချီးမြှင့်သည်။

၂၅ ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန က တာဝန်ယူဖောက်လုပ်ပြီးစီးသွား သည့် နိုင်ငံတကာအဆင့်မီ ရန်ကုန်- မန္တလေး အမြန်လမ်းမကြီး (နေပြည် တော်-ရန်ကုန်လမ်းအပိုင်း) ဖွင့်ပွဲ အခမ်းအနားကို အဆိုပါအမြန် လမ်းမကြီး မိုင်တိုင်အမှတ်(၂၀၂/၁) နေပြည်တော်စီ-လမ်းဆုံရှိ မင်္ဂလာ မဏ္ဍပ်၌ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်အေး ချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး ကောင်စီ အတွင်းရေးမှူး(၁)ဗိုလ်ချုပ် ကြီးသီဟသူ ရတင် အောင်မြင့် ဦး တက်ရောက်၍ အမှာစကားပြောကြား

ရန်ကုန်-မန္တလေး (နေပြည်တော်လမ်း ပိုင်း) အမြန်လမ်းမကြီး၏တစ်နေရာ

ပြီး ဖဲကြိုးဖြတ်၍ဖွင့်လှစ်ပေးသည်။

၂၆ ကုလသမဂ္ဂစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ၃၁ စားနပ်ရိက္ခာအဖွဲ့ (FAO) ၏ (၂၉) ကြိမ်မြောက် အာရှနှင့်ပစိဖိတ် ဒေသဆိုင်ရာ အစည်းအဝေးကို ထိုင်း နိုင်ငံဘန်ကောက်မြို့၌ မတ် ၂၆ ရက်နေ့မှ ၃၁ ရက်နေ့အထိ ကျင်းပ ရာ အာရှနှင့်ပစိဖိတ်ဒေသဆိုင်ရာ နိုင်ငံပေါင်း ၃၃ နိုင်ငံမှ ကိုယ်စား လှယ်များနှင့် အတူ လယ်ယာ/ ဆည်မြောင်းဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်ဌေးဦး ခေါင်းဆောင်သော မြန်မာကိုယ်စား လှယ်အဖွဲ့ တက်ရောက်ကြသည်။ အဆိုပါ အစည်းအဝေးတွင် ဝန်ကြီး သည် ကုလသမဂ္ဂစားနပ်ရိက္ခာနှင့် စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့ ညွှန်ကြားရေးမှူး ချုပ် Dr.Jacques Diouf နှင့် တွေ့ဆုံ ၍ မြန်မာနိုင်ငံ လယ်ယာကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးအတွက် ပါဝင်ကူညီ နိုင်မည့်အခြေ အနေများနှင့် ရေရှည် တည်တံ့သော အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်းမှုများ အတွက် (FAO) နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးလုပ်ငန်း များကို ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ မြန်မာ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် ဧပြီလ ၁ ရက်နေ့ နံနက်ပိုင်းတွင် မြန်မာနိုင်ငံ သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိကြသည်။

၂၆ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ တော် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာ ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေသည် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်၌ ချစ်ကြည်ရေးခရီးလည်ပတ်ရန် ရောက်

ရှိနေသော တရုတ်ပြည်သူ့ သမ္မတ နိုင်ငံ ကွန်မြူနစ်ပါတီ ဗဟိုကော် မတီ အမြဲတမ်းကော်မတီ အဖွဲ့ဝင် မစ္စတာလီချောင်ချန်း ခေါင်းဆောင် သည့် ချစ်ကြည်ရေးကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့ကို နေပြည်တော်ရှိ ဘုရင့်နောင် ရိပ်သာ၌လက်ခံတွေ့ဆုံသည်။

တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ ကွန်မြူနစ် ပါတီ ဗဟိုကော်မတီ အမြဲတမ်းကော်မတီ အဖွဲ့ဝင် မစ္စတာလီချောင်ချန်း

မလေးရှားဒုတိယဝန်ကြီးချုပ် နဂျစ်တွန်အဗ္ဗဒူရာဇာတ်ကို ညီ ညွတ်သော မလေးအမျိုးသားအဖွဲ့ ပါတီ (ယူအမ်အင်န်အို) ၏ ဥက္ကဋ္ဌ သစ်အဖြစ် ကြေညာလိုက်ကြောင်း တနားမားသတင်းဌာနက ဖော်ပြ သည်။

၂၇ ၂၀၀၉ခုနှစ် (၆၄) နှစ်မြောက် တပ်မတော်နေ့စစ်ရေးပြအခမ်းအနား ကို နေပြည်တော်စစ်ရေးပြကွင်း၌ ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာ ယာ ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ်

ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေ တက်ရောက်၍ မိန့်ခွန်းမြွက်ကြားသည်။ ညပိုင်းတွင် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေနှင့် ဇနီးဒေါ်ကြိုင်ကြိုင်တို့က တည်ခင်းဧည့်ခံသည့် ၂၀၀၉ခုနှစ် (၆၄) နှစ်မြောက် တပ်မတော်နေ့အထိမ်းအမှတ်ဧည့်ခံပွဲနှင့် ဂုဏ်ပြုညစာစားပွဲကို နေပြည်တော်ရှိ ဘုရင့်နောင်ရိပ်သာ၌ကျင်းပသည်။

၂၈ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ အတွင်းရေးမှူး(၁)ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသီဟသူရတင်အောင်မြင့်ဦးသည် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ တရုတ်အမျိုးသား ရေနံကော်ပိုရေးရှင်းမှ ဥက္ကဋ္ဌမစ္စတာကျန်ဂျီမင်းနှင့်အဖွဲ့ကို နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံတော် အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီရုံး ဧည့်ခန်းမ၌ လက်ခံတွေ့ဆုံသည်။

အစ္စရေးအစိုးရသစ် အနေဖြင့် နှစ်နိုင်ငံအတူယှဉ်တွဲနေထိုင်ရေးမူကို လက်ခံရန် ဥရောပ သမဂ္ဂ(အီးယူ) ၏ တိုက်တွန်းချက်ကို ပါလက်စတိုင်းခေါင်းဆောင်ပိုင်းက ချီးကျူးပြောဆိုလိုက်သည်။

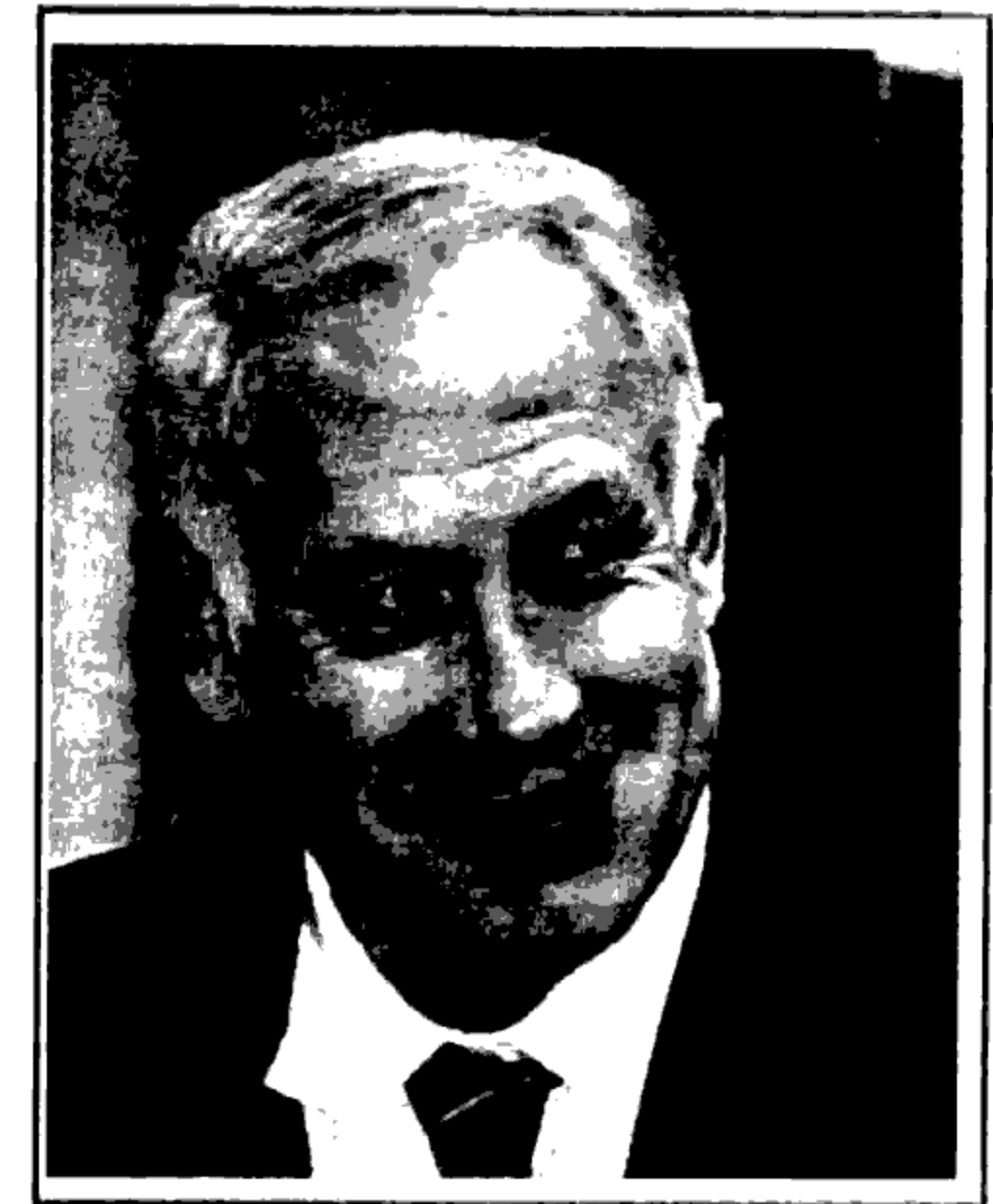
၃၀ KNU သောင်းကျန်းသူများအဖွဲ့မှ ကွယ်လွန်သူ KNU/KNLA ဥက္ကဋ္ဌဟောင်း စောဘိုမြ၏သားဗိုလ်ကြီးအဆင့်ရှိစောနေစိုးမြဦးစီးသည့် အင်အား ၇၁ ဦး၊ မိုခိုသူ မိသားစုဝင် ၈၈ ဦးတို့သည် လက်နက်မျိုးစုံ ၂၄ လက်နှင့်အတူ KNU/KNLA ငြိမ်းချမ်းရေးကောင်စီအဖွဲ့ရှိရာထို့ ကော်ကိုးကျေးရွာသို့ လာရောက်ပူးပေါင်းသည်။

ကျူးဘားနိုင်ငံအပေါ် အမေရိကန် ကုန်သွယ်ရေးပိတ်ပင်မှုကို ရုပ်သိမ်း ရန် ငြင်းဆိုသည့် အမေရိကန် ဒုတိယသမ္မတ ဂျိုးဘိုင်ဒင်အား ကျူးဘားခေါင်းဆောင်ဟောင်း ဖီဒယ်ကက်စထရိုက ဝေဖန်ပြောကြားလိုက်သည်။

၃၁ ဗြိတိန်နိုင်ငံ၊ လန်ဒန်မြို့၌ ဂျီ-၂၀ ဆွေးနွေးပွဲ မကျင်းပမီ ရက်သတ္တပတ်အလိုတွင် လူထုထောက်ခံမှုစစ်တမ်းကောက်ယူရာ လက်ရှိ ဝန်ကြီးချုပ် ဂေါ်ဒွန်ဘရောင်း၏ လေဘာပါတီသည် အတိုက်အခံပါတီ ကွန်ဆာဗေးတစ်ပါတီကို ရှုံးနိမ့်သွားကြောင်း ကွန်ဆာဗေးတစ်ပါတီက ၄၄ ရာခိုင်နှုန်း၊ လေဘာပါတီက ၃၁ ရာခိုင်နှုန်း၊ လစ်ဘရယ်ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီက ၁၈ ရာခိုင်နှုန်းစီ အသီးသီးထောက်ခံမှုရရှိကြောင်း ဆန်းဒေးတယ်လီဂရပ်သတင်းစာက ဖော်ပြသည်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ကုန်သည်များနှင့် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များ အသင်းချုပ်(၁၈)ကြိမ်မြောက် နှစ်ပတ်လည်အသင်းသားစုံညီအစည်းအဝေးကို နေပြည်တော်မြို့တော်ခန်းမ၌ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်တက်ရောက်၍ ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံတော်သစ်ဆီသို့ ကူးပြောင်းတက်လှမ်းနိုင်မည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ အချိန်ကာလ သတ်မှတ်ချက်နှင့်အညီ တစ်ဆင့်ပြီး တစ်ဆင့်အကောင်အထည် ဖော်လျက်ရှိကြောင်း၊ နိုင်ငံအနာဂတ်အတွက် အရေးပါသည့်

ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပမည့် အဆင့်သို့ ရောက်ရှိနေသည့်အတွက် ချမှတ်ထားသည့် လမ်းပြမြေပုံကို စည်းလုံးညီညွတ်မှုအားဖြင့် ဖော်ဆောင်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း အမှာစကားတွင် ထည့်သွင်းပြောကြားသွားသည်။

အစ္စရေးဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုသည့်ဘင်ဂျမင်နေတန်ယာဟု

အစ္စရေးနိုင်ငံ၌ ဝန်ကြီးချုပ်ဘင်ဂျမင်နေတန်ယာဟု ခေါင်းဆောင်သည့်အစိုးရအဖွဲ့သစ်သည် တရားဝင် ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုကြောင်း ဆင်ဟွာသတင်း၌ ဖော်ပြသည်။

အီရတ်နိုင်ငံ တောင်ပိုင်းရှိ ဗြိတိသျှတပ်ဖွဲ့ဝင်များကို တရားဝင် ရုပ်သိမ်းကြောင်း ဒေသဆိုင်ရာ ရဲတပ်ဖွဲ့က ပြောကြားသည်ဟု ဆင်ဟွာသတင်းဌာနက ဖော်ပြသည်။

ပြေလ

၁ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်သည် အင်ဒိုနီးရှားသမ္မတနိုင်ငံ စိုက်ပျိုးရေးဝန်ကြီး ဒေါက်တာ အန်တွန်အပရီရန်တိုနိုကို နေပြည်တော်ရှိ အစိုးရအဖွဲ့ရုံးခန်းမ၌ လက်ခံတွေ့ဆုံသည်။

၂ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီး ဦးမောင်မြင့်သည် ကိုရီးယားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန များအကြား ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုဆိုင်ရာ နားလည်မှုစာချွန်လွှာ လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်းနှင့် ပထမအကြိမ်နှစ်ဖက်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုများ ပြုလုပ်၍ ချစ်ကြည် ရေးခရီးသွားရောက်ခဲ့ပြီးနောက် လေကြောင်းခရီးဖြင့် ပြန်လည်ရောက်ရှိသည်။

အီတလီနိုင်ငံပြည်နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးဟောင်း ရော့ဗလာဂိုဇီဗစ်သည် ပြစ်မှုကြီး ၁၆ မှုကျူးလွန်မှုဖြင့် တရားဝင်စွဲချက်တင်ခံရကြောင်း ချီကာဂိုမြို့ အမေရိကန်ရှေ့နေရုံးက ပြောကြားသည်။

၃ အမေရိကန်သမ္မတအိုဘားမားက အမေရိကန်နိုင်ငံ အနေဖြင့် ဥရောပသမဂ္ဂ (အီးယူ) ကာကွယ်ရေး စွမ်းရည်ပိုမိုခိုင်မာတောင့်တင်းရေးကို အလိုရှိကြောင်းပြောကြားလိုက်သည်။

၄ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်သည် ဌာနဆိုင်ရာ အကြီးအကဲ များလိုက်ပါလျက် ဧရာဝတီတိုင်းအတွင်း လေဘေးသင့်ဒေသများ၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု လမ်းကွန်ရက်စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများနှင့် မှန်တိုင်းဒဏ်ခံ အဆောက်အအုံ တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရန် မော်လမြိုင်ကျွန်းမြို့နယ် ကျိုက်ပိ ကျေးရွာအနီးရှိ ရာဇဒိုင်တံတားအမှတ်(၁)တည်ဆောက်ရေးစီမံကိန်းသို့ ရောက်ရှိသည်။

ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးကျဆင်းမှုမှသည် အာဖဂန်နစ္စတန်စစ်ပွဲအထိ အမေရိကန်နိုင်ငံရင်ဆိုင်နေရသော အကျပ်အတည်းများ ကိုင်တွယ်ရေးတွင် မိမိ၏ ဥရောပခရီးစဉ်က အမှန် တကယ်ပင်မကြုံဖူးအောင် တိုးတက်မှုများ ဖော်ဆောင်ပေးနိုင်ကြောင်း အမေရိကန်သမ္မတအိုဘားမားက ထုတ်ဖော်ပြောကြားသည်။

၅ အီရတ်နိုင်ငံ ဘဂ္ဂဒက်မြို့သို့ ရောက်ရှိလာသည့် ပါလက်စတိုင်းသမ္မတ မာမူတ်အဘတ်စ်သည် အီရတ်သမ္မတ တာလာဘာနီ အပါအဝင် အီရတ် ခေါင်းဆောင်များနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးသည်။

တရုတ်နိုင်ငံ ပေကျင်းမြို့၌ ထိုင်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအဖွဲ့ရုံးဖွင့်လှစ်ကြောင်း၊ ယင်းသို့ ဖွင့်လှစ်ခြင်းဖြင့် ထိုင်းနိုင်ငံအတွင်း တရုတ်နိုင်ငံမှ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပိုမိုရရှိစေမည် ဖြစ်ကြောင်းသက်ဆိုင်ရာ ရုံးအဖွဲ့က ပြောကြားသည်။

၆ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး ဗိုလ်မှူးချုပ်ကျော်ဆန်းသည် ရန်ကုန်မြို့ ရေကူးအသံလွှင့်စက်ရုံ မွမ်းမံပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်နေမှုကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသည်။

တူရကီနိုင်ငံ၏ ဥရောပသမဂ္ဂ (အီးယူ) သို့ ဝင်ရောက်ရေးကိစ္စကို အီးယူနိုင်ငံအချို့က ဆန့်ကျင်သည့်ကြားမှပင် အမေရိကန်နိုင်ငံက ထောက်ခံကြောင်း သမ္မတအိုဘားမားက ပြောကြားသည်။

အီတလီနိုင်ငံအယ်လ်အကိုလာဒေသကိုဗဟိုပြု၍ နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း အဆိုးရွားဆုံးဖြစ်သော ရက်ချ်တာစကေး ၆ ဒသမ ၃ ပြင်းအားရှိ ငလျင်လှုပ်ခဲ့သည်။ ၎င်းငလျင်ကြောင့် အနည်းဆုံးလူ ၂၆၀ ဦးသေဆုံးခဲ့သည်။ အဆောက်အအုံ ၁၀,၀၀၀ ကျော် ပျက်စီးခဲ့ပြီး လူပေါင်း ၂၈,၀၀၀ အိုးမဲ့အိမ်မဲ့ဖြစ်ခဲ့ရကြောင်း အီတလီသတင်းဌာန အန်ဆာက ဖော်ပြသည်။

အီတလီငလျင်ဒဏ်ကြောင့် ဖြိုကျပျက်စီးနေသော လမ်းမြေသား

၇ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ အတွင်းရေးမှူး (၁) ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသီဟသူရ တင်အောင်မြင့်ဦးသည် နေပြည်တော် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလေဆိပ်ပန်ကတင် တွင်းတော်ဝန်း (ပိုင်ရိုက်) မင်္ဂလာအခမ်းအနားသို့တက်ရောက်၍ ရတနာပိုင်တိုင်တော်ကို စက်ခလုတ်နှိပ်ပြီး ရတနာပိုင်ကိုးချက်ရိုက်တင်ပေးသည်။

၉ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မောင်အေးသည် ရပ်စောက်မြို့နယ်

ကျိုင်းခမ်းကျေးရွာအနီးရှိ ကျိုင်းခမ်း ရေလှောင်တံခံ ဘက်စုံစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသည်။

၁၀ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမောင်အေးသည် ရပ်စောက်မြို့နယ် အင်တောကျောက်ဂူဒေသရှိ မြေလွတ် မြေရိုင်းများကို ဖော်ထုတ်စိုက်ပျိုးလျက်ရှိသည့် ပုဂ္ဂလိကစိုက်ခင်းများသို့ သွားရောက်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသည်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်သည် ထိုင်းနိုင်ငံပတ္တရာမြို့ Royal Wing Suites & Spa ရှိ Residential Suite သို့သွားရောက်၍ ဖိလစ်ပိုင်သမ္မတနိုင်ငံ သမ္မတမဒမ်ဂလိုရီယာမာဂါပါ ဂဲလ်အာရီယိုကိုတွေ့ဆုံနှုတ်ဆက်သည်။

၁၃ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး သန်းရွှေသည် ပြင်ဦးလွင်မြို့နယ်၌ တည်ဆောက်လျက်ရှိသည့် ရတနာပုံမြို့သစ်စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နေမှုများကို သွားရောက်စစ်ဆေးသည်။

နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေသည် မန္တလေးမြို့၏ အရှေ့တောင်ဘက် မြစ်ငယ်မြစ်ပေါ်၌ တည်ဆောက်လျက်ရှိသည့် ရဲရွာရေအားလျှပ်စစ်စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်

တည်ဆောက်ပြီးစီးမှုများကို သွားရောက်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသည်။

၁၆ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်သည် ၂၀၀၉ခုနှစ် အာရှဒေသဆိုင်ရာ ဘိုအောင်းဆွေးနွေးပွဲသို့ တက်ရောက်ရန် နေပြည်တော်မှ အထူးလေယာဉ်ဖြင့် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံသို့ ထွက်ခွာသည်။

၁၇ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ ဟိုင်နန်ပြည်နယ် စန်းရမြို့၌ရောက်ရှိနေသော နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်သည် ဝန်ကြီးချုပ်မစ္စတာဝမ်ကြားပေါင်ကို စန်းရမြို့ရှိ ရိုရက်တွန်သို့ သွားရောက်၍ တွေ့ဆုံသည်။

တာလီဘန်ခေါင်းဆောင်ဘိုင်တူလာမာဆွတ်၏အနီးကပ် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တစ်ဦးဖြစ်သူ ဘက်ရှားဒင်မာဆွတ်ကို ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ ကရာချီမြို့ တောင်ပိုင်းမှ ပါကစ္စတန် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များက ဖမ်းဆီးမိလိုက်ကြောင်း ရဲအရာရှိတစ်ဦးက ပြောကြားသည်။

၁၈ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သိန်းစိန်သည် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ ဟိုင်နန်ပြည်နယ် ဘိုအောင်းမြို့ရှိ Boao International Conference Center အဆောက်အအုံ ရှိ Convention Hall ၌ ကျင်းပသည့် ၂၀၀၉ ခုနှစ် အာရှဒေသဆိုင်ရာ ဘိုအောင်း ဆွေးနွေးပွဲ ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်သည်။

၁၉ ဖူးကျင့်ပြည်နယ်ရှားမင်းမြို့သို့ ရောက်ရှိနေသော နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်ကို ယိုဟွားဟိုတယ်၌ ဖူးကျင့်ပြည်နယ် အစိုးရပြည်နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူး မစ္စတာဟွမ်ရှောက်ကျင့် က လာရောက်ဂါရဝပြုတွေ့ဆုံနှုတ်ဆက်သည်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သိန်းစိန်ကို Zijin Mining Group Co.,Ltd. ဥက္ကဋ္ဌချိန်ကျင်းဟဲ က ယိုဟွားဟိုတယ်သို့ လာရောက်တွေ့ဆုံပြီး လုပ်ငန်းဆိုင်ရာများကို ရှင်းလင်းတင်ပြသည်။

ယမန်နှစ်က ကမ္ဘာ့ငွေကြေးဆိုင်ရာအကျပ်အတည်းများနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသည့် ကြားမှာပင် တရုတ်နိုင်ငံကွမ်ဒေါင်းပြည်နယ်နှင့် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ၏ ကုန်သွယ်မှုကဏ္ဍသည် ၃၇ ရာခိုင်နှုန်းတိုးမြှင့်လျက်ရှိကြောင်း၊ ၎င်းနှစ်နိုင်ငံ၏ ကုန်သွယ်မှုအကျိုးတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးသည် လျင်လျင်မြန်မြန် ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်လျက်ရှိကြောင်း ဗီယက်နမ်ဝန်ကြီးချုပ် နယင်တန်ဇွန်းက ပြောကြားသည်။

၂၀ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ ဖူးကျင့်ပြည်နယ် ရှားမင်းမြို့၌ ရောက်ရှိနေသော ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်နှင့် အဖွဲ့ဝင်များသည် ကူမင်းမြို့သို့ တရုတ်လေကြောင်းဖြင့် ပြန်လည်ထွက်ခွာလာရာ ဖူးကျင့်ပြည်နယ် ဒုတိယ အုပ်

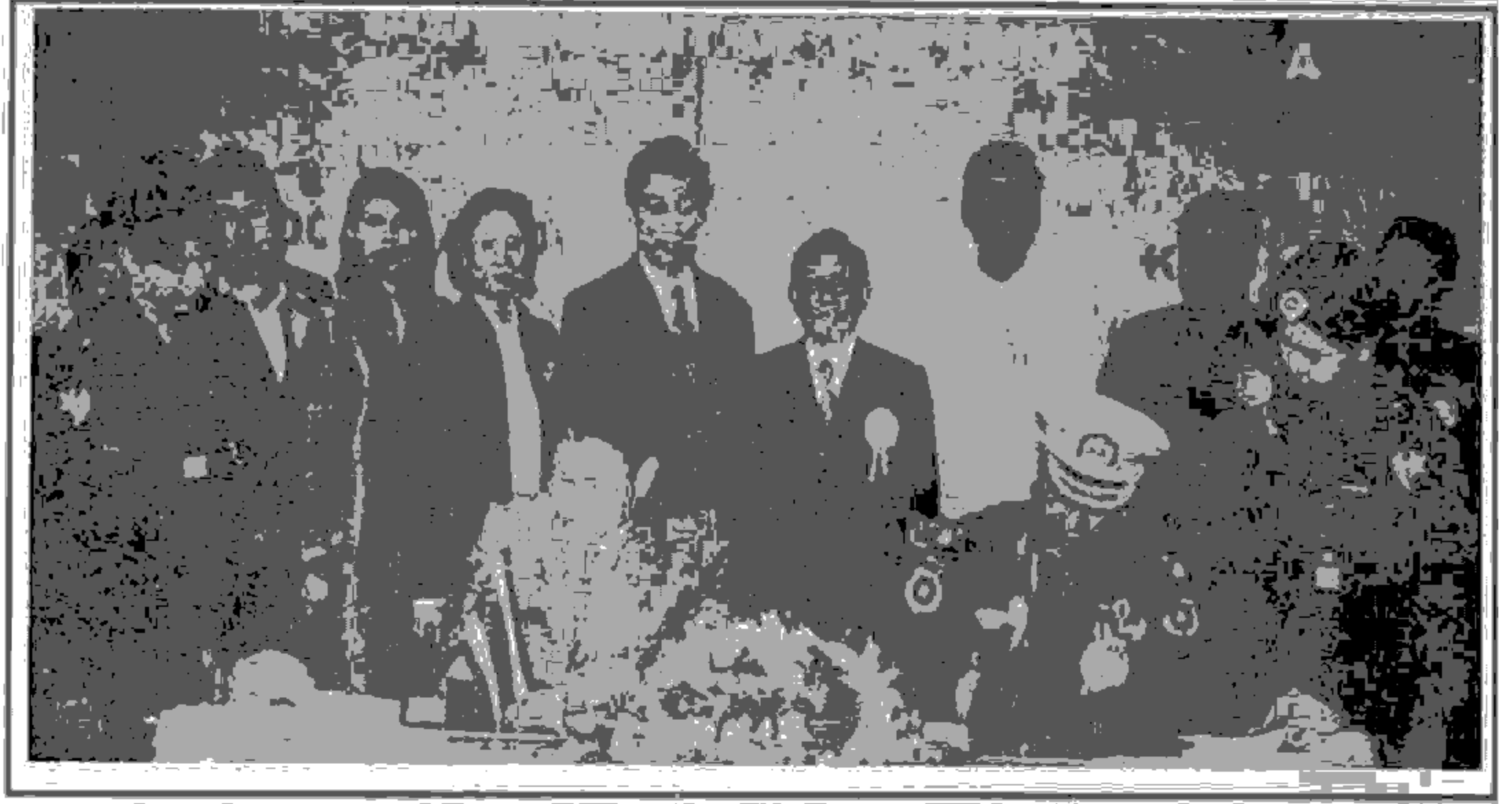
ချုပ်ရေးမှူး မစ္စတာ ဟုန်ကျယ်ရွှီနှင့် တာဝန်ရှိသူများက ရှားမင်းလေဆိပ်သို့ ပို့ဆောင်နှုတ်ဆက်သည်။

နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေသည် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံဟိုင်နန် ပြည်နယ် ဘိုအောင်းမြို့၌ကျင်းပ သည့် ၂၀၀၉ ခုနှစ် အာရှဒေသဆိုင်ရာ ဘိုအောင်းဆွေးနွေးပွဲသို့တက် ရောက်ခဲ့ပြီး အထူးလေယာဉ်ဖြင့် ပြန်လည်ရောက်ရှိ လာသော နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်ကို နေပြည်တော်လေဆိပ်၌ ကြိုဆိုနှုတ်ဆက်သည်။

လေးလကြာ လစ်လပ်လျက်ရှိ သော အီရတ် လွတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ ရာထူးနေရာတွင် အယ်သာမာရိုင်းကို အီရတ်အမတ်များက ရွေးချယ်တင်မြှောက်လိုက်သည်။

၂၁ သီရိလင်္ကာအစိုးရတပ်ဖွဲ့နှင့် တမီးလ်ကျားသူ ပုန်များအကြား ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်နေမှုများ ရပ်ဆိုင်းရန် ဗြိတိန်ဝန်ကြီးချုပ်၏ တောင်းဆိုမှုကို သီရိလင်္ကာသမ္မတက ပယ်ချလိုက်သည်။

၂၄ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန ၂၀၀၉ ခုနှစ်အမျိုးသားပညာရည် မြင့်မားရေး နှီးနှောဖလှယ်ပွဲ ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားကို နေပြည်တော် ပျဉ်းမနား ရေဆင်းရှိ မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ ဆေးတက္ကသိုလ် ရွှေရတုခန်းမ၌ ကျင်းပရာ မြန်မာနိုင်ငံ ပညာရေးကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာ ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေး

လူကုန်ကူးမှု တားဆီးကာကွယ်ရေးဗဟိုအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ၊ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်မောင်ဦးနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံ လူမှုဝန်ထမ်းနှင့် လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ဦးစီးဌာန ဝန်ကြီး Mr. Issara Somchai တို့ မြန်မာ-ထိုင်း နှစ်နိုင်ငံ လူကုန်ကူးမှု ပူးပေါင်းတိုက်ဖျက်ရေးနားလည်မှုစာချွန်လွှာကို လက်မှတ်ရေးထိုးကြစဉ်

ကောင်စီအတွင်းရေးမှူး(၁) ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသီဟသူရ တင်အောင်မြင့်ဦး တက်ရောက် အမှာစကားပြောကြားသည်။

မြန်မာ-ထိုင်း နှစ်နိုင်ငံ လူကုန် ကူးမှုပူးပေါင်းတိုက်ဖျက်ရေး နားလည်မှုစာချွန်လွှာ လက်မှတ်ရေးထိုးပွဲအခမ်းအနားကို နေပြည်တော် ဟိုတယ်ဇန်ရှိ ရွှေနန်းတော်ဟိုတယ်၌ ကျင်းပရာ လူကုန်ကူးမှုတားဆီး ကာကွယ်ရေးဗဟိုအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ၊ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်မောင်ဦး တက်ရောက်အမှာစကား ပြောကြား၍ လက်မှတ်ရေးထိုးသည်။

အစွဲရေးနိုင်ငံအနေဖြင့် အရှေ့အလယ်ပိုင်းငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲ ပြန်စရေးကို လက်ခံသင့်ကြောင်း သို့မဟုတ်ပါက အီရန်၏ခြိမ်းခြောက်မှုကို ရင်ဆိုင်ရေးတွင် အာရပ်နိုင်ငံများ၏ထောက်ပံ့မှုဆုံးရှုံးသွားနိုင်ကြောင်း အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး ဟီလာရီကလင်တန်ကပြောကြားသည်။

၂၅ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်သည် ကျိုင်းတုံမြို့ရှိ ကျိုင်းတုံလေဆိပ်၌ ကျင်းပသည့် လေယာဉ်ပြေးလမ်းဖွင့်ပွဲ အခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်၍ အမှာစကား ပြောကြားပြီး လေယာဉ်ပြေးလမ်းဖွင့်ပွဲ အထိမ်းအမှတ် ကမ္ဘည်းကျောက်စာတိုင်ကို စက်ခလုတ်နှိပ်ဖွင့်လှစ်သည်။

အီရန်ဘုရားဖူးအများအပြား သေဆုံးသည့် အီရတ်နိုင်ငံပုံးခွဲတိုက်ခိုက်မှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အီရန်ဘာသာရေးခေါင်းဆောင် အယာတိုလာ အလီခါမေနီက အမေရိကန်နိုင်ငံအား ပြစ်တင်ဝေဖန်လိုက်ကြောင်း အီရန်မီဒီယာများက ဖော်ပြသည်။

၂၆ တူရကီနှင့်ဆီးရီးယား နှစ်နိုင်ငံ ပထမဆုံးပူးတွဲစစ်ရေးလေ့ကျင့်မှု ပြုလုပ်ကြမည်ဖြစ်ကြောင်း တူရကီ စစ်ဘက်ကြေညာချက်တွင် ဖော်ပြပါရှိသည်။

၂၇ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်သည် ကျိုင်းတုံ မြို့အထွေထွေရောဂါကုဆေးရုံကြီးသို့ သွားရောက်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသည်။

ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံ၌ ယခုနှစ် အတွင်း တရားမဝင်မှုးယစ်ဆေးဝါး ထုတ်လုပ်ရာတွင် အသုံးပြုသည့် ဓာတုပစ္စည်းတန်ချိန် ၂,၇၀၀ကို သိမ်းဆည်းနိုင်ခဲ့ကြောင်း အမျိုးသား မှူးမတ် နှစ်ဆယ့်တို့ကျော်ရေးဌာန က သတင်း ထုတ်ပြန်သည်။

၂၈ ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်သူ့ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊ တံတားတည်ဆောက်ရေးစီမံကိန်း အထူးအဖွဲ့ (၁၆) က တာဝန်ယူ တည်ဆောက်ပြီးစီးခဲ့သည့် ရှမ်းပြည် နယ် (မြောက်ပိုင်း) နမ့်ခမ်းမြို့နယ်၊ မန္တလေး-လားရှိုး-မူဆယ်-နမ့်ခမ်း-ဗန်းမော်လမ်း မိုင်တိုင်အမှတ် (၃၀၆/၆) ရှိ ရွှေလီမြစ်ကူး၊ ရွှေလီ တံတား (နမ့်ခမ်း) ကို ဆောက်လုပ် ရေးဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ် ခင်မောင်မြင့် တက်ရောက် ဖွင့်လှစ် သည်။

ဆိုမာလီယာကမ်းလွန်၌ အီတလီ သင်္ဘောတစ်စင်းကို အပိုင် စီးရန် ကြိုးပမ်းမှုမအောင်မြင်သည့် ပင်လယ်ဓားပြအုပ်စုတွင် ပါဝင်ဖွယ် ရှိသည့် ဆိုမာလီယာပင်လယ်ဓားပြ ကိုးဦး ကို စပိန်ရေတပ်သင်္ဘောက ဖမ်းဆီး လိုက် ကြောင်း စပိန်ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာနက ကြေညာသည်။

၃၀ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာ ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌသည်

မြန်မာနိုင်ငံ ရှေ့နေများကောင်စီ (Burma Lawyers' Council) (BLC)၊ ယင်းအဖွဲ့အစည်း၏ အဖွဲ့ဝင်များ၊ ယင်းအဖွဲ့နှင့် ဆက်နွှယ်သည့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂိုလ်များ ၏ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် လုပ်ရပ်များမှာ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်၏ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးကိုသော်လည်း ကောင်း၊ နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်ရေးကို သော်လည်းကောင်း၊ အများပြည်သူ တို့၏အေးချမ်းသာယာရေးကိုသော် လည်းကောင်း အနှောင့်အယှက် အန္တရာယ် ပြုရန် ဖြစ် သည် ဟု ယုံကြည်ယူဆ၍ မတရားအသင်း များ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၆ အရ အထက်ဖော်ပြပါ အဖွဲ့အစည်း၊ ယင်းအဖွဲ့အစည်းနှင့် ဆက်နွှယ်သည့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများကို မတရား အသင်းများ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၅၊ ပုဒ်မခွဲ (၂)ပါ အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက် များနှင့်အညီ မတရားအသင်းဖြစ် ကြောင်း ကြေညာလိုက်သည်။

မေလ

၁ တူရကီနိုင်ငံတစ်ဝန်း မှူးမတ် ဆေးဝါးချေမှုန်းရေးလှုပ်ရှားမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့စဉ်အတွင်း ဘိန်းဖြူ ၂၄၃ ကီလိုနှင့် ဆေးခြောက် ၂၇၉ ကီလို တို့ သိမ်းဆည်းရရှိခဲ့ ကြောင်း အနာကိုလီယာ သတင်းဌာနကပြော ကြားသည်။

၄ အထူးစီမံကိန်းများ အကောင် အထည်ဖော်ရေးအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ် မျိုးကြီးသန်းရွှေသည် နေပြည်တော်

ရှိ ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်ရုံး (ကြည်း) စစ်ဆင်ရေးအစည်းအဝေးခန်းမ၌ ကျင်းပသော အထူးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရေးအဖွဲ့၏ (၁/၂၀၀၉) ညှိနှိုင်းအစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်သည်။

အမေရိကန်၌ ထုတ်ပြန်သည့် သတင်းစာလွတ်လပ်ခွင့်အစီရင်ခံစာ မှာ ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်မကျဘဲ ယခင်အကဲ ဖြတ်မှုနှင့် ဆန့်ကျင်ဖီလာဖြစ်နေ ကြောင်း ကမ္ဘောဒီးယားအရာရှိ များနှင့် မီဒီယာအဖွဲ့ခေါင်းဆောင် များက ပြစ်တင်ဝေဖန်လိုက်သည်ဟု ကော်မရှယ်နယူးစ်က ဖော်ပြသည်။

၅ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ် ကြီး သိန်းစိန်သည် ကချင်ပြည်နယ် ပူတာအိုမြို့ ဒုတ္တန်ရပ်ကွက်ရှိ အခြေခံ ပညာ အထက်တန်းကျောင်း၌ ကျင်းပ သည့် သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဝန်ကြီးဌာန စက်မှုနှင့်သက်မွေးပညာ ဦးစီးဌာန အစိုးရစက်မှုလက်မှုသိပ္ပံ (ပူတာအို) ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်၍ အစိုးရ စက်မှုလက်မှု သိပ္ပံ (ပူတာအို) ဆိုင်းဘုတ်ကို စက်ခလုတ်နှိပ်ကာ ဖွင့်လှစ်ပေးပြီး အမှာစကားပြော ကြားသည်။

ပင်လယ်ဓားပြများကို စစ် ဆေးစီရင်ရေးအတွက် နိုင်ငံတကာ တရားရုံးတစ်ရုံး ထူထောင်ရန် ရုရှား သမ္မတ ဒီမီထရီမက်ဗီဒက်က တိုက်တွန်းနှိုးဆော်လိုက်သည်။

ပါကစ္စတန်နိုင်ငံက အိမ်နီးချင်း အိန္ဒိယနိုင်ငံ အစိုးရသစ်နှင့် တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးပြီး ငြိမ်းချမ်းရေး တည် ဆောက် နိုင်မည်ဟုမျှော်လင့်ကြောင်း

ပါကစ္စတန်သမ္မတ အလီဇဒါရီက ဝါရှင်တန်၌ပြောကြားသည်။

၆ အေအန်စီခေါင်းဆောင် ဂျေးကော့ဘ်ကလေးယီလဲ့ကီဆာဇူးမားကို တောင်အာဖရိကနိုင်ငံသမ္မတ အဖြစ် ပါလီမန်က ရွေးချယ်တင်မြှောက်သည်။

၇ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သိန်းစိန်သည် ကချင်ပြည်နယ် ဖားကန့်မြို့နယ် မြစ်ကြီးနား-နမ္မတီး-တနိုင်းလမ်းပိုင်းရှိ ဝါရာဇွပ်တံတား အမှတ် (၂) ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်ချီးမြှင့်ပြီး ကမ္ဘည်းမော်ကွန်းကျောက်စာကို အမွှေးနံ့သာရည် ပက်ဖျန်းပေးသည်။

၈ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သိန်းစိန်သည် ကိုရီးယားသမ္မတ နိုင်ငံ သမ္မတ၏ အထူးကိုယ်စားလှယ် လွတ်တော်အမတ်မစ္စတာဟာတေးယိုနှင့် မစ္စတာချိုဟေးဂျင်တို့ ဦးဆောင်သော အဖွဲ့ကို နေပြည်တော်ရှိ အစိုးရအဖွဲ့ရုံးဧည့်ခန်းမ၌ လက်ခံတွေ့ဆုံသည်။

၁၁ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သိန်းစိန်သည် ပြည်နယ်/တိုင်း ဥပဒေအရာရှိများနှင့် နေပြည်တော်ရှိ ရှေ့နေချုပ်ရုံးအစည်းအဝေးခန်းမ၌ တွေ့ဆုံ၍ ဥပဒေရေးရာကိစ္စများကို ရှင်းလင်းမှာကြားသည်။

၁၂ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သိန်းစိန်သည် နေပြည်တော်ရှိ

အစိုးရအဖွဲ့ရုံးခန်းမ၌ ကိုရီးယားဒီမိုကရက်တစ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ ကာယ ပညာနှင့် အားကစားဦးဆောင်ကော်မရှင် ဥက္ကဋ္ဌ မစ္စတာပတ်ဟက်ဆွန် ဦးဆောင်သော ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို တွေ့ဆုံသည်။

၁၅ ပြည်ထောင်စုကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်း ဗဟိုနာယက အဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သိန်းစိန်သည် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်၌ ချစ်ကြည်ရေး ခရီး လည်ပတ်ရန်ရောက်ရှိနေသော ဗီယက်နမ်ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတနိုင်ငံ ဗီယက်နမ်ကွန်မြူနစ်ပါတီဗဟို အလုပ်အမှုဆောင် ကော်မတီဝင် အဖေနိုင်ငံတော်တပ်ဦး ဥက္ကဋ္ဌ H.E. Mr. Huynh Dam ခေါင်းဆောင်သည့် ချစ်ကြည်ရေးကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို နေပြည်တော်ရှိ အစိုးရအဖွဲ့ရုံးဧည့်ခန်းမ၌ လက်ခံတွေ့ဆုံသည်။

တရုတ်ပြည်လုံးဆိုင်ရာ အမျိုးသားကွန်ဂရက် အမြဲတမ်းကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ ဦးကျော်စွာနှင့် သြစတြေးလျနိုင်ငံ ဟိန်းဖစ်ရှာတို့သည် ဗီယင်နာမြို့တော်၌တွေ့ဆုံပြီး ယခုကဲ့သို့ နိုင်ငံတကာ ဘဏ္ဍာရေးအကျပ်အတည်း ရင်ဆိုင်ရာတွင် နှစ်နိုင်ငံနှင့်နိုင်ငံတကာ ကိစ္စများတိုးချဲ့ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြရန် သဘောတူလိုက်သည်။

၁၆ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သိန်းစိန်သည် ရှမ်းပြည်နယ် (မြောက်ပိုင်း) နမ့်ခမ်းမြို့၏ အနောက်တောင်ဘက် ၁၇ မိုင်ခန့်

အကွာ မန်တက်ကျေးရွာအနီး၌ တည်ဆောက်အကောင်အထည်ဖော်ပြီးစီးသွားသည့် ရွှေလီ(၁) ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံ ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားသို့ တက်ရောက် အမှာစကားပြောကြားသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသားအိုလံပစ်ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သိန်းစိန်သည် ရန်ကုန်မြို့ သင်္ဃန်းကျွန်းမြို့နယ်ရှိ လူငယ်အားကစားလေ့ကျင့်ရေးစခန်း (သုဝဏ္ဏ)၌ ကျင်းပသည့် Myanmar National League Cup (Grand Royal 2009) ဘောလုံးပြိုင်ပွဲ ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်၍ ပြိုင်ပွဲ Score Board ကို စက်ခလုတ်နှိပ်ကာဖွင့်လှစ်ပေးပြီး ကြည့်ရှုအားပေးသည်။

၁၈ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သိန်းစိန်သည် ရခိုင်ပြည်နယ် သံတွဲမြို့သို့ ရောက်ရှိပြီး ဝှံ့မြို့သူဌေး ရေအားလျှပ်စစ်စီမံကိန်းလုပ်ငန်းခွင်ကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသည်။

ကမ္ဘာတစ်ဝန်းတွင် စီးပွားရေးအကျပ်အတည်းအရှိန်လျော့သွားပြီး ယခင်စီးပွားရေး အခြေအနေအတိုင်း မဖြစ်ခဲ့ပါက စင်ကာပူနိုင်ငံ ပြည်သူများအနေဖြင့် ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းရန် အသင့်ပြင်ဆင်ထား ရမည်ဖြစ်ကြောင်း စင်ကာပူသမ္မတ အက်စ်နာသန်က ပြောကြားသည်။

၁၉ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သိန်းစိန်သည် စစ်တွေမြို့ (ပြည်တော်သာ-ရေချမ်းပြင်) ရထားလမ်း

ပိုင်းဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်သည်။

သီရိလင်္ကာနိုင်ငံစစ်ပွဲ၏ ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်များကို ကူညီကုစားပေးရေးအတွက် ယင်းနိုင်ငံသို့ သွားရောက်မည်ဖြစ်ကြောင်း ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ် ဘန်ကီမွန်းက ပြောကြားသည်။

သီရိလင်္ကာနိုင်ငံမှအရပ်သားများထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်လာကြစဉ်

၂၀ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်သည် အနောက်ပိုင်းတိုင်းစစ်ဌာနချုပ် စပါးခွဲဘိလပ်မြေစမ်းသပ်စက်ရုံသို့ရောက်ရှိ၍ စပါးခွဲဘိလပ်မြေထုတ်လုပ်မှုအဆင့်ဆင့်ကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသည်။

ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မောင်အေးနှင့်ဇနီးဒေါ်မြမြစန်းတို့သည် မဟာပါသာဏလိုဏ်ဂူ သိမ်တော်ကြီး၌ ကျင်းပသည့် စာအောင်သံဃာတော် အပါး ၉၀ တို့အား ချီးကျူးပူဇော်ပွဲ မဟာမင်္ဂလာအခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်သည်။

နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ အတွင်းရေးမှူး (၁) ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သီဟသူရ

တင်အောင်မြင့်ဦးသည် ကုလသမဂ္ဂကလေးများရန်ပုံငွေအဖွဲ့ (UNICEF) မှ Deputy Executive Director Ms.Hilde F.Johnson ကို နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီရုံး ဧည့်ခန်းမ၌ လက်ခံတွေ့ဆုံသည်။

၂၄ စက်မှုလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကော်မတီဥက္ကဋ္ဌနိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်သည် ပဲခူးတိုင်း ရေတာရှည်မြို့နယ်ရှိ ရေနီအမှတ်(၂) စက္ကူစက်ရုံတန်(၅၀) သတင်းစာပျော့ဖတ်နှင့်တန်(၈၀) ထုပ်ပိုးစက္ကူစက်ရုံ ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားသို့တက်ရောက်၍ စက်ရုံဆိုင်းဘုတ်ကို စက်ခလုတ်နှိပ်၍ ဖွင့်လှစ်ပေးသည်။

၂၅ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေသည် ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ ဂျေဂျူးကျွန်း၌ ကျင်းပမည့် အာဆီယံ-ကိုရီးယားဆွေးနွေးဖက်ဆက်ဆံရေး နှစ်(၂၀) ပြည့်အထိမ်းအမှတ် ထိပ်သီးအစည်းအဝေးနှင့် ဆက်စပ်အစည်းအဝေးများအဖြစ် ကျင်းပမည့် နှစ်နိုင်ငံချင်း ထိပ်သီးအစည်းအဝေးနှင့် အာဆီယံ-ကိုရီးယား အမှုဆောင်အရာရှိချုပ် အစည်းအဝေးများသို့ တက်ရောက်ရန် ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံသို့ ထွက်ခွာသွားသော နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်ကို နေပြည်တော်

လေဆိပ်သို့ ပို့ဆောင်နှုတ်ဆက်သည်။

ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်တောင်ပိုင်းကမ်းရိုးတန်းဒေသသို့ တစ်နာရီလျှင် ကီလိုမီတာ ၁၂၀ နှုန်းဖြင့် အိုင်လာမုန်တိုင်းဝင်ရောက်တိုက်ခတ်ပြီးနောက် ရေလွှမ်းမှုဖြစ်ပေါ်ကာ လူ ၁၃၀ ကျော်သေဆုံးခဲ့ပြီး ပျောက်ဆုံးနေသူများကို ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်သားများက ကြိုးပမ်းရှာဖွေလျက်ရှိကြောင်း သက်ဆိုင်ရာက သတင်းထုတ်ပြန်သည်။

ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံ ဖနွမ်းပင်မြို့၌ (၁၇) ကြိမ်မြောက် အာဆီယံ-အီးယူဝန်ကြီးအဆင့် အစည်းအဝေးသို့ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီး ဦးမောင်မြင့် ခေါင်းဆောင်သော မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ တက်ရောက်သည်။

၂၇ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးကဏ္ဍအသီးသီး၌ အကျပ်အတည်းနှင့်တင်းမာမှုမျိုးစုံရှိနေသော ဇင်ဘာဘွေနိုင်ငံ၌ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် နိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးရခဲချိန်မှစ၍ သမ္မတအဖြစ် တာဝန်ယူနေသူ ရောဘတ်မူဂါဘီကို နုတ်ထွက်ပေးရန် ဖိအားပေးမှုများရှိနေရာ သမ္မတမူဂါဘီရာထူးမှနုတ်ထွက်သွားပါက ၎င်းနုတ်ထွက်ပြီး ရက်အနည်းငယ်အတွင်း ဇင်ဘာဘွေတပ်မတော်သို့မဟုတ် ရဲတပ်ဖွဲ့ အာဏာသိမ်းမှုဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ကြောင်း ဇင်ဘာဘွေနိုင်ငံရေးသမားများက သုံးသပ်ကြသည်ဟု ဟာရာရီမှလာသော သတင်းတစ်ပုဒ်တွင် ဖော်ပြသည်။

ဇွန်လ

၁ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးဗိုလ်မှူးချုပ်ကျော်ဆန်း သည် ရန်ကုန်မြို့ ဗုဒ္ဓဘာသာကလျာဏ ယုဝအသင်းခန်းမ၌ ရန်ကုန်အရှေ့ ပိုင်းခရိုင် ပုဇွန်တောင် မြို့နယ်အတွင်း ရှိ ဒေသခံပြည်သူများနှင့်တွေ့ဆုံပြီး ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ပေးသည်။

နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ် ကြီးသိန်းစိန်သည် ကိုရီးယားသမ္မတ နိုင်ငံ ဂျေဂျူးမြို့ရှိ International Convention Centre (ICC) တတိယထပ် ၌ကျင်းပသည့်အာဆီယံ-ကိုရီးယား သမ္မတ နိုင်ငံဆွေးနွေးဖက်ဆက်ဆံ ရေး နှစ် (၂၀) ပြည့်အထိမ်းအမှတ် ထိပ်သီးအစည်းအဝေး (ASEAN-Republic of Korea Commemorative Summit) သို့တက်ရောက်သည်။

နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ် ကြီးသိန်းစိန်သည် မွန်းလွဲပိုင်းတွင် ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ ဂျေဂျူးမြို့ရှိ Jeju World Cup Stadium ၌ ကျင်းပလျက်ရှိသည့် ဂျေဂျူးနိုင်ငံ တကာယဥ်ကျေးမှုနှင့် ခရီးသွားပြပွဲ (Jeju World Culture & Travel Expo) သို့သွားရောက်၍ မြန်မာ ပြခန်းကိုကြည့်ရှုလေ့လာပြီး မြန်မာ ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့၏ ဖျော်ဖြေတင်ဆက် မှုကို ကြည့်ရှုအားပေးသည်။

နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ် ကြီးသိန်းစိန်သည် ကိုရီးယားသမ္မတ နိုင်ငံဂျေဂျူးမြို့ရှိ Lotte Hotel ဧည့် ခန်းမဆောင်၌ ဗီယက်နမ်ဆိုရှယ်လစ်

သမ္မတနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ် မစ္စတာ ငုယင်တန်ဇွန်းကို လက်ခံတွေ့ ဆုံသည်။

နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ် ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်သည် ကိုရီးယား သမ္မတနိုင်ငံ ဂျေဂျူးမြို့ရှိ Lotte Hotel Crystal Ballroom ၌ကျင်းပသည့် ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံသမ္မတ မစ္စတာ လီမြောင်ဘတ်နှင့် ဇနီးတို့က တည် ခင်းသော ဂုဏ်ပြုညစာစားပွဲသို့ တက်ရောက်သည်။

နှစ် (၅၀) ကြာ သံတမန် ဆက်ဆံရေးပြတ်တောက်ခဲ့ပြီးနောက် အယ်လ်ဆာဗေဒီနှင့်ကျူးဘား နှစ် နိုင်ငံတို့ သံတမန်ဆက်ဆံရေး ပြန်လည် ထူထောင်ရန် သဘောတူလက်မှတ် ရေးထိုးလိုက်သည်။

၂ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ် ကြီးသိန်းစိန်သည် ကိုရီးယားသမ္မတ နိုင်ငံ International Convention Centre (ICC) ၌ ကျင်းပသည့် Green Growth, Green Asia Exhibition အာဆီယံ-ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ ဆွေးနွေး ဖက်ဆက်ဆံရေး နှစ် (၂၀) ပြည့်အထိမ်းအမှတ် ထိပ်သီးအစည်း အဝေးဒုတိယပိုင်း သဘောတူစာချုပ် လက်မှတ်ရေးထိုးပွဲနှင့် ကိုရီးယား သမ္မတနိုင်ငံသမ္မတက တည်ခင်းသော ဂုဏ်ပြုနေ့လယ်စာစားပွဲအခမ်းအနား များသို့ တက်ရောက်သည်။

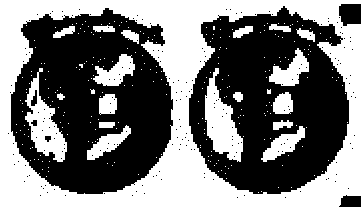
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ တော် နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ် ကြီးသိန်းစိန် ခေါင်းဆောင်သော မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ဝင်များနှင့် ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ သမ္မတမစ္စတာ

လီမြောင်ဘတ် ခေါင်းဆောင်သော အဖွဲ့ဝင်များသည် ကိုရီးယားသမ္မတ နိုင်ငံ ဂျေဂျူးမြို့၌တွေ့ဆုံဆွေးနွေးသည်။

နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ် ကြီးသိန်းစိန်သည် ကိုရီးယားသမ္မတ နိုင်ငံဂျေဂျူးမြို့ရှိ The Shilla Hotel Lotus ခန်းမ၌ ကျင်းပသည့် ဂျေဂျူး ကျွန်းအထူးကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ ဒေသအုပ်ချုပ်ရေးမှူး Mr.Kim-Tae Hwan ကတည်ခင်းသော ဂုဏ်ပြု ညစာစားပွဲသို့တက်ရောက်သည်။

၃ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာ ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ တပ် မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်ဗိုလ်ချုပ် မှူးကြီးသန်းရွှေသည် ကိုရီးယားသမ္မတ နိုင်ငံသမ္မတမစ္စတာလီမြောင်ဘတ် ၏ ဖိတ်ကြားချက်အရ ကိုရီးယား သမ္မတနိုင်ငံ ဂျေဂျူးကျွန်း၌ကျင်းပ သည့် အာဆီယံ-ကိုရီးယား ဆွေးနွေး ဖက် ဆက်ဆံရေး နှစ်(၂၀)ပြည့် အထိမ်းအမှတ် ထိပ်သီးအစည်းအဝေး နှင့် ဆက်စပ်အစည်းအဝေးများအဖြစ် ကျင်းပသည့် နှစ်နိုင်ငံချင်းထိပ်သီး အစည်းအဝေးနှင့် အာဆီယံ-ကိုရီးယား အမှုဆောင်အရာရှိချုပ် အစည်း အဝေးများသို့ တက်ရောက်ခဲ့ပြီး ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံမှ ပြန်လည် ရောက်ရှိလာသော နိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးချုပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန် ကို နေပြည်တော်လေဆိပ်၌ ကြိုဆို နှုတ်ဆက်သည်။

အမေရိကနိုင်ငံများအဖွဲ့ (အိုအေအက်စ်)သည် ကျွန်းနိုင်ငံ ကျူးဘားအပေါ် အမေရိကန်၏ အရေးယူပိတ်ဆို့မှုရုပ်သိမ်းရန်ဆုံး

ဖြတ်ချက်ချလင့်ကစား ယင်းအဖွဲ့သည် အမေရိကန်ဘက်မှ လျှို့ဝင်လာသော ရန်သူ့လက်ပါးစေ အဖျက်အမှောင့် အဖွဲ့ပင် ဖြစ်ကြောင်း ကျူးဘားခေါင်းဆောင်ဟောင်း ဖီဒယ်ကက်စထရိုက ဝေဖန် ပြောကြားကြောင်း ဆင်ဟွာသတင်းမှ ဖော်ပြသည်။

၄ ရန်ကုန်တိုင်း ဒလမြို့နယ်တွင် တည်ရှိသော ဓနုတ်စေတီတော်ကြီးသည် ၃၀-၅-၂၀၀၉ ရက်နေ့က စိန်ဖူးတော်မှစ၍ အောက်ခြေ ၁၂၆ ပေအထိ ပြိုကျခဲ့ကြောင်း နိုင်ငံပိုင်သတင်းစာများက ဖော်ပြသည်။

အာဖဂန်နစ္စတန် အရပ်သားများသေဆုံးမှု လျော့ကျစေရန် ရည်ရွယ်သည့် အနေဖြင့် ပြည်ပတပ်ဖွဲ့ဝင်များ၏ စစ်ရေးလှုပ်ရှားမှုများ ထိန်းချုပ်ရေး အစီအစဉ်များကို စတင်လုပ်ဆောင်ရန် အာဖဂန်နစ္စတန်သမ္မတ ဟာမစ်ကာဇိုင်က ၎င်း၏ အစိုးရအဖွဲ့အား အမိန့်ထုတ်ပြန်ကြောင်း သမ္မတရုံးမှ ကြေညာသည်။

၅ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ အတွင်းရေးမှူး(၁) ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သီဟသူရ တင်အောင်မြင့်ဦးသည် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီရုံးဧည့်ခန်းမ၌ ဂျပန်နိုင်ငံ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီး မစ္စတာကနီချီရိုစက်စေးနှင့် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို လက်ခံတွေ့ဆုံသည်။

၇ တရုတ်နှင့်ဂျပန်နှစ်နိုင်ငံ ကုန်သွယ်မှု ကဏ္ဍအကျိုးတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဆိုင်ရာ အဆင့်မြင့်အစည်းအဝေးကို တိုကျိုမြို့၌ ကျင်းပသည်။

၉ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေသည် မြန်မာနိုင်ငံ၌ ချစ်ကြည်ရေးခရီးလည်ပတ်ရန် ရောက်ရှိနေသည့် စင်ကာပူသမ္မတနိုင်ငံ ဝါရင့်ဝန်ကြီး မစ္စတာဂိုချုပ်တောင်ဦးဆောင်သော ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို နေပြည်တော်ရှိ ဘုရင့်နောင်ရိပ်သာ၌ လက်ခံတွေ့ဆုံသည်။

၁၀ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံရှိ ဂျာဗားပြည်နယ်အရှေ့ပိုင်းနှင့် မာဒူရာကျွန်းတို့ကို ဆက်သွယ်ပေးသည့် ဆူရာဘာယာ-မာဒူရာတံတားဟု လူသိများပြီး အရှေ့တောင်အာရှ၌ အရှည်ဆုံးပင်လယ်ဖြတ်ကျော် တံတားကြီးကို တည်ဆောက်ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။

၁၁ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီအတွင်းရေးမှူး(၁) ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သီဟသူရ တင်အောင်မြင့်ဦးနှင့်ဒေါ်ခင်စောနှင်းတို့သည် ရရှားဖက်ဒရေးရှင်းနိုင်ငံ အမျိုးသားနေ့ အထိမ်းအမှတ်ဧည့်ခံပွဲကို တက်ရောက်ချီးမြှင့်သည်။

သီရိလင်္ကာအနောက်ပိုင်းဒေသတွင် လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခကြောင့် ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ကြရသည့်

ပြည်သူတို့အတွက် ရန်ကုန်မြို့၊ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး၏ဧည့်ခန်းမ၌ မြန်မာနိုင်ငံက အလှူငွေ အမေရိကန်ဒေါ်လာငါးသောင်းကို နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးဦးညွှန်ဝင်းက ပေးအပ်လှူဒါန်းရာ သီရိလင်္ကာသံအမတ်ကြီး မစ္စတာနယူတန် ဂုဏရတနာက လက်ခံရယူသည်။

၁၃ ဥရောပသမဂ္ဂ(အီးယူ) ဥက္ကဋ္ဌကဇွန်လ ၁၁ ရက်နေ့က မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ပတ်သက်၍ ကြေညာချက်တစ်ရပ် ထုတ်ပြန်ခဲ့ရာတွင် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနက ယင်းကြေညာချက်သည် သောင်းကျန်းသူအုပ်စုများထံမှ ရရှိသည့် တိကျခိုင်လုံမှုမရှိသော အချက်အလက်များနှင့် ဘက်လိုက်ဖော်ပြသည့် သတင်းများကို အခြေပြုကာ ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် မှန်ကန်မှုမရှိသော ကြေညာချက်ဖြစ်ကြောင်း ပြတ်သားစွာ ပယ်ချလိုက်သည်။

၁၄ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး သန်းရွှေနှင့် ဒေါ်ကြိုင်ကြိုင်တို့၏ ဖိတ်ကြားချက်အရ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်၌ ချစ်ကြည်ရေးခရီးလည်ပတ်ရန် သီရိလင်္ကာဒီမိုကရက်တစ်ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတနိုင်ငံ သမ္မတမစ္စတာ မဟင်ဒါရာဂျာပက်ခံစာနှင့် ဒေါ်မဒမ်ရှိရန် သီရိလင်္ကာဒီမိုကရက်တစ်ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတနိုင်ငံ ဖြင့် နေပြည်တော်သို့ ရောက်ရှိသည်။

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော် နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန် ခေါင်းဆောင် သောအဖွဲ့နှင့် သီရိလင်္ကာဒီမိုကရက် တစ် ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတနိုင်ငံ သမ္မတ မစ္စတာ မဟင်ဒါရာဂျာ ပက်စ်စာ ခေါင်းဆောင်သော အဖွဲ့တို့၏ တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးပွဲကို နေပြည် တော်ရှိ အစိုးရအဖွဲ့ရုံး အစည်းအဝေး ခန်းမ၌ ကျင်းပသည်။

နိုင်ငံတော် အေးချမ်းသာယာ ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ တပ် မတော်ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေနှင့်ဇနီး ဒေါ်ကြိုင်ကြိုင်တို့သည်ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်၌ ချစ်ကြည်ရေး ခရီးလည်ပတ်ရန်ရောက်ရှိနေသော သီရိလင်္ကာဒီမိုကရက်တစ် ဆိုရှယ် လစ် သမ္မတနိုင်ငံသမ္မတ မဟင်ဒါ ရာဂျာပက်စ်စာနှင့်ဇနီး မဒမ် ရှီရန်သီ ရာဂျာပက်စ်စာတို့ ခေါင်းဆောင် သော ချစ်ကြည်ရေးကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့ဝင်များကို နေပြည်တော်ရှိ ဘုရင့်နောင်ရိပ်သာ၌ ဂုဏ်ပြုညစာ စားပွဲဖြင့် တည်ခင်းဧည့်ခံသည်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ တော် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာ ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေကို ပြည် ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်၌ ချစ် ကြည်ရေးခရီးလည်ပတ်ရန် ရောက် ရှိနေသော သီရိလင်္ကာဒီမိုကရက် တစ်သမ္မတနိုင်ငံ သမ္မတ မစ္စတာ မဟင်ဒါရာဂျာပက်စ်စာ ဦးဆောင် သော ချစ်ကြည်ရေး ကိုယ်စားလှယ်

ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေ၊ ဇနီးဒေါ်ကြိုင်ကြိုင်နှင့် သီရိလင်္ကာသမ္မတ မဟင်ဒါရာဂျာပက်စ်စာ၊ ဇနီးမဒမ် ရှီရန်သီရာဂျာပက်စ်စာ

အဖွဲ့က နေပြည်တော်ရှိ ဘုရင့် နောင်ရိပ်သာသို့ လာရောက်တွေ့ဆုံ နှုတ်ဆက်သည်။

၁၅ နိုင်ငံတော် အေးချမ်းသာယာ ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေနှင့်ဇနီး ဒေါ်ကြိုင်ကြိုင်တို့သည် ရန်ကုန်မြို့၌ ချစ်ကြည်ရေးခရီး ဆက်လက်လည် ပတ်ကြမည့် ဧည့်သည်တော် သီရိ လင်္ကာဒီမိုကရက်တစ် သမ္မတနိုင်ငံ သမ္မတ မစ္စတာမဟင်ဒါရာဂျာ ပက်စ်စာ နှင့်ဇနီးမဒမ်ရှီရန်သီရာ ဂျာပက်စ်စာတို့ ခေါင်းဆောင်သော ချစ်ကြည်ရေးကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ ဝင်များကို နေပြည်တော်လေဆိပ် သို့ ပို့ဆောင်နှုတ်ဆက်သည်။

နိုင်ငံတော် အေးချမ်းသာယာ ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေနှင့်ဇနီး ဒေါ်ကြိုင်ကြိုင်တို့သည် တရုတ် ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ ဒုတိယသမ္မတ

မစ္စတာ ရှီကျင်းဖျင်နှင့်ဇနီးတို့၏ ဖိတ်ကြားချက်အရ တရုတ်ပြည်သူ့ သမ္မတနိုင်ငံသို့ ချစ်ကြည်ရေးခရီး လည်ပတ်ရန် ထွက်ခွာသွားသော နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယတပ်မတော်ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် (ကြည်း) ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မောင်အေးနှင့်ဇနီး ဒေါ်မြမြစန်းတို့ ဦးဆောင်သော ချစ်ကြည်ရေး ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို နေပြည်တော် လေဆိပ်သို့ ပို့ဆောင်နှုတ်ဆက်သည်။

တရုတ်သမ္မတ ဟူကျင် တောင်နှင့်အခြားသောခေါင်းဆောင် များသည် ရုရှားနိုင်ငံသို့ ရန်ဟိုင်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့ ထိပ် သီးအစည်းအဝေး တက်ရောက်ရန် ရောက်ရှိသည်။

၁၆ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာ ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး

မောင်အေးနှင့် ဇနီးဒေါ်မြမြစန်း တို့သည် ပေကျင်းမြို့၊ ပြည်သူ့ခန်းမဆောင်ကြီး၏အရှေ့ဘက် ခန်းမကြီး၌ ကျင်းပသည့် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ ဒုတိယသမ္မတ မစ္စတာ ရှီကျင်းဖျင်က ဂုဏ်ပြုကြိုဆိုသည့် အခမ်းအနားကို တက်ရောက်သည်။

နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မောင်အေးနှင့် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ ဒုတိယသမ္မတ မစ္စတာရှီကျင်းဖျင်တို့သည် ပေကျင်းမြို့ရှိ ပြည်သူ့ခန်းမ ဆောင်ကြီး၏ အရှေ့ဘက် ခန်းမ၌ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးသည်။

နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမောင်အေးသည် တရုတ်ပြည်သူ့ သမ္မတနိုင်ငံ နိုင်ငံတော်ကောင်စီ ဝန်ကြီးချုပ် မစ္စတာ ဝမ်ကြားပေါင်ကို ပေကျင်းမြို့ရှိ ဝန်ကြီးချုပ်ရုံး ကျွန်းနန်းဟိုင်ဇည့်ခန်းမ၌ တွေ့ဆုံသည်။

တရုတ်သမ္မတ ဟူကျင်တောင်က ဘရာဇီး၊ ရုရှား၊ အိန္ဒိယနှင့် တရုတ် လေးနိုင်ငံပါဝင်သည့် ဘရစ် အဖွဲ့ဝင်များကို အချင်းချင်း ရင်းနှီးစွာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြရန် ပထမအကြိမ် ရှန်ဟိုင်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးတွင် တိုက်တွန်းလိုက်သည်။

၁၇ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မောင်အေးကို တရုတ်ပြည်သူ့

သမ္မတနိုင်ငံ ရှန်ရှီးပြည်နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး မစ္စတာယွန်ချမ်ချင်းက ရှီအန်မြို့ရှိ Sheraton Xian Hotel ဧည့်ခန်းမ၌ လာရောက်တွေ့ဆုံ ဂါရဝပြုသည်။

နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မောင်အေး နှင့် ဇနီးဒေါ်မြမြစန်းတို့ ဦးဆောင် သောချစ်ကြည်ရေးကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့ဝင် များသည် ပေကျင်းမြို့ရှိ မြန်မာနိုင်ငံသံရုံးသို့ ရောက်ရှိသည်။

၁၈ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မောင်အေးကို ကျကျန်ပြည်နယ် ကွန်မြူနစ်ပါတီအတွင်းရေးမှူး ပြည်နယ်ပြည်သူ့ကွန်ဂရက် အမြဲတမ်းကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ မစ္စတာ ကျောက်ဟုန်ကျူးက ဟန်ကျိုးမြို့ Zhejiang Xizi Hotel Hangzhou ရှိ Qiantang Conference Hall ၌ လာရောက်တွေ့ဆုံ ဂါရဝပြုသည်။

နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မောင်အေးကို ကွမ်ရှီးကျွမ်း ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးဒေသ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး Mr. Ma Biao က နန်နင်းမြို့ လီယွမ်ဇည့် ဂေဟာရှိဧည့်ခန်းမ၌ ဂါရဝပြု တွေ့ဆုံသည်။

၂၀ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ

တပ်မတော်ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေနှင့် ဇနီး ဒေါ်ကြိုင်ကြိုင်တို့သည် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံသို့ ချစ်ကြည်ရေး ခရီးသွားရောက်ခဲ့ပြီး ပြန်လည်ရောက်ရှိလာသော နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယတပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်(ကြည်း) ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မောင်အေးနှင့် ဇနီးဒေါ်မြမြစန်းတို့ကို နေပြည်တော်လေဆိပ်၌ ကြိုဆိုနှုတ်ဆက်သည်။

၂၃ အမျိုးသားသဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဗဟိုကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်သည် ဧရာဝတီတိုင်းအတွင်း မုန်တိုင်းသင့်ဒေသများရှိ တည်ဆောက်မှုလုပ်ငန်းများနှင့် တည်ဆောက်ပြီးစီးမှု အခြေအနေများကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသည်။

၂၄ အမျိုးသားသဘာဝဘေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဗဟိုကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်သည် မော်လမြိုင်ကျွန်းမြို့နယ် ကျိုက်ပိကျေးရွာအနီးရှိ ရာဇုဒိုင်တံတားအမှတ်(၁)စီမံကိန်း ရှင်းလင်းဆောင်သို့ ရောက်ရှိသည်။

ဘရာဇီးနိုင်ငံအတွင်းရှိ အမေဇန်သစ်တောပြုန်းတီးမှုမှာ မေလအတွင်း ၁၂၃ စတုရန်းကီလိုမီတာ သာရှိခဲ့ရာ ယမန်နှစ်ကထက် ၈၈ ရာခိုင်နှုန်းလျော့နည်းလာခဲ့ကြောင်း

စစ်တမ်း တစ်ရပ်၌ရေးသားဖော် ပြသည်။

၂၅ အမျိုးသားသဘာဝဘေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဗဟို ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီး ချုပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန် သည် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန အတွင်းရှိ စက်ဆန်းကျေးရွာကို ကြည့်ရှုစစ် ဆေးသည်။

၂၆ ရုရှားနိုင်ငံသည် ယခုအချိန် မှစပြီး အင်ဂိုလာနိုင်ငံနှင့် စီးပွားရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုအရှိန် မြှင့်တင်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှုများကိုလည်း ပိုမိုတိုးမြှင့်မည် ဖြစ်ကြောင်း ရုရှားသမ္မတဒီမီထရီ မက်ဗီဒက်က ပြောကြားသည်။

၂၉ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ တော်နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာ ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ အတွင်း ရေးမှူး(၁) ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသီဟသူရ တင်အောင်မြင့်ဦးသည် တရုတ်ပြည် သူ့သမ္မတနိုင်ငံ China Development Bank ဥက္ကဋ္ဌ H.E.Mr. Jiang Dhaoliang ခေါင်းဆောင်သော ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို နေပြည်တော် ရှိ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေး နှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီရုံး၌ ခန်းမ၌ လက်ခံတွေ့ဆုံသည်။

ဧည့်သည်

၁ မြန်မာနိုင်ငံက အိမ်ရှင်အဖြစ် လက်ခံကျင်းပသည့် နဝမအကြိမ်

မြောက် နိုင်ငံဖြတ်ကျော်မှုခင်းများ တိုက်ဖျက်ရေးဆိုင်ရာ အာဆီယံ အဆင့်မြင့်အရာရှိကြီးများ အစည်း အဝေးကို နေပြည်တော်ရှိ မြန်မာ နိုင်ငံ မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက် ရေးအသင်း အစည်းအဝေးခန်းမ၌ ကျင်းပသည်။

၂ အီရတ်ကို ကျူးကျော်ဝင် ရောက်ခဲ့သည့် အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့ ဝင်များစတင်ရပ်သိမ်းလျက်ရှိပြီး ၂၀၁၁ ခုနှစ် အကုန်တွင် တပ်ဖွဲ့ဝင် အားလုံးအပြီး ရပ်သိမ်းမည်ဖြစ် ကြောင်း အင်တာနက်သတင်းက ဖော်ပြသည်။

အီရန်သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲ ရလဒ်သည် နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး အုပ်စုအတွက် ကြီးမားသော အောင် မြင်မှုတစ်ရပ်ဖြစ်ကြောင်း အီရန် သမ္မတမာမ္မတ်အာမက်ဒီနီဂျက်က ပြောကြားလိုက်သည်ဟု ဆင်ဟွာ သတင်းဌာနက ဖော်ပြသည်။

၃ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာ ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေသည် မြန်မာနိုင်ငံသို့ရောက်ရှိနေသည့် ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေအတွင်း ရေးမှူးချုပ် မစ္စတာဘန်ကီမွန်းနှင့် အဖွဲ့ဝင်များကို နေပြည်တော်ရှိ ဘုရင့်နောင်ရိပ်သာ၌ လက်ခံတွေ့ဆုံ သည်။ ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေအတွင်း ရေးမှူးချုပ် မစ္စတာဘန်ကီမွန်းသည် အဖွဲ့ဝင်များနှင့်အတူ နေပြည်တော် ဟိုတယ်ဇန်ရှီ မြတ်တော်ဝင် ဟိုတယ် ၌ တရားဝင် မှတ်ပုံတင်ထားသည့်

နိုင်ငံရေးပါတီများ၊ တိုင်းရင်းသား အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဆက်လက် တွေ့ဆုံသည်။

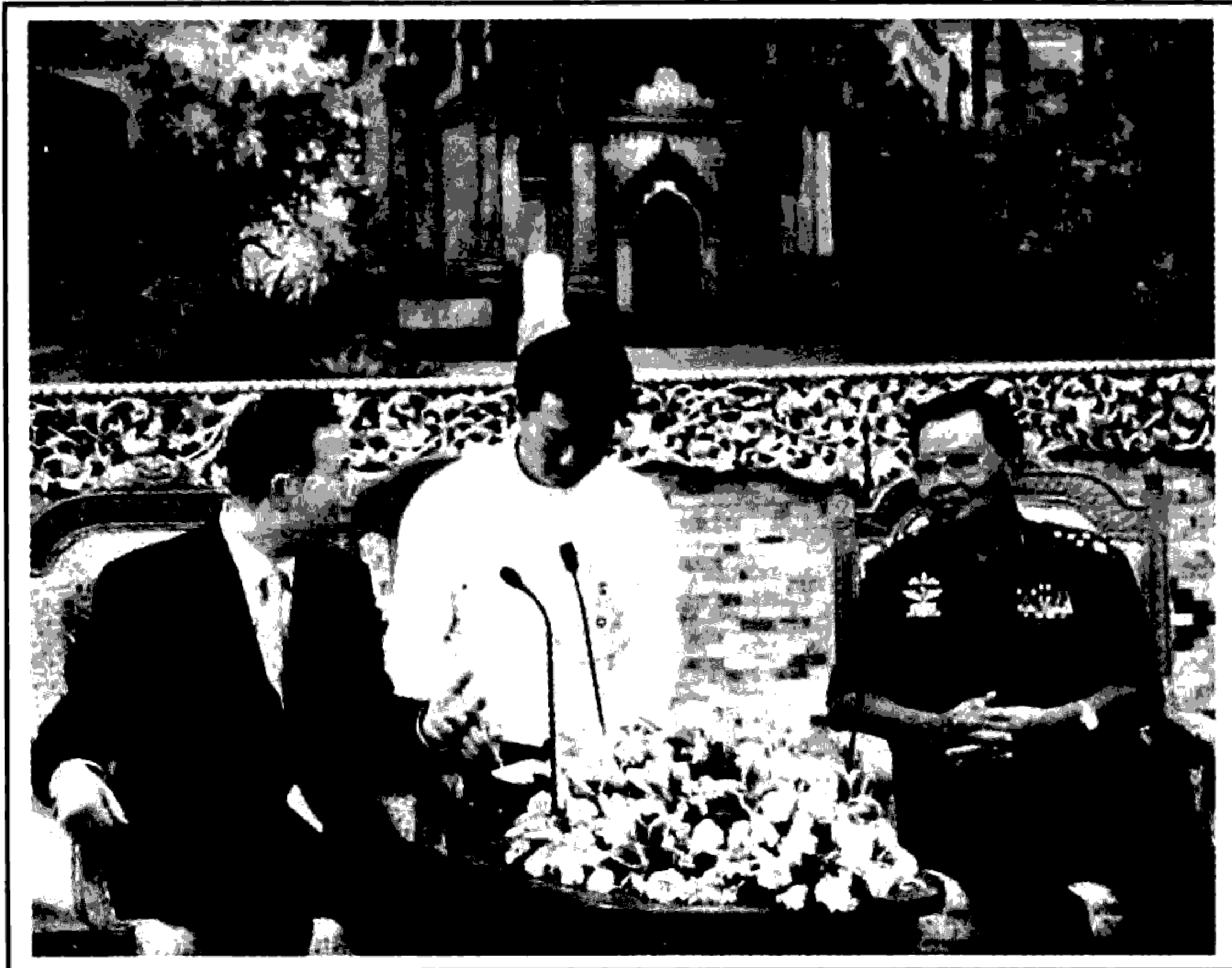
နိုင်ငံ ၁၂၅ နိုင်ငံ၌ လူတုပ် ကွေးရောဂါကူးစက်ဖြစ်ပွားသူ ၈၉,၉၂၁ ဦးရှိခဲ့ပြီး ၃၈၂ ဦး သေဆုံး ခဲ့ကြောင်း ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ က ကြေညာသည်။

၄ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာ ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေသည် ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေအတွင်း ရေးမှူးချုပ် မစ္စတာဘန်ကီမွန်းနှင့် အဖွဲ့ဝင်များကို နေပြည်တော်ရှိ ဘုရင့်နောင်ရိပ်သာ၌ ဒုတိယအကြိမ် တွေ့ဆုံသည်။

၅ မြဝတီဘဏ်လီမိတက်(ပျော် ဘွယ်)ဘဏ်အဆောက်အအုံသစ်နှင့် ဘဏ်ဖွင့်ပွဲသို့ နိုင်ငံတော်အေးချမ်း သာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ ဝင် ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးတင်အေး တက်ရောက်၍ ဆိုင်းဘုတ်ကို စက်ခလုတ်နှိပ်ဖွင့်လှစ်ပေးသည်။

၈ အင်ဒိုနီးရှားသမ္မတရွေး ကောက်ပွဲ၌ လက်ရှိသမ္မတ ဆူစီလို ဘန်ဘမ်းယူဒိုယိုနို အနိုင်ရသည်ဟု အင်ဒိုနီးရှားစစ်တမ်းကောက်ယူရေး အဖွဲ့က နောက်ဆုံးကောက်ယူခဲ့သော စစ်တမ်းအရ သိရသည်ဟု အေအက်ဖ် ပီ သတင်းဌာနကဖော်ပြသည်။

၉ ၂၀၀၇ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ က ဖမ်းဆီးခံရသည့်အီရန်နိုင်ငံမှ

နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေက ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ် မစ္စတာဘန်ကီမွန်းကို နေပြည်တော်ရှိ ဘုရင့်နောင်ရိပ်သာ၌ လက်ခံတွေ့ဆုံစဉ်

သံတမန် (၅)ဦးကို အမေရိကန် စစ်ဘက်က ပြန်လွှတ်ပေးလိုက်ကြောင်း အီရတ်အစိုးရ ရုပ်မြင်သံကြားဌာနကဖော်ပြသည်။

၁၀ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီး ဦးမောင်မြင့် ခေါင်းဆောင်သော ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် ကော့သောင်းမြို့ရှိ ယာယီ မြန်မာ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်ထုတ်ပေးရေးရုံး၌ အသုံးပြုရန်အတွက် ရုံးသုံးပစ္စည်းများ လွှဲပြောင်းပေးအပ်ပွဲနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံ အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး Mr.Phaitoon Kaeothong ၏ ဖိတ်ကြားချက်အရ ထိုင်းနိုင်ငံရောက် မြန်မာနိုင်ငံသား အလုပ်သမားများ နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးနှင့် အလုပ်သမားသစ်များ ထပ်မံခေါ်ယူရေးဆွေးနွေးပွဲသို့ တက်ရောက်ရန် မြန်မာနိုင်ငံ

ကော့သောင်းမြို့မှတစ်ဆင့် ထိုင်းနိုင်ငံရနောင်းနှင့် ဖူးခက်မြို့များသို့ ရောက်ရှိသည်။

နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယတပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် (ကြည်း) ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး

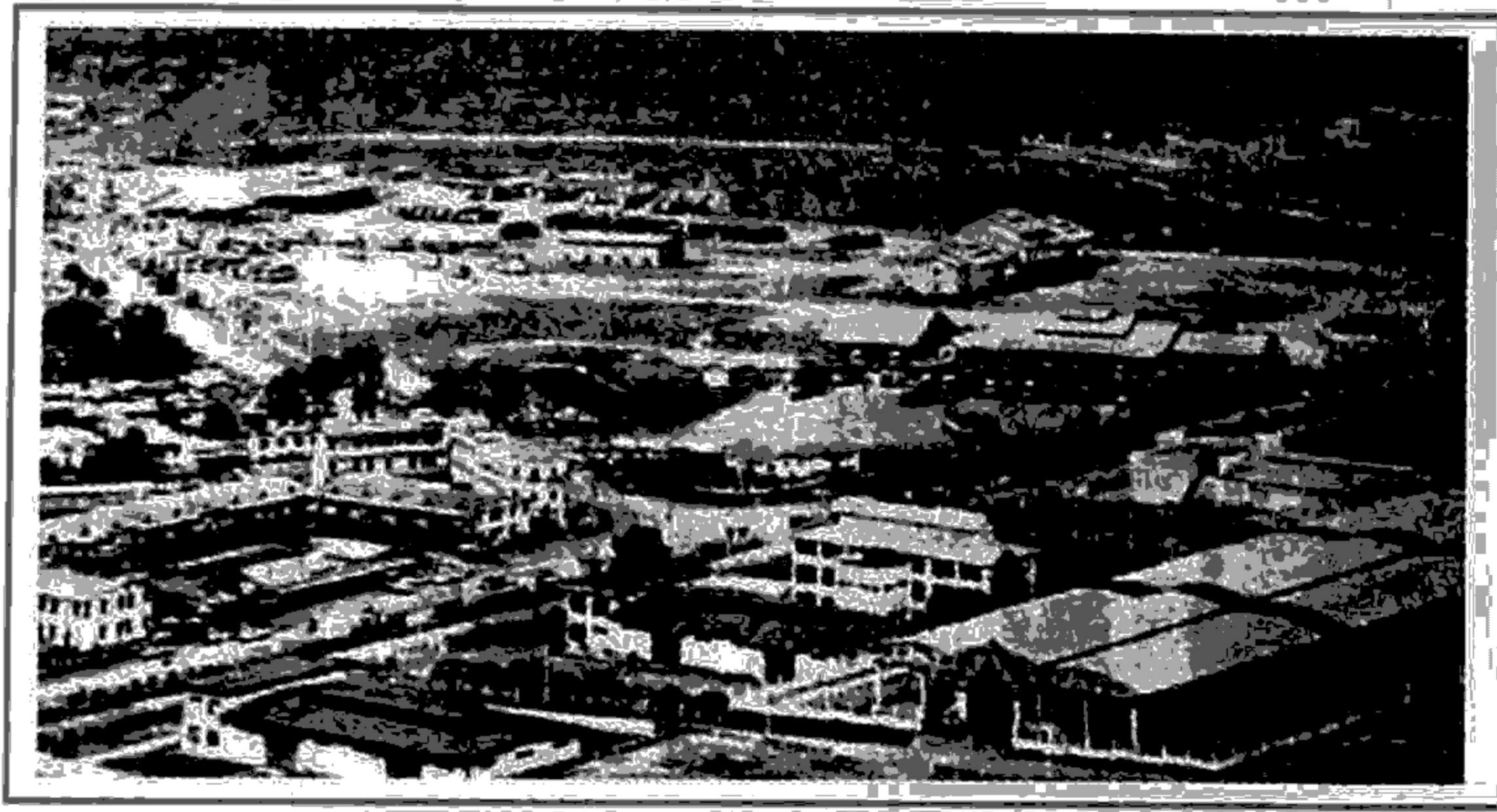
မောင်အေးသည် မူဆယ် (၁၀၅)မိုင် ကုန်သွယ်ရေးဇုန် စစ်ဆေးရေးစခန်းသို့ ရောက်ရှိပြီး ခရိုင်နှင့် မြို့နယ်မှ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ဦးစီးဌာနအသီးသီးမှ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များ၊ မူဆယ်၊ နမ့်ခမ်းဒေသ ကုန်သည်များအသင်းမှ တာဝန်ရှိသူများနှင့် တွေ့ဆုံ၍ မြန်မာနှင့်တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ နှစ်နိုင်ငံ အပြန်အလှန်ကုန်သွယ်မှုအကျိုးဖြစ်ထွန်းရေး လုပ်ငန်းများကို ဆွေးနွေးမှာကြားသည်။

၁၃ မက္ကဆီကိုနိုင်ငံ အဝေးပြေးလမ်းမတစ်နေရာတွင် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းပြီး သတ်ဖြတ်ခံထားရသည့် အလောင်း (၁၂)လောင်းစွန့်ပစ်ထားသည်ကို ရဲတပ်ဖွဲ့က တွေ့ရှိခဲ့ရာ မူးယစ်ဆေးဝါးမှောင်ခိုဂိုဏ်း အချင်းချင်းပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်မှုကြောင့် သေဆုံးသူများ ဖြစ်နိုင်ဖွယ်ရှိကြောင်း ရိုက်တာသတင်းဌာနက ဖော်ပြသည်။

နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းအနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏နိုင်ငံရေးတိုးတက်မှုဖြစ်စဉ်ကို ပိုမိုမျှတစွာ

သမ္မတဟောင်း ဖိဂါဝတီဆူကာနိုပူထရီ၊ လက်ရှိသမ္မတ ဆူစီလိုဘန်ဘမ်းယူဒိုယိုနီနှင့် ဒုတိယသမ္မတ ယူဆွတ်ကာလာ

မူဆယ်မြို့နယ် ၁၀၅ ဖိုင်စခန်းကို အပေါ်စီးမှ တွေ့မြင်ရပုံ

အကဲ ဖြတ်ရန်နှင့် အထက်စီးဆန်စွာ ဆက်ဆံ လျက် အမှန်ကိုမစူးစမ်းဘဲ မလိုမုန်းထား စိတ်နှင့်ဘက်လိုက် နေမှုကို လျှော့ချရန် တရုတ်နိုင်ငံ ဝါရင့်သံတမန်တစ်ဦးက တိုက်တွန်း ပြောကြားလိုက်သည်ဟု ဆင်ဟွာ သတင်းဌာနက ဖော်ပြသည်။

၁၄ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး ဒေါက်တာကျော်မြင့် ကို ဗြိတိန်နိုင်ငံ Foreign and Commonwealth Office Assistant under Secretary of State Mr. Asit Ahmad နှင့် မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ဗြိတိန်နိုင်ငံ သံရုံး၊ သံရုံးယာယီတာဝန်ခံ Mr. Jeremy Hodges တို့က နေပြည်တော်ရှိ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး၏ ဧည့်ခန်းမသို့ လာရောက် တွေ့ဆုံသည်။

ဆိုမာလီယာနိုင်ငံ၌ အကြမ်း ဖက်သေနတ်သမားများသည် မိုဂါ ဒစ်ရှူးမြို့တော်ရှိ ဟိုတယ်တစ်ခုသို့ စီးနင်းဝင်ရောက်ပြီး ပြင်သစ် သတင်း စာဆရာနှစ်ဦးကို ပြန်ပေးဆွဲသွားသည် ဟု ရိုက်တာသတင်းဌာနက ဖော်ပြ သည်။

၁၅ အီဂျစ်နိုင်ငံပင်လယ်နီအပန်း ဖြေ ဆိပ်ကမ်းမြို့ရှိ ရှမ်အယ်လ်ရှိတ် ၌ ကျင်းပလျက်ရှိသော (၁၅) ကြိမ် မြောက် ဘက်မလိုက် ထိပ်သီးညီလာ ခံတွင် အာဂျင်တီးနားနိုင်ငံနှင့် ကမ္ဘာ့ ငြိမ်းချမ်းရေးကောင်စီ (ဒဗလျူပီစီ) ကို လေ့လာသူများအဖြစ် လက်ခံ ကြောင်း ဘက်မလိုက်လှုပ်ရှားမှုအဖွဲ့ (နမ်) က အတည်ပြု လိုက်သည်ဟု ဆင်ဟွာသတင်းဌာနက ဖော်ပြသည်။

၁၆ A(H₁N₁)တုပ်ကွေးရောဂါ သည် ကမ္ဘာ့သမိုင်းတစ်လျှောက် တွင် အခြားသောရောဂါများထက် မကြုံစဖူးထူးကဲစွာ ပြန့်ပွားလျက် ရှိကြောင်း ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ က သတင်းထုတ်ပြန်သည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံမွမ်ဘိုင်းအကြမ်း ဖက်မှုတွင် ပါဝင်ပတ်သက်သူများ ကို အစွမ်းကုန်အရေးယူ အပြစ်ပေး ပါမည်ဟူသော ပါကစ္စတန်ဝန်ကြီး ချုပ် ယူစွတ်ယာဇာဂီလာနီ၏ကတိ ကို အိန္ဒိယဝန်ကြီးချုပ် မန်မိုဟန်ဆင်း ရရှိပြီး တစ်ချိန်တည်းမှာပင် အကြမ်း ဖက်မှုလုပ်ရပ်နှင့် နှစ်နိုင်ငံ အပေး အယူ ဆွေးနွေးရေးကိစ္စကို သီးခြားစီ

ထားရန် နှစ်ဖက်စလုံးက သဘော တူလိုက်သည်ဟု အမ်အင်န်အေပီ တီအိုင် သတင်းဌာနကဖော်ပြသည်။

၁၇ ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများတွင် ၂၀၀၇ ခုနှစ်အကုန်မှ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် အကုန်အထိ အလုပ်သမား သန်း (၃၀) ခန့် အလုပ်လက်မဲ့ ဖြစ်မည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး အကျပ်အတည်းသည် အဆိုးရွား ဆုံး ကျဆင်းခဲ့သည့်အခြေအနေမှ နှစ် (၇၀) အတွင်း အခြေအနေပြန် မကောင်းလာနိုင် သေးသည် ကို မီးမောင်းထိုးပြနေသောကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း စီးပွားရေးပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အဖွဲ့ (OECD) က သတင်းထုတ်ပြန် ခဲ့သည်ဟု ရိုက်တာသတင်း ဌာနက ဖော်ပြသည်။

ကမ္ဘာပေါ်၌ မူးယစ်ဆေးဝါး ထုတ်လုပ်မှုပမာဏအများဆုံးနှင့် တင်ပို့ရောင်းချရာတွင် ဒုတိယအများ ဆုံးဖြစ်သည့် ကိုလံဘီယာနိုင်ငံ အရှေ့အလယ်ပိုင်းရှိ မီတာပြည်နယ် ၌ မူးယစ်မှောင်ခို ရှစ်ဦးကို လက်ရ ဖမ်းမိခဲ့ပြီး မူးယစ်ဆေးဝါး ၁ ဒသမ ၇ တန်ကို သိမ်းဆည်းရမိကြောင်း သတင်းထုတ်ပြန်သည်ဟု အင်တာနက် သတင်းက ဖော်ပြသည်။

၁၈ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနမှ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးမြင့်ဆွေသည် ရန်ကုန်မြောက်ပိုင်းခရိုင် မှော်ဘီမြို့နယ် ညောင်နှစ်ပင်ကျေးရွာရှိ ရန်ကုန်မြို့ ရေပေးဝေရေး စီမံကိန်း (ငမိုးရိပ်) သို့ရောက်ရှိပြီး လက်ရှိ

ရန်ကုန်မြို့အား ရေဂါလန် ၄၅ သန်း ပေးဝေရေး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှု အဆင့်ဆင့်ကိုလည်းကောင်း၊ ထပ်မံဖြည့်တင်းပေးမည့် ရေဂါလန် ၄၅ သန်း စီမံကိန်း ဒုတိယအဆင့် လုပ်ငန်းအဖြစ် အနည်ထိုင်ကန်နှင့် သဲရေစစ်ကန် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှုတို့ကို လည်းကောင်း ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသည်။

၁၉ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးဦးညွှန်ဝင်း ခေါင်းဆောင်သော မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် အီဂျစ်အာရပ်သမ္မတနိုင်ငံ ရှမ်အယ်လ်ရှိတ်မြို့၌ ကျင်းပခဲ့သော (၁၅) ကြိမ်မြောက်ဘက်မလိုက် လှုပ်ရှားမှု ထိပ်သီးညီလာခံနှင့် ညီလာခံအကြို ပြင်ဆင်ရေးအဆင့်အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်၍ “ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုသည်အတူ ယှဉ်တွဲနေပြီး အပြန်အလှန် အမှီသဟဲပြုလျက်ရှိကြောင်း၊ တရားမျှတပြီး သာယာဝပြောသည့် ကမ္ဘာကြီးအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိနိုင်ရေးအတွက် နိုင်ငံအားလုံးကုလသမဂ္ဂ ပဋိညာဉ်၏ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် များကို လိုက်နာကျင့်သုံးကြရန်လိုအပ်ကြောင်း၊ အရေးယူပိတ်ဆို့မှုများသည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ပိုင်ခွင့်ကို တားဆီးပိတ်ပင်ထားခြင်းဖြစ်ပြီး မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့အနေဖြင့် တစ်ဖက်သတ်အရေးယူ ပိတ်ဆို့မှုကိုပယ်ချကြောင်း၊ ယခု ထိပ်သီးညီလာခံကထုတ်ပြန်မည့်ရှမ်အယ်လ်ရှိတ် ကြေညာချက်ကို ကြိုဆိုကြောင်း” ပြောကြားသည်။

၂၀ (၁၇) ကြိမ်မြောက် မြန်မာ့ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု အဆို၊ အက၊ အရေး၊ အတီးပြိုင်ပွဲ ကျင်းပရေး နာယက အတွင်းရေးမှူး(၁) ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသီဟသူရ တင်အောင်မြင့်ဦးက မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်နှင့် ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု မကွယ်ပျောက်စေရေးထိန်းသိမ်း ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန်လိုအပ်ကြောင်း ပြိုင်ပွဲကျင်းပရေးအစည်းအဝေးတွင် ထည့်သွင်းပြောကြားသည်။

၂၂ KNUအဖွဲ့ KNLAတပ်မဟာ (၆)၊ တပ်ရင်း (၁၈)မှ တပ်ခွဲမှူး ဗိုလ်ကြီးအဆင့်ရှိ စောလေးကယ်ဦးစီးသော တပ်ခွဲ(၃)မှ တပ်ဖွဲ့ဝင် ၂၂ ဦး၊ မိသားစုဝင် ၁၅ ဦးတို့သည် လက်နက် ငယ် ၈ လက်၊ ခဲယမ်း မျိုးစုံတို့နှင့်အတူ ကရင်ပြည်နယ် သမံန်းညီနောင်ရှိ တပ်စခန်းသို့ လာရောက်ကာ လုံးဝလက်နက်စွန့်လွှတ်ပြီး ဥပဒေဘောင်အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်သည်။

ဒေသတွင်းတည်ငြိမ်ရေးအတွက် ချက်နိုင်ငံနှင့်ဆူဒန်နိုင်ငံတို့ လက်တွဲကြိုးပမ်းကြရန် ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ်ဘန်ကီမွန်းက တိုက်တွန်းလိုက်ကြောင်း ဆင်ဟွာသတင်းဌာနက ဖော်ပြသည်။

၂၃ (၈) ကြိမ်မြောက် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ တရုတ်၊ အိန္ဒိယ၊ မြန်မာ ဒေသတွင်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဖိုရမ် ဆွေးနွေးပွဲဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားကို နေပြည်တော်ရှိ ရွှေနန်းတော်ဟိုတယ်၌ ကျင်းပရာ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီးဦးမောင်မြင့်က

နှုတ်ခွန်းဆက်မိန့်ခွန်းပြောကြားသည်။ ထိုဆွေးနွေးပွဲ တက်ရောက်သည့် ကိုယ်စားလှယ်များမှာ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်မှ ၅ ဦး၊ တရုတ်မှ ၂၇ ဦး၊ အိန္ဒိယမှ ၆ ဦးနှင့် မြန်မာနိုင်ငံဝန်ကြီးဌာနအသီးသီးနှင့် ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍတို့မှ ၁၅ ဦး တက်ရောက်ကြသည်။

ကိုလံဘီယာနိုင်ငံ၌ အမေရိကန် စစ်ရေးအခြေစိုက်စခန်းများ တည်ဆောက်မှုသည် စိတ်မသက်မသာ ဖြစ်ရသည့်လုပ်ရပ်ဖြစ်ကြောင်း ဗင်နီဇွဲလားသမ္မတဟူဂိုချာဗက်စ်က ပြောကြားသည်ဟု ဆင်ဟွာသတင်းဌာနက ဖော်ပြသည်။

၂၄ ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်သူ့ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊ တံတားဆောက်လုပ်ရေးအထူးအဖွဲ့ ၁၄ က တာဝန်ယူတည်ဆောက်ပြီးစီးခဲ့သည့် မန္တလေးတိုင်းစဉ့်ကူးမြို့နယ်၊ မန္တလေး-မတ္တရာ-မိုးကုတ်လမ်း မိုင်တိုင် အမှတ် ၄၉/၆ ရှိလက်ပန်လှတံတားဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားကျင်းပသည်။

၂၅ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးဦးညွှန်ဝင်း ခေါင်းဆောင်သော မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် ထိုင်းနိုင်ငံ ဖူးခက်မြို့၌ ကျင်းပခဲ့သည့် (၄၂) ကြိမ်မြောက် အာဆီယံ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများအစည်းအဝေးနှင့် ဆက်စပ်အစည်းအဝေးများသို့ တက်ရောက်ခဲ့ပြီး နေပြည်တော်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိသည်။

ကိုလံဘီယာနိုင်ငံရှိတော်လှန်ရေးတပ်ဖွဲ့က နိုင်ငံအတွင်းအကြမ်းဖက်မှုနှိမ်နင်းရာတွင် နှစ်ရက်ကြာထိုးစစ်ဆင်သည့် တိုက်ပွဲ၌ သောင်းကျန်းသူအများအပြားသေဆုံးကြောင်း စစ်ဘက်ဆိုင်ရာက သတင်းထုတ်ပြန်သည်။

၂၆ အမေရိကန်အစိုးရသည် အီရတ်အစိုးရက အကြမ်းဖက်သမားများဟု သတ်မှတ်ထားသော အုပ်စုများနှင့် ဆွေးနွေးမှုများပြုလုပ်နေကြောင်းအီရတ်ဝန်ကြီးချုပ် အယ်လ်မာလီကီကအမေရိကန်နိုင်ငံ၏ မြို့တော်ဝါရှင်တန်သို့ အလည်အပတ်ရောက်ရှိနေစဉ် ဝေဖန်ပြောကြားလိုက်သည် ဟုရိုက်တာသတင်းဌာနကဖော်ပြသည်။

၂၇ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ဒုတိယတပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် (ကြည်း) ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မောင်အေးသည် ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ စစ်သံမှူးများကို နေပြည်တော်ရှိဘုရင့်နောင်ရိပ်သာ၌ လက်ခံတွေ့ဆုံသည်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သိန်းစိန်သည် ကုလသမဂ္ဂ ဒုတိယ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ်နှင့် အာရှနှင့်ပစိဖိတ်ဒေသဆိုင်ရာ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးကော်မရှင် အမှုဆောင် အတွင်းရေးမှူးချုပ် Dr. Noellen Hey Zar ကို နေပြည်တော်ရှိ အစိုးရအဖွဲ့ရုံးခန်းမဆောင်၌ လက်ခံတွေ့ဆုံသည်။

တောင် ကိုရီးယားနှင့် စင်ကာပူနှစ်နိုင်ငံ စီးပွားရေးနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု မြှင့်တင်ရန်အတွက် နှစ်နိုင်ငံထိပ်တန်းအရာရှိများ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးကြမည်ဖြစ်ကြောင်း တောင်ကိုရီးယား ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနက သတင်းထုတ်ပြန်သည်။

၂၈ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သိန်းစိန်သည် မန္တလေးတက္ကသိုလ်ဘွဲ့ နှင်း သဘင်ခန်းမ၌ ကျင်းပသည့် (၂၇)ကြိမ်မြောက် အာဆီယံ စွမ်းအင် ဝန်ကြီးများ အစည်းအဝေးဖွင့်ပွဲ အခမ်းအနား (The Opening Ceremony of the Twenty-Seventh ASEAN Ministers on Energy Meeting) သို့ တက်ရောက်၍ အမှာစကားပြောကြားသည်။

အေဒင်ပင်လယ်ကွေ့ အတွင်း၌ တူရကီရေတပ်တပ်ဖွဲ့ဝင်များက ပင်လယ်ဓားပြငါးဦးကို ဖမ်းဆီးနိုင်ခဲ့ကြောင်း အင်တာနက်သတင်းကဖော်ပြသည်။

၃၀ စတုတ္ထအကြိမ်မြောက်မြန်မာ-ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်ပင်လယ် နယ်နိမိတ်သတ်မှတ်ရေးကျွမ်းကျင်သူ အဆင့်ဆွေးနွေးပွဲတက်ရောက်ရန် နေပြည်တော်သို့ရောက်ရှိနေသည့် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန တွဲဖက်အတွင်းဝန် Commodore (Retd.) Khurshed Alam နှင့်အဖွဲ့က နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး ဦးညဏ်ဝင်းကို လာရောက်တွေ့ဆုံသည်။

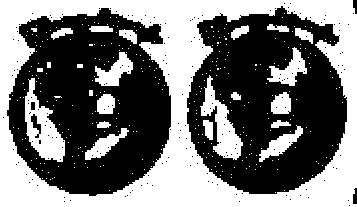
ဩဂုတ်လ

၁ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန တွဲဖက်အတွင်းဝန် Commodore (Retd.) Khurshed Alam ခေါင်းဆောင်သော ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် နေပြည်တော်ရှိ မြတ်တော်ဝင်ဟိုတယ်၌ ကျင်းပသော စတုတ္ထအကြိမ်မြောက် မြန်မာ-ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် ပင်လယ်ရေ နယ်နိမိတ်ကျွမ်းကျင်သူ အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်သည်။

အီရန်နှင့်အီရတ်နှစ်နိုင်ငံ နယ်စပ်၌ အမေရိကန်နိုင်ငံသား သုံးဦးကို အီရန်တပ်ဖွဲ့ဝင်များက ဖမ်းဆီးခဲ့ကြောင်း၊ အီရန်နိုင်ငံအတွင်း ဝင်ရောက်ရန်ကြိုးစားမှုကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း အီရန်အရာရှိများက ပြောကြားသည်ဟု အင်တာနက်သတင်းကဖော်ပြသည်။

၃ အာဖဂန်နစ္စတန် အနောက်ပိုင်း၊ ဟီရတ်ပြည်နယ်၌ အကြမ်းဖက်သမားများထောင်ထားသည့် လမ်းဘေးဗုံးပေါက်ကွဲမှုကြောင့် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်နှစ်ဦးနှင့် အရပ်သား ၁၀ ဦး သေဆုံးခဲ့ကြောင်း ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူများက ပြောကြားသည်ကို အင်တာနက်သတင်းက ဖော်ပြသည်။

အစွရေးအစိုးရက အရှေ့ဂျေရုဆလင်မှ ပါလက်စတိုင်းမိသားစုများကို နှင်ထုတ်နေမှုကို ရပ်ဆိုင်းပေးပါရန် အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဟီလာရီကလင်တန်က မေတ္တာရပ်ခံလိုက်သည်ဟု ဆင်ဟွာသတင်းဌာနကဖော်ပြသည်။

၆ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးဗိုလ်မှူးချုပ်ကျော်ဆန်းအား ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ဆိုင်ရာ ရုရှားဖက်ဒရေးရှင်းနိုင်ငံ သံအမတ်ကြီး H.E Mr. Mikhail Mgeladze က နေပြည်တော်ရှိ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး၏ဧည့်ခန်းမသို့ လာရောက်တွေ့ဆုံသည်။

၇ နိုင်ငံတော် အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ အတွင်းရေးမှူး(၁)ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသီဟသူရ တင်အောင်မြင့်ဦးသည် နေပြည်တော်ရှိ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ ဌာနချုပ်၌ ကျင်းပသည့် မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် စိတ်ကို ပြောင်းလဲစေသော ဆေးဝါးများအန္တရာယ် တားဆီးကာကွယ်ရေးဗဟို အဖွဲ့ အစည်း အဝေး (၁/၂၀၀၉) သို့ တက်ရောက် အမှာစကားပြောကြားသည်။

နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးအတွက် လက်ရှိ ဆောင်ရွက်နေမှုများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲကို ရန်ကုန်မြို့ မူးယစ်ဆေးဝါးပပျောက်ရေး အထိမ်းအမှတ် ပြတိုက်အစည်းအဝေးခန်းမ၌ ကျင်းပရာ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ ရဲချုပ်ဗိုလ်မှူးချုပ်ခင်ရီက ရှင်းလင်းပြောကြားရာတွင် “ပြည်တွင်း ပြည်ပ အတိုက်အခံ အင်အားစုများ၊ အကြမ်းဖက်အဖျက်အုပ်စုများက လိမ်လည်လှည့်ဖြားသည့် စွပ်စွဲမှုမျိုးစုံနှင့် တိုင်းပြည်အတွင်း ဆူပူလှုပ်ရှားမှုများ၊ အကြမ်းဖက်ဖောက်ခွဲမှုများ ဖြစ်လာစေရန် အချိန်ကိုက်ကြံစည်လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြောင်း၊ သတင်းမီ

ဒီယာများ၊ အချို့လူပုဂ္ဂိုလ်အဖွဲ့အစည်းများက ပြည်သူလူထု ထင်ယောင်ထင်မှားဖြစ်အောင် ထုတ်လွှင့်ပြောဆို၍ ပြည်ပအခြေစိုက် အကြမ်းဖက်အုပ်စုများက တိုင်းပြည်အတွင်း အကြမ်းဖက်လုပ်ရပ်များ ဆောင်ရွက်မည့် သတင်း ရရှိခဲ့ကြောင်း” ထည့်သွင်းပြောကြားသည်။

အမေရိကန် လွှတ်တော် အမတ်ဟောင်း ဝီလီယံဂျက်ဖာဆင်သည် လာဘ်ပေးလာဘ်ယူမှုနှင့် ငွေမည်းကို တရားဝင်ဖြစ်အောင် ငွေကြေးခဝါ ချမှုတို့ဖြင့် ပြစ်ဒဏ်စီရင်ခံရကြောင်း ရိုက်တာသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၈ အာဖဂန်နစ္စတန်၌ ၂၀၁၁ ခုနှစ်နောက်ပိုင်းတွင်လည်း ကနေဒါတပ်ဖွဲ့ဝင်များ ဆက်လက်တပ်ဖြန့်ချိထားရန် နေတိုးတပ်ဖွဲ့၏ တောင်းဆိုချက်ကို ကနေဒါနိုင်ငံ ခြားရေးဝန်ကြီး လော့ရန်စ်ကန်နွန်က ငြင်းပယ်လိုက်သည်ဟု အင်တာနက် သတင်းက ဖော်ပြသည်။

၉ အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံတောင်ပိုင်း၌ ဗုံးပေါက်ကွဲမှုကြောင့် နေတိုးတပ်ဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးသေဆုံးကြောင်း၊ ယင်း နေ့စောစောပိုင်းက နိုင်ငံအရှေ့ပိုင်းရှိ သီးခြားတိုက်ပွဲတွင် အရပ်သား ၃ ဦးနှင့် အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့ဝင် ၃ ဦး သေဆုံးကြောင်း၊ အာဖဂန်နစ္စတန်၌ အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့ဝင် (၂၉,၀၀၀)နှင့် နိုင်ငံစုံမှတပ်ဖွဲ့ဝင် (၅၁,၀၀၀)တပ် ဖြန့်ချိထားလျက်ရှိရာ အမေရိကန်သမ္မတ ဘားရက်အို

ဘားမားက အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့ဝင် (၆၈,၀၀၀) ထပ်မံစေလွှတ်မည်ဖြစ်ကြောင်း အင်တာနက်သတင်းက ဖော်ပြသည်။

၁၀ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌက ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနသို့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အပေါ် တရားရုံးက ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ပါက ကျခံရန်ရှိသောပြစ်ဒဏ်အား ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေအရ လျှော့ပေါ့ပြောင်းလဲခြင်း၊ ဆိုင်းငံ့ခြင်းနှင့် ကောင်းမွန်စွာနေထိုင်ပါက လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခြင်းဆိုင်ရာ ညွှန်ကြားချက်တစ်ရပ်ထုတ်ပြန်သည်။ ထို့အတူ ဒေါ်ခင်ခင်ဝင်းနှင့် ဒေါ်ဝင်းမမတို့ကိုလည်း အထက်ပါအတိုင်း သီးခြားညွှန်ကြားချက်တစ်ရပ် ထုတ်ပြန်သည်။ ၎င်းညွှန်ကြားချက်များကို ၁၁-၈-၂၀၀၉ နေ့တွင် အထက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များအား တရားရုံးက အပြီးသတ်စီရင်ချက်ချအပြီးတွင် တရားဝင်ထုတ်ပြန်သည်။

ရထားပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီးဗိုလ်ချုပ်အောင်မင်းနှင့် ဒုတိယဝန်ကြီး ဦးဖေသန်းတို့သည် ဖောက်လုပ်လျက်ရှိသည့် ပွင့်ဖြူ-ပခုက္ကူ ရထားလမ်းပိုင်းမှ ပခုက္ကူ ဒေသတစ်ဝိုက်၏ လုပ်ငန်းများဖြစ်သည့် ပခုက္ကူမြို့ ကွန်ကရစ်လီမားစက်ရုံ၊ ပခုက္ကူဘူတာ၏ ဘူတာယာဒ်ဝင်း ရွှေချောင်းတံတားတည်ဆောက်ပြီးစီးမှု၊ ပခုက္ကူတက္ကသိုလ်ဘူတာ တည်ဆောက်မှု၊ ကွန်ပျူတာတက္ကသိုလ် ဘူတာတည်ဆောက်

မှုနှင့် ကားလမ်းကူးနေရာ သံလမ်းခင်းခြင်း၊ ကျောက်ဖြည့်ခြင်း၊ ကွန်ကရစ်လီဖားများ သယ်ယူခြင်း၊ ချောင်းမကိုင်း ရထားကူးတံတားတည်ဆောက်မှု၊ ပခုက္ကူနှင့် မြစ်ခြေ ကားလမ်းအနီးရှိ မိုင်တိုင်အမှတ် (၉) ၌ ကားလမ်းအောက်မှ ရထားလမ်းချောမွေ့စွာ ဖြတ်သန်းနိုင်ရေးအတွက် Road Over Bridge တည်ဆောက်နေမှုများကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသည်။

(၄၂) နှစ်မြောက် အာဆီယံနေ့ အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားကို နေပြည်တော်ရှိ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနအစည်းအဝေးခန်းမ၌ ကျင်းပသည်။

ပါလက်စတိုင်း စစ်သွေးကြွများက ဂါဇာမှအစွဲအနွမ်းခိုင်ခံ့အတွင်း သို့စိန်ပြောင်းများနှင့် ပစ်ခတ်မှုကိုတုံ့ပြန်သောအားဖြင့် အစွဲအနွမ်းလေယာဉ်များသည် ဂါဇာနှင့်အီဂျစ်နယ်စပ်၌ ပါလက်စတိုင်း မှောင်ခိုများအသုံးပြုသည့် ဥမင်လိုဏ်ခေါင်းကို သွားရောက် တိုက်ခိုက်သည်။

၁၁ အမေရိကန်နိုင်ငံသား မစ္စတာဂျွန်ဝီလျံယက်တော၊ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၊ ဒေါ်ခင်ခင်ဝင်း၊ ဒေါ်ဝင်းမမတို့အပေါ်စွဲဆိုထားသည့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၄၇/ ၂၀၀၉၊ ၄၈/ ၂၀၀၉ နှင့် ၄၉/ ၂၀၀၉ အမှုများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နံနက် ၁၀ နာရီ ၄၅ မိနစ်တွင် ရန်ကုန်မြောက်ပိုင်းခရိုင် တရားရုံး၌ စတင်ရုံးထိုင်ပြီး အဆိုပါအမှုများကို အပြီးသတ် စီရင်ချက်ချမှတ်သည်။

အာဖရိကနိုင်ငံ၌ အသက် (၅) နှစ်အောက်ကလေးငယ်(၇) သိန်း

ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေက အမေရိကန်အထက်လွှတ်တော်အမတ် ဂျင်ဂုန်ကို နေပြည်တော်ရှိ ဘုရင့်နောင်ရိပ်သာ၌ လက်ခံတွေ့ဆုံစဉ်

သည် အာဟာရချို့တဲ့မှုကို ဆိုးဆိုးရွားရွားခံစားနေရကြောင်း၊ ၎င်းတို့၏ အခြေအနေမှာ လက်ခံနိုင်လောက်သောသတ်မှတ်စံနှုန်းထက်နိမ့်ကျလျက်ရှိကြောင်း ယူဆက်ကပြောကြားသည်။

၁၂ ရန်ကုန်တိုင်း စစ်မှုထမ်းဟောင်း ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့ အကြိုညီလာခံ (၂၀၀၉)ကို ရန်ကုန်မြို့ရှိ မြန်မာကွန်ဗင်းရှင်းစင်တာခန်းမ၌ ကျင်းပသည်။

၁၄ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်သည် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဌာနဝန်ကြီးဦးညွှန်ဝင်း၏ ဖိတ်ကြားချက်အရ နေပြည်တော်၌ ရောက်ရှိနေသော အမေရိကန်အထက်လွှတ်တော် နိုင်ငံခြားရေးရာကော်မတီအရှေ့အာရှနှင့်ပစိဖိတ်ရေးရာ ဆက်ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ အထက်လွှတ်တော်အမတ်မစ္စတာ ဂျင်ဂုန်နှင့်အဖွဲ့ကို

နေပြည်တော်ရှိ ဝန်ကြီးချုပ်ရုံး ဧည့်ခန်းမ၌ လက်ခံတွေ့ဆုံသည်။

ထိုနေ့တွင် မစ္စတာဂျင်ဂုန်နှင့်အဖွဲ့သည် နေပြည်တော်မြို့တော်ခန်းမ၌ ပြည်ထောင်စုကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်း အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ဦးဌေးဦးနှင့် ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်များ၊ မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသမီးရေးရာ အဖွဲ့ချုပ်ဥက္ကဋ္ဌဒေါက်တာ ဒေါ်မြင့်ကြည်နှင့်အဖွဲ့ဝင်များ၊ မြန်မာနိုင်ငံမိခင်နှင့်ကလေး စောင့်ရှောက်ရေး အသင်းဥက္ကဋ္ဌ ဒေါ်နီလာသော်နှင့် အဖွဲ့ဝင်များကို တွေ့ဆုံသည်။ ဆက်လက်၍ နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေရေးဆွဲရေးကော်မရှင်ရုံးသို့ သွားရောက်ပြီး နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေရေးဆွဲရေးကော်မရှင်အဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ ဦးအောင်တိုးနှင့် အဖွဲ့ဝင်များကို တွေ့ဆုံသည်။

စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအဖွဲ့ (အီးစီအို) နိုင်ငံများဖြစ်

သည့် ပါကစ္စတန်၊ အီရန်နှင့် တူရကီ နိုင်ငံများကို ဆက်သွယ်ဖောက်လုပ် သည့် ရထားလမ်းကို ပါကစ္စတန် နိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ် ယူဆွတ်ရာဇာဂီ လာနီ တက်ရောက်ဖွင့်လှစ်ပေးသည်။

အိုပက်အဖွဲ့က ကမ္ဘာ့ရေနံ ဝယ်လိုအားသည် ကြိုတင်မှာထား သည့်နှုန်းအတိုင်း ၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် ပြောင်းလဲမှုမရှိဘဲ တည်ရှိနေမည်ဟု တွက်ဆထားသည်။ ယမန်နှစ်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက တစ်နှစ်လျှင် ရေနံစည် ၁ ဒသမ ၆၅သန်း ဝယ်လိုအားလျော့ နည်းစရာရှိသည်ဟုဆိုထားသည်။ ကမ္ဘာ့ စီးပွားရေးအခြေအနေကို ကြည့်လျှင် အနာဂတ်စီးပွားရေး အခြေအနေ သည်မသေချာ၊ မရေရာ မှုများပြားနေခြင်းနှင့် ကမ္ဘာ့ဈေးကွက် ၌ သိုလှောင်ထားသော ရေနံပမာဏ များစွာရှိနေခြင်းတို့ကြောင့် ယခုနှစ် အတွက် ရေနံဈေးကွက် အခြေအနေ သည် အားလျော့နေစရာရှိသည်ဟု ဆိုထားကြောင်း ဆင်ဟွာသတင်း ဌာနက ဖော်ပြသည်။

၁၅ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာ ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေသည် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး၏ ဖိတ်ကြားချက်အရ မြန်မာနိုင်ငံ၌ ရောက်ရှိနေသည့် အမေရိကန်အထက် လွတ်တော် နိုင်ငံခြားရေးရာကော်မတီ အရှေ့အာရှနှင့် ပစိဖိတ်ရေးရာ ဆပ် ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ အထက်လွတ်တော် အမတ် မစ္စတာဂျင်ဂွန်ကို နေပြည် တော်ရှိဘုရင့်နောင်ရိပ်သာ၌ လက်ခံ တွေ့ဆုံသည်။ ထိုနေ့တွင် မစ္စတာ

ဂျင်ဂွန်သည် နေပြည်တော် ဟိုတယ် ဇန်ရှီ ရွှေနန်းတော်ဟိုတယ်၌ တရား ဝင် မှတ်ပုံတင်ထားသည့် နိုင်ငံရေး ပါတီ (၁၀) ခု ဖြစ်သော အမျိုးသား ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်၊ တိုင်းရင်းသား စည်းလုံးညီညွတ်ရေးပါတီ၊ ပြည် ထောင်စု ကရင်အမျိုးသားများအဖွဲ့ ချုပ်၊ ရှမ်းအမျိုးသား များဒီမိုကရေစီ အဖွဲ့ချုပ်၊ မြို့(ခေါ်) ခမီအမျိုးသား ညီညွတ်ရေးအဖွဲ့၊ 'ဝ' အမျိုးသား ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပါတီ၊ ကိုးကန့် ဒီမို ကရေစီနှင့်ညီညွတ်ရေးပါတီ၊ ရှမ်း ပြည်ကိုးကန့်ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ၊ လားဟူအမျိုးသားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေးပါတီနှင့် ပြည်ထောင်စု ပအိုဝ် အမျိုးသားအဖွဲ့ချုပ်တို့မှ တာဝန်ရှိသူ (၂၃) ဦးတို့နှင့် တွေ့ဆုံသည်။ မစ္စတာ ဂျင်ဂွန်သည် ၎င်းဟိုတယ်၌ တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့ အစည်းများဖြစ် သည့် ကချင်အထူးဒေသ (၁) NDAK အဖွဲ့၊ ရှမ်း (မြောက်) အထူး ဒေသ (၅) KDA အဖွဲ့၊ ရှမ်း(တောင်) အထူးဒေသ(၆) PNO အဖွဲ့၊ ကယား အထူးဒေသ(၂) ကလလတအဖွဲ့၊ ဘုရားကုန်းအထူးဒေသ ငြိမ်းချမ်း ရေးအဖွဲ့နှင့် ဒီကေဘီအေ အဖွဲ့တို့မှ တာဝန်ရှိ ပုဂ္ဂိုလ်(၁၂) ဦးတို့နှင့် တွေ့ဆုံသည်။ ထို့နောက် မစ္စတာ ဂျင်ဂွန်နှင့်ဇနီးတို့ ဦးဆောင်သော ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု သံရုံးယာယီတာဝန်ခံ မစ္စတာလာရီ အမ်(မ်)ဒင်ဂါ၊ စစ်သံ မှူး ဗိုလ်မှူးကြီးဘရီးအာ(ရ်)ဆလမ် တို့လိုက်ပါလျက် နေပြည်တော်မှ အထူးလေယာဉ်ဖြင့် ရန်ကုန်သို့ ရောက်ရှိပြီး စိမ်းလဲ့ကန်သာနိုင်ငံ

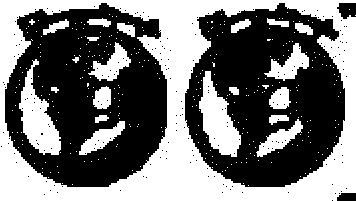
တော်ဧည့်ရိပ်သာ၌ ဒေါ်အောင်ဆန်း စုကြည်နှင့်တွေ့ဆုံသည်။

၁၇ လိုင်ဘေးရီးယားနိုင်ငံ၌ (၁၀) စုနှစ် တစ်စုကျော်ကြာ ပြည် တွင်းစစ် ဖြစ်ပွားပြီးနောက် ငြိမ်းချမ်း ရေးတည်ဆောက်မှု တိုးတက်လျက် ရှိကြောင်း၊ သို့ရာတွင် တိုးတက်မှု နှောင့်နှေးနေကြောင်း၊ အထူးသဖြင့် နိုင်ငံ၏လုံခြုံရေး၊ တရားဥပဒေစိုးမိုး ရေးနှင့် လုပ်ငန်းဖန်တီးပေးမှုတို့တွင် ခြိမ်းခြောက်မှုများဖြင့် ရင်ဆိုင်နေရ ကြောင်း ကုလသမဂ္ဂကအစီရင်ခံစာ ထုတ်ပြန်သည်။

၁၈ သတ္တုတွင်းဝန်ကြီးဌာန၊ အမှတ်(၃)သတ္တုတွင်းလုပ်ငန်းနှင့် မက်စ်မြန်မာ ကုမ္ပဏီအုပ်စုတို့သည် နေပြည်တော်လယ်ဝေး တောင်ဖီလာ ဒေသ၌ တည်ဆောက်မည့် တစ်ရက် လျှင်တန် ၅၀၀ ကျဘိလပ်မြေစက်ရုံ ၌ အသုံးပြုရန်အတွက် ထုံးကျောက် အကြီးစားပူးပေါင်းထုတ်လုပ်မှု လုပ်ငန်းသဘောတူစာချုပ်ကို နေပြည်တော်ရှိ သတ္တုတွင်းဝန်ကြီး ဌာန အစည်းအဝေးခန်းမ၌ လက်မှတ် ရေးထိုးကြသည်။

ဆိုမာလီအစိုးရလိုလားသည့် အင်အားစုကအယ်လ်ရှာဘက်သောင်း ကျန်းသူများထံမှ နယ်စပ်မြို့ ဝက်တ် ဟိုကို သိမ်းပိုက်လိုက်ကြောင်း ဆင်ဟွာ သတင်းဌာနက ဖော်ပြသည်။

၂၁ အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံလက်ရှိ သမ္မတဟာမစ်ကာဇိုင်နှင့် ထိပ်တန်း စိန်ခေါ်သူ အဗ္ဗူလာတို့နှစ်ဦးစလုံး

က မဲအရေအတွက် ရလဒ်တစ်ပိုင်း တစ်စကိုမျှ ကြေညာခဲ့ခြင်းမရှိသေးပါဘဲနှင့် မျှော်လင့်ချက်ကစားပွဲတွင် အနိုင်ရရန် ကြိုးပမ်းနေကြခြင်းအား ပုံဖော်ကာ ၎င်းတို့သည် အာဖဂန် သမ္မတရွေးကောက်ပွဲတွင် အနိုင်ရကြ သူများအဖြစ် ပြောကြားကြသည်။

၂၂ အာဖဂန်နစ္စတန် သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲတွင် မဲပေးသူအာဖဂန် နှစ်ယောက်၏ မင်စွန်းသောလက် ချောင်းများကို တာလီဘန်စစ်သွေး ကြွများက ဖြတ်ပစ်လိုက်ကြောင်း ရွေးကောက်ပွဲစောင့်ကြည့်ရေးအဖွဲ့ က ပြောကြားသည်ကို အင်တာနက် သတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၂၃ ဆိုမာလီယာဓားပြများ အီဂျစ် ငါးဖမ်းသင်္ဘောနှစ်စင်းကို ဖမ်းဆီး ခဲ့သည်မှာ ငါးလကြာပြီးနောက် အီဂျစ် သင်္ဘောသားများက ပင်လယ်ဓားပြ များကို ခုခံတွန်းလှန်ကာ ရှစ်ဦးကို လက်ရဖမ်းဆီးနိုင်ခဲ့ပြီး လွတ်မြောက် လာကြောင်း၊ အီဂျစ်ငါးဖမ်းသင်္ဘော သား ၃၄ ဦး ပါဝင်သော ယင်းအဖွဲ့ သည် အီဂျစ်သို့ပြန်လည်ရောက် ရှိလာကြောင်း အင်တာနက်သတင်း ကဖော်ပြသည်။

ဘဟားမားနိုင်ငံ၌ ကျင်းပ သည့် ၂၀၀၉ ခုနှစ် မယ်စကြဝဠာ ပြိုင်ပွဲတွင် အသက် ၁၈ နှစ်အရွယ်ရှိ ဗင်နီဇွဲလားမယ် စတက်ဖာနီယာဖာ နန်ဒက်က မယ်စကြဝဠာဘွဲ့ကို ဆွတ်ခူးရရှိသည်။

၂၄ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်

ကြီးသိန်းစိန်သည် တာဝန်ရှိသူများ နှင့်အတူ မန္တလေးတိုင်းပုဂံညောင်ဦး မြို့ ရှိရွှေစည်းခုံစေတီတော်ကိုဖူး မြော်ကြည်ညိုကာ ညောင်ဦး-မြင်းခြံ လမ်းဘေးရှိ ညောင်ဦးမြို့နယ် သမဝါ ယမအသင်းစုလီမိတက်၏ပေါင်း စည်း လယ်ယာစိုက်ပျိုး မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းကို လှည့်လည်ကြည့်ရှု စစ်ဆေး၍ ယင်းမြို့နယ်သစ်ထောင့် ကျေးရွာရှိ သူကောင်းတည် မြစ်ရေ တင် စိုက်ကွင်းခွင်သို့ ရောက်ရှိပြီး ဒေသခံတောင်သူများကို ရင်းရင်း နီးနီးတွေ့ဆုံသည်။ ထို့နောက် ဝန် ကြီးချုပ်သည် ညောင်ဦးမြို့နယ် လက်ပံခြေပေါ်ဆိပ်ကမ်းမှတစ်ဆင့် ရေယာဉ်ဖြင့် ဧရာဝတီမြစ်ကိုဖြတ် ပြီး မကွေးတိုင်းပခုက္ကူမြို့သို့ရောက် ရှိကာ ပခုက္ကူမြို့၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ပုံ ကို မော်တော်ယာဉ်ဖြင့် လှည့်လည် ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသည်။ ထို့နောက် ကြီးရွာလျှပ်စစ်မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း သို့ရောက်ရှိကာ ပခုက္ကူခရိုင် စိမ်း လန်းစိုပြည်ရေးနှင့် နည်းလမ်းမျိုး စုံဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးရရှိရေးလုပ်ငန်း များကိုကြည့်ရှုသည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်သည် ရေစကြို မြို့နယ်ရှိ စည်သာ၊ မြေဖြူ၊ မင်းကန်၊ ဝှေးချို၊ တောင်စဉ်နှင့် ဆင်ချောင်း၊ ပေကုန်း၊ ပညင်း၊ ကံသစ်ကျေးရွာရှိ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ကြည့်ရှု စစ်ဆေးကာ ဒေသခံတောင်သူများ နှင့် ရင်းရင်းနီးနီးတွေ့ဆုံသည်။ ထို့ နောက် စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ မုံရွာခရိုင်၊ ဆားလင်းကြီးမြို့နယ် ကျားတက် စံပြကျေးရွာသို့ ရောက်ရှိသည်။ ဆက်လက်၍ ပုလဲမြို့နယ်နှင့် လက်

တောင်းကြီး၊ ကုက္ကိုစုကျေးရွာများ သို့ လှည့်လည်ကြည့်ရှုသည်။ ထိုမှ တစ်ဆင့် ယင်းမာပင်မြို့နယ်၊ လည် ငေါက်ကျေးရွာ၊ အင်း၊ ဆင်တဲ၊ ဗြဟ္မဒတ်၊ သရက်ကန်ကျေးရွာများ သို့ ရောက်ရှိသည်။ ထို့နောက် မုံရွာ မြို့သို့ရောက်ရှိပြီး လေးကျွန်းစကြာ ရပ်တော်မူဘုရားကြီးကို ဖူးမြော် ကန်တော့ကာ လယ်ကြီးကျေးရွာ၊ အုန်းတောကျေးရွာသို့ လှည့်လည် ကြည့်ရှုသည်။ ဆက်လက်၍ စစ်ကိုင်း မြို့ရှိ ဧရာဝတီတံတား(ရတနာပုံ) ချဉ်းကပ် တံတားတည်ဆောက်ရေး လုပ်ငန်းခွင်ကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသည်။

၂၅ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ကမ္ဘာ့ ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ (WHO) တို့က ကြီးမှူး၍ ကမ္ဘာ့လူတုပ်ကွေးရောဂါ နှင့် ပတ်သက်သော ပြင်ဆင်မှုနှင့်တုံ့ ပြန်မှုဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာ အစည်း အဝေး (International Scientific Symposium on Influenza Pan- demic Response and Prepared- ness) ကို တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတ နိုင်ငံ ပေကျင်းမြို့၌ကျင်းပခဲ့ရာ မြန်မာ နိုင်ငံကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ကျန်းမာ ရေးဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီး ဒေါက်တာမြဦး ဦးဆောင်၍ တက် ရောက်ဆွေးနွေးခဲ့ကြောင်း မြန်မာ့ အလင်းသတင်းစာက ဖော်ပြသည်။

၂၆ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးဗိုလ်မှူးချုပ်ကျော်ဆန်းကို ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ဆိုင်ရာ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံသံရုံး၊

ယဉ်ကျေးမှု သံမှူးရုံးတာဝန်ခံ မစ္စတာ ကောင်းဟွာသည် နေပြည်တော်ရှိ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး၏ ဧည့်ခန်းမသို့ လာရောက်တွေ့ဆုံ သည်။

၂၇ နိုင်ငံတော်အစိုးရက ပြည် ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်နှင့် ဇင်ဘာတွေ့ဆုံမိတ်ဆက်နိုင်ငံတို့သည် ကုလသမဂ္ဂ ပဋိညာဉ်စာတမ်းပါ မူကြီးများ၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဥပဒေနှင့် သံတမန် ဆက်သွယ်ရေး ဆိုင်ရာ ဗီယက်နာကွန်ဗင်ရှင်း၊ ကောင်စစ်ဆိုင်ရာ ကွန်ဗင်ရှင်း တို့နှင့်အညီ နှစ်နိုင်ငံချစ်ကြည်ရေး ကို ထူထောင်လိုသော ဆန္ဒရှိကြသည့် အားလျော်စွာ နှစ်နိုင်ငံအကြား သံအမတ်ကြီးအဆင့်ဖြင့် သံတမန် အဆက်အသွယ် ပြုလုပ်သည်။

၂၈ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ် ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်သည် တရုတ်ပြည်သူ့ သမ္မတနိုင်ငံ စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်း ရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယ ဝန်ကြီး H.E.Mr .Chen Jian ကို နေပြည်တော်ရှိ အစိုးရအဖွဲ့ရုံး ဧည့်ခန်းမ၌ လက်ခံတွေ့ဆုံသည်။

၁၉၅၀-၁၉၅၃ ခုနှစ် ကိုရီးယားစစ်ပွဲကြောင့် ကွဲကွာသွားကြ သော မိသားစုများ ပြန်လည်ပေါင်း စည်းရေးကို စက်တင်ဘာလတွင် စတင်ရန် တောင်နှင့်မြောက် ကိုရီးယားနှစ်နိုင်ငံတို့ သဘောတူညီ ကြသောအားဖြင့် မြောက်ကိုရီးယား နိုင်ငံ မောင့်ကွန်ဂန်ဟိုတယ်၌ ကျင်းပ သော ဆွေးနွေးပွဲတွင် မြောက် ကိုရီး

ယား အဖွဲ့ခေါင်းဆောင် ချိုဆောင် အိုက်နှင့် တောင်ကိုရီးယား အဖွဲ့ ခေါင်းဆောင် ကင်ဟောင်ချီးတို့ သဘောတူစာချုပ်များကို အပြန် အလှန် လဲလှယ်ကြသည်။

၂၉ တရုတ်နိုင်ငံက မိမိနိုင်ငံ၏ ကမ်းခြေအနီးသို့တိုင်အောင် ချဉ်းကပ် ၍ အမေရိကန်စစ်တပ်က ရေကြောင်း၊ လေကြောင်းတို့မှထောက်လှမ်းခြင်း ကိုရပ်ဆိုင်းရန် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအား တောင်းဆိုလိုက်သည်ဟု ဆင် ဟွာသတင်းဌာနက ဖော်ပြသည်။

၃၀ ကိုးကန့်ဒေသ၌ ဖြစ်ပွားခဲ့ သော ဥပဒေဖောက်ဖျက် ကျူးလွန် မှုများမှာ ဦးဖုန်ကြားရှင် အပါအဝင် ပုဂ္ဂိုလ် (၄) ဦးနှင့်သာ သက်ဆိုင် ကြောင်း၊ မသိနားမလည်ဘဲ လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသူ ကိုးကန့်လက်နက် ကိုင်တပ်ဖွဲ့ဝင်များအားဥပဒေဘောင် အတွင်း လုံခြုံစိတ်ချစွာ ခွင့်ပြုကြောင်း ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရအဖွဲ့က ကြေညာချက်အမှတ် (၁/၂၀၀၉) ထုတ်ပြန်သည်။

မြောက်ကိုရီးယားရေပိုင်နက် အတွင်းသို့ မတော်တဆဝင်ရောက်မိ ရာမှ တစ်လကြာအဖမ်းခံလိုက်ရသော တောင်ကိုရီးယား ငါးဖမ်းလုပ်သား လေးဦးကို မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံ က ပြန်လည်လွှတ်ပေးလိုက်သည်ဟု အင်တာနက်သတင်းကဖော်ပြသည်။

၃၁ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံမှ ရထားစက်ခေါင်းများ၊ လူစီးတွဲနှင့် ကုန်တွဲများ လွှဲပြောင်းပေးအပ်ပွဲ

အခမ်းအနားကို ရန်ကုန်ဘူတာကြီး အတွင်း၌ ကျင်းပရာ ရထားပို့ဆောင် ရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးဗိုလ်ချုပ် အောင်မင်း၊ ဒုတိယဝန်ကြီးများဖြစ် သည့် သူရဦးသောင်းလွင်နှင့် ဦးဖေသန်း၊ People's Republic of China, Ministry of Railways. International Co-operation Department မှ Director General, Mr. Chen Juemin နှင့် ဌာနဆိုင်ရာတာဝန်ရှိ သူများ၊ ဖိတ်ကြားထားသည့် ဧည့်သည် တော်များတက်ရောက်ကြသည်။

A (H₁N₁) တုပ်ကွေးရောဂါ ပျံ့နှံ့မှုနှုန်းသည် ကျန်းမာရေး ကောင်းမွန်သည့် လူငယ်များကိုပင် ကူးစက်လာခဲ့သည်ဟု ကမ္ဘာ့ကျန်း မာရေးအဖွဲ့က သတိပေးချက် ထုတ် ပြန်ထားကြောင်း ပြင်သစ်နေ့စဉ်ထုတ် လီမ္မန်းသတင်းစာက ဖော်ပြသည်။

လွန်ခဲ့သောအနှစ် ၂၀ အတွင်း က ပြုပြင်မှုများပြုလုပ်ရန် အီရတ် နိုင်ငံခေါင်းဆောင် ဆက်ဒမ်ဟူစိန် ပေးပို့ခဲ့သော ဂျက်တိုက်လေယာဉ် များကို ဆာဘီးယားနိုင်ငံကို ပြန်လည် တွေ့ခဲ့ပြီး ယခုအခါတစ်စစဖြစ်နေ သောကြောင့် အီရတ်လေတပ်အတွက် အသုံးမဝင်တော့ကြောင်းဆာဘီးယား နိုင်ငံအရာရှိများကပြောကြားသည်။

စက်တင်ဘာလ

၁ ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း (ကိုးကန့်ဒေသ) သည် နယ်မြေပြန် လည်တည်ငြိမ်အေးချမ်းလာပြီဖြစ်ရာ တစ်ဖက်နိုင်ငံသို့ ထွက်ခွာသွား သော ဒေသခံပြည်သူ ၅၈၁၁ ဦးသည်

ရန်လုံကျိုင်းနှင့်ချင်းရွှေဟော် နယ်စပ် ဂိတ်များမှတစ်ဆင့် လောက်ကိုင် မြို့သို့ ပြန်လည်ဝင်ရောက်လာသည်။

ဆိုမာလီနိုင်ငံ ရေပြင်တွင် ပြန်ပေးဆွဲခံထားရသည်မှာ သုံးလ ကြာနေပြီဖြစ်၍ ၎င်းတို့လွတ်မြောက် ရေးအတွက် အမြန်ဆုံးစီစဉ်ဆောင် ရွက်ပေးပါရန် အဖမ်းခံ ယူကရိန်း သင်္ဘောသားများက လက်လှမ်းမီ ရာ သတင်းဌာနများသို့ မေတ္တာရပ်ခံ ချက်ပေးပို့ထားကြောင်း မီဒီယာ သတင်းများက ဖော်ပြသည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ တို့သည် ဩဂုတ်လအတွင်း မြောက်ကိုရီးယား နိုင်ငံကို လေကြောင်းမှနေ၍ အကြိမ် ပေါင်း ၁၇၀ ထောက်လှမ်းခဲ့ကြောင်း ကိုရီးယားသတင်းဌာန KCMA က ထုတ်ပြန်သည်။

၂ စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး ဗိုလ်မှူးချုပ်လွန်းသီကို ပြည်ထောင် စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ဆိုင်ရာ ကိုရီးယား သမ္မတနိုင်ငံ သံအမတ်ကြီး H.E.Mr. Park Key-Chong နှင့် အဖွဲ့သည် နေပြည်တော်ရှိ ဝန်ကြီးရုံး ဧည့်ခန်းမ ၌ လာရောက်တွေ့ဆုံပြီး နှစ်နိုင်ငံ စွမ်းအင်ကဏ္ဍနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဆွေး နွေးသည်။

အာဖဂန်နစ္စတန် အစိုးရသည် အစိုးရအဖွဲ့တွင်း၊ ဌာနများအတွင်း အကျင့်ပျက်ခြစားမှုများကို တိုက် ဖျက်ပြီး ပြည်သူလူထုအား အလျင် အမြန် အလုပ်အကျွေးပြုရမည်ဖြစ် ကြောင်း၊ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် တာလီဘန်စစ်သွေးကြွများက အစိုး

ရ၏လစ်ဟာနေသော ကွက်လပ်ကို ဝင်ဖြည့်၍ ပြည်သူတို့၏ထောက်ခံ မှုကိုရယူနေကြကြောင်း သောင်းကျန်း သူများနှင့်ပတ်သက်၍ ကျွမ်းကျင်သူ တစ်ဦးက ပြောကြားသည်ကိုရိုက်တာ သတင်းဌာနက ထုတ်ပြန်သည်။

၃ ရှမ်းပြည်နယ်(မြောက်ပိုင်း) အထူးဒေသ(၁)ကိုးကန့်နယ်မြေအတွင်း တွင် WY စာတန်းပါ မူးယစ်ဆေးပြား များ၊ မူးယစ်ဆေးပြားနှင့်ဓာတုဆေး ဝါးများ သိမ်းဆည်းရမိကြောင်း နိုင်ငံ ပိုင်သတင်းစာများက ဖော်ပြသည်။

ပါကစ္စတန် ဆွတ်တောင် ကြားဒေသတွင် စစ်သွေးကြွများဟု ယူဆရသော လက်နက် ကိုင် ၁၀၀ ကျော်သည် လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့များ ထံသို့ လက်နက်ချခဲ့ကြကြောင်း အစိုးရတပ်ဖွဲ့က ပြောကြားသည်ဟု အင်တာနက်သတင်းကဖော်ပြသည်။

၄ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ် ကြီးသိန်းစိန်သည် စိုက်ပျိုးရေး ပညာရှင်များ၊ နိုင်ငံခြားပြန်စိုက်ပျိုး ရေးသင်တန်းသားများနှင့် စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းရှင်များ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် နိုင်ရေး အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲသို့ တက် ရောက်မိန့်ခွန်းပြောကြားသည်။

ရှမ်းပြည်နယ်(မြောက်ပိုင်း)၊ အထူးဒေသ(၁)၊ လောက်ကိုင်ဒေသ တွင် ဖောက်ခွဲ ဖျက်ဆီးရေးယမ်း ထုတ်လုပ်သည့်စက်ရုံကို ဖော်ထုတ် သိမ်းဆည်းရမိသည်ဟု နိုင်ငံပိုင် သတင်းစာများက ဖော်ပြသည်။

မလေးရှားနိုင်ငံ၌ ရောက်ရှိနေ သော အခက်အခဲများနှင့် ရင်ဆိုင်

နေရသည့် မြန်မာအလုပ်သမားများအား အကူအညီပေးရေးအတွက် မြန်မာနိုင်ငံ နှင့်မလေးရှားနိုင်ငံတို့မှ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ် များ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေး စီစဉ်ဆောင်ရွက် ချက်အရ မလေးရှားနိုင်ငံရှိ မြန်မာ အလုပ်သမားများအနက် ပထမအသုတ် ၄၉ ဦးတို့သည် မြန်မာ့လေကြောင်းဖြင့် ပြန်လည်ရောက်ရှိသည်။

၅ အမေရိကန်၏အလုပ်လက်မဲ့ နှုန်းသည် ဩဂုတ်လအတွင်း ၉ ဒသမ ၇ ရာခိုင်နှုန်းအထိ မြင့်မား လာခဲ့ရာ ၁၉၈၃ ခုနှစ် နောက်ပိုင်း တွင် အမြင့်ဆုံးနှုန်းဖြစ်ပြီး စီးပွား ရေးပညာရှင်များ မျှော်မှန်းထားသည် ထက်ဆိုးရွားနေကြောင်း အလုပ် သမားဌာနကပြောကြားသည်ဟု ဆင်ဟွာသတင်းဌာနက ဖော်ပြသည်။

၇ သီရိလင်္ကာအစိုးရတာဝန်ရှိ သူများက တမီးလ်ကျားသူပုန်စစ်ပွဲ အတွင်း တမီးလ်များအား ဝါဒဖြန့် ထောက်ခံခဲ့သည့် ကုလသမဂ္ဂကလေး များရန်ပုံငွေအဖွဲ့၏ ပြောရေးဆိုခွင့် ရှိသူ ဂျာမက်စ်အယ်ဒါဆိုသူအား နှင်ထုတ်လိုက်ပြီး ပြည်ဝင်ခွင့်ဗီဇာ ကိုလည်း ပိတ်ပင်လိုက်ကြောင်း အင်တာနက်သတင်းက ဖော်ပြသည်။

၉ မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ သံတမန် အဖွဲ့နာယက စင်ကာပူသံအမတ်ကြီး H.E.Mr. Robert Chua Hian Kong ခေါင်းဆောင်သော ရန်ကုန်ရှိနိုင်ငံခြား သံရုံးများမှ သံအမတ်ကြီးများ၊ စစ် သံမှူးများ၊ သံရုံးတာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ် များ၊ မြန်မာနိုင်ငံသတင်းထောက်

များအသင်းမှ အသင်းဝင်သတင်း ထောက်များ၊ ပြည်တွင်းဂျာနယ်များ မှ အယ်ဒီတာချုပ်များနှင့် သတင်း ထောက်များပါဝင်သော လေ့လာရေး အဖွဲ့သည် ရှမ်းပြည်နယ် (မြောက်ပိုင်း) ကိုးကန့်ဒေသ၊ လောက်ကိုင်မြို့သို့ လေ့လာရေးရောက် ရှိကြရာ အရှေ့ မြောက်တိုင်းစစ်ဌာန ချုပ်တိုင်းမှူး ဗိုလ်ချုပ်အောင်သန်းထွဋ်နှင့် ပြည် ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီး ဗိုလ်မှူးချုပ်ဘုန်းဆွေတို့က မကြာ သေးမီက ဖြစ်ပွားခဲ့သည့်ဖြစ်စဉ်များ နှင့် ပတ်သက်၍ ရှင်းလင်းပွဲပြုလုပ် ပြီး ဖော်ထုတ်ရရှိသည့် ဦးဖုန်ကြားရှင် ခေါင်းဆောင်သော ပုဂ္ဂိုလ် (၄) ဦးတို့ ၏ လက်နက်စက်ရုံနှင့် မူးယစ်ဆေးဝါး များကို လက်တွေ့ပြသပေးသည်။

၁၁ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်ဗိုလ်ချုပ်
၁၃ ကြီးသိန်းစိန်သည် ဌာနဆိုင် ရာအကြီးအကဲများလိုက်ပါလျက် ပဲခူးရိုးမ သစ်တောစိုက်ခင်းများ အောင်မြင်ဖြစ်ထွန်းနေမှုနှင့် ပဲခူးရိုးမ ကို ဖြတ်ကျော်ဖောက်လုပ်ထား သည့် ပြည်-ပေါက်ခေါင်း - အုတ်တွင်း - တောင်ငူလမ်း ပြုပြင်တိုးချဲ့ ဖောက်လုပ်နေမှု အခြေအနေများကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးကာ နယ်မြေခံတပ် နယ်ဧည့်ရိပ်သာ၌ ပြည်ခရိုင်နှင့် ခရိုင်အတွင်းရှိ ပြည်၊ ပေါက်ခေါင်း၊ ပန်းတောင်း၊ သဲကုန်း၊ ရွှေတောင်နှင့် ပေါင်းတည်မြို့နယ်တို့မှ ခရိုင်နှင့် မြို့နယ်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌများနှင့် တွေ့ဆုံ၍ ဒေသအခြေအနေများကို ဆွေးနွေးမေးမြန်းပြီး အမှာစကား

ကိုးကန့်ဒေသ လောက်ကိုင်မြို့သို့ လေ့လာရေး ရောက်ရှိလာကြသော နိုင်ငံခြားသံတမန်များ

ပြောကြားသည်။ ၎င်းနောက် နဝဒေး တံတားကို ဖြတ်သန်းကြည့်ရှု၍ ပန်းတောင်းမြို့နယ် ဧရာဝတီမြစ် အနောက်ဘက်ကမ်း သစ်စိမ့်ပင် ကျေးရွာ၌ အမှတ် (၂) လျှပ်စစ်စွမ်း အား ဝန်ကြီးဌာန မြန်မာ့လျှပ်စစ် ဓာတ်အားလုပ်ငန်းဓာတ်အားပို့ လွှတ်ရေးစီမံကိန်း (တောင်ပိုင်း)က ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် (၂၃၀) ကေဗီရွှေတောင်-ဥသျှစ်ပင် မဟာ ဓာတ်အားလိုင်း ဧရာဝတီမြစ်ကျော် တာဝါတိုင်တည်ဆောက်နေမှုနှင့် သာယာဝတီမြို့ရှိ သုံးဆယ်ရေလှောင် တံမံစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက် နေမှုကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသည်။

၁၂ မြန်မာနိုင်ငံ၌ရောက်ရှိနေ သော တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ အတွင်း မွန်ဂိုလီးယား ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ် ခွင့်ရဒေသမှ အက်အယ်လ်တိုးစီး အနုပညာရှင်အဖွဲ့သည် မန္တလေးမြို့ရှိ အမျိုးသားကဇာတ်ရုံ၌ ဖျော်ဖြေတင် ဆက်သည်။

ပီရူးအစိုးရနှင့် အီကွေဒေါ အစိုးရတို့သည် သဘာဝအရင်း အမြစ်များထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက် ရေးနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု တိုက် ဖျက်ရေးအပါအဝင် အခြားသဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ပြဿနာရပ် များကို ပူးပေါင်းကိုင်တွယ် ဖြေရှင်း ရေးသဘောတူစာချုပ် ချုပ်ဆိုလိုက် ကြောင်း အီကွေဒေါသမ္မတက ထုတ်ဖော်ပြောကြားသည်။

၁၃ နိုင်ငံတော်အစိုးရနှင့် ငြိမ်း ချမ်းရေးရယူထားသော ကချင်ပြည် နယ် လွတ်လပ်ရေးအဖွဲ့ (KIO) မှ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဒေါက်တာတူးဂျာ ဦးဆောင်သော ခေါင်းဆောင် (၆) ဦးသည် (KIO) မှ နုတ်ထွက်၍ ကချင်ပြည်နယ် တိုးတက်သောပါတီ (KSPP) ထူထောင်ပြီး ၂၀၁၀ ပြည့် နှစ် ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဝင်ရောက် ယှဉ်ပြိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း နိုင်ငံတော် သတင်းစာများ၏ ဆောင်းပါးများ တွင် ရေးသားဖော်ပြသည်။

တာလီဘန်ပြောက်ကျားများ၏ အကြမ်းဖက်မှုအဆုံးသတ်စေရန် ကြိုးပမ်းသည့် အနေဖြင့် ပါကစ္စတန်နှင့် အာဖဂန်နစ္စတန် ပူးပေါင်းရေး မူဝါဒအဖြစ် အမေရိကန်သမ္မတ အိုဘားမား၏ မဟာဗျူဟာကို ပါကစ္စတန်သမ္မတ အဇစ်အလီဇဒါရီက ပယ်ချလိုက်သည်။

၁၄ နယ်စပ်ဒေသနှင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် စည်ပင်သာယာရေးဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး ဗိုလ်မှူးကြီးသိန်းညွန့်သည် ဧရာဝတီတိုင်း ကျောင်းကုန်းမြို့နယ် ရင်ဆိုင်-မရမ်းချောင်ကျေးလက် ကျောက်ချောလမ်းသစ်ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်ပြီး အဆိုပါ လမ်းသစ်တစ်လျှောက် ဖြတ်သန်းကြည့် ရှုစစ်ဆေးသည်။

ဂျပန်နိုင်ငံ ဝါဆီဒါတက္ကသိုလ်လက်အောက်ခံ ဝါဆီဒါ ဇီဝသိပ္ပံသုတေသနဌာန (ဒဗလျူ အေအိုင်ဘီအိုအက်စ်) ကို စင်ကာပူ နိုင်ငံ၌ ဖွင့်လှစ်လိုက်ပြီး ဇီဝပုံရိပ်ပညာရပ်များ၊ ဇီဝအင်ဂျင်နီယာ၊ ဇီဝဆိုင်ရာ ရူပဗေဒ ပညာရပ်များနှင့် နာနိုနည်းပညာသုံး ဇီဝနည်းပညာရပ်များအပေါ် သုတေသနပြုလုပ်သွားမည်ဖြစ်ပြီး ဦးနှောက်နှင့်အာရုံကြောဆိုင်ရာ သိပ္ပံပညာရပ် ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အိုလမ်ပတ်စ် ဇီဝသိပ္ပံသုတေသနဌာနနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း အင်တာနက်သတင်းက ဖော်ပြသည်။

အီရန်နိုင်ငံအနေဖြင့် အာရပ်စော်ဘွားများနိုင်ငံ (ယူအေအီး) သို့

ဓာတ်ငွေတင်ပို့ရေး သဘောတူညီမှု စာချုပ်တစ်ရပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးလိုက်ပြီဖြစ်ကြောင်း အီရန်စွမ်းအင်ဌာန ထိပ်တန်းအရာရှိတစ်ဦးက ပြောကြားသည်။

၁၆ တရုတ်အစိုးရက လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှု အစီအစဉ်တစ်ရပ်အဖြစ် အီရတ်နှင့်အာဖဂန်နစ္စတန်တို့အတွက် နှစ်လကြာမြင့်မည့် မိုင်းရှင်းလင်းရေးသင်တန်းကို တရုတ်နိုင်ငံ ကျင်စုပြည်နယ် နန်ကျင်းမြို့၌ စတင် လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးနေပြီဖြစ်ကြောင်း ဆင်ဟွာက ဖော်ပြသည်။ အဆိုပါ သင်တန်းသို့ အီရတ်နှင့် အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံမှ စစ်ဘက်ဆိုင်ရာအရာရှိ ၄၀ ဦး တက်ရောက်ကြသည်။

ဂျပန်နိုင်ငံ၏ ၉၃ ဦးမြောက် ဝန်ကြီးချုပ် ဒီပီဂျေမှ ဥက္ကဋ္ဌ ဟာတိုယာမာ

ဝန်ကြီးချုပ် တာရီအာဆို၏ နေရာတွင် ဂျပန်နိုင်ငံ၏ ၉၃ ဦးမြောက် ဂျပန်ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် ဒီမိုကရက် တစ်ပါတီ (ဒီပီဂျေ) ဥက္ကဋ္ဌ ဟာတိုယာမာကို ရွေးချယ်တင်မြှောက်သည်။

ရေနံပေါကြွယ်ဝသောဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံ အိုရီမိုကို မြစ်ဝှမ်း၌ ရေနံတူးဖော်ရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ရန် တရုတ်နိုင်ငံမှ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၆ ဘီလီယံ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမည်ဖြစ်ကြောင်း ဗင်နီဇွဲလားသမ္မတ ဟူဂိုချာဗက်ဇ်က ထုတ်ဖော်ပြောကြားသည်။

၁၇ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနအောက်ရှိ လုပ်ငန်း၊ ဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများက တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ ပေကျင်းတက္ကသိုလ် နိုင်ငံခြားဘာသာစကားကောလိပ်အရှေ့ပိုင်းဘာသာဌာနသို့ ဘာသာရပ်စုံစာအုပ်များ ပေးအပ်လှူဒါန်းပွဲကို ဒဂုံမြို့နယ် အမှတ် ၉၄၊ ခရေပင်လမ်းရှိ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ ယဉ်ကျေးမှုသံမှူးရုံး၌ ကျင်းပသည်။

နိုင်ငံတော်အစိုးရက နိုင်ငံသားအကျဉ်းသား၊ အကျဉ်းသူ ၇၁၁၄ ဦးအား ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၁၊ ပုဒ်မခွဲ(၁) အရ ၎င်းတို့၏ ကျခံရန် ကျန်ရှိသောပြစ်ဒဏ်အစိတ် အပိုင်းကို လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုသည်။

၁၈ တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံအတွင်း နိုင်ငံခြားတိုက်ရိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ပမာဏသည် ၂၀၀၈ ခု၌ ပြန်လည်ကောင်းမွန်လာခြင်းကြောင့် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံခြား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အများဆုံးနိုင်ငံ ၂၁၄ နိုင်ငံတွင် အဆင့် ၆၆ မှ အဆင့် ၄၄ သို့ ရောက်ရှိလာကြောင်း တောင်ကိုရီးယား စီးပွားရေးပညာရပ်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနက ထုတ်ပြန်ကြေညာသည်။

ရှမ်းပြည်နယ် (မြောက်ပိုင်း) ကွမ်းလုံမူးယစ်အဖွဲ့နှင့် လုံခြုံရေး တပ်ဖွဲ့များသည် လောက်ကိုင်မြို့နယ်မှ မူးယစ်ဆေးပြားများနှင့် မူးယစ်ဆေးပြားထုတ်လုပ်ရာတွင် အသုံးပြုသော ဓာတုဆေးဝါးပစ္စည်းများအပါအဝင် အခြားဆက်စပ်ပစ္စည်းများကို သိမ်းဆည်းရမိကြောင်း သတင်းစာများတွင် ဖော်ပြသည်။

ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ အနောက်မြောက်ပိုင်း ကာချာပါဟာဒေသရှိ လူစည်ကားရာ ကျေးရွာဈေးတန်းအတွင်း အသေခံကားဖုံးခွဲ တိုက်ခိုက်ရာ အနည်းဆုံး ၃၃ ဦးသေဆုံးပြီး ၃၅ ဦးထိခိုက်ဒဏ်ရာ ရရှိသွားကြောင်း၊ လမ်းဘေးဈေးဆိုင်များနှင့် အဆောက် အအုံများပါပျက်စီးခဲ့ကြောင်း အင်တာနက်သတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၁၉ ဥရောပဒေသရှိ ပိုလန်နိုင်ငံ၌ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း ဖြန့်ကြက်ထားမည့် ဒုံးခွင်းဒုံးအစီအစဉ်ပယ်ဖျက်မည့် အမေရိကန်၏ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပိုလန်ပြည်သူထက်ဝက်နီးပါးက ထောက်ခံကြကြောင်း ရိုက်တာသတင်းက ဖော်ပြသည်။

၂၀ ကမ္ဘာပေါ်၌ နန်းသက်အရှည်ဆုံးဖြစ်သည့် ထိုင်းနိုင်ငံမှ ဘုရင်ဘူမိဘောအဒူယာဒက်သည် ယခုအခါ အသက် ၈၁ နှစ်ရှိနေပြီဖြစ်ပြီး ဖျားနာ၍ အားအင်ကုန်ခန်းနေမှုကြောင့် ဆေးရုံ၌ ဆေးကုသမှုခံယူနေရကြောင်း ထိုင်းဘုရင်နန်းတော်မှ ထုတ်ဖော် ပြောကြားသည်။

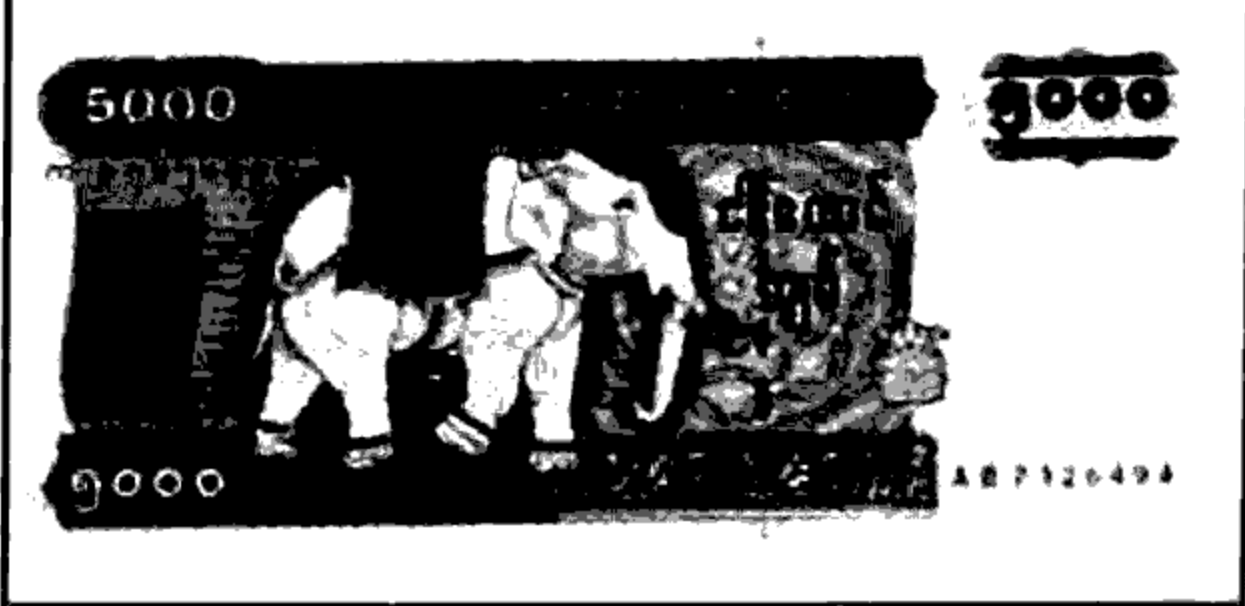
ထိုင်းဘုရင် ဘူမိဘောအဒူယာဒက်

၂၂ အစ္စရေးက အီရန်ကို တိုက်ခိုက်မည်မဟုတ်ဟု ရုရှားအား ကတိကဝတ်ပြုထားကြောင်း၊ ရုရှားသမ္မတ ဒီမီထရီမက်ဗီဒက်က တွေ့ဆုံမေးမြန်းခန်းတစ်ရပ်တွင် ပြောကြားလိုက်ကြောင်း ရိုက်တာသတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

၂၃ တာဝန်သိပြည်သူများ၏ သတင်းပေးချက်အရ All Burma Student's Democratic Front (ABSDF) သောင်းကျန်းသူအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်း၍ ပြည်တွင်းအဖျက်လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် ရခိုင်ပြည်လုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားနှင့်လူငယ်အစည်းအရုံး All Arakan Students and Youth Congress (AASYC) အဖွဲ့မှ ပြည်တွင်းရှိ ယူဂျီအဖွဲ့ဝင်များအား လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့များက ၂၀၀၉ ခုနှစ် စက်တင်ဘာ ပထမပတ်အတွင်း ဖမ်းဆီးရမိခဲ့ကြောင်းနှင့် ပြည်တွင်း၌ ဆူပူအုံကြွမှုများနှင့် ဖောက်ခွဲဖျက်ဆီးမှုများ ဖြစ်ပွားစေရန် စီစဉ်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခဲ့သူ ညီညီအောင် (ခ)

ကျော်ဇောလွင်ကို ၂၀၀၉ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၃ ရက်နေ့တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ ဘန်ကောက်မြို့မှတစ်ဆင့် ရန်ကုန် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလေဆိပ်သို့ရောက်ရှိလာစဉ် လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များက ဖမ်းဆီးရမိခဲ့ကြောင်း နိုင်ငံပိုင်သတင်းများက ဖော်ပြသည်။

၂၄ မြန်မာနိုင်ငံတော် ဗဟိုဘဏ်မှ ငါးထောင်ကျပ်တန် ငွေစက္ကူအမျိုးအစားအသစ်ကို ထုတ်ဝေမည်ဖြစ်ကြောင်းနိုင်ငံပိုင် သတင်းစာတွင် ထုတ်ပြန်ကြေညာသည်။ အဆိုပါ ၁၅ x ၇ စင်တီမီတာအရွယ်ရှိ အနီရောင်ငွေစက္ကူ အမျိုးအစားသစ်ကို ၂၀၀၉ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁ ရက်နေ့မှ စတင် ထုတ်ဝေမည်ဖြစ်ပြီး လက်ရှိတရားဝင် လှည့်လည်သုံးစွဲလျက်ရှိသောငွေစက္ကူများနှင့် ငွေအကြွများကိုလည်း တရားဝင်သုံးစွဲငွေအဖြစ်ဆက်လက်တည်ရှိနေမည်ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာချက်တွင် ဖော်ပြသည်။

ငါးထောင်ကျပ်တန် ငွေစက္ကူသစ်၏ ရှေ့ဘက်မျက်နှာစာ

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းက အမေရိကန်တို့ အသုံးပြုခဲ့သည်ဟု ယူဆရသော ရှေးဟောင်းတင့်ကားတစ်စီးကို ဘာဆီကိုဆိပ်ကမ်းမြို့ကမ်းလွန်ပင်လယ်ပြင်၌ စက်တင်ဘာ

လ ၁၉ ရက်နေ့က တူးဖော်ရရှိသည်။ အဆိုပါ ရှာမန်အမ် ၄-အေ ၁ တင့်ကားသည် သံချေးများ၊ ရွံ့များ ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းလျက်ရှိပြီး တင့်ကား ပေါ်တွင်ပါရှိသည့် အမြောက်ကို မူ မတွေ့ရှိရကြောင်း ဖိလစ်ပိုင်ကမ်းခြေ စောင့်တပ်က ပြောကြားသည်။ အဆိုပါတင့်ကားကို ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ မနီလာပင်လယ်အော်၌ ဖိလစ်ပိုင် သောင်တူးသင်္ဘော တစ်စင်းက တွေ့ရှိခြင်းဖြစ်ပြီး အမျိုးသား သမိုင်း ဌာနတွင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက် ထားမည်ဖြစ်သည်။

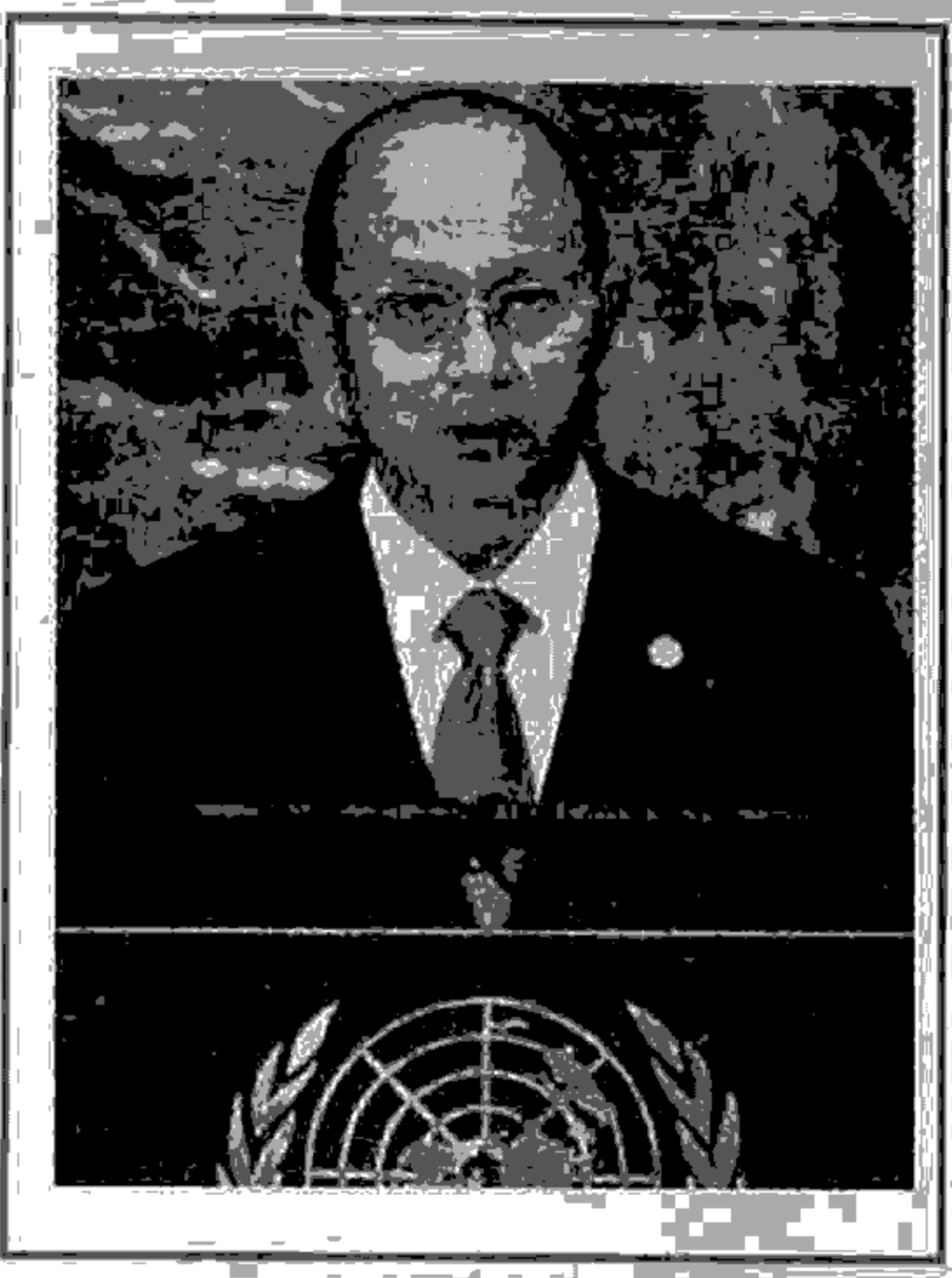
၂၆ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာ ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေသည် (၆၄) ကြိမ်မြောက် ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေ ညီလာခံကျင်းပမည့် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံသို့ ညီလာခံ တက်ရောက်ရန်အတွက် ထွက်ခွာ သွားသော နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်အား နေပြည် တော်လေဆိပ်သို့ ပို့ဆောင်နှုတ်ဆက် သည်။ ဝန်ကြီးချုပ်နှင့်အတူသိပ္ပံနှင့် နည်းပညာဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး ဦးသောင်း၊ ဒုတိယရှေ့နေချုပ် ဒေါက်တာထွန်းရှင်နှင့် ဌာနဆိုင်ရာ အကြီးအကဲများ လိုက်ပါသွားကြ သည်။ နယူးယောက်မြို့ ကုလသမဂ္ဂ ဌာနချုပ်၌ကျင်းပသော (၁၉၂) ကြိမ် မြောက် ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေ ညီလာခံတွင် နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်က မြန်မာ နိုင်ငံ၌ ဒီမိုကရေစီအသွင်ကူးပြောင်း

ရေးကို ဆက်လက်လုပ်ဆောင်နေ ကြောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံအပေါ်၌ စီးပွား ရေးပိတ်ဆို့မှုများရပ်ဆိုင်းရန် မေတ္တာ ရပ်ခံပါကြောင်း၊ စီးပွားရေးပိတ်ဆို့ မှုများမရှိပါက မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများ ပိုမိုရရှိလာမည် ဖြစ်ပါကြောင်း မိန့်ခွန်းတွင်ထည့် သွင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

အမေရိကန်နိုင်ငံ ဘရောင်း တက္ကသိုလ်နှင့် အခြားသောသုတေ သနအဖွဲ့အစည်းများမှ သိပ္ပံပညာရှင် များက လမျက်နှာပြင်ပေါ်၌ ရေမော်လီ ကျူးများရှိသည့် သက်သေအထောက် အထားများကို တွေ့ရှိရကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြောကြားလိုက်ပြီး ယင်း လေ့လာတွေ့ရှိချက်များကို သိပ္ပံ ဂျာနယ်၌ ရေးသားဖော်ပြသည်။

အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံ မြောက် ပိုင်းကူဒက်စ်ပြည်နယ်အာချီဒေသ၌ နေတိုးတပ်ဖွဲ့ အခြေစိုက်စခန်းနှင့် အစိုးရရုံးစိုက်ရာ အဆောက်အအုံကို ပစ်မှတ်ထားပြီး တိုက်ခိုက်ရာမှ တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားရာ တာလီဘန်စစ် သွေးကြွ ၁၈ ဦးသေဆုံးပြီးသုံးဦး ဒဏ်ရာရရှိကြောင်း ပြည်နယ် အာဏာပိုင်အဖွဲ့က ပြောကြားသည်။

၂၇ နိုင်ငံခေါင်းဆောင် ၃၀ နီးပါး တက်ရောက်သော ဒုတိယအကြိမ် အာဖရိက-တောင်အမေရိက (အေ အက်စ်အေ) ညီလာခံကို ဗင်နီဇွဲလား နိုင်ငံ မာဂရီတာကျွန်း၌ ကျင်းပသည်။ အနောက်နိုင်ငံများ ကြီးစိုးနေခြင်းကို တန်ပြန်ရန်အတွက် မဟာမိတ်အဖွဲ့ သစ်ထူထောင်ရန် လစ်ဗျားနှင့် ဗင်နီ ဇွဲလားခေါင်းဆောင်များက တောင်းဆို

ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံ၌ မိန့်ခွန်းပြောကြားနေသော နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်

လိုက်သည်။ ညီလာခံတွင် အာဖရိက ၏ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးခြင်း၊ ကမ္ဘာ့ စီးပွားရေးပြဿနာ၊ စွမ်းအင်၊ အာဖရိ ကနှင့်တောင်အမေရိက ပူးတွဲရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှု ရန်ပုံငွေထူထောင်ရေးကိစ္စ များကို ဆွေးနွေးကြသည်။

အာဖဂန်နစ္စတန်မှ အမေ ရိကန်တပ်ဖွဲ့ဝင်များ ရုပ်သိမ်းရန် မဖြစ်နိုင်သေးကြောင်းနှင့် နိုင်ငံစုံ တပ်ဖွဲ့ဝင်များ တိုးမြှင့်စေလွှတ်ရေး ဆုံးဖြတ်ထားကြောင်း အမေရိကန် သမ္မတ၏ ပြောကြားချက်ကို ပင်တဂွန်က ထုတ်ပြန်ကြေညာသည်။

၂၈ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ တော်အစိုးရ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်သည် အမေရိ ကန်နိုင်ငံနယူးယောက်မြို့ ကုလသမဂ္ဂ ဌာနချုပ်၌ကျင်းပသည့် (၁၉၂) ကြိမ် မြောက် ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေ

ညီလာခံသို့ တက်ရောက်၍ မိန့်ခွန်း ပြောကြားသည်။ ၎င်းနောက် နယူး ယောက်မြို့၌ပင် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ဩဂုတ်လအတွင်းက လာရောက်ပြီး နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ သော အမေရိကန်အထက်လွှတ်တော် အမတ် မစ္စတာဂျင်ဂျက်နှင့်တွေ့ဆုံပြီး မြန်မာနိုင်ငံရေးရာ ကိစ္စရပ်များကို ဆွေးနွေးသည်။

နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာ ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီအတွင်း ရေးမှူး (၁) ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သီဟသူရ တင်အောင်မြင့်ဦးနှင့်ဇနီး ဒေါ်ခင် စောနှင်းတို့သည် ရန်ကုန်မြို့ ကမ္ဘာ အေးစေတီလမ်းရှိ ဆီဒိုးနားဟိုတယ် ၌ကျင်းပသော တရုတ်ပြည်သူ့ သမ္မတနိုင်ငံ နှစ် (၆၀) ပြည့် အမျိုး သားနေ့အထိမ်းအမှတ် ဧည့်ခံပွဲသို့ တက် ရောက် ချီးမြှင့် ကြသည်။ အတွင်းရေးမှူး (၁) နှင့်ဇနီးတို့သည် ခန်းမအတွင်း ခင်းကျင်းပြသထား သော တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ၏ နှစ် (၆၀) အတွင်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု မှတ်တမ်း ဓာတ်ပုံများကို လှည့်လည် ကြည့်ရှုကြပြီး သံတမန်များနှင့်အတူ မှတ်တမ်းတင် ဓာတ်ပုံရိုက်ကြသည်။

တရုတ်နိုင်ငံ အရှေ့ပိုင်းရှိ ဖူကျန်ပြည်နယ်နှင့်ကျီကျင်းပြည်နယ် သို့ဆက်သွယ်သော အမြန်ရထား လမ်းသစ်နှစ်လမ်းကို ဖွင့်လှစ်လိုက် သည်။ ဖူကျီ-ဝန်ကျီ အမြန်ရထား လမ်း၌ ရထားများမှာ ၁ နာရီလျှင် ကီလိုမီတာ ၂၅၀ နှုန်းဖြင့် ခုတ်မောင်း သွားလာနိုင်သည်။ တောင်တန်းထူ ထပ်ရာ ဖူကျန်ပြည်နယ်မှ ယန်ဇီမြစ် ဝှမ်းဒေသသို့ အချိန်တိုတိုဖြင့် သွား

လာနိုင်ကြပြီဖြစ်ကြောင်း ဆင်ဟွာ က ဖော်ပြသည်။

၂၉ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာ ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဒုတိယတပ်မတော်ကာကွယ် ရေးဦးစီးချုပ် ကာကွယ်ရေးဦးစီး ချုပ်(ကြည်း) ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူး ကြီး မောင်အေးသည် တာဝန်ပြီးဆုံး ၍ ပြန်လည်ထွက်ခွာတော့မည့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်ဆိုင် ရာ မလေးရှားနိုင်ငံ စစ်သံမှူး Colo- nel Sanusi Bin Hashim နှင့် စစ်သံမှူးအသစ်အဖြစ် တာဝန်ထမ်း ဆောင်မည့် Colonel Gan Seng Lock တို့ကို နေပြည်တော်ရှိ ဘုရင့်နောင်ရိပ်သာ၌ လက်ခံတွေ့ ဆုံသည်။

ထိုသို့လက်ခံတွေ့ဆုံရာတွင် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဝင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သူရရွှေမန်း၊ ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် (ရေ) ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဉာဏ်ထွန်း၊ ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် (လေ) ဒုတိယ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမြတ်ဟိန်းနှင့် ကာကွယ် ရေးဝန်ကြီးဌာနမှ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ် ကြီးရဲမြင့်တို့ တက်ရောက်ကြသည်။

အမေရိကန်နိုင်ငံအတွင်းရှိ ကလေးသူငယ်ငါးသိန်းကျော်မှာ ဆေးမတည့်သည့် ရောဂါလက္ခဏာ များနှစ်စဉ်ခံစားရပြီး ဆေးကုသမှုများ ပြန်လည်ခံယူရခြင်း၊ အထူးသဖြင့် အသက် (၅) နှစ်အောက် ကလေး အများစုမှာ ဆေးမတည့်သည့်ရောဂါ များကို ပို၍ခံစားရခြင်း၊ ပင်နီဆီလင် နှင့် အခြားသောပဋိဇီဝဆေးဝါးများ

နှင့်မတည့်သည့် ကလေးငယ်များ မှာ ကိုယ်ခန္ဓာအရေပြားပေါ်တွင်မိတ်၊ အင်ပြင်ကဲ့သို့ အဖုအပိန့်နှင့်အနီကွက် များထွက်ပြီး မိုက်အောင့်၊ မိုက်နာ နှင့် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျောဝေဒနာများကို ခံစားရခြင်းတို့ကြောင့် ဆေးရုံ များသို့ တက်ရောက်ကုသမှု ခံယူကြရခြင်း စသည်ဖြင့် အမေရိကန်အမျိုးသား ဆေးဝါးဓာတ်ခွဲခန်း၊ အမျိုးသား ကလေးကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု နှင့် လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်ဖွံ့ဖြိုးရေး တက္ကသိုလ်မှ လေ့လာဆန်းစစ်မှု အစီ ရင်ခံစာတွင် ရေးသားဖော်ပြသည်။

၃၀ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာ ယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီအတွင်း ရေးမှူး (၁) ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သီဟသူရ တင်အောင်မြင့်ဦးသည် နေပြည်တော် ဥတ္တရသီရိမြို့၌ ကျင်းပသော အမှတ် (၂) စက်မှုဝန်ကြီးဌာန မြန်မာ့စက်မှု လက်မှုဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ် (နေပြည် တော်) ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားသို့ တက် ရောက်ချီးမြှင့်ပြီး ဘဏ်အဆောက် အအုံ ကမ္ဘည်းမော်ကွန်းကို စက် ခလုတ်နှိပ်၍ ဖွင့်လှစ် ပေးသည်။

မြန်မာ့စက်မှုလက်မှုဖွံ့ဖြိုး ရေးဘဏ် (နေပြည်တော်) အဆောက် အအုံမှာ ဧရိယာ ၂၀၉၁၆ စတုရန်း ပေရှိ သံကူကွန်ကရစ် နှစ်ထပ် အဆောက်အအုံဖြစ်သည်။

အရည်အသွေးကောင်းမွန် သော ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံး စိန်တုံးကြီး တစ်တုံးကို တောင်အာဖရိကနိုင်ငံရှိ ကူလီနန်စိန်တွင်းမှ ပီထရာစိန်တူး ဖော်ရေးလုပ်ငန်းက တွေ့ရှိခဲ့ကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြောကြားသည်။ စိန်တုံး

ကြီးသည် ၅၀၇ ကရက်ရှိပြီး အလေး ချိန်အားဖြင့် ၈၇၆ ၁၀၀ ရှိသည်။ တန်ဖိုး မှာ အမေရိကန်ဒေါ်လာ သန်း ၂၀ ခန့် ရှိသည်။ လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း ၁၀၀ ကျော်အတွင်း တွေ့ရှိခဲ့သော စိန်များ တွင် အကြီးဆုံးစိန်ကြီးဖြစ်သည်။

အမေရိကန်နိုင်ငံ ဆာမိုဝါ ကျွန်းများတွင် ပြင်းအား ၈၃၁၀၀ ရှိသော ငလျင်လှုပ်မှုကြောင့် ၁၅ ပေ မှ ၂၅ ပေအထိ မြင့်သောဆူနာမီ လှိုင်းလုံးကြီးများဖြစ်ပေါ်ခဲ့ရာ ပင်လယ် ကမ်းခြေရှိကျေးရွာများမှာ ပျောက် ကွယ်သွားကြပြီး ကမ္ဘာလှည့် ခရီး သည်များ၏ အပန်းဖြေစခန်းများမှာ လည်း မြေပြင်၌ ပြားပြားဝပ်ဖြစ်သွား သည်။ သေဆုံးသူ အရေအတွက် မှာ ၁၀၀ ကျော် ရှိနေပြီဖြစ်သည်။

အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံအနောက် ပိုင်း ဆူမားတြားကျွန်း၌ ပြင်းအား ၇ ဒသမ ၉ ရှိသော ငလျင်လှုပ်မှုကြောင့် ပြိုကျခဲ့သော ဟိုတယ်များ၊ ကျောင်း များ၊ ဆေးရုံများနှင့် ကုန်တိုက်ကြီး တစ်တိုက်အပါအဝင် အဆောက် အအုံများမှာ ၁၀၀ ကျော်ရှိပြီး ယင်း အဆောက်အအုံ အပျက်အစီးများ အောက်မှ ပိတ်မိသူများ၊ ဒဏ်ရာရ သူများ၊ သေဆုံးသူများမှာ ပိုမိုများ ပြားလာကြောင်း အင်တာနက် သတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။

အောက်တိုဘာလ

၁ ၂၀၀၉ ခုနှစ် ကျောက်ကပ် အစားထိုးခွဲစိတ်ကုသမှုလုပ်ငန်းကို ဒုတိယနေ့အဖြစ် ရန်ကုန်မြို့၊ ဗိုလ်ချုပ်

အောင်ဆန်းလမ်းရှိ အထွေထွေရောဂါ ကုဆေးရုံသစ်ကြီး ခွဲစိတ်ခန်းမ၌ ဆောင်ရွက်ရာ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီး ဌာန ဒုတိယဝန်ကြီး ဒေါက်တာပိုင်စိုး က ကျောက်ကပ် ပေးလှူမည့် နော်ယုယုသီ(၁၉ နှစ်) နှင့် ကျောက် ကပ် ဝေဒနာရှင် နော်ဖြူဖြူသီ (၂၆ နှစ်) တို့အားလည်းကောင်း၊ ခွဲစိတ် ပြီးဖြစ်သော ပထမအတွဲ ကျောက်ကပ် အလှူရှင် မစန်းဆီဘွား (၂၀ နှစ်) နှင့် ကျောက်ကပ် ဝေဒနာရှင် မစန်း ဖောင်ဘွား (၂၃ နှစ်) တို့အားလည်း ကောင်း တွေ့ဆုံ၍ အားပေးစကား ပြောကြားသည်။

တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ တည်ထောင်သည့် နှစ် (၆၀) ပြည့် အမျိုးသားနေ့ အခမ်းအနားကို ပေကျင်းမြို့တော်ရှိ တီအန်မင် ရင်ပြင် ၌ ကျင်းပသည်။

၂ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာ ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေသည် အမေ ရိကန်ပြည်ထောင်စု နယူးယောက် မြို့၌ ကျင်းပသည့် (၆၄) ကြိမ်မြောက် ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံသို့ တက်ရောက်ခဲ့ပြီး ပြန်လည်ရောက် ရှိလာသော နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်ကို နေပြည်တော် လေဆိပ်၌ ကြိုဆိုနှုတ်ဆက်သည်။

ပစိဖိတ်ကျွန်းနိုင်ငံတွန်ဂါနှင့် ဆာမိုဝါကျွန်းကမ်းလွန်၌ ရစ်ချ် စတာစကေး ၆ ဒသမ ၃ အဆင့်ရှိ ငလျင်လှုပ်သွားကြောင်း အမေရိကန် ငလျင်ဌာနက သတင်းထုတ်ပြန်သည်။

ယင်းငလျင်သည် တွန်ဂါနိုင်ငံမြို့ တော် နုကူအလိုဖာအရှေ့မြောက်ဘက် ၅၄၅ ကီလိုမီတာအကွာကို ဗဟိုပြု၍ ပင်လယ်ပြင်အောက် ၁၀ ကီလိုမီ တာအနက်၌ လှုပ်သွားခြင်းဖြစ်သည်။

၃ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်သည် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ်မှူး ကြီးသန်းရွှေထံလိပ်မူ၍ စက်တင် ဘာလ ၂၅ ရက်နေ့ရက်စွဲဖြင့် စာရေး သားပေးပို့ခဲ့ရာ ၎င်းစာသည် အောက် တိုဘာလ ၁ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော် အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး ကောင်စီသို့ ရောက်ရှိခဲ့သောကြောင့် ဆက်ဆံရေးဝန်ကြီး ဦးအောင်ကြည် နှင့် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်တို့သည် မွန်းလွဲ ၁ နာရီမှ ၁ နာရီ မိနစ် ၄၀ အထိ ရန်ကုန်မြို့ရှိ စိမ်းလွန်သာ ဧည့်ဂေဟာ၌ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးသည်။

နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး ဦးညွှန်ဝင်းခေါင်းဆောင် သည့် မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ သည် ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံ ဆီယမ်ရီ(ပ်) မြို့ရှိ Angkor Palace Resort & Spa ဟိုတယ်၌ကျင်းပသော ဒုတိယ အကြိမ် မဲခေါင်-ဂျပန်နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးများ အစည်းအဝေးကို တက် ရောက်ပြီး မဲခေါင်ဒေသနိုင်ငံများနှင့် ဂျပန်နိုင်ငံအကြား ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေးအတွက် ကဏ္ဍရပ်များကို ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးကြသည်။

ပါကစ္စတန်နိုင်ငံအနောက် မြောက်ပိုင်းတွင် နယ်မြေရှင်းလင်းရေး စစ်ဆင်မှုများ ဆက်လက်ဆင်နွှဲစဉ် စစ်သွေးကြွ ၂၆ ဦးတို့က ၎င်းတို့ဆန္ဒ

မဲခေါင်-ဂျပန် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများအစည်းအဝေးတွင် တွေ့ရသော နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး ဦးညွှန်ဝင်း

အလျောက် လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များထံ လက်နက်ချလာကြောင်း ပါကစ္စတန် စစ်ဘက် ကြေညာချက်၌ဖော်ပြသည်။

အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ အနောက် ဆူမားတြားပြည်နယ်၌ ရစ်ချ်တာ စကေး ၇ ဒသမ ၆ အင်အားပြင်း ငလျင်လှုပ်ခတ်မှုကြောင့် ယင်းပြည်နယ်ရှိကျေးရွာသုံးရွာ မြေဖုံးလွှမ်းခံခဲ့ရပြီး လူ ၄၀၀ သေဆုံးခဲ့ကြောင်း အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ အမျိုးသား ကယ်ဆယ်ရေးဌာနမှ အရာရှိတစ်ဦးက ပြောကြားသည်။

၄ နာဂစ်မုန်တိုင်းအလွန် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် အနာဂတ် သဘာဝဘေးဒဏ် ကြိုတင်ကာကွယ်ရေးအစီအမံ (PONREPP) စီမံချက်အရ နာဂစ်မုန်တိုင်းသင့်ဒေသများ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆက်လက်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် လိုအပ်သောမူဝါဒများနှင့် မဟာဗျူဟာကိစ္စရပ်များဖြစ်သည့် ရန်ပုံငွေစုဆောင်းဖြန့်ဝေရေးကိစ္စ၊

အကူအညီ အရင်းအမြစ်များကို စနစ်တကျစုဆောင်းမှတ်တမ်းတင်ရေးကိစ္စ စသည်တို့ကို ဆွေးနွေးနိုင်ရန်အတွက် ပထမအကြိမ်မြောက် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးဖိုရမ်အစည်းအဝေးကို သုံးပွင့်ဆိုင်ဗဟိုအဖွဲ့က ကြီးမှူး၍ ရန်ကုန်မြို့၊ ချက်ထရီယမ် ဟိုတယ်၌ကျင်းပသည်။

တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ် ဝမ်ကြားပေါင်သည် တရုတ်နှင့်မြောက်ကိုရီးယား နှစ်နိုင်ငံ သံတမန်ဆက်ဆံရေး နှစ် (၆၀) ပြည့်အထိမ်းအမှတ်ပွဲသို့ တက်ရောက်ရန် အတွက် မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံမြို့တော်ပြီယမ်းသို့ ရောက်ရှိသည်။

လူမှုဝန်ထမ်းကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာနက ကျင်းပသည့် (၁၅) ကြိမ်မြောက် အာဆီယံလူငယ်နေ့ အစည်းအဝေးဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားကို နေပြည်တော်ဟိုတယ်ဇန်ရှီ ရွှေနန်းတော်ဟိုတယ်၌ ကျင်းပသည်။ ၎င်းအခမ်းအနားသို့ လူမှုဝန်ထမ်းကယ်ဆယ်

ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာ ချထားရေး ဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီး ဗိုလ်မှူးချုပ်ကျော်မြင့်၊ လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်နှင့် ဌာနဆိုင်ရာမှ တာဝန်ရှိသူများ၊ အာဆီယံ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံးမှ လူငယ်ရေးရာ ကျွမ်းကျင်သူအရာရှိ Mr. Budidarmo၊ အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှ အာဆီယံလူငယ်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ထူးချွန်ဆုရလူငယ်များ၊ ဝန်ကြီးဌာနများမှ ဖိတ်ကြားထားသူများနှင့် ဝန်ထမ်းများတက်ရောက်သည်။ အခမ်းအနားတွင် ဗိုလ်မှူးချုပ်ကျော်မြင့်က အမှာစကားပြောကြားသည်။ ထို့နောက် အာဆီယံအတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံးမှ လူငယ်ရေးရာ ကျွမ်းကျင်သူအရာရှိ Mr. Budidarmo က အမှာစကားပြောကြားပြီးလျှင် ဗိုလ်မှူးချုပ်ကျော်မြင့်က အာဆီယံလူငယ်ထူးချွန် ဆုရလူငယ်များအား ဆုများပေးအပ်ချီးမြှင့်သည်။ အဆိုပါ အစည်းအဝေးကို အောက်တိုဘာလ ၅ ရက်နေ့မှ ၇ ရက်နေ့အထိ ကျင်းပသွားမည် ဖြစ်သည်။

ဘရာဇီးနိုင်ငံ၌ AIDS ရောဂါ၊ အဆုတ်ရောဂါနှင့် ကင်ဆာအကျိတ်

မြောက်ကိုရီးယားသမ္မတ ကင်ဂျုံအီးနှင့် တရုတ်ဝန်ကြီးချုပ် ဝမ်ကြားပေါင်တို့ တွေ့ဆုံနှုတ်ဆက်စဉ်

ရောဂါများကိုကုသရန် ပီမတ်ပါဟူသော ဆေးတစ်မျိုးကို ဘရာဇီးဆေးသုတေသနအဖွဲ့က အောင်မြင်စွာ တီထွင်နိုင်ခဲ့ကြောင်း ဆင်ဟွာသတင်းဌာနက ဖော်ပြသည်။

၅ မြန်မာနိုင်ငံပညာရေးကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ အတွင်းရေးမှူး (၁) ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သီဟသူရ တင်အောင်မြင့်ဦးသည် နေပြည်တော်ရှိ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန အစည်းအဝေးခန်းမ၌ ကျင်းပသော ၂၀၀၉ ခုနှစ် ကမ္ဘာ့ဆရာများနေ့ အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်၍ မိန့်ခွန်းပြောကြားပြီး ဂုဏ်ထူးဆောင်ဆရာကြီး၊ ဆရာမကြီးများနှင့် ထူးချွန်ဆရာ၊ ဆရာမများအား ဂုဏ်ပြုမှတ်တမ်းလွှာများ ပေးအပ်ချီးမြှင့်သည်။

၆ ၁၉၃၀ ပြည့်နှစ်များနောက်ပိုင်း ကမ္ဘာ့အဆိုးရွားဆုံး စီးပွားရေးပျက်ကပ်မှ နာလန်ထူရေး၊ အဓိကစီးပွားရေးနှင့်ငွေကြေးရေးကိစ္စများကိုဆွေးနွေးရန် နိုင်ငံတကာငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့ (အိုင်အမ်အက်ဖ်) နှင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ်တို့သည် တူရကီနိုင်ငံ အစွတန်ဘူလ်မြို့၌ နှစ်ပတ်လည် အစည်းအဝေးကို စတင်ကျင်းပသည်။

အမေရိကန်အစိုးရအနေဖြင့် အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံ၏ စစ်ဗျူဟာများ ပြန်လည်သုံးသပ်နေစဉ်မှာပင် အဓိကပါတီကြီးနှစ်ခုဖြစ်သည့် ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီနှင့် ရီပတ်ဘလီကင်ပါတီခေါင်းဆောင်များအား သမ္မတဘားရက်အိုဘားမားက အာဖဂန်

စစ်ပွဲ နှင့်ပတ်သက်၍ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးသည်။

၇ ဆက်ဆံရေးဝန်ကြီးဦးအောင်ကြည်နှင့် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်တို့သည် မွန်းလွဲ ၁ နာရီမှ ၁ နာရီ ၂၆ မိနစ်အထိ ရန်ကုန်မြို့ စိမ်းလဲ့ကန်သာဇည့်ဂေဟာ၌ တွေ့ဆုံသည်။

၉ မြန်မာနိုင်ငံစစ်မှုထမ်းဟောင်းအဖွဲ့ ဗဟိုနာယက နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေသည် မြန်မာနိုင်ငံ စစ်မှုထမ်းဟောင်း အဖွဲ့ညီလာခံ (၂၀၀၉) သို့ တက်ရောက်၍ သြဝါဒစကားပြောကြားသည်။

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်သည် ရန်ကုန်မြို့ရှိ အမေရိကန်သံရုံးသံရုံးယာယီတာဝန်ခံ၊ ဗြိတိန်နိုင်ငံသံအမတ်ကြီးနှင့် သြစတြေးလျနိုင်ငံသံရုံး သံရုံးယာယီတာဝန်ခံတို့ကို ရန်ကုန်မြို့ စိမ်းလဲ့ကန်သာဇည့်ဂေဟာ၌ တွေ့ဆုံသည်။

အာဖဂန်နစ္စတန်စစ်ပွဲကြောင့် အမေရိကန်အိမ်ဖြူတော်၌ စိတ်ဝမ်းကွဲလွှဲမှုများ ရှိနေသည့်ကြားမှ စစ်ဒဏ်ခံနေရသော အာဖဂန်အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့ရုပ်သိမ်းရန်ထည့်သွင်းစဉ်းစားချက်ကို အမေရိကန်ထိပ်တန်းတာဝန်ရှိသူက ငြင်းပယ်ခဲ့သည်ဟု အင်တာနက်က ဖော်ပြသည်။

နီဘယ်လ်ဆုရွေးချယ်ချီးမြှင့်သည့် ခုံသမာဓိအဖွဲ့က ကမ္ဘာ့ဇာတ်ခုံတွင် သူ၏ထူးခြားသောသံတမန်ရေးကြိုးပမ်းမှုများသည် ချီးကျူးဖွယ်

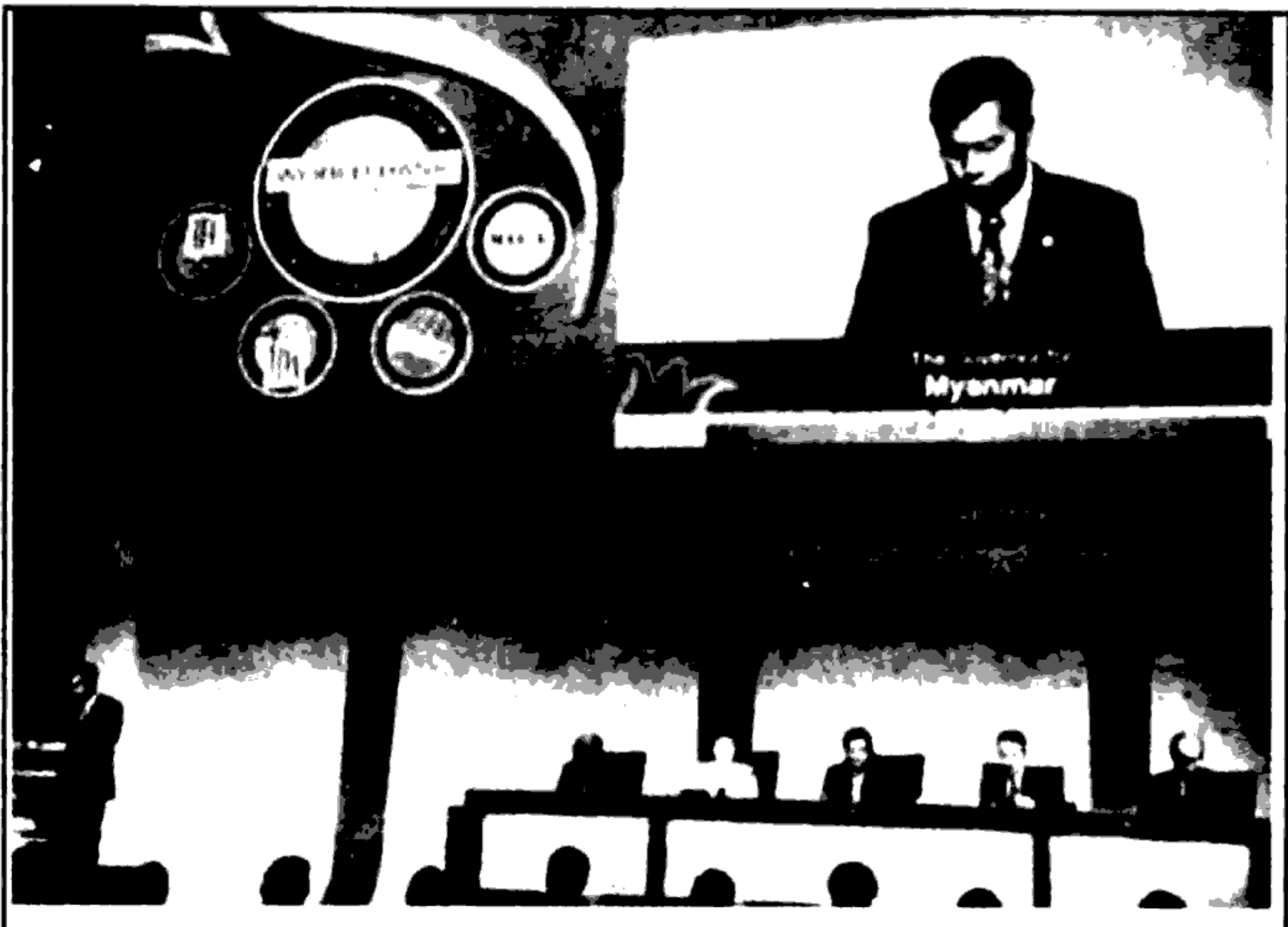
ကောင်းလှသည်ဟူ၍ မှတ်ချက်ပြုပြီး အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု သမ္မတဘားရက်အိုဘားမားအား ၂၀၀၉ ခုနှစ်အတွက် ငြိမ်းချမ်းရေးနီဘယ်လ်ဆု ချီးမြှင့်ကြောင်း ကြေညာသည်။

၁၀ မြောက်ကိုရီးယားလူ့အခွင့်အရေးအထူးသံတမန်အဖြစ် ရောဘတ်ကင်ကို အမေရိကန်သမ္မတအိုဘားမားက အမည်စာရင်းတင်သွင်းပြီးနောက် မြောက်ကိုရီးယားက အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသည် ရန်လိုသောမူဝါဒကို ဆက်လက်ကျင့်သုံးနေသည်ဟု စွပ်စွဲပြောကြားလိုက်ကြောင်း အင်တာနက်ကဖော်ပြသည်။

၁၁ ဘဏ္ဍာရေးနှင့်အခွန်ဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးဗိုလ်ချုပ်လှထွန်းခေါင်းဆောင်သော မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် အောက်တိုဘာလ ၂ ရက်နေ့မှ ၇ ရက်နေ့အထိ တူရကီနိုင်ငံ အစွတန်ဘူလ်မြို့၌ကျင်းပသည့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့နှင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ်တို့၏ (၆၄) ကြိမ်မြောက် နှစ်ပတ်လည်အစည်းအဝေးနှင့် ဆက်စပ်အစည်းအဝေးများသို့ တက်ရောက်ခဲ့ပြီး မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိသည်။

၁၂ အီရန်နိုင်ငံအနေဖြင့် နျူကလီးယားထုတ်လုပ်မည်မဟုတ်ကြောင်း သက်သေပြသည်အထိ အင်အားကြီးနိုင်ငံများစောင့်ဆိုင်းမည်မဟုတ်ကြောင်း အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ သတိပေးချက်ကို အီရန်နိုင်ငံက ပယ်ချလိုက်သည်။

၁၃ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး ဒေါက်တာချမ်းငြိမ်းဦးဆောင်သော မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် အောက်တိုဘာလ ၆ ရက်နေ့မှ ၁၀ ရက် နေ့အထိ ပြင်သစ်နိုင်ငံ ပါရီမြို့ ၌ ကျင်းပသည့် (၃၅) ကြိမ်မြောက် ယူနက်စကို အထွေထွေညီလာခံနှင့် ပညာရေးဝန်ကြီးများ ဆွေးနွေးပွဲသို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ ညီလာခံသို့ နိုင်ငံပေါင်း (၁၉၃) နိုင်ငံ မှ ပညာရေးဝန်ကြီးများတက်ရောက် ကြသည်။ ဝန်ကြီးသည် ၇ ရက်နေ့ တွင် အဆိုပါညီလာခံ၌ မြန်မာနိုင်ငံ တွင် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် လူတိုင်းအတွက် ပညာရေးဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှု လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက် များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မိန့်ခွန်းပြောကြား ပြီး ၈ ရက်နေ့တွင် လာမည့်ဆယ်စု နှစ်အတွက် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်များနှင့် ကုလသမဂ္ဂ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး ဆိုင်ရာများကို လက်ကိုင်ပြု၍ ကဏ္ဍစုံဆောင်ရွက်သောအဖွဲ့အစည်း အဖြစ် ပုံသွင်းခြင်းဆွေးနွေးပွဲသို့ လည်းကောင်း၊ ၉ ရက်နေ့နှင့် ၁၀ ရက်နေ့တို့တွင် အနာဂတ်အတွက် မည်ကဲ့သို့သော ပညာရေးဖြစ်သင့် သနည်း။ အဓိကကျသော ပညာရေး ညီလာခံများမှ သင်ခန်းစာများ ဆိုင် ရာ စားပွဲပိုင်းဆွေးနွေးပွဲ (၃) ခုသို့ လည်းကောင်း တက်ရောက်၍ ပါဝင် ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ဝန်ကြီးဦးဆောင် သော မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ သည် ၁၃ ရက်နေ့နံနက်ပိုင်းတွင် နေပြည်တော်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိ သည်။

ဘဏ္ဍာရေးနှင့်အခွန်ဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်လှထွန်း အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့နှင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ်တို့၏ (၆၄)ကြိမ်မြောက် နှစ်ပတ်လည် အစည်းအဝေးတက်ရောက်စဉ်

ရာထူးဖယ်ရှားခံထားရသော ဟွန်ခူးရပ်စ်သမ္မတ ဇီလာယာနှင့် လက်ရှိကြားဖြတ်သမ္မတ မက်ချယ် လတီတို့သည် ညွန့်ပေါင်းအစိုးရဖွဲ့ ရန် သဘောတူညီခဲ့သည်ဟု ဇီလာ ယာဘက်မှ စေ့စပ်ညှိနှိုင်းပေးသူတစ်ဦး က ပြောကြားခဲ့သည်ဟု အေအက်ပီ သတင်းဌာနက ဖော်ပြသည်။

အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံ၌ အမေရိကန်ဦးဆောင်သော နိုင်ငံစုံ တပ်ဖွဲ့များ၏ စစ်ဆင်ရေးအား အထောက်အကူပြုသည့် အနေဖြင့် လောင်စာဆီ ဖြည့်တင်းပေးသော အထူးလုပ်ငန်း တာဝန်ကိုထမ်းဆောင် ရန် ကာလသက်တမ်းသတ်မှတ်ချက် မှာ ဇန်နဝါရီလတွင်ကုန်ဆုံးပြီးနောက် ယင်းတာဝန်ကို ဆက်လက်ဆောင် ရွက်တော့မည်မဟုတ်ကြောင်း ဂျပန် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး တိုရိုမီကီတာ ဇာဝါက ကြေညာချက်ထုတ်ပြန်သည်။

နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနမှ မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည်

အောက်တိုဘာလ ၁၁ ရက်နေ့နှင့် ၁၂ ရက်နေ့တို့တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ ဘန် ကောက်မြို့၌ကျင်းပသည့် ထိုင်းနိုင်ငံ ရောက် တရားမဝင် မြန်မာအလုပ် သမားများကိစ္စ ဝန်ကြီးအဆင့်ဆွေး နွေးပွဲသို့ တက်ရောက်၍ ထိုင်း

သမ္မတဇီလာယာဘာလုံးပွဲကြည့်နေစဉ် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့နှင့်တွေ့ဆုံကာ မြန်မာ-ထိုင်းနှစ်နိုင်ငံအကြား အလုပ် သမားရေးရာပူးပေါင်းဆောင်ရွက် ရေးကိစ္စနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံရောက် တရား မဝင် မြန်မာအလုပ်သမားများ တရားဝင်ဖြစ်ရေးကိစ္စ သတ်မှတ်ချိန် အမီ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်

ရွက်ရေး၊ ဗီဇာခလျော့ချရေး၊ အလုပ် ရှင်-အလုပ်သမားစာချုပ်ချုပ်ဆို ရေး၊ အေဂျင်စီ (Agency) များ၏ ဝန်ဆောင်မှုကို လျော့ချရေး၊ မှတ်ပုံ မတင်ရသေးသည့် မြန်မာအလုပ် သမားများ မြန်မြန်ဆန်ဆန်မှတ်ပုံ တင်ရေးစသည်တို့ကိုညှိနှိုင်းသဘော တူခဲ့ကြသည်။ ထို့အပြင် အလုပ် သမားသစ်များကို ထိုင်းနိုင်ငံသို့ စနစ်တကျစေလွှတ်ရေးကိစ္စကိုလည်း ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးခဲ့သည်။

၁၄ အီရန်နိုင်ငံသို့ အမေရိကန် နှင့်အပေါင်းပါတပ်ဖွဲ့ဝင်များ ကျူး ကျော်စွက်ဖက်ဝင်ရောက်ခဲ့သည်မှ စ၍ အီရတ်ပြည်သူ သေဆုံးသူ ၆၉,၉၆၁ ဦး၊ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသူ ၁,၂၆၀,၀၅၈ ဦးရှိခဲ့ပြီး အာဖဂန် နစ္စတန် နိုင်ငံသို့လည်း အမေရိကန် ဦးဆောင်သောနေတိုးတပ်ဖွဲ့ဝင်များ ကျူးကျော်ဝင်ရောက်ခဲ့သည်မှစ၍ သေဆုံးသူ အာဖဂန်ပြည်သူ ၃၂,၃၀၄ ဦး၊ အပြင်းအထန် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရ ရှိသူ ၃၇,၉၃၄ ဦး ရှိခဲ့ပြီဖြစ်ကြောင်း အင်တာနက်သတင်းကဖော်ပြသည်။

နျူကလီးယားအစီအစဉ် ကြောင့် အီရန်နိုင်ငံကိုထပ်မံအရေး ယူရန် ရုရှားနိုင်ငံက ကန့်ကွက်နေ သော်လည်း အီရန်နိုင်ငံအပေါ်လိုအပ် သလို အရေးယူဆောင်ရွက်ရန် ရုရှား နိုင်ငံက လက်ခံလာမည်ဟု အဘီစီ ရုပ်သံတွေ့ဆုံမေးမြန်းချက်တွင် အမေ ရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဟီလာရီ ကလင်တန်က ပြောကြားခဲ့သည်။

အီရန်နိုင်ငံကိုအရေးယူခြင်း နှင့်ပတ်သက်၍ အနောက်နိုင်ငံများ

၌ သံသယစိတ် စိုးရိမ်စိတ်တို့ရှိကြ ကြောင်း၊ ရုရှားနိုင်ငံသည် အီရန်အား အရေးယူမှုကို လက်သင့်မခံဟု ပြော ကြားချက်မှာ ပြောင်းလဲမည်မဟုတ် ဟု ရုပ်သံအဖွဲ့မေးမြန်းချက်တွင် ရုရှားသမ္မတက ၎င်း၏သဘောထား ကို ပြောကြားခဲ့သည်။

၁၆ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ် ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်သည် လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီး ဌာန ဝန်ကြီးရုံး အစည်းအဝေးခန်းမ ၌ ကျင်းပသော ၂၀၀၉ ခုနှစ် ကမ္ဘာ စားနပ်ရိက္ခာနေ့အခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်၍ “ကမ္ဘာကြီး၌ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်များ၏ အကျိုးသက် ရောက်မှုများနှင့် အခြားအကျပ် အတည်းများကို ကြုံကြုံခံရင်ဆိုင်ရင်း ဆင်းရဲငတ်မွတ်နေကြသည့် ကမ္ဘာ သူကမ္ဘာသားများ၏ နေ့စဉ် ရိက္ခာ လိုအပ်ချက် ဖြည့်ဆည်းရေးကို အဓိကအချက်အဖြစ် အသိအမှတ်ပြု ကြပြီး “စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံဖို့ အားလုံး ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်စို့” (Achieving Food Security in Times of Crisis) ဆို သည့် ဆောင်ပုဒ် နှင့် အညီ ဆင်းရဲငတ်မွတ်မှု တိုက်ဖျက်ရေးကို အတူလက်တွဲကြိုးပမ်းကြရန်” အလေး အနက် တိုက်တွန်း ပြောကြားသည်။

၁၇ ဝန်ထမ်းရွေးချယ်လေ့ကျင့် ရေးအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌဦးကျော်သူဦးဆောင် သည့် မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ သည် ဘူတန်ဘုရင့်နိုင်ငံအစိုးရက ကြီးမှူး၍ ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးမှုအစီ အစဉ်၏ ပံ့ပိုးမှုဖြင့်ဘူတန်နိုင်ငံ ပါရီ

မြို့၌ အောက်တိုဘာလ ၁၁ ရက်နေ့ မှ ၁၄ ရက်နေ့အထိ ကျင်းပခဲ့သည့် “အာရှဒေသ၌ ဒီမိုကရေစီ ကျယ်ပြန့် ရှင်သန်တိုးတက်ရေး နိုင်ငံတကာ ညီလာခံ”သို့ တက်ရောက်၍ ဒီမို ကရေစီ၏ အခြေခံများ၊ ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံများ ဖြတ်သန်းခဲ့ရသည့်အတွေ့ အကြုံအခက်အခဲများ၊ ပြည်သူများ ၏ တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ၊ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခြင်းနှင့် တရား စီရင်မှု၊ အရွေးချယ်ခံပုဂ္ဂိုလ်များ၏ တာဝန်များစသည့် ခေါင်းစဉ်များ အပေါ် အခြေခံ၍ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဆွေးနွေးခဲ့ ကြကြောင်းနိုင်ငံပိုင် သတင်းစာများတွင်ဖော်ပြသည်။

အိန္ဒိယသမုဒ္ဒရာအနိမ့်ပိုင်းရှိ နိုင်ငံကို ကမ္ဘာကြီးပူဇွန်ခြင်းက ခြိမ်းခြောက်လျက်ရှိကြောင်း တစ် ကမ္ဘာလုံးက သတိမူကြစေရန် မော်လ ဒိုက်အစိုးရသည် ၎င်း၏ ကက်ဘီနက် အစည်းအဝေးကို ရေအောက်တွင် တစ်နာရီခွဲကြာမျှ ကျင်းပခဲ့သည်။ ထိုအစည်းအဝေးမှ ကမ္ဘာတစ်ဝန်း ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ် ဓာတ်ငွေ့များ လျော့ချရန် တောင်းဆိုသော ကြေညာ လွှာကို သမ္မတမိုဟာမက်နာဟီတနှင့် ၎င်း၏အစိုးရအဖွဲ့က ရေအောက် တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သည်။

၁၈ နေပြည်တော်မြို့တော်ခန်းမ ၌ကျင်းပသည့် (၁၇)ကြိမ်မြောက် မြန်မာ့ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု အဆို၊ အက၊ အရေး၊ အတီးပြိုင်ပွဲ ဖွင့်ပွဲသို့ နိုင်ငံတော် အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ အတွင်းရေးမှူး (၁) ပြိုင်ပွဲကျင်းပရေး နာယက ဗိုလ်

ချုပ်ကြီး သီဟသူရတင်အောင်မြင့်ဦး တက်ရောက်၍ မိန့်ခွန်းပြောကြား သည်။

၁၉ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာ ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေသည် တရုတ် ပြည်သူ့ သမ္မတနိုင်ငံ နန်နင်းမြို့ ၌ကျင်းပမည့် (၆) ကြိမ်မြောက် တရုတ်အာဆီယံ ကုန်စည်ပြပွဲနှင့် (၆) ကြိမ်မြောက် တရုတ်အာဆီယံ စီးပွားရေးနှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှု ထိပ်သီး အစည်းအဝေး များသို့တက်ရောက် ရန်ထွက်ခွာသွားသော အတွင်းရေး မှူး (၁) ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသီဟသူရ တင်အောင်မြင့်ဦးကို နေပြည်တော် လေဆိပ်သို့ ပို့ဆောင်နှုတ်ဆက်သည်။

မကွေးတိုင်းအတွင်းရှိ အချို့ မြို့နယ်များ၌ မြွေဆိပ်ဖြေဆေးအတု ပြုလုပ်ရောင်းချလျက်ရှိသဖြင့် အမျိုး သားဆေးဝါးဥပဒေအရ ထိရောက် သော ပြစ်ဒဏ်များချမှတ်နိုင်ရန် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း ကျန်း မာရေးဝန်ကြီးဌာနက နှိုးဆော်သည်။

၂၀ အာဖဂန်နစ္စတန်၌ ဒုတိယ အကျော့ရွေးကောက်ပွဲကို နိုဝင်ဘာ လ ၇ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပမည်ဖြစ် ကြောင်း သမ္မတ ဟာမစ်ကာဇိုင်းက ပြောကြားသည်။

၂၃ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ် ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်သည် ထိုင်းနိုင်ငံ ဟွာဟင်းမြို့ရှိ Dusit Thani Hotel ၌ ထိုင်းနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ် အပီဆစ်ဝဲ ချာချီဝနှင့် တွေ့ဆုံနှုတ်ဆက်သည်။

ပင်လယ်ရေပြင်အောက် ပေ ၂၀ အနက်၌ကျင်းပသော မော်လဒိုက် အစိုးရအဖွဲ့ အစည်းအဝေး၌ သမ္မတ မိုဟာမက်နာဟီတ သဘာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်စဉ်

၂၄ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ် ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်သည် ထိုင်းနိုင်ငံ ဟွာဟင်းမြို့ရှိ Dusit Thani Hotel ၌ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ နိုင်ငံတော် ကောင်စီဝင် ဝန်ကြီးချုပ်မစ္စတာဝမ်ကြား ပေါင်ကို တွေ့ဆုံနှုတ်ဆက်သည်။

— နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ် ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်သည် ထိုင်းနိုင်ငံ ဟွာဟင်းမြို့ရှိ Dusit Thani Hotel ၌ ကျင်းပမည့် အာဆီယံနိုင်ငံများမှ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲများ၏သီးသန့် အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်သည်။

မွန်းလွဲပိုင်းတွင် နိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးချုပ်သည် (၁၂) ကြိမ်မြောက် အာဆီယံ+၃ ထိပ်သီးအစည်းအဝေး နှင့် (၇) ကြိမ်မြောက် အာဆီယံ အိန္ဒိယ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်သည်။

ဝန်ကြီးချုပ်သည် (၁၂) ကြိမ် မြောက် အာဆီယံ တရုတ် ထိပ်သီး အစည်းအဝေး၊ (၁၂) ကြိမ်မြောက် အာဆီယံ ဂျပန်ထိပ်သီး အစည်း အဝေး၊ (၁၂) ကြိမ်မြောက် အာဆီယံ ကိုရီးယား ထိပ်သီးအစည်းအဝေး များသို့ တက်ရောက်သည်။

၂၈ ဝန်ထမ်းရွေးချယ်လေ့ကျင့် ရေးအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ ဦးကျော်သူခေါင်း ဆောင်သည့် မြန်မာကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့သည် လာအိုပြည်သူ့ဒီမိုကရက် တစ်သမ္မတနိုင်ငံ ဗီယင်ကျန်းမြို့၌ ကျင်းပမည့် (၁၅)ကြိမ်မြောက် အာဆီယံ နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းဆိုင်ရာ အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်သည်။

အာဖဂန်သမ္မတ ဟာမစ်ကာ ဇိုင်း၏ အစီအစဉ်အရ အာမက် ဝါလီကာဇိုင်းသည် ဘိန်းရောင်းဝယ် မှုတွင် ပါဝင်ခဲ့ပြီး တာလီဘန်ခေါင်း ဆောင်များနှင့်လည်း အဆက်အသွယ် ရှိကာ စီအိုင်အေအတွက်လည်းအကျိုး ဆောင်ပေးခဲ့သည်ဟု နယူးယောက် တိုင်း သတင်းစာကဖော်ပြသည်။

၃၀ ပြည်တွင်းရှိ ကြွပ်ကြွပ်အိတ် စက်ရုံများကို ပိတ်သိမ်းရန် ညွှန်ကြား ပြီးနောက် ပြည်ပမှအိတ်များတင် သွင်းရောင်းချလာသည်ကို တွေ့ရှိ ပါက ထိရောက်စွာအရေးယူမည် ဖြစ်ကြောင်း ရန်ကုန်မြို့တော်ဝန် ဗိုလ်မှူးချုပ်အောင်သိန်းလင်းက ၎င်း၏ရုံးခန်း၌ ပြည်တွင်းဂျာနယ် သတင်းထောက်များနှင့်တွေ့ ဆုံစဉ် ပြောကြားသည်။

ကမ္ဘာတစ်ဝန်းတွင် A/H1N1 တုပ်ကွေးရောဂါကြောင့် သေဆုံးသူ ဦးရေမှာ အနည်းဆုံး ၅,၇၁၂ ဦး ဖြစ် ကြောင်း ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့က ထုတ်ပြန်ကြေညာသည်။

၃၁ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ် ကြီးသိန်းစိန်သည် အစိုးရအဖွဲ့ဝင် ဝန်ကြီးများနှင့်အတူ ရှမ်းပြည်နယ်

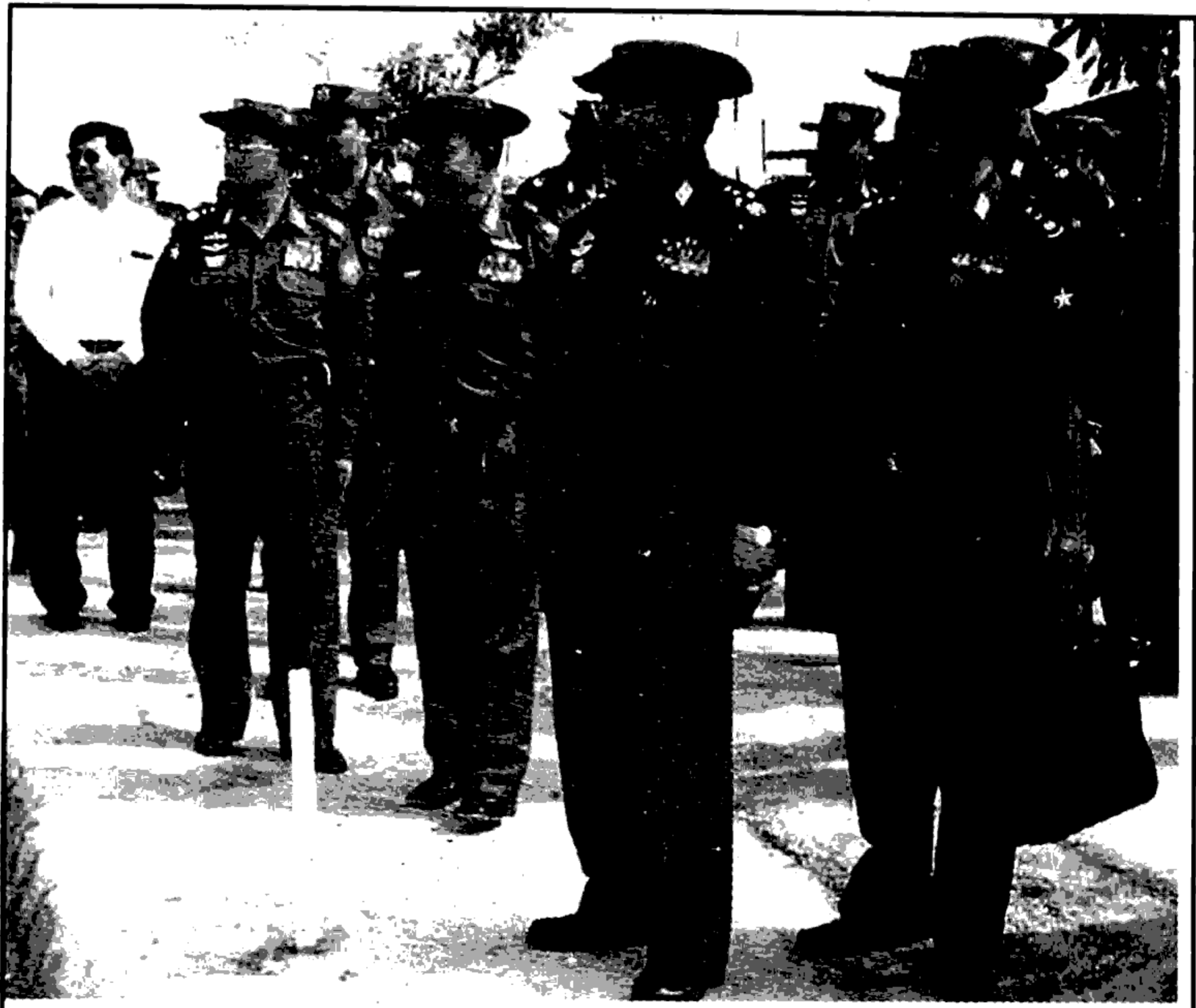
(မြောက်ပိုင်း) လားရှိုးမြို့မှတစ်ဆင့် လောက်ကိုင်မြို့သို့ ရောက်ရှိကာ ကိုးကန့်ဒေသ ယာယီဦးစီးကော်မတီ အဖွဲ့မှ ဦးပယ်စောက်ချိန်နှင့်တွေ့ဆုံ ပြီး မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် ဆက်စပ် ပစ္စည်းများ မီးရှို့ပွဲအခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်သည်။

နိုင်ငံဘာလ

၁ အာဆီယံအဖွဲ့ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ များနှင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတို့ အကြားနားလည်မှုပိုမိုတည်ဆောက်နိုင် ရန်အလို့ငှာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု သမ္မတ ဘားရက်အိုဘားမားက မြန်မာ နိုင်ငံမှ ခေါင်းဆောင်များအပါအဝင် အာဆီယံခေါင်းဆောင်များအားလုံး ဝါရှင်တန်သို့ ဖိတ်ခေါ်မည်ဟု အရှေ့ အာရှရေးရာ အမေရိကန်လက်ထောက် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မစ္စတာ ကာ့တ် မိုက်ကယ် ကင်းဘဲလ်ကထုတ်ဖော် ပြောကြားလိုက်ကြောင်း The Nation သတင်းတစ်ရပ်တွင်ဖော်ပြသည်။

၂ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာ ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေသည် အစိုးရ အဖွဲ့ အဖွဲ့ဝင်များနှင့်အတူ ဘိုကလေး မြို့နယ်နှင့် ဖျာပုံမြို့နယ်များသို့သွား ရောက်၍ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်း များ ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှုကို ကြည့်ရှု စစ်ဆေးပြီး ဒေသခံပြည်သူများအား ရင်းရင်းနှီးနှီးတွေ့ဆုံအားပေးသည်။

၃ မြန်မာနိုင်ငံ၌ရောက်ရှိနေ သော အမေရိကန်လက်ထောက်

ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့်တည်ဆောက် ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှုကို နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲကြည့်ရှုစစ်ဆေးစဉ်

နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး Mr.Kurt Camp -bell နှင့်အဖွဲ့သည် နေပြည်တော်ရှိ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးရုံး အစည်းအဝေးခန်းမ၌ နိုင်ငံတော် အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး ကောင်စီ ပြောရေးဆိုခွင့် အာဏာပိုင် အဖွဲ့ အဖွဲ့ခေါင်းဆောင် ပြန်ကြား ရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးဗိုလ်မှူးချုပ် ကျော်ဆန်း ဦးဆောင်သောအဖွဲ့နှင့် တွေ့ဆုံသည်။ ၎င်းတို့သည် နေပြည် တော်ရှိ ဝန်ထမ်းရွေးချယ်လေ့ကျင့်ရေး အဖွဲ့ရုံးဧည့်ခန်းမ၌ သုံးပွင့်ဆိုင်ဗဟို အဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ ဦးကျော်သူခေါင်းဆောင် သော သုံးပွင့်ဆိုင်ဗဟိုအဖွဲ့မှ တာဝန် ရှိသူများနှင့်လည်းကောင်း၊ နေပြည် တော်ဟိုတယ်ဇန်ရှီ မြတ်တော်ဝင် ဟိုတယ်၌ သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာ ဝန်ကြီး ဌာနဝန်ကြီး ဦးသောင်းနှင့် လည်း ကောင်း၊ ၎င်းဟိုတယ်မှာပင် ကချင်

အထူးဒေသ (၁) NDAK အဖွဲ့၊ ရှမ်းမြောက်အထူးဒေသ (၅) KDA အဖွဲ့၊ ရှမ်းတောင်အထူးဒေသ (၆) PNO အဖွဲ့၊ ကယားအထူးဒေသ (၂) ကလလတ အဖွဲ့၊ ဘုရားကုန်းအထူး ဒေသ ငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့နှင့် DKBA အဖွဲ့တို့မှ ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌများကို လည်းကောင်း အသီးသီးတွေ့ဆုံသည်။

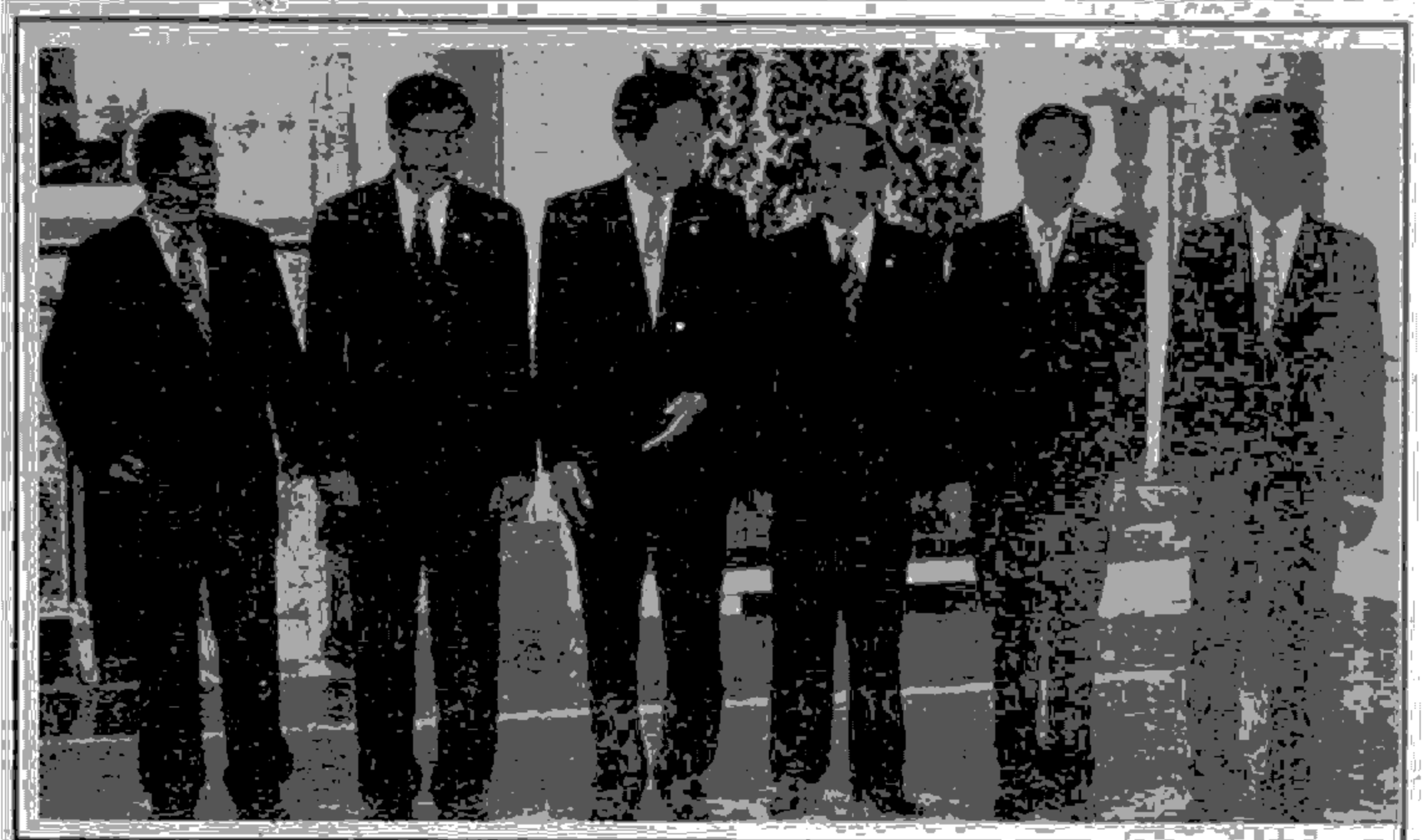
၄ အမေရိကန်လက်ထောက် နိုင်ငံ ခြားရေးဝန်ကြီး Mr.Kurt Campbell နှင့်အဖွဲ့သည်အင်းလျားလိတ်ဟိုတယ် ၌ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့်တွေ့ဆုံ သည်။

တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ အစိုးရပိုင် China National Petro- leum (CNP) သည် အရှေ့အလယ် ပိုင်းဒေသမှထွက်ရှိပြီး အိန္ဒိယသမုဒ္ဒရာ ကို ဖြတ်ကျော်ရောက်ရှိလာမည့်

ရေခဲများကို မြန်မာနိုင်ငံမှတစ်ဆင့် လက်ခံတင်သွင်းမည့် မြန်မာတရုတ် ရေနံပိုက်လိုင်းကို စတင်တည်ဆောက် နေပြီဖြစ်ကြောင်း မီဒီယာများက ဖော်ပြသည်။

ထိုင်းဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း သက်ဆင်ရှင်နာဝပ်ကို ကမ္ဘောဒီးယား နိုင်ငံက ၎င်း၏စီးပွားရေး အကြံပေး အဖြစ် ခန့်အပ်လိုက်ကြောင်း မီဒီယာ သတင်းများကဖော်ပြသည်။

မဲခေါင်-ဂျပန် ထိပ်သီးဆွေးနွေးပွဲတွင် တွေ့ရသော နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်နှင့် နိုင်ငံ့ခေါင်းဆောင်များ

၅ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာ ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမောင်အေးသည် ဂျပန်နိုင်ငံတို့ကျိုမြို့၌ကျင်းပမည့် ပထမအကြိမ်မဲခေါင် -ဂျပန် ထိပ်သီး အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ရန် အထူးလေယာဉ်ဖြင့် ထွက်ခွာသွားသော နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သိန်းစိန်ကို နေပြည်တော်လေဆိပ် သို့ ပို့ဆောင်နှုတ်ဆက်သည်။

ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး ဗိုလ်မှူးချုပ်ကျော်ဆန်းသည် လာအို ပြည် သူ့ ဒီ မို က ရက် တစ် သမ္မတနိုင်ငံ ဗီယင်ကျန်းမြို့၌ ကျင်းပ သည့် ဒသမအကြိမ်မြောက် အာဆီယံ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးများ အစည်း အဝေးနှင့် ပထမအကြိမ် အာဆီယံ+ ၃ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးများ အစည်း အဝေးသို့ တက်ရောက်သည်။

၆ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ် ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်သည် ဂျပန်နိုင်ငံ တိုကျိုမြို့၌ကျင်းပသည့် မဲခေါင်-ဂျပန် ထိပ်သီးဆွေးနွေးပွဲသို့ တက်ရောက် သည်။

၇ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ် ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်နှင့် ဂျပန်ဝန်ကြီး ချုပ် ဟာတိုယာမာတို့သည် ယင်းနေ့ ညနေပိုင်းတွင် သီးခြားတွေ့ဆုံ၍မြန်မာ နိုင်ငံ၏ ဒီမိုကရေစီရေးရာနှင့် တရား မျှတသောရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာကိစ္စ ရပ်များကို ဆွေးနွေးကြသည်။

၈ ဥပဒေဘောင်အတွင်း ဝင် ရောက်လာခဲ့သော တိုင်းရင်းသား အဖွဲ့အစည်းများကို နိုင်ငံတော်၏ တရားဝင်လက်နက်ကိုင်ဆောင်သည့် နယ်ခြားစောင့် တပ် များအဖြစ် အသွင်ကူးပြောင်းမှုအစီအစဉ်များ ပြုလုပ်ခဲ့ရာ ကချင်ပြည်နယ် အထူး ဒေသ (၁)(NDAK) အဖွဲ့ ၏ နယ်ခြားစောင့်တပ်များကို ဂန့်ဂွင်း၊ လူပီ၊ စင်ကြိုင် ဒေသတို့၌ တစ်ပြိုင် နက်တည်း ဖွင့်လှစ်သည်။ အလား တူ ကယားပြည်နယ် အထူးဒေသ (၂) (ကလလတ) ၏ နယ်ခြားစောင့် တပ် များကို ကယားပြည်နယ် ပန်တိန်းနှင့် စွပ်ပိုင် ဒေသတို့၌ တစ်ပြိုင်နက်တည်း ဖွင့်လှစ်သည်။

၁၀ ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံသို့ စီး ပွားရေးအကြံပေးအဖြစ် တာဝန် ထမ်းဆောင်ရန် ရောက်ရှိလာသော ထိုင်းနိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း သက်ဆင်ရှင်နာဝပ်ကို ထိုင်းနိုင်ငံ သို့ ပြန်လည်လွှဲပြောင်းပေးရန် ထိုင်း အစိုးရက ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံခြား ရေးဝန်ကြီးဌာနသို့ တရားဝင်စာပို့ တောင်းဆိုသည်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ နှင့် ဘာရိန်း (Kingdom of Bah- rain) နိုင်ငံတို့သည် နှစ်နိုင်ငံအကြား သံအမတ်ကြီးအဆင့်ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ နှင့် သံတမန်ဆက်သွယ်သည့် နိုင်ငံ ၁၀၀ မြောက်အဖြစ် သံတမန်အဆက် အသွယ် စတင်ပြုလုပ်သည်။

၁၁ ဖော့ဘစ်မဂ္ဂဇင်းက ထုတ်ပြန် သော ကမ္ဘာ့ဩဇာအကြီးဆုံးလူ ၆၇ ဦး စာရင်းတွင် ရုရှားသမ္မတ မက်ဗီဒက်၊ ပြင်သစ်သမ္မတ ဆာကိုဇီ၊ ဘင်နီဇွဲလားသမ္မတ ဟူဂိုချာဗက်စ် တို့ကို ကျော်လွန်ကာ မက္ကစီကိုနိုင်ငံ မှ မူးယစ်ရာဇာဟု ထင်ရှားပြီး နိုင်ငံ

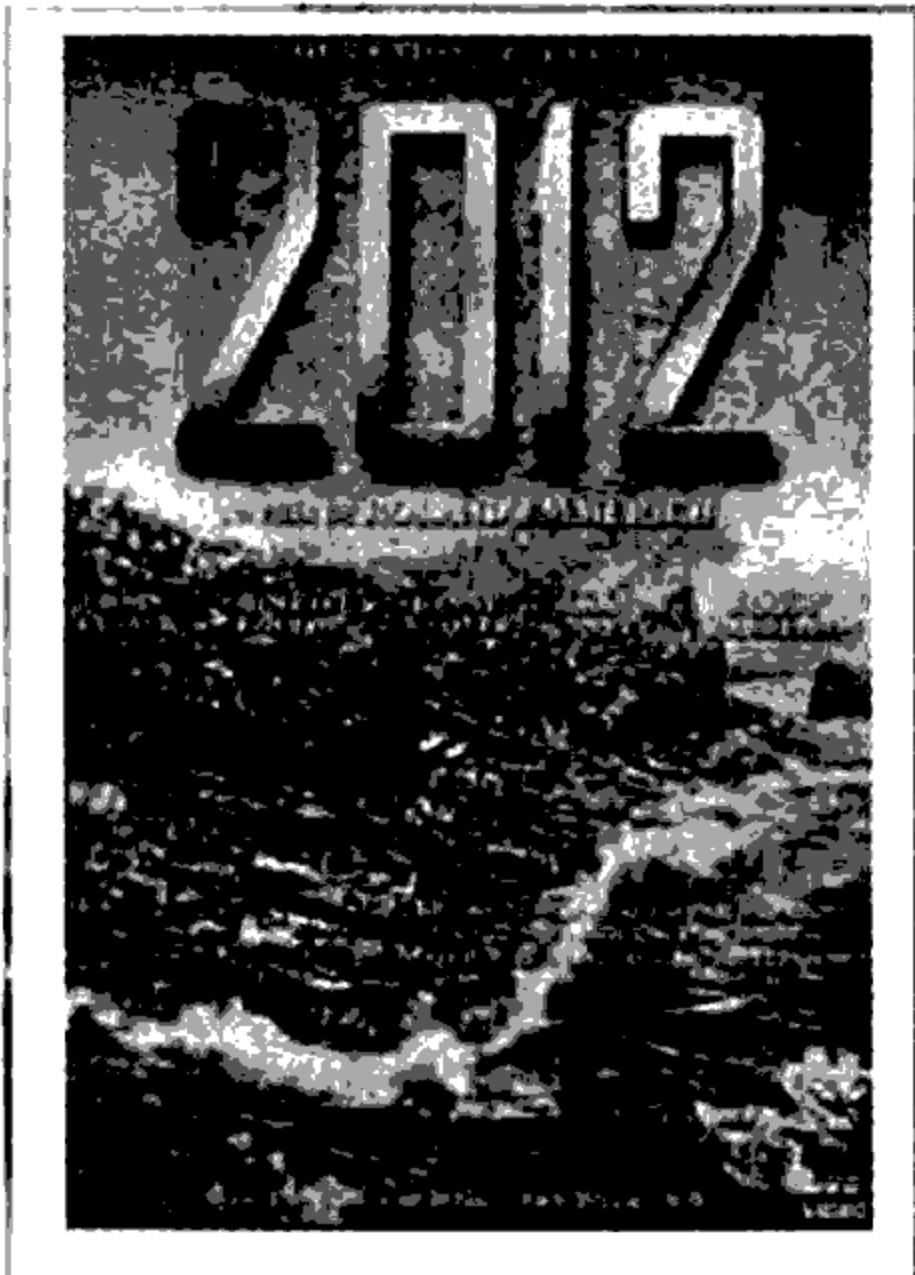

တရားခံပြေးလည်း ဖြစ်သည့် ဂျီအာ ကွင်းအယ်လ်ချာ ပိုဂတ်စ်မင်းက အဆင့် (၄၁) ဖြင့် ပါဝင်ကြောင်း အင်တာနက် သတင်းကဖော်ပြသည်။

အစ္စရေးဝန်ကြီးချုပ် ဘင် ဂျမင်နေတန်ယာဟုနှင့် ပြင်သစ်သမ္မတ ဆာကိုဇီတို့သည်ပါရီမြို့တော် အီလီ ဆီးနန်းတော်၌ အရှေ့အလယ်ပိုင်း ဒေသငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်များ နှင့်ပတ်သက်၍ ဆွေးနွေးသည်။

ကမ္ဘာ့ပျက် မည် ဟူ သော ကောလာဟလများထွက်ပေါ်လာပြီး နောက် ၎င်းနောက်ဆုံးအချိန်ကို ရုပ်ရှင် အဖြစ်ရိုက်ကူးထားသည့် ၂၀၁၂ ဇာတ်ကားသည် ထိုအချိန် ကာလတွင် အမှန်တကယ်ကမ္ဘာပျက် မည်လောဟူသည့် သံသယစိတ်ဖြင့် ပရိသတ်များအကြား ရေပန်းစား လျက်ရှိပြီး နိုင်ငံတကာရုပ်ရှင်ရုံ (၁၀၅) ရုံ၌ စတင်ဖွင့်လှစ်ပြသသည်။

၂၀၁၂ ခုနှစ် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေနှင့် ဇနီး ယုဒါကြည်ကြိုင်တို့သည် သီရိလင်္ကာ

ပရိသတ်ကြား ကောလာဟလ ဖြစ်ပွားစေသည့် ၂၀၁၂ ရုပ်ရှင်ကား

နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေနှင့် သီရိလင်္ကာသမ္မတတို့ ရင်းရင်းနှီးနှီးတွေ့ဆုံစကားပြောစဉ်

နိုင်ငံသမ္မတ၏ဖိတ်ကြားချက်အရ သီရိလင်္ကာ ဒီမိုကရက်တစ် ဆိုရှယ် လစ် သမ္မတနိုင်ငံသို့ ချစ်ကြည်ရေး ခရီးလည်ပတ်ရန် အထူးလေယာဉ် ဖြင့် နေပြည်တော်မှထွက်ခွာသည်။ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေနှင့် ချစ်ကြည် ရေးကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ဝင်များသည် နိုဝင်ဘာလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် မြန်မာ နိုင်ငံသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိသည်။

၁၄ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာ ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမောင်အေးသည် စင်ကာပူသမ္မတနိုင်ငံ၌ ကျင်းပမည့် ပထမအကြိမ်အာဆီယံ-အမေရိကန် ထိပ်သီးအစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက် ရန် အထူးလေယာဉ်ဖြင့် ထွက်ခွာသွား သော နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ် ကြီးသိန်းစိန်ကိုနေပြည်တော်လေဆိပ် သို့ပို့ဆောင်နှုတ်ဆက်သည်။

၁၅ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု

နိုင်ငံသမ္မတအိုဘားမားသည်ပထမဆုံး အာရှခရီးစဉ်အတွင်း စင်ကာပူနိုင်ငံ၌ ကျင်းပခဲ့သော အေပက်ထိပ်သီး အစည်းအဝေးတက်ရောက်ပြီးနောက် နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သိန်းစိန်အပါအဝင် အာဆီယံ ခေါင်းဆောင်များနှင့် ပထမဆုံးအကြိမ် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးသည်။

စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယ ဝန်ကြီး ဗိုလ်မှူးချုပ်သန်းဌေးသည် ရှမ်းပြည်နယ် (မြောက်ပိုင်း) မူဆယ် ခရိုင်၊ နမ့်ခမ်းမြို့နယ်အတွင်းရှိ မြန်မာ- တရုတ် ရေနံနှင့်သဘာဝဓာတ်ငွေ့ ပိုက်လိုင်းလမ်းကြောင်းနှင့် Meeting Station တည်ဆောက်မည့် နေရာ တို့ကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသည်။

၁၉ အာဖဂန်နစ္စတန် သမ္မတ ဟာမစ်ကာဇိုင်းသည် ဒုတိယသက် တမ်းအတွက် ကဘူးမြို့၌ ကျမ်းသစ္စာ ကျိန်ဆိုခဲ့ပြီး အဂတိလိုက်စားမှုကို တိုက်ဖျက်မည်ဟု ကတိပြုသည်။

လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးဗိုလ်ချုပ်ဌေးဦး ကုလသမဂ္ဂကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာ နှင့်စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့ ညီလာခံတက်ရောက်စဉ်

၂၁ အစွဲရေးက စစ်ရေးအရ လာ ရောက်တိုက်ခိုက်နိုင်သည်ဟု စိုးရိမ် မကင်းရှိနေသော အီရန်နိုင်ငံအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ နျူကလီးယား အဆောက် အအုံများကို ကာကွယ်နိုင်ရေး အတွက် လေကြောင်းရန်ကာကွယ် ရေးဆိုင်ရာ စစ်ရေးလေ့ကျင့်မှု တစ်ရပ်ကို ပြုလုပ်မည်ဖြစ်ကြောင်း အီရန်လေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အာမတ် မစ်ဂါနီက ပြောကြားသည်။

၂၂ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်ဌေးဦးခေါင်းဆောင်သော

ညစာစားပွဲတွင် တွေ့ရသော ဘားရက်အိုဘားမားနှင့်စနီး မန်မိုဟန်ဆင်းနှင့်စနီး

မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် အီတလီသမ္မတနိုင်ငံ ရောမမြို့၌ ကျင်းပသည့် ဘက်မလိုက်နိုင်ငံ အကြီး အကဲများနှင့်ဇနီးများ ဒုတိယအကြိမ် အစည်းအဝေး၊ ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာ ဖူလုံရေးဆိုင်ရာ ထိပ်သီးအစည်းအဝေး၊ (၃၆) ကြိမ်မြောက် ကုလသမဂ္ဂစားနပ် ရိက္ခာနှင့် စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့ညီလာခံ တို့ကို တက်ရောက်ခဲ့ပြီး မြန်မာနိုင်ငံ သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိသည်။

၂၄ အမေရိကန်သမ္မတ ဘားရက် အိုဘားမားနှင့် အိန္ဒိယဝန်ကြီးချုပ် မန်မိုဟန်ဆင်းတို့သည် အမေရိကန် နိုင်ငံဝါရှင်တန်ရှိ အိမ်ဖြူတော်၌တွေ့ ဆုံကြပြီး စီးပွားရေး၊ နျူကလီးယား အရေး၊ လုံခြုံရေးနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်း ကျင်အရေးတို့တွင် ပူးပေါင်းဖြေရှင်း ရန်သဘောတူကြသည်။

အေအိုင်ဒီအက်(စ်) ရောဂါ ကြောင့် ကမ္ဘာပေါ်တွင် သေဆုံးသူ ၂၅ သန်း ရှိသွားပြီဖြစ်သော်လည်း ထပ်မံ ကူးစက်မှုနှုန်းမှာ သိသိသာသာလျော့ ကျသွားကြောင်း ကုလသမဂ္ဂ၏ အစီရင်ခံစာတစ်ခုတွင် ဖော်ပြသည်။

၂၇ ပြည်ထောင်စုကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်း နှစ်ပတ်လည် အစည်းအဝေး (၂၀၀၉) တွင် ပြည် ထောင်စုကြံ့ခိုင်ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်း

နာယက နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာ ယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေတက်ရောက် ၍ ဩဝါဒစကား မြွက်ကြားသည်။

ဒီဇင်ဘာလ

၁ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနဝန် ကြီး ဗိုလ်မှူးချုပ်ကျော်ဆန်းသည် မန္တလေးတိုင်း ချမ်းမြသာစည် မြို့နယ် အောင်ပင်လယ်ရပ်ကွက်ရှိ ပုံနှိပ်ရေး နှင့် စာအုပ်ထုတ်ဝေရေးလုပ်ငန်း နှင့် စာအုပ်ထုတ်ဝေရေးလုပ်ငန်း အထက်မြန်မာပြည်အစိုးရ ပုံနှိပ်စက်ရုံ (မန္တလေး) သို့ ရောက်ရှိပြီး ပုံနှိပ် လုပ်ငန်းများကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု သမ္မတ ဘားရက်အိုဘားမားသည် အာဖဂန်နစ္စတန်ဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာ သစ်ကို ထုတ်ပြန် မကြေညာမီ နာရီပိုင်းအလိုတွင် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ သမ္မတ အဆစ်အလီဇာဒါရီထံသို့ ဖုန်းဆက်ပြီး ၎င်းဗျူဟာသစ်ကို ထောက်ခံရန် မေတ္တာရပ်ခံလိုက်သည်။

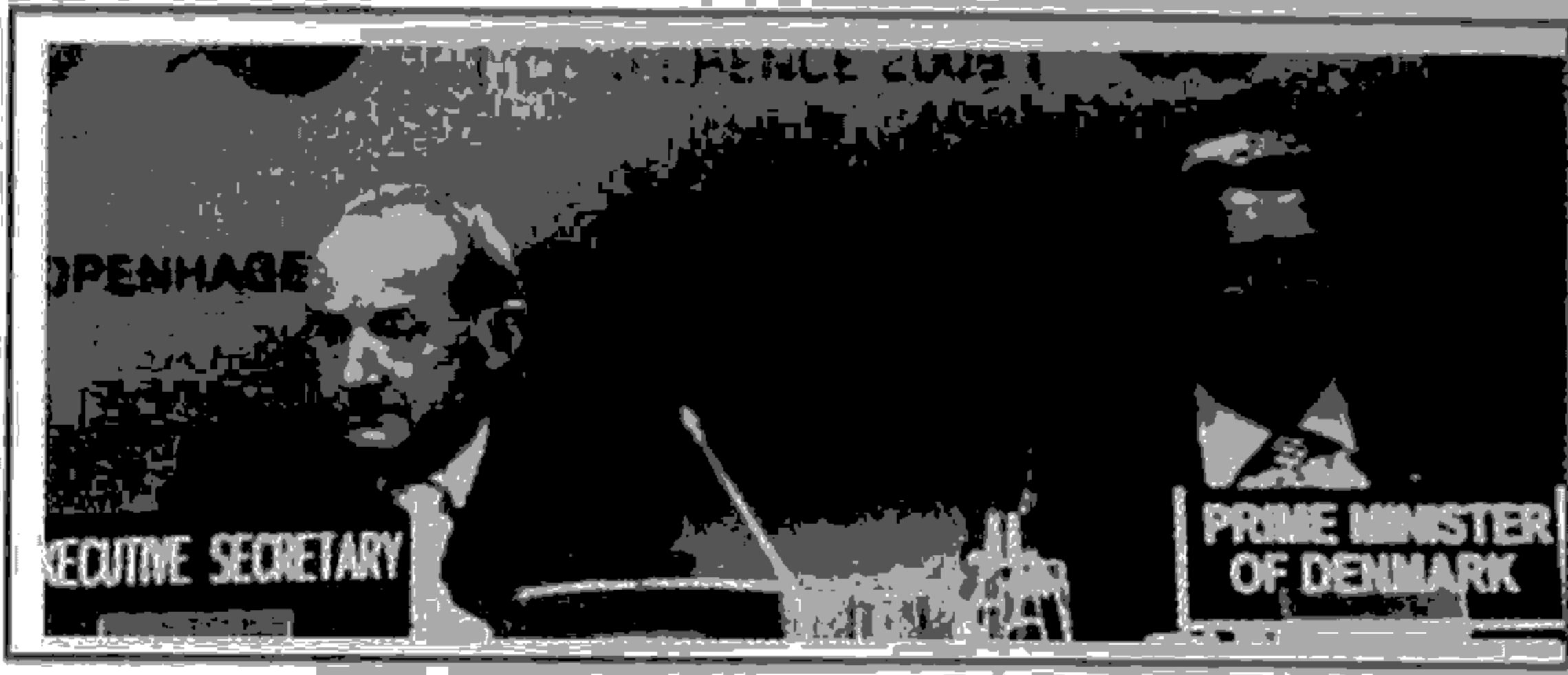
၃ ၂၀၀၉ ခုနှစ်အတွင်း အသတ် ခံရသော သတင်းသမားသည် အနည်း ဆုံး ၈၈ ဦးရှိကြောင်း၊ အဖမ်းခံရသူ ရာနှင့်ချီရှိကြောင်း လွန်ခဲ့သော ၁၀ နှစ်တာကာလအတွင်း ကမ္ဘာ တစ်ဝန်း၌ အသတ်ခံရသူ သတင်း သမား ၇၅၀ ကျော်ရှိကြောင်း၊ လွန်ခဲ့သော ရက်သတ္တပတ်က ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ၌ အစုလိုက်အပြုံ လိုက် အသတ်ခံရသောမှုခင်းတွင် သတင်းသမား အနည်းဆုံး ၃၀ ပါဝင် ကြောင်း၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံ ဟိုက်ဒရာဘတ် မြို့၌ကျင်းပသော ကမ္ဘာ့စာတည်းများ ဖိရိမ်နှင့် ကမ္ဘာ့သတင်းစာကွန်ဂရက်

၆ ကမ္ဘာ့သတင်းစာများနှင့် သတင်းစာထုတ်ဝေသူများအသင်း (ဝမ်အိုင်ဖရာ) တို့က တင်သွင်းသောအစီရင်ခံစာတစ်ခုတွင် ဖော်ပြသည်။

၄ နေတိုးအဖွဲ့မှ အဖွဲ့ဝင် ၂၅ နိုင်ငံခန့်ပါဝင်သည့် နိုင်ငံများသည် အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံသို့ စုစုပေါင်း တပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား ၇,၀၀၀ ကျော် ထပ်မံပို့လွှတ်ရန် ကတိပြုခဲ့ကြောင်း နေတိုးအဖွဲ့ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ် အန်ဒါဖော့ချ်ရက်စ်မူဆန်က ပြောကြားသည်။

၆ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး ဗိုလ်မှူးချုပ်ကျော်ဆန်းသည် ရန်ကုန်မြို့ မြို့တော်ခန်းမ၌ ကျင်းပသော မြန်မာနိုင်ငံ စာဆိုတော်နေ့ သက်ကြီးစာပေပညာရှင်များအား ပူဇော်ကန်တော့ပွဲ အခမ်းအနား၊ သိမ်ဖြူလမ်းရှိ ပုံနှိပ်ရေးနှင့်စာအုပ်ထုတ်ဝေရေးလုပ်ငန်း ရုံးချုပ်၌ ပြန်ကြားရေးနှင့်ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဦးစီးဌာနကကျင်းပသော မျိုးဂုဏ်မြင့်မားမြန်မာ့ပုံရိပ်များ ရောင်စုံဓာတ်ပုံပြိုင်ပွဲ ဆုချီးမြှင့်ပွဲအခမ်းအနား၊ မြန်မာ့အသံနှင့်ရုပ်မြင်သံကြား စတူဒီယို (အေ)၌ ကျင်းပသော ဓမ္မပူဇော်တော်နှင့် နိုင်ငံအကျိုးပြုတေးသီချင်းများ ရေးစပ်ရာတွင် ပါဝင်ကူညီခဲ့ကြသည့် အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်များ၊ တေးရေးပညာရှင်များနှင့် တေးသံရှင်များအား ဂုဏ်ပြုသည့် အခမ်းအနားနှင့် စာပေဗိမာန်တွင် မြန်မာနိုင်ငံစာပေနှင့်စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့က ကြီးမှူးကျင်းပသည့် စာနယ်ဇင်းပညာသင်တန်း အမှတ်စဉ် (၃/၂၀၀၉) သင်တန်းသားများ တွေ့ဆုံအားပေးသည့် အခမ်းအနားများသို့ တက်ရောက်သည်။

ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ ညီလာခံကျင်းပစဉ်

၇ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီအဖွဲ့ဝင် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနမှ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး တင်အေးသည် လှိုင်သာယာမြို့နယ်ရှိ ASIA General Electric Co.,Ltd. စက်ရုံသစ် ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်ပြီး ကမ္ဘာ့မှတ်တမ်းကျောက်စာကို စက်ခလုတ်နှိပ်၍ ဖွင့်လှစ်ပေးသည်။

နိုင်ငံပေါင်း ၁၉၄ ခုမှ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲများ၊ ဝန်ကြီးများ တက်ရောက်ဆွေးနွေးကြသည့် ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှု ထိန်းချုပ်ရေး ကမ္ဘာ့ထိပ်သီးညီလာခံကို ဒိန်းမတ်နိုင်ငံကိုပင်ဟေဂင်မြို့၌ စတင်ကျင်းပသည်။

၈ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်သည် ရှမ်းပြည်နယ် (အရှေ့ပိုင်း) ကျိုင်းတုံမြို့ရှိ ပြည်နယ်အားကစားကွင်း၌ ကျင်းပသော ယင်းနယ်မြေမှ ဖမ်းဆီးရမိသည့် မူးယစ်ဆေးဝါးများ မီးရှို့ဖျက်ဆီးပွဲအခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသည်။

ရိုမေးနီးယားနိုင်ငံ သမ္မတရွေးကောက်ပွဲတွင် လက်ရှိသမ္မတထရိုင်အမ်ဘာဆက်စကူက အနိုင်ရခဲ့ကြောင်း အင်တာနက်သတင်းက ဖော်ပြသည်။

၉ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်သည် လာအိုပြည်သူ့ဒီမိုကရက်တစ်သမ္မတနိုင်ငံ ဗီယင်ကျန်းမြို့ အမျိုးသားအားကစားကွင်း၌ ကျင်းပသည့် (၂၅) ကြိမ်မြောက် အရှေ့တောင်အာရှ အားကစားပြိုင်ပွဲ ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်သည်။

ဆက်ဆံရေးဝန်ကြီး ဦးအောင်ကြည်နှင့် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်တို့သည် ၂၀၀၉ ခုနှစ်အတွင်းတွင် သုံးကြိမ်မြောက်အဖြစ် စိမ်းလုံကန်သာရိပ်သာတွင် တွေ့ဆုံသည်။

ကမ္ဘာ့ရာသီဥတု ဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲမှုဒဏ်ကို နိုင်ငံအများအပြား ကြုံတွေ့ခံစားရလေ့ရှိရာတွင် ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်မှ ၂၀၀၈ ခုနှစ်အတွင်း ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှုဒဏ် အခံရဆုံး ၁၀ နိုင်ငံ၌ မြန်မာနိုင်ငံလည်း ပါဝင်ကြောင်း Global Climate Risk အညွှန်းကိန်းအစီရင်ခံစာ၌ ဖော်ပြပါရှိသည်ဟု ကိုပင်ဟေဂင်မှလာသော သတင်းတစ်ပုဒ်တွင် ဖော်ပြသည်။

၁၀ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေသည် ပြင်ဦးလွင်မြို့၌ အကောင်အထည်ဖော်လျက်ရှိသော ရတနာပုံ

မြို့သစ်တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်း ခွင်အတွင်း လှည့်လည်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးပြီး လိုအပ်သည်များကို မှာကြားသည်။ နောက်နေ့ (၁၁-၁၂-၂၀၀၉) နံနက် ၈ နာရီတွင် ပြင်ဦးလွင်မြို့ စစ်ရေးပြကွင်း၌ကျင်းပသော စစ်တက္ကသိုလ် ဗိုလ်လောင်းသင်တန်း အမှတ်စဉ် (၅၂) သင်တန်းဆင်း ဂုဏ်ပြု စစ်ရေးပြ အခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်၍ မိန့်ခွန်းပြောကြားသည်။

နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲက ဧရာဝတီတံတား (ပခုက္ကူ) တည်ဆောက်မှုနေရာကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးစဉ်

၁၄ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေသည် တာဝန်ရှိသူများနှင့်အတူ ဧရာဝတီမြစ်အရှေ့ဘက်ကမ်း ညောင်ဦးမြို့နယ်ရှိ လက်ပံခြေပေါ်ရွာနှင့် ပခုက္ကူမြို့ ဘုမ္မရပ်ကွက်အကြား ဆက်သွယ်သည့် နိုင်ငံတော်၏ အရှည်ဆုံးတံတားကြီးဖြစ်လာမည့် ဧရာဝတီတံတား (ပခုက္ကူ) တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းခွင်ကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးကာ ဒေသခံပြည်သူများနှင့် ရင်းရင်းနှီးနှီး တွေ့ဆုံသည်။ ထိုနေ့တွင် ပုဂံညောင်ဦးရှိ ဘုရားစေတီများကို သွားရောက်ဖူးမြော်ကန်တော့သည်။

၁၅ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေသည် မြစ်ငယ်မြစ်ပေါ်၌ အမှတ်(၁) လျှပ်စစ်ဝန်ကြီးဌာန ရေအားလျှပ်စစ်အကောင်အထည်ဖော်ရေး ဦးစီးဌာန၊ အမှတ်(၂) တည်ဆောက်ရေးက တာဝန်ယူတည်ဆောက်လျက်ရှိသည့် ရဲရွာရေအားလျှပ်စစ်စီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော် တည်ဆောက် ပြီးစီးမှုများကို သွားရောက်ကြည့်ရှုအားပေးသည်။

နေပြည်တော်တွင် ကျင်းပသောစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု လျှော့ချရေးမူဝါဒ အပေါ်အာရုံပစ်ဖိတ်ဒေသတွင်းနှင့် ဒေသအပြင်အတွေ့အကြုံများဆိုင်ရာ စားပွဲဝိုင်းဆွေးနွေးပွဲနှင့်နှီးနှောဖလှယ်ပွဲတွင် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနနှင့် အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဝန်ကြီးဌာနတို့မှအဆင့်မြင့် အရာရှိများနှင့် တာဝန်ရှိသူများ ကုလသမဂ္ဂ Under Secretary General နှင့် အာရုံပစ်ဖိတ်ဒေသဆိုင်ရာ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးကော်မရှင် (ESCAP) ၏ အမှုဆောင် အတွင်းရေးမှူးချုပ် Dr Noeleen Heyzer ၊ အမေရိကန်နိုင်ငံကိုလံဘီယာတက္ကသိုလ်မှ စီးပွားရေး ပညာရှင်ပါမောက္ခ Joseph Stiglitz နှင့် Centre For Alleviation of Poverty through Secondary Crops' Development in Asia and the Pacific (CAPSA-ESCPA) မှ ဒါရိုက်တာ Mr. LeRoy Hollenbeck၊ ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့အစည်းများဆိုင်ရာဌာနညွှန်ကြားရေးမှူး Mr. Bishow B. Parajuli၊ ကုလသမဂ္ဂအာရှနှင့် ပစိဖိတ်ဒေသ

ဆိုင်ရာစီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးကော်မရှင်နှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများမှ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေး ပညာရှင်များမြန်မာနိုင်ငံမှ ယင်းလုပ်ငန်းဆိုင်ရာပညာရှင်၊ ဥက္ကဋ္ဌ၊ အတွင်းရေးမှူးများ တက်ရောက်ကြသည်။

၁၇ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ်ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေသည် ပြင်ဦးလွင်ရှိ တပ်မတော်နည်းပညာတက္ကသိုလ်ဗိုလ်လောင်းသင်တန်း အမှတ်စဉ် (၁၂) သင်တန်းဆင်း ဂုဏ်ပြုစစ်ရေးပြ အခမ်းအနားသို့ တက်ရောက် မိန့်ခွန်းပြောကြားသည်။

၁၉ ရထားပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ပျော်ဘွယ် - နတ်မောက် - မကွေးလမ်းမကြီး၏ အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်သော မကွေး-ကန်ပြားရထားလမ်းပိုင်းသစ်ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားကို မကွေးဘူတာ၌ကျင်းပသည်။

၂၀ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေသည် ချစ်ကြည်ရေး ခရီးလည်ပတ်ရန် ရောက်ရှိနေသော တရုတ်ပြည်သူ့ သမ္မတနိုင်ငံ၊ ဒုတိယ

သမ္မတမစ္စတာ ရှိကျင့်ဖျင်ဦးဆောင်သော ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို နေပြည်တော်ရှိ ဝေယျသီရိဗိမာန်တွင် လက်ခံတွေ့ဆုံသည်။ ထိုနေ့တွင်ပင် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မောင်အေးနှင့် မစ္စတာရှိကျင့်ဖျင်တို့ သည်ဝေယျသီရိဗိမာန်၌တွေ့ဆုံပြီး နှစ်နိုင်ငံတာဝန်ရှိသူများက စီးပွားရေးနှင့် ကုန်သွယ်ရေး၊ ပို့ဆောင်ရေး အခြေခံအဆောက်အအုံများဖွံ့ဖြိုးရေးကဏ္ဍ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး၊ စက်ပစ္စည်းကိရိယာ ဝယ်ယူရေး၊ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ၊ ရေအားလျှပ်စစ်၊ စွမ်းအင်ကဏ္ဍရေခဲနှင့် သဘာဝဓာတ်ငွေ့ပိုက်လိုင်းတို့နှင့်ပတ်သက်ပြီး သဘောတူညီချက်များကို လက်မှတ်ရေးထိုးကြသည်။

နီပေါနိုင်ငံတွင် မော်ဝါဒီနိုင်ငံရေးအင်အားစုများက တိုင်းပြည်၏ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို မနှစ်သက်တော့သဖြင့် ဆန္ဒပြကြသည်။

၂၁ ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ ဂျမက်အီး-အစ္စလာမ်မီ (ဂျေအိုင်) ပါတီကို ထောက်ခံသော ပြည်သူတို့သည် နိုင်ငံတစ်ဝန်းရှိ အဓိကနေရာများတွင် အမေရိကန်စစ်ဆန့်ကျင်ရေး လူထုအစည်းအဝေးပွဲများကျင်းပကြသည်။

၂၂ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်သည် နေပြည်တော်

ဂျေအိုင်ပါတီဝင်များနှင့်ပြည်သူများ၏ အမေရိကန်စစ်ဆန့်ကျင်ရေးဆန္ဒပြပွဲ

ရှိ အစိုးရအဖွဲ့ရုံးတွင် ဂျပန်နိုင်ငံ စီးပွားရေး၊ ကုန်သွယ်ရေးနှင့် စက်မှုဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီး H.E. Mr. Hiroyuki Ishige ဦးဆောင်သော ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို လက်ခံတွေ့ဆုံသည်။

၂၄ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေသည် ရန်ကုန်မြို့ တပ်မတော် ဆေးတက္ကသိုလ် စစ်ရေးပြကွင်း၌ ကျင်းပသော တပ်မတော်ဆေးတက္ကသိုလ် ဗိုလ်လောင်းသင်တန်း အမှတ်စဉ် (၁၁) သင်တန်းဆင်း ဂုဏ်ပြုစစ်ရေးပြအခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်မိန့်ခွန်းပြောကြားသည်။

အမေရိကန်သမ္မတဘားရက်အိုဘားမား၏ အထူးဦးစားပေး လုပ်ငန်းတစ်ရပ်ဖြစ်သော အမေရိကန်၏ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းအတွက် ကျန်းမာရေးဥပဒေမူကြမ်းတစ်ရပ်ကို အထက်လွှတ်တော်နှင့် အောက်လွှတ်တော် နှစ်ရပ်စလုံးက မဲအရေအတွက် (၆၀/၃၉) ဖြင့် အတည်ပြုပေးလိုက်သည်။

၂၅ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်သည် နေပြည်တော်ရှိ အစိုးရအဖွဲ့ရုံး ဧည့်ခန်းမ၌ ဂျပန်နိုင်ငံ အထက်လွှတ်တော်အမတ် H.E.Mr. Hideo Watanabe ဦးဆောင်သော ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို လက်ခံတွေ့ဆုံသည်။

နယ်သာလန်နိုင်ငံ အမ်စတာဒမ်မှ အမေရိကန်နိုင်ငံဒက်ထရိုက်မြို့သို့ ပျံသန်းနေသည့် နေ့သံဝက်လေကြောင်းလိုင်းပိုင် လေယာဉ်ပေါ်တွင် နိုင်ဂျီးရီးယားခရီးသည်တစ်ဦးက ပေါက်ကွဲစေတတ်သော ပစ္စည်းများကို မီးရှို့ရန်ကြိုးပမ်းစဉ် ခရီး

သည်နှင့် လေယာဉ်အမှုထမ်းများက ဝိုင်းဝန်းချုပ်နှောင် ဖမ်းဆီးနိုင်ခဲ့ကြောင်း သတင်းများတွင် ဖော်ပြသည်။

၂၆ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေသည် မွန်ပြည်နယ်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများကို အဖွဲ့ဝင်များနှင့်အတူ လှည့်လည် ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရာ တာယာနှင့်ရော်ဘာပစ္စည်း ထုတ်လုပ်မှုစက်ရုံ စီမံကိန်း (ဘီးလင်း) နှင့် ကွန်ပျူတာတက္ကသိုလ် (သထုံ) နေရာများသို့ ရောက်ရှိသည်။

၂၉ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီသည် ဥပဒေအမှတ် ၄/၂၀၀၉ ဖြင့် နေပြည်တော်စည်ပင်သာယာရေးဥပဒေကို ထုတ်ပြန်ပြဋ္ဌာန်းသည်။

၃၁ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်သည် အမှတ် (၂) စက်မှုဝန်ကြီးဌာန သာဂရ စက်မှုနယ်မြေရှိ ဘက်စုံသုံးဒီဇယ် အင်ဂျင်ထုတ်လုပ်မှုစက်ရုံနှင့် ရေအားလျှပ်စစ်တာဘိုင်နှင့် ဂျင်နရေတာ ထုတ်လုပ်မှုစက်ရုံ ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်သည်။

၂၀၀၈ ခုနှစ်အတွက် အမျိုးသားစာပေတစ်သက်တာဆု၊ အမျိုးသားစာပေဆု၊ စာပေဗိမာန် စာမူဆုများဖြင့် ပွဲအခမ်းအနားကို နေပြည်တော်ရှိ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးရုံး ခန်းမ၌ ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီအတွင်းရေးမှူး (၁)ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သီဟသူရ တင်အောင်မြင့်ဦး တက်ရောက်အမှာစကားပြောကြားသည်။

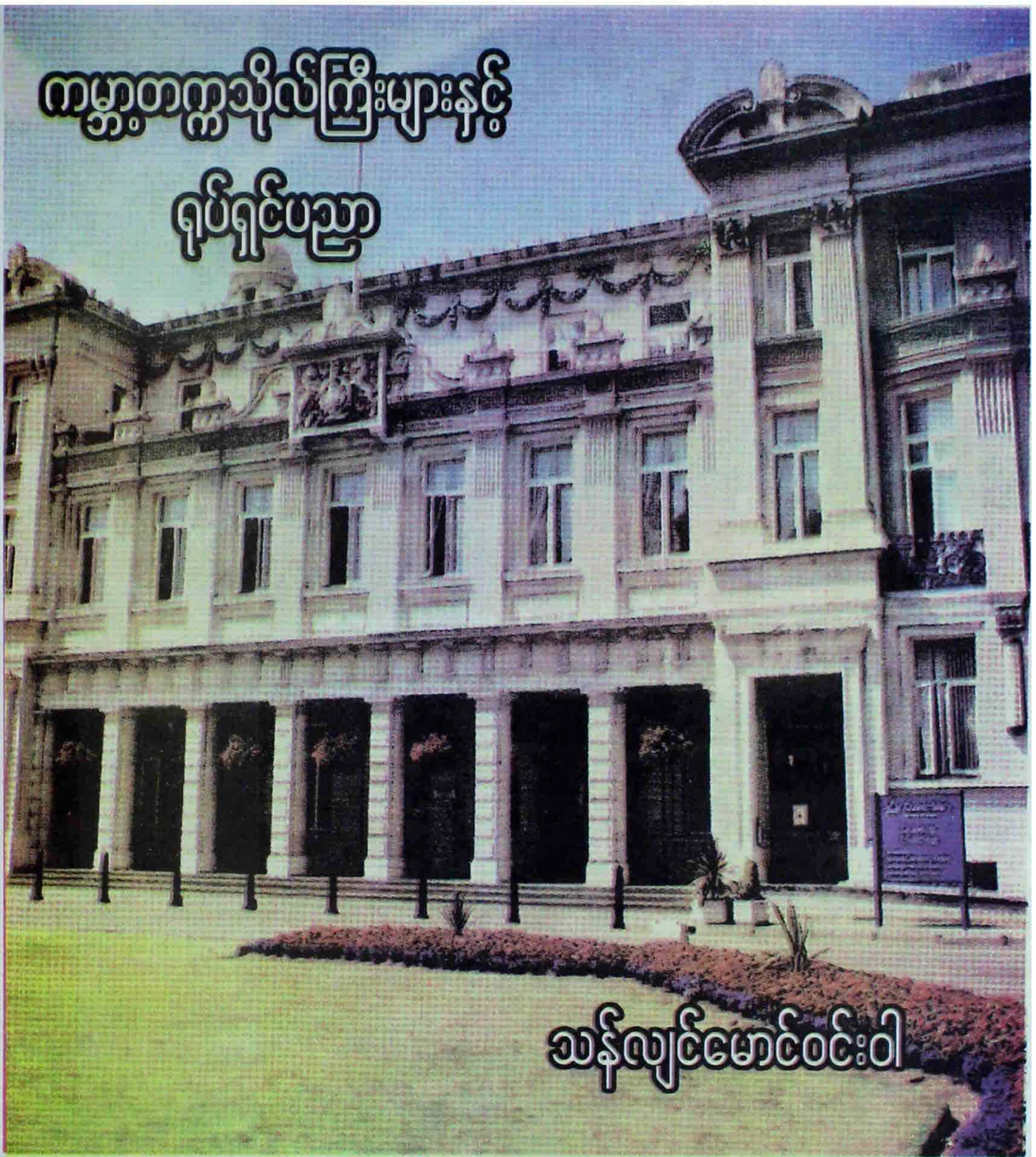
အပိုင်း (၂)

မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းနှစ်ချုပ်၏ အပိုင်း(၂)ကဏ္ဍသည် အထူးဆောင်းပါးကြီးများကို စုစည်း၍ ဖော်ပြထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ဖော်ပြရာ၌ ဆောင်းပါးခေါင်းစဉ်အရ အက္ခရာစဉ်စနစ်ဖြင့်စီကာ စဉ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ပါဝင်သည့်ဆောင်းပါးများ၏ အကြောင်းအရာများသည် စွယ်စုံနှစ်ချုပ်၏ သဘောသဘာဝအတိုင်း ကုန်လွန်ခဲ့သည့် နှစ်(၂၀၀၉)အတွင်းမှ တစ်နှစ်တာကာလအတွင်း ထင်ရှားစွာပေါ်ပေါက်လာသော အကြောင်းအရာများကို မူတည်ကာ စာရေးသူတို့ကိုယ်တိုင် ရှာဖွေလေ့လာသုတေသနပြုရေးသားထားခြင်းဖြစ်သည်။ ၂၀၀၉ ခုနှစ်အတွင်းတွင် လူတုပ် ကွေးဟုခေါ်သော A/H1N1 ရောဂါက ဧပြီလပတ်ဝန်းကျင်မှစတင်၍ ကမ္ဘာတစ်ခုလုံး အပေါ်သို့ပျံ့နှံ့လာသည်။ ၎င်းကို ဗိုင်း ရပ်စ်မွားလေးဟူသောဆောင်းပါးတွင် ဗိုင်းရပ်စ်ပိုး၏မူလအစ၊ သဘောသဘာဝမှစတင်ကာ ရေးသားဖော်ပြထားသည်။ ထို့အတူ ကမ္ဘာ့နေရာအနှံ့အပြားတွင် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်များစွာ ထုတ်လွှင့်မှုကြောင့် ကမ္ဘာတစ်ခုလုံးတွင် ရာသီဥတု များဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲကာ သဘာဝဘေး အန္တရာယ်များ ကျရောက်လာခဲ့သည်။ ၎င်းကို ယနေ့ခေတ်လူသားနှင့် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ဆောင်းပါးတွင် တွေ့နိုင်ပါသည်။ ဤသို့လျှင် တစ်ကမ္ဘာလုံး၌ နျူကလီးယားအရေးနှင့် ပတ်သက်၍ နိုင်ငံရေးနှင့်စစ်ရေးများ ရှုပ်ထွေးနေကာ ၎င်း၏အရေးပါမှု ကောင်းကျိုးနှင့်ဆိုးကျိုးများကလည်း တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့ ပို၍ပို၍ ထွက်ပေါ်လာ နေသည်။ ၎င်းကို နျူကလီးယားစွမ်းအင်ဆောင်းပါးတွင် ဖော်ပြထား သည်။ အထူးဆောင်းပါးကြီးများတွင် တစ်ကမ္ဘာလုံးနှင့်သက်ဆိုင်သောအကြောင်းအရာများသာမကဘဲမိမိတို့မြန်မာနိုင်ငံ နှင့်ပတ်သက်သည့်အကြောင်းအရာများကိုလည်း ဖော်ပြထားသည်။ နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ဝင် ဆရာတော်ကြီး များ၊ နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲနှင့် နိုင်ငံ့ခေါင်းဆောင်များကြီးမှူးတည်ထားကိုးကွယ်ခဲ့သည့် ဥပုတသန္တိစေတီတော်ကြီး ဆောင်းပါး၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးမှ အဓိကလုပ်ငန်းကြီးတစ်ခုဖြစ်သော ရန်ကုန်-မန္တလေး (နေပြည်တော်-ရန်ကုန်လမ်းအပိုင်း) အမြန်လမ်းမကြီး ဖောက်လုပ်ဖွင့်လှစ်ခြင်းဆောင်းပါး၊ နိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးရပြီးသည်မှ ယနေ့အထိ နိုင်ငံတော်နှင့် ပြည်သူ့အဆက်ဆက်တို့ ကိုယ်တိုင်ဖြတ်သန်းကြုံတွေ့ခဲ့ရသော ရွှေ့ကောက်ပွဲများနှင့် နိုင်ငံတော်မှ ၂၀၁၀ ခုနှစ်တွင် ကျင်းပပေးမည့် ရွှေ့ကောက်ပွဲဆောင်းပါး၊ ပညာခေတ်တွင် ပညာရေးကို ရှေ့တန်းတင်လျက် နိုင်ငံတော်သစ်တည်ဆောက်ချိန်၌ တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှ ပါဝင်လျက်ရှိသော မြန်မာနိုင်ငံ ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်များ အဖွဲ့၏ဆယ်နှစ်ခရီးဆောင်းပါး၊ ၂၀၀၉ ခုနှစ်၌ မြန်မာနိုင်ငံရေကြောင်းပညာသိပ္ပံမှ မြန်မာနိုင်ငံကုန်သွယ်ရေးကြောင်း ကောလိပ်ဟု အဆင့်မြင့်တင်အမည်ပြောင်းလိုက်ပြီး ရေကြောင်းဆိုင်ရာကမ္ဘာ့ ပညာရပ်အဖွဲ့အစည်းများမှလေး နက်စွာအသိအမှတ်ပြုထားသည့် မြန်မာနိုင်ငံကုန်သွယ်ရေးကြောင်းကောလိပ် ဆောင်းပါး၊ ပညာရေးနယ်ပယ်တွင်ဖွံ့ ဖြိုးတိုးတက်လာတော့မည့်ရေအောက်ရှေးဟောင်းသုတေသနနည်းပညာအကြောင်းဆောင်းပါး၊ ပြန်ကြားရေးလုပ်ငန်း ၏ အကိုင်းအခက်တစ်ခုပင်ဖြစ်သော်လည်း ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနကို များစွာအထောက်အကူပြုနေသည့် မြန်မာ့ ရုပ်ရှင်တိုးတက်ရေးအတွက် ရည်ရွယ်၍ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီးဖြစ်သော ကမ္ဘာ့တက္ကသိုလ်များမှ ရုပ်ရှင် ပညာရပ်များကို မိတ်ဆက်တင်ပြထားသည့် ကမ္ဘာ့တက္ကသိုလ်ကြီးများနှင့် ရုပ်ရှင်ပညာဆောင်းပါး၊ သမိုင်းရေးရာနှင့် ပတ်သက်၍ ပုဂံခေတ်မှစတင်ကာ ပုဂံနှင့် ခေတ်ပြိုင်ထွန်းကားခဲ့ပြီး ကုန်းဘောင်ခေတ်၌ ရတနာပုံမန္တလေးနေပြည်တော်ပြီး လျှင် နေနယ်လနယ်တောက်ပခဲ့သော ပုခန်းကြီးဒေသ၏ သမိုင်းနှင့် အနုပညာ (ပန်းချီ) အကြောင်းကို ပုခန်းကြီး ဒေသသမိုင်းဖြစ်ပေါ်လာပုံနှင့် ပုခန်းကြီးဒေသဂူဘုရားများမှ နံရံဆေးရေးပန်းချီ ဖော်ပြထားသောဆောင်းပါးစသည် ဖြင့် ကဏ္ဍစုံများကို ဖော်ပြထားသည်။ ထို့အပြင်မြန်မာနိုင်ငံ၏ သမိုင်းမှတ်တမ်းများထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသားမှတ်တမ်းများမော်ကွန်းတိုက် ဆောင်းပါးတွင်ဖော်ပြထားပါသည်။ ထိုဆောင်းပါးများကို ရေး သားထားသည့် စာရေးသူ (ပညာရှင်) များဖြစ်ကြသော ဒေါက်တာမောင်ဒီ၊ ဒေါက်တာတိုးလှ၊ ဒေါက်တာအောင်မျိုး၊ ဒေါက်တာခင်မောင်ညွန့်၊ ဦးဝင်းသိမ်း၊ ဒေါ်တင်ဘုန်းနွယ်၊ ဦးသန်းဦး၊ အောင်ချိန်ဘွား၊ သန်လျင်မောင်ဝင်းဝါ၊ တက္ကသိုလ် မြတ်သူ၊ မောင်မောင်မြင့်သိန်း(စက်မှုတက္ကသိုလ်)၊ စိုးအောင်၊ ဒေါ်ခင်နွဲ့၊ ဟန်ကြည်တို့သည်ဒုတိယဝန်ကြီး၊ ညွှန်ကြား ရေးမှူးချုပ်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ပါမောက္ခ၊ တွဲဖက်ပါမောက္ခ၊ စာကြည့်တိုက်မှူးကြီး၊ ကျောင်းအုပ်ကြီး၊ အယ်ဒီ တာချုပ်၊ လက်ထောက်သုတေသနပညာရှင် စသည့်တာဝန်များဖြင့် မိမိနယ်ပယ်အသီးသီးတွင် မိမိ၏ကျွမ်းကျင်မှုဖြင့် ထိုနယ်ပယ်လောက၌ နှစ်ရှည်လများ ကျင်လည်ခဲ့ကြသူများ ဖြစ်ကြသည်။

အပိုင်း (၂) မာတိကာ

၁။	ကမ္ဘာတက္ကသိုလ်ကြီးများနှင့် ရုပ်ရှင်ပညာ (သန်လျင်မောင်ဝင်းဝါ)	၅၃ - ၆၂
၂။	ကျွန်ုပ်တို့၏လမ်းစဉ်အင် (မောင်မောင်မြင့်သိန်း - စက်မှုတက္ကသိုလ်)	၆၃ - ၆၈
၃။	ပုခန်းကြီးဒေသ ဂူဘုရားနံရံများမှ ဆေးရေးပန်းချီ (ဒေါ်တင်ဘုန်းနွယ်)	၆၉ - ၇၆
၄။	ပုခန်းကြီးဒေသသမိုင်း ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်လာပုံ (ဒေါက်တာ တိုးလှ)	၇၇ - ၈၈
၅။	မိုင်းရပ်စ်များလှေ (အောင်ချိန်ဘွား)	၈၉ - ၁၀၀
၆။	မြန်မာနိုင်ငံ ကုန်သွယ်ရေးကြောင်းကောလိပ် (ဦးဝင်းသိမ်း)	၁၀၁ - ၁၁၀
၇။	မြန်မာနိုင်ငံ ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့၏ ဆယ်နှစ်ခရီး (ဦးသန်းဦး)	၁၁၁ - ၁၂၀
၈။	မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသားမှတ်တမ်းများ မော်ကွန်းတိုက် (ဒေါက်တာ အောင်မျိုး)	၁၂၁ - ၁၃၂
၉။	ယနေ့ခေတ်လူသားနှင့် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ် (ဒေါက်တာမောင်ဒီ)	၁၃၃ - ၁၄၄
၁၀။	ရေအောက်ရှေးဟောင်းသုတေသန ပညာသင်ကြားရေး (ဒေါက်တာ ခင်မောင်ညွန့်)	၁၄၅ - ၁၅၆
၁၁။	ရွေးကောက်ပွဲ (တက္ကသိုလ်မြတ်သူ)	၁၅၇ - ၁၇၀
၁၂။	ရန်ကုန်-မန္တလေး အမြန်လမ်းမကြီး (နေပြည်တော်-ရန်ကုန်လမ်းအပိုင်း) (စိုးအောင်)	၁၇၁ - ၁၇၈
၁၃။	ဥပဒေသနာ အစိတ်အပိုင်း (ဒေါ်ခင်နွဲ့ဟန်ကြည်)	၁၇၉ - ၁၉၀

ကမ္ဘာ့တက္ကသိုလ်ကြီးများနှင့် ရုပ်ရှင်ပညာ

ဆန်လျှင်မောင်ဝင်းဝါ

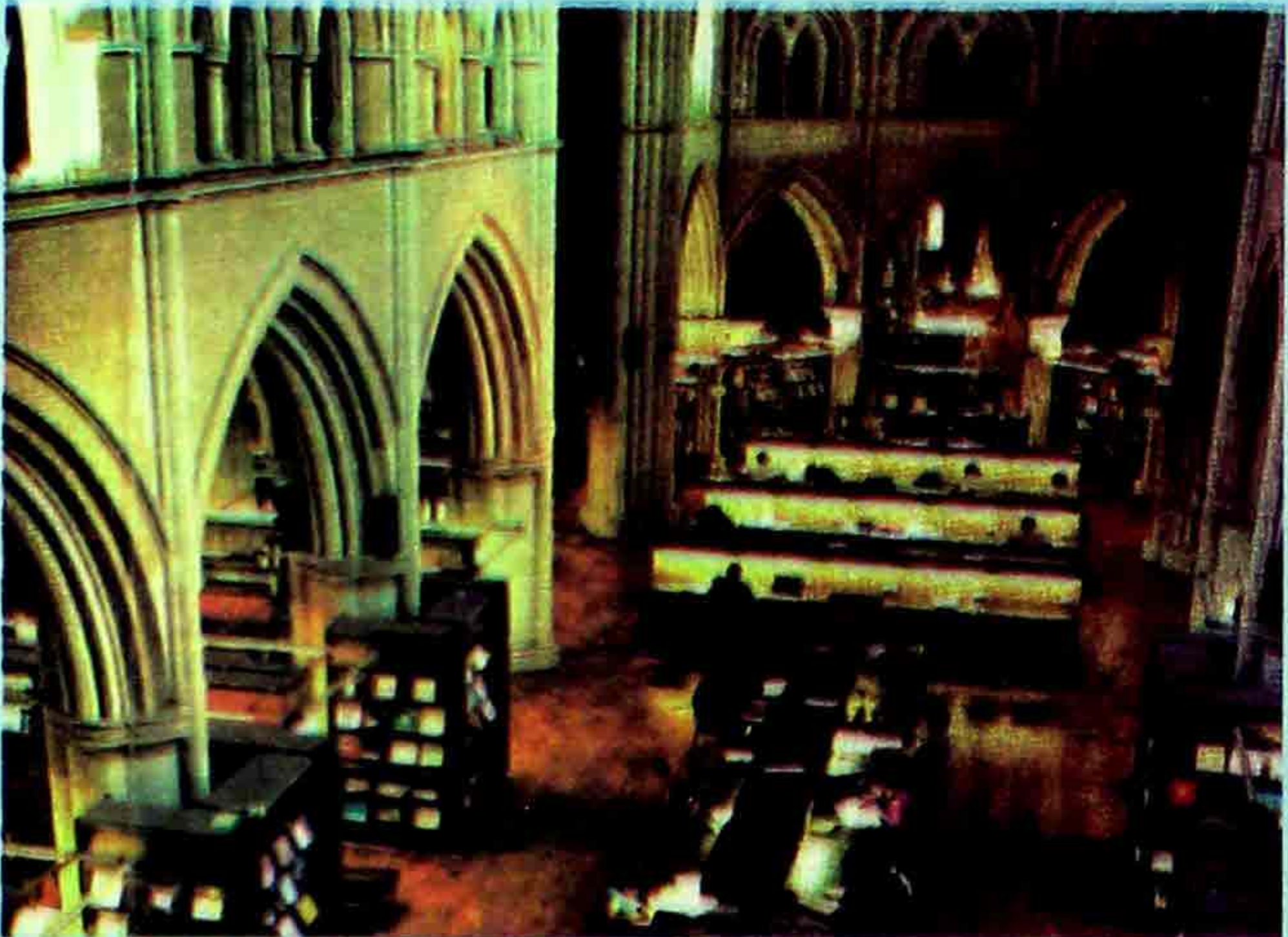

မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းနှစ်ချုပ် (၂၀၁၀) အထူးဆောင်းပါး

သန်လျင်မောင်ဝင်း၏

၁၉၄၉ ခုနှစ်တွင် သန်လျင်မြို့၊ ဗိုလ်ချုပ်ရွာ၌ မြန်မာစာ အထက်တန်းပြဆရာကြီး ဦးညွန့်မောင်၊ ဒေါ်ကျင်သိန်းတို့က မွေးဖွားသည်။ ၁၉၇၈-၈၀ ကာလတွင် ပခုက္ကူဒေသကောလိပ် ၌ အင်္ဂလိပ်စာနည်းပြဆရာ၊ ၁၉၈၁-၈၄ ကာလတွင် ပဲခူးဒေသ ကောလိပ်၌ နိုင်ငံရေးသိပ္ပံ နည်းပြဆရာ၊ ၁၉၈၅-၈၈ ကာလတွင် အနုပညာဦးစီးဌာန၌ ဦးစီးအရာရှိအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ သည်။ ၁၉၉၈ခုနှစ်တွင် ယဉ်ကျေးမှုတက္ကသိုလ် ဇာတ်သဘင်ပညာ ဌာန ဌာနမှူးအဖြစ်တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ပြီး တွဲဖက်ပါမောက္ခရာထူး ဖြင့် အငြိမ်းစားယူသည်။ အမေရိကန်၊ ကိုလံဘီယာ၊ တရုတ်၊ ဂျပန်၊ ထိုင်း စသည့်နိုင်ငံများ၌ ယဉ်ကျေးမှုရေးရာနှင့်ပတ်သက်၍စာတမ်းဖတ် ခြင်း၊ဟောပြောခြင်း၊အစည်းအဝေးတက်ရောက်ခြင်းနှင့်အတူယဉ် ကျေးမှုအဖွဲ့များအားဦးဆောင်၍ မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုအနုသုခုမရေး ရာများကို ဖော်ထုတ်တင်ပြခဲ့သည်။ ၁၉၉၆ ခုနှစ် မြန်မာ့ခရီးသွား နှစ်တွင် မြန်မာအကစာအုပ်ကို အင်္ဂလိပ်-မြန်မာနှစ်ဘာသာဖြင့်ရေး သားထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် စာပေဗိမာန်စာမူဆု ကဗျာ (တတိယဆု)၊ ပြဇာတ် (တတိယဆု)၊ ပခုက္ကူဦးအုံးဖေ စာပေဆု ကျမ်းစာမူ (တတိယဆု) များကို ရရှိခဲ့သည်။ ရေးသားခဲ့သောစာအုပ် များအနက် မြန်မာဇာတ်ကြီးစာအုပ်သည် ထင်ရှားသည်။ စာနယ်ဇင်း များတွင်အယ်ဒီတာ၊ အတိုင်ပင်ခံအယ်ဒီတာအဖြစ် ဆောင်ရွက် ခဲ့သည်။ ကလောင်အမည် များအနေနှင့် သန်လျင်မောင်ဝင်းဝါ၊ ဦးရဲထွဋ် (ယဉ်ကျေးမှု တက္ကသိုလ်)နှင့် ရတနာဥဒေါင်းအောင်တို့ ဖြစ်ပြီး အမည်ရင်းမှာ ဦးရဲထွဋ် ဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာ့တက္ကသိုလ်များနှင့်ရုပ်ရှင်ပညာ

ရုပ်ရှင်သည် ယနေ့အချိန်အခါတွင် ဖျော်ဖြေရေးထက်ကျော်လွန်သော မိဒီယာတစ်ခုအနေဖြင့် အဓိပ္ပာယ်ကျယ်ဝန်းလာခဲ့သည်။ သရုပ်ဆောင်မှုစွမ်းရည်၊ စက်ပစ္စည်းအသုံးပြုမှုစွမ်းရည်၊ စိတ်ကူး၊ စိတ်သန်းနှင့်ယှဉ်သော အနုပညာရေးရာပတ်စောင်းမှုစွမ်းရည်များနှင့်ပေါင်းစပ်ကာ ရုပ်ရှင်အဖြစ် အများပြည်သူအား ပြန်လည်တင်ပြရသောလုပ်ငန်းတစ်ခုဖြစ်သည်နှင့်အညီ ၎င်းသည် ပညာရပ်တစ်ခု အနေဖြင့် လေးနက်စိုင့်မာစွာ တည်ရှိလာခဲ့သည်။ ကမ္ဘာ့တက္ကသိုလ်ကြီးများ၏ ပညာသင်ကြားရေး နှင့်လေ့ကျင့်ရေးဌာနများက ရုပ်ရှင်ပညာကို ပြဋ္ဌာန်းသင်ကြားပေးခဲ့သည်။ ဤတွင်ရုပ်ရှင်နှင့်အတူ ရင်ပေါင်တန်းလိုက်နေသည့် ဓာတ်သဘင်၊ ရုပ်မြင်သံကြားပညာရပ်များကိုလည်း သင်ကြားပို့ချ လာခဲ့သည်။

ယနေ့ကမ္ဘာတွင် ခေတ်စားနေသော ဝေါဟာရ ဖြစ်သည့် 'မိဒီယာ' ဟုခေါ်သော စာပေ၊ ဂီတ၊ ဓာတ်သဘင်၊ ရုပ်ရှင်၊ တီဗွီ၊ ရေဒီယို၊ ဗီဒီယို စသည့် လူထုဆက်ဆံရေး ကြားခံနယ်အသီးသီးတွင် ရုပ်ရှင်ကို ပညာရပ်တစ်ခုအဖြစ် အလေးအနက်ထား သင်ကြားပေးလျက်ရှိသည်။ ရုပ်ရှင်ကိုသာမက တယ်လီဗီးရှင်းခေါ် ရုပ်မြင်သံကြားသည်လည်း ရုပ်ရှင်နှင့်အတူ ရင်ပေါင်တန်း၍ မိဒီယာလေ့လာလိုက်စားသူများအတွက် ဆည်းပူးစရာ ဘာသာရပ်တစ်ခု ဖြစ်လာသည်။ ထို့ကြောင့် ကမ္ဘာ့တက္ကသိုလ်အများစုတွင် ရုပ်ရှင်ပညာ (Film Studies) ဟူ၍လည်းကောင်း၊ အချို့တက္ကသိုလ်များ၌ ရုပ်ရှင်နှင့် ရုပ်မြင်သံကြားပညာ (Film and Television Studies) ဟူ၍လည်းကောင်း အသီးသီး ပို့ချလာခဲ့သည်။

ရုပ်ရှင်ကို အင်္ဂလိပ်ဝေါဟာရအနေဖြင့် စိနီမာ (Cinema) ဟူ၍လည်းကောင်း၊ အမေရိကန်အင်္ဂလိပ်ဝေါဟာရအနေဖြင့် မူဗီ (Movie) ဟူ၍လည်းကောင်း၊ နောက်ပိုင်းတွင် ဖလင် (Film) ဟူ၍လည်းကောင်း သုံးနှုန်းလာကြသည်။ ရုပ်ရှင်ရုံကို ဗြိတိသျှအင်္ဂလိပ်တို့က စိနီမာ (Cinema) ဟူ၍၊ အမေရိကန်အင်္ဂလိပ်တို့က မူဗီသီရေတာ (Movie theatre) ဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်ကြသည်။ စိနီမာ (Cinema) ဟူသောဝေါဟာရနှင့် တစ်ဆက်တည်း ရုပ်ရှင်ကြည့်သူ (Cinema-Goer သို့မဟုတ် Film Goer)

မြင်ကွင်းကျယ်ရုပ်ရှင် (Cinema-Scope)၊ တီထွင်ဆန်းသစ်သော ရုပ်ရှင်ရိုက်ချက်၊ ဖန်တီးချက်များ (Cinematic Effects or Techniques)၊ ရုပ်ရှင်ဖန်တီးထုတ်လုပ်သည့်အတတ်ပညာ (Cinematography)၊ သရုပ်မှန်ဘဝ (RealLife) နှင့်ပတ်သက်သောရုပ်ရှင် အနုပညာကို အင်္ဂလိပ်စာပေတွင် အသုံးတွင်ကျယ်နေသော ပြင်သစ်ဝေါဟာရအရ စိနီမာဗေရီတေး (Cinema-Vente) သို့မဟုတ် စိနီဗေရီတေး (Cine-Vente)၊ ရုပ်ရှင်ချစ်သူကို စိနီဖိုင်း (Ciniphile) စသည်ဖြင့် ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲကြသည်။

မူဗီဟု သောဝေါဟာရနှင့် တစ်ဆက်တည်း ရုပ်ရှင်ကြည့်သူ (Movie-Goer)၊ ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင် (Moviestar or Filmstar)၊ ရုပ်ရှင်ဒါရိုက်တာ (Movie Director) စသည်ဖြင့် အသီးသီးသုံးနှုန်းကြသည်။

ဖလင် ဟူသောဝေါဟာရနှင့် တစ်ဆက်တည်း ရုပ်ရှင်ထုတ်လုပ်သူ (Film Maker)၊ စာပေဝတ္ထုစသည်ကို ရုပ်ရှင်အသွင်ပြောင်းခြင်း (Filmic Interpretation)၊ ထူးခြားသောအကြောင်းအရာအလိုက် စုစည်းထားသော ရုပ်ရှင်ကားများစာရင်း (Filmography)၊ ထိတ်လန့်ချောက်ချားဖွယ်ရာရုပ်ရှင်ကားများနှင့် ယင်းတို့ကို ဖန်တီးသည့် အနုပညာဟန်ကို ပြင်သစ်ဘာသာမှ ကူးပြောင်းရောက်ရှိလာသော အင်္ဂလိပ်ဝေါဟာရ ဖလင်နွား (Film noir) စသည့်ဝေါဟာရများ ပေါ်ပေါက်လာသည်။

စီနီမာ (Cinema) ဟူသော ဝေါဟာရမှာ ၁၈၉၅ ခုနှစ်တွင် စတင်ပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်သည်။ ပြင်သစ် နိုင်ငံမှ ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက်ဖြစ်သော အော်ဂုတ်စ် (Auguste) နှင့် လူးဝီလူမီရ (Louis Lumiere) တို့က စီနီမာတိုဂရပ်ဖီ (Cinematography) ခေါ် ရုပ်ရှင် ရိုက်စက်တစ်ခုထုတ်ဖော်ခဲ့သည်။ ယင်းရုပ်ရှင်ရိုက်စက် ၏အမည်မှအစပြု၍ ယနေ့အသုံးပြုနေသည့်ရုပ်ရှင် (Cinema) ဟူသော ဝေါဟာရပေါ်ထွန်းလာခဲ့သည်။

စီနီမာ(Cinema) မပေါ်ခင်က လူအများစု၏ စိတ်ကူးရသများကို စာအုပ်များထဲတွင်သာ ဖတ်ရှုခံစား ကြရသည်။ စီနီမာပေါ်ပေါက်လာသောအခါ လူအများစု သည် မိမိတို့ပတ်ဝန်းကျင်ဘဝ၏ ကွဲပြားခြားနားသော သရုပ်သဏ္ဍာန်များကို မြင်တွေ့ခွင့်ရလာသည်။ စီနီမာက လူသား၏အမြင်ကို ပြောင်းလဲပစ်လိုက်သည်။ လူ့ဘဝ ဇာတ်လမ်းစုံတို့ကို ရှင်သန်လှုပ်ရှားပြောဆိုပြနေသည့် ပကတိလူများ ပါဝင်သရုပ်ဆောင်၍ ရိုက်ကူးတင်ပြ လိုက်သောအခါ ကြည့်ရှုနေသူများအဖို့ ပို၍နိုးကြား သောအာရုံဖြင့် ခံစားခွင့်ရလာသောကြောင့် ရုပ်ရှင်သည် ယနေ့ထိတိုင် ရှင်သန်နေခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်ပင် အမေရိကန်မှ ရုပ်ရှင်ထုတ်လုပ်ရာ ဟောလီဝုဒ် (Hol-lywood) ကို စိတ်ကူးစက်ရုံ (Dream Factory) ဟု တစ်ချိန်က တင်စားခေါ်ဝေါ်ခဲ့ကြသည်။ စီနီမာတိုဂရပ်ဖီ (Cinematography) ခေါ် ရုပ်ရှင်ရိုက်စက် မပေါ်ပေါက်မီ က ကီနီတိုစကုတ် (Kinetoscope) ခေါ် လူတစ်ဦးတည်း ကြည့်ရှုရသော ရုပ်ရှင်ပြစက်မျိုး ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ ကီနီတိုစကုတ် (Kinetoscope) မှ စီနီမာတိုဂရပ်ဖီ (Cinematography) ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ယခုအခါရုပ်ရှင်ပညာသည် နိုင်ငံတကာက အလေးထား ရသောပညာရပ် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ခေတ်မီ ရုပ်ရှင်ရိုက် စက်များ၊ ရုပ်ရှင်ပြစက်များ၊ ဒီဗီဒီပြစက်များဖြင့် ကမ္ဘာ့ ရုပ်ရှင်ကားကြီးများကို အိမ်တွင်ရုပ်မြင်သံကြားစက်ဖြင့် မိသားစုများ ကြည့်ရှုခံစားနိုင်ကြပြီဖြစ်သည်။

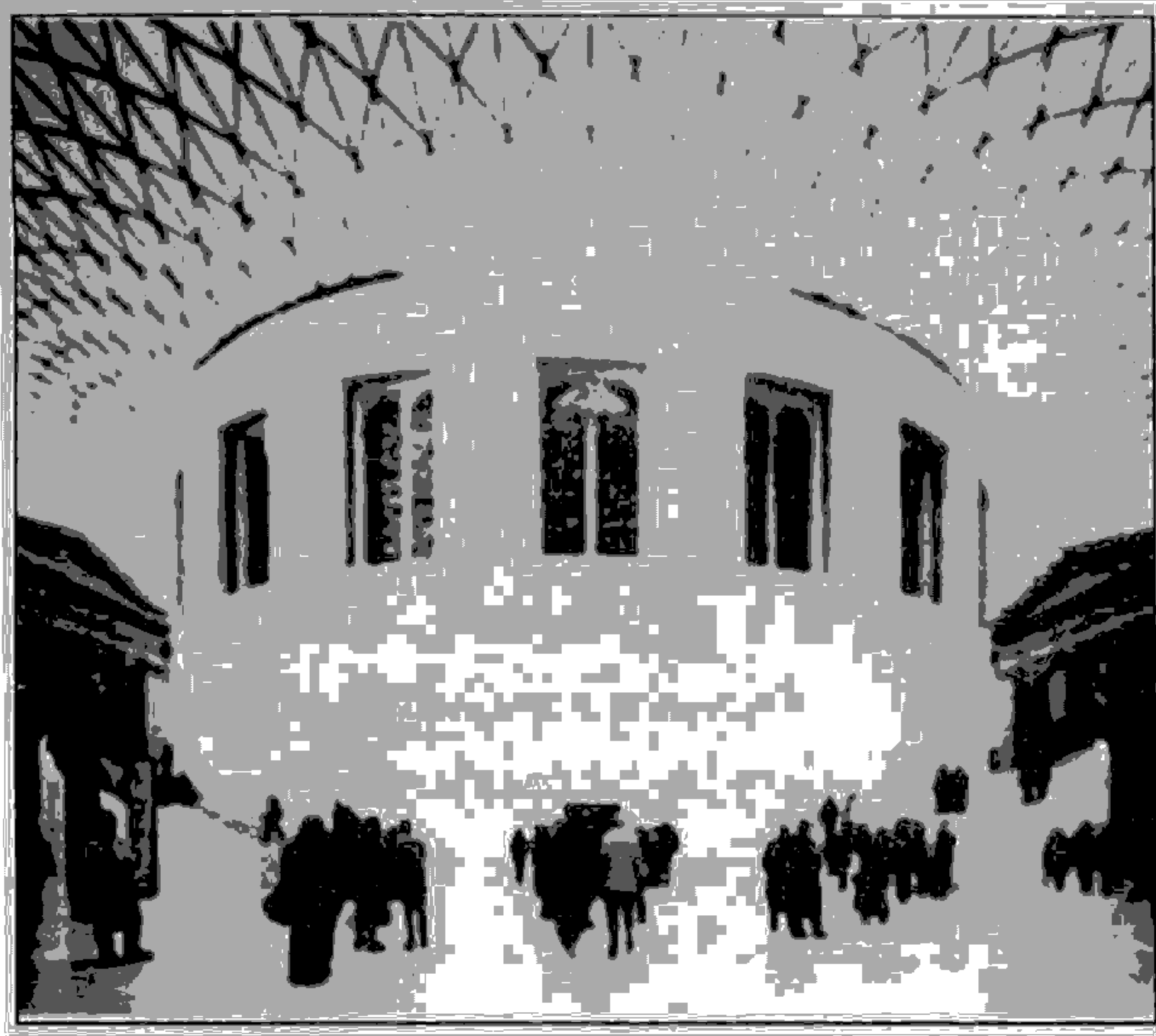
ယနေ့ခေတ်တွင် အမေရိကန်ရုပ်ရှင်လောကမှ ဒါရိုက်တာစပီးလ်ဘာ့ဂ် (Spielberg) ရိုက်ကူးသော ပျောက်ဆုံးနေသောကမ္ဘာ (The Lost World) နှင့် ဂျူရပ်ဆစ်ဥယျာဉ် (Jurassic Park) ကဲ့သို့သော သိပ္ပံ

ရုပ်ရှင်ပညာနှင့်ပြဇာတ်ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ရ လော်ရာဝိုက်နစ်စ်

ဆန်းကြယ် ကမ္ဘာကျော်ရုပ်ရှင်ကားကြီးများထဲတွင် ပါဝင်သည့် ဒိုင်နိုဆောခေါ် ရှေးသတ္တဝါကြီးများကို ဖန်တီးရာတွင် စက်ရုပ်သတ္တဝါများဖန်တီးနိုင်သည့် စတန်ဝင်စတန် (Stan Winstan) ကဲ့သို့သော ကျွမ်းကျင် ပညာရှင်များ၏အခန်းကဏ္ဍ လွန်စွာအရေးပါလာသည်။ စတန်ဝင်စတန်က ကြောက်မက်ဖွယ်ရာ သက်ရှိ သတ္တဝါနှင့် အရွယ်အစားပုံသဏ္ဍာန်တူသော စက်ရုပ် များတည်ဆောက်ပေးရသည်။ ယင်းစက်ရုပ်နည်းပညာ ဖြင့် တည်ဆောက်ရသော ဒိုင်နိုဆောများကို ကာတွန်း ပညာနှင့် အီလက်ထရွန်နစ်ပညာ ပေါင်းစပ်ပြုလုပ်ထား သော ဒိုင်နိုဆောများ (Animatronic dinosaurs) ဟု ခေါ်သည်။ ယင်းအင်နီမက်ထရွန်နစ် စက်ရုပ်ဒိုင်နိုဆော မျိုး နှစ်ကောင်ပါဝင်သည်။ တစ်ကောင်လျှင် အမေရိကန် ဒေါ်လာ (၁) သန်းစီ အကုန်အကျခံ တည်ဆောက်ထား ရသည်။ ယင်းဒိုင်နိုဆောစက်ရုပ် (T.Rexes ဟုလည်း ခေါ်) ကို ကွန်ပျူတာဖြင့် ထိန်းချုပ်လှုပ်ရှားစေပြီး ရုပ်သေးဆရာ (puppeteer) ဟုခေါ်သော ပညာရှင်(၁၀) ဦးပါဝင်သည့်အဖွဲ့က စက်ရုပ်များကို ရုပ်ရှင်ဇာတ်ဝင် ခန်းများနှင့်အံဝင်ခွင်ကျဖြစ်အောင် သက်ဝင်လှုပ်ရှားပေး ရသည်။ အန္တရာယ်လည်းရှိသဖြင့် သတိဝီရိယဖြင့် သက်ဝင်လှုပ်ရှားစေကြရသည်။

ဤမျှပြောင်းလဲတိုးတက်လာသည့် ရုပ်ရှင်ပညာ သည် သြဇာလွှမ်းမိုးလာခဲ့သည်နှင့်အမျှ ရုပ်ရှင် ပညာရှင် များတိုးပွားဖြစ်ထွန်းအားဖြည့်နိုင်ရန် ကမ္ဘာတက္ကသိုလ်

ရုပ်ရှင်ပညာများသင်ကြားပို့ချလျက်ရှိသည့် အင်္ဂလန်ရှိ ကွင်းမေရီတက္ကသိုလ်

ကြီးများက ရုပ်ရှင်ပညာဌာနများ ဖွင့်လှစ်ပို့ချကာ ရုပ်ရှင် ပညာ မျိုးဆက်သစ်များ မွေးထုတ်ပေးလာခဲ့သည်။

ပထမဦးစွာ အင်္ဂလန်နိုင်ငံမှ ကွင်းမေရီလန်ဒန် တက္ကသိုလ်ကြီး (Queen Mary, University of London) ၌ပို့ချနေသော ရုပ်ရှင်ပညာရပ်အကြောင်း တင်ပြပါမည်။ ပို့ချသောဘာသာရပ်များမှာ

- (၁) ရုပ်ရှင်ပညာနှင့်ခေတ်ပြိုင်စာပေ (Comparative Literature with Film Studies) ဘွဲ့ ၊ B.A/CLWFS (၃နှစ်သင်တန်း) ရုပ်ရှင်ပညာနှင့် ခေတ်ပြိုင်စာပေနှိုင်းယှဉ်လေ့လာချက် ၊ ဆက်နွယ်လေ့လာချက်များပါဝင်သည်။ စာပေလေ့လာမှုကိုအလေးပေးသည်။ ဂန္ထဝင် ခေတ်မှသည်(၂၁) ရာစုခေတ် စာပေအထိ ပါဝင်သည်။ နိုင်ငံနှင့်ယဉ်ကျေးမှုဘောင် အတွင်းစာပေ၏ဦးတည်ချက်အခြေခံနှင့် ခေတ်အဆက်ဆက် လှုပ်ရှားမှုများကို လေ့လာသည်။

ခေတ်ပြိုင်စာပေသည် နယ်ပယ်တစ်ခု နှင့်တစ်ခု ဆက်စပ်နှိုင်းယှဉ်လေ့လာခြင်းဖြစ် သည်။ ခေတ်အသီးသီး၊ ကမ္ဘာ့ဒေသအသီး

သီး၊ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုအသီးသီးတွင် ရှိနေ သည့် မူရင်းစာပေများကို ဆက်နွယ်နှိုင်းယှဉ် လေ့လာခြင်း၊ စာပေနှင့်ရုပ်ရှင်၊ တေးဂီတ၊ ဗီဒီယိုရုပ်မြင် စသည့် အရပ်ဖြင့်ဖန်တီးသော အနုပညာများနှင့် ခေတ်ပေါ်ယဉ်ကျေးမှု တို့တစ်ခုနှင့်တစ်ခု နှိုင်းယှဉ်လေ့လာမှု ပါဝင်သည်။

ယခုအခါ ပူးတွဲဂုဏ်ထူးတန်း အစီအစဉ် တစ်ရပ်အဖြစ် မူရင်းခေတ်ပြိုင်စာပေနှင့် ရုပ်ရှင်ပညာအပြင် အင်္ဂလိပ်၊ ပြင်သစ်၊ ဂျာမန်၊ ရုရှား၊ စပိန်ဘာသာစကား ရုပ်ရှင် ပညာ၊ သမိုင်းသို့မဟုတ် ဘာသာဗေဒ ဘာသာရပ်များကိုပါတွဲဖက်သင်ကြားပေးသည်။ မိမိဘာသာစကားမှလွဲ၍ အခြားဘာသာ စကားတစ်ခုခု တတ်မြောက်ရန်လိုသော ကျောင်းသားများအတွက်ဥရောပ၊ လက်တင် အမေရိကနှင့် အခြားနိုင်ငံများမှ စာပေများနှင့် ယဉ်ကျေးမှုများကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကား သို့ပြန်ဆိုသည် English Translation ဘာသာရပ်တွင် လေ့လာသိရှိနိုင်သည့် အစီ အစဉ် ဖြစ်သည်။

အခြားဝတ္ထုတိုဘာသာရပ်တွင် ဂရိဒဏ္ဍာရီ များကို ဖတ်ရှုလေ့လာခြင်း၊ ပြန်လည်ရေး သားခြင်း၊ ဥရောပဝတ္ထုများ၏ စာပေနှင့် စာဖတ်သူများ၏ ယဉ်ကျေးမှုအခြေခံများ၊ လန်ဒန်မြို့ကြီးနှင့်ပတ်သက်၍ ခေတ်သစ် ဥရောပစာပေ၊ ရုပ်ရှင်နှင့်ပန်းချီ၊ ပန်းပု အနု ပညာရပ်များတွင် တင်ပြသည့်အခါ ဖန်တီး ထားသည့် အနုပညာရပ်များ၊ ကဗျာစာပေ လေ့လာချက်၊ စာပေခေတ်သစ်ဝါဒ၏ အာရုံငါးပါးဖန်တီးချက်များ ဘာသာပြန် အတတ်ပညာဆိုင်ရာ သဘောတရားနှင့် လက်တွေ့ကဲ့သို့သော ထူးခြားသောလေ့လာ မှုများ ပါဝင်သည်။

အင်္ဂလိပ်ဘာသာဗေဒနှင့် ပြဇာတ်ပညာကို သင်ကြားပေးသော ပါမောက္ခလီဆာဂျာဒီနိုး

(၂) ရုပ်ရှင်ပညာ(သီးသန့်) (Film Studies)

ဘွဲ့၊ B.A/ FSt (၃နှစ်သင်တန်း) ရုပ်ရှင်ပညာ၊ သီးသန့်ဂုဏ်ထူးတန်း အစီအစဉ်တွင် နိုင်ငံတကာရုပ်ရှင်လှုပ်ရှားမှုများ၊ ရုပ်ရှင်လောကမှထင်ရှားပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ရုပ်ရှင်စာပေဆိုင်ရာ လေ့လာမှု၊ ရုပ်ရှင်သဘောတရားများ ပါဝင်သည်။

ပထမနှစ်တွင် ရုပ်ရှင်ပညာ၏ အခြေခံအုတ်မြစ်သဘောဖြစ်သော ရုပ်ရှင်သမိုင်း၊ ဥရောပရုပ်ရှင်ထုတ်လုပ်ရေး၊ ရုပ်ရှင်ပညာဆိုင်ရာ ဘာသာစကား၊ ခံယူချက်၊ နည်းပညာများနှင့် ပတ်သက်၍ ဘာသာရပ်(၈)မျိုး ပါဝင်သည်။

နောက်ပိုင်းတွင် ရုပ်ရှင်သဘောတရားနှင့် မိမိတို့ အထူးပြုလေ့လာလိုသော ပညာရပ်များကို စိတ်ကြိုက်သင်ယူခွင့်ပေးသည်။

နောက်ဆုံးနှစ်တွင် ဌာနမှကြီးကြပ်စီစဉ်သော ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူးထုတ်လုပ်ဖန်းတီးသည့် အစီအစဉ်တွင် ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ပါဝင်ရသည်။ မိမိတို့ အထူးပြုလေ့လာမှု နယ်ပယ်နှင့်ပတ်သက်သည့် တိုးတက်သောလေ့လာမှုကဏ္ဍများလည်း ပါဝင်သည်။

သင်ကြားရေးအစီအစဉ်အတွက် စာအုပ်စာပေ၊ ဗီဒီယို၊ ဒီဗီဒီခွေများ၊ ဒစ်(စ်)ပြားများဖြင့် ပြည့်စုံအောင် အားဖြည့်ထားသော စာကြည့်တိုက်၊ ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူးရေးဆိုင်ရာ လိုအပ်သည့် စက်ကိရိယာများဖြင့် အပြည့်တပ်ဆင်ထားသော စာသင်ခန်းများက အထောက်အကူပြုထားသည်။

ရုပ်ရှင်ပညာကို ကွင်းမေရီတက္ကသိုလ်ရှိ ရှာလန်ဒန်မြို့ကြီး၌ သင်ကြားရသည့် အခွင့်အလမ်းဖြစ်ပြီး လန်ဒန်ရုပ်ရှင်လောက၏ ထူးခြားသော လှုပ်ရှားမှုများ၊ ရုပ်ရှင်ထုတ်လုပ်သည့် နေရာများကလည်း သင်ကြားရေးအတွက် လက်တွေ့ကွင်းဆင်းလေ့လာစရာများ စီစဉ်ထားသည်။

ပထမနှစ်တွင် ရုပ်ရှင်ပညာနိဒါန်းအဖြစ် ရုပ်ပုံသဏ္ဍာန်အမျိုးမျိုး၊ ရုပ်ရှင်၏ အနုပညာအခြေခံသဘောတရား၊ ရုပ်ရှင်ကို ဝေဖန်ရေးရှုထောင့်အမြင်မှ ချဉ်းကပ်လေ့လာခြင်း၊ အယ်ဖရက်ဟစ်ချ်ကဲ့သို့ ဘဝနှင့်ရုပ်ရှင်ပညာ၊ ဥရောပရိုးရာဓလေ့၊ ရုပ်ရှင်ဒါရိုက်တာပညာ၊ ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူးထုတ်လုပ်ရေးပညာတို့ကို သင်ကြားသည်။

ပါမောက္ခလီဆာဂျာဒီနိုးက ရိုက်စမ်းယား၏ပြဇာတ်တစ်ပုဒ်ကို သင်ကြားပြသစဉ်

ကမ္ဘာတက္ကသိုလ်များနှင့်ရုပ်ရှင်ပညာ

ဒုတိယနှစ်တွင် ရုပ်ရှင်သဘောတရား၊ ပြင်သစ်ရုပ်ရှင်လှိုင်းသစ်၊ သရုပ်ဆောင် အနုပညာနှင့် တတိယနှစ်တွင် တိုးတက်သောရုပ်ရှင်သဘောတရားနှင့် လက်တွေ့ဘာသာရပ်(၈)ခု ထပ်မံတိုးချဲ့သင်ကြားပေးသည်။

(၃) ရုပ်ရှင်ပညာနှင့်ဇာတ်သဘင်ပညာ (Film Studies and Drama) ဘွဲ့၊ B.A/ FSt Dr (၃နှစ်သင်တန်း) ရုပ်ရှင်နှင့်ဇာတ်သဘင်အပေါ် ဝေဖန်ရေးအမြင်ဖြင့် (၂၁)ရာစု၏ သဘောတရား၊ အနုပညာတင်ဆက်မှုကို ပေါင်းစပ်လေ့လာရသည်။

ပထမနှစ်တွင် ရုပ်ရှင်ပညာနိဒါန်း၊ သရုပ်ဆောင်မှုအနုပညာ၊ သမိုင်းစဉ်ဆက် ဖျော်ဖြေတင်ဆက်မှုများ၊ ဒုတိယနှစ်တွင် ရုပ်ရှင်သဘောတရား၊ ပြင်သစ်လှိုင်းသစ် ရုပ်ရှင်၊ လန်ဒန် အစဉ်အလာဇာတ်သဘင်ပညာစာပေနှင့် အနုပညာပေါင်းကူးမှု စသည်တို့နှင့် တတိယနှစ်တွင် ရုပ်ရှင်နှင့် ဇာတ်သဘင်အထူးပြု ဘာသာရပ် (၄)ခုစီကို လေ့လာရသည်။

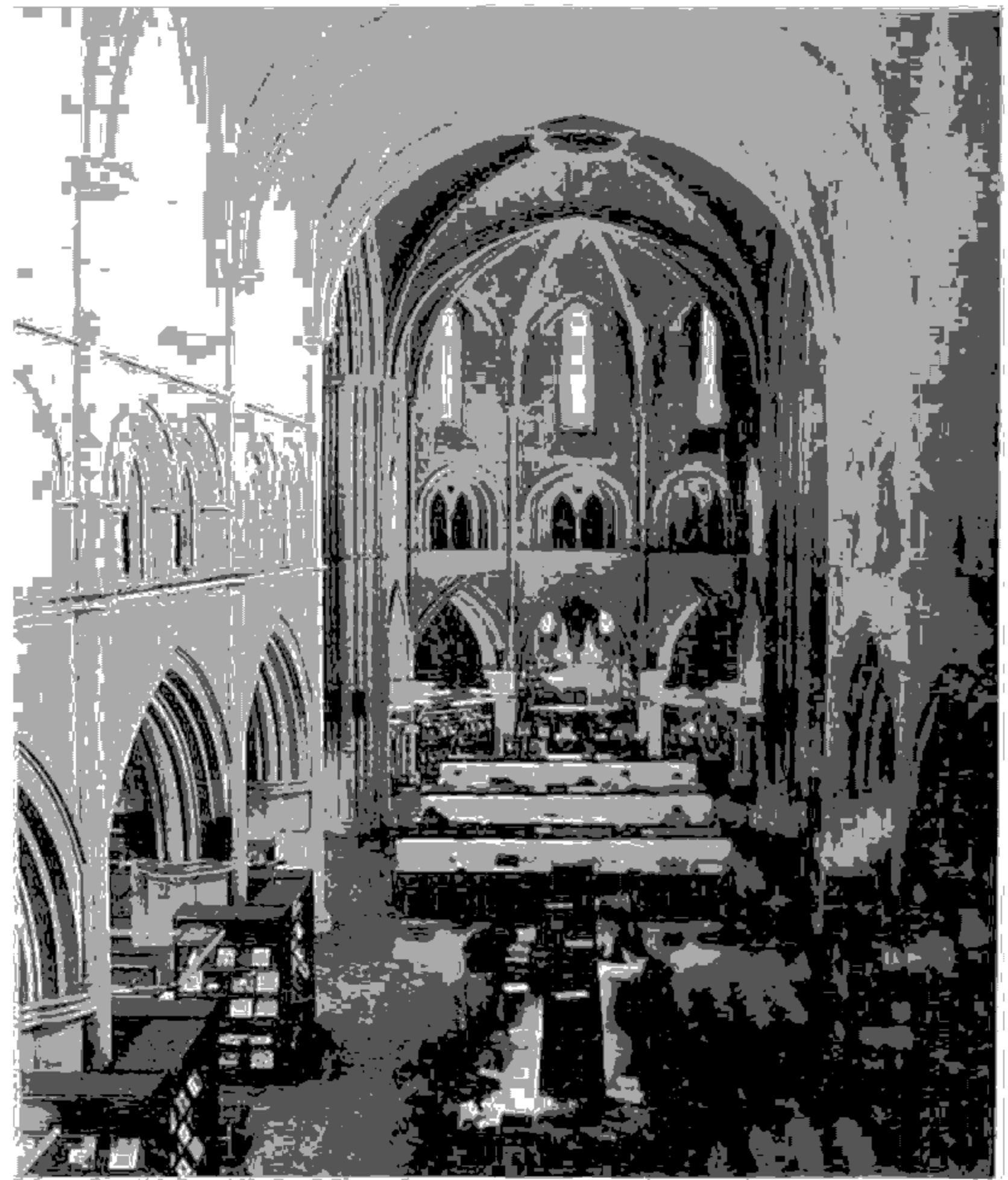
ထို့ပြင်အခြားရုပ်ရှင်ပညာနှင့် ပြင်သစ်၊ ဂျာမနီ၊ ရုရှား၊ စပိန် ဘာသာစကား ယဉ်ကျေးမှုများနှင့် တွဲဖက်လေ့လာသည့် အဓိကဘာသာရပ်များမှာ ရုပ်ရှင်နှင့် သမိုင်းအဓိက (Film Studies and French, German, Hispanic, Russian and Film Studies and History) များကိုလည်း လေ့လာဆည်းပူးခွင့် ရှိသည်။

ဘွဲ့ရပြီးသူများအတွက် အလုပ်အကိုင် အထောက်အကူပြုဌာန (Careers Service) ဖွင့်လှစ်ပြီး အကြံဉာဏ်၊ အထောက်အကူပြု လျက်ရှိသည်။

နောက်ထပ်စိတ်ဝင်စားဖွယ် ရုပ်ရှင်ပညာဘွဲ့ကြို ဘွဲ့လွန်ပညာရပ်များကို သင်ကြားပေးလျက်ရှိသည်။ အင်္ဂလန်မှအိတ်ကစ်စိတာတက္ကသိုလ်ကြီး (University

of Exeter) တက္ကသိုလ်ကြီးသည် ရုပ်ရှင်ပညာ M. phil, M.A နှင့် Ph.D ဘွဲ့များနှင့် B.A ဘွဲ့များပေးလျက်ရှိပြီး ဆန်းသစ်ကျယ်ပြန့်သော သင်ကြားမှုအခင်းအကျင်းနှင့် သုတေသန အခြေပြုလေ့လာမှုကို ဇောင်းပေးသော တက္ကသိုလ်ကြီးဖြစ်သည်။

ဘွဲ့လွန်ကျောင်းသားများအတွက် အထောက်အကူပြုဌာနများ၌ ဒါရိုက်တာ၊ ပါမောက္ခစုစန့်ဟေးဝပ် (Director: Professor Susan Hayward) ဦးစီးညွှန်ကြားသော ရုပ်ရှင်ပညာသုတေသနဗဟိုဌာန (Centre for Research into Film Studies) လည်း တစ်ခုအပါအဝင်

ကွင်းမေရီတက္ကသိုလ်စာကြည့်တိုက်

ဖြစ်သည်။ နောက်ထပ်ရုပ်ရှင်နှင့် ခေတ်ပေါ်ယဉ်ကျေးမှု သမိုင်းဆိုင်ရာ ဘေးဒေါက်ဂလတ်စ်ဗဟိုဌာန (Bill Douglas Centre for the History of Cinema and Popular Culture) လည်းပါဝင်သည်။ ယင်းဗဟိုဌာနတွင် ရုပ်မြင်အနုပညာမီဒီယာ (Visual media) သမိုင်းကြောင်းဆိုင်ရာ စာအုပ်ပေါင်း (၂၀,၀၀၀) နှင့် သမိုင်းဝင် မော်ကွန်းပစ္စည်း(၃၀,၀၀၀) ထားရှိသော စာကြည့်တိုက် ကြီးပါဝင်သည်။ ပင်မစာကြည့်တိုက် (Main Library) တွင်လည်းဒီဗီဒီနှင့်ဗီဒီယိုတိပ်ပေါ်တွင် ကူးယူစုဆောင်း

ကမ္ဘာတက္ကသိုလ်များနှင့်ရုပ်ရှင်ပညာ

အိတ်ကဲစ်စီတာ
တက္ကသိုလ်မှ
ပါမောက္ခ ဟီလာရီ
လက်ပင်နဲစကော့တ်

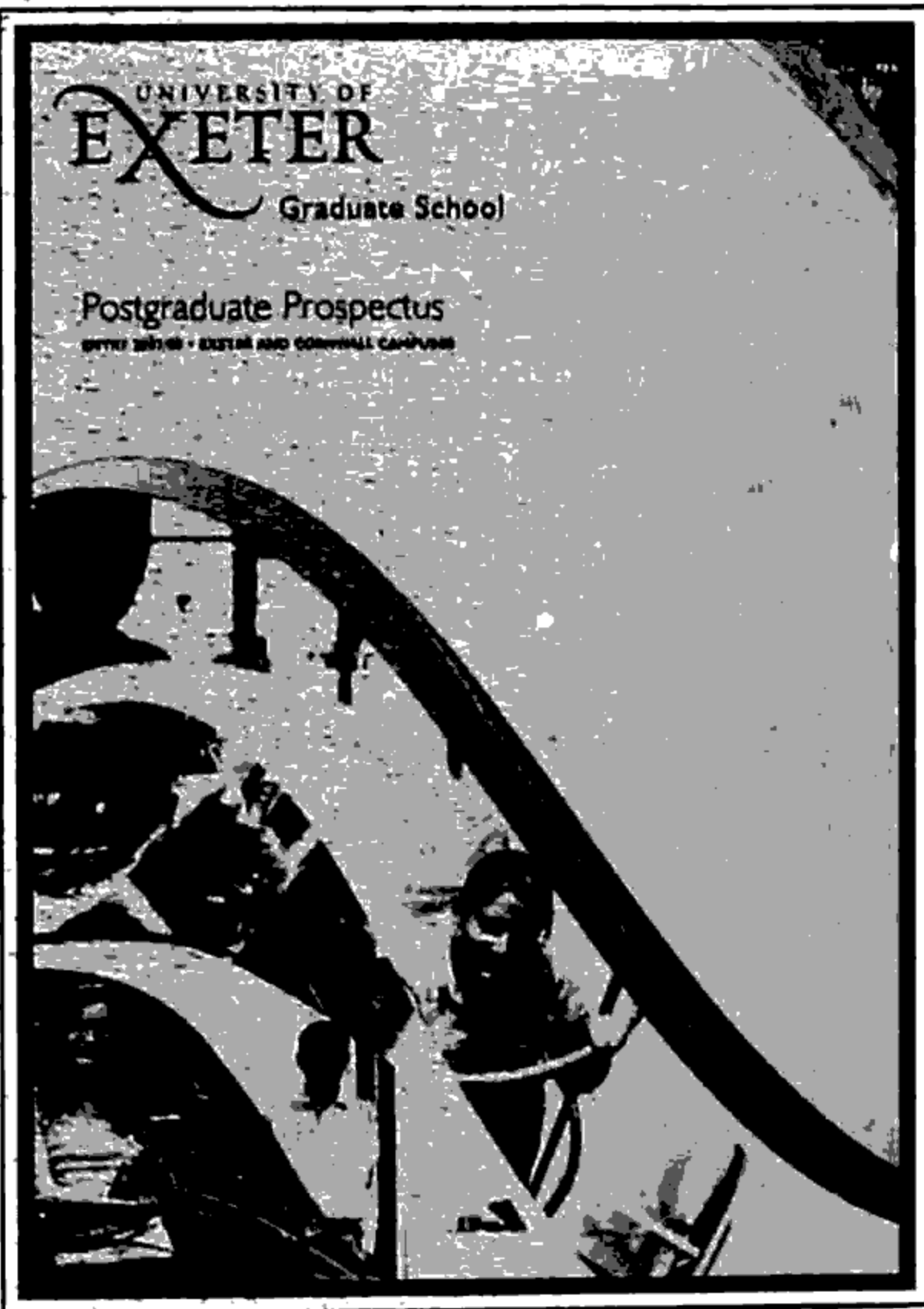
ထားသော ရုပ်ရှင်ကားပေါင်း(၁၀,၀၀၀) ကျော်၊ ရုပ်ရှင်ပညာနှင့်ပတ်သက်သည့် စာအုပ်၊ စာပေ၊ ဂျာနယ်များထားရှိသည်။ ထို့ပြင် ဖီးနစ်အနုပညာဌာန (Phoenix Arts Centre)၊ မီဒီယာဌာန (Media Centre) မှ ရုပ်ရှင်စက်ကိရိယာများ၊ တည်းဖြတ်စက်များအကူအညီယူရသည်။ Ph.D ကျောင်းသားများအတွက် တစ်ဦးချင်းကိုင်တွယ်အသုံးပြုရန် ရုပ်ရှင်ကင်မရာနှင့် လက်တော့ပုံတည်းဖြတ်အထောက်အကူပြုပစ္စည်း (Laptop Editing Facilities) များပေးထားသည်။ ဘွဲ့လွန်ကျောင်းသားတိုင်းအတွက် ကွန်ပျူတာ အထောက်အကူများလည်းပေးထားသည်။

ဘွဲ့လွန်ကျောင်းသားများအနေဖြင့် ကျယ်ပြန့်သော ရုပ်ရှင်သမိုင်းနှင့် သဘောတရားလေ့လာမှုနယ်ပယ်ကို ဆည်းပူးခွင့်ရသည်။ ပြင်သစ်၊ ရုရှား၊ စပိန်နှင့် လက်တင်အမေရိကရုပ်ရှင်၊ အင်္ဂလန်နိုင်ငံရုပ်ရှင်၊ သရုပ်ဆောင်အနုပညာရှင်နှင့်အနုပညာ၊ ပရိသတ် အနေအထား၊ နည်းပညာ၊ ရုပ်ရှင်နှင့်စာပေတို့ ပေါင်းကူးယှက်နွယ်မှုများကို ကျယ်ပြန့်စွာလေ့လာရသည်။

ပါမောက္ခစုစန့်၏ သုတေသနဗဟိုဌာနက ကြီးကြပ်စီစဉ်ပေးသော (၁၅)ရက် တစ်ကြိမ် ရုပ်ရှင်ပညာရပ်ဆိုင်ရာ နှီးနှောဖလှယ်ပွဲအစီအစဉ် (Seminar Programme) ကို ဘွဲ့လွန်ကျောင်းသားများ တက်ရောက်ပါဝင်ဆွေးနွေးရသည်။ ရုပ်ရှင်ပညာရေးဝန်ထမ်းများ အထူးဟောပြောသော ဧည့်သည်အနုပညာရှင်များ၊ ရုပ်ရှင်လောကမှ ပညာရှင်များနှင့် ဘွဲ့လွန်ကျောင်းသားများ တက်ရောက်ကြသည်။ စာတန်းများ ဖတ်ကြားတင်သွင်း

ဆွေးနွေးကြသည်။ ဗြိတိသျှရုပ်ရှင်သိပ္ပံ (British Film Institute) သို့ သုတေသနခရီးသွားရောက်နိုင်ရန် ခေတ်သစ် ဘာသာစကားများ လေ့လာမှုဌာန (Department of Modern Languages) က ငွေကြေးထောက်ပံ့ပေးသည်။ ပြင်သစ်ရုပ်ရှင်ပညာအထူးပြု Ph.D ကျောင်းသားများအတွက် ပါရီ (Paris) သို့မဟုတ် ပြင်သစ်ရှိ ရင်းစံတက္ကသိုလ် (Rennes University) သို့ သုတေသနခရီး သွားရောက်လေ့လာရန် သီးသန့်စီစဉ်ပေးသည်။ ယင်းတက္ကသိုလ်ကြီး၏ ဘွဲ့ရသင်ကြားရေး လက်ထောက်များအဖြစ် တက္ကသိုလ်ချင်း အပြန်အလှန် ပညာလဲလှယ်သင်ကြားရေးအစီအစဉ် (Exchange) အတွက် လျာထားခြင်းခံရရန် အခွင့်အလမ်းလည်း ရနိုင်သည်။ (၃)နှစ် Ph.D ဘွဲ့လွန်အတွက် အဝေးသင်ဘွဲ့ယူ အစီအစဉ်လည်းရှိသည်။

Ph.D ကျောင်းသားအနေဖြင့် ရုပ်ရှင်လက်တွေ့ သုတေသနအစီအစဉ်ပြုလုပ်ရန် ရွေးချယ်ခံရသူသည် ရုပ်ရှင်ပညာဖန်တီးထုတ်လုပ်ရေးတွင် အတွေ့အကြုံရှိရမည်။ ဥပမာ M.A တန်းဘွဲ့လွန်အတွေ့အကြုံ၊ ဘွဲ့ကြိုအတွေ့အကြုံမျိုးအပါအဝင် ပင်ကိုအတွေ့အကြုံများရှိရမည်။ သုတေသနပြုခွင့်တင်သည့် ကျောင်းသားက ၎င်းကိုယ်တိုင်ဖန်တီးသည့် အနည်းဆုံးရုပ်ရှင်ကားအတို(၂)ခုနှင့် ၎င်း၏ရုပ်ရှင်ကားများအတွက် ပိုင်းခြား

အိတ်ကဲစ်စီတာတက္ကသိုလ်လမ်းညွှန်စာအုပ်

ကမ္ဘာတက္ကသိုလ်များနှင့်ရုပ်ရှင်ပညာ

ဝေဖန်ထားသည့် အက်ဆေး(Critical Essay)များတင်ပြရမည်။ ဒီဂျီတယ်ကင်မရာ ကိုင်တွယ်ရိုက်ကူးတတ်ရမည်။ တည်းဖြတ်တတ်ရမည်ဖြစ်သည်။ ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ မွေးထုတ်ရန်သုတေသနလေ့ကျင့်မှု (Specialist Research Training) အစီအစဉ်သည် လက်တွေ့ရုပ်ရှင်ဖန်တီးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ဝေဖန်ရေးအမြင်၊ သဘောတရားရေးအမြင်ဖြင့် ချဉ်းကပ်မှုများ ရင့်သန်စေရန် စီမံထားသောအစီအစဉ်ဖြစ်သည်။ Ph.D ကျောင်းသားများအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏စိတ်ကူးများ၊ အနုပညာ အစီအစဉ်များအတွက် ပြင်ပရုပ်ရှင်ပညာရှင်များနှင့် ပုံမှန်သွားရောက်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးကြရသည်။ သုတေသနအစီအစဉ်သည် သတင်းကားတို့၊ ဝတ္ထုကို ပြန်ရိုက်သောကားကြီး၊ ဗီဒီယိုအနုပညာစသဖြင့် နယ်ပယ်အသီးသီးတွင် ရုပ်ရှင်ပညာကို လက်တွေ့လုပ်ဆောင်နိုင်ရန်စီစဉ်ထားသည်။ သုတေသနကျယ်ပြန့်မှုအတိုင်းအတာ ကျယ်ဝန်းသည်နှင့်အမျှ ရုပ်ရှင်

ဇာတ်ညွှန်းရေးပညာနှင့် ရုပ်ရှင်ဆက်နွယ်မှု၊ သမိုင်းဝင်သတင်းကားရိုက်ကူးမှု၊ လူမှုရေးသတင်းကား ရိုက်ကူးမှု၊ ရုပ်ရှင်လက်တွေ့ပညာနှင့် ဗီဒီယိုထုတ်လုပ်မှု၊ အနုပညာနှင့် အင်စတာလေးရှင်း(Installation ဆိုသည်မှာ ကျယ်ပြန့်သောနေရာအနေအထားတစ်ခုတွင် ပန်းပုရုပ်များ၊ အလင်းပုံရိပ်များ၊ အသံခံစားမှုများ စသည့် အနုပညာ စိတ်ကူးရသအပိုင်းအစများကို ဆက်စပ်ပြ၍ ခံစားမှုရသသစ်တစ်ခု ဖန်တီးထားသောအနုပညာ) စသည့် နယ်ပယ်များနှင့်ပတ်သက်၍ သုတေသနပြုဆန်းစစ်သည့် အက်ဆေးတစ်ခုအနေဖြင့် ရိုက်ကူးဖန်တီးသောရုပ်ရှင် (Film as an investigative essay on film practice, video-art and installation များပါဝင်သည်။ Ph.Dအတွက် ရုပ်ရှင်လက်တွေ့ တင်ပြသည့်အခါ ကဏ္ဍ(၃)ရပ် ပါဝင်တင်ပြရသည်။ တစ်ကားလျှင် လေ့လာတင်ပြချက်ကာလတစ်နှစ်ကြာမြင့်သည့် ရုပ်ရှင် (၃)

လန်ဒန်၏အထင်ကရ ကွင်းမေရီတက္ကသိုလ်

ကမ္ဘာတက္ကသိုလ်များနှင့်ရုပ်ရှင်ပညာ

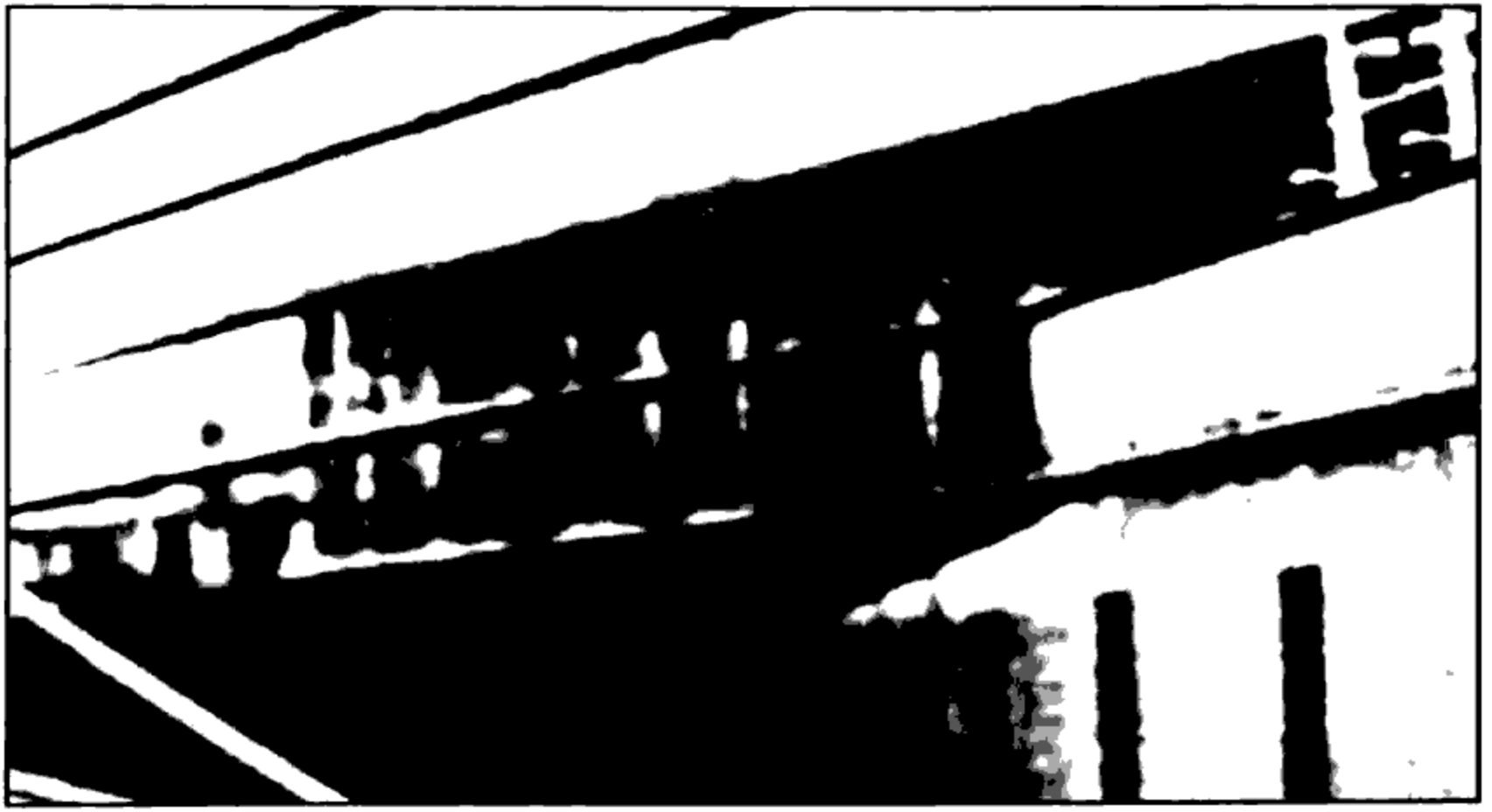
ကား ပါဝင်ရသည်။ ရုပ်ရှင်ကားတိုင်းတွင် ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူက ကိုယ်တိုင်လက်တွေ့ ဖန်တီးခဲ့ရမှုအပေါ် တွင် စိစစ်ဝေဖန်ချက် (Critical Analysis) ရေးသားထားသော စာလုံးပေါင်း (၁၀,၀၀၀) ပါဝင်သည့် အက်ဆေးပါဝင်ရမည်။ ရုပ်ရှင်ကားတိုင်းအတွက် လော့ဂ်စာအုပ် (Log-book ဆိုသည်မှာ ထိုရုပ်ရှင်ကား ရိုက်ကူးစဉ်က လှုပ်ရှားမှု၊ အဖြစ်အပျက်၊ ခရီးစဉ် စသည့်မှတ်တမ်းများ ပါသော မှတ်တမ်းစာအုပ်) တစ်အုပ်စီ ပါရှိရမည်။

အမေရိကန်နိုင်ငံလော့စ်အိန်ဂျယ်လိစ်ရှိ ကယ်လီဖိုးနီးယား လော့စ်အိန်ဂျယ်လိစ်တက္ကသိုလ်ကြီး (University of California Los Angeles, UCLA) ၌ Film School ခေါ် ရုပ်ရှင်ပညာဌာနရှိသည်။ ယင်း Film School ကို အထောက်အကူပြုနေသည့် ယူစီအယ်အေမော်ကွန်းတိုက် (UCLA's ARCHIVES) ရှိသည်။ တက္ကသိုလ်ပရဂျက်အတွင်း ကွန်ဂရက်စာကြည့်တိုက် (The Library of Congress) နှင့် ကပ်လျက်ရှိနေသော ယင်းမော်ကွန်းတိုက်ကြီးသည် ရုပ်ရှင်နှင့်ရုပ်မြင်ကားအများစုကို ထိန်းသိမ်းထားသော အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ အကြီးဆုံးမော်ကွန်းတိုက်ကြီး ဖြစ်သည်။ စီစီဒီမီးလ်၊ ချာလီချက်ပလင်း၊ ဗီဒိုးတို့၏ အသံတိတ်ခေတ် ရုပ်ရှင်ကားများ၊ ပါရာမောင့် (Paramount)၊ တွန်တီရက်စင်ကျူရီဖေါ့စ် (20th Century Fox)၊ ဝါနာဘရားသားစ် (Warner Brothers)၊ ကိုလံဘီယာ (Columbia) နှင့် အာကေအို (RKO) ရုပ်ရှင်ကုမ္ပဏီကြီးများကရိုက်ကူးထုတ်လုပ်ခဲ့သော ဟောလိဝုဒ်ဂန္ထဝင် ရုပ်ရှင်ကားများ၊ ယူနီဗာဆယ် (Universal)၊ ကိုလံဘီယာ (Co

အင်္ဂလိပ်စာနှင့်ပြဇာတ်ပို့စွာဘွဲ့ရ ကတ်စတီမက်ကတ်စကေးလ်

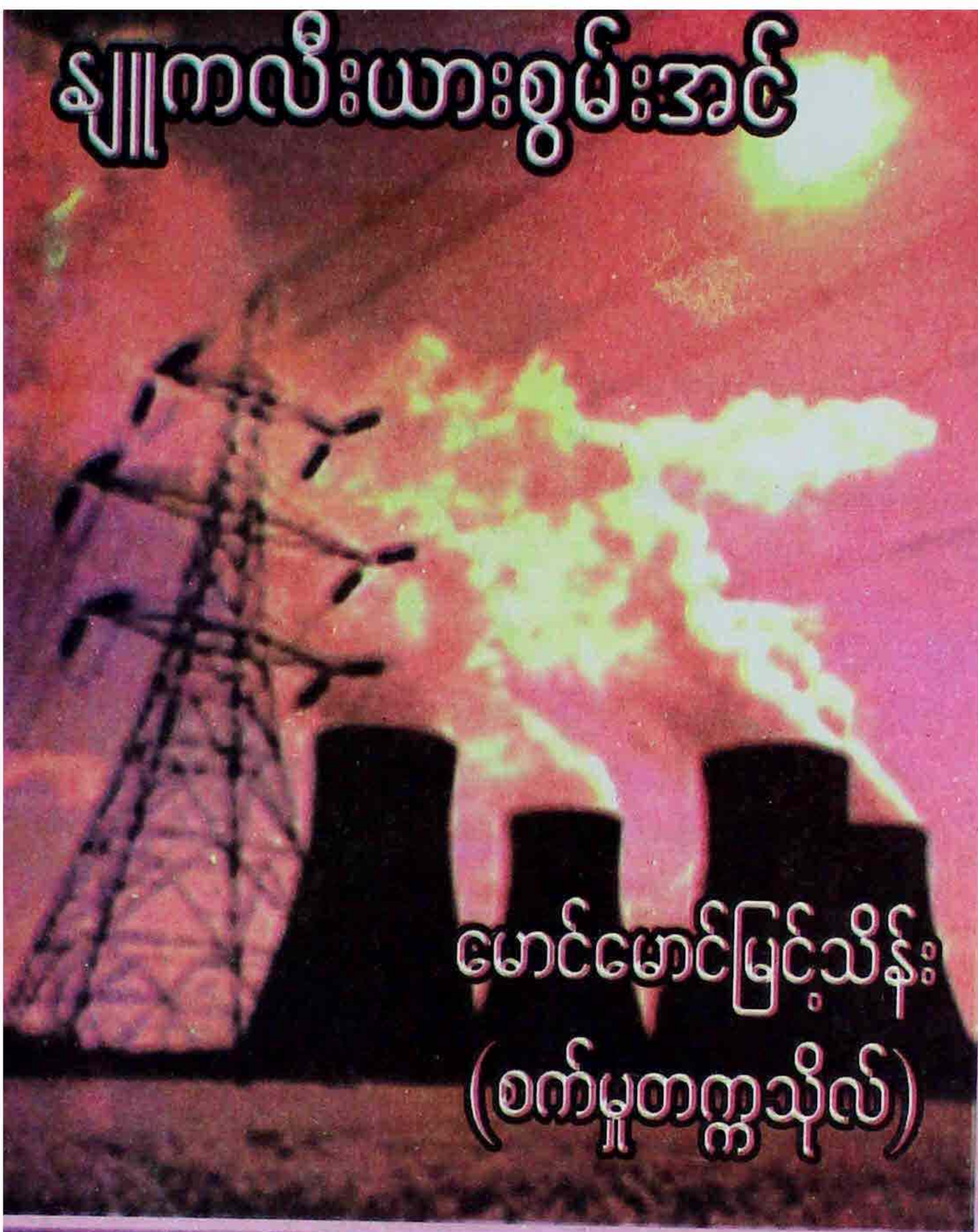
lumbia)၊ အိုရိုင်ယွန် (Orion) နှင့် ထရိုင်စတာ (Tri-Star) ကုမ္ပဏီကြီးများမှ ခေတ်ပြိုင်ရုပ်ရှင်ကားများ၊ ဒါရိုက်တာကြီးများဖြစ်ကြသော ကော့တို (Cocteau)၊ ရိုဆယ်လီနီ (Rossellini) ဒေစီကာ (Dessica)၊ ဖဲလီနီ (Fellini) နှင့် ဘာဂ်မင်း (Bergmaon) တို့၏ ရုပ်ရှင်ကားများ၊ သတင်းကားများ၊ ကာတွန်းရုပ်ရှင်များ၊ ၁၉၈၁ ခုနှစ်တွင် ဟာ့စ်ကော်ပိုရေးရှင် (Hearst Corporation) မှ လှူဒါန်းထားသောဟာ့စ်သတင်းကား ဖလင်ပေအရှည် (၂၇) သန်းကျော်ကို မော်ကွန်းတိုက်ကြီးက ထိန်းသိမ်းထားသည်။ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများနှင့် သုတေသနပညာရှင်များအနေဖြင့် ယင်းရုပ်ရှင်ကားများကို ယူစီအယ်အေတက္ကသိုလ်ပရဂျက်အတွင်း ပေါင်းဝဲလ်စာကြည့်တိုက် အဆောက်အအုံထဲ၌ရှိသော မော်ကွန်းတိုက် သုတေသနနှင့် ပညာဗဟိုဌာနတွင် ကြည့်ရှုလေ့လာနိုင်ကြသကဲ့သို့ တက္ကသိုလ်၏ မဲနစ်ဇ်ဇာတ်ရုံတွင် တစ်နှစ်လျှင် အကြိမ်ပေါင်း (၄၀၀) နီးပါးဖြင့် ယင်းမော်ကွန်းတိုက်မှ ရုပ်ရှင်ကားများကို ပြသပေးသည့် အစီအစဉ်လည်းရှိသည်။

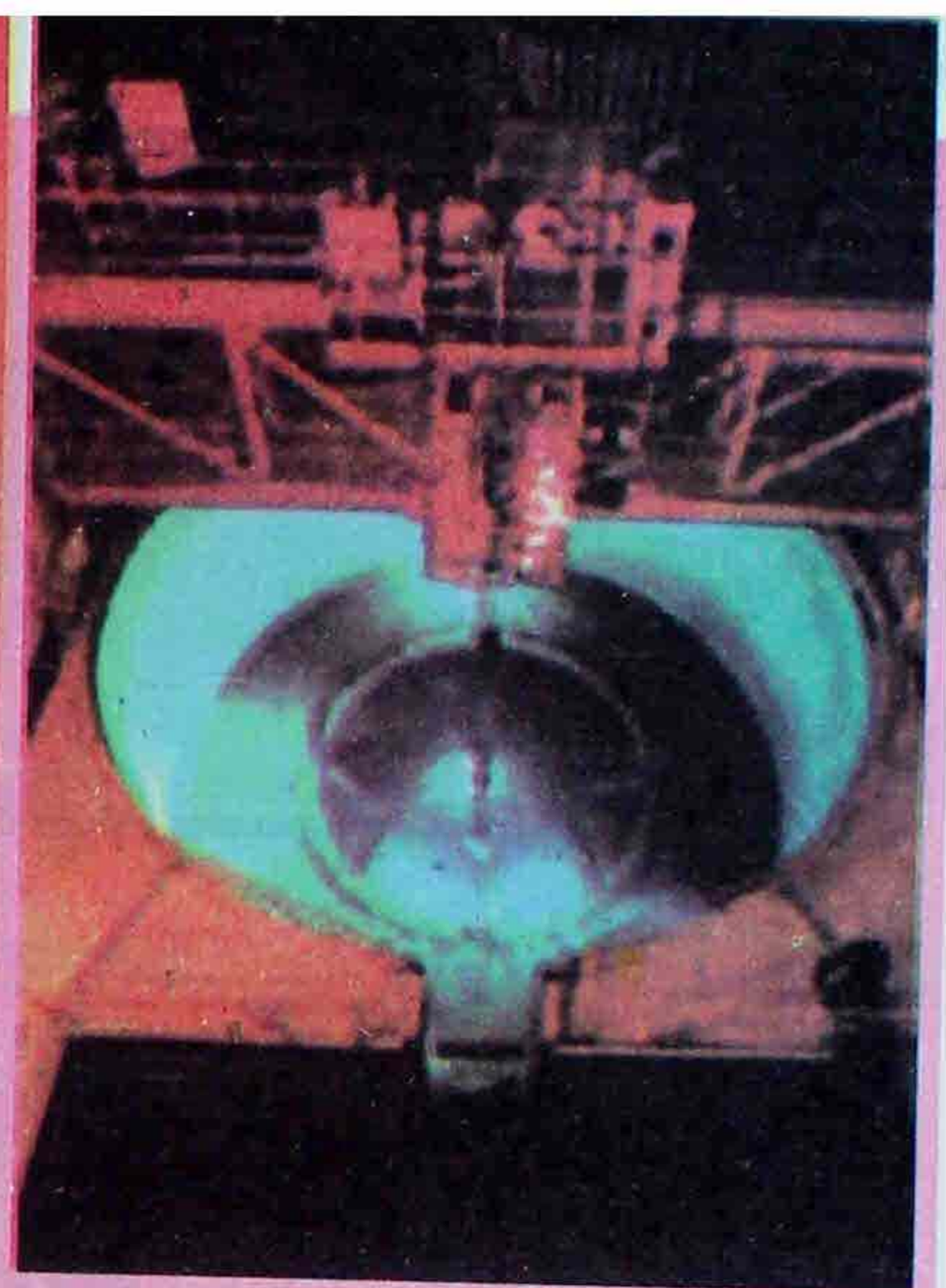
အိတ်ကဲစ်စီတာတက္ကသိုလ်မှစာသင်ဆောင်တစ်ခု

သန်လျင်မောင်ဝင်းဝါ

နျူကလီးယားစွမ်းအင်

မောင်မောင်မြင့်သိန်း
(စက်မှုတက္ကသိုလ်)

မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းနှစ်ချုပ် (၂၀၁၀) အထူးဆောင်းပါး

**ဟောင်ဟောင်မြိုင်သိန်း
(စက်မှုတက္ကသိုလ်)**

၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၆ ရက်နေ့တွင် မော်လမြိုင်မြို့၌မွေးဖွားသည်။ ၁၉၇၇ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလတွင် ရန်ကုန်စက်မှုတက္ကသိုလ်မှ (ဓာတုအင်ဂျင်နီယာ)ဘွဲ့ရရှိသည်။ ၁၉၇၂ ခုနှစ်မှစ၍ စာပေများကို စတင်ရေးသားခဲ့သည်။ ၁၉၈၁ ခုနှစ်တွင် အမှတ် (၁) စက်မှုဝန်ကြီးဌာန မြန်မာ့အထည်အလိပ်လုပ်ငန်းတွင် အလုပ်ရုံခွဲမှူးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၇ ခုနှစ်မှ ၁၉၈၈ ခုနှစ်အထိ ဗြိတိန်နိုင်ငံ၌ ဘွဲ့လွန် သင်တန်းတက်ရောက်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် M.P.A ဘွဲ့ရရှိ ခဲ့သည်။ ယခုအခါ အမှတ် (၁၅၀/ဘီ)၊ ဗားဂရာလမ်း၊ စမ်းချောင်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့၌ မဂ္ဂဇင်း၊ ဂျာနယ်၊ စာစောင်များတွင် စာပေများရေးသားနေဆဲဖြစ်သည်။ အမည်ရင်းမှာ ဦးမြင့်သိန်း ဖြစ်သည်။

နျူကလီးယားစွမ်းအင်

နျူကလီးယားစွမ်းအင်သည် ကမ္ဘာ့စွမ်းအင်များတွင် ထူးခြားသောစွမ်းအင်တစ်မျိုးဟု ဆိုရမည်။ နည်းပညာတိုးတက်မှု၏ ရလဒ်တစ်ခုဖြစ်သော ဤစွမ်းအင်ကို ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးဖြစ်ပွားပြီးနောက် စူးစမ်းဖော်ထုတ်ခဲ့ကြသည်။ ငြိမ်းချမ်းသောအသုံးပြုမှုများဖော်ဆောင်ရန်လည်း သိပ္ပံပညာရှင်များက ကြိုးပမ်းခဲ့ကြသည်။ ၎င်းကြောင့် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားထုတ်လွှတ်မှုသည် လူ့ရပ်လူ့ရွာကို များစွာအကျိုးပြုခဲ့သည်။ နျူကလီးယားစွမ်းအင်တွင် အားသာချက်များနှင့် အားနည်းချက်များရှိသလို ကောင်းကျိုးနှင့် ဆိုးကျိုးများလည်းရှိသည်။ လူသားများအနေဖြင့် နျူကလီးယားစွမ်းအင်၏စိန်ခေါ်မှုများကို ရင်ဆိုင်ရင်း အနာဂတ်ကမ္ဘာ၏ငြိမ်းချမ်းသောကာလကို ဖော်ဆောင်နိုင်ကြရမည်ဖြစ်သည်။

နျူကလီးယားစွမ်းအင် (Nuclear Energy) ကို အက်တမ်စွမ်းအင် (Atomic Energy) ဟုလည်း ခေါ်ဆိုကြသည်။ ယင်းသည် အက်တမ်များ (atoms) ရှိ နျူကလီးယပ်(စ်)တွင် ပြောင်းလဲမှုအားဖြင့် ထုတ်လုပ်လိုက်သော စွမ်းအင်ဖြစ်သည်။ အပူနှင့်နေ၏အလင်းရောင်သည် နျူကလီးယားစွမ်းအင်မှ ရရှိသည်။ သိပ္ပံပညာရှင်များနှင့် အင်ဂျင်နီယာများသည် ယင်းစွမ်းအင်အတွက် အသုံးပြုမှုများစွာကို ရှာတွေ့ရှိခဲ့ကြပြီးဖြစ်သည်။ ယင်းအသုံးပြုမှုများတွင် လျှပ်စစ်စွမ်းအားထုတ်လုပ်မှု ဆေးပညာ အခြေအနေများအရ ရောဂါရှာဖွေမှုများနှင့် ကုသမှုများ၊ နျူကလီးယားလက်နက်များ ပေါက်ကွဲမှုတို့ပါဝင်သည်။

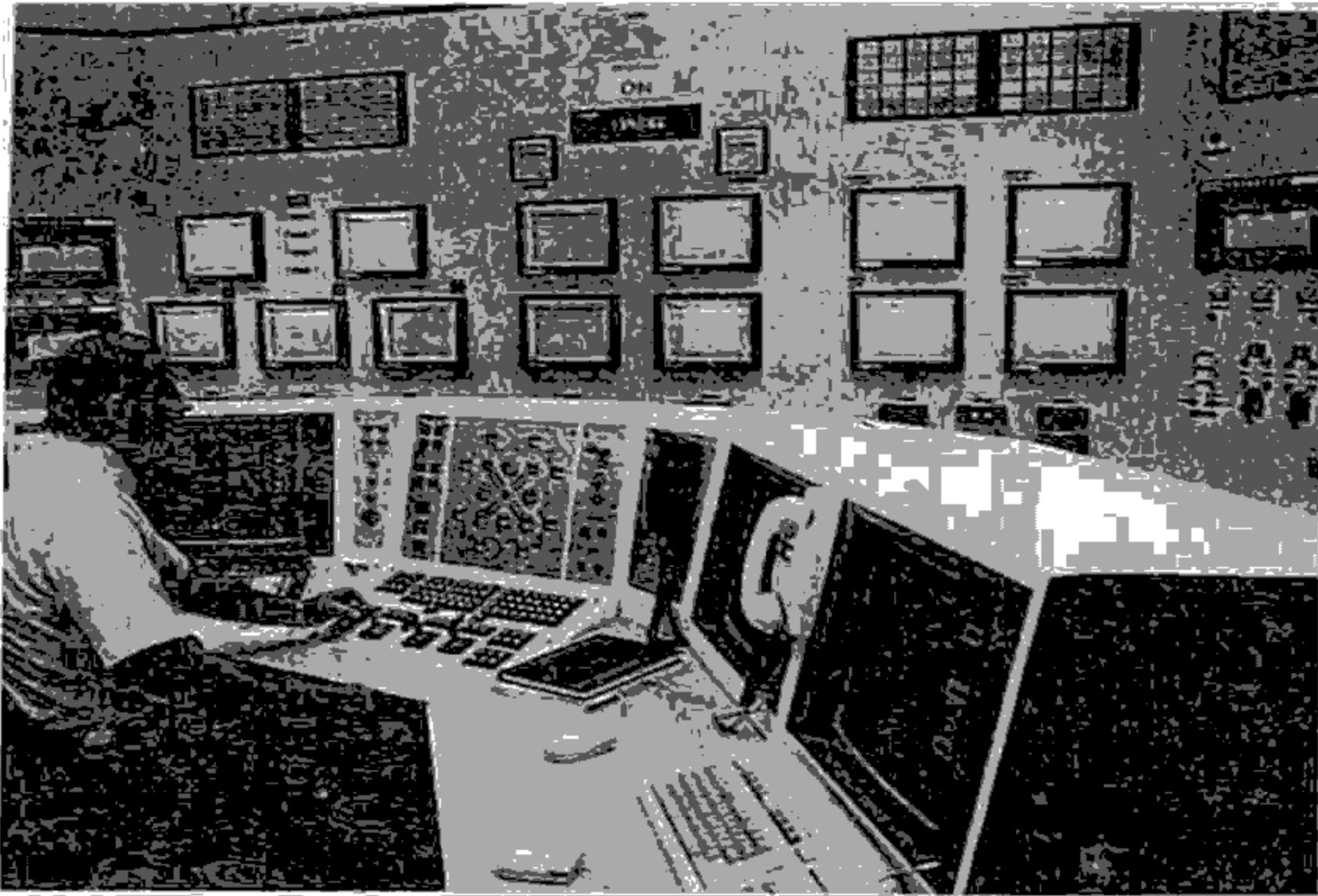
သမိုင်းကို ပြန်ကြည့်လျှင် သိပ္ပံပညာရှင်များသည် ၁၉၀၀ ပြည့်နှစ် စောစောပိုင်းကာလများတိုင်အောင် နျူကလီးယားစွမ်းအင်နှင့် ပတ်သက်၍ တစ်စုံတစ်ရာမသိရှိခဲ့သော်လည်း အက်တမ်များတွင်ပါဝင်သော အရာများအားလုံးကို သိရှိခဲ့ကြသည်။ ဆက်လက်လေ့လာမှုများအရ သိပ္ပံပညာရှင်များသည် နျူကလီးယပ်စ်အနေဖြင့် အက်တမ်တိုင်း၏ ဒြပ်ထု (Mass) အများစုကို ပြုလုပ်နိုင်ကြောင်း လေ့လာသိရှိခဲ့ကြသည်။ ယင်း နျူကလီးယပ်စ် (Nucleus) ကို အလွန်အားကောင်းသော စွမ်းအားတစ်ခုဖြင့် ထိန်းချုပ်ထားသည်။ ယင်းစွမ်းအားကြောင့် စွမ်းအင်ပမာဏများစွာကို နျူကလီးယပ်စ်တွင် စုစည်း

သည်။ နျူကလီးယပ်စ်သည် သက်ရှိကလာပ်စည်း၏ ဗဟိုချက်ဖြစ်ပြီး အဏုမြူတွင် ပရိုတွန်နှင့်နျူထရွန်ပါဝင်သော ဗဟိုအစိတ်အပိုင်းဖြစ်သည်။

သိပ္ပံပညာရှင်များသည် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးစတင်ဖြစ်ပွားပြီး သုံးနှစ်အကြာ ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် နျူကလီးယားစွမ်းအင်ကို ချီကာဂိုတက္ကသိုလ်တွင် အများအပြား ထုတ်လုပ်ခဲ့သည်။ ယင်းအောင်မြင်မှုသည် အက်တမ်ဗုံး (Atom Bomb) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုသို့ ဦးတည်ခဲ့သည်။ ပထမဆုံးအက်တမ်ဗုံးကို ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၆ ရက်နေ့တွင် နယူးမက္ကဆီကိုရှိ အယ်လ်မိုဂေါ့ဒို (Alamogordo) အနီးသဲကန္တာရတွင် ဖောက်ခွဲခဲ့သည်။ ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လတွင် အမေရိကန်လေယာဉ်များသည် ဂျပန်နိုင်ငံ ဟိရိုရှီးမားနှင့် နဂါစကီးမြို့တို့တွင် ဗုံးများကြဲခဲ့သည်။ ယင်းဗုံးများသည် အဆိုပါမြို့ကြီးနှစ်မြို့စလုံးကို ကြီးမားစွာ ဖျက်ဆီးပစ်ခဲ့ပြီး ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ပွဲကြီး ပြီးဆုံးခဲ့သည်။

၁၉၄၅ ခုနှစ်ကတည်းက သိပ္ပံပညာရှင်များသည် နျူကလီးယားစွမ်းအင်၏ ငြိမ်းချမ်းသော အသုံးပြုမှုများတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးအောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။ နျူကလီးယားက ထုတ်လုပ်သော စွမ်းအင်သည် ကြီးမားသော အပူပမာဏများကို ဖန်တီးသည်။ ယင်းအပူကို ရေနွေးငွေ့အဖြစ် အသုံးပြုနိုင်ပြီး ယင်းရေနွေးငွေ့ကို

နျူကလီးယားစွမ်းအင်

နျူကလီးယားပါဝါစက်ရုံထိန်းချုပ်မှုဗဟိုဌာန

လျှပ်စစ်စွမ်းအားထုတ်လုပ်သော စက်များတွင် အသုံးပြု နိုင်သည်။ အင်ဂျင်နီယာများသည် နျူကလီးယား စွမ်းအင်ကို ထုတ်လုပ်ပြီး ထိန်းသိမ်းရန် နျူကလီးယား ဓာတ်ပေါင်းအိုးများ (Nuclear Reactors) ကို တည်ဆောက်ခဲ့ကြသည်။

စင်စစ်နျူကလီးယားဓာတ်ပေါင်းအိုးသည် မီးဖို တစ်ခုနှင့် အသွင်တူသည်။ သို့ရာတွင် ကျောက်မီးသွေး နှင့် ရေနံကဲ့သို့သော ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းလောင်စာများ အသုံးပြုရမည့်အစား ဓာတ်ပေါင်းအိုးအားလုံးနီးပါးသည် ယူရေနီယမ် (Uranium) ကို အသုံးပြုကြသည်။ ယူရေနီယမ်သည် သတ္တုဒြပ်စင်တစ်မျိုးဖြစ်သည်။ ဓာတ်ပေါင်း အိုးထဲတွင် လောင်ကျွမ်းရမည့်အစား ယူရေနီယမ် ကွဲပွားခြင်း (Uranium Fission) နှစ်ခု သို့မဟုတ် နှစ်ခုထက်ပိုမို သောအပိုင်းအစများသို့ ကွဲပွားခြင်း ဖြစ်ပျက်သောအခါ ယင်းသည် စွမ်းအင်အဖြစ်သို့ ထုတ်လုပ်ပေးသည်။ ယင်း စွမ်းအင်သည် အပူအဖြစ်သို့ ကြီးမားစွာပြောင်းလဲသည်။ ယူရေနီယမ်တစ်ပေါင်ကွဲပွားခြင်းသည် ကျောက်မီးသွေး ပေါင်သုံးသန်း (တန် ၁,၅၀၀) လောင်ကျွမ်းခြင်းထက် ပိုမိုသောစွမ်းအင်ကို ထုတ်လုပ်ပေးသည်။ မက်ထရစ် တန် အနေဖြင့်ဖော်ပြရလျှင် ယူရေနီယမ်တစ်ကီလိုဂရမ် ကွဲပွားခြင်းသည် ကျောက်မီးသွေး ကီလိုဂရမ် သုံးသန်း (မက်ထရစ်တန် ၃,၀၀၀ သို့မဟုတ် ၃ ကီလိုတန်) လောင်ကျွမ်းခြင်းထက်ပိုမိုသော စွမ်းအင်ကို ထုတ်လုပ် ပေးသည်။

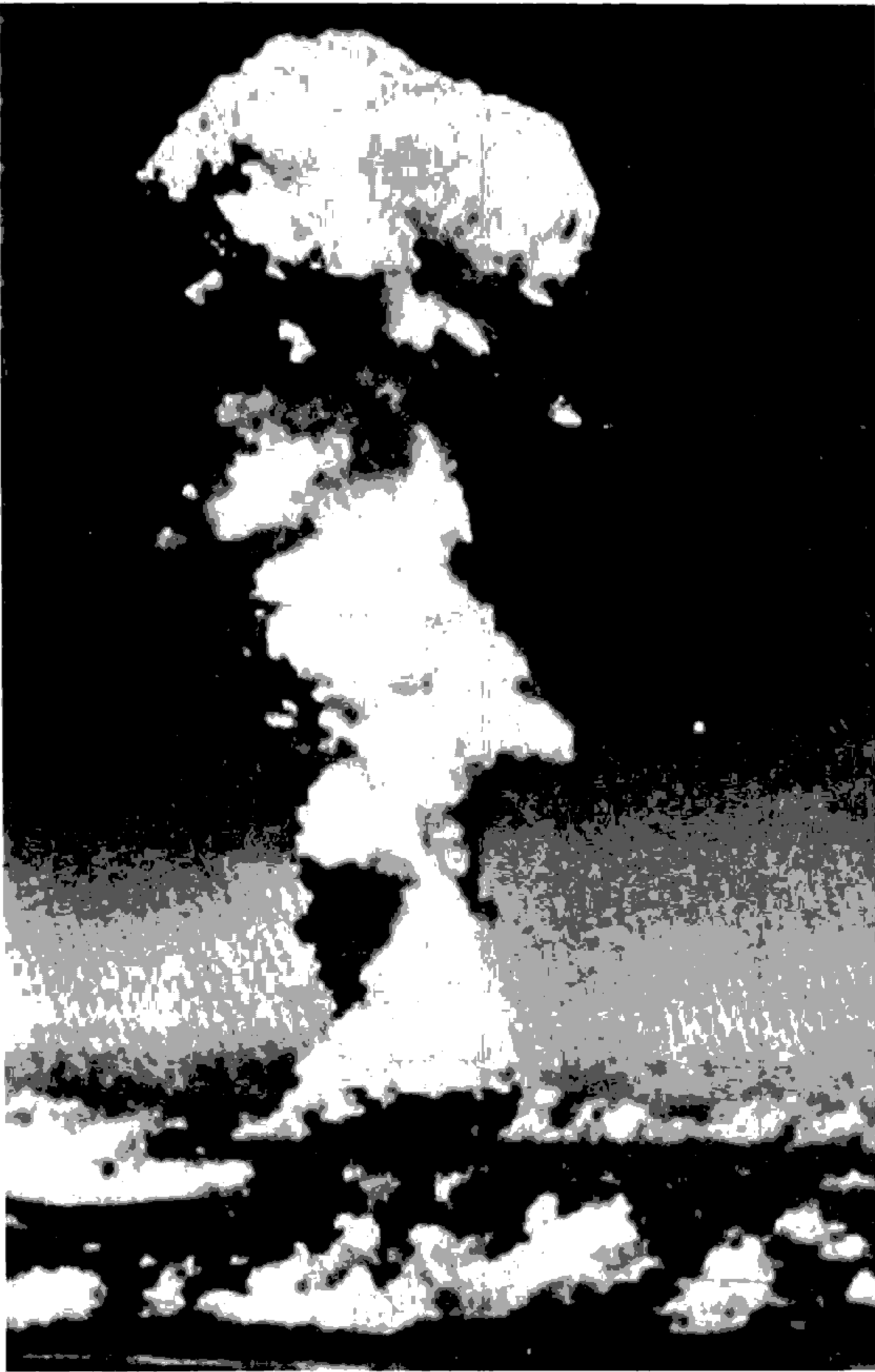
နျူကလီးယားစွမ်းအင်ကို အရေးကြီးသော ငြိမ်းချမ်းသော အသုံးပြုမှုတစ်ခုမှာ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားထုတ်

လုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ နျူကလီးယားစွမ်းအင်သည် အချို့ ရေငုပ်သင်္ဘောများ၊ ရေမျက်နှာပြင်ထက်သွားလာနေသော သင်္ဘောများနှင့် အာကာသယာဉ်များကိုလည်း လျှပ်စစ်ဓာတ်အားများပေးသည်။ နျူကလီးယားဓာတ်ပြု မှုများသည်လည်း နျူကလီးယားရောင်ခြည်ဖြာခြင်း (ရေဒီယိုသတ္တိကြွခြင်း) (Nuclear Radiation) ဟုခေါ်သော အလင်းတန်းရောင်ခြည်များနှင့် အစိတ်အပိုင်း များကို ထုတ်လုပ်ပေးသည်။ ယင်းတို့ကို ဆေးပညာ၊ စက်မှုလုပ်ငန်းနှင့် သိပ္ပံပညာတို့တွင် အသုံးပြုသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ နျူကလီးယားရောင်ခြည်ဖြာခြင်း သည် အလွန်အန္တရာယ်များလှသည်။ ဆေးပညာတွင် ရေဒီယိုဓာတ်ရောင်ခြည်ဖြင့် ကုသနည်းများ အသုံးပြုနေ ပြီဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာအနှံ့အပြားရှိ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားကို ရေအား လျှပ်စစ်စက်ရုံများနှင့် အပူဖြင့်ထုတ်လုပ်သော ပါဝါ စက်ရုံများဖြင့် ထုတ်လုပ်သည်။ ရေအားလျှပ်စစ် စက်ရုံ များသည် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားထုတ်လုပ်ရန် ဆည် (သို့မ ဟုတ်) ရေတံခွန်တစ်ခုမှ စီးကျလာသောရေအားကို အသုံးပြုကြသည်။ အပူဖြင့်ထုတ်လုပ်သော ပါဝါစက်ရုံ များသည် ဘွိုင်လာရေမှ ရေနွေးငွေ့အားကို အသုံးပြု သည်။ အပူဖြင့်ထုတ်လုပ်သော ပါဝါစက်ရုံအများစု သည် ဘွိုင်လာရေမှ အပူထုတ်လုပ်ရန် ကျောက်မီးသွေး၊ ရေနံနှင့် သဘာဝဓာတ်ငွေ့စသော ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်း လောင်စာများကို လောင်ကျွမ်းအောင်ပြုလုပ်သည်။ ကျန်ရှိနေသော ယင်းအပူသုံးပါဝါစက်ရုံများသည် ယူရေနီယမ်ကွဲပွားခြင်းကို ဆောင်ရွက်ကြသည်။

နိုင်ငံအနည်းငယ်သည် ရေအားလျှပ်စစ်ဓာတ်အား အများအပြားထုတ်လုပ်ရန် လုံလောက်သော ရေစွမ်း အားရရှိကြသည်။ ထို့ပြင် ဒေသများစွာသည် ယင်းတို့ ၏ ရေအားလျှပ်စစ်စွမ်းရည်ကို အပြည့်အဝစူးစမ်းရှာဖွေ လေ့လာခဲ့ကြပြီး ဖြစ်သည်။ တိုင်းပြည်အများစုသည် ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းလောင်စာများပေါ်တွင် အဓိကအား ထားကြသည်။ သို့ရာတွင် ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းလောင် စာများသည် ပြန်လည်ပြည့်ဖြိုးမြဲ အရင်းအမြစ်များ မဟုတ်ချေ။ ယင်းတို့ လောင်ကျွမ်းခြင်းသည် ပတ်ဝန်း ကျင်ကို ပျက်စီးယိုယွင်းစေသော ဓာတ်ငွေ့များကိုထုတ်

နျူကလီးယားစွမ်းအင်

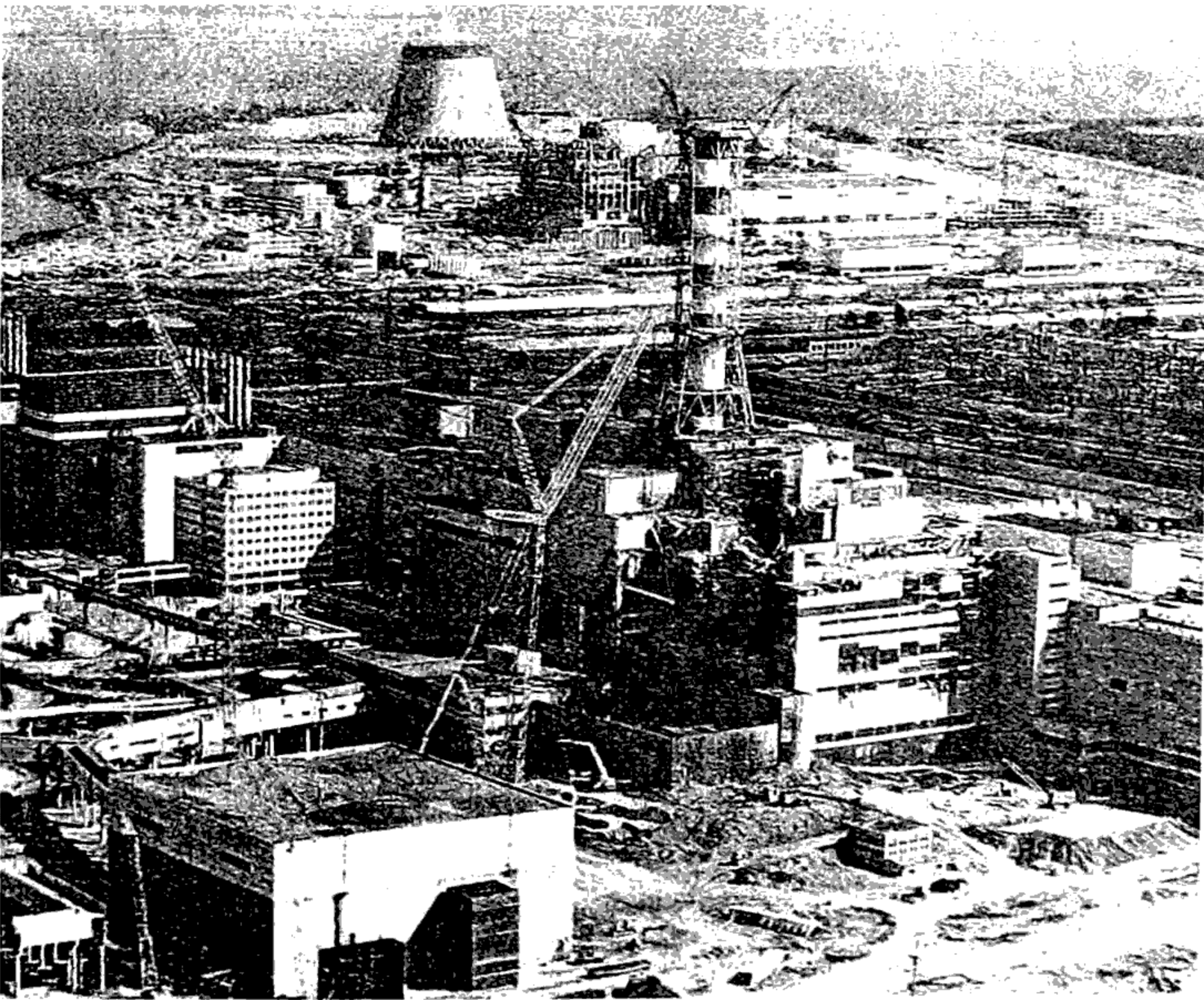
ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းက ဂျပန်နိုင်ငံဟိရိုရှီးမားမြို့ ပေါ်တွင် ကြံ့ချသောအဏုမြူဗုံး

ပြည်ထောင်စုသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် နျူကလီးယား စွမ်းအင်ကိုထုတ်လုပ်နေသော ကမ္ဘာ့ထိပ်တန်းနိုင်ငံ ဖြစ်သည်။ ယင်းနျူကလီးယားဓာတ်ပေါင်းအိုးများ အပြင် ကမ္ဘာ့အနှံ့အပြားရှိ နျူကလီးယားပစ္စည်း သုံးထောင်ကျော်ကို သုတေသန၊ ဆေးပညာ၊ စက်မှု လုပ်ငန်းနှင့် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် အသုံးပြုခြင်း အတွက် ပြုလုပ်နေပြီဖြစ်သည်။

နျူကလီးယားစွမ်းအင်တွင် အားသာချက်များနှင့် အားနည်းချက်များရှိသည်။ ကောင်းကျိုးများနှင့် ဆိုးကျိုး များရှိသည်။ နျူကလီးယားပါဝါစက်ရုံများသည် ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းလောင်စာစက်ရုံများပေါ်တွင် အားသာချက်နှစ်ခုရှိသည်။ ပထမအားသာချက်မှာ နျူကလီးယားစက်ရုံများ တည်ဆောက်သောအခါ ယင်း သည် ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းလောင်စာစက်ရုံထက် အော်ပရေးရှင်းဆောင်ရွက်ရန် ကုန်ကျစရိတ်သက်သာ သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် နျူကလီးယားစက်ရုံ အနေဖြင့် ပိုမိုနည်းပါးသော လောင်စာပမာဏကို အသုံး

လုပ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကျွမ်းကျင်ပညာ ရှင်များက နျူကလီးယားပါဝါသည် အလွန်အရေးကြီးလာလိမ့် မည်ဟု ခန့်မှန်းထားကြသည်။

နျူကလီးယားပါဝါ ဓာတ်ပေါင်း အိုးများသည် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံပေါင်း သုံး ဆယ်ကျော်တွင် လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ထုတ်လုပ်နေကြသည်။ ကမ္ဘာ့အနှံ့ အပြားတွင် နျူကလီးယား ဓာတ်ပေါင်း အိုး (၄၄၀) ခန့် ရှိသည်။ ယင်းဓာတ် ပေါင်းအိုးများသည် ကမ္ဘာ့လျှပ်စစ် ဓာတ်အား၏ ၁၅ ရာခိုင်နှုန်းခန့်ကို ထုတ်လုပ်ပေးကြသည်။ အမေရိကန်

ချာနိုဗိုင်းစက်ရုံ

နျူကလီးယားစွမ်းအင်မှ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ထုတ်ယူ အသုံးပြုပုံ

ပြုခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဒုတိယအားသာချက်မှာ ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းလောင်စာများ (Fossil Fuels) နှင့် မတူသော ယူရေနီယမ်သည် ယင်းကို အသုံးပြုနေစဉ် အတောအတွင်း လေထုထဲသို့ ဓာတုပစ္စည်း (သို့မဟုတ်) အစိုင်အခဲစွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ ထုတ်လွှတ်ခြင်းမရှိချေ။

မည်သို့ပင် ဖြစ်စေ နျူကလီးယားပါဝါစက်ရုံများ တွင် အဓိကကျသော အားနည်းချက်သုံးခုရှိသည်။ ယင်း အားနည်းချက်များသည် နိုင်ငံအချို့တွင် နျူကလီးယား စွမ်းအင်ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် နှေးကွေးစေခဲ့သည်။ ပထမအား နည်းချက်မှာ နျူကလီးယားပါဝါစက်ရုံများသည် ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းစက်ရုံများထက် တည်ဆောက်ရန် ကုန်ကျစရိတ်ပိုများသည်။ ဒုတိယအားနည်းချက်မှာ ရေ ဒီယိုသတ္တိကြွစေသော ပစ္စည်းများ၏ ဘေးအန္တရာယ် ကင်းသော ပမာဏသေချာရန် လိုအပ်သောကြောင့် နျူ ကလီးယားပါဝါစက်ရုံများသည် အစိုးရကသတ်မှတ် ထားသော စည်းမျဉ်းများကို လိုက်နာရန် လိုအပ်သည်။ တတိယအားနည်းချက်မှာ ဓာတ်ပေါင်းဖိုမှ ဖယ်ရှားပြီး သည့်နောက် အသုံးပြုပြီး နျူကလီးယားလောင်စာများ သည် အန္တရာယ်ရှိသော ရေဒီယိုသတ္တိကြွခြင်းကို ထုတ်လုပ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဘေးအန္တရာယ်ကင်းသော နျူကလီးယားအညစ်အကြေးစွန့်ပစ်ခြင်းသည် စိန်ခေါ်မှု တစ်ရပ်ဖြစ်သည်။

နျူကလီးယားစွမ်းအင်သည် ယင်း၏ထုတ်လုပ်မှု တွင် ပါဝင်ပတ်သက်သော ပြဿနာတစ်စုံတစ်ရာပေါ်

တွင် အလေးသာနေသည်ဟု ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များက ယုံကြည်ထားကြသည်။ ယင်းပညာရှင်များ၏အဆိုအရ ရေနံအနေဖြင့် ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်နောက်ပိုင်းတွင် ရှားပါး လာမည်ဖြစ်သည်။ ကနေဒါ၊ ဂျာမနီ၊ ရုရှား၊ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုနှင့် အချို့သောတိုင်းပြည်များတွင် လက်ရှိ အသုံးပြုမှုနှုန်းထားများအရ နှစ်ရာပေါင်းများစွာအတွက် ယင်းတို့၏ စွမ်းအင်လိုအပ်ချက်များရရှိရန် လုံလောက် သောကျောက်မီးသွေး ရှိကြသည်။ သို့ရာတွင် ကျောက် မီးသွေး လောင်ကျွမ်းသွားသောအခါ ကျောက်မီးသွေး သည် ဆာလ်ဖာ (ကန်)နှင့် အခြားစွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ၏ ကြီးမားသောပမာဏကို ထုတ်လွှတ်ပေးသည်။ အကယ်၍ နျူကလီးယားစွမ်းအင်သာ အပြည့်အဝ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးခဲ့ လျှင် ယင်းသည် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားအရင်းအမြစ်တစ်ခု အနေဖြင့် ရေနံနှင့်ကျောက်မီးသွေးတို့နေရာတွင် လုံးဝ အစားထိုးနိုင်လိမ့်မည်ဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် နျူကလီးယားစွမ်းအင်အပြည့်အဝမတိုး တက်၊ မဖွံ့ဖြိုးခင် ပြဿနာများစွာကို ဖြေရှင်းရမည်ဖြစ် သည်။ ဥပမာပြုရသော် မျက်မှောက်ကာလ ဓာတ်ပေါင်း အိုးများအားလုံးသည် U-235 ဟုလူသိများသော ရှားပါး သည့် ယူရေနီယမ်အမျိုးအစားကို အသုံးပြုသည်။ အကယ်၍ U-235 ကို လက်ရှိနှုန်းအတိုင်း ဆက်လက် အသုံးပြုခဲ့လျှင် ယင်းယူရေနီယမ်ကို ကမ္ဘာအနှံ့ ဖြည့်တင်းမှုသည် အရေ အတွက်နည်းပါးသွားလိမ့်မည် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ယင်း U-235 သတ္တုတွင်းမှ တူးဖော်ခြင်း လုပ်ငန်းသည် ၂၀၅၀ ပြည့်နှစ်ခန့်တွင် အလွန် ဈေးကြီးသွားမည်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ အခြားစွမ်းအင် အရင်းအမြစ်များကို အစားထိုးရန် နျူကလီးယား စွမ်းအင်အတွက် ယင်းသည် U-235 ထက် ပိုမိုကြွယ်ဝ ပေါများသောလောင်စာပေါ်တွင် အခြေခံရမည်ဖြစ် သည်။ ဤသို့ဖြင့် နျူကလီးယားစွမ်းအင်၏အခန်းကဏ္ဍ သည် အနာဂတ်စွမ်းအင်ပြဿနာတွင် အရေးကြီးသော စိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ်ကို ရင်ဆိုင်နေရဦးမည်ဖြစ်သည်။

မောင်မောင်မြင့်သိန်း (စက်မှုတက္ကသိုလ်)

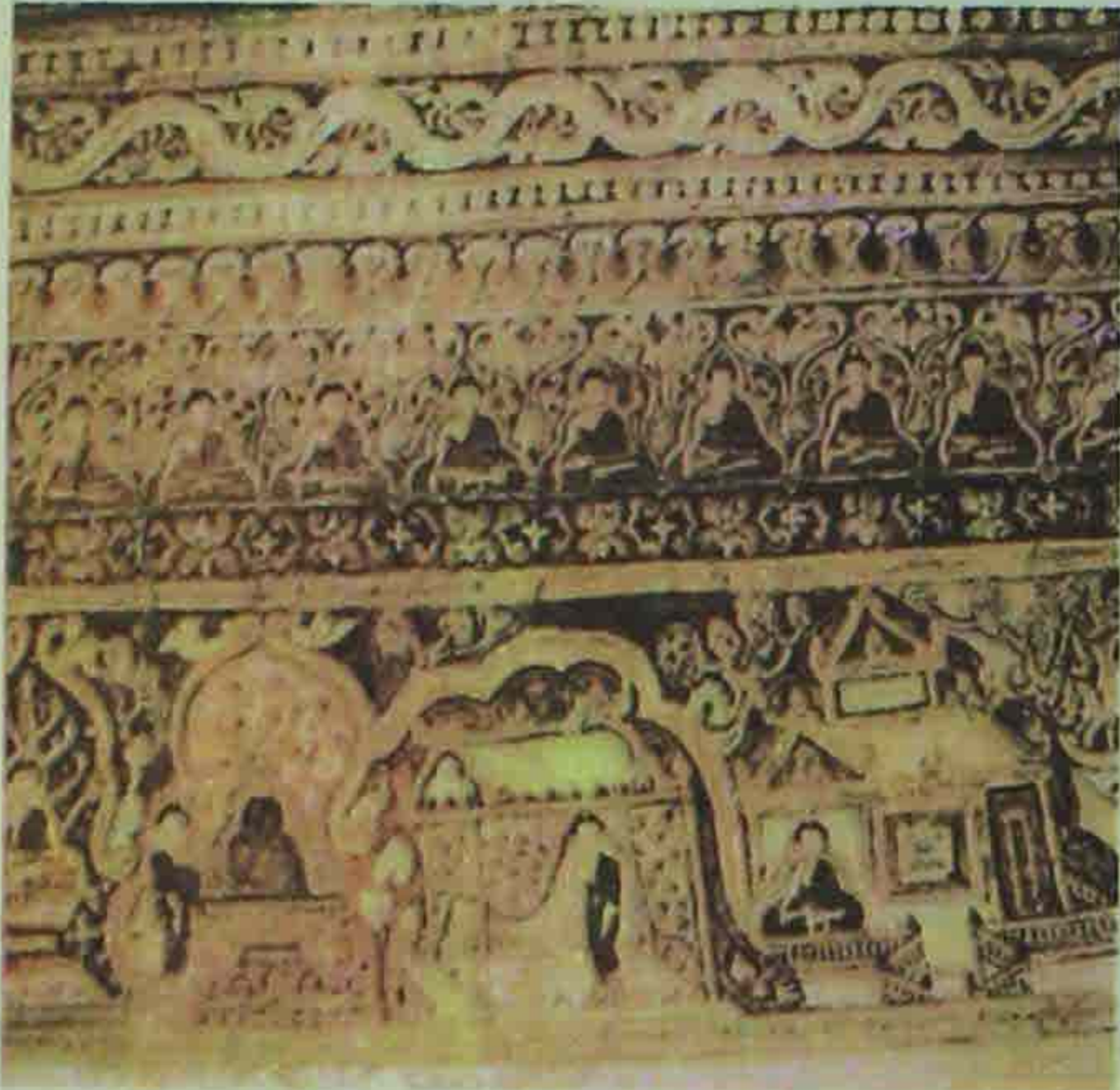
ပုခန်းကြီးဒေသ

**ဂူဘုရားနံရံများမှ
သေးရေးပန်းချီ**

ဒေါ်တင်ဘုန်းနွယ်

မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းနှစ်ချုပ် (၂၀၁၀) အထူးဆောင်းပါး

ဒေါ်တင်ဘုန်းနွယ်

အဘ စည်သူ ဒေါက်တာ ဦးသာမြ၊ အမိ ဒေါ်ခင်သွယ်ညွန့်တို့က ၁၉၄၃ ခုနှစ်တွင်မွေးဖွားခဲ့သည်။ ၁၉၅၂ ခုနှစ်မှ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် သူငယ်တန်းမှအထက်တန်းအထိ အင်္ဂလိပ်မက်သဒစ် အထက်တန်း ကျောင်း (ယခု အ.ထ.က ၁/ ဒဂုံ) တွင် ပညာသင်ယူခဲ့သည်။ ဝိဇ္ဇာ (ဂုဏ်ထူး) သမိုင်းကို ၁၉၆၅ ခုနှစ်တွင်လည်းကောင်း၊ မဟာ ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ (သမိုင်း) ကို ၁၉၇၃ ခုနှစ်တွင် လည်းကောင်း၊ ပညာရေး ဒီပလိုမာကို ၁၉၆၇ ခုနှစ်တွင်လည်းကောင်း ရရှိခဲ့သည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ်မှ ၁၉၈၇ ခုနှစ်ထိ ပြင်သစ်နိုင်ငံတွင် ပြင်သစ်ဘာသာရပ်နှင့် မော်ကွန်း ပညာအထောက်အထား စုဆောင်းခြင်း ဒီပလိုမာကို သင်ယူခဲ့သည်။ ၁၉၆၅ ခုနှစ်မှ ၁၉၈၈ ခုနှစ်အထိ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်သမိုင်းဌာနတွင် နည်းပြ၊ လက်ထောက်ကထိကနှင့် ကထိက ရာထူးများဖြင့်လည်းကောင်း၊ ၁၉၈၉ ခုနှစ်မှ ၁၉၉၇ ခုနှစ်အထိ တက္ကသိုလ်များ သမိုင်း သုတေသနဦးစီး ဌာနတွင် မော်ကွန်းတိုက်မှူးအဖြစ်လည်း ကောင်း၊ ၁၉၉၇ ခုနှစ်မှ ၂၀၀၆ ခုနှစ်အထိ တက္ကသိုလ်များဗဟို စာကြည့်တိုက်တွင် စာကြည့်တိုက်မှူးအဖြစ်လည်းကောင်း တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ကာ အငြိမ်းစားယူခဲ့သည်။ ၁၉၉၁ ခုနှစ်မှ ၂၀၀၆ ခုနှစ်အတွင်း ဗြိတိန် ၊ ပြင်သစ်၊ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု၊ ထိုင်း၊ မလေးရှား၊ စင်ကာပူ၊ တောင်ကိုရီးယား စသည့်နိုင်ငံများသို့ ညီလာခံ၊ နှီးနှောဖလှယ်ပွဲနှင့်အလုပ်ရုံဆွေး နွေးပွဲများအတွက် တက်ရောက်ဆွေးနွေးခဲ့သည်။

ပုခန်းကြီးဒေသဂူဘုရားနံရံများမှဆေးရေးပန်းချီ

ပုဂံခေတ်သာသနာတော်နှင့်အပြိုင်ထွန်းကားခဲ့သော ပုခန်းကြီးဒေသ၌ ပုဂံမှာကဲ့သို့ ဂူဘုရားများ ကျန်ရှိနေခဲ့ရာတွင် ၎င်းတို့နံရံများ၌လည်း ကျန်ရှိနေခဲ့သော ဆေးရေးပန်းချီများကို ယနေ့တိုင် တွေ့မြင်နေရသေးသည်။ သို့သော် သမိုင်းမှတ်တမ်းများ၌ စာတင်မှုနည်းနေပါသေးသည်ဟု ဆိုနိုင်မည် ထင်ပါသည်။ ယနေ့ကာလတွင် ပုခန်းကြီးဒေသ ရေစကြိုမြို့နယ်နှင့် ပခုက္ကူ မြို့နယ်အတွင်းမှ ကြူရွာ၊ ဆင်ကျိုးရွာ၊ ခရေကုန်း၊ ယာကြီးကုန်းရွာပျက်၊ မန်ကျည်းပင်ပုရွာ၊ နန်းတံရွာတို့တွင် ကုန်းဘောင်ခေတ် နံရံဆေးရေးပန်းချီလက်ရာများစွာကို တွေ့မြင်နေရပါကြောင်း အညာခရီးသွားသမိုင်းသုတေသီများက ပြန်ပြောလေ့ရှိကြပါသည်။

နံရံဆေးရေးပန်းချီလက်ရာများနှင့် ပတ်သက်၍ ဥရောပတိုက်၊ စပိန်နိုင်ငံမြောက်ပိုင်းရှိ အလာတာမီးရာ လိုဏ်ဂူ၏နံရံပေါ်တွင် ကျောက်ခေတ်ဂူအောင်းလူတို့ မိမိတို့တွေ့မြင်နေကျ ကျွဲ၊ နွား၊ ဆင်၊ မြင်း၊ သမင်၊ ဒရယ် စသည်တို့ကို နံရံပေါ်တွင်ရေးဆွဲခဲ့ကြခြင်းမှ စတင်ခဲ့ သည်။ ယင်းမှာ နှစ်ပေါင်းနှစ်သောင်းကျော်မှဖြစ်သည်။

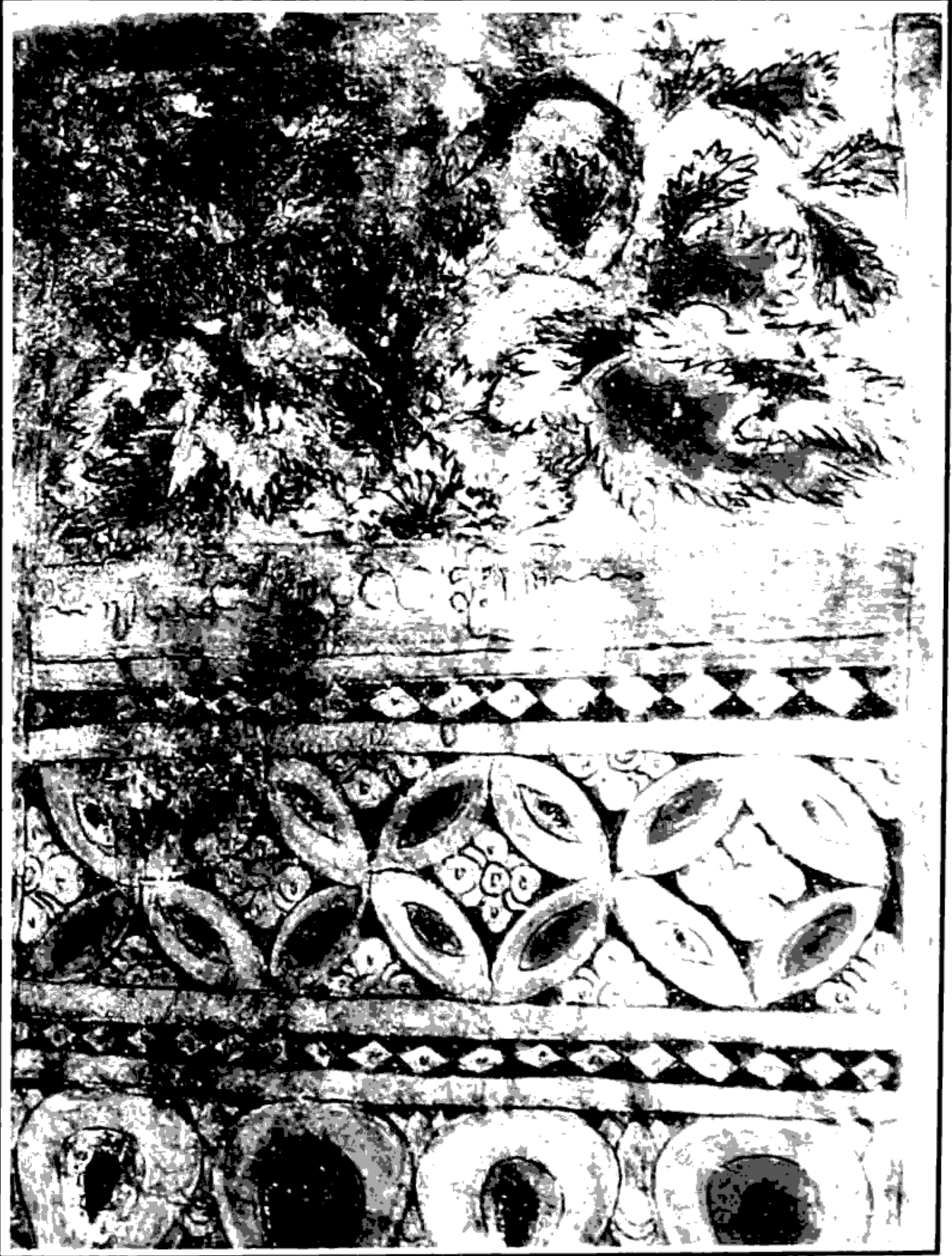
ယင်းသို့ ဂူနံရံပေါ်တွင်ရေးဆွဲလာကြသည့် အစဉ်အလာမှာ သမိုင်းတင်ခေတ်သို့ ရောက်လာသော အခါ နံရံဆေးရေးပန်းချီရေးဆွဲသည့် အလေ့အထများ ပျံ့နှံ့လာသည်။ ရှေးခေတ်ဂူနေလူတို့သည် မြေနီ၊ မြေဝါ၊ မြေဖြူနှင့် မီးသွေးမှုန့်တို့ကို အသုံးပြုပြီး နံရံများ ပေါ်တွင် ရေးဆွဲခဲ့ကြသည်။

အိန္ဒိယပန်းချီအနုပညာသည် အရှေ့တိုင်း၌ လွှမ်းမိုးလာသည်မှာ အကျယ်ဝန်းဆုံးအနုပညာဖြစ်လာ သည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ရှေးဟောင်းနံရံဆေးရေးပန်းချီ များသည် ခရစ်နှစ် (၁၀၀)ခန့်က စခဲ့သည်ဟု သမိုင်း ပညာရှင်များက ယူဆခဲ့သည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း(၂၀၀၀)ခန့်က ရေးဆွဲခဲ့သော အဂျန်ဒါ လိုဏ်ဂူများမှ နံရံဆေးရေးပန်းချီများသည် အပြောင် မြောက်ဆုံး ဖြစ်ပေသည်။

အိန္ဒိယပန်းချီအနုပညာသည် မြန်မာနိုင်ငံ အပါအဝင် ထိုင်း၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ ကမ္ဘောဒီးယား စသည့်

အရှေ့တိုင်းနိုင်ငံများသို့ ဗုဒ္ဓဘာသာယဉ်ကျေးမှုများ နှင့်အတူ ပျံ့နှံ့ပြီးလွှမ်းမိုးခဲ့သည်။

မြန်မာတို့၏ ရှေးအကျဆုံးနံရံဆေးရေးပန်းချီကို နှစ်ပေါင်းနှစ်သောင်းနှင့် တစ်သောင်းကြားတွင်ရှိသော

ဆင်ကျိုးရွာအနောက်ဘက်ကျောင်းဝင်းအတွင်းရှိ ရှင်ပင် ပွင့်လန်းဘုရားဂူကျောင်းမှ နံရံဆေးရေးပန်းချီလက်ရာ

ငမ္ဘန်းကုန်းရွာ၏ တောင်ဘက်ဘုရား

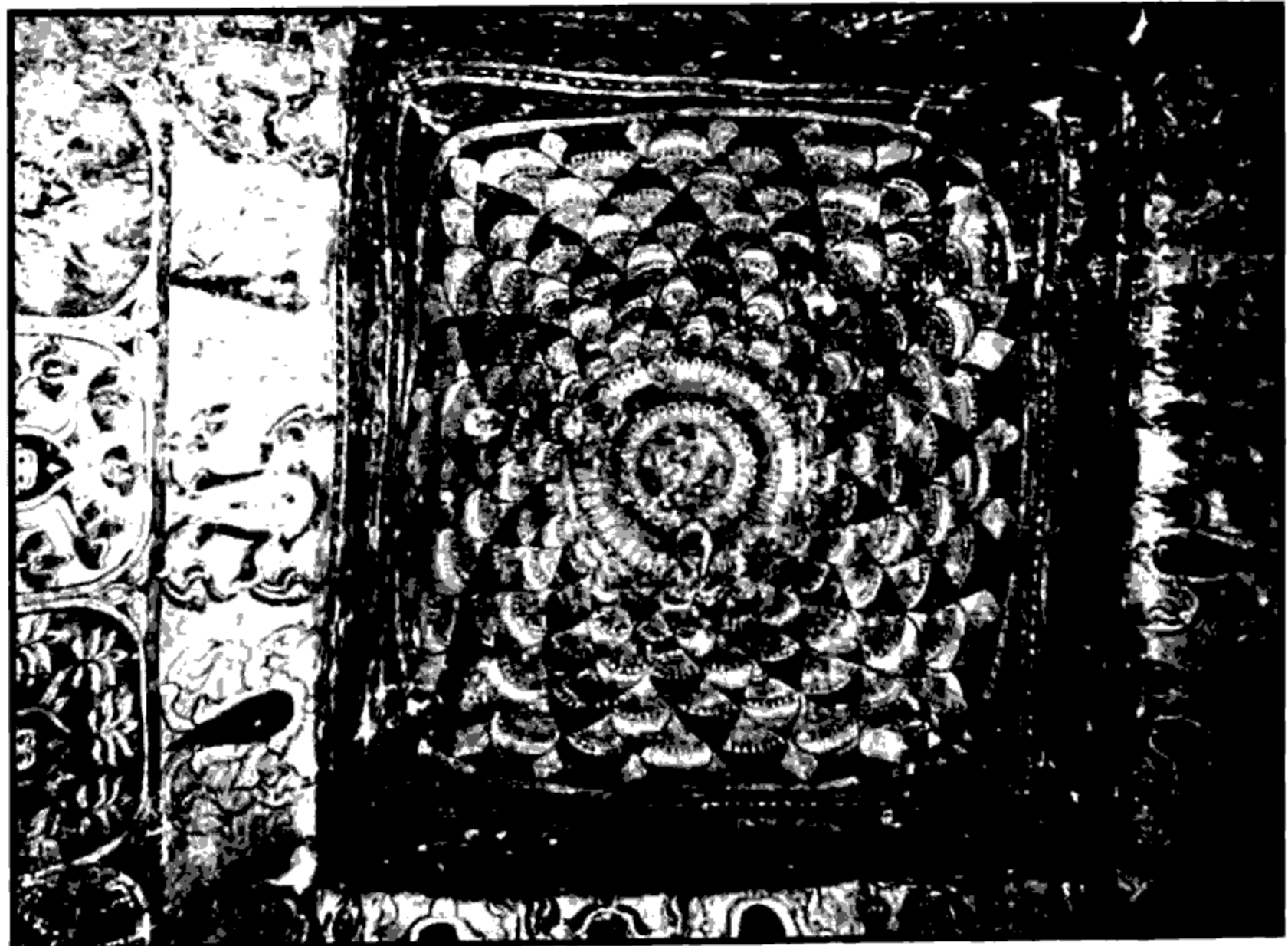
ပြဒါးလင်းဂူ၌ ကျောက်ခေတ်လူသားတို့သည် ၎င်းတို့ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် နေ့စဉ်တွေ့မြင်ရသော တိရစ္ဆာန်များ ပုံ၊ အစားအစာရှာဖွေရာမှ တွေ့ရှိရသောအကြောင်းအရာ နေထိုင်မှုများကို ရေးဆွဲထားကြသည်။

ပျူလူမျိုးတို့သည် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ ခရစ် မပေါ်မီ(၆)ရာစုခန့်မှစ၍ မြန်မာပြည်အလယ်ပိုင်းသို့ တစ်စုပြီးတစ်စု ပြောင်းရွှေ့လာကာ အခြေတကျနေထိုင် ခဲ့ကြသည်ဟု ခန့်မှန်းကြသည်။ ပျူနှင့်အိန္ဒိယတို့ ထိတွေ့ ဆက်သွယ်ပြီး အိန္ဒိယနိုင်ငံမှဗုဒ္ဓဘာသာ ယဉ်ကျေးမှုများ ကို ခံယူခဲ့ကြသဖြင့် သရေခေတ္တရာ (ပြည်မြို့ဟောင်း)၌ ပျူတို့၏ ကျောက်ဆစ်ပန်းပုလက်ရာများသည် အိန္ဒိယ နွယ်သော အနုပညာလက်ရာများနှင့် ဝတ်စားဆင်ယင်မှု ကိုတွေ့ရှိရသည်။ ယင်းအချိန်ကာလကပင် ပျူတို့သည် စေတီပုထိုးများ တည်ထားခဲ့ကြသည့်အလျောက် ဗိသုကာပညာရပ်နှင့်အတူ ဆေးရေးပန်းချီ အတတ် ပညာလည်း ထွန်းကားခဲ့ပေလိမ့်မည်ဟု သမိုင်းပညာရှင် များက ယူဆခဲ့ကြသည်။ သို့သော် ရာသီဥတုဒဏ် ကြောင့် ဆေးရေးလက်ရာများ မကျန်ရှိတော့၍ ပျောက်ကွယ်ရသည်ဟု မှန်းဆရသည်။

မြန်မာပြည်၌ အစောဆုံးနံရံဆေးရေးပန်းချီများ ကို ပုဂံခေတ်ဂူဘုရား၊ သိမ်ကျောင်းတော်တို့၌ တွေ့ရှိရ

သည်။ အနော်ရထာမင်းသည် ပုဂံ၌ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓ ဘာသာထွန်းကားအောင် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ အနော်ရထာမင်းလက်ထက်တွင် ဗုဒ္ဓဘာသာအစစ် အမှန် ထွန်းကားစည်ပင်အောင် ဆောင်ရွက်ရုံသာမက ဘုရားစေတီပုထိုးများ တည်ထားကိုးကွယ်ခဲ့သည်။ ကျန်စစ်သားမင်းလက်ထက်တွင် ဗုဒ္ဓဘာသာ ပိုမို ဖြန့်ဖြူးနိုင်ရန် ဂူဘုရားများတည်ပြီး ဂူဘုရားနံရံတို့တွင် ဗုဒ္ဓဝင်နှင့်နိပါတ်တော်များပါရှိသည့် ပန်းချီများကို ရေးဆွဲစေခဲ့သည်။ ပုဂံခေတ် ကျောက်စာများတွင် ဂူဘုရားတည်သည့်အခါ အတွင်း၌ အတင့်အတယ် ဆေးရေးကြောင်း၊ ပန်းချီသမားများကို လုပ်ခပေးရ ကြောင်းတို့ကို မှတ်တမ်းရေးထိုးလေ့ရှိသည်။ ပုဂံခေတ် နံရံဆေးတို့သည် နှစ်ပေါင်းမြောက်ရာမှ ကိုးရာခန့်အထိ ကြာညောင်းခဲ့ပေသည်။

ဆေးရောင်တို့မှာ ပုဂံခေတ်ဦးပိုင်းမှစ၍ အဖြူ၊ အနက်၊ အဝါနှင့်အနီကို အသုံးများသည်။ ခေတ်နှောင်း ပိုင်းများတွင် အပြာနှင့်အစိမ်းကိုပါ တွဲဖက်သုံးလာ သည်။ မြေနီရင့်၊ မြေနီနု၊ နံ့သာရင့်၊ နံ့သာနုတို့ကို အသုံး များကြောင်းတွေ့ရသည်။ အရောင်စွဲစေရန် တမာစေး ကိုလည်းကောင်း၊ အရောင်တောက်စေရန် ငါးကြင်း၊ စပါးကြီးမြွေ၊ ဒေါင်းတို့၏ သည်းခြေမှအရည်ကို ရောနှောသုံးစွဲသည်။ နံရံဆေးရေးပန်းချီတို့မှာ အရောင် များတောက်ပြောင်နေလျက်ရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။ အဖြူရောင်ကို မြေဖြူမှ၊ အနက်ကို ရေနံချေးမှုိုင်းမှ၊

ဘုရားစေတီမျက်နှာကြက်မှ နံရံဆေးရေးပန်းချီ

အနောက်ဘက်ဘုရားအတွင်းရှိ နံရံဆေးရေးပန်းချီ

အဝါကို ဆေးဒန်းမှလည်းကောင်း၊ အနီကို ဟသံပဒါးနှင့် မြေနီမှလည်းကောင်း၊ အပြာကို မဲနယ်၊ ကွေနီ၊ အစိမ်းကို ဒုတ္တဘိမ်းတို့မှ ဖော်စပ်ကြသည်ဟု မှတ်တမ်းများတွင် တွေ့ရသည်။ ပုဂံခေတ်လက်ရာများသည် ပုဂံ၌သာမက စလေ၊ မြင်ကွန်း၊ စစ်ကိုင်း၊ မုံရွာ၊ ရေစကြို၊ ပုခန်း၊ အမရပူရနှင့် မန္တလေးတို့၌ တွေ့ရှိနိုင်သည်။

ယခုဖော်ပြမည့် နံရံဆေးရေးပန်းချီများမှာ ပခုက္ကူ မြောက်ဘက် တစ်ဆယ့်ခုနစ်မိုင်၊ ရေစကြိုမြို့၏ တောင်ဘက် ဆယ်မိုင်ခန့်အကွာတွင် တည်ရှိသော ပုခန်းကြီးဒေသအတွင်းရှိ ဂူဘုရားများမှ နံရံဆေးရေးပန်းချီများအကြောင်း ဖြစ်သည်။ ပုခန်းကြီးဒေသသည် ၁၀၉၈ ခုနှစ် အနုရဒွါရေးထိုးသော လက်သည်းရှည်ကျောက်စာအရ ပုဂံခေတ်အချိန် ကတည်းက အခြေကျ ဖွံ့ဖြိုးသောဒေသဖြစ်သည်။ ပုခန်းကြီး၌ ရှေးဟောင်း

ဂူဘုရားများသည် ပုဂံခေတ်မှ ကုန်းဘောင်ခေတ်အထိ တည်ထားသည်များကို တွေ့ရှိရသည်။ ဂူဘုရားပေါင်း သုံးရာကျော်အနက်မှ ယခု တစ်ရာနှစ်ဆယ်ကျော် ဂူဘုရားအတွင်းရှိ လှပသော နံရံဆေးရေးပန်းချီများကို လေ့လာတွေ့ရှိရသည်။

၂၀၀၄ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် တက္ကသိုလ်များ ဗဟိုစာကြည့်တိုက်မှ စာကြည့်တိုက်မှူး ခေါင်းဆောင်သော အဖွဲ့ဝင်(၁၂) ဦးပါ အဖွဲ့သည် ပုခန်းကြီးဒေသရှိ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများ၌ရှိသော ရှေးဟောင်းစာပေများဖြစ်သည့် ပေစာ၊ ပုရပိုက်များကို ထိန်းသိမ်းစုဆောင်းရန် သွားရောက်ခဲ့သည်။ ယခုကဲ့သို့ ကွင်းဆင်းလေ့လာရာတွင် ပုခန်းကြီးမြို့ ရှေးဟောင်းသုတေသနပြုတိုက်မှ ပြုတိုက်မှူးနှင့်အဖွဲ့၏ အကူအညီဖြင့် မပျက်မစီးရှိနေသော ဂူဘုရား(၆၅) ဆူအတွင်းမှ နံရံဆေးရေးပန်းချီများကို ဓာတ်ပုံရိုက်မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

နစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူဘုရားများမှ အစိတ်အပိုင်းအချို့

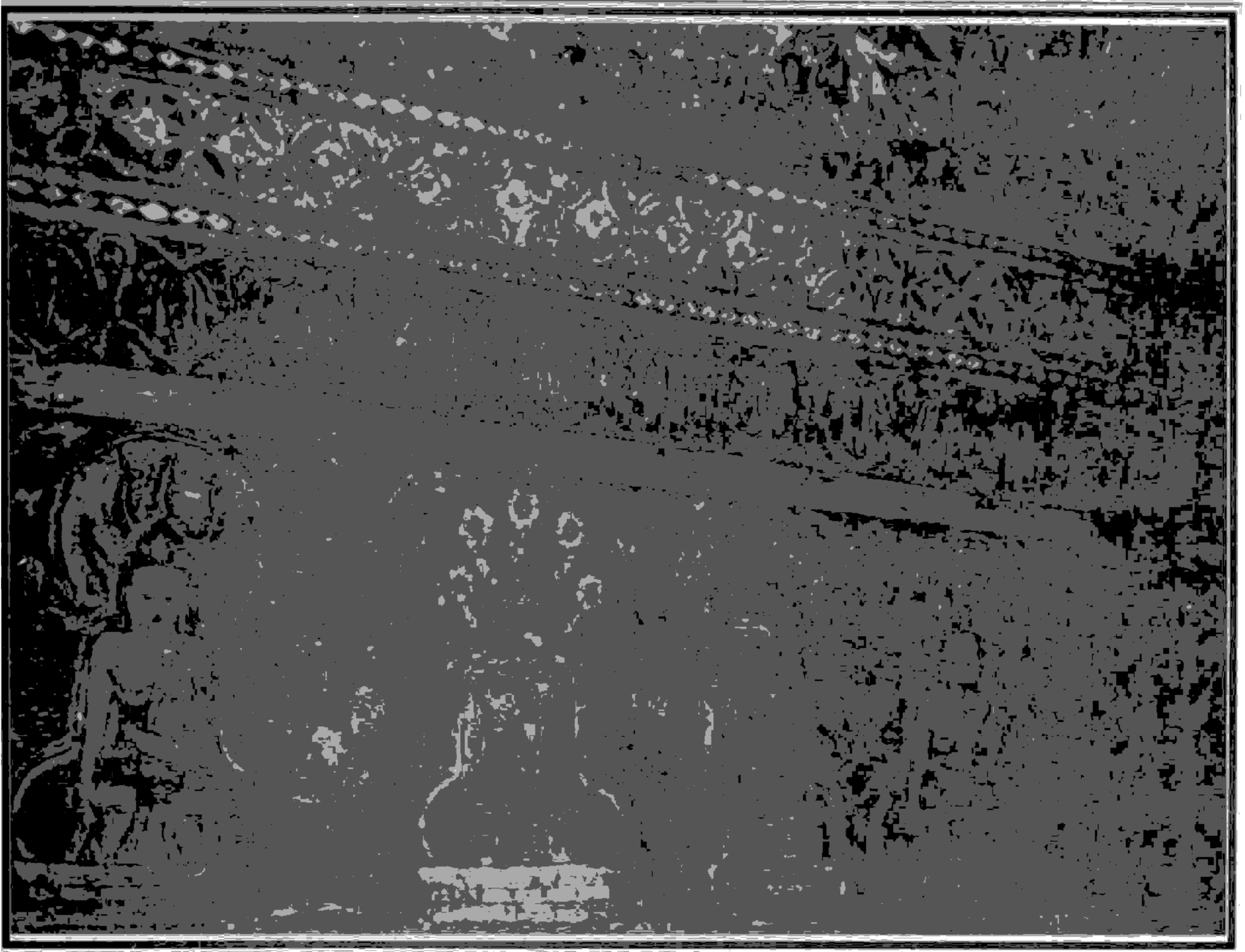
ပုခန်းကြီးဒေသ၌ရှိသော စေတီအားလုံးနီးနီးမှာ ဂူဘုရားများဖြစ်၍ ဂူဘုရားတိုင်းမှာ နံရံဆေးရေး ပန်းချီများကို တွေ့ရသည်။ ပုခန်းကြီးဒေသရှိ နံရံဆေးရေးပန်းချီများမှာ ကုန်းဘောင်ခေတ်လက်ရာများ၊ အချို့ ဘုရားမှ နံရံဆေးရေးပန်းချီတွင် မင်စာများပါတွေ့ရပြီး မင်စာများမှာ ညောင်ရမ်းခေတ်နှင့် ကုန်းဘောင်ခေတ်လက်ရာများကို လေ့လာတွေ့ရှိရသည်။

နံရံဆေးရေးပန်းချီများမှာ ဗုဒ္ဓဝင်၊ ငါးရာငါးဆယ်ဇာတ်တော်များ၊ နတ်ရုပ်များ၊ လူမှုရေးဆိုင်ရာ အတီးအမှုတ် အကအခုန်များ၊ ကနတ်ပန်းများတို့ကို ရေးဆွဲထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဂူဘုရား၏ မျက်နှာကြက်တော်များကို ပန်းချီရေးဆွဲထားသည်မှာ အလွန်လက်ရာမြောက် လှပတင့်တယ်လှသည်။ ဂူဘုရားတိုင်းမှာ ငါးရာငါးဆယ် နိပါတ်တော်များကို သရုပ်ဖော်ရေးခြယ်ထားသည်။ နံရံကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ရှိသော အဆောက်အအုံ၌ ဇာတ်တော်ကြီးအလုံးစုံကို သရုပ်ဖော်ရေးဆွဲထားသည်။ ငါးရာငါးဆယ်နိပါတ်ဆိုင်ရာ ပန်းချီများမှာ အရေအတွက်အားဖြင့် များပြားသည့်အလျောက် အကွက်ငယ်များဖြင့် စိတန်းရေးခြယ်ထားသည်ကိုလည်း တွေ့ရသည်။ စေတီပုထိုးဘုရားတိုင်းတွင် နတ်ရုပ်အမျိုးမျိုးပုံများ ရေးဆွဲထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

တာဝတိံသာမှ သက်ဆင်းဟန် ဗုဒ္ဓဝင်ကားများတွင် သိကြား၊ ဗြဟ္မာနှင့် နတ်များကို ရေးခြယ်ထားသည်။ နတ်ရုပ်များကို ပုဆစ်တုပ်ထိုင်နေဟန်၊ တိမ်ပျံစီးနေဟန်၊ နတ်သားနတ်သမီးပုံတို့မှာ လွန်စွာလှပတင့်တယ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ကြာကနတ်များအတွင်း၌ ဗြဟ္မာရုပ်များပုံကို ရေးခြယ်ထားသည်။

ဇာတ်တော်များကိုရေးဆွဲရာတွင် လူတို့၏ ဝတ်စားဆင်ယင်ပုံနှင့်သွားလာလှုပ်ရှားမှုများ၊ မင်းမှူးမတ်၊ ပုဏ္ဏား၊ နန်းတွင်းဆိုင်ရာသူတို့၏ နေထိုင်သွားလာလှုပ်ရှားမှုများကို လူမှုဆိုင်ရာနှင့်ပတ်သက်၍ တွေ့ရသည်။ အထူးသဖြင့် ဘုရားဝတ်ပြုပုံများ၊ တူရိယာပစ္စည်းများဖြင့် တီးမှုတ်ကခုန်နေပုံများ ပါဝင်သည်။ အတီးအမှုတ်အက စုံလင်စွာဖြင့် လူတစ်စု၏ပုံ၊ စည်တီးသူ၊ ဗုံတီးသူ၊ ခွက်ခွင်းတီးသောပုံများလည်း ရေးဆွဲထားသည်။

ဘုရားပုထိုးတိုင်း၌ ရေးခြယ်ထားသောပန်းချီများတွင် ကနတ်ပန်းများပါဝင်သည်။ ဂူဘုရားများ၌ ကနတ်ရေးဆွဲခြင်းကို အမိုးမျက်နှာကြက်မှ နံရံအောက်ဆုံးအထိ ရေးဆွဲလေ့ရှိကြသည်။ အရောင်နှင့်လက်ရာမှာလည်း အလွန်လှပတင့်တယ်သည်။ မျက်နှာကြက်တွင် ဆင်စွယ်ဝန်းယုက်၊ ကနတ်ပန်းများကို မှန်ကူ

နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူဘုရားများ

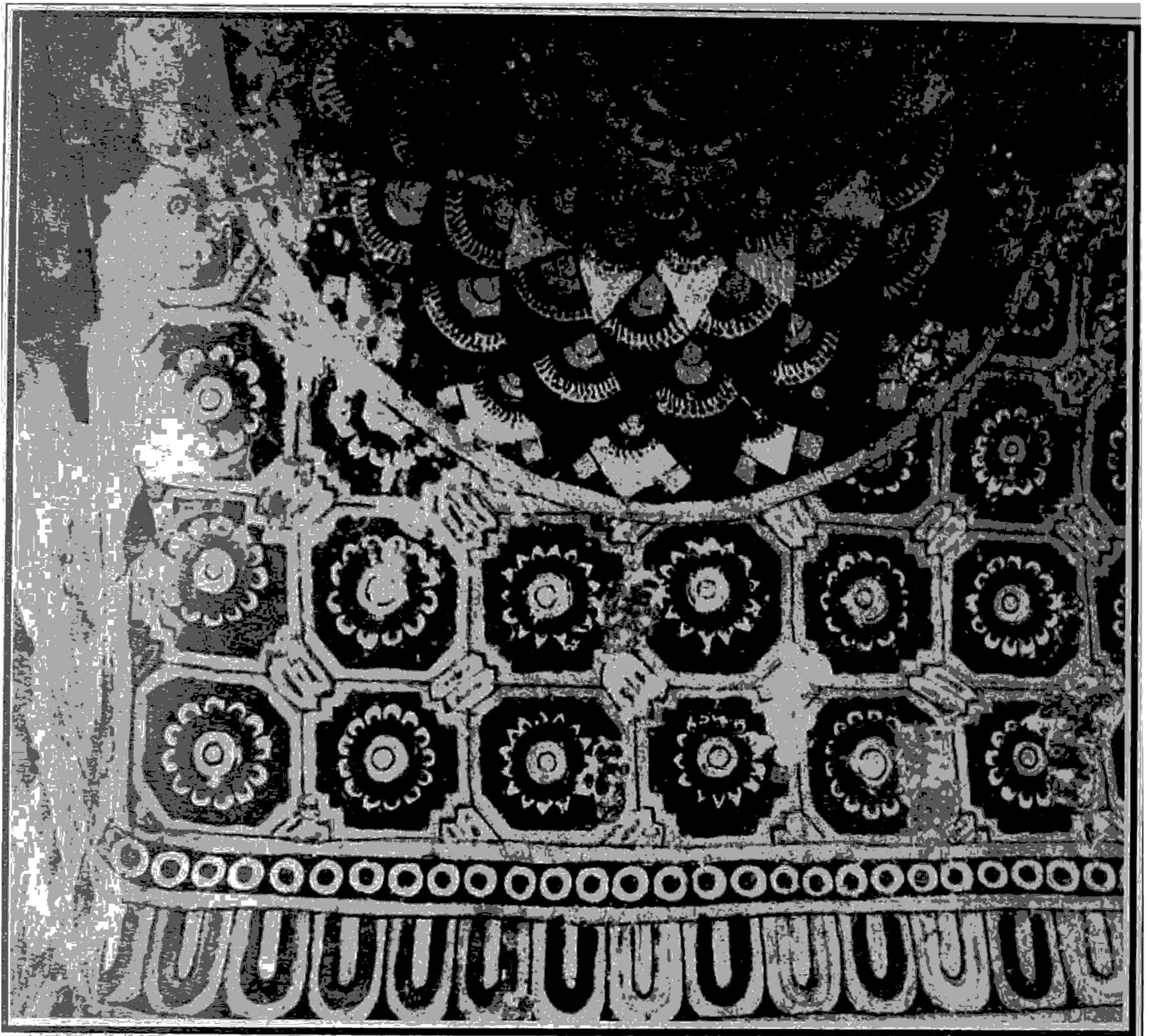
ကွက်စသော ပုံစံများအတွင်း၌ ကနုတ်ပန်းအမျိုးမျိုး ထည့်သွင်းရေးဆွဲကြသည်။ မျက်နှာကြက်ကနုတ်ပန်းများတွင် ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားများကို ဝန်းရံထားသောကြာရိုးကြာဆွယ်များသဏ္ဍာန် သရုပ်ဖော်ရေးခြယ်ထားသည်။

တိရစ္ဆာန်ကျေးငှက်ရုပ်များ၊ ဆင်၊ မြင်း၊ ငါးပုံများမှာ ကနုတ်ပန်းများတွင်ထည့်သွင်းရေးဆွဲကြသည်။ အချို့မျက်နှာကြက်များတွင် ဆင်စွယ်ဝန်းယုက်နှင့် ကုမုဒြာကြာပန်းများဖြင့်ရေးခြယ်ထားကာ နံရံ၏ အထက်ပိုင်းတွင် နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူဘုရားပုံတော်များကို သက်ဆိုင်ရာ ဗောဓိပင်နှင့် လက်ဝဲရံ၊ လက်ယာရံ ရဟန္တာများနှင့်တကွ သရုပ်ဖော်ရေးခြယ်ထားသည်။

ပုခန်းကြီးဒေသရှိ စေတီများမှာ ဂူဘုရားများ ဖြစ်၍ ဂူဘုရားတိုင်း၌ ကျောက်ဆင်းတုတော်တစ်ဆူ

စီရှိပြီး ဝင်ပေါက်သုံးပေါက် သို့မဟုတ်လေးပေါက် တွေ့ရှိရသည်။ အဝင်ပေါက်များတွင် နတ်ဘီလူးရုပ် သို့မဟုတ် ခြင်္သေ့ကျောက်ဆစ်ရုပ်တုများ တွေ့ရသည်။ ဂူစေတီအမှတ် (၄၁)တွင် ထူးခြားစွာ လူ၏မျက်နှာကို ကျောက်နှင့်ထွင်းထုထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ စေတီ ဂူဘုရား (၅၃) တွင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားနှင့် လက်ဝဲရံ လက်ယာရံ အရှင်မောဂ္ဂလာန်နှင့် အရှင်သာရိပုတ္တရာ ရုပ်တုကို တွေ့ရသည်။

ဂူဘုရားတိုင်း၏ မျက်နှာကြက်များကို အရောင် စုံလင်စွာ ပန်းအဆင်ဒီဇိုင်းများဖြင့်လည်းကောင်း၊ အခြားအဆင်ပုံစံအမျိုးမျိုးဖြင့်လည်းကောင်း ရေးခြယ် ထားသည်။ ဂူဘုရားများ၏ မျက်နှာကြက် အတွင်းပိုင်း နှင့်အမြင့်ပိုင်းရှိ နံရံဆေးရေးပန်းချီများမှာ ပျက်စီး

ဘုရားစေတီမျက်နှာကြက်မှ နံရံဆေးရေးပန်းချီများ

ယိုယွင်းခြင်းမရှိဘဲ ယခုထက်တိုင် အခြေမပျက် ကောင်းမွန်နေသည်ကို လည်းကောင်း၊ အချို့ဂူဘုရား များမှာ မိုးယိုခြင်းကြောင့် ဆေးရေးပန်းချီများ ပျက်စီးနေ သည်ကိုလည်းကောင်း တွေ့ရသည်။

တက္ကသိုလ်များဗဟိုစာကြည့်တိုက်မှ ဤပုခန်း ကြီးဒေသရှိ နံရံဆေးရေးပန်းချီများကို မှတ်တမ်းတင် ခဲ့ခြင်းမှာ ဤနေရာဤဒေသရှိ ရှေးဟောင်းဂူဘုရားများ ၌ ယနေ့အထိမပျက်စီးသေးသော နံရံဆေးရေးပန်းချီ များ ရှိနေကြောင်း မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အချို့မှာ လုံးဝမပျက်စီးဘဲ အရောင်များတောက်ပြောင် စွာ ရှိနေသကဲ့သို့ အချို့မှာ သဘာဝဘေးကြောင့် ပျက်စီးနေသည်များကိုတွေ့ရသည်။ အချို့ဂူဘုရားများ မှာ နောက်ကုသိုလ်ရှင်များက ပြုပြင်ခြင်း၊ ဆေးသုတ် ခြင်းများ ပြုလုပ်ထား၍ ရှေးဟောင်းလက်ရာများ ပျက်စီးနေသည်ကိုတွေ့ရသည်။ မြန်မာတို့၏ ရှေးဟောင်း အမွေအနှစ်ဖြစ်သော မြန်မာတို့၏ ယဉ်ကျေးမှု မြင့်မား ခြင်းကိုသက်သေထူထပ်စွာ ဖော်ပြသည့် ဤပုခန်းကြီးဒေသ ရှိ နံရံဆေးရေးပန်းချီများကို တင်ပြခြင်းဖြစ်သည်။

ဒေါ်တင်ဘုန်းနွယ်

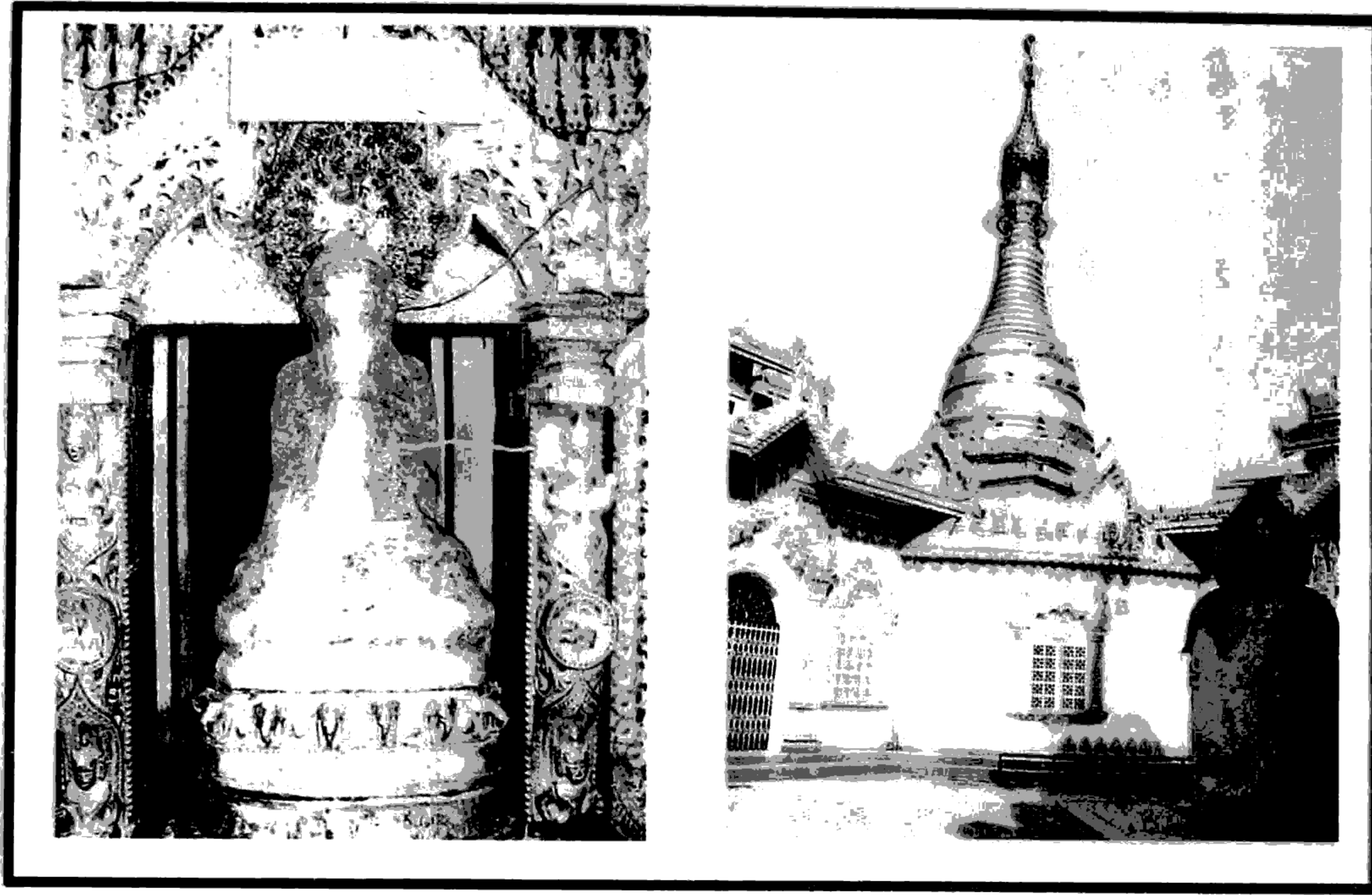
ပုခန်းကြီးဒေသသမိုင်းဖြစ်ပေါ်တိုးတက်လာပုံ

ဒေါက်တာတိုးလှ

မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းနှစ်ချုပ် (၂၀၁၀) အထူးဆောင်းပါး

ဒေါက်တာတိုးလှ

ဒေါက်တာတိုးလှကို ၁၉၄၃ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၇ ရက်နေ့တွင် ပခုက္ကူခရိုင်၊ ရေစကြိုမြို့နယ်၊ သပြေပင်ရွာနေ ဦးအောင်သူ၊ ဒေါ်ပုတို့က မွေးဖွားသည်။ ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင်သပြေပင်ရွာအနောက်ကျောင်းဆရာတော်ဦးရာဇိန္ဒထံ၌ ပညာစတင် သင်ကြားသည်။ ၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် ပခုက္ကူမြို့ အမှတ် (၂) အစိုးရအထက်တန်း ကျောင်းမှ တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းအောင်မြင်ပြီး မန္တလေးတက္ကသိုလ်၌ ဆက်လက် ပညာသင်ကြားသည်။ ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ရရှိပြီး မြစ်ကြီးနားကောလိပ် သမိုင်းဌာန၌ နည်းပြဆရာအဖြစ် စတင်အမှုထမ်းသည်။ ၁၉၆၉ ခုနှစ်တွင် အထက်မြန်မာနိုင်ငံစာရေးဆရာအသင်း၌ဗဒုံမင်းလက်ထက်မြန်မာစာပေ စာတမ်း ကိုဖတ်ကြားသည်။ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်တွင် မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့ရရှိပြီး ၁၉၇၂ ခုနှစ်တွင် မန္တလေးဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံတက္ကသိုလ် လက်ထောက်ကထိကအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်သည်။ ၁၉၇၃ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံတကာစာအုပ်နှစ်အတွက် ကုန်းဘောင်ခေတ် ပိဋကတ်တိုက်များစာတမ်းကို ဖတ်ကြားသည်။ ၁၉၇၆ ခုနှစ်၌ အင်းဝ ခေတ်ပျို့ကဗျာများထဲက သမိုင်းကိုပြုစုပြီး ပညာပဒေသာစာစောင်တွင်ဖော်ပြခဲ့သည်။ ၁၉၇၇ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်ပညာရေး တက္ကသိုလ်သို့ ပြောင်းရွှေ့အမှုထမ်းပြီး မြန်မာနိုင်ငံသုတေသနအသင်းစာအုပ် ထုတ်ဝေရေးအဖွဲ့တွင် အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်လာခဲ့ သည်။ ၁၉၈၇ ခုနှစ်တွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုမှ ပါရဂူဘွဲ့ရရှိခဲ့သည်။ ၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင် မကွေးဒီဂရီကောလိပ်၌ တွဲဖက်ပါမောက္ခနှင့် ပါမောက္ခတာဝန်များကိုထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၂ ခုနှစ်တွင် တက္ကသိုလ်များသမိုင်းသုတေသနဦးစီး ဌာန၌ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ရာထူးသို့ တိုးမြှင့်ပေးခြင်းခံရသည်။ ယခုအခါ မြန်မာသမိုင်းအဖွဲ့၌ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ၊ မြန်မာ့ရည်ညွှန်းကျမ်းစီစဉ်ရေး အဖွဲ့၌ အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

ပုခန်းကြီးဒေသသမိုင်းဖြစ်ပေါ်တိုးတက်လာပုံ

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပုဂံခေတ် ပုဂံနေပြည်တော်စည်ပင်ဖွံ့ဖြိုးစဉ်က ၎င်းနှင့်ခေတ်ပြိုင် ပုခန်းကြီး ဒေသသည်လည်း ပုဂံနှင့်အတူ တိုးတက်ထွန်းကားခဲ့သည်ဟု သမိုင်းမှတ်တမ်းများတွင် တွေ့ရသည်။ ကုန်းဘောင်ခေတ်တွင် ပုခန်းကြီးဒေသသည် ရတနာပုံမန္တလေးပြီးလျှင် စည်ပင်ဖွံ့ဖြိုးမှုအရှိဆုံးဒေသ ဟုလည်း တွေ့ရသည်။ ယနေ့အချိန်အခါတွင် ပုခန်းကြီးဒေသသည် ပခုက္ကူခရိုင်၊ ရေစကြိုမြို့နယ် အတွင်းရှိ ဒေသတစ်ခုအနေနှင့်တည်ရှိနေကာ ရှေးဟောင်းမြို့ပြ၏ အမွေအနှစ်များ၊ များစွာကျန်ရှိ နေလျက် မြန်မာ့အတိတ်သမိုင်းကို ဖော်ပြပေးလျက်ရှိသည်။

ယနေ့ပခုက္ကူခရိုင်တွင် မြန်မာမင်းတို့လက်ထက် က မြို့တော်သည် ပုခန်းကြီးမြို့ဖြစ်၍ ကိုလိုနီခေတ်မှ သည် ယနေ့ကာလထိမြို့တော်မှာမူ ပခုက္ကူဖြစ်လာခဲ့ သည်။ ကုန်းဘောင်ခေတ်နှောင်းကာလက ပခုက္ကူသည် ကျေးရွာငယ်လေးမျှသာဖြစ်ခဲ့ပြီး ယခုအခါတွင်မူ ပုခန်း ကြီးသည် ရွာအဆင့်သာသာမျှသာ ရှိတော့သည်။

မြန်မာမင်းများလက်ထက်က ချင်းတွင်းမြစ်၏ အနောက်ဘက်ဒေသတွင် အကြီးကျယ်ဆုံးသော မြို့ကို ပြောပါဟုဆိုလျှင် ပုခန်းကို ညွှန်ပြရပေလိမ့်မည်။ ရှေးပုဂံခေတ်ကျောက်စာများတွင် ကုခန်းဟု ရေးမြဲဖြစ် သည်။ ကုန်းဘောင်ခေတ် အချို့အထောက်အထား များတွင် ကူးသန်းဟူ၍လည်း ရေးသားကြကြောင်း တွေ့ရှိ ရသည်။ ယနေ့အချိန်တွင် ပုခန်း (ပခန်း) ဟု ခေါ်နေကြ သည်။ ပုခန်းသည် ပခုက္ကူ-ရေစကြို ကားလမ်းပေါ်တွင် တည်ရှိပြီး ရေစကြိုမြို့နယ်ထဲမှ မြို့နယ်ခွဲအဆင့်ရှိ ရွာကြီး တစ်ရွာဖြစ်ပေသည်။ ကျုံးနှင့် မြို့ရိုးများရှိသော ရှေးမြို့ဟောင်းတစ်မြို့လည်း ဖြစ်ခဲ့သည်။

ပုခန်းသည် ချင်းတွင်းမြစ်၏ အနောက်ဘက် တစ်မိုင်ကျော်အကွာ ကုန်းတွင်းပိုင်း၌ တည်ရှိသည်။ ယင်း၏ အရှေ့ဘက်တည့်တည့် ချင်းတွင်းမြစ်ကမ်းပေါ် တွင် ပုခန်း၏ဆိပ်ကမ်းရွာတစ်ရွာလည်းရှိသည်။ ထိုရွာ ကို ပုခန်းငယ်ဟုခေါ်ကြသည်။ ယင်းသည် ပုခန်း၏ ရေ ကြောင်းထွက်ပေါက်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုပုခန်းဆိပ်

ကမ်းရွာနှင့် ကွဲပြားစေရန် မြို့ပုခန်းကို ပုခန်းကြီးဟု ခေါ်ကြသည်။

ပုခန်းကြီးသမိုင်းကိုလေ့လာသောအခါ ပုဂံခေတ် အလောင်းစည်သူ (စည်သူ ၁၊ အေဒီ ၁၁၁၃-၁၁၉၇)

ရှေးက ပုခန်းကြီးခရိုင်နယ်နိမိတ်အဆုံး တည်ရှိရာ သီဟိုဠ်ရှင်မြတ်စွာဘုရား

ပုခန်းကြီးဒေသသမိုင်းဖြစ်ပေါ်တိုးတက်လာပုံ

လက်ထက်က စခဲ့ကြောင်း ဆိုပေသည်။ အကြောင်းမှာ ထိုမင်းကြီးက ပုခန်းတွင် သရက္ခသားဖြင့်ပြုလုပ်သော စည်သူရှင်ဘုရားကို တည်ထားကိုးကွယ်ခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ပုခန်းသမိုင်းသည် ထိုစည်သူရှင် ဘုရားသမိုင်းနှင့် တွဲလျက်ရှိနေပေသည်။ စည်သူရှင် သမိုင်းသည် ပုခန်းကြီးမြို့သမိုင်းအစဖြစ်၍ ထိုပုခန်းကြီး မြို့သမိုင်းသည်လည်း စည်သူရှင်ဘုရား သမိုင်းမပါ ရှိဘဲ မပြည့်စုံနိုင်ပေ။

သို့သော် သက္ကရာဇ် ၄၃၀ တွင်ရေးထိုးသည်ဟု ဆိုသော ဂဝံကျောင်းကျောက်စာ၌မူမြေလှူဒါန်းရာတွင် “ကုခန်းအရပ် နွယ်နီလက်ပံမြေတိုင် ၁၀၀၊ ကူနီ ၃၀” စသည်ဖြင့် ဖော်ပြချက်တွေ့ရှိရသည်။ ထိုကျောက်စာ သည် မူရင်းဟူသော်လည်း အနိရဒ္ဒလက်ထက်တွင် ရေးထိုးခြင်းမဖြစ်နိုင်ချေ။ စကားအသုံးအနှုန်းများကို ကြည့်၍ ခန့်မှန်းရလျှင် ပုဂံခေတ်နောက်ပိုင်း သို့မဟုတ် ထို့ထက်နောက်ကျသောကာလ ဒုတိယပြင်ဆင်ခဲ့ကြသူ တို့က ရေးထိုးခဲ့သည်ဟု ယုံကြည်ရသည်။ အကြောင်း မှာ အနိရဒ္ဒလက်ထက်တွင်ရေးထိုးသောကျောက်စာ မတွေ့ရှိရဖူးသေးသည်ကတစ်ကြောင်း၊ ရက်စွဲကလည်း နေ့ရက်မညီသည်ကတစ်ကြောင်း ဤအကြောင်း တို့ကြောင့် ယူဆခြင်းဖြစ်သည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ထိုကျောက်စာသည် ပုခန်းနှင့်သက်ဆိုင်သော အစောဆုံး ကျောက်စာတစ်ချပ် ဖြစ်နိုင်ကြောင်း မှန်းဆမိသည်။

စာရေးသူတွင် ပုခန်းကြီးမြို့ စည်သူရှင်ဘုရား သမိုင်းဟောင်းတစ်စောင်ပေမူဖြင့် ရရှိထားပေသည်။ ထိုပုခန်းကြီးသမိုင်းကို ကုန်းဘောင်ခေတ်နှောင်း အေဒီ ၁၈၃၀ တွင် မင်းနေမျိုးရဲထင်နော်ရထာက မညီမညွတ် ဖြစ်နေသော ပုခန်းကြီးစည်သူရှင်ဘုရားသမိုင်းကို တည်းဖြတ်သုတ်သင်ခဲ့ကြောင်း သိရသည်။ ကျမ်းပြီး ရက်စွဲကို “၁၁၉၂ ခု တပေါင်းလပြည့်ကျော် ၅ ရက် (၁၅ ရက် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၈၃၂ ခု) နေ့ မင်းနေမျိုး ရဲထင်နော်ရထာ ထုတ်နုတ်သည် သမိုင်းပြီး၏” ဟု ဖော်ပြထားသည်။

ယခုလေ့လာနေသော ပုခန်းသမိုင်းကမူ “၁၂၄၅ ခု ပထမ ဝါဆိုလပြည့်ကျော် ၅ ရက် (၂၄ ရက် ဇွန်လ ၁၈၈၃ ခု)” နေ့တွင် ရေးကူးပြီးကြောင်းလည်း မှတ်တမ်း

ပါရှိသည်။ ထိုသမိုင်းသည် စည်သူရှင်ဘုရားသမိုင်း သာဖြစ်သည်။ သို့သော် ပုခန်းနယ်၏အကျယ်အဝန်းနှင့် ထိုနယ်အတွင်းပါဝင်သော ကျေးရွာများအရေအတွက်ကို တွေ့ရှိရသဖြင့် သမိုင်းပညာလေ့လာသူတို့အတွက် တန်ဖိုးကြီးလှပေသည်။

မင်းနေမျိုးရဲထင်နော်ရထာပြုစုသော သမိုင်းအရ စည်သူမင်းကြီးသည် ၄၈၀ ဝါခေါင်လတွင် ဆင်းတု တော်ထားရန် ဂူတော်ကိုတည်ခဲ့ကြောင်း၊ တော်သလင်း လကုန်တွင် ဂူတိုက် စရပ်ပြာသာဒ်ပြီးစီး၍ သစ်စေးသုတ် လိမ်း၍ ရွှေချကြောင်း ဖော်ပြခဲ့သည် (ပေ၊ ခ ဝမ်း ၂-၃)။ ထို့နောက် တပေါင်းလတွင် သရက္ခဆင်းတုတော် ကိန်းဝပ်ရန် ဂူသွင်းအခမ်းအနားပြုလုပ်ဖွယ်ရာများကို ပြင်ဆင်ရာ ၄၈၁ ကဆုန်လရောက်သော် ပြီးစီးခဲ့သည်။ ရုပ်တုတော်ဂူသွင်းအခမ်းအနား ကြီးကျယ်သဖြင့် ‘ကုခန်း’ ဟု လူအများဆိုရာမှ ကုခန်းကြီးတွင်ကြောင်းလည်း ဖော်ပြထားသည်။ ဤအဆိုကိုလက်ခံရန် ခက်သည်။ စင်စစ် “ကြီး” ဟူသော ဝိသေသန ထည့်၍ခေါ်ခြင်း သည် “ငယ်” သော အမည်တူမြို့ရွာ ရှိနေသောကြောင့် ဖြစ်တတ်သည်။ ချင်းတွင်းကမ်းပေါ်တွင် ပုခန်း၏ ရေကြောင်းထွက်ပေါက်ရွာကြီးကို ပုခန်းငယ်ဟုခေါ်သည့် ရွာရှိသည်။ ယနေ့တိုင်လည်း ရှိနေသည်။ ထိုမြို့ရွာနှင့် ကွဲပြားစေရန် ပုခန်းကြီးဟုခေါ်ခြင်းသာ ဖြစ်နိုင်သည်။ ချောက်၊ စလေဘက်တွင်လည်း ပုခန်းငယ်တစ်ရွာ ရှိသဖြင့် မှားတတ်ကြသည်။ ပုခန်းကြီးသည်လည်း ရေလမ်းထွက်ပေါက်ရွာ ပုခန်းငယ်ရှိသောကြောင့်သာ ဖြစ်သည်။ ကူ (ဂူ) ခန်း (ခမ်း) ကြီး၍ ဟုတ်မည်မထင် ပေ။ ယင်းသည် သမိုင်းခြေရာ မခံတတ်သဖြင့် အဓိပ္ပာယ်ကောက်၍ အနက်ဖော်ယူပျဉ်းပတ်လုပ်ခြင်းသာ ဖြစ်သောကြောင့် ခိုင်မာမှုမရှိချေ။ အချို့အခါတို့တွင် အမှန်တရားရှာဖွေသူတို့အတွက် အန္တရာယ်ပင်ဖြစ်နိုင် စရာရှိသည်။

စည်သူမင်း မရောက်လာမီက ပုခန်းသည် ရွာကြီး တစ်ရွာအဖြစ်နှင့် ရှိနေကြောင်းသိရသည်။ မည်သို့ အမည်တွင်ခဲ့ပါသနည်း။ မဟာဂါမ (ရွာကြီး) ခေါ် ကြောင်းဆိုသဖြင့် မရေရာသကဲ့သို့ရှိသည်။ မြို့ရွာဒေသ အမည်များသည် နှစ်ပေါင်းရှည်ကြာလာသောအခါ

ပုခန်းကြီးဒေသသမိုင်းဖြစ်ပေါ်တိုးတက်လာပုံ

အခေါ်အဝေါ်များ ရွှေ့လျော့ပြောင်းလဲလာမြဲဖြစ်သည်။ ပညာရှင်တို့က မြို့ရွာဒေသအမည်တို့ကို အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဖော်ထုတ်ကြမြဲဖြစ်ရာ ရံဖန်ရံခါ ပိုမိုလွန်ကဲတွေးတောကြံဆမိတတ်ကြသည်ကိုလည်း တွေ့ရှိရသည်။ ပုခန်းနှင့် ဝန်းကျင်သည် သမိုင်းမတင်မီခေတ်ကာလကတည်းက လူနေရှိသောအရပ်ဒေသ ဖြစ်သည်။ ပုဂံရေးပုံနှင့် ပုခန်းရေးပုံတို့သည် ဆက်နွယ်ကောင်းလေမည်လောဟု စဉ်းစားမိသည်။ အကြောင်းမှာ ပုဂံ၊ ပုခန်း စသည်ဖြင့် အသံထွက်အတိုင်း တိုက်ရိုက်ရေးသားနိုင်ပါလျက် တစ်ချောင်းငင်ထည့်၍ ပုဂံ၊ ပုခန်း ဟူ၍ ရေးသည်မှာ ထူးခြားသော၊ မထည့်မဖြစ်သောအကြောင်းကြောင့်ဟု ယူဆနိုင်သည်။ ပုဂံသည် “ပျူဂါမ” မှသည် ပျူဂံ၊ ပုဂံဖြစ်လာကြောင်းဆိုလျှင် ပုခန်းသည်လည်း ပျူခန်းမှ ပုခန်းဖြစ်လာနိုင်စရာမရှိတော့ပြီလော။ အဓိပ္ပာယ်မှာ ပျူတို့၍ အရပ်၌ နောက်ဆုံးနေထိုင်ခဲ့ကြပြီး ရှိနှင့်ပြီးသော မြန်မာတို့နှင့် သွေးနှောသွားခဲ့သဖြင့် ကုန်ခန်းသွားခြင်းကြောင့်ဟု ဆိုနိုင်စရာရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ပျူခန်းမှ ပုခန်းဖြစ်လာသည်ဟု အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူနိုင်သည်။

အခြားစဉ်းစားနည်းများနှင့်စာလျှင် ယင်းစဉ်းစားပုံသည် ပိုမိုနီးစပ်နိုင်ရုံမျှမက သမိုင်းအဓိပ္ပာယ်လည်းရှိပေသည်။ ပုခန်းအနီးတွင် “သက်” တို့နေခဲ့သော သက်ရွာလည်း ရှိသည်ဟု ယူဆနိုင်သည်။ ထိုဒေသသည် ကျောက်ခေတ်ကာလကတည်းက လူများနေထိုင်လျက်ရှိနေပြီးဖြစ်ရာ ထိုလူများထဲတွင် ပျူများ ဧကန်ပင်ပါခဲ့ပေသည်။ သက်ရွာကား အိုးလုပ်ငန်းကို အလွန်ရှည်လျားလှသော ကျောက်ခေတ်သစ်ကာလကတည်းက လုပ်ကိုင်ခဲ့သည့် ရွာ ဖြစ်နိုင်သည်။ ယနေ့တိုင် အစဉ်အလာအတိုင်း လုပ်ကိုင်နေကြဆဲဖြစ်သည်။ လုပ်ကိုင်ပုံတို့သည် ကျောက်ခေတ်နည်းပညာထက်များစွာ သာလွန်တိုးတက်လာခြင်း မရှိသေးသည်ကလည်း ထိုလုပ်ငန်းရှေးကျကြောင်း၊ အစဉ်အလာအတိုင်း မပြောင်းလဲသေးကြောင်း ပေါ်လွင်နေပေသည်။ ထို့ကြောင့် ပုခန်းသည် ပျူတို့ နောက်ဆုံးနေထိုင်သွားရာအရပ် ဖြစ်နိုင်ပေသည်။

စည်သူမင်းကြီးသည် ဂူတော်တည်ရေးကို အောင်မြင်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သော (မဟာဂါမ) ရွာအုပ်ချုပ်သူ သူကြီးကိုလည်း ရှေ့တော်သို့ခေါ်ယူကာ

ပုခန်းကြီးဒေသ ပခုက္ကူမြို့ရှိ ရွှေကူဘုရားမှ ကမ္ဘာကျော် ရွှေကူတံက

ဆုလာဘ်များ ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။ ဘုမ္မရာဇာဘွဲ့ကိုလည်း ပေးသနားခဲ့ကြောင်းဆိုသည်။ ဘုမ္မရာဇာဟူသည် “မြေကိုကြီးစိုးရသော မင်းအကြီးအကဲ” ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ ထို့အပြင် ပုခန်းသူကြီးအုပ်ချုပ်ရန် နယ်မြေကိုလည်း သတ်မှတ်ပေးခဲ့သည်။ ပုခန်းကြီး၏ နယ်မြေအကျယ်အဝန်းမှာ အရှေ့ကို ဧရာဝတီမြစ်၊ တောင်ကို ဧရာဝတီမြစ်၊ အနောက်ကို ရိုးမတောင်ခြေထိနှင့် မြောက်ကို ယမားထိဟု ဖော်ပြထားသည်။ ထိုအတွင်းရှိ ရွာပေါင်း ၂၉၉ ရွာကိုလည်း ပုခန်းကြီးသူကြီးက အုပ်ချုပ်ခွင့်ရကြောင်းနှင့်ဆိုလေသည် (ခိ-ကျော ၆-၈)။ ဤမျှကျယ်ပြန့်သောနယ်မြေအတွင်း ရွာပေါင်း ၃၀၀ မျှသာရှိသဖြင့် မယုံကြည်နိုင်စရာဖြစ်သည်။ ယနေ့သုံးမြို့နယ်ဖြစ်သော ပခုက္ကူ၊ မြိုင်နှင့် ရေစကြို အကျယ်အဝန်းအတွင်း ထိုခေတ်က ရွာသုံးရာမျှသာ ရှိသဖြင့် လူနေအလွန်ကျပ်ပါးလှခြင်းကို ဆိုလိုသည်။ ထို့အပြင် ပုခန်း၏ အနောက်ဘက်နယ်မြေသည်

ပုခန်းကြီးဒေသသမိုင်းဖြစ်ပေါ်တိုးတက်လာပုံ

ယောနယ်စပ်တိုင် ရောက်သောကြောင့် အလွန်ကျယ်ဝန်းလှသဖြင့် စဉ်းစား ဖွယ်ဖြစ်သည်။ ဗဟိုအုပ်ချုပ်ရေး မရောက်မီ ဒေသအလိုက်ဩဇာသက်နယ်မြေ ထူထောင် နေချိန် သဘောရှိနေသည်ကို မြင်တွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် အစဉ်အလာအမှတ်အသားအပြင် ခေတ်ပြိုင် ကျောက်စာ အားကိုးဖြင့်လည်း လေ့လာကြည့်ရန် လိုအပ်သည်။

ရှင်မတောင်ဝန်းကျင် (အထူးသဖြင့် ထိုတောင်နှင့် ချင်းတွင်းမြစ်ကြားဒေသ) သည် ရှေးလူသားတို့ နေထိုင် ခဲ့သော အရပ်အဝန်းဖြစ်သည်။ ပျူလူမျိုးတို့လည်း နေထိုင်ခဲ့သည့် အထောက်အထားများ တွေ့ရသည်။ နွားထိမ်းရွာမှ တွေ့ရှိရသော ကျောက်စာတွင် “ပျူမင်း ညီအစ်ကို” အသုံးအနှုန်းဝေါဟာရက သက်သေ ဖြစ်သည်။ (ကြောင်း ၇၊ ပုဂံပြတိုက်) ထိုအရပ်တွင် ပျူမင်း ညီနောင်တို့ ရှေးက ဘုရားတည်ခဲ့သည်ကို စည်သူ မင်းကြီး နွားထိမ်းသို့ ရောက်တော်မူသောအခါ ပြန်လည်ပြုပြင်တည်ထားခဲ့ကြောင်း မှတ်တမ်းတင်ထား သည့် ကျောက်စာဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်လျှင် ထိုပျူတို့သည် သရေခေတ္တရာအထိ မစောနိုင်သည့်တိုင် ပုဂံခေတ်ဦး တွင် ဖြစ်နိုင်လောက်ပေသည်။ ကျောက်စာကမူ ရက်စွဲမပါသော်လည်း ပုဂံခေတ် ၁၂ ရာစုဦးလောက်က ကျောက်စာဖြစ်နိုင်ကြောင်း လက်ရေးလက်သားနှင့် ဝေါဟာရအသုံးတို့ကို ကြည့်၍ မှန်းဆမိပေသည်။ ထို့ကြောင့် ပုခန်းသည် ပျူတို့နောက်ဆုံးနေထိုင်သွားရာ ဒေသဖြစ်ခြင်းကို ရည်ညွှန်းလေမည် လောဟုပင် ဆင်ခြင်စရာ တွေးတောယူဆစရာ ဖြစ်သည်။ အကြောင်းမှာ ပုဂံခေတ်က ကျောက်စာတို့တွင် ကုခန်း ဟု ရေးခဲ့ရာမှ နောက်ပိုင်းတွင် ပုခန်းဟု ပြောင်းလဲ ရေးသားလာခြင်းကို ထောက်ရှု၍ ဆိုရခြင်း ဖြစ်သည်။ ပုဂံသည် “ပျူဂါမ .. ပျူဂံ” မှ ဆင်းသက်လာသည်ဆို လျှင် ပုခန်းသည်လည်း “ပျူခန်း” မှ ရွှေ့လျောလာသည် မဖြစ်နိုင်တော့ပြီလောဟု မေးစရာရှိလာသည်။ ပုခန်းကို “သကရစ် ၄၃၀။ ဘဿနစ် တပေါင်လဆန်း ၁၅ ရက် ၅ နိယံ” ရက်စွဲပါ ဂဝံကျောင်း ကျောက်စာတွင် အစော ဆုံးတွေ့ရှိရသည်။ ခရစ်ရက်စွဲအားဖြင့် ၇ မေ ၁၀၆၉ ဖြစ်သည်။ ထိုရက်စွဲတွင် ကျောက်စာ၌ဖော်ပြသကဲ့သို့

ကြာသပတေးနေ့မရှိဘဲ စနေနေ့ဖြစ်နေသောကြောင့် စဉ်းစားစရာ ဖြစ်လာခဲ့ရသည်။ ထို့အပြင် အနိရဒ္ဒ လက်ထက် အခြားမြန်မာ ကျောက်စာ မတွေ့ရှိရသဖြင့် လည်း ထိုကျောက်စာသည် အနိရဒ္ဒလက်ထက်ထိုး အမှန်ဖြစ်နိုင်ပါမည်လော၊ ကျောက်စာသည် မူရင်းဟုတ် ပါ၏လောဟုသော သံသယများလည်း ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ရ သည်။ အနိရဒ္ဒလက်ထက်က တည်ခဲ့သောဘုရား ပျက်စီးသဖြင့် နောက်ပုဂ္ဂိုလ်က ပြင်ဆင်သောအခါ မူလ မင်းကို ရည်ညွှန်းရေးထိုးခဲ့သလောဟုလည်း ထင်မြင်မိ သည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ထိုကျောက်စာ၌ ကုခန်း အမည်ပါသဖြင့် ပုဂံခေတ်ကတည်းက ပုခန်းတည်ရှိနေ ကြောင်းကိုမူ သေချာစွာပြောနိုင်သည်။

ပုခန်းအကြောင်းပါရှိသော ကျောက်စာများရှိ သည်။ ပုဂံရက်စွဲဖြင့် ယုံကြည်ရသော အခြားကျောက်စာ မှတ်တမ်းမှာ “မောင်းမစောခင်မိငယ်ကျောက်စာ” ဖြစ် သည်။ ၂၃ ဧပြီ ၁၂၀၆ ရက်စွဲပါရှိပြီး ထိုကျောက်စာ၌ “ကုခန်ရွာ” ဟု တွေ့ရှိရသည်။ ဘုရားကိုလှူသောမြေရှိရာ အရပ်ကို ရည်ညွှန်းဖော်ပြခြင်းမျှသာဖြစ်သောကြောင့် ပုခန်းသမိုင်းအတွက် အခြားလူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေးနယ်ပယ်တို့တွင် အရေးပါသည်မျိုး မတွေ့ရချေ။ သို့သော် ၉ ဩဂုတ် ၁၃၀၁ ထိုးကျောက်စာတွင် “ပခန်ကြီးနွဲနီအရပ်” ဟုဖော်ပြသည်ကို တွေ့ရှိရသဖြင့် ကုခန်းအပြင် ပခန်းဟု ပုဂံလွန်ခေတ်ကတည်းက နှစ်မျိုး ရေးသားခေါ်ဆိုနေကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ အေဒီ ၁၂၀၇ ခုနှစ်ထိုး နာတောင်းများ မင်းကြီးကျောက်စာတွင်မူ “ကုခန်နွယ်နီ၌ မြေ ၅၀” လှူကြောင်းပါရှိလေရာ နွယ်နီရွာသည် ပုခန်းနယ်တွင်း၌ ထိုအချိန်ကတည်းက ပါဝင်ကြောင်း သိခွင့်ရပေသည်။ ထိုရွာကို ပုခန်းနှင့် တွဲလျက် အကြိမ်များစွာတွေ့ရှိရသောကြောင့် ပုခန်းမှ ကျေးရွာများထဲတွင် နွဲနီသည် အတွေ့ရအများဆုံးရွာဖြစ် ပေသည်။ ကုန်းဘောင်ခေတ်တွင်လည်း တွေ့နေရဆဲ ဖြစ်သဖြင့် သွားလာရေးလွယ်ကူ၍ လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးသော ရွာဟု ဆိုရမည်။ ထို့ပြင် ဗဟိုမင်းနေပြည်တော်အစိုးရ နှင့် ဆက်သွယ်မှု ရှိနေခြင်းသဘောလည်း သက်ရောက် သဖြင့် အတွေ့ရများခြင်းဖြစ်သည်။

ပုခန်းကြီးဒေသ၌ရှေးဟောင်းလက်ရာအများအပြားတည်ရှိသော ပုခန်းကျောင်းတော်ကြီး

အထက်တွင်ပုခန်းသည် ပျူတို့နောက်ဆုံးနေထိုင်သွားရာဖြစ်နိုင်ကြောင်းဖြင့် တင်ပြခဲ့သည်။ ဗမာများနှင့် သွေးနှောသွားသောအခါ ပျူသည် ၎င်းတို့မိသွားခဲ့ရပြီး ဗမာက အားကောင်းလာခဲ့သည့် သဘောတွေ့ရသည်။ ဗမာစကားကိုပင် သုံးနှုန်းလာသောအခါ ပျူသည် အလိုအလျောက်ဗမာဖြစ်သွားခဲ့ရတော့သည်။ ပုခန်းနယ်သည် ဗမာများ၏ နေရာဒေသတစ်ခုဖြစ်ကြောင်း ငြင်းစရာမရှိပေ။ ကန်သစ်၊ ကုက္ကိုစု၊ ခွေးမြို့၊ ညောင်ပင်သာ၊ တောင်အို၊ ထန်းတို၊ ပန်ရင်း၊ ဖွတ်သို (ဖွတ်လျှို၊ ဖူလုံ)၊ မြေခဲတောင်၊ မြေဖြူ၊ သပြေပင် . . . စသည် ရွာအမည်တို့ကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ဗမာများ၏ နေရာဖြစ်ကြောင်း ပြောနိုင်ပေသည်။ သို့သော် ထိုရွာများအားလုံးသည် မည်မျှခေတ်အားဖြင့် စောပါသနည်းဟူသော အမေးကိုမူ ပြေလည်အောင်မဖြေနိုင်ပါ။ နောက်ကျသည့် ရွာကများ မည်ဖြစ်သည်။

ပုခန်းသည် ပုဂံခေတ်နှောင်း ၁၃ ရာစုဦးက ကုလားများကို နေရာချထားခဲ့သော အရပ်တစ်ခု ဖြစ်ခဲ့ဟန်ရှိသည်။ ပုဂံဝက်ကြီးအင်းအရပ် ရွှေကျောင်းတိုက်ကြီးအတွင်းမှ အေဒီ ၁၂၃၈ ထိုး ကျောက်စာတွင် ဘုရားလှူသော ပုခန်းမှ ကုလားကျွန်များစာရင်းကို တွေ့ရှိရသည်။ အစုစုရေတွက်ရသမျှ ဦးရေ ၄၃ ယောက်ပါရှိလေသည်။

အံ့ဩစရာမှာ ကုလားမတစ်ယောက်၏ အမည်မှာ “ကုခန်” ဟု တွေ့ရှိရခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ အောက်ပါစာရင်းကို လေ့လာကြည့်ပါ။

“သင်ကိုဟ် ၁ ယောက်၊ မျာ (မယား) သူလနာ ၁ ယောက်၊ သာမိ ကုခန် ၁ ယောက်၊ ကုခန် သာ မိချတ္တ ၁ ယောက်” စသည်ဖြင့် ဖော်ပြပါရှိသည်။

သို့ဆိုလျှင် “ကုခန်” သည် ကုလားစကား/ ကုလားအမည်က ဆင်းသက်လာလေသည်လောဟု ကောက်ယူရမည်ကဲ့သို့ရှိပေသည်။ စင်စစ်ကုခန်၌ မွေးဖွားခဲ့သူဖြစ်သောကြောင့်သာ ကုလားမအမည်ကို ကုခန်ဟု မှည့်ခေါ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်တို့ကို အရပ်အမည်နှင့်တွဲ၍ ခေါ်လေ့ရှိခဲ့ကြောင်းကို ပုဂံခေတ်ကျောက်စာပါ ကျွန်အမည်များအား လေ့လာပါကတွေ့ရှိရမည်ဖြစ်ပေသည်။ ကုလားတို့နေသောရွာရှိသဖြင့်လည်း အုပ်ချုပ်ရသည့် ကုလားသူကြီးဟူ၍ ရှိလာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အမည်မှာ “ဝတ္တသံ” ဟူ၍ တွေ့ရှိရသည်။ သာမန်အမည်မဟုတ်ဘဲ မင်းပေးသောဘွဲ့အမည်ဟု ယုံကြည်ရပေသည်။ ကုလားသူကြီး “ဝတ္တသံ” သည် ရတနာသုံးပါးကို ကြည်ညိုသဖြင့် ကုလားကျောင်းပြု၍ လယ်ယာမြေများ လှူခဲ့သည်ကိုလည်း ပုခန်း၌ တွေ့ရှိရသည်။ ထိုအချိန်က ပုဂံနေ မင်းနှင့် ပြည်သူတို့က

ပုခန်းကို “အညာကုခန်” ဟူ၍ ခေါ်ခဲ့သည်ကိုလည်း မှတ်တမ်းကျန်ရှိခဲ့သည်။ ပုဂံ၏ အထက်ပိုင်းကျခြင်းကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။

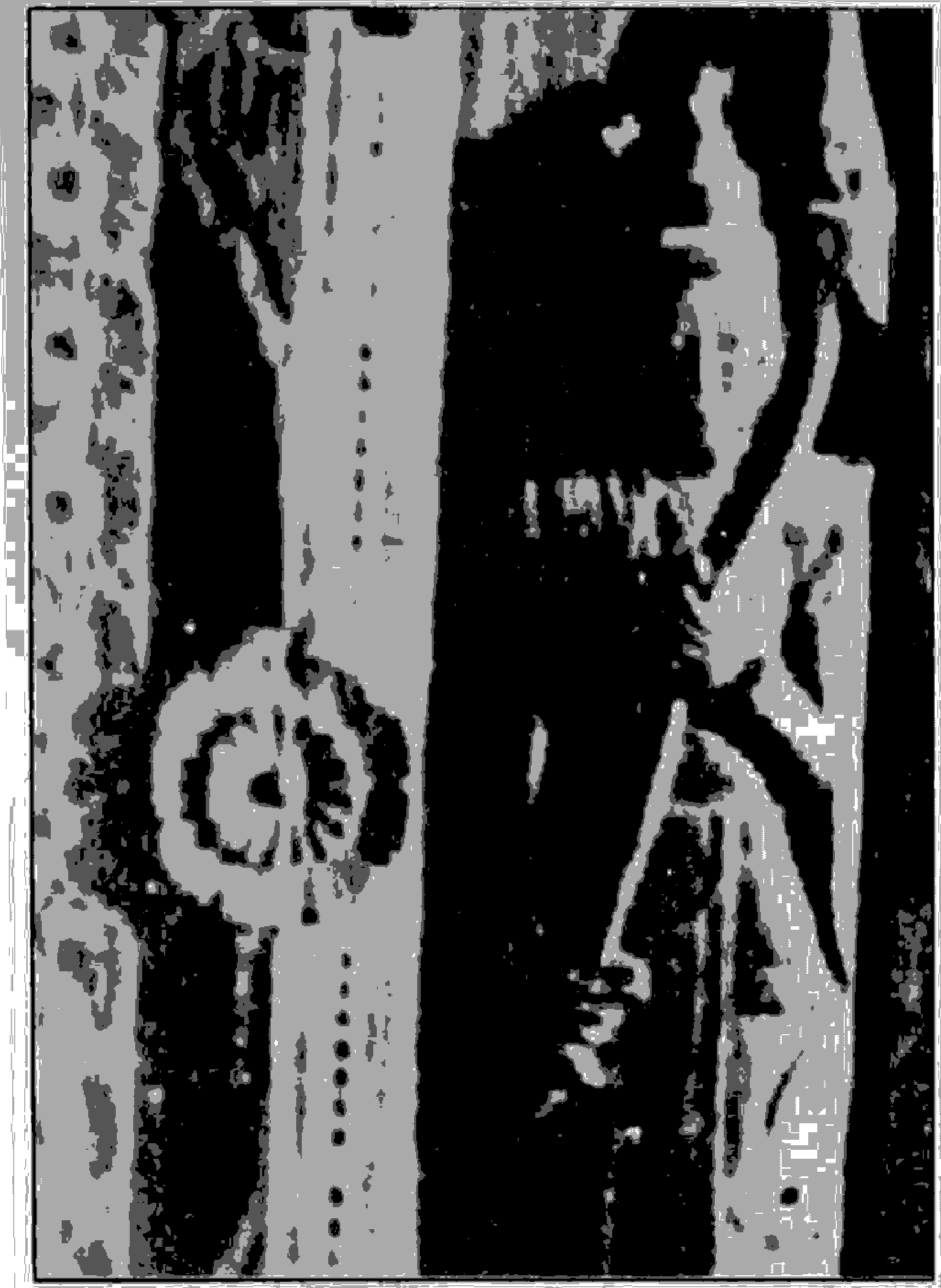
နောက်ပိုင်းမင်းတို့လက်ထက် ပုခန်းနယ်၌ ဗမာတို့ ချည်းသာမက စစ်သုံးပန်းများလည်းနေရာချထားပေး ခဲ့သည်များရှိသောကြောင့် ရှမ်း (လော၊ ထိုင်း) များ၊ မဏိပူရီများလည်း နောက်ပိုင်းတွင် ရှိလာခဲ့သည်။ ပုခန်း နားမှ ဆင်ကျောင်းဆိုလျှင် လောမှရှမ်းများကို ချထားခဲ့ ကြောင်း တွေ့ရှိရဖူးသည်။ သပြေငါးရွာအပါအဝင်ဖြစ် သော (သပြေပင်) သော်ကဲဘသည် ရှမ်းနှင့်နီးနွယ် သော အမည်ဖြစ်မည်ထင်သည်။

ပုခန်းသည် အရှေ့ဘက်တွင် တလုပ်မြို့နှင့် နယ်နိမိတ် ဆက်စပ်လျက်ရှိခဲ့သည်။ ထိုနှစ်မြို့တို့သည် ခေတ်ပြိုင် ဖြစ်ကြသကဲ့သို့ နယ်မြေလူမှုလည်း မကြာခဏဖြစ်ခဲ့ ကြဟန်ရှိသည်။ အထူးသဖြင့် မြေနုကျွန်းများပေါ်သော အခါမျိုးတွင် ဖြစ်နိုင်ပေသည်။ ကျောက်စာတစ်ချပ်တွင် အဝ ပထမ မင်းခေါင်လက်ထက် ဘုရင်မင်းခေါင်နှင့် တန်ဆောင်းမိဖုရားတို့က မြေများလှူရာတွင် ပုခန်းနှင့် တလုပ်တို့ အငြင်းပွားနေသော နယ်မြေလည်းပါခဲ့လေ သည်။ ထိုအကြောင်းကို မင်းနှင့် မိဖုရားတို့က ဤသို့ အမိန့်ရှိခဲ့ကြသည်။

“မိဖုရားခေါင်ကျောင်ကို မင်နှစ်ပါသည် သမုတ် တောမူ၏။ သမုတ်သင်ရွာ/ မျာကာ ဓောင်သစ်စေ မြောင် ဆင်ထယ်လဲလျှာကန် ပယ်ဖြူရွာ မင်ကျေ/ ကန် မုဆိုရွာ၊ လက်ပံကန် တကန်စင်ဖောက် သောက် ပျက္ကန် ပန်ထိုင် ကုရွာ၊ ပုဗ္ဗာအရှေ့ တောင်ဓောင် သဖန်ရေကြည် အင်တောင်ကန်တိန် ချောင်/ ကာကံကျောင်ငယ်ရွာ၊ အင်ပင်တောင်ဆင် ကြာခပ်ရွာ၊ ပုခန် ညောင်တွင်ကန်မည်။ ဤရွာ တဆဲကို ရွာ၏အစည်ကို သမုတ်တပ်မူ၏/ ဆင်တဲ ၃ ရွာကိုဝံ ကုခန်စာကလည် ငရွာ၊ တလုပ်စာ ကလည် ငရွာ ဟူ/ ရွှေ လှကြ၏။ ကုခန်မင်ကို ပေလှ် အာရ၊ တလုပ်စာကလှ်အာကျ၊ တလုပ်စာ/ ကိုပေလှ် အာရ၊ ကုခန်စာအာကျ သိုဝ်ဖြစ်သဝ် ကြောင် ငကောင်မူ တော/ သို ဝင်စေရွေ့ သာဓုခေါစေရွေ့ မင်နှစ်ပါမိန်တပ်မူ၏။”

ဤတွင် ဆင်တဲရွာအုပ်စုကို တလုပ်နှင့် ပုခန်းတို့ သူပိုင်ငါပိုင် လုခဲ့ကြသည်ကို မင်းနှင့်မိဖုရားတို့သည် ကုသိုလ်တော်တွင်းသို့ ထည့်သွင်းပေးခဲ့ပြီး မြို့စားနှစ်ဦး လုံးသို့ သာဓုခေါရန် မိန့်ခဲ့လေသည်။ ထိုနယ်မြေလူဆိုမှု လည်း ချုပ်ငြိမ်းသွားတော့သည်။ အလွန်ကောင်းသော မင်းမိဖုရားတို့၏ နယ်မြေလူဆိုမှု ဖြေရှင်းချက်ပင်တည်း။ ယခုအခါ ဆင်တဲသည် ပုခန်း (ရေစကြို) နယ်၌ မရှိတော့ ချေ။ နောက်ပိုင်းကုန်းဘောင်ခေတ်တွင်လည်း ပုဂံနှင့် ပုခန်းတို့သည် နယ်မြေလူဆိုမှုများ ရှိခဲ့ဖူးလေသည်။ ထို့အတူ ပင်ကီဆယ်တိုက်ဖြစ်သော ပန်းချီနယ်နှင့် လည်း နယ်လူမှုရှိခဲ့ဖူးသည်။

ဘုရားတည်သူတို့သည် မင်းမိဖုရားမင်းညီ မင်းသား များမတ်ဗိုလ်ပါတို့သော်လည်းကောင်း သို့မဟုတ် ချမ်းသာသောပြည်သူတို့ သော်လည်းကောင်း ဖြစ်ကြလေသည်။ ချမ်းသာသော ပြည်သူတို့တွင် သုံးမျိုး ရှိသည်။ သူဌေး၊ သူကြွယ်နှင့် သာမန်ကြေးရည်တတ် ဟူ၍ ဖြစ်ပေသည်။ သူဌေးသူကြွယ်တို့သည် မင်းအသိ အမှတ်ပြုခြင်းခံရသည့် လူတန်းစားမျိုးဖြစ်သည်။ မင်းပေးဘွဲ့များလည်း ရရှိကြသူများဖြစ်သည်။ ပုခန်း ကျောက်စာများ၌ ဘုရားတည် ကျောင်းဆောက်ခဲ့ သူများထဲတွင် သူကြွယ်အတော် များများကို တွေ့ရှိရပေ သည်။ အချို့ မင်းပေးဘွဲ့ရရှိ၏။ အချို့ မူလ အမည် အတိုင်းပင် တွေ့ရှိရသည်။ အမည်ရင်းနှင့် ရှိသူသည် မင်းပေးသူကြွယ်ဘွဲ့ကို မရရှိသေးပေ။ ယင်းတို့တွင် “သူကြွယ်” ဟူ၍ ရှေ့/နောက်ဆက်ပုဒ်ဖြင့် တွေ့ရှိရ သူတို့မှာ ငချစ်သင်၊ ချတ္တရာ၊ ငစန်သင်၊ ငတောင်သင်၊ ငတေည်ဖြူ၊ ဖုံမသင်ကြံ၊ ဖတ္တ၊ ဖုံမသိခါ၊ ငမလိယံသင်၊ ငလှောက်သင်၊ ဝတ္တန၊ အိုသုကဲ၊ အိမ်တုရင် တို့ဖြစ်ကြ သည်။ ထိုသူကြွယ်တို့သည် ဘုရားတည်ကျောင်း ဆောက်၍ သာသနာတော်မြတ်ကြီးကို အနှစ် ၅၀၀၀ တိုင်အောင် တည်တံ့ ရေးအတွက် ကြိုးပမ်းအားထုတ် ခဲ့ကြသူများ ဖြစ်ပေသည်။ ဘုရားတည်၊ ကျောင်းဆောက်၊ လယ်ယာနှင့်ကျွန်များ လှူဒါန်းခဲ့ကြသူများဖြစ်ကြ သည်။ ထိုမျှ များပြားသော သူကြွယ်တို့ကို တွေ့ရှိရသော ကြောင့် ပုခန်းနယ်သည် ခြောက်သွေ့သော မိုးခေါင်

ပုခန်းကျောင်းတော်ကြီးမှ တံခါးပေါက်တစ်ခုတွင် ဆင်ယင်ထားသော အနုလက်ရာတစ်ခု

ရပ်ဝန်းဖြစ်သော်လည်း ထန်းနှင့်ယာကိုသာ အားထား လုပ်ကိုင်ကြရသော ဒေသဖြစ်သောကြောင့် ခေတ်အခါ အလျောက် စီးပွားဖြစ်ထွန်းခဲ့ကြသည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ လူဦးရေကျပါးသဖြင့် လုပ်မြေနေမြေပေါများသော ကြောင့် စိုက်ပျိုးရေး အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ဖြစ်ထွန်း သည်ဟု မှန်းဆ၍ရသည်။ ကန်အမည်များလည်း တွေ့ရှိရသောကြောင့် ကန်ရေသွင်းစိုက်ပျိုးခြင်းလည်း ရှိခဲ့သည်ဆိုနိုင်သည်။

ပုခန်းနယ်၌ ဆည်ရေသောက်လယ်ဟူ၍ မရှိချေ။ ချောင်းရိုးရေဝင်အရပ် သို့မဟုတ် ကန်ရေသောက် လယ်များသာရှိလေသည်။ ထိုသို့သော လယ်များကို သန်လယ်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မိုးကောင်းလယ်ဟူ၍ လည်းကောင်း ခေါ်ဝေါ်ကြသည်။ အများစုက ယာလုပ်ငန်း နှင့် ထန်းကို လုပ်ကိုင်ကြသည်။ သို့သော် ကျောက်စာ များ၌ ယာနှင့်ထန်းကို အတွေ့ရ နည်းပါးသည်။

အထူးသဖြင့် ယာလုပ်ငန်းတွင် ကျယ်သော်လည်း ကျောင်းဘုရားတို့ကို လှူသောအခါ လယ်ကိုသာ ပဓာန ထား၍ လှူကြလေသည်။

စိုက်ပျိုးကြသော စပါးနှင့် ပတ်သက်၍ ပုခန်း နယ်၌ နှစ်မျိုးကိုသာ တွေ့ရှိရသည်။ ယင်းတို့မှာ မုရင်း နှင့် ကောက်တီတို့ဖြစ်သည်။ အခြားစပါးမျိုးကို ကျောက်စာမှတ်တမ်းဖြင့် ပုခန်းနယ်၌ မတွေ့ရှိရဖူး သေးချေ။ ကျောက်စာပါအထောက်အထားအရ ထိုနယ် အတွင်း စပါးကို အများဆုံး စိုက်ပျိုးသော ရွာတစ်ရွာမှာ ပန်ရင် (ပညင်း) ဖြစ်မည်ထင်သည်။ အကြောင်းမှာ လှူသောလယ်အများကို ပန်ရင်ရွာ၌ အတွေ့ရများ သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထိုရွာသည် အင်းရေဝင်ဒေသ ဖြစ်သောကြောင့် စပါးစိုက်ပျိုးရာတွင် ရေအတွက် ကြောင့်ကြစရာ မလိုဟု ထင်ရသည်။ ထိုနယ်မှ စပါး တော် ၁၀,၀၀၀ ဆက်ရကြောင်းဖြင့်လည်း သိရသည်။ မိုးကောင်းရေဝင်မဟုတ်သောနေရာများ၌ လယ်ကို အင်း ရေဝင်/ ကန်ရေသွင်း၍ စိုက်ပျိုးခဲ့ကြသည်။ ထိုတစ်နယ် လုံးတွင် မင်းဧကရာဇ်တို့က ဖောက်လုပ်တည်ဆောက် ပေးခဲ့သော ကန်၊ ချောင်း၊ ဆည်မြောင်းကို သမိုင်းတစ် လျှောက်လုံးအလွန်တွေ့ရခဲ့ပေသည်။ စုဠပန်ဘုရား ကျောက်စာတွင် “အလောင်စည်သူဆောက် ပျော်ကန် တော်ကို ဆေ/ည် သောခါ”ဟု တွေ့ရှိရသဖြင့် ပုခန်း နယ်မှ “ပျော်ကန်တော်” သည် အလောင်းစည်သူတူး ဖော်ခဲ့ကြကြောင်းသိရသည်။ ထိုမှလွဲလျှင် ပြည်သူတို့ သည် မိမိတို့တစ်နိုင်ကန်များတူး၍သာ ထိုကန်ရေဖြင့် စပါးစိုက်ပျိုးခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤသို့ စိုက်ပျိုးသော အခါ တိုက်ရိုက်စိုက်ပျိုးခြင်းမဟုတ်ဘဲ ပျိုးပင်တို့ကို နုတ်ယူလျက် ပြောင်းရွှေ့စိုက်ပျိုးခြင်းကို လုပ်ဆောင်ခဲ့ ကြသည်။ ဤသည်မှာ တိုးတက်သော စိုက်ပျိုးရေး နည်းသစ်တစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး ပုဂံခေတ်ကတည်းက ကျင့်သုံး လာခဲ့သော အထောက်အထားရှိသည်။ ယနေ့တိုင် လည်း ထိုအခါက အတိုင်းပင်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ပျိုးခင်းများကို ကျောက်စာများတွင် တွေ့ရှိရခြင်းဖြစ် သည်။ မိုးခေါင်ရေရှားသော ပုခန်းနယ်၌ စပါးကို ကန်ရေသွင်း၍ စိုက်ပျိုးခဲ့ကြရသူများလည်း ရှိခဲ့သည်။

ပုခန်းကြီးဒေသသမိုင်းဖြစ်ပေါ်တိုးတက်လာပုံ

ဤတွင် ကျောက်စာများ၌ တွေ့ရှိရသော ပုခန်းနယ် အတွင်းရှိ ကန်၊ ချောင်းနှင့် အင်းများကိုလည်း စုပေါင်း ကောက်နုတ်ဖော်ပြလိုက်သည်။

ကန်သာယာ၊ ခကြည်ကန်၊ ခင်ပြည့်ကန်၊ ဆောက်ပျစ်ကန်၊ ဆင်သေချောင်း၊ တောင်အိုကန်၊ ပန်ရင်အင်း၊ ပျော်ကန်တော်၊ မုရိုးကန်၊ မိုးနေအင်း၊ လက်ပံအင်းတို့ဖြစ်သည်။ ထိုကန်များ၊ အင်းများ ယနေ့တိုင် ရှိမရှိဟူသည်ကိုမူ မစစ်ဆေးမရှာဖွေရသေးပေ။ အင်းတို့မှာ ချင်းတွင်းမြစ်ရေဝင်ရာအရပ်တို့တွင်သာ တွေ့ရှိရနိုင်ပေသည်။ ထိုသို့သော ဒေသများ၌ ကိုင်းကျွန်းစိုက်ပျိုးရေးလည်း ထွန်းကားမည်ဖြစ်ကြောင်း သိရပါသော်လည်း ကျောက်စာတို့တွင် မဖော်ပြသဖြင့် ဆွေးနွေးမှုမပြုခဲ့ရပေ။

မြန်မာတို့ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကို ကူးပြောင်း ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်လာခဲ့ကြသော်လည်း နတ်ကိုးကွယ်မှုဘဝက ရှိခဲ့သည့် အချို့သော ဓလေ့ဟောင်းများကို ခေတ်အဆက်ဆက်အချို့သောသူတို့ မစွန့်လွှတ်ခဲ့ကြကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ထိုအထဲတွင် အမှုကိစ္စတစ်ခု ပြီးစီးပါက တိရစ္ဆာန်များကို သတ်ဖြတ်၍ သေသောက်ကြခြင်းဓလေ့လည်း ပါလေသည်။ ပြီးသေပြီးသား (ဝါ) အောင်သေအောင်သားဟု ခေါ်ခဲ့ကြလေသည်။ ထိုအကြောင်းကို ပုဂံကျောက်စာများ၌ မကြာခဏတွေ့ရှိရသကဲ့သို့ ပင်းယအင်းဝခေတ်ကျောက်စာများ၌လည်း တွေ့ရှိနေရဆဲ ဖြစ်ပေသည်။ အချို့သော မင်းများ ရဟန်းတော်များကလည်း ပိတ်ပင်တားဆီးခြင်း မပြုလုပ်ခဲ့ကြချေ။ ရံဖန်ရံခါ ယင်းတို့ ကိုယ်တိုင်ပင် ထိုသို့သော အဖြစ်အပျက် အခမ်းအနားတို့တွင် ပါဝင်နေကြပေသည်။

“ဤခပ်သိမ်းသောမြေကိုကား သတိုးမင်းကြီး စကုထိုဝ်ချေရယ့် ပြန်တပ်မူလစ်သောအခါ ကုခန်းအရပ်နှိုက်။ စစ်သူကြီးအသင်္ချာသိမ်ထက်နှိုက် တယ်တပ်မူသအခါနှိုက်

နွားတစ်ခု၊ ဝက်တစ်ခု၊ ကြက်ပေါင် ၅၀၊ သေကြောက်တဆယ်တွင် အဖျန်တဆဲတင် အဖျန်တဆဲ။ ဤမျှ သလက်ဆောင်ဆက်ရယ့် နားတော်လျှောက်၏။ လက်တော်နှင့် ရေစင်တပ်ချ၏။”

ဖော်ပြပါအထောက်အထားအရ စကုသို့စစ်တိုက်ပြီးပြန်လာခဲ့သော သတိုးမင်းကြီးကို သေသောက်ပွဲဆက်သပြီးမှ ဘုရားသို့ လှူရန်မြေများကို ခွင့်ပြုချက်ရရှိရန် လျှောက်ထားခဲ့ကြောင်း ပေါ်လွင်ပေသည်။ မင်းကြီးကလည်း ထိုအခါတွင်မှ ခွင့်ပြုကာ ကိုယ်တော်တိုင် လက်တော်နှင့် ရေစင်တော်ချခဲ့ကြောင်းဆိုသဖြင့် ထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာ၏ အလေ့အကျင့်ဟု ဆိုရန်ခက်လှပေသည်။ ထိုရေစက်ချပွဲသည် သူများအသက်တို့ကိုသတ်ဖြတ်လျက် သေရည်နှင့်သောက်စားပြီးမှ ကုသိုလ်ရေးကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သဖြင့် အလှူသည်သန့်ပြန်ပါ၏လောဟု မေးခွန်းထုတ်စရာ ဖြစ်လာသည်။

ကိုးကွယ်ယုံကြည်မှုနှင့်တိုင်းတာ၍ မေးခွန်းထုတ်စရာဖြစ်သော်လည်း ထိုခေတ်လူမှုအဖွဲ့အစည်းအတွက်မူ သေသားသောက်စားခြင်းသည် သာမန်လုပ်ရိုးလုပ်စဉ်ကဲ့သို့ ရှိသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ မည်သို့သော လူမှုရေးကိစ္စရပ်မျိုး၌မဆို သေသားသောက်စားကြသည်မှာ ဓလေ့တစ်ရပ်သဖွယ် ဖြစ်ပေသည်။ ကျောက်စာတစ်ချပ်တွင် ငွေ ၁၀၀ ကျပ်ပေးချေရာ၌လည်း သေ ၃ ကြောက်နှင့် ဝက်တောင်းတစ်ကောင်ကုန်ခဲ့လေသည်။ အခြားကိစ္စရပ်တစ်ခုအတွက် သေ ၃ ကြောက်နှင့် ဆိတ်တစ်ကောင် ကုန်ခဲ့လေသည်။ အခြား တစ်နေရာ၌မူ “သေ ၁၀ နွားတစ်ခုအဖွယ်စာပေ၏” ဟု ပါရှိသည်ကိုလည်း တွေ့ရသည်။ ဤတွင်သေကို “ကြောက်” ဖြင့်တွဲ၍ သုံးသဖြင့် “ကြောက်” သည် အိုးကဲ့သို့ သေရည်ထည့်စရာဖြစ်ကြောင်း ဆိုနိုင်ပေသည်။ ပုဂံကျောက်စာတို့တွင် “ဖောင်ကန်” ဖြင့် တွဲ၍သုံးခဲ့သည်။ ပုခန်းတွင်မူ သေကို “ကြောက်” ဖြင့်သုံးသဖြင့် “ကြောက်” သည် ထည့်စရာတစ်မျိုးဟု ယူဆရန်သာ ဖြစ်သည်။

သေသောက်ပွဲကို မဏ္ဍပ်ကနားထိုး၍ အကြီးအကျယ်ကျင်းပခဲ့သည်ကို တွေ့ရှိရသေးသည်။ ထိုအကြောင်းကို ကျောက်စာက ဤသို့မှတ်တမ်းတင်ခဲ့သည်။ “ထိုလယ်တွင်းနှိုက် တ်(တော)ထွင်ရယ့် ကန်နားကြီးဆောက်ရယ့် သားနွားတခု၊ ဝက်တခု၊ သေ ၃၈ စားသောက်ပေရယ့်” ဟု ဖော်ပြပါရှိလေသည်။ ဒေသအလိုက်ဆိုမူ ကြီးသောသေသောက်ပွဲပင်ဖြစ်သည်။

ပုခန်းကြီးဒေသသမိုင်းဖြစ်ပေါ်တိုးတက်လာပုံ

လယ်တော၌ တောကိုရှင်းကာ မဏ္ဍပ်ကြီးလည်းဆောက် လုပ်ထားရှိသည်။ သောက်စားကြရမည်တို့ကား သေ ၃၈ အိုး၊ နွား ၁ ကောင်၊ ဝက် ၁ ကောင် တို့ဖြစ်သဖြင့် သောက်စားကြမည့် ပရိသတ်သည် ရာဂဏန်းမျှ ပါဝင် နိုင်ကောင်းမည် ထင်သည်။

ထို့ထက်ကြီးသော သေသောက်ပွဲကိုလည်း “ကြောင်လိမ်ဘုရားတွင်းကျောင်း ကျောက်စာ” တွင် တွေ့ရှိလေ့လာနိုင်သည်။ ထိုကျောက်စာ၌ သေသောက် ပွဲ နှစ်ကြိမ်ကျင်းပခဲ့ပုံကို ဖော်ပြထားသည်။ ပထမ အကြိမ်သေသောက်ပွဲတွင် သေ ၁၇၀၊ နွား ၁၁၊ ဝက် ၂၊ ဆိတ် ၇၊ ကြက် ၁၀ တို့ကိုသတ်ဖြတ်စားသောက် ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ လူပရိသတ် ထောင်ဂဏန်းမျှ ပါဝင် စားသောက်ကြမည်ဟု မှန်းဆ၍ရသည်။ ယင်းသည် တောထဲတွင် စားသောက်ခဲ့ကြသော ပွဲဖြစ်ပေသည်။ ထို ကျောက်စာထဲ၌ပင် ထိုမျှမကြီးသော်လည်း ဗုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာလူမျိုးတို့ အထွက်အမြတ်ထားရာ ဘုန်းတော်ကြီး ကျောင်းထက်တွင် သေသားစားသောက်ခဲ့ကြသည့် ပွဲကိုလည်း တွေ့ရှိရပေသေးသည်။ စားသောက်ပွဲ ကျင်းပသည့် နေရာမှာ ပေါင်လောင်မဟာထေရ်ကျောင်း ပေါ်၌ဖြစ်သည်။ ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်ပါကြောင်း မဖော်ပြသည်ကိုပင် ကျေးဇူးတင်ရမည်ကဲ့သို့ ဖြစ်တော့ သည်။

“သားနွားတခု၊ ဝက်တခု၊ ဆိတ်တခု၊ ကြက် ၈ ခု၊ သေ ၂၅ လုံး။ ဤအကုန် ပေါင်လောင်မဟာ ထီးကျောင်း ထက်လျှင် စားသောက်ပေကုန်ရှယ် ပြီး၏ ”

ဟု ဖော်ပြထားသည်။ ယခုခေတ်အမြင်အရ သာသနာတော်နှင့် မည်သို့ မျှ မအပ်စပ်သောပွဲဖြစ်ပေ သည်။ မဟာထေရ်အနေဖြင့် ခွင့်မပြုထိုက်သကဲ့သို့ တားဆီးပိတ်ပင်ရမည်လည်းဖြစ် သည်။ နိုင်ငံကို အုပ်ချုပ်သော မင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဗုဒ္ဓတရားတော် များကို ဟောပြောသော မဟာထေရ်သည်လည်းကောင်း၊ ယင်းတို့ကိုယ်တိုင်က တိရစ္ဆာန်များကို သတ်ဖြတ်လျက် သေသောက်ပွဲကျင်းပခဲ့သည်တို့တွင် ပါဝင်နေကြသဖြင့် ထိုသေသောက်စားပွဲကို ပြည်သူတို့ မည်သို့လျှင်

ကောင်းဆိုးဝေဖန်ပိုင်းခြားနိုင် ကြတော့မည်နည်း။ ယင်းသို့သောပွဲများကို ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓသာသနာ တော်နှင့် ဆိုင်သည့်ပွဲဟု ဆိုနိုင်ရန်ခက်သည်။ သို့ဆို လျှင် အရည်းရဟန်းတို့ ဆိုသည်များလော။ မည်သို့ပင် ဖြစ်စေ ဤသည်မှာ တစ်ချိန်က အမှန်ဖြစ်ခဲ့သော သမိုင်း အဖြစ်အပျက်တည်း။

ဤတွင် သမိုင်းဆိုင်ရာပြဿနာအချို့ကိုလည်း တင်ပြဆွေးနွေးရန် ရှိလာခဲ့သည်။ ပြဿနာမှာ ၇၂၅ ထိုး စူဠပန်ဘုရားကျောက်စာမှ သမိုင်းအဖြစ်အပျက် ဖော်ပြချက်တစ်ခုသည် အစဉ်အလာသိနေကြသော ရာဇဝင်ကျမ်းကြီးများနှင့် ကောင်းစွာကွဲလွဲနေသော အချက် ဖြစ်သည်။ သကရစ် ၇၂၅ ခုနှစ်ထိုး စူဠပန် ဘုရား ကျောက်စာကြောင်းရေ ၁၈-၂၂ တွင် “သတိုး မင်းကြီးသည် စကုကိုထိုး (စစ်တိုက်) ၍ ပြန်လာပြီး ပုခန်းတွင် ခေတ္တရပ်နားခဲ့ကြောင်း၊ ထိုတွင် သေရည် သေသား သောက်စား၍ ဘုရားသို့ မြေအလှူတော်တွင် လက်တော်ဖြင့် ရေစင်တော်သွန်းချခဲ့ကြောင်း’ ဖော်ပြ ချက်ဖြစ်သည်။ အထက်တစ်နေရာတွင် ထိုအကြောင်းကို ကျောက်စာပါအတိုင်း ထုတ်နုတ်ကိုးကားခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

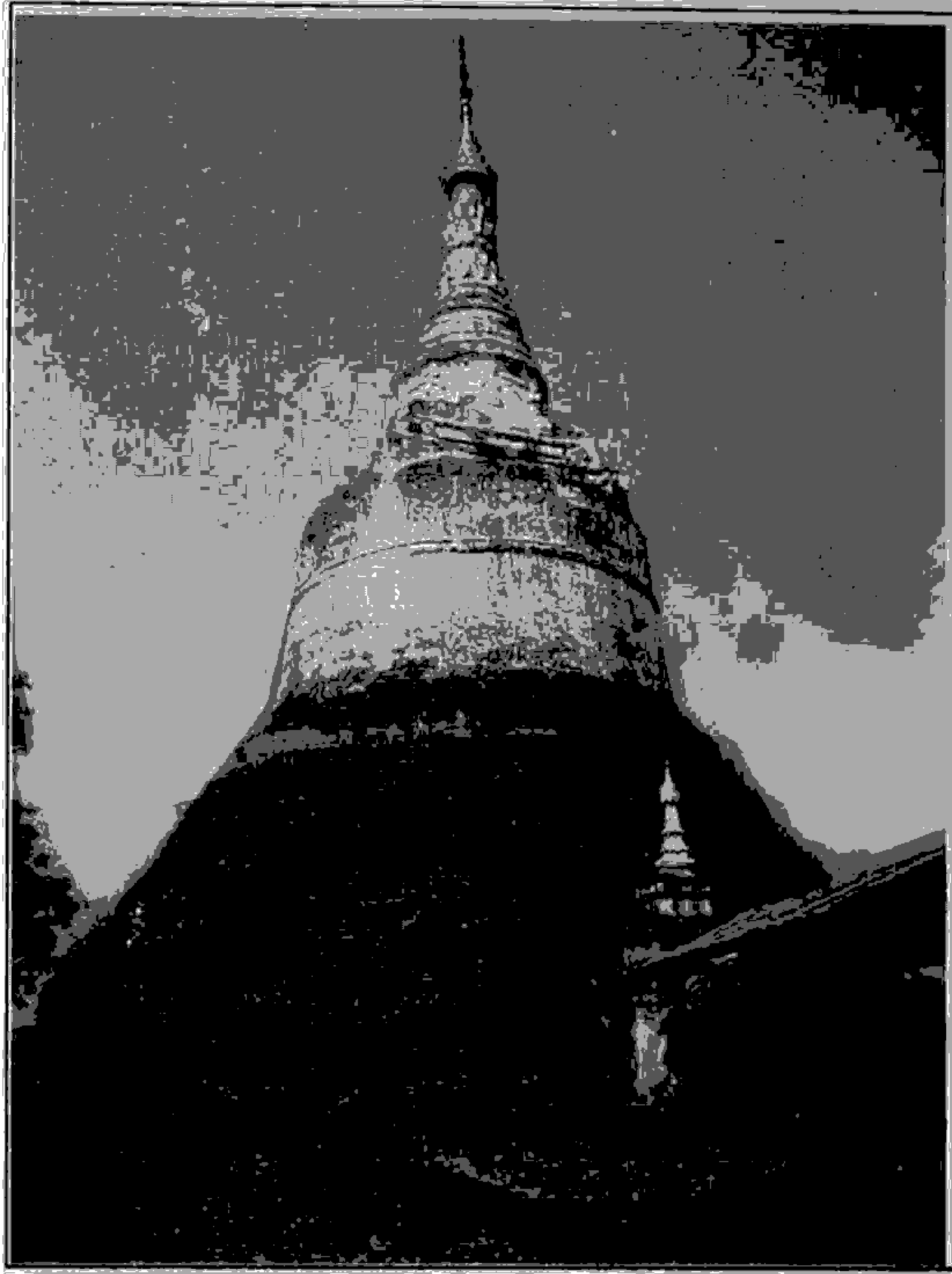
ရာဇဝင်ကျမ်းများတွင် သတိုးမင်းဖျားသည် စကုကိုထိုး၍အပြန် စကြိုဆိပ်သို့အရောက်တွင် နတ်ရွာစံ ကြောင်းကို တညီတညွတ်တည်း ဖော်ပြကြသည်။ ပုခန်း သို့ရောက်ကြောင်းကို မည်သည့်ရာဇဝင်ကျမ်းတို့ကမျှ မဆိုခဲ့ချေ။ နတ်ရွာစံသောနှစ်မှာ သကရစ် ၇၂၉ (အေဒီ ၁၃၆၇) ဟုလည်း ဖော်ပြသည်။ အဖြစ်အပျက် ကွဲပြား နေသကဲ့သို့ ရက်စွဲလည်းကွာခြားနေပေသည်။ ပုခန်း စူဠပန်ဘုရားကျောက်စာသည် ရက်စွဲငါးမျိုးဖြင့် ငါးကြိမ် ရေးထိုးခဲ့သည်။ ၂၁ ဧပြီ ၁၂၁၇ ထိုးကျောက်စာ၊ ၂ မေ ၁၂၃၅ ထိုးကျောက်စာ၊ ၁၁ မတ် ၁၃၃၂ ထိုး ကျောက်စာ၊ ၂၀ ဇွန် ၁၃၆၃ ထိုးကျောက်စာ၊ ၁၃ ဇန်နဝါရီ ၁၃၆၆ ထိုးကျောက်စာတို့ကို တွေ့ရှိရသည်။ ရာဇဝင်ကျမ်း၌ဖော်ပြသော ရက်စွဲအရ နောက်ဆုံး ကျောက်စာရေးထိုးနေချိန်အထိ သတိုးမင်းဖျားသည် စကုကို စစ်မထိုးရသေးချေ။ သို့ဆိုလျှင် ကျောက်စာ သည် မှားနေပြီလောဟု စစ်ဆေးရန် ဖြစ်လာသည်။ သတိုးမင်းကြီး စကုကိုထိုးကြောင်း ဖော်ပြသည့်

ကျောက်စာပါရက်စွဲမှာ “သကရစ် ၇၂၅ ခု။ သာသနာ ၁၉၀၇။ စိတ်သနှစ် နွယ်တာလဆန်း ဆယ်ရက် တနင်္ဂနွေယနိယံ” ဟု အခိုင်အမာ ဖော်ပြသည်။ ပြက္ခဒိန်ဖြင့် တိုက်၍စစ်သောအခါ ခရစ်ရက် ၂၀ ဇွန် ၁၃၆၃ ကြာသပတေးနေ့ ကျပေသည်။ တနင်္ဂနွေနှင့် ကြာသပတေး အလှမ်းကွာနေသောကြောင့် နေ့ထိုမျှထိ မလွဲနိုင်ချေ။ ထို့ကြောင့် ကျောက်စာပါ ရက်စွဲဖော်ပြမှုလည်း မှားနေကြောင်း ပြောနိုင်ပေသည်။ မည်သို့မှားနေကြောင်း မူ လတ်တလောအားဖြင့် ရှင်းမပြနိုင်သေးချေ။ ယင်းသည် သမိုင်းပြဿနာတစ်ခု ဖြစ်သည်။

ကျောက်စာပါရက်စွဲမှားသော်လည်း သတိုးမင်းကြီး စကုသို့စစ်ထိုးပြီးအပြန်တွင် ပုခန်းသို့ ဝင်ခဲ့ကြောင်း ကား သေချာသည်ဟု ဆိုရမည်။

ယနေ့ပုခန်းနယ် သို့မဟုတ် ရေစကြိုမြို့နယ်တွင်း ခွဲရှိသော ကျေးရွာမည်ရွေ့မည်မျှသည် ရှေးဟောင်းရွာကြီးများ ဖြစ်ခဲ့ကြပါသည်။ ဤအမေးကို ဖြေရန် မလွယ်ပါ။ သို့အတွက် အကြောင်းနှစ်ချက်ရှိသည်။ ရှေးကပုခန်းနယ်သည် အထက်တွင်တင်ပြခဲ့သည်အတိုင်း အရှေ့တွင် ဧရာဝတီ၊ တောင်တွင် ဧရာဝတီ၊ အနောက်တွင် ပုံတောင်ပုံညာ တောင်တန်းနှင့် မြောက်တွင် ယမားချောင်းဆိုသောကြောင့် ယောနယ်မပါသော ပခုက္ကူခရိုင်တမျှ ကျယ်ပေသည်။ အနည်းဆုံး ရေစကြို၊ မြိုင်နှင့်ပခုက္ကူမြို့နယ် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းတို့ပါဝင်ခဲ့ကြောင်း သိသာပေသည်။ ကျောက်စာများတွင် တွေ့ရသမျှသော ကျေးရွာများကို စာရင်းဖြင့် ဖော်ပြထားမည်။ အချို့မတွေ့ ရတော့သည့်ရွာများလည်း ပါရှိပေသည်။ ယနေ့ရှာမ တွေ့တော့သော ရွာအမည်များကိုမူ ဖော်ပြထားခြင်းမရှိတော့ပေ။ တွေ့ရှိရသမျှကို ယနေ့ ပခုက္ကူ၊ ရေစကြိုနှင့် မြိုင်နယ်တို့ထဲမှ ရှေးဟောင်းရွာများကို မည်မျှရှေးကျကြောင်း ခြေရာခံနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အထက်တွင်တင်ပြခဲ့သကဲ့သို့ ပုခန်းသည် ဗမာတို့ နေရာဖြစ်သော်လည်း အခြားသောလူမျိုးများလည်း ရှိခဲ့သည်။ အချို့သောရွာအမည်များသည် ဗမာအမည်များ မဟုတ်ကြသည်ကိုတွေ့ရှိရသည်။ ဗမာစကား ဗမာစာသည် တစ်လုံးချင်းအဓိပ္ပာယ်ရှိသော ဘာသာဟု

ပုခန်းကြီးဒေသရေစကြိုမြို့နယ်ရှိ ဓူဠပန်ဘုရား

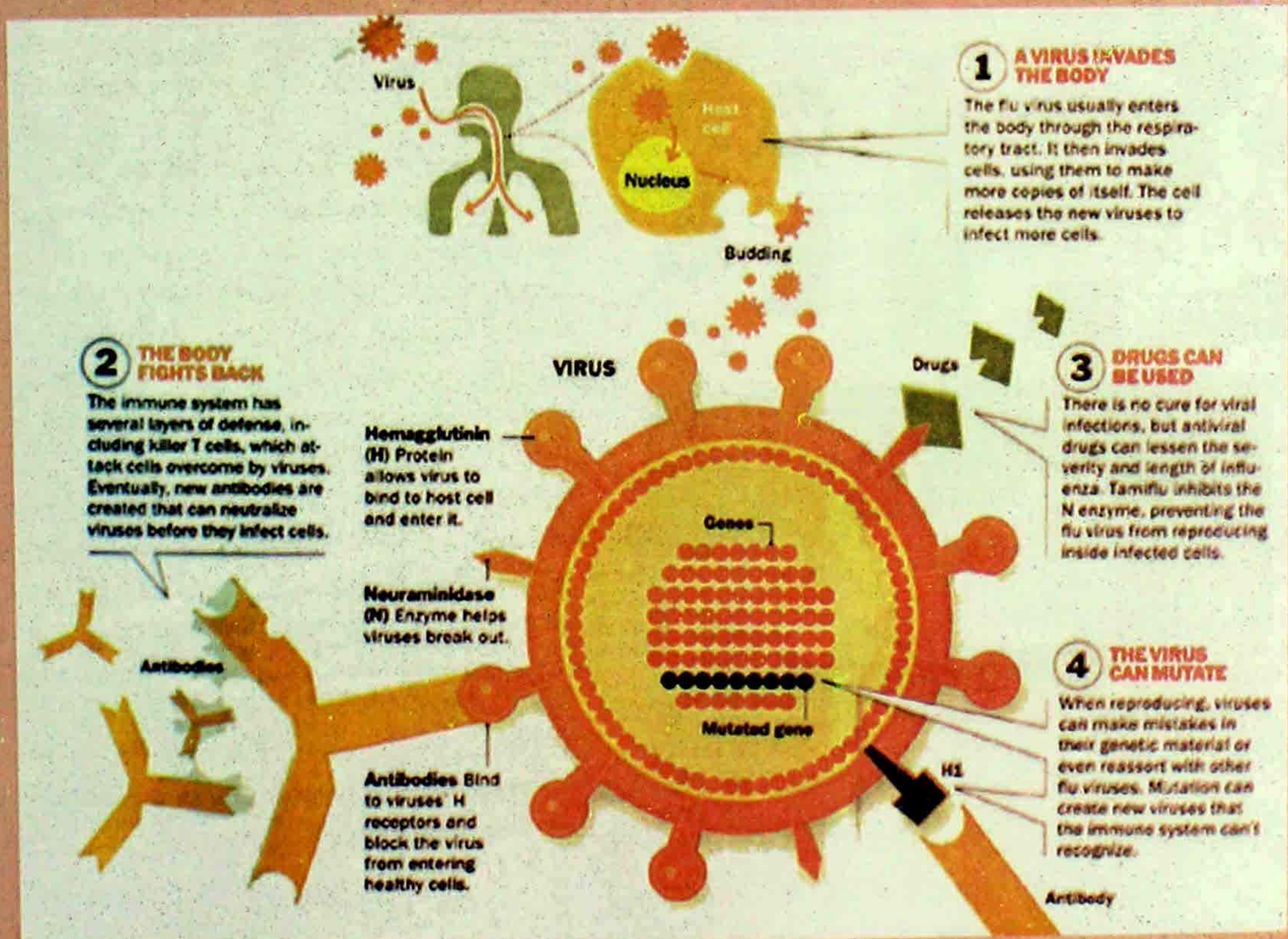
ဆိုသည်။ ဥပမာ ဆင်ချောင်း (ဆင်+ချောင်း = ဆင်နှင့် ဆိုင်ရာချောင်း) ရှေးကဆင်ကျောင်းဟု ရေးသည်။ ဆင်များထိန်းကျောင်းရာရွာဟု အဓိပ္ပာယ်ထွက်သည်။ ထန်းတို (ထန်း+တို=တိုသောထန်းပင်)၊ မြေခဲတောင် (မြေ+ခဲ+တောင် = မြေစိုင်မြေခဲများဖြင့် တောင်လို ဖြစ်နေသောနေရာ) စသည်ဖြင့် အဓိပ္ပာယ်တစ်ခုချင်း ကောက်ယူ၍ရပေသည်။ သို့သော် ဗြိတိ၊ ဘလဲ့ဘ... စသည့်ရွာများသည် ဗမာရွာများ မဟုတ်ဘဲ ကသည်းရွာများဟု ထင်သည်။ သက်ရွာသည် သက်လူမျိုးတို့ နေခဲ့သော ရွာပေလောဟူ၍လည်း တွေးဆစရာရှိသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ အားလုံးခြုံ၍ကြည့်သော် ဗမာလူမျိုးတို့ အများဆုံးနေထိုင်သောဒေသဖြစ်သည်။

ရှေးကျောက်စာမှတ်တမ်းပါရွာများ၌ ကွမ်းရွာ (ပခုက္ကူ)၊ ငမြာငယ် (ငမြာလေး)၊ တောင်အို၊ နွဲနီ၊ ပန်ရင် (ပညင်း)၊ မြစ်ကိုင်း (ပခုက္ကူ) တို့ဖြစ်သည်။ ထိုရွာအမည်တို့ကို ရှေးဟောင်းကျောက်စာအချို့တွင် တွေ့ရှိလေ့လာနိုင်သည်။

ဒေါက်တာတိုးလှ

ပိုင်းရပ်စ်မွှားလေး

အောင်ချိန်ဘွား

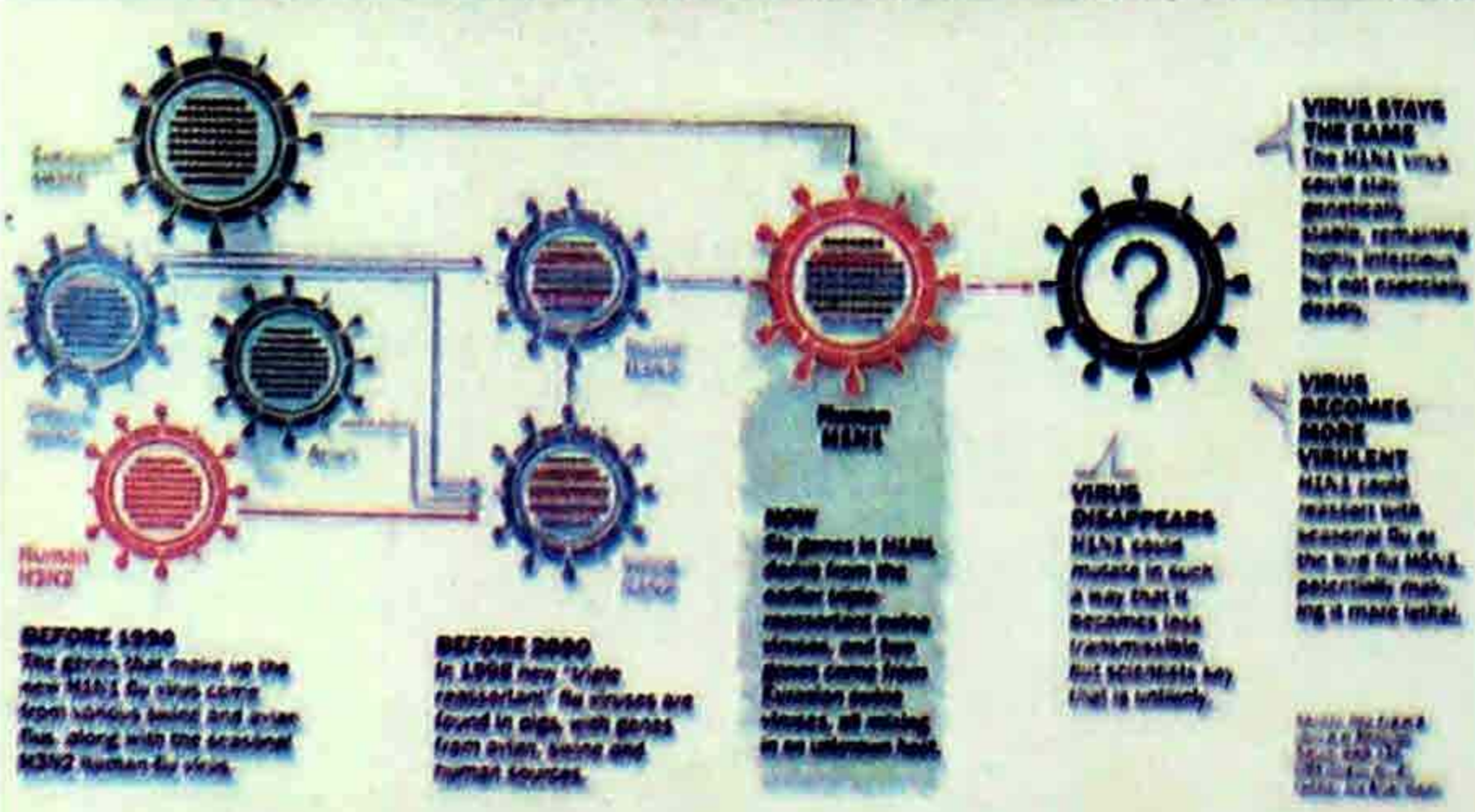

မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းနှစ်ချုပ် (၂၀၁၀) အထူးဆောင်းပါး

အောင်ချိန်ဘွား

အဘ ဦးတက်စိန်၊ အမိ ဒေါ်ဆိုင်းတို့က ၁၉၃၉ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၃ ရက်နေ့တွင် မုံရွာမြို့၊ ပဲစားတန်းလမ်း၌ မွေးဖွားသည်။ မုံရွာမြို့ ဝက်စလီယန် အထက်တန်း ကျောင်းတွင် ပညာသင်ယူခဲ့ပြီး ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှ ၁၉၆၅ ခုနှစ်တွင် သိပ္ပံဘွဲ့ရရှိခဲ့သည်။ ၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် ကုန်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန သံဖြူဇရပ်မြို့နယ် ကုန်သွယ်ရေးဦးစီးဌာန နေရာအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးရာထူးဖြင့် လည်းကောင်း နှစ်ပေါင်း ၃၀ ကျော် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၇၈ ခုနှစ်မှ ၁၉၈၁ ခုနှစ်အထိ ပြည်ထဲရေးနှင့် သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာနတွင် ဒုတိယ ဝန်ကြီး၏ ကိုယ်ရေးအရာရှိအဖြစ်တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ငယ်စဉ်မှစ၍ ကျောင်းနှစ်ပတ်လည် မဂ္ဂဇင်း၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် အိုးဝေမဂ္ဂဇင်းများတွင် သလ္လာမောင်ကိုဦး ကလောင်အမည်ဖြင့် ကဗျာ၊ ဝတ္ထုတို၊ ဆောင်းပါးများရေးသားခဲ့သည်။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် ဩဂုတ်လထုတ် သွေးသောက်မဂ္ဂဇင်းမှစ၍ လစဉ်ထုတ် မဂ္ဂဇင်းကြီးများတွင် ဝတ္ထုဆောင်းပါးများ ရေးသားခဲ့သည်။ နေ့စဉ်သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်းများတွင် လှမောင်၊ လှမောင်မောင်၊ လေးမြတ်၊ အောင်ချိန်ဘွား စသော ကလောင်အမည်များနှင့်စာမူမျိုးစုံ ပုဒ်ရေ (၁၅၀၀) ခန့် ရေးသားခဲ့သည်။ အောင်ချိန်ဘွား ကလောင်အမည်ဖြင့် 'မြန်မာ့စားသုံးမှုလေ့နှင့်စားသုံးဆီ' စာအုပ်ကို ထုတ်ဝေခဲ့ရာ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် အမျိုးသားစာပေဆုကို ရရှိခဲ့သည်။ 'မြန်မာ့ အားကစား ကမ္ဘာလွှမ်းအောင် နိမိတ်ဆောင်သူ ဒေါ်မိမိခင်' စာအုပ်ဖြင့် ၂၀၀၄ ခုနှစ် အမွေရှာပျိုးခင်းစာပေဆုကို ရရှိခဲ့သည်။ ဒဂုံမြို့နယ် စာပေနှင့်စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့တွင် ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ထမ်းဆောင်လျက်ရှိသည်။ အမည်ရင်းမှာ ဦးလှမောင် ဖြစ်သည်။

ဗိုင်းရပ်စ်မွှားလေး

ကမ္ဘာ့ကပ်ရောဂါဟု ဆိုကြသည့် A/H1N1 တုပ်ကွေးသည် မြန်မာနိုင်ငံအပါအဝင် ကမ္ဘာ့နေရာ အနှံ့အပြားသို့ ပျံ့နှံ့ခဲ့ရာတွင် နေရာဒေသမကျန်အောင် ရောက်ရှိပြီး လူပေါင်းများစွာ၏ အသက်စီမံနံ ကို ဖြေခဲကာ အချို့လူများအား ရောဂါဝေဒနာများ ခံစားစေခဲ့သည်။ ထိုတုပ်ကွေးရောဂါကို ဖြစ်စေသော ဗိုင်းရပ်စ်ပိုးသည် ဇီဝဗီဇပြောင်းလဲမှုမြန်ခြင်း၊ အမျိုးကွဲပေါင်း ၂၀၀ ကျော်ရှိခြင်း၊ တိရစ္ဆာန်မှလူ၊ လူမှတိရစ္ဆာန်သို့ အပြန်အလှန်ကူးစက်နိုင်ခြင်းကြောင့် ထိုတုပ်ကွေးရောဂါ ကာကွယ်ဆေးဟူသည်မှာ လည်း တာရှည်မခံခဲ့ချေ။ သို့သော် ကမ္ဘာ့လူသားတို့က ခေတ်မီဆေးဝါး၊ ခေတ်မီဆေးပညာများဖြင့် အစွမ်းဆောင်နိုင်ဆုံး တားဆီးကာကွယ်လျက်ရှိကြသည်။

၂၀၀၉ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် မက္ကဆီကို နိုင်ငံ၌ Swine Flu ခေါ်ဝက်တုပ်ကွေးမှ လူကို စတင် ကူးစက်ခံရသည့် သတင်းထွက်ပေါ်ခဲ့သည်။ ဤ ဝက်တုပ်ကွေးသည် ဝက်နှင့်လူကိုပါ ဖြစ်ပေါ်ကူးစက် တတ်သော Swine Influenza Virus (SIV) ဝက်တုပ် ကွေးဗိုင်းရပ်စ်ကြောင့် ဖြစ်ပွားစေသည်။ တုပ်ကွေး ဗိုင်းရပ်စ် Influenzavirus ကို ဆေးသိပ္ပံပညာရှင်တို့က သုံးမျိုး ခွဲခြားထားသည်။ A အမျိုးအစားတွင် SIV ခေါ် ဝက်တုပ်ကွေးလည်းပါဝင်၍ ကူးစက်လွယ်ပြီး လူရော ဝက်ပါဖြစ်ပွားသည်။ B အမျိုးအစားတွင် ဝက်တုပ်ကွေး ပါဝင်သော်လည်း ကူးစက်ရန်မလွယ်ကူပေ။ C အမျိုး အစားတွင် ဝက်တုပ်ကွေးမပါရှိပေ။

ဗိုင်းရပ်စ်ကြောင့်ဖြစ်ပွားသော ရောဂါများအနက် တုပ်ကွေးရောဂါသည် အရှုပ်ထွေးဆုံးဖြစ်သည်။ တုပ်ကွေးရောဂါကိုဖြစ်စေသည့် ဗိုင်းရပ်စ်အမျိုးပေါင်း ၂၀၀ ကျော်ရှိကြောင်းတွေ့ရှိထားသည်။ တုပ်ကွေး ဗိုင်းရပ်စ် များပြားရခြင်းမှာ ဇီဝဗီဇပြောင်းလဲမှု များသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

တုပ်ကွေးဗိုင်းရပ်စ် A,B,C, အမျိုးအစားများ အနက် မျိုးကွဲများစွာကိုတွေ့ရှိခဲ့ပြီး သင်္ကေတအားဖြင့် H₁N₁, H₁N₂ နှင့် H₁N₃ စသည်ဖြင့် သတ်မှတ်ပေးထားရာ ၂၀၀၉ခုနှစ်တွင်ဖြစ်ပွားနေသည့် ဝက်တုပ်ကွေးသည် H₁N₁ မျိုးကွဲဖြစ်သည်။ သို့သော် Zoonosis ခေါ်

တိရစ္ဆာန်နှင့် လူအကြားအပြန်အလှန်ကူးစက်ခြင်း သဘောကြောင့် ဗိုင်းရပ်စ်မျိုးကွဲသုံးမျိုး ပါဝင်သည့် လူတုပ်ကွေးသစ်အသွင်သို့ ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်လာသည်။ H₁N₁, H₃ N₂, H₃N₁ တို့ပါရောနှောပေါင်းစပ်ထားသည့် ဗိုင်းရပ်စ် ဟင်းလေးအိုးကြီး ဖြစ်လာသည်။

၂၀၀၉ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၇ ရက်နေ့က စတင်ဖြစ် ပွားသော လူတုပ်ကွေးသစ် A(H₁N₁) သည် လူလူချင်း လျင်မြန်စွာ ကူးစက်ပြန့်ပွားခဲ့သည်။ နှစ်ပတ်အတွင်း ကမ္ဘာပေါ်ရှိ နိုင်ငံ ၂၀ကျော်သို့ ပျံ့နှံ့ကူးစက်ပြီး လူပေါင်း ၄၀၀ ကျော် တုပ်ကွေးမိခဲ့ကြသည်။ ဆက်လက်၍ လျင်မြန်စွာ ကူးစက်ပြန့်ပွားလျက်ရှိသောကြောင့် အမေရိကန်နိုင်ငံက ကျန်းမာရေးအရေးပေါ် အခြေအနေ အဖြစ် ကြေညာခဲ့သည်။

ဝက်တုပ်ကွေးမှလူတွင် စတင်ဖြစ်ပွားကြောင်း တွေ့ရှိသည့် ၁၇-၄-၂၀၀၉ ရက်နေ့မှ တစ်လပြည့် သော ၁၇-၅-၂၀၀၉ ရက်နေ့သို့ ရောက်ရှိသောအခါ ထိုလူတုပ်ကွေးရောဂါသစ်ကြောင့် ကမ္ဘာပေါ်ရှိ ၃၉ နိုင်ငံ မှတုပ်ကွေးမိသူ ၈,၄၈၀ ဦးရှိပြီး ၇၂ ဦးသေဆုံးကြောင်း ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ကြီးကကြေညာခဲ့သည်။ ထို A(H₁N₁)ဟု အမည်တပ်ထားသည့် လူတုပ်ကွေးရောဂါ သစ်သည် ကမ္ဘာ အရပ်ရပ်ရှိ လူသားများကို လျင်မြန်စွာ ကူးစက်ပြန့်ပွားလျက်ရှိသည်။ ကမ္ဘာပေါ်ရှိနိုင်ငံအသီး သီးက မိမိ နိုင်ငံသို့ တုပ်ကွေးရောဂါကူးစက်လာသည့်

ဗိုင်းရပ်စ်မွှားလေး

ရောဂါသည် အရေအတွက်နှင့် သေဆုံးသူအရေအတွက်ကို စောင့်ကြည့်စာရင်းပြုစုလျက် ကမ္ဘာကျန်းမာရေးအဖွဲ့ကြီးကို စာရင်းပေးပို့ခြင်း၊ သတင်းထုတ်ပြန်ခြင်းများ ပြုလုပ်လျက်ရှိကြသည်။

ကုလသမဂ္ဂကမ္ဘာကျန်းမာရေးအဖွဲ့ကြီးကလည်း ရရှိသောစာရင်းဇယားကိန်းဂဏန်းများကို နေ့စဉ် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ဇွန်လ ၁၁ ရက်နေ့သို့ရောက်သော အခါ နိုင်ငံပေါင်း ၇၄ နိုင်ငံသို့ကူးစက်ခဲ့ပြီး လူပေါင်း ၃,၀၀၀ ခန့် ရောဂါဖြစ်ပွား၍ ၁၃၉ဦး သေဆုံးကြောင်း စာရင်းရရှိခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဇွန်လ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ကမ္ဘာကျန်းမာရေးအဖွဲ့က A(H₁N₁) လူတုပ်ကွေးရောဂါ သစ်သည် ကမ္ဘာကပ်ရောဂါအဆင့် (၆)အဖြစ်သတ်မှတ် ကြေညာလိုက်သည်။

လူတုပ်ကွေးရောဂါသစ် စတင်ဖြစ်ပွားသည်မှ နှစ်လအကြာ ဇွန်လ ၁၇ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံပေါင်း ၁၂၀ ကျော်က လူပေါင်း ၄,၀၀၀ ခန့်သို့ကူးစက်၍ ၂၀၀ ခန့်သေဆုံးခဲ့သည်။ ဇူလိုင်လ ၁၇ ရက်နေ့သို့ ရောက်သောအခါ ကမ္ဘာနိုင်ငံပေါင်း ၁၄၀ ကျော်သို့ပြန့်ပွားပြီး လူပေါင်း ၁ သိန်းကျော် ဖြစ်ပွား၍ ၄၄၀ ကျော် သေဆုံးသည်အထိ ရောဂါကပ်ဘေးဆိုးဝါးလာသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဇွန်လ ၂၇ ရက်နေ့မှ ဇူလိုင်လ ၁၅ ရက်နေ့အတွင်း ပြည်ပမှ ပြန်လာသူသုံးဦး ကူးစက်ခံရ၍ အသေအပျောက်မရှိ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက် နိုင်ခဲ့သည်။

ကမ္ဘာကျန်းမာရေးအဖွဲ့လက်အောက်ရှိ ကျန်းမာရေး၊ လုံခြုံရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့ခွဲ၏ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဒေါက်တာကိုင်းဂျီဖူကူဒက ထိုတုပ်ကွေးကပ်ရောဂါသည် လာမည့်ဆောင်းရာသီတွင် လူအသေအပျောက်များလောက်အောင် ထပ်မံ မွေနှောက်ဖွယ်ရှိကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

ဤသို့နိမိတ်ဖတ်ခြင်းသည် ၁၉၁၈ခုနှစ်က ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် စပိန်တုပ်ကွေးကြီး၏ အခြေအနေကို လေ့လာသုံးသပ်ချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ပြောကြားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ စပိန်တုပ်ကွေးကြီးသည်လည်း H₁N₁ ဝက်တုပ်ကွေးမှ လူကိုကူးစက်ပြီး ကမ္ဘာကပ်ရောဂါအသွင် သို့ပြောင်းလဲဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ပထမလှိုင်းမှာ ဆိုးရွားမှု

မရှိသေးသော်လည်း ဒုတိယလှိုင်းအဖြစ် ၁၉၁၇ ခုနှစ် ကုန် ၁၉၁၈ ခုနှစ်အစ ဆောင်းရာသီတွင်မှ ပိုမိုကူးစက် ပြန့်ပွားပြီး ထိုအချိန်က ကမ္ဘာလူဦးရေသန်း ၁,၅၀၀ ၏ သုံးပုံတစ်ပုံဖြစ်သည့် သန်းပေါင်း ၅၀၀ တို့ကို ကူးစက် ဖျားနာစေခဲ့သည်။ တစ်ကမ္ဘာလုံးတွင် လူပေါင်းသန်း ၃၀ သို့မဟုတ် သန်း၅၀မှ သန်း ၁၀၀ အထိ ထိုတုပ် ကွေးကပ်ရောဂါကြောင့် သေဆုံးခဲ့သည်ဟု တွက်ချက် ခန့်မှန်းမှုများရှိသည်။

တုပ်ကွေးရောဂါသည် ဗိုင်းရပ်စ်ကြောင့်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဗိုင်းရပ်စ်ဆိုသည်ကို လူတို့မသိသေးခင် ကတည်းက တုပ်ကွေးဗိုင်းရပ်စ်သည် လူသားတို့ကို ကောင်းစွာ ဒုက္ခပေးခဲ့သည်။ ဘီစီ ၄၁၂ က ဂရိစ် ခေါမ နိုင်ငံ ဆေးပညာထွန်းကားစ ဟစ်ပိုခရေတီးစ်ခေတ် တွင် တုပ်ကွေးရောဂါမျိုးကို စတင်ခံစားတွေ့ရှိ မှတ်တမ်း တင်ခဲ့သည်။ ၁၄၈၅ ခုနှစ်တွင် ဗြိတိန်တစ်နိုင်ငံလုံးသို့ တုပ်ကွေးအဖျားမျိုး ရောဂါကပ်ဆိုက်ခဲ့ဖူးသည်။ ၁၇၃၃ ခုနှစ်တွင် အမေရိကန်နိုင်ငံ နယူးယောက်နှင့် ဖီလာဒဲဖီးယားမြို့ကြီးများ၌ တုပ်ကွေးရောဂါ ကပ်ဆိုက်ခဲ့ဖူး သည်။ ၁၉၁၈ ခုနှစ်တွင် စပိန်တုပ်ကွေး ကပ်ရောဂါ ကြီး ကမ္ဘာအနှံ့နှိပ်စက်ခဲ့သည်။ ၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင်အာရှ တုပ်ကွေးကြီးသည် ကမ္ဘာအနှံ့လူပေါင်း ၄၅ သန်းကျော် ကူးစက်ဖျားနာခဲ့သည်။ ၁၉၆၈-၆၉ ဟောင်ကောင် တုပ်ကွေးကြီးသည်လည်း ကမ္ဘာအနှံ့ လူသန်းပေါင်း ၅၀ ကိုကူးစက်ရောဂါ ဖြစ်ပွားစေခဲ့သည်။ ၁၉၇၆ ခုနှစ် အမေရိကန်တုပ်ကွေးကြောင့် နိုင်ငံတော်ဘဏ္ဍာငွေ ဒေါ်လာဘီလီယံများစွာ အကုန်ခံပြီး တုပ်ကွေးဗိုင်းရပ်စ် ကာကွယ်ဆေး ထိုးပေးခဲ့သည်။ ၁၉၇၆ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာ လတွင် အငြင်းပွားမှုများစွာဖြင့် ကာကွယ်ဆေးထိုး စီမံချက်ရပ်ဆိုင်းလိုက်သောအခါ အမေရိကန်လူဦးရေ ၏ သုံးပုံတစ်ပုံဖြစ်သည့် လူပေါင်း သန်း ၇၀ ခန့်ကို ကာကွယ်ဆေးထိုးပေးခဲ့သည်။

သို့သော် တုပ်ကွေးရောဂါဗိုင်းရပ်စ်ဟူသည် ဇီဝဗီဇပြောင်းလဲမှုမြန်ခြင်း၊ အမျိုးကွဲပေါင်း ၂၀၀ကျော် ရှိခြင်း၊ Zoonosis ခေါ် တိရစ္ဆာန်မှလူ၊ လူမှတိရစ္ဆာန်သို့ အပြန်အလှန်ကူးစက်နိုင်ခြင်းစသော စွမ်းရည်ထူးများ ကြောင့် တုပ်ကွေးရောဂါကာကွယ်ဆေးဟူသည်

ဗိုင်းရပ်စ်မွှားလေး

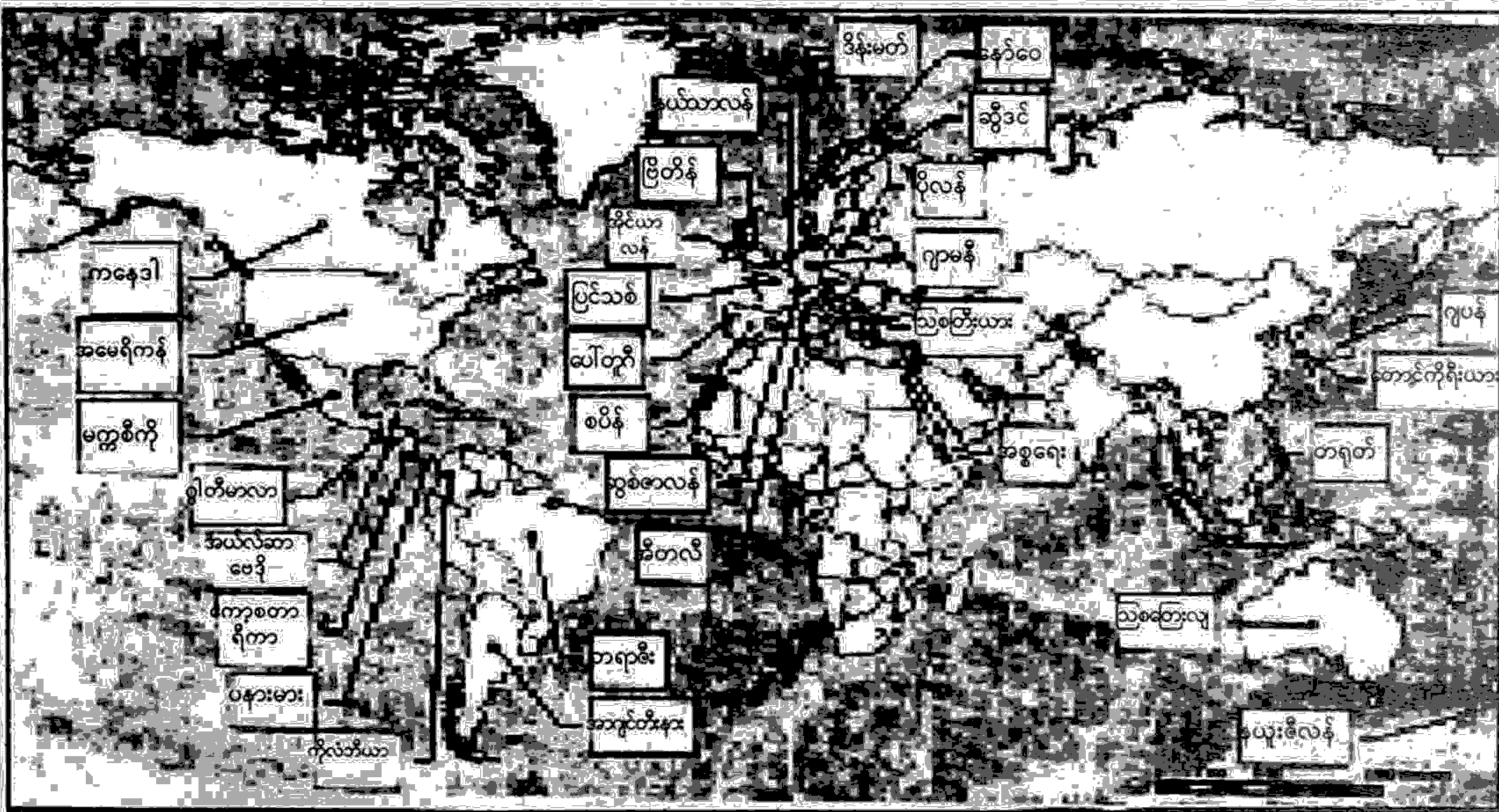
တာရှည်မခံချေ။ ၂၀၀၃ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၆ ရက်နေ့တွင် တရုတ်ပြည်တောင်ပိုင်းမှ စတင်ဖြစ်ပွားသော ဆားရ် ရောဂါတုပ်ကွေး ပြန့်ပွားကူးစက်မှုနှင့် ၂၀၀၆ခုနှစ်တွင် ဖြစ်ပွားသော ကြက်ငှက်တုပ်ကွေးရောဂါကပ်တို့တွင် လည်း ကာကွယ်ရေးကို ကြိုတင်မလုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့ပေ။

ဗိုင်းရပ်စ်ကြောင့်ဖြစ်ပွားသည့် ရောဂါအမျိုးမျိုးရှိရာ ကျောက်ရောဂါ၊ ပလိပ်ရောဂါ၊ ကာလဝမ်းရောဂါ၊ ပိုလီယိုအကြောသေရောဂါ၊ ရွေးရူးရောဂါ၊ ဆုံဆုံနာ၊ အသည်းရောဂါ အေဘီစီပိုးစသော ဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါများကို ကာကွယ်ဆေးထိုး၍ တားဆီးကာကွယ်နိုင်သည်။ သို့သော် HIV ခေါ် လူတို့ခုခံစွမ်းအား

လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်း ၂၀၀ကျော်ကတည်းက ပိုးမွှားများကြောင့် သစ်ပင်နှင့်သက်ရှိသတ္တဝါတို့ ရောဂါဖြစ်ရကြောင်းနှင့် ကူးစက်ပြန့်ပွားကြောင်း ဆေးပညာရှင်တို့က သက်သေအထောက်အထားနှင့် ခိုင်လုံစွာ ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့သည်။

ထို့နောက်တွင်မူ ထိုခေတ်ကမှန်ဘီလူးဖြင့် ချဲ့ကြည့်သည့်တိုင် ပိုးမွှားအဖြစ်မမြင်ရဘဲ ရောဂါတစ်စုံတစ်ရာကူးစက်ဖြစ်ပေါ်နေသည် လက္ခဏာအကြောင်းအချက်များကို တွေ့ရှိလာခဲ့ပြန်သည်။

လူတို့အအေးမိ၍ နှာစေးချောင်းဆိုးပြီး ကိုယ်ပူကြီးကာ ဖျားနာကြသည်။ Common Cold ဟုခေါ်သည့်

A (H1N1) တုပ်ကွေးရောဂါဖြစ်ပွားနေသော ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများပြမြေပုံ

ကျဆင်းစေသည့် ဗိုင်းရပ်စ်နှင့် တုပ်ကွေးအမျိုးမျိုး ပြောင်းလဲ ဖြစ်စေသည့် ဗိုင်းရပ်စ်ကိုမူ ကာကွယ်ဆေးနှင့်တားဆီးရန် ခက်ခဲလေသည်။

ရှေးနှစ်ပေါင်းများစွာကတည်းက သစ်ပင်များ၊ လူနှင့်တိရစ္ဆာန်များကို ရောဂါဖြစ်စေနိုင်သည့် ပိုးမွှားများကို လူတို့ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့သည်။ ထိုပိုးမွှားများကို Bacteria (ဗက်တီးရီးယား) ဟုခေါ်သည်။ germ (ဂျားမ်) ဟုလည်းခေါ်သည်။ ဆေးသိပ္ပံပညာ ရှုထောင့်အရ ဇီဝဓာတ် ပညာရှင်တို့က Micro-organisms (မိုက်ခရိုအော်ဂဲနစ်စ်မ်) အဏုဇီဝရပ်များဟုခေါ်သည်။

သာမန်အဖျားမျိုးဖြစ်သည်။ နောက်တစ်မျိုးမှာ ကိုယ်လက်ကိုက်ခဲ၍ ဖျားနာကြခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းကို Influenza ခေါ်တုပ်ကွေးဖျားခြင်းမျိုးဟုဆိုသည်။ Flu ကတုပ်ကွေးဟုလည်း လူသိများသည်။ တစ်ကမ္ဘာလုံးရှိ လူသားများအလွန်ဖြစ်လွယ်သည့် ဤအအေးမိဖျားနာခြင်းနှင့် တုပ်ကွေးမိခြင်းတို့သည် ရာသီဥတုအပေါ်မူတည် ဖြစ်လေ့ရှိသည်။ အလွန်ကူးစက်လွယ်ကြောင်း တွေ့ရှိသည်။ တစ်ခါတစ်ရံတွင် အသက်သေဆုံးသည်အထိ ဖျားနာတတ်သည်။ ဤရောဂါမျိုးဖြစ်ပွားကူးစက်သည်ကို သုတေသနပြုသောအခါ ပိုးမွှား (Bacteria)

ဗိုင်းရပ်စ်မွှားလေး

ကြောင့် မဟုတ်ဘဲအခြားမမြင်နိုင်သော သတ္တဝါတစ်စုံ တစ်ရာကြောင့် ဖြစ်နိုင်သည်ဟု ယူဆခဲ့ကြသည်။

ပိုလီယိုအကြောသေရောဂါ (Poliomyelitis) ခေါ်ကူးစက်ပြန့်ပွားလွယ်သည့် ရောဂါတစ်မျိုးကို ထပ်မံ တွေ့ရှိပြန်သည်။ ၁၉၃၀ ပြည့်လွန်နှစ်များသို့ ရောက်ရှိ သောအခါ အအေးမိဖျားနာခြင်း၊ တုပ်ကွေးဖြစ်ခြင်းနှင့် ပိုလီယိုအကြောသေရောဂါဖြစ်ခြင်းတို့သည် ခွဲခြား သိမြင်နိုင်စွမ်းမရှိသေးသည့် ပိုးမွှားတစ်မျိုးမျိုးကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း အတတ်သိခဲ့ကြသည်။

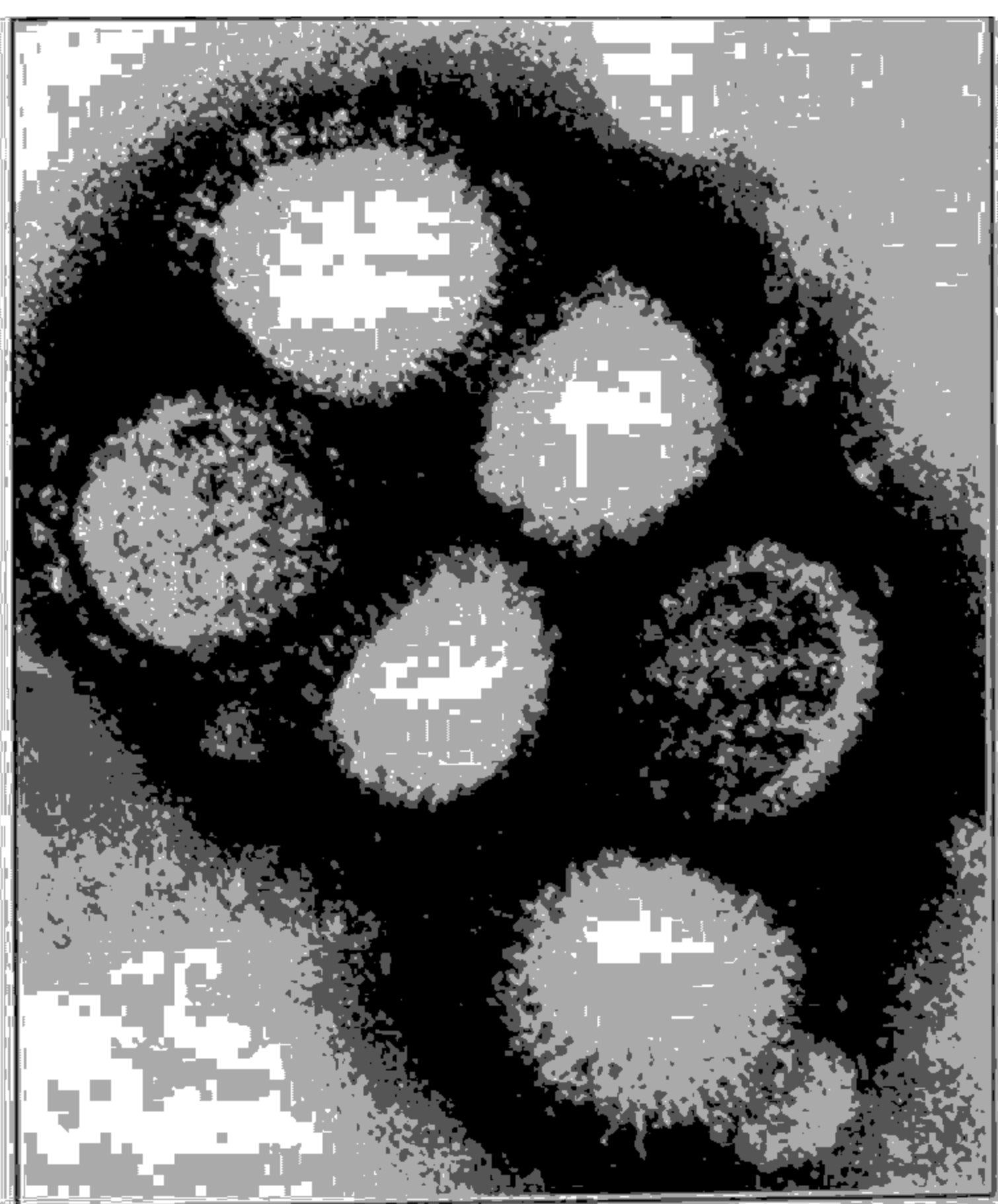
ထိုခေတ် ဆေးသိပ္ပံပညာရှင်တို့က လူနှင့်တိရစ္ဆာန် တို့၏ သွေးအတွင်းရောက်ရှိနေသော ရောဂါပိုးများကို ဆေးပညာနည်းဖြင့် ဆေးစစ်ကြည့်ရာ အသေးဆုံးပိုးမွှား များကိုပင် ဆန်ခါတင်အောင် စစ်နိုင်သော်လည်း တုပ်ကွေး ဖြစ်စေသည့် မွှားကောင်မှာမူ အလွန်စိတ်သော ဆန်ခါ၌မတင်ဘဲ စစ်သည့်အပေါက်သေးများမှ ထွက် ပါသွားသည်ကို သတိပြုမိကြသည်။ ထိုအခါ ပိုးမွှား ဟူသော သက်ရှိအကောင်များထက် ပိုမိုသေးငယ်သည့် မွှားကောင်မျိုးရှိနေကြောင်း ယုံကြည်ခဲ့ကြသည်။ သူတို့ကို ဆေးသုတေသနများက Filterable Virus စစ်၍ ထွက်သွားနိုင်သောမွှားလေးဟု စတင်အမည်ပေးခဲ့သည်။

ထို Virus မကျ မွှားလေးဟုအမည်တပ်ထားသည့် မွှားကောင်များသည် ရိုးရိုးမှန်ဘီလူးဖြင့် ကြည့်ရှု ရှာဖွေထောက်လှမ်းခြင်းမှ လွတ်မြောက်ရှောင်တိမ်း နိုင်ကြောင်း သိကြပြန်သည်။ ထို့ကြောင့် ဗိုင်းရပ်စ်မွှား လေးကို သက်ရှိလော၊ သက်မဲ့လောဟု ခွဲခြားရန်ခက်ခဲ သည့် လောက၌လှုပ်ရှားနိုင်သည့် အသေးဆုံးအရာ အဏုဇီဝရုပ်များ Micro-organisms ဟု သတ်မှတ်ခဲ့ ကြသည်။

ထိုမွှားလေးများတွင် သက်ရှိတို့၌ရှိရမည့် စရိုက်ဂုဏ်သတ္တိများကို တွေ့ရသလို၊ သက်မဲ့ဟုသတ် မှတ်ရမည့် ဂုဏ်သတ္တိအချို့လည်း တွေ့ရသောကြောင့် ငြင်းခုံဖွယ် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုစဉ် သိပ္ပံပညာရှင်အများစုက "Whether they are called living or non living adds nothing to our knowledge of their properties" "သူတို့ ၏ဂုဏ်သတ္တိဆိုင်ရာအသိပညာရရှိမှုအတွက်မူ သက်ရှိ (သို့မဟုတ်) သက်မဲ့ဟုသည့်အချက်က ဘာမျှ အကျိုး မထူးပါ" ဟု မှတ်ချက်ချခဲ့ကြသည်။

၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်တွင် အင်္ဂလန်နိုင်ငံ လန်ဒန်မြို့ Research Laboratories of the Pharmaceutical Society (ဆေးဝါးဆိုင်ရာသုတေသနပြု ဓာတ်ခွဲခန်းများအဖွဲ့) ဆိုသည့် အဖွဲ့၏စမ်းသပ်ခန်းတွင် မှန်ဘီလူးဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်ပညာရှင် Mr. M Grigg နှင့်အတူ လေ့လာ စူးစမ်းရှာဖွေမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သော Dr.GM Findlay သည် ပိုလီယိုအကြောသေရောဂါ ၄ မျိုးကိုဖြစ်စေသည့် ဗိုင်းရပ်စ် မွှားလေးများ၏ ရုပ်ပုံကိုပထမဆုံးအဖြစ် အင်္ဂလန် Royal Microscopic Society in London ခေါ် လန်ဒန်ရှိ တော်ဝင်မှန်ဘီလူးအသင်းကြီးကို ပြသခဲ့သည်။ ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်တွင် ဤဗိုင်းရပ်စ်မွှားလေးများ လောက၌ တည်ရှိပုံကို ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့သည်။

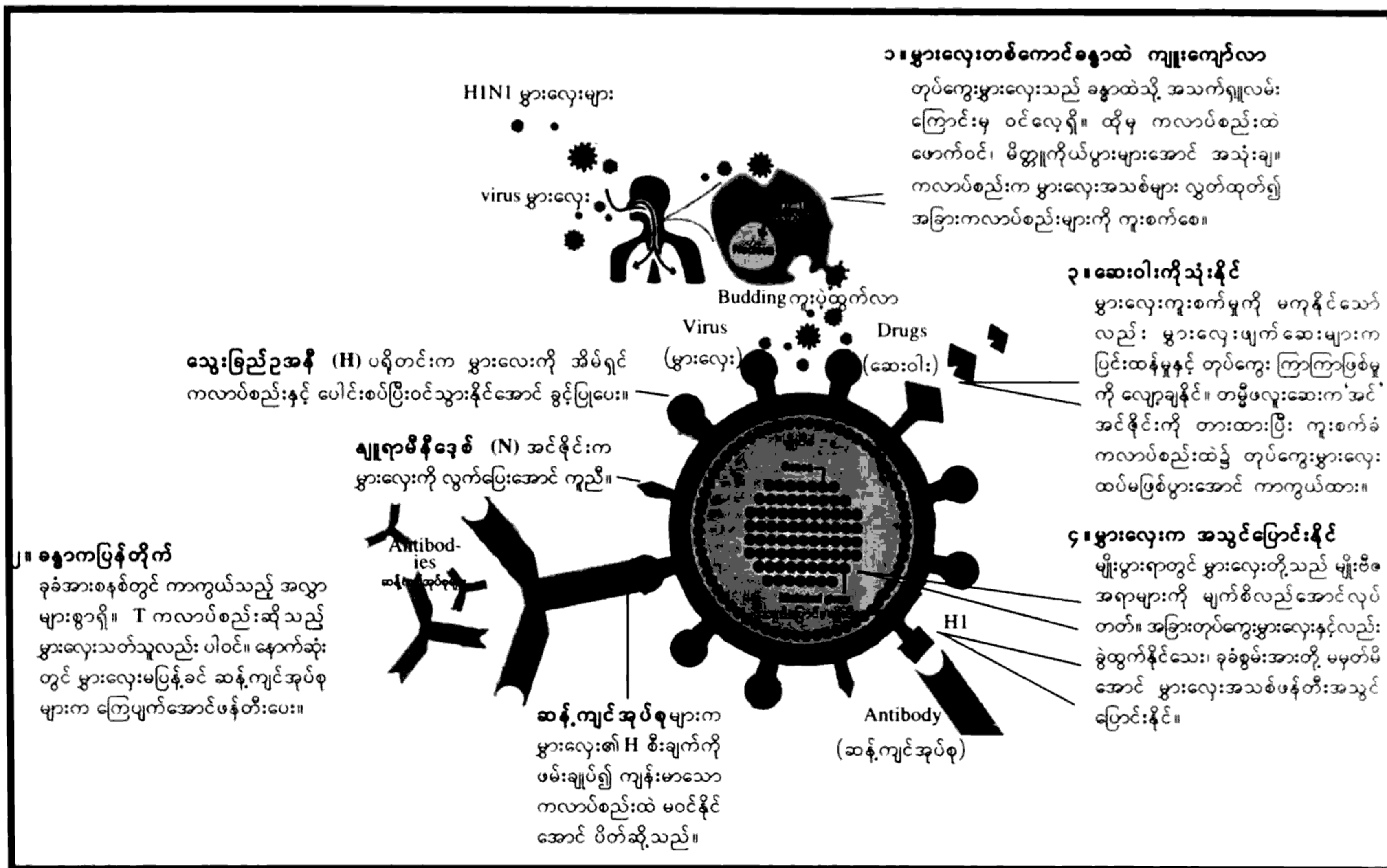
နောက်ပိုင်း လက်တွေ့စမ်းသပ်ခန်းများ၌ သုတေသနပြုချက်အရ သစ်ပင်နှင့်သက်ရှိသတ္တဝါတို့ ကို ဝင်ပူး၍ရောဂါဖြစ်အောင် ဒုက္ခပေးနေသည့် ဗိုင်းရပ်စ် မွှားလေးများကို Electronic Microscope နှင့် ကြည့်ရှု၍ တွေ့မြင်မှတ်တမ်းတင်နိုင်ခဲ့ကြသည်။ Nano Technology (နာနိုတက်ခနိုလိုဂျီ) ဆိုသော ပရမာဏနည်းပညာ ထွန်းကားလာသောအခါ မွှားလေးအကြောင်း ကောင်းစွာ သိရှိလာကြသည်။

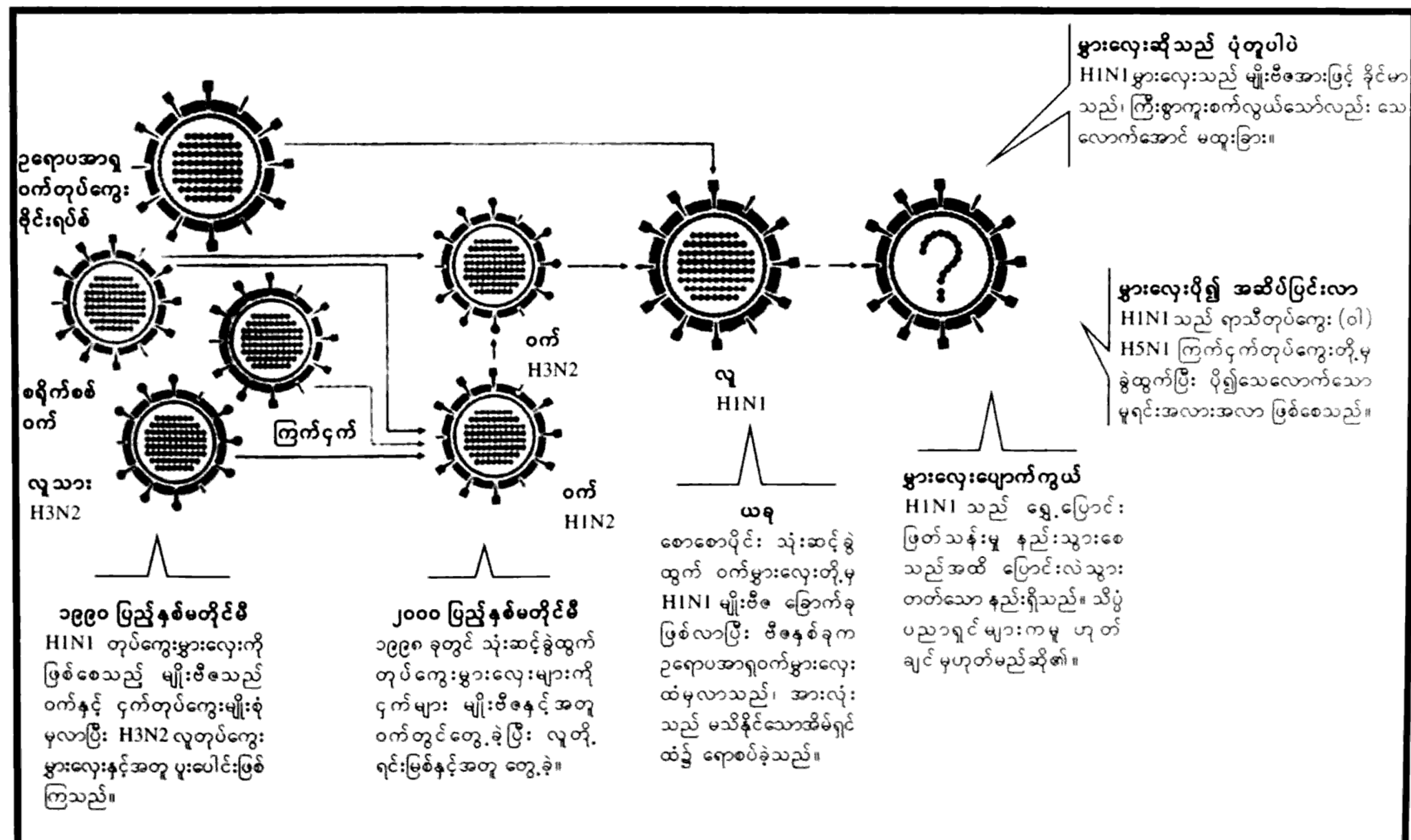
A(H1N1) ဗိုင်းရပ်စ်မွှားလေးများ

ဗိုင်းရပ်စ်မွှားလေး

မွှားလေးဗိုင်းရပ်စ်တို့လုပ်ပုံများ

H1N1 မွှားလေးတို့ဆင့်တိုးပုံ

ဗိုင်းရပ်စ်မွှားလေး

ဇီဝဗေဒ အလိုအရဆိုပါက သက်ရှိရုပ်ကောင် ဆိုသည်မှာ-

- (၁) ဖြစ်တည်ရမည်(ဝါ)မွေးဖွားရမည်။
- (၂) ကြီးပြင်းရမည်။
- (၃) တိုးပွားရမည်(ဝါ)ပုံတူမျိုးပွားရမည်။
- (၄) လှုပ်ရှားရမည်(ဝါ)သွားလာရမည်။
- (၅) အတွေ့အထိကို တုံ့ပြန်ရမည်။
- (၆) အစာစားရမည်(ဝါ) အာဟာရဓာတ်မှီဝဲရမည်။
- (၇) အိုရမည်။
- (၈) နာရဆွေးရမည်။
- (၉) သေရမည်(ဝါ)ပျက်စီးချုပ်ငြိမ်းရမည်။
- (၁၀) မွေးဖွားပေါက်ဖွားသည့်အချိန်မှ သေဆုံးပျက်စီးသည့်အချိန်အထိ သက်တမ်းကာလ ဘဝရှိရမည်ဖြစ်သည်။

H1N1 ပိုးတွေ့ရှိသောရောဂါသည်တစ်ဦးအား ဆေးရုံ၌ ဆေးကုသပေးနေစဉ်

အထက်ပါအချက်များအရ ဗိုင်းရပ်စ်မွှားလေးကို သက်ရှိသတ္တဝါအဖြစ် ဇီဝဗေဒသိပ္ပံပညာရှင်များက သတ်မှတ်ကြသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ သဘော ဓမ္မအရ ဖြည့်စွက်ပြောရသည်ရှိသော်၊ သုံးဆယ့်တစ်ဘုံ၌ ကျင်လည်ကြကုန်သော သံသရာကြော၌မျောနေသည့် ဘုံသားအားလုံးသည် သူ့သက်တမ်းနှင့်သူ့ရှိသော သတ္တဝါများပင် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဗိုင်းရပ်စ်မွှားလေးသည်လည်း ၃၁ ဘုံ၌ အကျုံးဝင်သည့် အနန္တသတ္တဝါများအနက်မှ ဘုံသားတစ်မျိုးပင်ဖြစ်သည်။

ဤနေရာ၌ ဇီဝဗေဒသိပ္ပံအလိုအရ Bacteria ပိုးမွှားနှင့် Virus မွှားလေးတို့၏ မတူကွဲပြားခြားနားပုံကို တွေ့ရှိပြန်သည်။

ဗက်တီးရီးယားပိုးမွှားသည် သစ်ပင်နှင့် သက်ရှိ သတ္တဝါထဲ ဝင်ရောက်ရှင်သန်ကြသည့်အပြင် ညစ်ပတ်ပုပ်သိုးသော သက်မဲ့အရာများတွင်လည်း ပေါက်ပွားရှင်သန်နေကြသည်။ အပင်သတ္တဝါစသော သက်ရှိတို့၏ပြင်ပတွင်လည်း အမှီအခိုကင်းလျက် ကြာရှည်ရပ်တည် ရှင်သန်နေနိုင်သည်။

ဗိုင်းရပ်စ်မွှားလေးကမူ ရှင်သန်လျက်ရှိသော သစ်ပင်နှင့် အသက်ရှင်နေသည့် သတ္တဝါများအတွင်း၌သာ ဝင်ရောက်ခိုကပ်ရှင်သန်နေထိုင်သော ကပ်ပါးကောင် (Parasites) များဖြစ်ကြသည်။ သေဆုံးသွားသည့်သက်မဲ့ ၏ ပုပ်သိုးညစ်ပတ်သော အရာများတွင် ကြာကြာမနေနိုင်။ ပြင်ပတွင် သီးခြားကြာရှည်စွာ ရပ်တည်မနေနိုင်သော ကပ်ပါးသတ္တဝါ ပိစိကွေးကလေးများဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် Virus ကို မြန်မာလို မွှားလေးဟု ဘာသာပြန်ဆိုလျှင်သင့်မည်ထင်သည်။ ဤသို့ဝေါဟာရ ပြုခြင်းမှာ ဗိုင်းရပ်စ်သည်အလွန်သေးမွှားသည့် အကောင်များဖြစ်၍ မွှားဟုသုံးသလို လေးဟူသော စကားလုံးကို မြန်မာအဘိဓာန်၌ သေးငယ်သောပိုးမွှားဟုဖွင့်ဆိုသဖြင့် ပိုးမွှားထက်ပိုသေးသည့် ဗိုင်းရပ်စ်ကိုလေးဟု မွှားနှင့် ဆက်တွဲသုံးခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် လေးဆိုသည်မှာ ခွေးလေးစသဖြင့် တိရစ္ဆာန်တစ်စုံတစ်ရာတွင် ခိုကပ်ရှင်သန်သည့် သေးငယ်လှသောကပ်ပါးကောင်မျိုးကိုခေါ်ဆိုသည်။ ယခု Virus သည်လည်း ကပ်ပါးကောင်မျိုး (Parasite) ၌ ပါဝင်သည့်အဏုဇီဝကောင်မျိုး (Microbe) ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်လေးကဲ့သို့ ပိုးကောင်ထက်ငယ်သည့် မွှားကောင်ကပ်ပါးဖြစ်ရာ မွှားလေးဟု မြန်မာဝေါဟာရ အဖြစ်ဖွင့်ဆိုနိုင်ပေသည်။

ဗိုင်းရပ်စ်ဆိုသည့် မြန်မာလိုမွှားလေးကို လေ့လာသောအခါ သစ်ပင်၊ လူနှင့်တိရစ္ဆာန်စသော အသက်ရှင်လျက်ရှိသည့် ခန္ဓာကိုယ်အတွင်းမှ အင်္ဂါရပ် တစ်ခုခုအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ကပ်ရပ်နေထိုင်မှီခို အသက်ရှင်လျက်ရှိပြီး ထိုသက်ရှိအပင်သတ္တဝါသေသွားလျှင်ဖြစ်စေ သက်ရှိခန္ဓာကိုယ်၏ အပြင်ဘက်သို့ရောက်သွားလျှင်ဖြစ်စေ၊ အများအားဖြင့် နာရီပိုင်းအတွင်းသာ ဆက်လက်အသက်ရှင်ပြီး မွှားလေးလည်း သေဆုံးသွားရသည်။ ဥပမာ-လူ့ခန္ဓာအတွင်းရောက်ရှိနေသည့် မွှားလေးများသည်

ဗိုင်းရပ်စ်မွှားလေး

နာချေခြင်း၊ ချောင်းဆိုးခြင်းကြောင့် အပြင်လေထဲသို့ လွင့်ထွက်သွားပြီးနောက် လူတစ်ဦး၏ ခန္ဓာကိုယ်ထဲသို့ ရောက်ရှိမသွားဘဲ အပြင်ဘက်တွင်နေရပါက ကြာကြာ မရပ်တည်နိုင်ဘဲ သေဆုံးသွားကြရသည်။

အချို့သက်ပြင်းမွှားလေးများမူကား သေပြီးသည့် သတ္တဝါ၏ အင်္ဂါအသားအမျှင်နှင့် အညစ်အကြေး များတွင် ရက်အတော်ကြာကြာ ခိုအောင်းအသက်ရှင် နေနိုင်သေးသည်။ ထင်ရှားသည့်သက်ပြင်းမွှားလေး များမှာ SARS ဆားရ်ခေါ် ကြောင်ကတိုး သို့မဟုတ် ကြောင်ဝံပိုက်မှ ပေါက်ဖွားကူးစက်သည့် မွှားလေးနှင့် ကြက်ငှက်များမှ ပေါက်ဖွားကူးစက်သည့် H₅N₁ ခေါ် ကြက်ငှက်တုပ်ကွေးမွှားလေးများ ဖြစ်ကြသည်။ ထို မွှားလေးများသည် သေပြီးသည့်သတ္တဝါ၏ အသားမျှင်၊ တံတွေးစသည့် အညစ်အကြေးများတွင် ၃ရက်မှ ၁၅ ရက်အထိ ဆက်လက်အသက်ရှင်နိုင်ကြကြောင်း တွေ့ရှိ သည်။ အချို့မွှားလေးများဆိုလျှင် ပြင်ပရောက်ပြီး လနှင့်ချီ၍ အသက်ရှင်နေနိုင်ကြောင်း နောက်ဆုံးတွေ့ရှိ ချက်က ဖော်ပြသည်။

ဆေးသိပုံပညာရှင်များ၏ တွေ့ရှိချက်အရ ဗက်တီးရီးယားပိုးမွှားနှင့် ဗိုင်းရပ်စ်မွှားလေးတို့ကို အရွယ်ပမာဏ အပေါ်မူတည်၍ ခွဲခြားထားသည်။

ဗက်တီးရီးယားပိုးမွှားသည် အသေးဆုံး ၀.၃သမ ၅ မိုက်ခရန်း(မြူ)မှ အကြီးဆုံး ၆ မိုက်ခရန်း(မြူ) အထိအရွယ် ပမာဏရှိသည်။ သာမန်အားဖြင့် ဗက်တီး ရီးယားပိုးမွှားအများစုကို ရိုးရိုးမှန်ဘီးလူးနှင့် ချဲ့ကြည့် လျှင် တွေ့မြင်နိုင်သည်။

ဗိုင်းရပ်စ်မွှားလေးကမူ အကြီးဆုံးဟူ၍ ၀.၃သမ ၂ မိုက်ခရန်းရှိသော Vaccinia အမျိုးအစားမွှားလေးသာ ရှိပြီး အသေးစားမွှားလေးများသည် ၀.၃သမ ၀.၀၁ မိုက်ခရန်း (မြူ) သို့မဟုတ် ၁ မီလီမီတာ၏ တစ်သန်းပုံ တစ်ပုံသာ အချင်းပမာဏရှိသည်။ တစ်မိုက်ခရန်းအရွယ် ဆိုသည်မှာ တစ်မီလီမီတာ၏ ၁,၀၀၀ ပုံတစ်ပုံအရွယ် ကိုဆို သည်။ Mu (မြူ) သင်္ကေတအဖြစ် 'μ' ဟု ရေးသားလေ့ရှိသည်။

ဗက်တီးရီးယားပိုးမွှားအများစုသည် သွေးကြော ထဲရောက်လျှင် ခုခံစွမ်းအားစုမှာပါဝင်သည့် ကလာပ်

စည်းများဖြစ်သော သွေးဖြူဥများထဲတွင် ဝင်အောင်း နိုင်ခြင်းမရှိပေ။ Lymphocyte, Leucocyte, Granulocyte အစရှိသော ခုခံတိုက်ခိုက်ရာတွင် အဓိကပါဝင်သည့် သွေးဖြူဥကလာပ်စည်းများ၏ အရွယ်ပမာဏမှာ ၆ မိုက် ခရန်းမှ ၈ မိုက်ခရန်းအထိ ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ အရွယ်အစားသည် ဗက်တီးရီးယားပိုးမွှား အများစုနှင့် ဆတူအရွယ်ဖြစ်သည့်အတွက် ထိုကလာပ်စည်းများ အတွင်းသို့ ပိုးမွှားများဝင်ရောက်ခိုအောင်းပြီး အတွင်း ကနေ၍ ဒုက္ခပေးသည့်လုပ်ငန်းကို မလုပ်နိုင်ချေ။

ဗိုင်းရပ်စ်မွှားလေးကမူ ခုခံစွမ်းအားစုဖြစ်သည့် Lymphocyte, Leucocyte, Granulocyte အစရှိသည့် ကလာပ်စည်းများထဲကို အများကြီးဝင်ရောက်ခိုအောင်း နိုင်သည်။ ဗိုင်းရပ်စ်အကြီးဆုံးဖြစ်သည့် Vaccinia အမျိုး အစားသည်ပင် ၀.၃သမ ၂ မိုက်ခရန်းအရွယ်သာရှိရာ သူတို့သည် Lymphocyte စသော သွေးဖြူဥ ကလာပ် စည်းများထဲသို့ အတော်များများခိုအောင်းနေနိုင်ကြ သည်။ တစ်မိုက်ခရန်း၏ တစ်ထောင်ပုံတစ်ပုံ (၀.၀၁) တစ် မီလီမီတာ၏ တစ်သန်းပုံတစ်ပုံသာရှိသည့် ဗိုင်းရပ်စ် မွှားလေးအများစုမူကား သူ့ထက် အဆခြောက်ထောင် ပိုကြီးသည့် ခုခံစွမ်းအားစုဝင် ကလာပ်စည်းတစ်ခု အတွင်းသို့ မွှားလေးအဏုဇီဝရုပ်ကောင် ခြောက်ထောင် ခန့် ဝင်အောင်းနိုင်လေသည်။ ဤမျှများပြားစွာ ဝင်ရောက်နိုင်သည့်အတွက် ခုခံစွမ်းအားစုဝင် ကလာပ် စည်း Lymphocyte အစရှိသည်ကို ထိုးဖောက် ဖျက်ဆီး နိုင်သည်။ ထိုအခါ ခုခံစွမ်းအားစုများအနေဖြင့် ကျူးကျော်ဝင်ရောက်လာသော များပြားလှသည့် မွှားလေးများ၏ ထိုးဖောက်တိုက်ခိုက်မှုကို တန်ပြန်ခုခံရ ခက်ခဲလေတော့သည်။

ထို့ပြင် ဗိုင်းရပ်စ်မွှားလေးများသည် လူ့ကလာပ် စည်းထဲသို့ဝင်ရောက်ရုံသာမက ကလာပ်စည်းအမြှေးပါး အကာအရံကို သူ၏အကျည်းတန်အရပ်ဆိုးလှသော အဆူးအချွန် အဖုအထစ်များကိုသုံး၍ ထိုးဖောက်ပြီး သည်နှင့် ကလာပ်စည်းထဲသို့ ရောက်ရှိသောအခါ အထဲရှိ ဆိုင်တိုပလပ်ဇမ် (Cytoplasm) ခေါ် အရည် အနှစ်ထဲတွင်ရှိသော နူးညံ့သည့် အာဟာရဓာတ် ချက်လုပ်နေသော လုပ်သားမိုင်တိုကုန်းဒရီးယား (Mi

ဗိုင်းရပ်စ်မွှားလှေ

tochondria) ကို ပက်ပင်းတိုးသည်။ ထိုမိုင်တိုကုန်း ဒရီးယားများနှင့် ဝင်ရောမိတ်ဖွဲ့နိုင်ရန် မွှားလှေသည် သူ၏ ကြမ်းတမ်း၍ ကြောက်ရွံ့ဖွယ်အပေါ်အရေခွံကို အလျင်အမြန် ခွာချပစ်လိုက်သည်။

ကလာပ်စည်းတိုင်းတွင် ပို၍နူးညံ့သော အလယ် အနှစ်သား နယူးကလီးယပ်စ် (Nucleous) ကို စင်ထရီယိုး (Centriole) ခေါ် အကာကလေးများဖြင့် အမြှေး တစ်ထပ် ဝိုင်းရံထားပြန်ရာ မွှားလှေက ထိုအမှေးပါးကို ထိုးဖောက်ဝင်လိုက်သည်။ အတွင်း၌ကား ဂျနမ်း (Genome) ခေါ် ဗီဇမျိုးအင်္ဂါစုရှိသည်။ ထိုဂျနမ်းများသည်

ငါးခု (5 Carbon Atoms) ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသည့် Nucleotide များဖြစ်သည်။

အံ့ဩဖွယ်ဖြစ်ရသည်မှာ ကျူးကျော်ဝင်ရောက် လာသည့် ဗိုင်းရပ်စ်မွှားလှေဆိုသည့် အဏုဇီဝ ရုပ်ကောင်များကိုယ်၌ကလည်း DNA ကဲ့သို့ Nucleotide ဖြင့်ပင် ဖွဲ့စည်းဖြစ်တည်နေသည့် ထူးဆန်းသည့် သတ္တဝါကလေးများ ဖြစ်နေခြင်းပါပေ။ မွှားလှေသည် Nucleous ခေါ် အနှစ်သားထဲကို သူ၏အရေခွံနှင့် ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်ပြီးသည့်အခါ ဘဝတူ Nucleotide များနှင့် ပုံတူဖြစ်ရန် အရေခွံကို ချွတ်လိုက်သည်။

အများသုံးဘတ်စ်ကားပေါ်တွင် H1N1 ပိုးကို နှာခေါင်းစည်းအပါအဝင် အကာအကွယ် အမျိုးမျိုးဖြင့် ကာကွယ်ထားသောခရီးသည်များ

ခရိုမိုဇုန်း (Chromozomes) ခေါ်မျိုးအင်္ဂါစိတ်များဖြင့် စုပေါင်း တည်ဆောက်ထားသည်။ အဆိုပါ မျိုးအင်္ဂါ စိတ် ခရိုမိုဇုန်းများကို Genes ခေါ် ဗီဇမျိုးစေ့များဖြင့် ပြုလုပ်ထားသည်။ Gene ထဲတွင် ဗီဇမျိုးဆက်ခံ မူလ အရာဖြစ်သည့် DNA=Deoxyribose Nucleic Acid များရှိသည်။ ထို DNA သည် Nucleic Acid ခေါ် သကြား ဓာတ်မော်လီကျူးတစ်ခုစီနှင့် ကာဗွန်အဏုမြူ

ခရိုမိုဇုန်းထဲထိုးဝင်လိုက်သောအခါ DNA ကဲ့သို့ အလိမ် လိမ်နှင့်လှေကားထစ်ပုံ မူရင်းရုပ် Nucleotide များဖြစ် သွားသည်။

ဤသည်ကား ဗိုင်းရပ်စ်မွှားလှေအမျိုးမျိုးရှိသည့် အနက် အသွင်ပြောင်းပြီး လူသား၏ ကလာပ်စည်းထဲမှ DNA နှင့် ရောနှောကာပူးပေါင်းဒုက္ခပေးနိုင်စွမ်းသည့် HIV နှင့် အသည်းရောဂါဗိုင်းရပ်စ်မွှားလှေ A,B,C တို့၏

ဗိုင်းရပ်စ်မွှားလေး

ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုဝန်ထမ်းများက ပြည်သူများ ရှိရာသို့အရောက်သွားပြီး H1N1 ပိုး ကာကွယ်ဆေးထိုးပေးနေစဉ်

တန်ခိုးစွမ်းရည်များဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် DNA ဗိုင်းရပ်စ်မွှားလေးမျိုးဖြစ်သည့် HIV ကို ကာကွယ်ဆေးထိုးသည့်နည်းလုပ်ရခက်သည်။ ကာကွယ်ရခက်သည်။ ကုသရခက်သည်။

Fungi ခေါ် မှိုအမျိုးပင်နှင့် Algae ခေါ်ရေညှိမျိုးအပင် Yeast ခေါ် တဆေးအပင်တို့ကို အချို့ဇီဝပညာရှင်များက ဗက်တီးရီးယားခေါ်ပိုးမွှားအမျိုးအနွယ်ဟု သတ်မှတ်သည်။ အလားတူဗိုင်းရပ်စ်မွှားလေးကိုလည်း ပိုးမွှားအငယ်စားဟုဆိုပြန်သည်။ ထို့ကြောင့် ဗိုင်းရပ်စ်မွှားလေးကို ပိုးမွှားအငယ်စားဟုဆိုနိုင်သကဲ့သို့ တိရစ္ဆာန်ဟူ၍လည်းဆိုနိုင်သည်။

ခေတ်သစ်ဆေးသိပ္ပံအလိုအရ ရောဂါအမျိုးမျိုးကူးစက်ဖြစ်ပွားမှုအပေါ်မူတည်၍ မွှားလေးအမည်အမျိုးမျိုးခွဲခြားထားသည်။ အပိုင်းကြီးနှစ်ပိုင်းခွဲရာ၌ DNA အပိုင်းနှင့် RNA အပိုင်းဟူ၍ဖြစ်သည်။

DNA VIRUS အပိုင်း၌ အုပ်စု(၅) ခုပါဝင်သည်။

- (၁) Poxviruses : ကျောက်ကြီး၊ ရေကျောက်၊ ပဲသီတာ၊ ဝက်သက်စသော ရောဂါ များဖြစ်စေသည်။
- (၂) Herpesviruses : ရေယုန်၊ မှကွရုနာ စသော ရောဂါများဖြစ်စေသည်။

- (၃) Adenoviruses : မျက်စိနာ၊ လည်ချောင်းနာ၊ နမိုးနီးယား စသောရောဂါများ ဖြစ်စေသည်။
- (၄) Rapovaviruses : စမ်းသပ်ခန်း တိရစ္ဆာန်များ ကို အဖု အကျိတ် ရောဂါဖြစ်စေသည်။
- (၅) Retroviruses : HIV ခေါ် လူ့ခန္ဓာကိုယ်စွမ်းအား ကျရောဂါ ဖြစ်စေသည်။
RNA အပိုင်း၌ အုပ်စု(၈)ခု ပါဝင်သည်။
- (၁) Reoviruses : အစာအိမ်လမ်းကြောင်းနှင့် အသက် ရှူလမ်းကြောင်းတွင် အပျော့စား ရောဂါဖြစ်စေသည်။ ခြင်၊ ယင်၊ မှက် စသော ပိုးကောင်များမှ ကူးစက်သည်။
- (၂) Togaviruses : သွေးလွန်တုပ်ကွေးရောဂါ ဖြစ်စေသည်။ ခြင်၊ ယင်၊ မှက် ပိုးကောင်များမှ ကူးစက်သည်။
- (၃) Picornaviruses : ပိုလီယို အကြောသေရောဂါ ဖြစ်စေသည်။
- (၄) Myxoviruses : နှာစေး၊ ချောင်းဆိုး၊ အအေးမိ တုပ်ကွေးရောဂါ ဖြစ်စေသည်။
- (၅) Paramyxoviruses : ညောင်းကိုက်အအေးမိရောဂါ ဖြစ်စေသည်။
- (၆) Rhabdoviruses : ခွေးရူးပြန်ရောဂါ ဖြစ်စေသည်။ ခြင်၊ ယင်၊ မှက် ပိုးကောင်များမှ ကူးစက်သည်။
- (၇) Coronaviruses : အအေးမိတုပ်ကွေးအမျိုးမျိုးနှင့် ဆားရ်ရောဂါမျိုး ဖြစ်စေသည်။
- (၈) Arenaviruses : Lassa fever ဗိုင်းရပ်စ်ဟုလည်း ခေါ်၍ အစာအိမ်သွေးယိုစိမ့် အပြင်းဖျားရောဂါ ဖြစ်စေသည်။

ဗိုင်းရပ်စ်မွှားလေး အရိုင်းရောဂါပိုးကို အယဉ်ဖြစ်အောင် တိရစ္ဆာန်၏ခန္ဓာကိုယ်တွင်းသို့ အဆင့်ဆင့် ကျုံးသွင်းပြီးချော့သပ်ပေးလိုက်ရာတွင် ထွက်လာသည့် ခုခံပဋိခန္ဓာ (Antibody) ၏ ဓာတုပစ္စည်းကို Antigen ခုခံအားပဋိဓာတ်ဟုခေါ်သည်။ အဆိုပါ Antigen မှပင်

ဗိုင်းရပ်စ်မွှားလေး

ပြင်ပမှ အသစ်ဝင်လာသောမျိုးတူ အရိုင်းမွှားလေးကို ပြန်လည်တိုက်ခိုက် ချေမှုန်းပစ်သည့်နည်းဖြင့် ကာကွယ် ကုသ၍ရသော ဗိုင်းရပ်စ်မွှားလေးရောဂါမျိုး ရှိသကဲ့သို့၊ ထိုနည်းဖြင့် ကာကွယ်ကုသ၍မရသော မွှားလေးမျိုး လည်းရှိသေးသည်။

ကျောက်ရောဂါ၊ ပလိပ်ရောဂါ၊ ကာလဝမ်းရောဂါ၊ ခွေးရူးပြန်ရောဂါ၊ ပိုလီယိုအကြောသေရောဂါ စသည့် အလွန်ကူးစက်လွယ်သော ကပ်ရောဂါကြီးများပင် Antigen အယဉ် ခုခံပဋိဓာတ်မွှေး၍ ကာကွယ်နိုင်ခဲ့သည်။

သို့သော် HIV(Human Immunodeficiency Virus) (လူ၏ ကိုယ်ခံစွမ်းအားကို ကျဆင်းစေသော ပိုးမွှား) ဗိုင်းရပ်စ်မွှားလေးကြောင့်ဖြစ်ပေါ်သည့် AIDS (Acquired Immunization Deficiency Syndrome) (ကိုယ်ခံအား ကျဆင်းမှု ကူးစက်ရောဂါ) ရောဂါကိုမူ Antigen အယဉ်မွှားလေးမွှေးပြီး ပြန်လည်ခုခံတိုက်ခိုက် စေသည့် ကာကွယ်နည်းကို ပြုလုပ်၍မရပေ။ HIV သည် DNA အမျိုးအစား ဗိုင်းရပ်စ်မွှားလေးဖြစ်၍ လူသား၏ Genes ဗီဇမျိုးစေ့ထဲရှိ DNA ဗီဇမျိုးဆက်ခံ မူလအရာနှင့် ရောယှက်ကာ Nucleotide အချင်းချင်းပုံတူ ပူးပေါင်းနေ တတ်သောကြောင့် သူ့ကိုခွဲထုတ်ရန် ခက်ခဲခြင်းဖြစ်သည်။

ထို HIV သည် Retroviruses အမျိုးအစားဖြစ် သည်။ လူ့ခန္ဓာကိုယ်၏ ကလာပ်စည်းထဲဝင်သည်။ သာမန်အားဖြင့် လူ့ခန္ဓာကိုယ်အတွင်းရှိ ခုခံစွမ်းအား စုစသည့် Lymphocyte များက ပြင်ပမှဝင်ရောက်လာ သော ဗိုင်းရပ်စ်မွှားလေးများကို ခုခံသုတ်သင်နိုင်သည်။ HIV ဗိုင်းရပ်စ်မွှားလေးကမူ Lymphocyte တွင်းမှ CD4+T-helper cells များကိုဝင်ရောသည်။ သူလိုလို ကိုယ်လိုလို ပုံမှားရိုက်၍ အယောင်ဆောင်နေသည်။ မကြာမီထိုခုခံအင်အားစုများ ဓာတ်ပျက်ကုန်သည်။ ကြာသော်ဓာတ်ပျက်နေသော Lymphocyte အတူများ သည် အစစ်ယောင်ဆောင်ကာ ဘေးဘီဝဲလာမှ ခုခံ ကာကွယ်စွမ်းအားစနစ် Immune System ကို ဇီဝကမ္မ ဖြစ်စဉ်နှင့်အညီ တာဝန်ကျေကျေလုပ်ငန်းဆောင်ရွက် နေသည့် Phagocytes ခေါ် ခုခံတိုက်ခိုက်သည့် ကလာပ်စည်း Cells မျိုးစုံကို အလုပ်မလုပ်အောင် ဖြားယောင်းဖျက်ဆီးလေသည်။

ဗိုင်းရပ်စ်မွှားလေးတွင် ဤမျှပရိယာယ်မာယာ ကြွယ်သည့် ထူးခြားသတ္တဝါများရှိသကဲ့သို့၊ တုပ်ကွေး အဖျားမျိုးစုံဖြစ်စေသော Myxoviruses, Paramy- xoviruses, Coronaviruses စသည့် အုပ်စုသုံးမျိုးမှ သည် မျိုးကွဲမျိုးစိတ်မျိုးစုံအဖြစ် Mutation ဇီဝဗီဇမျိုး ပြောင်းလဲနည်းအရ အဏုဇီဝရုပ်ကောင်လေးများမှာ ဘဝမျိုးစုံပြောင်းလဲတတ်သည်။ ယင်းတို့အတွက် ကာကွယ်ဆေးကုသဆေးများ ထုတ်လုပ်နိုင်သော်လည်း ထိုဗိုင်းရပ်စ်မွှားလေးများသည် မြန်မြန် “ဆေးပြီး” တတ်သည်။ ဆေးမတိုးအောင် ဘဝလည်းပြောင်းတတ် သည်။ နှစ်နှင့်ချီ၍ငုပ်နေပြီး ဆယ်စုနှစ်တစ်ခုကြာမှ ဘဝပုံစံတစ်မျိုးနှင့် ကိုယ်ရောင်ပြောင်းကာ ပြန်ပေါ်လာ တတ်သည်။ ထို့ကြောင့် ငါးနှစ်သာ ဆေးအာနိသင်ခံပြီး သက်တမ်းကုန်ဆုံးလေ့ရှိသော တုပ်ကွေးရောဂါ ကာကွယ်ဆေးနှင့် ကုသဆေးများအနေဖြင့် အရေးဆို အသုံးမဝင်ဘဲ ဖြစ်ရလေသည်။

ဗိုင်းရပ်စ်မွှားလေးဟူသည် မည်သည့်သတ္တဝါမျိုး ဖြစ်သည်ဟူ၍ တိတိကျကျမခွဲခြားနိုင်သေးသည့် ဆေးသိပုံနည်းပညာကို ၎င်းတို့ကဆက်လက်ပြီး လှည့်စားနေဦးမည်ဖြစ်သည်။

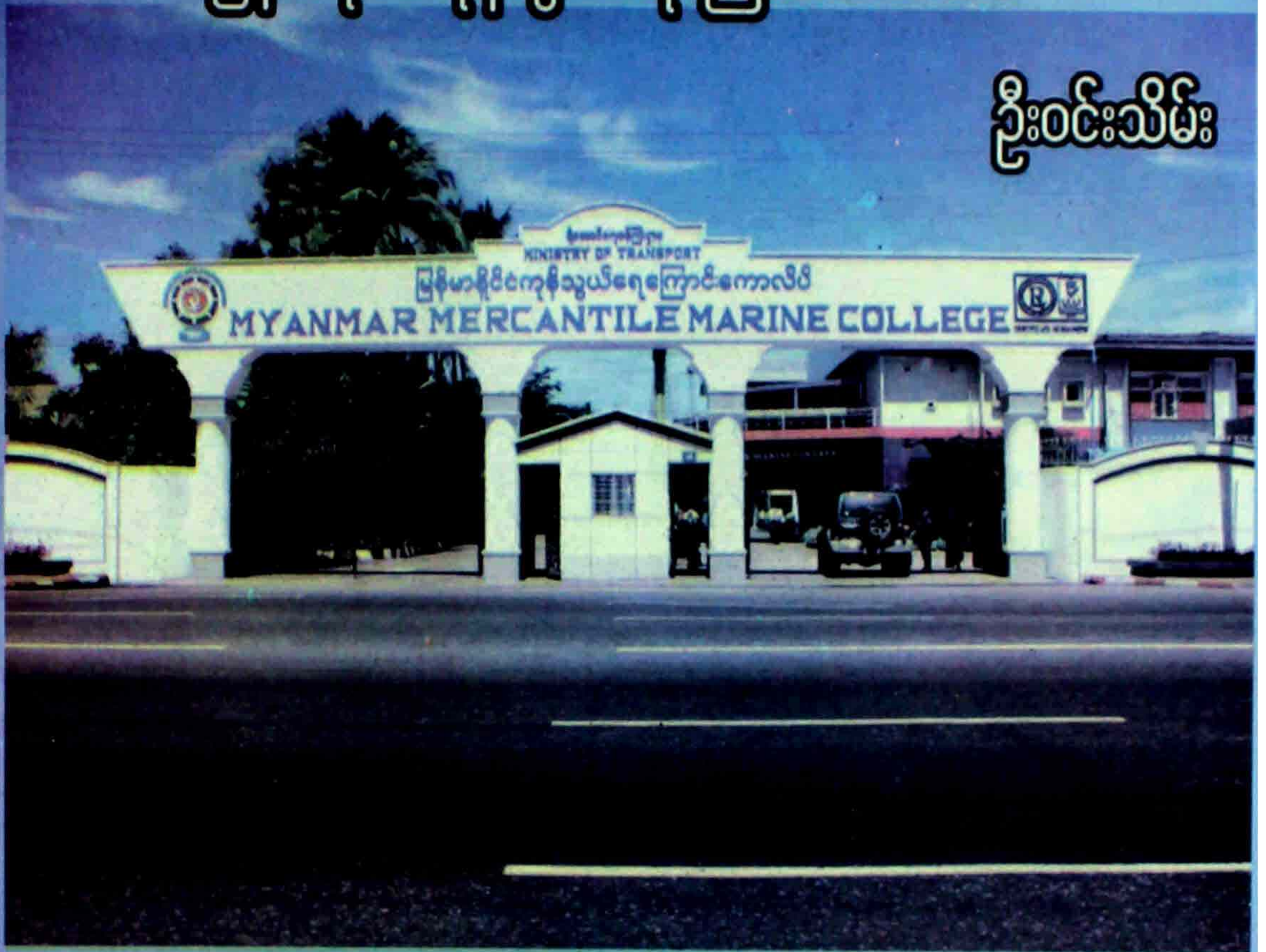
ဘာသာရေးသမားကမူ တရုတ်ပြည်တွင် မိုးနတ်မင်းကိုတိုင်တည်၍လည်းကုသည်။ ကင်ညာ နိုင်ငံတွင် ဘုရားရှိခိုးကျောင်းများ၌ ပယောဂ ကုသ ကဲ့သို့လည်း ကုသသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များလည်း ဘုရားကု ကုနည်းဖြင့် ယထာဘူတကျကျ စဉ်းစားမည်ဆိုပါက အပင် (သို့မဟုတ်) ပိုးမွှားဟူ၍တိတိကျကျမသိနိုင်သော ဘုရားရှိ ဝေနေယျသတ္တဝါကောင်ကလေးများကို ပြိတ္တာများ ကိုချွတ်သကဲ့သို့ ဒါနကုသိုလ်ပြုကြ၊ မေတ္တာပို့ကြ၊ အမျှ အတမ်းပေးဝေကြပြီး အပယ်ဘုံမှကျွတ်လွတ်သွားရန် ဘဝကူးကောင်းသွားရန် ချွတ်ပေးလိုက်သည့် နည်းလမ်း မျိုး တစ်နေ့တစ်ချိန်တွင် မကျင့်သုံးနိုင်မည်လော ဆိုသည်ကို ကြံကြီးစည်ရာ တွေးတောနေကြသည်။

အောင်ချိန်ဘွား

မြန်မာနိုင်ငံကုန်သွယ်ရေးကြောင်းကောလိပ်

ဦးစင်းသိမ်း

မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းနှစ်ချုပ် (၂၀၁၀) အထူးဆောင်ပုဒ်

ဦးဝင်းသိမ်း

စာရေးဆရာ သတင်းစာဆရာ တိုးတက်ရေး ဦးသိမ်း (လွတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင်-ပထမဆင့်)နှင့်ဒေါ်မမလေး (လွတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင်- တတိယဆင့်)တို့က ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၁ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၌မွေးဖွားသည်။ မွေးချင်းလေးဦးအနက် တတိယမြောက် သား ဖြစ်သည်။ ရန်ကုန်မြို့၌ အင်္ဂလိပ်လူမျိုး ဆရာမကြီး Doris Litchfield ဦးစီးဖွင့်လှစ်သည့် Doris Modern Infant School တွင် သူငယ်တန်းများ (L.K.G, M.K.G, H.K.G) ကို စတင်ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။ ၁၉၅၅ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့ St. Paul's High School တွင် ပထမတန်းကို စတင်သင်ယူခဲ့ပြီး ၁၉၆၅ ခုနှစ်တွင် တက္ကသိုလ်ဝင်စာမေးပွဲကို အောင်မြင်သည်။ ၁၉၆၅ ခုနှစ် တွင် စစ်တက္ကသိုလ် ဗိုလ်လောင်းသင်တန်းအပတ်စဉ် (၁၁)သို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၉ ခုနှစ်တွင် သိပ္ပံဘွဲ့ရရှိကာ တပ်မတော်(ရေ) ၌ ပြန်တမ်းဝင်အရာရှိ ဒုတိယဗိုလ်အဖြစ် ခန့်အပ်ခြင်းခံရသည်။ ၁၉၇၉ ခုနှစ်တွင် ဗိုလ်မှူးအဆင့်သို့ တိုးမြှင့်ခြင်းခံရသည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင် ပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီးဌာန ရေလမ်းထိန်းသိမ်းရေး ညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန (ယခု ရေအရင်းအမြစ်နှင့် မြစ်ချောင်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန) သို့ တာဝန်လွှဲပြောင်း ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင် ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ရာထူးသို့ တိုးမြှင့်ခန့်အပ်ခြင်းခံရသည်။ ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံတော်မှ ရေကြောင်းပညာသိပ္ပံကျောင်းအုပ်ကြီးရာထူးအဆင့်သို့ တိုးမြှင့်ခန့်အပ်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံတော်မှ စီမံထူးချွန်တံဆိပ် (ပထမဆင့်) ချီးမြှင့်အပ်နှင်းခြင်းခံရသည်။

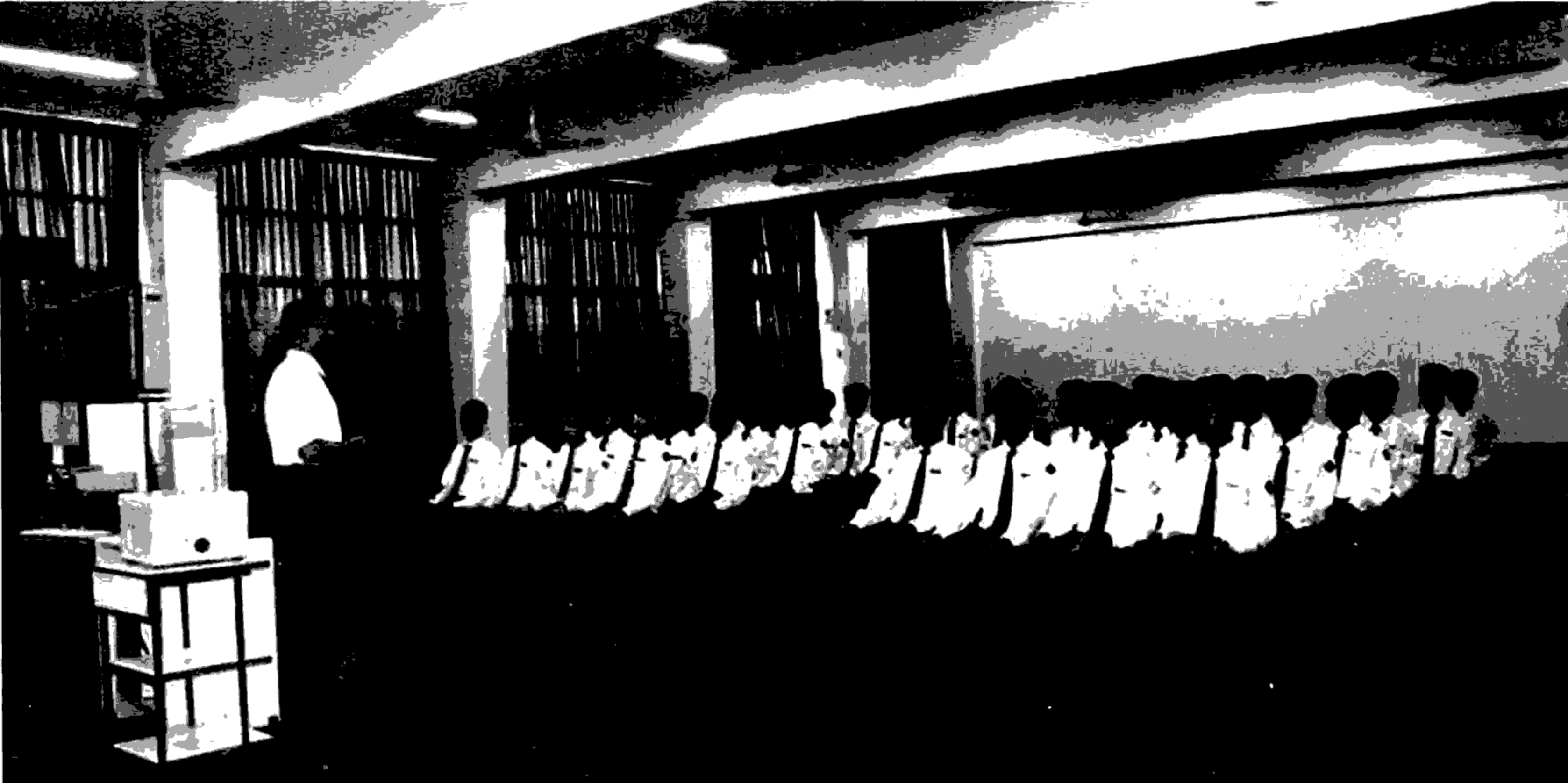
မြန်မာနိုင်ငံကုန်သွယ်ရေးကြောင်းကောလိပ်

ယနေ့ ကမ္ဘာ့ပင်လယ်ပြင်တွင် လုပ်ငန်းခွင်ဝင်နေကြသော ထူးချွန်ထက်မြက်သည့် သင်္ဘောသားများစွာထဲ၌ မြန်မာနိုင်ငံမှသင်္ဘောသားများသည်လည်း ရှေ့တန်းတစ်နေရာမှ ပါဝင်နေသည်။ ထိုသို့သော မြန်မာနိုင်ငံသားသင်္ဘောသားများသည် အများအားဖြင့် ပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီးဌာန မြန်မာနိုင်ငံ ရေကြောင်းပညာသိပ္ပံတွင် တက်ရောက်သင်ကြားအောင်မြင်ခဲ့သူများဟု ဆိုနိုင်သည်။ ယခုအခါတွင် မြန်မာနိုင်ငံရေကြောင်းပညာသိပ္ပံသည် မြန်မာနိုင်ငံကုန်သွယ်ရေးကြောင်းကောလိပ်အဖြစ် ပြောင်းလဲ တည်ရှိနေကာ နိုင်ငံခြားသွားသင်္ဘောသားများနှင့် ရေကြောင်းအင်ဂျင်နီယာပညာရှင်များကို မွေးထုတ်ပေးလျက်ရှိသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ကုန်သွယ်ရေးကြောင်းကောလိပ် သည် ရန်ကုန်တိုင်း ကမာရွတ်မြို့နယ် ဘုရင့်နောင် လမ်းမကြီး ပေါ်တွင်တည်ရှိသည်။ ရေကြောင်းပညာရပ် နှင့် ရေကြောင်းအင်ဂျင်နီယာပညာရပ်များကို အခြေခံ အဆင့်မှ အထက်တန်းအဆင့်အထိ သင်တန်းများ သင်ကြားပို့ချ ပေးလျက်ရှိသည့် မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရ၏ တစ်ခုတည်းသော ကုန်သွယ်ရေးကြောင်း ကောလိပ် ဖြစ်သည်။

၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနှင့်

လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနတို့ ပူးပေါင်း၍ ဆိပ်ကြီး တပ်မတော် (ရေ) လေ့ကျင့်ရေးကျောင်း၌ စတင် ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ ၁၉၇၁ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁ ရက်နေ့တွင် ကုန်သွယ်ရေးကြောင်း သင်တန်းကျောင်း ကို ဖွင့်လှစ်နိုင်ခဲ့ပြီး ၁၉၇၂ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ရေကြောင်းပညာသိပ္ပံကို ဖွင့်လှစ်နိုင် ခဲ့သည်။ ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပ ပြုလုပ်သော အစိုးရအဖွဲ့ အစည်းအဝေးအမှတ်စဉ် (၁၂/၂၀၀၉) ၏ သဘောတူဆုံးဖြတ်ချက်အရ ရေကြောင်းပညာသိပ္ပံမှ မြန်မာနိုင်ငံကုန်သွယ်ရေးကြောင်း

အရာရှိလောင်းသင်တန်းသားများသင်ခန်းစာသင်ကြားနေပုံ

မြန်မာနိုင်ငံကုန်သွယ်ရေးကြောင်းကောလိပ်

ကောလိပ်အဆင့်သို့ အဆင့်မြင့်ပြောင်းလဲ ဖွင့်လှစ်နိုင် ခဲ့သည်။

သင်္ဘောဝန်ထမ်းများကို လေ့ကျင့်မှုများဖြင့် စိတ်ပိုင်းရပ်ပိုင်းဖွံ့ဖြိုးကြံ့ခိုင်လာစေပြီး ကျွမ်းကျင် လုပ်သားများဖြစ်လာစေရန်နှင့် ခေါင်းဆောင်ကောင်း များဖြစ်လာစေရန်၊ ရေကြောင်းအတတ်ပညာနှင့် ပို့ဆောင်ရေးကဏ္ဍ သုတေသနလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက် ရန်ဟူသည့် ရည်မှန်းချက်များ ထားရှိသည်။

- အဆိုပါ ရည်မှန်းချက်များနှင့်အညီ ပင်လယ် ရေကြောင်းဆိုင်ရာပညာသင်ကြားမှု လေ့ကျင့်ရေးနှင့် သုတေသနလုပ်ငန်းများ ကို ကျယ်ပြန့်စွာ အထူးပြု ဆောင်ရွက်မည်။
- သင်ကြားပို့ချမှုအားလုံးသည် နိုင်ငံတကာမှ လက်ခံ ကျင့်သုံးသည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် အညီ ဖြစ်စေမည်။
- စာတွေ့၊ လက်တွေ့ သင်ကြားပို့ချမှုများဖြင့် အသိပညာကျွမ်းကျင်မှု၊ မှန်ကန်သော သဘောထား၊ မြင့်မားသော ခံယူချက်တို့နှင့် ပြည့်ဝသောသင်တန်းသားများ၊ ကျွမ်းကျင် ပညာရှင်များ ပေါ်ထွန်းလာစေမည်။
- ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်းရေးနှင့် ကျန်းမာ ကြံ့ခိုင်ရေးကို အလေးပေးသော မူဝါဒချမှတ် ကျင့်သုံးမည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ကုန်သွယ်ရေးကြောင်းကောလိပ်၌ ယခင်က သင်တန်းအမျိုးအစားပေါင်း (၅) မျိုးသာ ဖွင့်လှစ်နိုင်ခဲ့ပြီး ယခုအချိန်တွင် ကုန်သွယ်ရေးကြောင်း အရာရှိလောင်းဘွဲ့ကြိုဒီပလိုမာ ၂ နှစ်သင်တန်း (၂) မျိုး၊ အကြီးတန်း မွမ်းမံသင်တန်း (၈) မျိုး၊ အငယ်တန်း လေ့ကျင့်ရေးသင်တန်း (၁) မျိုး၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ရက်တိုသင်တန်း (၂၅) မျိုး၊ အထူးသင်တန်း (၁၁) မျိုး စုစုပေါင်းသင်တန်း (၄၇) မျိုးကို ဖွင့်လှစ်သင်ကြား ပေးလျက်ရှိသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ကုန်သွယ်ရေးကြောင်းကောလိပ်၌ ယခင်က ကုန်သွယ်ရေးကြောင်းအရာရှိလောင်း တစ်နှစ် သင်တန်းကို ဖွင့်လှစ်ခဲ့ရာမှ ၂၀၀၇-၂၀၀၈ ပညာသင်နှစ် မှစ၍ ကုန်သွယ်ရေးကြောင်းအရာရှိလောင်း ဘွဲ့ကြို ဒီပလိုမာ ၂ နှစ် သင်တန်း အပတ်စဉ် (၁) (စီဒီ-၃၅/

မြန်မာနိုင်ငံကုန်သွယ်ရေးကြောင်းကောလိပ်မှ ကုန်သွယ် ရေကြောင်းအရာရှိလောင်းများ Chemistry Lab တွင် လက်တွေ့သင်ကြားနေပုံ

စီအီး-၃၃) ကို စတင်ဖွင့်လှစ်နိုင်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ သင်တန်းတွင် သင်တန်း (၂) မျိုးပါဝင်ပြီး ကုန်သွယ် ရေကြောင်းအရာရှိလောင်းသင်တန်း (Nautical Cadet) Diploma in Nautical Studies (Dip.N.S သင်တန်း) နှင့် ကုန်သွယ်ရေးကြောင်း အင်ဂျင်နီယာအရာရှိလောင်း သင်တန်း (Marine Engineering Cadet) Diploma in Maritime Technology (Dip.Mar.Tech သင်တန်း) တို့ ဖြစ်သည်။

ကုန်သွယ်ရေးကြောင်း အရာရှိလောင်းဘွဲ့ကြို ဒီပလိုမာ ၂ နှစ်သင်တန်းအတွက် အရာရှိလောင်းများကို ရွေးချယ်ခေါ်ယူရာတွင် အခြေခံပညာအထက်တန်းကို ရှုပဗေဒ၊ ဓာတုဗေဒ ဘာသာများပါဝင်သော ဘာသာတွဲ နှင့်အောင်မြင်ပြီး စုစုပေါင်း အနည်းဆုံး အမှတ် (၃၉၀) ရရှိသူများ အားလုံးလျှောက်ထားနိုင်ရန် ခေါ်ယူခဲ့သော် လည်း အမှတ်အနည်းအများအလိုက် ရွေးချယ်မှုအရ ယခုဖွင့်လှစ်လျက်ရှိသည့် ကုန်သွယ်ရေးကြောင်း အရာရှိ လောင်းဘွဲ့ကြို ဒီပလိုမာ ၂ နှစ် သင်တန်းတွင် တက် ရောက်နေကြသော ကုန်သွယ်ရေးကြောင်း အရာရှိလောင်း သင်တန်းသားများ၏ အနိမ့်ဆုံးရမှတ်မှာ (၄၄၀) ကျော် ဖြစ်ပြီး ကုန်သွယ်ရေးကြောင်း အင်ဂျင်နီယာအရာရှိလောင်း များ၏ အနိမ့်ဆုံးရမှတ်မှာ (၄၃၀)ကျော် ဖြစ်သည်။ အခြေခံပညာအထက်တန်းကို ပျမ်းမျှတစ်ဘာသာလျှင် အနည်းဆုံးရမှတ် (၇၂) မှတ်ဖြင့် အောင်မြင်ခဲ့သူများသာ ရွေးချယ် ခံခဲ့ရခြင်းဖြစ်၍ မြန်မာနိုင်ငံကုန်သွယ် ရေကြောင်းကောလိပ်အနေဖြင့် မြန်မာတစ်ပြည်လုံးရှိ

မြန်မာနိုင်ငံကုန်သွယ်ရေးကြောင်းကောလိပ်

အခြေခံပညာအထက်တန်းအောင်မြင်သူများအနက်မှ ထူးချွန်စွာ အောင်မြင်ခဲ့သူများကို ရွေးချယ်သင်ကြားပို့ချ နိုင်ခဲ့သည်။

ကုန်သွယ်ရေးကြောင်းအရာရှိလောင်း ဘွဲ့ကြို ဒီပလိုမာ ၂ နှစ်သင်တန်းကို တက်ရောက်နေသော အရာရှိလောင်းများသည် ပထမနှစ်ဘွဲ့ကြို ဒီပလိုမာ သင်တန်းကို မြန်မာနိုင်ငံကုန်သွယ်ရေးကြောင်းကောလိပ် ၌ ကျောင်းအိပ်ကျောင်းစား တက်ရောက်ကြပြီး ဒုတိယနှစ် ကို ပြင်ပကျောင်းသားအနေဖြင့် တက်ရောက်ကြရသည်။

ကုန်သွယ်ရေးကြောင်းအရာရှိလောင်း ဘွဲ့ကြို ဒီပလိုမာ ၂ နှစ်သင်တန်း၏ သင်ရိုးညွှန်းတမ်းများကို အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ရေကြောင်းအဖွဲ့ချုပ် (International

ဖြစ်သဖြင့် ယင်းသင်ရိုးညွှန်းတမ်းများအတိုင်း သင်ကြား ပို့ချပေးလျက်ရှိသည်။

၂၀၀၇-၂၀၀၈ ခုနှစ် ပညာသင်နှစ်တွင် ဖွင့်လှစ် ခဲ့သော ကုန်သွယ်ရေးကြောင်း အရာရှိလောင်းသင်တန်း အပတ်စဉ်(၁) (စီဒီ-၃၅/စီအီး-၃၃)၏ ဘွဲ့ကြိုဒီပလိုမာ အပ်နှင်းသဘင်ကို ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၆ ရက်နေ့တွင် အောင်မြင်စွာကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့ပြီး ဘွဲ့ကြိုဒီပလိုမာ လက်မှတ်နှင့်သင်တန်းဆင်း အောင်လက်မှတ်များကို ပေးအပ်ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။ ဆက်လက်၍ ၂၀၀၈-၂၀၀၉ ပညာသင်နှစ်တွင် ကုန်သွယ်ရေးကြောင်းအရာရှိလောင်း ဘွဲ့ကြိုဒီပလိုမာ (၂) နှစ်သင်တန်း အပတ်စဉ် (၂) (စီဒီ-၃၆/စီအီး-၃၄) သင်တန်းနှင့် ၂၀၀၉-၂၀၁၀ ပညာ

မြန်မာနိုင်ငံကုန်သွယ်ရေးကြောင်းကောလိပ်မှ ကုန်သွယ်ရေးကြောင်းအင်ဂျင်နီယာအရာရှိလောင်းများ Workshop တွင် လက်တွေ့လေ့ကျင့်သင်ကြားနေပုံ

Maritime Organization-IMO) က သတ်မှတ်ထား သည့် စံချိန်စံညွှန်းများနှင့်အညီ ရေးဆွဲထားသည်။ နိုင်ငံ တကာရေကြောင်းတက္ကသိုလ်များမှ သင်ရိုးညွှန်းတမ်း များကိုပါလေ့လာပြီး ကိုက်ညီမှုရှိစေရန် ရေးဆွဲထား သဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံပညာရေးကော်မတီ၊ တက္ကသိုလ်များ ဗဟိုကောင်စီ၊ တက္ကသိုလ်ပညာရေးအဖွဲ့များကောင်စီ တို့၏ သဘောတူခွင့်ပြုချက်ကို အတည်ပြုခဲ့ပြီး

သင်နှစ်တွင် ကုန်သွယ်ရေးကြောင်းအရာရှိလောင်း ဘွဲ့ကြိုဒီပလိုမာ ၂ နှစ်သင်တန်း အပတ်စဉ် (၃) (စီဒီ-၃၇/စီအီး-၃၅) သင်တန်းကို ဆက်လက်ဖွင့်လှစ် သင်ကြားလျက် ရှိသည်။

ယခင် ၁၉၉၈ ခုနှစ် မတိုင်မီက အရာရှိလောင်း သင်တန်းသားများကို နိုင်ငံခြားပညာတော်သင် စေလွှတ်နိုင်ခြင်းမရှိဘဲ ၂၀၀၂ ခုနှစ်တွင် ကျင်းပခဲ့သော

မြန်မာနိုင်ငံကုန်သွယ်ရေးကြောင်းကောလိပ်

ပထမအကြိမ် အာရှတိုက်ရှိ ရေကြောင်းပညာနှင့် ငါးလုပ်ငန်းပညာတက္ကသိုလ်များ ဖိုရမ်ဆွေးနွေးပွဲ (AMFUF) မှ နားလည်မှုစာချွန်လွှာအရ ကိုရီးယား နိုင်ငံရေကြောင်းပညာတက္ကသိုလ် (Korea Maritime University-KMU) ၌ ဖွင့်လှစ်သင်ကြားသည့် B.Sc (Nautical)နှင့် B.Sc (Engineering)၊ B.Sc ဘွဲ့ကြို (၄) နှစ် သင်တန်းသို့ ၂၀၀၄-၂၀၀၇ ပညာသင်နှစ်အတွက် ကုန်သွယ်ရေးကြောင်း အရာရှိလောင်း သင်တန်း အပတ်စဉ် (၃၀) မှ ရေကြောင်းအရာရှိလောင်း (၁) ဦးနှင့် အင်ဂျင်နီယာအရာရှိလောင်း (၁) ဦး၊ ၂၀၀၅-၂၀၀၈ ပညာသင်နှစ်အတွက် ကုန်သွယ်ရေးကြောင်း အရာရှိ လောင်း သင်တန်းအပတ်စဉ် (၃၁) မှ ရေကြောင်းအရာ ရှိလောင်း (၁) ဦးနှင့် အင်ဂျင်နီယာ အရာရှိလောင်း (၁) ဦး၊ ၂၀၀၆-၂၀၀၉ ပညာသင်နှစ်အတွက် ကုန်သွယ် ရေကြောင်း အရာရှိလောင်းသင်တန်းအပတ်စဉ် (၃၂) မှ ရေကြောင်းအရာရှိလောင်း (၁) ဦးနှင့် အင်ဂျင်နီယာ အရာရှိလောင်း (၁) ဦး၊ ၂၀၀၈-၂၀၁၂ ပညာသင်နှစ် အတွက် ကုန်သွယ်ရေးကြောင်း အရာရှိလောင်း ဘွဲ့ကြို ဒီပလိုမာသင်တန်းအပတ်စဉ် (၁) မှ ပထမနှစ် အောင်မြင် ပြီးသူ ရေကြောင်းအရာရှိလောင်း (၁) ဦးနှင့် ရေကြောင်း အင်ဂျင်နီယာ အရာရှိလောင်း (၁) ဦး စုစုပေါင်း (၈) ဦးကို စေလွှတ်သင်ကြားနိုင်ခဲ့သည်။ ယခုအချိန်တွင် ကုန်သွယ်ရေးကြောင်းအရာရှိလောင်းသင်တန်း အပတ်စဉ် (၃၀) မှ ထူးချွန်ကျောင်းသား (၂) ဦးနှင့် ကုန်သွယ်ရေး ကြောင်းအရာရှိလောင်း သင်တန်းအပတ်စဉ် (၃၁) မှ ထူးချွန်ကျောင်းသား (၂) ဦးတို့သည် ကိုရီးယားရေကြောင်း ပညာတက္ကသိုလ်တွင် အဆင့်မြင့် ရေကြောင်းပညာရပ် များကို (၄) နှစ်တာ သင်ကြားအောင်မြင်ခဲ့ ပြီး ယခုအခါ မြန်မာနိုင်ငံ ကုန်သွယ်ရေးကြောင်းကောလိပ်တွင် အငယ်တန်းကထိကများအဖြစ် ပြန်လည်တာဝန် ထမ်းဆောင်နေပြီ ဖြစ်သည်။

ထို့အပြင် ကုန်သွယ်ရေးကြောင်းအရာရှိလောင်း သင်တန်း အပတ်စဉ် (၃၀) မှ ထူးချွန်အရာရှိလောင်း (၁၀) ဦးကို ၂၀၀၃ ခုနှစ် ကိုရီးယားနိုင်ငံရေကြောင်း ပညာနှင့် ငါးလုပ်ငန်းပညာ တက္ကသိုလ် (Korea Institute of Maritime and Fisheries Technology-KIMFT) မှ ဖွင့်လှစ်သော လုပ်ငန်းခွင်ရေကြောင်းနှင့် ငါးဖမ်း

အတတ်ပညာ (၃) လခွဲ သင်တန်းကို စေလွှတ်နိုင်ခဲ့ သည်။ ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင် ကုန်သွယ်ရေးကြောင်း အရာရှိလောင်းသင်တန်း အပတ်စဉ် (၃၃) မှ ထူးချွန် အရာရှိလောင်း (၁၀) ဦးကို (Korea Institute of Mari- time and Fisheries Technology-KIMFT) မှ လေ့ကျင့်ရေးသင်တန်း HAMBADO ပေါ်၌ Onboard Training (၆) လ သင်ကြားနိုင်ရန် စေလွှတ်ခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ကုန်သွယ်ရေးကြောင်းကောလိပ် တွင် ကုန်သွယ်ရေးကြောင်းအရာရှိလောင်းသင်တန်း သားများ နိုင်ငံတကာအဆင့်မီ ပညာသင်ကြားနိုင်ရေး၊ နေထိုင်စားသောက်နိုင်ရေးအတွက် လိုအပ်ချက်နှင့်အညီ အရာရှိလောင်း (၂) ထပ် စာသင်ဆောင် (၁) ဆောင်၊ အရာရှိလောင်း (၃) ထပ် အိပ်ဆောင် (၂) ဆောင်၊ ထမင်း စားဆောင် (၁) ဆောင်တို့ကို အောင်မြင်စွာတည်ဆောက် နိုင်ခဲ့သည်။ ထို့အပြင် နိုင်ငံတကာသင်ကြားမှု နည်းစနစ် များနှင့် သင်ကြားမှုအထောက်အကူပြု စက်ကိရိယာ များကို တပ်ဆင်အသုံးပြုထားသော Navigation Simu- lator နှင့် Engine Room Simulator များထားရှိနိုင်ရန် အတွက် Simulator Room 1 အဆောက်အအုံကိုလည်း ကောင်း၊ Theatre 1 နှင့် Theatre 2 တို့ကိုလည်းကောင်း ခုံညားထည်ဝါစွာ တည်ဆောက်နိုင်ခဲ့သည်။

၂၀၀၇ ခုနှစ် ပညာသင်နှစ်တွင် နောက်ဆုံးပေါ် ခေတ်မီ နည်းပညာဖြင့် ပြည့်စုံသော Transas (Navi- gation Simulator) Model 4000 ဝယ်ယူ တပ်ဆင်နိုင် ခဲ့သည်။ ယင်း (Navigation Simulator) ကို အသုံးပြု၍ (1) Radar Observer Course (R/O) (2) Automatic Radar Plotting Aids Course (ARPA) (3) Bridge Team Management Course (BTM) (4) Ship Manoeuvring & Handling Course (SMH) (5) Electronic Chart Dis- play and Information System Course (ECDIS) စသည့် သင်တန်း (၅) မျိုးကို နိုင်ငံတကာအဆင့်မီ သင်ကြားပို့ချပေးလျက်ရှိသည်။

Navigation Simulator ကို အသုံးပြု၍ လက်တွေ့လေ့ကျင့်ခြင်းအားဖြင့် ပင်လယ်ပြင်သင်တန်း ပုံစံ၌ လက်တွေ့ မောင်းနှင်နေသည့်အတိုင်း လေ့ကျင့် သင်ကြားနိုင်ခြင်း၊ ပင်လယ်ပြင်၌ ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ ကြရမည့် မှန်တိုင်းမိခြင်း၊ ဆီးနှင်းများကျခြင်း၊ မိုးသည်း

မြန်မာနိုင်ငံကုန်သွယ်ရေးကြောင်းကောလိပ်

ထန်စွာရွာသွန်းခြင်း၊ လှိုင်းကြီးခြင်းစသည့် ရာသီဥတု ဆိုးရွားမှု အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို အမျိုးမျိုးဖန်တီး ပြုလုပ်၍ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်မှ လွတ်ကင်းအောင် မောင်းနှင်နိုင်ရန်အတွက် လေ့ကျင့်သင်ကြားနိုင်ခြင်း စသည့် အကျိုးကျေးဇူးများစွာကို ရရှိသည်။

၂၀၀၈ ခုနှစ် ပညာသင်နှစ်တွင် အင်ဂျင်နီယာ ဘက်ဆိုင်ရာ ခေတ်နှင့်အညီ အသုံးပြုနိုင်သော သင်ထောက်ကူ လေ့ကျင့်မှုကိရိယာ Transas (Engine Room Simulator) Model 4000 ကို ဝယ်ယူတပ်ဆင် ခဲ့သည်။ ယင်း Engine Room Simulator မှာ Class A Simulator ဖြစ်ပြီး (Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafaners, 95-STCW'95) section A-III/1, A-III/2, A-III/3 နှင့် B-III/2 တို့အရ

ment Level နှင့် Supporting Level (၃) ခုကို သင်ကြား ပေးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် Types of Training အနေနှင့် (1) Engine Room Simulator Familiarization and Training Course (2) Engine Room Simulator Operation, Watchkeeping and Troubleshooting Course တို့ကို ဖွင့်လှစ်သင်ကြားပေးလျက်ရှိသည်။

Engine Room Simulator ကိုအသုံးပြု၍ လက်တွေ့လေ့ကျင့်ခြင်းအားဖြင့် ရေယာဉ်ပေါ်သို့ တက်ရောက်၍ လက်တွေ့ဆောင်ရွက်နေသည့်အတိုင်း ရေယာဉ်ပေါ်ရှိ စက်များ မောင်းနှင်ခြင်း၊ ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ ပြုပြင်ခြင်း လုပ်ငန်းများနှင့်ပတ်သက်၍ ဆောင်ရွက် ရာတွင် လိုအပ်သောအကြောင်းရင်းမြစ်များကို ရှာဖွေ ခြင်း၊ ရပ်တန့်ပျက်စီးခြင်းများအား ပြုပြင်ခြင်းစသည့်

သင်္ဘောပေါ်တွင်လက်တွေ့ကွင်းဆင်း လေ့ကျင့် မောင်းနှင်နေသောကျောင်းသားများ

သင်္ဘောစက်ခန်းပိုင်းဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများ၊ အင်ဂျင်နီယာ များအား လိုအပ်သည့်လက်တွေ့ပိုင်းဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက် မှုများကို IMO Model Course 2.07 (Engine Room Simulator), IMO Model Course 2.08 (Fuel Combustion Efficiency), IMO Model Course 7.02 (Chief and Second Engineer Officer (Motors Ships), IMO Model Course 7.04 (Officer in Charge of a Watch Vol I + Vol II) တို့နှင့်အညီ Operation Level, Manage-

အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို ဖန်တီးပြုလုပ်နိုင်ခြင်း အကျိုးကျေးဇူးများကို ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ထို့အပြင် ၂၀၀၉ ခုနှစ် ပညာသင်နှစ်တွင် ပကတိ သင်္ဘောကြီးများကဲ့သို့ သင်္ဘောပဲ့ကိုင်ခန်းနှင့် အင်ဂျင်ခန်းတို့ကို ပေါင်းစပ်လေ့ကျင့်ပေးနိုင်ရန် Navigation Simulator နှင့် Engine Room Simulator တို့ကို ပေါင်းစပ်ခြင်း (Integration) ကိုလည်း ဆောင်ရွက် ထားသည်။ သင်္ဘောမောင်းနှင်ခြင်း၊ ဆိပ်ကမ်းကပ်

မြန်မာနိုင်ငံကုန်သွယ်ရေးကြောင်းကောလိပ်

ခြင်း၊ အန္တရာယ်ကျရောက်ချိန် စီမံခန့်ခွဲခြင်းတို့ကို ကုန်းပတ်အရာရှိများနှင့် အင်ဂျင်ခန်းအရာရှိများ ပူးတွဲ လေ့ကျင့်သင်ကြားနိုင်ပြီဖြစ်သည်။ ရေနံဓာတုဗေဒ ဆိုင်ရာ အရည်ကုန်များကို ကိုင်တွယ်မှုဆိုင်ရာ Simulator Liquid Cargo Handling System Simulator, LCHS 4000 ကိုလည်း တပ်ဆင်ခဲ့ပြီးဖြစ်သဖြင့် ခေတ်မီ သင်တန်းလုပ်ငန်းများ၌ ရေနံ၊ ဓာတုထွက်ကုန်များ သယ်ယူပို့ဆောင်ရာတွင် စနစ်တကျကိုင်တွယ်တတ်မှု ရှိနိုင်စေခြင်း၊ ရေနံတင်သင်္ဘောကြီးများပေါ်ရှိ စက်ပစ္စည်း များနှင့် ရင်းနှီးမှုရရှိစေခြင်း၊ စက်များ ဖွဲ့စည်း တည်ဆောက်မှုကို လေ့လာနိုင်ခြင်း၊ စက်များကို လုံခြုံ စိတ်ချစွာ စနစ်တကျ ကိုင်တွယ်မောင်းနှင် တတ်ခြင်း၊ အရေးပေါ်အခြေအနေများကို စီမံခန့်ခွဲတတ်ခြင်း စသည့် လုပ်ငန်းရပ်များကို ဤ Simulator ဖြင့် လေ့ကျင့် သင်ကြားနိုင်ပြီဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ကုန်သွယ်ရေးကြောင်း ကောလိပ် သည် ရေကြောင်း ပညာနယ်ပယ်၌ နိုင်ငံတကာ အဆင့်စံချိန်မီ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဖြစ်လာမှသာ မြန်မာ သင်္ဘောအရာရှိများ၊ မြန်မာသင်္ဘောသားများ၏ အရည်အသွေးမြင့်မားလာပြီး မြန်မာနိုင်ငံသား ပင်လယ် ရေကြောင်းအရာရှိများနှင့် သင်္ဘောသားများသည် တိုးတက်သောနိုင်ငံများမှ ရေကြောင်းအရာရှိများ၊ သင်္ဘောသားများနှင့် ရင်ပေါင်တန်းနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတကာအဆင့်မီ စံချိန်မီအဖွဲ့အစည်းဖြစ်ကြောင်း ပြသနိုင်ရေးအတွက် နိုင်ငံတကာအဆင့်အရည်အသွေး စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ် စံချိန်မီအသိအမှတ် ပြုလက်မှတ် (Quality Management System-QMS) (ISO 9001:2000 Certification) ရရှိရေးအတွက် ၂၀၀၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလမှ စ၍ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။

ပြည်ပရှိ Classified Organization (၁၀) ခု ကျော်ရှိသည့်အနက် အထင်ရှားဆုံးဖြစ်သော (Lloyd's Register Quality Assurance-LRQA) နှင့်ဆက်သွယ်ပြီး ယင်းမှ ပညာရှင်ဖြစ်သော (CHARURATANA OPART) ဦးဆောင်သည့် အကဲဖြတ် စစ်ဆေးရေး ကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့၏ နှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် လာရောက် စစ်ဆေးမှုကို

ကျောင်းအုပ်ကြီးနှင့်တကွ သင်ကြားရေးနှင့် လေ့ကျင့် ရေးဌာနတို့ပါ စစ်ဆေးမှုခံယူပြီး သည့်အနက် (Lloyd's Register Quality, Assurance-LRQA) မှ သတ်မှတ် ထားသော အရည်အသွေး စီမံခန့်ခွဲမှု၊ စံချိန်ခွဲမှု စံချိန် စံညွှန်းနှင့်ကိုက်ညီသဖြင့် ၂၀၀၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၆ ရက် နေ့တွင် (ISO 9001:2000 Certification) လက်မှတ်ကို ထိုက်ထိုက်တန်တန်ရရှိခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ရေကြောင်းပညာနယ်ပယ်၌ သင်ကြား ရေးနှင့် လေ့ကျင့်ရေးကဏ္ဍတွင် LRQA မှ ချီးမြှင့်သော (ISO 9001:2000 Certification) လက်မှတ်ကို ပထမဆုံး ဆွတ်ခူးရရှိခဲ့သဖြင့် ရေကြောင်း ပညာနယ်ပယ် ၌သာမက မြန်မာနိုင်ငံပညာရေးကဏ္ဍ အနေဖြင့်ပါ ဂုဏ်ယူစံတင်အပ်သည့် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု အဖြစ် မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပို့ဆောင်ရေး ဝန်ကြီးဌာန အနေဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပို့ဆောင်ရေး ဝန်ကြီးဌာနအောက်ရှိ မြန်မာနိုင်ငံကုန်သွယ်ရေးကြောင်း ကောလိပ် အနေဖြင့်လည်းကောင်း၊ မြန်မာသင်္ဘောသား တစ်ရပ်လုံး အနေဖြင့်လည်းကောင်း ဂုဏ်ယူဝင့်ကြားစွာ ရပ်တည်နိုင်ခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ကုန်သွယ်ရေးကြောင်းကောလိပ်၌ ဖွင့်လှစ်လျက်ရှိသော သင်တန်းများကို အပြည်ပြည် ဆိုင်ရာ ရေကြောင်း အဖွဲ့ချုပ်က သတ်မှတ်ထားသော စံချိန်စံညွှန်းများနှင့်အညီ သင်ကြားပို့ချနိုင်ရေးအတွက် ဌာနမှူး (သင်ကြားရေးနှင့်လေ့ကျင့်ရေးဌာန)၊ ဌာနမှူး (ရေကြောင်းပညာဌာန) နှင့် ဌာနမှူး (အင်ဂျင်နီယာ ပညာဌာန) တို့အပြင် သက်ဆိုင်ရာ အထောက်အကူ ပြုဌာနအသီးသီးက သင်ကြားရေးဆိုင်ရာ ဆရာဆရာမ များနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ချက်များအရ သင်္ဘောသားများကို လေ့ကျင့်သင်ကြားခြင်း၊ ကျွမ်းကျင်မှုလက်မှတ် ထုတ်ပေးခြင်း၊ ရေယာဉ်ပေါ်၌ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခြင်း စသော ကဏ္ဍများအနက် မြန်မာနိုင်ငံကုန်သွယ် ရေးကြောင်းကောလိပ်အနေဖြင့် အဓိကကျသော အခန်း ကဏ္ဍဖြစ်သည့် လေ့ကျင့်သင်ကြားခြင်းကို အရည် အသွေးပြည့်ဝအောင်မြင်စွာ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ခဲ့

မြန်မာနိုင်ငံကုန်သွယ်ရေးကြောင်းကောလိပ်

မြန်မာနိုင်ငံကုန်သွယ်ရေးကြောင်းကောလိပ်၏ ကွန်ပျူတာဘာသာသင်ခန်းစာ

သဖြင့် ၂၀၀၁ ခုနှစ် ဇွန်လတွင် ကျင်းပပြုလုပ်သော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ရေကြောင်းအဖွဲ့ချုပ် ရေကြောင်းအန္တရာယ် လုံခြုံမှုကော်မတီ၏ (၇၄) ကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေးမှ မြန်မာနိုင်ငံအား နိုင်ငံတကာအဆင့် စံချိန်မီ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ရေကြောင်းအဖွဲ့ချုပ်၏ အဖြူရောင်စာရင်းဝင်နိုင်ငံအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုသည့် အောင်မြင်မှုတစ်ရပ်ကို ရရှိခဲ့သည်။

ထို့အပြင် မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် အဖြူရောင်စာရင်းဝင် နိုင်ငံအဖြစ် ဒုတိယငါးနှစ်သက်တမ်းတိုး အသိအမှတ်ပြုခွင့်ရရှိရေးအတွက် ပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီးဌာနမှ ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့သော သီးခြားလွတ်လပ်သည့် အကဲဖြတ်စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ (Independent Evaluation Team) မှ ရေကြောင်းဆိုင်ရာသင်တန်းများ ပို့ချပေးနေသော မြန်မာနိုင်ငံကုန်သွယ်ရေးကြောင်းကောလိပ်သို့ စစ်ဆေးအကဲဖြတ်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ရေကြောင်းအဖွဲ့ချုပ်၏ သတ်မှတ်စံချိန်စံညွှန်းအား ပြည့်မီကြောင်း၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ရေကြောင်းအဖွဲ့ချုပ်သို့ သီးခြားလွတ်လပ်သည့် အစီရင်ခံစာ (In-

dependent Evaluation Report) ရေးသားတင်ပြခဲ့သဖြင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာရေကြောင်းအဖွဲ့ချုပ်၏ (၈၃) ကြိမ်မြောက် (Maritime Safety Committee-MSC) အစည်းအဝေးအပြီး ၂၀၀၇ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် ထုတ်ပြန်သော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ရေကြောင်းအဖွဲ့ချုပ်၏ White List တွင်ပါရှိပြီး မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် ဒုတိယငါးနှစ်သက်တမ်းတိုး ရပ်တည်ခွင့်ကို အောင်မြင်မှုတစ်ခုအဖြစ် ထပ်မံရရှိခဲ့သည်။

ယခင်က မြန်မာနိုင်ငံကုန်သွယ်ရေးကြောင်းကောလိပ်၌ပညာရပ်ဌာနများဖြစ်သော ရေကြောင်းပညာဌာန၊ ရေကြောင်း အင်ဂျင်နီယာပညာဌာနဟူ၍ ဌာန (၂) ခုနှင့် အထောက်အကူပြု ဌာနခွဲဖြစ်သော အုပ်ချုပ်ရေးဌာနခွဲ၊ စခန်းဌာနခွဲ၊ ငွေစာရင်းဌာနခွဲဟူ၍ ဌာနခွဲ (၃) ခု စုစုပေါင်းဌာန (၅) ခုဖြင့် ကျောင်းအုပ်ကြီး အပါအဝင် အရာထမ်း (၁၆) နေရာနှင့် အမှုထမ်း (၃၄) 'နေရာ စုစုပေါင်း (၅၀) နေရာသာပါရှိသော ဖွဲ့စည်းပုံဖြင့် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။ ၂၀၀၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၈) ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်

မြန်မာနိုင်ငံကုန်သွယ်ရေးကြောင်းကောလိပ်

ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ၏ သဘောတူညီချက်အရ အရာထမ်း (၉၄) ဦး၊ အမှုထမ်း (၂၀၁) ဦး စုစုပေါင်း (၂၉၅) ဦး ပါဝင်သော ဖွံ့စည်းပုံအသစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ ဖွံ့စည်းပုံအသစ်တွင် သင်ကြားရေးဌာန အောက်၌ ဒီပလိုမာအပ်နှင်းမည့်ပညာရပ်ဌာနကြီး (၂) ခု၊ အထောက်အကူပြု ဘာသာရပ်ဌာန (၉) ခု ပါရှိသည့် အပြင် သင်တန်းဌာနခွဲနှင့် စာကြည့်တိုက် ပညာရပ်ဌာန (၂) ခုတို့လည်း ပါဝင်သည်။ စီမံခန့်ခွဲရေး ဌာနအောက် ၌ ဘဏ္ဍာရေးဌာနခွဲ၊ စီမံရေးရာဌာနခွဲ၊ စခန်းဌာနခွဲတို့ ပါရှိသည်။

မြန်မာနိုင်ငံကုန်သွယ်ရေးကြောင်းကောလိပ်၏ မျှော်မှန်းချက်မှာ ပင်လယ်ရေကြောင်းဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်မှုသင်တန်းများ သင်ကြားလေ့ကျင့်ပေးရာ နိုင်ငံတကာ အဆင့်မီ ကောလိပ်ဖြစ်လာစေရန် မျှော်မှန်းချက် ထားရှိသည်။ ဤမျှော်မှန်းချက်ကို အကောင်အထည် ဖော်နိုင်ရန်အတွက် မြန်မာနိုင်ငံကုန်သွယ်ရေးကြောင်း ကောလိပ်သည် အောက်ပါကြိုးပမ်းချက်များကို အားထုတ်သွားမည်ဖြစ်သည်။

- အရည်အသွေးပြည့်လေ့ကျင့်သင်ကြားမှု ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် လာစေရေးတွင် ဦးဆောင်ရန်၊
- သင်တန်းဝန်ထမ်းများ စာတွေ့လက်တွေ့ ကျွမ်းကျင်မှု ဘောင်ထက်သာလွန်၍ ပိုမို အရည်အသွေးတိုးတက်လာစေရေးကို ယုံကြည်စွဲကိုင်ထားရန်၊
- အမျိုးသားပိုင် နိုင်ငံခြားသင်တန်းကုမ္ပဏီများနှင့် ပင်လယ်ရေကြောင်းပို့ဆောင်ရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများ၏ လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းတုံ့ပြန်ပေးနိုင်ရန်၊
- နိုင်ငံတော်၏ ပင်လယ်ရေကြောင်းဆိုင်ရာ ဦးတည်ချက် မူဝါဒ၊ လမ်းညွှန်မှုတို့ကို အကောင်အထည်ဖော်ရန်၊
- သင်တန်းသားများနှင့် ထောက်ပံ့ကူညီသူများ၏ လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးရန်၊
- အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ရေကြောင်းအဖွဲ့ချုပ်မှ သတ်မှတ်ထားသော စံချိန်စံညွှန်းများနှင့်အညီ

သင်တန်းသားများအား လေ့ကျင့်သင်ကြားခြင်း၊ ကျွမ်းကျင်မှုလက်မှတ်ထုတ်ပေးခြင်း၊ ရေယာဉ်ပေါ်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခြင်း (Standards of Training Certification and Watchkeeping for Seafarers, 1995-STCW'951) အရ ပင်လယ်ရေကြောင်းဆိုင်ရာ ပညာရပ်များကို သင်ကြားလေ့ကျင့်ပေးရန်၊

ကမ္ဘာ့ပင်လယ်ရေကြောင်းဆိုင်ရာကဏ္ဍတွင် ရှေ့တန်းမှပါဝင်ရန်ဟူသော နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ ရည်မှန်းချက် အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရေးတွင် မြန်မာနိုင်ငံကုန်သွယ်ရေးကြောင်းကောလိပ်သည်လည်း တစ်တပ်တစ်အား အထောက်အကူ ပြုနိုင်ရန်အတွက် အနာဂတ်လုပ်ငန်းစဉ်များကို စီမံချက်ချမှတ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

- ရေတိုကာလအတွင်း အလေးပေး ဆောင်ရွက်မည်မှာ ပင်လယ်ပြင်အကြိုနှင့် မွမ်းမံသင်တန်းများ အပါအဝင် ပင်လယ်ရေကြောင်းဆိုင်ရာပညာရပ် သင်ကြားလေ့ကျင့်မှုများကို အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ရေကြောင်းအဖွဲ့ချုပ်မှ သတ်မှတ်ထားသည့် သင်တန်းသားများကို လေ့ကျင့်သင်ကြားခြင်း၊ ကျွမ်းကျင်မှုလက်မှတ်ထုတ်ပေးခြင်း၊ ရေယာဉ်ပေါ်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခြင်း (Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers, 1995-STCW'95) လိုအပ်ချက်နှင့်အညီ တိုးတက်နေစေရန်ဖြစ်သည်။
- နောက်တစ်ဆင့်အနေဖြင့် အကျိုးတူ ဆောင်ရွက်နေသည့်ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ ထပ်မံပူးပေါင်းလာစေရန် အားထုတ်ကြိုးပမ်းမည်ဖြစ်သည်။
- ရေရှည်လုပ်ငန်းစဉ်အနေဖြင့် ပင်လယ်ရေကြောင်းပညာရပ်များအရည်အသွေးပြည့် လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးရာ ထူးကဲအောင်မြင်သော နိုင်ငံတကာမှ အသိအမှတ်ပြုသော မြန်မာနိုင်ငံကုန်သွယ်ရေးကြောင်းကောလိပ် ဖြစ်လာရန်ပင်ဖြစ်သည်။

ဦးဝင်းသိမ်း

ပြန်ဟန်င်ငံဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့၏ဆယ်နှစ်ခရီး

ပြည်ထောင်စုမြန်မာ့ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရေးဝန်ကြီးဌာန

ဦးသန်းဦး

ပြန်ဟန်င်ငံ ဝိဇ္ဇာနှင့် သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့

ရန်ကင်းတက္ကသိုလ်၏
ဝန်ထူးဆောင်ဆွေ၊ ဗျာဒေဝီနှင့်၊ ချီးမြှင့်ခြင်း၊ ဆိုင်ရာ
ဓလေ့လာရေးပြဋ္ဌာန်း

စာအုပ်အမျိုးအစား (အမျိုးအစား)

၂၀၀၃ ခုနှစ် ခုနှစ်ထုတ်
RESEARCH METHODOLOGY
IN ARTS AND SCIENCE

Government of the Union of Myanmar
Ministry of Education

Lectures On General Relativity

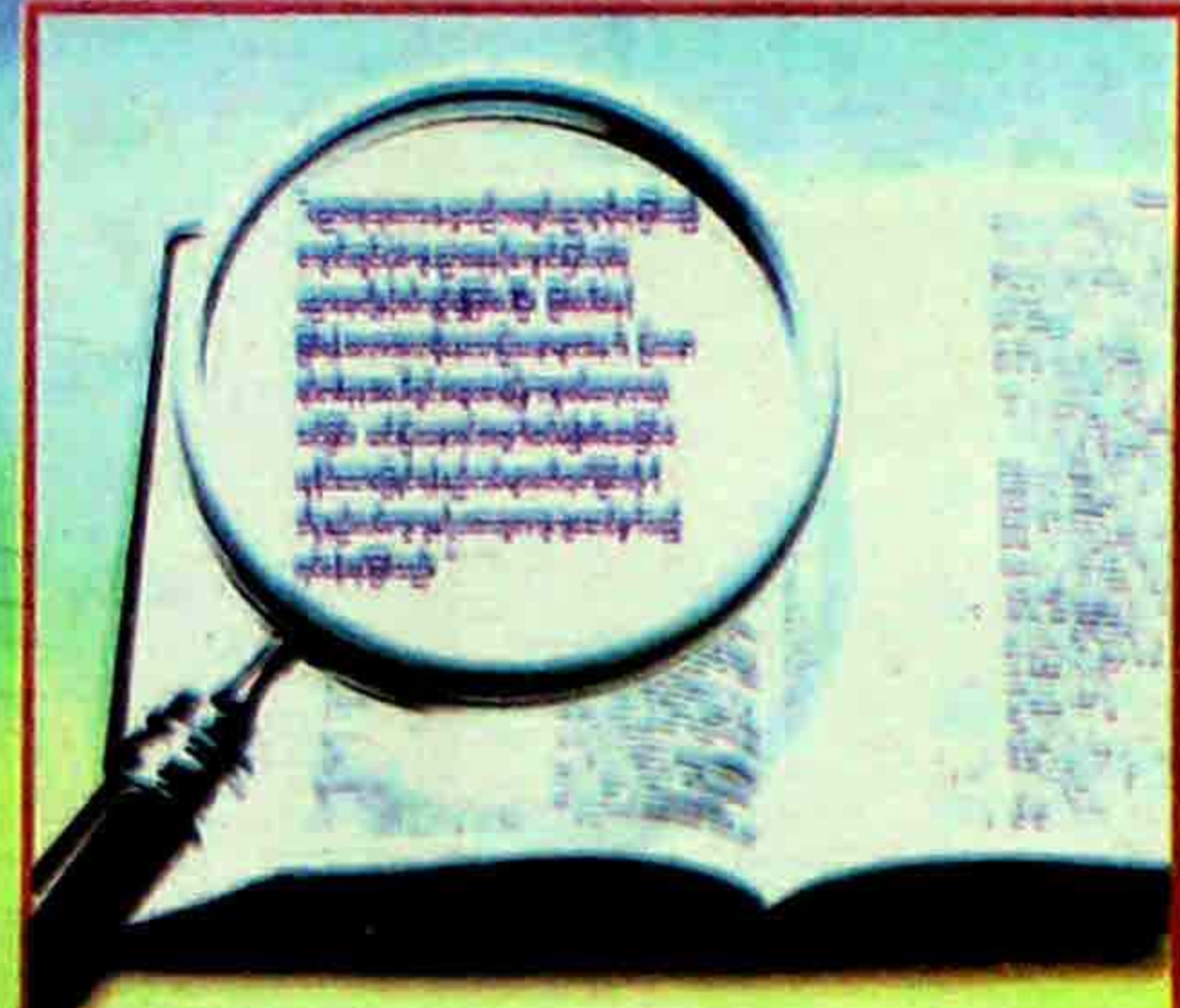

by
Prof. Dr. San Hsuan Hsueh (Ph.D., Sc.D., F.R.S., F.R.S.(London))
Retired Head of Department of Physics,
University of Virginia

Published by
The Myanmar Academy of Arts and Science

ပြန်ဟန်င်ငံဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့

ပြန်ဟန်င်ငံဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့

ဝတ္ထုရေးသားစာပေပြုလုပ်နည်း

MYANMAR ACADEMY OF ARTS AND SCIENCE
2002

ပြန်ဟန်င်ငံ ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့

ဘာသာစာပေနှင့်လူမှုရေးဆိုင်ရာ

ဆုတောင်းဆု ပြုလုပ်နည်းအခြေခံများ

၂၀၀၃ခုနှစ်

RESEARCH METHODOLOGY
A PRACTICAL GUIDE
FOR BUSINESS AND ECONOMICS

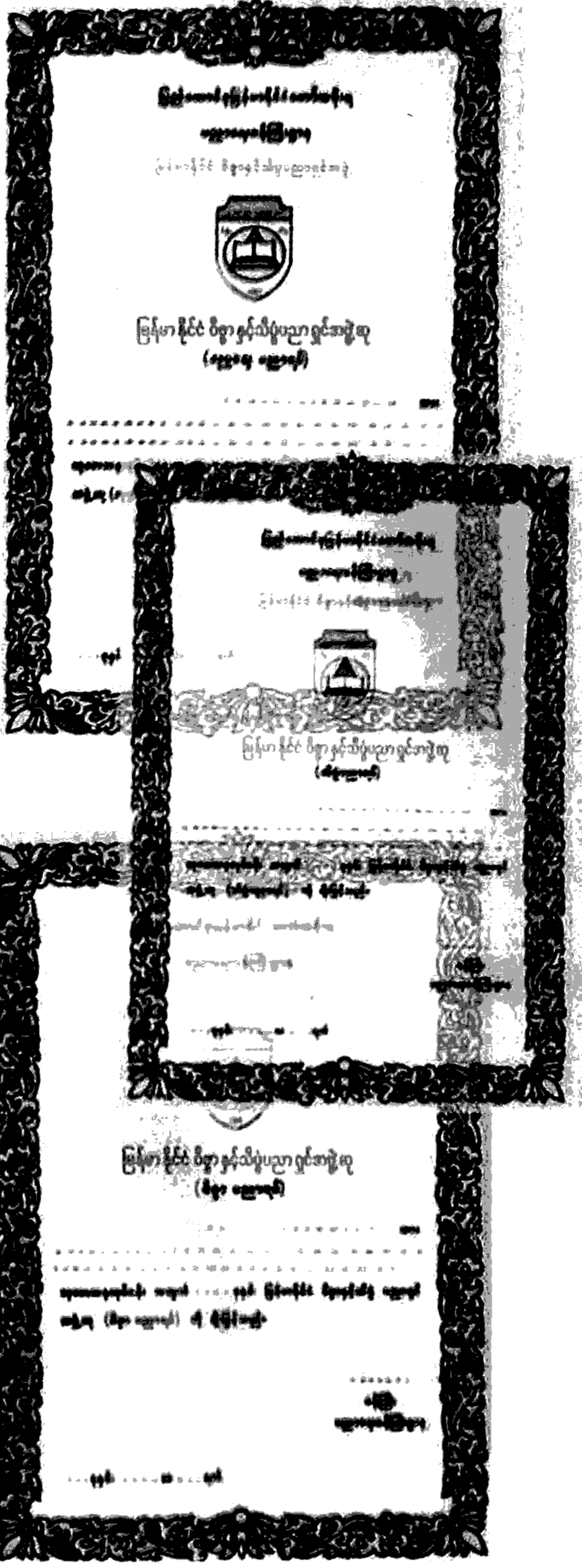

MYANMAR ACADEMY OF ARTS AND SCIENCE

ဦးသန်းဦး

ဦးဘိုးသောင်၊ ဒေါ်အိုတို့က ၁၂၈၉ ခုနှစ်၊ နောင်းတန်ခူး လပြည့်ကျော် ၉ ရက် (သောကြာနေ့)တွင် ပြည်မြို့၌မွေးဖွားသည်။ ပြည်မြို့ အမျိုးသားအထက်တန်းကျောင်း၊ အစိုးရတန်းမြင့်ကျောင်းတို့တွင်ပညာ သင်ယူခဲ့သည်။ ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်တွင်တက္ကသိုလ်ဝင် တန်းအောင်မြင်ပြီး ၁၉၅၄ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှ ဘီအေ(အီးဒီ) ဘွဲ့ကို ဂုဏ်ထူးဖြင့် အောင်မြင်သည်။ ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် အမ်အီးဒီဘွဲ့ကို အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ ဟာဝေးတက္ကသိုလ်မှ ဂုဏ်ထူးဖြင့် အောင်မြင်သည်။ ပြည်ခရိုင်၊ ပုတီးကုန်းမြို့ အစိုးရအထက်တန်းကျောင်းနှင့် သာယာဝတီခရိုင်၊ အုတ်ဖိုမြို့ အစိုးရအထက်တန်းကျောင်းတို့၌ ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီး၊ ပညာမင်းကြီးရုံး၌ လက်ထောက်ကျောင်းများဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ပုသိမ် ဆရာအတတ်သင်သိပ္ပံ၌ ကျောင်းအုပ်ကြီး၊ မြန်မာနိုင်ငံပညာရေးသုတေသနအဖွဲ့တွင် လက်ထောက်သုတေသနအရာရှိ သုတေသနအရာရှိ၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ဥက္ကဋ္ဌစသည်ဖြင့် ရာထူးအဆင့်ဆင့်တိုးမြှင့်တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ပြီးနောက် အခြေခံပညာ ဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်များတွင် အထွေထွေဆောင်းပါးများ၊ မဂ္ဂဇင်းများတွင် ပညာရေးဆောင်းပါးများရေးသားခဲ့သည်။ ပညာတန်ဆောင် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ မြန်မာနိုင်ငံစာတတ်မြောက်ရေး အထောက်အကူပြုအဖွဲ့၊ မြန်မာနိုင်ငံဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့တို့တွင် ဥက္ကဋ္ဌတာဝန်များ ထမ်းဆောင်လျက်ရှိသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့၏ ဆယ်နှစ်ခရီး

ယနေ့ခေတ်ကာလ၏ လူ့အဖွဲ့အစည်းသည် တစ်ကမ္ဘာလုံးအတိုင်းအတာနှင့်အတူ သာမန်ဆန်သော အဆင့်မျှနှင့်မဟုတ်တော့ကြောင်း ခေတ်ကိုမျက်ခြည်မပြတ်အကဲခတ်နေသူတိုင်း သိနားလည်ကြပါသည်။ ခေတ်အနေအထားကိုယ်၌က ပညာခေတ်ဖြစ်သဖြင့် ထိုခေတ်ကို နောက်ခံပြုသော လူ့အဖွဲ့အစည်းသည် လည်း ပညာခေတ်လူ့အဖွဲ့အစည်းပင် ဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံမှပညာရှင်များက ထိုသဘောတရားကို ရိပ်စားမိသည်နှင့်အမျှ ပညာရှင်အဖွဲ့အစည်းများကို တည်ထောင်ခဲ့ရာတွင် မြန်မာနိုင်ငံဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်များအဖွဲ့သည်လည်း တစ်ခုအပါအဝင်ဖြစ်သည်။ ထိုအဖွဲ့သည် ဆယ်နှစ်ကာလ သက်တမ်း ရှိလာသည့်အလျှောက် ဆယ်ဆတိုးတက်လာသည့် အောင်မြင်မှုနှင့်ယှဉ်သော အဖွဲ့အစည်းဖြစ်လာသည် ကို တွေ့ရပါသည်။

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ နိုင်ငံတော် အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌက ပညာရှင်များကို စုစည်းပြီး ပညာရှင်အဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့သည်။ အဆိုပါပညာရှင်အဖွဲ့များအနေဖြင့် မိမိနိုင်ငံနှင့်လူမျိုး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရေးအတွက် မိမိတို့ပညာဖြင့် အထောက်အကူပြုရန်၊ နိုင်ငံတော် အကျိုးပြု သုတေသနလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် အရည်အသွေးမြင့်မားသော လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်များ တိုးတက်ပြုစုပျိုးထောင်ရေးအတွက် ဦးတည်ရည်ရွယ် ဆောင်ရွက်ကြရန် လမ်းညွှန်မှာကြားခဲ့သည်။

ဤလမ်းညွှန်ချက်များနှင့်အညီ ၁၉၉၉ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပပြုလုပ်သည့် အစိုးရအဖွဲ့ အစည်းအဝေးအမှတ်စဉ် (၂၉/၉၉)၏ သဘောတူညီချက်အရ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနက ၁၉၉၉ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၆ ရက်နေ့စွဲပါ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၂၅-ပညာ/၂/(စ)၉၉ (၇)ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့ (Myanmar Academy of Arts and Science) ကိုပညာရှင်အဖွဲ့ဝင် (၇၁၇) ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနသည် ဖော်ပြပါအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်အရ ၁၉၉၉ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၆ ရက်နေ့စွဲပါ အမိန့်ကြော်ငြာစာဖြင့် အခန်း (၉)ခန်း အပိုဒ် (၂၃) ပိုဒ်ပါရှိ

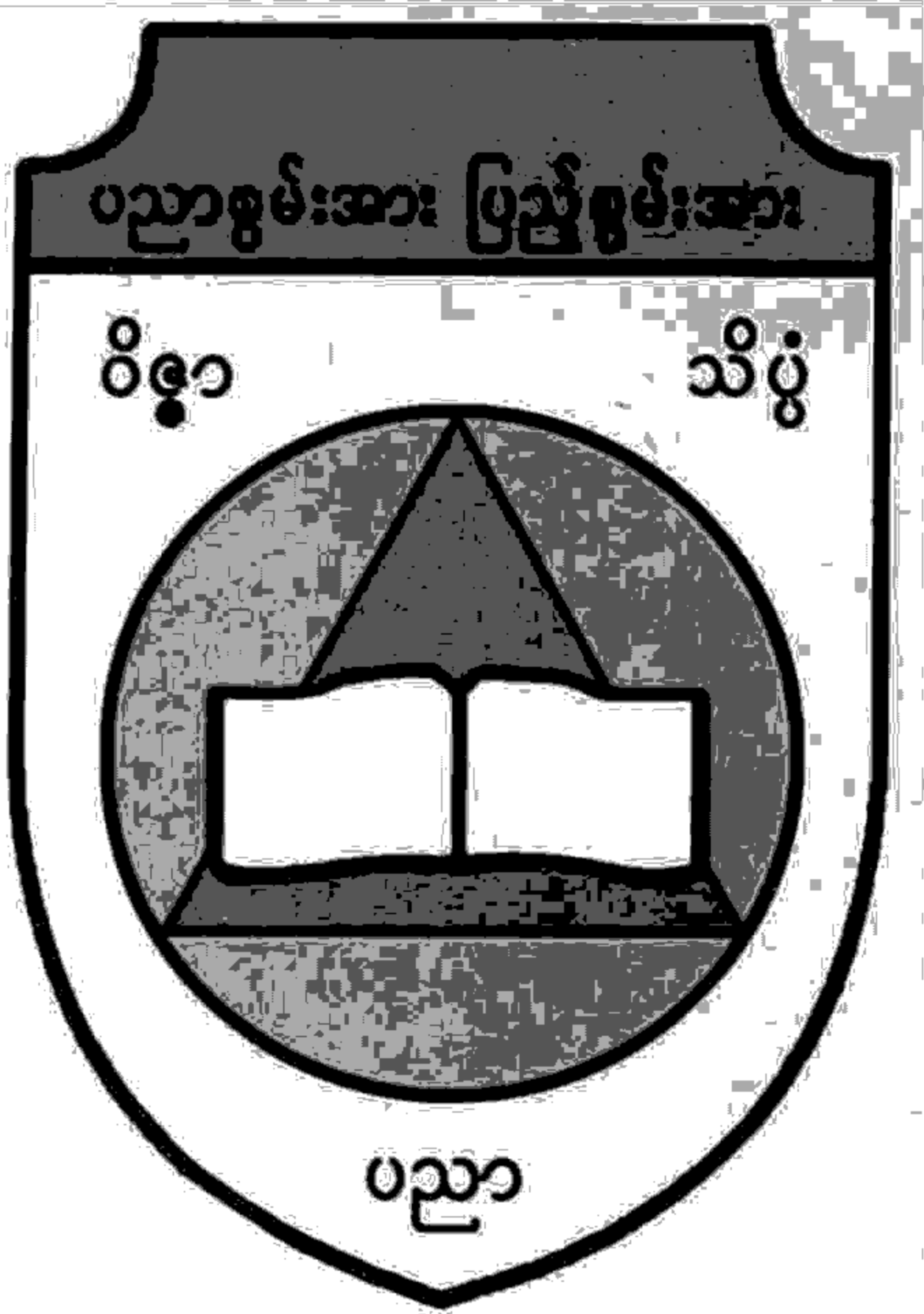
သည့် “မြန်မာနိုင်ငံဝိဇ္ဇာ နှင့်သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့ အခြေခံ စည်းမျဉ်းများ” ကိုလည်း ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့သည်။

ထိုသို့ ၁၉၉၉ ခုနှစ်တွင် စတင်တည်ထောင် ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်လာခဲ့သည့် မြန်မာနိုင်ငံဝိဇ္ဇာနှင့် သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့သည် ၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် ဆယ်နှစ်ပြည့်

မြန်မာနိုင်ငံ ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့မှ ရျီးမြှင့်သော ဆုအမျိုးအစားတစ်ရပ်၏ ဆုကလပ်

မြန်မာနိုင်ငံဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့၏ဆယ်နှစ်ခရီး

မြန်မာနိုင်ငံ ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့၏ အမှတ်အသားတံဆိပ်

မြောက်လာပြီဖြစ်၍ ပညာရှင်အဖွဲ့၏ ဆယ်နှစ်ခရီးကို ပြုစုတင်ပြခြင်းဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့၏ အခြေခံစည်းမျဉ်းများ အခန်း (၂) အပိုဒ် (၃) တွင် ပညာရှင်အဖွဲ့၏ ရည်ရွယ်ချက်များအနေဖြင့်

- (က) အေးချမ်းသာယာပြီး ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်သော နိုင်ငံတော်သစ်တည်ဆောက်ရာတွင် ပညာရှင်များက မိမိတို့တတ်ကျွမ်းသော ပညာရပ်ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတော်အား အထောက်အကူပြု ပံ့ပိုးနိုင်ရန်
- (ခ) နိုင်ငံတော်ကိုအကျိုးပြုမည့် သုတေသနလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် သုတေသနလမ်းညွှန်မှုများပေးရန်
- (ဂ) နိုင်ငံတော်ကို အကျိုးပြုမည့် ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်များ မွေးထုတ်နိုင်ရေးအတွက် စီမံဆောင်ရွက်ရန်
- (ဃ) နိုင်ငံတော်၌ လိုအပ်လျက်ရှိသော ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရပ်ဆိုင်ရာ အခြေခံ

ကောင်းများ တိုးတက်ဖြစ်ပေါ်လာစေရန်

- (င) နိုင်ငံတော်တည်ဆောက်ရာ၌ ပါဝင်နေကြသော ပြည်သူတို့၏ ပညာဉာဏ်အမြော်အမြင်နှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများအစဉ်မပြတ် တိုးတက်ကောင်းမွန်စေရေးအတွက် စီမံဆောင်ရွက်ရန်ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ငါးရပ် သတ်မှတ်ပါရှိသည်။

နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ၏ လမ်းညွှန်ချက်၊ ပညာရှင်အဖွဲ့၏ ရည်ရွယ်ချက်ငါးရပ်နှင့်အညီ မြန်မာနိုင်ငံဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့၏ ဆောင်ပုဒ်ကို “ပညာစွမ်းအားပြည့်စွမ်းအား” ဟူ၍ ပညာရှင်အဖွဲ့က အညီအညွတ် သတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်။

ပညာရှင်အဖွဲ့၏ အမှတ်အသားတံဆိပ်တွင်လည်း အဆိုပါဆောင်ပုဒ်ကို တစ်ပါတည်းထည့်သွင်း၍ ဖော်ပြထားသည်။

ပညာရှင်အဖွဲ့က ချမှတ်ထားသည့် ရည်ရွယ်ချက်များနှင့်အညီ ပညာရှင်အဖွဲ့၏ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်အရ လုပ်ငန်းရပ်များကို သွက်လက်ထက်မြက်ထိရောက်စွာ လုပ်ဆောင်သွားနိုင်ရေးအတွက် အမှုဆောင်အဖွဲ့သည်

- (၁) သင်ကြားရေးနှင့် သင်ယူရေးအဖွဲ့
 - (၂) သုတေသနလုပ်ငန်းလမ်းညွှန်မှု ပေးရေးအဖွဲ့
 - (၃) ပညာပြန့်ပွားရေး ပညာဖြန့်ဖြူးရေးအဖွဲ့
 - (၄) ပညာရှင်များ ပြုစုပျိုးထောင်ရေးအဖွဲ့
- ဟူ၍ လုပ်ငန်းအဖွဲ့လေးဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းပြီး အဖွဲ့အလိုက် ဆောင်ရွက်ရန် လုပ်ငန်းစဉ်များကို လျာထားချမှတ်ကာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့ကြီး၏ ပထမအကြိမ် အရပ်ရပ်ဆိုင်ရာ အစည်းအဝေးကြီးကို ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၃၀ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်စိန်ရတုခန်းမဆောင်၌ ကျင်းပခဲ့သည်။ ထိုအစည်းအဝေးကြီးတွင် မြန်မာနိုင်ငံ ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့၊ ပညာရှင်အဖွဲ့ဝင် အသိအမှတ်ပြုလွှာများကို ပညာရေး

မြန်မာနိုင်ငံဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့၏ဆယ်နှစ်စာရီး

ဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီးက အဖွဲ့ဝင်ပညာရှင်များအား ပေးအပ်ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။

ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းအဖွဲ့လေးဖွဲ့၏ လုပ်ငန်း အစီအစဉ်များကို တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူးများက အသီးသီး ရှင်းလင်းတင်ပြပြီး ပထမအကြိမ်အစည်းအဝေးကို တက်ရောက်လာကြသည့် ပညာရှင်များက ဝိဇ္ဇာဘာသာရပ်၊ သိပ္ပံဘာသာရပ်နှင့် အခြားဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့သုံးဖွဲ့ခွဲ၍ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းကြပြီး တင်ပြချက်များကို ပြင်ဆင်ခြင်း၊ ဖြည့်စွက်ခြင်း၊ မွမ်းမံခြင်းတို့ဖြင့် လက်ခံအတည်ပြု ပြဋ္ဌာန်းပေးခဲ့ကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့တွင် ပညာရှင်များကို

- (က) ဝိဇ္ဇာဘာသာရပ်များဖြစ်ကြသော မြန်မာစာ၊ အင်္ဂလိပ်စာ၊ ပထဝီဝင်၊ သမိုင်း၊ ဒဿနိကဗေဒ၊ စိတ်ပညာ၊ အရှေ့တိုင်းပညာ၊ နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေး၊ မနုဿဗေဒ၊ ရှေးဟောင်းသုတေသနပညာ၊ စာကြည့်တိုက်နှင့် သုတပညာဟူ၍ ဘာသာရပ် (၁၁) မျိုးကို လည်းကောင်း၊
- (ခ) သိပ္ပံဘာသာရပ်များဖြစ်ကြသော ဓာတုဗေဒ၊ ရူပဗေဒ၊ သင်္ချာ၊ သတ္တဗေဒ၊ ရုက္ခဗေဒ၊ ဘူမိဗေဒ၊ ကုန်ထုတ်ဓာတုဗေဒ၊ အဏ္ဏဝါသိပ္ပံဟူ၍ ဘာသာရပ် (၈) မျိုးကိုလည်းကောင်း၊
- (ဂ) လူမှုရေးဘာသာရပ်များ (အခြားဘာသာရပ်များ) ဖြစ်ကြသော စီးပွားရေး၊ ဥပဒေပညာ၊ သင်ပြသင်ယူမှုပညာ၊ ဘာသာစကားဟူ၍ ဘာသာရပ် (၄) မျိုးကိုလည်းကောင်း

စုစုပေါင်းဘာသာရပ် (၂၃) မျိုးဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်နှင့်အညီ မြန်မာနိုင်ငံ ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံ ပညာရှင်အဖွဲ့၏ ဒုတိယအကြိမ်နှင့် တတိယအကြိမ် အရပ်ရပ်ဆိုင်ရာ အစည်းအဝေးများတွင် “ဘာသာရပ် အလိုက် ဖွဲ့စည်းထားသည့် အဖွဲ့အစည်းများ” နှင့် “ဘာသာရပ်အလိုက် အဖွဲ့အစည်းများ၏ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ” နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းချက်ကို အဆိုပါ အစည်းအဝေးကြီးများတွင် ထပ်မံဆွေးနွေး၍ အတည်ပြု ပြဋ္ဌာန်းပေးခဲ့ကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့၏ ရည်ရွယ်ချက် ငါးရပ်နှင့်အညီ သင်ကြားရေးနှင့် သင်ယူရေး၊ ပညာပြန့်ပွားရေးနှင့် ပညာဖြန့်ဖြူးရေး၊ သုတေသနပြုစုရေးနှင့် သုတေသနလမ်းညွှန်မှုပေးရေး လုပ်ငန်းစဉ်များ အရ မြန်မာနိုင်ငံဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့၏ ဆယ်နှစ်တာကာလအတွင်း

* အဆင့်မြင့်ပညာ သင်ကြားရေးနှင့်သင်ယူရေးတို့ကို အထောက်အကူပြုစေရေးအတွက် အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင်ပညာရှင် ဦးသီဟ (အငြိမ်းစားပါမောက္ခ၊ အင်္ဂလိပ်စာဌာန) က ပြုစုတင်ပြသော "Teaching in Higher Education: A few pointer" စာအုပ်ကိုအင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ပုံနှိပ်၍ တက္ကသိုလ်နှင့် ဒီဂရီကောလိပ်များသို့ ၂၀၀၁ခုနှစ်တွင် ထုတ်ဝေဖြန့်ချိခဲ့သည်။

* ဝိဇ္ဇာပညာရပ်များ၊ သိပ္ပံပညာရပ်များ သုတေသနပြုရေးနှင့် လမ်းညွှန်မှုပြုရေးအတွက် အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင်များ ဖြစ်ကြသော ဒေါက်တာလှဝေ၊ ဒေါက်တာသက်လွင်နှင့် ဒေါက်တာမျိုးသန့်တင်တို့ စုပေါင်းပြုစုသော "Research Method in Arts and Science" စာအုပ်ကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ၂၀၀၂ခုနှစ်တွင် ထုတ်ဝေဖြန့်ချိခဲ့သည်။

* ရန်ကုန်ပညာရေးတက္ကသိုလ်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံပညာရေးသုတေသနအဖွဲ့တို့မှ ပညာရှင်များ စုပေါင်းပြုစုတင်ပြကြသော "ပညာရေးသုတေသနပြုလုပ်နည်း" စာမူကို ပညာရှင်အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင်များက စိစစ်၍ ၂၀၀၁ခုနှစ်တွင်မြန်မာဘာသာဖြင့် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေဖြန့်ချိခဲ့သည်။

* ဘာသာစာပေနှင့် လူမှုရေးသိပ္ပံသုတေသနပြုလုပ်ရာတွင် လမ်းညွှန်မှုပြုလုပ်ရေးအတွက် ဘာသာစကားစာပေနှင့် လူမှုရေးသိပ္ပံပညာရှင်များ စုပေါင်းပြုစုသော "ဘာသာစာပေနှင့် လူမှုရေးသိပ္ပံသုတေသနပြုလုပ်နည်းအခြေခံများ" စာမူကိုမူ ပညာရှင်အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင်များက စိစစ်၍ ၂၀၀၁ခုနှစ်တွင် မြန်မာဘာသာဖြင့် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေဖြန့်ချိခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံဝိဇ္ဇာနှင့် သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့၏ ဆယ်နှစ်ခရီး

- * စီးပွားရေးပညာရှင်များ သုတေသနပြုလုပ်ရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍လည်း စီးပွားရေးစာရင်းအင်းပညာရှင်များဖြစ်ကြသော ဒေါက်တာသက်လွင်နှင့် ဒေါက်တာဒေါ်သန်းတိုးတို့ ပြုစုသည့် “Research Methodology: A Practical Guide for Business and Economics စာမူကို ၂၀၀၁ခုနှစ်တွင် အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေဖြန့်ချိခဲ့သည်။
- * ရန်ကုန်ပညာရေးတက္ကသိုလ် ပါမောက္ခ ဒေါက်တာဒေါ်ထူးထူးအောင် ဘာသာပြန်ဆိုတင်ပြသည့် “ပညာရေးမူဝါဒ ရုပ်လုံးဖော်မှုအတွက် သတင်းအချက်အလက်ပေးနိုင်ရန်

- တင်ပြချက်” စာတမ်းကိုလည်း ၂၀၀၃ခုနှစ်တွင် မြန်မာဘာသာဖြင့် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေဖြန့်ချိခဲ့သည်။
- * ပညာရှင်များပြုစုပျိုးထောင်ရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ “ ၂၀၀၆ ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံပညာရေးသုတေသနအဖွဲ့ဆုရ ပါရဂူကျမ်း သုတေသနလုပ်ငန်းအစီရင်ခံစာများ” ကို စာအုပ် ပြုစု၍ ၂၀၀၈ခုနှစ်တွင် စက်တင် ပုံနှိပ်ဖြန့်ချိခဲ့သည်။
- * သင်ကြားသင်ယူရေး၊ ပညာပြန့်ပွားရေးကို အထောက်အကူဖြစ်စေရန် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၊ ရူပဗေဒပါမောက္ခ(ငြိမ်း) ဒေါက်တာစိန်ထွန်းပြုစုသော Lectures on General Relativity

မြန်မာနိုင်ငံဝိဇ္ဇာနှင့် သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့တည်ရှိရာ အုန်းတောဆောင်

- အရေအတွက်ဆိုင်ရာ သုတေသနကို ဝေဖန်သုံးသပ်ခြင်း” ဘာသာပြန်စာအုပ်ကို ၂၀၀၃ခုနှစ်တွင် စက်တင်ပုံနှိပ်ဖြန့်ချိခဲ့သည်။
- * ပညာရှင်များပြုစုပျိုးထောင်ရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင် ဒေါ်စိန်စိန်ညွှန်ကြားရေးမှူး (ငြိမ်း) က ပြုစုသည့် “ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်က ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့များ အပ်နှင်းချီးမြှင့်ခြင်းဆိုင်ရာ လေ့လာ

- စာအုပ်နှင့် Lectures on Quantum Electrodynamics စာအုပ်တို့ကို ၂၀၀၆ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၀၈ခုနှစ် တို့တွင် နှစ်အုပ်ခွဲ၍ ပုံနှိပ်ဖြန့်ချိခဲ့သည်။
- * ပညာပြန့်ပွားရေးနှင့် ပညာဖြန့်ဖြူးရေးအတွက်လည်းကောင်း၊ သုတေသနပြုလုပ်ရေးနှင့် သုတေသနလမ်းညွှန်မှုပြုရေးတို့အတွက်လည်းကောင်း အထောက်အကူပြု

မြန်မာနိုင်ငံဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့၏ဆယ်နှစ်ခရီး

ရန် ရည်ရွယ်၍ မြန်မာစာအဖွဲ့၊ အဖွဲ့ဝင် ဒေါ်ကြွန်းက “ဘာသာစကားနှင့် စာပေ၌ အသံလှယ်ခြင်း” စာတမ်းကို ပညာရှင်အဖွဲ့ ဟောပြောပွဲတွင် တင်ပြခဲ့သည်။ အဆိုပါ စာတမ်းကို ၂၀၀၉ခုနှစ်တွင် ပုံနှိပ်ဖြန့်ချိ ခဲ့သည်။

သုတေသနပြုရေး၊ ပညာပြန့်ပွားရေးနှင့် ပညာ ဖြန့်ဖြူးရေးတို့ကို ပံ့ပိုးအထောက်အကူဖြစ်စေရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မြန်မာနိုင်ငံ ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့ကြီး၏ ဆယ်နှစ်ခရီးအတွင်း နှစ်စဉ်နှစ်လတစ်ကြိမ် ပညာပေး ဟောပြောဆွေးနွေးပွဲများကို ကျင်းပခဲ့သည်။ ၂၀၀၀ပြည့် နှစ်မှ ၂၀၀၉ခုနှစ်အထိ ဟောပြောဆွေးနွေးပွဲပေါင်း (၅၇)ကြိမ် ကျင်းပခဲ့သည်။ အဆိုပါဟောပြောပွဲများကို ထင်ရှားကျော်ကြားသည့် ဝါရင့်ပြည်တွင်းပြည်ပ ပညာရှင်ကြီး (၄၈)ဦးတို့က ဟောပြောရှင်းလင်း ဆွေးနွေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဟောပြောဆွေးနွေးခဲ့ကြသည့် ခေါင်းစဉ်ပါ အကြောင်းအရာများမှာ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စီးပွားရေး၊ စွမ်းအင်၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲလာမှု၊ ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးစသည်တို့ပါဝင်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့၏ အခြေခံစည်းမျဉ်းများ အခန်း(၄)၊ အပိုဒ်(ဂ)အရ နိုင်ငံ တော်ကို အကျိုးပြုမည့် သုတေသနလုပ်ငန်းဆောင်ရွက် ရေးနှင့် သုတေသနလမ်းညွှန်မှုပေးရေး၊ နိုင်ငံတော်ကို အကျိုးပြုမည့် ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်များ မွေးထုတ်ပြုစု ပျိုးထောင်နိုင်ရေးတို့အတွက် မြန်မာနိုင်ငံ ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံ ပညာရှင်အဖွဲ့၏ ဆယ်နှစ်ခရီးအတွင်း နှစ်စဉ်သုတေသန စာတမ်းဖတ်ပွဲ (Research Conference) ကို ကျင်းပခဲ့သည်။ “မြန်မာနိုင်ငံ ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့ ၏ ပထမအကြိမ် သုတေသန စာတမ်းဖတ်ပွဲ” (First Research Conference) ကို ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၅ ရက်နေ့နှင့် ၆ ရက်နေ့များတွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် စိန်ရတုအဆောက်အအုံ၌ သုံးနေရာခွဲ၍ သုတေသန စာတမ်း (၂၄) စောင်ကို ဖတ်ကြားဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ ဖတ်ကြားခဲ့သည့် သုတေသနစာတမ်းများမှာ ဝိဇ္ဇာ သိပ္ပံ ပညာရပ်ဆိုင်ရာ စာအုပ် (Proceedings of the Research Conference held in Yangon 5-6 February 2001, Vol.1, Arts and Humanities) နှင့် သိပ္ပံဘာသာ

ရပ်ဆိုင်ရာ (Proceedings of the Research Confer- ence held in Yangon 5-6 February 2001, Vol.II, Sci- ence)တို့ကို နှစ်တွဲခွဲပြီး ပုံနှိပ်ဖြန့်ချိခဲ့သည်။

“ဒုတိယအကြိမ် သုတေသနစာတမ်းဖတ်ပွဲ” ကို ၂၀၀၂ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁ ရက်နှင့် ၂ ရက်နေ့ များတွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်နှင့် ရန်ကုန်စီးပွားရေး တက္ကသိုလ်တို့၌ အခန်း(၇) ခန်းခွဲ၍ စာတမ်း စုစုပေါင်း အစောင် (၅၀) ကို ဖတ်ကြားဆွေးနွေးခဲ့ပြီး အဆိုပါ စာတမ်းများကို Journal of the Myanmar Academy of Arts and Science အတွဲ(၁)၊ အမှတ်(၁)၊ (၂)၊ (၃) အဖြစ် အတွဲသုံးတွဲခွဲပြီး ပုံနှိပ်ဖြန့်ချိခဲ့သည်။

“တတိယအကြိမ် သုတေသနစာတမ်းဖတ်ပွဲ” ကို ၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၂၃ ရက်နှင့် ၂၄ ရက်နေ့များတွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်နှင့် ရန်ကုန်စီးပွားရေး တက္ကသိုလ်တို့၌ ဘာသာရပ်အလိုက် အခန်း (၈) နေရာ ခွဲ၍ စာတမ်းစုစုပေါင်း ၁၀၃ စောင်ကို ဖတ်ကြားဆွေး နွေးခဲ့ကြသည်။ အဆိုပါစာတမ်းများကို ဂျာနယ်အတွဲ (၂)၊ အမှတ် (၁) မှ အမှတ် (၆) အထိ အတွဲ (၆) တွဲခွဲ ပြီး ပုံနှိပ်ဖြန့်ချိခဲ့သည်။

“စတုတ္ထအကြိမ် သုတေသနစာတမ်းဖတ်ပွဲ” ကို ၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၂၂ ရက်နေ့နှင့် ၂၃ ရက်နေ့များတွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်နှင့် ရန်ကုန်စီးပွား ရေးတက္ကသိုလ်တို့၌ ဘာသာရပ်အလိုက် အခန်း(၈) ခန်းခွဲ၍ စာတမ်းစုစုပေါင်း (၁၆၅) စောင်ကို ဖတ်ကြား ဆွေးနွေးခဲ့ကြပြီး အဆိုပါစာတမ်းများကို ဂျာနယ်အတွဲ (၃)၊ အမှတ်(၁)မှ (၆)အထိ အတွဲခြောက်တွဲခွဲပြီး ပုံနှိပ်ဖြန့်ချိခဲ့သည်။

“ပဉ္စမအကြိမ် သုတေသနစာတမ်းဖတ်ပွဲ” ကို ၂၀၀၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၂၄ ရက်နေ့မှ ၂၆ ရက်နေ့အထိ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်နှင့် ရန်ကုန်စီးပွားရေး တက္ကသိုလ်တို့၌ ဘာသာရပ်အလိုက် အခန်း (၈) ခန်း ခွဲ၍ စာတမ်းစုစုပေါင်း (၂၅၄) စောင်ကို ဖတ်ကြား ဆွေးနွေးခဲ့ကြပြီး အဆိုပါစာတမ်းများကို ဂျာနယ်အတွဲ (၄)၊ အမှတ် (၁) မှ (၉) အထိ အတွဲ (၉) တွဲခွဲပြီး ပုံနှိပ် ဖြန့်ချိခဲ့သည်။

“ဆဋ္ဌမအကြိမ် သုတေသနစာတမ်းဖတ်ပွဲ” ကို ၂၀၀၆ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၂၆ ရက်နေ့မှ ၂၈ ရက်နေ့အထိ သုံးရက်ကျင်းပခဲ့သည်။ အခန်း (၈) ခန်း

ခွဲ၍ သုတေသနစာတမ်းပေါင်း (၂၇၃) စောင်ကို ဖတ်ကြားဆွေးနွေးခဲ့ကြပြီး ဂျာနယ်အတွဲ (၅) အဖြစ် သတ်မှတ်ကာ အမှတ် (၁) မှ (၆) အထိ ဂျာနယ်ပေါင်း (၁၀) အုပ်ခွဲ၍ ပုံနှိပ်ဖြန့်ချိခဲ့သည်။

“သတ္တမအကြိမ် သုတေသနစာတမ်းဖတ်ပွဲ”

ကို ၂၀၀၇ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၂၉ ရက်နေ့မှ ၃၁ ရက်နေ့အထိ သုံးရက်ကျင်းပခဲ့သည်။ အခန်း (၁၀) ခန်း ခွဲ၍ သုတေသနစာတမ်းပေါင်း (၂၆၇) စောင်ကို ဖတ်ကြားဆွေးနွေးခဲ့ကြပြီး ဂျာနယ်အတွဲ (၆) အဖြစ် သတ်မှတ်ကာ အမှတ် (၁) မှ (၇) အထိ ဂျာနယ်ပေါင်း (၁၀) အုပ်ခွဲ၍ ပုံနှိပ်ဖြန့်ချိခဲ့သည်။

“အဋ္ဌမအကြိမ် သုတေသနစာတမ်းဖတ်ပွဲ” ကို

၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၂၄ ရက်နေ့မှ ၂၇ ရက်နေ့အထိ အခန်း (၁၁) ခန်းခွဲ၍ စာတမ်းပေါင်း (၂၉၉) စောင်ကို ဖတ်ကြားဆွေးနွေးခဲ့ကြပြီး ဂျာနယ် အတွဲ (၇) ဟူ၍ သတ်မှတ်ကာ ဘာသာရပ် အစုအလိုက် အမှတ်စဉ် (၁) မှ (၉) အထိ ဂျာနယ်ပေါင်း (၁၁) အုပ်ခွဲ၍ ပုံနှိပ်ဖြန့်ချိသွားရန် စီစဉ်ထားသည်။

မြန်မာနိုင်ငံဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့ကြီး၏ ဆယ်နှစ်ခရီးအတွင်း ၂၀၀၁ ခုနှစ်မှ ၂၀၀၉ ခုနှစ်အထိ သုတေသနစာတမ်းဖတ်ပွဲများတွင် သုတေသနစာတမ်း ပေါင်း (၁,၈၄၆) စောင် တင်သွင်းဖတ်ကြားခဲ့သည်။ အဆိုပါ စာတမ်းများကို Proceedings အဖြစ် (၂) အုပ်နှင့် ဂျာနယ်အတွဲ (၁) မှ အတွဲ (၇) အထိ ဂျာနယ် အမျိုးအစားအား ဖြင့် (၅၇) မျိုးအထိ ပုံနှိပ်ဖြန့်ချိခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့ကြီး၏ ဆယ်နှစ်ခရီးအတွင်း နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း သုတေသနစာတမ်း များကို တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် တိုးမြှင့်ဖတ်ကြားလာခဲ့ရာ ၂၀၀၅ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် ကျင်းပသော “ပဉ္စမ အကြိမ် သုတေသနစာတမ်းဖတ်ပွဲ” မှ စတင်၍ “ပညာ ရှင်များ၏ ကြိုးစားအားထုတ်မှုကို တိုးတက်မြှင့်မား လာစေရေးအတွက် ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရပ်ဆိုင်ရာ သုတေသနစာတမ်းများအနက် အကောင်းဆုံး စာတမ်းကို ရွေးချယ်ချီးမြှင့်ရန်” ဟူသော မြန်မာနိုင်ငံ ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံ ပညာရှင်အဖွဲ့၏ လုပ်ငန်းစဉ်အရ “အကောင်းဆုံးသုတေသနစာတမ်းဆု” ကို ဘာသာရပ် အလိုက် ဆုရွေးချယ်ရေး အဖွဲ့များကို ဖွဲ့စည်းပြီး အကောင်းဆုံးသုတေသန စာတမ်းဆုကို ပေးအပ်ချီးမြှင့်

အကောင်းဆုံးသုတေသနစာတမ်းဆုချီးမြှင့်ပွဲ ကျင်းပစဉ်

ခဲ့သည်။ ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် ဘာသာရပ် (၁၃) ရပ်၊ ၂၀၀၆ ခုနှစ်တွင် ဘာသာရပ် (၂၀) ရပ်၊ ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင် ဘာသာရပ် (၂၃) ရပ်၊ ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် ဘာသာရပ် (၂၃) ရပ်တို့ကို ရွေးချယ်၍ အကောင်းဆုံးသုတေသန စာတမ်း ဂုဏ်ပြုလွှာနှင့်အတူ ဆုငွေအဖြစ် ကျပ် တစ်သောင်းကို ၂၀၀၅ ခုနှစ်မှ ၂၀၀၇ ခုနှစ်အထိ လည်းကောင်း၊ ၂၀၀၈ ခုနှစ်မှ စတင်ပြီး ကျပ်နှစ်သောင်း သို့လည်းကောင်း တိုး၍ချီးမြှင့်ပေးအပ်ခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့ကြီး၏ ငါးနှစ်မြောက် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၆ ရက်နေ့တွင် မြန်မာနိုင်ငံဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံ ပညာရှင်အဖွဲ့ တံဆိပ်ပါရှိသော လွယ်အိတ်ကို ဖြန့်ချိခဲ့သည်။

ထို့အပြင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၊ စိန်ရတုခန်းမ ဆောင်၌ ၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂ ရက်နေ့တွင် Information Communication Technology (ICT) အကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အထူးဟောပြောပွဲကို လည်းကျင်းပခဲ့သည်။

၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် စိန်ရတုခန်းမဆောင်၌ အမှုဆောင် အဖွဲ့ဝင်ပါမောက္ခဒေါ်ခင်နုက “ယဉ်ကျေးလှပ မြန်မာ အက” ဟူသော အထူးခေါင်းစဉ်ဖြင့် သုတေသန စာတမ်းဖတ်ကြားခြင်းကို ဆိုဗီယက်ပြန် ဒေါ်နွဲ့နွဲ့စန်း၏ အကသရုပ်ဖော်ဖြင့် ဟောပြောကပြ ဖတ်ကြားခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့ အခြေခံ စည်းမျဉ်းများ အခန်း (၂)၊ အပိုဒ် (၃) တွင် ပါရှိသည့် ရည်ရွယ်ချက် (၅) ရပ်အနက်

မြန်မာနိုင်ငံဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့၏ဆယ်နှစ်ခရီး

- (၁) နိုင်ငံတော်ကို အကျိုးပြုမည့် သုတေသန လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန်
- (၂) နိုင်ငံတော်ကို အကျိုးပြုမည့်ဝိဇ္ဇာနှင့် သိပ္ပံပညာရှင်များ မွေးထုတ်နိုင်ရေးအတွက် စီမံဆောင်ရွက်ရန်

ဟူသော ရည်ရွယ်ချက် နှစ်ရပ်ပါရှိသည်။

ဖော်ပြပါ ရည်ရွယ်ချက်များနှင့်အညီ ပညာရှင် ပြုစုပျိုးထောင်ရေးအဖွဲ့က ချမှတ်ထားသည့် လုပ်ငန်းစဉ် (၁၄) ရပ်အနက် လုပ်ငန်းစဉ် (၄) တွင် ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံ ဘာသာ ရပ်ဆိုင်းရာ ကျမ်းများ၊ စာအုပ်များအနက်မှ အကောင်းဆုံး ကို ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံဘာသာစာပေဆု ချီးမြှင့်ရန်ပါရှိသည်။

အထက် ပါ မွန် မြတ် လေး နက် လှ သည့် ရည်ရွယ်ချက်များနှင့်အညီ မြန်မာနိုင်ငံဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာ ရှင်အဖွဲ့သည် ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနအောက်ရှိ တက္ကသိုလ် များ၌ သက်ဆိုင်ရာ သတ်မှတ်နှစ်အတွင်း ပြုစုတင်သွင်း ကြသည့် ပါရဂူကျမ်းနှင့် ယင်းကျမ်းအပေါ် အခြေခံပြုစု တင်ပြလာသည့် သုတေသနလုပ်ငန်း အစီရင်ခံစာတို့ကို ယှဉ်ပြိုင်ရွေးချယ်၍ “မြန်မာနိုင်ငံ ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင် အဖွဲ့ဆု” ကို ထိုက်ထိုက်တန်တန်ပေးအပ်ချီးမြှင့်ရန် ၂၀၀၇ ခုနှစ်မှ စတင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

၂၀၀၆ ခုနှစ်အတွင်း ပါရဂူကျမ်း တင်သွင်းခဲ့ ကြသူများအနက် ပထမအကြိမ် မြန်မာနိုင်ငံဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံ ပညာရှင်အဖွဲ့ဆု (၂၀၀၆ ခုနှစ်အတွက်) ဘာသာရပ် (၁၅) ခုမှ ပါရဂူကျမ်း (၁၂၀)ယှဉ်ပြိုင်တင်ပြခဲ့ကြသည်။ ပဏာမဆုရွေးချယ်ရေးဘာသာရပ်အဖွဲ့ (၁၅) ဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်း၍ အဖွဲ့အလိုက် အကောင်းဆုံး ပါရဂူကျမ်း (၁) စောင်စီနှင့်အတူ သုတေသနလုပ်ငန်း အစီရင်ခံစာ တို့ကို စိစစ်ရွေးချယ်ခဲ့သည်။ ထိုပဏာမဆုရွေးချယ်ရေး အဖွဲ့ က ရွေးချယ်တင်ပြလာသည့် ဘာသာရပ်ကျမ်းနှင့် အစီရင်ခံစာများအနက်မှ ဗဟိုဆုရွေးချယ်ရေး အဖွဲ့က ဝိဇ္ဇာပညာရပ်ဆုတစ်ဆု၊ သိပ္ပံပညာရပ်ဆုတစ်ဆုနှင့် လူမှုရေးပညာရပ်ဆုတစ်ဆု ပေါင်းသုံးဆုကို အပြီးသတ် ရွေးချယ်ခဲ့သည်။

၂၀၀၇ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် စိန်ရတုခန်းမ၌ ပထမအကြိမ် မြန်မာနိုင်ငံ ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့ဆုရရှိသူများအား ဆုအသီးသီးအတွက် ငွေသားကျပ် နှစ်သိန်း၊ ဆုတံဆိပ်၊ ဂုဏ်ပြုလွှာမှတ်တမ်းတို့ကို ပေးအပ်ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။

ဒုတိယအကြိမ် မြန်မာနိုင်ငံဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာ ရှင်အဖွဲ့ဆု (၂၀၀၇ ခုနှစ်အတွက်) ဘာသာရပ် (၁၂) ခုမှ ပါရဂူကျမ်း (၄၂) စောင်နှင့် သုတေသနလုပ်ငန်း အစီရင်ခံစာများ ယှဉ်ပြိုင်တင်သွင်းကြသည်။ ပဏာမဆု ရွေးချယ်ရေးဘာသာရပ်အဖွဲ့ (၁၂) ဖွဲ့က ဘာသာရပ် အလိုက် အကောင်းဆုံး ပါရဂူကျမ်းနှင့် သုတေသနလုပ်ငန်း အစီရင်ခံစာတို့ကို ရွေးချယ်ပြီး ဆုရွေးချယ်ရေးဗဟို ကော်မတီသို့ တင်ပြသည်။ ဆုရွေးချယ်ရေးဗဟိုကော်မ တီက ဝိဇ္ဇာပညာရပ်ဆု၊ သိပ္ပံပညာရပ်ဆုနှင့် လူမှုရေး ပညာရပ်ဆု သုံးဆုကို ရွေးချယ်ပြီး ၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၂၉ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်စီးပွားရေး တက္ကသိုလ် အစည်းအဝေးခန်းမ၌ ပညာရှင်ဆုရရှိသူ များအား ငွေသားကျပ် နှစ်သိန်း၊ ဆုတံဆိပ်၊ ဂုဏ်ပြုလွှာ မှတ်တမ်းတို့ကို ပေးအပ်ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။

“မြန်မာနိုင်ငံဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့ဆု” များကို ပေးအပ်ချီးမြှင့်ခဲ့ရာ ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင် ပထမအကြိမ် မြန်မာနိုင်ငံဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့ဆု (၂၀၀၆ ခုနှစ်) **“ဝိဇ္ဇာပညာရပ်ဆု”** ကို “မြန်မာနိုင်ငံရှိ ပျူကမ္ဘာ့စာ များမှ ပျူအက္ခရာသဏ္ဍာန်များနှင့် ပျူစာလုံးရေးသား ပုံစံများကို လေ့လာချက်” ကျမ်းခေါင်းစဉ်ဖြင့် ပြည် တက္ကသိုလ် မြန်မာစာဌာနမှ လက်ထောက်ကထိက ဒေါက်တာမောင်မောင်ဆွေကလည်းကောင်း၊ **“သိပ္ပံ ပညာရပ်ဆု”** ကို “Isolation, Characterization and Identification of some Bioactive Constituents and Investigation of Cholesterol Lowering Effect of Euphorbia hirta Linn. (Kywe-Kyaung-Hmin-Sae) and Oldenlandia Corymbosa Linn. (Sular-Na-Phar)” ကျမ်းခေါင်းစဉ်ဖြင့် မြိတ်တက္ကသိုလ်၊ ဓာတုဗေဒဌာနမှ လက်ထောက်ကထိက ဒေါက်တာသန္တာအောင်က လည်းကောင်း၊ **“လူမှုရေးပညာရပ်ဆု”** ကို “Developing a Bank of Extended Vocabulary Exercises for Learners of English as a Foreign Language: A Contribution to Grade Nine Students in Myanmar” ကျမ်းခေါင်းစဉ်ဖြင့် ရန်ကုန်ပညာရေးတက္ကသိုလ်၊ သင်ပြနည်းဌာနမှကထိက ဒေါက်တာစိုးသန်းက လည်းကောင်း ရရှိခဲ့ကြသည်။

၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် ဒုတိယအကြိမ် မြန်မာနိုင်ငံ ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့ဆု (၂၀၀၇ ခုနှစ်) **“ဝိဇ္ဇာပညာ**

ရပ်ဆို” ကို “Context-specific Difficulties and Challenges Encountered in a Teaching-learning Situation of Non-native Learners and Teachers of EFL/ESL in Myanmar” ကျမ်းခေါင်းစဉ်ဖြင့် မန္တလေး နိုင်ငံခြားဘာသာတက္ကသိုလ်၊ အင်္ဂလိပ်စာဌာနမှ ပါမောက္ခ/ဌာနမှူး ဒေါက်တောမောင်မောင်ဦးက လည်းကောင်း၊ “သိပ္ပံပညာရပ်ဆို” ကို “Predatory Capacity of the Stink Bug Eocanthecona Furcellata (Wolff, 1811) (Hemiptera: Pentatomidae) on Some Cotton Pests” ကျမ်းခေါင်းစဉ်ဖြင့် ထားဝယ်တက္ကသိုလ်၊ သတ္တဗေဒဌာနမှ သရုပ်ပြဒေါက်တာခင်သန်းသန်းစိုး ကလည်းကောင်း၊ လူမှုရေးပညာရပ်ဆိုကို “The Impact of Family Environment on Early Social Skills of Preschool Children in Myanmar” ကျမ်းခေါင်းစဉ်ဖြင့် ရန်ကုန်ပညာရေးတက္ကသိုလ်၊ ပညာရေးစိတ်ပညာဌာနမှ လက်ထောက်ကထိက ဒေါက်တာနိုင်နိုင်မော် ကလည်းကောင်း ရရှိခဲ့ကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့ကြီး၏ “ဆယ်နှစ်မြောက် အထိမ်းအမှတ်” အဖြစ် “ပညာရပ်ဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲ” (Academic Forum) များကို အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း ကျင်းပခဲ့သည်။

(က) ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၄ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်စီးပွားရေးတက္ကသိုလ်၊ လှိုင်တက္ကသိုလ်နယ်မြေရှိ Myanmar India Entrepreneurship Development Centre ၌ စီးပွားရေး ပညာရပ်ဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲ (၁/၂၀၀၉) ကို “Promoting Entrepreneurship Development” ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ကျင်းပဆွေးနွေးခဲ့သည်။

(ခ) ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၈ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ National Centre for English Language ၌ ဘာသာစကားပညာရပ်ဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲ (၂/၂၀၀၉) ကို “Language for Survival, Sustainability, and Success” ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ကျင်းပဆွေးနွေးခဲ့သည်။

(ဂ) ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၅ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ဝိဇ္ဇာခန်းမ၌ “ဝိဇ္ဇာပညာရပ်ဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲ” (၃/၂၀၀၉) ကို “Teaching, Learning and Research for a Better Tomorrow” ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ကျင်းပဆွေးနွေးခဲ့သည်။

(ဃ) ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၇ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ဝိဇ္ဇာခန်းမ၌ “သိပ္ပံပညာရပ်ဆိုင်ရာ

ဆွေးနွေးပွဲ” (၄/၂၀၀၉) ကို “Teaching, Learning and Research for a Better Tomorrow” ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ကျင်းပဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။

(င) ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၈ ရက်တွင် မန္တလေးဘွဲ့နှင့်သဘင်ခန်းမ၌ “ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံ ပညာရပ်ဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲ” (၅/၂၀၀၉) ကို “Teaching, Learning and Research for a Better Tomorrow” ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ကျင်းပဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။

၁၉၉၉ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့ကြီးကို စတင်ဖွဲ့စည်းစဉ်က လက်ရှိတာဝန်ထမ်းဆောင်ဆဲပညာရှင် ၄၄၉ ဦး၊ အငြိမ်းစား ပညာရှင် ၂၆၈ ဦး စုစုပေါင်း ၇၁၇ ဦးရှိသည်။ ဆယ်နှစ်ခရီးဖြစ်သော ၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် ရှိနေသောပညာရှင်ဦးရေမှာ လက်ရှိတာဝန်ထမ်းဆောင်ဆဲပညာရှင် ၈၆ ဦး၊ အငြိမ်းစား ပညာရှင် ၅၄၂ ဦး၊ ဆယ်နှစ်အတွင်း ကွယ်လွန်သွားသည့် ပညာရှင် ၈၉ ဦး စုစုပေါင်း ၇၁၇ ဦး ရှိသည်။

မြန်မာနိုင်ငံဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့ကြီး၏ ဆယ်နှစ်တာခရီးတွင် လက်ရှိတာဝန်ထမ်းဆောင်ရာမှ အငြိမ်းစားယူသွားကြသူများ ရှိလာသဖြင့် အငြိမ်းစား ပညာရှင်ဦးရေ တိုးလာပြီး တာဝန်ထမ်းဆောင်ဆဲပညာရှင် ဦးရေ လျော့နည်းသွားသည်။ ထို့ပြင် အဆိုပါ ဆယ်နှစ်ကာလအတွင်း ကွယ်လွန်သွားသည့် ပညာရှင်အဖွဲ့ဝင် ဦးရေသည်လည်း (၈၉) ဦးရှိသည်။

၁၉၉၉ ခုနှစ်တွင် စတင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် မြန်မာနိုင်ငံ ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့ကြီးသည် ၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် သက်တမ်း ၁၀ နှစ်သို့ပင် ရောက်ရှိလာပြီဖြစ်သည်။ ပညာရှင်အဖွဲ့ကြီး၏ ရည်ရွယ်ချက် (၅) ရပ် ပေါက်မြောက်အောင်မြင်စေရေးအတွက် “ပညာစွမ်းအား ပြည့်စွမ်းအား” ဟူသော အဖွဲ့ကြီး၏ မူလဆောင်ပုဒ်နှင့်အညီ မိမိတို့သည် ဝိဇ္ဇာပညာရှင်၊ သိပ္ပံပညာရှင်၊ လူမှုရေးပညာရှင်များ ဖြစ်ကြသည့်အလျောက် မိမိတို့သည် တတ်သိကျွမ်းကျင် လိမ္မာကြသည့် ပညာစွမ်းအားဖြင့် မိမိနိုင်ငံ၊ လူမျိုး၊ ဘာသာ၊ သာသနာနှင့် ပညာအကျိုးကို တစိုက်မတ်မတ် ထိရောက်ထက်မြက်စွာ သယ်ပိုးနိုင်ကြသည့် ပြည့်စွမ်းအားတစ်ရပ်အဖြစ် မားမားမတ်မတ် ရပ်တည်လျက် မိမိတို့ကျရာကဏ္ဍမှ ကျရာတာဝန်ကို စွမ်းစွမ်းတမံ ပါဝင်ကြိုးပမ်း ဆက်လက်တက်လှမ်း၍ ညီညာဖြူ ထမ်းရွက်သွားကြမည် ဖြစ်ပါသတည်း။

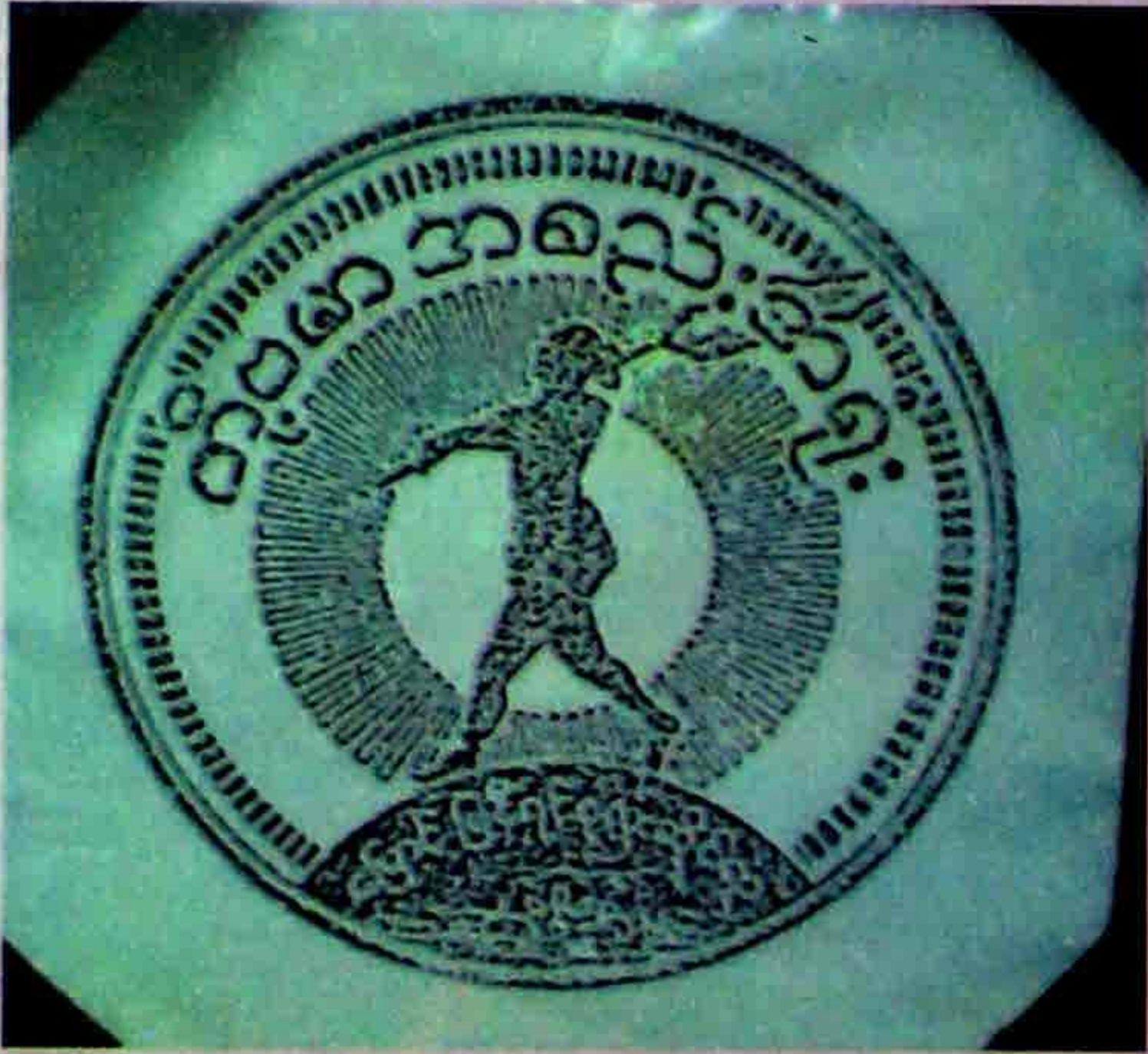
ဦးသန်းဦး

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားမှတ်တမ်းများမော်ကွန်းတိုက်

ဒေါက်တာအောင်မျိုး

မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းနှစ်ချုပ် (၂၀၁၀) အထူးဆောင်းပါး

ဒေါက်တာအောင်ပျိုး

ဧရာဝတီတိုင်း ဟင်္သာတမြို့နယ်၊ နတ်မော်ရွာတွင် ဦးကျော်သောင်း၊ ဒေါ်လှချိုတို့က ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့တွင် မွေးဖွားသည်။ ၁၉၆၄ ခုနှစ်မှ ၁၉၇၂ ခုနှစ်အတွင်း နတ်မော်ရွာ၌ သူငယ်တန်း မှ အဋ္ဌမတန်းအထိလည်းကောင်း၊ ၁၉၇၃ ခုနှစ်မှ ၁၉၇၅ ခုနှစ်အထိ ဟင်္သာတမြို့ အမှတ် (၃) အစိုးရ အထက်တန်းကျောင်း၌ နဝမတန်းမှ ဒသမတန်းအထိ လည်းကောင်း၊ ၁၉၇၆ ခုနှစ်တွင် ပုသိမ်ဒီဂရီကောလိပ်၌ သမိုင်းအဓိကဘာသာဖြင့် ပထမနှစ်သင်တန်းကိုလည်းကောင်း၊ ၁၉၇၆ ခုနှစ်မှ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်အထိ မန္တလေး ဝိဇ္ဇာနှင့် သိပ္ပံတက္ကသိုလ်၌ ပထမနှစ်မှ မဟာဝိဇ္ဇာအပိုင်း (က)အထိ လည်းကောင်းအောင်မြင်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်တွင် မိုလ်သင်တန်းအပတ်စဉ် (၆၁) သို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် မန္တလေးဝိဇ္ဇာနှင့် သိပ္ပံတက္ကသိုလ်မှမဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့ကို ရရှိခဲ့သည်။ ၂၀၀၂ ခုနှစ်တွင် မန္တလေးတက္ကသိုလ်မှ မဟာ သုတေသန ဘွဲ့ကိုရရှိသည်။ ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင် Police Administration in Myanmar (1886-1945) ကျမ်းခေါင်းစဉ်ဖြင့် ပါရဂူဘွဲ့ကို ရရှိခဲ့သည်။ ယခုအခါတွင် အမျိုးသားမှတ်တမ်းများမော်ကွန်းတိုက်ဦးစီးဌာန၌ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်လျက်ရှိသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသားမှတ်တမ်းများမော်ကွန်းတိုက်

အစဉ်အလာအားဖြင့် သမိုင်းသုတေသီတို့အဖို့ ရည်ညွှန်းကိုးကားလိုသည့် သမိုင်းဆိုင်ရာ အချက်အလက် မှတ်တမ်းမှတ်ရာများနှင့်ပတ်သက်လာလျှင် မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားမှတ်တမ်းများ မော်ကွန်းတိုက် သို့ သွားရောက်ရှာဖွေကြရသည်။ ယနေ့အချိန်အခါတွင် အမျိုးသားမှတ်တမ်းများ မော်ကွန်းတိုက်သည် သမိုင်းသုတေသီများစွာတို့နှင့် ပို၍စည်ကားသောနေရာတစ်နေရာဖြစ်နေချေပြီ။ ပညာစေတီဖြစ်သည်နှင့် လျော်ညီစွာ သမိုင်းသုတေသီတို့သာမက စာတမ်းတင်မည့်သူများ၊ ဘွဲ့လွန်သင်တန်းတက်ရောက်မည့် သူများ၊ ပါရဂူဘွဲ့ယူမည့်သူများအဖို့ မော်ကွန်းတိုက်ဟူသည်မှာ မိမိအမြဲတမ်းနေထိုင်သည့်အိမ်ကဲ့သို့ ဖြစ်နေလေပြီ။ ထိုမျှမက နိုင်ငံခြားသားပညာရှင်များသည်ပင် မြန်မာနိုင်ငံရောက်လျှင် မော်ကွန်းတိုက်သို့ ရောက်လာစမြဲဖြစ်သည်။ အချို့နိုင်ငံခြားသားပညာရှင်များဆိုလျှင် မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသား မှတ်တမ်းများ မော်ကွန်းတိုက်သို့ သွားရောက်လေ့လာရန်သက်သက်ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံသို့ရောက်ရှိလာကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသားမှတ်တမ်းများ မော်ကွန်းတိုက်အကြောင်းမတင်ပြမီ ရှေးဦးစွာ “မော်ကွန်း” ဟူသည်ကို အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် ရှင်းလင်းတင်ပြရသော် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန မြန်မာစာအဖွဲ့မှ ထုတ်ဝေသည့် မြန်မာအဘိဓာန် တွင် “မော်ကွန်း” ဟူသော ဝေါဟာရကို နောင်ကာလ ကြာရှည်စွာ အမှတ်တရ ဖြစ်စေရန်မှတ်တမ်းတင်ရေး ဖွဲ့သည့်စာ၊ ကာလကြာရှည်တည်တံ့အောင် ရေးထိုးထား သောစာ၊ ထိန်းသိမ်း ထားသောမှတ်တမ်းဟူ၍ အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုထားသည်။ ခေတ်အဆက်ဆက် အစိုးရ အုပ်ချုပ်ရေးဌာနများ၊ အဖွဲ့အစည်းများ၊ ထင်ရှားသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များထံမှ စုဆောင်းရရှိသော သမိုင်းဆိုင်ရာ မှတ်တမ်းများကို စနစ်တကျ သိမ်းဆည်းထားရာဌာန ကြီးဖြစ်ခြင်းကြောင့် အမျိုးသားမှတ်တမ်းများ မော်ကွန်း တိုက်ဟု ခေါ်တွင်ခြင်းဖြစ်သည်။

မှတ်တမ်းဟူသည် သမိုင်းဝင်ဓာတ်ပုံများ၊ ပုံနှိပ် စာများ၊ လက်ရေးစာများ၊ လက်နှိပ်စက်ဖြင့်ရိုက် ထားသောစာများ စသည်ဖြင့် များစွာပါဝင်သည်။ အထူး သဖြင့် ပုံနှိပ်ထားခြင်းမရှိသေးသော အစိုးရအုပ်ချုပ်ရေး မှတ်တမ်းများ၊ အစီရင်ခံစာများ၊ နိုင်ငံတကာနှင့် ချုပ်ဆို သော စာချုပ်စာတမ်းများ၊ သံတမန်ဆက်ဆံရေးပေးစာ ပြန်စာများ၊ အစည်းအဝေးဆုံးဖြတ်ချက်မူရင်းများ

စသည်တို့ကို သိမ်းဆည်းထားရာ ဌာနလည်းဖြစ်သည်။ အချုပ်ဆိုရလျှင် အမျိုးသားမှတ်တမ်းများ မော်ကွန်း တိုက်သည် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အတွင်း ခေတ်အဆက်ဆက်တို့မှ သမိုင်းအထောက်အထား ဖြစ်စေနိုင်သည့် မှတ်တမ်းမှန်သမျှကို သိမ်းဆည်းသိုမှီး ထားရာ ဌာနကြီးပင်ဖြစ်သည်။ စာရွက်စာတမ်းတို့ သာမက စက်ကိရိယာဖြင့်ဖြစ်စေ၊ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဖြင့် ဖြစ်စေ၊ အခြားနည်းဖြင့်ဖြစ်စေ မှတ်တမ်းတင်ထားသည့် အက္ခရာ၊ အသံ၊ ရုပ်သံ မှတ်တမ်းအားလုံးတို့သည် သမိုင်းမှတ်တမ်းအမျိုးအစားတွင် ပါဝင်သဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အမျိုးသားသမိုင်းအတွက် မြင်နိုင်၊ ကြားနိုင်သော သမိုင်းအထောက်အထားမှန်သမျှကို ရနိုင်သလောက်ရရှိအောင် စဉ်ဆက်မပြတ် ကြိုးပမ်း ရှာဖွေစုဆောင်းနေသော ဌာနကြီးလည်း ဖြစ်သည်။

ယင်းသို့ သမိုင်းမှတ်တမ်းမော်ကွန်းများကို တစ်စုတစ်စည်းတည်း စနစ်တကျထိန်းသိမ်းထားရှိပြီး ယင်းတို့ကို အစိုးရအဖွဲ့ကဖြစ်စေ၊ ဝန်ကြီးဌာနများမှ ဖြစ်စေ၊ သုတေသီတို့ကဖြစ်စေ အုပ်ချုပ်ရေး၊ နိုင်ငံ တကာဆက်ဆံရေးနှင့် နိုင်ငံသမိုင်းသုတေသနအတွက် ကြည့်ရှုလေ့လာလိုပါက အလွယ်တကူရရှိနိုင်ရန် အကူအညီပေးလျက်ရှိသည်။ ထိုသို့ဖြည့်ဆည်းကူညီ ပေးရသောလုပ်ငန်းကို မော်ကွန်းလုပ်ငန်းဟုခေါ်ဆိုပြီး

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားမှတ်တမ်းများမော်ကွန်းတိုက်

အမျိုးသားရေးအတွက် ထိုလုပ်ငန်းကိုလုပ်ကိုင်နေသော ဌာနကြီးကို အမျိုးသားမှတ်တမ်းများမော်ကွန်းတိုက်ဟု ခေါ်ဆိုသည်။

နိုင်ငံတကာမော်ကွန်းတိုက်များနှင့် ပတ်သက်၍ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၌ ၁၉၃၄ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ထုတ်ပြန်သော အက်ဥပဒေအရ အမျိုးသားမော်ကွန်းတိုက် တည်ထောင်ခဲ့သည်။ ၁၉ ရာစုတစ်ခုလုံး အမျိုးသားမှတ်တမ်းများကို ကောင်းစွာ ထိန်းသိမ်းရန် ရှေးရှု၍ အစိုးရအား တင်ပြကြိုးပမ်းမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြသော်လည်း အရာမထင်ခဲ့ပေ။ ၁၈၇၇ ခုနှစ်တွင် မီးလောင်သောအခါမှ အမျိုးသားမှတ်တမ်းများကို ထိန်းသိမ်းထားရှိရန် သမ္မတဟေးစ် (Rutherford B. Hayes) က ကော်မရှင်တစ်ရပ် ဖွဲ့စည်းအားပေးခဲ့သည်။ ၁၈၈၄ ခုနှစ်က ဖွဲ့စည်းခဲ့သော အမေရိကန်နိုင်ငံ သမိုင်းအသင်းကြီးက အမျိုးသားမော်ကွန်းတိုက် တည်ထောင်ရန် လှုံ့ဆော်ခဲ့သည်။ ၁၉၁၀ ပြည့်နှစ်တွင်အသင်း ကြီးက ကွန်ဂရက်သို့ အစိုးရမှတ်တမ်းများ စုစည်းရာ၊ စနစ်ကျစွာ ဂရုစိုက်ရာ၊ ထိန်းသိမ်းရာ အမျိုးသားမော်ကွန်းထိန်းသိမ်းရေးဌာနတည်ထောင်ရန် ပန်ကြားလာသည်။ ၁၉၁၃ ခုနှစ်တွင် တည်ထောင်ရန် အမိန့်ချမှတ်ပေးခဲ့သော်လည်း ၁၉၃၃ ခုနှစ်မှ စတင်တည်ဆောက်ခဲ့သည်။

ဗြိတိန်နိုင်ငံ၌ ၁၈၃၈ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၄ ရက်နေ့တွင် ဗဟိုမော်ကွန်းတိုက်တစ်ခု ဖွင့်လှစ်တည်ထောင် ပြီးပြည်သူ့မှတ်တမ်းရုံးဟု ခေါ်သည်။ ဗြိတိန်နိုင်ငံရှိ အမျိုးသားမော်ကွန်းတိုက် (ပြည်သူ့ မှတ်တမ်းရုံး) သည် သီးခြားဌာနအဖြစ် ရပ်တည်ပြီး ဝန်ကြီးဌာနအောက်တွင် မဟုတ်ချေ။ ထို့ပြင် ဒေသဆိုင်ရာ၊ ပုဂ္ဂလိကဆိုင်ရာ မှတ်တမ်းများကို မထိန်းသိမ်းဘဲ ဗဟိုအစိုးရမှတ်တမ်းများကိုသာ ထိန်းသိမ်းသည်။

ပြင်သစ်နိုင်ငံသည် ပြင်သစ်အရေးတော်ပုံပေါ်ပေါက်သောနှစ်မှာပင် အမျိုးသားလွှတ်တော်သည် ပါရီမြို့၌ မော်ကွန်းတိုက် တစ်ခု တည်ထောင်၍ လွှတ်တော်ကပြုလုပ်ပြဋ္ဌာန်းသော ဥပဒေများ၊ ထိန်းသိမ်းရန်နှင့် ခင်းကျင်းပြသရန် လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ ၁၇၉၀ ပြည့်နှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ထုတ်ပြန်သော

တို့ဗမာအစည်းအရုံးတံဆိပ်

အမိန့်အရ ထိုမော်ကွန်းတိုက်ကို အမျိုးသားမော်ကွန်းတိုက်ဟု ခေါ်တွင်စေကာ ပြင်သစ်နိုင်ငံမှတ်တမ်းများကို ထိန်းသိမ်းစေခဲ့သည်။ ဤကဲ့သို့ မော်ကွန်းတိုက် တည်ထောင်ခြင်းအားဖြင့် အမျိုးသားမော်ကွန်းများ ထိန်းချုပ်ရေးလုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း၊ မော်ကွန်းများကို ပြည်သူတို့ ကြည့်ရှုအသုံးချခွင့်များ ရရှိခြင်းနှင့် အတိတ်ကာလမှ အဖိုးတန်သော အထောက်အထားများကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်နိုင်ခြင်း စသည့် အကျိုးကျေးဇူးများ ရရှိခဲ့သည်။

မလေးရှားနိုင်ငံ အမျိုးသားမော်ကွန်းတိုက်ကို Jalan Ampang, Kuala Lumpur မြို့၌ ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့တွင် စတင်တည်ထောင်ခဲ့သည်။ မော်ကွန်းတိုက်၏ အဓိကတာဝန်မှာ အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာနှင့် သမိုင်းဆိုင်ရာ တန်ဖိုးရှိသော မှတ်တမ်းများကို ရယူစုဆောင်းခြင်းနှင့် မပြတ်ထိန်းသိမ်းရန်ဖြစ်သည်။ ရယူစုဆောင်းရာတွင် နိုင်ငံတစ်ခုလုံးမှာရှိသည့် အစိုးရဌာနများအားလုံးက ဖန်တီးလိုက်သော မှတ်တမ်းများကို ရယူစုဆောင်းခြင်းဖြစ်သည်။ အဓိက ရည်မှန်းချက်မှာ အမျိုးသားရေး အမွေအနှစ်များကို ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန် ဖြစ်သည်။

တရုတ်နိုင်ငံ၌ ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်ကုန်အထိ အစိုးရသည် မော်ကွန်းဆိုင်ရာ အထောက်အထားများကို

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားမှတ်တမ်းများမော်ကွန်းတိုက်

ရယူစုဆောင်းခြင်းနှင့် ထိန်းသိမ်းခြင်း အထူးသဖြင့် မော်ကွန်းတိုက် ဖွင့်လှစ်နိုင်ရန်အတွက် အထူးအလေးပေး ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁၆ ရက်နေ့တွင် တစ်မျိုးသားလုံးဆိုင်ရာ မော်ကွန်းလုပ်ငန်းများကို အင်အားဖြည့်တင်းရေးအတွက် State Council ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အရ ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့သည်။ ၁၉၅၈ ခုနှစ်တွင် State Archives Bureau မှ မော်ကွန်းတိုက် ဖွင့်လှစ်ရန် သဘောတူ လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သည်။ အဓိကလုပ်ဆောင်ရမည့် ရည်ရွယ်ချက်မှာ ထိန်းသိမ်းထားသော မော်ကွန်းများကို စက်မှုနှင့်စိုက်ပျိုးရေးဌာနများမှ သုတေသီများ၊ သိပ္ပံဆိုင်ရာသုတေသီများ၊ အစိုးရအမှုထမ်းများ၊ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများ ဖတ်ရှုလေ့လာနိုင်ရန် ရည်ရွယ်သည်။ တစ်ဦးတစ်ယောက်ချင်း အနေနှင့်လည်း ခွင့်ပြုထားသော မော်ကွန်းများကို ၎င်းတို့၏သက်ဆိုင်ရာဌာနများမှ ထောက်ခံစာနှင့်တကွ ဖတ်ရှုလေ့လာခွင့်ပြုသည်။ ယခုအခါတွင် မော်ကွန်းအထောက်အထားများကို မျိုးစုံသော တရုတ်မော်ကွန်းတိုက်များ၌ သိမ်းဆည်းထားပြီး ဖြစ်သည်။ ၎င်းအထောက်အထားများ စတင်ဖန်တီးပြီးသည့်အချိန်မှ နှစ်ပေါင်း ၃၀ ကြာပြီးသော မော်ကွန်းများကို အမျိုးသားရေးဆိုင်ရာ စိတ်ဝင်စားသူများ၊ အထူးအခွင့်အရေးရရှိသော အဖွဲ့အစည်း (သို့) ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်း၊ လူထုလူတန်းစားအသီးသီးအတွက် ဖတ်ရှုနိုင်ရန် ခွင့်ပြုထားသည်။

ဩစတြေးလျနိုင်ငံ၌ မော်ကွန်းအက်ဥပဒေအရ ၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် စတင်တည်ထောင်ခဲ့သည်။ အစိုးရဌာနအသီးသီးမှ ဖန်တီးထုတ်လုပ်လိုက်သော မော်ကွန်းဆိုင်ရာ အရင်းအမြစ်များဖြစ်သော ဓနသဟာယ နိုင်ငံများရှိ မှတ်တမ်းများကို အဓိကထား၍ ထိန်းသိမ်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ မော်ကွန်းတိုက်၏တာဝန်မှာ ဓနသဟာယနိုင်ငံများရှိ မှတ်တမ်းများ စီမံခန့်ခွဲရေးလုပ်ငန်းကို ဦးဆောင်၍ ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် နှစ် ၃၀ ကျော်သော မော်ကွန်းများကို ရရှိနိုင်ရေး ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ရန်နှင့် ၎င်းအရင်းအမြစ်များကို အများပြည်သူ အသုံးပြုနိုင်စေရန် လှုံ့ဆော်ပေးခြင်းနှင့် အသုံး

ပြုရာတွင် လွယ်ကူစေရန်အတွက် ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

အမျိုးသားမှတ်တမ်းနှင့်မော်ကွန်း ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့အနေဖြင့် အမျိုးသားမှတ်တမ်းနှင့် မော်ကွန်းများကို တစ်စုတစ်စည်းတည်း လုံခြုံစွာ မပျက်မစီးထိန်းသိမ်းထားနိုင်ရန်အတွက် ဥပဒေအရ လမ်းညွှန်ခြင်း၊ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်းပြုရန် အမျိုးသားမှတ်တမ်းနှင့်မော်ကွန်းကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့ကို (၂၇-၈-၉၁) ရက်စွဲပါအစိုးရအဖွဲ့၏ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် (၁၄/၉၁) ကို ထုတ်ပြန်လျက် အဖွဲ့ဝင် ၁၁ ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ၎င်းတို့မှာ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ အမျိုးသားမှတ်တမ်း များမော်ကွန်းတိုက်ဦးစီးဌာနက ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ပါဝင်၍ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ ကောင်စစ်ရေးရာ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဥပဒေစာချုပ်များနှင့် သုတေသနဦးစီးဌာန၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ ရှေ့နေချုပ်ရုံး၊ ပါမောက္ခ၊ သမိုင်းဌာန၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ စာကြည့်တိုက်မှူး၊ တက္ကသိုလ်များဗဟိုစာကြည့်တိုက်၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ မှတ်တမ်းနှင့်မော်ကွန်းပညာရှင်၊ အငြိမ်းစားညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် အမျိုးသားမှတ်တမ်းများ မော်ကွန်းတိုက်ဦးစီးဌာန၊ အုပ်ချုပ်ရေးပညာရှင်၊ အငြိမ်းစားညွှန်ကြားရေးမှူး၊ အကြံပေးအရာရှိ၊ သိပ္ပံပညာရှင်၊ အငြိမ်းစားညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် မြန်မာ့သိပ္ပံနှင့်သုတေသနဦးစီးဌာန၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး အမျိုးသားမှတ်တမ်းများမော်ကွန်းတိုက် ဦးစီးဌာနတို့ ဖြစ်ကြသည်။

မြန်မာစာပေသမိုင်းတွင် ရှေးက မော်ကွန်းစာပေဟူ၍ ရှိခဲ့ဖူးသည်။ လေးလုံးစပ် ကဗျာစာပေတစ်မျိုးဖြစ်၍ ထူးခြားအောင်မြင်သော သမိုင်းဝင်အဖြစ်အပျက်မှတ်တမ်းများကို ကဗျာ၊ စကားပြေတို့ဖြင့် ခမ်းနားထည်ဝါစွာ ဖွဲ့သီရေးမှတ်ထားသော စာမျိုးဖြစ်သည်။ ကန်တော်အကြောင်း၊ စေတီပုတိုးများအကြောင်း၊ စစ်အောင်ပွဲများအကြောင်း၊ ဆင်တော်အကြောင်း၊ နန်းတော်များအကြောင်း၊ လှေတော်များအကြောင်း စသည်ဖြင့် မင်းတို့တည်ဆောက် ပြုပြင်အောင်မြင်ခဲ့

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားမှတ်တမ်းများမော်ကွန်းတိုက်

မြန်မာပြည်ကိုအုပ်ချုပ်စီရင်တော်မူရသောအရေးတော်ပိုင် မဟာဝန်ရှင်တော်မင်းကြီးတံဆိပ်

သည်များကို နောင်လာနောက်သားတို့ သိမှတ်စရာ အဖြစ် မှတ်တမ်းတင်ထားခဲ့သော စာများဖြစ်သည်။

ပုဂံခေတ်က ကျောက်စာများတွင် အလှူရှင်တို့ သည် မိမိတို့လှူသော သက်ရှိသက်မဲ့ပစ္စည်းစာရင်းကို ခိုင်ခံ့ထင်ရှားအောင် ကျောက်ထက်၌ ရေးမှတ်ထား ခြင်းကို အမူကွန်းတင်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မော်ကွန်းထိုးသည်ဟူ၍လည်းကောင်း ခေါ်ဆိုခဲ့ကြ သည်။ ပုဂံမြို့ လေးထောင့်ကန်အရပ် မင်းဝိုင်းကျောက်စာ အရှေ့မျက်နှာ၌ မိဖုရားဖွားစောသည် ကျောင်း၊ ဥယျာဉ်၊ ဆိတ်၊ နွား၊ ကျွန်ယောက်ျား၊ မိန်းမများကို ဘုရားအား လှူဒါန်းသောစာရင်းကို အမူကွန်းတင်ကြောင်း ဖော်ပြ ခဲ့သည်။

မြန်မာမင်းများလက်ထက်က ဒေသဆိုင်ရာ ရိုးရာအုပ်ချုပ်ရေး မှတ်တမ်းများရှိခဲ့သည်။ သာလွန်မင်း (၁၆၂၉-၁၆၄၈)နှင့် ဗဒုံမင်း(၁၇၈၂-၁၈၁၉)တို့ လက် ထက်တွင် ကောက်ခံခဲ့သောစစ်တမ်းကို အသိများခဲ့ကြ သည်။ ဗဒုံမင်းလက်ထက်က ၁၁၄၅(၁၇၈၃)ခုနှစ်တွင် တစ်ကြိမ်၊ ၁၁၆၄(၁၈၀၂)ခုနှစ်တွင် တစ်ကြိမ် စစ်တမ်း များ ကောက်ခံခဲ့သည်။ ထိုစစ်တမ်းများတွင် ရိုးရာအကြီး အကဲများရာထူးဆက်ခံခဲ့ကြပုံ၊ ၎င်းတို့ မျိုးရိုး၊ အုပ်ချုပ် ရာ နယ်ပယ်အကျယ်အဝန်း၊ ကောက်ရိုး၊ စားရိုး၊ စီရင်ရိုး များကို ဖော်ပြသည့် အစစ်ခံချက်များကို ဖော်ပြရပြီး ထိုစစ်တမ်းများကို ဗဟိုမင်းဧကရာဇ် အစိုးရသို့ တင်ဆက်ပေးကြရသည်။ ယင်းတို့ကို စစ်တမ်းဟုခေါ်

ဆိုပြီး နေပြည်တော် နန်းတွင်းရွှေတိုက်တော်၌ သိမ်း ဆည်းထားရသည်။ ထိုရွှေတိုက်သည် ခေတ်ဝေါဟာရ ဖြင့်ဆိုလျှင် ရှေးမြန်မာမင်းများလက်ထက်က မော်ကွန်း တိုက်ပင်ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် လွတ်လပ်ရေး ရခဲ့သည်။ လွတ်လပ်ရေးရဦးစက မော်ကွန်းတိုက်ကို ဆောလျင်စွာထူထောင်ရန် ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း မရှိခဲ့ပေ။ မော်ကွန်းတိုက်၏ အရေးပါပုံကို အစိုးရသည် ၁၉၅၅ ခုနှစ်တွင် သဘောပေါက်စ ပြုလာခဲ့သော်လည်း လက်တွေ့အကောင်အထည် မဖော်နိုင်ခဲ့ပေ။

တော်လှန်ရေးကောင်စီအစိုးရ လက်ထက် ၁၉၇၂ ခုနှစ်တွင် အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်သစ်ဖော်ထုတ်ရန် မော်ကွန်းတိုက်ဦးစီးဌာနကို စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန် ကြီးဌာနအောက်တွင် ဝန်ထမ်း ၃၄ ဦးဖြင့် စတင်ဖွဲ့စည်း ခဲ့သည်။ ၁၉၇၂-၁၉၇၃ ခုနှစ်တွင် ဝန်ထမ်းအင်အား ၇၁ ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခဲ့ပြီး ၁၉၇၃-၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် ဝန်ထမ်း ၁၁၄ ဦးအထိ တိုးချဲ့လာနိုင် ခဲ့သည်။

အမျိုးသားမော်ကွန်းတိုက်သည် နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့၏ အမိန့်ကြော်ငြာ စာအမှတ် ၁၂/၉၃ အရ ယခုအခါ အမျိုးသားစီမံကိန်း နှင့်စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဝန်ကြီးဌာန လက်အောက် တွင် တည်ရှိသည်။ အမျိုးသားမှတ်တမ်းများမော်ကွန်း တိုက်ဦးစီးဌာနကို ၁၉၇၃ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လတွင် အမှတ် ၁၄၄၊ ပြည်ထောင်စုရိပ်သာလမ်း၊ ဒဂုံမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်၌ ဖွင့်လှစ်ထားရှိခဲ့သည်။ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများပြား လာသည့်အတွက် ဌာန၏ ဖွဲ့စည်းပုံကို ပြင်ဆင်တင်ပြခဲ့ရာ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ မတ်လ ၆ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ အစည်းအဝေး အမှတ်စဉ်(၁၀/၉၇)အရ အဆင့် ၂ ဦးစီးဌာနအဖြစ် ဖွဲ့စည်းခွင့်ရရှိခဲ့သည်။ ဝန်ထမ်းအင်အားကိုလည်း ၁၁၄ ဦးမှ ၂၂၉ ဦးအထိ တိုးချဲ့ခန့်ထားခဲ့သည်။ ထိုစာရင်းတွင် အရာထမ်း ၃၃ ဦးနှင့် အမှုထမ်း ၁၉၆ ဦးပါဝင်သည်။ ဖွဲ့စည်းပုံမှာ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ဒုညွှန်မှူး (မှတ်တမ်း)၊ ဒုညွှန်မှူး (မော်ကွန်း)၊ ဒုညွှန်မှူး (စီမံ)၊ ဒုညွှန်မှူး (စက်မှု)၊ ဒုညွှန်မှူး (မန္တလေး-ခွဲ)၊ လ/ထညွှန်မှူး (မှတ်တမ်း)၊ လ/ထညွှန်မှူး (မော်ကွန်း)၊

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားမှတ်တမ်းများမော်ကွန်းတိုက်

လ/ထညွန်မှူး (စီမံ)၊ လ/ထညွန်မှူး (စက်မှု) စသဖြင့် အဆင့်ဆင့်ဖွဲ့စည်းထားသည်။

အမျိုးသားမှတ်တမ်းများမော်ကွန်းတိုက်၌ အရေးပါသောဌာနခွဲကြီး(၅)ခုနှင့်ပြည်သူများတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ ထိုဌာနခွဲကြီး (၅) ခုမှာ မှတ်တမ်းဌာနခွဲ၊ မော်ကွန်းဌာနခွဲ၊ စီမံခန့်ခွဲမှုဌာနခွဲ၊ စက်မှုဌာနခွဲနှင့် မန္တလေးဌာနခွဲ တို့ဖြစ်သည်။

မှတ်တမ်းဌာနခွဲသည် မှတ်တမ်းများရယူစုဆောင်းသည့်လုပ်ငန်းကို အဓိကထားဆောင်ရွက်သည်။ မှတ်တမ်းစီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းများကို အဆင့်ဆင့်ဆောင်ရွက်ရသည်။ အစိုးရဌာနများ၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လူပုဂ္ဂိုလ်များထံမှ မှတ်တမ်းများကို သွားရောက်လွှဲပြောင်း လက်ခံရယူရသည်။ မှတ်တမ်းဟူသည် စာတွဲများသာမက စာချုပ်စာတမ်းများ၊ စာချွန်လွှာများ၊ အမိန့်ကြော်ငြာစာများ၊ ပေများနှင့် စက္ကူမဟုတ်သော မှတ်တမ်းများဖြစ်သည့် ကက်ဆက်ခွေ၊ စီဒီပြား၊ ဒစ်စကက်ပြား၊ ဗီဒီယိုခွေ၊ မိုက်ကရိုဖလင်၊ မိုက်ကရိုချစ်ချ်၊ ရုပ်ရှင် ဖလင်ခွေ၊ အသံသွင်းကြိုးခွေ စသည်တို့ပါဝင်သည်။

မှတ်တမ်းဌာနခွဲသည် မှတ်တမ်းများ ရှာဖွေစုဆောင်းပေးရုံသာမက ပြည်တွင်းပြည်ပ သုတေသီပညာရှင်များနှင့် ဌာနဆိုင်ရာတို့ အလွယ်တကူလေ့လာနိုင်ရန် ကူညီပေးသည့်အပြင် စာရှာခန်း(Reference Room) လည်း စီစဉ်ပေးထားသည်။ သုတေသီတို့သည် စာရှာ အထောက်အကူများ (Finding Aids) ဖြစ်သော e-Library Software တို့ကို အသုံးပြုလျက် ကွန်ပျူတာပေါ်တွင် အချက်အလက်များကို ရှာဖွေဖတ်ရှုနိုင်ရန် စီစဉ်ထားသည်။

မော်ကွန်းဌာနခွဲ သည် မော်ကွန်းစီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းများကို တာဝန်ယူရသည်။ မှတ်တမ်းဌာနခွဲမှ လွှဲပြောင်းယူထားသောမှတ်တမ်းများကို အကဲဖြတ်စံများဖြင့် အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ရသည်။ ဖတ်ရန်ခက်ခဲသော ရှေးဟောင်းလက်ရေးမူများကို ကူးရေးခြင်းလုပ်ငန်း၊ ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပြည်တွင်းပြည်ပပညာရှင်သုတေသီများ လာရောက်လေ့လာသောအခါ လိုအပ်သောစာတွဲများကို ထုတ်ပေးခြင်း၊ ပြန်လည်သိမ်းဆည်းခြင်းတို့ကိုဆောင်ရွက်ပေးရသည်။

မော်ကွန်းတိုက်သို့လွှဲပြောင်းပေးသော မှတ်တမ်းများထဲမှ အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာနှင့် သမိုင်းတန်ဖိုးရှိပြီး ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်အဖြစ် ထာဝရထိန်းသိမ်းထားသင့်သော မှတ်တမ်းများကို **မော်ကွန်း** အဖြစ် သတ်မှတ်ပြီးလျှင် တိုက်ပိုင်စာရင်း ရေးသွင်းခြင်းလုပ်ငန်းကို မော်ကွန်းဌာနခွဲက ဆောင်ရွက်ရသည်။

မော်ကွန်းမှတ်တမ်းများကို ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ (မူရင်းမှတ်တမ်းများ)ကို ထိန်းချုပ်ထားရှိပြီး ယင်းတို့ကို ပြန်လည်အသုံးပြုနိုင်ရန်အတွက် စိစစ်ခြင်း၊ မော်ကွန်းသရုပ်ဖော်စာတမ်းများပြုစုခြင်း၊ မော်ကွန်းအုပ်စုလမ်းညွှန်ပြုစုခြင်း၊ မော်ကွန်းဝင်စာစုစာရင်းပြုစုခြင်းတို့ကိုလည်း လုပ်ဆောင်ပေးရသည်။ သုတေသီများအသုံးပြုခွင့်ပေးထားသည့် မော်ကွန်းများကို ကွန်ပျူတာပေါ်သို့ တိုက်ပိုင်စာရင်းတင်ပေး၍ ရည်ညွှန်းစာဖတ်ခန်းရှိ ကွန်ပျူတာများမှ တစ်ဆင့် မော်ကွန်းများကို ဖတ်ရှုနိုင်ရန်စီစဉ်ပေးထားသည်။

ရှားပါး၍ သမိုင်းဝင်တန်ဖိုးကြီးသော ပေ၊ ပုရပိုက်မှတ်တမ်းများကိုလည်း ရေရှည်ထိန်းသိမ်းနိုင်ရန်အတွက် ဒစ်ဂျစ်တယ်ဓာတ်ပုံရိုက်ကူးမှတ်တမ်းတင်ရုံမျှမက စီဒီချပ်များတွင် ထည့်သွင်းသိမ်းဆည်းခြင်းလုပ်ငန်းကို ဤမော်ကွန်းဌာနခွဲကပင် ဆောင်ရွက်သည်။

စီမံခန့်ခွဲမှုဌာနခွဲ သည် ရသုံးခန့်မှန်းခြေ စာရင်းများ ရေးဆွဲပြုစုခြင်း၊ စီမံကိန်းရေးဆွဲပြုစုခြင်း၊ ခွဲဝေရရှိသော လုပ်ငန်းသုံးငွေကြေးများကို ဘဏ္ဍာရေးစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းနှင့်အညီ သက်ဆိုင်ရာခေါင်းစဉ်များအလိုက် စိစစ်ထုတ်ပေးခြင်း၊ လချုပ်၊ နှစ်ချုပ်ငွေစာရင်းရှင်းတမ်းများ အချိန်မီရေးဆွဲခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ပေးသည်။ ဝန်ထမ်းရေးရာကိစ္စရပ်များကိုလည်း တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ရသည်။ ဝန်ကြီးရုံး၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် အခြားအာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများသို့ တင်ပြသည့် အစီရင်ခံစာများပြုစုခြင်းကိုလည်း ဆောင်ရွက်ရသည်။

စက်မှုဌာနခွဲ သည် ကြာမြင့်စွာ သိမ်းဆည်းထားရသဖြင့် ကြွပ်ဆတ်နေသော တန်ဖိုးရှိ မော်ကွန်းမှတ်တမ်းစာ/စာအုပ်များကို ဆက်လက်ကြာရှည်တည်

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားမှတ်တမ်းများမော်ကွန်းတိုက်

တံ့ခိုင်ခံ့စေရန် ပိုးသတ်ခြင်း၊ အလွှာတပ်ခြင်း၊ အကာထပ်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်လျက် ထိန်းသိမ်းထားရှိသည်။ ဓာတ်ပုံမှတ်တမ်းများဖြစ်သော မိုက်ကရိုဖလင်၊ မိုက်ကရိုချစ်ချ်များကို စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းပြုစုထားရုံမျှမက စကန်နီဖတ်ခြင်း၊ မိတ္တူကူးထားခြင်းများကိုလည်း သုတေသီတို့အတွက် ဆောင်ရွက်ထားရှိသည်။

ယခုအခါ အမျိုးသားမှတ်တမ်းများမော်ကွန်းတိုက်သည် အထက်မြန်မာနိုင်ငံ မန္တလေးမြို့၌လည်း မော်ကွန်းတိုက်ခွဲ တိုးချဲ့ဖွင့်လှစ်ရန် စီစဉ်လျက်ရှိရာ မန္တလေးဌာနခွဲကို အထက်မြန်မာနိုင်ငံမှ မှတ်တမ်းများ ရှာဖွေစုဆောင်းသိမ်းဆည်းထားရှိနိုင်ရေးအတွက် ဖွဲ့စည်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ မန္တလေးမော်ကွန်းတိုက်ခွဲအနေဖြင့် မဖွင့်လှစ်နိုင်သေးသော်လည်း ကြိုတင်လုပ်ဆောင်ထား၍ ရနိုင်သမျှကို လုပ်ဆောင်လျက်ရှိသည်။ အထက်အညာဒေသတို့မှ စုဆောင်းရရှိသမျှသော အစိုးရဌာနများမှမှတ်တမ်းများ၊ ရှေးဟောင်းသမိုင်းအထောက်အထားများကို တိုက်ပိုင်စာရင်းသွင်းခြင်း၊ စာရင်းပြုစုခြင်း၊ စင်တင်ခြင်း၊ သက္ကရာဇ်စဉ်ထားရှိခြင်းများကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

အမျိုးသားမော်ကွန်းတိုက်၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ နိုင်ငံတော် စီမံခန့်ခွဲမှုယန္တရား တစ်ခုလုံးနှင့်ပတ်သက်သည့် မူဝါဒရေးရာများ၊ ဌာနဖွဲ့စည်းပုံများ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များ၊ နိုင်ငံတကာနှင့်ဆက်ဆံရေးများ စသည့်မော်ကွန်းဝင်မှတ်တမ်းများကို မပျောက်မပျက်စေရန်နှင့် တစ်နေရာတည်းတွင် တစ်စုတစ်စည်းတည်းရရှိနိုင်စေရန်သာမက လုံခြုံတည်တံ့ခိုင်မြဲရေးအတွက် ထိန်းသိမ်းထားရှိနိုင်ရန်ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတော်အာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပညာရှင်များနှင့် သုတေသီများ လိုအပ်လာသောအခါ မှီငြမ်းမှုပြုနိုင်ရန် ဖြစ်သည်။

အမျိုးသားမော်ကွန်းတိုက်၏ ရည်ရွယ်ချက်များပြည့်မြောက်အောင်မြင်စေရန် ဖော်ပြပါရည်မှန်းချက်များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

- အမျိုးသားမှတ်တမ်းများနှင့်မော်ကွန်းများကို တစ်စုတစ်စည်းတည်းလုံခြုံစွာ ထိန်းသိမ်းထားနိုင်ရန်၊

နိုင်ငံပြင်ပရောက်နေသည့် မှတ်တမ်းများနှင့် မော်ကွန်းများ၊ အခြားအဖွဲ့အစည်းများရှိ မှတ်တမ်းများနှင့်မော်ကွန်းများ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦးလက်ဝယ်ရှိ မှတ်တမ်းများနှင့် မော်ကွန်းများကို အမျိုးသားရေးတာဝန်တစ်ရပ်အနေဖြင့် လွှဲပြောင်းရယူနိုင်ရန်၊

နိုင်ငံတကာ မော်ကွန်းတိုက်များနှင့် ဆက်သွယ်၍ မှတ်တမ်းနှင့်မော်ကွန်း စီမံခန့်ခွဲရေး၊ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေး၊ တိုးတက်မြှင့်မားလာစေရေးဆောင်ရွက်နိုင်ရန်၊

လုပ်ငန်းချင်းနီးစပ်သက်ဆိုင်မှုရှိသည့် တပ်မတော်မော်ကွန်းတိုက်၊ တက္ကသိုလ်များ

မြင်ကွန်းမင်းတံဆိပ်တော်

ဗဟိုစာကြည့်တိုက်နှင့် အခြားတက္ကသိုလ်စာကြည့်တိုက်များ၊ သမိုင်းသုတေသန ဦးစီးဌာန စသည်တို့နှင့် ပူးပေါင်းကူညီဆောင်ရွက်မှုများ ပြုလုပ်ရန်၊

ဦးစီးဌာန၏လုပ်ငန်းများ တိုးတက်ရေးအတွက် ဌာနတွင်းပညာရပ်ဆိုင်ရာ သင်တန်းများ၊ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများ ဖွင့်လှစ်ပို့ချနိုင်ရန်နှင့် အနာဂတ်တာဝန်များကို လက်ဆင့်ကမ်းလွှဲပြောင်းနိုင်ရေးအတွက် လူငယ်များကို ပြည်တွင်းပြည်ပသင်တန်းများ စေလွှတ်၍ လေ့ကျင့်ပျိုးထောင်ပေးရန်တို့ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားမှတ်တမ်းများမော်ကွန်းတိုက်

အမျိုးသားမှတ်တမ်းများ မော်ကွန်းတိုက်အနေဖြင့် အဓိကထားဆောင်ရွက်ကြရသော လုပ်ငန်းကြီးသုံးရပ် ရှိသည်။ ထိုသုံးရပ်မှာ

- မြန်မာနိုင်ငံတော်၏ အစိုးရအုပ်ချုပ်ရေးယန္တရား နှင့် ပတ်သက်၍ အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်များဖြစ်သော အုပ်ချုပ်မှုစီမံခန့်ခွဲရေး၊ နိုင်ငံတော်နှင့်ဆိုင်သော ကိန်းဂဏန်းများ၊ သမိုင်းဖြစ်ထွန်း ပြောင်းလဲတိုးတက်မှု ဆိုင်ရာမှတ်တမ်းများ စသည်တို့ကို ရယူ စုဆောင်း၍ စနစ်တကျ လုံခြုံစွာ ထိန်းသိမ်း ထားရှိခြင်း၊
- စုဆောင်းထားသောမော်ကွန်းမှတ်တမ်းများကို နှစ်ကာလကြာမြင့်စွာ ပကတိအတိုင်း တည်ရှိနေစေရေးအတွက် မှန်ကန်ကောင်းမွန်သောနည်း စနစ်များဖြင့် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ထားရှိခြင်း၊
- သိမ်းဆည်းထားသောမှတ်တမ်းနှင့် မော်ကွန်းများကို နိုင်ငံတော်နှင့်အများ ပြည်သူ့အကျိုးစီးပွားအတွက် ရည်ညွှန်းကိုးကားနိုင်ရန် ဆောင်ရွက် ကူညီပေးရခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

မော်ကွန်းတိုက်၏ ပဓာနတာဝန်များမှာ အမျိုးသားမှတ်တမ်းနှင့် မော်ကွန်းများကို တစ်စုတစ်ဝေးတည်းလုံခြုံစွာ မပျက်မစီးထိန်းသိမ်းထားနိုင်ရန်၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများမှ မှတ်တမ်းများ၊ အခြားအဖွဲ့အစည်းများမှ မှတ်တမ်းများ၊ ပြည်တွင်းပြည်ပ၌ ပျံ့နှံ့ရောက်ရှိနေသော မှတ်တမ်းများနှင့် မော်ကွန်းများကို အမျိုးသားရေးတာဝန်တစ်ရပ်အနေဖြင့် ဤဦးစီးဌာန၏ လက်ဝယ်တွင် ထားရှိနိုင်ရေး၊ အစိုးရဌာနများ၊ အခြားအဖွဲ့အစည်းများမှ မှတ်တမ်းများသည် (၁၂) နှစ်ပြည့်မြောက်ပြီးနောက် ဆက်လက်သုံးစွဲခြင်းမပြုတော့လျှင်သော်လည်းကောင်း၊ (၁၂) နှစ်မပြည့်မြောက်စေကာမူ အမျိုးသားမော်ကွန်းတိုက်သို့ လွှဲပြောင်းပေးအပ်ရန် ဆက်သွယ်လာလျှင် သော်လည်းကောင်း အမျိုးသားမော်ကွန်းတိုက်မှ လက်ခံရယူသည်။ ထိုသို့လွှဲပြောင်းပေးအပ်သော မှတ်တမ်းများကို မော်ကွန်းကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့က မော်ကွန်းအဖြစ်

သတ်မှတ်သင့်ကြောင်း စိစစ်တွေ့ရှိ၍ ထိန်းသိမ်းထားရန် လမ်းညွှန်ချက်ပေးလာလျှင် ထိုလမ်းညွှန်ချက်အရ မော်ကွန်းများကို ထိန်းသိမ်းနိုင်ရေးတို့ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားမှတ်တမ်းများ မော်ကွန်းတိုက်၌ စုဆောင်းသိမ်းဆည်းထားသော မှတ်တမ်းမော်ကွန်းများအနက် အရေးပါထင်ရှားသော မှတ်တမ်းအချို့မှာ ဒုတိယ အင်္ဂလိပ်-မြန်မာစစ်အပြီး စာချုပ်ချုပ်ဆိုရန် ဆွေးနွေးချက်စာတွဲများ၊ ဒုတိယ အင်္ဂလိပ်-မြန်မာစစ်အပြီး နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး လှုပ်ရှားမှုဆိုင်ရာ စာတွဲများ၊ တတိယ အင်္ဂလိပ်-မြန်မာစစ်အပြီး တိုင်းရင်းသားတို့၏ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေးစာတွဲများ၊ ဗြိတိသျှတို့ အောက်မြန်မာပြည် အုပ်ချုပ်ရေးစီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာစာတွဲများ၊ ဗြိတိသျှအစိုးရ နှင့် မြန်မာမင်းတို့ သံတမန်ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ စာတွဲများ၊ သီပေါမင်းနှင့်မိဖုရားတို့၏ ဆွေတော်စဉ်ဆိုင်ရာစာတွဲများ၊ ကချင်ပြည်နယ်၌ ဗြိတိသျှတို့၏ စစ်ဆင်ရေးဆိုင်ရာစာတွဲများ၊ ရှမ်းပြည်နယ် သိမ်းသွင်းခြင်းဆိုင်ရာစာတွဲများ၊ တောင်သူလယ်သမား အရေးတော်ပုံနှင့် (၁၃၀၀) ပြည့်အရေးတော်ပုံ စာတွဲများဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် မော်ကွန်းများအဖြစ်သတ်မှတ်ထားသော စာချုပ်စာတမ်း (မူရင်း) များကိုလည်း သိမ်းဆည်းထားရှိရာ ၁၈၅၄ ခုနှစ်က မြန်မာစစ်သူကြီး မဟာဗန္ဓုလ၏ မဏိပူရမင်းသားထံပေးသော အမိန့်စာလည်းပါရှိသည်။ ထိုစာကို ပေတွင်ရေးသားထားရှိသည်။ ၁၉၈၈ ခုနှစ်တွင် အိန္ဒိယဝန်ကြီးချုပ်က မြန်မာသမ္မတကြီးအား ချစ်ကြည်ရေးလက်ဆောင်အဖြစ် ပေးအပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် အောင်ဆန်း-အက်တလီစာချုပ်၊ န-အက်တလီစာချုပ်၊ ပင်လုံစာချုပ်၊ ရှမ်းစော်ဘွားများ အာဏာစွန့်သည့် စာချုပ်များအပြင် မြန်မာနိုင်ငံနှင့် အခြားနိုင်ငံတို့ ချုပ်ဆိုခဲ့ကြသော ခေတ်အဆက်ဆက် စီးပွားရေးဆိုင်ရာ စာချုပ်စာတမ်းများကိုလည်း သိမ်းဆည်းထားရှိသည်။

ပုံနှိပ်မော်ကွန်းစာရင်းဝင်စာအုပ်များလည်းရှိသည်။ အစိုးရထုတ်စာအုပ်များသည် တရားဝင်အထောက်အထားမှတ်တမ်းများ အမျိုးအစားတွင် ပါဝင်ပြီး သမိုင်းဝင်တန်ဖိုးရှိသော အထောက်အထားများဖြစ်သည်။ စာအုပ်အသွင်ရှိသောကြောင့် ပုံနှိပ်မော်ကွန်းများ၊

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားမှတ်တမ်းများမော်ကွန်းတိုက်

အဖြစ် သီးခြားသိမ်းဆည်းထားရှိသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတော် ပြန်တမ်းများ (Burma Gazettes) ၊ အုပ်ချုပ်ရေး အစီရင်ခံစာများ (Reports on Administration of Burma) လည်းပါဝင်သည်။ ပြန်တမ်းများကို ၁၈၈၅ ခုနှစ်မှ ယနေ့အထိ စုဆောင်းထားရှိသည်။ အုပ်ချုပ်ရေး မှတ်တမ်း များမှာ ၁၈၆၃ ခုနှစ်မှ ၁၉၄၇ ခုနှစ်အထိ အပြည့်အစုံရှိသည်။ အစိုးရဌာနအသီးသီးမှ ထုတ်ဝေသောစာအုပ်စာတမ်းများကိုလည်း သိမ်းဆည်းထားရှိသည်။

မော်ကွန်းတိုက်သို့လာရောက် ကြည့်ရှုလေ့လာလိုသော သုတေသီများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများမှ ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် နိုင်ငံခြားမှ ပညာရှင်တို့ကို ကွန်ပျူတာဖြင့် မိမိသိရှိလေ့လာလိုသော အချက်အလက်များ အလွယ်တကူ ရှာဖွေဖတ်ရှုနိုင်ရန် စီစဉ်ပေးခြင်း၊ စာတွဲများ၊ စာအုပ်များ ရှာဖွေပေးရန်စီစဉ်ခြင်း၊ မိုက်ကရိုဖလင်များ ရွေးချယ်ထုတ်ပေးခြင်း၊ မိတ္တူကူးယူပေးခြင်း၊ မေးမြန်းသည့် အကြောင်းအရာတို့ကို ပြန်လည်ဖြေကြားပေးခြင်း၊ ကန့်သတ်ထားသည့်မှတ်တမ်းများမှအပလွယ်ကူစွာကြည့်ရှုလေ့လာနိုင်ရန် စီစဉ်ကူညီပေးခြင်းများ ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိသည်။

ပြည်တွင်းပြည်ပသုတေသီများအား အထောက်အကူပြုခြင်းလုပ်ငန်းဖြစ်သော မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားမှတ်တမ်းများမော်ကွန်းတိုက်ဦးစီးဌာန (N.A.D) သို့ ပြည်ပမှ လာရောက်လေ့လာသော သုတေသီများမှာ တစ်နှစ်လျှင် ပျမ်းမျှအားဖြင့် အနည်းဆုံး ၆ ဦးမှ ၁၈ ဦးအထိ လာရောက်၍ လေ့လာလျက်ရှိသည်။ ပြည်တွင်းသုတေသီများအနက် ပါရဂူဘွဲ့နှင့်မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့များအတွက် လာရောက်ဖတ်ရှုသော ကျောင်းသူကျောင်းသားများမှာ ပျမ်းမျှအားဖြင့် တစ်နှစ်လျှင် ၇၂ ဦး၊ ပြင်ပသုတေသီ ၄ ဦး၊ ဌာနဆိုင်ရာသုတေသီ ၂၈ ဦးမျှရှိသည်။

ဤဦးစီးဌာန၌ လာရောက်၍စာဖတ်ခွင့်တောင်းခံရာတွင် သုတေသီများသည် အောက်ပါနည်းလမ်းများအတိုင်း ခွင့်ပြုချက်တောင်းခံ၍ အထောက်အထားများကို ဖတ်ရှုပြီး မိတ္တူကူးယူနိုင်သည်။

ဤဦးစီးဌာနမှ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းအရ သတ်မှတ်ထားသော ပုံစံ (၁) ပုံပွားမိတ္တူတောင်းခံလွှာ၊ ပုံစံ (၂) မှတ်တမ်းမော်ကွန်းတောင်းခံလွှာနှင့် ပုံစံ (၃) သုတေ

သနခန်း အသုံးပြုခွင့်တောင်းခံလွှာတို့တွင် လိုအပ်သည့် အချက်အလက်များကို ဖြည့်စွက်၍ စာဖတ်ခွင့်ပြုမိန့်တောင်းခံရမည်။

ပြည်တွင်းတက္ကသိုလ်ကျောင်းသူ/ ကျောင်းသားများသည် အထက်ပါ ဖြည့်စွက်ပြီးသော ပုံစံများနှင့်အတူ သက်ဆိုင်ရာ ကျောင်းတက္ကသိုလ် ပါမောက္ခ၏ထောက်ခံစာကို ပူးတွဲတင်ပြီး ဤဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သို့ လိပ်မူ၍ စာဖတ်ခွင့်တောင်းခံရမည်။ စာဖတ်ခွင့်ပြုမိန့်ကျလျှင် ပတ်စ်ပို့အရွယ် ဓာတ်ပုံ (၂) ပုံနှင့်အတူ မှတ်ပုံတင်ကြေး တစ်နှစ်လျှင် ကျပ် ၅၀၀ ကို ပေးသွင်း၍ မှတ်ပုံတင်ပြီး မိမိတို့လိုအပ်သည့်အထောက်အထားများကို ဤဦးစီးဌာန၌ ဖတ်ရှုပြီး မိတ္တူကူးယူနိုင်သည်။

ပြင်ပသုတေသီများသည် မိမိတို့၏ Personal အထောက်အထားများကို ဤဦးစီးဌာန၌ ဖတ်ရှုလိုပါလျှင် မိမိနေထိုင်သော ရပ်ကွက်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ၊ ရဲစခန်းတို့မှ ထောက်ခံစာ (သို့) ပြန်တမ်းဝင်အရာရှိတစ်ဦးဦး၏ ထောက်ခံစာတို့နှင့်အထက်ပါ ဤဦးစီးဌာနမှ ပုံစံများကို ဖြည့်စွက်၍ ဤဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သို့ လိပ်မူပြီး စာဖတ်ခွင့်တောင်းခံရမည်။ စာဖတ်ခွင့်ပြုမိန့်ကျလျှင် ပတ်စ်ပို့အရွယ် ဓာတ်ပုံ (၂) ပုံနှင့်အတူ မှတ်ပုံတင်ကြေး တစ်နှစ်လျှင် ကျပ် ၁၀၀၀ ကို ပေးသွင်း၍ မှတ်ပုံတင်ပြီး မိမိတို့လိုအပ်သည့် အထောက်အထားများကို ဤဦးစီးဌာန၌ ဖတ်ရှု၍မိတ္တူကူးယူနိုင်သည်။

ပြည်ပနိုင်ငံခြားသား သုတေသီများသည် မိမိတို့နေထိုင်သောနိုင်ငံရှိ မြန်မာနိုင်ငံသံရုံးမှတစ်ဆင့် အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့်စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ဝန်ကြီးဌာနသို့ မိမိတို့ဖတ်ရှုလိုသော ကျမ်းပြုခေါင်းစဉ်၊ ကျမ်းပြုမည့် ခုနှစ်ကာလတို့ကို ပူးတွဲ၍ လျှောက်ထားရမည်။ ဤဦးစီးဌာနမှ မော်ကွန်းဥပဒေအရ သတ်မှတ်ထားသော အများပြည်သူသို့ ဖတ်ရှုခွင့်ပြုထားသည့်ကာလ ဖြစ်လျှင် ဤဦးစီးဌာန၌ ဖတ်ရှုခွင့်ကို ချမှတ်ပေးပြီး မှတ်ပုံတင်ခြင်းကို ပြုလုပ်ရမည်။ ထိုသို့ မှတ်ပုံတင်ခြင်း ပြုလုပ်ရာတွင် ဤဦးစီးဌာနမှ ပုံစံများကိုဖြည့်စွက်၍ သက်ဆိုင်ရာ တက္ကသိုလ်ဌာန ထောက်ခံစာ၊ သံရုံးမှ ထောက်ခံစာ၊ မြန်မာနိုင်ငံ အခြားဝန်ကြီးဌာနတစ်ခုခုမှ

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားမှတ်တမ်းများမော်ကွန်းတိုက်

ထောက်ခံစာတစ်ခုခုဖြင့် ဤဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သို့ လိပ်မူပြီး စာဖတ်ခွင့်တောင်းခံ၍ မှတ်ပုံတင်ခြင်း ပြုလုပ်ရမည်။ စာဖတ်ခွင့်ပြုမိန့်ရရှိပါက ဓာတ်ပုံ (၂) ပုံ၊ ဗီဇာ (သို့) ပတ်စ်ပို့၊ မိတ္တူတို့ဖြင့် မှတ်ပုံတင်ကြေး တစ်နှစ်လျှင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၃၀ ကို ပေးသွင်းရမည်။ မိတ္တူကူးခနှုန်းထားများမှာ စာမျက်နှာလေးမျက်နှာလျှင် ဒေါ်လာ တစ်ဒေါ်လာနှုန်းဖြင့် ကူးယူပေးသည်။

ပြည်တွင်းရှိ အခြားဝန်ကြီးဌာန၊ ဦးစီးဌာနအသီးသီးမှ လိုအပ်သော အထောက်အထားများကို ဤဦးစီးဌာန၌ ဖတ်ရှုမိတ္တူကူးယူလိုပါက သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာန၊ ဦးစီးဌာနမှ ထောက်ခံစာဖြင့် ဤဦးစီးဌာန၏ ပုံစံများတွင် ဖြည့်စွက်၍ ဖတ်ရှုခွင့်တောင်းခံရမည်။ ဌာနဆိုင်ရာ သုတေသီများအား မှတ်ပုံတင်ကြေး ကောက်ခံခြင်း မပြုပေ။

ပြည်တွင်းပြည်ပသုတေသီများ လာရောက်ကြည့်ရှုလေ့လာသော မော်ကွန်းများမှာ ကုန်းဘောင်ခေတ် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာမှတ်တမ်းများ၊ ဗြိတိသျှခေတ် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာမှတ်တမ်းများ၊ တိုင်းနှင့်ပြည်နယ် မှတ်တမ်းများ၊ မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်းများ၊ စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ အစီရင်ခံစာများ၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်မှတ်တမ်းများ၊ သစ်တောဆိုင်ရာ နယ်နိမိတ်ကြိုးဝိုင်းသတ်မှတ်ခြင်း မှတ်တမ်းများ စသည်တို့ကို များသောအားဖြင့် လာရောက်ဖတ်ရှုလေ့လာ၍ မိတ္တူကူးယူခြင်းများကို ပြုလုပ်သည်။

IT နည်းဖြင့် မော်ကွန်းများထိန်းသိမ်းခြင်းအနေဖြင့် မှတ်တမ်းများထားရှိရာတွင် ပိုမိုခိုင်ခန့်၍ ကာလ များစွာ ကြာရှည်တည်တံ့ရန်အတွက် IT နည်းပညာ စနစ်ကို ၁၉၉၉ ခုနှစ်ခန့်တွင် စတင်၍ ကူးပြောင်းလုပ်ဆောင်ရန် CE ကုမ္ပဏီဖြင့် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ IT နည်းပညာဖြင့် မော်ကွန်းများကို ထိန်းသိမ်းထားခြင်းဖြင့် ပြည်တွင်း ပြည်ပသုတေသီများ၊ ဌာနဆိုင်ရာများ၊ နိုင်ငံတကာမှ သုတေသီများ လိုအပ်သော အထောက်အထားများကို လွယ်ကူလျင်မြန်စွာ ရရှိနိုင်ခဲ့သည်။

အမျိုးသားမှတ်တမ်းများ မော်ကွန်းတိုက်ဦးစီးဌာနရှိ ဝန်ထမ်းများအား မော်ကွန်းမှတ်တမ်းသုတေသန လုပ်ငန်းများ ပိုမိုကျွမ်းကျင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် လည်းကောင်း၊ ပြည်ပနိုင်ငံများနှင့် ရင်ပေါင်တန်း ဆောင်ရွက်ရာတွင် အင်္ဂလိပ်စာကျွမ်းကျင်မှု အရည်အသွေး မြင့်မားစေရန်အတွက်လည်းကောင်း၊ IT နည်းပညာတိုးတက်စေရန်အတွက်လည်းကောင်း အောက်ပါ သင်တန်းအသီးသီးသို့ တက်ရောက်စေခဲ့သည်။

1. Diploma in Computer Science.
2. Post- Graduate Diploma in Computer Science Course.
3. Video Editing Course.
4. Diploma in Network Engineering.
5. Advanced Diploma in Software Engineering.
6. Diploma in Hardware Technology.
7. Diploma in Information Technology.
8. ဝန်ကြီးဌာနအင်္ဂလိပ်စာကျွမ်းကျင်မှု (အခြေခံ) သင်တန်း
9. ဝန်ကြီးဌာန အင်္ဂလိပ် စာကျွမ်းကျင်မှု (အဆင့်မြင့်) သင်တန်း
10. Elementary Course in Standford (ပြင်ပ)

မော်ကွန်းမှတ်တမ်းများ လုံခြုံစွာထိန်းသိမ်းထားရှိရာတွင် မော်ကွန်းခန်းများ၌ လေအေးစက်များ ၂၄ နာရီ ဖွင့်ထားပြီး လျှပ်စစ်မီးချောင်းများ တပ်ဆင်ထားသည်။ မှတ်တမ်းများ အလင်းရောင်ကြောင့် ထိခိုက်ပျက်စီးမှုမှ ကင်းဝေးစေရန် အထူးစီမံပြုလုပ်ထားသော နေရောင်ကာပြတင်းပေါက်များကို အသုံးပြုထားသည့်အပြင် လိုအပ်မှသာလျှင် မီးဖွင့်အသုံးပြုသည်။ အခန်း သန့်ရှင်းရေးအတွက် ဖုန်စုပ်စက်ကိုအသုံးပြုကာ အစဉ်အမြဲ သန့်ရှင်းရေး ပြုလုပ်သည်။ မီးသတ်ဘူးများကိုလည်း လိုအပ်သည့်နေရာ၌ ချိတ်ထားသည်။ သိမ်းဆည်းခန်းများတွင် ဆေးလိပ်သောက်ခြင်း၊ အစားအစာများ စားသောက်ခြင်းများကို တင်းကြပ်စွာတားမြစ်ထားသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားမှတ်တမ်းများမော်ကွန်းတိုက်

မှတ်တမ်းများ တစ်နေရာမှတစ်နေရာ သယ်ယူရာတွင် လက်တွန်းလှည်းများပေါ်တင်၍ သယ်ဆောင်ကြသည်။ စက္ကူပုံးများတွင် ထည့်ထားသော မှတ်တမ်းများကို သိရှိနိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာ မော်ကွန်းအုပ်စုများတွင်ပါဝင်သည့် ခုနှစ်၊ စာတွဲအမှတ်အသား၊ တိုက်ပိုင်စာရင်း၊ ပုံးအမှတ်တို့ကို ရေးထားကာ စက္ကူပုံးနံဘေးတွင် ကပ်ထားသည်။ ပုံးများကို အဆင့် ၄ ဆင့်ရှိ သစ်သားစင်များပေါ်၌ လက်ဝဲဘက်အောက်ဆုံးအဆင့်မှ စ၍တင်ပြီး လက်ယာဘက်သို့ ဆက်၍စီသွားသည်။ အဆင့်တစ်ဆင့်ပြီးလျှင် အပေါ်သို့တစ်ဆင့်တက်၍ စီသွားပါသည်။ စင်တစ်ကန်လျှင် ၄ ပုံး ပါဝင်ပြီး အဆင့် ၄ ဆင့် ရှိသည်။ တစ်စင်လျှင် စာတွဲပုံးပေါင်း ၃၂ ပုံး ထားရှိသည်။

လင်းဘင်မင်းတရားကြီးဘုရားတံဆိပ်တော်

တစ်စင်နှင့်တစ်စင် ၂ ပေ ခြားထားရှိသည်။ သိမ်းဆည်းခန်းတွင် ဖုန်များ၊ အမှိုက်သရိုက်များ ကင်းရှင်းစေရန် သန့်ရှင်းရေး အမြဲပြုလုပ်ရသည်။ မှတ်တမ်းများ ကြာရှည်စွာ ထိန်းသိမ်းထားနိုင်ရန် အခန်း၏စိုထိုင်းဆကို စိုထိုင်းဆထိန်းချုပ်မှု ကိရိယာဖြင့် သတ်မှတ်ထားသည့် စိုထိုင်းဆ ၅၅ ဒီဂရီမှ ၇၅ ဒီဂရီ အတွင်း အမြဲရှိနေစေရန် တာဝန်ရှိသူမှ ကြပ်မတ်စွာ ဆောင်ရွက်ရသည်။ အခန်းတွင်း ပိုးမွှားများ ကင်းရှင်းစေရန် လိုအပ်သည့် အချိန်တွင် ပိုးသတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ပြုလုပ်ရသည်။ နေ့စဉ် မီးဘေးအန္တရာယ်လုံခြုံရေးကို စစ်ဆေးကြည့်ရှုရ

သည်။ လူနှင့်ပိုးမွှားအန္တရာယ်ကိုလည်း ဂရုပြု၍ ကာကွယ်ရသည်။ အခန်းတွင်း အနံ့အသက်ပျောက်ဆေးခဲများထားရှိခြင်း၊ စာတွဲပုံးများအတွင်း ပရပ်လုံးများထည့်ထားခြင်းကိုလည်း ပြုလုပ်ရသည်။ ဝန်ထမ်းများ သိမ်းဆည်းခန်းဌာနသို့ အဝင်အထွက်ပြုလုပ်ရာတွင် အဝင်အထွက်စာရင်းများ ထားရှိ၍ ဖြည့်စွက်ပြီးမှသာလျှင် ဝင်ထွက်ကြရသည်။ အသုံး ပြုရန်လိုအပ်သော မှတ်တမ်းများကို ထုတ်ယူရာတွင် လည်းကောင်း၊ ပြန်လည်ထားရှိရာတွင် လည်းကောင်း၊ မှတ်တမ်း အဝင်အထွက်စာရင်းတွင် ဖြည့်စွက် လက်မှတ်ရေးထိုးကြရသည်။ ဤသို့ဖြင့် မှတ်တမ်းများ လုံခြုံမှုကို အဓိကထား၍ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

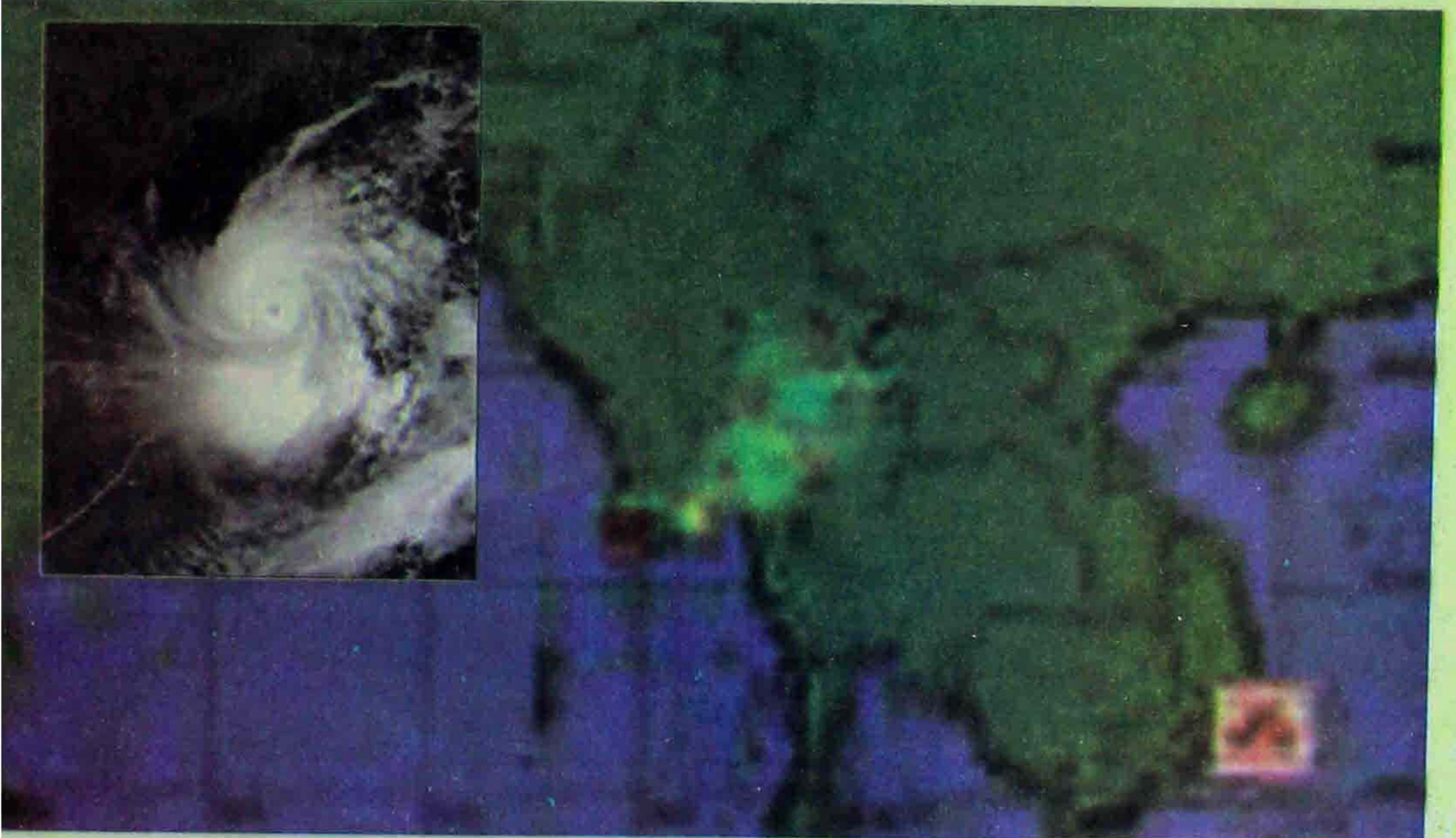
ကမ္ဘာတစ်ဝန်းလုံး၌ နည်းပညာရပ်များ တိုးတက်လာသည်နှင့်အမျှ မော်ကွန်းတိုက်ရှိ သိမ်းဆည်းထားသော မော်ကွန်းမှတ်တမ်းများကို Microsoft Access Software ၌ အချက်အလက်များ၊ အကြောင်းအရာများ ထည့်သွင်းသိမ်းဆည်းခြင်း ပြုလုပ်ထားရှိသည်။ ထိုသို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းဖြင့် ပြည်တွင်းပြည်ပသုတေသီများ၊ ဘွဲ့လွန်နှင့် ပါရဂူသင်တန်းသားများအတွက် စာတမ်းပြုစုရာတွင် ကွန်ပျူတာအကူအညီဖြင့် လိုအပ်သောအချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများကို လွယ်ကူစွာရှာဖွေရရှိနိုင်မည်ဖြစ်သည့်အပြင် ကာလကြာရှည်စွာ သိမ်းဆည်းထားနိုင်ပေသည်။ ကွန်ပျူတာနည်းပညာရပ်များကို အသုံးချလျက် သိမ်းဆည်းခြင်း၊ မှတ်တမ်းတင်ခြင်းနှင့် သုတေသီများ လွယ်ကူစွာလေ့လာနိုင်စေရန် အကူအညီပေးခြင်းတို့ကို အားကြိုးမာန်တက် ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိသည်။ ယခုအခါမော်ကွန်းမှတ်တမ်းများကို ကမ္ဘာအနှံ့အပြားမှနေ၍ Internet Website ပေါ်တွင် လေ့လာဖတ်ရှုနိုင်ရန် Online System ဆောင်ရွက်ထားရှိကာ လျှပ်စစ်စွမ်းအားအသုံးပြု မော်ကွန်းတိုက် (Electronic Archives) ထူထောင်နိုင်ရေးကိုလည်းကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

ဒေါက်တာအောင်မျိုး

ယနေ့ခေတ်လူသားနှင့်ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်

ဒေါက်တာမောင်ဒီ

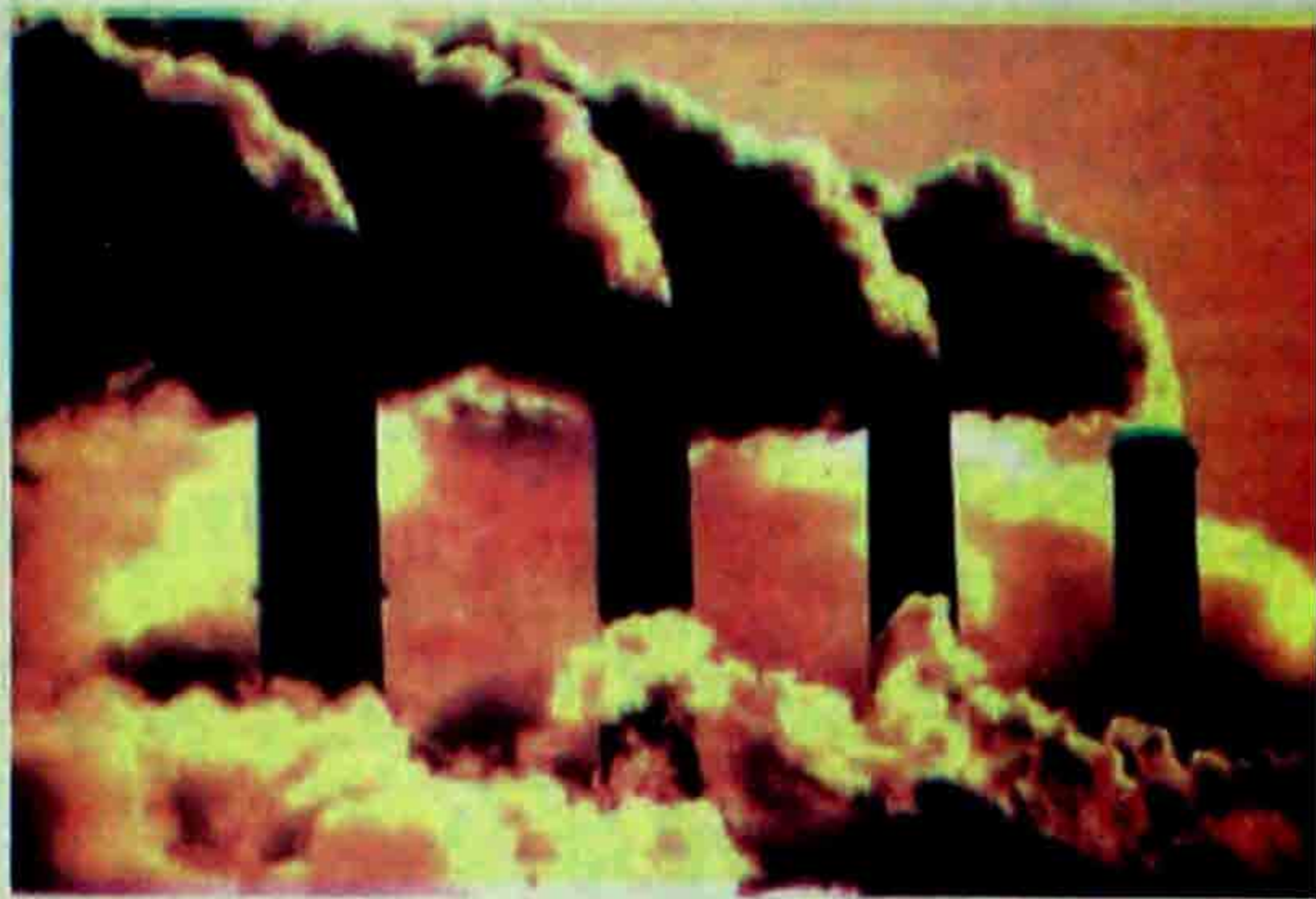

မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းနှစ်ချုပ် (၂၀၁၀) အထူးဆောင်းပါး

ဒေါက်တာဟောင်းဒီ

စစ်ကိုင်းတိုင်းကန်ဘလူမြို့နယ် ဘုတ်တောရွာ၌ ဦးပုံ၊ ဒေါ်ကြိုင်တို့က ၁၉၃၂ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၁ ရက်နေ့တွင်မွေးဖွားသည်။ ငယ်စဉ်က မန္တလေးစိန့်ပီတာအင်္ဂလိပ်အထက်တန်းကျောင်း၌ ပညာသင်ယူခဲ့သည်။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှ B.Sc ဓာတုဗေဒဂုဏ်ထူး အထူးဆင့်မှအောင်မြင်ပြီး ရူပဓာတုအထူးပြုဘာသာဖြင့် လန်ဒန်တက္ကသိုလ်မှ ပါရဂူဘွဲ့နှင့် D.I.C (Postgraduate Diploma of Imperial College of Science and Technology, London) ဘွဲ့တို့ကို ရရှိခဲ့သည်။ မန္တလေးတက္ကသိုလ် ဓာတုဗေဒဌာနတွင်သရုပ်ပြ ဆရာအဖြစ် ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ ဇွန်လမှ ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလအထိ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလမှ ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ ဇွန်လအထိ နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ နိုင်ငံခြားပညာတော် သင်ဆုဖြင့် လန်ဒန် တက္ကသိုလ်တွင် ဘွဲ့လွန်ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဓာတုဗေဒလက်ထောက်ကထိကအဖြစ် ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လမှ ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ မေလအထိလည်းကောင်း၊ ကထိကအဖြစ် ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ ဇွန်လမှ ၁၉၇၁ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ အထိလည်းကောင်း၊ မကွေးဒီဂရီကောလိပ်ကျောင်းအုပ်ကြီးအဖြစ် ၁၉၇၁ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လမှ ၁၉၇၂ ခုနှစ်၊ မေလအထိလည်းကောင်း၊ မော်လမြိုင် ဒီဂရီကောလိပ်ကျောင်းအုပ်ကြီးအဖြစ် ၁၉၇၂ ခုနှစ်၊ ဇွန်လမှ ၁၉၇၇ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လအထိလည်းကောင်း၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ပါမောက္ခချုပ်အဖြစ် ၁၉၇၇ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလမှ ၁၉၈၃ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ အထိလည်းကောင်း၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီးအဖြစ် ၁၉၈၃ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လမှ ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ အထိလည်းကောင်း ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ တက္ကသိုလ်ပညာပဒေသာစာစောင်တက္ကသိုလ်ကောလိပ်မဂ္ဂဇင်းတို့တွင်ဆောင်းပါး ၁၀ ပုဒ်၊ မြန်မာနိုင်ငံသုတေသန ကွန်ဂရက်တွင် ဖတ်ကြားတင်သွင်းသော စာတမ်း ၆ စောင်၊ တက္ကသိုလ်သုံး ရူပဓာတုဗေဒစာအုပ်၊ မြန်မာနိုင်ငံဝိဇ္ဇာနှင့် သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့က ထုတ်ဝေသော Carbon dioxide-Friend or Foe စာအုပ်များကို ပြုစုခဲ့သည်။

ယနေ့ခေတ်လူသားနှင့်ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်

ယနေ့အချိန်အခါတွင် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ဓာတ်ငွေ့ ထုတ်လွှတ်မှုမှာ အဆမတန် များပြားနေခြင်းကြောင့် ကမ္ဘာကြီးသည် အကျည်းတန်ရုံမျှမကဘဲ အန္တရာယ်ပင်ရှိလာသည့် အနေအထားသို့ ရောက်ရှိနေပေသည်။ ထို့ပြင် ၎င်း၏ရိုက်ခတ်မှုကြောင့် လောကဆိုးကျိုးနှင့်အတူ လူသားများ၊ ရောဂါတယများပြားလာမှုနှင့် အသက်ကိုပင် ဖြိမ်းခြောက်လာမှုများက တဖြည်းဖြည်းပေါ်ပေါက်လာနေပေသည်။ နိုင်ငံအသီးသီး၏ သိပ္ပံပညာရှင်များနှင့် အုပ်ချုပ်သူခေါင်းဆောင်များသည် ယခင်ကထက်ပို၍ ခေါင်းချင်းဆိုင်ရသည့်အခြေအနေသို့ ဆိုက်ရောက်လာခဲ့သည်။ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ဓာတ်ငွေ့ လျော့ချရေးအတွက် ကတိကဝတ်နှင့်စာချုပ်များချုပ်ဆိုလာရသည့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းအထိ ရှိလာခဲ့သည်မှာ ဆယ်စုနှစ်တစ်ခုကျော်ပင် ရှိပြီဖြစ်သည်။

ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ဓာတ်ငွေ့သည် လူသားများနှင့်အစဉ်တွေ့ထိနေသော ဓာတုဗေဒဒြပ်ပေါင်းတစ်ခု ဖြစ်သည်။ ထမင်းဟင်းချက်ပြုတ်ရာတွင် ထင်း၊ မီးသွေး၊ ရေနံဆီ၊ သဘာဝဓာတ်ငွေ့ အစရှိသောလောင်စာများကို အသုံးပြုကြရသည်။ ယင်းမှထွက်လာသော မီးခိုးများတွင်လည်း ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ် ပါဝင်သည်။ လောင်စာအမျိုးမျိုးသုံးသည့်စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံများမှ လေထုအတွင်းသို့ ထုတ်လွှတ်သော မီးခိုးများတွင်လည်း ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ် ပါဝင်သည်။ ဓာတ်ဆီ၊ ဒီဇယ်ဆီ အစရှိသည့် လောင်စာများ အသုံးပြု၍ မော်တော်ကား၊ သင်္ဘော၊ လေယာဉ်များမောင်းနှင်ရာမှ ထွက်လာသောမီးခိုးများတွင်လည်း ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ် ပါဝင်သည်။ ထို့ကြောင့် ကမ္ဘာလေထုတွင် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ဓာတ်ငွေ့အစဉ်ရှိနေသည်။

ဓာတုဗေဒဘာသာရပ်တွင် ကာဗွန်ကို "C" ဟူသော အင်္ဂလိပ်သင်္ကေတ (Symbol) ဖြင့်ရေးမှတ်၍ အောက်ဆီဂျင်ကို "O" ဟူသော အင်္ဂလိပ်သင်္ကေတဖြင့်ရေးမှတ်သည်။ ကာဗွန်အက်တမ်တစ်ခုနှင့် အောက်ဆီဂျင်အက်တမ်နှစ်ခုတို့ ဓာတ်ပြုပေါင်းစပ်ပြီး ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ဒြပ်ပေါင်းမော်လီကျူးတစ်ခု ဖြစ်လာသဖြင့်

ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ကို "CO₂" ဟုရေးမှတ်သည်။ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်မှ "ဒိုင်" ဟူသော လက်တင်စကားသည် ကိန်းဂဏန်း ၂ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်၏ ဖော်မြူလာကို "CO₂" ဟုရေးသည်။

ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်သည် မီးလောင်ခြင်းကို အားမပေး။ မီးကိုငြိမ်းစေသည်။ ထို့ကြောင့် မီးသတ်ဘူးများတွင် အသုံးပြုနိုင်သည်။ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်သည်ရေတွင်ပျော်ဝင်နိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ဆော်ဒါရည်၊ ဘီယာနှင့် အချို့သောအချိုရည်များတွင် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ပါဝင်သည်။

ဤကမ္ဘာမြေပေါ်တွင် သစ်ပင်များ၊ သီးနှံပင်များ ပေါက်နိုင်ရန်နှင့် လူသားများနှင့် အခြားသက်ရှိသတ္တဝါများ အသက်ရှင်နေထိုင်ရေးအတွက် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်သည် မရှိမဖြစ်လိုအပ်သော အလွန်အရေးပါသော ဒြပ်ပေါင်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်သည် လူသားနှင့်သက်ရှိသတ္တဝါတို့၏ အသက်အင်အားစု (Life Force) တစ်ခု ဖြစ်သည်။

လက်ရှိကမ္ဘာတွင် အလွန်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လျက်ရှိသောနိုင်ငံများနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ဆဲနိုင်ငံများမှ မြောက်မြားစွာသော စက်ရုံအလုပ်ရုံများက လေထု

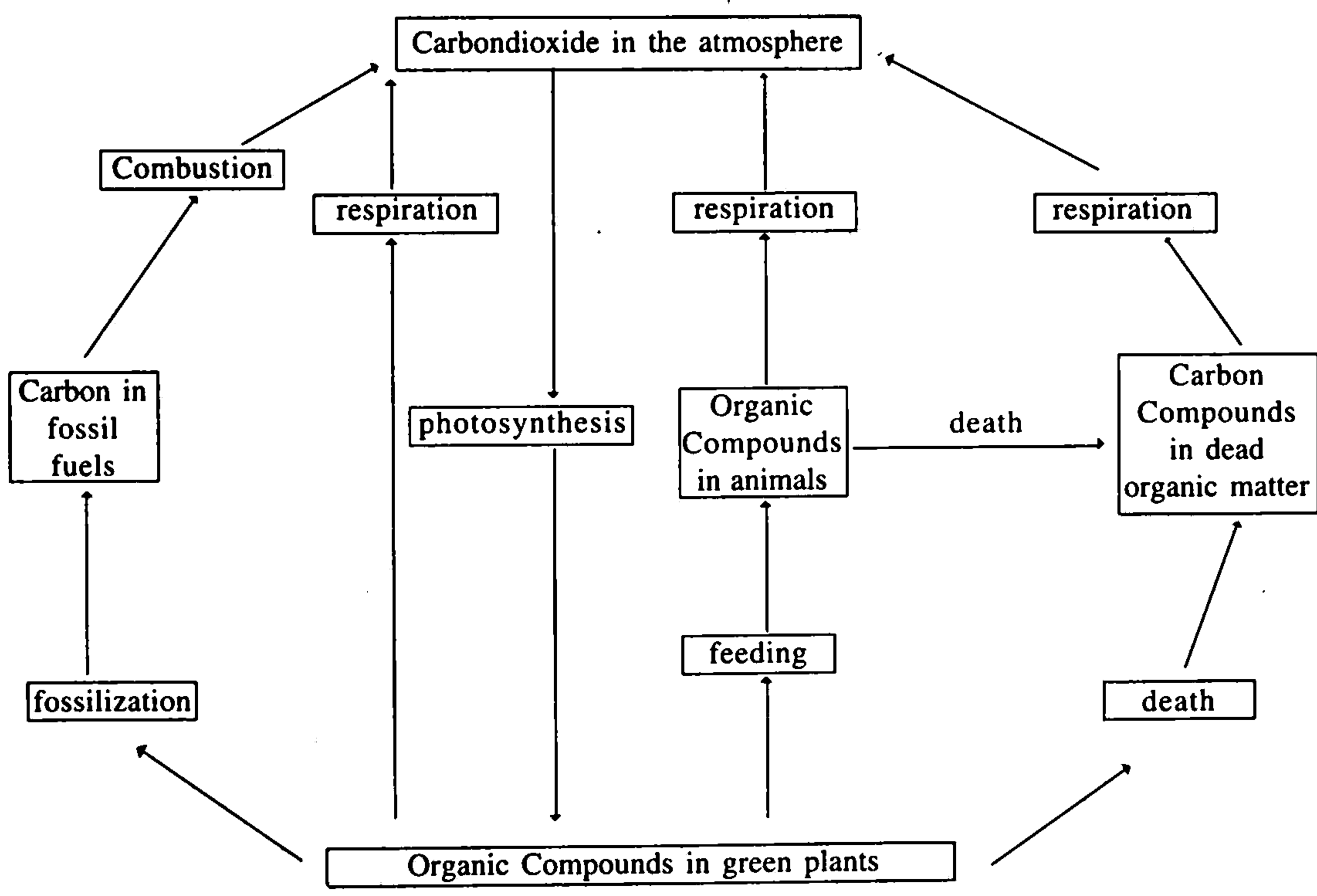
ယနေ့ခေတ်လူသားနှင့် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်

အတွင်းသို့ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ဓာတ်ငွေ့ပမာဏများစွာ နေ့စဉ်ထုတ်လွှတ်လျက်ရှိသည်။ ထို့အပြင် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ် အမြောက်အမြားကလည်း နေ့စဉ်လေထုအတွင်းသို့ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ် ပမာဏမြောက်မြားစွာ ထုတ်လွှတ်လျက်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ကမ္ဘာ့လေထုအတွင်း၌ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ပြင်းအား ပမာဏသည် အလွန်မြင့်မားလျက်ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် လေထုညစ်ညမ်းမှု (Air Pollution) ဖြစ်လာသည်။ ထိုအခါ ကမ္ဘာကြီးပူနွေးမှု (Global Warming) နှင့် ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှုဖြစ်ပြီး ကမ္ဘာ့အရပ်ရပ်တွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်အမျိုးမျိုးနှင့် ကြုံတွေ့ကြရသည်။ မိုးသည်းထန်စွာရွာသွန်းမှုကြောင့် ရေလွှမ်းမှုများဒဏ်ကို ခံကြရသည်။ အချို့နေရာများတွင် မိုးခေါင်ရှေးရှားဖြစ်ပြီး သီးနှံစိုက်ပျိုးရေးအတွက် အခက်အခဲကြုံတွေ့ကြရသည်။

ဂျီနာဗာမြို့၌ အခြေစိုက်ဖွဲ့စည်းထားသော ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ လူသားချင်းစာနာမှုအဖွဲ့ (Global Humanitarian Forum-GHF) ၏ ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၉ ရက်နေ့ထုတ်ပြန်ချက်တွင် အောက်ပါအချက်များ ပါဝင်သည်။

- (၁) ကမ္ဘာပေါ်တွင် ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှုကြောင့် တစ်နှစ်လျှင် လူပေါင်း ၃,၁၅,၀၀၀ သေဆုံးလျက်ရှိသည်။
- (၂) နောင် ၂၀၃၀ ပြည့်နှစ်တွင် သေဆုံးသူ လူဦးရေ ၅,၀၀,၀၀၀ ခန့်ရှိလာမည်ဖြစ်သည်။
- (၃) ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှုကြောင့် နှစ်စဉ် ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသား ၃၂၅ သန်း၏ အကျိုးကို ပြင်းထန်စွာထိခိုက်စေသည်။

Carbon Cycle in Nature

သဘာဝမှကာဗွန်ပတ်လည်

ယနေ့ခေတ်လူသားနှင့် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်

(၄) ကမ္ဘာကြီးပူဇွေးမှုနှင့် ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှုကြောင့် စီးပွားရေးဆုံးရှုံးမှု ပမာဏသည် အမေရိကန်ဒေါ်လာ သန်းထောင်ပေါင်း ၁၇၅ ရှိသည်။

တစ်ဖန်တရုတ်နိုင်ငံမှ ကင်ဆာရောဂါ ပါရဂူ တစ်ဦးက တရုတ်ပြည်မကြီးတွင် နှစ်စဉ် အစာအိမ် ကင်ဆာ ဖြစ်သူဦးရေ ၄,၀၀,၀၀၀ ရှိကြောင်း ထိုကင်ဆာ ဖြစ်ရခြင်းအကြောင်းခံတစ်ခုသည် လေထုညစ်ညမ်းမှု ဖြစ်ကြောင်းဖော်ပြခဲ့သည်။ လေထုညစ်ညမ်းမှုသည် အဓိကအားဖြင့် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ပမာဏ မြင့်မားမှုကြောင့်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် လေထုတွင် ပြင်းအား ပမာဏမြင့်မားစွာရှိသော ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ဓာတ်သည် ကင်ဆာရောဂါဖြစ်စေနိုင်ကြောင်း သို့မဟုတ် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ဓာတ်သည် ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်စေသော ခြပ်တစ်ခု (Health hazard) ဟု ကောက်ချက်ချနိုင်ပေသည်။

(က) သတ္တဝါတို့၏အသက်အင်အားစု (life force) ဖြစ်သော ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်

ဓာတုဗေဒဘာသာရပ်တွင် လေ့လာရသော သဘာဝမှ ကာဗွန်ပတ်လည် (Cycle in Nature) နှင့် ရုက္ခဗေဒဘာသာရပ်တွင် လေ့လာရသော အလင်းသုံးဓာတ် ဖွဲ့စည်းမှု (Photosynthesis) ကို အခြေခံ၍ အောက်ပါအတိုင်း ကောက်ချက်ချနိုင်သည်။

နေရောင်ခြည်စွမ်းအင်၊ အောက်ဆီဂျင်၊ ရေနှင့် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ် တို့သည် တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်သော သဘာဝကအခမဲ့ပေးသော လက်ဆောင်များ (Invaluable free gifts of nature) ဖြစ်သည်။

ပုံတွင်ပြထားသော သဘာဝကာဗွန်ပတ်လည်တွင် အပင်စိမ်းများမှ အော်ဂဲနစ်ခြပ်ပေါင်းများက နည်းစဉ် (၄) မျိုးဖြင့် ဓာတ်ပြုပြောင်းလဲပြီး သဘာဝအလျောက် လေထုအတွင်း၌ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ် ဖြစ်ပေါ်လာပုံကို ဖော်ပြထားသည်။ ဤသို့ဖြစ်ပေါ်လာသော ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်သည် နေရောင်ခြည်စွမ်းအင်ကိုအသုံးပြု၍ ရေနှင့်ဓာတ်ပြုပြီး အပင်များ၌

ကာဗွန်၊ ဟိုက်ဒရိုဂျင်နှင့် အောက်ဆီဂျင်ခြပ်စင်များ ပါဝင်သော ကာဗိုဟိုက်ဒရိတ် (Carbohydrates) ခေါ်

$$\frac{\text{ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်} + \text{ရေ} + \text{အလင်းရောင်}}{\text{အပင်မှကလိုဒိုဖီ}} = \frac{\text{အလင်းရောင်စုပ်သည့်}}{\text{အပင်မှကလိုဒိုဖီ}} = \text{ကာဗိုဟိုက်ဒရိတ်} + \text{အောက်ဆီဂျင်}$$

ကစီဓာတ်၊ သကြားဓာတ်တို့ကို ထုတ်လုပ်ပေးသည်။ ဤအလင်းသုံးဓာတ် ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်မှုသည် အပင်များနှင့် လူသားများအပါအဝင် သက်ရှိသတ္တဝါများအတွက် လိုအပ်သည့်အစားအစာများ ထုတ်ပေးသည့်အပြင် သက်ရှိသတ္တဝါများရှူရန် မရှိမဖြစ် လိုအပ်သည်။ အောက်ဆီဂျင်ကိုလည်း လေထုအတွင်းသို့ ထုတ်ပေးသည်။ ဤအလင်းသုံးဓာတ်ပြုမှုကို အထက်ပါ ညီမျှခြင်းအနစ်ချုပ်ဖြင့် ဖော်ပြနိုင်သည်။

အထက်ပါအလင်းသုံးဓာတ်ပြုမှုက ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်သည် သတ္တဝါတို့အတွက် မရှိမဖြစ် လိုအပ်သော အသက်အင်အားစု ဖြစ်ကြောင်းဖော်ပြပေသည်။

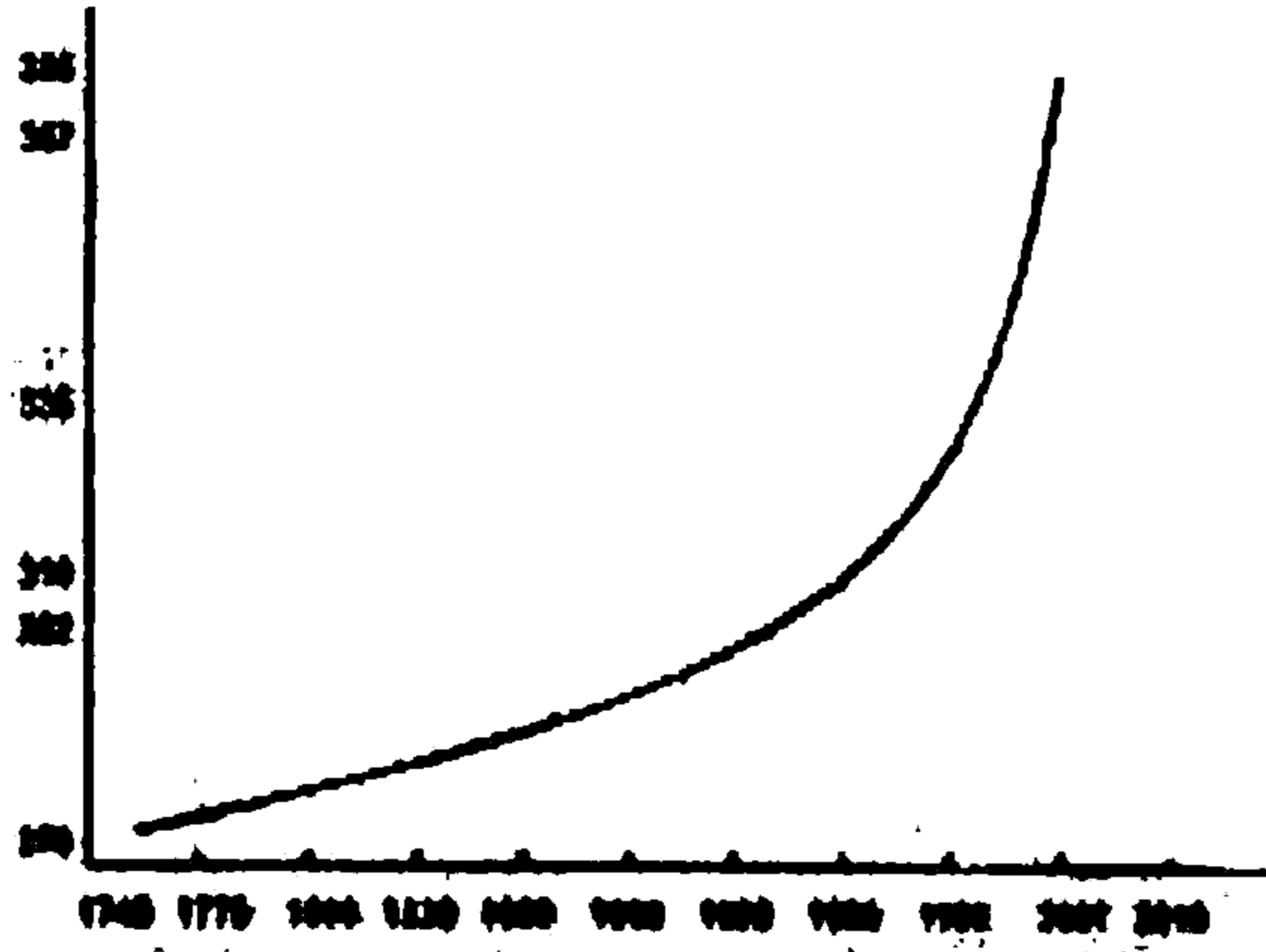
(ခ) ကမ္ဘာကြီး ပူဇွေးမှုနှင့် ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှုကို ဖြစ်စေသော ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်

ကာမ္ဘာကြီးပူဇွေးမှုနှင့် ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှုကို ဖြစ်စေသောဓာတ်ငွေ့များကို ဖန်လုံအိမ်အာနိသင် ဓာတ်ငွေ့များ (Green House Gases - GHG) ဟုခေါ်သည်။ ဖန်လုံအိမ်အာနိသင် ဓာတ်ငွေ့အမျိုးမျိုးရှိသည်။ ၎င်းတို့မှာ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်၊ မီသိန်း၊ နိုက်ထရိုဂျင်အောက်ဆိုဒ်၊ အိုဇုန်း၊ ကလိုရိုဖလိုရိုကာဗွန်၊ ရေငွေ့နှင့် မိုးတိမ်များဖြစ်သည်။ သို့သော် လက်ရှိကာမ္ဘာကြီးပူဇွေးမှုနှင့် ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှုကိုဖြစ်စေသော အဓိကဓာတ်ငွေ့သည် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ပင်ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာအရပ်ရပ်ရှိ စက်မှုလက်မှု အလွန်တိုးတက်သောနိုင်ငံများနှင့် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ၏ စက်ရုံအလုပ်ရုံများတွင် ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းလောင်စာများ (Fossil Fuels) မှ ဟိုက်ဒရိုကာဗွန်များကို မီးရှို့ရာမှထွက်ပေါ်လာသော ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ဓာတ်ငွေ့ တန်ချိန်မြောက်မြားစွာ

ကို လေထုအတွင်းသို့ နေ့စဉ်ထုတ်လွှတ်နေသည်။ ထို့အပြင် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်အမျိုးမျိုးက အသုံးပြုသောလောင်စာများမှလည်း ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ဓာတ်ငွေ့ပမာဏမြောက်မြားစွာကို လေထုအတွင်းသို့ နေ့စဉ်ထုတ်လွှတ်နေသည်။ ထို့ကြောင့် ကမ္ဘာ့လေထုအတွင်းရှိ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ပြင်းအားပမာဏသည် အလွန်မြင့်တက်နေပြီး ကမ္ဘာကြီးပူနွေးမှုနှင့် ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှုကို ဖြစ်ပေါ်စေသည်။

၂၀၀၇ ခုနှစ် ကမ္ဘာ့ပတ်ဝန်းကျင်နေ့ ထုတ်ပြန်ချက် (Message on World Environment Day)တွင် ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးချုပ်က အောက်ပါအချက်များကို ထောက်ပြခဲ့သည်။

- (၁) လူသားများဖန်တီးသော ဖန်လုံအိမ်အာနိသင်ဓာတ်ငွေ့များကို လေထုအတွင်းသို့ ထုတ်လွှတ်မှုကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကမ္ဘာကြီး ပို၍ပို၍ပူနွေးလာသည်။ လေထုအတွင်းရှိ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ် ပြင်းအားနှုန်းသည် အရှိန်တိုးတက်နေသည်။
- (၂) ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကြောင့် အာတိတ်သမုဒ္ဒရာသည် လျင်မြန်စွာဖြင့် ပိုမိုပူနွေးလာသည်။ အစဉ်ခဲနေသည့် အာတိတ်သမုဒ္ဒရာရှိ ရေခဲတုံးများ၏ အပူသည် လျော့နည်းလာသည်။ နှစ်ပေါင်းများစွာက အစဉ်ခဲနေသော ဆီးနှင်းခဲများသည် အရည်ပျော်နေသည်။
- (၃) ၂၀၀၇ ခုနှစ် ကမ္ဘာ့ပတ်ဝန်းကျင်နေ့၏ ဆောင်ပုဒ်မှာ ရေခဲပျော်ခြင်းနက်နဲသည့် ဖြစ်ရပ် (Melting Ice-A Hot Topic) ဖြစ်သည်။ ဤဆောင်ပုဒ်က ကမ္ဘာ့ဒေသအားလုံး၌ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဒဏ်ခံနေရခြင်းကို ညွှန်ပြလျက်ရှိသည်။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်များ ပိုမိုမြင့်တက်လာသဖြင့် နိမ့်သောကျွန်းများနှင့် ပင်လယ်ကမ်းခြေမြို့များတွင် နေထိုင်သူများ ရေလွှမ်းမှုဒဏ်ကို ရင်ဆိုင်နေရသည်။

ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ပြင်းအားတိုးတက်လာပုံဂရပ်

ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ အထက်ပါထုတ်ပြန်ချက်အရ ကမ္ဘာကြီးပူနွေးမှုနှင့် ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှုကိုဖြစ်စေသော ပြင်းအားမြင့်မားသည့် ကမ္ဘာ့လေထုမှ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်သည် လူသားများ၏ဖန်တီးမှုကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်နေသည်။

အမေရိကန်နိုင်ငံ၊ ဝါရှင်တန်မြို့၌ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုမှ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ သိပ္ပံပညာရှင် ခရစ်တိုဖာ ဖလေဗင် (Christopher Flavin)က ကမ္ဘာ့လေထုအတွင်း၌ ၁၇၄၀ ပြည့်နှစ်မှ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်အထိ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ပြင်းအား တိုးတက်လာပုံကို အထက်ပါ ဂရပ်မျဉ်းကွေးဖြင့် ဖော်ပြခဲ့သည်။

အထက်ပါဂရပ်မျဉ်းကွေးကိုလေ့လာလျှင် ကမ္ဘာ့လေထုအတွင်း၌ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ပြင်းအားပမာဏသည် ၁၇၇၄ ခုနှစ် (275 ppm)၊ ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်တွင် (310 ppm) အထိ မြင့်တက်လာကြောင်း၊ ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင် (384 ppm) အထိ ပိုမိုမြင့်တက်လာကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။

အမေရိကန်သိပ္ပံပညာရှင် ခရစ်တိုဖာဖလေဗင် (Christopher Flavin) က ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအချို့သည် ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်နှင့် ၂၀၀၇ ခုနှစ်တို့တွင် စွမ်းအင်သုံးမှုကြောင့် လေထုအတွင်းသို့ ထုတ်လွှတ်သော ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ပမာဏကို တစ်ဖက်ပါဇယားဖြင့် ဖော်ပြခဲ့သည်။

ဤဇယားအရ အမေရိကန်နိုင်ငံသည် ပထမအများဆုံး၊ တရုတ်နိုင်ငံသည် ဒုတိယအများဆုံးနှင့်

ယနေ့ခေတ်လူသားနှင့် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်

Country of Region	Carbon dioxide emissions (billion tons)	
	1990	2007
United States	4.8	6.1
China	2.3	5.9
European Union (27)	3.6	3.8
India	0.6	1.5
Japan	1.0	1.2
Africa	0.6	1.2
Others	9.0	10.2
World	21.9	29.9

ဥရောပသမ္မတနိုင်ငံများသည် တတိယအများဆုံး ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ထုတ်လွှတ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်မှာထက် ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင် ပိုမိုထုတ်လွှတ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

လေထုအတွင်း၌ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ် ပမာဏမြင့်တက်ရခြင်း၏ အကြောင်းခံမှာ သက်ဆိုင်ရာ နိုင်ငံများရှိ စက်ရုံအလုပ်ရုံများနှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ယာဉ်အမျိုးမျိုးက ကျောက်မီးသွေး၊ ဓာတ်ဆီ၊ ဒီဇယ်ဆီ၊ သဘာဝဓာတ်ငွေ့များ အစရှိသည့် ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်း လောင်စာ (fossil fuel) အမျိုးမျိုးကို တန်ချိန်သန်းပေါင်း များစွာ သုံး၍ မီးရှို့နေခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ လေထု အတွင်း၌ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ပြင်းအား ပမာဏမြင့်မားလာမှုကြောင့် ကမ္ဘာကြီးပူနွေးခြင်း နှင့် ရာသီဥတု ဖောက်ပြန်ခြင်း ဖြစ်ပေါ်ရပေသည်။ ပြင်းထန်သော လေမုန်တိုင်းတိုက်ခတ်ခြင်း၊ မိုးပြင်းထန်စွာ ရွာသွန်းခြင်း၊ ရေလွှမ်းမိုးခြင်း၊ ပင်လယ်ရေခဲပျော်ခြင်း၊ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်မြင့်တက်ခြင်း၊ နိမ့်သောကုန်းမြေ ရှိသည့်ဒေသများတွင် ရေလွှမ်းမိုးခြင်း၊ အချို့ ခြောက်သွေ့ပူပြင်းသည့် ဒေသများ၌ မိုးခေါင်၍ရေရှားခြင်း အစရှိသည့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်အမျိုးမျိုးနှင့်ရင်ဆိုင်ရပေသည်။

ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ကြောင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြုံတွေ့ရခြင်း၏ နမူနာတစ်ခုအဖြစ် ၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ မေလ ၂ ရက်နေ့တွင်မြန်မာနိုင်ငံ၌ ကြုံတွေ့ခဲ့ရသော ဆိုင်ကလုန်းနာဂစ် (Cyclone Nargis) ကို ဖော်ပြနိုင်သည်။

ဆိုင်ကလုန်းနာဂစ် သည် ဇလဗေဒအရ အဆင့် (၄) (Category 4) ရှိ အလွန်ပြင်းထန်သော လေမုန်တိုင်း ဆိုင်ကလုန်း တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏သမိုင်းတွင် အဆိုးဝါးဆုံး သဘာဝဘေးအန္တရာယ် (Natural disaster) အဖြစ် မှတ်တမ်းတင်ရမည်။

အိန္ဒိယဇလဗေဒဌာန (IMD) နှင့် ပူးတွဲတိုင်ဖွန်းသတိပေးဌာန (Joint Typhoon Warning Centre - JTWC) တို့ ထုတ်ပြန်ချက်ကိုအခြေခံ၍ ဆိုင်ကလုန်းနာဂစ်၏ ဇလဗေဒသမိုင်း (Metereology History of Cyclone Nargis) ကို အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြ သည်။

၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်၌ ဆိုင်ကလုန်းနာဂစ် စတင်ဖြစ်ပေါ်သည်။ ပထမအစတွင် အနောက်မြောက်ဘက်သို့ ရွေ့လျားသွားပြီး ပိုမိုပြင်းထန်လာသည်။ ဧပြီလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် အားလျော့လာသည်။ သို့ရာတွင် လမ်းကြောင်းပြောင်း၍ အရှေ့ဘက်သို့ရွေ့လျားလာသောအခါ ပိုမိုပြင်းထန်လာသည်။ ၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ မေလ ၂ ရက်နေ့တွင် IMD က လေတိုက်နှုန်းတစ်နာရီလျှင် မိုင် ၁၀၅ ရှိကြောင်း၊ သို့ရာတွင် JTWC တိုင်းထွာချက်အရ လေတိုက်နှုန်းတစ်နာရီလျှင် ၁၃၅ မိုင်အထိ မြင့်တက်လာကြောင်း ဖော်ပြပါသည်။

ထိုသို့ ပြင်းထန်လှသော ဆိုင်ကလုန်း နာဂစ်သည် ၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ မေလ ၂ ရက်နေ့တွင် ဧရာဝတီတိုင်းအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်လာသည်။ ဧရာဝတီတိုင်းမှတစ်ဆင့် အရှေ့ဘက်သို့ ရွေ့လျားလာ သောအခါ အားလျော့လာပြီး ၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ မေလ ၃ ရက်နံနက်စောစောတွင် ရန်ကုန်သို့ရောက်လာသော

လေတိုက်နှုန်းမှာ တစ်နာရီလျှင် မိုင် ၈၀ အထိ ကျဆင်းခဲ့သည်။

အလွန်ပြင်းထန်လှသော အဆင့် (၄) ရှိ ဆိုင်ကလုန်းနာဂစ် ကြောင့် ဧရာဝတီတိုင်းတွင် လူပေါင်း ၁,၀၀,၀၀၀ ခန့် သေဆုံးသည်ဟု အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ (NGOS)က ခန့်မှန်းသည်။ ကုလသမဂ္ဂက လူပေါင်း ၇၇,၇၃၀ ဦး သေဆုံးကြောင်းနှင့် လူပေါင်း ၅၅,၉၁၇ ဦး ပျောက်ဆုံးနေကြောင်း ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

လူများသိန်းချီ သေဆုံးသည့်အပြင် နိုင်ငံတော်ရုပ်မြင်သံကြားမှ ထုတ်ပြန်ချက်အရ ဧရာဝတီတိုင်းတွင် အဆောက်အအုံ ထောင်ပေါင်းများစွာ ၇၅ ရာခိုင်နှုန်း ပျက်စီးပြိုကျပြီး အဆောက်အအုံ ၂၅ ရာခိုင်နှုန်း၏ အမိုးများလွင့်ပျောက်သွားကြောင်း ဖော်ပြခဲ့သည်။

အထက်ပါ လူများသေဆုံးခြင်းနှင့် အဆောက်အအုံအများအပြားပျက်စီးခြင်းတို့အပြင် လယ်ထွန်သည့် လယ်များ၊ နွားနှင့်ကျွဲများ၊ လယ်ထွန်စက်များ၊ ငါးဖမ်းလှေများ၊ သိုလှောင်ထားသော ငါးပိ၊ ငါးခြောက်များ၊ ဆန်စပါး စသည်တို့ ဆုံးရှုံးရသည်။

ထို့ပြင် ဆိုင်ကလုန်းနာဂစ် ကြောင့် ဧရာဝတီတိုင်းအတွင်းရှိ သစ်တောများ၊ လမုတောများ၊ စိုက်ခင်းများ၊ စပါးခင်းများ ပင်လယ်ရေလွှမ်းမိုးမှု၊ အညစ်အကြေးများပျံ့နှံ့မှု၊ ရေညစ်ညမ်းမှုစသည့် ပတ်ဝန်းကျင်ပျက်စီးမှုများလည်း ဖြစ်ပေါ်ရသည်။

ထို့ကြောင့် ဆိုင်ကလုန်းနာဂစ် ကြောင့် ဧရာဝတီတိုင်းတွင် လူပေါင်းတစ်သိန်းကျော် အသက်ဆုံးရှုံးရသည့်အပြင် ပြင်းထန်လှသော လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးဆုံးရှုံးမှုနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ပျက်စီးခြင်း စသည့် အကျိုးသက်ရောက်မှုဒဏ်များကို ရင်ဆိုင်ရပေသည်။

ရန်ကုန်တိုင်းအတွင်းသို့ ဆိုင်ကလုန်းနာဂစ်မှာ ၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ မေလ ၃ ရက် နံနက်စောစောတွင် ဝင်ရောက်လာသောအခါ လေတိုက်နှုန်းတစ်နာရီလျှင် မိုင် ၈၀ ထိ ကျဆင်းလာသော်လည်း ရန်ကုန်မြို့နှင့်ရန်ကုန်တိုင်းအတွင်းရှိ မြို့နယ်အချို့တွင် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများစွာ ရှိသည်။ လူ့သေဆုံးမှု မရှိသော်လည်း အိမ်များ ပြိုကျ

ပျက်စီးခြင်း၊ အဆောက်အအုံများစွာမှ အမိုးများ ကွာကျပျက်စီးခြင်း၊ မှန်ပြတင်းများ ကွဲအက်ခြင်း၊ သစ်ပင်များ လဲကျခြင်း၊ ကိုင်းကျိုးခြင်း၊ အချို့သစ်ပင်ကြီးများ အမြစ်ပါထွက်၍ လဲကျခြင်း စသည့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများ ရှိခဲ့သည်။

၂၀၀၈ ခုနှစ် ဆိုင်ကလုန်းနာဂစ် မဖြစ်မီ ၂၀၀၇ ခုနှစ်၊ မေလ ၄ ရက်နှင့် ၅ ရက်နေ့တို့တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ အဆက်မပြတ် မိုးသည်းထန်စွာရွာခဲ့သည်။ ရန်ကုန်မြို့ နေရာအနံ့အပြားတွင် ရေလွှမ်းမိုးမှုဖြစ်ပြီး မြေနိမ့်ပိုင်းရှိ ရပ်ကွက်များမှ နေအိမ်များ၌ ရေတစ်ပေ၊ နှစ်ပေခန့် ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ နှစ်ထပ်အိမ်၌နေသူများ အထက်ထပ်တွင်နေထိုင်ခဲ့ကြပြီး တစ်ထပ်အိမ်နေသူများမှာမူ ရေမဝင်သည့် ဓမ္မာရုံ၊ ကျောင်း စသည့် အဆောက်အအုံများသို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ခဲ့ကြရသည်။ ရန်ကုန်မြို့အလုံမြို့နယ်၌ အိမ်ရှေ့ရေဝင်ခံရ၍ မိသားစုတစ်စု လျှပ်စစ်ဓာတ်လိုက်၍ သေဆုံးခဲ့ကြသည်။

ဤကဲ့သို့ မိုးသည်းထန်စွာရွာသွန်းခြင်းသည်လည်း လေထုတွင်း၌ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ပြင်းအားများမှုကြောင့် ကမ္ဘာကြီးပူနွေးခြင်းနှင့် ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှုဖြစ်သည့် သာဓကတစ်ခု ဖြစ်သည်။

အခြားသာဓကတစ်ခုအဖြစ် ၂၀၀၄ ခုနှစ်တွင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော အင်ဒိုနီးရှားဆူနာမီ (Indonesia Tsunami) ရေလှိုင်းကြီးဖြစ်သည်။

၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၆ ရက်နေ့တွင် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ စုမတြား (Sumatra) ကျွန်းအနီး၌ စုမတြား-အင်ဒမန်ငလျင် (Sumatra Andaman Earthquake) လှုပ်ခဲ့သည်။ ထို ငလျင်အတိုင်းအတာပမာဏမှ ရစ်ချ်တာစကေး (Richter Scale) အရ ၉ ဒသမ ၁ ဖြစ်သည်။ ဤငလျင်ကြီးကြောင့် အင်ဒိုနီးရှားဆူနာမီ (Indonesia Tsunami) ပင်လယ်ရေလှိုင်းကြီး ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။ ရေလှိုင်းကြီး၏အမြင့်သည် ပေ ၈၀ မှ ပေ ၁၀၀ ခန့်ရှိသည်။ ဤရေလှိုင်းကြီးကြောင့် အမေရိကန်ဒေါ်လာ သန်းထောင်ပေါင်းများစွာတန်ဖိုးရှိသော ပစ္စည်းများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးရသည့် နိုင်ငံများမှာ အင်ဒိုနီးရှား၊

ယနေ့ခေတ်လူသားနှင့် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်

သီရိလင်္ကာ၊ အိန္ဒိယ၊ ထိုင်း၊ မော်လဒိုက်၊ ဆိုမာလီယာ၊ မြန်မာ၊ မလေးရှား၊ ဆီရယ်လီစ်၊ တန်ဇမ်နီးယား၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ ယီမင်၊ တောင်အာဖရိကနှင့် ကင်ညာ နိုင်ငံတို့ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံအလိုက်သေဆုံးသည် လူဦးရေကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သော မြန်မာနှင့်အင်ဒိုနီးရှားတို့အပြင် လေထုတွင်းရှိ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ် ပြင်းအားများမှဖန်တီးပေးသော ကမ္ဘာကြီးပူနွေးမှုနှင့် ရာသီဥတု ဖောက်ပြန်မှုကြောင့် လူများသေဆုံးခြင်းနှင့် ပစ္စည်းများ ဆုံးရှုံးမှုတို့နှင့် ကြုံတွေ့ရသော ကမ္ဘာပေါ်တွင် နိုင်ငံအများအပြားရှိသည်။ ၂၀၀၇ ခုနှစ်၊ ၂၀၀၈ ခုနှစ် ၂၀၀၉ ခုနှစ်များတွင် အခြားကမ္ဘာ့နိုင်ငံအများအပြား၌ ထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှုများကို စာရေးသူရေးသားပြီး မြန်မာနိုင်ငံ ဝိဇ္ဇာသိပ္ပံပညာရှင်အသင်းက ထုတ်ဝေသော Carbon-dioxide Friend or Foe စာအုပ်တွင် ဖော်ပြထားသည်။

ကမ္ဘာကြီးပူနွေးမှုကြောင့် အာတီတ် (Arctic) မြောက်အတ္တလန်တိတ် (North Atlantic) သမုဒ္ဒရာများမှ ရေခဲများအရည်ပျော်နေသည်။

အမေရိကန် သမုဒ္ဒရာဆိုင်ရာ သိပ္ပံပညာရှင် (Oceanographer) ဂျိမ်းအိုဗာလင် (Jame Overland)

က နောင်နှစ် ၃၀ ခန့်တွင် နွေရာသီ၌ အာတီတ် သမုဒ္ဒရာတွင် ရေခဲရှိတော့မည်မဟုတ်ဟု ဆိုပါသည်။

၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၀ ရက်နေ့တွင် ကိုပင်ဟေဂင် (Copenhagen) ၌ကျင်းပသော ရာသီဥတုဆိုင်ရာသိပ္ပံပညာရှင်များ၏ ဆွေးနွေးပွဲမှ ထုတ်ပြန်ချက်အရ ကမ္ဘာကြီးပူနွေးမှုကြောင့်၊ သမုဒ္ဒရာရေခဲပြင်များ အရည်ပျော်မှုကြောင့် ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်ခန့်တွင် ကမ္ဘာပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်သည် တစ်မီတာထက်မနည်း မြင့်တက်လာမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်းအနိမ့်ပိုင်းများတွင် နေထိုင်သူများအနက်လူ ၁၀၀ လျှင် ၁၀ ဦးခန့်သည် ရေနှစ်မြုပ်သေဆုံးကြမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ကမ္ဘာကြီးပူနွေးမှုကျဆင်းစေရန် သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံကြီးများက လေထုထဲသို့ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်နှင့် အခြား အိမ်စိမ်းဓာတ်ငွေ့များ (Green House Gases) ထုတ်လုပ်မှုကို အလျင်အမြန် အလုံအလောက်လျှော့ချရန် လိုအပ်ကြောင်း ဖော်ပြခဲ့ပေသည်။

အထက်ပါတင်ပြချက်များအရ အမေရိကန်၊ တရုတ်နှင့်ဥရောပနိုင်ငံများသည် ကမ္ဘာကြီးပူနွေးမှု၊ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှုနှင့် လူသားတို့၏အသက်

Country where death occurred	Death		Missing	Displaced
	Confirmed	Estimated		
Indonesia	130,736	167,736	37,063	6000, 000
Sri Lanka	35,322	21,411	-	516,150
India	12,405	18,405	5,640	647,599
Thailand	5,395	8,212	2,817	7,000
Myanmar	61	400-600	200	3,200
Malaysia	68	75	6	-
Bangladesh	2	2	-	-
Somalia	78	289	-	5,000
Maldiv	82	108	26	1,500 +
Tanzania	10	13	-	-
Sychelles	3	3	-	200
South Africa	2	2	-	-
Yeman	2	2	-	-
Kenya	1	1	-	-
Total	184,127	216,759	45752	1,69 million

ဘေးအန္တရာယ်တို့ကို ကာကွယ်ရန် အချိန်မဆွဲဘဲ တိုတောင်းသောအချိန်အတွင်း (သို့မဟုတ်) နှစ်အနည်းငယ်အတွင်း၌ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ် ထုတ်လုပ်မှုကို အလုံအလောက်လျှော့ချရန်၊ လေထုအတွင်း၌ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ပြင်းအားပမာဏသည် ဘေးအန္တရာယ်ကင်းသည့် 300 Ppm အထိလျှော့ချရန် လိုအပ်ကြောင်း ထင်ရှားပေသည်။

(ဂ) လေထုအတွင်းသို့ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ် ထုတ်လုပ်မှု လျှော့ချရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ချက်များ

ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ် (ငြိမ်း) “ကိုဖီအာနန်” က ၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၆ ရက်နှင့် ၇ ရက်နေ့များတွင် ဂျီနီဗာ၌ ကျင်းပခဲ့သည့် “လူသားများကိုခြိမ်းခြောက်နေသော ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှု” ဆိုင်ရာ အစည်းအဝေးတွင် အောက်ပါအဓိက အချက် ၃ ချက်ကို ထည့်သွင်းပြောကြားခဲ့သည်။

၁။ လေထုအတွင်းသို့ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ် ပမာဏ များစွာထုတ်လွှတ်နေသော နိုင်ငံများသည် ချမ်းသာသော နိုင်ငံများဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှု ပြဿနာကိုဖြေရှင်းရာတွင် ထိုနိုင်ငံများက ဦးဆောင်ရမည်ဖြစ်သည်။

၂။ ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် “ရာသီဥတုဆိုင်ရာ တရားမျှတမှု” (Climate Justice) ရှိရန်လိုကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ကမ္ဘာ့ရာသီဥတု ဖောက်ပြန်မှုဒဏ်ခံနေရသည့်ဆင်းရဲသော နိုင်ငံများက အကုန်အကျခံရမည်မဟုတ်ဘဲ လေထုညစ်ညမ်းမှု ဖြစ်စေသော နိုင်ငံများကသာ အကုန်အကျခံ၍ ရာသီဥတုပြဿနာ ဖြေရှင်းရန်လိုသည်။

၃။ ချမ်းသာသောနိုင်ငံကြီးများက ထုတ်လွှတ်နေသော ဖန်လုံအိမ်အာနိသင်ဓာတ်ငွေ့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်သည့် ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှုအတွက် ဆင်းရဲသောနိုင်ငံ သားများက တန်ဖိုးကြီးစွာ ပေးဆပ်နေရသည်။

၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၆ ရက်နေ့တွင် လက်ရှိ ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ် ဘန်ကီမွန်း

ကလည်း ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှုပြဿနာ ဖြေရှင်းရန်၊ ထိုဖောက်ပြန်မှု ပြဿနာကြောင့် ဖြစ်ပေါ်သည့် အစားအစာပြဿနာ (Food Crisis) တို့ကို ဖြေရှင်းပေးရန်၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သောနိုင်ငံကြီးက တိကျသော လုပ်ငန်းစဉ်များချမှတ်၍ ထိရောက်စွာဆောင်ရွက်ရန် လိုသည်ဟု ၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လတွင်ကျင်းပမည့် “နိုင်ငံကြီး ၈ ခု” (G-8) ထိပ်သီးအစည်းအဝေးမတိုင်မီက ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ် ထုတ်လုပ်မှုလျှော့ချရေးအတွက် အချိန်ဇယားများသတ်မှတ်ရေးနှင့် ကမ္ဘာကြီးပူဇွန်းမှုပြဿနာ ဖြေရှင်းရေးအတွက် နည်းလမ်းများရှာရန် နိုင်ငံကြီး (၈) ခု ထိပ်သီးအစည်းအဝေး (G-8 Summit) များ ကျင်းပလာသည်။

၁၉၉၇ ခုနှစ်တွင် ဂျပန်နိုင်ငံ ကျိုတိုမြို့၌ ကျင်းပသော နိုင်ငံကြီး (၈) ခု ထိပ်သီးအစည်းအဝေး (G-8 Summit) က ကျိုတိုညှိနှိုင်းသတ်မှတ်ချက် (Kyoto Protocol) က လေထုအတွင်းသို့ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ထုတ်လွှတ်မှုလျှော့ချရေးအတွက် အချိန်ဇယားသတ်မှတ်ပေးခဲ့သည်။ ၂၀၀၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လတွင် (၈) နိုင်ငံ ထိပ်သီးအစည်းအဝေး (G-8 Summit) ကို ဂျာမနီနိုင်ငံ၌ကျင်းပပြီး သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံခေါင်းဆောင်ကြီးများက ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှု ပြဿနာဖြေရှင်းရန် နည်းလမ်းများအတွက် ညှိနှိုင်းကြသည်။ တစ်ဖန် ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် (၈) နိုင်ငံ ထိပ်သီးအစည်းအဝေး (G-8 Summit) ကို ဂျပန်နိုင်ငံဟော်ကိုင်းဒိုးတွင် ကျင်းပသည်။

၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလတွင် “ကမ္ဘာပူဇွန်းမှု” (Global Warming) လျှော့ချရေးအတွက် ရာသီဥတုဆိုင်ရာကွန်ဖရင့် (Climate Conference) ကို “ကိုပင်ဟေဂင်မြို့” ၌ ကျင်းပမည်ဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာကြီးပူဇွန်းမှု လျှော့ချရန်နှင့် ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှု ပြဿနာဖြေရှင်းရန် အကောင်းဆုံး နည်းလမ်းမှာ လက်ရှိသုံးစွဲလျက်ရှိသောကျောက်မီးသွေး၊ သဘာဝဓာတ်ငွေ့၊ ဓာတ်ဆီ၊ ဒီဇယ်ဆီအစရှိသည့် ပြန်လည်မထုတ်လုပ်နိုင်ဘဲ ကုန်ခန်းသွားနိုင်သော ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းလောင်စာ (Non-renewable Fossil Fuel Energy) ကို စဉ်ဆက်မပြတ်ထုတ်နိုင်ပြီး

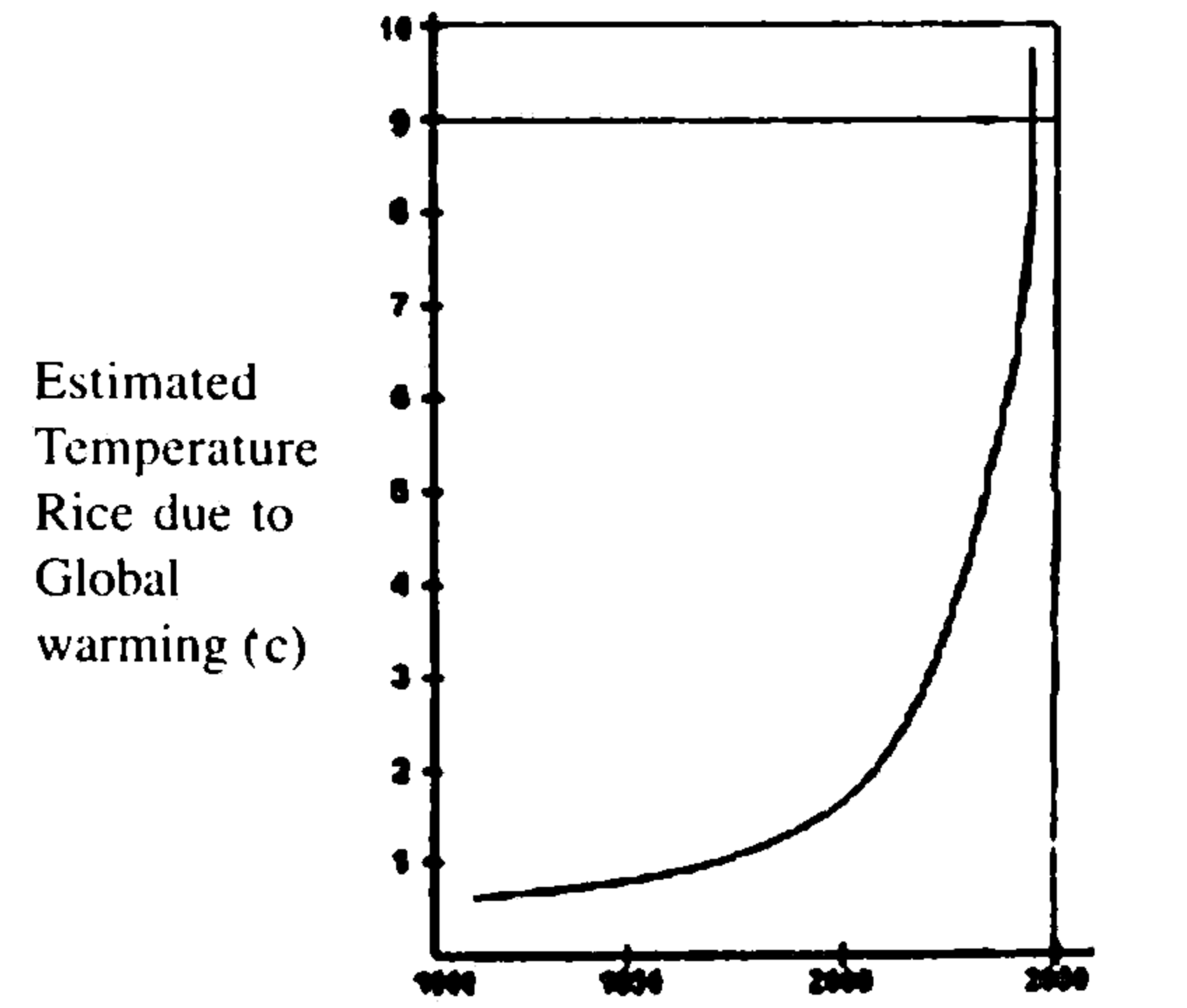
ယနေ့ခေတ်လူသားနှင့် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်

လေထုကို မညစ်ညမ်းစေသောစွမ်းအင် (Renewable Green Energy) ဖြင့် အစားထိုးသုံးစွဲရန်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ စဉ်ဆက်မပြတ်ထုတ်လုပ်ပြီး ကုန်ခန်းမသွားနိုင်ဘဲ လေထုကို မညစ်ညမ်းစေသည့် Renewable Green Energy များမှာ နေရောင်ခြည်စွမ်းအင် (Solar Energy)၊ ဟိုက်ဒရိုဂျင်စွမ်းအင် (Hydrogen Energy)၊ ရေအားလျှပ်စစ် (Hydroelectric Power)၊ လေစွမ်းအင် (Wind Energy)၊ လှိုင်းစွမ်းအင် (Wave Energy) စသည်တို့ ဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာကြီးပူနွေးမှုကိုဖြစ်စေသော ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ကိုထုတ်လွှတ်သော လက်ရှိကမ္ဘာအရပ်ရပ်၌ အသုံးပြုနေသည့် ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းစွမ်းအင် (Fossil Fuel Energy) နေရာတွင် အထက်ပါလေထုကို မညစ်ညမ်းစေသောလောင်စာများဖြင့် အစားထိုးပါက ကမ္ဘာကြီး ၏အပူချိန်မှာ အောက်ပါဂရပ်စ် (Graph) တွင် ဖော်ပြ ထားသည့်တိုင်း တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် ပိုမိုမြင့်တက်လာမည်ဖြစ်ပြီး ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသားများ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်အမျိုးမျိုးနှင့် ကြုံတွေ့ရမည်ဖြစ်ပေသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်စေနိုင်သော ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်

ကမ္ဘာကျန်းမာရေးအဖွဲ့ (World Health Organization -WHO) နှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဆေးပညာအဖွဲ့

Possible consequences of carbon dioxide build up in the atmosphere

အစည်းများက ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်သည် ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်စေနိုင်သည်ဟု တိကျပြတ်သားစွာ ဖော်ပြထားသည်ကိုမတွေ့ရသေးပေ။ သို့ရာတွင် အထောက်အထားအချို့အရ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်သည် ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်စေနိုင်သည်ဟု ယူဆနိုင်သည်။

ဓာတုဗေဒဘာသာရပ် ရှုထောင့်မှကြည့်လျှင် ဆေးလိပ်သောက်ခြင်းသည် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ဓာတ်ငွေ့ကို ခန္ဓာကိုယ်ထဲသို့ ရှူသွင်းနေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ စီးကရက်ကို သောက်သည်ဖြစ်စေ၊ ဆေးပေါ့လိပ်နှင့် ဆေးပြင်းလိပ်ကိုသောက်သည်ဖြစ်စေ၊ ထိုဆေးလိပ်များကို မီးရှို့ရာမှထွက်လာသော မီးခိုးများတွင် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ဓာတ်ငွေ့ မော်လီကျူးအမြောက်အမြားပါဝင်သည်။ ထို့ကြောင့် ဆေးလိပ်သောက်သူရှူသွင်းနေသော မီးခိုးများသည် သက်ဆိုင်သူ၏ခန္ဓာကိုယ်အတွင်းရှိ အဆုတ်တွင်းသို့ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ် ရှူသွင်းနေခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ် က အဆုတ်ကင်ဆာကို ဖြစ်စေသည်ဟု ယူဆနိုင်သည်။

၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလတွင် ကျင်းပသော ဆွေးနွေးပွဲတစ်ခု၌ ပီကင်းကင်ဆာဆေးရုံမှ ကင်ဆာရောဂါအထူးကုဆရာဝန်ကြီး ဒေါက်တာဂျီဂျိုင်ဖူး (Dr. Ji Jaifu) က တရုတ်ပြည်မကြီးတွင် နှစ်စဉ်အစာအိမ်ကင်ဆာဖြစ်သော လူနာဦးရေသည် ၄,၀၀,၀၀၀ ခန့် ရှိကြောင်း ဖော်ပြခဲ့သည်။ ထိုဆရာဝန်ကြီးကပင် လေထုညစ်ညမ်းမှု (Air Pollution) နှင့် ဝေဒနာရှင်များစားသည့် အစာအာဟာရ (Diet) ကြောင့် ကင်ဆာရောဂါဖြစ်သည်ဟု အကြောင်းပြသည်။ လေထုညစ်ညမ်းမှုသည် လေထုအတွင်း ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ် ပြင်းအားမြင့်မားမှုပင် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ် ပြင်းအားမြင့်သောလေကို ရှူရသဖြင့် ကင်ဆာရောဂါဖြစ်သည်ဟု ယူဆနိုင်သည်။ အစာအာဟာရ ဆိုရာတွင် မည်သည့်အာဟာရဟု ဖော်ပြမထားပေ။ သို့ရာတွင် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ် ထည့်သွင်းထားသော အချိုရည်များ၊ ဘီယာသို့မဟုတ် (ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ရည်)၊ ဆော်ဒါနှင့်အရက် ရောသောက်သူတို့ ခန္ဓာကိုယ်အတွင်းသို့ ကာဗွန်ဒိုင်

အောက်ဆိုဒ် ဝင်သွားပြီး ကင်ဆာရောဂါဖြစ်စေသည် ဟု ယူဆနိုင်သည်။

အမေရိကထုတ် သုတေသနစာစောင်တစ်ခုတွင် နှစ်စဉ်အမေရိကန်လူမျိုး တစ်သန်းကျော်သည် ကင်ဆာ ရောဂါဖြစ်နေသည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။ မည်သည့် အကြောင်းပြချက်ကိုမျှ ဖော်ပြထားခြင်းမရှိပါ။ သို့ရာတွင် အမေရိကန်နိုင်ငံသည် လေထုအတွင်းသို့ ကာဗွန်ဒိုင် အောက်ဆိုဒ် အများဆုံးထုတ်လွှတ်သော နိုင်ငံဖြစ်သည်။ အမေရိကန်လူမျိုးအချို့သည် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ် ထည့်သွင်းထားသော ကိုကာကိုလာ (Coca Cola)၊ ပက်စီကိုလာ (Pepsi Cola) စသည့် အချိုရည်များကို နေ့စဉ် လိုပင်သောက်ကြသည်။ ကာဗွန်ဒိုင် အောက်ဆိုဒ် ပြင်းအားများသည့်လေကို ရှုခြင်းနှင့် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ် ပျော်ဝင်နေသော အချိုရည် များ မှန်မှန်သောက်ခြင်းကြောင့် ကင်ဆာရောဂါ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆနိုင်သည်။

၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလတွင် ထုတ်ဝေသည့် ဆန်ဖရန်စစ္စကို ခရိုနီကယ် (San Fransisco Chronicle) သုတေသနဂျာနယ်တွင် သုတေသီအချို့က ဒီဇယ် ထရပ်ကားများမောင်းသော ကားမောင်းသမားများ သည် အိတ်ဇောမှထွက်သော ပြင်းအားမြင့်မားသည့် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ် ဓာတ်ငွေ့များကို ရှူသွင်း နေရသဖြင့် ကင်ဆာရောဂါဖြစ်ပွားမှု ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရင်ဆိုင်နေသည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။

အမေရိကန်နိုင်ငံ နှလုံးရောဂါအသင်း (Heart Association) သုတေသနဂျာနယ်၊ ဆာကူလေးရှင်း (Circulation) တွင် ဆေးသုတေသီ ရာမိန်ဟန်ဒရန် ဗွာဆန် (Ramaihandran Vasan) က ဆော်ဒါပါသော အချိုရည်ကို နေ့စဉ်သောက်သုံးသူတို့သည် နှလုံးရောဂါ ဖြစ်ရန် ဘေးအန္တရာယ်ရှိကြောင်း ဖော်ပြခဲ့သည်။

ပလိုဆုန်း (PLOS ONE) ဟူသော အမေရိကမှ ထုတ်ဝေသည့် ဆေးသုတေသနဂျာနယ်တွင် ဆော်ဒါပေါ့ (Soda Pop) ကို အလွန်အကျွံသောက်သော အမျိုးသမီး များသည် ကျောက်ကပ်ရောဂါဖြစ်ရန် အန္တရာယ် ရှိသည်ဟု သုတေသနဆောင်းပါးရေးသားထားသည်။ ဆော်ဒါပေါ့ တွင် ကာဗွန်ဒိုင် အောက် ဆိုဒ်

ပြင်းအားများ သဖြင့် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်သည် ကျောက်ကပ် ရောဂါဖြစ်နိုင်သည်ဟု ယူဆနိုင်သည်။

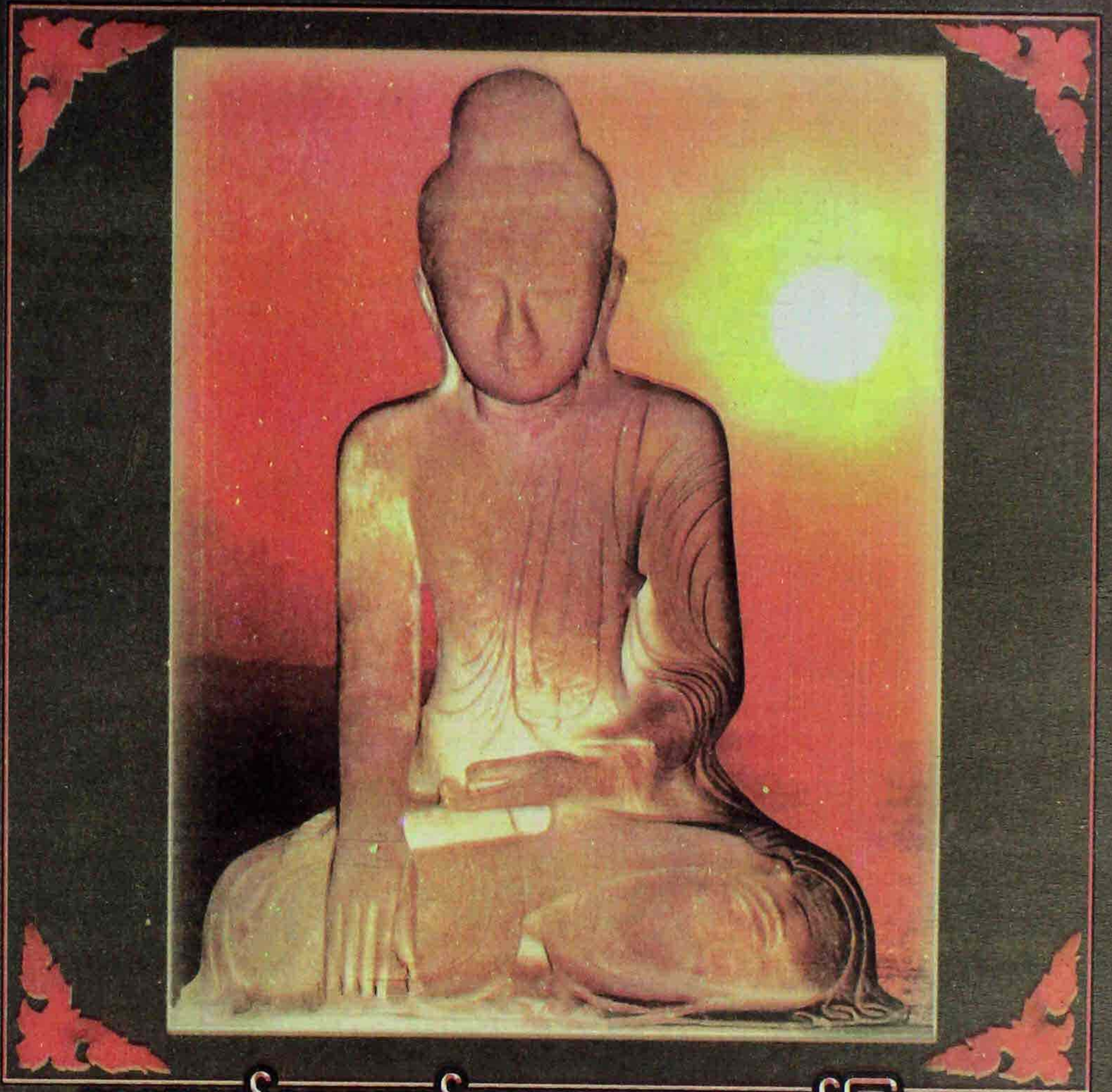
၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် ထုတ်ဝေသော ယူရိုပီယန်၊ ရက်စပီရေးထရီး (European Respiratory Journal) တွင် ထင်း၊ ကျောက်မီးသွေးနှင့် နွားချေးများကို လောင်စာ အဖြစ်သုံးပြီး အိမ်တွင်း၌ ချက်ပြုတ်သူများသည် အဆုတ်ရောဂါဖြစ်သည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။ ထိုလောင်စာများက ထုတ်လွှတ်သော မီးခိုးများတွင် ကာဗွန်ဒိုင် အောက် ဆိုဒ် ပြင်းအားများသည်။ ထို့ကြောင့် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ် ပြင်းအားများ သော လေကိုရှူရသဖြင့် အဆုတ်ရောဂါဖြစ်သည်ဟု ယူဆရပေမည်။

အထက်ပါ သုတေသနတွေ့ရှိချက်များအရ ပြင်းအားများသော ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ် ကို ရှူခြင်းနှင့် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ် ပျော်ဝင်နေသော ဖျော်ရည်များ (Carbonated Soft Drinks) ကို မှန်မှန်သောက်သုံးသူများသည် ကင်ဆာရောဂါ၊ အဆုတ်ရောဂါ အစရှိသည့် ရောဂါဆိုးများ ဖြစ်နိုင် ကြောင်း သိရှိနိုင်သည်။

ဤကမ္ဘာမြေပေါ်တွင် လူသားများနှင့် အခြားသတ္တဝါ များ အသက်ရှင်သန်စေရန်၊ သီးနှံပင်များနှင့် အခြား သစ်ပင်များပေါက်ရောက်စေရန် ကာဗွန်ဒိုင်အောက် ဆိုဒ် သည် မရှိမဖြစ်လိုအပ်သော သဘာဝက ဖန်တီး ပေးသည့် ဒြပ်ပေါင်းတစ်ခု ဖြစ်ပေသည်။

လူသားများ ထုတ်လွှတ်သော လေထုအတွင်းမှ ပြင်းအားများသည့် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ် သည် လူသားများအတွက် အသက်နှင့်ပစ္စည်းများဆုံးရှုံး စေမည့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များကိုလည်းကောင်း၊ ရောဂါဆိုးများကိုလည်းကောင်း ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ကမ္ဘာ့လေထုထဲသို့ ထိန်းချုပ်မှုမရှိဘဲ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ် ပမာဏ အမြောက်အမြား ထုတ်လွှတ်နေပါက နောက်ဆုံးအချိန်တစ်ချိန်တွင် ကမ္ဘာပေါ်မှ လူသားများနှင့် သက်ရှိသတ္တဝါအားလုံး ပျောက်ကွယ်သွားနိုင်ပေသည်။

ဒေါက်တာမောင်ဒီ

ရေအောက်ရှေးဟောင်းသုတေသနပညာသင်ကြားရေး

ဒေါက်တာခင်မောင်ညွန့်

မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းနှစ်ချုပ် (၂၀၁၀) အထူးဆောင်းပါး

ဒေါက်တာခင်မောင်ညွန့်

အဘ ဦးသိန်း၊ အမိ ဒေါ်ကြည်တို့က ၁၉၂၉ ခုနှစ် မေလ ၁၃ ရက်နေ့တွင် မန္တလေးမြို့၌ မွေးဖွားသည်။ ၁၉၅၂ ခုနှစ်တွင် ဝိဇ္ဇာဘွဲ့၊ ၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင် ဝိဇ္ဇာဂုဏ်ထူးဘွဲ့၊ ၁၉၅၅ ခုနှစ် တွင် မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်တွင် လန်ဒန်တက္ကသိုလ်စီးပွားရေးပညာကျောင်း (L.S.E) မှ ပါရဂူ Ph.D ဘွဲ့တို့ကိုရရှိသည်။ မန္တလေးတက္ကသိုလ် သမိုင်းဌာနနှင့် နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေးဌာနတို့၌ ပါမောက္ခအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင် အနု ပညာဦးစီးဌာနနှင့်နိုင်ငံသမိုင်းသုတေသနဦးစီးဌာနတို့တွင် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ ၁၉၈၇ ခုနှစ်တွင် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ ရှေးဟောင်းသုတေသနဦးစီးဌာန၊ ၁၉၈၉ ခုနှစ်တွင် မြန်မာသမိုင်းဖြစ်ရပ်အမှန်ပြုစုရေးကော်မရှင်၊ ၁၉၉၃ ခုနှစ်တွင် မြန်မာ့သမိုင်းကော်မရှင်အဖွဲ့တို့တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ်မှ ၂၀၀၇ ခုနှစ်အထိ အမျိုးသား ညီလာခံသို့တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေမူကြမ်းရေးဆွဲရေးကော်မရှင်တွင် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ပါဝင်ခဲ့သည်။ ဆွစ်ဇာလန်၊ အရှေ့ဂျာမနီ၊ အနောက် ဂျာမနီ၊ အီတလီ၊ ပြင်သစ်၊ တရုတ်၊ ရုရှား၊ အိန္ဒိယ၊ ဂျပန်၊ မြောက်ကိုရီးယား၊ တောင်ကိုရီးယား၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ ဘရူနိုင်းဒါရုဆလင်၊ ထိုင်း၊ မလေးရှား၊ စင်ကာပူ၊ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံများသို့ ဌာနဆိုင်ရာတာဝန်၊ စာပေတာဝန်များဖြင့် သွားရောက်ခဲ့သည်။ ဆောင်းပါးပေါင်း ၁,၀၀၀ ကျော်နှင့် လုံးချင်း ၃၆ အုပ် ရေးသားခဲ့သည်။ လူမှုထူးချွန် (ဒုတိယဆင့်)၊ စီမံထူးချွန် (ပထမဆင့်)၊ ဝိဇ္ဇာပညာထူးချွန်(ဒုတိယဆင့်)၊ မဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဘေဘွဲ့၊ ဆရာဝန်တင်ရွှေစာပေဆု၊ သုတစွယ်စုံ တစ်သက်တာစာပေဆုများ ရရှိခဲ့သည်။ ယခုအခါ အာဆီယံယဉ်ကျေးမှုနှင့်ပြန်ကြားရေး အမျိုးသားကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ၊ အမျိုးသားစာပေဆု စိစစ်ရွေးချယ်ရေးကော်မတီအဖွဲ့ဝင်၊ မြန်မာနိုင်ငံစာပေနှင့် စာနယ်ဇင်း အဖွဲ့ ဗဟိုအမှုဆောင်ကော်မတီဝင်အဖြစ် ထမ်းဆောင်လျက်ရှိသည်။ အမှတ် ၄၄၉/အိပ်ကမ်း၊ မိုးမခလမ်း၊ ဗိုလ်ချို (၂) ရပ်ကွက်၊ ဗဟန်းမြို့နယ်တွင်နေထိုင်သည်။ အမည်ရင်းမှာ ဒေါက်တာ ခင်မောင်ညွန့်ဖြစ်သည်။

ရေအောက်ရှေးဟောင်းသုတေသနပညာသင်ကြားရေး

ကမ္ဘာပေါ်တွင် ရှေးဟောင်းသုတေသနပညာ၌ ကုန်းပိုင်းရှေးဟောင်းသုတေသန (Land Archaeology) နှင့် ရေအောက်ရှေးဟောင်းသုတေသန (Under Water Archaeology) ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိရာတွင် ရေအောက် ရှေးဟောင်းသုတေသနပညာသည် ကုန်းပိုင်းလောက် မတွင်ကျယ်သေးပေ။ သို့သော် မြန်မာနိုင်ငံက ရေအောက်ရှေးဟောင်းသုတေသနပညာကို ပညာရပ်ကြီးတစ်ခုအနေနှင့် တန်ဖိုးထားကာ လက်တွေ့ လုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်နေကြသကဲ့သို့ စာအားဖြင့်လည်း ပညာရပ်အနေနှင့် စတင်ပို့ချနေပြီဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတကာကိုကြည့်ပါက နာမည်ကျော်တိုင်တင်းနစ်သဘောပျက်ကြီးဆယ်ယူသည့်ကိစ္စကို ယနေ့အထိ ပြောဆိုနေကြဆဲ ဖြစ်သည်။ ပြည်တွင်း၌လည်း ကမ္ဘာစစ်အတွင်းက သဘောပျက်များရှာဖွေခြင်း၊ ရွှေတိဂုံစေတီတော်ကြီးနှင့်ဆက်စပ်သည့် ဓမ္မစေတီ ခေါင်းလောင်းကြီးအား ဆယ်ယူရန်ကြိုးစားခြင်း အစရှိသည့်သတင်းများကို ကြားသိနေရဆဲဖြစ်သည်။

တက္ကသိုလ်ပညာသင်နှစ် (၂၀၀၇-၂၀၀၈) တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ရှေးဟောင်းသုတေသနပညာဌာန၌ ရေအောက်ရှေးဟောင်းသုတေသန (Under Water Archaeology) ဘာသာရပ်အသစ်ကို ပညာပါရဂူ (ဒေါက်တာဘွဲ့ယူ) အကြိုသင်တန်းတွင် စတင်သင် ကြားရန် တက္ကသိုလ်များ ပညာရေးအဖွဲ့၏ ထောက်ခံ အတည်ပြုချက်အရ သင်ကြားရေးအဖွဲ့က သဘောတူ ပြီး ထိုနှစ်မှာပင် စတင် သင်ကြားလာခဲ့သည်။ စင်စစ် ယင်းပညာသင်နှစ်မှာပင် ရှေးဟောင်းသုတေသနပညာ ဌာန၌ ပါရဂူဒေါက်တာဘွဲ့ယူသင်တန်းများ စတင် ဖွင့်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

ရေအောက်ရှေးဟောင်းသုတေသနဘာသာရပ် သည် ရှေးဟောင်းသုတေသနပညာ၏ အကိုင်းအခက် တစ်ခုဖြစ်သော်လည်း ကုန်းပိုင်းရှေးဟောင်းသုတေသန ဘာသာ (Land Archaeology) ကဲ့သို့ ဝါမရင့်သေး၊ မဖွံ့ဖြိုးသေးသည်မှာ မြန်မာနိုင်ငံ၌သာမက ကမ္ဘာတစ်ဝှင် မှာပါ ဖြစ်သည်။ ကုန်းပိုင်းရှေးဟောင်းသုတေသန ဘာသာရပ်ကို မြန်မာနိုင်ငံတက္ကသိုလ်များ၌ သင်ကြား လာသည်မှာ မကြာသေးပေ။ ဆယ်စုနှစ်၊ နှစ်စုကျော် လောက်သာရှိသေးသည်။ သို့သော် ရှေးဟောင်း သုတေ သန တူးဖော်မှုဌာန (The Excavating Department of Archaeology) သည်ကား မြန်မာနိုင်ငံ၌ ကမ္ဘာ့

ကျောက်စာဌာန (Epigraphic Office) မှ စတင်၍ တိုးတက်လာခဲ့ရာ နှစ်တစ်ရာကျော်ခဲ့လေပြီ။

ရေအောက် ရှေးဟောင်းသုတေသနဘာသာရပ် သည် ရေအောက်မှ တွေ့ရှိ၊ ရရှိသော အထောက်အထား များကို အခြေခံ၍ အတိတ်သမိုင်းကို ဖော်ထုတ်ပေးသော ဘာသာရပ်ဖြစ်သည်။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်၊ လူနေ ထိုင်မှုများနှင့် လူတို့၏ယဉ်ကျေးမှုဘဝကို စနစ်တကျ လေ့လာတင်ပြသော ဘာသာရပ်ဖြစ်သည်။ ရေအောက် ရှေးဟောင်းသုတေသနပညာဆိုသည်မှာ လက်ရှိအခြေ အနေတွင် ရေအောက်၌ရှိနေသော နေရာများကို လေ့လာခြင်းသာမက ရေခန်းသွားသော မြစ်ချောင်း၊ အင်းအိုင်များ၊ ရေကျဆင်း၍ ပေါ်လာသောသဲသောင်ပြင် များ၊ ကျွန်းများနှင့် ကမ်းလွန်ပင်လယ်တိမ်များကိုပါ လေ့လာသော ပညာဖြစ်သည်။

ရေအောက်ရှေးဟောင်းသုတေသနဘာသာကို ယေဘုယျအားဖြင့် ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာရှေးဟောင်း သုတေသနဘာသာ (Maritime Archaeology) ဟု သာမန်ယူဆနေကြသော်လည်း နည်းနာနှင့် သဘာဝ အရ ယင်းသို့မဟုတ်ပေ။ ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာ ရှေးဟောင်း သုတေသန ဘာသာသည် ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာအောက်၌ တွေ့ရှိ၊ ရရှိသော ပစ္စည်းများကိုသာ လေ့လာခြင်းဖြစ်သည်။ သဘောပျက်၊ လေယာဉ်ပျက်များ၊ ရေအောက်မြုပ်နေ

ရေအောက်ရှေးဟောင်းသုတေသနပညာသင်ကြားရေး

သော လူတို့နေထိုင်ရာဒေသများ၊ ပင်လယ်ဆိပ်ကမ်းမြို့များ စသည်တို့ဖြစ်သည်။ ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာအောက်မြုပ်သွားသောအရာများကို ဖော်ထုတ်လေ့လာခြင်းဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာတစ်ခွင်ရှိ ကမ်းရိုးတန်းများတစ်လျှောက်၌ ထောင်ပေါင်းများစွာသော သင်္ဘောများ ပျက်စီးနစ်မြုပ်လျက်ရှိသည်။ အတိတ်သမိုင်းနှင့်ဆက်စပ်ပေးမည့် သမိုင်းကွင်းဆက်များအဖြစ် ရေအောက်အနက်ပိုင်းတွင် တည်ရှိနေကြသည်။ ဥပမာ ဥရောပမြောက်ပိုင်းဘော်လံတစ်ပင်လယ်တွင်း၌ ရှေးအတိတ်က နစ်မြုပ်ခဲ့သော သင်္ဘောပျက်များစွာသည် ပကတိတည်ရှိနေခဲ့ရာ ယနေ့အထိမရှာဖွေ၊ မဖော်ထုတ်နိုင်သေးပေ။

ရေအောက်ရှေးဟောင်းသုတေသနပညာသည် ရေချိုတွင်ဖြစ်စေ၊ ရေငန်တွင်ဖြစ်စေ အနည်အနှစ် ကြမ်းပြင်များ၌ ကြာရှည်စွာ နစ်မြုပ်နေသော ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာပစ္စည်းများကို ဆယ်ယူပြီး စနစ်တကျ လေ့လာ၍ အတိတ်က လူသားတို့၏နေထိုင်မှုဘဝ၊ အမှုအကျင့်၊ စရိုက်များ၊ ယဉ်ကျေးမှုများကို ဖော်ထုတ်ပြသော ဘာသာရပ်ဖြစ်သည်။ ရေအောက်ရှေးဟောင်းသုတေသနပညာ၏ လုပ်ကွက်နေရာများတွင် သင်္ဘောပျက်၊ လေယာဉ်ပျက်များ၊ ရေအောက်၌ဖန်တီးထားသော အဆောက်အအုံများ၊ ရေအောက်ပြုလုပ်ထားသော မလွယ်ပေါက်များ၊ တံတားများ သို့မဟုတ် ဆိပ်ကမ်းများနှင့် လူနေရပ်ကွက်များ၊ မူလက ကုန်းပေါ်တွင်ရှိခဲ့သော်လည်း ပင်လယ်ရေပြင်မြင့်တက်မှုကြောင့် သို့မဟုတ် ငလျင်၊ မီးတောင်ပေါက်ကွဲမှု၊ ဆူနာမီလှိုင်း၊ မုန်တိုင်း စသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များကြောင့် ရေအောက်နစ်မြုပ်သွားသော အရာခပ်သိမ်းကို လေ့လာ၊ ဆယ်ယူ သုတေသနပြုသော ပညာရပ်ဖြစ်သည်။

ရေအောက်ရှေးဟောင်းသုတေသနပညာသည် ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာအောက် သုတေသနမှ ပေါက်ဖွားလာသည်။ ၁၅ ရာစုက နိမိသင်္ဘောပျက်များမှ ရရှိသော ပစ္စည်းများကို စိတ်ပါဝင်စားလာကြသည်။ သို့သော် ၁၉ ရာစုအစောပိုင်းတွင် အောက်ဆီဂျင်ဓာတ်ပိုက်လိုင်း တပ်ဆင်ထားသော ခေါင်းစွပ်ဦးထုပ်ကိရိယာ တီထွင်အသုံးပြုလာနိုင်သောအချိန်အထိ ရေအောက်ရှေးဟောင်းသုတေသနပညာ တိုးတက်မှုအချိန်ကြာမြင့်နေခဲ့သည်။

၁၈၃၀ ပြည့်နှစ်တစ်ဝိုက်တွင် ၁၇၈၂ ခုနှစ်က နစ်မြုပ်ခဲ့သော ရှိုင်ယယ်ဂျော့ချ်အမည်ရှိ သင်္ဘောကို ခေါင်းစွပ်ဦးထုပ် ကိရိယာတပ်ဆင်ထားသော ရေငုပ်သမားတို့၏ ကြိုးပမ်းမှုကြောင့် အောင်မြင်စွာဆယ်ယူရရှိခဲ့သည်။ သို့သော် ရှေးဟောင်းသုတေသနပြုရန်အတွက် ဆယ်ယူခြင်း မဟုတ်ပေ။ သင်္ဘောရေကြောင်းလိုင်းတွင် အတားအဆီး ဖြစ်နေခြင်းကြောင့် ယင်းသင်္ဘောပျက်ကို ဖယ်ရှားခြင်းသာဖြစ်သည်။

၁၈၃၆ ခုနှစ်ရောက်မှသာ ရေအောက်ရှေးဟောင်းသုတေသနပြုရန် ရည်ရွယ်ချက်နှင့် သင်္ဘောပျက် ဆယ်ယူမှုများ ပြုလုပ်လာသည်။ ဒင်းဗီအစ်ကိုများ (Dean Brothers) က မေရီရီစ်သင်္ဘောပျက်ကို တွေ့ရှိကြသည်။ ထိုသင်္ဘောပျက်မှပစ္စည်းအချို့ကို သုတေသနပြုကြရာမှ သမိုင်းစိတ်ဝင်စားမှုကြောင့် ရေအောက် သုတေသနပြုမှု စတင်လာသည်။ အလားတူ ၁၈၅၆ ခုနှစ်တွင် ဇူးရစ်အတွင်း ရေမြုပ်နေသော လူနေရာဒေသတစ်ခုကို ရေငုပ်သမားများနှင့် သမိုင်းသုတေသီများ စူးစမ်းသုတေသနပြုကြသည်။

၁၈၅၆ ခုနှစ်နောက်ပိုင်း နှစ်ပေါင်း ၇၀ ကြာ (ဆယ်စုပေါင်းခုနစ်စုအတွင်းကာလ) တွင် ရေအောက်သိုက်တူးသမားတို့သည် ရေငုပ်သမားတို့ကိုအသုံးပြုပြီး များစွာသောသမိုင်းဝင် သင်္ဘောများမှပစ္စည်းများကို အရယူကြရာ သုတေသနအတွက် မဟုတ်ဘဲ အမြတ်အစွန်းရရှိရေး၊ ရောင်းချရေး အတွက်သာဖြစ်သည်။ ရရှိသော အဖိုးတန်ပစ္စည်းတို့ကို စုဆောင်းဝယ်ယူသူတို့ထံ ဈေးကြီးကြီးနှင့် ရောင်းချကြသည်။ ပြတိုက်တစ်ခုဆိုလျှင် သံချေးတက်နေသော အမြောက်များနှင့် ရှေးရောမတို့သုံးခဲ့သော ခဲနှင့်လုပ်ထားသော ကျောက်ဆူးများနှင့် အခြားအတိုအထွာများကို ဝယ်ယူသည်။ ရှေးဟောင်းသုတေသန ပညာလေ့လာရေး မဟုတ်သေးပေ။

၁၉၂၉-၁၉၃၂ ဂုဏ်လတွင် နိမိသင်္ဘောပျက်များ တွေ့ရှိဆယ်ယူမှုသည်သာ ရေအောက်ရှေးဟောင်းသုတေသနပညာနှင့် စနစ်တကျသုတေသနစတင်ပြုလာသည်ဟု ဆိုရမည်။ ယင်းသင်္ဘောပျက်များမှ ပစ္စည်းများ (ကုန်ပစ္စည်းများ)ကို ကမ်းပေါ်သို့ဆယ်ယူပြီး စစ်ဆေးသုတေသနပြုကြသည်။ ၁၅၆၄ ခုနှစ်က နစ်မြုပ်

မန္တလေးမြို့၊ မဟာအောင်မြေမြို့နယ်၌ ဧရာဝတီမြစ်အတွင်းမှ ဆယ်ယူပင့်ဆောင် ပူဇော်သည့် လိုရာပြည့်စုံရန်မျိုးလုံ ပေါ်တော်မူဆုတောင်းပြည့်မြတ်စွာဘုရားသုံးဆူ

သွားသော ဆွိဒက်ရှ်စစ်သင်္ဘော “အာလီဖန်တန်” ကို မျက်နှာဖုံးခေါင်းစွပ် ဦးထုပ်ဆောင်းရေငုပ်သမားများနှင့် သမိုင်းသုတေသီတို့ပူးပေါင်း၍ ၁၉၃၃-၃၉ ခုနှစ်များ အတွင်းက ဆယ်ယူခြင်းသည် ပထမဆုံးရေအောက် ရှေးဟောင်းသုတေသနရှာဖွေမှုဖြစ်သည်။ ဒုတိယကမ္ဘာ စစ်ပြီးသည့်နောက်ပိုင်းတွင် တိုးတက်မှုတစ်ခုဖြစ်လာ သည်။ အယ်မီလီ ဂက်နန်နှင့် ဂျက်၊ ဝိုင်၊ ကောက်စတော့ တို့က ရေငုပ်အသက်ရှူကိရိယာတီထွင်လိုက်ခြင်း ကြောင့် ရေအောက်ကမ္ဘာကြီးပွင့်သွားတော့သည်။ လွယ်ကူစွာ ရေအနက်သို့ဆင်းနိုင်လာကြသည်။ များစွာ သောရှေးဟောင်းသင်္ဘောပျက်များကိုတွေ့ရှိဆယ်ယူနိုင် လာသည်။ ကောက်စတော့သည် ရှေးဟောင်း သုတေ သနပညာရှင်မဟုတ်သော်လည်း ၎င်း၏တီထွင်မှုကြောင့် ရေအောက်ထူးထွေဆန်းကြယ်သော အရာများတွင် ပြည်သူတို့စိတ်ဝင်စားလာကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် ဘူမိဗေဒ၊ ပထဝီဝင်၊ မနုဿ ဗေဒ၊ သမိုင်းနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ ကြွယ်ဝ မှုကြောင့် ကုန်းရော၊ ရေအောက်ပါ ရှေးဟောင်း သုတေသနပညာရပ်အတွက် သုတေသနနယ်ပယ် အသစ်ကြီးဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံရှိတက္ကသိုလ်များ၌

ကုန်းပိုင်းရှေးဟောင်းသုတေသနပညာသင်ကြားရေးသည် ဝါမရင့်သေးသောကြောင့် ရေအောက်သုတေသနပညာ စတင်မလေ့လာ၊ မသင်ကြားသင့်သေးဟု မယူဆထိုက် ချေ။ အရှေ့တောင်အာရှအသင်း(အာဆီယံ)ဝင် ဆယ်နိုင်ငံအနက် မြန်မာနိုင်ငံသည် နိုင်ငံအရွယ်ပမာဏ တွင် ဒုတိယအကြီးဆုံးနိုင်ငံ ဖြစ်သည်။ ကုန်းရော ရေပါများစွာပိုင်ဆိုင်သော နိုင်ငံဖြစ်သည်။ ကုန်းပိုင်း တွင် အိန္ဒိယ၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ တရုတ်၊ လောနှင့်ထိုင်း နိုင်ငံတို့နှင့် နယ်စပ်သည်။ ရေပိုင်းတွင် ဘင်္ဂလားပင်လယ် အော်နှင့် အဒမ်မန်ပင်လယ်ဘက်အထိ မိုင်ပေါင်း တစ်ထောင်ငါးရာနီးပါးရှိသော ပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်း ရှည်ကြီးသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၌ တောင်တန်းများ၊ တောင်ကုန်းတန်းများ၊ တောင်ကြားဒေသများ၊ မြေပြန့် လွင်ပြင်များ၊ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်များ၊ ကျွန်းများ၊ ကျွန်းစု များဟူသော မြေထုထည်များတွင် သဘာဝနှင့်လူ ဖန်တီးထားသော ကန်များ၊ အင်းများ၊ အိုင်များ၊ မြစ်၊ ချောင်း၊ စိမ့်စမ်းရေတံခွန်များ၊ ပင်လယ်တိမ်များဟူသော ရေထုထည်များရှိနေသည်။

လူသားမျိုးရိုးအပါအဝင် ရုက္ခနှင့်သတ္တလောကတို့ ၏ ရုပ်ကြွင်းများ၊ မူလဇာတိနေရာများပြောင်းရွှေ့

ရေအောက်ရှေးဟောင်းသုတေသနပညာသင်ကြားရေး

နေထိုင် ခဲ့သောနေရာများသည် မြေထဲ၌လည်းကောင်း၊ ရေအောက်၌လည်းကောင်း၊ ကောင်းစွာထိန်းသိမ်းထားလျက်ရှိသည်။ ပုံတောင်လူအစ (Pondaung Primate) ကာလကတည်းက (ထိုကာလထက်ပင်စောနိုင်သေးသည်) မြန်မာ့ရေမြေတွင် မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များသို့မိုးလျက်ရှိသည်။ ကုန်းပိုင်းရှေးဟောင်းသုတေသနအရ ယနေ့မြန်မာဟုခေါ်သော ဤနိုင်ငံသည် ကျောက်ခေတ်ဦး၊ ကျောက်ခေတ်လယ်၊ ကျောက်ခေတ်သစ်၊ ကြေးခေတ်၊ သံခေတ်ဟူသော သမိုင်းမတင်မီ ကာလကြီးများကို ဖြတ်ကျော်ခဲ့ကြောင်း အခိုင်အမာ အထောက်အထားအရ ရဲဝံ့စွာဆိုနိုင်ခဲ့ပါပြီ။ သေချာစွာ တူးဖော်ရရှိသော သို့မဟုတ် ရှောင်တခင်တွေ့ရှိသော သာဓကများမှာ ယနေ့တိုင် ရရှိနေဆဲ ဖြစ်သည်။ ရှောင်တခင်တွေ့ရှိရသော သာဓကအထောက်အထားများတွင် ပင်လယ် မြစ်၊ ချောင်း၊ အင်းအိုင်တို့၏ လှိုင်းပုတ်တင်မှုကြောင့် ရရှိသောသာဓကများ၊ ရေတိမ်မှ ငါးဖမ်းပိုက်များ၊ ငါးမျှားချိတ်များတွင် ငြိပါလာသော အထောက်အထားများ၊ သင်္ဘော၊ လှေအစရှိသောရေယာဉ်များတည်ဆောက်ခြင်း၊ ပြုပြင်ခြင်းတွင် ရှောင်တခင်ရရှိလာသော ပစ္စည်းများပါဝင်သည်။ ထို့အပြင် ရေခန်းခြောက်သွားပြီဖြစ်သော ယခင်က မြစ်၊ ချောင်း၊ အင်း၊ အိုင်၊ ကန်များ၊ ပင်လယ်တိမ်များမှ ရရှိသော ပစ္စည်းများသည်လည်း ရေအောက်ရှေးဟောင်း သုတေသနနှင့်ဆိုင်သော အထောက်အထားများဖြစ်သည်။ ရေအောက်၌ အချိန်ကြာမြင့်စွာရှိနေကြသော ပစ္စည်းများဖြစ်သည်။

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် စိန်ရတုခန်းမကြီး၌ ၂၀၀၄ ခုနှစ်က ပြုလုပ်သော မြန်မာ့သမိုင်းအဖွဲ့ ရွှေရတုအထိမ်းအမှတ်၊ အရှေ့တောင်အာရှသမိုင်းပညာရှင်များ၏ ညီလာခံကြီးတွင် ဓာတ်ပုံများ၊ ဆလိုက်များနှင့် စမ့်မြစ်ဝှမ်း ရှေးဟောင်းသုတေသနဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများ တွေ့ရှိမှု စာတမ်းများကို မြန်မာ့သုတေသီတမ္ပဝတီ ဦးဝင်းမောင်နှင့်မောင်စိန်ဝင်း(မဟာဝိဇ္ဇာ၊ရှေးဟောင်းသုတေသနပညာ)နှင့် ဩစတြေးလျ ရှေးဟောင်းသုတေသနပညာရှင် ဘော့ဟတ်ဆန်နှင့်ပြင်သစ်ကျောင်းသူတစ်ဦးတို့က တင်သွင်းဖတ်ကြားခဲ့ကြသည်။ ၎င်းတို့ တင်ပြ

သော ရှေးဟောင်းပစ္စည်းအထောက်အထားများမှာ ဧရာဝတီ မြစ်လက်တက်တစ်စင်းဖြစ်သော စမ့်မြစ်၏ မြစ်ကြောင်းပြောင်းသွားသော မြစ်ဝှမ်းမှ တွေ့ရှိရသော ရှေးဟောင်းပစ္စည်းများဖြစ်သည်။ ယင်းမြစ်၏ မြစ်ကြောင်းပြောင်းလဲမှုများကြောင့် ကုန်းပေါ်နေရွာများ မြစ်အောက်ရောက်ခဲ့ခြင်းနှင့် ရေခန်းပြီးနောက် ယင်းမြစ်ဝှမ်း၌ လူနေထိုင်ကြခြင်းတို့ကိုသိရသည်။

ဒေါက်တာမော်စွီးယတ်စ်နှင့် ဒေါက်တာဒီတာရားတို့သည် ရေနံချောင်း၊ မကွေး၊ မင်းဘူး၊ ဧရာဝတီကမ်းခြေ၌ ဦးစွာရှောင်တခင်တွေ့ရသော ကျောက်ခေတ်ဦးလူသားတို့ အသုံးပြုခဲ့သော ကျောက်ကိရိယာများကို မြေအောက်မှ တူးဖော်ရရှိခြင်းမဟုတ်၊ ဧရာဝတီ မြစ်ကမ်းခြေသို့ လှိုင်းပုတ်ခတ်သွင်းလိုက်ခြင်းကြောင့် ကမ်းခြေမှ ကောက်ယူရရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အညာဒေသ၌တွေ့ရသော ပစ္စည်းများဖြစ်၍ အညာသားယဉ်ကျေးမှုပစ္စည်းများဟု ၎င်းတို့က ကင်ပွန်းတပ်ခဲ့သည်။ ယင်းတို့သည်လည်း ရေအောက်ရှေးဟောင်းသုတေသနပညာဆိုင်ရာ အထောက်အထားစာရင်းဝင်များဖြစ်သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် တီအိုမောရစ်သည် အလားတူ ကျောက်ခေတ်ဦး ကျောက်ကိရိယာပစ္စည်းများကို တနင်္သာရီကမ်းရိုးတန်းတစ်လျှောက်၌ တွေ့ရှိခဲ့ပြန်ရာ ယင်းတို့သည်လည်း ပင်လယ်လှိုင်းပုတ်ခတ်မှုကြောင့် ကမ်းခြေလာတင်နေခြင်း ဖြစ်သည်။

ရှေးဟောင်း ဘာသာရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အအုံများ၊ ဘုရားပုထိုးစေတီကျောင်းကန်တို့၏ သမိုင်းတွင် ဘာသာရေးဆိုင်ရာပစ္စည်းများဖြစ်သော ဓာတ်တော်မွေတော်၊ ဌာပနာပစ္စည်းများ၊ ဆင်းတုရုပ်တုတော်များ ရေထဲကျ၍ ပျောက်ဆုံးခြင်း၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ သို့မဟုတ် လူပယောဂကြောင့် ရေအောက်ကျ၍ ပျောက်ဆုံးခြင်း သို့မဟုတ် ရေအောက်မှ ပြန်လည်ဆယ်ယူရခြင်း စသောအကြောင်းများ ဖော်ပြသည်ကို တွေ့ရှိဖတ်ရှုရသည်။ အထူးသဖြင့် မြစ်ချောင်းအင်းအိုင် ပင်လယ်တိမ်ရှိ ကျွန်းများ၌ တည်ထားသော ဘုရားစေတီများ၊ ကျောက်ဆောင်ကျောက်ကမ်းပါး၊ အင်္ဂုများ၌ တည်ထားသော ဘုရားပုထိုးများ၏ သမိုင်းများတွင် သင်္ဘောပျက်၊ လှေပျက်အကြောင်းများကို တိုက်ရိုက်

ရေအောက်ရှေးဟောင်းသုတေသနပညာသင်ကြားရေး

သော်လည်းကောင်း၊ သွယ်ဝိုက်၍သော်လည်းကောင်း ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ အောက်ပိုင်းတွင် ထင်ရှားသော ရေလယ်ဘုရား သုံးဆူ ရှိသည်။ မွန်ပြည်နယ်ရှိ ကျိုက္ခမီရေလယ်ဘုရား၊ ရန်ကုန်တိုင်း သန်လျင်မြို့အနီး ကျောက်တန်းမြို့ ကျောက်တန်း ကျိုက်မှော်ဝန်းရေလယ်ဘုရားနှင့် ဧရာဝတီတိုင်း ငပုတောမြို့နယ် နေဂရေအူပေါ်ရှိ မော်တင်စွန်းရေလယ်ဘုရားများဖြစ်သည်။ ဤစေတီ သုံးဆူစလုံး၏ နောက်ခံသမိုင်းတွင် ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာ ရှေးဟောင်းသုတေသန အကြောင်းအရာများ ပါဝင်ပတ်သက်နေသည်။ အလားတူ မြန်မာနိုင်ငံ အထက်ပိုင်းတွင် ရေလယ်ဘုရားသုံးဆူရှိရာ ကချင်ပြည်နယ်ရှိ စတုရန်းမိုင်တစ်ရာကျော်ရှိသော အင်းတော်ကြီးအလယ်ကျွန်းပေါ်၌ တည်ထားသော ရွှေမဇ္ဈဘုရားသမိုင်းတွင် ရေအောက်အဖြစ်အပျက်များစွာကို ဖော်ပြထားရာ မြုပ်သွားသောလှေသင်္ဘော အရာခပ်သိမ်း ကန်ကြီးအောက်ကြမ်းပြင်၌ ရှိနေဦးမည် ဖြစ်သည်။

ရှမ်းပြည်နယ် (တောင်ပိုင်း)ရှိ အင်းလေးကန်ကြီး၌ ကန်အောက်ရွံ့နန်းများတွင်မြုပ်နေသော ရွာများ၊ စွန်ပစ်ပစ္စည်းများ၊ လှေပျက်များ၊ သင်္ချိုင်းများရှိသည်။ လေငြိမ်၊ ရေကျချိန်တွင် တွေ့မြင်ရသေးသည်။ သမိုင်းဝင် အညာသီဟတောဘုရားသည် ဧရာဝတီမြစ်၏ တတိယမြစ်ကျဉ်း၊ မန္တလေးတိုင်း သပိတ်ကျင်းမြို့နှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင် ဧရာဝတီမြစ်လယ်ကျွန်းပေါ်တွင် တည်ထားသည်။ ဤကျွန်းတစ်ဝိုက် ခေတ်အဆက်ဆက်က ဝဲစုပ်၍နစ်မြုပ်ခဲ့ရသော သင်္ဘောများ၊ မိုးသက်လေမိ၍မြုပ်သွားသော လှေ၊ သမ္ဗန်များ၊ ရုတ်တရက်ကျလာသော မုန်တိုင်းအကြောင်းများကို ဤဘုရားသမိုင်းတွင် ပါရှိသည့်အပြင် သိမှီသောဒေသခံတို့၏ အဆင့်ဆင့် ပြောခဲ့သော ပုံပြင်များလည်း ရှိသည်။ ဤနေရာတစ်ဝိုက်သည်လည်း ရေအောက်ရှေးဟောင်းသုတေသနပညာ ဘာသာရပ်အတွက် သုတေသနပြုစရာ နေရာတစ်ခုဖြစ်သည်။ မြောက်ပိုင်းချင်းပြည်နယ်ရှိ “ရိဒ်” သဘာဝ ရေအိုင်၊ စစ်ကိုင်းတိုင်း ကသာခရိုင်ရှိ

အင်းတော်၊ မုံရွာအနီး တွင်းပိုးများနှင့် စိမ်းပြာရေညှိ ထွက်သော သဘာဝတွင်းတောင် ရေတွင်းများ၊ ကျိုင်းတုံမြို့ရှိ မိုင်တုံရေကန်ကြီး၊ မန္တလေးမြို့ဝန်းကျင်ရှိ တောင်သမန်အင်း၊ ဇောင်းကလောအင်း၊ တက်သေးအင်း၊ အောင်ပင်လယ်နှင့် နန္ဒာကန်၊ “ကြိုးကြာမသောက် ရေမနောက် မပေါက်ရွှေကြာ မိတ္ထီလာ” ဟူ၍ ဆိုရိုးရှိပြီး ဝန်ဇင်းဘိုးရာဇာနှင့် ဆက်စပ်နေသော မိတ္ထီလာကန်စသော လူဖန်တီးထားသောကန်ကြီးများ၊ နေပြည်တော်ဝန်းကျင်ရှိ ကြက်ဆူအိုင်၊ နေရောင်ပြကန် စသော သိုက်သမိုင်းဝင်ကန်များ၊ ရေအိုင်များ၊ ရှေးဟောင်းမြို့တော်များရှိ ကျုံးများ စသည်တို့မှာလည်း ရေအောက်ရှေးဟောင်းသုတေသနလုပ်ကွက်များဖြစ်သည်။ ၂၀၀၈ ခုနှစ်က ပျဉ်းမနားမြို့အနီး အုန်းတောကျေးရွာ၊ ချောင်းအတွင်းမှ သင်္ကန်းသားနှင့်ထွင်းထားသော ရှေးဟောင်းလှေကြီးတစ်စင်းတွေ့ရှိရာ ထိုရွာဘုန်းကြီးကျောင်းဝင်း အတွင်းမှာပင် ပြတိုက်ဆောက်၍ ပြသထားသည်ကို တွေ့ခဲ့ရသည်။

ရေအောက်ရှေးဟောင်းသုတေသနပညာသင်ကြားရေး

ရှေးဟောင်းပုဂံ၊ ဘုရားပုထိုးစေတီစုစုပေါင်း ကိန်းဂဏန်းနှင့် ပတ်သက်၍ အစဉ်အလာလက်မှတ်တမ်း များရှိခဲ့ရာ ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းတိုက်စားသဖြင့် ရေထဲသို့ ပါ သွားသော စေတီဘုရားပေါင်းအရေအတွက်နှင့် ပတ်သက်၍ “ရွှေလသာ၊ ဝါဝါဝင်း၊- ဘုရားတွေရေချိုး ဆင်း” ဟု ရေးစပ်သတ်မှတ်ထားချက်အရဆိုသော် မြစ်ထဲရောက်သွားသော ဘုရားပုထိုးစေတီပေါင်း ၄၄၄ ဆူရှိပြီး မိုးတွင်းကာလ၊ ဧရာဝတီမြစ်ရေစီးသန် ရေလျှံပြီး ဝဲယာကမ်းတို့ကို တိုက်စားလေ့ရှိရာ မြစ်ကမ်း ပေါ် တည်ထားသော ရှေးဟောင်းပုဂံ၏ အဆောက်အအုံ များ မြစ်ထဲပါရသည်မှာ ခေတ်အဆက်ဆက်တွင် ဖြစ်မြဲဖြစ်သည်။ ယင်းဘုရားစေတီများနှင့်အတူ ဌာပနာ ပစ္စည်းများ၊ အမွမ်းအမံ ဗိသုကာလက်ရာများပါ မြစ်ထဲ ရောက် သွားရသည်။ တံငါလှေ၊ ကုန်သည်လှေ၊ ဖောင်များ၊ ရှောင်တခင်တွေရှိရသော ရှေးပစ္စည်းများ၊ နွေရာသီသောင်ထွန်းလာသောအခါ သောင်များ ပေါ်တွင် ယာစိုက်ပျိုးသူတို့ သံသောင်တွင်းမှ ရှောင်တခင်တွေရသော ရှေးဟောင်းသုတေသနဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများသတင်းများမှာ ကြားနေကျဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မြစ်နားကမ်းနားတည်ထားသော သာသနိက အဆောက်အအုံ၊ လူနေမြို့ပြကျေးရွာများအနီးတစ်ဝိုက် ရှိမြစ်ချောင်းအင်းအိုင်တို့သည်ကား ရှာဖွေမှု မပြုရသေး သော ရေအောက်ရှေးဟောင်းသုတေသန နယ်ပယ်များ ဖြစ်သည်။

ပုဂံမှတစ်ပါး အခြားမြို့တော်ဟောင်းများကို တင်ပြရလျှင် အင်းဝမြို့တော်သည် ငါးကျည်းအင်း၊ ကျောက်မှော်အင်း၊ အုန်းနှံအင်းနှင့် အင်းဖူးအင်းဟူသော အင်းကြီးလေးအင်းမှ ရေများထုတ်ပစ် မြေဖို့ကာ တည်ထားသော မြို့ကြီးဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် ဧရာဝတီ၊ စမုံ၊ ဒုဋ္ဌဝတီ၊ ဇော်ဂျီနှင့်ပန်းလောင်မြစ် ငါးစင်းတို့ ဆုံစည်းရာ အရပ်ဌာနတွင်လည်းရှိသောကြောင့် ရေ၌ပေါ်ထွန်းလာသော ရေနှင့် ဆက်စပ်သော မြို့တော် ဖြစ်သည်။ မြစ်ကမ်း၊ ချောင်းနံဘေး၌တည်ခဲ့သော ရန်ပယ်ချောင်းဘေး ဗိဿနိုးမြို့ဟောင်း၊ ဧရာဝတီ

ဘယ်ညာကမ်းပေါ်၌ တည်ခဲ့သော တကောင်း၊ ရွှေဘို၊ စစ်ကိုင်း၊ အမရပူရ၊ မန္တလေးတို့သည်လည်း ရေအောက် ရှေးဟောင်းသုတေသနအတွက် အဖိုးတန်သော ရတနာ သိုက်ကြီးများ ဖြစ်သည်။ အလားတူ အင်းဝဘုရင် အနောက်ဘက် လွန်မင်းနှင့် ရခိုင်ဘုရင်တို့ ရေအား၊ ကြည်းအားနှင့် ဖိလစ်ဒီဘရစ်တို (ငဇင်ကာ) ဦးဆောင် နေသော ပေါ်တူဂီကျူးကျော်သူများ၏ ခြေကုပ်စခန်း ဖြစ်နေသော သန်လျင်ကိုဝိုင်း၍ တိုက်ခဲ့ကြသဖြင့် သန်လျင် ဆိပ်ကမ်းမြို့နှင့် ဝန်းကျင်သည်လည်း ရေအောက်ရှေး ဟောင်းသုတေသန စူးစမ်းရှာဖွေရာ နေရာဖြစ်သည်။

မြန်မာ့ပင်လယ်ဆိပ်ကမ်းမြို့များနှင့် ပင်လယ် ကမ်းရိုးတန်းတစ်လျှောက်ပေါ်ထွန်းခဲ့သော နေပြည်တော် များ၊ မြို့ပြများသည် ပင်လယ်ရပ်ခြားကုန်သွယ်ရေး၊ ကူးသန်းသွားလာရေးနှင့် ပင်လယ်ရေကြောင်းရေတပ် တိုက်ပွဲများနှင့် ပတ်သက်၍ ကမ္ဘာသိကျော်ကြားခဲ့သည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ မြောက်ဦးမြို့၊ ဧရာဝတီတိုင်းရှိ ပုသိမ်၊ ဒလ၊ မွန်ပြည်နယ်ရှိ မုတ္တမနှင့်သထုံ၊ တနင်္သာရီတိုင်းရှိ ရေး၊ ထားဝယ်၊ မြိတ် တို့သည်ကား ပင်လယ်နှင့် အကျုံး ဝင်သော သမိုင်းနောက်ခံရှိသောမြို့တော်များ၊ ဆိပ်ကမ်း မြို့များဖြစ်ခဲ့ကြသောကြောင့် ၁၅ ရာစုအလယ်မှ ၁၉ ရာစု နောက်ပိုင်းအထိ ကျူးကျော်လာသော ပေါ်တူဂီ၊ ပြင်သစ်၊ အင်္ဂလိပ်တို့နှင့် ပင်လယ်တွင်း ရေကြောင်း တိုက်ပွဲများဖြစ်ခဲ့သော နေရာများဖြစ်သည်။ ယင်းမြို့များ တစ်ဝိုက်တွင် ကုန်သင်္ဘောများနှင့် စစ်သင်္ဘောများ နစ် မြုပ်ခဲ့ရာ ယနေ့အထိ ရေအောက်ရှေးဟောင်းသုတေသန နည်းအရသော်လည်းကောင်း၊ စီးပွားရေးအရသော် လည်းကောင်း ဆယ်ယူမှုများ မပြုလုပ်ရသေးချေ။

ယနေ့ ကျိုက်ထိုမြို့၌ ကိုးကွယ်ထားသော ကျိုက်ပေါလောကျောက်ဆင်းတု ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်သည် သီရိလင်္ကာနိုင်ငံမှပေးပို့သော ဆင်းတုတော်ဖြစ်ပြီး ပင်လယ်ခရီးတွင် ပေါလောမျောရောက်လာ၍ ဆယ်ယူ ရရှိသည်ဟူသော သမိုင်း၊ အင်းလေးဖောင်တော်ဦးဘုရား ဆင်းတုငါးဆူဖောင်တော်မှ အင်းထဲသို့ပြုတ်ကျပြီး ပြန်ဆယ်ယူ ကိုးကွယ်သည်ဟူသော ဘုရားသမိုင်း၊

ရေအောက်ရှေးဟောင်းသုတေသနပညာသင်ကြားရေး

အေဒီ ၁၈၂၆ ခုနှစ်တွင် ပထမအင်္ဂလိပ်-မြန်မာစစ်အပြီး ဗြိတိသျှတပ်သားတို့ ဖြုတ်ယူ၍ အင်္ဂလန်သို့ ရေကြောင်းနှင့် ပို့ရန် ကြိုးစားရာ ရေထဲသို့ နစ်သွားသဖြင့် မြန်မာတို့က မြန်မာ့ရိုးရာ ရေအောက်ရှေးဟောင်း နည်းပညာနှင့် ဆယ်ယူပြီး ယနေ့အထိ ရွှေတိဂုံဘုရားရင်ပြင်၌ တွေ့နေရသော ကမ္ဘာကျော် စဉ့်ကူးမင်းခေါင်းလောင်းတော်ကိုလည်းကောင်း၊ ဖိလစ်ဒီဘရစ်တို့ ဖြုတ်ချခဲ့ယူပြီး သန်လျင်သို့ တင်ဆောင်သွားရာ ဒေါပုံမြစ်တွင်းသို့ ကျသွားသော ဓမ္မစေတီမင်း၏ ခေါင်းလောင်းတော်ကြီး၊ ယင်းခေါင်းလောင်းတော်ကြီးအား ဆယ်ယူရန် ခေတ်မီ နည်းများသုံး၍ ကြိုးစားခဲ့သော်လည်း ယနေ့အထိ မတွေ့ရသေးသောကိစ္စများသည် ရေအောက်ရှေးဟောင်း သုတေသနပညာသင်ကြားရေးကို မသိသေး၊ မကြားဖူးသေးသော ထိုအချိန်ကပင် မြန်မာနိုင်ငံ၌ ရေအောက်ရှေးဟောင်းလုပ်ငန်းများကို ရိုးရာနည်းနာများနှင့် ဆောင်ရွက်နေပြီဖြစ်သော သာဓကများဖြစ်သည်။

ဗြိတိသျှကိုလိုနီခေတ်က မြန်မာသမိုင်းကို လေ့လာရေးသားသော မောရစ်ကောလစ်ခေါ် ဗြိတိသျှစာရေးဆရာတစ်ဦးက မြန်မာနိုင်ငံ၌ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာတွင်းရှေးဟောင်းသုတေသနစတင် ပြုလုပ်ရန် လိုအပ်နေပြီဟု လှုံ့ဆော်တိုက်တွန်းရေးသားခဲ့ဖူးသည်။ မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ပတ်သက်၍ '၎င်းရေးသားခဲ့သော စာအုပ်များအနက် မြန်မာ့သမိုင်းကို ဖတ်ချင်စဖွယ် ဖြစ်အောင် ဝတ္ထုပုံစံနှင့်ရေးခဲ့သော စာအုပ်သုံးအုပ်ကို ဖော်ပြရပါလျှင် ယိုးဒယားဂိုက်ဟု မြန်မာပြန်ထားသော (Siamese White)၊ စန္ဒမာလာ (Sanda Marlar) နှင့် ဆင်းတုတော်ကြီး ကိန်းဝပ်ရာဌာနေ (The land of the Great Image) တို့ဖြစ်သည်။ ပထမစာအုပ်တွင် ဗြိတိသျှ၌ အရေးပိုင်အဖြစ် အမှုထမ်းနေစဉ် ရေလုပ်သားတစ်ဦးက ပင်လယ်တိမ်အတွင်း ငါးများရာမှ ချိတ်ပါလာသော ရှေးဟောင်းတရုတ်ကြွေပန်းကန်တစ်ချပ်နှင့် အင်္ဂလန်နိုင်ငံ ဒုတိယမြောက် ဂျိမ်းစ်ဘုရင် လက်ထက်က

ရေအောက်ကမ္ဘာသို့ မနစ်မြုပ်မီ တိုင်တင်းနစ်သင်္ဘောပုံ

ရေအောက်ရှေးဟောင်းသုတေသနပညာသင်ကြားရေး

ပင်လယ်ကူး ရွက်သင်္ဘောပေါ်တွင်သုံးသော မီးအိမ် တစ်လုံးကို လာရောက်လက်ဆောင်ပေးကြောင်း၊ ယင်း ရှေးဟောင်းပစ္စည်းနှစ်ခုကို အကြောင်းပြုပြီး ပင်လယ် သမုဒ္ဒရာ ရှေးဟောင်းသုတေသနကို စတင် စိတ်ဝင်စား လာကြောင်း၊ မြိတ်မြို့ ညောင်ပင်ကြီးတစ်ပင်အောက် ၌ မစ္စတာဆမ်မြူရယ်ဂိုက်၏ ဂုဏ်သိမ်းစာတစ်ခု တွေ့ရှိ ရာ မြိတ်မြို့၏ ပင်လယ်ဆိပ်ကမ်းမြို့သမိုင်းကို စတင် လေ့လာကြောင်း၊ ဘီလပ်ပြန်၍ နွေရာသီ အနားယူချိန် တွင် မြိတ်သျှရေတပ်ပြတိုက်နှင့် မော်ကွန်းတိုက်သို့ သွား၍ ဂိုက်အကြောင်းရှာဖွေကြည့် ရာ ဂိုက်၏ အကြောင်းသိခဲ့ရာမှစ၍ ယိုးဒယားဂိုက်အမည်နှင့် သမိုင်း ဝတ္ထုရေး၍ထုတ်ဝေရာ နာမည်ကျော်သွားကြောင်း၊ ထိုအချိန်မှစ၍ အမှုထမ်းဘဝကိုစွန့်၍ စာရေး ဆရာဘဝ သို့ပြောင်းရန် စိတ်ကူးမိလာကြောင်း၊ ရှေးဟောင်း တရုတ် ကြွေပန်းကန်အကြောင်းကို ကြွေထည်များကို ဝါသနာ အရ စုဆောင်းသူများအသင်းတွင် စာတမ်းဖတ်ကြားရာ ၎င်းအား တော်ဝင်အနုပညာအသင်းကြီး (Royal Society of Arts) သို့ အသင်းဝင်အဖြစ် ချီးမြှင့် လိုက်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ စန္ဒမာလာဝတ္ထုမှာ မြန်မာမင်းမျိုး မင်းနွယ်ဖြစ်သော ရှမ်းအမျိုးသမီးသည် စန္ဒမာလာဟု ခေါ်သော သမီးနှင့်ပါတော်မူချိန်က မြိတ်သို့ထွက်ခွာလာ ခဲ့ပြီး သတ္တုတွင်းလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ရင်း ဥရောပသား သတ္တုတူးသမားတို့နှင့်အပြိုင်အဆိုင် ဖြစ်လာသော ကိစ္စများကို ဖော်ပြသည်။ အခန်းပေါင်း ၁၃ ခန်းရှိသော ၎င်း၏ ရုံးနှင့်အိမ်ကြီး၌ နေစဉ်က ထူးဆန်းထွေလာ အဖြစ်အပျက်များကိုဖော်ပြရာတွင် မြိတ်မြို့ ပင်လယ် တစ်ဝိုက်၌ နစ်မြုပ်ခဲ့သော ဒုတိယမြောက် ဂျိမ်းစ် ဘုရင်လက်ထက်က ကုန်သည်သင်္ဘောများမှ ရေနစ် သေဆုံးခဲ့သော သူတို့၏တစ္ဆေ၊ ဝိညာဉ်များ ညဉ့်နက်၊ လသာချိန်၎င်းထံရောက်လာတတ်ကြောင်းကို ဖော်ပြ ထားသည်။ တတိယစာအုပ် “ဆင်းတုတော်ကြီး ကိန်းဝပ်ရာဌာနေ” တွင် ရခိုင်၌အမှုထမ်းစဉ်က ၎င်း၏ အတွေ့အကြုံများနှင့် ရခိုင်ရာဇဝင်သုတေသနများ အကြောင်းစိတ်ဝင်စားဖွယ်ဖော်ပြထားသည်။ ရခိုင်

ဘုရင်တို့တန်ခိုးကြီးစဉ်က ကြည်းအား၊ ရေအား အကြောင်း၊ ပင်လယ်ပြင်ရေတပ်မတော်ကြီး အာမဒါ (Armada)၊ ဘင်္ဂလား ပင်လယ်အော်တွင် မဂို၊ ပေါ်တူဂီ၊ ဒတ်ချ်ရေတပ်များ နှင့်ရင်ဆိုင်တိုက်ရသော ရခိုင်ရေတပ် တိုက်ပွဲများ၊ ထိုစဉ်က သာသနာပြုကိစ္စအတွက် ရောက်ရှိနေထိုင်လျက်ရှိသော ကတ်သလိတ် ခရစ်ယာန် သာသနာပြုဘုန်းကြီးမန်ရီ (Father Manrique) ၏ ရခိုင်ထီးနန်းရေးရာများ မှတ်တမ်းမှတ်စုများကို ကိုးကား ပြီးရေးထားသော စာအုပ်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အထက် ဖော်ပြပါ ရာဇဝင်ဝတ္ထုသုံးအုပ်မှ သမိုင်းအချက် အလက်များ၊ မြန်မာ့ပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်း၏ပင်လယ် အောက် ရှေးဟောင်းသုတေသနဆိုင်ရာ သဲလွန်စများ ရရှိသည်။

ရေအောက်ရှေးဟောင်းသုတေသနနှင့်ဆိုင်သော ဘုရားတစ်ဆူအကြောင်းကို ဖော်ပြရပါလျှင် အထက် မြန်မာနိုင်ငံ၊ ဧရာဝတီကမ်းပေါ်ရှိ ဦးပုညဇာတိဖြစ်သော စလေမြို့၌ ကိုးကွယ်လျက်ရှိသည့် စလေမြို့နီးဘုရား ကြီးဖြစ်သည်။ သမိုင်းဝင်နီးဘုရားများတွင် အကြီးဆုံးဟု ဆိုကြသည်။ ယခုအခါယင်းထိုင်တော်မူ နီးဘုရားကြီး ကို လုံးပြည့်ရွှေချထားသောကြောင့် နီးဘုရားဟုမသိရ ဘဲ ကြေးဆင်းတုရွှေချဟုထင်ရသည်။ သို့သော်နောက် ကျောဘက်တွင် အတွင်းချောင်းကြည့် နိုင်သော အပေါက်ချန်ထားသည်။ ထိုအပေါက်မှ အတွင်းသို့ ကြည့်လိုက်ပါက ခေါင်းပွဖြစ်ပြီးဝါး၊ နီးနှင့်ရက်၊ မိုင်းကိုင်စက္ကူများ၊ သင်္ကန်းစများ၊ ပိုးပဝါများနှင့် သစ်စေး ကိုင်ထားသော လက်ရာကိုတွေ့ရသည်။ သမိုင်းအရ သိရသည်မှာ မိုးရာသီ၊ မုန်တိုင်းတိုက်၊ ရေကြီးလာသော ဧရာဝတီမြစ်လှိုင်းလုံးကြီးများတွင် မျောပါလာသော ဤနီးဘုရားကြီးကို စလေမြို့သူမြို့သားတို့က အရဆယ် ယူပြီးကိုးကွယ်ထားသောနီးဘုရားကြီးဖြစ်ကြောင်းနှင့် ယနေ့အထိ ဘယ်အရပ်ဘယ်ဌာနက ဘယ်သို့ရေတွင် မျောလာသည်ကို မသိရသေးပေ။ ဤကဲ့သို့ဧရာဝတီမြစ် တွင်းကျဆင်းမျောပါလာသော ပစ္စည်းများစွာရှိပေမည်။ အချို့လေးလံသောပစ္စည်းများမှာ မြစ်အောက်ကြမ်းပြင်၌ နစ်မြုပ်နေမည်မှာသေချာသည်။ ရေအောက်ရှေးဟောင်း

ရေအောက်ရှေးဟောင်းသုတေသနပညာသင်ကြားရေး

သုတေသနနည်းပညာနှင့်သာ ရှာဖွေ ဆယ်ယူနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

မကြာမီက ရေအောက်မှ ရှောင်တခင်ရရှိသော ပစ္စည်းများအကြောင်းကို စာနယ်ဇင်းများ၌ ဖော်ပြပြီး ဖြစ်သည်။ သို့သော်အလျဉ်းသင့်၍ ထပ်မံဖော်ပြရပါ လျှင် ၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ မေလနှင့်ဇွန်လအတွင်းက မန္တလေးမြို့၊

ရှောင်တခင်တွေ့ရှိဆယ်ယူသော ဂျပန်ခေတ်စစ်သုံး သံချပ်ကာကား ဖြစ်သည်။ အမေရိကန်လုပ် ကားဖြစ်ပြီး စာပါအရ ၁၉၄၀-၄၁ ခုနှစ်က ထုတ်လုပ်သော သံချပ် ကာကား ဖြစ်သည်။ ထိုမြစ်တွင်း၌ ရှေးမွန်၊ မြန်မာ ဘုရင်တို့ ဥဿာပဲခူး၊ ဟံသာဝတီပဲခူးခေတ်များ အချိန်က ရေတပ် တိုက်ပွဲများ ဆင်နွှဲခဲ့ကြောင်းကို မြန်မာ

ရေအောက်မှ ဆယ်ယူရရှိသော နီးဘုရားကြီးအား ယခုအခါစလေမြို့၌တွေ့ရစဉ်

ချော်ဆိပ်တွင် သင်္ဘောပျက်ရှာဖွေစဉ်တွေ့ရှိဆယ်ယူ ပူဇော်ထားသော စကျင်ကျောက်ဆင်းတု ငါးဆူဖြစ် သည်။ ခုနှစ်သက္ကရာဇ်ရေးထိုးထားသော ဆင်းတုများ ဖြစ်၍ ကိုလိုနီခေတ်ဦးက စကျင်တောင်တန်းမှ ရေကြောင်းဖြင့် သယ်ယူလာသော ဆင်းတုတော်များဖြစ် ကြောင်းသိရသည်။ နောက်ပစ္စည်းများမှာ ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၄ ရက်နေ့က ပဲခူးမြို့၊ ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း ပိုင်ရှင် ဦးဂျမန်းခေါ် ဦးကြီးမြင့်၊ ပဲခူးမြစ်တွင်းမှ

မွန်ရာဇဝင်များတွင် ဖော်ပြထားသည်။ ရေအောက် ရှေးဟောင်း သုတေသနအတွက် လေ့လာစရာ ပဲခူးမြစ်ကြီး ဖြစ်သည်။

၁၉၁၂ ခုနှစ်က ရေခဲတောင်ကြီးနှင့်တိုက်မိပြီး နစ်မြုပ်ခဲ့သော ထိုစဉ်က ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံး ဇိမ်ခံပင်လယ် ကူးသင်္ဘောကြီး အာရ်၊ အမ်၊ အက်စ် တိုင်တင်းနစ် (RMS Titanic) ကို ၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင် ပြန်လည်တွေ့ရှိ ဆယ်ယူနိုင်ခြင်းကြောင့် ရေအောက်ရှေးဟောင်း

ရှေ့အောက်ရှေးဟောင်းသုတေသနပညာသင်ကြားရေး

သုတေသနပညာကို ကမ္ဘာ့အဝန်း အလွန်စိတ်ဝင်စား အာရုံပြုလာကြသည်။ ယင်းသင်တန်းကြီး ပြန်လည်ဆယ် ယူရရှိခြင်းကြောင့် ပင်လယ်ရေကြောင်းဆိုင်ရာ၊ သင်္ဘောဆောက်လုပ်မှုဆိုင်ရာ၊ ရာသီဥတုဆိုင်ရာ၊ ရေခဲတောင်များဆိုင်ရာ စသောသိပ္ပံဆိုင်ရာ၊ နည်းပညာဆိုင်ရာများအပြင် သင်္ဘောတွင်း၌ တွေ့ရ သော ရုပ်အလောင်းများ၊ သူတို့၏အဝတ်အစား၊ အသုံး အဆောင်ပစ္စည်း စသည်တို့ကို အကြောင်းပြုပြီး ၎င်းတို့ ခေတ်က စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ သိရှိရသောကြောင့် ယနေ့အထိ အစီရင်ခံစာများ သုတေသနစာတမ်းများ ပြုစုနေဆဲဖြစ်သည်။

အလားတူ တရုတ်နှင့်ကမ္ဘာ့ယဉ်ကျေးမှု ဖလှယ် ရေးမဂ္ဂဇင်းအတွဲ ၇၇၊ ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ မေလထုတ်တွင် စာရေးဆရာ ရှန်ဂျီယန် ရေးသားသော 'အနာဂတ် အတွက် ယဉ်ကျေးမှု ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး' ခေါင်းစဉ်နှင့်ဆောင်းပါးတွင် ဖော်ပြထားသည်မှာ

“၂၀၀၇ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလက တောင်တရုတ် ပင်လယ်၌ နစ်မြုပ်နေသော ရှေးဟောင်းသင်္ဘောတစ်စင်း ကို ဆယ်ယူနိုင်ခြင်းကြောင့် ကမ္ဘာ့ရှေ့အောက်ရှေးဟောင်း သုတေသနသမိုင်းတွင် ထင်ရှားသောမှတ်တိုင်တစ်ခု ဖြစ်လာသည်။ 'နန်ဟိုင် နံပါတ် (၁)' ဟု အမည်ပေး လိုက်သော ယင်းရှေးဟောင်းသင်္ဘောသည် ပင်လယ်ရေ အောက်နစ်မြုပ်နေခဲ့ရာမှ ဆယ်ယူလိုက်ပြီး ထိန်းသိမ်း ပြသလေ့လာနိုင်ရန် အထူးစီမံ ဆောက်လုပ်ထားသော ပြတိုက်သို့ ပို့ထားလိုက်သည်။ တရုတ်ပြည်ကြီး၌ ကီလိုမီတာ ၁၈,၀၀၀ ရှည်သော ပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်း ရှည်ကြီးရှိပြီး ကီလိုမီတာ ၁,၂၃,၀၀၀ ရှိသော ကုန်းတွင်း ရေကြောင်းများရှိသည်။ သဘာဝရေအိုင်ကြီးပေါင်း ၂၀,၀၀၀ ရှိသည်။ ယင်းတို့အောက်၌ များစွာသော ယဉ်ကျေးမှုအရင်းအမြစ်များ သိုမှီးလျက်ရှိနေသည်။ လာမည့်နှစ်များတွင် ယင်းယဉ်ကျေးမှု အရင်းအမြစ်များ ကို ဖော်ထုတ်ထိန်းသိမ်းရေးမှာ ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရ မည်ဖြစ်သည်” ဟု ရှေ့အောက်ရှေးဟောင်း သုတေသန အရေးကြီးမှုကို ဖော်ညွှန်းထားသည်။

ယနေ့မြန်မာနိုင်ငံသည် ခေတ်မီငြိမ်းချမ်းသာယာ ဝပြောတိုးတက်သော နိုင်ငံကြီးအဖြစ် တည်ဆောက် လျက်ရှိသည်။ အာဆီယံဒေသဆိုင်ရာအသင်းကြီး၏ အသင်းဝင်နိုင်ငံဖြစ်သည်။ ယင်းအသင်းကြီးတွင် ပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်းရှိသော နိုင်ငံကိုနိုင်ငံတွင် မြန်မာ နိုင်ငံသည် ဒုတိယအကြီးဆုံးနိုင်ငံဖြစ်သည်။ ကမ်းရိုး တန်းမရှိဘဲ ကုန်းပိတ်နိုင်ငံဖြစ်သော လောနိုင်ငံသည် ပင် မြစ်ချောင်းအင်းအိုင်ရေအရင်းအမြစ်များရှိပြီး နိုင်ငံခြောက်နိုင်ငံ ဖြတ်သန်းစီးဆင်းသော မဲခေါင်မြစ် ကမ်းပေါ်၌ တည်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် အာဆီယံအသင်းဝင် နိုင်ငံများကို ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် အာဆီယံမိသားစု အသိုက်အဝန်းကြီးအဖြစ် တည်ထောင်ရန် ကြိုးစား လျက်ရှိရာ နိုင်ငံရေးတည်ငြိမ်လုံခြုံရေးမဏ္ဍိုင်၊ စီးပွား ရေးမဏ္ဍိုင်နှင့် လူမှုရေးယဉ်ကျေးမှုမဏ္ဍိုင် ဟူသော မဏ္ဍိုင်ကြီးသုံးခုပေါ်တွင် တည်ထောင်မည့် အာဆီယံ အသိုက်အဝန်းကြီးဖြစ်သည်။ ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ် များ ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန် သမိုင်း၊ မနုဿဗေဒ၊ ရှေးဟောင်းသုတေသနပညာ အနုသုခုမ ပညာ ကိုးကွယ်ယုံကြည်မှုများစသော ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ယဉ်ကျေးမှုများကို လက်ရှိနှင့်နောင် ပေါ်ထွန်းလာမည့်မျိုးဆက်သစ်များအား သင်ကြားပို့ချ လေ့ကျင့်ပေးရန် အခြေခံမူကြိုကျောင်းမှသည် တက္ကသိုလ်၊ ကောလိပ်အထိ သင်ကြားပို့ချပေးလျက်ရှိသည်။ မကြာမီ အာဆီယံ တက္ကသိုလ်များ တည်ထောင်လာဦးမည် ဖြစ်သည်။

ကုန်းပိုင်းဆိုင်ရာ ရှေးဟောင်းသုတေသနပညာ သည် လည်းကောင်း၊ ရှေ့အောက်ရှေးဟောင်းသုတေ သန ပညာသည်လည်းကောင်း လူငယ်များအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ဖွင့်ပေးနိုင်သည်။ ထို့ပြင် ပေါကြွယ်စွာရှိသော အမိမြန်မာနိုင်ငံ၏ ယဉ်ကျေးမှု အမွေများ ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရာတွင် လည်း အထူးအရေးပါသောပညာရပ်ဖြစ်ကြောင်းတင်ပြ လိုက်ရပေသည်။

ဒေါက်တာခင်မောင်ညွန့်

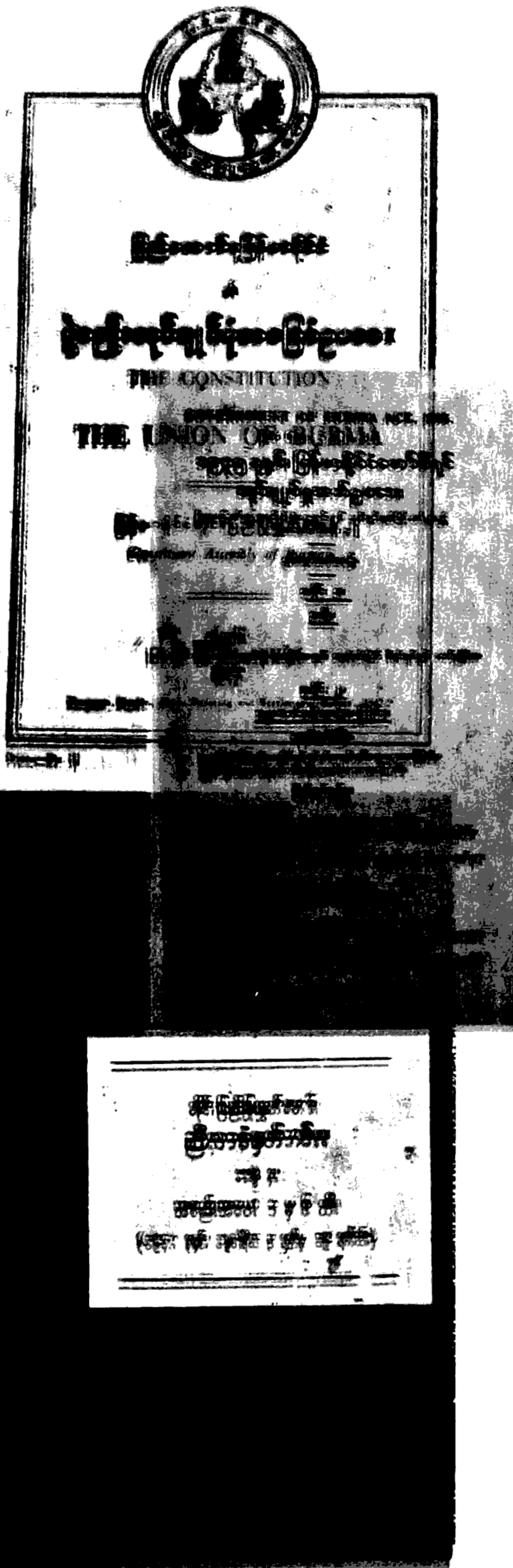

ရွေးကောက်ပွဲ

တက္ကသိုလ်မြတ်သူ

ပြန်လှည့်ပစ်ပစ်ပစ် (၂၀၁၁) အထွေထွေ

တက္ကသိုလ်ပြန်သူ

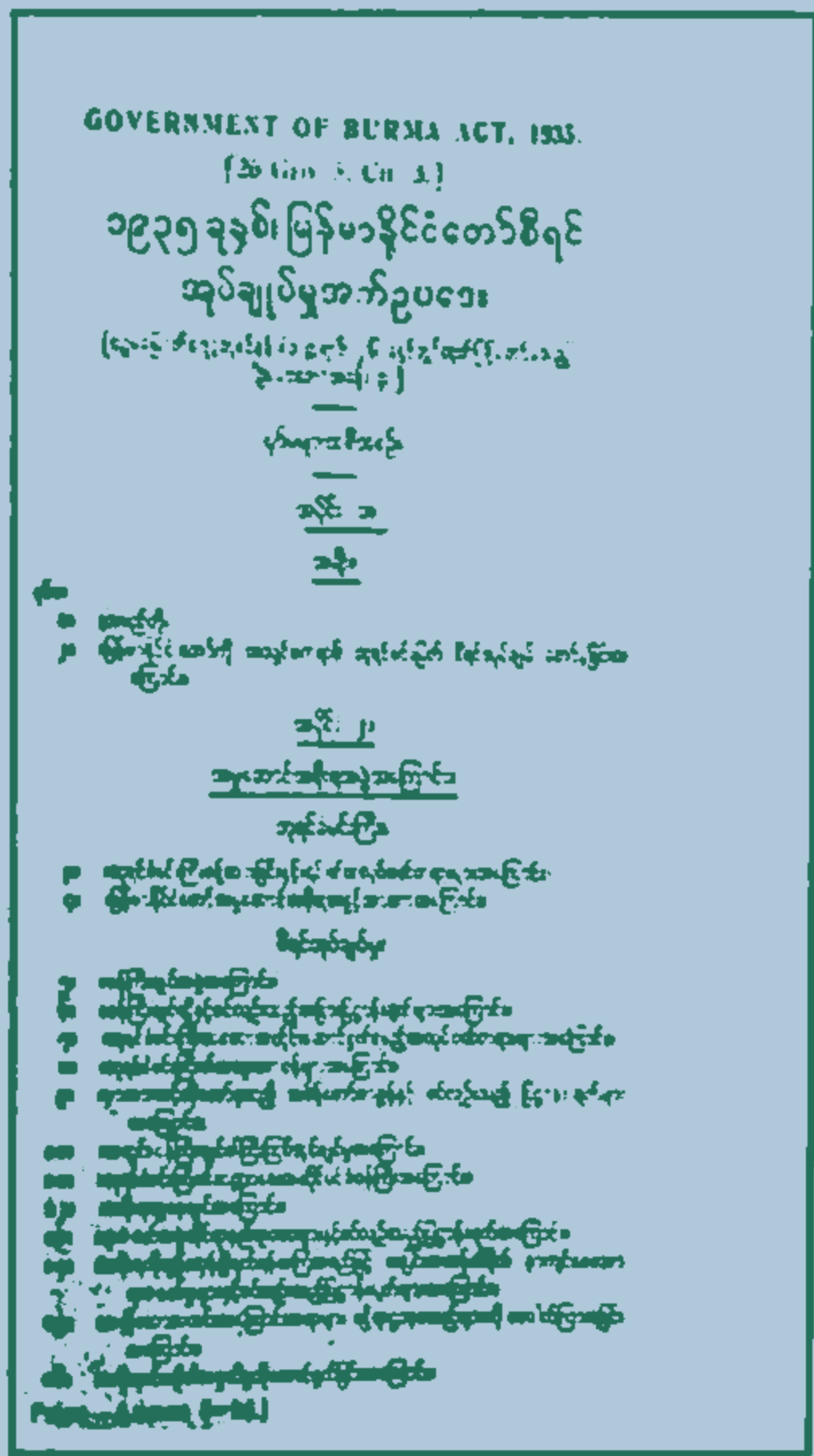
အဘ ဦးကံညွန့်၊ အမိဒေါ်မြစင်တို့က ၁၉၃၁ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁ ရက်နေ့တွင် မွေးဖွားသည်။ ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ် တွင် တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းအောင်မြင်ခဲ့သည်။ ၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင် မိတ္ထီလာခရိုင်၊ မလှိုင် မြို့နယ်၊ ပန်းအိုင်ရွာ အလယ်တန်းကျောင်း၌ အလယ်တန်းပြ ဆရာအဖြစ် ထမ်းဆောင်ခဲ့ပြီး ၁၉၅၇ ခုနှစ်မှစ၍ သတင်းစာလောကသို့ ဝင်ရောက်သည်။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှ ဝိဇ္ဇာ (ဥပဒေ)ဘွဲ့ရရှိခဲ့သည်။ ပြည်တော်စိုး၊ အိုးဝေ၊ ခေတ်သစ္စာ၊ အမျိုးသား၊ ဗိုလ်တထောင်၊ လုပ်သားပြည်သူ့နေ့စဉ်၊ မြန်မာ့အလင်း၊ ကြေးမုံ၊ ဟံသာဝတီသတင်းစာများတွင် သတင်းထောက်၊ အယ်ဒီတာ၊ ဒုတိယအယ်ဒီတာချုပ်၊ အယ်ဒီတာချုပ်တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၈ ခုနှစ်မှစ၍ ကဗျာများ ရေးသားကာ စာပေလောကသို့ စတင်ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ ကဗျာပုဒ်ရေ (၃၀၀) ကျော်၊ စာပေဆောင်းပါး၊ သတင်းဆောင်းပါးပုဒ်ရေ (၁,၇၀၀) ကျော် ရေးသားခဲ့သည်။ ၁၉၅၉ ခုနှစ်မှစ၍ လုံးချင်း (၁၈) အုပ် ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ဘက်စုံသတင်းစာပညာ (၁၉၇၄)၊ အမေရိကန်ပြည်သူတို့၏ဧည့်သည် ကျွန်တော် (ပြည်ပခရီးသွားမှတ်တမ်း၁၉၇၇)၊ ဗုဒ္ဓနောက်ပါးမှ ကမ္ဘာလူသားများ (၁၉၈၀)၊ ပါလီမန်မြင်ကွင်း (၁၉၉၀)၊ ရွှေစောင်းသံကဗျာများ (၁၉၉၅) တို့ကိုလည်း ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ပြည်ပနိုင်ငံများသို့ စာရေးဆရာအဖြစ် ခုနစ်ကြိမ် သွားရောက်လေ့လာခဲ့သည်။ ၁၉၉၃ ခုနှစ်မှစ၍ အမျိုးသားညီလာခံသို့ အသိပညာရှင်၊ အတတ်ပညာရှင်အဖြစ် တက်ရောက်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ (၂၀၀၈) ရေးဆွဲရေးကော်မရှင်၊ ပြည်လုံးကျွတ်ဆန္ဒခံယူပွဲ ကျင်းပရေးကော်မရှင်တို့တွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ အမည်ရင်းမှာ ဦးကျော်စင်ညွန့် (ခေါ်) ဦးမြတ်သူ ဖြစ်သည်။

ရွေးကောက်ပွဲ

အမှန်စင်စစ် ရွေးကောက်ပွဲဟူသည် ပြည်သူ့အားလုံး ကိုယ်တိုင်ပါဝင်ဆင်နွှဲ၍ နောက်လိုက် မိမိတို့ကို အမှန်တကယ်ဦးဆောင်နိုင်မည်ဟုယုံကြည်ရသော ခေါင်းဆောင်ကောင်းကို အကောင်းဆုံးထဲမှ အကောင်းဆုံး ရွေးချယ်ကာ ကုလားထိုင်ပေါ်တင်ပေးရသော နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာပွဲကြီးတစ်ခုဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် ရွေးကောက်ပွဲများစွာကို ဖြတ်သန်းကျော်လွန်ခဲ့ရပြီးဖြစ်သဖြင့် ခေါင်းဆောင်များနှင့် ပတ်သက်၍လည်း အတွေ့အကြုံများစွာကိုရရှိခဲ့ကာ ချို့မြော်ခြင်းနှင့်ခါးသီးခြင်း အရသာများကို ခံစားခဲ့ရပြီးဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ပြည်သူတို့အဖို့ ရွေးကောက်ပွဲဟုဆိုလျှင် သတိဝီရိယရှိနေကြပြီဖြစ်သည်။ မိမိတို့အဖို့ အိမ်ထွက်ထွက်ချင်းမှာပင် မိမိတို့၏ခေါင်းဆောင်ကို အမှန်တကယ်ပင် သေချာစိစစ် ရွေးချယ်မှဟူသော အတွေးမျိုးရှိနေကြပြီဖြစ်သည်။

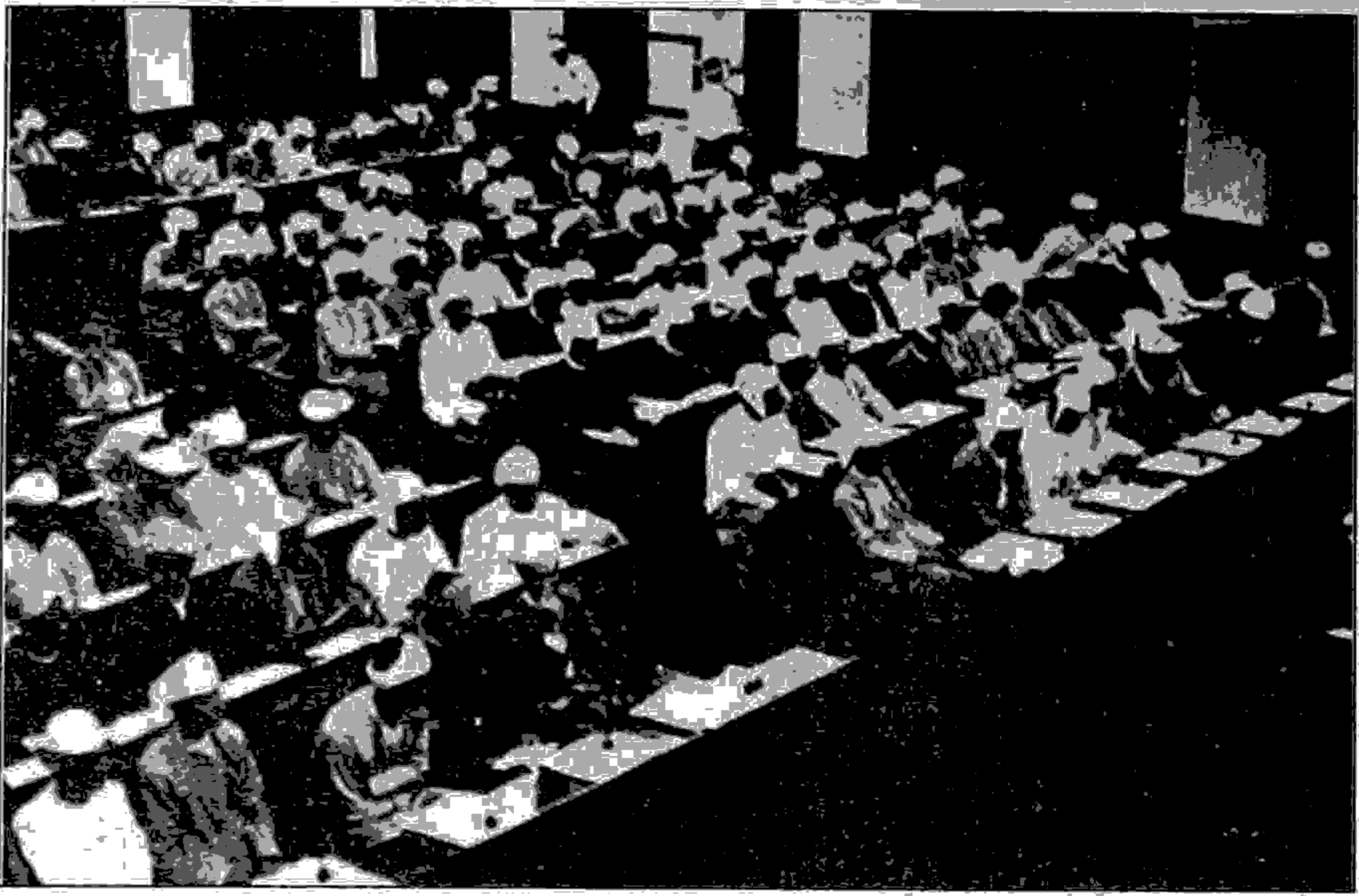
အဖွဲ့အစည်း၊ ဌာန၊ ကုမ္ပဏီစသည့် အစုအဖွဲ့တစ်ခုခုတွင် အမှုဆောင်အဖွဲ့၊ ဥက္ကဋ္ဌ၊ ခေါင်းဆောင်၊ ဒါရိုက်တာ စသည်များကို အများဆန္ဒနှင့်အညီ ရွေးချယ်ခြင်းကို ရွေးကောက်ခြင်း၊ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်းဟု သုံးနှုန်းကြသည်။ ယင်းသို့ ရွေးကောက်ရာတွင် လက်ညှိုးထောင်၊ ခေါင်းညိတ်၊ မတ်တတ်ရပ်ပြခြင်း၊ အသံဖြင့် ဆန္ဒပေးခြင်းတို့ဖြင့် ထောက်ခံခြင်း၊ ကန့်ကွက်ခြင်းတို့သည် အများသူငါရှေ့မှောက်တွင် ဆန္ဒမဲပေးခြင်းဖြစ်သည်။ မဲလက်မှတ်၊ မဲစက္ကူ၊ မဲပြား၊ မဲပေးစက်တို့ဖြင့် ဆန္ဒပြု ရွေးကောက်ခြင်းသည် လျှို့ဝှက်မဲဆန္ဒပေးနည်းဖြစ်သည်။

နိုင်ငံအတွက်၊ နိုင်ငံသားပြည်သူတို့ကိုယ်စား နိုင်ငံအရေးအရာများ ဆောင်ရွက်မည့် ကိုယ်စားလှယ်များကို ပြည်သူများက မဲဆန္ဒပေးရွေးချယ်တင်မြှောက်ခြင်းကို ပါလီမန် လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲဟု ခေါ်ကြပေသည်။ လွတ်လပ်၍ အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်ဆိုင်သောနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံမှ နိုင်ငံသားပြည်သူများသည် မိမိတို့နိုင်ငံ၊ မိမိတို့လူမျိုးကောင်းကျိုးကို အများဆန္ဒနှင့်အညီ လွတ်လပ်စွာ ဆုံးဖြတ် ချမှတ် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည်။ ဤသည်ကို ကိုယ်ကြံမိကိုယ်ဖန်တီးခွင့် (The right of self determination) ဟု ဆိုနိုင်ပေသည်။ တိုင်းတစ်ပါးသားလက်အောက်သို့ ကျွန်ုပ်ပေါက်အဖြစ် ကျ

၁၉၃၅ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတော် စီရင် အုပ်ချုပ်မှု အက်ဥပဒေစာအုပ်

ရောက်နေသည့် နိုင်ငံသားများသည် ကိုယ့်ကောင်းကျိုးကိုယ်ဖော်ဆောင်ခွင့် မရပေ။ နယ်ချဲ့အုပ်စိုးသူတို့ကသာ ယင်းသိမ်းပိုက်ခံနိုင်ငံသားများအပေါ် စိတ်ကြိုက်ဖိနှိပ်စိုးမိုးခြယ်လှယ်ပေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့်ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအများအပြားသည် သူ့ကျွန်ဘဝမှ ရုန်းထွက်တော်လှန်ကာ လွတ်လပ်ရေးကိုပြန်လည်တိုက်ယူကြခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၉ ရက်နေ့တွင် အဋ္ဌမအကြိမ်မြောက် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ပြည်သူ့လွှတ်တော် ပါလီမန်ကျင်းပစဉ်

နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံသည် နိုင်ငံပိုင်နက်နယ်မြေ (နယ်နိမိတ်) (Territory) ရှိရမည်။ နိုင်ငံသားပြည်သူ လူဦးရေ (Population) ရှိရမည်။ အစိုးရအဖွဲ့ (Government) ရှိရမည်။ အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်ဆိုင်မှု (လွတ်လပ်ရေး) ကို ယင်းနိုင်ငံသားများက ပိုင်ဆိုင်ရမည်။ သို့မှသာ လွတ်လပ်၍ အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်ဆိုင်သော အခြားကမ္ဘာ့နိုင်ငံများနှင့် တန်းတူရည်တူ ရင်ပေါင်တန်းဆက်ဆံနိုင်မည်။ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ၊ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ (ကုလသမဂ္ဂကဲ့သို့သော) အဖွဲ့အစည်းများတွင် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံအဖြစ် ပါဝင်နိုင်ပေမည်။

လွတ်လပ်ရေးဟူသည် အချုပ်အခြာအာဏာကို နိုင်ငံသားပြည်သူများက ပိုင်ဆိုင်ထားခြင်း၊ ယင်းအချုပ်အခြာအာဏာကို ယင်းနိုင်ငံသားများက စိတ်ကြိုက်ကျင့်သုံးနိုင်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ အချုပ်အခြာအာဏာသည် အတိုင်းအဆမရှိ ကြီးမားကျယ်ပြန့်သည်ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုလေ့ရှိကြသည်။ လွတ်လပ်သော ပြည်သူများသည် မိမိနိုင်ငံ၊ မိမိလူမျိုး ကောင်းကျိုးကို စိတ်ကြိုက်ဖော်ဆောင်ခွင့်ရှိခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

အချုပ်အခြာအာဏာ၏ ခက်မသုံးဖြာကား ဥပဒေပြုရေးအာဏာ (Legislative Power)၊ အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာ (Executive Power)၊ တရားစီရင်ရေး အာဏာ (Judicial Power) တို့ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံနှင့် နိုင်ငံသား

တို့လုံခြုံရေး၊ တည်ငြိမ်ရေး၊ အေးချမ်းသာယာ ရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် လိုအပ်သည့်ဥပဒေ များကို လွတ်လပ်သောနိုင်ငံသားတိုင်း၏ ဆန္ဒအလျောက် ရေးဆွဲခွင့်၊ အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းကျင့်သုံးခွင့် ရှိပေသည်။ နိုင်ငံနှင့်နိုင်ငံသားတို့၏ လုံခြုံရေး၊ အေးချမ်းသာယာရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတို့ကို စီမံကွပ်ကဲကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်မည့် အစိုးရအဖွဲ့ကို ယင်းနိုင်ငံသားများတွင် ဖွဲ့စည်းခွင့်ရှိသည်။ နိုင်ငံတော်နှင့် ပြည်သူ့အကျိုးအတွက်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဥပဒေများကိုလည်းကောင်း၊ ပြည်သူတို့ကိုယ်စား ပြည်သူ့ရေးရာ၊ နိုင်ငံတော်အရေးအရာများကို စီမံဆောင်ရွက်နေသည့် အစိုးရအဖွဲ့၏ လုပ်ငန်းများကိုလည်းကောင်း ဆန့်ကျင်၊ ဖောက်ဖျက်၊ နှောင့်ယှက်ထိပါးမှုများကို ဥပဒေနှင့်အညီ အရေးယူစစ်ဆေးစီရင်ကာ ဟန့်တားလောက်သောပြစ်ဒဏ်များ ချမှတ်မည့် တရားစီရင်ရာ တရားရုံးများ တည်ထောင်ခွင့် ရှိသည်။

လွတ်လပ်သော ပြည်သူများမှ ဆင်းသက်သည့် အချုပ်အခြာအာဏာရပ်ကြီးကို သန်းပေါင်းများစွာသော ပြည်သူများကိုယ်တိုင် ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းမရှိပေ။ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ၌ လူဦးရေ သန်းပေါင်း ၁,၃၀၀၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၌ လူဦးရေ သန်းပေါင်း ၁,၁၀၀ ခန့်၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၌ လူဦးရေ

သန်းပေါင်း ၃၀၀ ခန့်၊ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ၌ လူဦးရေ သန်းပေါင်း ၂၀၀ ကျော်၊ ရုရှားသမ္မတနိုင်ငံ၌ လူဦးရေ သန်းပေါင်း ၁၈၀ ကျော် ရှိနေပေသည်။ လူဦးရေသန်း ၁၀၀ ကျော်၊ ၁၀၀ နီးပါးရှိသောနိုင်ငံများသည်လည်း မြောက်မြားစွာ ရှိပေသည်။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ လူဦးရေပင် သန်း ၆၀ နီးပါးရှိနေပေပြီ။ ထိုသို့ လူဦးရေ သန်းကုဋေချီရှိလာသောခေတ်တွင် ရှေးအေသင်၊ ရောမ၊ စပါတာမြို့ပြနိုင်ငံ (လူဦးရေသောင်းဂဏန်း) ခေတ်က တိုက်ရိုက် ဒီမိုကရေစီပုံစံမျိုး၊ လူထုကိုယ်တိုင်စည်းဝေး ပြီး ဆုံးဖြတ်စီမံဆောင်ရွက်သော အုပ်ချုပ်ရေးပုံစံမျိုး မလုပ်နိုင်ကြတော့ပေ။

ဤသို့ဖြင့် ကိုယ်စားပြုဒီမိုကရေစီ၊ တစ်ဆင့်ခံ ဒီမိုကရေစီဟု တင်စားခေါ်ဝေါ်ကြသည့် ပြည်သူ့က ကိုယ်စားလှယ်များ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ပေးသော ရွေးကောက်ပွဲများ ပေါ်ထွန်းလာပေသည်။ အရင်းရှင် များနှင့် မြေရှင်ပဒေသရာဇ်တို့၏ တိုက်ပွဲများ သို့မဟုတ် ဗြိတိန်၊ ပြင်သစ်၊ အမေရိကန်နိုင်ငံတို့မှ ဘူဇွာ တော်လှန် ရေးများအပြီး ပါလီမန် (Parliament) ခေါ် လူထု ကိုယ် စားလှယ်များရွေးကောက်လျက် ဥပဒေပြုရေး၊ အုပ်ချုပ် ရေး၊ တရားစီရင်ရေးအာဏာ ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်သော လွှတ်တော်စနစ် ထွန်းကားလာခဲ့သည်။ ဗြိတိန်၌ အရင်းရှင်တို့က ဘုရင်ကိုတော်လှန်တိုက်ခိုက်ယူခဲ့သည့် ပါလီမန် ပေါ်ထွန်းလာခဲ့ရာတွင် အထက်လွှတ်တော်ခေါ် မျူးမတ်လွှတ်တော် (House of Lords) မှ အမတ် ၅၀၀ ကျော်ကို ဘုရင် (ဘုရင်မ) တို့က ခန့်ထားပြီး အောက် လွှတ်တော် (House of Commons) တွင်သာ မဲဆန္ဒနယ် အလိုက် မဲဆန္ဒရှင်လူထုက ရွေးကောက်တင်မြှောက် သော ကိုယ်စားလှယ် (အမတ်) များ (M.P: Mem- ber of Parliament) က အုပ်ချုပ် ရေးအာဏာ၊ ဥပဒေပြုရေး အာဏာများကို ကိုင်စွဲဆောင်ရွက်ကြသည်။

ထို့ကြောင့် နိုင်ငံသားပြည်သူလူထုက မိမိတို့ ကောင်းကျိုးချမ်းသာကို ဖော်ဆောင်ပေးမည့် ကိုယ်စား လှယ်များကို ရွေးကောက်ပွဲများ၌ ဆန္ဒမဲပေးကာ ရွေးချယ်လျက် မိမိတို့ကိုယ်စား နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ အချုပ်အခြာ

အဋ္ဌမအကြိမ်မြောက် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ပါလီမန်ကျင်းပသည့်သတင်းဖော်ပြထားသော ပြည်ထောင်စုသားစာစောင်

အာဏာကို ကျင့်သုံးရန်တာဝန် (လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာ) လွှဲအပ်ကြခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီး ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့လက် အောက်ကျရောက်သည့်ကာလတစ်လျှောက် နှစ်ပေါင်း တစ်ရာကျော်အတွင်း လန်ဒန်မှဗြိတိသျှဘုရင် (ဘုရင်မ) နှင့် အရင်းရှင်ပါလီမန်၊ အရင်းရှင်အစိုးရတို့သည် အိန္ဒိယ အခြေစိုက် ဗြိတိသျှဘုရင်ခံချုပ်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံမှ ဗြိတိသျှ ဘုရင်ခံတို့မှတစ်ဆင့် ဖိနှိပ်ရေးဥပဒေများပြဋ္ဌာန်းကာ ကျွန်သက်ရှည်စေမည့် ဗျူရိုကရေစီ အုပ်ချုပ်ရေး ယန္တရားကို အသုံးပြုသွားခဲ့သည်။ ထိုခေတ်ထိုကာလ တွင်မူရင်းဒေသခံနိုင်ငံသားတို့သည် အချုပ်အခြာအာဏာ ကျင့်သုံးခွင့်မရှိ၊ မဲဆန္ဒပေး၍ မိမိတို့ကိုယ်စားလှယ်များ ကို ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခွင့် သို့မဟုတ် ရွေးချယ် တင်မြှောက်ခံခွင့် မရရှိကြပေ။

ကိုလိုနီခေတ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ဗြိတိသျှ ဘုရင်ခံက လိုအပ်သော ဥပဒေများရေးဆွဲရာတွင် လည်းကောင်း၊ အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းတာဝန်ယူရန်

ရွေးကောက်ပွဲ

တာဝန်ခွဲဝေရာတွင်လည်းကောင်း၊ ဘုရင်ခံကစိတ်ကြိုက် ရွေးချယ်ခန့်အပ်သူများချည်း ဖြစ်ခဲ့သည်။

၁၈၉၇ ခုနှစ်တွင် အင်္ဂလိပ် ဒုတိယဘုရင်ခံ (အိန္ဒိယရှိ အင်္ဂလိပ်ဘုရင်ခံ၏လက်အောက်) ၏ အုပ်ချုပ်ရေးတွင် ဘုရင်ခံက တိုင်ပင်စရာရှိလျှင် တိုင်ပင်ရန်ခန့်ထားသော မင်းတိုင်ပင်အမတ်ကိုးဦးရှိရာ ငါးဦးမှာ အစိုးရအရာရှိဖြစ်၍ လေးဦးမှာ ဝန်ထမ်းမဟုတ်သူများ ဖြစ်သည်။ လေးဦးတွင် မြန်မာနှစ်ဦး ပါဝင်သည်။ ၁၉၀၉ ခုနှစ်တွင် မင်းတိုင်ပင်အမတ် ၁၅ ဦးအထိ တိုး၍ ခန့်အပ်သည်။ ယင်းတို့တွင် ဗြိတိသျှကုန်သည်ကြီးများ အသင်းမှ တစ်ဦးရွေးချယ်ပေးပြီး ၁၄ ဦးကို ဒုတိယဘုရင်ခံက ရွေးချယ်ခန့်အပ်သည်။ ယင်းသို့ ရွေးချယ်ခန့်အပ်ရာတွင် အစိုးရအရာရှိခြောက်ဦး၊ မြန်မာလေးဦး၊ ကုလားလူမျိုးတစ်ဦး၊ တရုတ်လူမျိုးတစ်ဦး ပါဝင်သည်။

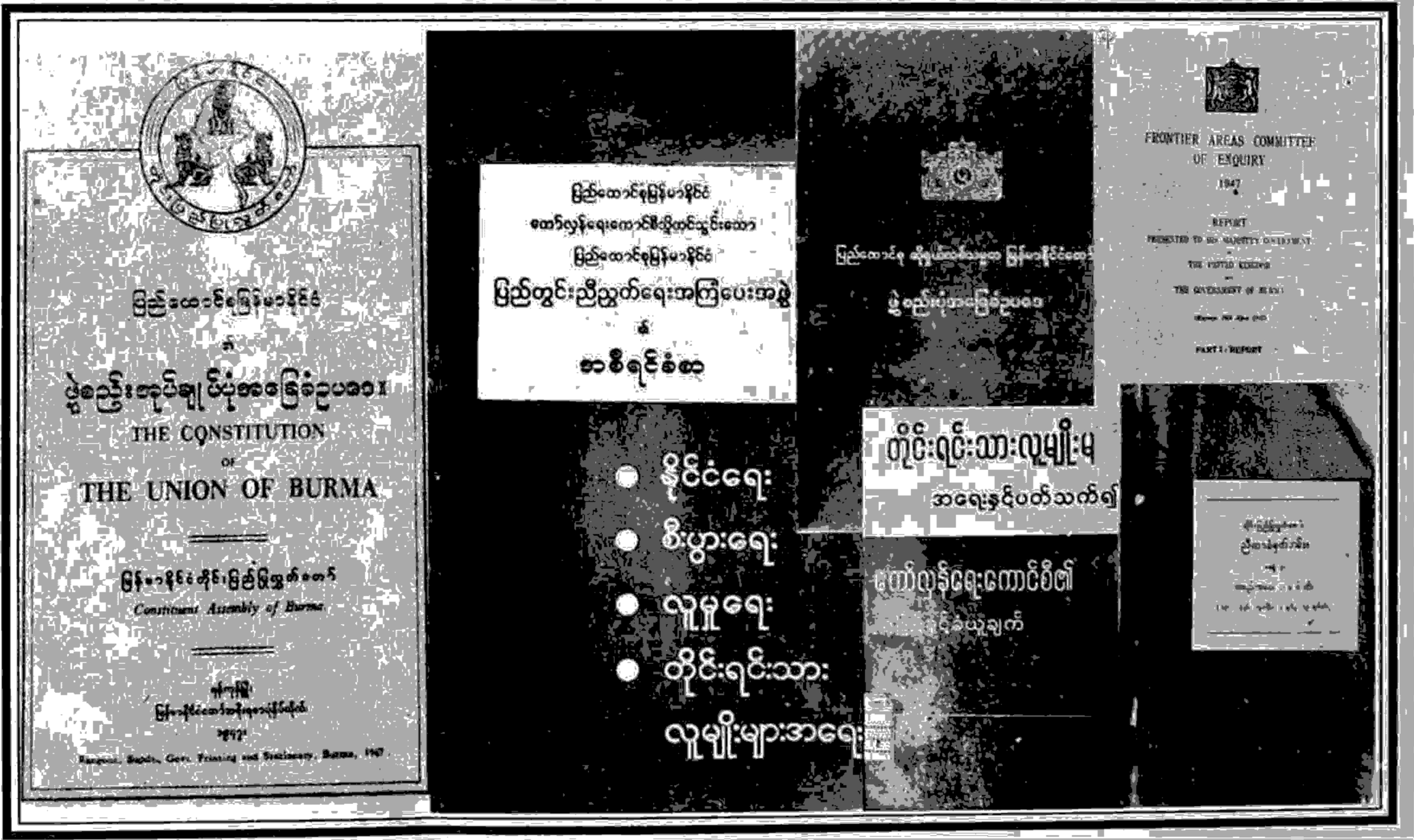
၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်တွင် မင်းတိုင်ပင်အမတ် ၁၅ ဦး မှ ၂၈ ဦးအထိ တိုးချဲ့ခဲ့သော်လည်း ဘုရင်ခံကပင် အားလုံးကို ရွေးချယ်ခန့်ထားသည်။

၁၉၂၃ ခုနှစ်တွင် မြန်မာပြည်သူတို့ အံ့ကြွတောင်းဆိုမှုကြောင့် Legislative Council ခေါ် ဥပဒေပြုကောင်စီကို အမတ် ၁၀၃ ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းသည်။ ၎င်း ၁၀၃ ဦးအနက် တိုင်းပြည်က ၇၄ ဦးကို ရွေးချယ်ပြီး ၂၄ ဦးကို ဘုရင်ခံက ခန့်အပ်သည်။ ဘုရင်ခံခန့်အပ်သော ၂၄ ဦးတွင် ၁၄ ဦးမှာ အစိုးရအရာရှိဖြစ်၍ ငါးဦးမှာ အထူးဌာနများမှ ရွေးချယ်စေသော ကိုယ်စားလှယ်များ ဖြစ်သည်။

၁၉၃၇ ခုနှစ်တွင် ၁၉၃၅ ခုနှစ် အုပ်ချုပ်ရေး ဥပဒေအရ ၉၁ ဌာနအုပ်ချုပ်ရေးဖွဲ့စည်းရာ အမတ် ၁၃၂ ဦး ပါဝင်လာသည်။

ဥပဒေပြုအမတ်များကို မြန်မာပြည်သူတို့က ရွေးကောက်ရသည်ဆိုသော်လည်း အင်္ဂလိပ်ကုန်သည် ဦးရေ ၁၀၀ လျှင် အမတ် ၁ ဦးနှုန်း၊ မြန်မာလူမျိုးဦးရေ ၃၀,၀၀၀ လျှင် အမတ် ၁ ဦးနှုန်းသာ ရွေးချယ်ရသည်။ ဥပဒေပြုကောင်စီဥက္ကဋ္ဌနေရာအတွက် မြန်မာအမတ်များက မဲပေးခွင့်ရှိသော်လည်း ထိုဥက္ကဋ္ဌရာထူး အတွက်

ရွေးကောက်ပွဲ၊ လွှတ်တော်များနှင့်ပတ်သက်၍ မြန်မာနိုင်ငံခေတ်အဆက်ဆက်က ထုတ်ဝေခဲ့သောစာအုပ်များ

အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတစ်လှည့်၊ အင်္ဂလိပ်ကပြားတစ်လှည့် ကိုသာ ရွေးကောက်ပေးကြရသည်။ ၁၉၂၈ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလတွင် မြန်မာလူမျိုး ဝတ်လုံတော်ရဦးပု ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်ခွင့်ရလာခဲ့သည်။

ဗြိတိသျှ (အင်္ဂလိပ်) ကိုလိုနီအစိုးရလက်အောက် တွင် ဒိုင်အာခီအုပ်ချုပ်ရေးစနစ်အတွက် အမတ်ရွေး ကောက်ပွဲများကို ၁၉၂၂ ခုနှစ်မှ ၁၉၃၅ ခုနှစ်အတွင်း ကျင်းပခဲ့သည်။ ၁၉၃၆ ခုနှစ်မှ ၁၉၄၂ ခုနှစ် (ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီး ဖြစ်ပွားကာ ဗြိတိသျှတို့ မြန်မာနိုင်ငံမှ ဆုတ်ခွာထွက်ပြေးသည်အထိ) ၉၁ ဌာနအုပ်ချုပ်ရေး စနစ်အတွက် အမတ်ရွေးကောက်ပွဲများ ကျင်းပခဲ့သည်။

ဒိုင်အာခီ ပထမရွေးကောက်ပွဲတွင် မဲဆန္ဒပေး ပိုင်ခွင့်ရှိသူများ၏ ၆ ဒသမ ၉၂ ရာခိုင်နှုန်းသာ မဲပေး ခဲ့သည်။ ဒုတိယဒိုင်အာခီအုပ်ချုပ်ရေးစနစ်အတွက် မဲပေးခွင့်ရှိသူအားလုံး၏ ၁၆ ဒသမ ၂၆ ရာခိုင်နှုန်း မဲပေး ခဲ့ကြသည်။ ပထမရွေးကောက်ပွဲတွင် မဲဆန္ဒပေးခွင့်ရှိသူ တစ်သန်းခုနစ်သိန်းကျော်ရှိပြီး ဒုတိယရွေးကောက်ပွဲ တွင် မဲဆန္ဒရှင် တစ်သန်းရှစ်သိန်းရှိလာသည်။ ထိုစဉ်က ရွေးကောက်ပွဲများတွင် အရွယ်ရောက်သူ (အသက် ၁၈ နှစ်ပြည့်ပြီးသူ) တိုင်းဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့် မရှိပေ။ အကန့် အသတ်များစွာဖြင့် တင်းကျပ်ထားခဲ့သည်။ လူဦးရေ ၁၄ သန်းရှိသော မြန်မာနိုင်ငံ၌ အသက် ၁၈ နှစ်ပြည့်ပြီး၍ မဲပေးခွင့်ရှိသူ တစ်သန်းခွဲကျော်သာ ရှိသည်ကိုကြည့်လျှင် ထိုစဉ်က အကန့်အသတ်များကို ရိပ်စားမိနိုင်ပေသည်။

၁၉၃၆ ခုနှစ် တိုးတက်ရေးမဂ္ဂဇင်းအမှတ် ၃၁ တွင် ဦးလှဘေ ရေးသားခဲ့သော “လာမည့်အုပ်ချုပ်ရေး ဆောင်းပါး” မှ အောက်တွင်ကောက်နုတ်တင်ပြသည့် စာပိုဒ်ကိုကြည့်လျှင်ပင် ထိုစဉ်က ရွေးကောက်ပွဲသရုပ်ကို ဝီဝီပြင်ပြင် တွေ့နိုင်ပေသည်-

“အမတ်ဖြစ်ထိုက်သော အရည်အချင်းမှာ အောက်လွှတ်တော်အတွက်ဆိုလျှင် ၂၅ နှစ်ထက် မငယ်ရ၊ သာမန်အားဖြင့် ဥပဒေပြုအမတ် ရွေးကောက် ပွဲတွင် မဲဆန္ဒပေးနိုင်သူ ဖြစ်ရမည်။ ကုန်သည်များ အသင်း၊ သိပ္ပံကျောင်း အလုပ်သမားများ စသည်

တို့အတွက် အမတ်ဖြစ်ရန် အရည်အချင်းကို မကြာမီ အစိုးရက ထုတ်ပြန်လိမ့်မည်။ အထက်လွှတ်တော် အတွက်ဆိုလျှင် ၃၅ နှစ်ထက် မငယ်ရ။ ထို့ပြင် တစ်နှစ်လျှင် ငွေတစ်သောင်းနှစ်ထောင်ထက် မနည်းသောဝင်ငွေအပေါ်တွင် အမြတ်တော်ကြေး ပေးဆောင်သူသော်လည်းကောင်း၊ မြေခွန်တော် အောက်မြန်မာပြည်မှာ တစ်နှစ်လျှင် တစ်ထောင် ထက်မနည်း၊ အထက်မြန်မာပြည်မှာ ငါးရာထက် မနည်း ပေးဆောင်သူသော်လည်းကောင်း၊ ဝန်ကြီး ချုပ်ဖြစ်စေ၊ ဟိုက်ကုတ်တရားဝန်ကြီးဖြစ်စေ၊ အမြဲတမ်း အရေးပိုင်ဖြစ်စေ၊ အမြဲတမ်း စက်ရှင် မင်းကြီးဖြစ်စေ ဖြစ်ခဲ့ဖူးသူသော်လည်းကောင်း၊ တိုင်းကျိုးပြည်ဆောင်ဘွဲ့ထက် မငယ်သော ဂုဏ်ထူး ဘွဲ့တစ်ခုရရှိသူသော်လည်းကောင်း၊ အခြား ဘုရင်ခံက သင့်တော်သလို သတ်မှတ်သော အရေး ကိစ္စတစ်ခုခုတွင် အမှုထမ်းရွက်ခဲ့ဖူးသူသော် လည်းကောင်း ဖြစ်ရမည်”

တိုင်းပြုပြည်ပြုရွေးကောက်ပွဲ

အင်္ဂလိပ်တို့လက်အောက်မှ ရုန်းထွက်ပြီး လွတ် လပ်ရေးပြန်လည်ရယူတော့မည့်အခြေအနေ (၁၉၄၇ ခုနှစ်) တွင် နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေ ရေးဆွဲရေး၊ ဥပဒေပြုရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေး၊ တရားစီရင်ရေး တည်းဟူသော အချုပ်အခြာအာဏာသုံးရပ်ကို မြန်မာတို့ ကိုယ်တိုင် စီမံဆောင်ရွက်နိုင်ရေး ပထမခြေလှမ်း ဖြစ်သည့် တိုင်းပြုပြည်ပြုပါလီမန် ရွေးကောက်ပွဲကို ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလတွင် ကျင်းပခဲ့သည်။

တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်၌ အမတ်နေရာ ၂၅၅ နေရာ ပါဝင်သည်။ မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းမှုကို ဦးဆောင်ဦးရွက်ပြုနေသည့် မိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ခေါင်းဆောင်သော ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်မှ လျာထားသည့် အမတ်လောင်း ၂၄၈ ဦး အရွေးခံခဲ့ရသည်။ ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်က ထုတ်ပစ်ခံရ၍ မြေပေါ်အတိုက်အခံအဖြစ် ဖဆပလကို ဆန့်ကျင်လှုပ်ရှားနေသော သိန်းသန်း ကွန်မြူနစ်ခေါ် ဗမာနိုင်ငံကွန်မြူနစ်ပါတီ (ဗကပ) က အမတ်ခုနစ်ဦး အရွေးခံရသည်။

ရွေးကောက်ပွဲ

တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်က ရွေးချယ်တာဝန် ပေးသည့် အခြေခံ ဥပဒေရေးဆွဲရေးအဖွဲ့က ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေကို ရေးဆွဲအတည်ပြုခဲ့သည်။ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့တွင် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် လွတ်လပ် ရေး ရခဲ့သည်။

ဖဆပလခေတ်ရွေးကောက်ပွဲ

၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့ လွတ်လပ် သော မြန်မာပါလီမန်လွှတ်တော် စတင်ကျင်းပသည့် နေ့မှစ၍ အာဏာသက်ဝင်သော ၁၉၄၇ ခုနှစ် နိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေတွင် ပါရှိသည့် အခန်း ၁၄၊ အကူးအပြောင်းကာလ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ ခေါင်းစဉ် အောက်ရှိ ပုဒ်မ ၂၃၃ တွင် “ဤအခြေခံဥပဒေအရ ကျင်းပသော ပထမအမတ်ရွေး ကောက်ပွဲကို “ဤ အခြေခံ ဥပဒေအာဏာတည်သည့်နေ့ရက်မှစ၍ ၁၈ လအတွင်း ကျင်းပရမည်” ဟူ၍ ဖော်ပြပါရှိသည်။ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့မှ စ၍ ၁၈ လ (တစ်နှစ်ခွဲ) အတွင်း ပါလီမန်အမတ်ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပရမည် ဖြစ်သည်။

သို့သော်လည်း ပြည်တွင်းသောင်းကျန်းမှုကြောင့် နိုင်ငံအနှံ့ ရွေးကောက်ပွဲကို လုံခြုံအေးချမ်းစွာ ကျင်းပနိုင် ခြင်းမရှိ၍ သမ္မတကပြင်ဆင်ချက်အမိန့်များ သုံးကြိမ် ထုတ်ပြန်ကာ ၁၈ လမှ (၄နှစ်) အထိ သက်တမ်းတိုး ဖြည့်ခဲ့သည်။ ၁၉၅၂ ခုနှစ်တွင်မှ ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပ ခဲ့သည်။ ၁၉၅၂ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲနှင့် ၁၉၅၆ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲများကို ဖဆပလအစိုးရလက်ထက်တွင် ကျင်းပခဲ့သည်။ တစ်နိုင်ငံလုံးရွေးကောက်ပွဲများကို တစ်နေ့တည်းအပြီး မကျင်းပဘဲ ရက်ပိုင်း၊ လပိုင်း အနည်းငယ်စီခြားပြီး သုံးသုတ်ခွဲ၍ ကျင်းပခဲ့သည်။

မဲများကိုလည်း နေ့ချင်းပြီးရေတွက်ခြင်းမပြုဘဲ ရက်ရွှေ့ပြီးမှ ရေတွက်ခဲ့သည်။ ထိုရွေးကောက်ပွဲနှစ်ခု စလုံးတွင် အာဏာရဖဆပလနှင့် အတိုက်အခံ ပမညတ (ပြည်သူ့အမျိုးသားညီညွတ်ရေးတပ်ဦးခေါ် ဆိုရှယ်နီ၊ ရဲဘော်ဖြူ၊ မဟာဗမာ၊ တို့ဗမာအစည်းအရုံး၊ ပြည်သူ့

လူငယ်၊ ဘီတီယူစီစသည့်လက်ဝဲ အဖွဲ့အစည်းပါတီ များ စုပေါင်းထားသည့်အဖွဲ့)တို့ ယှဉ်ပြိုင်ကြသည်။

ရွေးကောက်ပွဲများအပြီးတွင် ရွေးကောက်ပွဲ ခုံရုံးသို့ ကန့်ကွက်စွဲဆိုလွှာများ တင်သွင်းကြသည်။ အတိုက်အခံများက အာဏာရဖဆပလက မဲမသမာမှု လုပ်သည်ဟု စွပ်စွဲသည်။ ဖဆပလကလည်း ပမညတ များသည် တောခိုလက်နက်ကိုင်များ၏ ပံ့ပိုးမှုရယူ သည်ဟု စွပ်စွဲခဲ့သည်။ ရွေးကောက်ပွဲအကြောင်းပြုသော လူသတ်မှု၊ ရိုက်နှက်ညှဉ်းပန်းမှု၊ လူဖမ်းဆီးမှု၊ မဲလိမ် မှု၊ မဲရောင်းမဲဝယ်မှု၊ မဲစာရင်းမမှန်ကန်မှု၊ ရွေးကောက်ပွဲ အရာရှိများ ဘက်လိုက်မှု၊ ရွေးကောက်ပွဲစရိတ် တင်ပြ ရာတွင် မမှန်ကန်မှု သတင်းများကို သတင်းစာများ၌ မပြတ်တွေ့ရသည်။

ထိုရွေးကောက်ပွဲနှစ်ခုစလုံးတွင် ဖဆပလက အမတ် နေရာအများစုရပြီး ပမညတက အမတ်နေရာ ၄၅ ဦး ရရှိခဲ့သည်။ ရွေးကောက်ပွဲခုံရုံး၏ စစ်ဆေးတွေ့ရှိ ချက်အရ အမတ်ဖြစ်ပြီးသူများ အမတ်အဖြစ်မှ ရပ်စဲခံ ရသည်များပင် ရှိခဲ့သည်။

၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လတွင် အာဏာရ ဖဆပလအဖွဲ့ကြီးအတွင်း န-တင်အုပ်စုခေါ် သန့်ရှင်း ဖဆပလ၊ ဆွေငြိမ်းအုပ်စုခေါ် တည်မြဲဖဆပလဟူ၍ နှစ်ခြမ်းကွဲသွားခဲ့သည်။ ပါလီမန်၌ ပမညတအမတ် ၄၄ မဲ ထောက်ခံမှုရ၍ နုတင် (သန့်ရှင်း) က အစိုးရအာဏာ ဆက်လက်ရယူခဲ့သည်။ ၃ လနှင့် ၁၇ ရက်အကြာတွင် နိုင်ငံရေးမတည်ငြိမ်မှုများကြောင့် ဝန်ကြီးချုပ်ဦးနု၏ မေတ္တာရပ်ခံချက်အရ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝင်း ဦးဆောင် သော အိမ်စောင့်အစိုးရ တက်လာခဲ့သည်။

အိမ်စောင့်အစိုးရက ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၆ ရက်နေ့တွင် ပါလီမန်လွှတ်တော် (ပြည်သူ့လွှတ်တော်) ရွေးကောက်ပွဲ၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၉ ရက်နေ့တွင် လူမျိုးစုလွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲများ ကျင်းပပေးခဲ့သည်။ ထိုရွေးကောက်ပွဲတွင် န-တင် (သန့်ရှင်းဖဆပလ)၊ ဆွေ-ငြိမ်း (တည်မြဲဖဆပလ) နှင့် ပမညတတို့ အဓိကယှဉ်ပြိုင်ကြသည်။

ရွေးကောက်ပွဲ

ရွေးကောက်ပွဲမဲများရေတွက်ပြီးစီးသောအခါ သန့်ရှင်းဖဆပလက အမတ်နေရာ ၁၅၉ နေရာ၊ တည်မြဲ ဖဆပလက ၄၂ နေရာ ရရှိသည်။ ပမညတက မဲဆန္ဒ နယ် ၁၃၅ ခု၌ ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ရာ အမတ်နေရာ တစ်နေရာမျှ အရွေးမခံရပေ။ ထိုရွေးကောက်ပွဲတွင် မဲဆန္ဒပေးခွင့်ရှိသူအားလုံး၏ ၅၉ ရာခိုင်နှုန်းက မဲလာ ပေးကြသည်။ ယင်းမဲဆန္ဒများအနက် သန့်ရှင်း ဖဆပလ ကပေးသမျှ မဲဆန္ဒအားလုံး၏ ၅၂ ရာခိုင်နှုန်း၊ တည်မြဲ ဖဆပလက ၃၁ ရာခိုင်နှုန်း၊ ပမညတက ၅ ရာခိုင်နှုန်း အသီးသီး ရရှိကြသည်။

ထိုရွေးကောက်ပွဲတွင်လည်း ရွေးကောက်ပွဲ လူသတ်မှု၊ လက်နက်ကိုင်ခြိမ်းခြောက်မှု၊ မဲလိမ်မှု၊ သောင်းကျန်းသူများက လက်နက်ပြခြိမ်းခြောက်ပြီး စွက်ဖက်မှုများရှိခဲ့ပြီး တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီး ချုပ်က ရွေးကောက်ပွဲတွင် တပ်မတော်က ဝင်မစွက်ရ၊ ဘက်မလိုက်ရ၊ မဲဆန္ဒရှင်များ မိမိတို့ဆန္ဒရှိရာ လွတ်လပ် စွာမဲပေးပါစေဟု ကြိုတင်မှာကြားခဲ့သည်။ သို့သော် နိုင်ငံရေးပါတီစွဲ၊ ပုဂ္ဂိုလ်စွဲ ပယောဂမကင်းသော တပ်မှူးကြီးအချို့က မဲကိစ္စမသမာမှုများ ကျူးလွန်ခဲ့ သဖြင့် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်က အရေးယူခဲ့ရသည်။

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ ဧပြီလမှ ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁ ရက်နေ့အထိ အာဏာရခဲ့သော ဦးနုနှင့်သခင်တင် ခေါင်းဆောင်သည့် ပထစ (ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ချုပ်) ခေါ် သန့်ရှင်းဖဆပလကို နာမည်ပြောင်းထားသော အဖွဲ့ချုပ် အစိုးရလက်ထက်တွင် ပြည်တွင်းသောင်းကျန်းမှုက ပိုမို သောင်းကျန်းလာပြီး မြေပေါ်တွင်လည်း နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ ဘာသာရေးပြဿနာများဖြင့် မငြိမ်မသက် ဖြစ်နေခဲ့သည်။ ဖက်ဒရယ်လှုပ်ရှားမှုခေါ် ရှမ်းစော်ဘွား အချို့က စတင်လိုက်သော ဖက်ဒရယ်မှုကြောင့် ပြည်ထောင်စုကြီး အစိတ်စိတ်ပြိုကွဲ နိုင်ခြေရှိ၍ တပ်မတော် က နိုင်ငံ့တာဝန်ယူရသည်။ တော်လှန်ရေး ကောင်စီအစိုးရသည် ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂ ရက်နေ့မှ စ၍ နိုင်ငံကို ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံထူထောင်ရန် ခြေလှမ်းများ တစ်လှမ်းပြီးတစ်လှမ်း လှမ်းလာခဲ့သည်။

လမ်းစဉ်ပါတီခေတ်ရွေးကောက်ပွဲ

ဆိုရှယ်လစ်ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံတော် တည်ဆောက် ရာတွင် ညီညွတ်စည်းလုံးသော အင်အားရရှိစေရန် ၁၉၆၅ ခုနှစ်တွင် အမျိုးသားစည်းလုံးညီညွတ်မှု ကာကွယ် ရေးဥပဒေပြဋ္ဌာန်းထုတ်ပြန်ကာ နိုင်ငံရေးပါတီ အဖွဲ့အစည်း များကို ဖျက်သိမ်းခဲ့သည်။ ဆိုရှယ်လစ်ခေတ်ပြောင်း တော်လှန်ရေးကို ဦးဆောင်မည့် မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီကို လူထုလူတန်းစားအလွှာစုံ၊ နိုင်ငံရေး ပါတီစုံမှ နိုင်ငံရေးသမားများဖြင့် ဖွဲ့စည်းထူထောင်ခဲ့ သည်။ ၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် မဲဆန္ဒရှင်ပြည်သူ ၉၀ ဒသမ ၁၉ ရာခိုင်နှုန်းက ထောက်ခံမဲပေး အတည်ပြုလိုက်သည့် ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတွင် ယင်းဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေ ၏ အခန်း-၂ 'အခြေခံမူများ' ခေါင်းစဉ်အောက်၌ အောက်ပါမူများ ဖော်ပြထားသည်။

- ၅။ နိုင်ငံတော်၏ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်သည် ဆိုရှယ်လစ် လူ့ဘောင်ဖြစ်သည်။
- ၆။ နိုင်ငံတော်၏ စီးပွားရေးစနစ်သည် ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ် ဖြစ်သည်။
- ၇။ နိုင်ငံတော်၏ ဖွဲ့စည်းပုံသည် ဆိုရှယ်လစ် ဒီမိုကရေစီကို အခြေခံသော ဖွဲ့စည်းပုံ ဖြစ်သည်။
- ၈။ နိုင်ငံတော်၌ လူလူချင်း၊ လူမျိုးအချင်း ချင်းခေါင်းပုံဖြတ်ခြင်း ကင်းရှင်းစေရမည်။
- ၉။ နိုင်ငံတော်သည် တောင်သူလယ်သမား များနှင့် အလုပ်သမားများကို အခြေခံသော လုပ်သားပြည်သူတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည်။
- ၁၀။ နိုင်ငံတော်သည် လူငယ်များ၏ ကာယ၊ ဉာဏ၊ စာရိတ္တဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အတွက် ပြုစုပျိုးထောင်ပေးရမည်။
- ၁၁။ နိုင်ငံတော်သည် တစ်ခုတည်းသောပါတီ စနစ်ကိုသာ ကျင့်သုံးရမည်။ မြန်မာ့ဆိုရှယ် လစ် လမ်းစဉ်ပါတီသည် နိုင်ငံတော်၏

တစ်ခုတည်းသော နိုင်ငံရေးပါတီဖြစ်၍
နိုင်ငံတော်ကို ခေါင်းဆောင်သည်။

ဤအခြေခံဥပဒေပါ အခြေခံမူပုဒ်မ ၁၁ အရ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီတစ်ခုတည်းကသာ နိုင်ငံတော်ကို ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံအဖြစ် တည်ဆောက်ရာ တွင် ဦးဆောင်မည့်ပါတီဖြစ်ရာ တစ်ပါတီစနစ်ဟု ဆိုနိုင်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုစဉ်ကကျင်းပသော ရွေးကောက်ပွဲများသည် ပါတီစုံပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်သော ရွေးကောက်ပွဲ မဟုတ်ပေ။ ပါတီက ကိုယ်စားလှယ် လောင်းများကို ရွေးချယ်လျာထားပြီး အောက်ခြေ ပါတီဝင်များထံ ချပြသည်။ ထို့နောက် မဲဆန္ဒနယ် အလိုက် ရပ်ကွက်ပြည်သူများထံ ချပြသည်။ ဤသို့ချပြ အတည်ပြုပြီး ရွေးကောက်ပွဲများတွင် ထိုလျာထား အတည်ပြုထားသည့် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများသာ အရွေးခံကြသည်။ မဲဆန္ဒနယ် အနည်းငယ်၌သာ ပြင်ပမှ ယှဉ်ပြိုင်အရွေးခံသူ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော်လည်း ပါတီမှ လျာထားပြီး ပါတီဝင်ထုနှင့် မဲဆန္ဒရှင်ပြည်သူတို့က စိစစ်လက်ခံလိုက်သည့် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများသာ ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်နှင့် လွှတ်တော်အတွက် အရွေးခံကြသည်။

ဤသို့ညှိနှိုင်းလက်ခံထားသော ကိုယ်စားလှယ် လောင်းများကို ပြိုင်ဘက်မရှိ၊ မဲမပေးဘဲ ရွေးချယ်တင် မြှောက်ခြင်းမဟုတ်ပေ။ မဲဆန္ဒရှင်များက ထိုကိုယ်စား လှယ်လောင်းကို နှစ်သက်လိုလားလျှင် ထောက်ခံမဲပုံး အတွင်းမဲထည့်ပြီး မနှစ်သက်လျှင် ကန့်ကွက်မဲထည့်နိုင် ကြသည်။

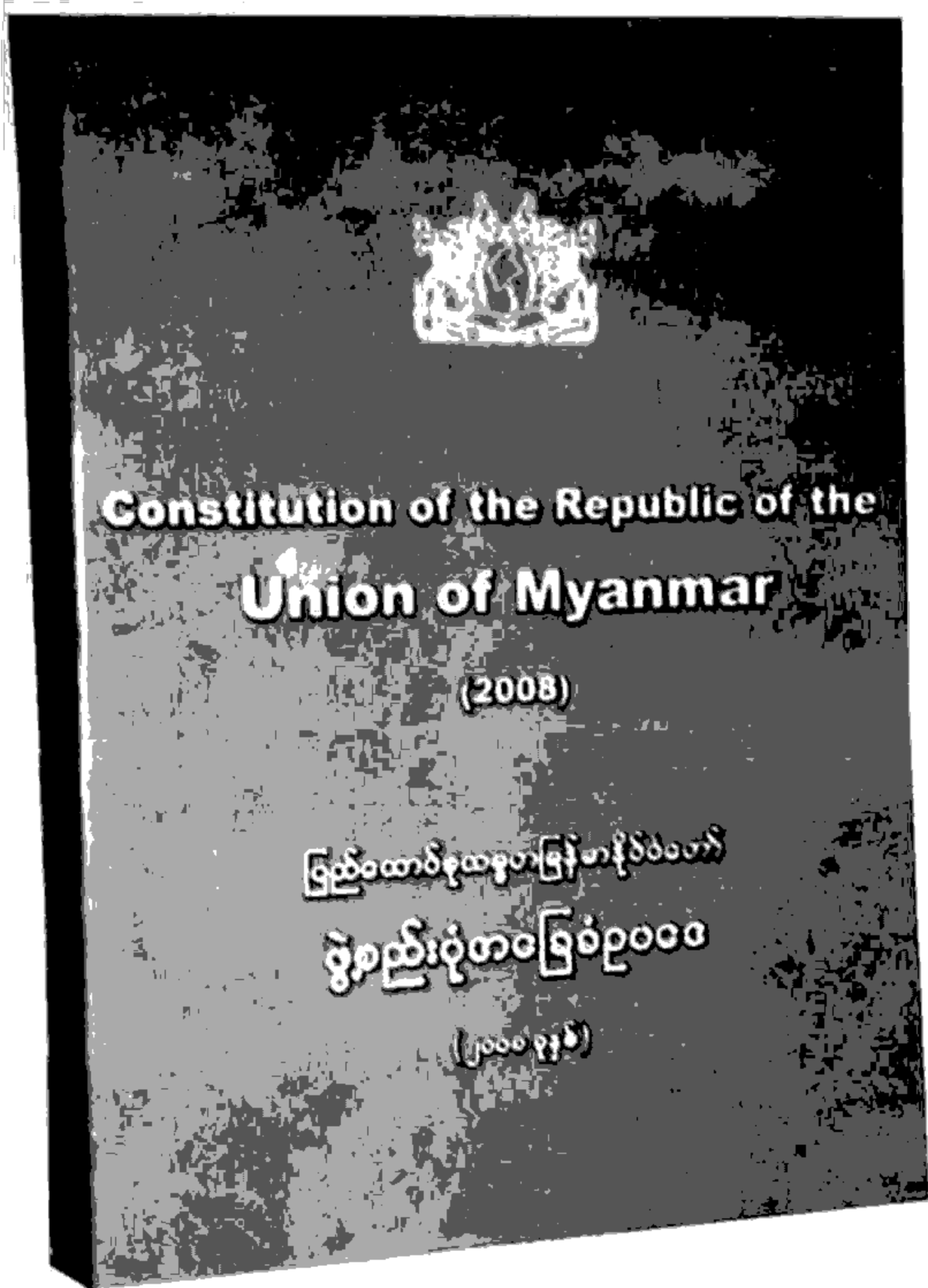
၁၉၇၄ ခုနှစ် နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ နှင့်အညီ ပထမအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ ကောင်စီအဆင့်ဆင့် (ပြည်နယ်/တိုင်း ပြည်သူ့ကောင်စီ၊ မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ၊ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု ပြည်သူ့ကောင်စီ) အတွက် မိမိတို့မဲဆန္ဒနယ်အလိုက် ကိုယ်စားလှယ်အဆင့်ဆင့်ကို ဆန္ဒမဲပေးရွေးချယ်ကြရန် ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၇ ရက်နေ့မှ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၁ ရက်နေ့အထိ ပြည်ထောင်စု တစ်ဝန်းလုံး၌ ရွေးချယ် တင်မြှောက်ပွဲကျင်းပခဲ့သည်။

၁၉၇၄ ခုနှစ် ပထမအကြိမ်ရွေးချယ်တင်မြှောက် ပွဲနှင့် ယင်းအခြေခံဥပဒေအရ ဆက်လက်ကျင်းပသော နောက်ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပွဲများတွင် မဲဆန္ဒနယ်တိုင်း ၌ စာရင်းပေါက်မဲဆန္ဒရှင်အားလုံး၏ ထက်ဝက်ကျော် (၅၁ ရာခိုင်နှုန်းအနည်းဆုံး) မဲလာပေးမှ ထိုမဲဆန္ဒနယ် ၏ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပွဲထမြောက်သည်။ လာရောက် မဲပေးသူအားလုံး၏ ထက်ဝက်ကျော်ထောက်ခံမဲ ရရှိမှ သာ ထိုကိုယ်စားလှယ်လောင်းအရွေးခံရသည်။ ထို ရွေးချယ် တင်မြှောက်ပွဲများ၌ ရွေးကောက်ပွဲအကြမ်း ဖက်မှု၊ လူသတ်မှု၊ မဲမသမာမှုများ မဖြစ်ပွားခဲ့ပေ။

၁၉၈၈ ခုနှစ် ဆူပူမှုအရေးအခင်းကြောင့် နိုင်ငံ တော်၌ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးနှင့် ရပ်ရွာအေးချမ်းရေး ပျက်ပြားခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် တပ်မတော်က ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော်ကို တာဝန်ယူစောင့်ရှောက်ခဲ့သည်။ ဥပဒေစိုးမိုးရေး၊ ရပ်ရွာ အေးချမ်းတည်ငြိမ်ရေး၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှု ချောမွေ့ ရေး၊ ပြည်သူတို့ စားဝတ်နေရေးအတွက် အေးချမ်းစွာ လုပ်ကိုင်နိုင်ရန် နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက် ရေးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ပေးပြီး ပါတီစုံဒီမိုကရေစီ ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပပေးရန် ပါတီများ မှတ်ပုံတင် စေခဲ့သည်။ နိုင်ငံရေးပါတီပေါင်း ၂၃၄ ပါတီ မှတ်ပုံတင် ခဲ့သည်။

၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်ရွေးကောက်ပွဲ

ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံ တော် နိုင်ငံတော်ကောင်စီက ၁၁-၉-၈၈ ရက်နေ့စွဲပါ ကြေညာချက်အမှတ် ၁၃/၈၈ တွင် ပါတီစုံစနစ်ဖြင့် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲကျင်းပပေးမည် (လမ်းစဉ် ပါတီတစ်ပါတီက ဦးဆောင်မှုစနစ်ဖယ်ရှားပေးမည်) ဟု ကြေညာခဲ့သည်။ ယင်းကြေညာချက်တွင် ပါတီစုံဒီမို ကရေစီ ရွေးကောက်ပွဲကို တရားမျှတလွတ်လပ်၊ အောင်မြင်စွာ ကျင်းပပေးမည့် ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ကို တစ်ဘက်ပါ ပုဂ္ဂိုလ်များအား တာဝန်ပေးအပ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

၂၀၀၈ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေစာအုပ်

- (၁) ဦးဘဌေး အငြိမ်းစားဘဏ္ဍာတော်
မင်းကြီး
- (၂) ဦးကျော်ညွန့် အငြိမ်းစား ကနေဒါနိုင်ငံ
ဆိုင်ရာ မြန်မာသံအမတ်
ကြီး
- (၃) ဦးစန်းမောင် အငြိမ်းစားချေတာစု
ဆောင်းရေးနှင့် အာမခံ
စာချုပ်များမင်းကြီး
- (၄) ဦးစောကြာဒိုး အငြိမ်းစားဗိုလ်မှူးချုပ်
- (၅) ဆရာချယ် ယခင်ပါလီမန် အမတ်နှင့်
ယခင်ပြည်သူ့လွှတ်တော်
ကိုယ်စားလှယ်

အဆိုပါနိုင်ငံတော် ကောင်စီက ကျင်းပပေးမည့် ရွေးကောက်ပွဲမှာ ဆူပူဆန္ဒပြမှုများကြောင့် မကျင်းပနိုင် ခဲ့ချေ။ တပ်မတော်က နိုင်ငံ့တာဝန်ယူပြီးနောက် ပါတီများ မှတ်ပုံတင်စေကာ အထက်ဖော်ပြပါပုဂ္ဂိုလ်

ငါးဦးအပြင် အတွင်းရေးမှူး ဦးအေးမောင်ပါဝင်သော ရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်ကို တာဝန်ပေးခဲ့သည်။

ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်က ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ မေလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ပါတီစုံဒီမိုကရေစီ ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပရန် နေ့ရက်သတ်မှတ်ကြေညာခဲ့သည်။ နိုင်ငံတော် အစိုးရက ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ မေလရွေးကောက်ပွဲပြီးလျှင် နိုင်ငံ၌ မရှိမဖြစ်လိုအပ်သော အခြေခံဥပဒေအသစ် ရေးဆွဲရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ရွေးကောက်ပွဲ၌ ပါဝင်အရွေး ခံရသော ကိုယ်စားလှယ်များလည်း အခြေခံဥပဒေ ရေးဆွဲရေးတွင် ပါဝင်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း သတင်းစာရှင်း လင်းပွဲ (၁၉၈၉ ခုနှစ်) နှင့် နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့၏ ၁/၉၀ ကြေညာချက်တို့တွင် ဖော်ပြခဲ့သည်။

၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ မေလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပ သည့် ပါတီစုံဒီမိုကရေစီ ရွေးကောက်ပွဲကြီး၌ မဲစာရင်းလိမ်ခြင်း၊ မဲဝယ်မဲရောင်းလုပ်ခြင်းစသည့် ရွေးကောက်ပွဲ မသမာမှုမျိုးမရှိစေရန် ကော်မရှင်က မဲပေးစနစ်သစ် ချမှတ်ခဲ့သည်။ ထိုရွေးကောက်ပွဲသည် ၁၉၄၇ ခုနှစ် အခြေခံဥပဒေအရ သို့မဟုတ် ၁၉၄၄ ခုနှစ် အခြေခံဥပဒေအရ ကျင်းပသော ရွေးကောက်ပွဲ မဟုတ် ချေ။ အခြေခံဥပဒေဟောင်းနှစ်ခု အာဏာမသက်ဝင် တော့သည့်အပြင် အခြေခံဥပဒေအသစ်လည်း မရှိသေး သည့် အချိန်ကာလဖြစ်ပြီး ရွေးကောက်ပွဲ ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေအရ ကျင်းပပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဖဆပလ အစိုးရလက်ထက် ကကဲ့ သို့ ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများအတွက် သီးခြားမဲပုံး ထားရှိ ပေးကာ မဲဆန္ဒရှင်များက ကြိုက်ရာကိုယ်စားလှယ် လောင်း၏ မဲပုံးအတွင်း မိမိ၏မဲပြားထည့်ခြင်းမျိုးအစား မဲဆန္ဒနယ်တစ်ခု၌ ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်သော ကိုယ်စားလှယ် လောင်းအားလုံးအတွက် မဲပြားတစ်ခုတည်းကိုသာ ထားရှိခဲ့သည်။ မဲပြားပေါ်တွင် ယှဉ်ပြိုင်သူ ကိုယ်စား လှယ်လောင်း၏ အမည်နှင့်ယှဉ်ပြီး ၎င်းကိုယ်စားလှယ် လောင်း သို့မဟုတ် ၎င်းကိုယ်စားပြုရာ ပါတီကသတ်မှတ် ထားသည့် အမှတ်အသား နာရီ၊ မီးအိမ်၊ ခမောက်၊ စပါးနံ့ စသည့်ပုံကို ဖော်ပြထားသည်။ မဲပေးသူက မဲရုံ၌

၂၀၀၈ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေက ပြဋ္ဌာန်း လိုက်သော နိုင်ငံတော်တံဆိပ်

မဲပြားထုတ်ယူပြီး လျှို့ဝှက်မဲပေးခန်း အတွင်းဝင်ရောက် ကာ မဲပြားပေါ်မှာ မိမိကြိုက်နှစ်သက်သည့် ကိုယ်စား လှယ်လောင်း၏ အမည်နှင့်ယှဉ်လျက် အမှတ်အသား ၏ဘေး (ယာဘက်စွန်း) တွင် တံဆိပ်တုံးနိပ်၊ မဲပြား ခေါက်ပြီး မဲပုံးထဲထည့်သော စနစ်ဖြစ်သည်။ အမှတ် အသားပါသဖြင့် စာမတတ်သူပင် ထိုအမှတ်အသား သင်္ကေတကြည့်ပြီး မဲပေးနိုင်ပေသည်။

မဲရုပ်တံချိန်တွင် မဲပုံးများကို ထိုမဲရုံအတွင်း မှာပင် ယှဉ်ပြိုင်သည့် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများ သို့မဟုတ် ၎င်းတို့ ကိုယ်စားလှယ်များ ရှေ့မှောက်တွင် ဖွင့်ပြီး မဲပြားများ ရေတွက်သည်။ မဲပုံးများညှိသိပ်ပြီး တစ်စုံ တစ်ခု လုပ်ထားကာ နောက်ရက်များတွင်မှ မဲရေတွက် ခြင်းမျိုး မရှိတော့ချေ။

ယင်းရွေးကောက်ပွဲအပြီး ရွေးကောက်ပွဲခုံ၌ အပြန်အလှန်စွပ်စွဲတိုင်တန်းမှုများ၊ ရွေးကောက်ပွဲ စရိတ် ဆိုင်ရာလုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့် ညီမညီစသည်တို့ကို စစ်ဆေးပေးရသည်။ နယ်စပ်ဒေသများ၌ တောခိုလက် နက်ကိုင်းများက မည်သူ့ကို မဲပေးရမည်၊ မည်သူ့တွေကို မဲမပေးရဟု လက်နက်များဖြင့် ခြိမ်းခြောက်ခုံများကို ရွေးကောက်ပွဲခုံက စစ်ဆေးခဲ့ရသည်။ ပြည်ပမှ အသံလွှင့် ဌာနများ၊ မီဒီယာများကလည်း ယင်းရွေးကောက်ပွဲ ကာလတွင် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ထုတ်လွှင့်ခဲ့ကြသည်။

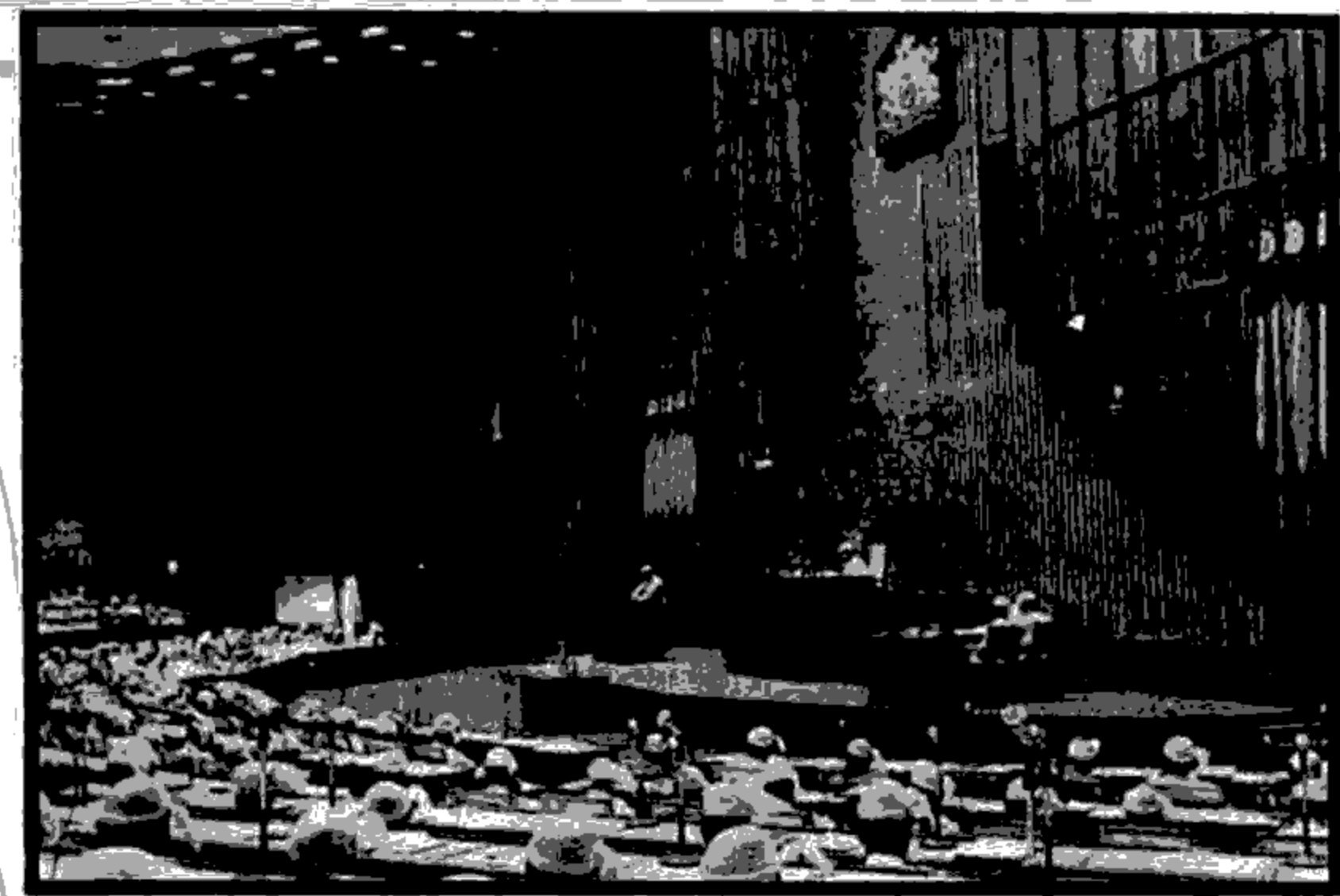
၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် ရွေးကောက်ပွဲ

မြန်မာနိုင်ငံ၌ ၁၉၅၂ ခုနှစ်မှ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ် အတွင်း ကျင်းပသော ပါလီမန်လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲ

များတွင် ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေများ ပြဋ္ဌာန်း လျက် ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပရေး ကော်မရှင်များခန့်အပ် တာဝန်ပေးသည်။ ထိုရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပရေးကော်မရှင် များက ကြီးမှူးစီစဉ်ပြီး အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲများ ကျင်းပခဲ့သည်။ လွှတ်တော်အမတ်များ၏ သက်တမ်း သည် လေးနှစ်ဖြစ်သည်။ ၁၉၅၂ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲ၊ ၁၉၅၆ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲ၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်ရွေးကောက် ပွဲများကို ၁၉၄၇ ခုနှစ် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ဖွဲ့ စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေနှင့်အညီ ရေးဆွဲထားသည့် ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေများအရ ကျင်းပခဲ့ သည်။ လွှတ်တော်နှစ်ရပ်ဖြစ်သည့် လူမျိုးစုလွှတ်တော် နှင့် ပြည်သူ့လွှတ်တော်တို့အတွက် အမတ်များရွေး ကောက်သည်။

၁၉၇၄ ခုနှစ်မှ ၁၉၈၈ ခုနှစ်အတွင်း ကျင်းပ သော ရွေးကောက်ပွဲများမှာ ၁၉၇၄ ခုနှစ် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေနှင့်အညီရေးဆွဲသည့် ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေအရ ကျင်းပသည်။ ပြည်သူ့လွှတ်တော် တစ်ရပ်တည်းသာ ထားရှိပြီး ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်၊ ပြည်နယ်၊ တိုင်းပြည်သူ့ကောင်စီဝင် များ၊ မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီဝင်များ၊ ရပ်ကွက်နှင့် ကျေးရွာအုပ်စု ပြည်သူ့ကောင်စီဝင်များကို မဲဆန္ဒပေးရွေး ရသည်။ ကိုယ်စားလှယ်များကို ကြိုတင်ညှိနှိုင်း လျာထားပြီးဖြစ်၍ ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများ ပြိုင်ဘက် မရှိအရွေးခံရသည်။ ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများကို ကြိုက်လျှင်ထောက်ခံမဲပုံး (အဖြူရောင်) ၌ ဆန္ဒမဲပြား ထည့်ကာ မကြိုက်လျှင် ကန့်ကွက်မဲပုံး (အမည်းရောင်) ၌ ဆန္ဒမဲပြားထည့်ရသည်။

၁၉၉၀ ပြည့်နှစ် ရွေးကောက်ပွဲမှာမူ မည်သည့် အခြေခံဥပဒေမျှ မရှိသောကာလတွင် နိုင်ငံတော်က ပြဋ္ဌာန်းကြေညာသော ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ တို့အရ ကျင်းပခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းရွေးကောက်ပွဲတွင် အရွေးခံရသော ကိုယ်စားလှယ်များပါဝင်ကာ နိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ အသစ်ရေးဆွဲရန်ဖြစ်ကြောင်း နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့က ကြေညာချက်အမှတ် ၁/၉၀ ဖြင့် ကြေညာထားခဲ့သည်။

လမ်းစဉ်ပါတီခေတ်ပြည်သူ့လွှတ်တော်

နိုင်ငံတော် သတင်းထုတ်ပြန်ရေးအဖွဲ့၏ ၁၉၈၉ ခုနှစ် အတွင်းကျင်းပသော သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲ၌ ဖော်ပြ သည်။ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ မေလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပ သော ပါတီစုံဒီမိုကရေစီ ရွေးကောက်ပွဲတွင်လည်း ပြည်သူ့လွှတ်တော်တစ်ရပ်အတွက်သာ ရွေးကောက် တင်မြောက်ကြရသည်။

၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် ပါတီစုံဒီမိုကရေစီ ရွေးကောက်ပွဲ သည်ကား ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့ စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ (၂၀၀၈ ခုနှစ်) ကို အခြေခံပြီး ရေးဆွဲသော ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေတို့အရ ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပရေးကော်မရှင် က ကြီးမှူးစီစဉ် ကျင်းပပေးရမည်ဖြစ်သည်။

ပြည်ထောင်စု သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်း ပုံအခြေခံဥပဒေအတွက်မူများကို အမျိုးသားညီလာခံကြီး ကချမှတ်ပေးကာ အခြေခံဥပဒေမူကြမ်း ရေးဆွဲရေး ကော်မရှင်က ညီလာခံမှချမှတ်ပေးသည့်မူများကို အခြေခံ ကာ အခြေခံဥပဒေသစ်မူကြမ်း (၂၀၀၈) ကို ရေးဆွဲခဲ့ပြီး ၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၀ ရက်နေ့နှင့် ၂၄ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသော ပြည်လုံးကျွတ်ဆန္ဒခံယူပွဲ၌ မဲဆန္ဒရှင် ပြည်သူ ၉၂ ဒသမ ၄၈ ရာခိုင်နှုန်းက ထောက်ခံမဲပေး အတည်ပြုပေးခဲ့သည်။

နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ (၂၀၀၈) အရ မြို့နယ်ကို အခြေခံ၍လည်းကောင်း၊ လူဦးရေကို အခြေခံ၍လည်းကောင်း ရွေးကောက်တင်မြောက်သည့်

လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် တပ်မတော် ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ်က အမည်စာရင်းတင်သွင်းသော တပ်မတော်သား လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းသည့် ပြည်သူ့လွှတ်တော်၊ တိုင်းဒေသကြီးများ နှင့် ပြည်နယ်များမှ ဦးရေတူညီစွာ ရွေးကောက်တင် မြှောက်သည့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် တပ်မ တော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်က အမည်စာရင်းတင်သွင်း သော တပ်မတော်သား လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ဖြင့် ဖွဲ့စည်းသည့် အမျိုးသားလွှတ်တော်တို့အတွက် လည်းကောင်း၊ တစ်မြို့နယ်လျှင် ကိုယ်စားလှယ်နှစ်ဦး ကျစီ ရွေးကောက်တင်မြှောက်သည့် ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ယင်းသို့ ရွေးကောက်တင်မြှောက်သည့် လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်စုစုပေါင်း၏ သုံးပုံတစ်ပုံနှင့် ညီမျှသော တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်က ဥပဒေနှင့်အညီ အမည်စာရင်းတင် သွင်းသည့် တပ်မတော်သား ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းသည်။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော် (ယင်းတိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော်များတွင် ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ရစီရင်စု ရရှိပြီးသော တိုင်းရင်းသားလူမျိုး များမှအပ ကျန်တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများအနက် လျော်ကန်သင့်မြတ်သော လူဦးရေ ဖြစ်သည့် နိုင်ငံတော် ရှိ လူဦးရေစုစုပေါင်း၏ သုညဒသမတစ်ရာခိုင်နှုန်းနှင့် အထက်ရှိကြောင်း သက်ဆိုင်ရာက သတ်မှတ်သည့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးအသီးသီးက လူမျိုးတစ်ဦးလျှင် ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးကျစီ ရွေးကောက်တင်မြှောက် ပါဝင်ခွင့်ရှိသည်) တို့အတွက် ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ် များကို မဲဆန္ဒရှင်ပြည်သူများက မဲဆန္ဒပေးကာ ရွေးကောက်ကြရပေမည်။

၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် ပါတီစုံဒီမိုကရေစီရွေးကောက်ပွဲ မှစတင်၍ နောင်ကျင်းပမည့် ရွေးကောက်ပွဲများအတွက် အသုံးပြုမည့် ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေတို့သည် နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ (၂၀၀၈) အခန်း-၉ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်း ခေါင်းစဉ်အောက်ရှိပုဒ်မ ၃၉၁ မှ ၄၀၂ အထိပါမူများနှင့် ညီညွတ်ရပေမည်။

ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပသည့်နေ့တွင် အသက် ၁၈ နှစ်ပြည့်၍ ဥပဒေအရ အရည်အချင်းပျက်ယွင်းသူ မဟုတ်သည့်အပြင် ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသော နိုင်ငံသား နှင့် ဥပဒေအရ ဆန္ဒမဲပေးခွင့်ရှိသူတိုင်း ရွေးကောက်ပွဲ တွင် မဲပေးခွင့် ရှိသည်။ မဲဆန္ဒရှင်တစ်ဦးသည် ရွေးကောက်ပွဲတစ်ရပ်၌ မဲဆန္ဒနယ်တစ်နယ်၌ လွှတ်တော် တစ်ရပ်စီအတွက် ဆန္ဒမဲတစ်မဲသာပေးပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ လျှို့ဝှက်ဆန္ဒမဲပေးခြင်း စနစ်ကျင့်သုံးရမည်။ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ဆန္ဒမဲပေး ပိုင်ခွင့်ရှိသော သက်ဆိုင်ရာတိုင်းရင်းသားများသည် မိမိတို့၏ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် လွှတ်တော်အတွက် တိုင်းရင်းသား လူမျိုးလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ ရွေးကောက်တင်မြောက်ရာ တွင်လည်း ဆန္ဒမဲပေး ပိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟု အခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၉၁ ပုဒ်မခွဲ (က) (ခ) (ဂ) (ဃ) တို့တွင် ပြဋ္ဌာန်း ထားသည်။ ပုဒ်မ ၃၉၂ တွင် ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့် မရှိသူ များကို ပုဒ်မခွဲများဖြင့် အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထား သည်။ သာသနာ့ဝန်ထမ်းများ၊ ထောင်ကျခံနေရသူများ၊ စိတ်ပေါ့သွပ်နေသည်ဟု သက်ဆိုင်ရာဥပဒေက ပြဋ္ဌာန်း ထားသည့်အတိုင်း သတ်မှတ်ခြင်းခံရသူများ၊ လူမွဲအဖြစ် ဆုံးဖြတ်ကြေညာ ခံထားရခြင်းမှ လွတ်မြောက်ခွင့် မရသေးသူများ၊ ရွေးကောက်တင်မြောက်ခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေအရတားမြစ် ခြင်းခံရသူများ ဖြစ်သည်။

ပုဒ်မ ၃၉၃ တွင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် လောင်းတစ်ဦးသည် ရွေးကောက်ပွဲ တစ်ရပ်၌ လွှတ်တော်တစ်ရပ်အတွက်သာ ရွေးကောက်တင်မြောက် ခံပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ မဲဆန္ဒနယ်တစ်နယ်၌သာ ရွေး ကောက်တင်မြောက်ခံရန် ယှဉ်ပြိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟု ပြဋ္ဌာန်း ထားသည်။ (ဖဆပလခေတ်ကကဲ့သို့ အမတ်လောင်း တစ်ဦးသည် ဤမဲဆန္ဒနယ်ရွေးကောက်ပွဲ၌ အရွေးမခံရ လျှင် ရက်ပိုင်းလပိုင်းအတွင်း ဒုတိယအသုတ်ကျင်းပ သော အခြားမဲဆန္ဒနယ်ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဒုတိယ အကြိမ် ယှဉ်ပြိုင်အရွေးခံခြင်းမျိုးခွင့်မပြုတော့ခြင်းဖြစ် ပေသည်။ ဖဆပလခေတ်က ရွေးကောက်ပွဲတစ်ရပ်ကို သုံးပိုင်းခွဲပြီး ကျင်းပခဲ့သည်။)

ပြည်ထောင်စုနယ်မြေများအတွင်း မှီတင်းနေ ထိုင်ကြသော မဲဆန္ဒရှင်များသည် ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များကိုသာ ရွေးကောက်တင်မြောက်ခွင့်ရှိသည်။ ပြည်ထောင်စုလွှတ် တော်က ဥပဒေပြဋ္ဌာန်း၍ ပြည်ထောင်စုနယ်မြေအဖြစ် သတ်မှတ်လိုက်သော နယ်မြေတစ်ခုခုမှ ရွေးကောက် တင်မြောက်ထားသည့် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်သည် ဥပဒေတွင် သီးခြားခွင့်ပြုမထားလျှင် ယင်းလွှတ်တော် ကိုယ်စား လှယ်အဖြစ် ဆက်လက်ရပ်တည်ပိုင်ခွင့်မရှိစေရဟု ပုဒ်မ ၃၉၄ (က) (ခ) တို့တွင် ဖော်ပြထားသည်။

ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်များ အရ သော်လည်းကောင်း၊ ရွေးကောက်တင်မြောက်ခြင်း ဆိုင်ရာ ဥပဒေပါပြဋ္ဌာန်းချက်များအရသော်လည်း ကောင်း၊ အရည်အချင်းပျက်ယွင်းသူ မဟုတ်ပါက နိုင်ငံသားတိုင်းသည် လွှတ်တော်တစ်ရပ်ရပ်သို့ ရွေး ကောက်တင်မြောက် ခံပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ နိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ (၂၀၀၈)တွင် လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးကို တာဝန်မှပြန်လည်ရုပ်သိမ်း ခွင့် (Right of Recall) ကို ပုဒ်မ ၃၉၆ ၌ ဖော်ပြထား သည်။ ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်း များ၊ ဆောင်ရန်၊ ရှောင်ရန် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေတို့တွင် အသေးစိတ် ဖော်ပြပါရှိသည်။ ရွေးကောက်ပွဲဟူသည် ပြည်သူလူထု က မိမိတို့ကိုယ်စားလွှတ်တော်၌ အချုပ်အခြာအာဏာ ကို ကျင့်သုံးပြီး နိုင်ငံနှင့်နိုင်ငံသားတို့ကောင်းကျိုး ဖော်ဆောင်ပေးမည့် ကိုယ်စားလှယ်များကို ရွေးချယ် တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းဖြစ်လေရာ တရားမျှတ၍ လွတ်လပ် သော ရွေးကောက်ပွဲ၌ မဲဆန္ဒရှင် ပြည်သူများကလည်း မှန်ကန်ထက်မြက်သော ကိုယ်စားလှယ်ကောင်းများ ရွေးချယ်ခြင်းဖြင့် ရွေးကောက်ပွဲ၏အနက်အဓိပ္ပာယ်၊ အနှစ်သာရကို လေးနက်စေမည် ဖြစ်ပေသည်။

တက္ကသိုလ်မြတ်သူ

ရန်ကုန်-မန္တလေးအမြန်လမ်းမကြီး(နေပြည်တော်-ရန်ကုန်လမ်းအပိုင်း)

စိုးအောင်

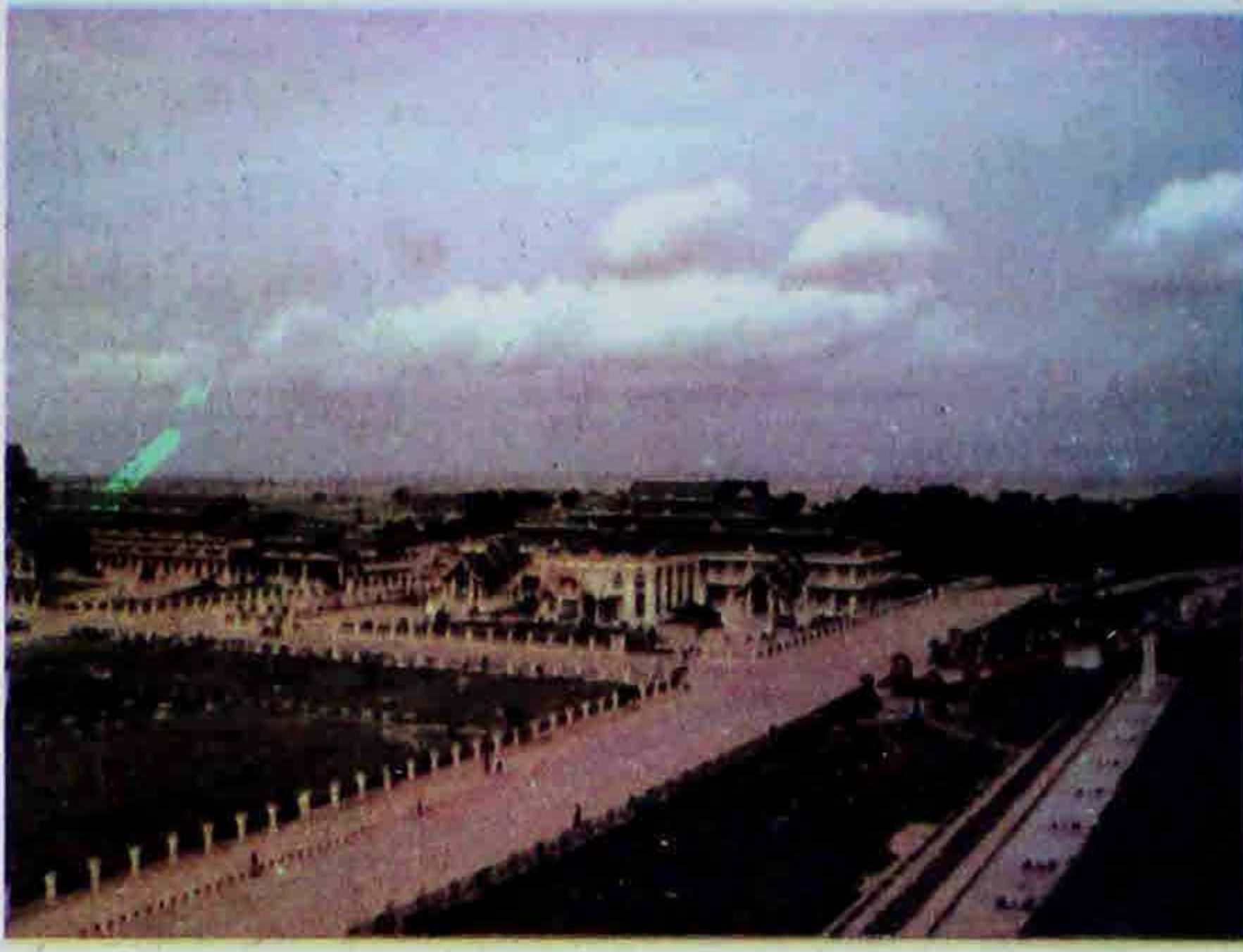

မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းနှစ်ချုပ် (၂၀၁၀) အထူးဆောင်းပါး

ဦးတင်အောင်

အဘ ဦးထွန်းရွှေ၊ အမိ ဒေါ်ခင်ပုတို့က ၁၉၅၁ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၆ ရက်နေ့တွင် သာယာဝတီခရိုင်၊ ဇီးကုန်းမြို့၌မွေးဖွားသည်။ ငယ်စဉ်က ဇီးကုန်းမြို့ ဘုရားလမ်းကျောင်း၊ ရန်ကုန်မြို့ မြို့မအမျိုးသားကျောင်း၊ ဇီးကုန်းမြို့ ဘီဘီအမ်အလွတ်ပညာသင်ကျောင်းနှင့် အစိုးရအထက်တန်းကျောင်းတို့၌ ပညာသင်ယူခဲ့သည်။ ၁၉၆၈ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ အစိုးရဝန်ထမ်းအဖြစ် စတင်ထမ်းဆောင်သည်။ အခြေခံပညာအထက်တန်းကို လူငယ်ရေးရာညွှန်ကြားရေးမှူးအောင်မြင်ပြီး လုပ်သားများကောလိပ်၌ ပညာဆက်လက်သင်ယူသည်။ ရန်ကုန် ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံတက္ကသိုလ်မှ ဝိဇ္ဇာဘွဲ့(ပထဝီဝင်)နှင့် ရန်ကုန်ပညာရေးတက္ကသိုလ်မှ ပညာရေးဘွဲ့ရရှိသည်။ ၁၉၆၈ ခုနှစ်မှ ၂၀၀၈ ခုနှစ် အထိ လူငယ်ရေးရာဌာန၊ ပါတီစာနယ်ဇင်းဌာနကြီး၊ အခြေခံပညာဦးစီးဌာနနှင့် မြန်မာနိုင်ငံပညာရေး သုတေသနအဖွဲ့ဦးစီးဌာနတို့၌ တာဝန်ထမ်းဆောင်ပြီး လက်ထောက်ပညာရေးသုတေသနအရာရှိအဖြစ်မှ အငြိမ်းစားယူသည်။ ၁၉၈၃ ခုနှစ်မှ ၁၉၈၈ ခုနှစ်အထိ လမ်းစဉ်သတင်း ဂျာနယ်၌ သတင်းထောက်နှင့်အယ်ဒီတာအဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ပြီး သတင်းဆောင်းပါးများ ရေးသားခဲ့သည်။ ၁၉၈၇ ခုနှစ်မှစ၍ မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းနှစ်ချုပ်တွင် ဆောင်းပါးများကို နှစ်စဉ် ရေးသားပြုစုလျက်ရှိသည်။

ရန်ကုန်-မန္တလေးအမြန်လမ်းမကြီးနှင့်နေပြည်တော်-ရန်ကုန်လမ်းအပိုင်း

နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၌ လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှု ကောင်းမွန်ရေးသည် အဓိကအရေးကြီးသော အစိတ်အပိုင်း တစ်ခုပင်ဖြစ်ပြီး နိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို များစွာအထောက်အကူပြုသည့်လုပ်ငန်းစဉ်ဖြစ်သည်။ နေပြည်တော်နေပြည်တော်သို့ ဝေးကွာသော စကားဖြင့်ပြောလျှင်ပင် “သွားလမ်းသာ၍ လာလမ်းချော” ဟု လိုရာခရီးကို လွယ်ကူစွာသွားနိုင်ပြီး ရည်ရွယ်ရာပန်းတိုင်သို့ လျင်မြန်စွာ ရောက်ရှိနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ယနေ့ နိုင်ငံတော်အစိုးရသည် နိုင်ငံတစ်ဝန်းကို စတင်ယူစဉ်ကတည်းက လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကိစ္စကို အထူးအလေးပေးဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ ယခုဖွင့်လှစ်လိုက်သော ရန်ကုန်-မန္တလေး အမြန်လမ်းမကြီး (နေပြည်တော်-ရန်ကုန်လမ်းအပိုင်း) သည် အသီးအပွင့်တစ်ခုအနေနှင့် ထင်ရှားစွာ တွေ့မြင်ရခြင်း ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေး ကောင်စီလက်ထက်တွင် နေပြည်တော်ကို ဗဟိုပြု၍ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအသီးသီးသို့ လွယ်ကူစွာ သွားလာနိုင် ရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးလုပ်ငန်းများ သွက်လက်လျင်မြန်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် ရန်ကုန်-မန္တလေးအမြန် လမ်းမကြီးကို ၂၀၀၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလမှ စတင် ဖောက်လုပ်ခဲ့သည်။

၃၅၂ မိုင် ခြောက်ဖာလုံ

ရန်ကုန်-မန္တလေးအမြန်လမ်းမကြီးသည် ရန်ကုန်အမှတ် ၃ လမ်းဆုံမှ မန္တလေးစကားအင်းအပိုင်း အထိ အရှည် ၃၅၂ မိုင် ခြောက်ဖာလုံရှိပြီး တစ်ဖက်လျှင် လေးလမ်းသွားဖြင့် ရှစ်လမ်းသွား ကွန်ကရစ်လမ်းမကြီး ဖြစ်သည်။ လမ်းတာပေါင်အကျယ်ပေ ၂၀၀၊ လမ်းနယ် အကျယ်ပေ ၄၀၀၊ လမ်းလယ်ကျွန်းပေ ၃၀၊ လမ်းပခုံး အကျယ် ၃၅ ပေ၊ အောက်ခံကွန်ကရစ်ထုခြောက်လက်မ၊ မျက်နှာပြင်လွှာ ကွန်ကရစ်ထု ၁၂ လက်မ၊ ခံနိုင်ဝန်တန် ၈၀ နှင့် လမ်းတစ်လျှောက်အသွားအပြန် တံတား ၅၇၀ ပါရှိသော အမြန်လမ်းမကြီးဖြစ်သည်။

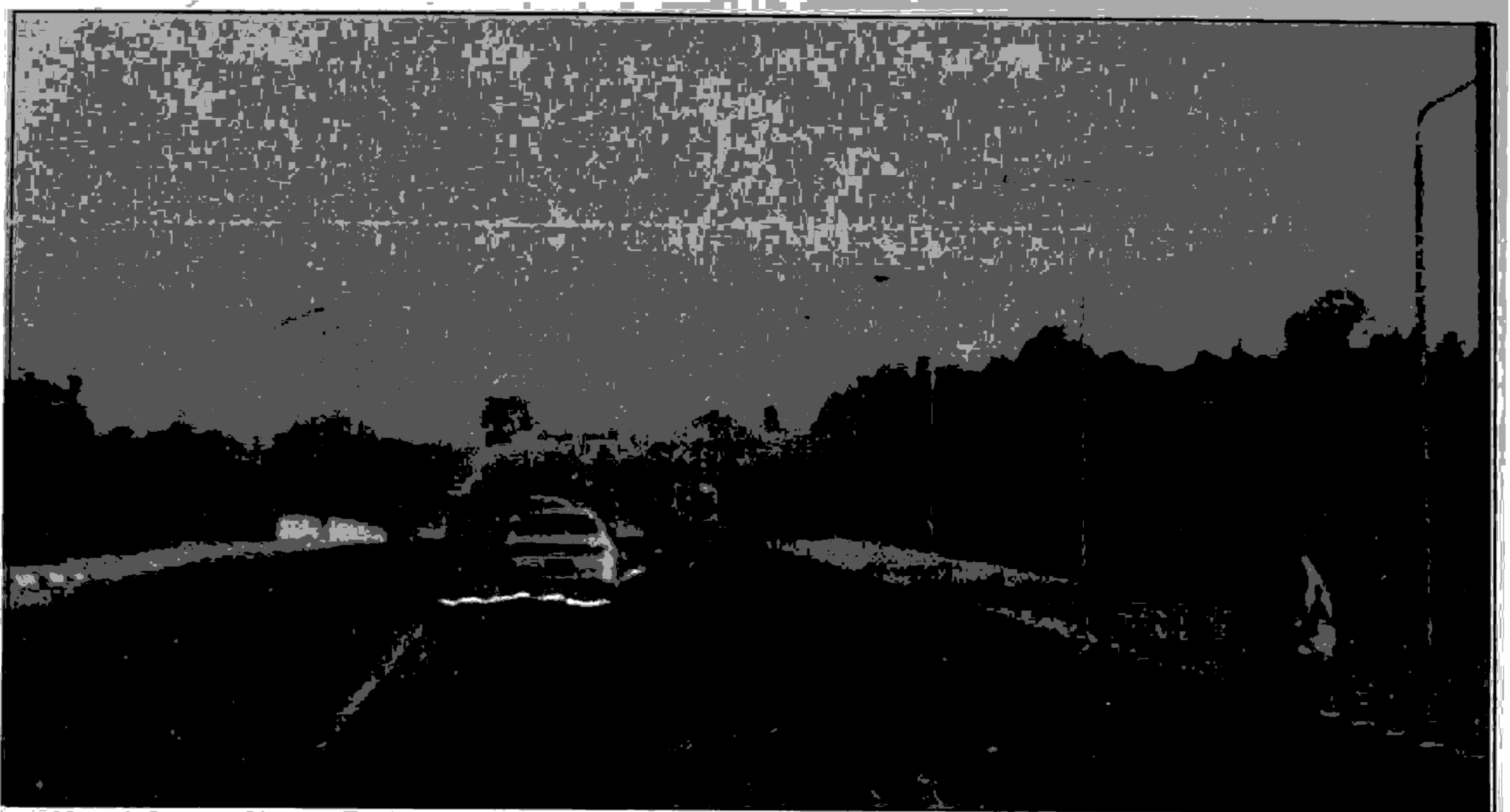
ထို့ပြင် ရန်ကုန်-မန္တလေးအမြန်လမ်းမကြီး၏ အဓိကထူးခြားချက်မှာ လမ်းမကြီးဖြတ်သန်းရာ လမ်း တစ်လျှောက်၌ ကန့်လန့်ဖြတ်ဆုံတွေ့သော လမ်းအား လုံးသည် လမ်းမကြီးအောက်မှသာ ဖြတ်သန်းသွားခြင်း

ဖြစ်ပြီး လမ်းမကြီးပေါ်မှဖြတ်သန်းသော ကားလမ်း ခုံးကျော်များမရှိခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့လမ်းမကြီး အောက်မှဖြတ်သန်းရသည့် မြို့များနှင့် ကျေးရွာများ အတွက် under pass လမ်းများဖောက်လုပ်ပေးထားခြင်း သည် နိုင်ငံတကာရှိ အမြန်လမ်းမကြီးများနှင့် မတူသော ထူးခြားချက်တစ်ရပ်ဖြစ်သည်။

အပိုင်းနှစ်ပိုင်းခွဲ

ရန်ကုန်-မန္တလေးအမြန်လမ်းမကြီးကို အပိုင်းနှစ် ပိုင်းခွဲ၍ ဖောက်လုပ်ခြင်းဖြစ်ရာ အပိုင်း ၁ သည် ရန်ကုန် အမှတ် ၃ လမ်းဆုံမှ နေပြည်တော် ပန်းတင်အထိ ၂၂၁ မိုင် တစ်ဖာလုံနှင့် အပိုင်း ၂ သည် နေပြည်တော် ပန်းတင်မှ မန္တလေးစကားအင်းအပိုင်းအထိ ၁၃၁ မိုင် ငါးဖာလုံ ရှိသည်။ အပိုင်း ၁ တွင် ရန်ကုန်အမှတ် ၃ လမ်းဆုံမှ မြို့ချောင်း အထိ ၈၃ မိုင် ခြောက်ဖာလုံ၊ မြို့ချောင်းမှ သာဂရအထိ ၈၉ မိုင် သုံးဖာလုံ၊ သာဂရမှ နေပြည်တော်ပန်းတင်အထိ ၄၈ မိုင်နှင့် အပိုင်း ၂ တွင် နေပြည်တော်ပန်းတင်မှ ကူကွဲအထိ ၈၃ မိုင်၊ ကူကွဲမှ မန္တလေးစကားအင်းအပိုင်းအထိ ၄၈ မိုင် ငါးဖာလုံ ဖြစ်သည်။

ရန်ကုန်အမှတ် ၃ လမ်းဆုံမှ မြို့ချောင်းအထိ၊ သာဂရမှ နေပြည်တော်ပန်းတင်အထိနှင့် ကူကွဲမှ မန္တလေးစကားအင်းအပိုင်းအထိ စုစုပေါင်း မိုင် ၁၈၀

နေပြည်တော်-ရန်ကုန်လမ်းအပိုင်းတစ်နေရာ

သုံးဖာလုံကို အင်ဂျင်နီယာဝန်ထမ်း၊ ပညာသည် ဝန်ထမ်း၊ ယန္တရားဝန်ထမ်း၊ ကျွမ်းကျင်ဝန်ထမ်း၊ လုပ်သားဝန်ထမ်းများ၊ စက်ယန္တရားများဖြင့် ပြည်သူ့ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းကလည်းကောင်း၊ မြို့ချောင်းမှ သာဂရအထိနှင့် နေပြည်တော်ပန်းတင်မှ ကူကွဲအထိ စုစုပေါင်း ၁၇၂ မိုင်သုံးဖာလုံကို အရာရှိ၊ အရာခံ၊ အကြပ်၊ စစ်သည်များ၊ စက်ယန္တရားများဖြင့် စစ်အင်ဂျင်နီယာ ညွှန်ကြားရေးမှူးရုံးကလည်းကောင်း တာဝန်ယူဖောက် လုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။

အမြန်လမ်းမကြီးဖြစ်သဖြင့် အကွေအကောက်၊ အတက်အဆင်းအနည်းဆုံးဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်ကြ ရသည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် မိုးမောက်မြင့်မား သော တောင်ကုန်းများကိုဖြတ်ပြီး ဖောက်ရသကဲ့သို့ ပေ ၈၀နှင့် ပေ ၁၀၀ ခန့်နက်သည့် လျှိုမြောင်ချောက် ကမ်းပါးများကိုလည်း စနစ်တကျ မြေဖို့ပေးရသည်။ ပဲခူးရိုးမတောင်ခြေမှ အစပြုစီးဆင်းသော ချောင်းကြီး ချောင်းငယ်များကို ဖြတ်သန်းရခြင်း၊ အင်းအိုင် အင်းကောများကို ဖြတ်သန်းရခြင်း စသည့် အခက်အခဲ များကို ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားခဲ့ကြရသည်။

လမ်းအူကြောင်း

နိုင်ငံတကာအဆင့်မီ အမြန်လမ်းမကြီးဖြစ်ရေး အတွက် လမ်းအူကြောင်းရှာဖွေရာတွင် မြေပုံပေါ် လျာထားလမ်းကြောင်းနှင့် ကွင်းဆင်းရှာဖွေလမ်းကြောင်း တစ်ဆက်တည်းဖြစ်အောင် အနိမ့်အမြင့်တိုင်းကိရိယာ၊ ထောင့်တိုင်းကိရိယာ၊ လောင်ဂျီတွဒ်၊ လတ္တီတွဒ်ဖော်ပြ သည့်ကိရိယာစသော မြေတိုင်းကိရိယာများဖြင့် အကြိမ် ကြိမ်တိုင်းတာရသည်။ လမ်းကြောင်းပေါ်ရှိ ဆည်မြောင်း များ၊ ရေအားလျှပ်စစ်တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများကို ရှောင်ကွင်း၍လည်းကောင်း၊ လမ်းအဖြစ်အသုံးပြုရန် သေလျော်သည့် မြေသားများနှင့် မြစ်ချောင်းအင်းအိုင် အင်းကောများရှိ ရွှံ့နွံများကို ဖယ်ရှား၍လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ကြရသည်။ ကောင်းမွန်သည့်မြေသားများ ရှာဖွေသယ်ယူအစားထိုးခြင်းနှင့် နည်းပညာသုံး ဘူမိဗေဒ ရေပိတ်လွှာနည်းစနစ် အသုံးပြုခြင်းတို့ကို လည်း ဆောင်ရွက်ကြရသည်။

လမ်းဖောက်လုပ်မှုနှင့် တံတားတည်ဆောက်မှု

ရန်ကုန်-မန္တလေး အမြန်လမ်းမကြီး လမ်းဖောက် လုပ်မှု မြေသားတာပေါင်ပေ ၂၀၀ အကျယ် လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ခြင်းကို ၂၀၀၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလမှ

ရန်ကုန်-မန္တလေးအမြန်လမ်းမကြီးနှင့် နေပြည်တော်-ရန်ကုန်လမ်းအပိုင်း

နိုင်ငံတကာအဆင့်မီလမ်းမကြီးတစ်နေရာ

စတင်ခဲ့ပြီး ၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလတွင် နေပြည်တော် အထိ ပြီးစီးခဲ့သည်။ ကွန်ကရစ်လမ်းလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ခြင်းကို ၂၀၀၆ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလမှ စတင်ခဲ့ပြီး ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် နေပြည်တော်အထိ ပြီးစီးခဲ့သည်။ နေပြည်တော် စီလမ်းဆုံမှ နေပြည်တော် ပန်းတင်အထိ မြေသားတာပေါင်လုပ်ငန်း၊ လမ်းသားမြေဖို့ခြင်းလုပ်ငန်း၊ မြေဖိသိပ်ခြင်းလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ နေပြည်တော်ပန်းတင်မှ မန္တလေးစကားအင်းအပိုင်းအထိ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်တွင် ပြီးစီးအောင် လျာထားဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

ရန်ကုန်-မန္တလေး အမြန်လမ်းမကြီးကို နိုင်ငံတကာအဆင့်မီဖောက်လုပ်ခြင်းကြောင့် လမ်းမကြီးရှိ တံတားများကို နိုင်ငံတကာအဆင့်မီပုံစံထုတ် တည်ဆောက်ခဲ့ရသည်။ တံတားတည်ဆောက်ရာတွင် လမ်းအူကြောင်းနှင့် မြေပြင်အနေအထားတို့ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားတည်ဆောက်ရခြင်း ဖြစ်သကဲ့သို့ အချို့မြစ်ချောင်းများသည် အမြန်လမ်းမကြီးနှင့် ထောင့်မှန်မဟုတ်ဘဲ အစောင်းဖြတ်သန်းမှုများရှိခြင်းကြောင့် skew angle bridge များအဖြစ် ပုံစံထုတ်တည်ဆောက်ခဲ့ရခြင်းဖြစ်သည်။ တောင်နှင့်မြောက် သွယ်တန်းဖောက်လုပ်ထားသည့် ပြည်ထောင်စုလမ်းမကြီး၊ အရှေ့အနောက် ဆက်စပ်ပေးသည့်လမ်း ၁၁ လမ်း၊ ဆည်မြောင်းလမ်း၊ သစ်တောနှင့်လယ်ယာ ထွက်ကုန်ထုတ်လုပ်သည့်လမ်းနှင့် အခြားလိုအပ်သည့် လမ်းများကို ရန်ကုန်-မန္တလေး အမြန်လမ်းမကြီးပေါ်မှ

ဖြတ်သန်းခြင်းမရှိစေဘဲ လမ်းမကြီးအောက်မှသာ ဖြတ်သန်းအသုံးပြုနိုင်ရန် လမ်းအောက်တံတားများ ထည့်သွင်းတည်ဆောက်ထားသည်။ အမြန်လမ်းမကြီးအား ရေကျော်မှု၊ ရေတိုက်စားမှုမရှိရေးနှင့် ရေစီးရေလာကောင်းမွန်ရေးအတွက် ရေပြန်တံတားများကိုလည်း ထည့်သွင်းတည်ဆောက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

တံတားစုစုပေါင်းအစင်း ၅၇၀

ရန်ကုန်-မန္တလေး အမြန်လမ်းမကြီးတွင် အသွားအပြန်တံတားစုစုပေါင်း ၅၇၀၊ စုစုပေါင်းပေအရှည် ၄၈,၀၀၀ ကျော် တည်ဆောက်ရမည်ဖြစ်ပြီး ရန်ကုန်မှနေပြည်တော် (စီ)လမ်းဆုံအထိ ပြည်သူ့ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းက အသွားအပြန်တံတား ၂၁၂ စင်း၊ ပေအရှည် ၁၈,၀၀၀ ကျော် တည်ဆောက်ပြီး ဖြစ်သည်။ နေပြည်တော် (စီ) လမ်းဆုံမှ နေပြည်တော် ပန်းတင်အပိုင်းနှင့် ကူကွဲမှမန္တလေးစကားအင်းအပိုင်းအပိုင်းရှိ တံတားများကိုလည်း ဆက်လက်တည်ဆောက်လျက်ရှိရာ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်၊ နှစ်ကုန်ပိုင်းတွင် ရာခိုင်နှုန်းပြည့်ပြီးစီးအောင် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

အမြန်လမ်းမကြီးရှိ တံတားများတည်ဆောက်ရာတွင် အမြန်လမ်းမကြီးနည်းတူ ရှစ်လမ်းသွားတံတားဖြစ်အောင် လေးလမ်းသွားတံတားနှစ်စင်း တည်ဆောက်ရခြင်းဖြစ်သည်။ ပထမအဆင့် အုတ်မြစ်လေးလမ်းသွား

ရန်ကုန်-မန္တလေးအမြန်လမ်းမကြီးဖောက်လုပ်စဉ်

ရန်ကုန်-မန္တလေးအမြန်လမ်းမကြီးနှင့် နေပြည်တော်-ရန်ကုန်လမ်းအပိုင်း

နှင့် အပေါ်ထည်နှစ်လမ်းသွားတံတားအဖြစ် တည်ဆောက်ပြီး အပေါ်ထည်လေးလမ်းသွားတံတားအဖြစ် တိုးချဲ့တည်ဆောက်နိုင်ရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ထားသည်။ တံတားအကျယ်သည် ပထမအဆင့် နှစ်လမ်းသွားတံတား ၃၂ ပေ ခြောက်လက်မ၊ ယာဉ်သွားလမ်းအကျယ် ၂၈ ပေ၊ ဒုတိယအဆင့် လေးလမ်းသွားတံတား ၅၄ ပေ ခြောက်လက်မ၊ ယာဉ်သွားလမ်းအကျယ်ပေ

ကြောင့် လေးလမ်းသွားအသွားအပြန်တိုးချဲ့သည့်အခါ တံတားအပေါ်ထည် နှစ်လမ်းသွားသာတိုးချဲ့တည်ဆောက်ရန် လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

လမ်းတစ်လျှောက်ပါဝင်မှု

ရန်ကုန်-မန္တလေးအမြန်လမ်းမကြီးတစ်လျှောက် ယာဉ်ရပ်နားစခန်းသုံးခုကို ဖြူး၊ နေပြည်တော်နှင့် မိတ္ထီလာတို့၌ တည်ဆောက်ပေးထားမည်ဖြစ်သည်။

အဆင့်မြင့်နည်းပညာသုံး လမ်းအသုံးပြုခ ကောက်ခံရေးစခန်းတစ်ခု

၅၀ တည်ဆောက်သွားမည်ဖြစ်သည်။ တံတားအုတ်မြစ်သည် မြေအမျိုးအစားအပေါ်မူတည်၍ ၁၆ လက်မ သံကူကွန်ကရစ်ပိုင်တိုင်နှင့် သံကူကွန်ကရစ်ဘိုးပိုင်ဖြစ်ပြီး တံတားကိုယ်ထည်သည် သံကူကွန်ကရစ်တိုင်နှင့် တံတားအပေါ်ထည်ကို သံကူကွန်ကရစ်ရက်မ၊ သံမဏိ သံပေါင်ရက်မ၊ သံမဏိကွန်ကရစ်ကြမ်းခင်းဖြင့် တည်ဆောက်ထားသည်။

တည်ဆောက်ပြီးသည့် တံတားများသည် အသွားတံတားနှင့်အပြန်တံတားနှစ်စင်းစီယှဉ်ပြီး ပေ ၃၀ ခြားကာ တည်ဆောက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ တံတားကိုယ်ထည်နှင့် အုတ်မြစ်လုပ်ငန်းကို လေးလမ်းသွားနှင့် တံတားအပေါ်ထည်လုပ်ငန်းကို နှစ်လမ်းသွားတည်ဆောက်ထားသည်။ ဤသို့တည်ဆောက်ထားခြင်း

ယာဉ်ရပ်နားစခန်းတွင် ယာဉ်စီးရေ ၄၀၀ ခန့်ရပ်နားနိုင်သည့် ယာဉ်ရပ်နားကွင်း၊ စက်သုံးဆီအရောင်းဆိုင်၊ စားသောက်ဆိုင်၊ ယာဉ်ပြင်ဆင်ရေးအလုပ်ရုံနှင့် တည်းခိုဆောင်တို့ ပါဝင်သည်။ လမ်းအသုံးပြုခ ကောက်ခံရေးစခန်းငါးခုကို ရန်ကုန်အမှတ် ၃ လမ်းဆုံ၊ ဖြူး၊ နေပြည်တော်၊ မိတ္ထီလာနှင့် မန္တလေးစကားအင်းအပိုင်းတို့၌ တည်ဆောက်ပေးထားမည်ဖြစ်သည်။ ရန်ကုန်-မန္တလေး အမြန်လမ်းမကြီးသို့ ဆက်သွယ်ထားသည့် လမ်း ၁၁ လမ်းပါဝင်သည်။ အဆိုပါဆက်သွယ်ရေးလမ်းများမှာ ဘုရားကြီး-ဘောနက်ကြီးလမ်း၊ ဒိုက်ဦး-အုတ်ရှစ်ကုန်းလမ်း၊ သူဌေးကုန်း-မြို့ချောင်းလမ်း၊ ဖြူးရေအားလျှပ်စစ်အဝင်လမ်း၊ အုတ်တွင်း-ပေါက်

ရန်ကုန်-မန္တလေးအမြန်လမ်းမကြီးနှင့် နေပြည်တော်-ရန်ကုန်လမ်းအပိုင်း

ခေါင်းလမ်း၊ သာဂရ-ကိုးပင်လမ်း၊ နေပြည်တော် အဝင်လမ်း၊ နေပြည်တော်ပျဉ်းမနား-တောင်ညိုလမ်း၊ ကျောက်ပန်းတောင်းလမ်း၊ မိတ္ထီလာ-မြင်းခြံလမ်းနှင့် မြစ်သား-မြင်းခြံလမ်းတို့ဖြစ်သည်။

ရန်ကုန်-မန္တလေး အမြန်လမ်းမကြီးအနီးရှိ ကျေးရွာများ ကျေးရွာချင်း ဆက်သွယ်သွားလာနိုင်ရန် under pass ၇၅ ခု စီစဉ်ပေးထားကာ လမ်းမကြီး ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲရေးအတွက် ရေထုတ်ပြွန် ၈၈၄ ခု တည်ဆောက်ထားပြီး ဆက်သွယ်ရေးလမ်းများမှ အမြန်လမ်းမကြီးသို့ တက်ရောက်အသုံးပြုနိုင်ရန် စီစဉ်ထားပြီး ဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် ရန်ကုန်-မန္တလေး အမြန်လမ်းမကြီး သည် လမ်းတစ်လျှောက်မြို့ရွာများကို ဖြတ်သန်းခြင်း မပြုဘဲ လမ်းနှင့်တံတားခံနိုင်ဝန် တန် ၈၀ ဖြစ်၍ လမ်းအန္တရာယ်ဖြစ်မှုနည်းပါးသည်။ အမြန်လမ်းမကြီး ဖောက်လုပ်ရာတွင် ပြည်တွင်းမှ အတတ်ပညာရှင်များ က ပြည်တွင်းထုတ်ကုန်ပစ္စည်းများဖြင့်သာ ဖောက်လုပ် ခြင်းဖြစ်ရာ မြန်မာအင်ဂျင်နီယာများ၏ လုံ့လဝီရိယနှင့်

အတတ်ပညာစွမ်းပကားကို ထင်ရှားစွာ သက်သေ သာဓက ပြနိုင်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

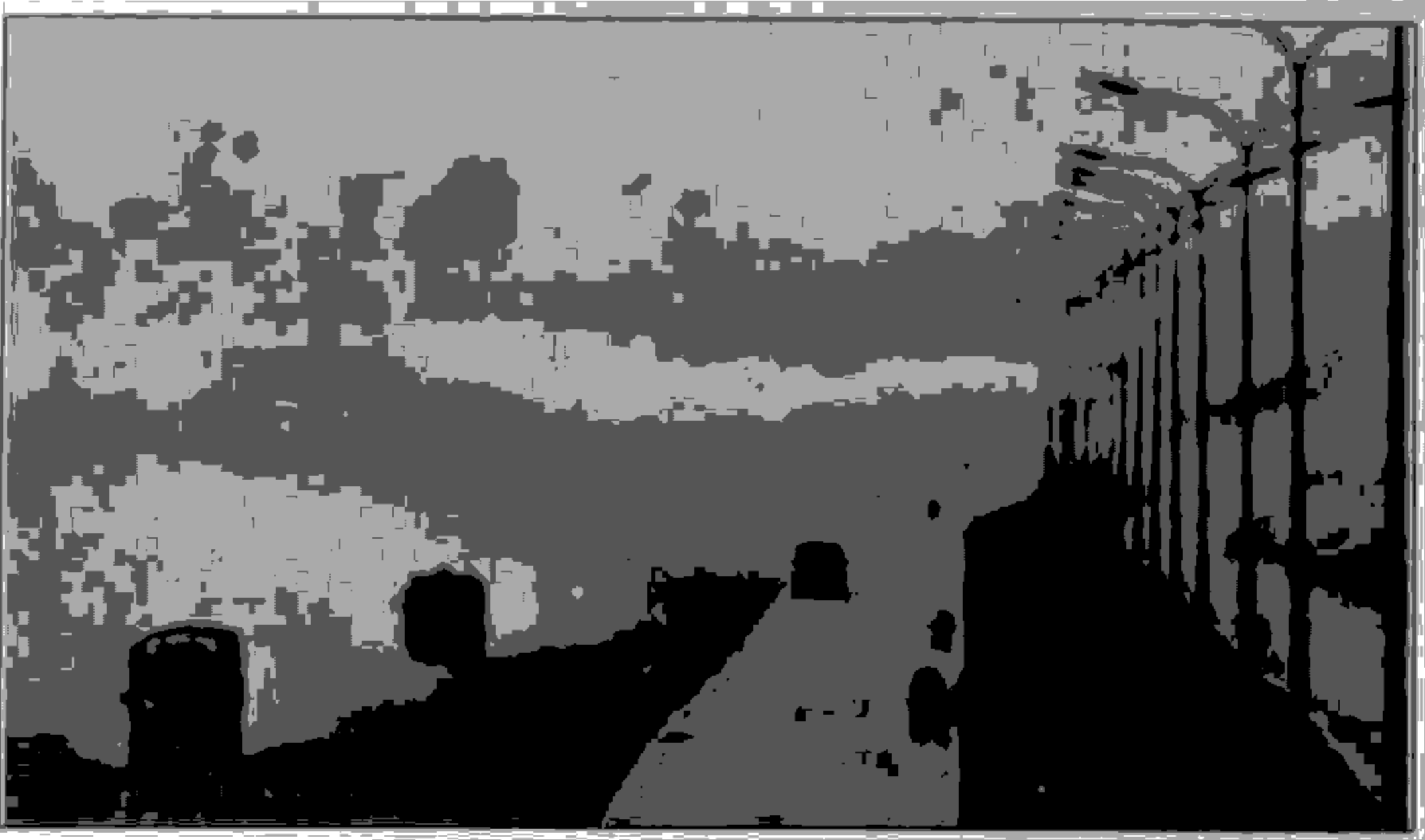
အပိုင်း ၁ ဖွင့်လှစ်

နိုင်ငံတကာအဆင့်မီ ရန်ကုန်-မန္တလေး အမြန် လမ်းမကြီးအပိုင်း ၁ နေပြည်တော်-ရန်ကုန်လမ်းအပိုင်း ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားကို အဆိုပါအမြန်လမ်းမကြီး မိုင်တိုင် အမှတ် ၂၀၂/၁ နေပြည်တော် (စီ)လမ်းဆုံရှိ မင်္ဂလာ မဏ္ဍပ်၊ ရန်ကုန်အမှတ် ၃ လမ်းဆုံအနီးရှိ မင်္ဂလာမဏ္ဍပ် နှင့် မိုင်တိုင်အမှတ် ၁၁၅/၂ ဖြူးမြို့အနီးရှိ မင်္ဂလာမဏ္ဍပ် တို့၌ မတ်လ ၂၅ ရက်နေ့တွင်ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော် အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ အတွင်း ရေးမှူး(၁) ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသီဟသူရတင်အောင်မြင့်ဦး၊ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနမှ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးမြင့်ဆွေ နှင့် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနမှ ဗိုလ်ချုပ်ကိုကို (ယခု ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး)တို့ တက်ရောက်အမှာစကား ပြောကြားပြီး နေပြည်တော် -ရန်ကုန်လမ်းအပိုင်းကို ဖဲကြိုးဖြတ်၍ အသီးသီးဖွင့်လှစ်ပေးသည်။

နေပြည်တော်-ရန်ကုန်လမ်းအပိုင်းတစ်နေရာကိုတွေ့ရစဉ်

ရန်ကုန်-မန္တလေးအမြန်လမ်းမကြီးနှင့် နေပြည်တော်-ရန်ကုန်လမ်းအပိုင်း

နေပြည်တော်အနီးတစ်ဝိုက်လမ်းမတစ်နေရာ

နေပြည်တော်-ရန်ကုန်လမ်းအပိုင်းသည် နေပြည်တော် (စီ)လမ်းဆုံမှ ရန်ကုန်အမှတ် ၃ လမ်းဆုံ အထိ အရှည် ၂၀၂ မိုင်တစ်ဖာလုံ၊ အကျယ် ၂၅ပေ၊ အသွားနှစ်လမ်းအပြန်နှစ်လမ်း စုစုပေါင်း လေးလမ်း သွားဖြစ်ပြီး နှစ်လမ်းပေါင်းအကျယ်ပေ ၅၀ ရှိ ကွန်ကရစ်လမ်းမကြီး ဖြစ်သည်။ လမ်းအထူသည် ပထမလွှာ ခြောက်လက်မနှင့်အပေါ်လွှာ ၁၂ လက်မ စုစုပေါင်း ကွန်ကရစ် ၁၈ လက်မ အထူရှိသည်။ လမ်းအပိုင်းရှိ တံတားရှည်ပြီး ခန်းဖွင့်ကျယ်သော တံတားများကို သံမဏိသံပေါင် ရက်မများဖြင့်လည်းကောင်း၊ တံတားတိုပြီး ခန်းဖွင့်ကျဉ်းသော တံတားများကို သံကူကွန်ကရစ်ရက်မများဖြင့်လည်းကောင်း တည်ဆောက်ထားပြီး စုစုပေါင်းတံတားမျိုးစုံ ၁၇၂ စင်း ပါဝင်သည်။

နေပြည်တော်-ရန်ကုန်လမ်းအပိုင်းတွင် အဆင့်မြင့်နည်းပညာသုံး လမ်းအသုံးပြုခ ကောက်ခံရေး စခန်းသုံးခုကို ရန်ကုန်အမှတ် ၃ လမ်းဆုံ၊ မြူးမြို့အနီး နှင့်နေပြည်တော် (စီ) လမ်းဆုံတို့၌ အသီးသီး ဖွင့်လှစ် ထားမည်ဖြစ်သည်။

နေပြည်တော် ရန်ကုန်လမ်းအပိုင်းကို လမ်းဟောင်းနှင့် လမ်းသစ်နှိုင်းယှဉ်ကြည့်လျှင် လမ်းဟောင်း ယာဉ်မောင်းချိန် ခုနစ်နာရီနှင့် လမ်းသစ်ယာဉ်မောင်းချိန် လေးနာရီ၊ လမ်းဟောင်းခံနိုင်ဝန် တန် ၄၀ နှင့် လမ်းသစ် ခံနိုင်ဝန် တန် ၈၀၊ လမ်းဟောင်းယာဉ်သွားနှုန်း ကီလို

မီတာ ၆၀ နှင့် လမ်းသစ်ယာဉ်သွားနှုန်း ကီလို မီတာ ၁၀၀ ရှိရာ အုပ်ချုပ်ရေး မြို့တော် နေပြည်တော်သို့ two way, two lane ဖြင့် အချိန်တိုအတွင်း လွယ်ကူစွာ သွားလာနိုင်ပြီ ဖြစ်သည်။

မဟာဗျူဟာလမ်းမကြီး

နိုင်ငံတကာအဆင့်မီ ရန်ကုန်-မန္တလေး အမြန်လမ်းမကြီး အပိုင်း ၁ နေပြည်တော်-ရန်ကုန်လမ်းအပိုင်း ဖွင့်လှစ်ပြီးဖြစ်ရာ အပိုင်း ၂ နေပြည်တော်-

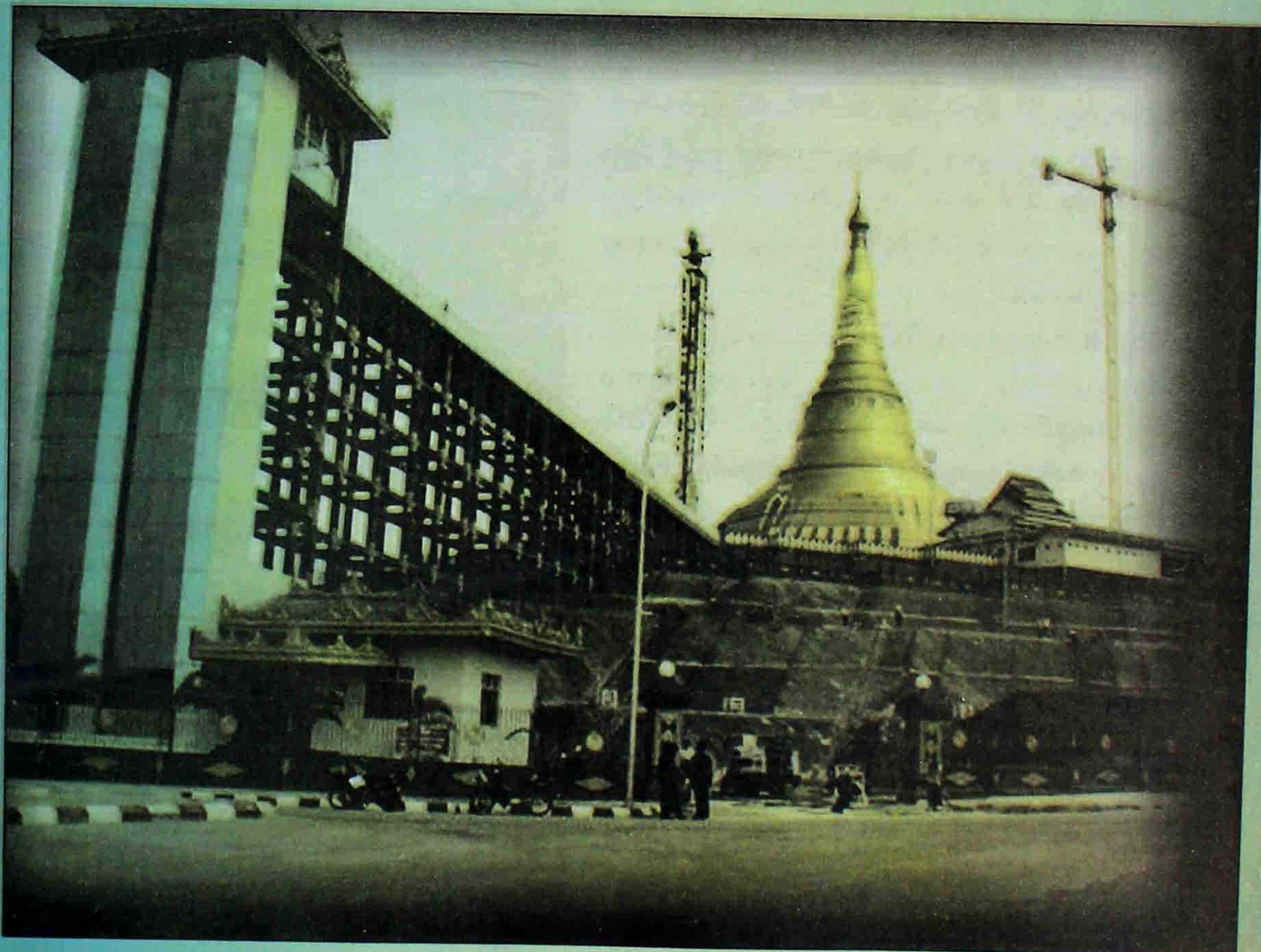
မန္တလေး လမ်းအပိုင်း ဖွင့်လှစ်နိုင်ရေး အတွက် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်လျက် ရှိသည်။ အပိုင်း ၂ နေပြည်တော်-မန္တလေးလမ်းအပိုင်း ဖွင့်လှစ်ပြီးပါက ရန်ကုန်-မန္တလေး ခရီးအကွာအဝေး ၃၅၂ မိုင် ခြောက်ဖာလုံသာ သွားရတော့မည်ဖြစ်သည်။ လက်ရှိအသုံးပြုနေသည့် ရန်ကုန်-မန္တလေးလမ်းသည် အရှည် ၄၁၂ မိုင်ရှိသဖြင့် ရန်ကုန်နှင့်မန္တလေး အချိန်တိုအတွင်း လွယ်ကူစွာသွားလာနိုင် မည်ဖြစ်သည်။

ပြည်ထောင်စုလမ်း ကွန်ရက်ကြီးများတွင် တစ်ခုအပါအဝင် ဖြစ်သည့် နိုင်ငံတကာအဆင့်မီ ရန်ကုန်-မန္တလေး အမြန်လမ်းမကြီးသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးမြို့တော်များဖြစ်သော ရန်ကုန်မြို့နှင့် မန္တလေးမြို့အကြား ဆက်သွယ်ထားပြီး နိုင်ငံတော် အထက်ပိုင်း ဒေသများနှင့် အောက်ပိုင်းဒေသများ ကူးလူးဆက်သွယ်ရေး၊ ကုန်စည်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး၊ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးတို့အတွက် အသက်သွေးကြောကဲ့သို့ အရေးကြီးသည့် မဟာဗျူဟာလမ်းမကြီးဖြစ်ရာ ရန်ကုန်မြို့နှင့်မန္တလေးမြို့အကြား အချိန်တိုအတွင်း ဆက်သွယ် သွားလာနိုင်သည်နှင့်အမျှ နိုင်ငံတော်၏ အုပ်ချုပ်ရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးကဏ္ဍများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အတွက်များစွာ အထောက်အကူပြုနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

စိုးအောင်

ဥပုတသန္တဝေတံတော်မြတ်ကြီး

ဒေါ်ခင်နွဲ့ ဟန်ကြည်

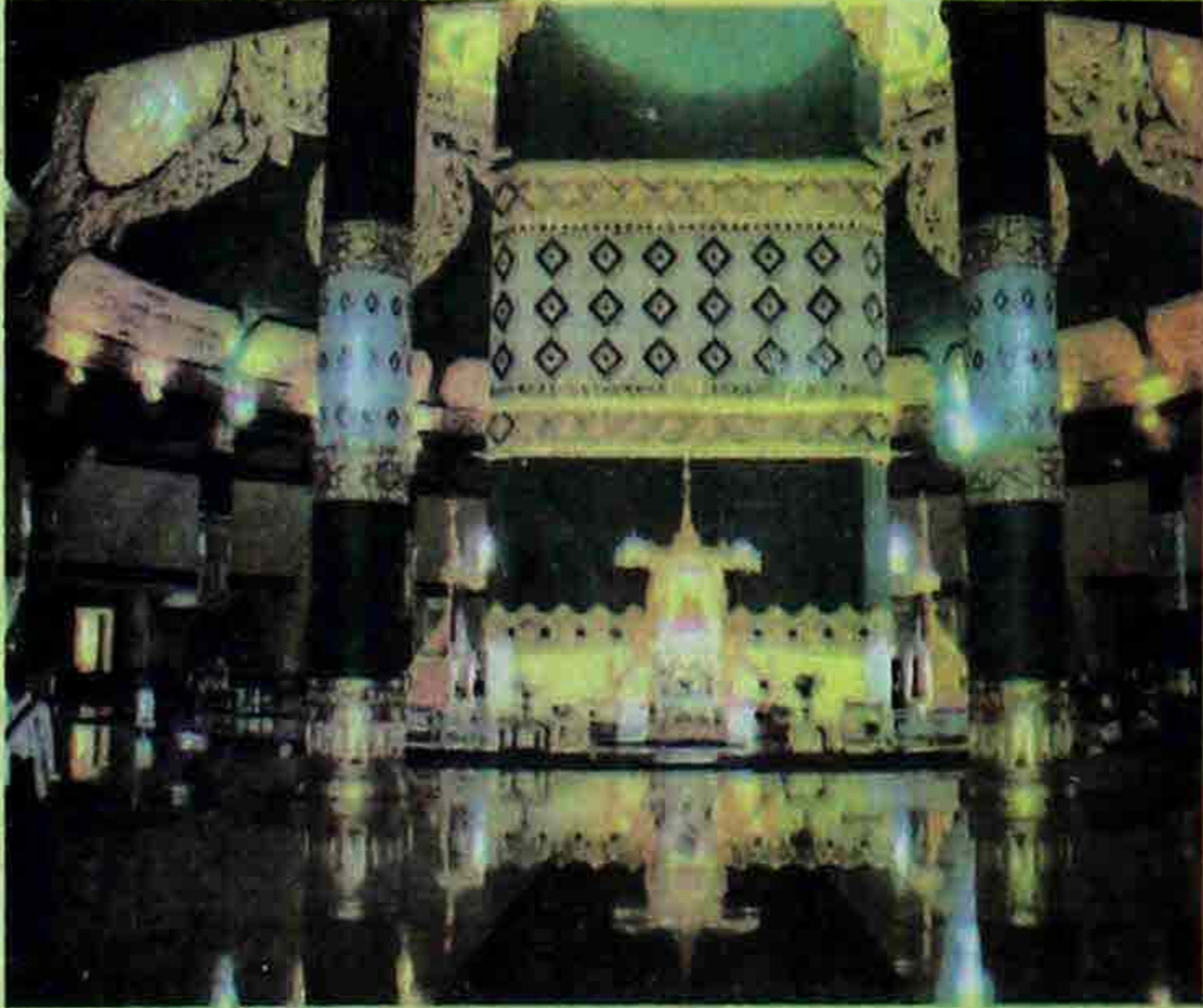
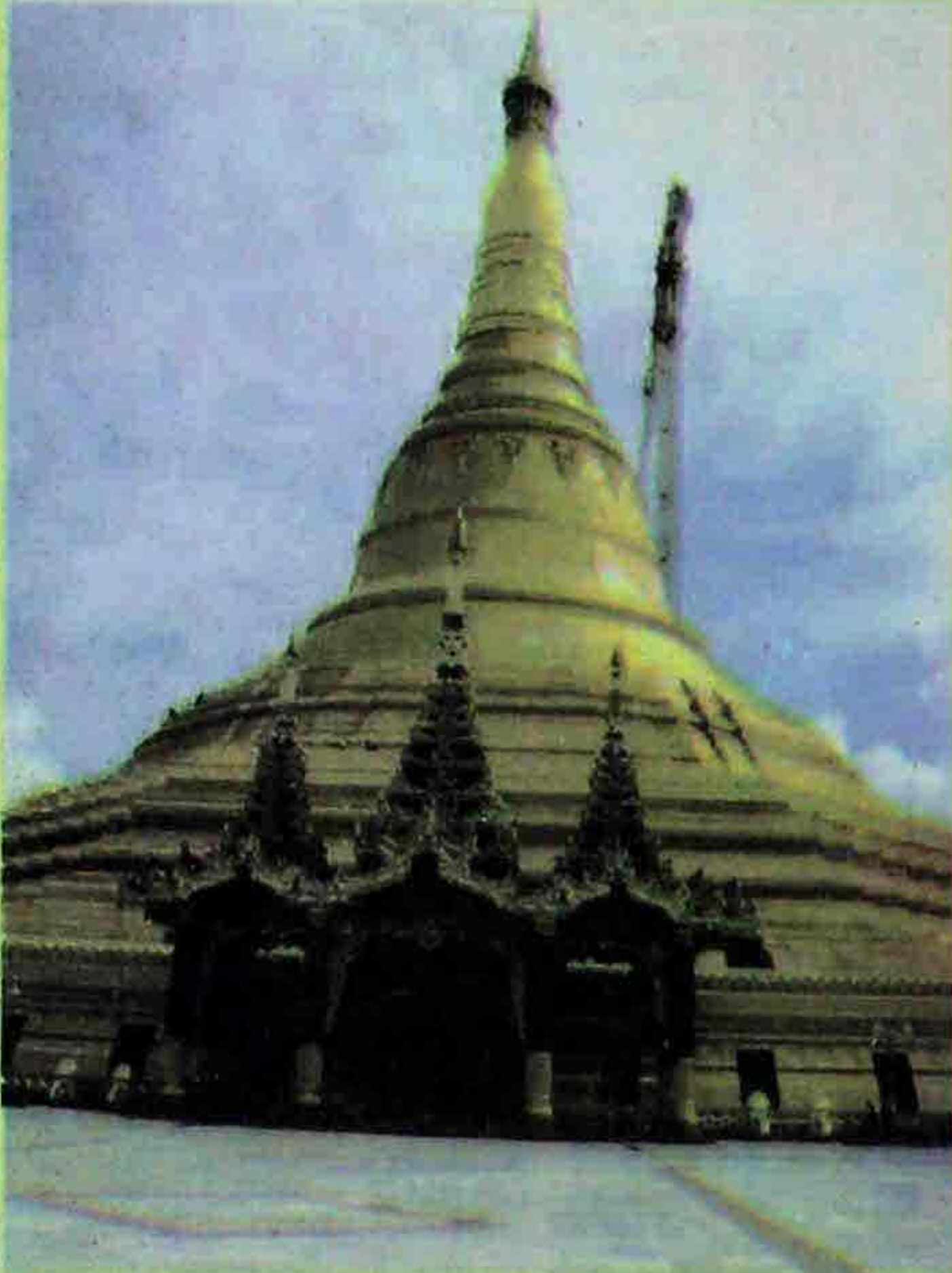

မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းနှစ်ချုပ် (၂၀၁၀) အထူးဆောင်းပါး

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်

အဘဦးမြသိန်း၊ အမိ ဒေါ်နှင်းအံ့တို့က ၁၉၄၁ ခုနှစ်၊ မေလ ၃ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်ကျောက်မြောင်း ကုသိုလ်ဖြစ် ဆေးရုံ၌မွေးဖွားသည်။ ဥပစာ ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ကို ၁၉၅၉ ခုနှစ်နှင့် ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ကို ၁၉၆၁ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်မှ အောင်မြင်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၂-၆၆ ခုနှစ်တွင် ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်ရှိ၌သင်တန်းဆရာအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၁၉၆၆-၇၉ ခုနှစ်တွင်သာသနာရေးဦးစီးဌာန၌ သုတေသန အရာရှိအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၁၉၇၉-၈၅ ခုနှစ်တွင် သယံဇာတကျွမ်းကျင်မှု ဝန်ထမ်းချုပ်အဖြစ်လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၇ ခုနှစ်တွင် စာကြည့်တိုက်ပညာ ဒီပလိုမာဘွဲ့ကို ဂုဏ်ထူးဖြင့် ပထမရရှိခဲ့သည်။ ၁၉၈၅-၉၉ ခုနှစ်တွင် သာသနာရေးဦးစီးဌာန၌ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၁၉၉၉ မှ ၂၀၀၄ ခုနှစ်အထိ သာသနာတော်ထွန်းကားပြန်ပွားရေးဦးစီးဌာနတွင်ညွှန်ကြားရေးမှူးအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၂၀၀၄-၂၀၀၆ ခုနှစ်အထိသာသနာရေးဦးစီးဌာနတွင် အကြံပေးအရာရှိအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၂၀၀၆ ခုနှစ်မှယခုအထိ ကျွမ်းကျင်သူအဖြစ်လည်းကောင်းဆောင်ရွက်နေဆဲဖြစ်သည်။ ၁၉၆၆ ခုနှစ်မှစ၍ သာသနာရေးဆိုင်ရာ စာတမ်းများ၊ ဆောင်းပါးများ၊ မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းနှစ်ချုပ်တွင်အထူးဆောင်းပါးများ၊ ပျံလွန်ထင်ရှားသောဆရာတော်များ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိများကို ယခုတိုင် သစ္စာ၊ ဖြူစင်ကလောင် အမည်များဖြင့် ရေးသားနေဆဲဖြစ်သည်။

ဥပွါတသန္တိ စေတီတော်မြတ်ကြီး

ကျရောက်လာသည့် ဘေးရန်အန္တရာယ်အဖျက်အမှောင့်ဟူသမျှချုပ်ငြိမ်းကာ အခက်အခဲမှန်သမျှ ပြေလည်၍ အေးချမ်းသာယာခြင်းဟူသော အနက်အဓိပ္ပာယ်ဆောင်သည့် ဥပွါတသန္တိဟူသော ဘွဲ့တော်ရှိသော စေတီတော်မြတ်ကြီးကို မြန်မာနိုင်ငံ၏အစိုးရအဖွဲ့ရုံးစိုက်ရာ နေပြည်တော်တွင် ၂၀၀၉ ခုနှစ်အတွင်းက တည်ထားကိုးကွယ်ခဲ့ခြင်းသည်ကား တိုင်းကားပြည်ရွာသာယာခြင်း၏ အတိတ်နိမိတ် ကိုဆောင်သော လက္ခဏာတစ်ရပ်ပင် ဖြစ်ပေသည်။ ဥပွါတသန္တိစေတီတော်မြတ်ကြီးသည် မြန်မာ နိုင်ငံပြည်သူပြည်သားများအတွက် ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ကိုရည်မှန်း၍ တရားဘာဝနာစီးဖြန်းရာ အထွတ် အမြတ်ဘာသာရေးနေရာတစ်နေရာအဖြစ် တည်ရှိနေပြီဖြစ်သည်။

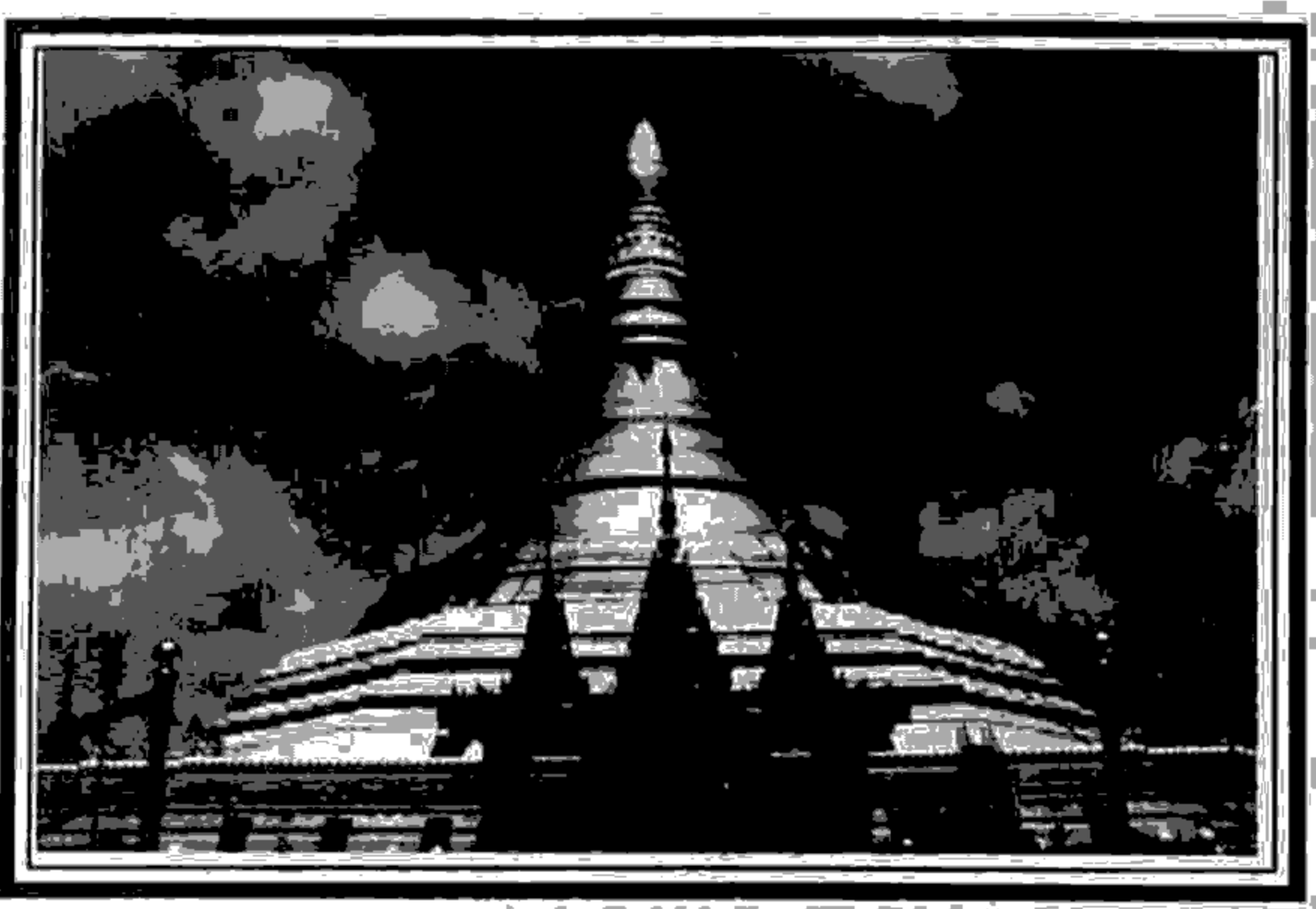
မြန်မာနိုင်ငံ၌ ဘာသာရေးဆိုင်ရာသမိုင်းကြောင်း အရဖြစ်စေ၊ ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ သမိုင်းကြောင်းအရ ဖြစ်စေ ကမ္ဘာတစ်ဝန်းလုံးအထိပင် ထင်ရှား ကျော်ကြား လှသော စေတီတော်မြတ်ကြီးမှာ ရွှေတိဂုံစေတီတော် မြတ်ကြီးပင်ဖြစ်သည်။

နေပြည်တော်၌လည်း ပြည်ထောင်စုမြန်မာ နိုင်ငံတော်၊ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး ကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ၊ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေသည် နိုင်ငံတော်သံဃမဟာ နာယက ဆရာတော်ကြီးများဦးဆောင်သော သံဃာ့ ထိပ်တင်ထေရ်အရှင်မြတ်ကြီးများ၏ သြဝါဒများ၊ မုံရွာမြို့ဗောဓိတစ်ထောင်ဆရာတော်ကြီး အဂ္ဂမဟာ သဒ္ဓမ္မဇောတိကဇေ ဘဒ္ဒန္တနာရဒ၊ ရန်ကုန်မြို့ ရွှေသုဝဏ် ဆရာတော်ကြီးအဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မ ဇောတိကဇေ ဘဒ္ဒန္တသဒ္ဓိယ မထေရ်မြတ်နှစ်ပါးတို့၏ အနီးကပ်လမ်းညွှန် သြဝါဒများကို ခံယူလျက် နေပြည်တော်၌ ဥပွါတသန္တိကုန်းတော်ကို ကိုယ်တိုင် ရွေးချယ်၍ မူလရွှေတိဂုံစေတီတော်ကြီး၏ ဉာဏ်တော် အောက် တစ်ပေလျော့၍ ဉာဏ်တော်အမြင့် ၃၂၅ ပေရှိ လိုက်တော်ပါ ဥပွါတသန္တိစေတီတော်မြတ်ကြီးကို တည်ထားစေခဲ့သည်။

စေတီတော်ကြီး၏ဘွဲ့တော်မှာ အနုတ္တသညီ တံဆိပ်တော်နာမည်ပင်ဖြစ်သည်။ ပါဠိဝေါဟာရ ဥပွါတ + သန္တိ ဖြစ်သည်။ “ကျရောက်လာသည့် ဘေးရန်အန္တရာယ် အဖျက်အမှောင့်အခက်အခဲဟူသမျှ ချုပ်ငြိမ်း၍ အေးချမ်းခြင်း” ဟူသော အနက်အဓိပ္ပာယ် ဆောင်သည်။

ဥပွါတသန္တိစေတီတော်မြတ်ကြီး တည်ထား ကိုးကွယ်ရန် ပထမဦးဆုံးသော မဟာမင်္ဂလာအခမ်း အနားဖြစ်သည့် အနန္တရာယိက မြေသန့်မဟာမင်္ဂလာ အခမ်းအနားကို ၁၃၆၈ ခုနှစ်၊ ဝါခေါင်လဆန်း ၁၁ ရက်၊ ၂၀၀၆ ခုနှစ်၊ သြဂုတ်လ ၄ ရက် (သောကြာနေ့) နံနက် ၇ နာရီတွင် စေတီတော်မြတ်ကြီး တည်ထားကိုးကွယ်မည့် ဥပွါတသန္တိကုန်းတော်၌ကျင်းပရာ ဥပွါတသန္တိစေတီတော် တည်ဆောက်ရေးဦးစီးကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ၊ နိုင်ငံတော် အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဝင် ဒုတိယ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သီဟသူရတင်အောင်မြင့်ဦး (ယခု အတွင်း ရေးမှူး (၁) ဗိုလ်ချုပ်ကြီး) တက်ရောက်၍ နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ တွဲဖက်အကျိုးတော်ဆောင်၊ တပ်ကုန်းမြို့နယ်၊ ရွာဦးစန္ဒာရုံကျောင်း ပဓာနနာယက ဆရာတော် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မ ဇောတိက ဇေ ဘဒ္ဒန္တစန္ဒသီရိ အမှူးရှိသော ဆရာတော် သံဃာတော်

ဥပ္ပါတသန္တိစေတီတော်မြတ်ကြီး

ဥပ္ပါတသန္တိစေတီတော်မြတ်ကြီး

များထံ ပရိတ်ကျောက်အိုးနှင့် လှူဖွယ်ဝတ္ထုပစ္စည်းများကို ဆက်ကပ်လှူဒါန်းသည်။

မဟာမင်္ဂလာအခမ်းအနားတွင် ဆရာတော်သံဃာတော်များအား စေတီတော် ဝတ္ထုကံနယ်နိမိတ်အတွင်းသို့ပင့်ဆောင်ပြီး ဆရာတော်သံဃာတော်များက အနန္တရာယိက ကမ္မဝါရွတ်ဖတ်တော်မူကြသည်။ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး သီဟသူရတင်အောင်မြင့်ဦး (ယခုအတွင်းရေးမှူး (၁) ဗိုလ်ချုပ်ကြီး) က မင်္ဂလာအချိန်အခါဖြစ်သည့် နံနက် ၇ နာရီ ၄၅ မိနစ် စက္ကန့် ၂၀ တွင် ဝတ္ထုကံနယ်နိမိတ်အတွင်း ပရိတ်ကျောက်အိုးကို မြှုပ်နှံပြီး အမွှေးနံ့သာ ပက်ဖျန်းပေးသည်။

စေတီတော်မြတ်ကြီး တည်ထားကိုးကွယ်ရာတွင် အနန္တရာယိက မြေသန့်မင်္ဂလာနှင့် ဆက်လက်ကျင်းပမည့် ပန္နက်တော်တင်၊ တွင်းတော်ဝန်း မဟာမင်္ဂလာအခမ်းအနားများ မကျင်းပမီ အကြိုရက်များတွင် ကုန်းတော်ပေါ်မှ ပဋ္ဌာန်းရွတ်ဆိုပူဇော်သံများ၊ ပရိတ်ရွတ်ဆိုသံများသည် နေပြည်တော်ပတ်ဝန်းကျင်မှသည် မြန်မာနိုင်ငံ တစ်ဝန်းလုံးသို့ ပျံ့နှံ့ရောက်ရှိနေသည်။ ဆရာတော်သံဃာတော်များက ပဋ္ဌာန်းဒေသနာတော် အန္တရာယ်ကင်းသီရိမင်္ဂလာပရိတ်တော်နှင့် ကမ္မဝါကို ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ကြသည်။ ဝတ်အသင်းအဖွဲ့များက ဓမ္မစကြာ၊ ပဋ္ဌာန်း၊ ဝတ်ရွတ်စဉ်တို့ဖြင့် ရွတ်ဆိုပူဇော်ကြသည်။

ဥပ္ပါတသန္တိစေတီတော်ကြီး၏ ဒုတိယမဟာမင်္ဂလာအခမ်းအနားဖြစ်သော ပန္နက်တော်တင်၊

တွင်းတော်ဝန်း မဟာမင်္ဂလာအခမ်းအနားကို ၂၀၀၆ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၂ ရက် နံနက် ၈ နာရီ ၁၅ မိနစ်တွင် ဥပ္ပါတသန္တိ ကုန်းတော်မင်္ဂလာမဏ္ဍပ်၌ ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော် အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေနှင့် ဇနီးဒေါ်ကြိုင်ကြိုင်တို့ တက်ရောက်ကြည်ညိုသည်။ ထိုနေ့အခမ်းအနားသို့ နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ မကွေးဆရာတော် အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု အဘိဓဇအဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဘဒ္ဒန္တကုမာရ အမှူးပြုသော ဆရာတော်သံဃာတော် မထေရ်မြတ်များ ကြွရောက်ချီးမြှင့်တော်မူကြသည်။

အခမ်းအနားတွင် ဥပ္ပါသကာများက ဥပ္ပါတသန္တိစေတီတော်နှင့် သာသနိကအဆောက်အအုံ (၇) ဌာနတို့၏ ရတနာပန္နက်တော်၊ ရွှေလက်ရိုက်တော်နှင့် ရွှေတူရွင်းတော်များကို ဆရာတော်ကြီးများထံ ဆက်ကပ်ကြသည်။ အခမ်းအနား ဒုတိယပိုင်းတွင် နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေနှင့်အဖွဲ့ဝင်များသည် သတ်မှတ်ထားသည့် ပန္နက်တော်ဌာနများ၌ နေရာယူကြသည်။ အခမ်းအနားမှူးဖြစ်သူ သာသနာရေးဦးစီးဌာနမှ ဦးစီးမှူး ဦးသူရက မင်္ဂလာအခါတော်ဟု ကြွေးကြော်လိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဝင် ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး သီဟသူရတင်အောင်မြင့်ဦး (ယခုအတွင်းရေးမှူး (၁) ဗိုလ်ချုပ်ကြီး) က အရှေ့မြောက်ထောင့် တနင်္ဂနွေ အရပ်ရှိ ရတနာပန္နက်တော်ကို စတင်၍ ကိုးချက်တင် လှူပူဇော်ပြီး ပရိတ်နံ့သာရည်များ ပက်ဖျန်းပူဇော်သည်။

ဆက်လက်၍ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဝင် ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးကျော်ဝင်းက အရှေ့အရပ်ရှိ ရတနာပန္နက်တော်ကိုလည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးစိုးဝင်းက အရှေ့တောင်ထောင့်အရပ်ရှိ ရတနာပန္နက်တော်ကိုလည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဝင် ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးရဲမြင့်က တောင်အရပ်ရှိ ရတနာ

ဥပွါတသန္တိစေတီတော်မြတ်ကြီး

ပန္နက်တော်ကိုလည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဝင် ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး တင်အေးက အနောက်တောင်ထောင့်အရပ်ရှိ ရတနာပန္နက်တော်ကိုလည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် (ကြည်း) ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမောင်အေးက အနောက် အရပ်ရှိ ရတနာပန္နက်တော်ကိုလည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော် အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဝင်ကာကွယ် ရေးဝန်ကြီးဌာနမှ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသူရရွှေမန်းက အနောက် မြောက်ထောင့်အရပ်ရှိ ရတနာပန္နက်တော်ကို လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေး ကောင်စီ အတွင်းရေးမှူး(၁) ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန် (ယခုနိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးချုပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး)က မြောက် အရပ်ရှိ ရတနာပန္နက်တော်ကိုလည်းကောင်း အစဉ် အတိုင်း အသီးသီးကိုချက်တင်လှူပူဇော်ကြပြီး ပရိတ် နံ့သာရည်များ ပက်ဖျန်းပူဇော်ကြသည်။

ထို့နောက် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေက ဗဟိုပန္နက်တော်ကို ကိုးချက်တင်လှူပူဇော်ပြီး ပရိတ်နံ့သာရည်များ ပက်ဖျန်း ပူဇော်သည်။

အခမ်းအနားအစီအစဉ် တတိယပိုင်း တွင်းတော်ဝန်း မဟာမင်္ဂလာ အခမ်းအနားကို ကျင်းပရာ မင်္ဂလာအချိန် နံနက် ၉ နာရီ ၃၆ မိနစ်တွင် နိုင်ငံတော် အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ အတွင်းရေး မှူး(၁) ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန် (ယခုနိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး)က အရှေ့တောင်ထောင့် အရပ်၌လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာ ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဝင် ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး ခင်မောင်သန်းက တောင်အရပ်၌လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော် အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဝင် ဒုတိယ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သီဟသူရတင်အောင်မြင့်ဦး (ယခု အတွင်းရေး မှူး (၁) ဗိုလ်ချုပ်ကြီး) က အရှေ့အရပ်၌လည်းကောင်း၊ ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် (လေ) ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး မြတ်ဟိန်းက အနောက်တောင်ထောင့် အရပ်၌လည်း ကောင်း ရတနာပန္နက်တော်များကို ရွှေတူရွင်းလက်များ

ဖြင့် တစ်ပြိုင်တည်း တွင်းတော်ဝန်းပေးကြပြီး ပရိတ် နံ့သာရည်များ ပက်ဖျန်းပူဇော်ကြသည်။ ထို့နောက် စေတီတော်တည်ဆောက်ရေး လုပ်ငန်းကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနမှ ဗိုလ်ချုပ်သန်းဌေးက နဂါးစာကျေးသည်။

ယင်းနောက် ဥပွါတသန္တိစေတီတော် တောင် ဘက်အရပ်ရှိ ဝတ္ထုကံ၌ သာသနိက အဆောက်အအုံ(၇) ဌာနတို့အတွက် ပန္နက်တော်တင်၊ တွင်းတော်ဝန်း မင်္ဂလာ အစီအစဉ်ကို ဆက်လက်ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်အေးချမ်း သာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ တပ်မတော် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေနှင့် အဖွဲ့ဝင်များသည် သိမ်တော်တည်ဆောက်မည့်နေရာ၌ မင်္ဂလာအခါတော်အချိန်တွင် သိမ်တော်အတွက် ပန္နက် တော်တင်ပေးကြသည်။

ဆက်လက်၍ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းတော် အတွက် စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး ဗိုလ်မှူးချုပ်လွန်းသီ နှင့် အလှူရှင်ဦးစိုးမြင့် (ငွေဆင်ကုမ္ပဏီ)၊ သံဃာရာမ အဆောင် (၁) အတွက် အားကစားဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး ဗိုလ်မှူးချုပ် သူရအေးမြင့်နှင့် အလှူရှင် ဦးတင့်ဆန်း (အေစီအီးကုမ္ပဏီ)၊ သံဃာရာမအဆောင် (၂) အတွက် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်ဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ် လှထွန်းနှင့်အလှူရှင် ဦးအောင်ကိုဝင်း (ကမ္ဘောဇဘဏ်)၊ သံဃာရာမအဆောင်(၃) အတွက် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးဗိုလ်ချုပ်မောင်ဦးနှင့် အလှူရှင် ဦးထွန်းမြင့်နိုင် (အေးရှားဝေါလ်ကုမ္ပဏီ)၊ သံဃာရာမ အဆောင်(၄) အတွက် မွေးမြူရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်းဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး ဗိုလ်မှူးချုပ်မောင်မောင်သိမ်းနှင့် အလှူရှင် ဦးချစ်ခိုင် (ဧဒင်ကုမ္ပဏီ)၊ သာသနာ့ဗိမာန်အတွက် ပို့ဆောင်ရေး ဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးဗိုလ်ချုပ်သိန်းဆွေနှင့်အလှူရှင် ဦးတေဇ(ထူးထရေးဒင်းကုမ္ပဏီ) တို့က ပန္နက်တော် တင်ပေးကြသည်။ ထို့နောက် သာသနိက အဆောက် အအုံ ပန္နက်တော်နေရာများ၌ တစ်ပြိုင်တည်း တွင်းတော် ဝန်းပေးကြပြီး ပရိတ်နံ့သာရည်များပက်ဖျန်းပေး ကြသည်။ ဆက်လက်၍ နဂါးစာကျေးကြသည်။

ယင်းနောက် မဟာဗောဓိပင် စိုက်ပျိုးပူဇော်ပွဲ ကို ဥပွါတသန္တိစေတီတော်၏ အရှေ့မြောက်ထောင့် အရပ်သတ်မှတ်နေရာ၌ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်အေးချမ်း

ဥပွါတသန္တိစေတီတော်မြတ်ကြီး

သာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ တပ်မတော် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေနှင့်ဇနီး ဒေါ်ကြိုင်ကြိုင်တို့က မဟာဗောဓိပင်စိုက်ပျိုးမည့် နေရာကို ကျောက်မျက်ရတနာများနှင့် ရွှေငွေများ ထည့်သွင်း၍ မဟာဗောဓိပင်ကို စိုက်ပျိုးပူဇော်ပေးကြပြီး မြေဆီမြေဩဇာနှင့် ရေစင်ရေသန့် ပရိတ်နံ့သာရည် များဖြင့် သွန်းလောင်းပက်ဖျန်းပူဇော်ကြသည်။

ဥပွါတသန္တိစေတီတော်မြတ်ကြီး တည်ထား ကိုးကွယ်ရန် ပန္နက်တော်တင်၊ တွင်းတော်ဝန်းမင်္ဂလာ အခမ်းအနား အောင်မြင်ပြီးနောက် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး သန်းရွှေ၊ ဇနီးဒေါ်ကြိုင်ကြိုင်နှင့် အဖွဲ့ဝင်များသည် မင်္ဂလာမဏ္ဍပ်၌ ဆရာတော်၊ သံဃာတော်များအား နေ့ဆွမ်းဆက်ကပ် လှူဒါန်းကြသည်။

သာသနာထွန်းပြောင် နေပြည်တော် ကျက်သရေဆောင်ဖြစ်သည့် ဥပွါတသန္တိစေတီတော် ကို ဉာဏ်တော် အမြင့်ပေ ၃၂၅ ပေရှိသည့် ရွှေတိဂုံပုံတူ စေတီအဖြစ် တည်ဆောက်နေစဉ် ကာလမှာပင် စေတီတော်နှင့်အတူ အောက်ဖော်ပြပါ သာသနိက အဆောက်အအုံများကိုလည်း တစ်ပြိုင်တည်း တည်ဆောက်ခဲ့သည်။

- ပေ ၄၃၀ x ပေ ၁၇၀ ရှိသာသနာ့မဟာ ဗိမာန်တော်
- ပေ ၄၅၆ x ပေ ၉၀ ရှိ သံဃာရာမ လေးဆောင်
- ပေ ၁၁၇ x ပေ ၅၀ ရှိ စေတီယပါလစ်ကျောင်းတော်
- ပေ ၇၅ ပတ်လည်ရှိ ဝိသုဂါမရွှေသိမ်တော်
- ပေ ၄၀၀ ပတ်လည်ရှိ မာလိနီမင်္ဂလာရေကန်တော်
- ပေ ၁၅၀ ပတ်လည်ရှိ ရှင်ဥပဂုတ္တကန်တော်
- ပေ ၃၀၀ x ပေ ၁၅၀ ရှိ ဗောဓိဥယျာဉ်

သာသနိကအဆောက်အအုံများ- ဥပွါတ သန္တိစေတီတော်ပရိဝုဏ်အတွင်းရှိ ဥပွါတသန္တိ ဝိသုဂါမ ရွှေသိမ်တော်နှင့် သာသနိကအဆောက်အအုံ ခြောက်ခု တို့၏ ရတနာအုတ်မြစ်တော်စီ မဟာမင်္ဂလာ အခမ်း အနားကို ၂၀၀၆ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၄ ရက် နံနက် ၆ နာရီ မိနစ် ၅၀ တွင် ကုန်းတော်ရှိ မင်္ဂလာမဏ္ဍပ်၌ ကျင်းပရာ စေတီတော်တည်ဆောက်ရေး ဦးစီးကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုး ရေးကောင်စီဝင် ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး သီဟသူရတင်အောင်မြင့်ဦး (ယခုအတွင်းရေးမှူး (၁) ဗိုလ်ချုပ်ကြီး) တက်ရောက်

ကြည့်ညိ၍ ရွှေကြုတ်တော်နှင့် ရတနာအုတ်မြစ်တော် တို့ကို ထည့်သွင်းလှူဒါန်းပူဇော်သည်။

မင်္ဂလာအချိန် နံနက် ၇ နာရီ ၄၇ မိနစ်တွင် ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး သီဟသူရတင်အောင်မြင့်ဦး (ယခု အတွင်း ရေးမှူး (၁) ဗိုလ်ချုပ်ကြီး) က ဥပွါတသန္တိဝိသုဂါမ ရွှေသိမ်တော်အတွက် ရတနာကြုတ်တော်ကို ထည့်သွင်း ပူဇော်သည်။ အလှူရှင်များကလည်း သာသနိက အဆောက်အအုံများ၌ ရတနာကြုတ်တော်များကို ထည့်သွင်းပူဇော်ကြသည်။ မော်ကွန်းကမ္ဘည်းကျောက်စာ တော်များကို စီသွင်းလှူဒါန်းကြပြီး အမွှေးနံ့သာရည် များ ပက်ဖျန်းပူဇော်ကြသည်။

ဆက်လက်၍ ဝိသုဂါမရွှေသိမ်တော်အတွက် ရတနာ အုတ်မြစ်တော်များ စီသွင်းလှူဒါန်းကြရာ အရှေ့ အရပ်၌ သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး ဗိုလ်မှူးချုပ် သူရမြင့်မောင်က စိန်ရတနာစီခြယ်ထားသော ရွှေအုတ် မြစ်တော်ကိုလည်းကောင်း၊ တောင်အရပ်၌ တိုင်းမှူး ဗိုလ်ချုပ်ဝေလွင်က ကြောင်မျက်ရွဲရတနာစီခြယ်ထား သော ရွှေအုတ်မြစ်တော်ကိုလည်းကောင်း၊ အနောက် တောင်ထောင့်အရပ်၌ ဒုတိယဝန်ကြီးဦးတင့်ဆွေက ဂေါ်မုတ်ရတနာစီခြယ်ထားသော ရွှေအုတ်မြစ်တော်ကို လည်းကောင်း၊ အနောက်အရပ်၌ ဗိုလ်ချုပ်သန်းဌေးက မြရတနာစီခြယ်ထားသော ရွှေအုတ်မြစ်တော်ကို လည်းကောင်း၊ အနောက်မြောက်ထောင့်အရပ်၌ ဒုတိယ ဝန်ကြီး ဗိုလ်မှူးကြီးတင်ငွေက ဥဿဖရားရတနာ စီခြယ်ထားသော ရွှေအုတ်မြစ်တော်ကိုလည်းကောင်း၊ မြောက်အရပ်၌ ဝန်ကြီးဗိုလ်မှူးကြီး သိန်းညွန့်က နီလာရတနာစီခြယ်ထားသော ရွှေအုတ်မြစ်တော်ကို လည်းကောင်း၊ အရှေ့မြောက်ထောင့်အရပ်၌ ဒုတိယ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသီဟသူရတင်အောင်မြင့်ဦး (ယခု အတွင်းရေးမှူး (၁) ဗိုလ်ချုပ်ကြီး) က သန္တာရတနာ စီခြယ်ထားသော ရွှေအုတ်မြစ်တော်ကိုလည်းကောင်း လက်ယာရစ် အစီအစဉ်တကျ စီသွင်းလှူဒါန်းကြပြီး အင်္ဂတေများလောင်းထည့်၍ အမွှေးနံ့သာရည်များဖြင့် ပက်ဖျန်းပူဇော်ကြသည်။

သာသနိကအဆောက်အအုံများဖြစ်သည့် စေတီ ယပါလစ်ကျောင်းတော်၊ သံဃာရာမ ကျောင်းဆောင် လေးဆောင်နှင့် သာသနာ့မဟာဗိမာန်တော်တို့အတွက်

ဥပွါတသန္တိစေတီတော်မြတ်ကြီး

ရတနာအုတ်မြစ်တော်များကိုလည်း သက်ဆိုင်ရာ အလှူရှင်များက တစ်ပြိုင်တည်း စီသွင်းပူဇော်ကြသည်။

၂၀၀၆ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၇ ရက် နံနက် ၉ နာရီခွဲ တွင် ဥပွါတသန္တိ ဝိသုဂါမရွှေသိမ်တော် သီမာသမူဟနန သိမ်နတ်ကံဆောင်အောင်ပွဲ မင်္ဂလာအခမ်း အနားကို ကုန်းတော်ရှိ မင်္ဂလာမဏ္ဍပ်၌ကျင်းပရာ ဥပွါတသန္တိ စေတီတော်တည်ဆောက်ရေး ဦးစီးကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဝင် ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး သီဟသူရတင်အောင်မြင့်ဦး (ယခုအတွင်းရေးမှူး (၁) ဗိုလ်ချုပ်ကြီး) တက်ရောက် ကြည်ညို၍ လှူဖွယ်ပစ္စည်းများဆက်ကပ်လှူဒါန်းသည်။

၂၀၀၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁ ရက် နံနက် ၇ နာရီတွင် ဥပွါတသန္တိစေတီတော် ရတနာအုတ်မြစ်တော်စီမံမဟာမင်္ဂလာအခမ်းအနားအကြို အသံမစဲမဟာပဋ္ဌာန်း ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ပွဲ ဖွင့်ပွဲမင်္ဂလာအခမ်းအနားကို ကုန်းတော်ရှိမင်္ဂလာမဏ္ဍပ်၌ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဝင် ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး သီဟသူရ တင်အောင်မြင့်ဦး (ယခုအတွင်းရေးမှူး (၁) ဗိုလ်ချုပ်ကြီး)နှင့် နေပြည်တော်တိုင်း စစ်ဌာနချုပ် တိုင်းမှူး ဗိုလ်ချုပ်ဝေလွင်တို့က ပဋ္ဌာန်းကျမ်းစာအုပ်များ နှင့် ပဋ္ဌာန်းအောင်အိုးများကို ဆရာတော်၊ သံဃာတော် တို့ထံ ဆက်ကပ်ကြသည်။ ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားအပြီးတွင် အလှည့်ကျ ပဋ္ဌာနဘာဏက သံဃာတော်က ပဋ္ဌာန်း ဒေသနာတော်ကို စတင်ရွတ်ဖတ်ပူဇော်သည်။

ဝတ်ရွတ်ပူဇော်ပွဲကို ဖေဖော်ဝါရီလ ၁ ရက်မှ ၅ ရက်အထိ စေတီတော်ရင်ပြင်ရှိ ဓမ္မပူဇာမဏ္ဍပ်၌ ဝန်ကြီးဌာနများမှ ဝတ်အသင်းအဖွဲ့များ၊ ပျဉ်းမနား တပ်နယ်အတွင်းရှိ တပ်ရင်းတပ်ဖွဲ့များမှ ဝတ်အသင်း အဖွဲ့များ၊ ပျဉ်းမနားမြို့ပေါ်ရှိ ဝတ်အသင်းအဖွဲ့များက ဝတ်ရွတ်စဉ်များဖြင့် ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ခဲ့ကြသည်။

ဥပွါတသန္တိစေတီတော် ရတနာအုတ်မြစ်တော်စီမံမဟာမင်္ဂလာအခမ်းအနားကို ၂၀၀၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၈ ရက် နံနက် ၈ နာရီတွင် ဥပွါတသန္တိကုန်းတော်ရှိ မင်္ဂလာမဏ္ဍပ်၌ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေနှင့် ဇနီး ဒေါ်ကြိုင်ကြိုင်တို့ တက်ရောက်ကြည်ညိုကြသည်။

အခမ်းအနားသို့ နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယက အဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ မကွေးဆရာတော်ဘုရားကြီး အဘိဓဇ မဟာရဋ္ဌဂုရု၊ အဘိဓဇအဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိက ဘဒ္ဒန္တ ကုမာရ အမှူးပြုသော သံဃာတော်မထေရ်မြတ်များ ကြွရောက်ချီးမြှင့်တော်မူကြသည်။

အခမ်းအနားအစီအစဉ်အရ မင်္ဂလာအချိန်ကျ ရောက်သည်နှင့် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေက သန္တာရတနာစီခြယ်ထားသော ရတနာကျောက်စိမ်းအုတ်မြစ်တော်ကိုလည်းကောင်း၊ ဓာတ်သတ္တုတော်များကိုလည်းကောင်း၊ မူလအုတ်မြစ်တော်ဌာန၌ စီသွင်းလှူဒါန်းပေးပြီး ပရိတ်နံ့သာရည်များ ပက်ဖျန်းပူဇော်သည်။

ထို့နောက် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေသည် ဥပွါတသန္တိစေတီတော် ဗဟိုအုတ်မြစ်တော်ဌာန၌ ရတနာငွေကြုတ်တော်၊ မော်ကွန်းကမ္ပည်းကြေးပြားတော်၊ မော်ကွန်းကျောက်စာတော်နှင့် ပတ္တမြားရတနာစီခြယ်ထားသော ရတနာကျောက်စိမ်းအုတ်မြစ်တော်တို့ကို စီသွင်းလှူဒါန်းပြီး ပရိတ်နံ့သာရည်များ ပက်ဖျန်းပူဇော်သည်။

ယင်းနောက် ကျမ်းဂန်တော်လာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ ရတနာအုတ်မြစ်တော်များကို စီသွင်းလှူဒါန်းကြရာ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဝင် ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးကျော်ဝင်းက အရှေ့အရပ်၌ စိန်ရတနာစီခြယ်ထားသော ရတနာကျောက်စိမ်းအုတ်မြစ်တော်ကိုလည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးစိုးဝင်းက အရှေ့တောင်ထောင့်အရပ်၌ ပုလဲရတနာစီခြယ်ထားသော ရတနာကျောက်စိမ်း အုတ်မြစ်တော်ကိုလည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဝင် ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးရဲမြင့်က တောင်အရပ်၌ ကြောင်မျက်ရွဲ ရတနာစီခြယ်ထားသော ရတနာကျောက်စိမ်း အုတ်မြစ်တော်ကိုလည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဝင် ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးတင်အေးက အနောက်တောင်ထောင့်အရပ်၌ ဂေါ်မုတ်ရတနာစီခြယ်ထားသော ရတနာကျောက်စိမ်း အုတ်မြစ်တော်ကိုလည်းကောင်း

ဥပွါတသန္တိစေတီတော်မြတ်ကြီး

နိုင်ငံတော် အေးချမ်းသာယာ ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယတပ်မတော် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်(ကြည်း) ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမောင်အေးက အနောက်အရပ်၌ မြေရတနာစီခြယ်ထားသော ရတနာကျောက်စိမ်းအုတ်မြစ်တော်ကိုလည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဝင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသူရရွှေမန်းက အနောက်မြောက်ထောင့်အရပ်၌ ဥဿဖရားရတနာစီခြယ်ထားသော ရတနာကျောက်စိမ်း အုတ်မြစ်တော်ကိုလည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ အတွင်းရေးမှူး(၁) ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး သိန်းစိန် (ယခုနိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး) က မြောက်အရပ်၌ နီလာရတနာစီခြယ်ထားသော ရတနာကျောက်စိမ်း အုတ်မြစ်တော်ကိုလည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ ဝင် ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး သီဟသူရတင်အောင်မြင့်ဦး (ယခုအတွင်းရေးမှူး(၁) ဗိုလ်ချုပ်ကြီး)က အရှေ့မြောက်ထောင့်အရပ်၌ သန္တာရတနာစီခြယ်ထားသော ရတနာကျောက်စိမ်း အုတ်မြစ်တော်ကိုလည်းကောင်း အစဉ်အတိုင်း စီသွင်းလှူဒါန်းကြသည်။

ထို့နောက် ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမောင်အေးနှင့် အဖွဲ့ဝင်များသည် ရတနာကျောက်စိမ်း အုတ်မြစ်တော်များကို ပရိတ်နံ့သာရည်များ ပက်ဖျန်းပူဇော်ကြသည်။

နေပြည်တော်၌ တည်ထားကိုးကွယ်သည့် ဥပွါတသန္တိစေတီတော် သတ္တဌာန မူလဌာပနာတော် သွင်းခြင်း၊ အလယ်ဌာပနာတော်သွင်းခြင်းနှင့် ပန်းလည်တိုင်စိုက်ထူခြင်း မဟာမင်္ဂလာအခမ်းအနားကို ၁၃၇၀ ပြည့်နှစ်၊ တပို့တွဲလပြည့်၊ ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၉ ရက် (တနင်္လာနေ့) နံနက်ပိုင်းတွင် ဥပွါတသန္တိ ကုန်းတော်ပြင်ရှိ ဥပွါတသန္တိစေတီတော်၌ ကျင်းပရာ ဥပွါတသန္တိစေတီတော် တည်ဆောက်ရေး ဦးစီးကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ၊ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ အတွင်းရေးမှူး(၁) ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သီဟသူရတင်အောင်မြင့်ဦး တက်ရောက်၍ ငွေဗောဓိပင်တော်နှင့် လှူဖွယ်ပစ္စည်းများကို ဆရာတော် သံဃာတော်များထံ ဆက်ကပ်လှူဒါန်းပြီး ဌာပနာတော်များ သွင်းလှူ

ပူဇော်ကာ စေတီတော်၌ ပန်းလည်တိုင်ကို စိုက်ထူပူဇော်သည်။

အခမ်းအနားအစီအစဉ်အရ သတ္တဌာန မူလဌာပနာတော်သွင်းခြင်း အခမ်းအနားကို စေတီတော် မူလ ဌာပနာတော်တိုက်ရှေ့၌ ကျင်းပရာ မင်္ဂလာအခါ ဖြစ်သော နံနက် ၈ နာရီ ၃၆ မိနစ် ၁၀ စက္ကန့်တွင် အတွင်းရေးမှူး(၁) ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သီဟသူရတင်အောင်မြင့်ဦးက မဏိကျောက်မျက်ရတနာ ကျောက်စိမ်း မြတ်ပလ္လင်တော်ဌာန၌ ဖွားတော်မူဟန် ရုပ်ပွားတော်ကို သွင်းလှူပူဇော်သည်။

ဆက်လက်၍ အတွင်းရေးမှူး(၁)သည် ခုနစ်ဖဝါးကြွတော်မူဟန်၊ ဥယျာဉ်တော်ထွက်ဟန်၊ နိမိတ်ကြီးလေးပါးပြဟန်၊ တောထွက်စဉ် မာရ်နတ်တားဟန်၊ ဆံတော်ပယ်ဟန်နှင့် ကြာသင်္ကန်းကပ်ဟန်၊ ဃနာနို့ဆွမ်း အလှူခံတော်မူဟန်၊ သုဇာတာက ဃနာနို့ဆွမ်းကပ်လှူဟန်၊ ဃနာနို့ဆွမ်း ဘုဉ်းပေးတော်မူဟန်၊ မြက်ရှစ်ဆုပ် အလှူခံတော်မူဟန်၊ ငစင်မြက်ရှစ်ဆုပ်ကပ်လှူဟန်၊ အပရာဇိတ ပလ္လင်၌ မာရ်နတ်ကို အောင်တော်မူဟန်နှင့် မာရ်နတ်ပလ္လင် လှဟန်၊ ပဋိမာရုပ်ပွားတော်များကို မူလဌာပနာတိုက် သတ်မှတ်နေရာများ၌ သွင်းလှူပူဇော်သည်။

ထို့နောက် နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ မိသားစုက အနိမိသ၊ စင်္ကမ၊ ရတနာဃရ၊ အဇပါလနှင့် မုစလိန္ဒ သတ္တာဟ ရုပ်ပွားတော်များကို မူလဌာပနာတိုက်တော်၌ သွင်းလှူပူဇော်သည်။

ဆက်လက်၍ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များက ရာဇာယတန လင်းလွန်းပင်ရင်း၌ စံနေတော်မူဟန်၊ ဘလ္လိက မုန့်ဆွမ်းကပ်ဟန်၊ သဟမ္ပတိဗြဟ္မာတရား တောင်းဟန်၊ ဓမ္မစကြာတရားဟောတော်မူဟန်၊ အရှင် ကောဏ္ဍည၊ အရှင်ဝပ္ပ၊ အရှင်ဘဒ္ဒိယ၊ အရှင်မဟာနာမ်နှင့် အရှင်အဿဇိတို့ တရားနာယူဟန် ရုပ်ပွားတော်များ၊ တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ သီတင်းသုံးဟန်၊ အဘိဓမ္မာတရားဟောဟန်၊ အဘိဓမ္မာတရားနာယူဟန်၊ အောင်ခြင်းရှစ်ပါး အောင်တော်မူဟန် ရုပ်ပွားတော်များ၊ တေဇောဓာတ် လောင်ဟန်၊ ဓာတ်တော်ဝေဟန် ရုပ်ပွားတော်များနှင့် ရွှေတိဂုံပုံတူငွေစေတီတော်ရှစ်ဆူ၊ ပရိက္ခရာရှစ်ပါး၊ ငွေပဒေသာပင်၊ မဟာဇေယျမင်္ဂလာ

ဥပုတသန္တိစေတီတော်မြတ်ကြီး

ဂါထာ၊ မော်ကွန်း ကမ္ပည်းရွှေပြားတော်၊ သတ္တဌာန မူလဌာပနာကမ္ပည်း ရွှေပြားတော်နှင့် ဗုဒ္ဓဇာတ်တော် တို့ကို သွင်းလှူပူဇော်ကြသည်။ ထို့နောက် အတွင်း ရေးမှူး(၁) က မူလဌာပနာတော်တိုက်၌ ကျောက်မျက် ရတနာမျိုးစုံကို ကြံဖြန့်ပူဇော်သည်။

ထို့နောက် အလယ်ဌာပနာတိုက်တော်ကို ဖွင့်လှစ်ပြီး အတွင်းရေးမှူး(၁) ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသီဟ သူရတင်အောင်မြင့်ဦးက ခက်မငါးဖြာဖြင့် ပြည့်စုံသော ငွေဗောဓိပင်တော်ကို မဏိကျောက်မျက်ရတနာကျောက် စိမ်းမြတ် ပလ္လင်တော်ဌာန၌ သွင်းလှူပူဇော်ပြီး ဒက္ခိဏဒိသာ တောင်အရပ်၌ ကကုသန္ဓ ဗုဒ္ဓပဋိမာ ရုပ်ပွားတော်ကို သွင်းလှူပူဇော်သည်။

ဆက်လက်၍ နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ မိသားစု က ပစ္စိမဒိသာ အနောက်အရပ်၌ ကောဏာဂမန ဗုဒ္ဓပဋိမာရုပ်ပွားတော်ကိုလည်းကောင်း၊ စစ်ရေးချုပ် ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးသူရမြင့်အောင်က ဥတ္တရဒိသာ မြောက်အရပ်၌ ကဿပဗုဒ္ဓပဋိမာ ရုပ်ပွားတော်ကို လည်းကောင်း သွင်းလှူပူဇော်ကြသည်။

ထို့နောက် တိုင်းမှူးဗိုလ်ချုပ်ဝေလွင်က ပုရတ္ထိ မဒိသာ အရှေ့အရပ်၌ ဂေါတမဗုဒ္ဓပဋိမာ ရုပ်ပွားတော်၊ ဓာတုစေတီနှင့် ဓမ္မစေတီ၊ ရတနာ ငွေကြုတ်ပော်များ၊ ပရိက္ခရာရှစ်ပါး၊ ငွေပဒေသာပင်နှင့် ရတနာတံသင်းများ၊ ရွှေတိဂုံပုံတူစေတီတော်များကို လည်းကောင်း၊ ဝန်ကြီး ဗိုလ်မှူးကြီး သိန်းညွန့်က ရွှေတိဂုံပုံတူစေတီတော်များ၊ မဏိကျောက်မျက်ရတနာ၊ ကျောက်စိမ်းမြတ်ဗုဒ္ဓ ရုပ်ပွား တော်နှင့် အလယ်ဌာပနာ မော်ကွန်းကမ္ပည်းရွှေပြား တော်တို့ကိုလည်းကောင်း သွင်းလှူပူဇော်ကြသည်။ ထို့နောက် အတွင်းရေးမှူး (၁) က အလယ်ဌာပနာတော် တိုက်၌ ကျောက်မျက်ရတနာ မျိုးစုံကိုကြံဖြန့် ပူဇော်သည်။

ဆက်လက်၍ ပန်းလည်တိုင်စိုက်ထူခြင်း မင်္ဂလာအခမ်းအနားကို စေတီတော်ငြိမ်းအထက်၌ ကျင်းပရာ မင်္ဂလာအချိန်တွင် အတွင်းရေးမှူး(၁) ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသီဟသူရတင်အောင်မြင့်ဦးသည် အရှေ့ အရပ်မှ လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ မိသားစု သည် တောင်အရပ်မှလည်းကောင်း၊ စစ်ရေးချုပ် ဒုတိယ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သူရမြင့်အောင်သည် အနောက်အရပ်မှ လည်းကောင်း၊ တိုင်းမှူး ဗိုလ်ချုပ်ဝေလွင်သည် မြောက်

အရပ်မှလည်းကောင်း နေရာယူပြီး ရတနာပန်းလည်တိုင် ကို စေတီတော်၌ တည့်မတ်စွာစိုက်ထူကြသည်။

နေပြည်တော်၌ တည်ထားကိုးကွယ်သည့် ဥပုတသန္တိစေတီတော် အထက်ဌာပနာတော်သွင်း၊ ရွှေထီးတော်တင် မဟာမင်္ဂလာအခမ်းအနားကို ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၇ ရက် စနေနေ့နံနက်ပိုင်းတွင် စေတီတော် လိုဏ်တော်အတွင်း၌ သာသနာတော်ဆိုင်ရာ ထုံးတမ်း စဉ်လာများနှင့်အညီ စည်ကားသိုက်မြိုက်စွာ ကျင်းပခဲ့ရာ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူး ကြီး သန်းရွှေနှင့်ဇနီးဒေါ်ကြိုင်ကြိုင်မိသားစုတို့ တက်ရောက်ကြည်ညိုကြပြီး ရွှေထီးတော်အား စေတီတော်အထွတ်သို့ တင်လှူပူဇော်သည်။

မဟာမင်္ဂလာအခမ်းအနားသို့ နိုင်ငံတော် သြဝါဒါစရိယဆရာတော်ကြီးများ၊ နိုင်ငံတော်သံဃ မဟာနာယကအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ မကွေးဆရာတော် အဘိဓဇ မဟာရဋ္ဌဂုရု အဘိဓဇအဂ္ဂ မဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိက ဘဒ္ဒန္တ ကုမာရ အမှူးပြုသော ဆရာတော်သံဃာတော်များ စုစုပေါင်း ၅၈၃ ပါး ကြွရောက်တော်မူကြသည်။

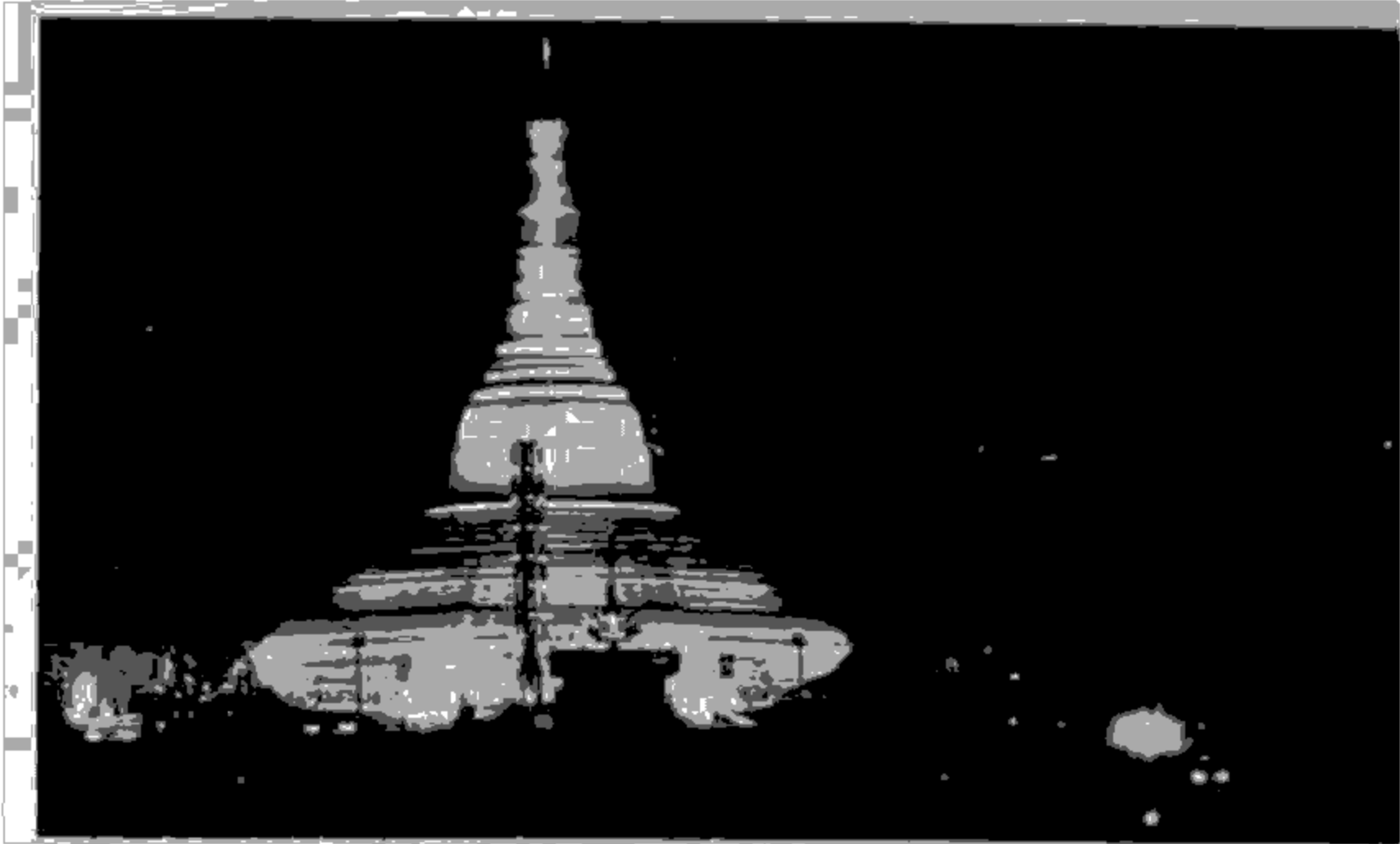
အခမ်းအနား ဒုတိယပိုင်းဖြစ်သည့် အထက် ဌာပနာတော်သွင်း အစီအစဉ်ကိုကျင်းပရာ မင်္ဂလာအခါ တော်အချိန် ဖြစ်သည့် နံနက် ၈ နာရီ ၂၇ မိနစ် ၁၀ စက္ကန့် အချိန်တွင် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဝင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသူရရွှေမန်းက ဥပုတသန္တိစေတီတော် အထက်ဌာပနာတိုက်၏ ဒက္ခိဏဒိသာ တောင်ဘက်အရပ် ရှိ ဌာပနာတိုက်တော်၌ ငွေဗောဓိပင်တော်နှင့် ကကုသန္ဓဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော် ရွှေစေတီတော်နှစ်ဆူ၊ ငွေစေတီတော်တစ်ဆူ၊ မြတ်စွာ ဘုရားဓာတ်တော်နှင့် ရဟန္တာဓာတ်တော်များ၊ ဝိနယပိဋက ငွေပေလွှာကြုတ်တော်၊ ပရိက္ခရာရှစ်ပါး ငွေပဒေသာပင်နှင့် အောင်မြေငွေကြုတ်တော်တို့ကို သွင်းလှူပူဇော်သည်။

တစ်ချိန်တည်းတွင် နိုင်ငံတော်အေးချမ်း သာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဝင် ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာနမှ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးတင်အေးက ပစ္စိမဒိသာ အနောက်အရပ်ရှိ ဌာပနာတော်တိုက်၌ ငွေဗောဓိပင်တော်နှင့် ကောဏာဂမန ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်၊

ဥပ္ပါတသန္တိစေတီတော်မြတ်ကြီး

ကျောက်စိမ်းဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်ငါးဆူ၊ ရွှေစေတီတော် ရှစ်ဆူ၊ ငွေစေတီတော်တစ်ဆူ၊ ရွှေဗောဓိပင်၊ မြတ်စွာ ဘုရားဓာတ်တော်နှင့် ရဟန္တာဓာတ်တော်များ၊ သုတ္တန္တ ပိဋကဋေပေလွှာကြိုတ်တော်၊ အရှင်မေဓရ ရဟန္တာ ရုပ်ပွားတော်၊ ဓာတ်တော်၊ ငွေကြိုတ်တော် ပရိက္ခရာ ရှစ်ပါး၊ ငွေပဒေသာပင်နှင့် အောင်မြေငွေကြိုတ်တော် တို့ကို လည်းကောင်း၊ ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် (ရေ) ဗိုလ်ချုပ်ဉာဏ်ထွန်းက (ယခု ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး) ဥတ္တရ ဒိသာ မြောက်အရပ်ရှိ ဌာပနာတော်တိုက်၌ ငွေဗောဓိပင် တော်နှင့် ကဿပဗုဒ္ဓ ရုပ်ပွားတော်၊ ရွှေစေတီတော်နှစ်ဆူ၊ ငွေစေတီတော်တစ်ဆူ၊ မြတ်စွာဘုရားဓာတ်တော်နှင့် ရဟန္တာဓာတ်တော်များ၊ အဘိဓမ္မပိဋက၊ ငွေပေလွှာကြိုတ် တော်၊ သာရဒတ္တရဟန္တာရုပ်ပွားတော်၊ ဓာတ်တော်ငွေ ကြိုတ်တော်၊ ပရိက္ခရာရှစ်ပါး၊ ငွေပဒေသာပင်နှင့် အောင် မြေ ငွေကြိုတ်တော်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော် အေးချမ်း သာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ အတွင်း ရေးမှူး (၁) ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သီဟသူရတင်အောင်မြင့်ဦးက ပုရတ္တိမဒိသာ အရှေ့အရပ်ရှိ ဌာပနာတော်တိုက်၌ ငွေ ဗောဓိပင်တော်နှင့် ဂေါတမဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်၊ ရွှေစေတီ တော်နှစ်ဆူ၊ ငွေစေတီတော်တစ်ဆူ၊ မြတ်စွာဘုရား ဓာတ်တော်နှင့် ရဟန္တာဓာတ်တော်များ၊ သက္ကောသာရ ရဟန္တာရုပ်ပွားတော်၊ ဓာတ်တော်၊ ငွေကြိုတ်တော်၊ ပရိက္ခရာရှစ်ပါး၊ ငွေပဒေသာပင်နှင့် အောင်မြေငွေကြိုတ် တော်တို့ကိုလည်းကောင်း သွင်းလှူပူဇော်ကြသည်။

မဟာမင်္ဂလာအခမ်းအနား တတိယပိုင်းဖြစ် သည့် ရွှေထီးတော်တင်လှူပူဇော်ခြင်း အစီအစဉ်ကို ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး သန်းရွှေနှင့်ဇနီး ဒေါ်ကြိုင်ကြိုင် မိသားစုတို့သည် မင်္ဂလာအခါတော်အချိန် နံနက် ၉ နာရီမှစတင်၍ ရွှေထီးတော်ပထမဘုံဆင့်မှစတင်ကာ ရွှေထီးတော် ဒုတိယ၊ တတိယ၊ စတုတ္ထ၊ ပဉ္စမ၊ ဆဋ္ဌမနှင့် သတ္တမ ဘုံဆင့်များ၊ ဆပ်သွားဖူးတော်နှင့် ဇွန်းဘုံများကို ရတနာ ရွှေကြိုး၊ ငွေကြိုးများဆွဲ၍လည်းကောင်း၊ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သူရရွှေမန်းနှင့် အကြီးအကဲ (၆) ဦးတို့က ရွှေထီးတော် ၏ ဘုံဆင့်များ၊ ဆပ်သွားဖူးတော်နှင့် ဇွန်း ဘုံများကို စေတီတော်အထွတ်၌ ဘုရားဒါယကာ၊ ဒါယိကာမများ

ဥပ္ပါတသန္တိစေတီတော်မြတ်ကြီး

ကိုယ်စား တပ်ဆင်ပေး၍လည်းကောင်း တင်လှူပူဇော် ကြသည်။

ဥပ္ပါတသန္တိစေတီတော် ရတနာစိန်ဖူးတော်နှင့် ရတနာငှက်မြတ်နားတော် တင်လှူပူဇော်ခြင်း မဟာ မင်္ဂလာအခမ်းအနားကို ၁၃၇၀ ပြည့်နှစ်၊ တပေါင်းလဆန်း ၁၃ ရက်၊ ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ မတ် ၈ ရက် (တနင်္ဂနွေနေ့) နံနက်ပိုင်းတွင် ဥပ္ပါတသန္တိစေတီတော်၌ သာသနာတော် ဆိုင်ရာ ထုံးတမ်းစဉ်လာများနှင့်အညီ ဆက်လက် ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေး ကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေ၊ ဇနီး ဒေါ်ကြိုင်ကြိုင်နှင့် မိသားစုတို့ တက်ရောက်ကြည်ညိုကြပြီး ရတနာ စိန်ဖူးတော်နှင့် ရတနာငှက်မြတ်နားတော်ကို စေတီတော် အထွတ်သို့ တင်လှူပူဇော်ကြသည်။

မဟာမင်္ဂလာအခမ်းအနားသို့ နိုင်ငံတော် သြဝါဒါစရိယ ဆရာတော်ကြီးများ၊ နိုင်ငံတော်သံဃာ မဟာနာယကအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ မကွေးဆရာတော် အဘိဓဇ မဟာရဋ္ဌဂုရု အဘိဓဇအဂ္ဂ မဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိက ဘဒ္ဒန္တ ကုမာရ အမှူးပြုသော ဆရာတော်၊ သံဃာတော် စုစုပေါင်း (၅၈၃) ပါး ကြွရောက်တော်မူကြသည်။

မဟာမင်္ဂလာအခမ်းအနား ဒုတိယပိုင်းတွင် နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေ၊ ဇနီး ဒေါ်ကြိုင်ကြိုင်နှင့် မိသားစုဝင်များက ရတနာရွှေကြိုး၊ ငွေကြိုးများဆွဲ၍ ရတနာငှက်မြတ်နားတော်အား ရွှေကရိန်း မည်သာ မင်္ဂလာစက်ယန္တရားဖြင့် စေတီတော်အထွတ် သို့ တင်လှူပူဇော်ကြသည်။ မင်္ဂလာအခါတော်အချိန် ဖြစ်သည့် နံနက် ၈ နာရီမိနစ် ၄၀ ၃၃ စက္ကန့်တွင်

ဥပ္ပါတသန္တိစေတီတော်မြတ်ကြီး

ဘုရားဒါယကာ၊ ဒါယိကာမများကိုယ်စား ဒုတိယ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမောင်အေး အမှူးပြုသော အကြီးအကဲ (၈)ဦး တို့က ရတနာငှက်မြတ်နားတော်အား စေတီတော် အထွတ်၌ တပ်ဆင်ပူဇော်သည်။

ထို့နောက် နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ ဗိုလ်ချုပ်မှူး ကြီးသန်းရွှေ၊ ဇနီး ဒေါ်ကြိုင်ကြိုင်နှင့်မိသားစုဝင်များက ရတနာရွှေကြိုး၊ ငွေကြိုးများဆွဲ၍ ရတနာစိန်ဖူးတော်အား ရွှေကရိန်းမည်သာ မင်္ဂလာစက်ယန္တရားဖြင့် စေတီ တော်အထွတ်သို့ တင်လှူပူဇော်ကြသည်။ မင်္ဂလာအချိန် ဖြစ်သည့် နံနက် ၉ နာရီတွင် ဘုရားဒါယကာ၊ ဒါယိကာမများကိုယ်စား ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မောင်အေး အမှူးပြုသော အကြီးအကဲ(၈)ဦးတို့က ရတနာစိန်ဖူးတော်အား စေတီတော်အထွတ်၌ တပ်ဆင် ပူဇော်ကြပြီး သာသနာ့အောင်လံတော်ကို တပ်ဆင်ပူဇော် ကာ ရေစင်ရေသန့်များ၊ တရော်ကင်ပွန်းရည်များ၊ ပရိတ် နံ့သာရည်များဖြင့် ပက်ဖျန်းသန့်စင်ပူဇော်ကြသည်။

နေပြည်တော်ရှိ ဥပ္ပါတသန္တိကုန်းတော်ပြင်၌ တည်ဆောက်ပြီးစီးအောင်မြင်ခဲ့သည့် ဥပ္ပါတသန္တိစေတီ တော်မြတ်ကြီး မြသပိတ်၊ ရွှေကြာသင်္ကန်းတော်ကပ်နှင့် ဗုဒ္ဓါဘိသေကအနေကဇာတင် မဟာမင်္ဂလာအခမ်း အနားကို ၁၃၇၀ ပြည့်နှစ်၊ တပေါင်းလဆန်း ၁၄ ရက်၊ ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၉ ရက် (တနင်္လာနေ့) နံနက်ပိုင်း တွင် ဥပ္ပါတသန္တိစေတီတော်မြတ်ကြီး၏ လိုဏ်တော် အတွင်း၌ သာသနာတော်ဆိုင်ရာ ထုံးတမ်းစဉ်လာများ နှင့်အညီ ကျင်းပခဲ့ရာ နိုင်ငံတော်သြဝါဒါစရိယဆရာ တော်ကြီးများ၊ နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ မကွေးဆရာတော် အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု အဘိဓဇ အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိက ဘဒ္ဒန္တကုမာရ အမှူးပြုသော ဆရာတော်၊ သံဃာတော်များ စုစုပေါင်း အပါး ၁,၀၈၀ တို့ ကြွရောက်တော်မူကြသည်။

အခမ်းအနားတွင် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာ ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ တပ်မတော်ကာကွယ် ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေ၊ ဇနီး ဒေါ်ကြိုင်ကြိုင်နှင့် မိသားစုက စေတီတော်လိုဏ်တော် အတွင်းဥတ္တရဒိသာ မြောက်ဘက်အရပ်မျက်နှာရှိ မဟာမဏိမယကဿပဗုဒ္ဓပဋိမာ ရတနာကျောက်စိမ်း

ရုပ်ပွားတော်အား မြသပိတ်ဖြင့် ဆွမ်းတော်၊ သစ်သီး ဆွမ်း၊ ပန်းမန်၊ ရေချမ်းနှင့် ရွှေကြာသင်္ကန်းတော်တို့ကို ဆက်ကပ်လှူဒါန်းသည်။

စေတီတော်လိုဏ်တော်အတွင်း ပစ္စိမဒိသာ အနောက်ဘက် အရပ်မျက်နှာရှိ မဟာမဏိမယ ကောဏာဂမနဗုဒ္ဓပဋိမာ ရတနာကျောက်စိမ်းရုပ်ပွား တော်၊ ဒက္ခိဏဒိသာ တောင်ဘက်အရပ်မျက်နှာရှိ မဟာ မဏိမယကကုသန္ဓဗုဒ္ဓပဋိမာ ရတနာကျောက်စိမ်း ရုပ်ပွားတော်၊ ပုရတ္ထိမဒိသာအရှေ့ဘက်အရပ်မျက်နှာရှိ မဟာမဏိမယဂေါတမဗုဒ္ဓပဋိမာ ရတနာကျောက်စိမ်း ရုပ်ပွားတော်များနှင့် စေတီတော်ရင်ပြင် အရှေ့မြောက် ထောင့် ဂန္ဓကုဋိ ကျောင်းဆောင်တော်အတွင်းရှိ မဟာ ဆုတောင်းပြည့်ဘုရားကြီးအား အကြီးအကဲများက မြသပိတ်ဖြင့် ဆွမ်းတော်၊ သစ်သီးဆွမ်း၊ ပန်းမန်၊ ရေချမ်းနှင့် ရွှေကြာသင်္ကန်းတော်တို့ကို ဆက်ကပ် လှူဒါန်းကြသည်။ ထို့နောက်မဟာမင်္ဂလာအခမ်းအနား ပထမပိုင်း ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ ကုသိုလ်မှု ဆည်းပူး ခြင်း၊ အစီအစဉ်အတိုင်း လိုဏ်တော်အတွင်း၌ကျင်းပသည်။

ထို့နောက် နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်အမှူးရှိသော ဆရာတော်သံဃာတော် အပါး ၁,၀၈၀ တို့သည် ဥပ္ပါတသန္တိစေတီတော်မြတ် ကြီး၏ လိုဏ်တော်အတွင်းရှိ မဟာမဏိမယ ရတနာ ကျောက်စိမ်း ဗုဒ္ဓပဋိမာ ရုပ်ပွားတော်လေးဆူနှင့် စေတီ တော်ရင်ပြင် အရှေ့မြောက်အရပ်ရှိ မဟာဆုတောင်းပြည့် ဘုရားကြီးတို့အား အောင်ဂါထာတော်များကို ရွတ်ဆိုပူ ဇော်ကာ ဗုဒ္ဓါဘိသေက အနေကဇာတင်လျက် ဗုဒ္ဓါ ဘိသိက်သွန်းလောင်းတော်မူကြသည်။

ယင်းနောက် ဥပ္ပါတသန္တိစေတီတော်မြတ်ကြီး ၏ မဟာမင်္ဂလာအခမ်းအနားများ ဆောင်ရွက်ကျင်းပ အောင်မြင်ခြင်း အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် အဘယဒါန၊ ဇီဝိတဒါန၊ အာယုဒါနမင်္ဂလာနှင့် မာလိနီမင်္ဂလာရေ ကန်တော်ဖွင့်လှစ်ခြင်း မင်္ဂလာအခမ်းအနားကို နံနက် ၉နာရီခွဲတွင် စေတီတော်မြတ်ကြီး၏ ပရိဝုဏ်တောင် ဘက်အရပ်မျက်နှာရှိ မင်္ဂလာရေကန်တော်၌ ကျင်းပ သည်။ ရေသတ္တဝါ ငါး၊ လိပ်များအား ဘေးမဲ့လွှတ်၍ အစာအာဟာရများ ကျွေးမွေးလှူဒါန်းကြသည်။

ဥပွါတသန္တိစေတီတော်မြတ်ကြီး

ရာဇဓာနီ မင်းနေပြည်တော်ရှိ ဝေးနီးပေါ်ထင် ကုန်းတော်ပြင်၌ ပေါ်ထွန်းနံ့သိ ဥပွါတသန္တိစေတီ တော်မြတ်ကြီးကို ကိုးကွယ်မှုအစဉ်အလာ ထုံးနည်းပဒေသာ စေတီတည်ဆောက်မှုအဖြစ်တို့နှင့်အညီ မဟာ မင်္ဂလာ အခမ်းအနားတို့ဖြင့် ထူးထွေအံ့ချီး တည်ထားပြီး ခဲ့သည်။

စေတီတော်မြတ်ကြီးသည် ဗုဒ္ဓဒေသနာတော်လာ မြန်မာ့နည်းပညာ စေတီတည်ဆောက်ပုံနည်းတို့ဖြင့် စနစ်တကျ သေသပ်တင့်တယ်ခုံထည်စွာ တည်ဆောက်ထားသည်ဖြစ်ရာ အဝေးအနီးမှ ကြည်ညို သပ္ပာယ် သဒ္ဓါထူးကြွဖွယ် ဖူးမြော်နိုင်သည်။ ဉာဏ်တော်အမြင့် ထူးတင့်မှတ်သားအချိုးအစားတို့မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

ရင်ပြင်တော်မှ ပန်းတည်ခုံအထိ	၂၀ ပေ
ပန်းတည်ခုံမှ ငှက်ပျောဖူးအထိ	၂၆၂ ပေ
ထီးတော်အမြင့်	၄၃ ပေ
ရင်ပြင်တော်မှ ထီးတော်အထိ	၃၂၅ ပေ
အတွင်းလိုဏ်တော်အမြင့်	၇၃ပေ ၈လက်မ
ပန်းတည်ခုံ ထိပ်အကျယ်	၃၂၅ ပေ
ပန်းတည်ခုံအောက်ခြေအကျယ်	၃၄၂ ပေ
ပန်းတည်ခုံအောက်ခြေမှ	၁၈၀ ပေ
မဟာရံတံတိုင်းအထိအကျယ်	
အောက်ပစ္စယာအကျယ်	၁၀၀၈ ပေ
အလယ်ပစ္စယာအကျယ်	၈၅၅ ပေ
ရင်ပြင်တော်အကျယ်	၇၀၂ ပေ

ဥပွါတသန္တိစေတီတော်မြတ်ကြီးကို ရွှေတိဂုံ စေတီတော်ပုံတူအဖြစ် ကြည်ညိုဖွယ်ရာ ဖူးမြော်ရာတွင် ထူးခြားချက်မှာ အတွင်းလိုဏ်တော်ပါရှိခြင်းဖြစ်သည်။ လိုဏ်တော်မှာ အမြင့် ၇၃ ပေ၊ ၈ လက်မရှိ၍ ဖူးမြော်ကြည်ညိုသူပရိသတ်(၁၀,၀၀၀)ဆံ့သည်ဟုဆိုသည်။ လိုဏ်တော်ကြီးအတွင်းတွင် ဉာဏ်တော်၃ ပေ၊ ၂ လက်မရှိ ကျောက်စိမ်းဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော် လေးဆူကို အရှေ့၊ အနောက်၊ တောင်၊ မြောက် ပူဇော်ထားရှိသည်။ လိုဏ်တော်၏ မျက်နှာကြက်တွင် သစ္စာလေးပါး၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးနှင့် ပဋ္ဌာန်း ၂၄ ပစ္စည်းတို့ကို မြန်မာ၊ ပါဠိ၊ အင်္ဂလိပ်ဘာသာတို့ဖြင့် ကြေးပန်းတည်းလုပ်ငန်း၊ ရွှေဝေါယွန်းလုပ်ငန်းအရ မှတ်သားလိုက်နာဖွယ်ရာ ဖော်ပြထား

သည်။ မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ ဖွားမြင်တော်မူခြင်း၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ရရှိ၍ ဘုရားအဖြစ် ပွင့်ထွန်းတော်မူခြင်း၊ တရားဦးဓမ္မစကြာဟောတော်မူခြင်း၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံယူတော်မူခြင်း စသည့် ဗုဒ္ဓပန်းချီကားများကို တစ်ခြမ်းဖောင်းကြွလက်ရာဖြင့် ပုံဖော်ကာ အသိအမြင်ပေးထားမည်ဟုလည်းသိရှိရသည်။ လိုဏ်တော်ကြမ်းခင်းမှာ မာဘယ်ကျောက်ပြားကြမ်းခင်း ဖြစ်သည်။

ဥပွါတသန္တိစေတီတော်ကြီး၏ ပရိဝုဏ်အရှေ့မြောက်ထောင့်၌ ဘုံ ၇ ဆင့်ပါရှိသော ဂန္ဓကုဋိကျောင်းဆောင်တော်အတွင်း မဟာဆုတောင်းပြည့်ဘုရားကြီးကို ပူဇော်ထားရှိသည်။ စေတီတော်နှင့်အတူ ခြင်္သေ့ရုပ်များ၊ ဘီလူးရုပ်များ မပါရှိခြင်းမှာ ထူးခြားချက်တစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ စေတီတော်ကုန်းတော်၌ အရံစေတီ၊ အာရုံခံတန်ဆောင်းများ၊ ဓမ္မာရုံများလည်း တည်ဆောက်ထားခြင်းမရှိပါ။ စေတီတော်အုတ်မြစ်ကို ဘိုးပိုင်လုံး ၄၄၀ ဖြင့် တည်ဆောက်ထားသည်။ စေတီတော်ကြီး၏ ရင်ပြင်တော်ဧရိယာမှာ ၈၃၁မ ၃၄၈က ဖြစ်သည်။ စေတီတော်၏ အရှေ့တောင်ထောင့်၌ အမြင့် ၁၀၈ ပေ ရှိသော တံခွန်တိုင်တည်ထားသည်။ ရင်ပြင်တော်အရှေ့တောင်ဘက်နှင့် အနောက်တောင်ဘက်တွင် လူ ၂၀ စီဆံ့သော ဓာတ်လှေကားတစ်စင်းစီ ဆောက်လုပ်ထားသည်။ စေတီတော်ရင်ပြင်ပေါ်သို့ တက်ရာဆင်းရာ စောင်းတန်းများ၌ မြောက်ဘက် စောင်းတန်းအရှည်မှာ ၂၂၆ ပေ၊ ၆ လက်မရှိ၍ တောင်ဘက်စောင်းတန်းအရှည်မှာ ၂၇၉ ပေ၊ အနောက်ဘက်စောင်းတန်းအရှည်မှာ ၂၂၆ ပေ၊ ၆ လက်မရှိသည်။

စေတီတော်ပရိဝုဏ်၌ မင်္ဂလာရေကန်တော်၊ ရှင်ဥပဂုတ္တစံကျောင်းတော်နှင့် မာလိနီရေကန်တော်၊ ပွင့်ရာဇာဓိပင် ၂၈ ပင်၊ ဗောဓိညောင်ပင် ၁၀၈ ပင်၊ ဝိသုဂါမရွှေသိမ်တော်၊ စေတီယပါလစံကျောင်းတော်၊ သံဃာရာမကျောင်းဆောင်ကြီး ၄ ဆောင်၊ သာသနာ့မဟာဗိမာန်တော်၊ ပြတိုက်ပိဋကတ်တိုက်၊ မော်ကွန်းတိုက်နှင့် ဂေါပကရုံး စသည်များ တည်ဆောက်ထားရှိသည်။

ဒေါ်ခင်နွဲ့ဟန်ကြည်

အပိုင်း (၃)

ဤအပိုင်းတွင် ၂၀၀၉ ခုနှစ်အတွင်း မြန်မာနှင့်နိုင်ငံ တကာမှ သမိုင်းစာမျက်နှာအဖြစ် တည်ရှိလာမည့်အကြောင်း အရာများကို အကွရာစဉ်စနစ်ဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်။

မေ့မလျော့ဖော်ပြအပ်သည်မှာ ကမ္ဘာတစ်ဝန်း၌ ၂၀၀၉ ခုနှစ်အတွင်း ကွယ်လွန်ခဲ့ကြပြီး လူသားသမိုင်းကို မှတ်မှတ် ထင်ထင်တောက်ပြောင်စေခဲ့သည့် ထင်ရှားသော ပုဂ္ဂိုလ်များ ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိများဖြစ်သည်။ နိုင်မာတိကျသည့် စာကိုး၊ စကားကိုးများစွာကို အားပြု၍ လက်လှမ်းမီပါက ကျွန်ုပ်တို့ သူ မိသားစုဆွေမျိုးများအား ကိုယ်တိုင်တွေ့ဆုံမေးမြန်းချက်များ ပင် ပြုလုပ်ကာ ဖော်ပြထားပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၏ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံဖြစ် သည့်အလျောက် ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံသို့ နိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးချုပ်ကိုယ်တိုင်တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂမှ ပြဋ္ဌာန်းသော အထိမ်းအမှတ်နေ့များကို အဓိပ္ပါယ်နှင့် အနှစ် သာရပြည့်ဝစွာကျင်းပခဲ့သည်။ ထို့အတူ အာဆီယံအဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံဖြစ်၍လည်း အာဆီယံထိပ်သီးအစည်းအဝေးပွဲများသို့ တက်ရောက်၍ကိုယ်တိုင်လည်း အိမ်ရှင်ပြုလုပ်ကာ သဘောတူ စာချုပ်များလက်မှတ်ရေးထိုးပြီး ကတိကဝတ်များလည်း လေး လေးနက်နက်ပြုခဲ့သည်။ ဤသို့လျှင် နိုင်ငံတကာနှင့် ချစ် ကြည်ရင်းနှီးမှုကိုအခြေခံ၍ သံတမန်အဆက်အဆံပြုခြင်းများ၊ သံစင်းတမန်စင်းလုပ်ငန်းများ၊ မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ချစ်ကြည်ရေး ခရီးသွားခြင်းများ၊ မိမိတို့ထံလာရောက်သည် ချစ်ကြည်ရေး ကိုယ်စားလှယ်များအား အိမ်ရှင်တာဝန် ကျေပြန်စေခြင်းများကို နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးအနှစ်သာရပြည့်ဝစွာဆောင်ရွက်ခဲ့ သည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေးကိစ္စရပ်များ ကိုဤကဲ့သို့ လေးလေးနက်နက်ဆောင်ရွက်နေသကဲ့သို့ နိုင်ငံတွင်းမှ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးနှင့် အချုပ်အခြာအာဏာ တည်တံ့ခိုင်မြဲရေး ကို အမြဲထာဝရ နိုင်မာစေကာ အုပ်ချုပ်ရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ဘာသာ၊ စာပေနှင့်အတူ တည်ဆောက်ပြုပြင်ရေး လုပ်ငန်းများ၊ တိုးတက်မြှင့်တင်ခြင်းလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ သည်။ အထူးသဖြင့် နိုင်ငံတော်သစ်တစ်ခုအတွက် အခြေခံ ကောင်းများကို ပျိုးထောင်ဖွဲ့စည်းပေးလျက်ရှိသည်။

ဤသို့လျှင် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအသီးသီးတွင် ၂၀၀၉ ခုနှစ် အတွင်းဖြစ်ပေါ်လာသမျှထဲမှ သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံအလိုက် နိုင်ငံရေးစနစ်၊ စစ်ရေးစနစ်၊ စီးပွားရေးစနစ်၊ လူမှုရေး စနစ်များဖြင့် တည်ရှိနေသည့် အကြောင်းအရာများကို ထိုနိုင်ငံတို့၏ အဘော်အတိုင်း ရေးသားဖော်ပြထား ပါသည်။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ချမ်းသာသော အင်အားကြီး နိုင်ငံအသိုက်အဝန်းနှင့် အင်အားသေးပြီး ဆင်းရဲသော နိုင်ငံအသိုက်အဝန်းတို့၏ ကွဲပြားခြားနားမှုများက သိသာ ထင်ရှားလာသည်။ သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာစနစ်များ ထွန်းကား လာသည်။ အာကာသစခန်းများကို တည်ဆောက်လာ ကြသည်။ သဘာဝဘေး အန္တရာယ်များထူပြောလာသည်။ ဒေသန္တရအခြေအနေ အရသော်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံရေး စနစ်အရသော်လည်းကောင်း၊ စီးပွားရေးပုံစံအရသော်လည်း ကောင်း အစိုးရတစ်ရပ်၏ အုပ်ချုပ်ရေးအရသော်လည်း ကောင်းအခြေအနေအကောင်းအဆိုးများနှင့် ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင် ဖြေရှင်းနေကြရသည်။

အီရတ်နှင့် အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် စစ်ဘေး၊ စစ်ဒဏ် သင့်နေဆဲဖြစ်သည်။ ပြည်သူတို့မှာစိုးရိမ်၊ အမြောက်သံကြား ကြေမူးနေသည်။ အစွမ်းနှင့် ပါလက်စတိုင်းဒေသတို့၌ လည်း စစ်မီးမငြိမ်းနိုင်ဘဲရှိနေသည်။ ဆိုမာလီယာတွင် ပြန်ပေးသမားတို့ အစွမ်းပြလျက် ရှိနေသည်။ အီရန်နှင့် မြောက်ကိုရီးယားတို့က နျူကလီးယားအရေးကို သွေး တိုးစမ်းနေသည်။ အမေရိကန်၊ တရုတ်၊ ဂျပန်၊ ရုရှားနှင့် ဗြိတိန်နိုင်ငံတို့က မဟာအင်အားကြီး အလံတော်ကို ဆက်လက်လွှင့်ထူနေကြဆဲဖြစ်သည်။ သီရိလင်္ကာတွင် သူပုန်များကို အမြစ်ပြုတ်စေခဲ့သည်။ ဖိလစ်ပိုင်၌ အစုလိုက်အပြုံလိုက် လူသတ်ခံခဲ့ရသည်။ နိုင်ငံပေါင်းစုံ ပါဝင်သော အဖွဲ့အစည်းအသီးသီးတို့မှာ အစည်းအဝေး ကြိမ်ဖန်များစွာလုပ်နေကြသည်။ မပြေလည်မှုများ၊ အန္တရာယ် ရန်စွယ်များထူပြောနေခြင်း၊ မိုးသည်းထန်ခြင်း၊ နှင်းများ ထူထဲစွာ ကျဆင်းခြင်း၊ မီးတောင်ပေါက်ကွဲခြင်း၊ ငလျင်လှုပ် ခတ်ခြင်း အရေးများကို ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းနေကြသည်။

ထိုအခါ ၂၀၀၉ ခုနှစ်အတွင်းတွင် ပေါ်ပေါက်လာမှု အသစ်၊ ဖြစ်တည်လာမှုအသစ်၊ ဝါဒရေးရာအသစ်၊ ကိန်းဂဏန်း အသစ်၊ တိုးတက်လာမှုအသစ်၊ ဆုတ်ယုတ်လာမှုအသစ် များတည်ရှိလာသည်။ ၎င်းတို့ကို စနစ်တကျလေ့လာ သုတေသနပြု၍ အပိုင်း (၃) တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ ယခင်က ထွက်ရှိခဲ့သည့် မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းကြီးများ၊ မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းအနှစ်ချုပ်များ၌ဖော်ပြခဲ့သော အကြောင်း အရာများ၏ နောက်ဆက်တွဲအခြေအနေများဖြစ်သည်။

ကုလသမဂ္ဂပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနေ့နှင့် မြန်မာနိုင်ငံ ။ ။ ကမ္ဘာ့လူဦးရေ ကြောက်မမန်း လိလိ တိုးပွားလာနေသည်နှင့်အမျှ စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံ၊ ယာဉ်ရထား၊ လမ်းတံတားများနှင့် ကျေးလက်မြို့ပြများ အလွန်အမင်းတိုးပွားလာနေပြီး သမားရိုးကျဓာတ်ခွဲ စမ်းသပ်ခြင်းများ၊ အစွမ်းထက်သည့်လက်နက်စမ်းသပ် ခြင်းများ၊ တီထွင်ခြင်းများ၊ တန်ချိန်ထောင်သောင်းချီသော ရေနံတင်သင်္ဘောကြီးများ ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာအတွင်း နစ်မြုပ်ခြင်းများလည်း မကြာခဏဖြစ်ပေါ်နေသည်။

ဤဖြစ်စဉ်များ၏ နောက်ဆက်တွဲဆိုးကျိုးအဖြစ် ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ယိုယွင်းပျက်စီးလာသည်။ အက်ဆစ်မိုး ရွာသွန်းခြင်း၊ ဖန်လုံအိမ်အာနိသင် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၊ အိုဇုန်း လွှာပေါက်ကွဲလာခြင်း၊ သန္တာကျွန်းများ ယိုယွင်းလာခြင်း၊ ဝင်ရိုးစွန်းရှိ ရေခဲပြင်များ၊ ရေခဲတောင်ကြီးများ အရည် ပျော်လာခြင်းစသည့် ကြောက်မက်ဖွယ် ပတ်ဝန်းကျင် ယိုယွင်းမှုနှင့် ရင်ဆိုင်လာရသည်။

ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီးက လူ့ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ညီလာခံတစ်ရပ်ကျင်းပရန် ၁၉၆၈ ခုနှစ်က ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပြီး အသေးစိတ်ကြိုတင်ပြင်ဆင်ပြီးနောက် ဆွီဒင်နိုင်ငံ စတော့ဟုမ်းမြို့၌ ၁၉၇၂ ခုနှစ် ဇွန်လအတွင်း လူ့ပတ်ဝန်းကျင် ဆိုင်ရာ ညီလာခံတစ်ရပ်ကျင်းပခဲ့သည်။

ထို့နောက် ၁၉၇၂ ခုနှစ် ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေ ညီလာခံကြီးက လူ့ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အရေးအရာ အားလုံးကို နိုင်ငံတကာပူးပေါင်းပြီး ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး အတွက် ကုလသမဂ္ဂပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးအစီအစဉ် (UNEP-United Nations Environment Programme) ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

ကုလသမဂ္ဂပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး အစီ အစဉ်သည် ပြောင်းလဲနေသည့် ပတ်ဝန်းကျင်ကို လေ့လာ ဆန်းစစ်ခြင်း၊ သုံးသပ်ခြင်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ကို စုဆောင်းခြင်း၊ စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များ ချမှတ်ခြင်း၊ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း စသည်တို့ကို ဆောင်ရွက် လျက်ရှိသည်။ ယင်းသို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် ကုလသမဂ္ဂ၏ အထူးအေဂျင်စီများဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ် (UNDP)၊ ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာအဖွဲ့ (FAO)၊ ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ (WHO) စသည့်အဖွဲ့အစည်း

များနှင့်လည်း လက်တွဲပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

အထူးသဖြင့် ဘရာဇီးနိုင်ငံ ရီယိုဒီဂျာနေရီးမြို့၌ ၁၉၉၂ ခုနှစ် ဇွန်လအတွင်း ကျင်းပသည့် “ကမ္ဘာမြေ ထိပ်သီးညီလာခံ” တစ်နည်းအားဖြင့် ကုလသမဂ္ဂ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးညီလာခံကြီး တွင် UNEP မှာ အဓိကအခန်းမှ ပါဝင်ခဲ့သည်။ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းခြင်း လုပ်ငန်းအဝဝကို ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသားများကိုယ်တိုင် သိရှိတန်ဖိုးထားပြီး လက်တွေ့ ကျကျပါဝင်ရန်မှာ လွန်စွာအရေးကြီးသည်။

ထို့ကြောင့်ဆွီဒင်နိုင်ငံ စတော့ဟုမ်းမြို့၌ ၁၉၇၂ ခုနှစ် ဇွန်လ ၅ ရက်နေ့တွင် လူ့ပတ်ဝန်းကျင် ညီလာခံ ကျင်းပ ခဲ့သည်ကို ဂုဏ်ပြုသောအားဖြင့် နှစ်စဉ်ဇွန်လ ၅ ရက်နေ့ ကို ကမ္ဘာ့ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးနေ့အဖြစ် သတ်မှတ် ခဲ့သည်။ ကမ္ဘာ့ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးနေ့ဆောင်ပုဒ် များကိုလည်း နှစ်အလိုက်ချမှတ်ထားခဲ့သည်။

၂၀၀၉ ခုနှစ် ဇွန်လ ၅ ရက် ကမ္ဘာ့ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးနေ့ဆောင်ပုဒ်မှာ “ဥတုရာသီတည်ငြိမ် ရေး၊ သင်လည်းပါဝင်လှုပ်ရှားပေး” “Your Planet Needs You Unite to Combat Climate” ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ၂၀၀၉ ခုနှစ် ကမ္ဘာ့ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးနေ့အထိမ်းအမှတ်အခမ်းအနားကို ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဇွန်လ ၅ ရက်နေ့တွင် နေပြည်တော်ရှိ သစ်တောရေးရာ ဝန်ကြီးဌာန ကျွန်းရွှေဝါခန်းမ၌ ကျင်းပခဲ့သည်။ ယင်း အခမ်းအနားသို့ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သိန်းစိန်တက်ရောက်ပြီး အမှာစကားပြောကြားကာ ၂၀၀၉ ခုနှစ် ကမ္ဘာ့ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးနေ့ အထိမ်းအမှတ် ဆောင်းပါးပြိုင်ပွဲ ဆုရသူများအား ဆုများချီးမြှင့်ခဲ့သည်။

ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံ ။ ။ ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့ကြီး၏ ရည်ရွယ်ချက်များ၊ လုပ်ငန်းစဉ်များ ထိရောက် အောင်မြင်ရေးအတွက် ပင်မအဖွဲ့ကြီး (၆) ခု ဖွဲ့စည်းထား သည်။ ယင်း (၆) ဖွဲ့တွင် အထွေထွေညီလာခံကြီး ပါဝင်နေသည်။ ပါဝင်နေရုံမျှမက အထွေထွေညီလာခံ သည် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီး၏ အရေးပါဆုံးသော အဓိက အကျဆုံးသော အခွင့်အာဏာများဆုံးသော အဖွဲ့ကြီး

ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံတွင်

မိန့်ခွန်းပြောကြားနေသော လစ်ဗျားခေါင်းဆောင် ကဒါဖီ လည်း ဖြစ်နေသည်။ အထွေထွေညီလာခံကြီးကို သာမန် အားဖြင့် တစ်နှစ်လျှင် တစ်ကြိမ်ကျင်းပသည်။ အဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံအားလုံးမှကိုယ်စားလှယ်များ တက်ရောက်ကြသည်။ နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲများ၊ အစိုးရအဖွဲ့ အကြီးအကဲများ ဦးဆောင်ကာ တက်ရောက်ခြင်းလည်းဖြစ်သည်။

၂၀၀၉ ခုနှစ် ကုလသမဂ္ဂ၏ (၆၄) ကြိမ်မြောက် အထွေထွေ ညီလာခံကာလတွင် ကမ္ဘာကြီးမှာ ပြဿနာ ပေါင်းစုံဖြင့် ဗလောင်ဆူလျက်ရှိနေလေသည်။ နိုင်ငံရေး ပြဿနာများ၊ စစ်ရေးပြဿနာများ၊ လက်နက်ဖျက် သိမ်းရေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များ၊ ကမ္ဘာစီးပွားရေးအကျပ် အတည်းပြဿနာများ၊ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲဖောက်ပြန် နေမှု၏ အနိဋ္ဌာရုံများ၊ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးမှု ပြဿနာများ၊ အကြမ်းဖက်ပြဿနာများ၊ ရောဂါဘယခြိမ်းခြောက်မှု စသည်ဖြင့် ပြဿနာပေါင်းများစွာ ဆိုက်ရောက်လျက်ရှိ နေသည်။

ယင်းသို့သော ကာလသမယတွင် (၆၄) ကြိမ် မြောက် ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံကြီးကို အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု၊ နယူးယောက်(ခ်)မြို့ရှိ ကုလသမဂ္ဂဌာန ချုပ်ကြီးတွင် ကျင်းပသည်။ ညီလာခံကြီးကို ၂၀၀၉ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ (၁၅) ရက်နေ့တွင် စတင်ကျင်းပခြင်း ဖြစ်ပြီး ညီလာခံကြီးသို့ အဖွဲ့ဝင် (၁၉၂) နိုင်ငံမှ နိုင်ငံတော် အကြီးအကဲများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲများ၊ ဝန်ကြီးများ တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။ ညီလာခံသဘာပတိအဖြစ် လစ်ဗျားနိုင်ငံမှ H.E.Dr. Ali Abdussalam Trecki (Minister of African Union Affairs) ကို တညီတညွတ်တည်း ရွေးချယ် တင်မြှောက်ခဲ့ကြသည်။

ညီလာခံကြီးသို့ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသမ္မတ ဘားရက်အိုဘားမား၊ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ သမ္မတ ကြီး ဟူကျင်တောင်၊ ရုရှားဖက်ဒရေးရှင်းသမ္မတကြီး မက်ဗီဒက် စသည်တို့အပြင် နှစ်ပေါင်း (၄၀) ကျော်အတွင်း ပထမဦးဆုံးအကြိမ်အဖြစ် လစ်ဗျားခေါင်းဆောင် ကဒါဖီ လည်း တက်ရောက်မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့သည်။

ကိုယ်စားလှယ်ခေါင်းဆောင်ကြီးများ၏ ဆွေးနွေး ပြော ကြားချက်များမှာ ၂၃-၉-၂၀၀၉ နေ့တွင် စတင်ခဲ့ပြီး ၃၀-၉-၂၀၀၉ နေ့တွင် ပြီးဆုံးခဲ့သည်။ အထွေထွေ ပြဿနာ များနှင့်အကြောင်းအရာများကိုမူ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် စက်တင်ဘာလလယ်အထိ ဆက်လက်ဆွေးနွေးသွား ကြမည်ဖြစ်သည်။

ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံသို့ တက်ရောက်လာကြသည့် ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ်နှင့် အင်အားကြီးနိုင်ငံများမှခေါင်းဆောင်များ

- (၆၄) ကြိမ်မြောက် ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာ ခံကြီးတွင် အထူးအားဖြင့်
 - ၁။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ ပြဿနာများ
 - ၂။ လက်နက်ဖျက်သိမ်းခြင်းဆိုင်ရာများ
 - ၃။ ကမ္ဘာစီးပွားရေးအကျပ်အတည်းပြဿနာများ
 - ၄။ ရိက္ခာဖူလုံမှုကိစ္စရပ်များ
 - ၅။ ကမ္ဘာကျန်းမာရေးကိစ္စရပ်များ
 - ၆။ ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် လုံခြုံရေးပြဿနာများ စသည်တို့ကိုအလေးထား ဆွေးနွေးကြသည်။
- အထူးအားဖြင့် (၆၄) ကြိမ်မြောက် အထွေထွေညီလာခံ ကြီး၏ ဝိသေသမှာ ကမ္ဘာ့ရာသီဥတုဆိုင်ရာ ညီလာခံနှင့် ဂျီ-

၂၀ အစည်းအဝေးများကို တစ်ပြိုင်တည်း ကျင်းပနိုင်ခဲ့ကြပြီး ကမ္ဘာ့ထိပ်သီးခေါင်းဆောင်များတက်ရောက် ဆွေးနွေး ခဲ့ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

ဦးကံမြင့်

ကိုလိုဗိုင်း ပရိုင်းမိတ်ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်း။ ။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် လူသားမျိုးနွယ်၏ မူလအစဖြစ်သော အဆင့်မြင့် လူတူပရိုင်းမိတ် ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းများကို ပုံတောင်ဒေသ၌ ပိုမိုပြည့်စုံခိုင်မာစွာ တွေ့ရှိခဲ့သည်။ လူသားမျိုးနွယ်အစ မြန်မာကဟူသောအဆိုကို ပိုမိုခိုင်မာ စေလျက် ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းကွင်းဆင်းလေ့လာရှာဖွေ သုတေသနပြုခြင်းလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန ရှေးဟောင်းသုတေသန ဦးစီးဌာန၊ အမျိုးသားပြတိုက်နှင့် စာကြည့်တိုက်ဦးစီးဌာန (မြောက်ပိုင်း) မန္တလေးဌာနခွဲမှ အရာထမ်း အမှုထမ်းများ၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ ဘူမိဗေဒပညာရှင်များနှင့် ဂျပန် နိုင်ငံ ကျိုတိုတက္ကသိုလ်မှ ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းပညာရှင် များပါဝင်သည့် မြန်မာ-ဂျပန်ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်း ရှာ ဖွေလေ့လာရေး သုတေသနအဖွဲ့သည် မကွေးတိုင်း၊ ပခုက္ကူခရိုင် ဆိပ်ဖြူမြို့နယ်၊ မြိုင်မြို့နယ်၊ ပေါက်မြို့နယ် နှင့် မကွေးခရိုင် မကွေးမြို့နယ်တို့၌ ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၂၀ ရက်မှ ဒီဇင်ဘာ ၁၁ ရက်အထိ ကျောက် ဖြစ်ရုပ်ကြွင်း ကွင်းဆင်းလေ့လာ ရှာဖွေသုတေသနပြု ခြင်းလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ထန်းပင်ချောင်ကျေးရွာအနီးမှ ပရိုင်းမိတ်၏အပေါ်သွား

ထိုသို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဆိပ်ဖြူမြို့နယ်၊ ထန်း ပင်ချောင်ကျေးရွာအနီးမှ ပရိုင်းမိတ်၏ အပေါ်ရေ့သွား တစ်ချောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဆိပ်ဖြူမြို့နယ် ရွေးပင် ကျေးရွာအနီးရှိ ရွေးပင်ကျစ်ချောင် အမှတ် (၁) မှ ပရိုင်းမိတ် အောက်အံသွားနှစ်ချောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပုံတောင် ကျောက်လွှာစုများပေါ်ထွက်ရာ မြိုင်မြို့နယ် ဗဟင်း

ရွေးပင်ကျေးရွာအနီးမှ တွေ့ရှိရသော ပရိုင်းမိတ်၏ အောက်အံသွားများ

ကျေးရွာနှင့် မန်ကျီးကန်ကျေးရွာပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ကျစ်ချောင် (၁၁) မှ နို့တိုက်သတ္တဝါကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်း စုစုပေါင်း ၁၃၂ ခုတို့ကိုလည်းကောင်း၊ မကွေးမြို့နယ် ဆူးပစ်စမ်းကျေးရွာ၊ တည်ပင်ကန်ကျေးရွာ၊ ယင်းဆိပ် ကျေးရွာ၊ ပေါက်မြို့နယ် ချိုင်စောက်ကျေးရွာနှင့် မြို့ခင်း သာကျေးရွာ ပတ်ဝန်းကျင်တို့မှ နို့တိုက်သတ္တဝါကျောက် ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းစုစုပေါင်း ၂၆၉ ခုတို့ကိုလည်းကောင်း ရှာ ဖွေတွေ့ရှိခဲ့သည်။ ယင်းတွေ့ရှိမှုတွင် ထူးခြားသော တွေ့ရှိမှုအနေဖြင့် ဆိပ်ဖြူမြို့နယ် ထန်းပင်ချောင်ကျေး ရွာနှင့် ရွေးပင်ကျေးရွာအနီးတို့မှ ကိုလိုဗိုင်း (Colobine) မျိုးစုဝင် ပရိုင်းမိတ်ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းများကို ရှာဖွေ တွေ့ရှိခဲ့သည်။ ၎င်းမျိုးနွယ် ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်း ရှာဖွေ တွေ့ရှိမှုသည် အရှေ့အာရှဒေသတွင် သက်တမ်းအရင့်ဆုံး ရှာဖွေတွေ့ရှိမှုဖြစ်ပြီး အာရှတိုက်၊ အာဖရိကတိုက်နှင့် တောင်အမေရိကတိုက်တို့တွင် တွေ့ရသည့် ပရိုင်းမိတ် ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်း အုပ်စုဝင်များဖြစ်သည်။ ထိုတွေ့ရှိ

မှုမှနေ၍ ကိုလိုဗိုင်း မျိုးစုဝင်ပရိုင်းမိတ်တို့၏ ရင်းမြစ်၊ ဇီဝပထဝီဝင် ဖြစ်ပေါ်နေထိုင်ရာ ပျံ့နှံ့တည်ရှိနေမှုတို့ကို ဆက်စပ်ဖော်ထုတ်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ကိုးကန့်လောက်ကိုင်ဒေသ ။ ။ ရှမ်းပြည်နယ် (မြောက်ပိုင်း) လောက်ကိုင်ခရိုင်အတွင်းပါဝင်သော လောက်ကိုင်မြို့နယ်သည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အရှေ့မြောက် ထောင့် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ နယ်စပ်အဆုံး၌ တည်ရှိ သည်။ လောက်ကိုင်မြို့နယ်၏ မြောက်ဘက်တွင် ကုန်းကြမ်းမြို့နယ်နှင့် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ၊ အရှေ့ ဘက်တွင် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ၊ တောင်ဘက်တွင်

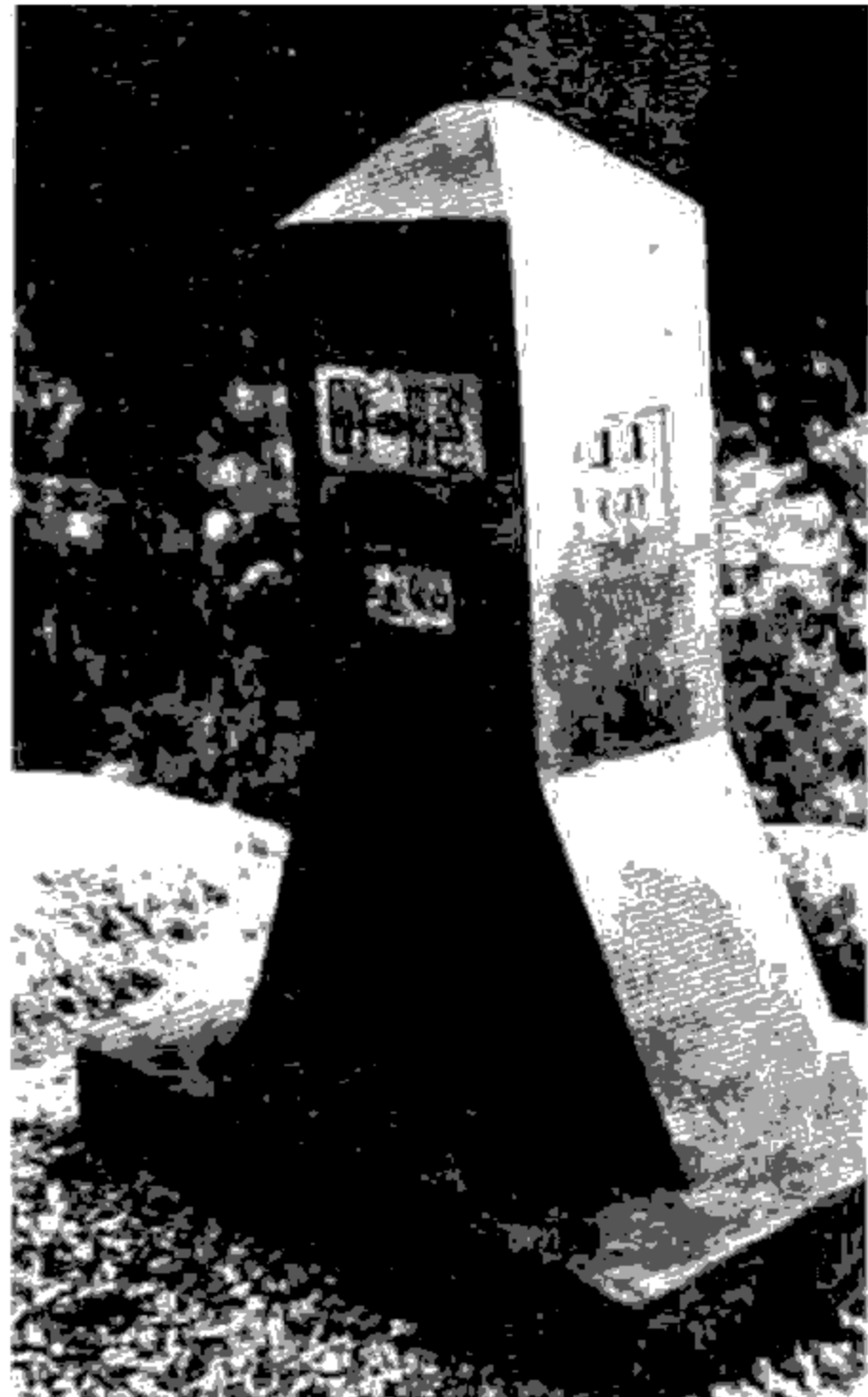
ရွက်ခဲကြသည်။ ကိုးကန့်ဒေသမှ တိုင်းရင်းသားကိုယ် စားလှယ်များသည် အမျိုးသားညီလာခံသို့လည်း တက် ရောက်၍ နိုင်ငံ့အကျိုးကို တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှ သယ်ပိုးခဲ့ သည်။ သို့သော် အထူးဒေသ (၁) ခေါင်းဆောင်များ ဖြစ်သည့် ဦးဖုန်ကြားရှင်၊ ဦးဖုန်ကြားဖူး၊ ဦးဖုန်တာရွှင်နှင့် ဦးဖုန်တာလီတို့သည် မူးယစ်ဆေးဝါးမှောင်ခိုလုပ်ငန်း များကို လုပ်ကိုင်လာကြသည်။ ထို့အပြင် နိုင်ငံနှင့်လူမျိုး အတွက် အန္တရာယ်ရှိသည့် လုပ်ငန်းတစ်ခုကိုလည်း လုပ်ကိုင်လာခြင်းဖြစ်သည်။

ယင်းလုပ်ငန်းမှာ ဦးဖုန်ကြားရှင်နှင့် အဖွဲ့သည် လောက်ကိုင်ခရိုင်၊ ရန်လုံကျိုင်းဒေသ၌ တရားမဝင်လက်နက် စက်ရုံဆောက်လုပ်ပြီး လက်နက်ခဲယမ်းများ၊ လက်နက် အစိတ်အပိုင်းများ ထုတ်လုပ်ရောင်းချလာခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့သည် နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်မှုခင်းများ၊ အကြမ်းဖက်မှု များကို အားပေးအားမြှောက်ပြုခြင်းပင်ဖြစ်ပေသည်။

ယင်းလက်နက်စက်ရုံကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ မှုခင်း တပ်ဖွဲ့မှ ဒုတိယရဲမှူးကြီးက တိုင်ချက်ဖွင့်ခဲ့ပြီး တာဝန်ရှိ သူအထူးဒေသ (၁) ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဖုန်ကြားရှင်၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဦးဖုန်ကြားဖူး၊ ဦးဖုန်တာရွှင်၊ ဦးဖုန်တာလီ ခေါ်ဖုန်ဝေတို့ အားဆင့် ခေါ်ခဲ့ သော်လည်း လာရောက်ဖြေရှင်းခြင်း မပြုကြပေ။

၎င်းတို့သည် ကိုးကန့်ဒေသမှ လက်နက်ကိုင် နောက်လိုက်အချို့နှင့် ရှောင်တိမ်းထွက်ခွာသွားရာတွင် မြန်မာ-တရုတ် နှစ်နိုင်ငံနယ်စပ်ရှိ ရန်လုံကျိုင်းနယ်ခြား ဂိတ်မှ တာဝန်ကျမြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များကို ဖမ်းဆီး ခေါ်ဆောင် သွားကြသည်။ လုံခြုံရေးတပ်များက မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များကို ကယ်တင်ရန် ညှိနှိုင်း ဖြေရှင်းရာတွင် ပြေလည်မှုမရှိဘဲ တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ဦးဖုန်ကြားရှင်တို့အဖွဲ့သည် နိုင်ငံတော်အပေါ် သစ္စာ ဖောက်ဖျက်မှုကျူးလွန်ခြင်း၊ တရားမဝင်လက်နက်များ ထုတ်လုပ်ခြင်းစသည့် လုပ်ငန်းများကျူးလွန်ခြင်းတို့ အပြင် ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်သွားသော ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင် ၁၅ ဦး ကိုလည်း ရက်စက်စွာသတ်ဖြတ်ခဲ့ကြသည်။ ငြိမ်းချမ်းရေး ရယူစဉ်က သဘောတူညီခဲ့သော ကတိကဝတ်များ ကိုလည်း ချိုးဖောက်ခဲ့ကြလေသည်။

၎င်းတို့အဖွဲ့သည် လက်နက်စက်ရုံကိစ္စအပြင်

ကွမ်းလုံမြို့နယ်၊ အနောက် ဘက်တွင် ကွတ်ခိုင်မြို့နယ် တို့နှင့် နယ်နိမိတ်ချင်း ထိစပ် လျက် ရှိ သည်။ လောက်ကိုင်မြို့သည် ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင် အထက် ပျမ်းမျှအမြင့် ပေ ၃၁၀၀ ၌ တည်ရှိ သည်။ ကိုးကန့်ဒေသ သည် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရှမ်း ပြည်နယ်၊ အရှေ့မြောက် ဖျားအစွန်ဆုံးတွင်

တရုတ်မြန်မာနယ်ခြား ကျောက်တိုင်

တည်ရှိလျက် မြောက်လောင်ဂျီတွဒ် ၂၃° ၂၄' ၅၄" - ၂၄° ၀၉' ၂၄"နှင့် အရှေ့လတ္တီတွဒ် ၉၈° ၂၄' ၁၄" - ၉၈° ၅၃' ၄၂" အကြားတည်ရှိသည်။

ကိုးကန့်ဒေသလောက်ကိုင်မြို့နှင့် မုန်းကိုးဒေသ သည် ၁၉၈၉ ခုနှစ် မတ်လ ၁၁ ရက်နေ့တွင် ဗကပမှ ခွဲထွက်ပြီး ဥပဒေဘောင်အတွင်း ပထမဆုံးဝင်ရောက် လာခဲ့သော အဖွဲ့ဖြစ်သဖြင့် အထူးဒေသ (၁) ဟု သတ်မှတ် ခံခဲ့ရသည်။ ရှမ်းပြည်နယ် (မြောက်ပိုင်း) အထူးဒေသ (၁) ကိုးကန့်အဖွဲ့သည် ၁၉၈၈ ခုနှစ်ကာလ မှစတင် တွက်လျှင် အစောဆုံး ငြိမ်းချမ်းရေးယူခဲ့သော အဖွဲ့ဖြစ် သည်။ ကိုးကန့်ဒေသလောက်ကိုင်၌ ဌာနချုပ်ဖွင့်ပြီး ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးကို နိုင်ငံတော်အစိုးရနှင့် လက်တွဲ ဆောင်

အမျိုးသားညီလာခံသို့ တက်ရောက်ခဲ့သည့်

ကိုးကန့်ဒေသတိုင်းရင်းသား ကိုယ်စားလှယ်များ

မူးယစ်ဆေးဝါးကိစ္စများနှင့်လည်း ဆက်နွယ်ပတ်သက်နေကြသည်။ ရှမ်းပြည်နယ် (မြောက်ပိုင်း) အထူးဒေသ (၁) ကိုးကန့်နယ်မြေအတွင်း ကိုးကန့်ဒေသယာယီဦးစီးကော်မတီဝင်များ၊ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များ၊ မူးယစ်တပ်ဖွဲ့ဝင်များ၊ ကိုးကန့်တပ်ဖွဲ့ဝင်များပါဝင်သော ပူးပေါင်းအဖွဲ့သည် မူကွာကျိုင်းရွာနှင့် ဘီပီ ၁၂၇ အကြား အဆောက်အအုံတစ်ခုအတွင်းမှ အမ် (၂၁) တစ်လက်၊ အမ် (၂၂) ခြောက်လက်၊ WY စာတန်းပါမူးယစ်ဆေးပြား ၁၅၄၄၀၀၊ မြေအောက်ပေ ၂၀ ပတ်လည် အခန်းတစ်ခုအတွင်းမှ မူးယစ်ဆေးပြားရိုက်စက်တစ်လုံး၊ ဖန်ကတော့ ၆ ခု၊ ဖန်ပေါင်းချောင် ၆ ခု၊ အက်ဖီဒရင်းကီလိုဂရမ် ၂၀၊ ဆိုဒီယမ်ဟိုက်ဒရောဆိုဒ် ၄၅ ကီလိုဂရမ်၊ အက်စီတစ်အင်ဟိုက်ဒရိုက်ပါ ပီပါသုံးလုံး၊ အခြောက်ခံသံဗန်းတစ်ချပ်၊ ဆေးပြားရိုက်ရန် အသင့်ဖျော်ပြီး ဆေးရည် ၂ ကီလိုဂရမ်၊ ကလိုရိုဖောင်း ၁၄ ဂါလန်တို့ကို လည်းကောင်း၊ စီအောရွာရှိ ဦးဖုန်ကြာဖူးနေအိမ်အတွင်းမှ WY စာတန်းပါ စိတ်ကြွဆေးပြား ၃၀၀၀၊ ဖန်ပေါင်းအိုး ၆ လုံး၊ ဆေးပြားထုတ်လုပ်ရာတွင် အသုံးပြုသော ဓာတုဆေးဝါးများကိုလည်းကောင်း၊ စီအောရွာပြောင်းခင်းအတွင်းမှ အက်စစ်ဟုယူဆရသော အရည်ပါ ငါးဂါလန်ပုံး ၈၈ လုံး၊ ဟိုက်ဒရိုကလိုရစ်အက်စစ် ၃ ပုလင်း၊ ပလတ်စတစ်ဘူးပျော့ ၂၃၀၀ ဘူးတို့ကို ရှာဖွေသိမ်းဆည်းရမိခဲ့သည်။

တစ်ဖန်ရှမ်းပြည်နယ် (မြောက်ပိုင်း)၊ ကွမ်းလုံ မူးယစ်(အထူး) အဖွဲ့နှင့် နယ်မြေခံတပ်ဖွဲ့ဝင်များပါဝင်သော ပူးပေါင်းအဖွဲ့ကလည်း ရန်လုံကျိုင်းရှိ ဦးဖုန်ကြား

ရှင်တို့၏သစ္စာခံ ကိုးကန့်အထူးဒေသ (၁) စစ်ဆေးရေးဂိတ် အမှတ် (၃) အနီးရှိ အိပ်ဆောင်အုတ်နံရံဘေးတွင် လျှပ်စစ်မော်တာဖြင့် အသုံးပြုသည့် ဆေးပြားရိုက်စက်တစ်လုံး၊ WY စာတန်းပါဆေးပြားရိုက်သံချောင်း ၁၂ ချောင်း၊ စာတန်းမပါ ၁၂ ချောင်း၊ ဆေးပြားရိုက်သံဆုံ ၁၀ လုံး၊ အောက်ခြေပြား ဖန်ပေါင်းချောင်တစ်လုံး တို့ကို သိမ်းဆည်းရမိခဲ့သည်။

ထို့အတူ မန္တလေးမူးယစ်အထူးအဖွဲ့မှ တာဝန်ရှိသူများသည် မန္တလေးမြို့၊ ချမ်းမြသာစည်မြို့နယ်၊ မြို့သစ် (၁) ရပ်ကွက်၊ (၆၀ x ၆၁)လမ်းကြား၊ သိပ္ပံလမ်းတောင်ဘက်အမှတ် (မ-၆/၄) နေ ဦးဖုန်တာရွှင်၏ နေအိမ်ကို သတင်းအရ ဝင်ရောက်ရှာဖွေရာအိမ်ခန်းခွတင်အောက်ရှိ လက်ဆွဲအိတ်အတွင်းမှ ကေဖင်း ၃၂၀ ဂရမ်၊ ကျည်မျိုးစုံ ၁၉၄ တောင့်၊ ကျည်ကတ်တစ်ခု၊ လေသေနတ် တစ်လက်နှင့် ကျောက်ရိုင်းတုံး ၃ ဒသမ ၄ ကီလို၊ နေအိမ်ကားဂိုဒေါင်အတွင်းမှ ကျောက်စိမ်းအရိုင်းတုံး ဖြတ်စ ၄၂၅ တုံး (၃,၂၈၃ ကီလို) တို့ကို သိမ်းဆည်းရမိခဲ့သည်။

သို့ဖြစ်၍နိုင်ငံတော်အစိုးရနှင့် အိမ်နီးချင်းတစ်ဖက် နိုင်ငံတို့ ပူးပေါင်းပြီး ဒေသတွင်းတည်ငြိမ်အေးချမ်းစေရန် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြရာ ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ (၂၉) ရက်နေ့မှစ၍ နယ်မြေပြန်လည် တည်ငြိမ်လာသည်။ **ခမ်းငယ်**

ကမ္ဘာ့ဆရာများနေ့။ ။ နိုင်ငံတော်အစိုးရက အမျိုးသားပညာရည်မြင့်မားရေး နှစ်၃၀နှစ်ရှည် စီမံကိန်းကို ၂၀၀၁-၂၀၀၂ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ စတင် အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့ရာ အခြေခံပညာကဏ္ဍ စီမံကိန်း လုပ်ငန်းစဉ် ၁၀ ရပ်၊ အဆင့်မြင့်ပညာကဏ္ဍ စီမံကိန်း လုပ်ငန်းစဉ် ၃၆ ရပ်တို့ကို ချမှတ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီး ယခု ၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် ဒုတိယနှစ်တိုင်း ငါးနှစ်စီမံကိန်း ကာလ၏ စတုတ္ထနှစ်အဖြစ် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက် ရှိသည်။ အခြေခံပညာကဏ္ဍတွင် နိုင်ငံသားတိုင်း အခြေခံပညာအဆင့်အလိုက် သင်ယူမှုပြီးမြောက်စေရေးအတွက် ကျောင်းနေအရွယ်ကလေးတိုင်း ပညာသင်ယူခွင့်ရရှိရေး၊ ကျောင်းနေသည့် ကလေးတိုင်း ကျောင်းနေမြဲရေးလုပ်ငန်းများကို နယ်မြေဒေသအလိုက် အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများ၊ လူမှုရေးအသင်းအဖွဲ့များ၊ မိဘပြည်သူများ

ကမ္ဘာ့ဆရာများနေ့

နှင့် ပူးပေါင်းဖော်ဆောင်လျက်ရှိသကဲ့သို့ သင်ယူတတ်မြောက်မှုစွမ်းရည်မြင့်မားရေးအတွက် ဆရာအတတ်ပညာမြင့်မားရေး၊ မီဒီယာပစ္စည်းများအပါအဝင် သင်ကြားသင်ယူမှု အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများ၊ သိပ္ပံလက်တွေ့ခန်းလိုအပ်ချက်များကို ကြပ်မတ်ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိသည်။

နိုင်ငံတော်အစိုးရက ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအသီးသီး၌ ကျောင်းများတိုးချဲ့ဖွင့်လှစ်ခဲ့ရာ အခြေခံပညာကျောင်းပေါင်း ၄၀,၆၇၉ ကျောင်းဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့ပြီး ဆရာဆရာမပေါင်း ၂ ဒသမ ၆၆ သိန်းကျော်က ကျောင်းသားကျောင်းသူပေါင်း ၈ဒသမ ၀၇ သန်းကို လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးလျက်ရှိသည်။ တစ်နိုင်ငံလုံးရှိ ကျောင်းအရေအတွက်အရ ကျောင်းနေအရွယ်ကလေးတစ်ဦး၏ နေအိမ်မှကျောင်းသို့ သွားရသည့် ပျမ်းမျှအဝေးဆုံးအကွာအဝေးမှာ ၁ ဒသမ ၄ မိုင်ခန့်သာရှိခြင်းကြောင့် ပညာသင်ယူမှု အခွင့်အလမ်းပိုမို မြင့်မားလာကြောင်းတွေ့ရသည်။

နိုင်ငံတစ်ဝန်းလုံး တက္ကသိုလ်ကောလိပ်ပေါင်း ၁၅၉ ခုအထိ တိုးချဲ့ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီး အဆင့်မြင့်ပညာဆရာဆရာမပေါင်း ၁၀,၀၀၀ ကျော်က ကျောင်းသားကျောင်းသူပေါင်း ၄ ဒသမ ၆၆ သိန်းကျော်ကို လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးလျက်ရှိသည်။

ထို့ပြင် နိုင်ငံတော်က အထူးဖွံ့ဖြိုးရေးဒေသကြီး (၂၄) ခုသတ်မှတ်ပြီး ဒေသကြီးတစ်ခု၌ ဝိဇ္ဇာသိပ္ပံတက္ကသိုလ်၊ စက်မှုအတတ်ပညာဆိုင်ရာ နည်းပညာတက္ကသိုလ်နှင့် သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်သွယ်မှုအတတ်ပညာဆိုင်ရာ ကွန်ပျူတာတက္ကသိုလ် တစ်ခုစီ စုစုပေါင်း တက္ကသိုလ်သုံးခုစီ ဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့ခြင်းကြောင့် နယ်မြေဒေသအလိုက် အခြေခံပညာအောင်မြင်သော ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူအားလုံး အဆင့်မြင့်ပညာရပ်များ အလွယ်တကူ လေ့လာသင်ယူခွင့် ရရှိနိုင်ကြပြီဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတော် အကြီးအကဲ၏ လမ်းညွှန်ချက်အရ ဂုဏ်ထူးတန်းဘွဲ့နှင့်မဟာဘွဲ့ရများကို ဆရာအတတ်ပညာသင်တန်းဖွင့်လှစ်လေ့ကျင့်ပေးပြီး သင်တန်းဆင်း ၂,၄၅၇ ဦးအား ဘာသာရပ်ဘွဲ့နှင့်ကိုက်ညီသော အထက်တန်းပြ ဆရာဆရာမများအဖြစ် ဖြည့်ဆည်းခန့်အပ်တာဝန်ပေးနိုင်ခဲ့သည်။ အထက်တန်းအဆင့်ဘာသာရပ်

သင်ကြားမှုအရည်အသွေးမြင့်မားရေးနှင့် ဘာသာရပ်အလိုက် ထူးချွန်ကျောင်းသားကျောင်းသူများ ပေါ်ထွန်းလာရေးအတွက် ပါရဂူဘွဲ့ရ ဆရာဆရာမများအနက် သင့်လျော်သူများအား ကျောင်းအုပ်ချုပ်မှုမွမ်းမံသင်တန်း ဖွင့်လှစ်လေ့ကျင့်ပေးပြီး အထက်တန်းကျောင်းအုပ်ကြီးများအဖြစ် ခန့်အပ်တာဝန်ပေးခဲ့သည်။

ဆရာအတတ်ပညာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ဆရာအတတ်သင်သိပ္ပံနှင့်ကျောင်းများကို ပညာရေးကောလိပ်များအဖြစ် အဆင့်တိုးမြှင့်ဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့ပြီး ၁၉၉၈ခုနှစ်မှစ၍ ပညာရေးတက္ကသိုလ်နှစ်ခုနှင့် ပညာရေးကောလိပ် (၂၀)မှ လုပ်ငန်းခွင်အကြိုဆရာအတတ်သင် သင်တန်းဆင်းပြီးသူပေါင်း ၈၆,၀၀၀ကျော်ကို လုပ်ငန်းခွင်နေရာချထားပေးနိုင်သည့်အပြင် လုပ်ငန်းခွင်ရှိ ဆရာဆရာမပေါင်း ၁,၇၆,၀၀၀ ကျော်ကို ဆရာအတတ်ပညာပြည့်ဝအောင် လေ့ကျင့်မွေးထုတ်ပေးနိုင်ခဲ့သည်။

နိုင်ငံတကာအဆင့်မီ မြင့်တင်ရေးဆွဲပြုစုခဲ့သည့် အထက်တန်းအဆင့် သင်ရိုးမာတိကာများဖြင့် စနစ်တကျလေ့ကျင့်သင်ကြားပေးနိုင်ရေးအတွက် ၂၀၀၇-၂၀၀၈ပညာသင်နှစ်တွင် ဘာသာရပ်သင်ကြားရေး ဉာဏ်သစ်လောင်းသင်တန်းများဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့ပြီး အထက်တန်းပြဆရာဆရာမပေါင်း ၂၄,၀၀၀ကျော်ကို လေ့ကျင့်ပေးခဲ့သည်။

အဆင့်မြင့်ပညာကဏ္ဍတွင်လည်း ဘာသာရပ်အလိုက် ပါရဂူဘွဲ့သင်တန်းများတိုးချဲ့ဖွင့်လှစ်ခြင်း၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအသီးသီးရှိ တက္ကသိုလ်များ၌ မိမိတို့ နယ်မြေအလိုက်နိုင်ငံအကျိုးပြု သုတေသနလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ပြီး စာတမ်းဖတ်ပွဲများ ကျင်းပခြင်း၊ ပညာရေးဆိုင်ရာ ပြည်တွင်းပြည်ပဆွေးနွေးပွဲများ၊ သင်တန်းများသို့ တက်ရောက်ခြင်း၊ နိုင်ငံတကာသုံးဘာသာစကားကျွမ်းကျင်မှု မြှင့်တင်ပေးခြင်းများ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

ဘာသာရပ်အလိုက် ပါရဂူဘွဲ့သင်တန်းများ တိုးချဲ့မှုကြောင့် ပါရဂူဘွဲ့ရနှင့် ပါရဂူဘွဲ့တက်ရောက်ဆဲ ဆရာဆရာမပေါင်း ၅,၀၀၀ ကျော်တိုးတက်လာခဲ့သည်။ နိုင်ငံတကာအဆင့်မီ မြင့်တင်ရေးဆွဲထားသည့် ဘွဲ့ကြိုဘွဲ့လွန်အဆင့် သင်ရိုးညွှန်းတမ်းနှင့်မာတိကာများကို ၂၀၀၇-၂၀၀၈ ပညာသင်နှစ်မှစ၍ သင်ကြားပေးခဲ့ပြီး

ကမ္ဘာ့ဆရာများနေ့

ဘွဲ့လွန်သုတေသနစာတမ်းများ အရည်အသွေးပြည့်မီ ရေးကိုလည်း ကြပ်မတ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

ထို့ကြောင့် အမျိုးသားပညာရည်မြင့်မားရေး စီမံကိန်း၏ အခြေခံပညာကဏ္ဍနှင့် အဆင့်မြင့်ပညာ ကဏ္ဍ၌ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြသည့် ဆရာအရည်အသွေး မြင့်မားရေးလုပ်ငန်းများတွင် စွမ်းစွမ်းတမံ ပါဝင်ကြိုးပမ်းခြင်း ဖြင့် ကိုယ်ပိုင်အရည်အသွေး တိုးတက်လာမှုနှင့်အတူ မြန်မာ့ ပညာရေးအဆင့်အတန်း မြင့်မားစေရေးကိုပါ တစ်ပြိုင်နက် တည်းကြိုးပမ်းကြရမည်ဖြစ်သည်။

ကုလသမဂ္ဂ ပညာရေးအဖွဲ့အစည်းများဖြစ်ကြသည့် UNESCO, ILO, UNDP, UNICEF, Education International အဖွဲ့အစည်းများပူးပေါင်းချမှတ်ပေးထားသော ၂၀၀၉ခုနှစ် ကမ္ဘာ့ဆရာများနေ့ အထိမ်းအမှတ်ဆောင်ပုဒ် ဖြစ်သည့် 'အနာဂတ်လူ့ဘောင်တည်ထောင်ရေး ဆရာ အရည်အသွေးမြှင့်တင်ပေး' (Build the Future; Invest in Teachers now) ဆောင်ပုဒ်နှင့်အညီ ဆရာများ၏ အရည်အသွေးမြှင့်တင်ရေးကို နိုင်ငံတော်နှင့်အတူ မိဘ ပြည်သူများပူးပေါင်းပြီး အရှိန်အဟုန်မြှင့်ဆောင်ရွက် သွားကြရမည်ဖြစ်သည်။

၂၀၀၉ခုနှစ် ကမ္ဘာ့ဆရာများနေ့ အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားကို အောက်တိုဘာလ ၅ ရက်နေ့တွင် နေပြည် တော်ရှိ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနအစည်းအဝေးခန်းမ၌ကျင်းပရာ မြန်မာနိုင်ငံပညာရေးကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ နိုင်ငံတော်အေးချမ်း သာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ အတွင်းရေးမှူး(၁) ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသီဟသူရတင်အောင်မြင့်ဦး တက်ရောက်၍ မိန့်ခွန်းပြောကြားသည်။ ထို့နောက် ကုလသမဂ္ဂ လက် အောက်ခံ အဖွဲ့အစည်း ငါးဖွဲ့တို့၏ အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်များက ပေးပို့သော ကမ္ဘာ့ဆရာများနေ့ စုပေါင်းသဝဏ်လွှာကို မြန်မာနိုင်ငံယူနက်စကို အမျိုးသားကော်မရှင် အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး၊ ရန်ကုန်နိုင်ငံခြားဘာသာတက္ကသိုလ် ပါမောက္ခချုပ် ဒေါက်တာမျိုးမြင့်က ဖတ်ကြားသည်။ ဆက် လက်၍ ပညာရေးစီမံကိန်းနှင့် လေ့ကျင့်ရေးဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ဦးဘိုဝင်းက ၂၀၀၉ခုနှစ် ကမ္ဘာ့ဆရာ များနေ့ အထိမ်းအမှတ် ဂုဏ်ထူးဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်ဆရာကြီး၊ ဆရာမကြီးလေးဦးနှင့် ထူးချွန်ဆရာ၊ ဆရာမ လေးဦးတို့၏ ပညာရေးလုပ်ငန်းစွမ်းဆောင်ချက်များကို ရှင်းလင်းတင်ပြသည်။

ထို့နောက် မြန်မာနိုင်ငံပညာရေးကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ နိုင်ငံ တော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီအတွင်းရေး မှူး(၁)ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသီဟသူရတင်အောင်မြင့်ဦးက ၂၀၀၉ခုနှစ် ကမ္ဘာ့ဆရာများနေ့ ဂုဏ်ထူးဆောင် ဆရာကြီး၊ ဆရာမကြီး များဖြစ်ကြသည့် မော်လမြိုင်တက္ကသိုလ် အငြိမ်းစား ပါမောက္ခဦးမြိုင်သန့်၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် အငြိမ်းစား ပါမောက္ခ ဒေါ်ကြည်ကြည်လှ၊ ရန်ကုန်တိုင်း အငြိမ်းစား တိုင်းပညာရေးမှူးဦးအေး၊ အခြေခံပညာဦးစီးဌာန အငြိမ်းစား ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးဘစောတို့အားလည်းကောင်း၊ ၂၀၀၉ခုနှစ် ကမ္ဘာ့ဆရာများနေ့ ထူးချွန်ဆရာ၊ ဆရာမများဖြစ် ကြသည့် မုဒုံမြို့နယ် စာစင်လမ်း အခြေခံပညာမူလတန်း ကျောင်း ကျောင်းအုပ်ကြီး ဦးမင်းသောင်းဟန်၊ လပွတ္တာ မြို့နယ် လက်ထောက်မြို့နယ်ပညာရေးမှူး ဦးမြင့်ဦး၊ သပိတ်ကျင်းမြို့နယ် ကုက္ကိုကုန်း အခြေခံပညာအလယ်တန်း ကျောင်း(ခွဲ) ကျောင်းအုပ်ကြီး ဦးစန်းမြင့်၊ စမ်းချောင်းမြို့နယ် အမှတ်(၂)အခြေခံပညာအထက်တန်းကျောင်း ကျောင်းအုပ် ဆရာမကြီး ဒေါ်ခင်လေးမြင့်တို့အားလည်းကောင်း ဂုဏ်ပြု ဆုနှင့် ဂုဏ်ပြုမှတ်တမ်းလွှာများကို ပေးအပ်ချီးမြှင့်သည်။

ဆက်လက်၍ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးနှင့် ဒုတိယဝန်ကြီးတို့က ၂၀၀၉ခုနှစ် ကမ္ဘာ့ဆရာများနေ့ အထိမ်းအမှတ် အဆင့်မြင့်ပညာအဆင့် ဆရာ၊ ဆရာမများ ဆောင်းပါးပြိုင်ပွဲ၊ အခြေခံပညာအထက်တန်းအဆင့် ဆရာ၊ ဆရာမများ ဆောင်းပါးပြိုင်ပွဲ၊ အခြေခံပညာအလယ် တန်းအဆင့် ဆရာ၊ ဆရာမများဆောင်းပါးပြိုင်ပွဲ၊ အခြေခံ ပညာအလယ်တန်းအဆင့် ဆောင်းပါးပြိုင်ပွဲ၊ ပညာရေး တက္ကသိုလ် ပညာရေးကောလိပ်အဆင့် စာစီစာကုံးနှင့် ကဗျာပြိုင်ပွဲ၊ အခြေခံပညာအလယ်တန်းအဆင့် စာစီ စာကုံးနှင့် ကဗျာပြိုင်ပွဲများတွင် ပထမ၊ ဒုတိယနှင့်တတိယ ရရှိကြသော ဆရာ၊ ဆရာမများနှင့် ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူ များအား ဆုများအသီးသီးပေးအပ်ချီးမြှင့်ကြသည်။

အခမ်းအနားအပြီးတွင် အတွင်းရေးမှူး(၁)ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သီဟသူရတင်အောင်မြင့်ဦးသည် အခမ်းအနားတက်ရောက် သူများအား ရင်းရင်းနှီးနှီးနှုတ်ဆက်ပြီးခင်းကျင်းပြသထား သည့် ၂၀၀၉ခုနှစ်ကမ္ဘာ့ဆရာများနေ့ အထိမ်းအမှတ်ပြခန်း၊ ဆုရ ကဗျာ၊ စာစီစာကုံးနှင့် ဆောင်းပါးများ၊ ဂုဏ်ထူး ဆောင်ဆရာကြီး၊ ဆရာမကြီးများနှင့် ထူးချွန်ဆရာ၊ ဆရာမ

များ၏ ပညာရေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက် မှတ်တမ်းများကို လှည့်လည်ကြည့်ရှုအားပေးသည်။ **စိုးအောင်**

ကမ္ဘာ့ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ ညီလာခံ။ ။

ကုလသမဂ္ဂက ဦးဆောင်ကျင်းပသည့် ကမ္ဘာ့ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာညီလာခံကို ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့မှ ၁၈ ရက်နေ့အထိ ဒိန်းမတ်နိုင်ငံ၊ ကိုပင်ဟောင်းမြို့ရှိ Bella Centre ၌ကျင်းပခဲ့ရာ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ ၁၉၃ နိုင်ငံမှ နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များ၊ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ပညာရှင်နှင့်လေ့လာသူများ တက်ရောက်ကြသည်။ ညီလာခံ ဖွင့်ပွဲနေ့တွင် ဒိန်းမတ်နိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ် ရာစ်မူဆင်နှင့် ကိုပင်ဟောင်းမြို့တော်ဝန်တို့က အဖွင့်အမှာစကားပြောကြား သည်။

ထို့နောက် ကုလသမဂ္ဂရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ မူဘောင်များကို ကွန်ဗင်းရှင်းအမှုဆောင်အတွင်းရေးမှူး ဝိုင်မိုဒီဘိုးက နိုင်ငံတကာအစိုးရများ လိုက်နာကျင့်သုံးရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များကို ပြောကြားသည်။ အဆိုပါကွန်ဗင်းရှင်း သည် ဖန်လုံအိမ်ဓာတ်ငွေ့ထိန်းချုပ်ရေး ဆော်ဩရမည့် ပထမဆုံးနိုင်ငံတကာ စာချုပ်ဖြစ်ပြီး ကမ္ဘာ့ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ် များတွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် နိုင်ငံတကာအတွက် အခြေခံမူဘောင်ချပေးနိုင်မည့် စာချုပ် လည်းဖြစ်သည်။

ညီလာခံ၌ ကျိုတိုသဘောတူစာချုပ်ကို ဆက်လက် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားရန် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ က တညီတညွတ်တည်း ပြောကြားနေကြစဉ် ဥရောပသမဂ္ဂ နှင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတို့က သဘောထားကွဲလွဲကြ သည်။ လွန်ခဲ့သည့် ၁၀ နှစ်ခန့်က ချုပ်ဆိုခဲ့သော ကျိုတို သဘောတူစာချုပ်အရ ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများက ဆောင်ရွက်ရ မည့်တာဝန်များနှင့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများကလည်း အလားတူ တာဝန်ယူမှုတို့ကို ပေါင်းစပ်ပေးမည့် နောက်ထပ် တရားဝင် သဘောတူစာချုပ် ချုပ်ဆိုရေး ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများ၏ ရည်မှန်း ချက်ကို ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများက လက်မခံနိုင်ကြောင်း ဆူဒန် နိုင်ငံကိုယ်စားလှယ် သံအမတ်ကြီး အီဘရာဟင် မိရာဂါနီ အီဘရာဟင်က ၇၇ နိုင်ငံအုပ်စုနှင့် တရုတ်နိုင်ငံကိုယ်စား ညီလာခံဖွင့်ပွဲမိန့်ခွန်း၌ ထည့်သွင်းပြောကြားသွားသည်။

အမေရိကန်၊ ဆွစ်ဇာလန်၊ ဒိန်းမတ်၊ ဗြိတိန်၊ အီတလီ

နှင့် ဥရောပနိုင်ငံများက ဒီဇင်ဘာလ (၈) ရက်နေ့တွင် ကျိုတို သဘောတူစာချုပ်ပါ အချက်အလက်များကို ပယ်ဖျက်ကာ စာချုပ်မူကြမ်းအသစ်ကို ထုတ်ပြန်သည်။ အဆိုပါစာချုပ် မူကြမ်း၌ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ဓာတ်ငွေ့ထုတ်လွှတ်မှုကို နိုင်ငံကြီးနှင့်နိုင်ငံငယ် မညီမျှသောနှုန်းဖြင့် သတ်မှတ်ထား ပြီး ၂၀၅၀ ပြည့်နှစ်တွင် နိုင်ငံကြီးများက နှစ်ဆထုတ်ခွင့်ရ မည်ဟု ပါရှိသည်။ ကျိုတိုသဘောတူစာချုပ်အရ ဓာတ်ငွေ့ ထုတ်လုပ်ခွင့်ကို Per Capital ခေါ် ချမ်းသာကြွယ်ဝမှုကိန်း အပေါ် အခြေခံပြီး နိုင်ငံကြီးများကသာ လျော့ချရန်ဖြစ်သည်။

ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများအနေဖြင့် ကမ္ဘာ့ရာသီဥတု ပြောင်းလဲ မှုကို တုံ့ပြန်ကာကွယ်ရမည့် အခြေခံအကြောင်းတရားများ သိရှိနားလည်ဆောင်ရွက်ရန် ညွှန်ပြထားပြီးဖြစ်သည့်အပြင် ကာဗွန်ဒိုင် အောက်ဆိုဒ်ဓာတ်ငွေ့ထုတ်လွှတ်မှုအတွက် ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများက နည်းပညာနှင့် ငွေကြေးထောက်ပံ့ရန် သဘောတူထားသည်။ ထိုသဘောတူညီချက်များကို ပယ်ဖျက်ကာ စာချုပ်မူကြမ်းအသစ် ရေးဆွဲခြင်းကြောင့် တရုတ်၊ အိန္ဒိယ၊ ဆော်ဒီအာရေဗျနှင့် တောင်အာဖရိက နိုင်ငံတို့က လက်မခံကြောင်း ငြင်းဆိုသည်။

စာချုပ်မူကြမ်းနှင့်ပတ်သက်၍ ညီလာခံတက်ရောက် သူ အများအပြားနှင့် ကိုပင်ဟောင်းမြို့သူမြို့သားများက ကန့်ကွက်ဆန္ဒပြကြရာ လူအင်အား ၁,၀၀,၀၀၀ ခန့်တို့သည် ကိုပင်ဟောင်းမြို့လယ်၌ စုဝေးပြီး ညီလာခံကျင်းပသည့်နေ ရာသို့ ချီတက်သွားရောက်ကာ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကို တိုက်ဖျက်ရန် အော်ဟစ်တောင်းဆိုကြသည်။

ဒီဇင်ဘာလ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ဆန္ဒပြမှု အကြီး အကျယ်ဆုံးဖြစ်ပြီး ရဲတပ်ဖွဲ့က ဆန္ဒပြသမား ၉၆၈ ဦးကို ဖမ်းဆီးသည်။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေး ဝါဒီများက အခြားမြို့ကြီးများ၌ ဆန္ဒပြကြသည်။

ဒီဇင်ဘာ ၁၂ ရက်နေ့တွင် တူဇာလူးနိုင်ငံကိုယ်စား လှယ်က ကမ္ဘာ့အပူချိန်ကို ၁ ဒသမ ၅ ဒီဂရီ ဆဲလ်စီးရပ်စ် အထိလျော့ချရန် အဆိုပြုသည်။ ၂ ဒီဂရီဆဲလ်စီးရပ်စ်အဖြစ် လျာထားခြင်းကို အိန္ဒိယ၊ ဆော်ဒီအာရေဗျ၊ တရုတ်နှင့် အခြားရေန်ထွက်သည့်နိုင်ငံများက အပြင်းအထန်ကန့်ကွက် ကြသည်။

ဒီဇင်ဘာလ ၁၃ ရက်နေ့တွင် Pan African ပါလီမန် ဥက္ကဋ္ဌ Cyprian က ကျိုတိုသဘောတူစာချုပ်ကို ဖျက်သိမ်း

မည်ဆိုလျှင် အာဖရိကအနေဖြင့် မည်သည့်စာချုပ်မျှ လက်မှတ်ရေးထိုးနိုင်ကြောင်း ပြောကြားသည်။ အာဖရိက ပါလီမန်အဖွဲ့ဝင်များသည် ကျိုတိုသဘောတူစာချုပ် အဆုံးသတ်ရန် ကြိုးပမ်းချက်အပေါ် အလွန်စိုးရိမ်ကြသည်။ ကျိုတိုသဘောတူစာချုပ် ပထမသက်တမ်းမှာ ၂၀၁၂ ခုနှစ် တွင် ကုန်ဆုံးမည်ဖြစ်ရာ ဒုတိယသက်တမ်းအတွက် စာချုပ် ဆက်မချုပ်ဘဲ ဖျက်သိမ်းပစ်ရန် နိုင်ငံကြီးများက ကြိုးပမ်း နေခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုသို့ကြိုးပမ်းခြင်းမှာ ကျိုတိုသဘောတူ စာချုပ် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို လိုက်နာရမည်ဆိုပါက နိုင်ငံကြီးများ၏ စီးပွားရေးအကြီးအကျယ်ထိခိုက်မည်ကို စိုးရိမ်ပူပန်လျက်ရှိခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။

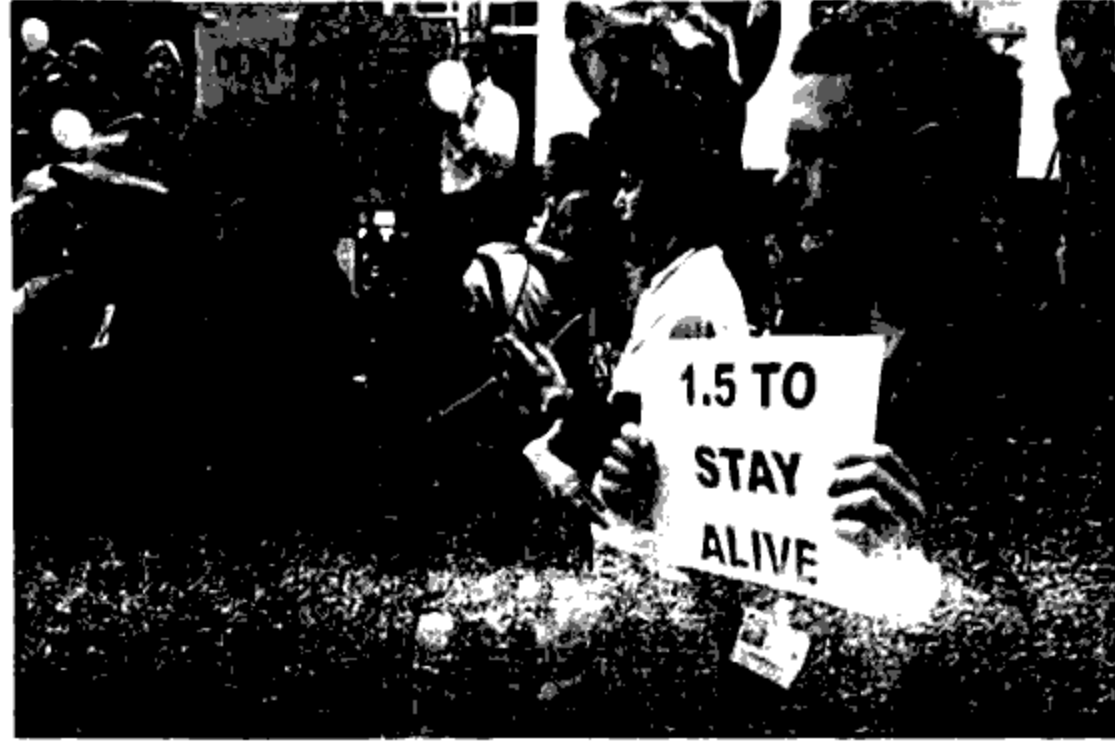
ဒီဇင်ဘာလ ၁၄ ရက်၊ ၁၅ ရက်နှင့် ၁၆ ရက်များတွင် ဓာတ်ငွေထုတ်လုပ်မှု ငွေကြေးနှင့် သစ်တောပြုန်းတီးမှု များကို ဆွေးနွေးကြသည်။

ဒိန်းမတ်နိုင်ငံ ကိုပင်ဟေဂင်မြို့၌ ကမ္ဘာ့ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာညီလာခံကျင်းပစဉ်

ဒီဇင်ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး ဟီလာရီကလင်တန်က ညီလာခံ၏ အဓိကအချက် ဖြစ်သော အကူအညီပေးရေးကိစ္စကို တာဝန်ယူကြောင်း၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအပါအဝင် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးသော နိုင်ငံများသည် လာမည့်ဆယ်စုနှစ်အတွင်း ကမ္ဘာ့ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှု တိုက်ဖျက်ရေးအတွက် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများအား တစ်နှစ်လျှင် ဒေါ်လာ ဘီလီယံ ၁၀၀ အကူအညီပေးရန် အသင့်ရှိကြောင်း ပြောကြားသည်။ သို့သော် ၎င်းငွေကို မည်ကဲ့သို့ခွဲဝေ၍ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုက မည်မျှထည့် ဝင်မည်ကို အတိအကျမပြောပေ။

သို့သော် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ဓာတ်ငွေ ထုတ်လွှတ် မှု၊ လျှော့ချမှုနှင့်ပတ်သက်၍ နိုင်ငံကြီးများ သဘောထား

ကမ္ဘာ့ရာသီဥတု ပြောင်းလဲခြင်း အတွက် အရေးဆိုနေကြ သူများ

ကွဲလွဲနေမှုကိုအမေရိကန်က တာဝန်ယူကြောင်းပြောကြား သည်။ အမေရိကန်၏အကူ အညီပေးရေးကမ်းလှမ်းချက်ကို နိုင်ငံများစွာက ကြိုဆိုကြသော်လည်းတရုတ်ကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးက ၎င်းကမ်းလှမ်းချက်၌ ထူးခြားသည့်တိုး တက်မှု မတွေ့ရကြောင်းမှတ်ချက်ပြုသည်။ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးဦးညွှန်ဝင်းခေါင်းဆောင်သော မြန်မာ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် ညီလာခံအဆင့်မြင့် စုံညီအစည်း အဝေးသို့တက်ရောက်ပြီး ဒီဇင်ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့ ညနေ ပိုင်းတွင် ဝန်ကြီးက မိန့်ခွန်းပြောကြားသည်။

ကမ္ဘာကြီးပူဇွေးလာမှု၊ အပူလှိုင်းဖြတ်သန်းမှု၊ မုန်တိုင်း များတိုက်ခတ်မှု၊ ဆူနာမီဖြစ်ပေါ်မှု၊ မိုးခေါင်ရေရှား၊ ငလျင် လှုပ်ခတ်၊ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်မြင့်တက် စသည့်အန္တရာယ် ဆိုးကြီးများသည် ကမ္ဘာ့လူသားများအား ခြိမ်းခြောက်လျက် ရှိသည်။ ညီလာခံသို့ နိုင်ငံအသီးသီးမှခေါင်းဆောင်များ တက်ရောက်ကြသော်လည်း ထိုအန္တရာယ်ဆိုးကြီးများကို ဟန့် တားနိုင်မည့်သဘောတူညီကြေညာချက်မထုတ်ပြန်နိုင်ခဲ့ပေ။

စိုးအောင်

ကမ္ဘာ့လူဦးရေရန်ပုံငွေအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့လူဦးရေနေ့နှင့် မြန်မာနိုင်ငံ ။

။ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီးသည် နိုင်ငံ တကာရေးရာ ပြဿနာများ၊ စစ်ရေးပြဿနာများ၊ လုံခြုံရေး ပြဿနာများ၊ စီးပွားရေးပြဿနာများ၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးနှင့်လူမှုရေး ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းဆောင် ရွက်ရန် ပင်မအဖွဲ့ကြီး(၆)ဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းထားသည်။

ပင်မအဖွဲ့ကြီး(၆)ဖွဲ့တွင် စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး ကောင်စီ (ECOSOC-Economic and Social Council) သည်လည်း ပါဝင်သည်။

ယင်းအဖွဲ့ကြီးသည် ကျန်းမာရေးပြဿနာများ၊ စီးပွားရေးပြဿနာများ၊ လူမှုရေးပြဿနာများ၊ သိပ္ပံနှင့် နည်းပညာအပါအဝင် ပညာရေးရာများကို ဆန်းစစ်လေ့လာ

ကမ္ဘာ့လူဦးရေရန်ပုံငွေအဖွဲ့. ကမ္ဘာ့လူဦးရေနေ့နှင့်မြန်မာနိုင်ငံ

ပြီး ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ ကမ္ဘာ့လူဦးရေမှာ ကြောက်မမန်းလိလိ တိုးပွားလျက်ရှိပြီး ယခုအခါ သန်း ၇,၀၀၀ နီးပါးအထိရှိနေသည်။ ကျွမ်းကျင်သူများ၏ ခန့်မှန်းချက်အရ သက္ကရာဇ် ၂၀၅၀ တွင် လူဦးရေသန်းပေါင်း ၉,၂၀၀ နီးပါး ရှိလာနိုင်သည်။

လူဦးရေအဆမတန်တိုးပွားနေမှုကြောင့် ကျေးလက် မြို့ပြများ၊ လမ်းတံတားများ၊ အဆောက်အအုံများ၊ စက်ရုံ အလုပ်ရုံများ၊ ယာဉ်ရထားများ၊ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ၊ အညစ် အကြေးများ၊ ဓာတ်ငွေ့များတောင်ပုံရာပုံဖြစ်လာပြီး ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ယိုယွင်းလာသည်။ ပတ်ဝန်းကျင် ယိုယွင်းမှုကြောင့် ရာသီဥတုမှာ ဖောက်ပြန်လာသည်။ ဆိုးကျိုးအဖြစ် ကမ္ဘာသူ၊ ကမ္ဘာသားများ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ဘဝရပ်တည်ရေးအတွက် အခက်အခဲများနှင့် ပြဿနာများ ရင်ဆိုင်လာရသည်။

ဤသည်ကို ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီးနှင့် စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးကောင်စီသည် ကြိုတင်၍ တွက်ဆထားခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်ပင် စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးကောင်စီက ၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် လူဦးရေကော်မရှင်ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

လူဦးရေကော်မရှင်သည် လူဦးရေနှင့် ပတ်သက် သည့်စာရင်းဇယားများ၊ အချက်အလက်များ၊ သင်တန်း များ၊ သုတေသနပြုခြင်းများစသည်တို့ကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ပိုမို ထိရောက်ထက်မြက်စေရန်အတွက် ကုလသမဂ္ဂ ၏ ၁၉၆၇ ခုနှစ် အထွေထွေ ညီလာခံကြီးက ကုလသမဂ္ဂ လူဦးရေ ရန်ပုံငွေအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းလိုက်သည်။

ကုလသမဂ္ဂလူဦးရေ ရန်ပုံငွေအဖွဲ့ (UNFPA- United Nations Fund For Population Activities)သည် လူဦးရေဆိုင်ရာ စာရင်းဇယားများ၊ အကြောင်းအရာများ၊ ပြောင်းလဲမှုများ၊ မိသားစုစီမံကိန်းများ၊ သန္ဓေတားဆီးမှု များ၊ သန္ဓေယူမှုများ၊ သားဖွားမှုအောင်မြင်ရေးများ၊ ပညာရေးနှင့် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာစသည့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ စီမံချက်၊ စီမံကိန်းများချမှတ်ပြီး ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ များ၊ အခြားသော ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများနှင့် လက်တွဲ ကာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိနေသည်။

ကုလသမဂ္ဂလူဦးရေရန်ပုံငွေအဖွဲ့အနေဖြင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ ကိစ္စအဝဝ၊ ပြဿနာမျိုးစုံကို အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ များသာမက ကာယကံရှင်လူသားအသီးသီးကပါ

အလေးအနက်ထားရေးအတွက် ယခုအခါ နှစ်စဉ် ဇူလိုင်လ ၁၁ ရက်နေ့ကို ကမ္ဘာ့လူဦးရေနေ့အဖြစ် သတ်မှတ်ထား သည်။ ပိုမိုဂရုပြုပြီး အလေးအနက်ထားရေးအတွက် နှစ်အလိုက် ကမ္ဘာ့လူဦးရေနေ့ ဆောင်ပုဒ်များကိုပါ ချမှတ်လျက်ရှိသည်။

၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၁ ရက် ကမ္ဘာ့လူဦးရေ နေ့ဆောင်ပုဒ်မှာ “ကမ္ဘာစီးပွားအခက်ကာလ၊ မျိုးဆက် ပွား ကျန်းမာရေးအလေးထားကြ” ဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအသီးသီးသည် ၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် ငွေကြေးအကျပ်အတည်းနှင့် စီးပွားရေးပြဿနာများ ပေါ်ပေါက်နေသော်လည်း ယခုနှစ် ကမ္ဘာ့လူဦးရေနေ့ ဆောင်ပုဒ်နှင့်အညီ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များ ဆုံးပါးမှု လျှော့ချရေး၊ မိခင်နှင့်ကလေးများ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများ တိုးမြှင့်ရေး၊ HIV/AIDS ရောဂါများ တားဆီးကာကွယ်ရေး၊ သားဆက်ခြား စီမံကိန်းစနစ်ကျနစွာဆောင်ရွက်ရေး၊ စီးပွားရေးချို့တဲ့မှု လျှော့ချရေးစသည့် နယ်ပယ်အသီးသီးတွင် ရင်းနှီးမှုများ၊ သုံးစွဲမှုများ၊ ပိုမိုတိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်လှသည်။ ဤသည်ကို ၂၀၀၉ ခုနှစ် ကမ္ဘာ့လူဦးရေနေ့ ဆောင်ပုဒ် က အသိပေး၊ သတိပေး နှိုးဆော်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ ဖြစ် ရုံမျှမက ကမ္ဘာ့လူဦးရေရန်ပုံငွေအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံလည်း ဖြစ်သည်။ သို့ဖြင့် ၂၀၀၉ ခုနှစ် ကမ္ဘာ့လူဦးရေနေ့ အထိမ်း အမှတ် အခမ်းအနားကို ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၁ ရက် နေ့တွင်နေပြည်တော်ရှိ မြန်မာနိုင်ငံမိခင်နှင့်ကလေးစောင့် ရှောက်ရေးအသင်းအစည်းအဝေးခန်းမ၌ကျင်းပခဲ့သည်။

အခမ်းအနားသို့ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်မောင်ဦး တက်ရောက်ပြီး အမှာစကားပြောကြားခဲ့သည်။ အစိုးရ အဖွဲ့ အဖွဲ့ဝင်ဝန်ကြီးများ၊ ရှေ့နေချုပ်၊ ဒုတိယဝန် ကြီးများ၊ ဌာနဆိုင်ရာအကြီးအကဲများ၊ လူမှုရေးအသင်း အဖွဲ့များမှ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာ နိုင်ငံတော်ဆိုင်ရာ နိုင်ငံခြားသံရုံးများမှ သံအမတ်ကြီး များနှင့် သံရုံးတာဝန်ရှိသူများ၊ ကုလသမဂ္ဂလက် အောက်ခံအဖွဲ့အစည်းများမှ ဌာနကိုယ်စားလှယ်များ၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်း

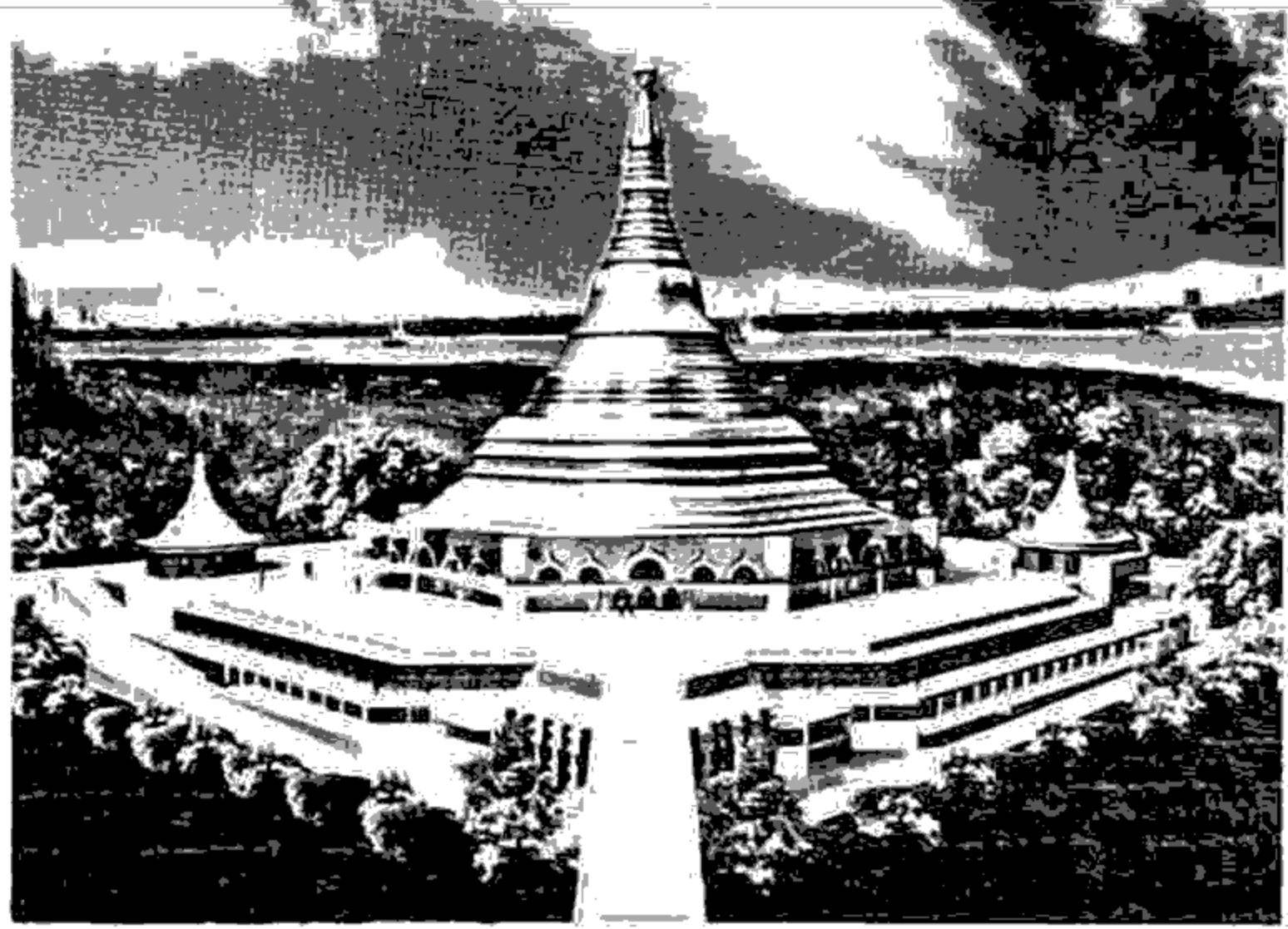
များမှ တာဝန်ရှိသူများ၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အား ဝန်ကြီးဌာနမှ ဝန်ထမ်းများ၊ ၂၀၀၉ ခုနှစ် ကမ္ဘာ့လူဦးရေနေ့ အထိမ်းအမှတ်ပြိုင်ပွဲတွင် ဆုရရှိ ကြသူများနှင့် ဖိတ်ကြားထားသူများ တက်ရောက် ကြသည်။

ဝန်ကြီးဗိုလ်ချုပ်မောင်ဦးက အမှာစကား ပြောကြား ရာတွင် “ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ၌လည်း မွေးကင်းစ ကလေးသေဆုံးမှုလျော့ချရေး၊ ငါးနှစ်အောက်ကလေး နှင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်သေဆုံးမှု လျော့ချရေး၊ HIV/ AIDS စသည့်ရောဂါများတိုက်ဖျက်ရေး၊ ဘက်စုံမျိုး ဆက်ပွား ကျန်းမာရေးနည်းများ နှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ တိုးတက်ရေးတို့ကို အားသွန်ခွန်စိုက်ကြိုးပမ်းဆောင် ရွက်လျက်ရှိကြောင်း၊ ကုလသမဂ္ဂထောင်စုနှစ် ရည်မှန်း ချက်များကို အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင်လည်း လူသားတိုင်း အရည်အသွေးပြည့်ဝသော မျိုးဆက်ပွား ကျန်းမာရေးရရှိရေးကို အလေးထားဆောင်ရွက်လျက် ရှိကြောင်း” ဟူ၍ နိုင်ငံတော်၏ ဆောင်ရွက်ချက်ကို ပြောကြားခဲ့သည်။

ဆက်လက်၍ “မျိုးဆက်ပွား ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာ ငါးနှစ်စီမံကိန်း (၂၀၀၄-၂၀၀၈) ကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ ယခုအခါ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ကုလသမဂ္ဂဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းတို့ပူးပေါင်းပြီး (၂၀၀၉-၂၀၁၃) မဟာဗျူဟာ ငါးနှစ်စီမံကိန်းကို ရေးဆွဲဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း” နိုင်ငံတော်၏ ဆောင်ရွက်ချက်ကို လူဝင်မှု ကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်မောင်ဦးက ပြောကြားပြီး ကုလသမဂ္ဂလူဦးရေ ရန်ပုံငွေအဖွဲ့ ဌာနကိုယ် စားလှယ် Mr. Mohamed Abdel Ahad က ကုလသမဂ္ဂ လူဦးရေ ရန်ပုံငွေအဖွဲ့ အမှုဆောင်ညွှန်ကြားရေးမှူး Ms. Ihonay Olaid ၏ ၂၀၀၉ခုနှစ် ကမ္ဘာ့လူဦးရေနေ့ သဝဏ်လွှာကို ဖတ်ကြားသည်။ ထို့ကြောင့် ဝန်ကြီး၊ ဒုတိယဝန်ကြီး၊ UNFPA ဌာနကိုယ်စားလှယ်နှင့် တာဝန်ရှိသူများက ၂၀၀၉ ခုနှစ် ကမ္ဘာ့လူဦးရေနေ့အထိမ်းအမှတ် ပြိုင်ပွဲ အသီးသီး၌ ဆုရရှိကြသူများအား ဆုများပေးအပ် ချီးမြှင့်ကြသည်။

ကံမြင့်

ကမ္ဘာ့ဝိပဿနာစေတီတော်(မွန်ဘိုင်း)။ ။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ ၌သီရိဓမ္မာသောကမင်း လက်ထက်က စေတီပုထိုးပေါင်း အမြောက်အမြားတည်ထား ခဲ့သော်လည်းနောက်ပိုင်းတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာမှေးမှိန်ကာ စေတီပုထိုးများလည်း ပြိုကျပျက် စီးပြီး ထပ်မံတည်ထားခြင်း မရှိတော့ချေ။ ယခုအခါ မြန်မာနိုင်ငံမှ အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့ ဗုဒ္ဓဓမ္မများ ပြန်လည် ရောက်ရှိသည့်အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် အိန္ဒိယနိုင်ငံမွန်ဘိုင်း မြို့၌ ရွှေတိဂုံစေတီပုံတူစေတီတော်ကို တည်ဆောက်ထား သည်။ အိန္ဒိယမှတစ်ဆင့် ဗုဒ္ဓဓမ္မများ ကမ္ဘာ့အနှံ့ပျံ့နှံ့ နေပုံကို ဖော်ပြလိုခြင်းကြောင့် တည်ဆောက်ရခြင်း ဖြစ် သည်။

မွန်ဘိုင်းရှိ ကမ္ဘာ့ဝိပဿနာစေတီတော်ကြီး

မြန်မာနိုင်ငံရှိ ရွှေတိဂုံစေတီတော်ကြီးမှာ အမြင့် ၃၂၆ ပေရှိသောကြောင့် ရွှေတိဂုံပုံတူ ကမ္ဘာ့ဝိပဿနာ စေတီတော်ကြီးအား ရွှေတိဂုံစေတီတော်ကြီးထက် ၁ ပေနိမ့်၍ ၃၂၅ ပေအမြင့် တည်ဆောက်ထားခြင်းဖြစ် သည်။ စေတီတော်ကြီးအတွင်း၌ ယောဂီဦးရေ ၁၂,၀၀၀ ခန့်တစ်ပြိုင်နက် တရားထိုင်၊ တရားနာနိုင်ရန် လိုဏ်ဂူ တော်ကြီးအသွင် တည်ဆောက်ထားသည်။ ကျောက်တုံး ကြီးများ အသုံးပြု၍ ခေတ်မီဆောက်လုပ်ရေးနည်း ပညာများကို ပေါင်းစပ်ကာသံချောင်းအချိတ်အဆက် မပါဘဲ တည်ဆောက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ လိုဏ်ဂူ အတွင်း ထောက်ကူတိုင်များမပါရှိဘဲ အဝန်းဝိုင်းပုံသဏ္ဍာန် တည်ဆောက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ကျောက်တုံးတို့ဖြင့်သာ တည်ဆောက်ထားသော လိုဏ်ဂူ များအနက် အကြီးမားဆုံး လိုဏ်ဂူကြီးဖြစ်သည်။ ဗိသု ကာလက် စွမ်းပြစေတီ ကြီးတစ်ဆူ ဖြစ်ပြီး

ဓမ္မခန်းမသို့အဝင်တံခါး ၈ ခုပြုလုပ်ထားသည်။ တံခါး ရွက်များကို မြန်မာမှုကနုတ်ပန်းများ ထွင်းထုထားသည့် အပြင် စေတီတော်အပြင်ဘက် ဗုဒ္ဓဝင်ခန်းတွင်လည်း မြန်မာပြည်မှ ပန်းချီဆရာကြီးများ၏ လက်ရာမွန်ဗုဒ္ဓဝင် ပန်းချီကားများကို ခမ်းနားစွာခင်းကျင်းပြသထားသည်။ ထီးတော်၊ စိန်ဖူးတော်၊ ငှက်မြတ်နားတော်များ၌ ဆက်ကပ် ထားသည့် ရွှေသင်္ကန်းတော်များ သဘာဝရာသီဥတု ဘေးဒဏ်ကြောင့် ပျက်စီးယိုယွင်းမှုမရှိစေရန် Glass Coat- ing Glue ဖြင့် သုတ်လိမ်းပေးထားသည်။ ကမ္ဘာ့ ဝိပဿနာစေတီတော်ကြီးမှာ မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ သရီရဓာတ်တော်များကို ဌာပနာသွင်း တည်ဆောက်ထား ခြင်းကြောင့် ဓာတုစေတီ၊ ဓမ္မစေတီ၊ ဥဒိဿစေတီ၊ ပရိဘောဂစေတီအဖြစ်တည်ရှိနေပြီး ကမ္ဘာ့ အဋ္ဌမမြောက် အံ့ချီးဖွယ် အဆောက်အအုံဖြစ်သည်။

ဆရာကြီးဦးဂိုအင်ကာ၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် တည် ဆောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး ၁၉၉၇ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလတွင် မြန်မာနိုင်ငံမှ နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ အဘိဓမ္မမဟာရဋ္ဌဂုရု၊ အဘိဓမ္မအဂ္ဂ မဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိက ဆရာတော်ကြီး ဘဒ္ဒန္တကုမာရနှင့် ဆရာတော်ကြီးများ ကြွရောက်အုတ်မြစ်ချပေးတော်မူခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

၁၃၇၀ ပြည့်နှစ် တပို့တွဲလဆန်း ၁၃ ရက် (၇- ၂-၂၀၀၉) နေ့တွင် ကမ္ဘာ့ဝိပဿနာစေတီတော်ကြီး၏ ထီးတော်၊ ငှက်မြတ်နားတော်၊ စိန်ဖူးတော်တင်လှူပွဲ အခမ်းအနားကို ကျင်းပရာ မြန်မာနိုင်ငံမှ နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ဝင်ရေနံချောင်းဆရာတော်၊ မန္တလေး ဆရာတော်၊ ဗန်းမော်ဆရာတော်၊ မစိုးရိမ်ဆရာတော်၊ ရန်ကုန်မြို့မှ ကရင်ပရိယတ္တိ စာသင်တိုက်ဆရာတော်နှင့် ပင့်သံဃာများ၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံရှိ မြန်မာကျောင်းများမှ ပင့်သံဃာများ၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံရောက် မြန်မာနိုင်ငံမှ စာသင်သား သံဃာတော်များ စုစုပေါင်း ၁၂၇ ပါး ကြွရောက်ခဲ့သည်။ ကမ္ဘာ့ဝိပဿနာစေတီကြီး၏ ဓမ္မခန်းမဖွင့်ပွဲကို (၈-၂- ၂၀၀၉) နေ့တွင် ပြုလုပ်ရာ အိန္ဒိယနိုင်ငံသမ္မတတက် ရောက်ဖွင့်လှစ်သည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ မွန်ဘိုင်းမြို့၌ ကမ္ဘာ့ ဝိပဿနာစေတီကြီး တည်ထားကိုးကွယ်နိုင်ရေးအတွက် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အများစုဖြစ်သည့် မြန်မာနိုင်ငံသူနိုင်ငံသား များက ဦးဆောင်နိုင်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ထန်လှိုင်

ကွယ်လွန်သူထင်ရှားသောပုဂ္ဂိုလ်များ (၂၀၀၉)။ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်၌ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာတော်အကျိုး သယ်ပိုးထမ်းရွက်တော်မူရင်း ပျံလွန်တော်မူသွားကြသော ရဟန်းတော်များ၊ သီလရှင် ဆရာကြီးများနှင့် နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ စာပေ၊ အနုပညာနှင့် နယ်ပယ်အသီးသီးတွင် ထူးချွန်ထင်ရှားပြီး ကွယ်လွန်သွားကြသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များရှိသည်။

ကဝိန္ဒ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် (၉၁) နှစ်၊ သိက္ခာတော် (၇၁) ဝါ အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ၊ အမရပူရမြို့၊ မဟာဂန္ဓာရုံ ကျောင်းတိုက် မဟာနာယက (၁၃၇၁ ခုနှစ်၊ သီတင်းကျွတ်လဆန်း ၅ ရက်နေ့တွင် ပျံလွန်တော်မူသည်။)

ကုမာရာဘိဝံသ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် (၈၃) နှစ်၊ သိက္ခာတော် (၆၃) ဝါ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ နိုင်ငံတော်ဩဝါဒါစရိယ၊ မြင်းခြံမြို့ သာသနဇောတိကာရုံ စာသင်တိုက်နှင့် ကျောက်ပန်း တောင်းမြို့နယ်၊ ပုပ္ဖားကျေးရွာ မြင်းခြံကျောင်းတိုက် ပံဇာနာယက (၁၃၇၁ ခုနှစ်၊ သီတင်းကျွတ်လဆန်း ၆ ရက်နေ့တွင် ပျံလွန်တော်မူသည်။)

ကေသရ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် (၉၅) နှစ်၊ သိက္ခာတော် (၇၅) မဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဓမ္မေမြောက်ဥက္ကဋ္ဌလာပမြို့နယ်၊ ဩဝါဒါစရိယ၊ မယ်လမုတုရား ဂေါပကအဖွဲ့ ဩဝါဒါစရိယ၊ ဇေယျအေးသာသန ပါလနဂ္ဂဟအဖွဲ့နှင့် သာသနနဂ္ဂဟသဟ ပုညကာရီ ပရိယတ္တိသဒ္ဓမ္မနဂ္ဂဟအဖွဲ့၊ ဩဝါဒါစရိယ၊ ဇေယျအေး ကျောင်းတိုက်၊ ဇေယျာသိပ္ပံကျောင်း ပဓာ နနာယက (၁၃၇၁ ခုနှစ်၊ ပြာသိုလဆန်း ၉ ရက်နေ့တွင် ပျံလွန်တော်မူသည်။)

ကေသဝ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် (၈၄)နှစ်၊ သိက္ခာတော် (၆၀) အဂ္ဂမဟာကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ၊ သာသနဇေယျိရိပဝရ

ကွယ်လွန်သူထင်ရှားသောပုဂ္ဂိုလ်များ(၂၀၀၉)

ဓမ္မာစရိယ (ပါဠိပါရဂူ)၊ မကွေးမြို့နယ် ပန်းရစ်တောင် မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာ ပဓာနနာယက (၁၃၇၁ ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် ၉ ရက်နေ့တွင် ပျံလွန်တော်မူသည်။)

ကောသလ္လာဘိဝံသ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် (၆၀)၊ သိက္ခာတော် (၄၀) မဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ၊ သာသနဓဇဓမ္မာစရိယ၊ ဝိနယ ပါရဂူ၊ နိုင်ငံတော်ဝိနည်းဓိရ်၊ မင်္ဂလာတောင်ညွန့်မြို့နယ် ဓမ္မိကာရုံ ပါဠိတက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက် စာချကထိက (၁၃၇၁ ခုနှစ်၊ နတ်တော်လပြည့်ကျော် ၅ ရက်နေ့တွင် ပျံလွန်တော်မူသည်။)

ဓမိန္ဒ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် (၉၁)၊ သိက္ခာတော် (၇၁) အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ၊ နိုင်ငံတော်ဩဝါဒါစရိယ၊ လက်ပံတန်းမြို့ မဟာဇေယျကျောင်းတိုက် ပဓာနနာယက (၁၃၇၁ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလဆန်း ၁၀ ရက်နေ့တွင် ပျံလွန် တော်မူသည်။)

ခန္တီစာရ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် (၁၀၆)၊ သိက္ခာတော် (၈၆) သက်တော်ရာကျော် ဆရာတော်ကြီး၊ ချောက်မြို့မင်္ဂလာ မဟာဘုံစံကျောင်းတိုက် ပဓာနနာယက (၁၃၇၀ ပြည့်နှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် ၃ ရက် နေ့တွင် ပျံလွန်တော်မူသည်။)

ဂန္ဓမာလာ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် (၇၆)၊ သိက္ခာတော် (၅၆) နိုင်ငံတော်ဗဟိုသံဃာ့ဝန်ဆောင် ဆရာတော်၊ ကျိုက် မရောမြို့နယ် ကျိုက်ပရန်ကျေးရွာကျောင်းဟောင်း ကျောင်းတိုက် ပဓာနနာယက (၁၃၇၀ ပြည့်နှစ်၊ နှောင်း တန်ခူးလပြည့်ကျော် ၂ ရက် နေ့တွင်ပျံလွန်တော်မူသည်။)

ဂမ္ဘီရဗုဒ္ဓိ၊ အရှင်၊ ဒေါက်တာ

သက်တော်(၆၈)၊ သိက္ခာတော်(၄၉)

M.A,Ph.D၊ သာသနဓဇ ဓမ္မာစရိယပါဠိပါရဂူ၊ အိန္ဒိယ နိုင်ငံ ယူပီပြည်နယ် ဗာရာဏသီမြို့ ဆေးဝင်္ဂဘာ မြန်မာ ကျောင်းတိုက်၊ မိဂဒါဝန်ဓမ္မဘူမိသစ္စာအောင်မြေ မြန်မာ ဝိဟာရနှင့် မဒရပ်စ်မြို့ အင်ဒိုဘားမားဘုရားကျောင်း၊ ပဲခူးမြို့ သုခိတာရုံစာသင်တိုက်နှင့် သနပ်ပင်မြို့နယ် ရေတံခါး တာဝကျေးရွာ၊ ရွှေနန်းရိပ်သာကျောင်းများ၏ ပဓာနနာယက၊ ကမ္မိက၊ ကမ္ဘာသာသနာပြုဆရာတော် (၁၃၇၁ ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မုန်း လပြည့်ကျော် ၈ ရက်နေ့ တွင်ပျံလွန်တော်မူသည်။)

စန္ဒမာလာ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော်(၈၅)၊ သိက္ခာတော်(၆၅) အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ၊ လောင်းလုံမြို့နယ် ပန်းတင့် အင်းစံပြကျောင်းရွာ၊ဒက္ခိဏာရုံကျောင်းတိုက်ပဓာနနာယက (၁၃၇၁ ခုနှစ်၊ သီတင်းကျွတ်လဆန်း ၅ ရက်နေ့တွင် ပျံလွန်တော်မူသည်။)

စန္ဒောဘာသ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် (၈၄)၊ သိက္ခာတော် (၆၄) အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ၊ နိုင်ငံတော် ဗဟိုသံဃာ့ ဝန်ဆောင်ဆရာတော်၊ နိုင်ငံတော် ဝိနည်းဓိရ်၊ ပုတီးကုန်းမြို့ အန္တရာယ်ကင်း ဘုရားလေး၊ သကျမာရ်အောင်မိုးကောင်း ဘုရားကြီးဩဝါဒါစရိယ၊ ပုတီးကုန်းမြို့ ရတနာရုံ ကျောင်းတိုက် ပဓာနနာယက (၁၃၇၀ ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလပြည့်ကျော် ၇ ရက်နေ့ တွင်ပျံလွန်တော်မူသည်။)

ဇေန၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော်(၆၄)၊ သိက္ခာတော် (၄၄) ဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ၊ ကလေးမြို့ မဟာဓမ္မိကာရာမ သိမ်တောင်ပရိယတ္တိ စာသင်တိုက် ပဓာနနာယက (၁၃၇၁ ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ၄ ရက်နေ့တွင် ပျံလွန်တော်မူသည်။)

ညဏိက၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် (၇၇)၊ သိက္ခာတော် (၅၇)

ကွယ်လွန်သူထင်ရှားသောပုဂ္ဂိုလ်များ(၂၀၀၉)

အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ၊ နိုင်ငံတော် ဗဟိုသံဃာ့
ဝန်ဆောင် ဆရာတော်၊ တာချီလိတ်ခရိုင် တာလေမြို့
ဒက္ခိဏာရာမ တပ်ဦးကျောင်းတိုက် ပဓာနနာယက
(၁၃၇၀ပြည့်နှစ်၊ တပို့တွဲလဆန်း ၈ ရက်နေ့တွင်ပျံလွန်
တော်မူသည်။)

တေဇဝန္တ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် (၈၂)၊ သိက္ခာတော် (၆၂)
အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ၊
သာသနဓဇ သီရိပဝရဓမ္မာစရိယ၊ နိုင်ငံတော် သံဃမဟာ
နာယကအဖွဲ့ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ၊ မိုးမိတ်မြို့ ပုဗ္ဗာရုံပရိယတ္တိ
စာသင်တိုက် ပဓာနနာယက (၁၃၇၁ ခုနှစ်၊ ဝါဆို
လဆန်း ၃ ရက်နေ့တွင်ပျံလွန်တော်မူသည်။)

တေဇိန္ဒ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် (၈၉)၊ သိက္ခာတော် (၇၀)
မဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ၊ ရန်ကုန်တိုင်း သံဃနာယက၊
မြောက်ဥက္ကလာပမြို့နယ် မာရ်အောင်ကျောင်းတိုက်
သီရိမင်္ဂလာကျောင်းတိုက် ပဓာနနာယက
(၁၃၇၀ ပြည့်နှစ်၊ တပေါင်းလဆန်း ၇ ရက်နေ့တွင်
ပျံလွန်တော်မူသည်။)

ဒေဝိန္ဒ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် (၈၆)၊ သိက္ခာတော်(၆၆)
မဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ၊ သဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ၊ ပထမ
အကြိမ် နိုင်ငံတော်ဗဟိုသံဃာ့ဝန်ဆောင်ဟောင်း၊
မြို့နယ်သံဃနာယကအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌဟောင်း၊ ဆံတော်ရှင်
ကျိုက်ထီးရိုးစေတီတော်ဩဝါဒါစရိယ၊ ကျိုက်ထိုမြို့
နယ်၊ ကော့ထင်စံပြကျေးရွာ၊ မင်္ဂလာကန်တော်
ဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာရေး အလယ်တန်းကျောင်း
ပဓာနနာယက (၁၃၇၁ ခုနှစ်၊ သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော်
၃ ရက်နေ့တွင် ပျံလွန်တော်မူသည်။)

နရပတိ၊ ဘဒ္ဒန္တ (ဖြူးဆရာတော်)

သက်တော်(၆၉)၊ သိက္ခာတော်(၄၉)
ဓမ္မကထိက၊ ဗဟုဇနဟိတဓရ၊ သာသနဓဇဓမ္မာစရိယ၊

ပြည်တွင်းပြည်ပ မဟာစည်နာယက၊ လှိုင်မြို့နယ်ဓမ္မ
ရက္ခိတ ဖြူးမဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာနှင့် ဖြူးမြို့
မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာတို့၏ ပဓာနနာယက
(၁၃၇၁ ခုနှစ်၊ နတ်တော်လဆန်း ၈ ရက်နေ့တွင် ပျံလွန်
တော်မူသည်။)

နာရဒ၊ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် (၈၅)၊ သိက္ခာတော် (၆၅) အဘိဓဇမဟာ ရဋ္ဌဂုရု၊
အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ ရွှေကျင်နိကာယ ဥပဥက္ကဋ္ဌ၊ တွဲဖက်
ရွှေကျင်သာသနာပိုင်၊ စစ်ကိုင်းမြို့ မဟာသု ဗောဓာရုံ
ကျောင်းတိုက် အာရာမသမဋ္ဌာပက ပဓာနနာယက (၁၃၇၁
ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလဆန်း ၁၁ ရက်နေ့တွင်ပျံလွန်တော်မူသည်။)

နာရိန္ဒ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော်(၈၀)၊ သိက္ခာတော် (၆၀)
မဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ၊ မွန်ပြည်နယ်နှင့် ကရင်
ပြည်နယ် တောင်တန်းသာသနာပြု၊ ကရင်ပြည်နယ်
ဘုန်းတော်ကြီးသင် ပညာရေးကျောင်း ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဘားအံ
မြို့ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓသာသနာပြုဗဟို ဌာနချုပ် (တောင်တန်း)
ကျောင်းပဓာနနာယက (၁၃၇၁ ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလ
ပြည့်ကျော် ၁၄ ရက်နေ့တွင် ပျံလွန်တော်မူသည်။)

နေမိန္ဒ၊ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် (၆၉)၊ သိက္ခာတော် (၄၉)
အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ၊ မဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ၊
သာသနဓဇ ဓမ္မာစရိယ၊ နိုင်ငံတော်ဗဟိုသံဃာ့ဝန်ဆောင်
ဆရာတော်၊ နိုင်ငံတော်ဝိနည်းမှူး၊ ကော့မှူးမြို့ မြို့မ
နိမ္မိတာရုံ ပရိယတ္တိစာသင်တိုက်နှင့် ဒလမြို့ မြို့မ
နိမ္မိတာရုံ ပရိယတ္တိစာသင်တိုက် ပဓာနနာယက
(၁၃၇၁ ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့်ကျော် ၁၁ ရက်နေ့တွင်
ပျံလွန်တော်မူသည်။)

ပဒုမ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော်(၈၄)၊ သိက္ခာတော် (၆၄)
အဂ္ဂမဟာကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ၊ ဝိနယာဓိက မဇ္ဈိမနိကာယ
ပဏ္ဍာသပါရဂူသနပ်ပင်မြို့ မန်းကျောင်းတိုက်နှင့် ပဲခူးမြို့

ကွယ်လွန်သူထင်ရှားသောပုဂ္ဂိုလ်များ(၂၀၀၉)

အောင်မင်းခေါင်ကုန်းမြေ ကသစ်ဝိုင်ဓမ္မရိပ်သာပဓာန နာယက (၁၃၇၀ ပြည့်နှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် ၉ ရက်နေ့တွင်ပျံလွန်တော်မူသည်။)

ပညာဇောတ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် (၅၉)၊ သိက္ခာတော် (၃၉) မဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ၊ နေပြည်တော် ပျဉ်းမနားမြို့ မဟာဝိသုတာရာမ ဈေးကုန်းကျောင်းတိုက် တိုက်ကြပ် စာချဆရာတော် (၁၃၇၀ ပြည့်နှစ်၊ ပြာသိုလဆန်း ၆ ရက်နေ့တွင်ပျံလွန်တော်မူသည်။)

ပညာဘောဂ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် (၁၁၀)၊ သိက္ခာတော် (၉၀) အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ၊ သက်တော်ရာကျော် ဆရာတော်ကြီး၊ မိုင်းရှူးရတနာမြေ (တောင်ပေါ်) ဝမ်ခုံ ကျေးရွာ ဝမ်ခုံကျောင်းတိုက် ပဓာနနာယက (၁၃၇၀ ပြည့်နှစ်၊ တပို့တွဲ လပြည့်ကျော် ၁၄ ရက်နေ့ တွင်ပျံလွန်တော်မူသည်။)

ပညာဝရ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် (၉၄)၊ သိက္ခာတော် (၇၄) အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ၊ လေးမျက်နှာမြို့နယ် သြဝါဒါစရိယ၊ လေးမျက်နှာမြို့နယ် မယ်ဇေတီတိုက်သစ် ကျောင်း ပဓာနနာယက (၁၃၇၁ ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့် ကျော် ၉ ရက်နေ့တွင် ပျံလွန်တော်မူသည်။)

ပညာဝံသ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် (၆၇)၊ သိက္ခာတော်(၄၇) အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ၊ သာသန ဓဇသိရိပဝရဓမ္မာစရိယ၊ ဒီဃဘာဏက၊ ကြည့်မြင်တိုင် မြို့နယ် သာဓုပရိယတ္တိစာသင်တိုက် ပဓာနနာယက (၁၃၇၀ပြည့်နှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် ၁၄ ရက်နေ့ တွင်ပျံလွန်တော်မူသည်။)

ပညာသီဟ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် (၇၅)၊ သိက္ခာတော် (၅၅)

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ၊ သာသနဓဇ သိရိပဝရ ဓမ္မာစရိယ၊ နိုင်ငံတော်သံဃမဟာ နာယကအဖွဲ့ အဖွဲ့ဝင်ဟောင်း၊ ပဲခူးမြို့ သာသနာ့မဏ္ဍိုင် ပါဠိတက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက် ဒုတိယနာယက (၁၃၇၁ ခုနှစ်၊ နတ်တော်လဆန်း ၁၀ ရက်နေ့တွင် ပျံလွန်တော်မူသည်။)

ပဏ္ဍိစ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် (၆၈)၊ သိက္ခာတော် (၄၈) သဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ၊ ပဲခူးမြို့ ပန်းခြံကုန်း ပရဟိတ ဂေဟာကျောင်းတိုက် ပဓာနနာယက (၁၃၇၁ ခုနှစ်၊ နယုန်လပြည့်ကျော် ၉ ရက်နေ့တွင်ပျံလွန် တော်မူသည်။)

ပဏ္ဍိတ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော်(၉၀)၊ သိက္ခာတော် (၇၀)၊ နိုင်ငံတော် သြဝါဒါစရိယ၊ ရေးမြို့ဖာလဇေတဝန်ကျောင်းတိုက် ပဓာန နာယက (၁၃၇၀ပြည့်နှစ်၊ တပေါင်းလဆန်း ၉ ရက်နေ့ တွင်ပျံလွန်တော်မူသည်။)

ပဏ္ဍိတ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော်(၇၃)၊ သိက္ခာတော်(၅၃) မဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ၊ နိုင်ငံတော်ဗဟိုသံဃာ့ဝန်ဆောင်၊ ပျော်ဘွယ်မြို့ ရှမ်းပွဲရပ်ပရိယတ္တိမာမက ပဓာနဆရာတော် (၁၃၇၁ ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် ၄ ရက် နေ့တွင် ပျံလွန်တော်မူသည်။)

ပုညာနန္ဒ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော်(၅၁)၊ သိက္ခာတော်(၁၉) ဓမ္မကထိက၊ ဗဟုဇနဟိတဓရ၊ ပြည်တွင်းပြည်ပ နယ်လှည့် သာသနာပြုဆရာတော်၊ သာကေတမြို့နယ် ပုညာရာမ မိုးကုတ်ဝိပဿနာကျောင်းတိုက် ပဓာနနာယက (၁၃၇၁ ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ၅ ရက် နေ့တွင် ပျံလွန်တော်မူသည်။)

ပုပ္ဖရမ္မ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော်(၇၇)၊ သိက္ခာတော် (၅၇)

ကွယ်လွန်သူထင်ရှားသောပုဂ္ဂိုလ်များ(၂၀၀၉)

အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ၊ နိုင်ငံတော်ဩဝါဒါစရိယ၊ ကျိုက်မရောမြို့နယ်၊ ကျုံဝမ်းကျေးရွာ၊ မွန်ပရိယတ္တိ စာသင်တိုက်ဆရာတော် (၁၃၇၁ ခုနှစ်၊ ဝါဆို လပြည့်ကျော် ၆ ရက်နေ့တွင် ပျံလွန်တော်မူသည်။)

ယုဂန္ဓရ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် (၉၇)၊ သိက္ခာတော် (၇၈) နိုင်ငံတော်ဩဝါဒါစရိယ၊ ပေါင်းတည်မြို့ နန်းဦးစာသင် တိုက် ပဓာနနာယက (၁၃၇၀ပြည့်နှစ်၊ တပို့တွဲလပြည့်ကျော် ၃ ရက်နေ့တွင် ပျံလွန်တော်မူသည်။)

ရာဇိန္ဒ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော်(၇၉)၊ သိက္ခာတော် (၅၉) ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ၊ တောင်ဥက္ကလာပ စေတီတော်ဩဝါဒါ စရိယ၊ တောင်ဥက္ကလာပမြို့နယ်ကံသာကျောင်းတိုက် ပဓာန နာယက (၁၃၇၁ခုနှစ်၊ တန်ခူးလပြည့်ကျော် ၁၄ ရက်နေ့တွင် ပျံလွန်တော်မူသည်။)

ရာဇိန္ဒာဘိဝံသ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော်(၉၃)၊ သိက္ခာတော် (၇၃) အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ နိုင်ငံတော် ဩဝါဒါစရိယ၊ ရွှေတိဂုံစေတီတော် ဂေါပကအဖွဲ့ ဩဝါဒါစရိယ၊ ရွှေကျင်နိကာယ ဥပဥက္ကဋ္ဌမဟာနာယက တွဲဖက် ရွှေကျင်သာသနာပိုင်၊ ဗဟန်းမြို့နယ် ရွှေဟင်္သာသီရိ မန္တစံကျောင်းတိုက်ပဓာနနာယက (၁၃၇၁ ခုနှစ်၊ တော်သလင်းလဆန်း ၄ ရက်နေ့တွင် ပျံလွန်တော်မူသည်။)

ရေဝတ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော်(၉၇)၊ သိက္ခာတော် (၇၇) နိုင်ငံတော်ဩဝါဒါစရိယ၊ ဆဋ္ဌသီရိတိကာရက၊ သာသန ဓဇသီရိပဝရဓမ္မာစရိယ၊ သန်လျင်မြို့ ကျိုက်ခေါက် စေတီတော် ဩဝါဒါစရိယ၊ သန်လျင်မြို့ ဓမ္မရောင်ခြည် ကျောင်းတိုက် ပဓာနနာယက (၁၃၇၁ခုနှစ်၊ ဝါဆို လဆန်း ၁၂ ရက်နေ့တွင်ပျံလွန်တော်မူသည်။)

ဝါယာမိန္ဒ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော်(၈၈)၊ သိက္ခာတော်(၆၆) အဘိဓဇအဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိက၊ အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မ ဇောတိကဓဇ၊ ဆူးလေစေတီတော် ဘဏ္ဍာတော်ထိန်း ဂေါပကအဖွဲ့၊ ခြောက်ထပ်ကြီးဘုရားကြီးတိုက် ဘဏ္ဍာ တော်ထိန်းဂေါပကအဖွဲ့နှင့် အဘိဓမ္မာပြန်ပွားရေး အသင်းတို့၏ ဩဝါဒါစရိယ၊ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာပြု အဖွဲ့ အကျိုးတော်ဆောင်၊ ဗဟန်းမြို့နယ် ခြောက်ထပ် ကြီးဘုရားကြီးကျောင်းတိုက် ပဓာနနာယက (၁၃၇၁ခုနှစ်၊ နယုန်လဆန်း ၂ ရက်နေ့တွင်ပျံလွန်တော် မူသည်။)

ဝိမလ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော်(၇၇)၊ သိက္ခာတော်(၅၅) အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ၊ အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ၊ ပဲခူးတိုင်း(အရှေ့ပိုင်း) တိုင်း သံဃနာယကအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ၊ ပဲခူးမြို့ဥဿာသီရိ စာသင် တိုက်ပဓာန နာယက (၁၃၇၁ ခုနှစ်၊ ဝါခေါင်လဆန်း ၁၃ ရက် နေ့တွင် ပျံလွန်တော်မူသည်။)

ဝိမလာစာရ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော်(၇၆)၊ သိက္ခာတော်(၅၆) အဂ္ဂမဟာကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ၊ သာသနဓဇ သီရိပဝရ ဓမ္မာ စရိယ၊ အောင်တော်မူဘုရား၊ ရှင်ဘိုမယ်ဘုရား၊ ဆုတောင်းပြည့်ဘုရားတို့၏ ဩဝါဒါစရိယ၊ တိုင်းသံဃာ့ ဝန်ဆောင်ဆရာတော်၊ မြို့နယ်ဩဝါဒါစရိယ၊ ချမ်းအေး သာစံမြို့နယ် မာရ်အောင်ပရိယတ္တိစာသင်တိုက် တိုက်အုပ် ဆရာတော်၊ စံပယ်ရုံ မိုးကုတ်ဝိပဿနာရိပ်သာ ပဓာနနာယက (၁၃၇၁ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလဆန်း ၇ ရက်နေ့တွင်ပျံလွန်တော် မူသည်။)

ဝိလာသ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော်(၈၁)၊ သိက္ခာတော်(၆၁) အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ နိုင်ငံတော်ဗဟိုသံဃာ့ဝန်ဆောင် ဆရာတော်၊ ပခုက္ကူမဟာဝိသုတာရာမ ဂဏအနုနာယက၊

ကွယ်လွန်သူထင်ရှားသောပုဂ္ဂိုလ်များ(၂၀၀၉)

ကျောက်မဲမြို့ ရန်အောင်မြင် ပရိယတ္တိစာသင်တိုက် ပဓာနနာယက (၁၃၇၀ပြည့်နှစ်၊ တပို့တွဲလပြည့်ကျော် ၁၀ ရက်နေ့တွင် ပျံလွန်တော်မူသည်။)

ဝိသုတာဘိဝံသ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော်(၇၀)၊ သိက္ခာတော် (၅၀)
စာရေးဆရာ ရွှေညာသီရိ၊ ဖုန်းမြိုင်(ပခုက္ကူ)၊ ပုဇွန်တောင်မြို့နယ် ဘုရားဖြူကျောင်းတိုက် ဂဏဝါစက စာချဆရာတော် (၁၃၇၁ခုနှစ်၊ နယုန်လပြည့်ကျော် ၈ ရက်နေ့တွင်ပျံလွန်တော်မူသည်။)

ဝိသုဒ္ဓါစာရ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော်(၈၅)၊ သိက္ခာတော်(၆၅)
အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ၊ ပေါင်းတည်မြို့ မဟာဝိသုတာရာမ(ရေတွင်းညီနောင်) ပရိယတ္တိစာသင်တိုက် ပဓာနနာယက (၁၃၇၁ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့်ကျော် ၇ ရက်နေ့တွင် ပျံလွန်တော်မူသည်။)

သုဇာတ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော်(၆၁)၊ သိက္ခာတော်(၄၂)
မဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ၊စစ်ကိုင်းမြို့နယ်၊ဗြဲတရော်ကျေးရွာ၊ မဟာအောင်မြေဆုတောင်းပြည့် ကံတလူ မြတ်စွာဘုရားကျောင်းတိုက်၊ ပဓာနနာယက (၁၃၇၁ ခုနှစ်၊ ဝါခေါင်လပြည့်ကျော် ၇ ရက်နေ့တွင် ပျံလွန်တော်မူသည်။)

သုဇာတာဘိဝံသ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော်(၇၉)၊ သိက္ခာတော်(၆၀)
မဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ၊ သာသနာ့ပါလ ဓမ္မာစရိယ၊ အမ်းမြို့နယ်၊ ချင်းပျဉ်းတောကျေးရွာ၊ ကျောက်ကြီးတောင်ကျောင်းတိုက်ဆရာတော် (၁၃၇၁ ခုနှစ်၊ သီတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့တွင် ပျံလွန်တော်မူသည်။)

သုဘောဂဓမ္မာလင်္ကာရ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော်(၈၉)၊ သိက္ခာတော်(၆၉)
အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ မဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ၊ သာသနဓဇ

သီရိပဝရဓမ္မာစရိယ၊ တံတားဦးမြို့နယ် ဟံသာဝတီကျေးရွာအုပ်စု မဲထီးပရိယတ္တိစာသင်တိုက် ပဓာနနာယက (၁၃၇၁ခုနှစ်၊ နယုန်လပြည့်ကျော် ၄ ရက်နေ့တွင် ပျံလွန်တော်မူသည်။)

အာစိဏ္ဍ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော်(၈၄)၊ သိက္ခာတော်(၆၄)
အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ၊ တိုက်ကြီးမြို့နယ် သံဃနာယကအဖွဲ့(ရွှေကျင်) ဥက္ကဋ္ဌ၊ ရွှေကျင်နိကာယ ဂိုဏ်းလုံးဝန်ဆောင်နာယက၊ ဥက္ကံမြို့ဘုရားကြီးကျောင်း ပရိယတ္တိစာသင်တိုက်ပဓာနနာယက (၁၃၇၁ ခုနှစ်၊ သီတင်းကျွတ်လဆန်း ၅ ရက်နေ့တွင် ပျံလွန်တော်မူသည်။)

အာသဘ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော်(၈၃)၊ သိက္ခာတော်(၆၃)
အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ၊ သာသနဓဇ ဓမ္မာစရိယ၊ ပုဇွန်တောင်မြို့နယ်သံဃနာယကအဖွဲ့ အဖွဲ့ဝင်၊ ပုဇွန်တောင်မြို့နယ် မဟာညောင်တုန်းကျောင်းတိုက် ပြာသာဒ်ကျောင်း ပရိယတ္တိစာသင်တိုက် ပဓာနနာယက (၁၃၇၀ပြည့်နှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် ၁၂ ရက်နေ့တွင်ပျံလွန်တော်မူသည်။)

အဂ္ဂဝံသ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် (၇၄)၊ သိက္ခာတော် (၅၄)
အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ၊ ဓမ္မာစရိယ၊ B.A,H.GP ၊ နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ (ဝေဠုဝန်) အဖွဲ့ဝင်၊ ရွှေတိဂုံစေတီတော် ဂေါပကအဖွဲ့ ဩဝါဒါစရိယ၊ စေတီယင်္ဂဏ မဟာနာယက ဩဝါဒါစရိယ၊ ဝေဠုဝန် နိကာယဂိုဏ်း ဗဟိုအကျိုးတော်ဆောင်ချုပ်၊ စမ်းချောင်း မြို့နယ် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတိုက် ပဓာနနာယက (၁၃၇၀ ပြည့်နှစ်၊ တပို့တွဲလပြည့်ကျော် ၉ ရက်နေ့တွင် ပျံလွန်တော်မူသည်။)

ဣန္ဒက၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော် (၈၈)၊ သိက္ခာတော် (၆၈)
နိုင်ငံတော် ဗဟိုသံဃာ့ဝန်ဆောင်ဆရာတော်၊ သာသနဓဇ

ကွယ်လွန်သူထင်ရှားသောပုဂ္ဂိုလ်များ(၂၀၀၉)

သိရီပဝရဓမ္မာစရိယ၊ ဗဟန်းမြို့နယ် ပါဠိတက္ကသိုလ်
ညောင်တုန်းကျောင်းတိုက် နာယက စာချဆရာတော်
(၁၃၇၀ ပြည့်နှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် ၅ ရက်နေ့
တွင်ပျံလွန်တော်မူသည်။)

ဣန္ဒာဝုဓ၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော်(၈၅)၊ သိက္ခာတော်(၆၅)
အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ၊ ပဲခူးတိုင်း(အနောက်ပိုင်း)
တိုင်းသံဃနာယကအဖွဲ့ (ဝေဠုဝန်) ဥက္ကဋ္ဌ၊ ပြည်မြို့
ရွှေဆံတော်စေတီတော် သြဝါဒါစရိယ၊ ရွာဘဲရပ်ကွက်၊
စံနန်းဦးကျောင်းတိုက် ပဓာနနာယက
(၁၃၇၁ ခုနှစ်၊ ဝါခေါင်လဆန်း ၉ ရက်နေ့တွင် ပျံလွန်
တော်မူသည်။)

ဇေယျက၊ ဘဒ္ဒန္တ

သက်တော်(၆၉)၊ သိက္ခာတော်(၄၉)
အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ၊ သာသနဓဇဓမ္မာစရိယ၊
နိုင်ငံတော်ဗဟိုသံဃာ့ဝန်ဆောင်(ရွှေကျင်) မုံရွာမြို့
အသောကာရုံကျောင်းတိုက် တိုက်အုပ်ဆရာတော်
(၁၃၇၁ ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် ၆ ရက်နေ့
တွင် ပျံလွန်တော်မူသည်။)

ပုညဝတီ၊ ဒေါ်

သက်တော် (၉၀)၊ သိက္ခာတော် (၈၀)
မဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ၊ မရမ်းကုန်းမြို့နယ် သီလရှင်
အဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ၊ မရမ်းကုန်းမြို့နယ် သာသနောဒယ (ပြည်)
သီလရှင်စာသင်တိုက် ပဓာနနာယက
(၁၃၇၁ ခုနှစ်၊ ကဆုန်လဆန်း ၃ ရက်နေ့တွင် ကွယ်လွန်
သည်။)

သုဝဏ္ဏဝတီ၊ ဒေါ်

သက်တော် (၈၈)၊ သိက္ခာတော် (၇၉)
အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ၊ ပိဋကတ္တယပါရဂူ၊
မွန်ပြည်နယ် သီလရှင်အဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ၊ မော်လမြိုင်မြို့
သုဝဏ္ဏရုံသီ စာသင်တိုက် အာဒိကမ္မိက ပါဒါနိဿရိယ
(၁၃၇၁ ခုနှစ်၊ တန်ခူးလပြည့်ကျော် ၈ ရက်နေ့တွင်
ကွယ်လွန်သည်။)

ကံချွန်

အသက် (၆၃)

(ပန်းချီဆရာ၊ ကာတွန်းဆရာ၊ စာရေးဆရာ)
(၂၀-၈-၂၀၀၉) ရက်နေ့တွင် ကွယ်လွန်သည်။

ကိုနော်

အသက်(၅၂)
ပင်လယ်မဂ္ဂဇင်းအယ်ဒီတာ၊ တေးရေးဆရာ (မဇ္ဈိမ
လှိုင်း-ဝေးခဲ့ပြီပန်းခရမ်းပြာ)၊ ဒဿနိကဗေဒဌာန
ကထိက
(၂၃-၉-၂၀၀၉ ရက်နေ့တွင်ကွယ်လွန်သည်။)

ကြည်လင်၊ ရွှေမန်းပန်ကျာ

အသက် (၇၀)
မြန်မာ့ဇာတ်သဘင်မင်းသားကြီး
(၂၉-၁၁-၂၀၀၉ ရက်နေ့တွင်ကွယ်လွန်သည်။)

ကြည်အောင်၊ ကဗျာဆရာ

အသက် (၇၂)
ဒုဋ္ဌဝတီမှဇရာဝတီသို့၊ မိခင်မာရသွန်ကဗျာစာအုပ်များ
ကို ရေးသားခဲ့သူ
(၂၇-၃-၂၀၀၉ ရက်နေ့တွင်ကွယ်လွန်သည်။)

ခင်ခင်သိန်း၊ ဒေါ်

အသက် (၈၃)
စာရေးဆရာမကြီး ယုဝတီမာလာသိန်း၊ ခင်မာလာ၊
ဗမာ့ခေတ်သတင်းစာနှင့် ယုဝတီဂျာနယ်တွင် ဝတ္ထုတိုများ၊
ကဗျာများ၊ ပင်တိုင်ဆောင်းပါးများရေးသားခဲ့သူ
(၁၈-၁-၂၀၀၉ ရက်နေ့တွင်ကွယ်လွန်သည်။)

ခင်မောင်မြ၊ ဦး

အသက် (၇၈)
ရေနံချောင်း ဦးခင်မောင်မြ၊ စာရေးဆရာ
(၃-၇-၂၀၀၉ ရက်နေ့တွင် ကွယ်လွန်သည်။)

ခင်မောင်မြင့်၊ ဗိုလ်မှူး (ငြိမ်း)

အသက်(၈၃)
အရှေ့တောင်အာရှအားကစားပြိုင်ပွဲသေနတ်ပစ်ချန်ပီယံ
ဟောင်း၊ (ငြိမ်း)
(၆-၃-၂၀၀၉ ရက်နေ့တွင်ကွယ်လွန်သည်။)

ခင်မြင့်၊ ဒေါ်

အသက်(၈၀)

ကွယ်လွန်သူထင်ရှားသောပုဂ္ဂိုလ်များ(၂၀၀၉)

စာရေးဆရာမကြီး ယုဝတီသီဂီမြင့်
ယုဝတီဂျာနယ်တာဝန်ခံအယ်ဒီတာနှင့်ယုဝတီသတင်းစာ
အယ်ဒီတာအဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သူ
(၃၀-၁-၂၀၀၉ ရက်နေ့တွင်ကွယ်လွန်သည်။)

ခင်မြင့်မြင့်၊ ဒေါ်

အသက်(၆၆)
အဂ္ဂမဟာသီရိသုဓမ္မသီဂီ လူမှုထူးချွန်တံဆိပ် (ပထမ
ဆင့်)၊ မြန်မာအမျိုးသမီး စီးပွားရေးစွမ်းဆောင်ရင်များအ
သင်းဥက္ကဋ္ဌ၊ မြန်မာနိုင်ငံကုန်သည်များနှင့် စက်မှုလက်မှု
လုပ်ငန်းရှင်များ အသင်း အလုပ်အမှုဆောင်၊ AA Group
of Companies ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ
(၁၉-၉-၂၀၀၉ ရက်နေ့တွင်ကွယ်လွန်သည်။)

ခင်အုန်းမြ၊ ဗိုလ်မှူး (ငြိမ်း)

အသက် (၉၂)
လွတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင် (ဒုတိယဆင့်)၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်
ဖလောရင့်နိုက်တင်ဂေးလ်ဆုရှင်၊ အမှတ် (၂) တပ်မတော်
ဆေးရုံ (ရန်ကုန်)၊ ဆရာမမှူး(ငြိမ်း)၊ ကန်တော့ခံသက်ကြီး
စာပေပညာရှင် (မြမာလာ)
(၂၇-၁၁-၂၀၀၉ ရက်နေ့တွင်ကွယ်လွန်သည်။)

စံမြတ်ရွှေ၊ ဗိုလ်မှူးကြီး (ငြိမ်း)

အသက် (၉၁)
နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်ဘွဲ့ (ပထမဆင့်)၊ လွတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင်
(ဒုတိယဆင့်)
(၁၇-၁၁-၂၀၀၉ ရက်နေ့တွင်ကွယ်လွန်သည်။)

စောလှိုင်၊ ဦး

အသက်(၈၀)
နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီး (ငြိမ်း)
(၁၁-၈-၂၀၀၉ ရက်နေ့တွင်ကွယ်လွန်သည်။)

စိန်၊ ဦး

အသက် (၉၁)
တိုင်းပညာဝန်(ငြိမ်း)၊ ပညာရေးသံမှူး(ငြိမ်း)
(၁၀-၄-၂၀၀၉ ရက်နေ့တွင်ကွယ်လွန်သည်။)

စိန်ဝင်း၊ ဗိုလ်မှူးချုပ်

အသက် (၈၁)
စစ်ဥပဒေချုပ်(ငြိမ်း)၊ နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည် (ပထမဆင့်)
(၃၁-၁၂-၂၀၀၉ ရက်နေ့တွင်ကွယ်လွန်သည်။)

ဆယ်၊ ဒေါ်၊

အသက်(၈၁)၊ အဂ္ဂမဟာသီရိသုဓမ္မသီဂီ လူမှုထူးချွန်
တံဆိပ်(ပထမဆင့်) မြန်မာအမျိုးသမီး စီးပွားရေး
စွမ်းဆောင်ရင်များအသင်း နာယကအဖွဲ့ဝင်၊
(၁၃-၇-၂၀၀၉ ရက်နေ့တွင်ကွယ်လွန်သည်။)

ဖော်ဝမ်း၊ မင်းသားကြီး

အသက်(၆၅)၊ ရုပ်ရှင်နှင့်ဗီဒီယိုသရုပ်ဆောင်၊ အဆိုတော်
(၁၂-၈-၂၀၀၉ ရက်နေ့တွင်ကွယ်လွန်သည်။)

ထီလာစစ်သူ၊ ဒေါက်တာ

အသက်(၇၈)
ကဗျာဆရာ၊ စာရေးဆရာ၊ သတင်းစာဆရာ၊ သတင်း
နှင့် စာနယ်ဇင်းလုပ်ငန်းဦးဆောင်ညွှန်ကြားရေးမှူး (ငြိမ်း)၊
ကြေးမုံသတင်းစာတိုက် စာတည်းမှူးချုပ်(ငြိမ်း)၊ ဒုတိယ
ဗိုလ်မှူးကြီး(ငြိမ်း)၊ မြန်မာနိုင်ငံစာပေနှင့် စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့
ဥက္ကဋ္ဌဟောင်း၊ ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာနနှင့် ပြန်ကြားရေး
ဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီး (ငြိမ်း)
(၂-၁၀-၂၀၀၉ ရက်နေ့တွင်ကွယ်လွန်သည်။)

ထွန်းနောင်၊ တက္ကသိုလ်

အသက်(၆၄)
အဆိုတော်၊ တေးရေးဆရာ၊ သွားဘက်ဆိုင်ရာ ဆရာဝန်
ကြီး၊ ဒေါက်တာထွန်းနောင် မြန်မာနိုင်ငံဂီတ အစည်း
အရုံး(ဗဟို) အမှုဆောင်ကော်မတီဝင်
(၆-၁၀-၂၀၀၉ ရက်နေ့တွင်ကွယ်လွန်သည်။)

ထွန်းအောင်ကျော်၊ ဒေါက်တာ

အသက် (၇၀)
အမျိုးသားစာပေဆုရှင်၊ မျက်စိအထူးကု ဆရာဝန်ကြီး၊
မြန်မာနိုင်ငံ ဆေးပညာရှင် အဖွဲ့ တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး၊
ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး(ငြိမ်း)
M.B.B.S, D.O (Landon), MRC.Ophth
(၁၁-၃-၂၀၀၉) နေ့တွင်ကွယ်လွန်သည်။

နီကိုရဲ

အသက် (၄၃)
စာရေးဆရာ၊ ဇာတ်ညွှန်းနှင့် ဒါရိုက်တာ၊ B.Sc (Bot)
(၂၄-၁၀-၂၀၀၉ ရက်နေ့တွင်ကွယ်လွန်သည်။)

ဖေသိန်း၊ ဦး

အသက် (၈၆)

ကွယ်လွန်သူထင်ရှားသောပုဂ္ဂိုလ်များ(၂၀၀၉)

ကန်တော့ခံသက်ကြီး ကာတွန်းဆရာကြီး ကာတွန်း
ဖေသိန်း၊ လွတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင်(ဒုတိယဆင့်)
(၁၉-၆-၂၀၀၉ ရက်နေ့တွင်ကွယ်လွန်သည်။)

ဗကလေး၊ ဦး

အသက် (၉၂)
ကန်တော့ခံ ကာတွန်းဆရာကြီး
(၂၉-၁၂-၂၀၀၉ ရက်နေ့တွင်ကွယ်လွန်သည်။)

ဗန်းမော်ညိုနွဲ့

အသက် (၈၈)
ကဗျာဆရာ၊ အနုပညာစာပေဆိုင်ရာဆုရှင် (၁၉၆၃)
(၁၂-၁၁-၂၀၀၉ ရက်နေ့တွင်ကွယ်လွန်သည်။)

ဘတင့်၊ ဦး

အသက် (၈၃)
စာရေးဆရာကြီးဘတင့်(ဓာတု-အနုပညာ)၊ ပခုက္ကူ
ဦးအုံးဖေ စာပေဆုနှင့် စာပေဗိမာန်စာမူဆုရှင်၊ ရှေးဟောင်း
သုတေသနဦးစီးဌာန ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး(ငြိမ်း)
(၂၆-၃-၂၀၀၉ ရက်နေ့တွင်ကွယ်လွန်သည်။)

ဘလှ၊ ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီး (ငြိမ်း)

အသက် (၈၇)၊ ဇေယျကျော်ထင်၊ လွတ်လပ်ရေး
မော်ကွန်းဝင် (ပထမဆင့်)၊ ကုန်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန၊
ဒုတိယ ဝန်ကြီး (ငြိမ်း)
(၂၃-၁၁-၂၀၀၉ ရက်နေ့တွင်ကွယ်လွန်သည်။)

မောင်ငွေစိုး (စစ်တက္ကသိုလ်)

အသက်(၇၀)
ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီး(ငြိမ်း)၊ စာပေဗိမာန် စာမူဆုရရှိသူ၊
မှူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် စိတ်ကိုပြောင်းလဲစေသော ဆေးဝါး
များအန္တရာယ်တားဆီးကာကွယ်ရေး ဗဟိုအဖွဲ့ (မှူးယစ်
ဗဟိုအဖွဲ့) ရဲမှူးကြီး (ငြိမ်း)
(၂၀-၁-၂၀၀၉ ရက်နေ့တွင်ကွယ်လွန်သည်။)

မောင်ဘို၊ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး (ငြိမ်း)

အသက် (၆၅)

ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
(၂-၆-၂၀၀၉ ရက်နေ့တွင်ကွယ်လွန်သည်။)

မောင်မောင်တိတ်၊ ဒေါက်တာ

အသက် (၉၂)
မူခင်းဘက်ဆိုင်ရာဆရာဝန်ကြီး(ငြိမ်း)၊
(၈-၁၂-၂၀၀၉ ရက်နေ့တွင်ကွယ်လွန်သည်။)

မျိုးသန့်၊ ဦး (မောင်ဆုရှင်)

အသက်(၇၈)
ဝိဇ္ဇာပညာထူးချွန်တံဆိပ် (ဒုတိယဆင့်)၊ အမျိုးသား
စာပေဆု၊ ပခုက္ကူဦးအုံးဖေ တစ်သက်တာစာပေဆုနှင့်
သုတစွယ်စုံ တစ်သက်တာစာပေဆုများရရှိသူ၊ မြန်မာ
နိုင်ငံစာပေနှင့် စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့ ဗဟိုအမှုဆောင်
ကော်မတီဝင်၊ ပုံနှိပ်ရေးနှင့် စာအုပ်ထုတ်ဝေရေးလုပ်ငန်း
ကျွမ်းကျင်သူ၊ စာပေဗိမာန်အဖွဲ့ စာတည်းမှူးချုပ်(ငြိမ်း)
(၂-၆-၂၀၀၉ ရက်နေ့တွင်ကွယ်လွန်သည်။)

မြတ်ကျော်၊ ဦး

အသက်(၇၄)
အမျိုးသားစာပေဆု၊ စာပေဗိမာန်စာမူဆုနှင့် ပခုက္ကူ
ဦးအုံးဖေကျမ်းစာပေဆုများရရှိသူ၊ ပညာရေးဝန်ကြီး
ဌာန မြန်မာစာအဖွဲ့ အဖွဲ့ဝင်၊ မြန်မာစာအဖွဲ့ဦးစီးဌာန
စာတည်းမှူး(ငြိမ်း) (၃-၃-၂၀၀၉ ရက်နေ့တွင်ကွယ်လွန်
သည်။)

လှကြည်၊ ဒေါ်

အသက်(၈၄)
စာရေးဆရာမကြီးကြည်ဦး၊ လူထုပညာစာစောင်
လက်ထောက်အယ်ဒီတာနှင့်ယုဝတီဂျာနယ် အယ်ဒီတာ
အဖြစ်ဆောင်ရွက်သူ၊ မဂ္ဂဇင်းဝတ္ထုနှင့်ဆောင်းပါးများ
ရေးသားပြုစုပြီး စာပေလောကတွင် ထင်ရှားသူ
(၂၀-၃-၂၀၀၉ ရက်နေ့တွင်ကွယ်လွန်သည်။)

လှမောင်၊ ဗိုလ်မှူး(ငြိမ်း)

အသက် (၈၁)
စာရေးဆရာကြီးအောင်ကျော်ဖြိုး၊ ဝင်းလွင် (လက်ပံတန်း)၊

ဂိုး-လှမောင် (မြို့မ)၊ လွတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင် (ဒုတိယဆင့်)၊ အမျိုးသားစာပေဆုနှင့် စာပေဗိမာန်စာမူဆုရှင်၊ မြန်မာနိုင်ငံဘောလုံးအဖွဲ့ချုပ် ဥက္ကဋ္ဌဟောင်း၊ မြန်မာ့လက်ရွေးစင်ဘောလုံးသမားဟောင်း (ဂိုး) (၂၇-၆-၂၀၀၉ ရက်နေ့တွင်ကွယ်လွန်သည်။)

ဝင်းအောင်၊ ဦး

အသက် (၆၅)
နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဝန်ကြီး (ငြိမ်း)
(၄-၁၁-၂၀၀၉ ရက်နေ့တွင်ကွယ်လွန်သည်။)

သက်ထွန်း(ဆေးသိပ္ပံ)

အသက်(၅၆)
စာရေးဆရာ ဒေါက်တာခင်မောင်လေး၊ ပဲခူးမြို့၊ မြန်မာ့မီးရထားဆေးရုံ လက်ထောက်ဆရာဝန် (၁၂-၇-၂၀၀၉ ရက်နေ့တွင်ကွယ်လွန်သည်။)

သန်းမောင်၊ ဦး

အသက်(၈၉)
သတင်းစာဆရာ (မဏ္ဍိုင်သတင်းစာ)၊ မိုးဝေစာပေနှင့် ပုံနှိပ်တိုက် (၅-၁၀-၂၀၀၉ ရက်နေ့တွင်ကွယ်လွန်သည်။)

သိန်းထွန်း၊ ဗိုလ်မှူးချုပ် (ငြိမ်း)

အသက်(၇၀)
အမှတ်(၁)စက်မှုဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီး(ငြိမ်း)
(၂၀-၆-၂၀၀၉ ရက်နေ့တွင်ကွယ်လွန်သည်။)

အီကြာကွေး

အသက် (၇၁)
ကဗျာဆရာ၊ ဓနုဖြူကျော်ထွန်း၊ အီကြာကွေး အမည်ဖြင့် ထင်ရှားကျော်ကြားသူ၊ ဟာသစာရေးဆရာ၊ အယ်ဒီတာ၊ (၁၅-၁၂-၂၀၀၉ ရက်နေ့တွင်ကွယ်လွန်သည်။)

အေးနိုင်၊ ဦး

အသက်(၇၈)
စာရေးဆရာကြီး ဓမ္မာစရိယဦးအေးနိုင်၊ မဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ၊ ဘီအေ၊ သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်၊ လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး(ငြိမ်း)၊ ဗုဒ္ဓဘာသာကလျာဏယုဝအသင်းနာယက (၂၃-၄-၂၀၀၉ ရက်နေ့တွင်ကွယ်လွန်သည်။)

ရဟန်းတော်များအပိုင်းမှ အချို့ဆရာတော်ကြီးများ၏ ထေရုပ္ပတ္တိကို အောက်ပါအတိုင်းတင်ပြပါသည်။

တေဇဝန္တ၊ ဘဒ္ဒန္တ(နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့-ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ (မြန်မာ ၁၂၈၉ - ၁၃၇၁)။

။ နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ သုဓမ္မာဂိုဏ်းအဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတအဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ ရှမ်းပြည်နယ် မိုးမိတ်မြို့၊ ပုဗ္ဗာရုံကျောင်းတိုက် ပဓာနနာယကဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တတေဇဝန္တကို ခမည်းတော် ဦးဖိုးဟန်၊ မယ်တော် ဒေါ်ထွေးတို့က ၁၂၈၉ ခုနှစ် နတ်တော်လဆန်း ၃ ရက် စနေနေ့တွင် ရှမ်းပြည်နယ် မိုးမိတ်မြို့နယ် ဝဲပေါင်းကျေးရွာ၌ ဖွားမြင်တော်မူသည်။

ဘဒ္ဒန္တတေဇဝန္တ

ဆရာတော်ကြီးသည် ၁၃၀၀ ပြည့်နှစ် တန်ခူး လဆန်း ၁ ရက်နေ့တွင် ဝဲပေါင်းကျောင်း ဆရာတော် ဦးတေဇိန္ဒကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ရှင်သာမဏေအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိတော်မူသည်။

ဆရာတော်ကြီးသည် ၁၃၀၉ ခုနှစ် ကဆုန်လဆန်း ၂ ရက်နေ့တွင် မိုးမိတ်မြို့ ပုဗ္ဗာရုံကျောင်း ခဏ္ဍသိမ်၌ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘဒ္ဒန္တခေမိန္ဒကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ခမည်းတော်နှင့် မယ်တော်တို့၏ ပစ္စယာနုဂ္ဂဟကို ခံယူကာ မြင့်မြတ်သောရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိတော်မူသည်။

ဆရာတော်ကြီးသည် မိုးမိတ်မြို့၊ ရန်ကုန်မြို့၊ မန္တလေးမြို့၊ စသောမြို့ကြီးများရှိ စာသင်တိုက်များတွင် ပရိယတ္တိစာပေများကို ဆည်းပူးတော်မူသည်။ သာသနဇေယျဝိပဓိပုဂ္ဂိုလ် ဓမ္မာစရိယ စာမေးပွဲကို အမြင့်ဆုံးအောင်မြင်တော်မူသည်။

ဆရာတော်ကြီးသည် သာသနာတော်အကျိုး သယ်ပိုးဆောင်ရွက်တော်မူ၍ လဇ္ဇိပေသလသိက္ခာကာမစသောဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူခြင်းကြောင့် နိုင်ငံတော်အစိုးရက အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မ

ဇောတိကဇေ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်များကို ဆက်ကပ်လှူဒါန်း ပူဇော်ခြင်းခံရတော်မူသည်။ နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယက အဖွဲ့ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ (သုဓမ္မာဂိုဏ်း) အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဇေ ဆရာတော်ကြီးဘဒ္ဒန္တတေဝေန္တ သည်သာသနာတော်အကျိုး သယ်ပိုးဆောင်ရွက်တော် မူရင်း ၁၃၇၁ ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလဆန်း ၃ ရက် (၂၀၀၉ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၄ ရက်) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့၌ သက်တော် ၈၂ နှစ်၊ ဝါတော် ၆၂ ဝါအရတွင် ဘဝနတ်ထံပျံလွန်တော်မူသည်။

ဖြူစင်

ပဏ္ဍိတ၊ ဘဒ္ဒန္တ (မြန်မာ ၁၂၈၀ - ၁၃၇၀)။

။ နိုင်ငံတော် သြဝါဒါစရိယ၊ မွန်ပြည်နယ်၊ ရေးမြို့ဖာလ ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်၏ ဦးစီးပဓာနနာယက ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တပဏ္ဍိတကို ခမည်းတော် ဦးရွှေရန်၊ မယ်တော်ဒေါ်ဖြေ တို့က မွန်ပြည်နယ်၊ ရေးမြို့နယ်၊ လမိုင်းမြို့၊ သောင်ပြင် ကျေးရွာ၌ ၁၂၈၀ ပြည့်နှစ် တပေါင်းလဆန်း ၁၃ ရက် ကြာသပတေးနေ့တွင် ဖွားမြင်တော်မူသည်။ ဆရာတော် လောင်းလျာသည် ၁၂၉၄ ခုနှစ် တပေါင်းလဆန်း ၇ ရက်၊ ကြာသပတေးနေ့တွင် ရေးမြို့နယ်လမိုင်းမြို့၊ သောင်ပြင်ကျေးရွာကျောင်းကြီးကျောင်း စာသင်တိုက် မူလအာဒကမ္မိက မွန်သာသနာပြုဆရာတော်ကြီး သောင်ပြင်ဂိုဏ်းချုပ် ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တပုပ္ဖရမ္မမဟာ ထေရ်ကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ မိဘနှစ်ပါးတို့၏ ပစ္စယာ နုဂ္ဂဟကို ခံယူကာ ရှင်သာမဏေအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့ သည်။ ၁၃၀၀ ပြည့်နှစ်၊ သီတင်းကျွတ်လဆန်း ၁၅ ရက် (စနေနေ့) တွင် သောင်ပြင်ဂိုဏ်းချုပ်ဆရာတော်ကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြုလျက် မိဘနှစ်ပါးတို့၏ ပစ္စယာနုဂ္ဂဟကို ခံယူ ကာ မြင့်မြတ်သောရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိတော်မူသည်။

ဆရာတော်လောင်းလျာသည် ရေးမြို့သောင်ပြင် ဂိုဏ်းချုပ်ဆရာတော်၊ မော့ကနင်တိုက်ကျောင်း ဆရာတော် ဦးပညာဇောတိ၊ မော်လမြိုင်မြို့ ဖားအောက်တိုက်ကျောင်း ဆရာတော် ဦးစန္ဒိမာ၊ ပေါင်မြို့မင်းကျောင်းဆရာတော်၊ ရေးမြို့ သီရိမာလာရပ်ကွက် ဖာလဇေတဝန်ကျောင်း ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဝါရိန္ဒ၊ ရန်ကုန်မြို့ ခြောက်ထပ်ကြီး ဘုရားကြီးကျောင်းတိုက်ဆရာတော် ဦးကောဏ္ဍည၊ ဦးအာစိဏ္ဍ၊ မန္တလေးမြို့ ဘုရားကြီးတိုက် ဆရာတော်

ဦးနာရဒ၊ ရွှေရေးဆောင် တိုက် ဆရာတော်ကြီး ဦးပဏ္ဍဝ၊ ဆီးဘန်နီတိုက် ဆရာတော် ဦးအာစာရ၊ အမရပူရမြို့ မင်္ဂလာတိုက် သစ်ဆရာတော် ဦးပညာ ဝံသတို့ထံ၌ ပါဠိအဋ္ဌက ထာ၊ ဋီကာကျမ်းများ၊ ည ဝါများစသောလောကုတ္တရာ စာပေများကို ကျမ်းကြီး ပေါက် သင်ယူဆည်းပူးတော်မူခဲ့သည်။

ဘဒ္ဒန္တ ပဏ္ဍိတ

ဆရာတော်ကြီးသည် ၁၃၁၉ ခုနှစ်မှစ၍ ရေးမြို့ သီရိမာလာရပ်ကွက် ဖာလဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်၌ ငယ်၊ လတ်၊ ကြီး၊ ဓမ္မာ စရိယတန်း စာသင်သားများကို နှစ် ၃၀ ကျော်ပို့ချခဲ့ပြီး ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမများကို နှစ် ၅၀ နီးပါးဝိပဿနာတရားများ ဟောကြားပြသတော်မူ ခဲ့သည်။ ဆရာတော်ကြီးသည် ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ သံဃာ့အဖွဲ့ အစည်းတွင် ရပ်ကွက်သံဃနာယက ဥက္ကဋ္ဌ၊ မြို့နယ် သြဝါဒါစရိယ၊ ရေးမြို့နယ် ရွှေဆံတော်နှင့် စကားတောင် စေတီတော်၊ ရေလည်ဘုရားစေတီ၊ တပလ္လင်နှစ်ဆူစေတီ၊ မြို့တော်ဦးဘုရားစေတီတော်တို့၏ သြဝါဒါစရိယအဖြစ် လည်းကောင်း၊ ရေးမြို့ဖာလဇေတဝန်ကျောင်း ပဝါရဏာ ဂိုဏ်းချုပ် ဆရာတော်အဖြစ်လည်းကောင်း သာသနာ့ တာဝန်များကို စွမ်းစွမ်းတမံ ထမ်းရွက်တော်မူခဲ့သည်။

ဆရာတော်ကြီးသည် သာသနာတော်အကျိုး သယ်ပိုးထမ်းဆောင်တော်မူရင်း သက်တော် ၉၀ နှစ်၊ သိက္ခာ တော် ၇၀ အရ ၁၃၇၀ ပြည့်နှစ်၊ တပေါင်းလဆန်း ၉ ရက်၊ (၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၄ ရက်) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တွင် သီတင်း သုံးရာကျောင်းတိုက်၌ ဘဝနတ်ထံပျံလွန်တော်မူသည်။

ခမ်းငယ်

ပုညာနန္ဒ၊ ဘဒ္ဒန္တ(မြန်မာ ၁၃၂၁-၁၃၇၁)။ ။ ပုညာရာမ မိုးကုတ်ဝိပဿနာကျောင်းတိုက် ပဓာန နာယက ဆရာတော်အရှင်ပုညာနန္ဒလောင်းလျာကို ပဲခူးတိုင်း၊ ကဝမြို့နယ် ရှမ်းကန်စံပြကျေးရွာ၌ ခမည်းတော်

ဘဒ္ဒန္တ ပုညာနန္ဒ

ဦးဘိုးလှ (ဦးဝိစာရ)၊ မယ်တော် ဒေါ်ခင်စိတို့က ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၃၂၁ ခုနှစ်၊ တော်သလင်းလ ပြည့်ကျော် ၁ ရက်၊ ၁၉၅၉ ခုနှစ် စက်တင်ဘာ လ ၁၇ ရက်၊ ကြာသပတေးနေ့တွင် ဖွားမြင်တော်မူခဲ့သည်။ ။ ငယ်နာမည်မှာမောင်မြင့်ဇော် ဖြစ်၍ မွေးချင်း ၇ ယောက်

တွင် သားဦးရတနာ ဖြစ်သည်။

အရှင်ပုညာနန္ဒအလောင်းလျာသည် မူလတန်း ပညာကို ရှမ်းကန်ကျေးရွာ မူလတန်းကျောင်း၌ လည်းကောင်း၊ အလယ်တန်းပညာကို ကဝမြို့နယ် မကြက်ကြီးကျေးရွာ အလယ်တန်းကျောင်း၌လည်း ကောင်း၊ အထက်တန်းပညာကို ရန်ကုန်မြို့ တာမွေ အမှတ် (၁) အထက်တန်းကျောင်း၌ လည်းကောင်း ဆည်းပူးသင်ယူခဲ့၍ ၁၉၇၈ ခုနှစ်တွင် အခြေခံပညာ အထက်တန်းကို အောင်မြင်ခဲ့သည်။

တပ်မတော်(လေ) သို့ဝင်ရောက်ခဲ့ပြီး(၁၂)နှစ် ကြာမျှတာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ တပ်မတော် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်၏ သူရဲကောင်းမှတ်တမ်းဝင် ဂုဏ်ပြုလက်မှတ် ချီးမြှင့်မှုကိုလည်းရရှိခဲ့သည်။ လုပ် သားကောလိပ်၌ တတိယနှစ်အထိသင်ယူခဲ့သည်။

ကျေးဇူးတော်ရှင် မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ၏ အသံတော်တရားများ အမှတ်(၁) စာအုပ်ကို ဖတ်ရှုရာမှ သံဝေဂရရှိပြီး ကျေးဇူးတော်ရှင် ရွှေဥမင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ အဆုံးအမ၊ ကျေးဇူးရှင် ဇနိတာရာမ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ လမ်းညွှန်မှုများဖြင့် ၁၃၅၃ ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့်၊ စနေနေ့ (၂၇-၄-၁၉၉၁) နံနက် ၈ နာရီ ၄၅ မိနစ် အချိန်တွင် ရန်ကုန်တိုင်း၊ ဗဟန်းမြို့နယ်၊ ဇနိတာရာမကျောင်းတိုက် ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဇနိတာလင်္ကာရအား ဥပဇ္ဈာယ်ပြုလျက် ရဟန်း အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။

ပဋိပတ္တိ၊ ပရိယတ္တိ အလုပ်များကို ရန်ကုန်တိုင်း ဗဟန်းမြို့နယ်၊ ဇနိတာရာမမိုးကုတ်ဝိပဿနာကျောင်း

တိုက် ဆရာတော်ထံ၌ လည်းကောင်း၊ မြောက်ဥက္က လာပမြို့နယ်၊ ရွှေဥမင် တောရဆရာတော်ဘုရားကြီး ထံ၌လည်းကောင်း၊ မွန်ပြည်နယ်ဘီးလင်းမြို့နယ်၊ တောင်စွန်းဓမ္မဒူတ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တပညာဇောတ (အဂ္ဂ မဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိက ဝိသိဋ္ဌဒိဃဘာဏကနှင့် သိရီပဝရ ဓမ္မာစရိယ မုဒုံမြို့ကောက်တင်လုံးတောရ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဝါသေ ဌာဘိဝံသ (ပဉ္စနိကာယပိဋကတ္တယ ပါဠိပါ ရှု)၊ တောင်စွန်း ဓမ္မဒူတတောရကျောင်း ဘဒ္ဒန္တပညိဿရ (ဓမ္မာစရိယ)၊ မှော်ဘီဓမ္မဒူတဇေတဝန်တောရ ဆေကိန္ဒ ရာမကျောင်း ဘဒ္ဒန္တဆေကိန္ဒ(ဓမ္မာစရိယ) တို့ထံ၌ ပါဠိ စာပေကျမ်းဂန်များကို သင်ယူဆည်းပူးခဲ့သည်။

ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တပုညာနန္ဒသည် သာသနာတော် အတွက် ရပ်ကွက်သံဃနာယကအကျိုးတော်ဆောင်ရပ် ကွက်လုံးဆိုင်ရာ ဓမ္မာရုံကြီး၏ ဩဝါဒါစရိယ ပုညာရာမ မိုးကုတ်ဝိပဿနာကျောင်းတိုက်ကြီး၏ ပဓာနနာယက ဆရာတော်စသော တာဝန်တို့ကို ဆောင်ရွက်တော်မူရင်း ကျောင်းတိုက်အတွင်း၌လစဉ်(၁၀) ရက် တရားစခန်း၊ ဝါတွင်းရက်ရှည်ရက် ၁၀၀ တရားစခန်းများနှင့် တိုင်း နှင့်ပြည်နယ်၊ မြို့နယ်၊ ရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာ အသီးသီး တို့နှင့် ပြည်ပနိုင်ငံများသို့လည်း ဝိပဿနာ တရားလှည့် လည်ဟောပြောပြသခဲ့သည်။

ရဟန်းရှင်လူအများပြည်သူအပေါင်းတို့၏ အကျိုးစီးပွားအလိုငှာ တရားဓမ္မဟောကြားတော်မူခဲ့သော ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တပုညာနန္ဒသည် ၂၀၀၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့တွင် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော် အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီက ဆက်ကပ် လှူဒါန်းသည့် “ဓမ္မကထိက ဗဟုဇနဟိတဓရ” ဘွဲ့တံဆိပ် တော်မြတ်ကို အလှူခံရရှိခဲ့သည်။

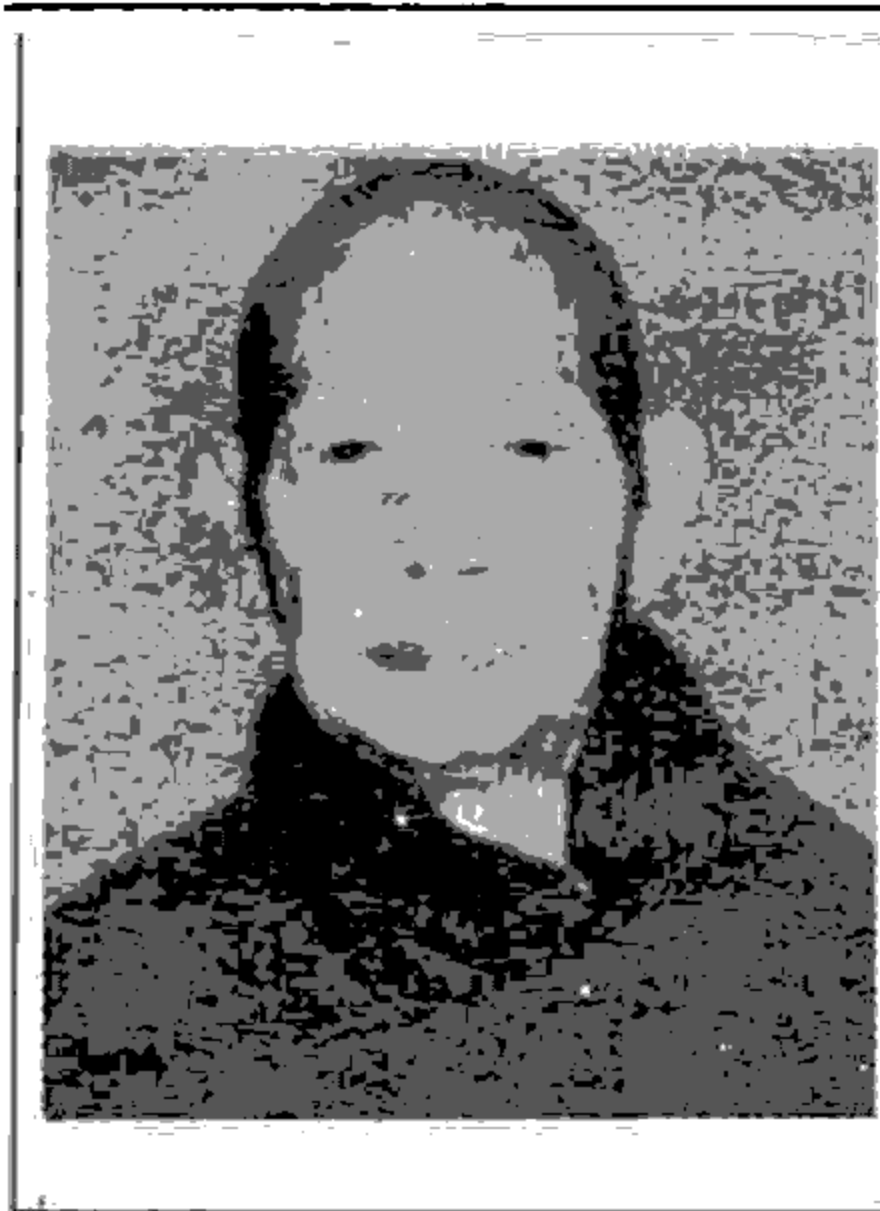
ရန်ကုန်တိုင်း၊ သာကေတမြို့နယ်၊ ၉ ရပ်ကွက်၊ နဝရတ်လမ်း ပုညာရာမ မိုးကုတ်ဝိပဿနာကျောင်း တိုက် ပဓာနနာယကဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တပုညာနန္ဒ (ဓမ္မကထိက ဗဟုဇနဟိတဓရ) (သက်တော် ၅၁ နှစ်၊ သိက္ခာတော် ၁၉ ဝါ) သည် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ ပတ္တနားမြို့၌ ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ(၂၂) ရက်နေ့တွင် ပျံလွန်တော်မူသည်။

ဖြူစင်

ယုဂန္ဓရ၊ ဘဒ္ဒန္တ (မြန်မာ ၁၂၇၄-၁၃၇၀)။ ။
နိုင်ငံတော်ဩဝါဒါစရိယ ပဲခူးတိုင်း(အနောက်ပိုင်း)
ပေါင်းတည်မြို့၊ နွယ်ချို(၁) ရပ်ကွက်၊ နန်းဦးစာသင်တိုက်
ပဓာနနာယက ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တယုဂန္ဓရကို ခမည်းတော်
ဦးပုဝိုင်း၊ မယ်တော် ဒေါ်ပေါတို့က ပဲခူးတိုင်း (အနောက်
ပိုင်း) ပေါင်းတည်မြို့နယ်၊ ဘုရားငါးဆူအုပ်စု၊ မြို့ကြီးရွာ
၌ ၁၂၇၄ ခုနှစ်၊ တန်ခူးလပြည့်ကျော် ၁၀ ရက် (ဗုဒ္ဓဟူးနေ့)

ဆရာတော်ကြီးသည် သာသနာတော်အကျိုး
သယ်ပိုးဆောင်ရွက်တော်မူရင်း သက်တော်(၉၇)နှစ်၊
သိက္ခာတော်(၇၈)ဝါအရ ၁၃၇၀ ပြည့်နှစ်၊ တပို့တွဲ
လပြည့်ကျော် ၃ ရက် (၂၀၀၉ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၂ရက်)
ကြာသပတေးနေ့တွင် ဘဝနတ်ထံပျံလွန်တော်မူသည်။

ခမ်းငယ်

ဘဒ္ဒန္တ ယုဂန္ဓရ

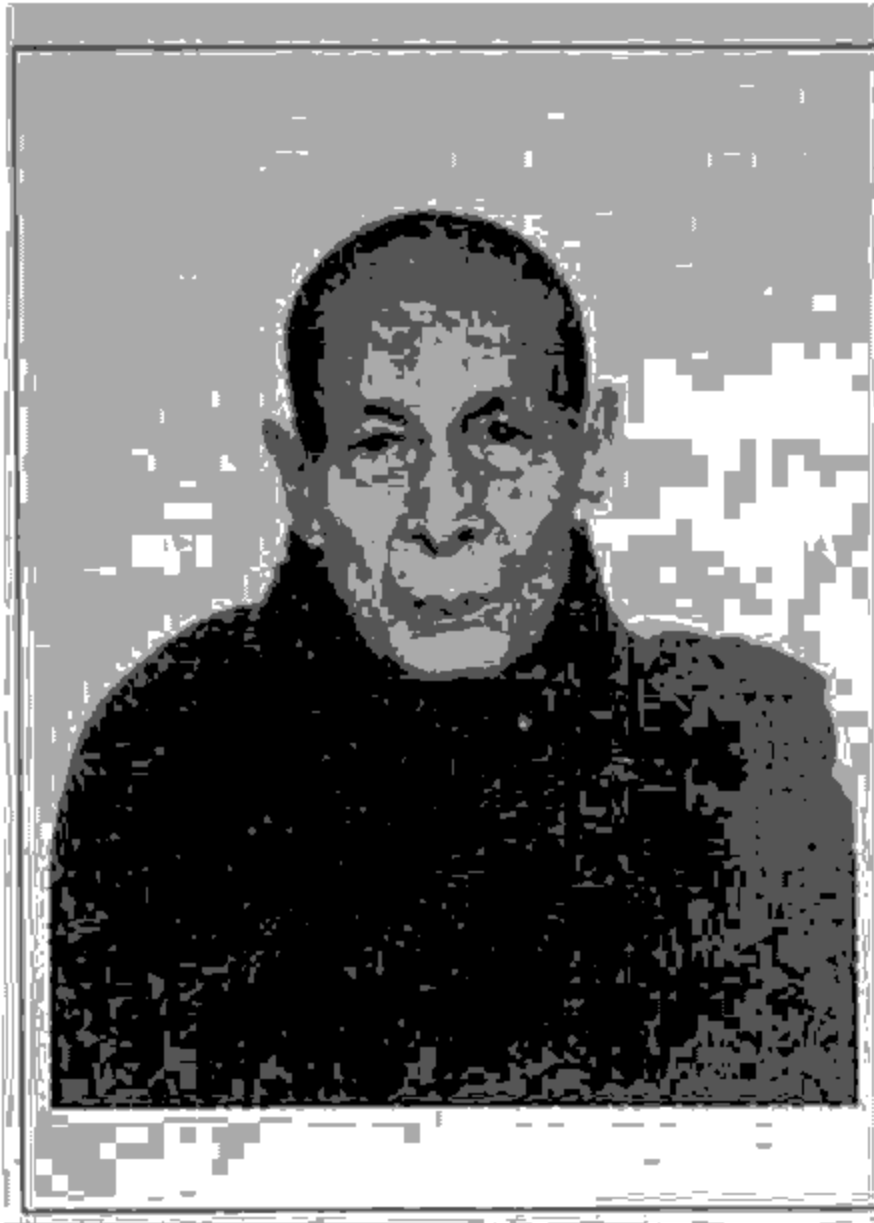
တွင် ဖွားမြင်တော်မူသည်။
ဆရာတော်လောင်း
လျာသည် ၁၂၈၀ ပြည့်နှစ်
တွင် ရှင်သာမဏေအဖြစ်
သို့ ရောက်ရှိတော်မူပြီး
၁၂၉၄ ခုနှစ် နယုန်လပြည့်
ကျော် ၃ ရက်နေ့တွင်
ပေါင်းတည်မြို့ ဘုရား
ငါးဆူအုပ်စု၊ မြို့ကြီးရွာနေ
ဦးထွန်းခင်၊ ဒေါ်ဖွားခင်

ရာဇိန္ဒာဘိဝံသ၊ ဘဒ္ဒန္တ(မြန်မာ ၁၂၇၈-၁၃၇၁)။

။နိုင်ငံတော် ဩဝါဒါစရိယ ရွှေတိဂုံဂေါပကအဖွဲ့ ဩဝါဒါ
စရိယ ရွှေကျင်နိကာယ ဥပဥက္ကဋ္ဌ မဟာနာယက
တွဲဖက်ရွှေကျင်သာသနာပိုင် ရန်ကုန်တိုင်း ဗဟန်းမြို့နယ်
ရွှေဟင်္သာ သီရိမန္တစံ ကျောင်းတိုက်ကြီး ဦးစီးပဓာနနာ
ယကအဘိဓဇ မဟာရဋ္ဌဂုရုဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တရာဇိန္ဒာ
ဘိဝံသကို ခမည်းတော်ဦးဖိုးမဲ၊ မယ်တော် ဒေါ်လှညိုတို့က
၁၂၇၈ ခု နှောင်းတန်ခူး လဆန်း ၆ ရက် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တွင်
ပဲခူးတိုင်း၊ ဝေါမြို့နယ် ဝင်းကဒါက်ကျေးရွာ၌ ဖွားမြင်
သည်။ ဆရာတော်သည် ၁၂၉၂ ခုနှစ်တွင် မွန်ပြည်နယ်
ကျိုက်ထိုမြို့နယ် ကျောက်ရေကန်ရွာ (ခလွန်သုံးဂိုဏ်း
ချုပ်) ဆရာတော်ကြီးအား ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ခမည်းတော်၊
မယ်တော်တို့၏ ပစ္စယာနဂ္ဂဟဖြင့် ရှင်သာမဏေအဖြစ်သို့
ရောက်ရှိတော်မူသည်။ ၁၂၉၈ ခုနှစ် နတ်တော်လဆန်း
၆ ရက်နေ့တွင် မအူပင်မြို့နယ် စမ်းချောင်းရွာတိုက်
ကျောင်းအမ ဒေါ်ဒေါ်ဥ မိသားစုတို့၏ ပစ္စယာနဂ္ဂဟဖြင့်
ညောင်တုန်းမြို့ ရွှေဟင်္သာတိုက်ကျောင်း သီလဝိ
သောဓနီခဏ္ဍာ သိမ်တော်ကြီး၌ ကျောင်းတိုက်အဓိပတိ
ရွှေကျင်နိကာယ ဥပဥက္ကဋ္ဌ မဟာနာယက တွဲဖက်ရွှေကျင်
သာသနာပိုင် အဂ္ဂမဟာ ပဏ္ဍိတပထမစံကျောင်း ဆရာတော်
ဘဒ္ဒန္တဝါယမကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ မြင့်မြတ်သော ရဟန်း
အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိတော်မူသည်။

ဆရာတော်သည် ဝေါမြို့နယ် ဝင်းကဒါက်ရွာ
ဆရာကြီးဦးရွှေငို၊ ကျိုက်ထိုမြို့ ကျောက်ရေကန်ရွာ
ခလွန်သုံးဂိုဏ်းချုပ် ဆရာတော်ကြီး၊ ညောင်တုန်းမြို့
ရွှေဟင်္သာတောရပထမစံကျောင်းဆရာတော် အဂ္ဂမဟာ
ပဏ္ဍိတ ဘဒ္ဒန္တဝါယမ၊ ဒုတိယစံကျောင်းဆရာတော်
ဘဒ္ဒန္တကလျာဏ၊ တတိယစံကျောင်းဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ
ဇာဂရ၊ နိုင်ငံတော် ဩဝါဒါစရိယ တွဲဖက်ရွှေကျင် သာသနာ

မိသားစုတို့၏ ပစ္စယာနဂ္ဂဟဖြင့် ပင်ကတောကျောင်း
ခဏ္ဍာသိမ်၌ မြင့်မြတ်သောရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိ
တော်မူသည်။ ဆရာတော်ကြီးသည် မန္တလေးမြို့
အနောက်ပြင်၊ ခင်မကန်တိုက်၊ သူဌေးကျောင်းဆရာတော်
ထံ၌လည်းကောင်း၊ ပခုက္ကူ အလယ်တိုက်ဆရာတော် ဦးပညာ
ဝံသ၊ ဆရာတော်ဦးသုန္ဒရအစရှိသော ဆရာတော်တို့
ထံ၌လည်းကောင်း၊ ညောင်တုန်းမြို့ ရွှေဟင်္သာတောရ
ကျောင်းတိုက်ဆရာတော် ဦးညဏဝံသအစရှိသော
ဆရာတော်ကြီးတို့ထံတွင်လည်းကောင်း၊ ပရိယတ္တိစာပေ
များကို သင်ကြားဆည်းပူးတော်မူခဲ့သည်။ ဆရာတော်
ကြီးသည် နန်းဦးကျောင်းတိုက်၌ သက်တော် (၃၄) နှစ်၊
သိက္ခာတော် (၁၄) ဝါမှစ၍ တိုက်အုပ်စာချ ဆရာတော်
အဖြစ် ငယ်၊ လတ်၊ ကြီး စာဝါများကို ပို့ချပေးခဲ့သည်။
ဆရာတော်ကြီးသည် မြို့နယ်သံဃနာယကအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ
(မဟာဒွါရ)၊ ပေါင်းတည်မြို့ ပထမပြန်စာမေးပွဲ၏ အထူး
ကြီးကြပ်ရေးဆရာတော်နှင့် နိုင်ငံတော်ဩဝါဒါစရိယ
ဆရာတော်အစရှိသော သာသနာ့တာဝန်များကို ထမ်း
ဆောင်တော်မူခဲ့သည်။

ဘဒ္ဒန္တ ရာဇိန္ဒာဘိဝံသ

ပိုင် အဘိဓမ္မဟာ ရဋ္ဌဂု ရုစတုတ္ထစံကျောင်း ဆရာ တော် ဘဒ္ဒန္တဝိမလ၊ နောင် ဘော်ရင်း နောင်ပတ္တရာ ရွာ ပုပ္ဖာရုံကျောင်းဆရာ တော်ဘဒ္ဒန္တ သောဘဏ မဟာထေရ်၊ ပခုက္ကူမြို့ မဟာဝိဇယာရာမတိုက် ဆရာတော် အဘိဓမ္မ မဟာရဋ္ဌဂုရု ဘဒ္ဒန္တဇေန၊ စစ်ကိုင်းမြို့ အတိသုဒ္ဓါရုံ

ဆရာတော် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဘဒ္ဒန္တဇောတိပါလ၊ ရွှေကျင်နိကာယ ဓိပတိ ဥက္ကဋ္ဌမဟာနာယက ဒွါဒသမ ရွှေကျင်သာသနာပိုင် စစ်ကိုင်းရွှေဟင်္သာ ဆရာတော် အဘိဓမ္မဟာရဋ္ဌဂုရု အဘိဓမ္မအဂ္ဂမဟာ သဒ္ဓမ္မဇောတိက ဘဒ္ဒန္တပဏ္ဍိတသိရီ၊ မန္တလေးမြို့ ဘုရားကြီးတိုက် ဆရာတော်အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘဒ္ဒန္တနာရဒနှင့် အဂ္ဂမဟာ ပဏ္ဍိတဘဒ္ဒန္တ ဥက္ကံသာဘိဝံသ၊ စစ်ကိုင်းမြို့ ဇေယျသိန် ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တပညိန္ဒာဘိဝံသ မဟာထေရ်တို့ထံတွင် အခြေခံကျမ်းစာများ၊ ပိဋကတ်သုံးပုံ၊ ပါဠိတော်၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာတို့ကို ဆည်းပူးသင်ယူခဲ့သည်။

သာသနဓဇသီရိပဝရဓမ္မာစရိယ၊ စေတီယင်္ဂဏ ဓမ္မာစရိယစာမေးပွဲများကို ဖြေဆိုအောင်မြင်တော်မူခဲ့ပြီး ဆရာတော်သည် ညောင်တုန်းမြို့ရွှေဟင်္သာတောရ ကျောင်းတိုက်၊ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးသုမနာရမချောင်၊ ရန်ကုန်မြို့ ရွှေဟင်္သာတောရသီရိမန္တစံကျောင်းတိုက်တို့ တွင် ဓမ္မာစရိယနှင့် ပထမပြန်စာမေးပွဲဆိုင်ရာ စာဝါ ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာများကို သင်ကြားပို့ချတော်မူခဲ့သည်။ ထို့ပြင် စာပေများကိုလည်း ဟံသာသီရိ၊ မင်းစိုး (ဟံသာ နွယ်) ကလောင်အမည်ဖြင့် ရေးသားတော်မူခဲ့သည်။ ရွှေဟင်္သာသီရိမန္တစံကျောင်းမှ ဟင်္သာ၏ ပါဠိဟံသာနှင့် သီရိကိုယူ၍ ဟံသာသီရိဟူသော ကလောင်အမည်နှင့် ဆရာတော်၏ဘွဲ့ ရာဇိန္ဒာမှာ ရာဇ-ဣန္ဒဖြစ်၍ ရာဇ-မင်း၊ ဣန္ဒ-အစိုးရသူဖြစ်၍ မင်းစိုးဟူသော ကလောင်အမည် ကို ယူခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဆရာတော်ပြုစုခဲ့သည့် ကျမ်းစာ အုပ်များမှာ ဗုဒ္ဓစရိတ(သက္ကတမြန်မာပြန်) အဘိဏ္ဍ

သုတ်အဓိပါယတ္ထနှင့် မြန်မာပြန်၊ ရွှေဟင်္သာတောရ အာရာမပုတ္တိကထာ၊ ဗုဒ္ဓဝါဒဆိုင်ရာအမေးအဖြေကျမ်း (ပ+ဒု+တ)၊ ဇာတကအဋ္ဌကထာ၊ ကလေးများအတွက် မြင်လျက်သားနှင့် ကန်းသူများနှင့် ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေး ဓမ္မပုံဝတ္ထုများ၊ ဩဝါဒကထာများ ဖြစ်သည်။

သာသနာတော်ဆိုင်ရာတာဝန်များကို ဆဋ္ဌသင်္ဂါ ယနာသင်္ဂါတိကာရက၊ ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာဘာဏက ပါဠိ ပဋိဝိသောဓက၊ ဗုဒ္ဓဝံသပါဠိကထာပဋိဝိသောဓက၊ ဂိုဏ်းပေါင်းစုံသံဃာ့အဖွဲ့အစည်း အဆင့်ဆင့်တွင် ဒုတိယ အကြိမ်မှစ၍ ဆဋ္ဌမအကြိမ်အထိ သံဃသမ္မတီရသံဃာ့ ကိုယ်စားလှယ်နှင့် နိုင်ငံတော်ဩဝါဒါစရိယ၊ ရွှေတိဂုံ ဆတီဆော်ဂေါပကအဖွဲ့ ဩဝါဒါစရိယ၊ ရွှေကျင်နိကာယ သာသနာလင်္ကာရ ဓမ္မဗိမာန်တော်ကြီး စောင့်ရှောက် ရေးအဖွဲ့ ဩဝါဒါစရိယ၊ ရွှေကျင်နိကာယဥပဥက္ကဋ္ဌ မဟာနာယက တွဲဖက်ရွှေကျင် သာသနာပိုင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။

ပရိယတ်၊ ပဋိပတ်ဂုဏ်စွယ်စုံ ပြည့်စုံတော်မူသော ဆရာတော်အားနိုင်ငံတော်အစိုးရက ၁၃၅၆ (၁၉၉၅) ခုနှစ်တွင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဘွဲ့ တံဆိပ်တော်ကိုလည်း ကောင်း၊ ၁၃၆၂ (၂၀၀၁) ခုနှစ်တွင် အဘိဓမ္မဟာ ရဋ္ဌဂုရုဘွဲ့ တံဆိပ်တော်ကိုလည်းကောင်း ဆက်ကပ်ခဲ့သည်။ ဆရာတော်သည် သက်တော် ၉၃ နှစ်၊ သိက္ခာတော် ၇၃ ဝါအရ ၁၃၇၁ ခုနှစ် တော်သလင်းလဆန်း ၄ ရက်နေ့တွင် ပျံလွန်တော်မူသည်။ ထန်လှိုင်

ဝါယာမိန္ဒ၊ ဘဒ္ဒန္တ(မြန်မာ ၁၂၈၃-၁၃၇၁)။ ။ အဘိဓမ္မ အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိက၊ အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မ ဇောတိကဓဇ၊ တိုင်းသံဃနာယကအဖွဲ့ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ၊ ဆူးလေစေတီတော် ဘဏ္ဍာတော်ထိန်း ဂေါပကအဖွဲ့၊ ခြောက်ထပ်ကြီး ရွှေသာလျောင်းဘုရားကြီး ဘဏ္ဍာတော် ထိန်း ဂေါပကအဖွဲ့နှင့် အဘိဓမ္မာ ပြန်ပွားရေးအသင်း တို့၏ ဩဝါဒါစရိယ၊ ထေရဝါဒတောင်တန်း သာသနာ ပြုအဖွဲ့ အကျိုးတော်ဆောင်၊ ဗဟန်းမြို့နယ် ခြောက်ထပ် ကြီးဘုရားကြီးကျောင်းတိုက် ပဓာနနာယက၊ အသောက တိုက်ကျောင်း ဆရာတော်ကြီး ဘဒ္ဒန္တဝါယာမိန္ဒကို ခမည်းတော် ဦးသိန်းဖေ၊ မယ်တော် ဒေါ်ငွေသင်တို့က

၁၂၈၃ ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် ၁၀ရက်နေ့တွင် သန်လျင်မြို့နယ်၊ သူဌေးကွင်းစံပြကျေးရွာ၌ ဖွားမြင်တော်မူသည်။ မွေးချင်းခုနစ်ဦးရှိသည့် အနက်အငယ်ဆုံးသား ဖြစ်သည်။

ဘဒ္ဒန္တ ဝါယာမိန္ဒ

ဆရာတော်ကြီးသည် ၁၂၉၇ ခုနှစ်၊ တန်ခူးလတွင် သူဌေးကွင်းစံပြကျေးရွာ၊ ဘုရားကြီးကျောင်းဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တသီလာစာရ မဟာထေရ်ကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ရှင်သာမဏေအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိတော်မူသည်။ ၁၃၀၃ ခုနှစ်၊ နယုန်လဆန်း ၁၄ ရက်နေ့တွင် ငါးပြေမကျေးရွာ အနောက်ကျောင်းဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ ဉာဏိန္ဒ မဟာထေရ်ကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ခမည်းတော်၊ မယ်တော်တို့၏ ပစ္စယာနုဂ္ဂဟကိုခံယူကာ သူဌေးကွင်းကျေးရွာ၊ ဘုရားကြီးကျောင်း ခဏ္ဍာသိမ်တော်၌ မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိတော်မူသည်။

ဆရာတော်ကြီးသည် ရန်ကုန်မြို့ခြောက်ထပ်ကြီး ဘုရားကြီးတိုက်၊ အာဒိကမ္ဘိကဘုရားကြီး ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ ကောဏ္ဍညမဟာထေရ်နှင့် ပခုက္ကူမြို့မဟာဝိသုတာရာမတိုက်ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တနန္ဒဝံသ မဟာထေရ်တို့ထံ၌ နိကာယ်ငါးရပ်စာပေများကို သင်ယူဆည်းပူးတော်မူသည်။ ဆရာတော်ကြီးသည် ခြောက်ထပ်ကြီး ဘုရားကြီး ကျောင်းတိုက်၊ အသောကတိုက်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးတော် မူလျက် ရဟန်းတပည့်တို့ကို စာပေများသင်ကြားပို့ချပေးတော်မူသည်။

ဆရာတော်ကြီးသည် တိပိဋကဓရ ရွေးချယ်ရေး စာမေးပွဲ၊ သြဝါဒါစရိယအဖွဲ့ အကျိုးတော်ဆောင် အဖြစ် တိပိဋကဓရ ရွေးချယ်ရေး စာမေးပွဲ (၁၁) ကြိမ်မြောက်မှ (၃၃) ကြိမ်မြောက်အထိ ၂၃ နှစ်တိုင် သာသနာပြု တာဝန် ထမ်းဆောင်တော်မူသည်။ ထို့ပြင်ထေရဝါဒ တောင်တန်း သာသနာပြု သြဝါဒါစရိယအဖွဲ့ အကျိုးတော်ဆောင် အဖြစ် ၁၃၄၂ ခုနှစ် မှ ၁၃၇၁ ခုနှစ်အထိ ၂၉ နှစ်တိုင် ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအသီးသီးသို့ ကြွရောက်တော်မူပြီး

သာသနာတာဝန်များကို ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်တော်မူသည်။

ဆရာတော်ကြီးသည် သာသနာပြု တာဝန်များကို စွမ်းစွမ်းတမံ ဆောင်ရွက်တော်မူခြင်းကြောင့် နိုင်ငံတော် အစိုးရက ၁၃၅၃ ခုနှစ်တွင် အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မ ဇောတိက ဓဇာဘွဲ့နှင့် ၁၃၆၆ ခုနှစ်တွင် အဘိဓဇ အဂ္ဂမဟာ သဒ္ဓမ္မ ဇောတိကဘွဲ့တို့ကို ဆက်ကပ်လှူဒါန်းပူဇော်သည်။

ဆရာတော်ကြီးဘဒ္ဒန္တဝါယာမိန္ဒသည် သာသနာတော် အကျိုးသယ်ပိုးထမ်းရွက်တော်မူရင်း ၁၃၇၁ ခုနှစ်၊ နယုန်လဆန်း ၂ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ ဘဝနတ်ထံ ပျံလွန်တော်မူသည်။ စိုးအောင်

သုစိတ္တ၊ ဘဒ္ဒန္တ (မြန်မာ ၁၂၆၈-၁၃၇၁)။ ။

နိုင်ငံတော် သြဝါဒါစရိယ မကွေးတိုင်း မြို့သစ်မြို့နယ် နွားလှကျေးရွာ သိမ်ကုန်းကျောင်းတိုက် ပဓာနနာယက ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တသုစိတ္တ ဆရာတော်ကြီးကို မကွေးတိုင်း မြို့သစ်မြို့နယ် နွားလှကျေးရွာ၌ ခမည်းတော် ဦးဖိုးချို၊ မယ်တော် ဒေါ်ဆစ်ခိုင်တို့က ၁၂၆၈ ခုနှစ် တပေါင်းလပြည့်ကျော် ၄ ရက်နေ့တွင် ဖွားမြင်တော်မူသည်။

ဆရာတော် လောင်းလျာသည် ၁၂၇၈ ခုနှစ်တွင် ခမည်းတော်၊ မယ်တော်တို့၏ ပစ္စယာ နုဂ္ဂဟဖြင့် နွားလှကျေးရွာ သိမ်ကုန်းကျောင်း ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ အာစာရကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ရှင်သာမဏေအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ထို့နောက် ၁၂၈၈ ခုနှစ် နယုန်လပြည့်ကျော် ၄ ရက်နေ့တွင် ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ အာစာရကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြုပြီး နွားလှကျေးရွာ သိမ်ကုန်းကျောင်း ခဏ္ဍာသိမ်၌ မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိတော်မူခဲ့သည်။

မြို့သစ်မြို့နယ် နွားလှကျေးရွာ သိမ်ကုန်းကျောင်း ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ အာစာရ၊ မကွေးမြို့ မဟာဝိသုတာရာမကျောင်းတိုက် ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တပညာသာမိ၊ ဘဒ္ဒန္တ နာရဒ၊ ဘဒ္ဒန္တသုန္ဒရနှင့် မန္တလေးတောင် မြို့တိုက်သစ်ကျောင်းဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဓမ္မသာမိ၊ ဘဒ္ဒန္တဥက္ကံသ၊ မန္တလေးအာသောကာရာမကျောင်းတိုက်ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တတေဇနိယ၊ ပခုက္ကူမြို့ မဟာဝိသုတာရာမတိုက်ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တပညာ၊ ဘဒ္ဒန္တသုန္ဒရနှင့် ဘဒ္ဒန္တ ဂန္ဓမာတို့ထံ၌ ပရိယတ္တိစာပေများကို သင်ယူဆည်းပူးတော်မူခဲ့သည်။ သိမ်ကုန်းကျောင်းတိုက်၌ ဝိနည်း၊ သဒ္ဒါ၊ သင်္ဂဟစာဝါများပို့ချတော်မူခြင်း၊

ဝိနယာနုဂ္ဂဟစာမေးပွဲ၊
အဘိဓမ္မာစာမေးပွဲ၊
ပရိယတ္တိ နုဂ္ဂဟစာမေးပွဲ
နှင့် ယဉ်ကျေးမှုစာမေးပွဲ
များတွင် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်
လည်းကောင်း၊ နာယက
အဖြစ်လည်းကောင်း၊
ပထမအကြိမ် မြို့သစ်
မြို့နယ် သံဃနာယက
ဥက္ကဋ္ဌနှင့်မြို့နယ် ဝိနည်း
ဓိုရ် ဆရာတော်၊ ပဉ္စမ
အကြိမ်မှစ၍ နိုင်ငံတော်
ဩဝါဒါစရိယဆရာတော်အဖြစ်
ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့သည်။

ဘဒ္ဒန္တ သုစိတ္တ

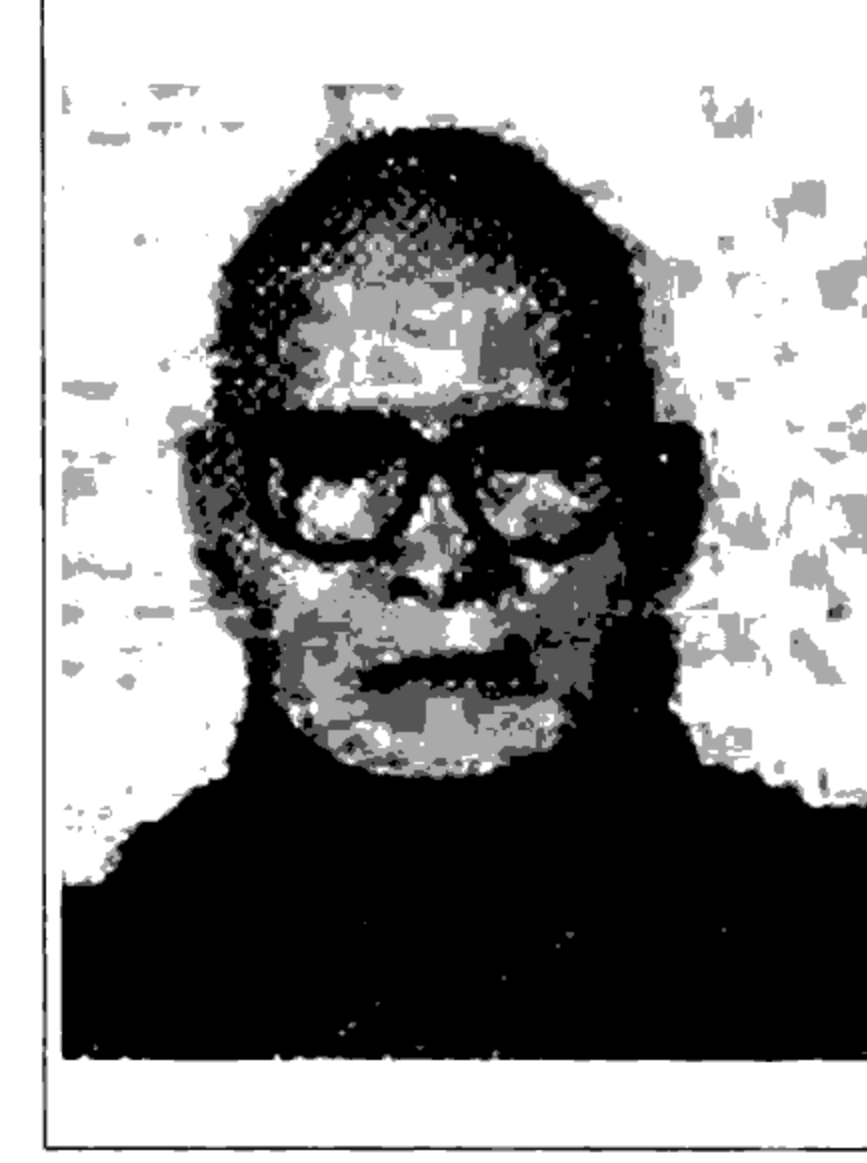
သက်တော် ၁၀၃ နှစ်၊ သိက္ခာတော် ၈၃
ဝါအရ ၁၃၇၁ ခုနှစ် တော်သလင်းလပြည့်ကျော် ၁၄ ရက်
(စက်တင်ဘာလ ၁၇ ရက်) ကြာသပတေးနေ့တွင်
ဘဝနတ်ထံ ပျံလွန်တော်မူသည်။ **ဓမ်းငယ်**

သောဘိတ၊ ဘဒ္ဒန္တ (မြန်မာ ၁၂၉၄-၁၃၇၁)။

။ ဆရာတော်လောင်းလျာသည် ရှမ်းပြည်နယ်၊ ကွန်ဟိန်း
မြို့နယ်၊ ဆိုင်းခေါင်ကျေးရွာ ခမည်းတော် ဦးကျောက်ဆံ၊
မယ်တော်ဒေါ်ကျောင်းမိန်တို့မှ ၁၂၉၄ ခုနှစ်၊ နှောင်း
တန်ခူးလပြည့်ကျော်(၅)ရက်၊ သောကြာနေ့တွင် ဖွားမြင်
တော်မူသောသားရတနာဖြစ်သည်။

ဆရာတော်လောင်းလျာသည် ၁၃၀၇ ခုနှစ်တွင်
ဆိုင်းခေါင် ကျောင်းဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ ဝိစိတ္တကို ဥပဇ္ဈာယ်
ပြု၍ ရှင်သာမဏေအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့ပြီး ၁၃၁၆ ခုနှစ်တွင်
နောင်တွင်ကျောင်းဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဝိစိတ္တကို ဥပဇ္ဈာယ်
ပြု၍ ယင်းကျောင်းခဏ္ဍာ သိမ်၌ မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအ
ဖြစ်သို့ ရောက်ရှိတော်မူခဲ့သည်။ ဆရာတော်လောင်းလျာ
သည် ကွန်ဟိန်းမြို့နယ်၊ ဆိုင်းခေါင်ကျောင်းဆရာတော်
ဘဒ္ဒန္တကဝိ၊ မိုင်းရှူးဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တပညာဘောဂ၊
ပင်လုံပိဋကတ် ဘာသာပြန်ကျောင်း ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ
ဉာဏသမ္ဘာရ၊ ပင်လုံမင်္ဂလာမွေတော် ကျောင်းတိုက်
ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ ဝိစိတ္တတို့ထံ၌ ပရိယတ္တိ စာပေများကို
ကျမ်းရိုးပေါက် သင်ယူတတ်မြောက်ခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် ၁၃၂၅ ခုနှစ်မှစ၍ ပင်လုံမြို့၊
မင်္ဂလာမွေတော်ကျောင်းတိုက်၌ တပည့်သံဃာအပါး
(၁၃၀)ကျော်တို့ကို ပရိယတ္တိစာပေများ သင်ကြားပို့ချ
တော်မူရင်း ၁၃၂၆ခုနှစ်၊ မှော်ဘီမြို့ဂိုဏ်းပေါင်းစုံသံဃာ့
အစည်းအဝေးကြီး၏ သံဃသမ္မတိရသံဃာ့ကိုယ်စား
လှယ်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ရှမ်းပြည်နယ်လုံးဆိုင်ရာ
ပရိယတ္တိသဒ္ဓမ္မပါလစာမေးပွဲအကျိုးတော်ဆောင်ပိဋကတ်
တော်ရှမ်းဘာသာပြန်သံဃာ့အဖွဲ့၏ အထွေထွေ အကျိုး
တော်ဆောင်စာပြန်ပွဲတော်ကြီး၏ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်

ဘဒ္ဒန္တ သောဘိတ

လည်းကောင်း၊ ပင်လုံမြို့၊
မင်္ဂလာမွေတော်မြို့နယ်မွေ
တော် စေတီ တော် ၏
ဩဝါဒါစရိယအဖြစ်လည်း
ကောင်း၊ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်
မှစ၍ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်
အထိ ဂိုဏ်းပေါင်းစုံသံဃာ့
အဖွဲ့အစည်းတွင် ပြည်
နယ်သံဃာ့နာယက အဖြစ်
လည်းကောင်း၊ ၁၉၉၀
ပြည့်နှစ်မှစ၍ ၂၀၀၇ခုနှစ် အထိနိုင်ငံတော်သံဃာ
နာယကအဖွဲ့ဝင်အဖြစ်လည်းကောင်း သာသနာ့တာဝန်
များကို ထမ်းဆောင်တော်မူခဲ့သည်။

ဤသို့လျှင် သာသနာတော်အကျိုး သယ်ပိုး
ဆောင်ရွက်တော်မူပြီး လဇ္ဇိပေသလ သိက္ခာကာမပရိယတ္တိ
ဝိသာရဒစသောဂုဏ်၊ ပရဟိတာဝဟသာသနာ့ ဟိတဓရ
ခမာဇာဂရိယဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူ၍ ၁၃၅၄(၁၉၉၃)
ခုနှစ်တွင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဘွဲ့တံဆိပ် တော်နှင့် ၁၃၆၉
(၂၀၀၈) ခုနှစ်တွင် အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဇေဘွဲ့
တံဆိပ်တော်များကို နိုင်ငံတော် အစိုးရက ဆက်ကပ်
လှူဒါန်းပူဇော်ခဲ့သည်။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် သာသနာတော်
အကျိုးသယ်ပိုးဆောင်ရွက်တော်မူရင်း သက်တော်(၇၇)
နှစ်၊ သိက္ခာတော်(၅၆)ဝါအရ (၁၃၇၁ခုနှစ်၊ နတ်တော်
လဆန်း ၆ ရက်) ၂၂-၁၁-၂၀၀၉ (တနင်္ဂနွေနေ့)
ည၁၁နာရီ ၀၅မိနစ်အချိန်တွင် ဘဝနတ်ထံပျံလွန်တော်
မူသည်။ **ဖြူစင်**

အဂ္ဂဝံသ၊ ဘဒ္ဒန္တ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ အဂ္ဂမဟာ
ဂန္ထဝါစက ပဏ္ဍိတ၊ ဓမ္မာစရိယ B.A.H.G.P)
(မြန်မာ ၁၂၉၇-၁၃၇၀) ။ ။ နိုင်ငံတော်သံဃာ

မဟာနာယကအဖွဲ့ဝင် ရန်ကုန်တိုင်း စမ်းချောင်းမြို့နယ်
ဝေဠုဝန်ရပ်ကွက်၊ ဝေဠုဝန်ကျောင်းတိုက်ကြီး၏

ဘဒ္ဒန္တ အဂ္ဂဝံသ

နာယက ဆရာတော်
ဘဒ္ဒန္တ အဂ္ဂဝံသကို ခမည်း
တော် ဦးထွန်းမြိုင်၊
မယ်တော် ဒေါ်စိန်မေ
တို့က ရန်ကုန်တိုင်း ထန်း
တပင်မြို့နယ် ဆာလယ်
ကျွန်းတလိုင်မိကျေးရွာ၌
၁၂၉၇ ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်
မုန်းလပြည့်ကျော် ၁
ရက် တနင်္ဂနွေနေ့တွင်

ဖွားမြင်တော်မူသည်။ ဆရာတော်လောင်းလျာသည် ၁၃၁၂
ခုနှစ်၊ တပေါင်းလဆန်း ၁၃ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်တိုင်း
တိုက်ကြီးမြို့ ဘောလုံးကွင်းရပ်ကွက် ဘောလုံးကွင်း
ကျောင်းဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဥတ္တမထံ၌ မိခင်ဒေါ်နှင်းမေ
မိသားစုတို့၏ ပစ္စယာနဂ္ဂဟဖြင့် ရှင်သာမဏေအဖြစ်သို့
ရောက်ရှိသည်။ ၁၃၁၆ ခုနှစ် တပေါင်းလဆန်း ၁၃ ရက်
တနင်္ဂနွေနေ့တွင် ရန်ကုန်တိုင်း ထန်းတပင်မြို့နယ်
ဆာလယ်ကျွန်း သဘော့ချောင်းကျေးရွာ သဘော့ချောင်း
ကျောင်း ခဏ္ဍသိမ်၌ စမ်းချောင်းမြို့နယ် ဝေဠုဝန်
ကျောင်းတိုက်ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဓမ္မပါလအား ဥပဇ္ဈာယ်
ပြုလျက် ဦးစံအေး၊ ဒေါ်မယ်ငွေ မိသားစုတို့၏ ပစ္စယာ
နဂ္ဂဟဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ရောက်ရှိခဲ့သည်။

ဆရာတော်လောင်းလျာသည် ရန်ကုန်တိုင်း၊
စမ်းချောင်းမြို့နယ် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတိုက် ဆရာတော်၊
မန္တလေးမြို့ စကုအလယ်တိုက်ဆရာတော်၊ ဝေယံဘုံသာ
ဆရာတော်နှင့် မိုးကောင်းကျောင်းတိုက် ဆရာတော်
တို့ထံ၌ ပရိယတ္တိစာပေများကို သင်ယူဆည်းပူးခဲ့ရာ
ဓမ္မာစရိယ စာချတန်းကို အောင်မြင်တော်မူခဲ့သည်။

ဆရာတော်ကြီးသည် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်
သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်တော်မူပြီး
ရန်ကုန်တိုင်း စမ်းချောင်းမြို့နယ် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတိုက်၌

ပထမပြန်၊ ဓမ္မာစရိယနှင့် ပရိယတ္တိစာပေများကို
သင်ကြားပို့ချခဲ့သည်။ ဆရာတော်ကြီးသည် ၂၀၀၄ ခုနှစ်
ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့တွင် ပြည်ထောင်စုမြန်မာ
နိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး
ကောင်စီက ဆက်ကပ်လှူဒါန်းခဲ့သည့် “အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ”
ဘွဲ့ တံဆိပ်တော်ကို အလှူခံရရှိတော်မူခဲ့သည်။ ရွှေတိဂုံ
စေတီတော် ဂေါပကအဖွဲ့၊ သြဝါဒါစရိယ၊ စေတီယင်္ဂဏ
မဟာနာယကသြဝါဒါစရိယ ဝေဠုဝန် နိကာယဂိုဏ်းကြီး
၏ ဗဟိုအကျိုးတော်ဆောင်ချုပ် စမ်းချောင်းမြို့နယ်
ဝေဠုဝန်ကျောင်းတိုက်ကြီး၏ နာယကဖြစ်တော်မူသော
ဘဒ္ဒန္တအဂ္ဂဝံသဆရာတော်ကြီးသည် သာသနာတော်
အကျိုးသယ်ပိုးထမ်းရွက်တော်မူရင်း ၁၃၇၀ပြည့်နှစ် တပို့တွဲ
လပြည့်ကျော် ၉ ရက် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တွင် ဘဝနတ်ထံပျံလွန်
တော်မူသည်။

ခမ်းငယ်

၂၀၀၉ ခုနှစ်အတွင်း ကွယ်လွန်ခဲ့သည့် လူပုဂ္ဂိုလ်
များအပိုင်းမှ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်များအကြောင်းကို
အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

ကံချွန် (ကာတွန်းဆရာ၊ ပန်းချီဆရာ၊ စာရေးဆရာ)
(၁၉၄၆-၂၀၀၉) ။ ။ မြန်မာ့အနုပညာလောကတွင်
ကာတွန်းဆရာ၊ ပန်းချီဆရာနှင့် စာရေးဆရာဟူ၍
ထင်ရှားသူ ဦးကံချွန်ကို အဘဦးဘဌေး၊ အမိဒေါ်အေးရွှင်
တို့က ၁၉၄၆ ခုနှစ် ဧပြီလ ၄ ရက်နေ့တွင် မန္တလေးမြို့၌
မွေးဖွားသည်။ မွေးချင်းသုံးယောက်အနက် အကြီး
ဆုံးသားဖြစ်သည်။ ညီနှစ်ဦးမှာ အနုပညာနယ်ပယ်မှ
ဖြစ်ပြီး ကာတွန်းဆရာ ဗိုမောင်နှင့် ဓာတ်ပုံဆရာ
ကိုလှဝင်းတို့ဖြစ်သည်။ ကံချွန်သည် မန္တလေးမြို့အမှတ်
(၃) အ.ထ.ကတွင် အထက်တန်းပညာကို သင်ယူခဲ့သည်။
ကံချွန်သည် ပန်းချီအနုပညာကို ၁၉၆၃-၆၇ ခုနှစ်အတွင်း
မန္တလေးမြို့ အနုပညာကျောင်း၊ ပန်းချီသင်တန်းသို့
တက်ရောက် သင်ယူခဲ့သည်။ ပန်းချီဆရာကြီး ဦးကံညွန့်၊
ဦးချစ်မြ၊ ဦးအေးကျော်၊ ဦးဘသက်နှင့် ဦးအောင်ခင်တို့ထံမှ
ပန်းချီပညာကို လေ့လာဆည်းပူးခွင့်ရခဲ့သည်။ ၁၉၆၅
ခုနှစ်တွင် မန္တလေးပန်းချီပန်းပုကျောင်းဆင်း၍ ပန်းချီ
ကားများရေးဆွဲခဲ့ပြီး ၁၉၆၆ ခုနှစ်တွင် ဟံသာဝတီ
သတင်းစာ၌ ကာတွန်းများစတင်ရေးဆွဲခဲ့သည်။

လုပ်သားပြည်သူ့နေ့စဉ်၊ ကြေးမုံ၊ ဗိုလ်တထောင် သတင်းစာများတွင်လည်း ပါဝင်ရေးဆွဲခဲ့သည်။ ၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် စိန်စိန်ဦးစာအုပ်တိုက်ကို ထူထောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၇ ခုနှစ်တွင် ကိုယ်ပိုင်ပန်းချီပြခန်း ထူထောင်ကာ ပန်းချီကားများစွာကို အဆက်မပြတ် ရေးဆွဲပြသခဲ့ သည်။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် မန္တလေးမြို့ YMCA ၌ လည်းကောင်း၊ ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့ လောကနတ် ပြခန်း၌ လည်းကောင်း၊ တစ်ကိုယ်တော် ပန်းချီပြပွဲများ ခင်းကျင်းပြသခဲ့သည်။

ကံချွန်

၁၉၆၅-၆၆ခုနှစ် တွင် ပန်းချီသင်တန်းဆင်း ချိန်မှစ၍ အနုပညာ လုပ်ငန်းစုံ လုပ်ကိုင်ခဲ့ရာ ပန်းချီ၊ ကာတွန်းများအပြင် ဝတ္ထု၊ ပညာပေးဆောင်း ပါးများနှင့် သရော်စာများ စွာကို ရေးသားခဲ့သည်။ လူငယ် ပညာပေးလုပ်ငန်း

များ၊ လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင်လှုပ် ရှားခဲ့ပြီး “လူငယ်တွေဖတ်ဖို့ ရွှေဆောင်းပါးများ” စာအုပ်ကို ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့သည်။ အခြားထင်ရှားသော လက်ရာများမှာ “အပျိုစင်တို့သိဖို့ ယောက်ျားတို့အကြောင်း”၊ “ကြားဖူးနားဝဟာသပုံပြင် များ” စာအုပ်တို့ဖြစ်သည်။ ကံချွန်သည် ကာတွန်း၊ ပန်းချီ၊ စာပေနယ်ပယ်၌သာမက ရုပ်ရှင်လောကတွင် လည်း ဇာတ်ညွှန်းရေးသားခဲ့သည်။ ဒါရိုက်တာအဖြစ် လောဘာတီမမြရင် မန္တလေးအငြိမ့် နှစ်တစ်ရာပြည့် ဗွီစီဒီ ၄ ချပ်ကို ရိုက်ကူးခဲ့သည်။

၂၀၀၉ခုနှစ်ဩဂုတ်လ ၁၅ ရက်နေ့မှ ၂၀ ရက်နေ့အထိ မန္တလေးမြို့ရှိ Oriental House ၌ ပြသခဲ့သည့် ပန်းချီပြပွဲ သည်ကံချွန်၏ နောက်ဆုံးပန်းချီအနုပညာလှုပ်ရှားမှု တစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ အဆိုပါတစ်ကိုယ်တော်ပြပွဲတွင် ကံချွန်၏ လက်ရာပန်းချီကား ၆၈ ကားကို ပြသခဲ့သည်။ ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂၀ ရက်နေ့ အသက် ၆၄ နှစ်တွင် အသည်း ရောဂါဖြင့် မန္တလေးမြို့၊ ချမ်းမြသာစည်မြို့နယ်၊ သိုးခြံရပ် နေအိမ်၌ ကွယ်လွန်သည်။ ကွယ်လွန်ချိန်တွင် သမီး ဒေါ်စိန်စိန်ဦးနှင့် မြေးသုံးဦး ကျန်ရစ်သည်။

ကြည်လင်၊ ရွှေမန်းပန်ကျာ (၁၉၄၀-၂၀၀၉)။

။ မြန်မာ့ဇာတ်သဘင်လောကတွင် ရွှေမန်းတင်မောင်၊ စိန်အောင်မင်းစသည့် ဇာတ်မင်းသားများနှင့် ခေတ်ပြိုင် ထင်ရှားကျော်ကြားခဲ့သော ရွှေမန်းပန်ကျာကြည်လင်ကို အဘဦးအံ့၊ အမိဒေါ်စောမေတို့က ၁၃၀၂ ခုနှစ်တွင် မြစ်ငယ်ရေကြည်ပေါက်ရွာ၌ မွေးဖွားခဲ့သည်။ မွေးချင်း (၆)ယောက်အနက် တတိယမြောက်သားဖြစ်သည်။

မန္တလေးပန်ကျာကျောင်း၌ ဇာတ်သဘင်ပညာ ရပ်များသင်ယူခဲ့ပြီးနောက် ဇာတ်တော်ကြီးများ ကပြ မှုတွင် ထင်ရှားလာသည်။ ပန်ကျာကြည်လင်၏ ဒန်းစီးမောင်နှမ၊ ပန်းထိမ်သည်မောင်သုမဏစသည့် ကဇာတ်များမှာဇာတ်ပြားခေတ်တွင် ထင်ရှားအောင်မြင် ခဲ့သည်။ မြစိမ်းရှင်၊ သုပုဗုဒ္ဓ၏ နောက်ဆုံးနေ့ ကဇာတ်

ရွှေမန်းပန်ကျာကြည်လင်

များမှာလည်း ကက်ဆက် တိပ်ခွေခေတ်တွင် ထင်ရှား ခဲ့သည်။ ပန်ကျာကြည်လင် သည် ရှေ့ပိုင်းပြဇာတ် များကိုကပြခဲ့ရာ ကျွန်တော် သမီးဈေးကြီးကြီး အမည် ရှိ ပြဇာတ်မှာ ထင်ရှား သည်။ ထိုအတူ ဇာတ် သဘင်၏ အဓိကအခန်း ကဏ္ဍမှ ပါဝင်သည့် နှစ်ပါးသွားမြိုင်ထအကတွင် ထင်ရှားရာ ၎င်း၏ စိန်ရောင်ဖန်ရောင် နှစ်ပါးသွားက ထိုခေတ်ထိုအခါ၏ ဇာတ် သဘင်ချစ်သောပရိသတ်များကြားတွင်ရေပန်းစားခဲ့သည်။

ပန်ကျာကြည်လင်သည် မြို့တော်သိန်းအောင် ဇာတ်၌ အရန်မင်းသားတစ်လက်အဖြစ် စတင်ခဲ့ရာမှ နောက်ပိုင်းတွင် ဗလာဇာတ်ထောင်ကာ ခေါင်းဆောင် မင်းသားအနေဖြင့်ကပြခဲ့သည်။ ရွှေမန်းပန်ကျာကြည်လင် သည် အသက်အရွယ်ရလာသောအခါဇာတ်ခုံပေါ်သို့မင်း သားသစ်များကို မျိုးဆက်သစ်အဖြစ်တင်ခဲ့ရာ ချစ်ကို နှင့်မျိုးကိုတို့သည် ပန်ကျာကြည်လင်၏ မြောက်စားမှုဖြင့် တောက်ပခဲ့သူများဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ပန်ကျာကြည်လင် သည် နိုင်ငံတော်၏ အဆို အက အရေး အတီးပြိုင်ပွဲများ၌ ဝင်ရောက်အားပေးဆောင်ရွက်ခဲ့သူလည်းဖြစ်သည်။

နိုင်ငံကျော်ဇာတ်မင်းသားကြီး ရွှေမန်းပန်တျာကြည်လင် သည် ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၉ ရက် (တနင်္ဂနွေနေ့) တွင် မန္တလေးမြို့၊ ကမ်းသာယာမြို့သစ်၊ ၉၉-၂/၂၇ နေအိမ်၌ ကွယ်လွန်သည်။

ကြည်ဦး (၁၉၂၅-၂၀၀၉)။ ။ စာရေးဆရာမကြီး ကြည်ဦးကလောင်နာမည်ဖြင့် စာပေလောကတွင် ထင်ရှားသော ဒေါ်လှကြည်ကို ဖခင် ဗိန္ဒောဆရာကြီး ဦးသက်နံ၊ မိခင် ဒေါ်ငွေယုန်တို့က ၁၉၂၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၃ ရက်နေ့တွင် ဘီးလင်းမြို့နယ်၊ တောင်စွန်းမြို့၌ မွေးဖွားသည်။ မွေးချင်းခြောက်ယောက်အနက် ပဉ္စမမြောက် ဖြစ်ပြီး အစ်ကိုနှစ်ယောက်၊ အစ်မနှစ်ယောက်နှင့် ညီမ တစ်ယောက်ရှိသည်။

စာရေးဆရာမကြီး ကြည်ဦးသည် ငယ်စဉ်က တောင်စွန်းမြို့ရှိ ဆရာကြီး ဦးထွန်းလှ မူလတန်းကျောင်း၌ အခြေခံပညာ စတင် သင်ယူသည်။ စစ်ပြီးခေတ်တွင် မိဘများနှင့်အတူ ရန်ကုန်မြို့သို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင် သည်။ ပြည်ဆရာကြီး ဦးလေ၊ ဆရာကြီး မွန်းဓာတု ပညာ

ကြည်ဦး

ရိပ်သာတို့၌ ဆက်လက်ပညာသင်ယူပြီး ၁၉၅၁ ခုနှစ်တွင် တက္ကသိုလ်ဝင်စာမေးပွဲဖြေဆိုသည်။

စာရေးဆရာမကြီး ကြည်ဦးသည် ဗလစ လူငယ် အစည်းအရုံးက ဖွင့်လှစ်သည့် သိုင်းသင်တန်းတက်ရောက် သင်ယူရင်း သိုင်းပညာပြန့်ပွားရေးအတွက် ကျင်းပသော ဝတ္ထု၊ ဆောင်းပါး၊ ကဗျာပြိုင်ပွဲသို့ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ရာ 'သက်လုံ' ဝတ္ထုဖြင့် ရွေးချယ်ခံရသည်။ 'သက်လုံ' ဝတ္ထုကို သိုင်းဆရာကြီး ဦးချစ်သန်းက တိုင်းရင်းမေဂျာနယ်သို့ ပို့ပေးခဲ့ရာမှစ၍ စာပေလောကသို့ ရောက်ရှိသည်။

စာရေးဆရာမကြီး ကြည်ဦးသည် ၁၉၅၂ ခုနှစ် မြဝတီမဂ္ဂဇင်း ထုတ်ဝေသောအခါ မဂ္ဂဇင်းနှင့်ပတ်သက်

၍ အကြံပြု ဝေဖန်စာပြိုင်ပွဲသို့ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ရာ ဆု ရသဖြင့် အယ်ဒီတာချုပ် ဗိုလ်မှူးဘသောင်း (မောင် သုတ) က မောင်သုတ ရေးသားသည့် 'တစ်ကျွန်း သို့' စာအုပ်နှင့် ငွေ ၂၅ ကျပ်၊ ပတ်ကား ၅၁ ဖောင်တိန် တစ်ချောင်းတို့ကို ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။

စာရေးဆရာမကြီး ကြည်ဦးသည် ၁၉၅၃ ခုနှစ်တွင် လူထုပညာရေးကောင်စီက ထုတ်ဝေသည့် လူထုပညာ ရေးစာစောင်၌ လက်ထောက်အယ်ဒီတာအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။ ယဉ်ကျေးမှု၊ နော်ရထာ၊ သမဝါယမ၊ စာပေ ဗိမာန်၊ အထောက်တော်၊ မြတ်ရတနာစသည့် မဂ္ဂဇင်းများ တွင် ဝတ္ထုနှင့်ဆောင်းပါးများရေးသားခဲ့သည်။ တေးပဒေသာ မဂ္ဂဇင်း၌ ပင်တိုင်စာမူရှင်အဖြစ် လစဉ်ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်နှင့် ငွေတာရီ၊ မြဝတီ၊ ရှုမဝ၊ မိုးဝေ မဂ္ဂဇင်းများ၌ ဆောင်းပါး များစွာရေးသားခဲ့သည်။

စာရေးဆရာမကြီး ကြည်ဦးသည် ၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် စတင်ဖွဲ့စည်းသည့် မြန်မာနိုင်ငံစာပေပြန့်ပွားရေးအသင်း ၌ စတင်တည်ထောင်သူ တစ်ဦးအဖြစ် ပါဝင်သည်။ ယုဝတီဂျာနယ်တွင် ဆရာမကြီး ဒဂုန်ခင်ခင်လေး လက်ထက် မှစ၍ အယ်ဒီတာအဖြစ်ခြောက်နှစ်ခန့် ဆောင်ရွက်သည်။ စာရေးဆရာမကြီး ကြည်ဦးရေးသားထုတ်ဝေခဲ့သော စာအုပ်များမှာ မြန်မာ့ရိုးရာစကားထာ၊ ကလေးကြေးမုံ ငှက်မျိုးစုံ၊ ကလေးကြေးမုံပင်မျိုးစုံ၊ ရှေးထုံးစဉ်လာ မြန်မာမှုများ၊ ကိုကိုတို့အရွယ်၊ မေ့ကွက်ကိုရှာ၊ အလောင်းတော် ကဿပတောလား၊ လူဝင်စားများနှင့်တွေ့ဆုံခြင်း၊ ဗုဒ္ဓဂယာဓမ္မခရီး၊ ထူးဆန်းအံ့ဖွယ် ပရလောကနယ်စသည့် စာအုပ်များ ဖြစ်သည်။ မြန်မာစာပေလောကတွင် ထင်ရှားကျော်ကြားသော စာရေးဆရာမကြီး ကြည်ဦးသည် ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ ကွယ်လွန်သည်။ ကွယ်လွန်ချိန်တွင် ခင်ပွန်းဦးအောင်သိန်းနှင့်သားနှစ်ဦး ကျန်ရစ်သည်။

စိုးအောင်

ကြည်အောင် (၁၉၃၇ -၂၀၀၉)။ ။ ကဗျာ ဆရာကြည်အောင်ကို ၁၉၃၇ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် မန္တလေးမြို့အနီး အင်းဝမြို့ ဈေးချိုပန်းရံရပ်၌ ကုန်သည်ကြီး ဦးစိန်ညွန့်နှင့် ဒေါ်ထွေးတို့ကမွေးဖွား သည်။ ၁၉၅၆ ခုနှစ်တွင် မန္တလေးတက္ကသိုလ်၌

ကြည်အောင်

ပညာသင်ကြားသည်။ ထိုစဉ်တွင် တက္ကသိုလ် စာပေလှုပ်ရှားမှုများတွင် ပါဝင်၍ ကဗျာနှင့် ဆောင်းပါးများကို စတင်ရေးသားသည်။ မန္တလေးမြို့ တက္ကသိုလ် နံရံကပ်စာစောင်၊ လူထု သတင်းစာ၊ ငွေတာရီနှင့် ရှုမဝမဂ္ဂဇင်းတို့တွင် ကဗျာနှင့် စာပေဝေဖန်ရေးဆောင်းပါးများရေးသားသည်။

၁၉၅၇ခုနှစ်တွင် မန္တလေးတက္ကသိုလ် ကလောင်ရှင်အသင်း၌ အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက် သည်။ ၁၉၆၁ခုနှစ်တွင် မန္တလေးတက္ကသိုလ် နှစ်ပတ်လည် မဂ္ဂဇင်းအတွက် မြန်မာစာဆိုင်ရာ စာတည်းအဖြစ် စာပေတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ဒုဋ္ဌဝတီမှ ဧရာဝတီသို့ ကဗျာ စာအုပ်မှာ ထင်ရှားသည်။ ၎င်းအပြင်ရေးသား ပြုစုခဲ့သော စာအုပ်များမှာ စိတြကဗျာများ (၁၉၆၀)၊ လမင်း တရာကဗျာများနှင့် မိခင်မာရသွန်ကဗျာများ ဖြစ်သည်။ ကြည်အောင်သည် ရှုမဝ၊ ပေဖူးလွှာ၊ ချယ်ရီ၊ မဟေသီတို့ တွင် ကဗျာများစွာရေးသားခဲ့သည်။ ကြည်အောင်သည် မောင်ရူပအမည်ဖြင့် ချင်းတွင်းဂျာနယ်၌ ကဗျာနှင့်စာများရေးသားခဲ့သည်။ ကဗျာဆရာကြည်အောင် အမည်ခံ ဦးကြည်လင်သည် ၂၀၀၉ခုနှစ် မတ်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် မန္တလေးပြည်သူ့ ဆေးရုံကြီး၌ ကွယ်လွန်သည်။

ခင်မောင်မြ၊ ဦး (၁၉၃၁-၂၀၀၉)။ ဦးခင်မောင်မြကို အဘဦးဘရွှေ (အထက်တန်းရှေ့နေ၊ အစိုးရရှေ့နေ၊ အထူးတရားသူကြီး)နှင့်အမိဒေါ်ခင်မကြီး တို့က ၁၉၃၁ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၂၉ ရက်နေ့တွင် မြင်းခြံမြို့၌ မွေးဖွားခဲ့သည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး မတိုင်မီ ငယ်စဉ်က ဇာတိမြင်းခြံမြို့ အေ.ဘီ.အမ်ကျောင်း၌ စတင်ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။ ယင်းနောက် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးဖြစ်လာသည့်အခါ တရားသူကြီးတာဝန် ထမ်းဆောင်ရသည့် ဖခင်ကြီးနှင့်အတူမိသားစုမှာ ရေနံချောင်းမြို့သို့ ပြောင်းရွှေ့လိုက်ပါခဲ့သည်။

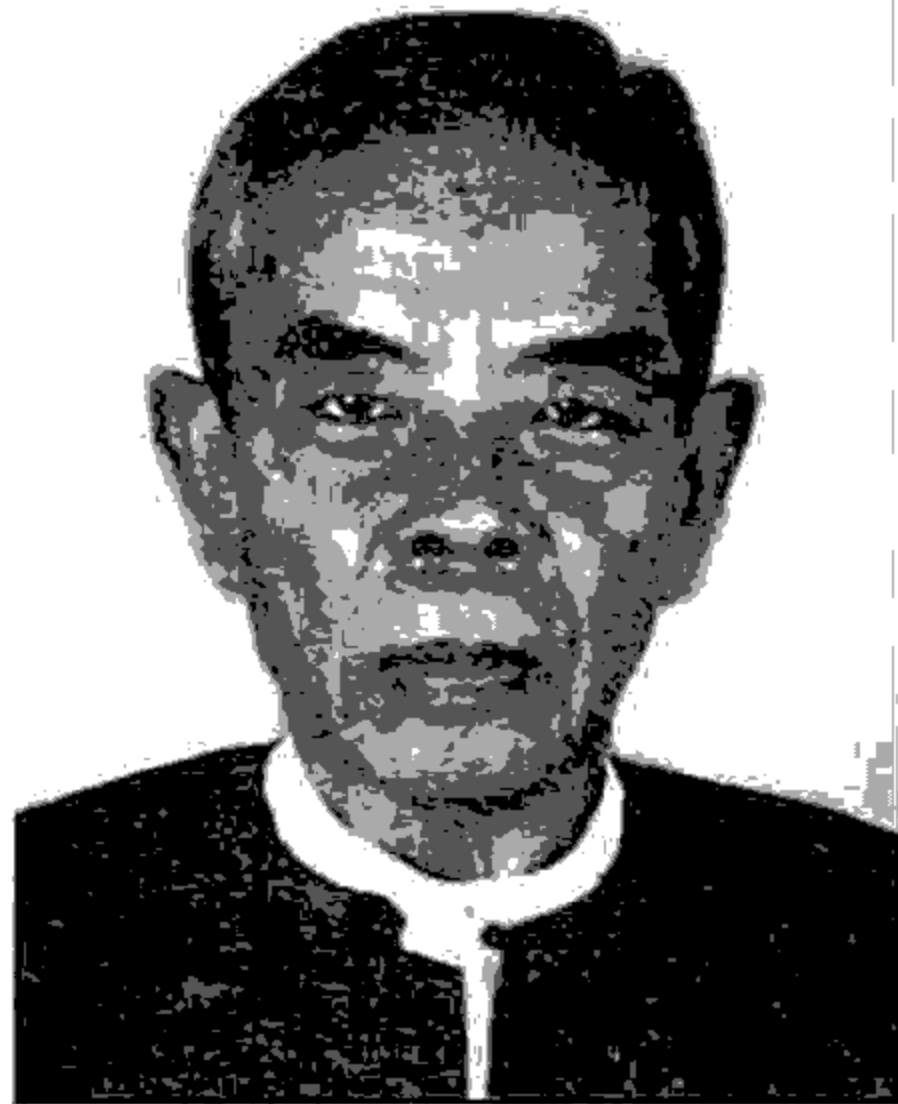
ရေနံချောင်းမြို့သို့ ပြောင်းရွှေ့လာပြီးသည့်အခါ ရေနံချောင်းအမျိုးသားကျောင်း၌ ဆက်လက်ပညာသင်ယူခဲ့သည်။ အဆိုပါကျောင်း၌ ပညာသင်ကြားနေစဉ် အာရှလူငယ်များ အစည်းအရုံးဝင်နှင့် ကင်းထောက်အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်တက်ကြွစွာဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ပြီးဆုံးသောအခါ အစိုးရအထက်တန်းကျောင်း၌ ပညာဆက်လက်သင်ယူခဲ့သည်။ ယင်းကာလအတွင်း ကျောင်းသားရဲခေါင်အဖွဲ့တပ်စိပ်ခေါင်းဆောင်၊ ကျောင်းသားသမဂ္ဂတွင် ဉာဏဗလမှူးတာဝန်များ ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဦးဆောင်သည့် ဖဆပလအဖွဲ့ကြီး၏ လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှုတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဦးခင်မောင်မြသည် ၁၉၄၈ ခုနှစ် လွတ်လပ်ရေးနေ့အောင်ပွဲ အထိမ်းအမှတ် မြို့နယ်လုံးကျွတ်ကဗျာပြိုင်ပွဲတွင် ပထမဆုချီးမြှင့်ခြင်းခံရသည်။

ထို့နောက်နိုင်ငံတော်လွတ်လပ်ရေးရပြီးသည့် နောက်ပိုင်း ၁၉၄၉ ခုနှစ်မှ ၁၉၅၃ ခုနှစ်အထိ ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်၌ တက္ကသိုလ်ပညာ ဆည်းပူးခဲ့ပြီးနောက် B.A. B.Lဘွဲ့များ ရရှိခဲ့သည်။

ဦးခင်မောင်မြသည် တက္ကသိုလ်ပညာသင်ယူပြီး (၁၉၅၃-၁၉၅၈) ခုနှစ်တွင် ရေနံချောင်းမြို့အစိုးရအထက်တန်းကျောင်း၌ အထက်တန်းပြဆရာအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ယင်းနောက် ရေနံချောင်းမြို့၌ “ဘဝသစ်ရေနံ သာ” ကိုယ်ပိုင်ကျောင်း တည်ထောင်ပြီး ကျောင်းအုပ်အဖြစ် ၁၉၅၈ ခုနှစ် မှ ၁၉၆၂ ခုနှစ်အထိ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၃ ခုနှစ်မှ ၁၉၆၅ ခုနှစ်ကာလအတွင်း ဦးခင်မောင်မြသည် ရေနံချောင်းမြို့၌ အထက်တန်းရှေ့နေအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ဦးခင်မောင်မြသည် မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ၏ ဧရာဝတီတိုင်း၊ မန္တလေးတိုင်း၊ ရှမ်းပြည်နယ် မြောက်ပိုင်းတိုင်းခွဲတို့တွင်လည်း လုပ်ငန်းတာဝန်များ ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ဦးခင်မောင်မြအနေဖြင့် ပါတီယူနစ်အတွင်းရေးမှူး၊ စည်းရုံးရေးမှူး၊ တိုင်းခွဲရေးရာမှူး၊ ရှေ့တန်းတိုင်းခွဲမှူး၊ မဟာဗျူဟာကွပ်ကဲမှု စစ်ဌာနချုပ်၊ နိုင်ငံရေးရာဌာနဌာနခွဲမှူး တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ဦးခင်မောင်မြသည် (၁၉၆၅-၁၉၈၈ ခုနှစ်)

ဦးခင်မောင်မြ

ကာလအတွင်း ဖော်ပြပါ လမ်းစဉ်ပါတီ၏ တာဝန်များအပြင် ဆက်လက်၍ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ ဗဟိုကော်မတီ ဌာနချုပ်၌ ဌာနစုမှူးတာဝန်မှ ပါတီဌာနချုပ် ဗဟိုရေးရာဌာနမှူးအထိ အဆင့်ဆင့် တိုးမြှင့် တာဝန်ယူခဲ့ရသည်။ တိုင်း၊ တိုင်းခွဲတို့၌ လမ်းစဉ်ပါတီ၏ ကေဒါ

အဖြစ် တာဝန်ယူနေစဉ်ကာလတွင် ဧရာဝတီတိုင်းလင်းယုန်စစ်ဆင်ရေး၊ ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း ဗ.က.ပ ဆန့်ကျင်ရေးတို့တွင် တက်ကြွကျေပွန်စွာ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ဦးခင်မောင်မြသည် လမ်းစဉ်ပါတီဌာနချုပ်၌ ဌာနစုမှူး တာဝန်မှ ဗဟိုရေးရာဌာနမှူး တာဝန်အထိ ထမ်းဆောင်ရသည့်ကာလအတွင်းတွင် နိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသစ် မူကြမ်းရေးဆွဲရေးကော်မရှင်၊ အခြေခံဥပဒေမူကြမ်းရေးဆွဲရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများနှင့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းရေး၊ ပြည်လုံးကျွတ်ပြည်သူ့ဆန္ဒခံယူပွဲ ကျင်းပရေးကော်မရှင်၊ ပထမအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့် ရွေးချယ်တင်မြောက်ပွဲ ကျင်းပရေးကော်မရှင်တို့၌ အဓိကကျသော တာဝန်များကိုလည်းကောင်း၊ ရုံးအဖွဲ့မှူးအဖြစ်လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ရသည်။

ဦးခင်မောင်မြကို နိုင်ငံတော်သမ္မတက ဆုတံဆိပ်နှစ်ခုချီးမြှင့်ခဲ့သည်။ ဦးခင်မောင်မြသည် လမ်းစဉ်ပါတီဌာနချုပ်၌ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ရာတွင် ဗဟိုရေးရာ ဌာနမှူးတာဝန်သည် ဝန်ကြီးဌာနများ၏ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ ဦးဆောင်ညွှန်ကြားရေးမှူးတို့နှင့်အဆင့်တူဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတော်၏ အရေးပါလှသည့် ဗဟိုရေးရာကော်မတီ (၁၁)ခု လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ကြီးကြပ်ရသော တာဝန်ဖြစ်သည်။

ဦးခင်မောင်မြသည် ကမ္ဘာ့ရှုခင်းဂျာနယ်တွင် အယ်ဒီတာအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ခဲ့ပြီး မြဝတီဂျာနယ်၊ ရှုခင်းသစ်

ဂျာနယ်များတွင်လည်း ဆောင်းပါးများ၊ ဘာသာပြန်ဆောင်းပါးများ ရေးသားခဲ့သည်။ အထူးအားဖြင့် ဦးခင်မောင်မြသည် ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပုံနှိပ်ရေးနှင့် စာအုပ်ထုတ်ဝေရေးလုပ်ငန်း စာပေဗိမာန်၏ မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းနှစ်ချုပ်၊ သုတပဒေသာစာစောင်များတွင် အကြောင်းအရာမျိုးစုံကို ဆောင်းပါးများ၊ ဘာသာပြန်ဆောင်းပါးများစွာ အစဉ်အမြဲရေးသားခဲ့သည်။

ထိုမှသာမက နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်မဂ္ဂဇင်းနှင့် အခြားသော မဂ္ဂဇင်းများ၊ ဂျာနယ်များတွင်လည်းရေးသားခဲ့သည်။ ဦးခင်မောင်မြရေးသားသည့် ကိုယ်ပိုင်ဆောင်းပါးများ၊ ဘာသာပြန်ဆောင်းပါးများမှာ သုတစာပေ၊ ရသစာပေနှင့် သုတရသစာပေ အမျိုးအစားများဖြစ်ကြသည်။ ဦးခင်မောင်မြအနေနှင့် စာဖတ်သူများ၊ စာဖတ်ပရိသတ်များ လောကဓမ္မနှစ်ဖြာအကျိုးရှိသောစာပေများရေးသားခဲ့ရုံမျှမက ထွန်းဖောင်ဒေးရှင်း စာပေကော်မတီမှ ပြုစုနေသော ထွန်းဖောင်ဒေးရှင်း အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ အဘိဓာန်တွင်လည်း ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဦးခင်မောင်မြသည် ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၃ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ ကွယ်လွန်သည်။ ကွယ်လွန်ချိန်တွင် ဇနီးဒေါ်ဘွား၊ သားသမီး ၆ ဦး၊ မြေး ၇ ဦး ကျန်ရစ်သည်။ ကံမြင့်

ခင်အုန်းမြ၊ ဗိုလ်မှူး (ငြိမ်း) (၁၉၁၇-၂၀၀၉)။

။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ သူနာပြုမိခင်ကြီးအဖြစ် မှတ်တမ်းတင်ခံရသူ၊ ဖလောရင့်နိုက်တင်ဂေးလ်ဆုတံဆိပ်ချီးမြှင့်ခံရသူ၊ ဒေါ်ခင်အုန်းမြကို အဘဆေးရုံစာရေးကြီး ရှေ့နေကြီး ဦးဦးဖေ၊ အမိဒေါ်ခင်တို့က ၁၉၁၇ ခုနှစ်တွင် မွေးဖွားခဲ့သည်။ မွေးချင်း ၄ ဦးအနက် အထွေးဆုံးဖြစ်သည်။

မော်လမြိုင်မြို့ မော်တင်လိန်းကျောင်း (ယခုအ.ထ.က ၆) နှင့် မြစ်ကြီးနားမြို့အထက် တန်းကျောင်းတို့တွင် ပညာသင်ယူခဲ့သည်။ ၁၉၃၈ ခုနှစ် မိုးကောင်းမြို့၌ ကြက်ခြေနီ သူနာပြုတပ်ဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခဲ့ရာ သူနာပြုချုပ် တာဝန်ယူခဲ့သည်။ (ဘီအိုင်အေ) ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော် ဝင်ရောက်လာစဉ်က စစ်သားစုဆောင်းရေး တရားပွဲများတွင် ပါဝင်လှုပ်ရှားခဲ့သည်။ စစ်ရေးအခြေအနေအရ သူနာပြုတပ်ဖွဲ့ဝင်များ အကွဲအပြားပြားဖြစ်ခဲ့ရာ သူနာပြု

တပ်သူ (၃၆) ယောက်ကို ခက်ခဲစွာပြန်လည် စုဖွဲ့နိုင်ခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်တွင် အမျိုးသမီးများ ပါဝင်ခွင့်မရနိုင်သောကြောင့် ဂျပန်စစ်ဆေးရုံသို့ သွားရောက်တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

ဗိုလ်မှူး ခင်အုန်းမြ

၁၉၄၃ ခုနှစ် ဗမာ့

လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော်မှ သူနာပြုဆရာမအဖြစ် ခန့်အပ်ခဲ့သည်။ သူနာပြုနှင့် သားဖွားသင်တန်းကို ၁၉၄၈ ခုနှစ် အထိလည်းကောင်း၊ ၁၉၄၉ ခုနှစ်တွင် ကျန်းမာရေးဆရာမသင်တန်းကိုလည်းကောင်း တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၇ ခုနှစ် အင်းစိန်ဒေသ၌ တိုက်ပွဲပြင်းထန်စွာ ဖြစ်ပွားနေချိန်တွင် စစ်မြေပြင်သူနာပြုဆရာမအဖြစ် စေတနာ့ဝန်ထမ်းကူညီခဲ့သည်။ ၁၉၄၉မှ ၁၉၅၄ ခုနှစ်အထိ မော်လမြိုင်မြို့၌ သူနာပြုသင်တန်း၊ ၁၉၅၄မှ ၁၉၅၈ ခုနှစ်အထိ တပ်မတော်တွင် အရပ်ဘက်သူနာပြုဆရာမကြီး၊ ၁၉၅၈ ခုနှစ်တွင် ဒုတိယဗိုလ်၊ ၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် ဗိုလ်အဆင့်သို့ တိုးမြှင့်ခံရပြီး အမှတ်(၇) တပ်နယ်စစ်ဆေးရုံ၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်တွင် ဗိုလ်ကြီးအဆင့်သို့ လည်းကောင်း၊ ထိုမှဗိုလ်မှူးအဆင့်အထိတာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ပြီး ၁၉၇၈ ခုနှစ်တွင် တပ်မတော်မှ စစ်မှုထမ်းကောင်းတံဆိပ်ကို ချီးမြှင့်ခြင်းခံရသည်။

၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် စစ်သေနာပတိချုပ်၏ ဂုဏ်ထူးဆောင်လက်မှတ်၊ ၁၉၆၁ ခုနှစ်တွင် မော်ကွန်းဝင် (ဒုတိယဆင့်)၊ လွတ်လပ်ရေးစည်းရုံးမှုတံဆိပ်၊ လွတ်မြောက်ရေးတံဆိပ်၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ် သြဂုတ်လ(၁၂)ရက်နေ့တွင် ဂျီနီဗာမြို့ရှိ ကမ္ဘာ့ကြက်ခြေနီအဖွဲ့ချုပ်က ဖလောရင့်နိုက်တင်ဂေးတံဆိပ်ကို လည်းကောင်းချီးမြှင့်ခဲ့ရာမှ မြန်မာနိုင်ငံ၏ သူနာပြုမိခင်ကြီးအဖြစ် ပထမဆုံးမှတ်တမ်းတင်ခံရသူ ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် စစ်မှုထမ်းတံဆိပ်၊ ပြည်ပရန်နိမ်တံဆိပ်၊ ပြည်သူ့စစ်တိုက်ပွဲဝင်တံဆိပ်တို့ကို ဆွတ်ခူးရရှိခဲ့သည်။ အဆိုပါတံဆိပ်များနှင့်အတူရရှိသည့် ချီးမြှင့်ငွေအား ငွေစုလက်မှတ် ဝယ်ယူ

၍ မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်းသို့ လှူဒါန်းခဲ့သည်။ ဖလောရင့်နိုက်တင်ဂေးတံဆိပ် ရရှိသူ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပါက အဆိုပါပုဂ္ဂိုလ်အား ဆုချီးမြှင့်နိုင်ရန် ရည်ရွယ်လှူဒါန်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

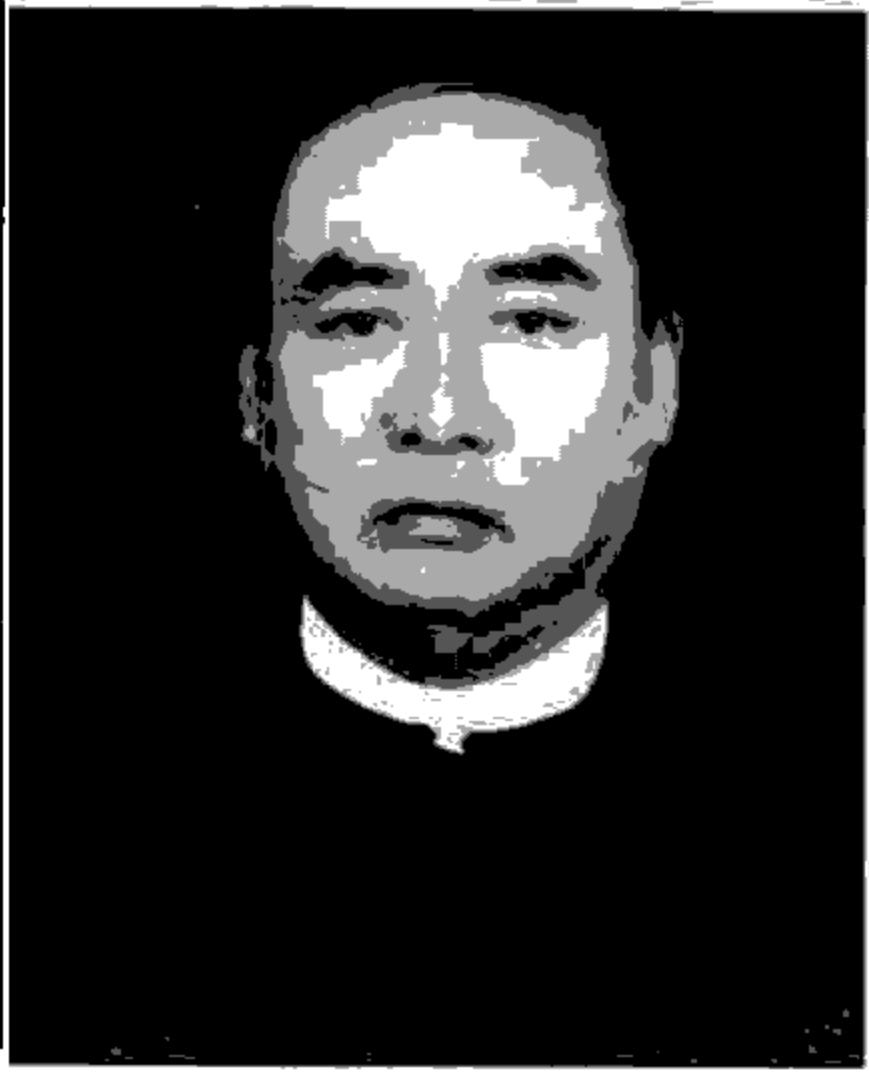
ဒေါ်ခင်အုန်းမြသည် သူနာပြုလောကတွင် စံပြုထိုက်သူဖြစ်သကဲ့သို့ မြမာလာဟူသောကလောင်အမည်ဖြင့်လည်း စာပေရေးသားခဲ့သည်။ အခြားသော လူမှုရေးလုပ်ငန်းများအနက် မြစ်ကြီးနားအသင်းနာယက၊ ရွှေတိဂုံတောင်ဘက်မုခ်ကျောက်စိမ်းဓမ္မာရုံဥက္ကဋ္ဌ၊ မြို့နယ်မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအမှုဆောင်၊ စကားဝါပိဋကတ်တိုက်ကျောင်းတော်၊ မဟာစည် အမျိုးသမီးစောင့်ရှောက်ရေးအသင်း၊ ဟိတေသီအသင်း၊ စစ်မှုထမ်းဟောင်းအဖွဲ့၊ မြန်မာနိုင်ငံသူနာပြုအသင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်း ရာသက်ပန်အသင်းဝင် စသည့် လုပ်ငန်းများကို တစိုက်မတ်မတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ ရန်ကုန်တိုင်း ဒဂုံမြို့နယ် ဦးဝိစာရအိမ်ရာတိုက်၁၈၊ အခန်း ၆ ၌ နေထိုင်ခဲ့သည်။ ကန်တော့ခံသက်ကြီးစာပေပညာရှင်၊ ဗိုလ်မှူးဒေါ်ခင်အုန်းမြ(ငြိမ်း) သည် ၂၀၀၉ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ ကွယ်လွန်သည်။

ဂိုးလှမောင် (၁၉၃၀-၂၀၀၉)။ ။အောင်ကျော်ဖြိုး၊ ဝင်းလွင်(လက်ပံတန်း)၊ ဗိုလ်ကြီးလှမောင်၊ မြို့မလှမောင်၊ ဂိုးလှမောင်(မြို့မ)၊ ဗိုလ်ဂါဂါ၊ မောင်ပြားကြီးကလောင်အမည်များဖြင့် စာပေများရေး သားပြုစုသူ စာရေးဆရာ အောင်ကျော်ဖြိုးကို ဖခင် ဦးအောင်သိမ်း၊ မိခင်ဒေါ်ကြည်တို့က ၁၉၃၀ ပြည့်နှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၂ ရက်နေ့တွင် အင်းစိန်မြို့နယ်၊ ဖော့ကန်ရပ်ကွက်၊ စဉ့်ငူ၌ မွေးဖွားသည်။

ဂိုးလှမောင်သည် ၁၉၃၄ ခုနှစ်နှင့် ၁၉၃၅ ခုနှစ်တွင် ပြည်မြို့မြို့နယ်ကျောင်း၊ ၁၉၃၆ ခုနှစ်မှ ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်အထိ အင်းစိန်မြို့ မြို့နယ်ကျောင်း၊ ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်မှ ၁၉၄၁ ခုနှစ်အထိ လက်ပံတန်းမြို့ ဆရာမြကျောင်း၊ ၁၉၄၁ ခုနှစ်မှ ၁၉၄၃ နှစ် အထိ လက်ပံတန်းမြို့ အစိုးရအထက်တန်းကျောင်းများ၌ ပညာသင်ယူသည်။ ပညာသင်ယူစဉ် စတုတ္ထတန်း၌ စကောလားရှစ်

ဂိုး လှမောင်

(ပညာသင်ဆု) ရရှိသည်။
ဂိုးလှမောင်သည် ၁၉၄၄ ခုနှစ်တွင် ဗမာ့ကာကွယ်ရေး တပ်မတော်(ဘီဒီအေ) သို့ဝင်ရောက်ပြီး မင်္ဂလာဒုံ စစ်တက္ကသိုလ်၌ မူလတန်း (ယောနင်း) တတိယပတ်စစ်သင်တန်းတက်ရောက်သည်။ ၁၉၄၅ ခုနှစ်တွင် မျိုးချစ်ဗမာ့ တပ်မတော် (ပီဘီအက်ဖ်) ဖက်ဆစ်

ဂိုးလှမောင်

တော်လှန်ရေးပြောက်ကျားတပ်ရင်းအမှတ် ၁၀၀၃ (ဥက္ကံမြို့) ၌ တပ်သားအဖြစ်လည်းကောင်း၊ တိုင်း ၁ ဌာနချုပ် ဆက်သွယ်ရေးတပ် (ပဲခူးကုန်းမြို့) ၌ ဒုတိယတပ် ကြပ်အဖြစ်လည်းကောင်း တာဝန်ထမ်းဆောင်၍ ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေး၌ပါဝင်သည်။ ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးပြီးနောက် ဗမာ့တပ်မတော်ကို ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းရာ အသက်မပြည့်သဖြင့် မျိုးချစ်ဗမာ့တပ်မတော်မှ နုတ်ထွက်ရသည်။ ၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် လက်ပံတန်းမြို့အစိုးရ အထက်တန်းကျောင်း၌လည်းကောင်း၊ ၁၉၄၇ ခုနှစ်မှ ၁၉၄၉ ခုနှစ်အထိ ရန်ကုန်မြို့ မြို့မအမျိုးသားကျောင်း၌လည်းကောင်း တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းအထိ ပညာသင်ယူသည်။

စာရေးဆရာဂိုးလှမောင်သည် ၁၉၄၉ ခုနှစ်တွင် တပ်မတော်သို့ ဒုတိယအကြိမ်ဝင်ရောက်၍ တပ်သားအဖြစ် ပြန်လည်ထမ်းဆောင်နေစဉ် ဗိုလ်သင်တန်းတက်ရန်အရွေးခံရသည်။ ပြင်ဦးလွင်မြို့ ဗိုလ်သင်တန်းကျောင်း၌ ဗိုလ်သင်တန်းတက်ရောက်ပြီး ပြန်တမ်းဝင်အရာရှိအဖြစ် ပြင်ဦးလွင်မြို့ဗိုလ်သင်တန်းကျောင်း၊ အမှတ်(၂) ခြေလျင်တပ်ရင်း၊ တပ်မတော်ဗဟိုစစ်ကျောင်း၊ တပ်မတော်မှတ်တမ်းရုံး၊ အမှတ်(၂၂)ခြေလျင်တပ်ရင်းစသည်တို့၌ ၁၉၆၁ ခုနှစ်အထိ တာဝန်ထမ်းဆောင်သည်။ ၁၉၆၁ ခုနှစ်မှ ၁၉၆၅ ခုနှစ်အထိ ဘီအီးဒီစီ နှင့် မြေ၊ ကျေး၊ ရှင်းတို့၌ မွေးမြူရေးခြံမန်နေဂျာ နှင့်ဌာနခွဲမန်နေဂျာအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။ ၁၉၆၅ ခုနှစ်မှ ၁၉၇၅ ခုနှစ်အထိ ကုန်သွယ်ရေးကော်ပိုရေးရှင်း အမှတ်(၃) နှင့် အမှတ်(၄)

တို့၌ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည်။ ၁၉၇၅ ခုနှစ်မှ ၁၉၇၇ ခုနှစ်အထိ တိုက်ကြီးမြို့နယ်၊ ဖူးကြီးကျေးရွာ၌ ကိုယ်ပိုင်စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သည်။ ၁၉၇၇ ခုနှစ်မှ ၁၉၈၃ ခုနှစ်အထိ မွေးမြူရေးကော်ပိုရေးရှင်း၌ အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်၊ ခြံမန်နေဂျာသင်တန်းသင်တန်းမှူး၊ ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး အေဂျင်စီ (JICA) ဝန်နှင့် ကြက်မွေးမြူရေးစီမံကိန်းမန်နေဂျာ၊ ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ် (UNDP) နွား၊ သိုးနှင့် ဆိတ်မွေးမြူရေးစီမံကိန်းများ စီမံကိန်းညှိနှိုင်းရေးမှူးစသည့်တာဝန်များ ဆောင်ရွက်သည်။

၁၉၈၃ ခုနှစ်မှ ၁၉၈၅ ခုနှစ်အထိ အားကစားနှင့် ကာယပညာဦးစီးဌာန အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်သည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ်မှ ၁၉၉၅ ခုနှစ်အထိ မြန်မာနိုင်ငံကုန်သည်များနှင့် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီအထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးအဖြစ်ဆောင်ရွက်သည်။

ဂိုးလှမောင်သည် မြို့မအမျိုးသား ကျောင်း၌ ပညာသင်ယူစဉ် မြို့မကျောင်းဘောလုံးအသင်း၊ ဘတ်စကက်ဘောအသင်း၊ ဘော်လီဘောအသင်းများတွင်ပါဝင်ကစားပြီး ပြေးခုန်ပစ်နှင့်လက်ဝှေ့စသည့် အားကစားများတွင်လည်း ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်သည့် အားကစားသမားတစ်ဦးဖြစ်သည်။ ၁၉၄၇ ခုနှစ်မှ ၁၉၄၉ ခုနှစ်အထိ မြို့မဘောလုံးအသင်းဂိုးသမားအဖြစ် ပါဝင်ကစားသည်။ ၁၉၄၉ ခုနှစ် မှစ၍ ၁၉၅၉ ခုနှစ်အထိ တပ်မတော်ဘောလုံးအသင်းဂိုးသမားနှင့် မြန်မာ့လက်ရွေးစင်ဘောလုံးအသင်းဂိုးသမားအဖြစ် ထူးချွန်စွာ ကစားခဲ့သည်။ ၁၉၆၆ ခုနှစ်မှ ၁၉၇၅ ခုနှစ်အထိ မြန်မာနိုင်ငံ ဘောလုံးအဖွဲ့ချုပ် ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ဥက္ကဋ္ဌတာဝန်များကိုလည်းကောင်း၊ ၁၉၈၃ ခုနှစ်မှ ၁၉၈၅ ခုနှစ်အထိ မြန်မာနိုင်ငံဘောလုံးအဖွဲ့ ချုပ်ဥက္ကဋ္ဌတာဝန်ကိုလည်းကောင်းဆောင်ရွက်သည်။

ဂိုးလှမောင်သည် ၁၉၄၇-၄၈ ခုနှစ် တွင်မဏ္ဍိုင်သတင်းစာ၌ ဗိုလ်ကြီးလှမောင် ကလောင်အမည်ဖြင့် 'အခြေခံကြက်မွေးမြူရေး' ဆောင်းပါးများရေးသားသည်။ ၁၉၈၇ ခုနှစ်တွင် စာပေဗိမာန်စာမူဆု သုတပဒေသာ (သိပ္ပံနှင့်အသုံးချသိပ္ပံ) ပထမဆုကို အောင်ကျော်ဖြိုး

ကလောင်အမည်ဖြင့်ရေးသားသော ‘အခြေခံစိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးခြံ လုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲမှုပညာ’ စာမူဖြင့်ရရှိသည်။ ၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင် အဆိုပါစာမူကို စာပေဗိမာန်အဖွဲ့က စာအုပ်လေးအုပ်ခွဲ၍ အတွဲလေးတွဲထုတ်ဝေခဲ့ရာ ၁၉၉၄ ခုနှစ် အမျိုးသားစာပေဆု (သုတပဒေသာ-အသုံးချသိပ္ပံ) ရရှိသည်။

၂၀၀၄ ခုနှစ်တွင် စာပေဗိမာန် စာမူဆု သုတပဒေသာ (သိပ္ပံနှင့် အသုံးချသိပ္ပံ) တတိယဆု ကို ဝင်းလွင်(လက်ပံတန်း) ကလောင်အမည်ဖြင့် ရေးသားသော ‘မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းပိုင်ရှင်များနှင့် ခြံမန်နေဂျာများ အတွက်ဆောင်ရွက်ရန်ရှောင်ရန်’ စာမူဖြင့်ရရှိပြီး ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင် စာပေဗိမာန်အဖွဲ့က ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် စာပေဗိမာန်စာမူဆု သုတပဒေသာ (သိပ္ပံနှင့် အသုံးချသိပ္ပံ) တတိယဆုကို အောင်ကျော်ဖြိုး ကလောင်အမည်ဖြင့်ရေးသားသော ‘မြန်မာနိုင်ငံ အနာဂတ်စီးပွားရေးနှင့် ငှက်ကုလားအုတ်မွေးမြူရေးစာမူဖြင့်ရရှိသည်။ ၂၀၀၆ ခုနှစ်တွင် စာပေဗိမာန်စာမူဆု (လူငယ်စာပေ) ဒုတိယဆုကို မြို့မလှမောင်ကလောင်အမည်ဖြင့် ရေးသားသော ‘ဆူးခင်းလမ်းမှာ သဲနင်းလှမ်းခဲ့ရတဲ့ရလဒ်’ စာမူဖြင့်ရရှိပြီး ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် စာပေဗိမာန်အဖွဲ့က ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

စာရေးဆရာအောင်ကျော်ဖြိုးသည် ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးတွင် ရွပ်ရွပ်ချုံ့ချုံ့ပါဝင်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ၁၉၄၅ ခုနှစ်တွင် မျိုးချစ်ဗမာ့တပ်မတော် စစ်သေနာပတိ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းချီးမြှင့်သော မျိုးချစ်ဗမာ့တပ်မတော် အရေးတော်ပုံဂုဏ်ထူးဆောင်လက်မှတ်နှင့် ၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံတော်က ချီးမြှင့်သော လွတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင် (ဒုတိယဆင့်) တို့ကို ရရှိသည်။

စစ်ဘက်၊ နယ်ဘက်၊ အားကစား၊ စိုက်ပျိုးရေးနှင့်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ကိုယ်တွေ့ဆောင်းပါးများ ရေးသားပြုစုခဲ့သော စာရေးဆရာအောင်ကျော်ဖြိုးသည် ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ ကွယ်လွန်သည်။ ကွယ်လွန်ချိန်တွင် ဇနီး ဒေါ်တင်တင်ငွေ၊ သမီးလေးဦး၊ သားနှစ်ဦး၊ မြေး၁၁ ဦးနှင့်မြစ်လေးဦး ကျန်ရစ်သည်။

စိုးအောင်

စိန်၊ ဦး (၁၉၁၈-၂၀၀၉)။ ။ တိုင်းပညာဝန် ဦးစိန်ဟု မြန်မာ့ပညာရေးလောကတွင် ထင်ရှားသော ဆရာကြီးဦးစိန်ကို ၁၉၁၈ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၆ ရက်နေ့တွင် ဟင်္သာတခရိုင်အရေးပိုင် ဦးဘဦးနှင့်ဒေါ်စောတို့က ဧရာဝတီတိုင်း၊ မအူပင်မြို့၌ မွေးဖွားခဲ့သည်။ ဦးစိန်တွင် မွေးချင်း(၃)ယောက်ရှိသည့်အနက် အစ်ကို ကြီးနှစ်ဦးမှာ ဦးတင်ဦး၊ အမြတ်ခွန် ဝန်ထောက် (ငြိမ်း) နှင့်

ဦးစိန်

ဗိုလ်စောမောင်တို့ ဖြစ်၍ ဦးစိန်မှာ အထွေးဆုံး သားဖြစ်သည်။ ၁၉၂၃ ခုနှစ်တွင် ဟင်္သာတမြို့ အေဘီအမ်ကျောင်း၌ မူလတန်း၊ အလယ်တန်းပညာများသင်ယူခဲ့ပြီး အထက်တန်းပညာကို ဟင်္သာတအထက်တန်းကျောင်းတွင် ပညာဆက်လက် ဆည်းပူးခဲ့သည်။

ဦးစိန်သည် ၁၉၃၅ ခုနှစ်တွင် ၁၀ တန်းအောင်မြင်ပြီးနောက် ၁၉၃၆ ခုနှစ်တွင် ဆက်လက်၍ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် စစ်ကိုင်းဆောင်၌ နေထိုင်ပြီး ဥပစာပထမနှစ်၊ ဒုတိယနှစ်၊ တတိယနှစ် သုံးနှစ်တိုင်ပညာသင်ယူဆည်းပူးခဲ့ရာ ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်တွင် ဘီအေ(ဝိဇ္ဇာ) ကို သမိုင်းဂုဏ်ထူးဖြင့် ဘွဲ့ရသည်။ ဦးစိန်သည် ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် ရန်ကင်းဆရာအတတ်သင်ကျောင်း၌ ကထိကအဖြစ် တစ်နှစ်ခွဲခန့်တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၅၂ ခုနှစ်တွင် ဇနီးဒေါ်ခင်စိန် (အမာလေး)နှင့် လက်ထပ်ခဲ့ပြီး ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၌ သားတစ်ယောက် မွေးဖွားခဲ့သည်။ ဦးစိန်သည် မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရက အင်္ဂလန်နိုင်ငံ၊ လန်ဒန်မြို့သို့ ပညာရေးသံမှူး (Educational Attache) အဖြစ် ရွေးချယ်စေလွှတ်တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည်။ လန်ဒန်မြို့၌ပညာရေးသံမှူးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်စဉ် “ဂျီနေဗာ” ဟုခေါ်သည့် ပညာရေးနှင့်ဆိုင်သော ကွန်ဖရင့်သို့ နှစ်စဉ်တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ထိုစဉ်လန်ဒန် ဌာပင်(Diploma in Teaching, D.T)ကို သင်ကြားဆည်းပူး ခွင့်ရရှိခဲ့သည်။ ၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိပြီး

ဟင်္သာတမြို့၊ အင်းစိန်မြို့တို့၌ ပညာအုပ်တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ တိုင်းပညာဝန် တာဝန်များကို အငြိမ်းစားယူသည်အထိ မိမိတာဝန်ယူရသော တိုင်း၊ ခရိုင်များ၏ပညာရေးဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို ရှေးရှု၍ ကိုယ်စွမ်းဉာဏ်စွမ်းရှိသမျှ ကြိုးပမ်းထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ဦးစိန်သည် ၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် စိန်ရတု သဘင်၌ 'တက္ကသိုလ် စိန်ရတုသဘင်ဂုဏ်ပူဇော်' မှတ်တမ်းဝင်ပုဂ္ဂိုလ်များစာရင်း၌ ထည့်သွင်းခြင်းခံရသည်။ ဦးစိန်သည် အမှတ် ၃၀၊ ရုံးကြီးလမ်း၊ ကြည့်မြင်တိုင် မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့၌ ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် ကွယ်လွန်သည်။

မောင်သာတင့် (မြန်အောင်)

ဇော်ဝမ်း (တေးသံရှင်၊ ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင်) (၁၉၄၅-၂၀၀၉)။

တေးသံရှင်၊ ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင် ဇော်ဝမ်းကို မန္တလေးမြို့၌ အဘ တိုင်းချစ်သခင် သိန်းဖေ နှင့် အမိဒေါ်မြမြတို့က ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၇ ရက် နေ့တွင်မွေးဖွားခဲ့သည်။ မွေးချင်းသုံးယောက်ရှိသည့် အနက် ဒုတိယမြောက်ဖြစ်သည်။ အမည်ရင်းမှာ သောင်းဒန် ဖြစ်သော်လည်း ဇော်ဝမ်း၊ ကိုတာအမည်များဖြင့် လူသိများသည်။ အစ်ကိုကြီးဖြစ်သူမှာ ကိုပါခေါ်ထပ်ဆင့်အကယ်ဒမီ ရုပ်ရှင်ဒါရိုက်တာ မောင်တင်ဦး ဖြစ်သည်။

ဂီတမှူး ဦးဘိုခင်၏မိုးကေသီ တူရိယာအဖွဲ့၌ အဆို၊ အတီးပညာကို လေ့လာဆည်းပူးခဲ့ပြီး မိုးကေသီ၏ ပင်တိုင် အဆိုရှင် အဖြစ်အနုပညာလောကသို့ ဝင်ရောက် ခဲ့သည်။ လူလတ်ပိုင်းအရွယ်၊ ၁၉၆၉ ခုနှစ်တွင်ရှုမဝ ဦးကျော်ရိုက်ကူးသည့် "ချွေးကလေးစိုစို" ရုပ်ရှင်ဇာတ် ကား၌ မန္တလေးတောင်မှ ဓာတ်ပုံဆရာအဖြစ် မထင်မရှား သရုပ်ဆောင်ခဲ့ရမှ ရုပ်ရှင်လောကသို့ စတင်ရောက်ရှိ လာသည်။ ထို့နောက် ရှုမဝရုပ်ရှင်နှင့် မဂ္ဂဇင်းထုတ်ဝေ ရေးပိုင်ရှင်ဒါရိုက်တာ ရှုမဝဦးကျော်ထံ၌သရုပ်ဆောင် သင်တန်းတက်ရောက်သင်ယူခဲ့ပြီး ၁၉၆၉ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် ပွဲဦးထွက်အဖြစ် "စေလိုရာစေ" ဇာတ်ကား ကိုသရုပ်ဆောင်ခွင့်ရခဲ့သည်။ "စေလိုရာစေ" ဇာတ်ကားတွင် ဆရာမျိုးမြင့်ဆွေရေးသားသည့် ကျောက်ခဲသီချင်းကို ကိုယ်တိုင်သီဆိုခဲ့ရာမှ ထင်ရှားသည့် အဆိုတော်တစ်ဦး

ဖြစ်လာသည်။ မင်းသား ဇော်ဝမ်းသည် ၎င်း၏အနု ပညာ သက်တမ်းတစ် လျှောက် ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကား ပေါင်း ၁၅၀ ကျော် ပါဝင် သရုပ်ဆောင်ခဲ့ပြီး ဇာတ် ကား ၆၀ ကျော်တွင် အဓိကနေရာမှ သရုပ် ဆောင်ခဲ့ရသည်။ ဗီဒီယို ဇာတ်ကားပေါင်းများစွာ လည်း ပါဝင်သရုပ်ဆောင် ခဲ့သည်။

ဇော်ဝမ်း

မင်းသားဇော်ဝမ်းမှာ သရုပ်ဆောင်၊ တေးသံရှင် အဖြစ်သာမက ဒါရိုက်တာအဖြစ်လည်း "ပလက်ဖောင်း မင်းသား" ဇာတ်ကားကို ကိုယ်တိုင် ပါဝင်သရုပ်ဆောင် ရိုက်ကူးခဲ့သည်။ ပါဝင်ခဲ့သောရုပ်ရှင်ဇာတ်ကားများမှ ကိုးဆယ်ဆသာလိမ့်မယ်၊ ကျွန်တော်နဲ့ကိုဘကျော်၊ ကျော်ကိုချစ်မလား ဇော်ကိုချစ်မလား၊ ကျွန်တော့် ချစ်သည်းမာနခဲ၊ ကြမ္မာရဟတ်၊ စေလိုရာစေ၊ တို့ နှစ်ယောက်နဲ့မိငြိမ်းချမ်း၊ နေကန့်လန့်ကာလပဝါ၊ နေထွက်သောည၊ နွေရူပ၊ ပလက်ဖောင်းမင်းသား၊ ပုစ္ဆာ ဆန်သောမိန်းကလေး၊ ပန်းပျိုးသူတို့ အလင်္ကာ၊ ဘယ်သူ ပြိုင်လို့လှပါတော့နိုင်၊ မချစ်သာ မုန်းပါလေဦး၊ မပြို သည့်မိုး၊ မမုန်းလေနဲ့ငပလီ၊ မောင့်မြခွာညို၊ မေတ္တာဘုံ သို့နှစ်ခေါက်၊ ယူချင်ဦးဟမိန်းမ၊ ရန်မျိုးလုံဘချယ်၊ ရွှေသမက် ငွေသမက်၊ လူမနော၊ သပြေရိပ်၊ သိပါလေစ ပိတောက်ဝါ၊ သူရဲကောင်းလေးများ၊ သင်္ကြန်မိုးစသည့် ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကားများအပါအဝင်ဖြစ်သည်။

သရုပ်ဆောင်မင်းသားကြီးဇော်ဝမ်းသည် တေးစီးရီး ပေါင်း ၁၀၀၀ ကျော်ခန့် အသံသွင်းခဲ့ပြီး သင်္ကြန်တေးသီချင်း များ သီဆိုရာတွင်လည်း သင်္ကြန်မင်းသားဇော်ဝမ်းဟူ၍ အမည်ရသည်အထိ အောင်မြင်ကျော်ကြားခဲ့သည်။

မန္တလေးမြို့တည်နန်းတည် နှစ် (၁၅၀) ပြည့်အထိမ်း အမှတ် "အသက်ကလေးရယ်တဲ့ရှည်စမ်းချင်" တေးစီးရီး တွင် ရတနာပုံ နှစ် (၁၅၀) တေးသီချင်းကို သီဆိုခဲ့သည်။ ရီမြင့်ရုပ်ရှင်အတွက် ဝတ္ထု၊ ဇာတ်ညွှန်း၊ ဒါရိုက်တာအဖြစ်

“ချစ်တဲ့သူရင်ခွင်” ဇာတ်ကားရိုက်ကူးရန်စီစဉ်ဆဲတွင် နာမကျန်းဖြစ်ကာ ကွယ်လွန်သွားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဇော်ဝမ်းသည် မြန်မာနိုင်ငံမူးယစ်ဆေးဝါးဆန့်ကျင်ရေးအသင်း၏ အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ပါဝင်ခဲ့ကာ မူးယစ်ဆေးဝါးတိုက်ဖျက်ရေး လုပ်ငန်းများကို အားကြိုးမာန်တက်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင် တေးသံရှင် ဇော်ဝမ်းသည် ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၂ ရက်နေ့တွင် အသည်းရောဂါဖြင့် ရန်ကုန်မြို့၌ ကွယ်လွန်သည်။ ကွယ်လွန်ချိန်တွင် ဇနီးဒေါ်သန်းရွှေစင်ဝင်းနှင့် သားသမီးလေးယောက်ကျန်ရစ်သည်။

ကျော်သူစိုး

တက္ကသိုလ်ထွန်းနောင် (၁၉၄၆-၂၀၀၉)။ ။

မြန်မာ့စတီရီယိုလောကကို စတင်လမ်းဖောက်သူအဖြစ် ထင်ရှားခဲ့သည့် တက္ကသိုလ်ထွန်းနောင်ကို အဘ ဦးကျော်တီး (ခ) ဦးသန်းဝင်း အမိဒေါ်တင်ရွှေတို့က ၁၉၄၆ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၇ ရက်နေ့၌ မော်လမြိုင်မြို့၊ ဖက်တန်းရပ်တွင် မွေးဖွားသည်။ မွေးချင်း (၈)ဦးအနက်

တက္ကသိုလ်ထွန်းနောင်

အကြီးဆုံး သားဖြစ်သည်။ ၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် မော်လမြိုင်မြို့မော်တင်လိန်းဂျပ်ဆင် (ယခု အ.ထ.က.၆)ကျောင်းမှ တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းအောင်မြင်သည်။ ၁၉၆၅ခုနှစ်မှစ၍သွားဘက်ဆိုင်ရာဆေးတက္ကသိုလ်တွင် ပညာသင်ယူခဲ့ပြီး ၁၉၇၀-၇၁ခုနှစ်၌သွားဘက်ဆိုင်ရာဆရာဝန်ဘွဲ့ ရရှိသည်။ တက္ကသိုလ်ထွန်းနောင်သည် ငယ်စဉ်တဝကတည်းက ဂီတအနုပညာကို ဝါသနာထုံခဲ့သူဖြစ်ရာ ဆရာကြီး စောင်းဦးဘသန်းထံမှ ဂီတပညာကိုလေ့လာဆည်းပူးခဲ့သည်။ အနုပညာလောကသို့ ၁၉၆၉-၇၀ ခုနှစ်တွင် ရည်စားလို ချင်တယ်တေးစီးရီးဖြင့် စတင်ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။

တက္ကသိုလ် ထွန်းနောင်သည် ဂီတအစည်း အရုံး (ဗဟို) အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံစာပေနှင့် စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးအဖြစ်လည်းကောင်း၊

မြို့တော်ရေဒီယိုအစီအစဉ်ထုတ်လွှင့်မှုတွင် ဂီတအကြံပေးအဖြစ်လည်းကောင်း၊ မြန်မာ့ရုပ်ရှင်အကယ်ဒမီဘုတ်အဖွဲ့တွင် ဂီတအကြံပေးအဖြစ်လည်းကောင်း၊ လူမှုအကျိုးပြုလုပ်ငန်းများကို လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်ခဲ့သူတစ်ဦးလည်းဖြစ်သည်။

တက္ကသိုလ်ထွန်းနောင်သည် ၎င်း၏အနုပညာသက်တမ်းတစ်လျှောက် တေးသီချင်းပုဒ်ရေ ၁၀၀ ကျော် ရေးသားခဲ့ပြီး စီးရီး ၂၀ ခန့် ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

တက္ကသိုလ်ထွန်းနောင်သည် အသက်(၆၄)နှစ်အရွယ် ၂၀၀၉ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၆) ရက်နေ့တွင် ကွယ်လွန်သည်။ ကွယ်လွန်ချိန်တွင် သမီးတစ်ဦး ကျန်ရစ်သည်။

ထိလာစစ်သူ၊ ဒေါက်တာ (၁၉၃၂-၂၀၀၉)။ ။

ကဗျာဆရာ၊ စာရေးဆရာ ထိလာစစ်သူကို မန္တလေးတိုင်း မိတ္ထီလာမြို့နယ်၊ ရွှေစစ်သည်ကျေးရွာ၌ ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီး ဦးဘရင်နှင့် ဒေါ်အုံးတင်တို့က ၁၉၃၂ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် မွေးဖွားသည်။ ငယ်စဉ်က မိတ္ထီလာမြို့ အမျိုးသားအထက်တန်းကျောင်းတွင်ပညာသင်ကြားခဲ့ပြီး ၁၉၄၉-၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်တွင် ၁၀ တန်းစာမေးပွဲကို အောင်မြင်သည်။ ၁၉၅၂ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်သက်ကြီး တက္ကသိုလ်ဝိဇ္ဇာဥပစာ (က)တန်းကို တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၈-၁၉၄၉ ခုနှစ်ကာလ၌ မိတ္ထီလာမြို့ အမျိုးသားအထက်တန်းကျောင်း၌ ကျောင်းသားသမဂ္ဂအလုပ်အမှုဆောင်နှင့် ကျောင်းသားရဲခေါင် တပ်ဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်တွင် အမှတ် (၁) မြေပြင်ပစ် အမြောက်တပ်၌တပ်သားအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်သည်။ ၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ မေလ ၁ ရက်နေ့တွင် ဒုတိယတပ်ကြပ်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်သည်။ ၁၉၅၃ ခုနှစ်တွင် မေမြို့ (ပြင်ဦးလွင်) စစ်တက္ကသိုလ် ဗိုလ်လောင်းသင်တန်းအပတ်စဉ်(၉)၌ တက်ရောက် သင်ကြားအောင်မြင်သည်။ ၁၉၅၃ ခုနှစ်တွင် ဒုတိယဗိုလ်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင် ဗိုလ်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၁၉၅၆ ခုနှစ်တွင် ဗိုလ်ကြီးအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၁၉၆၇ ခုနှစ်တွင်ဗန်းမော်မြို့ ခ.လ.ရ (၄၇) ၏ ဒုတိယတပ်ရင်းမှူးနှင့် ခေတ္တတပ်ရင်းမှူး

ဒေါက်တာထီလာစစ်သူ

အဖြစ်လည်းကောင်း၊
၁၉၆၈ ခုနှစ်တွင် ဗိုလ်မှူး
အဖြစ်လည်းကောင်း၊
ထို့နောက် ခ.လ.ရ (၂၃)
၌ တွဲဖက်တပ်ရင်းမှူး
အဖြစ်လည်းကောင်း၊
ဆက်လက်၍ ခ.လ.ရ
(၅၀)တွင် ယာယီတပ်
ရင်းမှူးနှင့် တပ်ရင်းမှူး
အဖြစ်လည်းကောင်း
တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့

သည်။ ထို့နောက် စစ်ဦးစီးမှူး ပထမတန်းတာဝန်ဖြင့်
ကကပြည်နှင့် ရကတစစ်အုပ်ချုပ်ရေးတွဲဖက်ဖြင့်ထမ်း
ဆောင်သည်။ သတင်းနှင့်ပြန်ကြားရေးတာဝန်ကိုယူခဲ့သည်။
၁၉၇၆ ခုနှစ်တွင် လပခတောင်ငူ၌ စစ်ဦးစီးမှူး (ပထမ
တန်း) တာဝန်ထမ်းဆောင်စဉ် ခေတ္တဒုတိယ တိုင်းမှူး
တာဝန်ကို တွဲဖက်ယူခဲ့သည်။ စစ်ဘက်တာဝန်အနေနှင့်
ဒုတိယ ဗိုလ်မှူးကြီးရာထူးဖြင့် အငြိမ်းစားယူခဲ့သည်။

တပ်မတော်သားဘဝတွင် စစ်ဆင်ရေးများအနေ
နှင့် ရှမ်းပြည်နယ်၊ ကချင်ပြည်နယ်၊ ချင်းဝိသေသတိုင်း၊
မကွေးတိုင်း၊ ကရင်ပြည်နယ်၊ ပဲခူးရိုးမတို့တွင် တာဝန်
ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ နပခ နယ်မြေ မင်းဘူးမြို့၌ နယ်
ဘက်တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၂ ခုနှစ်
မှ ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန၏ အထူး
အရာရှိအဖြစ်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ နလက ဥက္ကဋ္ဌအနေ
နှင့် သထုံခရိုင် ကျိုက်ထိုမြို့နယ်၌လည်းကောင်း၊ ၁၉၆၅
ခုနှစ်မှ ၁၉၆၇ ခုနှစ်အတွင်းတွင် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး
ဌာန၌လည်းကောင်း၊ အထူးအရာရှိ (ဦးစီး) အနေနှင့်
သစ်လုပ်ငန်း လယ်ယာနှင့်သစ်တောဝန်ကြီးဌာနတို့၌
လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

၁၉၇၈ ခုနှစ်မှ ၁၉၈၄ ခုနှစ်အတွင်းတွင် ကြေးမုံ
သတင်းစာတိုက်၏ အယ်ဒီတာချုပ်အဖြစ်လည်း
ကောင်း၊ ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန၊ အနုပညာဦးစီးဌာနတွင်
ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်အဖြစ်လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့
သည်။ ၁၉၈၈ ခုနှစ်မှ ၁၉၉၂ ခုနှစ်အတွင်းတွင် ပြန်ကြား
ရေးဝန်ကြီးဌာန သတင်းနှင့်စာနယ်ဇင်းလုပ်ငန်း ဦးဆောင်

ညွှန်ကြားရေးမှူးအဖြစ်လည်းကောင်းဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။
၁၉၉၃ ခုနှစ် မှ ၂၀၀၃ ခုနှစ်အတွင်းတွင် ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီး
ဌာနနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာနတွင် ဒုတိယဝန်ကြီး
အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

စာပေစာနယ်ဇင်းတာဝန်များအနေနှင့် ၁၉၆၂
ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် ပထမဆုံးကျင်းပသော အမျိုးသား
စာပေညီလာခံ၌ တော်လှန်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ၏ တာဝန်
ပေးချက်အရ တာဝန်ခံ ဗိုလ်မှူးကြီးစောမြင့် ကိုယ်စား
အောင်မြင်စွာ ကျင်းပပေးခဲ့သည်။ ဤသို့ပင် ၁၉၆၃
ခုနှစ်၌ ဝါဂီနစ်ညီလာခံကို အောင်မြင်စွာကျင်းပပေးခဲ့
သည်။ ထိုစဉ်က ဂီတကောင်စီဖွဲ့စည်းရေးကို ပါဝင်
ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သည်။

ကဗျာဆရာ၊ စာရေးဆရာ၊ ထီလာစစ်သူသည်
၁၉၆၂ ခုနှစ်၌ စာပေဗိမာန် ကဗျာဆု ရရှိခဲ့သည်။ ၁၉၉၂
ခုနှစ်တွင် အမျိုးသားစာပေဆုကို ရရှိခဲ့သည်။ ထို့အပြင်
ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံ သမ္မတကြီး မာရှယ်တီးတိုး
ချီးမြှင့်သောဆုကိုရရှိခဲ့သည်။

၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် ဂျပန်နိုင်ငံမှပေးအပ်သော
မဟာကဗျာဆရာဆုကို ရရှိခဲ့သည်။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်တွင်
ဂျပန်နိုင်ငံ မင်းအွန်အနုပညာအက အဖွဲ့၏ ဂုဏ်ထူး
ဆောင်အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ထို့အပြင်
တရုတ်နိုင်ငံမှ စာပေယဉ်ကျေးမှု သံတမန်ဘွဲ့ကိုလည်း
ရရှိခဲ့သည်။ ၎င်းနောက် Doctor of Philosophy in
Poetry and Composition. Hon F.D.MU.Ireland Re-
public UK နှင့် မြန်မာနိုင်ငံ၊ အင်္ဂလန်နိုင်ငံစသော
နိုင်ငံများမှ ဒီပလိုမာနှင့် ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့များစွာ ရရှိခဲ့
သည်။ ထီလာစစ်သူသည် ကဗျာပေါင်းများစွာအပြင်
ဝတ္ထုတို၊ ပြဇာတ်၊ ဝတ္ထုရှည်၊ သမိုင်းကျမ်း၊ စာပေကျမ်း၊
နိုင်ငံရေးကျမ်း၊ ဆောင်းပါးပေါင်းချုပ်၊ ရည်ညွှန်းကျမ်း
စသည်ဖြင့် စာအုပ်ပေါင်း ၁၀၀ ကျော်ကိုထီလာစစ်သူ
အပြင်အခြားသော ကလောင်များဖြင့် ပြုစုရေးသားခဲ့ သည်။

စာရေးဆရာထီလာစစ်သူသည် မြန်မာနိုင်ငံ
စာပေနှင့် စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့၌ ဥက္ကဋ္ဌတာဝန်ကိုလည်း
ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ထို့အပြင် ပခုက္ကူ ဦးအုံးဖေ
စာပေဆုကို တာဝန်ယူ ဦးစီးအကောင်အထည်
ဖော်သူဖြစ်သည်။ ထီလာစစ်သူ၏ စာအုပ်များအနက်

မဲခေါင်မြစ်မှ အိုရွက်ဝါကဗျာစာအုပ်သည် အထူး ထင်ရှားပြီးဘာသာသုံးမျိုး ပြန်ဆိုထုတ်ဝေခြင်းခံရသည်။ ထိလာစစ်သူသည် နောင်တွင် ဒေါက်တာထိလာစစ်သူ ဟူသော ကလောင်အမည်ကို အသုံးပြုလာသည်။ အမည်ရင်းမှာ ဦးစိုးညွန့်ဖြစ်သည်။ စာရေးဆရာ ဒေါက်တာထိလာစစ်သူသည် ၂၀၀၉ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၂ ရက်နေ့၌ ရန်ကုန်မြို့တွင် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

ဇော်ဝင်းထွန်း

ထန်လှိုင် (၁၉၅၂-၂၀၀၉)။ ။ အဘ ကျောင်း ဆရာကြီး ဦးရွှေရ၊ အမိဒေါ်သိန်းတင်တို့က ၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၂ ရက်နေ့တွင် တွံတေး မြို့နယ်၊ တောကြီးတန်း၊ ကံဘဲရွာ၌မွေးဖွားသည်။ ငယ်စဉ်က တွံတေးမြို့တွင် ပညာသင်ကြားခဲ့ပြီး ၁၉၇၃ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် မှ ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ (မြန်မာစာ)၊ ၁၉၇၅ခုနှစ်တွင်အထက်တန်း ရှေ့နေ၊ ၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင် မှတ်ပုံတင် ရှေ့နေစာမေးပွဲများကို အောင်မြင်ခဲ့သည်။ ၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် ရုပ်ရှင်ကော်ပို ရေးရှင်း၊ ၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင် ဗဟိုကြေးနန်းရုံးချုပ်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ပြီး ၁၉၇၈ ခုနှစ်တွင် ရဲအရာရှိလောင်း သင်တန်း အပတ် စဉ် (၁၂)ကို တက်ရောက်ခဲ့ကာ ၁၉၈၉ ခုနှစ်တွင် တွံတေးမြို့ ရဲစခန်းမှူးအဖြစ်မှ အငြိမ်းစားယူ ခဲ့သည်။ စာပေကို ငယ်စဉ်ကတည်းက ဝါသနာပါပြီး ရေးသားခဲ့သည်။ ၁၉၆၈ ခုနှစ် ဧပြီလထုတ် ရုပ်ရှင် အောင်လံမဂ္ဂဇင်းပါ ဆောင်းပါးပြိုင်ပွဲ ပထမဆုရစာမူဖြင့် စာပေနယ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ စာပေဗိမာန်စာမူဆု များကို ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ ၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ ၂၀၀၀ပြည့်နှစ်၊ ၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ ၂၀၀၄ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၀၆ ခုနှစ်များတွင် ရရှိခဲ့သည်။ ထို့ပြင်ပခုက္ကူ ဦးအုံးဖေစာပေ ဆုများကို ၂၀၀၅ ခုနှစ်၊ ၂၀၀၆ခုနှစ်များတွင်ရရှိခဲ့သည်။ ထင်ရှားသော စာအုပ်များမှာစာပေဗိမာန်ကဝယ်ယူ ထုတ်ဝေပေးခဲ့သော တွံတေးတူးမြောင်းအပြင် ဆုရစာမူ များဖြစ်သည့် မြန်မာ့အို၊ မြန်မာ့ရိုးရာ ထီးခလေးနှင့် ထီးလုပ်ငန်း၊ ငြိမ်း၊ ရှေးဟောင်းမြန်မာ့အိုမြို့တော်၊ ပင်းယအင်းဝခေတ် မြန်မာစာပေ၊ မပြတ်တွေ့နိုင်သည့် ဖိနပ်ခလေး၊ မြန်မာ့ရိုးရာဖက်ဝန်းလှီးပညာ၊ အိုးစာ၊ မြန်မာ့ရိုးရာ သဘာဝအမိုးများတို့ဖြစ်သည်။ တွံတေး

ထန်လှိုင်

တူးမြောင်းစာအုပ်ကို လာဘ်မိုးစွေစာပေတိုက်မှ ဒုတိယအကြိမ် အဖြစ် ထပ်မံထုတ်ဝေခဲ့သည်။

ထို့အပြင် ကိုယ် တွေ့ ၂ပဒေ (၁၉၉၈)၊ လွတ်လပ် ပေါ့ပါးခြင်းနှင့် အတွေးစာစုများ (၂၀၀၂)၊ ဖြစ်ရပ်မှန် မှုခင်းများ (၂၀၀၅) စာအုပ်တို့ကို

ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ထန်လှိုင်အပြင် အမည်အရင်း ဦးကြည်ထွန်း အမည်ဖြင့်လည်း မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်း နှစ်ချုပ်စာအုပ်များတွင် ဆောင်းပါးများ၊ အတ္ထုပ္ပတ္တိများ၊ The Crime ဂျာနယ်နှင့် ရောင်ပြန်၊ ပြစ်မှု၊ မနုစာရီ မဂ္ဂဇင်းများတွင် လောကဓမ္မရေးရာဆောင်းပါးများကို ရေးသားခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံစာပေနှင့် စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့မှ ကြီးမှူး ကျင်းပသော သုတဘဏ်စာတမ်းဖတ်ပွဲတွင် မြန်မာ့ရိုးရာ ဖက်ဝန်းလှီးပညာစာတမ်းဖတ်ကြား တင်သွင်းခဲ့သည်။ ထန်လှိုင်သည် တွံတေးမြို့နယ်စာပေလုပ်သားအဖွဲ့ အတွင်းရေးမှူးအဖြစ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး မြန်မာနိုင်ငံ စာပေနှင့်စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့ ဒုတိယအကြိမ် ညီလာခံ (၁၉၉၈) နှင့် တတိယအကြိမ်ညီလာခံ(၂၀၀၂) တို့တွင် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပွဲကျင်းပရေးကော်မရှင် အဖွဲ့ဝင် အဖြစ်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ထန်လှိုင်သည် တက္ကသိုလ်မြန်မာစာပြဆရာကြီး ဆရာမကြီးများအား နှစ်စဉ်အာစရိယပူဇော်ပွဲကျင်းပသည့် အခါတိုင်း ရှေ့တန်းမှ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ထန်လှိုင် သည် ရဲအရာရှိ ဝန်ထမ်းဘဝမှ အငြိမ်းစားယူသောအခါ မင်္ဂလာဈေးတွင်အထည်ဆိုင်ဖွင့်၍ လည်းကောင်း၊ တရား ရုံးချုပ်ရှေ့နေအဖြစ်လည်းကောင်း လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ သည်။ ထန်လှိုင်သည် ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၄ ရက် နံနက်တွင် တပ်မတော်စစ်ဆေးရုံ (ခုတင် ၅၀၀) ၌ ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။ ဇနီး ဒေါ်သိန်းသိန်းမြင့်နှင့်အတူ သား ဒေါက်တာလွမ်းမိုးဟန်၊ သမီးမခင်လပြည့်ထွန်း (ဆေး သုတေသန) တို့ကျန်ရစ်သည်။

ဇော်ဝင်းထွန်း

ထွန်းအောင်ကျော်

ထွန်းအောင်ကျော်၊ ဒေါက်တာ (၁၉၃၈-၂၀၀၉)။

။ မျက်စိအထူးကု ဆရာဝန်ကြီး စာရေးဆရာကြီးဖြစ်သူ ဒေါက်တာထွန်းအောင်ကျော်ကို အဘ ဦးဘစိန် (ကုန်သည်) နှင့် အမိ ဒေါ်တီတို့က ၁၉၃၈ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၅ ရက်နေ့တွင် မန္တလေးတိုင်း မလှိုင်မြို့၌ မွေးဖွားသည်။ မွေးချင်း လေးဦးအနက် အကြီးဆုံးဖြစ်သည်။

ဒေါက်တာ ထွန်းအောင်ကျော်သည် မူလတန်းနှင့် အလယ်တန်းပညာကို မလှိုင်မြို့ အစိုးရအထက်တန်းကျောင်း၌ လည်းကောင်း၊ အထက်တန်း ပညာကို ရန်ကုန်မြို့ စိန်ဂျွန်းဒိုင်အိုစီဇင်ကျောင်း (ယခု လမ်းမတော်မြို့နယ် အမှတ် (၁) အခြေခံပညာ အထက်တန်းကျောင်း) တို့၌သင်ယူသည်။ ၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင် တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းအောင်မြင်ပြီး ဆေးတက္ကသိုလ် (ရန်ကုန်) သို့ တက်ရောက်သည်။ ၁၉၅၆ ခုနှစ်တွင် ဆေးတက္ကသိုလ် (ရန်ကုန်) မှ M.B.B.S ဘွဲ့ရရှိသည်။ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်မှ ၁၉၇၁ ခုနှစ်အထိ ဗြိတိန်နိုင်ငံ၊ လန်ဒန်မြို့၊ တော်ဝင်သမားတော်နှင့် ခွဲစိတ်ဆရာဝန်များ ကောလိပ်သို့ တက်ရောက်ပြီး D.O (Lond.) (Diploma in Ophthalmology- Lond.) ဘွဲ့ရရှိသည်။ ၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင် MRC Ophth (Lond.) (Member of Royal College of Ophthalmologists-Lond.) ဘွဲ့ချီးမြှင့်ခြင်းခံရသည်။

ဒေါက်တာထွန်းအောင်ကျော်သည် ၁၉၆၄ ခုနှစ် မှစ၍ ချောက်မြို့ မျက်ခမ်းစပ်ရောဂါတိုက်ဖျက်ရေးစီမံကိန်း၌ လက်ထောက်ဆရာဝန်၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်တွင် မိတ္ထီလာမြို့ မျက်ခမ်းစပ်ရောဂါတိုက်ဖျက်ရေးဒေသကြီး ၂ ၌ လက်ထောက်ဆရာဝန်၊ ၁၉၆၇ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့ ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန၌ ဌာနချုပ်လက်ထောက်ဆရာဝန် (မျက်ခမ်းစပ်)၊ ၁၉၇၇ ခုနှစ်တွင် လားရှိုးမြို့ ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီး၌ မျက်စိအထူးကုဆရာဝန်ကြီး၊ ၁၉၇၈ ခုနှစ်တွင် ချောက်မြို့ မျက်မမြင်ကာကွယ်ရေး စီမံကိန်း-၁ ၌ ဒေသဆိုင်ရာဆရာဝန်ကြီး၊ ၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် ပခုက္ကူမြို့ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီးတွင် မျက်စိအထူးကုဆရာဝန်ကြီး၊ ၁၉၈၉ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့ ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန၌ လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး (မျက်ခမ်းစပ်နှင့် မျက်မမြင်စီမံကိန်း)၊ ၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင် ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး (မျက်ခမ်းစပ်နှင့် မျက်မမြင်စီမံကိန်း)

တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ပြီး ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် အငြိမ်းစားယူသည်။

၂၀၀၁ ခုနှစ်မှ ၂၀၀၃ ခုနှစ်အထိ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန၌ ကျွမ်းကျင်ညာရှင်အဖြစ်ဆောင်ရွက်သည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ နယူးဒေလီမြို့ရှိ ကမ္ဘာကျန်းမာရေးအဖွဲ့အတိုင်ပင်ခံ

ဒေါက်တာ ထွန်းအောင်ကျော်

ပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည်။ မြန်မာနိုင်ငံဆေးပညာရှင်အဖွဲ့ အဖွဲ့ဝင်နှင့် တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး WHO Expert Advisory Panel on Prevention of Blindness, Member နှင့် South East Asia Region, International Agency for Prevention of Blindness (IATB), Co-Chairman တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ဒေါက်တာထွန်းအောင်ကျော်သည် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေစဉ်အတွင်း အစွရေး၊ ဗြိတိန်၊ သြစတြေးလျ၊ ကင်ညာ၊ ဂမ်ဘီယာ၊ အမေရိကန်၊ ဆွစ်ဇာလန်၊ ဂျာမနီ၊ ချက်၊ အိန္ဒိယနှင့် တူရကီနိုင်ငံများသို့ သွားရောက်၍ မျက်ခမ်းစပ်ပညာနှင့် သုတေသန၊ မျက်မမြင်ကာကွယ်ရေး၊ မျက်စိဘဏ်လှေလှာရေး၊ မျက်မမြင်အကြံပေးအစည်းအဝေး၊ မျက်မမြင်ညီလာခံများ တက်ရောက်သည်။ ၁၉၉၃ ခုနှစ်တွင် မျက်စိဘဏ်ကိုစတင်တည်ထောင် ဖွင့်လှစ်သည်။ ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ မျက်စိဘဏ်များအဖွဲ့မှ ချီးမြှင့်သော "Eye Banking & Sight Restoration" ဆုရရှိသည်။ ဒေါက်တာထွန်းအောင်ကျော်သည် ၁၉၇၆ ခုနှစ်တွင် မျက်စိကျန်းမာရေးနှင့် အမြင်သန်စွမ်းရေးစာအုပ် ကိုစတင်ရေးသားပြီး စာပေဗိမာန်အဖွဲ့က ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။ ၁၉၇၇ ခုနှစ်မှစ၍ မျက်စိဆောင်းပါးများ၊ ခရီးသွားဆောင်းပါးများ၊ ရေဒီယိုအသံလွှင့်ဇာတ်လမ်းများရေးသားသည်။ ၂၀၀၂ ခုနှစ်တွင် အမျိုးသားစာပေဆု (သုတပဒေသာ အသုံးချသိပ္ပံ) ကို "မျက်စိကျန်းမာ လူချမ်းသာ" စာအုပ်ဖြင့် ရရှိသည်။ ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် မျက်စိရောဂါသိမှတ်စရာစာအုပ်၊

၂၀၀၆ ခုနှစ်တွင် ကြည်လင်သောအမြင် ကြံ့ခိုင်သည့် မျက်စိစာအုပ်နှင့် ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် မတမ်းဘယ်သူနေ တတ်မည်နှင့် အမြင်ပန်းဘဝစာပန်းချီစာအုပ်များကို ရေးသားပြုစုထုတ်ဝေသည်။ ထွန်းဖောင်ဒေးရှင်းဘဏ် စာပေကော်မတီ၏ ပထမအကြိမ် ထွန်းဖောင်ဒေးရှင်း စာပေဆု (၂၀၀၆) (ကျန်းမာရေးဘာသာရပ်) ကို ဒေါက်တာကိုကို၊ ဒေါက်တာကျော်လွင်တို့နှင့် ပူးတွဲရေး သားသည့် “Conquest of Scourges in Myanmar; an up date” ဖြင့်လည်းကောင်း၊ တတိယအကြိမ်ထွန်း ဖောင်ဒေးရှင်းစာပေဆု (၂၀၀၈) (ကျန်းမာကြံ့ခိုင်ဘာ သာရပ်) ကို ဆရာဝန်ကြီး ၁၁ ဦးနှင့် ပူးတွဲရေးသား သည့် “ပျော်ရွှင်ကျန်းမာ ဘဝဆည်းဆာ” ဖြင့် လည်းကောင်းရရှိသည်။

ဒေါက်တာထွန်းအောင်ကျော်သည် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် တွင် ဒေါက်တာခင်လှမေနှင့် လက်ထပ်ပြီး သားတစ်ဦး၊ သမီးနှစ်ဦးထွန်းကားသည်။ ဒေါက်တာထွန်းအောင်ကျော် သည် ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၁ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့ ၌ ကွယ်လွန်သည်။ စိုးအောင်

နန်းဝေ၊ ဦး (၁၉၂၆-၂၀၀၈)။ ။ ပန်းချီဆရာကြီး ဦးနန်းဝေကို အဘဦးသွင်နှင့် အမိ ဒေါ်သန်းတို့က ၁၉၂၆ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် ခရမ်းမြို့၌ မွေးဖွားခဲ့ သည်။ မွေးချင်း(၄)ဦးအနက် အကြီးဆုံးဖြစ်ပြီး အမည် ရင်းမှာ ဦးတင်ဝေ ဖြစ်သည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးစတင်ကာနီးအထိ ခရမ်းမြို့ အခြေခံပညာအထက်တန်းကျောင်းတွင် ပညာသင်ကြားခဲ့ သည်။ စစ်ကြီးအတွင်း ရန်ကုန်စိန်ဂျွန်းကျောင်း၌ ဆက် လက်ပညာသင်ကြားခဲ့ပြီး၊ ၁၉၄၅ ခုနှစ်တွင် ဆယ်တန်း အောင်မြင်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၆ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ဥပစာတန်းတွင် တက်ရောက်ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။

စစ်ပြီးခေတ်တွင် ဦးနန်းဝေသည် ရန်ကုန်တွင် ပန်းချီဆရာကြီး ဦးဘကြည်နှင့်အပေါ်ထပ်၊ အောက်ထပ် နေထိုင်ခဲ့ရာမှ ဆရာဦးဘကြည်မှာ မြင်ဆရာဖြစ်ခဲ့သည်။ ဦးနန်းဝေကို ပထမဦးဆုံးပန်းချီပညာသင်ပေးခဲ့သူသည် ဆရာဦးဘရင်ကလေးဖြစ်ပြီး ၎င်းထံတွင် တစ်နှစ်တိတိ ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။ ဦးနန်းဝေမှာ ရေဆေးနှင့်ဆီဆေး

နှစ်မျိုးတွင် ဆီဆေးရေးနည်းပညာကိုသာ စနစ်တကျ လေ့လာခဲ့ပြီး အောက်ခိုး (Out Door) ဖြင့် ပန်းချီလောက ထဲသို့ စတင်ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ ဒေါက်တာ လစ်ဗစ်စတုန်း ၏ အကူအညီဖြင့် ဦးနန်းဝေ၏ ပထမဆုံးအကြိမ် တစ်ကိုယ်တော်ပန်းချီပြပွဲကို ၁၉၅၂ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့ British Council ၌ ကျင်းပခဲ့သည်။ ၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ဝင်းအတွင်း နေထိုင်ခဲ့ပြီး ပန်းချီကား များ ရေးဆွဲခဲ့သည်။ ဦးနန်းဝေသည် ၁၉၅၇ ခုနှစ်မှ ၁၉၆၁ ခုနှစ်အထိကျင်း ပခဲ့သော စာပေဗိမာန်ပန်းချီပြပွဲ ကျင်းပရေးကော်မတီတွင် ပါဝင်ခဲ့ပြီး ပန်းချီကားများကို တင်သွင်းပြသခဲ့သည်။

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်တွင် ဒေါက်တာသန်းထွန်းနှင့် အတူ ပန်းချီပြပွဲတစ်ရပ်ကျင်းပခဲ့သည်။ ၁၉၆၂ ခုနှစ် ဇင်းမယ် ပန်းချီပြပွဲတွင် ဦးနန်းဝေသည် ၎င်း၏ဆရာ ဖြစ်သူ ဦးဘရင်ကလေးနှင့်အတူ ပန်းချီကား (၈) ကားပြသခဲ့သည်။ ၁၉၆၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၁၅ ရက်နေ့မှ စတင်၍ ဦးနန်းဝေသည် ပန်းချီဆရာတာဝန်ဖြင့် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၊ ဘာသာပြန်နှင့်စာအုပ်ထုတ်ဝေရေး ဌာနတွင် အမှုထမ်းခဲ့သည်။ ၁၉၆၇ ခုနှစ် တက္ကသိုလ် ယဉ်ကျေးမှုအနုပညာ စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးကော်မတီတွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်က ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ပင်မ နယ်မြေတွင် ပန်းချီဆရာဟူ၍ ပန်းချီ ဦးဘကြည် (ပညာရေး တက္ကသိုလ်) နှင့် ဦးနန်းဝေ (ဘာသာပြန်နှင့် စာအုပ် ထုတ်ဝေရေး) တို့ နှစ်ဦးသာရှိခဲ့သည်။

ဦးနန်းဝေသည် ၁၉၆၆ ခုနှစ်မှ ၁၉၆၇ ခုနှစ်အထိ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ဝင်းအတွင်း မန္တလေးဆောင်ရှိ တက္ကသိုလ် ဘာသာပြန်ဌာနတွင် အမှုထမ်းခဲ့သည်။

ဦးနန်းဝေသည် ၁၉၆၂ ခုနှစ်မှစ၍ ရပ်ဆိုင်းထား သော ပန်းချီရေးဆွဲခြင်းကို ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ် ရန်ကုန် တက္ကသိုလ် ရွှေရတုသဘင်ပွဲအတွက် ပြန်လည်ရေးဆွဲခဲ့ သည်။ ဦးနန်းဝေသည် ပွဲမတိုင်မီ ၂ နှစ်၊ ၃ နှစ် အလို ခန့်မှပင် လိုအပ်သော ပန်းချီပစ္စည်းများကို ပြည်ပမှ မှာယူခြင်း၊ ပုံကြမ်းရေးဆွဲခြင်းတို့ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ဦးနန်းဝေ သည် ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ရွှေရတုသဘင် ကျင်းပရေး ဗဟိုကော်မတီတွင်ပါဝင်ခဲ့ပြီး ပြပွဲအထိမ်း အမှတ် ပြကွဒိန်၊ ပို့စကတ်၊ မဂ္ဂဇင်းအဖုံးများရေးဆွဲခဲ့

သည်။ ယင်းပြပွဲတွင် ပန်းချီကား (၂၅) ကား တင်သွင်းပြသခဲ့ပြီး (၅) ကားမှာ တက္ကသိုလ်ပါမောက္ခဟောင်းများ၏ ပုံများဖြစ်ကာ ကျန်ကား(၂၀) မှာ တက္ကသိုလ်ရှုခင်း၊ အဆောက်အအုံပုံများဖြစ်သည်။ ၎င်းပြပွဲကို ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်သိပ္ပံခန်းမတွင် ကျင်းပခဲ့သည်။

ပန်းချီနန်းဝေ

ရွှေရတုသဘင်စာတမ်းဖတ်ပွဲတွင် ဘုရား၊ ပုထိုးများတွင်ဆင်သောငြိမ်းနှင့်ပတ်သက်၍ စာတမ်းတစ်စောင်ဖတ်ခဲ့သည်။ ၁၉၇၂ ခုနှစ်တွင် မြန်မာစာကော်မရှင်အဖွဲ့တွင် ပန်းချီဆရာအဖြစ်အမှုထမ်းခဲ့သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ စာတတ်မြောက်ရေးလှုပ်ရှားမှုပြပွဲကို ၁၉၇၂ ခုနှစ်စက်တင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့တွင် ဆေးတက္ကသိုလ် (၁) လိပ်ခုံးခန်းမ၌ ကျင်းပခဲ့သည်။ ပြပွဲကျင်းပရေးဗဟိုကော်မတီတွင်ပါဝင်ပြီး၊ စာတတ်မြောက်ရေးလှုပ်ရှားမှုနှင့် ပတ်သက်သော ပန်းချီကား (၉) ကားပြသခဲ့သည်။ ၁၉၇၃ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့တွင် မြန်မာနိုင်ငံ စာတတ်မြောက်ရေးလှုပ်ရှားမှု ပန်းချီပြပွဲကို ဆေးတက္ကသိုလ် (၁) လိပ်ခုံးခန်းမတွင် စည်ကားသိုက်မြိုက်စွာ ကျင်းပခဲ့သည်။ စာတတ်မြောက်ရေး လှုပ်ရှားမှုနှင့် ပတ်သက်သော ပန်းချီကားပေါင်း (၁၁) ကားကို ရေးဆွဲပြသခဲ့သည်။ ပြပွဲပြီးသောအခါ ဦးနန်းဝေ၏ပန်းချီကားများအားလုံးကို မြန်မာနိုင်ငံပညာရေး သုတေသနဗျူရိုမှ ထိန်းသိမ်းထားခဲ့သည်။

၁၉၇၃ ခုနှစ် မတ်လတွင် တပေါင်းပန်းချီပြပွဲကို ဦးနန်းဝေဦးဆောင်၍ ဆေးတက္ကသိုလ် (၁) လိပ်ခုံးခန်းမတွင် ကျင်းပခဲ့သည်။ ဦးနန်းဝေ၏ ပန်းချီကား (၇) ကားအပြင်၊ လိပ်ခုံးခန်းမ ပတ်လည်တွင် ဦးနန်းဝေ စုဆောင်းထားသော မြန်မာနက္ခတ်တာရာပုံများ၊ နံရံဆေးရေး ပန်းချီပုံများ၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းပုံများနှင့် အခြားမြန်မာမှုနှင့်ပတ်သက်သောပုံများကို ချိတ်ဆွဲပြသခဲ့သည်။

၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင် ဦးနန်းဝေသည် မြန်မာစာအဖွဲ့မှ အငြိမ်းစားယူခဲ့သည်။

၁၉၉၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် (၇၅) နှစ်ပြည့် စိန်ရတုသဘင်ပြပွဲကို ပြည်လမ်းရှိ စိန်ရတုခန်းမအသစ်တွင် ခမ်းနားစွာကျင်းပခဲ့သည်။ ၎င်းပွဲတော်တွင် ဦးနန်းဝေ၏ ပန်းချီကားအချို့ကို ပြုပြင်မွမ်းမံ၍ ပြသခဲ့သည်။

၂၀၀၈ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၈ ရက်တွင် ဦးနန်းဝေ သည် အမှတ် ၁၂၊ စံရိပ်ငြိမ် (၅) လမ်းရှိ နေအိမ်၌ ကွယ်လွန်သည်။ ဦးနန်းဝေ၏ ပန်းချီကားအချို့မှာ နိုင်ငံရပ်ခြားရှိ ပြတိုက်များတွင်လည်းကောင်း၊ ပြည်တွင်း ရှိ စိန်ရတုခန်းမ၊ တက္ကသိုလ်များဗဟိုစာကြည့်တိုက်၊ အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှုပြတိုက်၊ မြန်မာနိုင်ငံပညာရေးသုတေသနအဖွဲ့နှင့် အခြားပုဂ္ဂလိက စုဆောင်းသူ အချို့၏ လက်ဝယ်တွင်သာ ကျန်ရှိနိုင်တော့သည်။

ဖေသိန်း၊ ဦး (၁၉၂၄-၂၀၀၉)။ ။ မြန်မာ့ကာတွန်းသမိုင်းတွင် သတင်းစာ ကာတွန်းဆရာအဖြစ် ထင်ရှားသည့် ကာတွန်းပညာရှင် ဆရာကြီး ဦးဖေသိန်းကို အာရွေပြည်တော် ဦးဘတင်နှင့် အမိ ဒေါ်ကျော့စိန်တို့က ၁၉၂၄ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၃၁ ရက်နေ့တွင် ပန်းတနော်မြို့၌ မွေးဖွားသည်။ မွေးချင်းခြောက်ယောက်အနက် ဒုတိယမြောက် သားဖြစ်သည်။ ငယ်နာမည်မှာ ဘိုနီဖြစ်သည်။

မူလတန်းကို ဖခင်ဖြစ်သူ ရွှေပြည်တော် ဦးဘတင် တည်ထောင်သည့် အမျိုးသားကျောင်း ကန်ကြီးဒေါင့် (ပုသိမ်) တွင် သင်ယူခဲ့ပြီး ထိုမှမြူးနီစီပယ်ကျောင်းနှင့် အမျိုးသားအထက်တန်းကျောင်းတွင် ဆက်လက်ဆည်းပူးခဲ့သည်။ ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် ပုသိမ်အာရှလူငယ် အစည်းအရုံး၌လည်းကောင်း၊ ၁၉၄၃- ၄၄ ခုနှစ်တွင် ကန်ကြီးဒေါင့် အာရှလူငယ်များအစည်းအရုံး၌ အမှုဆောင် (ကင်းထောက်များ) အဖြစ်လည်းကောင်း ပါဝင်လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

၁၉၄၅ ခုနှစ် စစ်အတွင်း (ဂျပန်ခေတ်) ၌ပင် အမျိုးသားအထက်တန်းကျောင်းမှ (၁၀) တန်းအောင်မြင်သည်။ ၁၉၄၆ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်သို့ ရောက်ရှိကာတက္ကသိုလ်မဂ္ဂဇင်းနှင့် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများသမဂ္ဂ၏ အိုးဝေမဂ္ဂဇင်းတွင် အမှုဆောင်အဖြစ် ပန်းချီကာတွန်းတာဝန်ယူခဲ့သည်။ မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားများ သမဂ္ဂတွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။ ဥပစာ

အထက်တန်းအထိ တက်ရောက်သင်ကြားခဲ့သည်။ သတင်းစာဆရာကြီး ဦးညိုမြနှင့် ကာတွန်းဆရာကြီး ဦးဘဂျမ်းတို့၏ အားပေးပေးမမှုဖြင့် ၁၉၄၇ ခုနှစ် မှစ၍စာနယ်ဇင်း လောကသို့ ကာတွန်းဆရာအဖြစ် ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။

ဦးပေသိန်း

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်တွင် တက်ရောက်နေစဉ် ပန်းချီအနုပညာ အသင်း၌ ပါဝင်ခဲ့ပြီး ပန်းချီဆရာကြီး ဦးဘကြည်ထံမှပညာ ဆည်းပူးခွင့်ရခဲ့သည်။ မြန်မာ့အလင်း၊ ဟံသာဝတီ၊ ဗမာ့ခေတ်သတင်းစာများနှင့် ရှုမဝ၊ သွေးသောက်၊ မြဝတီမဂ္ဂဇင်းတို့တွင် ကာတွန်းများရေးဆွဲခဲ့သည်။ ကြေးမုံသတင်းစာထွက်ပေါ်လာသောအခါ ပင်တိုင်သတင်း ကာတွန်းဆရာအဖြစ် အဆက်မပြတ်ရေးဆွဲခဲ့သည်။ ကြေးမုံနေ့စဉ် သတင်းစာ၏ အမှတ်တံဆိပ်မှာ ဆရာကြီး၏ လက်ရာဖြစ်သည်။

၁၉၅၆-၅၇ ခုနှစ်တွင် ကမ္ဘာ့စာရိတ္တ မြှင့်တင်ရေးအဖွဲ့၏ ဖိတ်ကြားချက်အရ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု မက္ကီနောကျွန်းတွင်ကျင်းပသော ဆွေးနွေးပွဲသို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ အမေရိကန်နှင့် ဂျပန်နိုင်ငံများတွင် နှစ်လကြာ ပန်းချီ၊ ကာတွန်းများ လေ့လာခွင့်ရရှိခဲ့သည်။

၁၉၅၈ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ ကာတွန်းဆရာများအသင်းကို တည်ထောင်ကာ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့သည်။ ဆရာကြီး ဦးပေသိန်းသည် ဆရာကြီး ဦးဘဂျမ်းအား ဂုဏ်ပြုသောအားဖြင့် တန်ဆောင်တိုင် မီးထွန်းပွဲနှင့် ပူးတွဲကာ ကာတွန်းပြိုင်ပွဲကြီးများကို နှစ်စဉ်ကျင်းပပြီး မြန်မာ့ကာတွန်းအဆင့်အတန်းကို မြင့်မားထင်ရှားစေရန် ဆောင်ရွက်ခဲ့သူတစ်ဦးဖြစ်သည်။ ၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင် ဒေါ်ခင်လေးနွယ်နှင့်လက်ထပ်ခဲ့သည်။ ကာတွန်းဆရာကြီး ဦးပေသိန်းသည် ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် ပန်းချီ၊ ပန်းပုကောင်စီ၌ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၁၉၈၁ ခုနှစ်တွင် ပန်းချီ၊ ပန်းပုကောင်စီအစည်းအရုံး ကော်မတီတွင် တွဲဖက် အတွင်းရေးမှူးအဖြစ်လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်၊ မတ်လတွင် နိုင်ငံတော်က

ချီးမြှင့်သည့် မော်ကွန်းဝင် ဒုတိယဆင့်ကို ရရှိသည်။ စာနယ်ဇင်း လောကသို့ ဝင်ရောက်ခဲ့ချိန်မှစ၍ ကာတွန်းဆရာအဖြစ် အစဉ်တစိုက်ရပ်တည်ခဲ့သူ ဆရာကြီး ဦးပေသိန်းသည် ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဇွန်လ ၁၉ ရက်နေ့တွင် အမှတ် ၅၆၈၊ ဓမ္မာရုံလမ်း၊ ခြောက်မိုင်၊ ဆယ်ရပ်ကွက်၊ လှိုင်မြို့နယ် နေအိမ်၌ ကွယ်လွန်သည်။ ကွယ်လွန်ချိန်တွင် ဇနီး ဒေါ်ခင်လေးနွယ်နှင့် သားသမီး ၆ ယောက် ကျန်ရစ်သည်။

ကျော်စွာ

ဗကလေး၊ ဦး (၁၉၁၈-၂၀၀၉) ။ ။ ကန်တော့ခံ သက်ကြီးစာပေပညာရှင် ကာတွန်းဆရာကြီးဦးဗကလေးကို အဘ ဦးစံလှ၊ အမိဒေါ်အေးဘုံတို့က ၁၉၁၈ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၂ ရက်နေ့တွင် သံတွဲမြို့၌မွေးဖွားသည်။

ငယ်စဉ်က သံတွဲမြို့ဟိုက်စကူးကျောင်း၌ ပညာသင်ယူပြီး ၁၀ တန်းအောင်မြင်သည်။ စာပေပန်းချီနှင့် ကာတွန်းပညာကို ကျောင်းတက်စဉ်ကတည်းက ဝါသနာကြီးမားပြီး ၁၉၃၆ ခုနှစ် စစ်ကြိုခေတ် နောက်ဆုံးမြန်မာပြည်ပန်းချီအသင်း၏ အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဦးဗကလေးသည် ဦးငွေကိုင်၊ ဦးဘဂျမ်း၊ ဗိသုကာ ဦးသာထွန်း၊ ဆရာဆောင်၊ ဦးဘကြည်၊ ဦးဟိန်စွန်း၊ ဦးအုန်းလွင်၊ ဦးစံဝင်းစသည့် ပန်းချီကာတွန်းပညာရှင်များနှင့်အတူ ပန်းချီကာတွန်း စတင်ရေးဆွဲသည်။ သူရိယ၊ ရန်ကုန်၊ တိုးတက်ရေး၊ ဗမာ့ခေတ်စသည့် သတင်းစာများ၊ ဒီးဒုတ်၊ ရယ်ရွှင်ဖွယ်ဂျာနယ်နှင့်မဂ္ဂဇင်းများ၌ ကာတွန်းရုပ်ပြောင်များရေးဆွဲသည်။ ထို့ပြင် ဝတ္ထု၊ ဆောင်းပါးနှင့် ဟာသဇာတ်လမ်းများလည်းရေးသားသည်။

ဦးဗကလေးသည် ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် တို့ဗမာသတင်းစာ၊ ၁၉၅၅ ခုနှစ်တွင် ကလေးသတင်းစာတို့ကို ထုတ်ဝေသည်။ ၁၉၆၁ ခုနှစ်တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့ သွားရောက်၍ ရုပ်ရှင်အနုပညာများလေ့လာသည်။ ညွန့်မြန်မာရုပ်ရှင် ကုမ္ပဏီအတွက် အဝီစိသံစုံသွင်း မြန်မာကာတွန်း ရုပ်ရှင်၊ ဒိုင်းမွန်းကုမ္ပဏီအတွက် သူဌေးမင်း ကာတွန်း ရုပ်ရှင်၊ ရွှေခြင်္သေ့ ကုမ္ပဏီအတွက် ကော်ဇောပျံ ကာတွန်းရုပ်ရှင်၊ မြန်မာနိုင်ငံဆေးဝါးလုပ်ငန်းစက်ရုံအတွက် အိမ်ရှင်မ၊ ဒို့ရန်သူ၊ ဆေးရောင်စုံ အသံထွက်ကာတွန်း ရုပ်ရှင်များ ဖန်တီးရိုက်ကူးသည်။

ဦးဗကလေး

ဦးဗကလေး သည် လုံးချင်းဝတ္ထု၊ ဆောင်းပါး၊ ကာတွန်း၊ ပုံပြင် စုစုပေါင်း ၁၂၀ ခန့် ရေးသားထုတ်ဝေပြီး ၁၉၅၂ ခုနှစ်တွင် မိတ္ထီလာမြို့၌ရှိ ကနိပ်ထုတ်ဝေသော လူထုအောင်သံ ဆေးရောင်စုံစာအုပ်မှာ အကျော်

ကြားဆုံးဖြစ်၍ စောင်ရေသုံးသိန်းရောင်းချရသည်။ စာပေလောကအတွေ့အကြံဆောင်းပါးများကို အသက်အရွယ်ကြီးလာသည်အထိ ရေးသားသည်။ ကာတွန်းရေးဆွဲခြင်းကို ကွယ်လွန်ချိန်အထိ ရေးဆွဲပြီး ရွှင်ပြုံးစာစောင်ကို ကိုယ်ပိုင်ထုတ်ဝေလျက်ရှိသည်။ ဦးဗကလေးသည် စာရေးသားခြင်းကိုလည်း အထူးထက်သန်ခဲ့သည့် အလျောက် နံနက်ခင်း၊ ကနောင်၊ ပြည်မြန်မာ ဂျာနယ်များတွင် ပင်ကိုယ်ရေးဆောင်းပါးများကို စဉ်ဆက်မပြတ် ရေးသားလျက်ရှိပြီး မကွယ်လွန်မီ ရက်ပိုင်းအလိုတွင် နိုင်ငံတော်ထုတ် သတင်းစာများအတွက် လွတ်လပ်ရေးနေ့ ဂုဏ်ပြုကာတွန်းများကို ရေးဆွဲခဲ့သည်။ ကန်တော့ခံသက်ကြီးစာပေပညာရှင် ဦးဗကလေးသည် ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၂၉ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီး၌ ကွယ်လွန်သည်။ သားသမီး ၅ ဦး၊ မြေး ၁၇ ဦး၊ မြစ် ၁၀ ဦး ကျန်ရစ်သည်။ **စိုးအောင်**

ဗန်းမော်ညိုနွဲ့ (၁၉၂၄-၂၀၀၉) ။ ။စာရေးဆရာ၊ ကဗျာဆရာ ဗန်းမော်ညိုနွဲ့ကို ကချင်ပြည်နယ်၊ ဗန်းမော်မြို့သာစည်ရပ်ကွက်၌ အဘလက်သမားဆရာကြီး ဦးစု၊ အမိ ဒေါ်ရင်တို့က ၁၉၂၄ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁၆ ရက်နေ့တွင် မွေးဖွားသည်။ အမည်ရင်းမှာဦးပုထွေးဖြစ်သည်။

၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ရွှေဘိုခရိုင်ကျောက်မြောင်း မြို့ဆရာအတတ်သင်ကျောင်းမှ အထက်တန်းပြဆရာအဖြစ် အောင်မြင်ခဲ့ရာ မူလတန်းပြဆရာ၊ အလယ်တန်းပြဆရာ၊ အထက်တန်းပြဆရာ၊ ပညာအုပ်စသည်ဖြင့် ပညာရေး

လောကတွင် လှည့်လည် ကျင်လည်ခဲ့သည်။ အသက် ၁၅ နှစ် အရွယ်မှစ၍ ကဗျာစာပေများကို ရေးသားခဲ့သည်။ ကလေးသူငယ်များဆိုင်ရာ စာပေဆုရသော အချိန်တွင် စာရေးသက် ၁၉ နှစ်မျှ ရှိခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ကဗျာ၊ ဆောင်းပါး၊ ဝတ္ထုပေါင်း ၃၅၀ ကျော်ရေးသားခဲ့သည်။

ဗန်းမော်ညိုနွဲ့

ဗန်းမော်ညိုနွဲ့လက်ရွေးစင် ကဗျာများစာအုပ်ကို ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ၁၉၆၃ ခုနှစ်အတွက် အနုပညာစာပေဆိုင်ရာဆု (ကလေးသူငယ် ဆိုင်ရာစာပေ ပထမဆု) ကို အရုဏ်ဦးကလေးကဗျာများဖြင့် ရရှိခဲ့သည်။ အရုဏ်ဦးကို စာမူအဖြစ် တင်သွင်းယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၆၈ ခုနှစ်တွင် ယင်းစာမူကို စာပေဗိမာန်က ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ စာမူတွင် ကလေးများအတွက် ကဗျာပုဒ်ရေ ၄၀ ပါရှိသည်။ တောရွာခလေ့ကလေးများ ပျော်မွေ့စွာကစားနည်း ဗဟုသုတဖြစ်ဖွယ် အဖုံဖုံတို့ကို ဖွဲ့နွဲ့သီကုံးထားသည်။ ဗန်းမော်ညိုနွဲ့၏ ကဗျာအချို့ကို မြန်မာနိုင်ငံ ပညာရေး ဝန်ကြီးဌာနက ကျောင်းသုံးပြဋ္ဌာန်းစာအဖြစ် ဖော်ပြ ပေးခြင်း ခံရသည်။ ဗန်းမော်ညိုနွဲ့သည် ငွေတာရီ၊ မြဝတီ၊ စစ်ပြန်၊ ရှုမဝစသည့်မဂ္ဂဇင်းများတွင် ကဗျာကို အများဆုံးရေးသားသည်။ ဗန်းမော်ညိုနွဲ့သည် ၂၀၀၉ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ (၁၂) ရက်နေ့တွင် နေထိုင်ရာ ဗန်းမော်မြို့ သာစည်ရပ်ကွက်၌ ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။ ကွယ်လွန်ချိန်တွင် မြေးလေးယောက်နှင့် မြစ်လေးယောက်ကျန်ရစ်သည်။

ဇော်ဝင်းထွန်း
ဘတင့် (ဓာတု-အနုပညာ)(၁၉၂၇-၂၀၀၉)။ ။ ဆရာကြီးဦးဘတင့်ကို ဖခင်ဦးစံလင်း(ပြည်မြို့ခေတ်ဆန်းပိုးထည်တိုက်ပိုင်ရှင်)၊ မိခင်ဒေါ်မေကျင်တို့က ၁၉၂၇ ခုနှစ်တွင် ပြည်မြို့၌မွေးဖွားသည်။

ဆရာကြီး ဦးဘတင့်သည် ၁၉၃၂ ခုနှစ်မှ ၁၉၄၇ ခုနှစ်အထိ ပြည်မြို့၌ ပညာသင်ယူ၍ ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင်

ဘတင့် (ဓာတု-အနုပညာ)

ရန်ကုန်မြို့၊ ပြည်လမ်း၊ ဆရာအတတ်သင် (တီတီစီ) လေ့ကျင့်ရေးကျောင်းမှ တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းအောင်မြင်သည်။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှ ၁၉၅၅ ခုနှစ်တွင် သိပ္ပံဘွဲ့နှင့် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်တွင် သတင်းစာပညာဒီပလိုမာ ရရှိသည်။ ရန်ကုန်

ဘတင့် (ဓာတု-အနုပညာ)

တက္ကသိုလ်၌ ပညာသင်ယူစဉ် အနုပညာအသင်းဝင်အဖြစ် ကပွဲများတွင် ပါဝင်ကပြပြီး ဇာတ်ခုံဒါရိုက်တာအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။ ၁၉၆၃-၆၄ ခုနှစ်တွင် ဘယ်လ်ဂျီယံနိုင်ငံ၊ ဘရပ်ဆဲမြို့ ရှေးဟောင်းအနုပညာ ထိန်းသိမ်းရေးတော်ဝင်ဗိမာန်၌ ရှေးဟောင်းပစ္စည်း သုတေသနနှင့် ထိန်းသိမ်းမှုပညာသင်တန်းအောင်မြင်၍ Gent တက္ကသိုလ်မှ ဘွဲ့လွန်လက်မှတ်ရရှိသည်။ ၁၉၆၄-၆၅ ခုနှစ်တွင် ဗြိတိန်နိုင်ငံ၊ လန်ဒန်မြို့ရှိ ဝိတိုရိယနှင့် အယ်လ်ဘတ်ပြတိုက်၌ မြန်မာ့နန်းတွင်းပစ္စည်းများ ထိန်းသိမ်းမှုပညာကို ခြောက်လကြာသင်ယူခဲ့သည်။ ၁၉၇၁ ခုနှစ်မှ ၁၉၇၅ ခုနှစ်အတွင်း အရှေ့ဂျာမနီနိုင်ငံ (ယခုဂျာမနီနိုင်ငံ)၊ ဘာလင်မြို့ရှိ ပညာရှင်မစ္စတာအင်ဂိုတင်းထံမှ ရှေးဟောင်းဆီဆေး၊ ရေဆေးပန်းချီကားများ ထိန်းသိမ်းမှုပညာကို သင်ယူသည်။ ထိုင်း၊ အီတလီ၊ ပြင်သစ်နှင့် တရုတ်နိုင်ငံများသို့ ပညာသင်လေ့လာရေးခရီးသွားရောက်သည်။ ဆရာကြီးဦးဘတင့်သည် ၁၉၅၇ ခုနှစ်မှ ၁၉၆၄ နှစ်အထိ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ရူပဗေဒဌာန၌ သရုပ်ပြဆရာအဖြစ်တာဝန်ထမ်းဆောင်သည်။ ၁၉၆၄ခုနှစ်မှ ၁၉၈၉ခုနှစ်အထိ ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန ရှေးဟောင်းသုတေသန ဦးစီးဌာန၌ သုတေသနဌာနမှူး (ဓာတု)၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးတာဝန်များ ထမ်းဆောင်ပြီး အငြိမ်းစားယူသည်။ ဆရာကြီး ဦးဘတင့်သည် လန်ဒန်မြို့၌ မြန်မာ့နန်းတွင်းပစ္စည်းများ ထိန်းသိမ်းမှုပညာသင်ယူပြီးနောက် ရှေးမြန်မာမင်းအဆက်ဆက်ပိုင်ဆိုင်သော မြန်မာ့နန်းတွင်းမင်းခမ်းတော် ပစ္စည်းများကို အင်္ဂလန်နိုင်ငံမှ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်လည်လွှဲအပ်ရာ

ကိုယ်တိုင်သယ်ယူလာသူဖြစ်သည်။ အမျိုးသား ပြတိုက်ရှိ ရှေးဟောင်းပစ္စည်းများပြုပြင်ထိန်းသိမ်းမှုကို နှစ်စဉ် ဆောင်ရွက်ပေးသည်။ နိုင်ငံခြားပညာသင်ပြန် ရောက်လာချိန်မှစ၍ ရှေးဟောင်းသုတေသနဦးစီးဌာန၌ နံရံဆေးရေးပန်းချီ ထိန်းသိမ်းမှုလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ ၁၃ နှစ်ကြာ ကာလအတွင်းပုဂံရှိ အပယ်ရတနာနှင့် မြင်းကပါဂူပြောက် ကြီးစသည့် နံရံဆေးရေးပန်းချီ၊ ထင်ရှားသော ဘုရား ပုထိုးများ၏ နံရံဆေးရေးပန်းချီများကို ပြုပြင်ထိန်းသိမ်း မှုဆောင်ရွက်သည်။ အငြိမ်းစားယူပြီးနောက် ၁၉၉၁-၉၂ ခုနှစ်မှစ၍ နံရံဆေးရေးပန်းချီ ထိန်းသိမ်းမှု ပြင်ပကျွမ်းကျင်သူ ပညာရှင်အဖြစ် ဆက်လက်ထမ်းဆောင်သည်။

ဆရာကြီးဦးဘတင့်သည် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ရှေးဟောင်းသုတေသနပညာဌာန၌ ၁၉၉၄ ခုနှစ်မှ ၂၀၀၅ ခုနှစ်အထိ အချိန်ပိုင်းကထိကအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၂၀၀၅ ခုနှစ်မှ ၂၀၀၉ ခုနှစ်အထိ ပြင်ပစာစစ်မှူးအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဒဂုံတက္ကသိုလ် ရှေးဟောင်းသုတေသနပညာဌာန၌ ၂၀၀၄-၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် အချိန်ပိုင်းတွဲဖက်ပါမောက္ခအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၂၀၀၂-၂၀၀၃ ခုနှစ်မှ စတင်ဖွင့်လှစ်သော အမျိုးသား ယဉ်ကျေးမှုနှင့် အနုပညာတက္ကသိုလ်(ရန်ကုန်)၊ ဘွဲ့လွန်ပြတိုက်ပညာ ဒီပလိုမာသင်တန်းများ၌ အချိန်ပိုင်းပါမောက္ခအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၁၉၉၄ ခုနှစ်မှ ၂၀၀၆ ခုနှစ်အထိ မြန်မာနိုင်ငံ ဝိဇ္ဇာနှင့် သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် လည်းကောင်းတာဝန်ထမ်းဆောင်သည်။

ဆရာကြီးဦးဘတင့်သည် ဘတင့် (ဓာတု-အနုပညာ)ကလောင်အမည်ဖြင့် စာပေများရေးသားပြုစု ခဲ့ရာ ၁၉၉၂ခုနှစ်စာပေဗိမာန်စာမူဆု (မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုနှင့် အနုပညာစာပေဆု) ဒုတိယဆုကို 'နံရံဆေးရေးပန်းချီ ထိန်းသိမ်းမှုပညာသိကောင်းစရာ'စာမူဖြင့်လည်းကောင်း၊ ၁၉၉၈ ခုနှစ် ပခုက္ကူဦးအုံးဖေ စာပေဆု(ကျမ်းစာပေဆု) ဒုတိယဆုကို ရှေးဟောင်းယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်ထိန်းသိမ်းရေး စာမူဖြင့်လည်းကောင်း၊ ၂၀၀၀ပြည့်နှစ်ပခုက္ကူဦးအုံးဖေစာပေဆု (ကျမ်းစာပေဆု) ဒုတိယဆုကို 'ရှေးဟောင်းဆီဆေးပန်းချီကားများလက်တွေ့ထိန်းသိမ်းမှုဘာသာ' စာမူဖြင့်လည်းကောင်း၊ ၂၀၀၁ ခုနှစ် ပခုက္ကူ

ဦးအုံးဖေစာပေဆု(ကျမ်းစာပေဆု)တတိယဆုကို 'အခြေခံ ပြတိုက်ပညာနှင့်ပြတိုက်လုပ်ငန်းဆိုင်ရာနည်းပညာစာမူဖြင့် လည်းကောင်းရရှိသည်။ ဆရာကြီးဦးဘတင့်သည် ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၆ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ ဦးကွယ်လွန် သည်။ ကွယ်လွန်ချိန်တွင် ဇနီးဒေါ်တင်တင်နွယ်၊ သားတစ်ဦး၊ သမီးတစ်ဦး နှင့်မြေးကိုးဦး ကျန်ရစ်သည်။

စိုးအောင်

မာလာသိန်း၊ ယုဝတီ (၁၉၂၈-၂၀၀၉)။ ။ စာရေး ဆရာမကြီး ယုဝတီမာလာသိန်းကို အဘ ဦးထွန်းမြ၊ အမိဒေါ်မြခင်တို့က ၁၉၂၈ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁၆ ရက်နေ့တွင် ပေါင်းတည်မြို့၌ မွေးဖွားခဲ့သည်။ အမည် ရင်းမှာ ဒေါ်ခင်ခင်သိန်းဖြစ်သည်။

ငယ်စဉ်က ပေါင်းတည်မြို့ အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ အစိုးရကျောင်း၌ အထက်တန်းပညာသင်ယူသည်။ ဂျပန်ခေတ်နှင့် စစ်အတွင်း အာရှလူငယ် အစည်းအရုံးမှ ထုတ်ဝေ သော လက်ရေးစာစောင်၊ စာရေးဆရာ အသင်းခွဲ (ပေါင်းတည်) မှ ထုတ်ဝေသော ပွင့်သစ်စနှင့် ရွှေဥသြ လက်ရေးစာ စောင်တို့၌ ကဗျာများ စတင် ရေးသားသည်။ ၁၉၄၆ ခုနှစ်တွင် ဒီးဒုတ်ဂျာနယ်၌ "ချစ်ရက်မဆုံ" ကဗျာဖြင့် စာပေနယ်သို့ ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။

ယုဝတီမာလာသိန်းသည် ၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် ပေါင်းတည်မြို့မှ ရန်ကုန်မြို့သို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်သည်။ ရန်ကုန်မြို့ ရောက်ရှိပြီးနောက် ဗမာ့ခေတ်သတင်းစာနှင့် ယုဝတီဂျာနယ်တို့၌ ကဗျာများနှင့်ဝတ္ထုတိုများ ဆက်လက် ရေးသားသည်။

၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်မှစ၍ ယုဝတီဂျာနယ်၌ပင်တိုင် ဆောင်းပါးအများအပြားရေးသားသည်။ ၁၉၅၁ ခုနှစ် တွင် ယုဝတီဂျာနယ်မှ ယုဝတီဘွဲ့ချီးမြှင့်ခံရပြီး ယုဝတီ မာလာသိန်း အမည်တွင်သည်။ စာရေးဆရာမကြီး ယုဝတီ မာလာသိန်းသည် အမျိုးသမီး ကလောင်အဖွဲ့က ကျင်းပ သော ဝတ္ထုတိုပြိုင်ပွဲ၌ 'နှင်းပြောင်းတဲ့နွေငယ်မှာ' ဝတ္ထုဖြင့် ပထမရွှေတံဆိပ်ဆုရရှိသည်။ ဗမာ့ခေတ်နှင့် ပူးတွဲထုတ် ဝေသော ယုဝတီဂျာနယ်၌ တာဝန်ခံအယ်ဒီတာအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။ ၁၉၆၁ခုနှစ်တွင် 'မုန်းသူကိုမှချစ်ချင်တယ်' လုံးချင်းဝတ္ထုကို စတင်ထုတ်ဝေသည်။ ၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင် ယုဝတီသတင်းစာ အယ်ဒီတာအဖွဲ့ဝင်နှင့် ယုဝတီဂျာနယ်

ယုဝတီ မာလာသိန်း

အယ်ဒီတာအဖြစ် ဆောင် ရွက်သည်။ ထိုနှစ်၌ပင် ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဟောင်ကောင် နှင့်ဂျပန်နိုင်ငံသို့ လေ့ လာရေးခရီးသွားရောက် ခဲ့သည်။ စာရေးဆရာမ ကြီး ယုဝတီမာလာသိန်း သည် လုံးချင်းဝတ္ထု စုစုပေါင်း ၇၃ အုပ်ရေး သားပြီး 'မြသဉ္ဇာ' နှင့်

'အသည်းထောင့်မှာတစ်နေရာ' လုံးချင်းဝတ္ထု နှစ်ပုဒ်ကို ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူးခဲ့သည်။

ထို့ပြင် စာပေသက်တမ်းတစ်လျှောက်၌ မဂ္ဂဇင်း ဝတ္ထုရှည်ခြောက်ပုဒ်နှင့် မဂ္ဂဇင်းဝတ္ထုတို အပုဒ် ၃၀၀ ကျော် ဆောင်းပါးအပုဒ် ၁၀၀ ကျော် ရေးသားခဲ့ပြီး ပြည်သူ့ အကျိုးပြုစာပေါင်းများစွာ ရေးသားခဲ့သူဖြစ်သည်။ စာရေး ဆရာမကြီး ယုဝတီမာလာသိန်းသည် ၁၉၄၉ ခုနှစ်တွင် မြဝတီမဂ္ဂဇင်းအယ်ဒီတာချုပ် ဦးထွန်းလွင် (ထွက် နေနှွယ်) နှင့် လက်ထပ်ပြီးသားသုံးယောက်ထွန်းကား သည်။ ကန်တော့ခံသက်ကြီးစာပေပညာရှင် စာရေးဆရာ မကြီး ယုဝတီမာလာသိန်းသည် ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ ကွယ်လွန်သည်။

စိုးအောင်

မေယုမောင်(၁၉၂၆-၂၀၀၉)။ ။ မေယုမောင်ကို အဘဦးဂုပ္ပတား၊ အမိဒေါ်ချစ်ပုံတို့က ၁၉၂၆ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၃ ရက်နေ့တွင် ဧရာဝတီတိုင်း၊ မြောင်းမြမြို့ ၌မွေးဖွားသည်။ အမည်ရင်းမှာ ဦးလှမျိုးသန်းဖြစ်သည်။ မေယုမောင်သည် မြောင်းမြမြို့၊ နေရှင်နယ် အမျိုးသား ကျောင်းတွင် ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။ ထိုစဉ်ကပင် ကဗျာ၊ ဆောင်းပါးများရေးခဲ့ပြီး ကျောင်းသားသတင်းစာနှင့် စာစောင်များတွင် ရွေးချယ်ခြင်းခံရကာ ဆုအဖြစ်လည်း ရရှိ၍ ဖော်ပြခြင်းခံရသည်။ မေယုမောင်သည် B.Sc(Agri:), B.Lဘွဲ့များရရှိခဲ့သည်။

မေယုမောင်သည် အာရှလူငယ်စာစောင် (မြစ်ဝ ကျွန်းပေါ်) တွင်ဆောင်းပါးနှင့် ကဗျာများကို စတင်

ရေးသားခဲ့သည်။ ထို့နောက်ဗမာ့ ကာကွယ်ရေး တပ်မတော်သို့ ဝင်ရောက် အမှုထမ်းကာ တော်လှန်ရေးအပြီးတွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၌ ကျောင်းပြန်တက်သည်။ ၁၉၄၈ခုနှစ်၊ မန္တလေးတက္ကသိုလ်စာစောင်တွင် အင်္ဂလိပ်စာ စာတည်းအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

မေယုမောင်

၁၉၅၁ ခုနှစ်တွင် ရှုမဝမဂ္ဂဇင်းနှင့် ၁၉၅၃ ခုနှစ်တွင် စာပေဗိမာန် မဂ္ဂဇင်းများ၌ ဆောင်းပါးများ စတင်ရေးသားခဲ့သည်။ တော်လှန်ရေးကောင်စီအစိုးရခေတ်တွင် လုပ်သားပြည်သူ့ နေ့စဉ်သတင်းစာနှင့် ရှေ့သို့စာစောင်တို့၌ 'မေယုမောင်' အမည်ဖြင့် စတင်ရေးသားခဲ့သည်။ သိပ္ပံဆောင်းပါးများ စုပေါင်း၍ သိပ္ပံနည်းကျ စိုက်ပျိုးရေးအမည်ရှိ စာမူများကို စာပေဗိမာန်က စာအုပ်အဖြစ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ၎င်းစာအုပ်ကို ဘာသာပြန်၍ ဖိလစ်ပိုင်စိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်တွင် မှတ်တမ်းပြုခြင်းခံရသည်။

၁၉၇၃-၇၄ ခုနှစ်တွင် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ၊ မနီလာမြို့၌ ကျင်းပသော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဆန်စပါး သုတေသနအဖွဲ့ (တက္ကသိုလ်) (International Rice Research Institute) ၏ အသိအမှတ်ပြုခြင်းခံရသည်။ စပါးနှင့် ပတ်သက်၍ (Obstacles in Rice Plantion) ကိုယ်တွေ့မှတ်တမ်းများ ဖြစ်သော (ဆားငန်ရေဝင် စပါးများ)၊ (ရေနက်ကွင်းစပါးများ) စသည်တို့ကို ဂျပန်နိုင်ငံ တိုကျိုတက္ကသိုလ်၊ ဖိလစ်ပိုင်တက္ကသိုလ်တို့မှ ပါမောက္ခများ၊ သုတေသနအရာရှိများ၊ မြန်မာနိုင်ငံသို့လာရောက်ရာတွင် ဦးဆောင်ဆွေးနွေး၍ စာတမ်း၊ မှတ်တမ်းများကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ပုံနှိပ်ခဲ့သည်။

စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဗိမာန်တွင် ဒုတိယအထွေထွေမန်နေဂျာ အဖြစ်တာဝန်ထမ်းဆောင်ရင်းနိုင်ငံတကာ ဆွေးနွေးပွဲများ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများတွင် မြန်မာနိုင်ငံကိုယ်စားပြုကာ ဆွေးနွေးပွဲမှတ်တမ်း စာစောင်

များ၊ သုတေသနစာတမ်းများစွာကို ရေးသားခဲ့သည်။ ထို့အပြင် မြန်မာ့အသံ၊ တောင်သူလယ်သမားရေးရာ ကဏ္ဍတွင် အခါအားလျော်စွာ ကိုယ်တိုင်ရေးဆောင်းပါးများကို ကိုယ်တိုင်အသံလွှင့်ခဲ့သည်။ စိုက်ပျိုးရေးဌာနမှ အနားယူပြီး ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။

ကွယ်လွန်သည့်အချိန်အထိ ရန်ကုန်မြို့၊ ဗဟိုတရားရုံးချုပ် တရားရေးစာစောင်တွင် အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့်လည်းကောင်း၊ မြန်မာဘာသာဖြင့်လည်းကောင်း ဆောင်းပါးများရေးခဲ့သည်။ ထို့အပြင်ဝါသနာ အလျောက် မြန်မာနိုင်ငံစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းမှ ထုတ်ဝေသော လယ်ယာစီးပွားစာစောင်၊ ကုန်သွယ်ရေးဌာနမှထုတ်ဝေသော စီးပွားကူးသန်းဂျာနယ်နှင့် အခြားသော ဂျာနယ်တို့တွင် ဆောင်းပါးများရေးသားခဲ့သည်။

“မြန်မာနိုင်ငံရှိလယ်ယာ ဥပဒေများ” စာတမ်းကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် စာအုပ်ထုတ်ဝေရန် အစီအစဉ်ရှိပြီး မြန်မာဘာသာဖြင့် “ရှားပါး အသုံးချသီးနှံများ” စာစောင်ကို ရေးသားပြုစုဆဲဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံးထုတ်ဝေခဲ့သည့် စာမူမှာ အတွဲ ၃၊ အမှတ် ၃၇၊ ၂၁-၉-၂၀၀၉ နေ့တွင် ထုတ်ဝေခဲ့သည့် “ငွေပင်လယ်” ဂျာနယ်တွင်ဖော်ပြပါရှိသည့် “ဒီမိုး၊ ဒီလေ၊ ဒီရေ၊ ဒီငါး” ဆောင်းပါးဖြစ်သည်။

ဆရာကြီး မေယုမောင်သည် ၂၀၀၉ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၁ ရက်တွင် အမှတ် ၁၀၀၃(ခ)၊ အောင်မင်္ဂလာလမ်း၊ ရွာမအရှေ့၊ အင်းစိန်နေအိမ်၌ ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။ ကွယ်လွန်ချိန်တွင် ဇနီးဒေါ်ခင်ခင်မေနှင့် သားသမီးသုံးဦး၊ မြေးငါးဦးကျန်ရစ်သည်။ **ကျော်သူစိုး**

မောင်ငွေစိုး (စစ်တက္ကသိုလ်) (၁၉၄၀-၂၀၀၉)။ ။ မောင်ငွေစိုး (စစ်တက္ကသိုလ်) ကလောင်အမည်ဖြင့် စာပေများရေးသားသူ ရဲမှူးကြီးငွေစိုးထွန်း (ငြိမ်း) ကို ဖခင်ဦးထွန်းစိန်နှင့် မိခင် ဒေါ်ကြင်တို့က ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ် မေလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် မအူပင်မြို့၌ မွေးဖွားသည်။ ရဲမှူးကြီးငွေစိုးထွန်း (ငြိမ်း)သည် ငယ်စဉ်က မအူပင်မြို့၌ ပညာသင်ယူပြီး မအူပင်မြို့ အမှတ် (၁) အစိုးရ အထက်တန်းကျောင်းမှ တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းအောင်မြင်သည်။ ၁၉၅၈ ခုနှစ်တွင် ပြင်ဦးလွင်မြို့ စစ်တက္ကသိုလ်အပတ်စဉ် (၄) သို့တက်ရောက်ပြီး ၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင် စစ်တက္ကသိုလ်မှ

မောင်ငွေစိုး(စစ်တက္ကသိုလ်)

ဘွဲ့ရရှိသည်။ ၁၉၆၂ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် တပ်မတော် (ကြည်း)၌ ပြန်တမ်းဝင်အရာရှိ (ဗိုလ်အဆင့်) ခန့်အပ်ခြင်းခံရသည်။

တပ်မတော်တွင် အမှတ် (၃၀) ခြေလျင်တပ်ရင်း၊ အနောက်တောင်တိုင်း စစ်ဌာနချုပ်၊ အမှတ် (၈၈)

ခြေမြန်တပ်မဌာနချုပ်၊ ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ်ရုံး (ကြည်း) စစ်ဆင်ရေးဌာနတို့၌ စစ်ဦးစီးမှူး (တတိယတန်း) တာဝန်များကိုလည်းကောင်း၊ အမှတ် (၇၅) ခြေမြန်တပ်ရင်း၌ တပ်ခွဲမှူးဗိုလ်မှူးနှင့် အမှတ် (၄၄) ခြေမြန်တပ်မဌာနချုပ်၌ စစ်ဦးစီးမှူး (ဒုတိယတန်း) တာဝန်များကိုလည်းကောင်း၊ အမှတ် (၇၅) ခြေမြန်တပ်ရင်း၌ တပ်ရင်းမှူးတာဝန်ကို လည်းကောင်းထမ်းဆောင်သည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင် ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီးအဆင့်ဖြင့် တပ်မတော်မှ အငြိမ်းစားယူသည်။ အငြိမ်းစားယူပြီးနောက် နိုင်ငံတော်ကောင်စီရုံးတွင် ညွှန်ကြားရေးမှူးအဖြစ်တာဝန် ဆက်လက်ထမ်းဆောင်သည်။ ၁၉၈၈ ခုနှစ်တွင် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့သို့ ပြောင်းရွှေ့တာဝန်ထမ်းဆောင်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့မှူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် စိတ်ကိုပြောင်းလဲစေသော ဆေးဝါးများ အန္တရာယ်တားဆီး ကာကွယ်ရေးဗဟိုအဖွဲ့ (မှူးယစ်ဗဟိုအဖွဲ့)၊ မှူးယစ်ဆေးဝါးပပျောက်ရေးဌာန ဌာနမှူးတာဝန် ထမ်းဆောင်ရင်း မြန်မာနိုင်ငံမှူးယစ်ဆေးဝါးတိုက်ဖျက်ရေး လုပ်ငန်းများကို ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်သည်။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် မေလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ရဲမှူးကြီးအဆင့်ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့မှ သက်ပြည့်အငြိမ်းစားယူခဲ့သည်။ နိုင်ငံတော်က ချီးမြှင့်သည့် နိုင်ငံတော်စစ်မှုထမ်းကောင်း တံဆိပ်နှင့် ရဲသူရိန်တံဆိပ်တို့ကိုရရှိသည်။

ရဲမှူးကြီး ငွေစိုးထွန်း (ငြိမ်း) သည် ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်မှစ၍ မောင်ငွေစိုး (စစ်တက္ကသိုလ်) ကလောင်အမည်ဖြင့် ဝတ္ထုတိုနှင့် ဆောင်းပါးများရေးသားသည်။ ၁၉၇၄ ခုနှစ် စာပေဗိမာန်စာမူဆု (ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ် ဒုတိယဆု) ကို

‘ချစ်သောသွေး ချစ်သောမြေနှင့် အခြားဝတ္ထုတိုများ’ စာမူဖြင့်ရရှိသည်။ ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာတွင် အမိနိုင်ငံနှင့်လူမျိုးအတွက် အသက်ကိုမသွဲဘဲ ရန်သူများကို ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်နေကြသော သားကောင်းဇာနည်အောင်စစ်သည်တို့၏ဘဝကို သရုပ်ဖော်ရေးသားထားသော ဝတ္ထုတို ၁၀ ပုဒ်ပါဝင်သည့် စာမူဖြစ်သည်။

ရဲမှူးကြီးငွေစိုးထွန်း (ငြိမ်း) သည် ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ ကွယ်လွန်သည်။ ကွယ်လွန်ချိန်တွင် ဇနီးဒေါ်မြင့်မြင့်စန်း သားသမီးသုံးဦးနှင့် မြေးနှစ်ဦးတို့ ကျန်ရစ်သည်။

စိုးအောင်

မောင်ဆုရှင် (၁၉၃၂-၂၀၀၉)။ ။ အဘ ဦးချစ်ဖေ၊ အမိ ဒေါ်စိန်မြင့်တို့မှ ၁၉၃၂ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့တွင် ဧရာဝတီတိုင်း၊ မြောင်းမြမြို့၌ မွေးဖွားသည်။ အမည်ရင်းမှာ ဦးမျိုးသန့်ဖြစ်သည်။ မူလတန်းနှင့် အလယ်တန်းပညာကို မြောင်းမြမြို့၊ အထက်တန်းပညာကို ရန်ကုန်မြို့၊ မအထက်တန်းကျောင်းနှင့် ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ကို ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှ ရရှိခဲ့သည်။

၁၉၄၉ ခုနှစ်တွင်ရိယရီကလပ်မှ ဆုရရှိသည့် နိုင်ငံ့သားကောင်းတာဝန် စာစီစာကုံးဖြင့် ဟံသာဝတီလွတ်လပ်ရေးနေ့အထူးထုတ်သတင်းစာ၌ စာစတင်ရေးခဲ့သည်။ ဟံသာဝတီမဂ္ဂဇင်းကဏ္ဍ၌ မောင်ဖြူနွဲ့ ဟူသော ကလောင်အမည်ဖြင့် ကဗျာများ စတင်ရေးသားသည်။ ၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင် မောင်ဆုရှင်ကလောင်အမည်ဖြင့် ရှုမဝ၊ သင့်ဘဝ၊ စာပေဗိမာန် မဂ္ဂဇင်းများတွင် စာများရေးသားသည်။ ကလောင်ခွဲများမှာ မျိုးသန့်၊ အောင်သူ၊ ဦးဘခန့်နှင့် ဝင်းသန့်တို့ဖြစ်သည်။

၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင် အမေရိကန်နိုင်ငံ ဆာရာကျစ်တက္ကသိုလ်နှင့် ဘော့စတွန်တက္ကသိုလ်တို့မှ သတင်းစာပညာနှင့် စာအုပ်ထုတ်ဝေရေးပညာ ဒီပလိုမာများရရှိခဲ့သည်။ ၁၉၅၃ ခုနှစ်မှစ၍ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန စာပေဗိမာန်မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းဌာန၊ စာပြုအရာရှိအဆင့်မှ ညွှန်ကြားရေးမှူး (စာပေ)အဆင့်ထိ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၇ ခုနှစ်မှ ၁၉၉၄ ခုနှစ်အထိ မြန်မာနိုင်ငံ စာပေလုပ်သားအဖွဲ့၊ မြန်မာနိုင်ငံစာပေ

နှင့်စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့တွင် တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူးနှင့် အတွင်းရေးမှူး၊ ၁၉၉၄ မှ ၁၉၉၈ ခုနှစ်အထိ မြန်မာနိုင်ငံစာပေနှင့် စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ခရီးသွားစာပေ၊ ဂန္ထဝင်စာပေ၊ ဘာသာပြန် စာပေ

မောင်ဆုရှင်

စသည့် စာတမ်းများအပါအဝင် အင်္ဂလိပ်-မြန်မာစာတမ်းပေါင်း ၂၀ ကျော်နှင့် စာအုပ်ပေါင်း ၁၀၀ ကျော် ရေးသားပြုစုခဲ့ပြီး စာပေရေးသားခြင်းအပြင် အမျိုးသားစာပေဆု စိစစ်ရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့ အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် (၁၅)နှစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး၊ ပခုက္ကူဦးအုံးဖေစာပေဆု စိစစ်ရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ၊ စာပေဗိမာန်စာမူဆု စိစစ်ရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့ အဖွဲ့ဝင်စသည့်တာဝန်များအပြင် နိုင်ငံတော်အဖွဲ့အစည်းများတွင် စာပေဆိုင်ရာတာဝန်များနှင့် ၁၉၉၃ မှ ၂၀၀၈ ခုနှစ်အထိ အမျိုးသားညီလာခံကျင်းပရေးလုပ်ငန်းကော်မတီဝင်၊ မြန်မာ့ရုပ်ရှင်အဆင့်အတန်းမြှင့်တင်ရေး (အကယ်ဒမီ) အကဲဖြတ်အဖွဲ့ဝင်၊ မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ အမျိုးသမီးရေးရာလုပ်ငန်းကော်မတီ၊ မြန်မာနိုင်ငံ မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအသင်းတို့၌ အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်၊ ထွန်းဖောင်ဒေးရှင်းစာပေစိစစ်ရွေးချယ်ရေးကော်မတီအတွင်းရေးမှူး၊ သုတစွယ်စုံစာပေဆု စိစစ်ရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဆရာဝန်တင်ရွှေ စာပေဆုစိစစ်ရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ စသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ မြန်မာ့အသံနှင့် ရုပ်မြင်သံကြားမှ ၁၉၆၅ ခုနှစ်တွင် ဒို့ကျောင်းသားစာစောင်နှင့် တွဲလျက် လူငယ်များအတွက် “သုတပဟေဠိ အစီအစဉ်” ၁၉၆၈ ခုနှစ်မှ ၂၀၀၉ခုနှစ်အထိ “သိပ္ပံပညာသိကောင်းစရာ” ကဏ္ဍ၊ ၂၀၀၆ ခုနှစ်မှ စတင်လျက် “၂၁ရာစု လူမှုဝေါဟာရများမိတ်ဆက်” ကဏ္ဍစသည်တို့ကို အသံလွှင့်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၇ ခုနှစ်တွင် “တီထွင်မှုများသမိုင်း” စာအုပ်ဖြင့် အမျိုးသားစာပေဆု၊ ၁၉၆၈

ခုနှစ်တွင် “ပင်လယ်ပြာနှင့်တံငါအို” ဘာသာပြန် စာအုပ်ဖြင့် အမျိုးသားစာပေဆု နှစ်ကြိမ်ရရှိခဲ့သည်။

၁၉၇၂ ခုနှစ်တွင် “မြတ်ဘုရား ရွှေတိဂုံ” စာအုပ်ကို ရေးသားပြုစုခဲ့သည်။ ပခုက္ကူ ဦးအုံးဖေ တစ်သက်တာစာပေဆု (၂၀၀၂)၊ ဝိဇ္ဇာပညာထူးချွန်ဆု (ဒုတိယဆင့်) (၂၀၀၄)၊ သုတစွယ်စုံတစ်သက်တာစာပေဆု (၂၀၀၆)၊ ထွန်းဖောင်ဒေးရှင်း တစ်သက်တာစာပေဆု (၂၀၀၉) စသည်တို့ကို ချီးမြှင့်ခံခဲ့ရသည်။

စာပေဗိမာန်မှထုတ်ဝေခဲ့သည့် မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းအတွဲ ၁၅ တွဲကို ထုတ်ဝေရာတွင် ဦးဆောင်ပါဝင်ခဲ့ပြီး ကွယ်လွန်ချိန်အထိ မြန်မာ့ရည်ညွှန်းကျမ်း စီစဉ်ရေးအဖွဲ့တွင် ပါဝင်၍ မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းနှစ်ချုပ်စာအုပ်များထုတ်ဝေရေးတွင် လမ်းညွှန်ခဲ့သည်။ ထို့ပြင် စာပေဗိမာန်စာတမ်းဖတ်ပွဲများကို ဦးဆောင်ကျင်းပပေးခဲ့သည်။

ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပုံနှိပ်ရေးနှင့်စာအုပ်ထုတ်ဝေရေးလုပ်ငန်းတွင် အကြံပေးအရာရှိအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး မြန်မာနိုင်ငံစာပေနှင့်စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့တွင် ကမ္ဘာ့ဥပဒေမူပိုင်ခွင့်အဖွဲ့ချုပ်(WIPO)နှင့် ဆက်သွယ်ပူးပေါင်း၍ မူပိုင်ခွင့်ဗဟုသုတ တိုးပွားရေး နှီးနှောဖလှယ်ပွဲများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ဂျပန်နိုင်ငံ ယူနက်စကို အာရှပစိဖိတ် ယဉ်ကျေးမှုဌာန (ACCU) ၏မြန်မာနိုင်ငံသတင်းဆက်သွယ်ရေးမှူးဖြစ်သည်။ တက္ကသိုလ်ထင်ကြီး ဒီဂျစ်တယ် ရည်ညွှန်းစာကြည့်တိုက်ကိုလည်း ထူထောင်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၉ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၂)ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။ ကွယ်လွန်ချိန်တွင် ဇနီး ဒေါ်စန်းရီနှင့် သားသမီးငါးဦးကျန်ရစ်သည်။

စိုးမြင့်သန်း

မောင်မောင်တိတ်၊ ဒေါက်တာ(၁၉၁၈- ၂၀၀၉)။
။ အဘဦးလုံနှင့်အမိ ဒေါ်ကျင်ဝါတို့က ၁၉၁၈ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၈ရက်နေ့တွင် မော်လမြိုင်မြို့၌ မွေးဖွားသည်။ ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်တစ်ဦးဖြစ်ပြီး မော်လမြိုင်မြို့၊ ဂျပန်ဆင်အထက်တန်းကျောင်းမှ ၁၀ တန်းအောင်မြင်ခဲ့သည်။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၊ ဂျပန်ဆင်ကာလိပ်၌ ၂ နှစ် ဆက်လက်တက်ရောက်ကာ လမ်းမတော်ဆေးကောလိပ်မှ အပိုင်း (၁) ပြီးဆုံးသည်အထိ ဆက်လက်

ဒေါက်တာမောင်မောင်တိတ်

ပညာ သင်ယူခဲ့သည်။ ၁၉၄၂ ခုနှစ် ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ် အတွင်း မန္တလေးမှတစ်ဆင့် အိန္ဒိယ သို့ သွားရောက်ခဲ့ပြီး ၁၉၄၄ ခုနှစ်တွင် လတ်ခ် နောင်း တက္ကသိုလ်မှ ဆရာဝန်ဘွဲ့ကို ရရှိခဲ့ သည်။ တပ်မတော်ဆေး တပ်ရင်းတွင် ၁၉၄၅ ခုနှစ် အထိဗိုလ်ကြီးအဆင့်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် အရပ်ဘက်သို့ပြောင်း၍ ဂန့်ဂေါ၊ ပခုက္ကူ၊ ရေနံချောင်း မြို့များတွင် လက်ထောက်ဆရာဝန်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ နောက်ပိုင်း၌ စကော့တလန် နိုင်ငံ ဂလတ်စကို တက္ကသိုလ်မှ မှုခင်းဆိုင်ရာ ဆေးပညာဘွဲ့ ကိုပါထပ်မံရယူခဲ့သည်။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်တွင် ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်မှ B.L (Distinction) ဘွဲ့ ရခဲ့သည်။ မှုခင်း ဘက်ဆိုင်ရာ ဆရာဝန်ကြီးအဖြစ် လုပ်ကိုင်ခဲ့ပြီး ၁၉၇၈ ခုနှစ် တွင် အငြိမ်းစားယူခဲ့သည်။

ဂေါက်သီးအားကစားကို ဝါသနာထုံပြီးအသက် ၂၈နှစ်အရွယ် ရေနံချောင်းမြို့၌ စတင်ရိုက်ခဲ့သည်။ ရန်ကုန်မြို့သို့ပြန်ရောက်ချိန်တွင်မြန်မာဂေါက်ကွင်း၌ မင်ဘာဟုခေါ်သောအဖွဲ့ဝင်အဖြစ် စရိုက်ခဲ့ပြီး ၁၉၅၃ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်ဂေါက်ကလပ်မင်ဘာဖြစ်ခဲ့သည်။

ရန်ကုန်ဂေါက်ကလပ်၌ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ၁၉၇၂ ခုနှစ်မှ ၁၉၇၇ ခုနှစ်အထိ တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ခဲ့ သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ ဂေါက်သီးအဖွဲ့ချုပ်၌လည်း အတွင်း ရေးမှူးတာဝန်အပြင် ၁၉၇၇ ခုနှစ်တွင်ဥက္ကဋ္ဌတာဝန်များ ကိုဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ ဂေါက်သီးလက်ရွေးစင် အသင်းကိုဦးဆောင်ပြီး အုပ်ချုပ်သူအဖြစ်တာဝန်ယူကာ ပူထရာပြိုင်ပွဲနှင့် ဆီးဂိမ်းပြိုင်ပွဲများကိုအကြိမ် ကြိမ်သွား ရောက်ခဲ့သည်။ ဂေါက်ပြိုင်ပွဲများ၌ ကိုယ်တိုင်ပါဝင် ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ရာ ထိုင်း-မြန်မာချစ်ကြည်ရေးပွဲများ၌ လက်ရွေး စင်အဖြစ် တစ်ကြိမ်ပါဝင်ခဲ့သည်။ ဦးခင်မောင်မောင်နှင့် နှစ်ယောက် တွဲပြီးယှဉ်ပြိုင်ကာ မြန်မာဂေါက်ကွင်း၌ ဆုဖလားများ ရရှိခဲ့သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ ဂေါက်သီး

အဖွဲ့ချုပ်ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ရန်ကုန်ဂေါက်အသင်း ကပ္ပတိန်အဖြစ် ဆောင်ရွက်နေချိန်တွင် တစ်ချက်တည်းနှင့်ကျင်းဝင်သော အောင်မြင်မှု လေးကြိမ်ရရှိခဲ့သည်။ ရန်ကုန်ဂေါက်ကလပ်၏ (အတွင်းရေးမှူး)အဖြစ် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သည်။ ၁၉၇၂ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်ဂေါက်ကလပ်၏ လစဉ်သတင်းလွှာကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ရန်ကုန်ဂေါက် ကလပ်၏ အထွေထွေနှစ်ပတ်လည်အစည်းအဝေးကို ဖြန့်ဝေသော အစီရင်ခံစာတွင် “ရန်ကုန်ဂေါက်ကလပ်၏ သမိုင်း” ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ၂၀၀၈ ခုနှစ်အထိ ရေးသားခဲ့သည်။ ၁၉၈၄ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ၌ ပူထရာပြိုင်ပွဲကိုကျင်းပရာ ယင်းပြိုင်ပွဲကို ကြိုဆိုသောအားဖြင့် "Golf in Burma" စာအုပ်ကို ရေးသားခဲ့သည်။

ဤသို့ဂေါက်သီးလောကအတွက် များစွာကြိုး ပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့သော မှုခင်းဘက်ဆိုင်ရာဆရာဝန်ကြီး (ငြိမ်း)ဒေါက်တာမောင်မောင်တိတ်သည် ၂၀၀၉ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့တွင် အသက် (၉၂) နှစ်အရွယ် တွင် ကွယ်လွန်သည်။

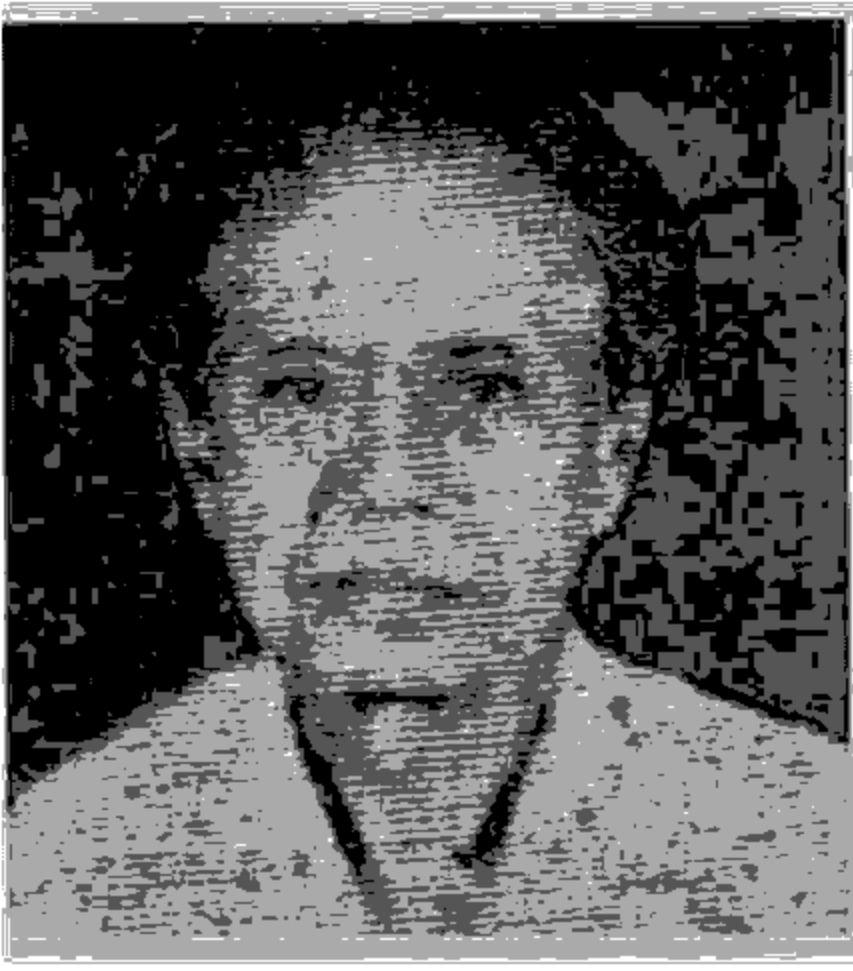
မြတ်ကျော်၊ ဦး (၁၉၃၅-၂၀၀၉)။ ။ မြန်မာ စာပေပညာရှင် ဆရာကြီး ဦးမြတ်ကျော်ကို ဖခင် ဦးဘကျော်နှင့် မိခင်ဒေါ်သာနုတို့က ၁၉၃၅ ခုနှစ် မေလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် မြောက်ဦးမြို့နယ်၊ ပျားတဲကျေးရွာ၌ မွေးဖွားသည်။

ဆရာကြီး ဦးမြတ်ကျော်သည် ငယ်စဉ်က မြောက်ဦးမြို့နယ်၊ မှိုဟင်းကျေးရွာဆရာတော်နှင့် စက် သွားကျေးရွာဆရာတော်တို့ထံတွင် အခြေခံပရိယတ္တိ စာပေများကို သင်ယူသည်။ အသက် ၁၁ နှစ်အရွယ်တွင် ရှင်သာမဏေဘဝဖြင့် မြောင်းမြမြို့ရှိ ပဇ္ဇောတာရုံ ကျောင်းတိုက်သို့ရောက်ရှိပြီး ပရိယတ္တိစာပေများကို လေ့လာသင်ယူသည်။ ရွှေကျင်သာသနာပိုင်ဆရာတော် ကြီး၊ အင်္ဂလန်ဆရာတော်၊ မော်ဘီသာသနာ့ဝန်ဆောင် ကျောင်းတိုက် အလင်္ကာပန်းကုံး ဆရာတော်စသည့် ဆရာတော်များထံတွင် ပရိယတ္တိစာပေများကို ဆက်လက်သင်ယူသည်။ အသက် ၂၀ အရွယ်တွင် နိုင်ငံတော်အစိုးရ ပါဠိပထမပြန် ငယ်၊ လတ်၊ ကြီး စာမေးပွဲများ၊ ပထမကျော်စာမေးပွဲနှင့် ဓမ္မာစရိယ

စာချတန်း စာမေးပွဲများကို ဂုဏ်ထူးဖြင့် အောင်မြင်သည်။ သာသနဓဇသီရိပဝရဓမ္မာစရိယဘွဲ့ တံဆိပ်ရရှိသည်။ ထို့ပြင် ရန်ကုန်မြို့ စေတီယင်္ဂဏ စာမေးပွဲဖြေဆိုအောင်မြင်၍ စေတီယင်္ဂဏ အဘိဝံသဘွဲ့နှင့် ညောင်တုန်းမြို့ မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ သုဓမ္မာ ပရိယတ္တိစာမေးပွဲ ပထမကြီးတန်းကို ပထမဂုဏ်ထူးဖြင့် အောင်မြင်၍ သုဓမ္မာပရိယတ္တိ ပထမကျော်ဘွဲ့ရရှိသည်။

ဆရာကြီး ဦးမြတ်ကျော်သည် ၁၉၅၉ ခုနှစ် အသက် ၂၄ နှစ်တွင် ရဟန်းဘဝမှ လူဝတ်လဲ၍ တက္ကသိုလ်ဘာသာပြန်နှင့် စာအုပ်ထုတ်ဝေရေးဌာန စာပြု၊ ရန်ကုန်ဝိဇ္ဇာနှင့် သိပ္ပံတက္ကသိုလ် မြန်မာစာဌာန နည်းပြနှင့် တက္ကသိုလ်ကောလိပ်များ အရှေ့တိုင်းပညာ သင်ကြားရေး အကြံပေးအဖွဲ့ဝင် တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်သည်။ ၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် မြန်မာစာအဖွဲ့ဦးစီးဌာန လက်ထောက်စာတည်း၊ ၁၉၈၂ ခုနှစ်တွင် မြန်မာစာအဖွဲ့ ဦးစီးဌာနစာတည်း၊ ၁၉၉၁ ခုနှစ်တွင် မြန်မာစာအဖွဲ့ ဦးစီးဌာနစာတည်းမှူးတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ပြီး ၁၉၉၅ ခုနှစ်တွင် စာတည်းမှူးတာဝန်မှ အငြိမ်းစားယူသည်။ အငြိမ်းစားယူပြီးနောက် ပညာရေးဝန်ကြီး ဌာန မြန်မာစာအဖွဲ့တွင် အချိန်ပြည့်အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည်။ ဆရာကြီး ဦးမြတ်ကျော်သည် မြတ်ကျော်၊ မြတ်ကျော် (မြန်မာစာ)၊ မြတ်ကျော် (ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်)၊ ဦးမြတ်ကျော် (မြန်မာစာ ကော်မရှင်)၊ ဦးမြတ်ကျော် (မြန်မာစာအဖွဲ့) စသည့် ကလောင်အမည်များဖြင့် မြန်မာစာ မြန်မာမှုဆောင်းပါးများ၊ ဘာသာရေး ဆောင်းပါးများ၊ ဘာသာရေး ကျမ်းစာအုပ်များကို ရေးသားပြုစုသည်။ ရေးသားပြုစုသော စာအုပ်များမှာ လျှပ်စစ် ကင်္ခါကျမ်း (၁၉၇၆)၊ ၃၁ ဘုံခရီးသည် (၁၉၇၆)၊ လျှပ်စစ်ရူပ သိဒ္ဓိကျမ်း (၁၉၇၇)၊ လျှပ်စစ်ဋီကာကျော်ကျမ်း (၁၉၇၇)၊ ရာဟုလာမာတာ (၁၉၇၇)၊ မြန်မာအက္ခရာ ရေးသား နည်းစနစ် (၁၉၉၂)၊ မြန်မာ့ ရိုးရာအမွေအနှစ် ရှေးဟောင်း ပေစာ ပုရပိုက်စာ (၁၉၉၃)၊ ဗုဒ္ဓကျမ်းစာ မြစ်ဖျားခံသော အသုံးချမြန်မာစာ မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ် (၁၉၉၈)၊ မြန်မာစာ မြန်မာမှုသုတ္တန်ရတနာ (၁၉၉၉)၊ ပုဂံခေတ် မြန်မာ ကျောက်စာ အဘိဓာန် (၂၀၀၁)၊ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ

မြတ်ဗုဒ္ဓပါ ဝစနအဘိဓာန် (၂၀၀၂)၊ မြန်မာစာမြန်မာမှု ပါဠိအဘိဓာန်သစ် (၂၀၀၅) နှင့် မြန်မာ့ပေါရာဏ မိတ်လင်စုံ (၂၀၀၆) စာအုပ်များဖြစ်သည်။ ဆရာကြီး ဦးမြတ်ကျော်သည် ၁၉၉၁ ခုနှစ် စာပေဗိမာန်စာမူဆု ပြိုင်ပွဲတွင် မြန်မာ့ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် အနုပညာ

ဦးမြတ်ကျော်

ဆိုင်ရာစာပေဆု ဒုတိယဆုကို 'မြန်မာ့ရိုးရာ အမွေအနှစ် ရှေးဟောင်းပေစာ ပုရပိုက်စာ' စာမူဖြင့်လည်းကောင်း၊ ၁၉၉၅ ခုနှစ် စာပေဗိမာန်စာမူဆုပြိုင်ပွဲတွင် မြန်မာ့ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် အနုပညာဆိုင်ရာ စာပေဆု ဒုတိယဆုကို 'ဗုဒ္ဓကျမ်းစာမြစ်ဖျားခံသော အသုံးချ မြန်မာစာမြန်မာ့ ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်' စာမူဖြင့် လည်းကောင်း၊ ၁၉၉၉ ခုနှစ် အမျိုးသားစာပေဆု မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုနှင့် အနုပညာဆိုင်ရာ စာပေဆုကို 'မြန်မာစာမြန်မာမှု သုတ္တန်ရတနာ' စာအုပ်ဖြင့်လည်းကောင်း ဆွတ်ခူးရရှိသည်။ ထို့ပြင် မြန်မာစာမြန်မာမှု ဗုဒ္ဓကျမ်းဂန်လာ အမည်နာမများ၊ မြန်မာစာ မြန်မာမှု သုတ္တန်ရတနာ၊ ပုဂံခေတ်မြန်မာကျောက်စာ အဘိဓာန်၊ မြန်မာ့ပေါရာဏ မိတ်လင်စုံစသည့် ကျမ်းစာမူလေးခုဖြင့် ပခုက္ကူဦးအုံးဖေ စာပေဆု ကျမ်းစာမူဆုလေးကြိမ်ရရှိပြီး ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် ဓမ္မဗိမာန်စာပေဆုတစ်သက်တာစာပေဆု ချီးမြှင့်ခြင်းခံရသည်။ ၂၀၀၉ ခုနှစ် မတ်လ ၃ ရက်နေ့တွင် ကျောက် တံခါးမြို့၌ ကွယ်လွန်သည်။ ဇနီး ဒေါ်ရင်ကြည်နှင့် သားတစ်ဦး၊ သမီးငါးဦး ကျန်ရစ်သည်။

ရွှေညာသီရိ (၁၉၃၉-၂၀၀၉)။ ။ စာပေရေးသား ရာ၌ ပခုက္ကူဖုန်းမြိုင်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ရွှေညာသီရိ ဟူ၍လည်းကောင်း ကလောင်အမည်ခံယူ သောပခုက္ကူ ဖုန်းမြိုင်သည် ရဟန်းတော်တစ်ပါးဖြစ်သည်။ ဘွဲ့မှာ အရှင်ဝိသုတာဘိဝံသဖြစ်သည်။ အရှင်မြတ်ကို ပခုက္ကူ ခရိုင်၊ မြိုင်မြို့နယ်၊ ဂျပ်ပင်ကုန်းကျေးရွာနေ အဘ ဦးအုန်းခိုင်နှင့် အမိ ဒေါ်ခန်းကြည်တို့က ၁၉၃၉ ခုနှစ်

ရွှေညာသီရိ

နိုဝင်ဘာလ ၁၅ ရက် နေ့၌ မွေးဖွားခဲ့သည်။ ငယ်နာမည်မှာ မောင်ရွှေတုပ်ဖြစ်သည်။

ငါးနှစ်သား အရွယ်က ဂျပန်ပင်ကုန်းရွာ ဆရာတော်အရှင် ခေမိန္ဒထံတွင် စ၍ပညာသင်ကြားသည်။ ၁၂ နှစ်သား အရွယ်၌ ရှင်သာမဏေဖြစ်သည်။ ဘွဲ့အမည်မှာ ရှင်လက္ခဏာဖြစ်သည်။

၁၃၂၀ ပြည့်နှစ် တပေါင်းလဆန်း ၉ ရက်နေ့၌ ဂျပန်ပင်ကုန်းကျေးရွာ ဦးလှမောင်၊ ဒေါ်မြရင်တို့၏ စတုပစ္စယဖြင့် ဆိပ်သတ်ကျောင်းဆရာတော် ဦးကောလာသကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ဂျပန်ပင်ကုန်းခန္ဓာသိမ်၌ မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိသည်။ ဘွဲ့အမည်မှာ 'အရှင်ဝိသုတ' ဖြစ်သည်။

ဆရာတော် အရှင်မြတ်သည် ဘုန်းတော်ကြီးသင်စာပေပရိယတ္တိတို့ကို ပခုက္ကူမြို့ မဟာ ဝိသုတာရာမတိုက် သက်တော်ရှည် အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရဘဒ္ဒန္တ သုန္ဒရမဟာထေရ် ဆရာတော်ကြီး၊ တိုက်အုပ် ဆရာတော်ကြီးများ၊ ဂဏဝါစကဆရာတော်များထံ ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာ ကျမ်းစာအဆူဆူတို့ကို သင်ယူခဲ့သည်။ ဆရာတော်သည် ပိဋကတ်စာပေ၊ အင်္ဂလိပ်စာပေ၊ သက္ကတစာပေတို့ကို သင်ယူရင်းနှင့် မဂ္ဂဇင်း၊ စာစောင်၊ ဂျာနယ်၊ သတင်းစာတို့တွင် 'ပခုက္ကူဖုန်းမြိုင်'၊ 'ရွှေညာသီရိ' ဟူသော ကလောင်အမည်တို့ဖြင့် အကြောင်းအရာ မျိုးစုံတို့ကို ရေးသားခဲ့သည်။ ဆရာတော်ပြုစုခဲ့သောစာပေတို့မှာ ဆုတောင်းခန်းပျို့အဖြေကျမ်းကြီး (၁၉၆၉ခုနှစ်၊ ဝိုင်အမ်ဘီအေ ဆုရစာမူ)၊ ဆုတောင်းခန်းပျို့ အဘိဓာန်၊ တောင်ပုလုမော်ကွန်းတိုင် (ပုံနှိပ်ပြီး)၊ မြန်မာ့ဓလေ့ ရှင်ပြုမင်္ဂလာ (ပုံနှိပ်ပြီး)၊ ထေရပုဂ္ဂိုလ်သ စသော ကျမ်းစာအုပ်များနှင့် ရတု၊ ရကန်၊ လင်္ကာ၊ တေးထပ်၊ ဩဘာစာ၊ ဂီတသီချင်း စသည်တို့ကို ပြုစုခဲ့သည်။ ဆရာတော်သည် မိတ္ထီလာမြို့ ရွှေစောလူးကျောင်းတိုက်၌ ဦးစွာဂဏဝါစက အဖြစ်ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

ယင်းနောက် ရန်ကုန်မြို့ ဘုရားဖြူကျောင်းတိုက်၌ ဂဏဝါစကအဖြစ် သက်ဆုံးတိုင် သီတင်းသုံးနေထိုင်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၉ခုနှစ် ဇွန်လ ၁၅ ရက်နေ့ ညနေ ၄ နာရီတွင် ဘဝနတ်ထံ ပျံလွန်တော်မူခဲ့သည်။

ဇော်ဝင်းထွန်း

အိကြာကျေး(၁၉၃၈-၂၀၀၉)။ ။ စာရေးဆရာ၊ ကဗျာဆရာ အယ်ဒီတာအိကြာကျေးကလောင်အမည်အပြင် ဓနုဖြူကျော်ထွန်း ကလောင်အမည်ဖြင့် စာပေနှင့် ကဗျာများရေးသား ပြုစုသူ ဦးကျော်ထွန်းကို ဖခင် ဦးမောင်နှစ်၊ မိခင်ဒေါ်ညွန့်မေတို့က ၁၉၃၈ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၄ ရက်နေ့တွင် ဧရာဝတီတိုင်း၊ ဓနုဖြူမြို့၊ မင်းပိုင်းရပ်၌မွေးဖွားသည်။ တစ်ဦးတည်းသောသား ဖြစ်သည်။

ငယ်စဉ်က ဓနုဖြူမြို့အစိုးရအထက်တန်းကျောင်း၌တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းအထိ ပညာသင်ယူသည်။ ၁၉၅၃-၅၄ ခုနှစ်တွင် ဓနုဖြူမြို့ပြည်ထောင်စုလူငယ်အဖွဲ့၌ ပညာရေးမှူးနှင့် စာကြည့်တိုက်မှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။ ၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင် 'ချစ်တိုင်းပြည်' ကဗျာဖြင့် စာပေလောကသို့ဝင်ရောက်သည်။ ၁၉၅၅ ခုနှစ်တွင် ဓနုဖြူမြို့စာပေဝါသနာရှင်များအသင်း၌ စာပေတာဝန်မှူးနှင့်စာကြည့်တိုက်မှူးတာဝန်ယူ၍ မုန်တိုင်းစာစောင်ကို ထုတ်ဝေသည်။ ၁၉၅၇ ခုနှစ်မှစ၍ အိကြာကျေးကလောင်အမည်နှင့်ဓနုဖြူကျော်ထွန်းကလောင်အမည်နှစ်မျိုးဖြင့် စာနယ်ဇင်းများ၌ ကဗျာ၊ ဝတ္ထုတို၊ မဂ္ဂဇင်းဝတ္ထုရှည်၊ လုံးချင်းစာအုပ်နှင့် စာပေကျမ်းများ ပြုစုသည်။ ၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် ဓနုဖြူမြို့ကဗျာဆရာအသင်းကို တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းပြီး ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ဆောင်ရွက်သည်။ ၁၉၅၈ ခုနှစ်တွင် ဓနုဖြူမြို့ပြည်သူ့လူငယ်အဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ဓနုဖြူမြို့ ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးကွန်ဂရက်အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ထမ်းဆောင်သည်။ ၁၉၅၈ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့မှ စာရေးဆရာများကို ဖိတ်ကြား၍ ဓနုဖြူမြို့၌ စာဆိုတော်နေ့ စာပေဟောပြောပွဲ စတင်ကျင်းပကာ စာပေမျိုးစေ့ချပေးသည်။ ၁၉၆၅ ခုနှစ်တွင် တောင်ဥက္ကလာပမြို့နယ်ကဗျာကလာပစည်း ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။ လက်သင်ကဗျာရှင်များအတွက် လမ်းညွှန်နည်းပြမဂ္ဂဇင်း၌ ကဗျာဆိုင်ရာ ဆောင်းပါးများကို ရေးသားခဲ့သည်။ ကိုယ်တိုင်လည်း ကဗျာရေးသည့်

အိကြာကွေး

အလျောက် ရှုမဝမဂ္ဂဇင်းတွင် ဖော်ပြခဲ့သော တိုက်ပွဲ ပျော်အမည်ရှိ ကဗျာသည် မြန်မာစာပေလောက၌ အထူးထင်ရှား ကျော်ကြားခဲ့သည်။ သောကြာ စာစောင်၌ အယ်ဒီတာချုပ်အဖြစ် တာဝန်ယူရင်း 'ကဗျာပွဲခင်းသာ' ကဏ္ဍကိုပါဝင် ရေးသားသည်။

ဆရာကြီး အိကြာကွေးသည် ကဗျာပုဒ်ရေ ၁,၂၀၀ကျော်၊ ဝတ္ထုတို ပုဒ်ရေ ၁၀၀ ကျော်၊ မဂ္ဂဇင်း ဝတ္ထုရှည်သုံးပုဒ်၊ လုံးချင်းစာအုပ် ၃၀ ခန့် ရေးသားသည်။ ပီမိုးနင်း၏ ဝတ္ထုတို အတတ်ပညာစာပေကျမ်းကို ပြုစုခဲ့ပြီး အိကြာကွေး ကလောင်မည်ဖြင့်ရေးသားသော 'နောင်တစ်ခါမေးရင်ဖြေလိုက်မယ်' ဝတ္ထုတိုကို ရုရှားဘာသာသို့ ပြန်ဆိုခြင်းခံရသည်။ ပစ္စက္ခကဗျာများနှင့်ပဲ့တင်သံကဗျာများအမည်ဖြင့် စုပေါင်းကဗျာ စာအုပ်ရှစ်အုပ် ထုတ်ဝေသည်။ ဆရာအိကြာကွေးရေးသားသော စာပေများအနက် ခွပ်လိုက်ကြစို့သူငယ်ချင်း၊ နိုင်ငံတော်ပြည်အရေး၊ ဖိုက်တာဘောလုံး၊ တွေ့ရကြုံရရှုတတ၊ ပုတီးတစ်လုံး ဂျောက်ခနဲ၊ မျက်လုံးများပင်မြင်ပါပြီ၊ အဆိပ်တောမှ ပြန်ခဲ့ပါပြဇာတ်များ၊ ရယ်စရာဗေးရှင်း၊ နတ်ရူးတို့ကြောင်နိုင်ပေ လုံးချင်းဝတ္ထုများ၊ ငုတ်တုတ်ထင်ရှားရေးဖော်များ ဆောင်းပါးလုံးချင်းတို့သည် ထင်ရှားသည်။ ဆရာအိကြာကွေးသည် ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်ပြည်သူ့ ဆေးရုံကြီး၌ ကွယ်လွန်သည်။

အေးနိုင်၊ ဦး(ဓမ္မာစရိယ) (၁၉၂၂-၂၀၀၉)။ ။ ဗုဒ္ဓဘာသာကို အခြေပြု၍ ဘာသာရေး စာရေးဆရာကြီးဟု ထင်ရှားသောဓမ္မာစရိယ ဦးအေးနိုင်ကို အဘကုန်သည်ကြီး ဦးဘဖေ၊ အမိ ဒေါ်သော်တို့က ၁၉၂၂ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၂၄ ရက်နေ့တွင် ပန်းတနော်မြို့နယ်၊ ခနွဲကဘိုကျေးရွာ၌ မွေးဖွားသည်။ မွေးချင်း

များအနက် စတုတ္ထမြောက်ဖြစ်သည်။ ငယ်စဉ်က သတ္တမတန်းအထိ ပညာသင်ယူပြီး အသက် ၁၅ နှစ်တွင် ရှင်သာမဏေအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိသည်။

၁၉၃၇ ခုနှစ်တွင် ရှင်သာမဏေဘဝဖြင့် ညောင်တုန်းမြို့ရွှေဟင်္သာတောရသို့ ရောက်ရှိကာပညာသင်ယူသည်။ ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် ရဟန်းအဖြစ်သို့ရောက်ရှိသည်။ ၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် သာသနာ့ပါလဓမ္မာစရိယဘွဲ့၊ ၁၉၄၉ ခုနှစ်တွင် သာသနာ့ဇေ သိရီပဝရဓမ္မာစရိယဘွဲ့၊ ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်တွင် စေတီယင်္ဂဏ ဓမ္မာစရိယ၊ ဂဏဝါစကဓမ္မာစရိယ၊ အဋ္ဌကထာ ပြန်အကျော် ဝဋ်သကာဘွဲ့တို့ကို ရရှိသည်။

ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာတင်ချိန်တွင် ဒီဃနိကာယ်သုံးကျမ်းကို ပဋိဝိသောဓကဘာဏကအဖြစ် ရွတ်ဆိုပူဇော်ခြင်းကြောင့် ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာ ပါဠိဝိသောဓက လက်မှတ်နှင့် ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာကရလက်မှတ် ချီးမြှင့်ခံရသည်။ စေတီယင်္ဂဏစာချာဘွဲ့ရရှိပြီးနောက် ညောင်တုန်းသို့မပြန်ဘဲ ရန်ကုန်မြို့၊ သရက်တောကျောင်းတိုက်၊ တောင်ဘီလူး ကျောင်း၌ စာချအဖြစ်ဆောင်ရွက်သည်။ ၁၉၅၆ ခုနှစ် တွင် အိုကေအလွတ် ပညာသင်ကျောင်းတည်ထောင်ပြီး ခုနစ်တန်းမှ ဆယ်တန်းအထိ ပညာသင်ကြားပေးသည်။ ၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် ဗိုလ်တထောင် သက်ကြီးတက္ကသိုလ်မှ ဥပစာတန်းအောင်မြင်သည်။ ၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင် လေနာရောဂါဖြစ်ပွားပြီး လူဝတ်လဲသည်။ ၁၉၆၄ ခုနှစ်အထိ အိုကေအလွတ်ပညာသင်ကျောင်း၌ ဆက်လက်ပညာသင်ကြားပေးသည်။

ဓမ္မာစရိယဦးအေးနိုင်သည် ၁၉၆၅ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန် ဝိဇ္ဇာနှင့် သိပ္ပံတက္ကသိုလ်မှ ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ရရှိပြီး ပညာရေးဌာန၌ မူလတန်းပြဆရာ၊ အလယ်တန်းပြဆရာ၊ အထက်တန်းပြဆရာအဖြစ် ခြောက်နှစ်ခန့် တာဝန်ထမ်းဆောင်သည်။ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်တွင် ပညာရေးဌာနမှ သာသနာရေးဌာနသို့ ပြောင်းရွှေ့တာဝန် ထမ်းဆောင်ရာ စာတည်းအယ်ဒီတာ၊ ကျမ်းပြုမှူး (ဌာနစုမှူး)၊ လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူးတာဝန်များပေးအပ်ခြင်းခံရသည်။

၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင် သာသနာရေးတာဝန်ဖြင့် ဗုဒ္ဓဂယာသို့ ၂၁ ရက် ခရီးသွားရောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၆ ခုနှစ်တွင် သာသနာရေးဦးစီးဌာန လက်ထောက်ညွှန်ကြား

အေးနိုင်၊ ဦး

ရေးမှူးအဖြစ်မှ အငြိမ်းစားယူသည်။ ဓမ္မာစရိယ ဦးအေးနိုင်သည် အငြိမ်းစားယူပြီးနောက် ပိဋကတ်တော် (အင်္ဂလိပ်) ဘာသာပြန်စာပေ ဖြန့်ချိရေးအဖွဲ့၌ ဓမ္မရေးရာ ဘာသာပြန်ပညာရှင်အဖြစ် သုံးနှစ်ဆောင်ရွက်သည်။ ၁၉၉၃ ခုနှစ်မှ ၁၉၉၆ ခုနှစ်အထိ သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန၌ အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်သည်။

ဆရာကြီးသည် ၁၉၅၆ ခုနှစ်တွင် စာပေဗိမာန် အဖွဲ့က ကျင်းပသော ဆောင်းပါးပြိုင်ပွဲသို့ ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ရာ “အနာ ကင်းခြင်း” ဆောင်းပါး ဖြင့် ဒုတိယဆုကိုရရှိ သည်။ ပထမဆုရရှိသူ မရှိသည့် အဆိုပါ ပြိုင်ပွဲမှ စ၍ စာပေလောကသို့

ဦးအေးနိုင် (ဓမ္မာစရိယ)

ဝင်ရောက်သည်။ စာနယ်ဇင်းများ၌ ဆောင်းပါးပေါင်းများစွာ ရေးသားပြီး ကျမ်းစာအုပ်နှင့် မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုစာအုပ် ၁၅ အုပ်ရေးသားပြုစုထုတ်ဝေသည်။

ထို့ပြင် သာသနာ့ရောင်ခြည်နှင့် မြတ်ဆုမွန် ဘာသာရေးမဂ္ဂဇင်း၌ ဘာသာရေးအမေးအဖြေကဏ္ဍကို တာဝန်ယူဖြေကြားပြီး ဓမ္မဒါနပြုသည်။ မြန်မာ့ရိုးရာရာသီ ပွဲတော်များအကြောင်းကို ခြောက်နှစ်တိုင် မြန်မာ့အသံမှ လစဉ်ဟောပြောထုတ်လွှင့်သည်။ ဆရာကြီး ဦးအေးနိုင် သည် ဝိုင်အမ်ဘီအေအသင်းက ကြီးမှူးကျင်းပသော မင်္ဂလာသင်တန်း၌ နှစ် ၃၀၊ အဘိဓမ္မာသင်တန်း၌ ၁၅ နှစ်သင်ကြားပို့ချသည်။ ပါဠိပိဋကတ်ပညာရှင်အဖြစ် စေတီယင်္ဂဏအသင်း၌ ၂၇ နှစ်၊ ပဲခူးမြို့ ဝိနယာဓိက ပရိယတ္တိအသင်း၌ ၂၂ နှစ်၊ မင်္ဂလာဗျူဟာ ရှင်သာမဏေ ကျော်စာမေးပွဲ၌ ငါးနှစ်တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သည်။ သာသနာရေးတာဝန်များကို သာသနာ့ဝန်ထမ်း၊ နိုင်ငံ ဝန်ထမ်းအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရုံသာမက အငြိမ်းစားယူပြီး နောက်ပိုင်းအထိ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်သည့် စာရေး ဆရာကြီး ဓမ္မာစရိယ ဦးအေးနိုင်အား ၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံတော်အစိုးရက မဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဇော့ တံဆိပ်တော်နှင့် ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် ဝိုင်အမ်ဘီအေ

ကွယ်လွန်သူထင်ရှားသောပုဂ္ဂိုလ်များ(နိုင်ငံတကာ)

အသင်းက မဟာမင်္ဂလဓမ္မာ ဇောတိကဇော့ တံဆိပ် တော်တို့ကို ပေးအပ်ချီးမြှင့်သည်။

ဦးအေးနိုင်သည် ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၃ ရက်နေ့ တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ ကွယ်လွန်သည်။ ကွယ်လွန်ချိန်တွင် ဇနီးဒေါ်အေးသိန်း၊ သားသမီးလေးယောက်နှင့် မြေး ခြောက်ယောက်တို့ ကျန်ရစ်သည်။

စိုးအောင်

ကွယ်လွန်သူထင်ရှားသောပုဂ္ဂိုလ်များ (နိုင်ငံတကာ)

။ ။ နိုင်ငံတကာရှိ စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ အနုပညာ၊ အားကစား၊ သိပ္ပံ၊ လူမှုရေး၊ ပညာရေး၊ နိုင်ငံရေးစသည့် နယ်ပယ်အသီးသီးတွင် ထူးချွန်ထင်ရှားခဲ့ပြီး ၂၀၀၉ ခုနှစ် အတွင်း ကွယ်လွန်သွားခဲ့ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်များစာရင်းကို လက်လှမ်းမီသမျှ အောက်ပါအတိုင်း စုစည်းဖော်ပြ ထားသည်။

ကနေဒါ၊ အက်ဒ်ဝပ်အမ်

အမေရိကန်အထက်လွတ်တော်အမတ် အက်ဒ်ဝပ် အမ်ကနေဒါကို ၁၉၃၂ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၂ ရက်နေ့ တွင် မက်ဆာချူးဆက်ပြည်နယ်ဘော့စတွန်မြို့၌ မွေး ဖွားသည်။ ဘော့စတွန်မြို့၏ အရေးပါထင်ရှားသော အိုင်းရစ်အမေရိကန် မိသားစုဝင် မိဘနှစ်ပါးဖြစ်သည့် ဖခင်ဂျိုးဇက်ပက်ထရစ်ကနေဒါနှင့် မိခင်ရီစ်အဲလီ ဇောတ်ဖစ်ဇျေရယ်လ်ဒ်တို့မှ မွေးဖွားပြီးသားသမီး ကိုးယောက် တွင် အငယ်ဆုံးသားဖြစ်သည်။ ညီအစ်ကိုလေးဦးရှိရာ အစ်ကိုဖြစ်သူ အမေရိကန်သမ္မတဟောင်း ဝျွန်အက်(ဖ) ကနေဒါနှင့်အမေရိကန်သမ္မတလောင်းဖြစ်သူ ရောဘတ် အက်ဖ်ကနေဒါမှာ လုပ်ကြံခံခဲ့ရသည်။ လေယာဉ်မှူး ဖြစ်သူဂျိုးဇက်ဂျူနီယာမှာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်း တိုက်ပွဲကျခဲ့သည်။

အမေရိကန်နိုင်ငံရေးနယ်ပယ်တွင် ထင်ရှားသော နိုင်ငံရေးမိသားစုဝင် ဖြစ်သူအက်ဒ်ဝပ်အမ်ကနေဒါသည် ၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင် ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ ကိုယ်စားပြု မက်ဆာချူး ဆက်ပြည်နယ် အထက်လွတ်တော်အမတ်အဖြစ်လာခဲ့ပြီး ယင်းနေရာတွင် (၇) ကြိမ်ဆက်တိုက် အရွေးခံရကာ ကွယ်လွန်ချိန်အထိတာဝန်ယူခဲ့သည်။ အမေရိကန်အထက် လွတ်တော်အမတ်တာဝန်ကို ၄၆ နှစ်ကြာ ထမ်းဆောင်

အက်ဒ်ဝပ်အမ်ကနေဒီ

ခဲသည်။ ၎င်းသည် အမေရိကန် လွတ်တော်တွင် ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် ဝါအားဖြင့် ဒုတိယမြောက် ကြီးမြင့်သော လွတ်တော်အမတ်တစ်ဦး ဖြစ်သည်။ အမေရိကန် သမိုင်းတွင် အထက်မြက်ဆုံးနှင့် လူကြိုက်အများဆုံး ဥပဒေပြုအမတ်များတွင် တစ်ဦးအပါအဝင်ဖြစ်သည်။ အမေရိကန်နိုင်ငံရေးနယ်ပယ်၌ နှစ်၅၀ ကြာမျှ အရေးထားသူတစ်ဦးအဖြစ် ပါဝင်ခဲ့သူ ကနေဒီသည် ပညာရေးနှင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုတို့တွင် အရေးပါသောအခန်းမှ လှုပ်ရှားခဲ့သည်။ ကနေဒီသည် ၂၀၀၆ ခုနှစ်တွင်တိုင်းမဲမဂ္ဂဇင်းက အတော်ဆုံး အထက်လွတ်တော်အမတ် ၁၀ ဦး ရွေးချယ်ရာ၌ တစ်ဦးအပါအဝင်ဖြစ်ခဲ့သည်။ ပြိုင်ဘက်ကျွေးပေးသူများ၊ ဂျွန်မက်ကိန်းတို့နှင့် ပြည်သူ့အကျိုးအတွက် ဥပဒေပြုရေးများတွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ ဗြိတိန်မှ အိုင်းရစ်ရှ် ခွဲထွက်ရေး လှုပ်ရှားမှုများကို ထောက်ခံခဲ့သူဖြစ်ပြီး နောက်ပိုင်းတွင်မူ Good Friday ငြိမ်းချမ်းရေး သဘောတူညီမှုရရှိရေးအတွက် ထောက်ခံခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် အမေရိကန်သမ္မတဖြစ်လာမည့် အခွင့်အရေးရှိခဲ့သော်လည်း ၁၉၆၉ ခုနှစ်တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော Chappaquiddick ဒေသအနီးရှိ တံတားပေါ်မှ အက်ဒ်ဝပ်၏ ကားချော်ကျခဲ့ပြီး အတူလိုက်ပါလာသူ အမျိုးသမီးသေဆုံးခဲ့ရသည့် ယာဉ်မတော်တဆမှုကြောင့် အကောင်အထည်ဖော်ရေး မအောင်မြင်ခဲ့ရခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းဖြစ်စဉ်တွင် အက်ဒ်ဝပ်အမ်မှာ လွတ်မြောက်သွားသော်လည်း အမျိုးသမီးအားကယ်ဆယ်ရေးအတွက် အားထုတ်မှုများမရှိခဲ့ဟု ဝေဖန်ခံခဲ့ရသည်။

အမေရိကန်သမ္မတဟောင်း ဂျွန်အက်ဖ်ကနေဒီ၏ ညီအငယ်ဆုံး အထက်လွတ်တော်အမတ်အက်ဒ်ဝပ်အမ်ကနေဒီသည် ဦးနှောက်အကျိတ်ကင်ဆာရောဂါဖြင့် အသက် ၇၇ နှစ်အရွယ် ဩဂုတ်လ ၂၅ ရက်နေ့တွင် မက်ဆာချူးဆက်ပြည်နယ်ရှိ ၎င်း၏ နေအိမ်၌ ကွယ်လွန်သည်။

ကားဒစ်(ဖ်)ဂျက်

ဂျက်ကားဒစ်(ဖ်)သည် လေးစားမြတ်နိုးဖွယ်ကောင်း၍ ပါရမီရှိသော ရုပ်ရှင်ဒါရိုက်တာတစ်ဦးဖြစ်သည်။ Sons and Lovers, Young Cassidy, Dark of the Sun အပါအဝင် ရုပ်ရှင်ကားပေါင်းများစွာကို ဖန်တီးခဲ့သည်။ ရုပ်ရှင် ကင်မရာစက်ကိုင်သမားတစ်ယောက်အဖြစ်

ဂျက်ကားဒစ်(ဖ်)

သာမက ရုပ်ရှင်ဇာတ်ပုံ ဒါရိုက်တာတစ်ယောက်အဖြစ်နှင့် ရုပ်ရှင်သမိုင်းတွင် အမှန်တကယ် ပြောင်းလဲခဲ့သူဖြစ်သည်။

The Life and Death of Colonel Blimp, A Matter of Life and Death, Black Narcissus, The Red Shoes, Under Capri-

corn, The African Queen, The Barefoot Contessa, War and Peace အစရှိသော ရုပ်ရှင်ကားများ၏ ဖလင်အရောင် ဖွဲ့စည်းမှုများသည် ထူးခြားသော ဝိသေသဖြစ်ခဲ့သည်။ Alfred Hitchcock, John Huston, King Vidor, Michael Powell, Emeric Pressburger စသော ဒါရိုက်တာများနှင့်ပူးပေါင်း၍ ရုပ်ရှင် ရိုက်ကူးခဲ့ရာတွင် ကားဒစ်(ဖ်) သည် ခံစားချက်ကို ထိထိမိမိဖော်ပြနိုင်သော အသက်ဝင်ရိုက်ချက်များ ဖြစ်စေရန် အရောင်များနှင့် ဖန်တီးခဲ့သည်။ သရုပ်ဆောင် David Niven ၏ လေယာဉ်မှ ထွက်ပေါ်လာသော မီးတောက်မီးလျှံ ရိုက်ချက်များ၊ သန်းခေါင်ယံည၏ ကောင်းကင်အရောင်နှင့် ယှဉ်လျက် တောက်ပနေသော Ava Gardner ၏ အဝါရောင် ဝတ်စုံနှင့် အနီရောင်ဖိနပ်တို့သည် လှုပ်ရှားသက်ဝင်သော အရောင်ဖွဲ့စည်းမှုများဖြစ်သည်။

ထိုရုပ်ရှင်ကားများတွင် အနုပညာရှင်တစ်ဦး၏ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သည့် အနုပညာနှင့် လက်မှုပညာရှင်တစ်ယောက်၏ အနုပညာရသကို ကြည့်ရှုသူကိုယ်တိုင် ရှာဖွေခံစားရန်ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၄ ရက်နေ့ အသက် ၉၄ နှစ်အရွယ်တွင် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

ကင်ဒေးဂျူ

တောင်ကိုရီးယားသမ္မတဟောင်း ကင်ဒေးဂျူကို ၁၉၂၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၃ ရက်နေ့တွင် တောင်ကိုရီးယား နိုင်ငံအနောက်တောင်ပိုင်း ကမ်းရိုးတန်းရှိ ကျေးရွာ တစ်ရွာ၌ မွေးဖွားသည်။ ၁၉၄၃ ခုနှစ်တွင် ကုန်သွယ်မှု ဆိုင်ရာ ကျောင်းမှဘွဲ့ရရှိခဲ့သည်။ ဆိုင်မန်ဟီးအစိုးရ (၁၉၄၈-၁၉၆၀) သည် ပို၍ အာဏာရှင်ဆန်လာသော အခါ ကင်ဒေးဂျူသည် နိုင်ငံရေးလောကသို့ ဝင်ရောက် ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၁ ခုနှစ်တွင် ပထမဆုံးအကြိမ် လွှတ်တော်အမတ်အဖြစ် ရွေးကောက်ခံခဲ့ရသော်လည်း မကြာခင်မှာပင် ဗိုလ်ချုပ်ပတ်ချုံဟီးက အာဏာသိမ်း ခဲ့ပြီး လွှတ်တော်ကို ဖျက်သိမ်းခဲ့သည်။ ၁၉၆၃ခုနှစ်တွင် လွှတ်တော်အမတ်အဖြစ် ပြန်လည်ရွေးကောက်ခြင်းခံရ သောအခါ ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီတွင် အငယ်တန်း ခေါင်းဆောင် တစ်ယောက်ဖြစ်လာသည်။ ၁၉၆၅ခုနှစ် တွင် ပါတီ၏ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူအဖြစ် ဆောင်ရွက် ခဲ့သည်။ ပါတီ၏ မူဝါဒရေးဆွဲရေး ကော်မတီတွင် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၉ခုနှစ်တွင် သမ္မတပတ်ချုံဟီးသည် ၎င်း၏တတိယသက်တမ်း အတွက် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပြင်ဆင်ချက်ကို ထုတ်ပြန် ခဲ့သောအခါ ကင်ဒေးဂျူသည် လူထုစည်းဝေးပွဲ တစ်ခုတွင် သမ္မတကိုဆန့်ကျင်သော မိန့်ခွန်းဟောပြောခဲ့ရာ ၎င်း၏ အစွမ်းသတ္တိနှင့် အမြင်ကိုလူထုက ဂုဏ်ပြုထောက်ခံ ခဲ့သည်။ ၁၉၇၁ ခုနှစ်တွင် ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ ကိုယ်စားပြု ရွေးကောက်ပွဲဝင် ကိုယ်စားလှယ်လောင်း အဖြစ်ရွေးချယ်ခံရပြီး တာဝန်ထမ်းဆောင်ဆဲ သမ္မတ ပတ်ချုံဟီးကို ဆန့်ကျင်၍ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့သည်။ အာဏာရပါတီ၏ တရားမဝင်သော မဲဆွယ်ပွဲများနှင့် ပိတ်ဆို့ဟန့်တားသော နည်းပရိယာယ်တို့ကို ရင်ဆိုင်ခဲ့ရ စေကာမူ ထောက်ခံမဲ ၄၆ရာခိုင်နှုန်းကျော် ရရှိခဲ့သည်။ ၎င်းသည် အတိုက်အခံ နိုင်ငံရေးသမားတစ်ဦးအဖြစ် အခက်အခဲများကို ကြုံကြုံခံကာ ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားခဲ့ရသည်။ ရွေးကောက်ပွဲအပြီး တစ်နှစ်မျှအကြာတွင် နိုင်ငံရေး လှုပ်ရှားမှုများကို တားမြစ်ပိတ်ပင်သော စစ်ဥပဒေကို လွှတ်တော်မှတစ်ဆင့် သမ္မတပတ်ချုံဟီးက ပြဋ္ဌာန်းလိုက် သည်။ ၎င်းဥပဒေသည် သမ္မတရာထူးကို တစ်သက်တာ

ထမ်းဆောင်ခွင့်ရှိသော ဥပဒေဖြစ်သည်။ ကင်ဒေးဂျူသည် ၎င်းဥပဒေကို ကန့်ကွက်ခဲ့ပြီး ပတ်ချုံဟီးအစိုးရကို ဆန့်ကျင်သော လှုပ်ရှားမှုကို အမေရိကန်နိုင်ငံနှင့် ဂျပန်နိုင်ငံတို့တွင် ဦးဆောင်လှုပ်ရှားခဲ့သည်။ ၁၉၇၃ခုနှစ် ဩဂုတ်လတွင် ကိုရီးယားအထူးစုံစမ်းထောက်လှမ်းရေး သူလျှို့များ၏ ဝင်ရောက်ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်ခြင်း ခံခဲ့ရ သည်။ ၎င်းအား အသက်အန္တရာယ်ပြုရန် လျှို့ဝှက်အကြံ အစည်ဖြင့် ဖမ်းဆီးခဲ့ခြင်းဖြစ်သော်လည်း အမေရိကန်နိုင်ငံ နှင့် ဂျပန်နိုင်ငံတို့၏ ထိရောက်လျင်မြန်သော တုံ့ပြန်မှု များကြောင့် ဆိုးလ်မြို့၌ ပြန်လွှတ်ပေးခဲ့ရသည်။ ထို့နောက် ချက်ချင်းပင် နေအိမ်အကျယ်ချုပ်ချထားခြင်း ခံရသည်။ ၁၉၇၆ ခုနှစ် မတ်လ ၁ ရက်နေ့တွင် အတိုက် အခံဆိုင်ဆောင်ကင်သည် အခြားသော ဒီမိုကရေစီတိုက်ပွဲဝင် များနှင့်ပူးပေါင်း၍ ဒီမိုကရေစီ လွတ်လပ်ရေးနေ့ ကြေညာစာတမ်းကို ဖြန့်ချိစေခဲ့သည်။ ၎င်းလုပ်ရပ်သည် ကိုရီးယားနိုင်ငံ၌ ဒီမိုကရေစီ ထောက်ခံသောဆန္ဒပြမှုများကို ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့သဖြင့် ၁၉၇၈ ခုနှစ်တွင် နေအိမ်အကျယ် ချုပ်ထပ်မံချထားခြင်းခံရသည်။ ၁၉၇၉ ခုနှစ်တွင် သမ္မတပတ်ချုံဟီးလုပ်ကြံခံရပြီးနောက် ကင်ဒေးဂျူသည် နိုင်ငံရေးနှင့်ပတ်သက်သော အခွင့်အရေးများ ပြန်လည် ရရှိခဲ့သည်။ နိုင်ငံရေးဆူပူလှုပ်ရှားမှုများဖြစ်ပွားပြီး အနည်းငယ်အကြာတွင် အခြားသော စစ်အာဏာရှင် အုပ်စုသည် အာဏာရယူခဲ့ပြီး ကင်ဒေးဂျူကို ၁၉၈၀ပြည့်နှစ်မေလတွင် နိုင်ငံတော်သစ္စာဖောက်မှု စွဲချက်ဖြင့် ထောင်ချခဲ့သည်။ နိုဝင်ဘာလတွင် စစ်ခုံရုံးမှ ၎င်းအား သေဒဏ်ချမှတ်ခဲ့သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် သေဒဏ်မှ တစ်သက်တစ်ကျွန်း၊ ထို့နောက် ထောင်ဒဏ် အနှစ် ၂၀ အဖြစ် ပြောင်းလဲချမှတ်ခဲ့သည်။

၁၉၈၂ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် ၎င်း၏ပြစ်ဒဏ်ကို ဆိုင်းငံ့ထားခဲ့ပြီး အမေရိကန်နိုင်ငံသို့ ထွက်ခွာခွင့်ပြုခဲ့ သည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင် ၎င်းကို ထောက်ခံအားပေးသူ များက သတိပေးတားမြစ်ခဲ့သော်လည်း အမေရိကန် နိုင်ငံမှ ကိုရီးယားနိုင်ငံသို့ပြန်လာခဲ့ရာတွင် နေအိမ် အကျယ်ချုပ်ချထားခြင်းခံရသည်။ သို့သော် ၎င်း၏ အပြန်ခရီးသည် နိုင်ငံအနှံ့အပြားတွင် ဒီမိုကရေစီ ထောက်ခံအားပေးသော လှုပ်ရှားမှုများကို ပို၍အရှိန်မြင့်

ကွယ်လွန်သူထင်ရှားသောပုဂ္ဂိုလ်များ(နိုင်ငံတကာ)

စေခဲ့သည်။ ၁၉၈၇ ခုနှစ် ဇွန်လတွင် ကင်ဒေးဂျူ ကို စွဲချက်တင်ထားသော ပြစ်မှုများမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ပေးခဲ့ပြီး နိုင်ငံရေးနှင့် ပတ်သက်သော အခွင့်အရေးများကို ပြည့်ဝစွာ ပြန်လည်ရရှိခဲ့သည်။ ၁၉၈၇ ခုနှစ်နှင့် ၁၉၉၂ ခုနှစ် သမ္မတရွေးကောက်ပွဲများတွင်

ကင်ဒေးဂျူ

ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ရာ ပြိုင်ဘက်များကို ရှုံးနိမ့်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် သမ္မတရွေးကောက်ပွဲဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ရာ ဆန္ဒမဲ ၄၀ ဒသမ ၃ ရာခိုင်နှုန်း ရရှိခဲ့ကာ သမ္မတအဖြစ်ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခြင်းခံရသည်။ ကိုရီးယားနိုင်ငံ၏ ရှစ်ဦးမြောက်သမ္မတအဖြစ် ကင်ဒေးဂျူရွေးချယ်ခံရခြင်းသည် ကိုရီးယားနိုင်ငံ၏ ခေတ်သစ်သမိုင်းတွင်အာဏာရပါတီမှ အတိုက်အခံပါတီသို့ ပထမဆုံးနိုင်ငံရေးအာဏာလွှဲပြောင်းပေးအပ်ခဲ့ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

၎င်း၏ သမ္မတသက်တမ်းတစ်လျှောက်တွင် ကင်ဒေးဂျူသည် ၁၉၉၇ ခုနှစ် အာရှစီးပွားရေးအကျပ်အတည်းမှ တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံကို ပြန်လည်နိုးထလာရန်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ထို့ပြင် ၎င်း၏ “နေခြည်ဖြာနွေး” မူဝါဒအတိုင်း မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံနှင့် ဆက်ဆံရေး ပြန်လည်နွေးထွေးလာစေရန် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများ လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ ကင်ဒေးဂျူသည် ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် တောင်နှင့်မြောက်ကိုရီးယားစစ်ပွဲပြီးနောက်ပိုင်း ပထမဆုံးဖြစ်သည့် မြောက်ကိုရီးယားခေါင်းဆောင်ကင်ဂျူအီနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲသို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ၎င်း၏မူဝါဒသည် မြောက်ကိုရီးယား၏ နျူကလီးယားလက်နက် အစီအစဉ်များနှင့်ပတ်သက်၍ စေ့စပ်ဆွေးနွေးရေးမူဝါဒလည်း ဖြစ်သည်။

ကင်ဒေးဂျူ၏ “နေခြည်ဖြာနွေး” မူဝါဒသည် ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်အတွက် နိုဘယ်လ်ငြိမ်းချမ်းရေးဆုကို

ရရှိ ရန် ဆောင်ကြဉ်းပေးနိုင်ခဲ့သည်။ ၎င်းကို အာရှတိုက်၏ နယ်လ်ဆင်မန်ဒဲလားဟု တင်စားကြသည်။ ကင်ဒေးဂျူ သည် ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၁၈ ရက်နေ့၊ အသက် ၈၄ နှစ်အရွယ်တွင် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

ဂျာရီမောရစ်

မောရစ်ဂျာရီကို ၁၉၂၄ ခုနှစ်တွင် ပြင်သစ်နိုင်ငံ Lyons မြို့၌ မွေးဖွားခဲ့သည်။ စစ်ကြီးပြီးသည့်နောက်တွင် ပဲရစ်သို့ သွားရောက်၍ ပြဇာတ်များတွင် နောက်ခံတေးသီချင်းများရေးသားပြီး သူ၏ဘဝလမ်းကြောင်းကို ဖန်တီးခဲ့သည်။ ၁၉၅၁ ခုနှစ်တွင် သတင်းမှတ်တမ်းရုပ်ရှင်ကားများကို ဖန်တီးရှင် Georges Franju သည်

မောရစ် ဂျာရီ

ဒဏ်ရာရသည့် စစ်မှုထမ်းများအကြောင်း လေ့လာမှုဖြစ်သည့် ဇာတ်ကားအတွက် သီချင်းရေးစပ်ပေးရန် ဂျာရီကိုငှားရမ်းခဲ့သည်။ စစ်နှင့်ပတ်သက်သော သီချင်းတွင် လေးတွဲ၍ လိုက်သံပါသော တိုးညှင်းသည့် ဂီတသံကို အခြေခံထားသည့် The Longest Day,

The Train, Mad Max, Beyond Thunderdome စသည်တို့သည်ဂျာရီ၏ ပထမဆုံး အနုပညာလက်ရာများ ဖြစ်သည်။

ရေရှည်ရသမြောက်၍ ရုပ်ရှင်၏ပုံရိပ်ကို ချက်ချင်းပေးစွမ်းသည့်နှလုံးခုန်သံစည်းချက်ဖြစ်သောဂီတကို ရုပ်ရှင်ဇာတ်ဝင်တေးများတွင် ထည့်သွင်းအသုံးပြုခဲ့သည်။ David Lean ၏ Lawrence of Arabia ဇာတ်ကားကို တစ်ဟုန်ထိုးကြီးကျယ်ခမ်းနားစေရန် အားဖြည့်ပေးထားပြီး သူရဲကောင်းနှင့် သက်ဆိုင်သည့်အကြောင်းအရာကို အခြေခံထားသည့် ဆိုးရွားသော ကွဲကွာခြင်းမှ ကြည်နူးဖွယ်ကောင်းသော ပြန်လည်ပေါင်းစည်းမှုနိမိတ်ပုံပြသည့် Doctor Zhivago ဇာတ်ကားမှ သံပြိုင်တေးသွားတို့သည် ကျော်ကြားခဲ့သည့် ဇာတ်ဝင်တေးသွားများ ဖြစ်သည်။ ဂျာရီသည် ရုပ်ရှင်လုပ်ငန်း သက်တမ်းရာစု နှစ်ဝက်ခန့်တွင် ဇာတ်

ကွယ်လွန်သူထင်ရှားသောပုဂ္ဂိုလ်များ(နိုင်ငံတကာ)

ကား ၁၅၀ ကျော်အတွက် တေးဂီတများကို ဖန်တီးရေးသားခဲ့ပြီး Lawrence of Arabia, Doctor Zhivago နှင့် A Passage to India ရုပ်ရှင်ဇာတ်ဝင်သီချင်းများဖြင့် အော်စကာဆု သုံးဆုဆွတ်ခူးရရှိခဲ့သည်။ The Collector, Topaz, Fatal Attraction, Ghost စသည့် ဇာတ်ကားများအတွက် သိမ်မွေ့နူးညံ့၍ စိတ်အာရုံကို စိုးမိုးနေစေသည့် ဂီတများကို ဖန်တီးပေးခဲ့သည်။ မောရစ်ဂျာရီသည် ၂၀၀၉ ခုနှစ် မတ်လ ၂၉ ရက် အသက် ၈၄ နှစ် အရွယ်တွင် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

ဂျက်ဆင်၊ မိုက်ကယ်

ပေါ့(ပ်)ဂီတ ဘုရင်ဟုတင်စားခေါ်ဝေါ်ခဲ့ကြသော မိုက်ကယ်ဂျက်ဆင်သည် ဂီတနှင့်အကတို့ကို ယှဉ်တွဲဖန်တီး၍ ဖျော်ဖြေခဲ့သူ အနုပညာရှင်တစ်ဦးဖြစ်သည်။ ဂျက်ဆင်သည် မွေးချင်းကိုးယောက်တွင် ခုနစ်ယောက်မြောက်သားဖြစ်ပြီး ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၉ ရက်နေ့တွင် အမေရိကန်နိုင်ငံ၊ အင်ဒီရာနားပြည်နယ်၊ ဂါရီမြို့၌ ဖခင် ဂျိုးဇက်ဂျက်ဆင်နှင့် မိခင် ကက်သရင်းဂျက်ဆင်တို့က မွေးဖွားသည်။ ဂျက်ဆင်သည် ဂီတလောကတွင် အဆိုတော်၊ သီချင်းရေးသူ၊ ကကွက်စီစဉ် ဖန်တီးသူ၊ ဂီတနှင့်ပတ်သက်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ ဂီတသက်တမ်းတစ်လျှောက်တွင် ဂရမ်မီဆု ၁၃ ဆုရရှိခဲ့ပြီး ဓာတ်ပြားပေါင်း သန်း ၇၅၀ ကျော် ရောင်းချခဲ့ရသည့် သမိုင်းတစ်လျှောက်ဝင်ငွေ အကောင်းဆုံး၊ အကျော်ကြားဆုံး ပေါ့ပ်အဆိုတော်အဖြစ် နာမည်ကျော်ကြားခဲ့သည်။ ဂျက်ဆင်သည် အသက် ၅ နှစ်အရွယ်ကပင် ဂီတနှင့်ပတ်သက်သည့် ပါရမီကို ပြသခဲ့သည်။ ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် ညီအစ်ကိုများနှင့်အတူ ဖွဲ့စည်းထားသော The Jackson 5 (ဂျက်ဆင်ညီ အစ်ကို ငါးဦးအဖွဲ့) နှင့် သီချင်းသီဆိုမှုကို စတင်ခဲ့သည်။ ဂျက်ဆင်သည် အသက် ၈ နှစ် အရွယ်တွင် ပါရမီအရှိဆုံး ဖျော်ဖြေသူအဖြစ် The Jackson 5 အဖွဲ့ကို ဦးဆောင်ခဲ့သည်။ (နောက်ပိုင်းတွင် အဖွဲ့၏ အမည်ကို The Jacksons ဟု ပြောင်းလဲခဲ့သည်။ အဖွဲ့နှင့်အတူ သီဆိုခဲ့သော I Want You Back (၁၉၆၉)၊ ABC (၁၉၇၀) နှင့် I'll Be There (၁၉၇၀) သီချင်းများမှာထင်ရှားခဲ့သည်။

၁၉၇၂ ခုနှစ်မှစ၍ Got to Be There နှင့် Ben တစ်ကိုယ်တော် သီချင်းဓာတ်ပြားများထွက်ရှိခဲ့သည်။ ၁၉၇၉ ခုနှစ်တွင် Off the Wall (အတားအဆီး ကိုဖြိုခွင်း၍) တစ်ကိုယ်တော်တေးသီချင်း ဓာတ်ပြားကို ဖြန့်ချိခဲ့ရာ ကမ္ဘာတစ်ဝန်းတွင် ဓာတ်ပြားချပ်ရေသန်း ၂၀ ကျော် ရောင်းချခဲ့ရသည်။ ထိုဓာတ်ပြားသည် အရောင်းရဆုံး ဓာတ်ပြား ၂၀၀ စာရင်းတွင် နံပါတ်သုံးအဆင့်၌ရှိသည်။ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် အမေရိကန် ဂီတဆုများ ချီးမြှင့်ပွဲတွင် လူကြိုက် အများဆုံး အမျိုးသား R&B တေးသံရှင်ဆု သုံးဆုကို Off the Wall ဓာတ်ပြားမှ Don't Stop Til You Get Enough သီချင်းအတွက်ရရှိခဲ့သည်။ ၎င်း သီချင်းနှင့်ပင် ထိပ်တန်းလူမည်း အနုပညာရှင်ဆုနှင့် ဂရမ်မီဆုရရှိခဲ့သည်။ ၁၉၈၂ ခုနှစ် တွင် E.T. The Extra-Terrestrial ရုပ်ရှင်အတွက် Someone In the Dark သီချင်းကို ရေးသားခဲ့ရာကလေးများအတွက် အကောင်းဆုံး သီချင်းဓာတ်ပြားအဖြစ် ဂရမ်မီဆုထပ်မံရရှိခဲ့သည်။ ထိုနှစ်မှာပင် Thriller (ရင်သိမ့် တုန်) ဓာတ်ပြားကို ဖြန့်ချိခဲ့ရာ အောင်မြင်မှု အရရှိဆုံးဓာတ်ပြား ၂၀၀စာရင်းတွင် ထိပ်ဆုံးနေရာ၌ တစ်နှစ်နှင့် ရှစ်လအကြာ နေရာယူခဲ့သည်။ ကမ္ဘာတစ်ဝန်း၌ ဓာတ်ပြားပေါင်းသန်း ၁၁၀ ရောင်းချခဲ့ရသည်။ Thriller ဓာတ်ပြားကို ရောင်းအား အကောင်းဆုံး တစ်ကိုယ်တော် ဓာတ်ပြားအဖြစ် ကမ္ဘာမှတ်တမ်းတင်နိုင်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် Yesterday, Today, Forever ဖျော်ဖြေမှု အစီအစဉ်ကို ရုပ်မြင်သံကြားမှ တိုက်ရိုက်ထုတ်လွှင့်ခဲ့ရာ ပရိသတ် ၄၇ သန်းက ကြည့်ရှုအားပေးခဲ့သည်။ ယင်းနောက်ဂျက်ဆင်၏ နာမည်ကျော် ကဟန်ဖြစ်သည့် Moon Walk ထွက်ပေါ်လာခဲ့သည်။

မိုက်ကယ်ဂျက်ဆင်ဟုဆိုလျှင် မျက်နှာပြင်ခွဲစိတ်ပြုပြင်မှုနှင့် တွဲ၍မြင်ရမည်ဖြစ်သည်။ ဖျော်ဖြေပွဲတစ်ခု၌ ထိခိုက်မှုဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး နှာခေါင်းရိုးကျိုးခဲ့ရာမှ အစပြုကာ မျက်နှာပြင်ခွဲစိတ်ပြုပြင်ခြင်းကို စတင်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ၁၉၈၄၊ ၁၉၈၅၊ ၁၉၈၇၊ ၁၉၉၁၊ ၁၉၉၃၊ ၁၉၉၇၊ ၁၉၉၉၊ ၂၀၀၀ ပြည့်၊ ၂၀၀၁၊ ၂၀၀၂နှင့် ၂၀၀၄ ခုနှစ်များတွင် ဆက်တိုက်ခွဲစိတ်ပြုပြင်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ပြုပြင်ရာတွင် သူ၏အသားအရောင်ကို လူဖြူတစ်ယောက်၏ အသားအရောင်ကဲ့သို့ ပြောင်းလဲခဲ့သည်။ ထိုသို့အကြိမ်များစွာ

ကွယ်လွန်သူထင်ရှားသောပုဂ္ဂိုလ်များ(နိုင်ငံတကာ)

မိုက်ကယ်ဂျက်ဆင်

မျက်နှာပြင် ခွဲစိတ်ပြုပြင်ခဲ့ရာတွင် ဂျက်ဆင်၏မျက်နှာပုံပန်းသဏ္ဍာန်မှာ မူလအနေအထားနှင့် များစွာကွာခြားခဲ့ပြီး အရေပြားများ အတော်အတန်ပျက်စီးခဲ့သည်။

၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင် ဆင်းရဲသားများအတွက် အထောက်အကူဖြစ်စေရန် “We

Are the World” အကျိုးပြုသီချင်းကို Lionel Richie နှင့် ပေါင်းစပ်ရေးသားခဲ့ပြီး ကမ္ဘာတစ်ဝန်းသို့ ဖြန့်ချိခဲ့ရာ ဓာတ်ပြားအချပ်ရေ သန်း ၂၀ နီးပါးရောင်းချခဲ့ပြီး ရရှိသောဒေါ်လာ သန်း ၅၀ ကို အာဖရိက ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးမှု ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းသို့ လှူဒါန်းခဲ့သည်။

၁၉၈၇ ခုနှစ်တွင် Bad ဓာတ်ပြားထွက်ရှိခဲ့သည်။ The Bad World Tour (Bad သီချင်း အယ်လ်ဘမ်အတွက်ကမ္ဘာလှည့်ဖျော်ဖြေမှု) ကို နှစ်နှစ်နီးပါး ပြုလုပ်ခဲ့ရာ ဖျော်ဖြေပွဲပေါင်း ၁၂၃ ပွဲတွင် ပရိသတ် ၄ သန်းကျော်ကို ဖျော်ဖြေခဲ့ပြီး ဒေါ်လာ ၁၂၅ သန်းရရှိခဲ့ကာ ကမ္ဘာမှတ်တမ်းတင်နိုင်ခဲ့သည်။

၁၉၈၈ ခုနှစ်တွင် ဂျက်ဆင်၏ ပထမဆုံးကိုယ်တိုင်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိ (Moon Walk) ကို ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ၎င်းကို လေးနှစ်တိုင် ရေးသားခဲ့ပြီး အုပ်စုနှစ်သိန်းကျော် ရောင်းချခဲ့ရသည်။ ဂျက်ဆင်၏ငယ်ဘဝ The Jackson 5 အဖွဲ့နှင့် မျက်နှာပြင်ခွဲစိတ်ပြုပြင်မှုများအကြောင်း ပါဝင်သည့် ၎င်းအတ္ထုပ္ပတ္တိသည် နယူးယော့ခံတိုင်း မဂ္ဂဇင်း၏ အရောင်းရဆုံးစာအုပ်စာရင်းတွင် ထိပ်ဆုံးကနေရာယူခဲ့သည်။ ထို့နောက်ဂျက်ဆင်နှင့် ဂျိုးပက်ဆီတို့ သရုပ်ဆောင်ထားသော ဂီတဗီဒီယိုများကို အသားပေးထားသည့် လပေါ်လမ်းလျှောက်သူ (Moon Walker) ရုပ်ရှင်ကို ဖြန့်ချိခဲ့သည်။ ၁၉၈၈ ခုနှစ် မတ်လတွင် ကယ်လီဖိုးနီးယားရှိ မြေကွက်ကို Neverland Ranch (နဲဗားလန်းရန်ချ်) ခြံကြီးတည်ဆောက်ရန် ဒေါ်လာ ၁၇ သန်းနှင့် ဝယ်ယူခဲ့သည်။ ၁၉၈၉ ခုနှစ်တွင် အဲလစ်ဘောက်

တောလာက Artist of the Decade (ဆယ်စုနှစ် တစ်စု၏ အနုပညာရှင်) ဆုကို ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။ အမေရိကန်သမ္မတ ဂျော့ဒဗလျူဘုရားကလည်း အိမ်ဖြူတော်သို့ ဖိတ်ခေါ်၍ ၎င်းဆုအတွက် ဂုဏ်ပြုခဲ့သည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ်မှ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်အတွင်းတွင် United Negro Collage Fund (နီဂရိုးလူမျိုးများ ကောလိပ်ရန်ပုံငွေ) သို့ ဒေါ်လာငါးသိန်းလှူဒါန်းခဲ့ပြီး Man in the Mirror သီချင်းဓာတ်ပြားမှရရှိသော အကျိုးအမြတ်များကို ဆင်းရဲသားများအား ကူညီထောက်ပံ့သောအဖွဲ့သို့လှူဒါန်းခဲ့သည်။ ၁၉၉၁ ခုနှစ်တွင် Dangerous တေးစုဓာတ်ပြားကို ဖြန့်ချိခဲ့သည်။ ဓာတ်ပြား၏ အဖွင့်သီချင်းဖြစ်သော “Black or White” သီချင်းသည် အောင်မြင်မှုအရရှိဆုံး သီချင်း ၁၀၀ စာရင်းတွင် နံပါတ်(၁) နေရာ၌ သီတင်း (၇) ပတ်အထိနေရာယူခဲ့သည်။ ၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင် Heal the World သီချင်းသည် အောင်မြင်ခဲ့ပြီး ဓာတ်ပြားအချပ်ရေ လေးသိန်းခွဲ ရောင်းချခဲ့ရသည်။ ထိုနှစ်မှာပင် Heal the World Foundation ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

၎င်းအဖွဲ့သည် ကမ္ဘာတစ်ဝန်းရှိ စစ်နှင့်ရောဂါ ဘယများ၏ ခြိမ်းခြောက်မှုဒဏ်ကိုခံနေရသော ကလေးများအားကူညီရန် ဒေါ်လာသန်းပေါင်းများစွာကို ရှာဖွေပေးခဲ့သည်။ The Dangerous World Tour (ကမ္ဘာလှည့်ဖျော်ဖြေပွဲ) ကို ဖျော်ဖြေရာတွင် ပွဲပေါင်း ၆၇ ပွဲ၌ ပရိသတ်ပေါင်း ၃ ဒသမ ၅ သန်းကို ဖျော်ဖြေခဲ့ရာမှရရှိသော အကျိုးအမြတ်များကို Heal the World Foundation သို့ လှူဒါန်းခဲ့သည်။

လော့စ်အိန်ဂျလိစ်၌ ကျင်းပသည့် ၃၅ နှစ်မြောက် ဂရမ်မီဆုချီးမြှင့်ပွဲတွင် ထာဝရအောင်မြင်လျက်ရှိသူ အနုပညာရှင်ဆုကို ရရှိခဲ့သည်။ ၁၉၉၅ ခုနှစ်တွင် HIStory ဓာတ်ပြားကို ဖြန့်ချိခဲ့သည်။ ၎င်းဓာတ်ပြားမှ “Scream” သီချင်းသည် ဂျက်ဆင်၏ ညီမငယ်ဂျက်နက်နှင့်အတူ သီဆိုဖျော်ဖြေခဲ့သည့် သီချင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းသီချင်းသည် “Best Pop Collaboration With Vocals” ဆုအတွက် ဂရမ်မီဆုကိုရရှိခဲ့သည်။ ၁၉၉၇ ခုနှစ်တွင် Blood on the Dance Floor ဓာတ်ပြားကို ဖြန့်ချိခဲ့သည်။ HIStory ဓာတ်ပြားမှ သီချင်း ၅ ပုဒ်ပါဝင်သည်။ ၁၉၉၉ ခုနှစ်တွင် ဂျက်ဆင်သည် “Michael Jackson

ကွယ်လွန်သူထင်ရှားသောပုဂ္ဂိုလ်များ(နိုင်ငံတကာ)

& Friends” (မိုက်ကယ်ဂျက်ဆင်နှင့် သူငယ်ချင်းများ) အဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး ဂျာမနီနှင့် ကိုရီးယားနိုင်ငံများ၌ အနုပညာရှင်များစွာနှင့်အတူ အကျိုးပြုဖျော်ဖြေပွဲများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ရရှိလာသောအကျိုးအမြတ်များကို နယ်လ်ဆင်မန်ဒဲလား ကလေးများရန်ပုံငွေအဖွဲ့၊ ကြက်ခြေနီအဖွဲ့နှင့်ယူနက်စကို အဖွဲ့များသို့ လှူဒါန်းခဲ့သည်။

၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် လူမှုရေးအကျိုးပြုလုပ်ငန်း ၃၉ ခု တို့ကို ထောက်ပံ့ပေးခဲ့သောကြောင့် ကမ္ဘာ့မှတ်တမ်းတင်ခံခဲ့ရသည်။

၂၀၀၁ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၁၁ ရက် တိုက်ခိုက်မှု နောက်ပိုင်းတွင် What More Can I Give အကျိုးပြုဖျော်ဖြေပွဲကို ဝါရှင်တန်ဒီစီရှိ RFK Stadium ၌ ၂၀၀၁ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၂၁ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပရာ ဂျက်ဆင်သည် “What More Can I Give” သီချင်းဖြင့် ဖျော်ဖြေခဲ့သည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် Invincible ဓာတ်ပြားကို ဖြန့်ချိခဲ့သည်။

၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် Thriller ဓာတ်ပြား ၂၅ နှစ်ပြည့်အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် Thriller 25 ဂီတဗီဒီယိုထွက်ရှိခဲ့ကာ အဆိုပါဓာတ်ပြားတွင် သီချင်းဟောင်းများကို ပြန်လည်ဆန်းသစ်ထားသည်။

၁၉၉၄ ခုနှစ် မေလတွင် လီဆာမာရီပရက်စလေ (နာမည်ကျော် အဆိုတော် အဲဗစ်ပရက်စလေ၏ သမီး)နှင့် လက်ထပ်ခဲ့ပြီး ၂ နှစ်အကြာတွင် လမ်းခွဲ၍ ၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် ဒယ်ဘီရိုဝီ (အရေပြားရောဂါဆိုင်ရာ သူနာပြု) နှင့် လက်ထပ်ခဲ့ပြီး သားသမီးနှစ်ယောက် ထွန်းကားခဲ့သည်။ သုံးနှစ်အကြာတွင် ရိုဝီနှင့်ကွာရှင်းခဲ့သည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် အငှားကိုယ်ဝန်ဆောင်ဖြင့် တတိယမြောက်ကလေးရရှိခဲ့သည်။

၁၉၉၃ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၀၅ ခုနှစ်များတွင် ၁၃ နှစ်အရွယ်ရှိ ကလေးနှစ်ဦးကို မဖွယ်မရာပြုလုပ်သည်ဟု စွပ်စွဲခံရပြီးနောက် အမှုများစွာရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည်။ စွပ်စွဲမှုများကြောင့် ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ခံရနိုင်သည်အထိဖြစ်ခဲ့သော်လည်း စွပ်စွဲသူမိသားစုဝင်များကို လျော်ကြေးပေး၍ အမှုများကို ကျေအေးခဲ့သည်။ ဂျက်ဆင်သည် ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၃ ရက်နေ့မှ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် မတ်လ ၆ ရက်နေ့အထိ ပြုလုပ်ရန်စီစဉ်ထားသော ပရိသတ်တစ်သန်း

ကျော် ပါဝင်ဆင်နွှဲမည့် လန်ဒန်ဖျော်ဖြေပွဲ ၅၀ မစတင်မီ ၂၀၀၉ခုနှစ် ဇွန်လ ၂၅ ရက်နေ့ အမေရိကန်နိုင်ငံ လေ့အိန်ဂျလိစ်မြို့ရှိ UCLA Medical Center ၌ နှလုံးရောဂါဖြင့် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

စွန်ထော်ရဲဝဲ၊ဆမတ်

ဆမတ်စွန်ထော်ရဲဝဲကို ၁၉၃၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၃ ရက်နေ့တွင် ထိုင်းနိုင်ငံဘန်ကောက်မြို့၌ မွေးဖွားခဲ့သည်။ ဆမတ်သည် တရုတ်လူမျိုးဖြစ်ပြီး ‘လီ’ မျိုးနွယ်မှ ဆင်းသက်လာသည်။ ဆမတ်သည် စိန့်ဂါဘရီရယ်စ် ကောလိပ်နှင့် Thammasat တက္ကသိုလ်တို့၌ ပညာသင်ယူခဲ့ပြီးဥပဒေဘွဲ့ရရှိခဲ့သည်။ ချူလာလောင်ကွန် တက္ကသိုလ်မှလည်း ဒီပလိုမာများရယူခဲ့သည်။ နိုင်ငံရေးလောကသို့ ဒီမိုကရက်ပါတီဝင်အဖြစ် အသက် ၃၀ အရွယ်တွင် ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ၎င်း၏ ပရာချာကွန်ပါတီကို မတည်ထောင်မီ ၂၀၀၀ပြည့်နှစ်အထိ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးအဖြစ် အမှုထမ်းခဲ့သည်။ မစ္စတာသက်ဆင်အစိုးရ၏ ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်များတွင်လည်း တစ်ဦးအပါအဝင်ဖြစ်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံရေးသမားတစ်ဦးဖြစ်သူ ဆမတ်သည် ရုပ်မြင်သံကြားအစီအစဉ်တွင် လူသိများသော အချက်အပြုတ် အစီအစဉ်မှူးဖြစ်သည်။ ၂၀၀၆ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ စစ်တပ်အာဏာသိမ်းမှု မတိုင်ခင် အထိ ၇ နှစ်ကြာ အစီအစဉ်မှူးလုပ်ခဲ့သည်။

ဆမတ်သည် ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်ခဲ့ပြီးသည့်နောက်ပိုင်းတွင် ၎င်း၏ ရုပ်မြင်သံကြား အချက်အပြုတ် အစီအစဉ်မှူးလုပ်ငန်းကို ပြန်လည်လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၆ ခုနှစ်တွင် သက်ဆင်အစိုးရကို ဖြုတ်ချခဲ့ပြီး စစ်တပ်အာဏာသိမ်းခဲ့သောအခါ ဆမတ်သည်သက်ဆင်ဖျက်သိမ်းခဲ့သောထိုင်းရက်ထိုင်းပါတီအား ပြည်သူ့စွမ်းအားပါတီ (ပီပီပီ)အဖြစ် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ဆမတ်သည်ကျေးလက်ဆင်းရဲသား လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ဦးတည်၍ ပညာရေးနှင့် စီးပွားရေးကဏ္ဍတို့ကို ပို၍ကောင်းမွန်ရန်မြှင့်တင်ပေးမည်ဟူသော ကတိများဖြင့် မဲဆွယ်စည်းရုံးခဲ့သည်။ အာဏာသိမ်းမှုနောက်ပိုင်း ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင် ပထမဆုံးကျင်းပသော ရွေးကောက်ပွဲများတွင် ပီပီပီပါတီက ဆန္ဒမဲပမာဏ အများဆုံးဖြင့် အနိုင်ရခဲ့သည်။

ဆမတ်စွန်ထော်ရဲ

ပြည်သူများက စစ်အုပ်ချုပ်ရေး၏ အဆုံးသတ်နှင့် အစိုးရသစ်အဖွဲ့ကို ကြိုဆိုခဲ့ကြသည်။ သို့သော် ဆမတ်သည် ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်းသက်ဆင်နှင့် ဆက်စပ်မှုရှိခဲ့သောကြောင့် သက်ဆင်ကို ဆန့်ကျင်သော ပြည်သူများ၏ ထောက်ခံမှုကို မရခဲ့ပေ။ ထို့ပြင်

ဆန္ဒပြမှုများ၊ စီးပွားရေးဆုတ်ယုတ်ကျဆင်းမှုများ၊ ကုန်ဈေးနှုန်း တစ်ဟုန်ထိုး မြင့်တက်မှုများ၊ ထိုင်းနှင့် ကမ္ဘောဒီးယားနယ်စပ်ရှိ ဘုရားကျောင်း ပိုင်ဆိုင်မှု ပြဿနာများကို ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည်။ ၂၀၀၈ ခုနှစ် ဩဂုတ်လတွင် လူထုက ဆမတ်ကို ရာထူးမှ နုတ်ထွက်ပေးရန် တောင်းဆိုခဲ့သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ထိုင်းတရားရုံးက ၎င်း၏ ရုပ်မြင်သံကြားအချက်အပြုတ် အစီအစဉ်မှူးအလုပ်သည် အခြေခံဥပဒေကို ချိုးဖောက်ရာ ရောက်ပြီး ရာထူးဌာနနှင့် မထိုက်တန်ကြောင်း၊ အခြေခံဥပဒေနှင့် မညီကြောင်း စီရင်ချက်ချခဲ့သည်။ နောက်ဆုံးတွင် ဝန်ကြီးချုပ်သည် ရာထူးမှ နုတ်ထွက်ခဲ့ရသည်။ ၂၀၀၈ ခုနှစ်အတွင်း ၉ လကြာ ထိုင်းနိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သော ဆမတ်စွန်ထော်ရဲသည် နိုဝင်ဘာလ ၂၄ ရက်၊ အသက် ၇၄ နှစ်အရွယ်တွင် ကင်ဆာရောဂါနှင့် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

ဒီး(န်)၊ မစ်(လ်)ဗင်း

မစ်(လ်) ဗင်းဒီး(န်) သည် တိုင်တန်းနစ်သင်္ဘော နှစ်မြှုပ်ခဲ့စဉ်က အသက်ရှင် ကျန်ရစ်ခဲ့သော အသက်အငယ်ဆုံးခရီးသည် ဖြစ်သည်။ ၁၉၁၂ ခုနှစ်တွင် မြောက်အတ္တလန္တိတ်သမုဒ္ဒရာ၌ တိုင်တန်းနစ်သင်္ဘောနှစ်မြှုပ်ခဲ့စဉ်က ဒီး(န်) သည် ထိုသင်္ဘောပေါ်တွင် အသက်အငယ်ဆုံး ခရီးသည်ဖြစ်ပြီး ထိုစဉ်က နှစ်လသားအရွယ်သာ ရှိသေးသည်။ ဒီး(န်) တို့ မိသားစုသည် တတိယတန်းတွင် စီးနင်းလိုက်ပါလာခဲ့ကြသည်။ ၁၉၁၂ ခုနှစ်

ဧပြီလ ၁၄ ရက်နေ့ညတွင် ရေခဲတောင်နှင့်တိုက်မိပြီး သင်္ဘောနှစ်ပိုင်းကျိုးကာ နှစ်မြှုပ်ခဲ့သည်။ ဒီး(န်)၏ ဖခင်မှာ သင်္ဘောနှစ်မြှုပ်ရာတွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။ တတိယတန်းတွင်

မစ်(လ်)ဗင်း ဒီး(န်)

စီးနင်းလိုက်ပါခဲ့သော ကလေးငယ်အများစုမှာ သေဆုံးသွားခဲ့ကြပြီး ဒီး(န်) တို့ မိသားစုမှာ ဖခင်မှလွဲ၍ အသက်ရှင်သန် ကျန်ရစ်ခဲ့ကြသည်။ ဒီး(န်) ၏ မိခင်၊ နှစ်နှစ်အရွယ်အစ်ကိုနှင့် သူမတို့ မိသားစုကို Carpathia သင်္ဘောမှ ကယ်ဆယ်ခဲ့သည်။ ၎င်းနောက် နယူး

ယောက်မြို့သို့ ရောက်ရှိပြီး ပြန်လည်ကျန်းမာလာကာ သုံးပတ်အကြာတွင် အင်္ဂလန်သို့ ဘေးကင်းစွာ ပြန်လည်ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ဒီး(န်)သည် အဆိုပါသမိုင်းတွင် သည့်အဖြစ်ဆိုး တွင် အသက်ရှင်သန် ကျန်ရစ်သူအဖြစ် ထင်ရှားခဲ့သည်။ ဒီး(န်)သည် မေလ ၃၁ ရက် အသက် ၉၇ နှစ် အရွယ်တွင် ကွယ်လွန်သည်။

ဖော့ဆက်၊ ဖာရာ

ဖော့ဆက်သည် ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်များက ကိုယ်ဟန် ပြမော်ဒယ်လ် တစ်ဦးအနေဖြင့် စတင်ကျော်ကြားခဲ့ သူဖြစ်သည်။ ထိုနှစ်များသည် ဖာရာ၏ ရွှေရောင် တောက်ပခဲ့သောနှစ်များဖြစ်ခဲ့သည်။ ၁၉၇၆ ခုနှစ်တွင် ထွက်ရှိခဲ့သော Charlie's Angels ရုပ်မြင်သံကြား ဇာတ်လမ်းတွဲဖြင့်လည်း နာမည်ကျော်ကြားခဲ့သော မင်းသမီးတစ်ယောက်ဖြစ်ခဲ့သည်။ နတ်မိမယ်သုံးယောက်အနက် ဖာရာကိုပို၍ သတိထားမိခဲ့သည်မှာ ၎င်း၏ ဆံပင်ပုံစံကြောင့် ပင်ဖြစ်သည်။ တောက်ပသောအပြုံး၊ ကြော့ရှင်းသောဆံပင်များပိုင်ရှင်ဖာရာသည် ၁၉၇၆ ခုနှစ်က Life မဂ္ဂဇင်းတွင် ပုံနှိပ်ဖော်ပြခဲ့သော အလှဇာတ်ပုံဖြင့်လည်း နာမည်ကျော်ကြားခဲ့ကာ ထိုမဂ္ဂဇင်းတွင်ဖော်ပြခဲ့သည့် ဇာတ်ပုံပုံစံတစ်ခုသည် ကမ္ဘာတစ်ဝန်း၌ ပုံအရေအတွက် ၁၂ သန်းကျော် ရောင်းချခဲ့ရသည်။

ဖာရာဖော့ဆက်

ဖာရာဖော့ဆက်အမည်နှင့်တီရုပ်အင်္ကျီခေါင်းလျှော်ရည်နှင့် ဆံပင်တုများကို ထုတ်လုပ်ရောင်းချခဲ့သည်အထိ အောင်မြင်ခဲ့သည်။ အသက် ၆၂ နှစ် အရွယ် ဖာရာသည် ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဇွန်လ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ကယ်လီဖိုးနီးယားပြည်နယ်ရှိ စိန်ဂျန်း

ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုစင်တာတွင် ကင်ဆာရောဂါဖြင့် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

ရီမူဟွန်း

တောင်ကိုရီးယားသမ္မတဟောင်း ရီမူဟွန်းကို ၁၉၄၆ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၆ ရက်နေ့တွင် တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ ဂင်ဟေးမြို့၌ မွေးဖွားခဲ့သည်။ အထက်တန်းကျောင်းတစ်ကျောင်း၌ ညစောင့်အဖြစ် လုပ်ကိုင်ခဲ့ပြီးနောက်ပိုင်းတွင် စစ်တပ်ထဲသို့ဝင်ရောက် အမှုထမ်းခဲ့သည်။ ရီသည် အထက်တန်းစာမေးပွဲအောင်မြင်ပြီး ကောလိပ်ကျောင်းဆက်မတက်နိုင်ခဲ့သော်လည်း ကိုယ်စွမ်းကိုယ်စဖြင့် လေ့လာဆည်းပူး၍ ၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင် ရှေ့နေစာမေးပွဲကို ဖြေဆိုအောင်မြင်ခဲ့သည်။ ၁၉၇၇ ခုနှစ်တွင် ရှေ့နေတစ်ယောက်အဖြစ် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုခဲ့ပြီး လူ့အခွင့်အရေးကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို အလေးပေးဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၈ ခုနှစ်တွင် လွှတ်တော်မှ ရွေးကောက်တင်မြောက်ခံရပြီး အစိုးရ၏ အဂတိလိုက်စားမှုများကို စုံစမ်းစစ်ဆေးဖော်ထုတ်သည့် အထူးကော်မတီတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် သမ္မတကင်ဒေးဂျူ လက်ထက်၌ ပင်လယ်ရေကြောင်းနှင့် ငါးလုပ်ငန်းဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန် လွှတ်တော်က ထပ်မံရွေးကောက်တင်မြောက်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၂ ခုနှစ် သမ္မတရွေးကောက်ပွဲတွင် ရီသည် ထောင်စုနှစ် ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ၏ ရွေးကောက်ပွဲဝင် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ဝင်ရောက်ယှဉ်

ရီမူဟွန်း

များသည် အဂတိလိုက်စားသည်ဆိုသော စွပ်စွဲချက်များနှင့် ပြည့်နေခဲ့သည်။ မကြာခဏဆိုသလို အတိုက်အခံပါတီများနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ အချင်းများမှု၊ မီဒီယာများနှင့် မသင့်မြတ်မှုများ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။ အလုပ်သမားအုံကြွမှုများ၊ အမေရိကန်နိုင်ငံ၊ ဂျပန်နိုင်ငံတို့နှင့် သံတမန်ရေးရာ သဘောထားကွဲလွဲမှုများသည်လည်း ၎င်း၏ အုပ်ချုပ်မှုကာလတွင် သိသာထင်ရှားသော အစိတ်အပိုင်းမှ ပါဝင်ခဲ့သည်။ ၎င်း၏ စီမံကိန်းများဖြစ်သော မြို့တော် ရွှေ့ပြောင်းရန်ကိစ္စ၊ အတိုက်အခံများနှင့် မဟာမိတ်ဖွဲ့ရန် အစီအစဉ်များသည်လည်း မအောင်မြင်ခဲ့ပေ။ ရီသည် ကိုရီးယားနှစ်နိုင်ငံ ပြန်လည်ချစ်ကြည်ပေါင်းစည်းရေးအတွက် မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံနှင့် စေ့စပ်ဆွေးနွေးခြင်းကို ဆက်လက်ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင် ပြုယမ်းသို့ သွားရောက်၍ စေ့စပ်ညှိနှိုင်းရေး ဒုတိယအကြိမ်ညီလာခံကို တက်ရောက်ခဲ့သည်။ သို့သော် ရီ၏ သမ္မတသက်တမ်းတွင် နှစ်နိုင်ငံဆက်ဆံရေးသည် သိသာထင်ရှားစွာ တိုးတက်မှုမရှိခဲ့ပေ။ ၎င်း၏ သမ္မတသက်တမ်းကာလအတွင်း ၂၀၀၄ ခုနှစ်တွင် ထောင်စုနှစ် ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီမှ ခွဲထွက်လာသော ယူရီပါတီကို ထောက်ခံပေးရန် လူထုကိုစည်းရုံးခဲ့ခြင်းက ၎င်းအတွက် ဂုဏ်သိက္ခာကျဆင်းစေခဲ့ပြီး လူထု၏ ထောက်ခံမှုများကို လျော့နည်းစေခဲ့သည်။ ရီ၏ သမ္မတသက်တမ်းတွင် တံစိုးလက်ဆောင်အဖြစ် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ခြောက်သန်းရယူခဲ့သည်ဟူသော စွပ်စွဲချက်ကြောင့် အသေးစိတ်စစ်ဆေးခံခဲ့ရသည်။ တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ၏

ပြိုင်ခဲ့ပြီး တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ၏ တစ်ဆယ့်ခြောက်ယောက်မြောက်သမ္မတအဖြစ် ရွေးချယ်ခြင်းခံရသည်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင် သမ္မတအဖြစ် စတင်တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ မျှော်လင့်ချက်မြင့်မားစွာ ထားခဲ့သော်လည်း ရီ၏ အုပ်ချုပ်မှုကာလ

ကွယ်လွန်သူထင်ရှားသောပုဂ္ဂိုလ်များ(နိုင်ငံတကာ)

သမ္မတတာဝန်ကို ၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလမှ ၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလအထိ ငါးနှစ်တာထမ်းဆောင်ခဲ့သော ရိုမူဟွန်းသည် ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၃ ရက်တွင် ဘွန်ဂါကျေးလက်ဒေသရှိ ၎င်း၏ နေအိမ်အနောက် ဘက်ရှိ (OWL's Rock) ဇီးကွက်တောင်ကုန်းပေါ်မှ ခုန်ချ၍ မိမိကိုယ်ကို အဆုံးစီရင်ခဲ့သည်ဟု မိဒီယာများက ဖော်ပြကြ သည်။ အသက် ၆၂ ခုနှစ် အရွယ်တွင် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

လောရန်၊ အန်ဒရီရာ

မတ်လ ၃၁ ရက် အသက် ၇၆ နှစ်အရွယ်တွင် ကွယ်လွန်ခဲ့သော အန်ဒရီရာလောရန်သည် သူ၏ ဘဝ တစ်လျှောက်တွင် အစဉ်တစိုက် ထူးထူးခြားခြားဖြစ်ရန် ကြိုးစားခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ အသက် (၁၅)နှစ်တွင် အမေရိကန် နှင်းလျှောစီးအသင်းကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် စိန့်မောရစ် အိုလံပစ်အားကစားပွဲတွင် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ရာ နှင်းလျှောစီးပြိုင်ပွဲတွင် အဋ္ဌမနေရာမှ ပန်းဝင်ခဲ့သည်။ လောရန်သည် အိုလံပစ်ပြိုင်ပွဲများ၌ ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ရာတွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ အငယ်ဆုံးနှင်းလျှောစီး အားကစားမယ်ဖြစ်ခဲ့သည်။

လေးနှစ်အကြာတွင် အော်စလိုအိုလံပစ်ပွဲ၌ ဝင်ရောက် မယှဉ်ပြိုင်မီ အကြိုလတွင် အမေရိကန်ပြည် ထောင်စု၏ ပထမဆုံးနှင်းလျှောစီးအားကစားမယ်အဖြစ် ဖြင့် တိုင်းမ်မဂ္ဂဇင်းက မျက်နှာဖုံး၌ ဂုဏ်ပြုဖော်ပြခဲ့သည်။ လောရန်၏ ပထမဆုံးပြိုင်ပွဲတွင် ဝင်ပေါက်တစ်ခုနှင့် လွဲချော်သွားသဖြင့် လမ်းကြောင်းပြန်လှည့်၍ ဝင်ခဲ့ရသည်။ အဆိုပါပြိုင်ပွဲတွင် စတုတ္ထနေရာမှ ပန်းဝင်ခဲ့သည်။

လောရန်၏ ဒုတိယပြိုင်ပွဲသည် ပရိသတ် အံ့ဩ လက်ဖျားခါရလောက်အောင်ဖြစ်ခဲ့ပြီး သူ၏ စုစုပေါင်း စံချိန်သည် ဒုတိယမြောက် ရွှေတံဆိပ်ဆုရရန်အတွက် အလွန်ကောင်းခဲ့သောကြောင့် အိုလံပစ်ပြိုင်ပွဲတစ်ခုတည်း တွင် ရွှေတံဆိပ်နှစ်ဆုရသော ပထမဆုံးနှင်းလျှောစီး အားကစားမယ်ဖြစ်သည်အထိ အောင်မြင်ခဲ့ သည်။ ။ ရှစ်နှစ်ကြာသောအခါ စကောဗယ်လီ အိုလံပစ်ပွဲတွင် အိုလံပစ်ဖွင့်ပွဲ အခမ်းအနားများ၌ နောက်ဆုံးမီးရှူးတိုင် သယ်ဆောင်သူကို ကြပ်မတ်ရသည့် ပထမဆုံးအမျိုး သမီးအဖြစ် အိုလံပစ်သမိုင်းတွင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။

နောင်ဆယ်စု နှစ်များတွင် Andrea Lawrence Institute For Mountains and Rivers အပါအဝင် သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်း ရေးနှင့်ဆိုင်သော အဖွဲ့ အစည်းလုပ်ငန်းများကို တည်ထောင်ထားသည့် အထင်ကရ သဘာဝပတ် ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်း စောင့်

အန်ဒရီရာ လောရန်

ရှောက်သူတစ်ဦးဖြစ်ခဲ့သောကြောင့် သူ၏ဘဝကို အခိုင် အမာ ပြဋ္ဌာန်းပေးသည့်တောင်တန်း များကိုချစ်သောလောရန် ၏ မေတ္တာနှင့်ခံယူချက်သည် ပို၍တိုးပွားလာခဲ့သည်။

အာကီနို၊ ကိုရာဇန်

အာရှတိုက်တွင် ပထမဆုံးအမျိုးသမီးသမ္မတ ဖြစ်လာခဲ့သည့် ကိုရာဇန်အာကီနိုသည် ဖိလစ်ပိုင်ချမ်းသာ သော မိသားစုမှ မွေးဖွားလာပြီး အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ၌ ပညာသင်ယူခဲ့သည်။ အာကီနိုသည် တာလတ် ပြည်နယ်၊ ကိုဂျူအမ်ကိုလူမျိုးစုနွယ်ဝင်တစ်ဦးဖြစ်ပြီး ၁၉၃၃ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် မွေးဖွားခဲ့ သည်။ သားသမီးရှစ်ယောက်တွင် အာကီနိုမှာ ဆဋ္ဌမ မြောက်ဖြစ်သည်။

၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင် အမေရိကန် တက္ကသိုလ်၌ ဥပဒေပညာသင်ယူစဉ် ဆုံတွေ့ခဲ့သော နီနိုအာကီနိုနှင့် လက်ထပ်ခဲ့သည်။ ခင်ပွန်းဖြစ်သူ နီနိုအာကီနိုသည် ဖိလစ်ပိုင်အလုပ်သမားပါတီ ခေါင်းဆောင်နိုင်ငံရေး သမားဖြစ်ပြီး အာဏာရှင် ဖာဒီနန်မား ကိုစံကိုဆန်ကျင် သော အထက်လွှတ်တော်အမတ်လည်း ဖြစ်သည်။

အာကီနိုသည် ၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် မားကိုစံနှင့် အတိုက် အခံဖြစ်သူခင်ပွန်း ဘီနစ်နီနီနိုနှင့် လုပ်ကြံ ခံရပြီးနောက် နိုင်ငံရေးလောကသို့စတင်ဝင်ရောက်လာ ခဲ့သည်။ ၃ နှစ်ကြာလူထုဆန္ဒပြပွဲများကို ဦးဆောင် ဆင်နွှဲခဲ့သည့် အာကီနို၏ သင်္ကေတဖြစ်သော အဝါရောင် ကို ဖိလစ်ပိုင် လူမျိုးမှန်လျှင်သိကြသည်။

ကိုရာဇန် အာကီနို

အာကီနိုသည် မားကို့စ်၏ ကြားဖြတ် ရွေးကောက်ပွဲကို အတိုက်အခံများ သပိတ်မှောက်ရာတွင် ပါဝင်ခဲ့ပြီးနောက်ပိုင်း သမ္မတရွေးကောက်ပွဲတွင် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၆ ခုနှစ်၏ ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ငြိမ်းချမ်းစွာဆန္ဒပြနေ

သည့် လူသန်းပေါင်းများစွာကို ဦးဆောင်ခဲ့သော အာကီနိုသည် ပြည်သူ့စွမ်းအားဖြင့် ဆယ်စုနှစ်နှစ်ခုအကြာနိုင်ငံကို အုပ်ချုပ်ခဲ့သော အာဏာရှင် သမ္မတဖာဒီနန်မားကို့စ်ကို ဖြုတ်ချနိုင်ခဲ့ပြီး ဖိလစ်ပိုင် နိုင်ငံ၏ ၁၁ ယောက်မြောက် ပထမဆုံး အမျိုးသမီး သမ္မတဖြစ်လာခဲ့သည်။ အာကီနိုသည် ပြည်သူများက တိုက်ရိုက်မဲပေးသော ရွေးကောက်ပွဲတွင် အနိုင်ရခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အာကီနိုသည်တော်လှန်ရေးတစ်ရပ်အသွင်နှင့် နိုင်ငံကို ဦးဆောင်ခဲ့ပြီး ဒီမိုကရေစီလမ်းကြောင်းကို ပီပီပြင်ပြင် ဖော်ဆောင်ပေးနိုင်ခဲ့သည်။

ရွေးကောက်ပွဲ လုပ်ငန်းစဉ်များကိုလည်း အစအဆုံး ပြောင်းလဲခဲ့ပြီး နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများ လွတ်ပေးခြင်း၊ သူပုန်များနှင့် စေ့စပ်ဆွေးနွေးခြင်းပြုလုပ်ခဲ့သည်။

သမ္မတသက်တမ်းကာလအတွင်း မအောင်မြင်သည့် စစ်ဖက်အာဏာသိမ်းမှုခြောက်ကြိမ်၊ နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ အငြင်းပွားမှုများ၊ သောင်းကျန်းသူများ၏ တိုက်ခိုက်မှုများနှင့် ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည်။ အာကီနိုအား တိုင်းမ်မဂ္ဂဇင်းက Woman of The Year 1986 အဖြစ်ရွေးချယ်ခဲ့သည်။

ထိုနှစ်မှာပင် နိုဗယ်လ်ငြိမ်းချမ်းရေးဆုအတွက် အမည်စာရင်း တင်သွင်းခံရသည်။ အာရှအမျိုးသမီး သူရဲကောင်းတစ်ရာ စာရင်းဝင်ခဲ့သည်။ အာကီနိုသည် ၁၉၈၆ ခုနှစ်မှ ၁၉၉၂ ခုနှစ် အထိသမ္မတတာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

ကိုရာဇန်အာကီနိုသည် ၂၀၀၉ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၁ ရက်နေ့တွင် အသက် ၇၆ နှစ် အရွယ်၌ အူမကြီးကင်ဆာ ရောဂါဖြင့် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

သင်းယဉ်လွင်

ဂီတမှူး။ ။ အော်ခက်စတြာခေါ် ကမ္ဘာသံစုံတီးဝိုင်းဆိုသည်မှာ တူရိယာအမျိုးမျိုးကို အသုံးပြုကာ အဖွဲ့လိုက်တီးမှုတ်ရန်လိုအပ်သည့် တေးဂီတအပိုဒ်များကို တီးမှုတ်သည့် ကြီးမားသော တေးဂီတပညာရှင် အစုအဖွဲ့ကိုခေါ်သည်။ ဆင်ဖိုနီဂီတနှင့်ဆက်နွယ်၍ အများအားဖြင့် အသုံးပြုသောဝေါဟာရဖြစ်သည်။

(၁၈) ရာစုတွင် စတင်တည်ထောင်စက အော်ခက်စတြာဆိုသည်မှာ စနစ်တကျဖွဲ့စည်းထားသော တီးဝိုင်းမဟုတ်သေးဘဲ တူရိယာဂီတပညာရှင်များ၏ အစုအဖွဲ့တစ်ခုသာဖြစ်သည်။ ခေတ်ဦးပိုင်းဂီတမှူးများသည် ဖွဲ့စည်းထားသောဂီတသံများကို အဓိပ္ပာယ်ပေါ်လွင်အောင် ဖွင့်ဆိုခြင်းပြုရမည့်အစား ဖျော်ဖြေပွဲတစ်ခုကို စုပေါင်းတီးမှုတ်သည့် ဂီတလှုပ်ရှားမှုသက်သက်အပေါ်တွင်သာ အလေးထားခဲ့သည်။ ရာစုနှစ်များကြာလာသည်နှင့်အမျှ အနောက်တိုင်း ဂန္ထဝင်တေးဂီတနှင့် အော်ခက်စတြာတို့လည်း တဖြည်းဖြည်းချင်း ပြောင်းလဲလာခဲ့ပေရာ ဂီတမှူး၏ အခန်းကဏ္ဍလည်း ပြောင်းလဲလာခဲ့ရပေသည်။ အော်ခက်စတြာသည် ယခုအခါတွင် အနီးစပ်ဆုံး တူရိယာပညာရှင် (၈၅) ဦး မှ (၁၀၀) ကျော်အထိ ပါဝင်သော ကေးဂီတတီးဝိုင်းကြီးတစ်ခုအဖြစ် ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးလာခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ အော်ခက်စတြာအဖွဲ့ကြီးကို အခြေခံ အားဖြင့် ကဏ္ဍကြီး (၄) ခုခွဲခြားထားသည်။ ကြိုးတပ် တူရိယာများ၊ သစ်သားလေမှုတ်တူရိယာများ၊ ကြေးလေ မှုတ်တူရိယာနှင့် တုတ်ဖြင့်ရိုက်ခတ်၍ တီးရသော စည်းချက် တူရိယာတို့ဖြစ်ကြသည်။ တေးသွားကြီးတစ်ခုကို တီးမှုတ်ရန်ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားသော တူရိယာပညာရှင် အရေအတွက်သည် တေးပြုဆရာ၏ သံစုံတီးဝိုင်း (အော်ခက်စတြာ)နှင့် တီးမှုတ်ရန်ရေးဖွဲ့ထားခြင်း၊ ဖွဲ့စည်းထားသော ဂီတသံ၏ဟန်နေဟန်ထားနှင့် ဂီတမှူး၏ ပို၍နှစ်သက်သည့်အနေအထားများပေါ်တွင် မူတည်၍ အပြောင်းအလဲ ပြုလုပ်နိုင်ပေသည်။

ဂီတမှူး၏ တေးဂီတညွှန်ပြရန် တစ်ယောက်စာ စင်မြင့်သည် အော်ခက်စတြာ၏ ရှေ့အလယ်တည့်တည့်တွင်ရှိရသည်။ စမ်းသပ်ရင်း အမှားအယွင်းများ ကြုံတွေ့ခဲ့ရသော ရာစုနှစ်များအတွင်း တူရိယာပစ္စည်းများ နေရာချထားမှုသည်လည်း သံစဉ်၏ အကောင်းဆုံး ဟန်ချက်

ဂီတမှူး

ညီမှုကို ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်စေခဲ့သည်။ ကြိုးတပ်တူရိယာ များကို ရှေ့ပိုင်းတွင်ထားကာ ကြေးလေမှုတ်တူရိယာနှင့် စည်းချက်တူရိယာတို့ကို နောက်ပိုင်းမှာထားသော ပုံစံ တကျ ထားသို့မှုကို အော်ခက်စကြာ အတော်များများက လိုက်နာခဲ့ကြသော်လည်း ဂီတမှူးများက သူတို့၏ ပုဂ္ဂလိကဆန္ဒများနှင့် တေးဂီတ၏ လိုအပ်ချက်များ (သို့မဟုတ်) ဖျော်ဖြေပွဲခန်းမ၌ တပ်ဆင်ထားသော သီးခြားအသံစနစ်စသည်တို့ကြောင့် ယင်းပုံစံကျအနေ အထားကို အများအားဖြင့် လိုအပ်သလို ပြောင်းလေ့ရှိသည်။

ဝါရင့် အော်ခက် စကြာနားဆင် သူ များက အော်ခက် စကြာတီးဝိုင်း၏ အသံနှင့်တင်ဆက်မှုဟန်သည် စင်မြင့် ပေါ်၌ရပ်နေသော ဂီတမှူး၏ အစပျိုးချဉ်းကပ်မှုပေါ် တွင် ထင်ဟပ်လေ့ရှိကြောင်း သတိပြုမိလေ့ရှိကြသည်။ အော်ခက် စကြာအတွက် လိုအပ်သော အခြေခံ ကျွမ်းကျင်မှုများနှင့် တူရိယာဆိုင်ရာ အနုပညာအတတ် ကို ကျော်လွန်၍ ကျင့်သားမရသေးသော တူရိယာ ပညာရှင်များအတွက် ဂီတမှူးတစ်ယောက်၏ ဂီတဖော် ကျူးမှု နည်းပရိယာယ်များကို အများအားဖြင့် ထင်သာမြင်သာ မရှိကြသေးချေ။ (၂၀) ရာစုတွင် အနည်းငယ်သော လေ့ကျင့်ဆဲဂီတမှူးများက သူတို့၏ နည်းပရိယာယ်များကို ရေးသားမှတ်တမ်းထားလိုသော ဆန္ဒရှိခဲ့ကြသည်။ သို့ရာတွင် (၁၉) ရာစုမှ များစွာသော ထင်ရှားသည့် တေးပြုဆရာများ၏ ကျေးဇူးကြောင့်ပင် ဂီတမှူး၏ အတတ်ပညာကို အပြည့်အဝ မှတ်တမ်း တင်ခဲ့သည်များကို ရရှိခဲ့ပေသည်။ ယင်း (၁၉) ရာစု တေးပြုဆရာများအနက် သူတို့၏ ရှုမြင်ပုံနှင့် ထိုးထွင်း သိမြင်မှုများကို အမွေပေးစွမ်းခဲ့သူများမှာ ဝေဘာ၊ ဘာလီရော့စ်၊ လစ်ဇ်ထ်နှင့်ဝဂ္ဂနာတို့ ဖြစ်ကြသည်။ သူတို့တစ်ဦးချင်းသည်ကြီးမားသော စာပေပါရမီ ဉာဏ်ရင့်သန်သူများလည်း ဖြစ်ကြသည်။

တေးပြုဆရာတစ်ယောက်ပြုစုသောတေးသွားကို သက်ဝင်မြူးကြွလာရန်မှာ ဂီတမှူးတစ်ယောက်တွင်

ဂီတကို မည်သို့ဖော်ကျူးရမည်ဟူသော သမားစဉ် ရှိရမည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် တေးဂီတဆိုင်ရာ အံဝင်ခွင်ကျရှိမှုတွင် ဂီတသင်္ကေတများ မှန်ကန်မှုရှိရ မည့်အပြင် အတူတူပူးပေါင်း တီးမှုတ်သည် ဆိုခြင်းထက် ပိုမိုလေးနက်သောသဘောများ ပါဝင်နေသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ တေးပြုဆရာက ဂီတမှူးအပေါ် တန်ဖိုးထား တောင်းဆိုမှု ကြီးမားလေလေ၊ ဂီတမှူးကလည်း အော်ခက်စကြာ ဝိုင်းသားများအပေါ် တန်ဖိုးထားတောင်း ဆိုမှုကြီးမားလေလေဖြစ်ပေသည်။ ဖျော်ဖြေတင်ဆက်မှု တစ်ခုအောင်မြင်သည်ဆိုရာတွင် ဂီတမှူးက မည်သည့် အရာကို ပြောင်မြောက်အောင် ကြိုးပမ်းနေသည်ကို အော်ခက်စကြာဝိုင်းသားများက နားလည်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ အရည်အသွေးညံ့ဖျင်းသော ဂီတ မှူးက တေးပြုဆရာ၏ ရည်ရွယ်ချက်များကို ပမာမခန့် ပြုကာ ပရမ်းပတာအသံများကို တီးမှုတ်နေသော အထိန်း အကွပ်မဲ့နေသည့် အတီးသမား (၁၀၀) ကို ထင်ရာစိုင်း ခွင့်ပြုမည်ဆိုပါက အောင်မြင်စွာ တီးမှုတ်နိုင်သော အော်ခက်စကြာဝိုင်း ဖြစ်လာလိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။ စံနမူနာ ကျစွာ ဂီတမှူးနှင့်သူ၏အော်ခက်စကြာတီးဝိုင်းသည် စည်းစည်းလုံးလုံး၊ မကွဲမပြားတစ်သားတည်းဖြစ်ကာ သမူ ဟကျနေရမည်။ အော်ခက်စကြာဝိုင်းတစ်ခု၏ ဖျော်ဖြေ တင်ဆက်မှုသည် ထိရောက်သောအတိုင်းအတာရှိမရှိ အကဲဖြတ်ရန် အောက်ပါမေးခွန်းများ မေးရပါမည်။ ဂီတမှူး၏ အတတ်ပညာသည် ထွက်ပေါ်လာသော ဂီတတေးသွားအပေါ်တွင် မည်သည့်အစိတ်အပိုင်းမှ အတိအကျပါဝင်ပါသနည်း။ အော်ခက်စကြာဝိုင်းကြီး ကလည်း ဝိုင်းအလိုက် ဂီတကျွမ်းကျင်မှုဖြင့် မည်သည့် အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်ကို ဖန်တီးပေးလိုက်ပါသနည်း။ ဂီတမှူး၏ အထောက်အပံ့မပါဘဲ အော်ခက်စကြာကို အသံထွက်ပေါ် တီးမှုတ်၍ရသည်။ သို့ရာတွင်ကားမောင်း သူမပါဘဲ ကားတစ်စီးလှုပ်ရှားပြေးလွှားသကဲ့သို့ ဂီတပညာရှင် ဂီတမှူးတစ်ဦး၏ လမ်းညွှန်မှုမပါလျှင်

အော်ခက်စကြာတီးဝိုင်းမှ ထွက်ပေါ်လာမည့် အသံသည် လည်း စည်းမဲ့ကမ်းမဲ့ ပရမ်းပတာဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ တစ်ဖန် ဂီတမှူး၏ အောင်မြင်သော တင်ဆက်မှုသည် လည်း အော်ခက်စကြာဝိုင်း၏ အရည်အသွေးပေါ်တွင် တည်မှီနေသည်မှာ ထင်ရှားသိသာလှပေသည်။ ထို အတိုင်းအတာထက် ကျော်လွန်၍ ဖော်ညွှန်းရမည် ဆိုပါက အကောင်းဆုံး ဂီတမှူးများသည် မွေးရာပါ ဂီတ ညွှန်းဖွဲ့မှု ပါရမီဉာဏ်၊ တေးသွားဂီတကို ဖော်ကျူး နိုင်သည့် ဓာတ်ခံပါရမီ အခိုင်အမာ သိရှိတတ်ကျွမ်းထား သော ဂီတနည်းနာ နိဿယ၊ ဂီတပညာရှင်ဘဝတွင် ဖြတ်သန်းထားသော အတွေ့အကြုံ၊ မြင့်မားသော အဆင့်စသည်တို့ကို ပိုင်ဆိုင်ထားကြသူများ ဖြစ်ကြ သည်။

ဂီတမှူးအများစုသည် အော်ခက်စကြာထဲမှ တူရိယာ(၁)မျိုး၊ (၂)မျိုးမှသည် (၃) မျိုးအထိ ကျွမ်းကျင် စွာ တီးမှုတ်နိုင်ကြသူများ ဖြစ်ကြသည်။ (၄) မျိုးအထိ ကျွမ်းကျင်သူများရှိသည်။ အရေအတွက်နည်းပါးသည်။ ယင်းသို့ ကြေး၊ ကြိုး၊ သားရေ၊ လေ တည်းဟူသော တူရိယာ (၄) မျိုးအထိ ကျွမ်းကျင်မှု ပါရမီများ ပေါင်းစပ် ထားသဖြင့် တမှန်ကယ် ကြီးကျယ်ထင်ရှားသော ဂီတမှူးများ ဖြစ်လာကြပြီး သမိုင်းတစ်လျှောက် ထူးခြား ပေါက်ရောက်ခဲ့ကြသည်သာ ဖြစ်သည်။

ဂီတမှူး၏ အနုပညာနှင့် တူရိယာဂီတပညာ အပြင် အော်ခက်စကြာ တစ်ဝိုင်းလုံးအပေါ် ဩဇာ ညောင်းရန်ဆိုသည်မှာ ဂီတမှူး၏ပင်ကိုရှိ ကိုယ်ရည် ကိုယ်သွေး အပေါ်တွင်လည်းတည်ပေသည်။ ဂီတမှူးတွင် လက်နှင့်လက်မောင်း လှုပ်ရှားမှုများက အရေးပါသည်။ သို့ရာတွင် ယင်းလှုပ်ရှားမှုချည်း သက်သက်ဖြင့်သာ ဝိုင်းသားများကို ဆက်သွယ်ရသည် မဟုတ်ပေ။ ဥပမာ အားဖြင့် ဂီတမှူးကြီး လီယိုနတ်ဘန်းစတိန်းက ပြောဖူး သည်မှာ အော်ခက်စကြာဝိုင်းသားများကို သူလိုအပ်သည့် လမ်းကြောင်းပေါ်သို့ လိုက်ပါလာစေရန် သူ့မျက်လုံး

များဖြင့်လည်း ညှို့ခေါ်ရသေးသည် ဟူ၍ဖြစ်သည်။ ပရိသတ်များအနေဖြင့်ကား တင်ဆက်မှုတစ်ခုတွင် ဂီတမှူး၏ နူးညံ့သိမ်မွေ့သော စေစားမှုကလေးကို သတိပြုခဲ့ကြသည်။ ပရိသတ်က တစ်ဝိုင်းလုံး၏ ဖျော်ဖြေ မှုဖြစ်သည့် ထင်သာမြင်သာသော လှုပ်ရှားမှုများကိုသာ ခံစားနိုင်ကြသည်။

အော်ခက်စကြာဝိုင်း၏ လှုပ်ရှားမှုများကလည်း ဖျော်ဖြေတင်ဆက်နေသည့် တေးသွားအပေါ် ပရိသတ် အား နှစ်သက်လာစေရန် ဆွဲဆောင်နိုင်သည့် အခါများ ရှိသကဲ့သို့ ယုတ်လျော့ ကျဆင်းသည့် အခါများလည်း ရှိပေသည်။ **မောင်ဝင်းဝါ**

ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့များ၊ ဂုဏ်ထူးဆောင် တံဆိပ် များ(၂၀၀၉) ။

။ ။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ သည် ဆရာတော်ကြီးများ၊ ဂန္ထဝင် ပရိယတ္တိ ဝန်ဆောင် စာချဆရာတော်များ၊ ဝိပဿနာဓုရ ပဋိပတ္တိ ဝန်ဆောင် ကမ္မဋ္ဌာန်းနည်းပြဆရာတော်များ၊ နယ်လှည့် ဓမ္မ ကထိကနှင့် ပြည်တွင်းပြည်ပ သာသနာပြုပုဂ္ဂိုလ်များ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကို ပစ္စည်းလေးပါးတို့ဖြင့် ထူးခြားစွာ ထောက်ပံ့လှူဒါန်းနေကြသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ နိုင်ငံတော်၏ ဝိဇ္ဇာပညာကဏ္ဍ၊ နည်းပညာကဏ္ဍ၊ လယ်ယာကဏ္ဍနှင့် စက်မှုကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊ စီမံခန့်ခွဲရေးကဏ္ဍနှင့် လူမှုရေးကဏ္ဍများတွင် ထူးချွန်စွာဆောင်ရွက်ခဲ့ကြ သည့်ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ နိုင်ငံတော်တာဝန်များကို ကျေပွန်စွာ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည့် စစ်မှုထမ်းများ၊ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ် ဖွဲ့ဝင်များ၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများကို သာသနာတော်ဆိုင်ရာ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်များ၊ ဂုဏ်ထူးဆောင်တံဆိပ်များ၊ မြန်မာနိုင်ငံစစ်မှုထမ်းသင်္ဂဟတံဆိပ်များ၊ စစ်မှုထမ်း ကောင်းတံဆိပ်များ၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကောင်းတံဆိပ် များ၊ ရဲမှုထမ်းကောင်းတံဆိပ်များ၊ နိုင်ငံတော်ရဲမှုထမ်း တံဆိပ်များ၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတံဆိပ်များ၊ ငြိမ်ဝပ်ပိပြား

ရေးနှင့်တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးတံဆိပ်များ ဆက်ကပ် လှူဒါန်းခြင်းနှင့် ချီးမြှင့်အပ်နှင်းခြင်းများပြုလုပ်သည်။

ယင်းကဲ့သို့ ဆက်ကပ်လှူဒါန်းခြင်း၊ ချီးမြှင့် အပ်နှင်းခြင်းများပြုလုပ်သည်နှင့်အညီ သာသနာတော် ဆိုင်ရာ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်များ ဆက်ကပ်လှူဒါန်းခြင်း ခံရသော ပြည်တွင်းပြည်ပမှ ဆရာတော်ကြီးများ၊ သီလရှင် ဆရာကြီးများ၊ လူပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အမည်များနှင့် ဘွဲ့အမည်များ၊ ဂုဏ်ထူးဆောင်တံဆိပ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ စစ်မှုထမ်း သင်္ဂဟတံဆိပ်၊ စစ်မှုထမ်းကောင်း တံဆိပ်၊ ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းကောင်း တံဆိပ်၊ ရဲမှုထမ်းကောင်း တံဆိပ်၊ နိုင်ငံတော် ရဲမှုထမ်းတံဆိပ်၊ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတံဆိပ်၊ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး တံဆိပ် ချီးမြှင့်အပ်နှင်းခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အမည်စာရင်း များကို နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး ကောင်စီက ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့တွင် ထုတ်ပြန် ကြေညာသည်။

အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၁/၂၀၀၉အရ အဘိဓမ္မဟာရဋ္ဌဂုရု ဘွဲ့တံဆိပ်တော် ဆက်ကပ်လှူဒါန်း ခြင်းခံရသော ဆရာတော်ကြီးသုံးပါး၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်တော် ဆက်ကပ်လှူဒါန်းခြင်းခံရသော ဆရာတော်ကြီးများတွင် မြန်မာနိုင်ငံမှ ၁၉ ပါး၊ သီရိလင်္ကာနိုင်ငံမှ နှစ်ပါး၊ အိန္ဒိယမှတစ်ပါး၊ အမေရိကန် မှ တစ်ပါး စုစုပေါင်း ၂၃ ပါး၊ ဓမ္မကထိက ဗဟုဇန ဟိတဓရ ဘွဲ့တံဆိပ်တော် ဆက်ကပ်လှူဒါန်းခြင်း ခံရသော ဆရာတော်ကြီးလေးပါး၊ အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစက ပဏ္ဍိတဘွဲ့တံဆိပ်တော် ဆက်ကပ်လှူဒါန်းခြင်း ခံရသော ဆရာတော်ကြီး ၁၂ ပါး၊ သီလရှင်ဆရာကြီး တစ်ပါး စုစုပေါင်း ၁၃ ပါး၊ ဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ ဘွဲ့ တံဆိပ်တော် ဆက်ကပ်လှူဒါန်းခြင်းခံရသော ဆရာတော် ကြီး ၄၈ ပါး၊ သီလရှင်ဆရာကြီး ခုနစ်ပါး စုစုပေါင်း ၅၅ပါး၊ အဘိဓမ္မအဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိက ဘွဲ့တံဆိပ်တော် ဆက်ကပ်လှူဒါန်းခြင်းခံရသော ဆရာတော်ကြီးများတွင် မြန်မာနိုင်ငံမှ နှစ်ပါး၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံမှ တစ်ပါးစုစုပေါင်း သုံးပါး၊ အဂ္ဂမဟာ သဒ္ဓမ္မဇောတိကဇောဘွဲ့တံဆိပ်တော် ဆက်ကပ် လှူဒါန်း ခြင်းခံရသော ဆရာတော်ကြီးများတွင် မြန်မာနိုင်ငံမှ ၂၁ ပါး၊ တရုတ်နိုင်ငံမှ တစ်ပါး၊ လာအိုနိုင်ငံမှ

တစ်ပါး စုစုပေါင်း ၂၃ ပါး၊ မဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဇော ဘွဲ့တံဆိပ်တော် ဆက်ကပ်လှူဒါန်းခြင်းနှင့် ချီးမြှင့်အပ် နှင်းခြင်းခံရသော ဆရာတော်ကြီးများတွင် မြန်မာနိုင်ငံမှ ၂၂ ပါး၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံမှ တစ်ပါး၊ ထိုင်းနိုင်ငံမှ တစ်ပါး၊ တောင်အာဖရိကနိုင်ငံမှ တစ်ပါး၊ အင်္ဂလန်နိုင်ငံမှ တစ်ပါး၊ သီလရှင်ဆရာကြီးများတွင် မြန်မာနိုင်ငံမှ နှစ်ပါး၊ လူပုဂ္ဂိုလ်များတွင် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံမှ တစ်ဦး စုစုပေါင်း ၂၈ ပါးနှင့်လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး၊ သဒ္ဓမ္မဇောတိက ဇော ဘွဲ့တံဆိပ်တော် ဆက်ကပ်လှူဒါန်းခြင်းနှင့် ချီးမြှင့် အပ်နှင်းခြင်းခံရသော ဆရာတော်ကြီး ၂၆ ပါး၊ သီလရှင် ဆရာကြီး သုံးပါး၊ လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး စုစုပေါင်း ၃၀၊ အဂ္ဂမဟာကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ ဘွဲ့တံဆိပ်တော် ဆက်ကပ် လှူဒါန်းခြင်းခံရသော ဆရာတော်ကြီးငါးပါး၊ မဟာ ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ ဘွဲ့တံဆိပ်တော် ဆက်ကပ်လှူဒါန်း ခြင်းခံရသော ဆရာတော်ကြီးသုံးပါး၊ ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ ဘွဲ့တံဆိပ်တော် ဆက်ကပ်လှူဒါန်းခြင်းခံရသော ဆရာတော်ကြီး ခုနစ်ပါး၊ သုဓမ္မမဏိဇောတဓရ ဘွဲ့တံဆိပ်တော် ချီးမြှင့်အပ်နှင်းခြင်းခံရသော လူပုဂ္ဂိုလ် ကိုးဦး၊ သုဓမ္မသီရိဘွဲ့တံဆိပ်တော် ချီးမြှင့်အပ်နှင်းခြင်း ခံရသော လူပုဂ္ဂိုလ် ၁၂ ဦး စုစုပေါင်း မြန်မာနိုင်ငံမှ ဆရာတော်ကြီး ၁၉၉ ပါး၊ ပြည်ပမှ ဆရာတော်ကြီး ၁၁ပါး၊ မြန်မာနိုင်ငံမှ သီလရှင် ဆရာကြီး ၁၈ ပါး နှင့် လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ပါဝင်သည်။

အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၂/၂၀၀၉ အရ ဂုဏ်ထူးဆောင်တံဆိပ်များ ချီးမြှင့် အပ်နှင်းခြင်းခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်များတွင် ဝိဇ္ဇာပညာထူးချွန်တံဆိပ် (ဒုတိယဆင့်) တစ်ဦး၊ နည်းပညာထူးချွန်တံဆိပ်(ဒုတိယဆင့်) သုံးဦး၊ နည်းပညာထူးချွန် တံဆိပ် (တတိယဆင့်) ၁၃ဦး၊ လယ်ယာစီးပွားထူးချွန်တံဆိပ်(တတိယဆင့်)တစ်ဦး၊ စက်မှုစီးပွားထူးချွန် တံဆိပ် (တတိယဆင့်) ၁၄ဦး၊ စီမံထူးချွန်တံဆိပ်(ပထမဆင့်) ၂၆ဦး၊ စီမံထူးချွန် တံဆိပ် (ဒုတိယဆင့်) ၂၅ဦး၊ စီမံထူးချွန်တံဆိပ် (တတိယဆင့်) ၅၂ဦး၊ လူမှုထူးချွန်တံဆိပ် (ပထမဆင့်) ၆၁ဦး၊ လူမှု ထူးချွန်တံဆိပ် (ဒုတိယဆင့်) ၄၆ဦး၊ လူမှုထူးချွန်တံဆိပ် (တတိယဆင့်) ၉၈ဦး၊ ရဲသူရ တံဆိပ်တစ်ဦး၊ ရဲဗလတံဆိပ် ခြောက်ဦး၊ ရဲသူရိန် တံဆိပ်တစ်ဦး၊ ရဲကျော်စွာတံဆိပ်

သုံးဦး၊ ရဲကျော်သူ တံဆိပ်တစ်ဦး စုစုပေါင်း ဂုဏ်ထူးဆောင် တံဆိပ် ချီးမြှင့်အပ်နှင်းခြင်းခံရသောပုဂ္ဂိုလ် ၃၅၂ ဦးပါဝင် သည်။ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၃/၂၀၀၉ အရ မြန်မာနိုင်ငံစစ်မှုထမ်း သင်္ဂဟတံဆိပ် ချီးမြှင့်အပ်နှင်း ခြင်းခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်စုစုပေါင်း ၁,၆၆၆ ဦး ပါဝင်သည်။

အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၄/၂၀၀၉ အရ စစ်မှု ထမ်းကောင်းတံဆိပ် ချီးမြှင့်အပ်နှင်းခြင်းခံရသော ပုဂ္ဂိုလ် စုစုပေါင်း ၃,၀၈၄ ဦးပါဝင်သည်။ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၅/၂၀၀၉ အရ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကောင်းတံဆိပ် ချီးမြှင့် အပ်နှင်းခြင်းခံရသော ပုဂ္ဂိုလ် စုစုပေါင်း ၄,၆၈၅ ဦး ပါဝင်သည်။

အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၆/၂၀၀၉ အရ ရဲမှုထမ်းကောင်းတံဆိပ် ချီးမြှင့်အပ်နှင်းခြင်းခံရသော ပုဂ္ဂိုလ် စုစုပေါင်း ၂၃ ဦးနှင့် အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၇/၂၀၀၉ အရ နိုင်ငံတော် ရဲမှုထမ်းတံဆိပ်ချီးမြှင့် အပ်နှင်း ခြင်းခံရသော ပုဂ္ဂိုလ် စုစုပေါင်း ၃၁၄ ဦး ပါဝင်သည်။

အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၈/၂၀၀၉ အရ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတံဆိပ် ချီးမြှင့်အပ်နှင်းခြင်းခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်များတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ဆဲ ၁၄,၇၆၃ ဦး၊ အငြိမ်းစားသုံးဦး စုစုပေါင်း ၁၄,၇၆၆ ဦး၊ ငြိမ်ဝပ်ပိပြား ရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးတံဆိပ် ချီးမြှင့်အပ်နှင်း ခံရ သောပုဂ္ဂိုလ်များတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ဆဲ ၂၉,၁၃၂ ဦး၊ အငြိမ်းစားငါးဦး စုစုပေါင်း ၂၉,၁၃၇ ဦး ပါဝင်သည်။

စိုးအောင်

တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် (နေပြည်တော်)။ ။ ယနေ့ ကမ္ဘာပေါ်တွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်း များကို အထူးအလေးထားဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ယိုယွင်း ပျက်စီးမှု ကာကွယ်ရေးအတွက် သစ်တော၊ ရေ၊ မြေ၊ တွင်းထွက်သယံဇာတအရင်းအမြစ်များ၊ အဏ္ဏဝါသယံဇာတ အရင်းအမြစ်များ ထုတ်ဖော်အသုံးပြုရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သင့်လျော်ကောင်းမွန်သည့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ မူဝါဒ များချမှတ်ပြီး ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးကော်မရှင် အနေဖြင့် စီစဉ်ဆောင်ရွက်နေသည်။ ထို့အတူ မြန်မာ နိုင်ငံရှိ ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲ ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် သဘာဝ

နယ်မြေများအဖြစ် ရေတိုတွင် နိုင်ငံ၏ ဧရိယာ ငါးရာ ခိုင်နှုန်း၊ ရေရှည်တွင် ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းတိုးမြှင့်တည်ထောင် ရန် ရည်မှန်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ သစ်တောရေးရာ ဝန်ကြီးဌာန၊ သစ်တောဦးစီးဌာနမှ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် နှင့် သားငှက်တိရစ္ဆာန်ထိန်းသိမ်းရေးဌာနသည် အဆိုပါ နယ်မြေများအပါအဝင် သဘာဝနယ်မြေ ၄၂ ခုနှင့် နိုင်ငံ ဧရိယာ၏ ၇ ဒသမ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းတို့ကို သတ်မှတ် တည်ထောင်ထားပြီး ဖြစ်သည်။

ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲ ထိန်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်း၏ အဓိက လုပ်ငန်းကြီးတစ်ရပ်ဖြစ်သော ကမ္ဘာပေါ်တွင် မျိုးပျက် သုဉ်းမည့် အန္တရာယ်နှင့် ရင်ဆိုင်နေရသည့် တောဆင်ရိုင်း၊ ကျား၊ ရွှေသမင်၊ ကြယ်လိပ်၊ မိကျောင်း၊ ငှက်မျိုးများ၊ လိပ်ပြာများ ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ ကုန်းနေ၊ ရေနေနှင့် တွား သွားသတ္တဝါများ လေ့လာဖော်ထုတ်ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ မြန်မာ့ ရေတိမ်ဒေသများ ဖော်ထုတ်လေ့လာခြင်း၊ ရေတိမ်ဒေသ များတွင် လာရောက်ကျက်စားသည့် ဆောင်းခိုငှက်များ အား လေ့လာဖော်ထုတ်မှတ်တမ်းတင်ခြင်းနှင့် နေရင်း ဒေသများအား ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ခြင်း၊ မြန်မာ့သစ်ခွမျိုး များနှင့် ပရဆေးပင်တို့ လေ့လာဖော်ထုတ်ခြင်း၊ ဇီဝနည်း ပညာရပ် (Biotechnology) ဖြင့် ဖော်ထုတ်ထားသော သက်ရှိဇီဝများ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း တင်သွင်းမှု အပေါ် ဥပဒေအရ ထိန်းချုပ်ရန် ဇီဝလုံခြုံရေး မူဘောင် (National Biosafety Framework of Myanmar) ကို ရေးဆွဲခြင်း၊ သဘာဝအခြေခံ ခရီးသွားလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အတွက် သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ်ငန်းဌာန (Ecosystem Site) များအား တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ခြင်းတို့ကို ဆောင် ရွက်လျက်ရှိသည်။ ယနေ့ ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်ဒေသ (World Heritage Site) စာရင်းဝင် သဘာဝနယ်မြေများကိုလည်း တည်ထောင်နိုင်ရန် ကြိုးပမ်းလျက်ရှိသည်။ ဇီဝမျိုးစုံ မျိုးကွဲထိန်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ရာ၌ တည်ထောင် ပြီး သဘာဝနယ်မြေအတွင်း၌သာမက ပြင်ပဧရိယာ အတွင်းရှိ ဇီဝမျိုးစုံများကို ထိန်းသိမ်းကာကွယ်လျက် ရှိသည်။ ထို့အပြင် ရှားပါးတိရစ္ဆာန်များ၊ မျိုးသုဉ်းရန် အန္တရာယ်ရှိသော အပင်နှင့်တိရစ္ဆာန်များ မျိုးဆက်မပြတ် စေရေးအတွက်နေရင်းဒေသပြင်ပ၌ ထိန်းသိမ်းကာကွယ် ရေးလုပ်ငန်းအဖြစ် တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်၊ ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်

တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် (နေပြည်တော်)

များ တည်ထောင်ထိန်းသိမ်းလျက်ရှိသည်။ နေပြည်တော် ၌ မြို့တော်ခန်းမအပါအဝင် ဝန်ကြီးရုံးများ၊ ဝန်ထမ်း အိမ်ရာများ၊ ဟိုတယ်ဇုန်များ၊ ဆေးရုံများ၊ အားကစား ကွင်းများ၊ ခေတ်မီရေပန်းဥယျာဉ်များ၊ ဈေးများ၊ ကျောင်း များ စသည်တို့ တည်ထောင်လျက်ရှိ သည်။ ထို့အပြင် ဇီဝမျိုးစုံထိန်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်းတစ်ခု ဖြစ်သည့် (Ex-Situ Conservation)၊ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် တည်ထောင် ထိန်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်းအား နိုင်ငံတော်အကြီး အကဲ၏ လမ်းညွှန်ချက်နှင့်အညီ နိုင်ငံတကာအဆင့်မီ တိရစ္ဆာန် ဥယျာဉ် (နေပြည်တော်) ကို သစ်တောရေးရာ ဝန်ကြီး ဌာနက တာဝန်ယူတည်ထောင် ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်မှာ မတ်လ ၂၆ ရက်နေ့က တစ်နှစ်ပြည့်မြောက်ခဲ့ပြီ ဖြစ်သည်။ နေပြည်တော်တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်ကို တည်ထောင်ရာတွင် နေပြည်တော်၏ ဂုဏ်အင်္ဂါကိုမြှင့်တင်ရန်၊ နေပြည်တော် ရှိ ပြည်သူနှင့်ဝန်ထမ်းများသာမက နိုင်ငံတော်အတွင်းရှိ ပြည်သူများလာရောက် အပန်းဖြေနိုင်ရန်၊ ပြည်တွင်း ပြည်ပမှ စိတ်ပါဝင်စားသူများ လာရောက်လေ့လာနိုင် ရန် ရည်ရွယ်၍ တည်ထောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

နေပြည်တော် တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်ကြီးသည် ရန်ကုန်- မန္တလေး အဝေးပြေးလမ်းမကြီး မိုင်တိုင်အမှတ် ၂၅၆ မိုင်၊ တစ်ဖာလုံမှ ၂၅၇ မိုင်အကြားလမ်းမကြီး၏ အရှေ့ဘက် တွင်တည်ရှိသည်။ စုစုပေါင်း ၆၁၂ ဧက ကျယ်ဝန်းသည်။

သဘာဝတောတောင်နှင့် ရေမြေကောင်းမွန်၍ အရှေ့ရိုးမကို မေးတင်ကာတည်ရှိနေသည့် အတွက်

အသွင်အပြင်ထူးခြားသည့် ဒေသတစ်ခုဖြစ်သည်။ နိုင်ငံ တကာအဆင့်မီ ခေတ်မီတိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်ကြီး ဖြစ်ပေါ် လာစေရေးအတွက် သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာနမှ တာဝန် ရှိသူများသည် ပြည်တွင်းပြည်ပမှပညာရှင်များနှင့်

တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းခြင်း၊ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ၊ အိန္ဒိယ နိုင်ငံ၊ ထိုင်း၊ စင်ကာပူ၊ မလေးရှားနိုင်ငံတို့ရှိ ခေတ်မီအဆင့် မြင့် တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်များသို့ ကျွမ်းကျင်သူများ စေလွှတ် လေ့လာခြင်းများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ယင်းလေ့လာတွေ့ရှိချက်များကို အကြိမ်ကြိမ် ဆန်းစစ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံနှင့် သင့်တော်သည့် တိရစ္ဆာန် ဥယျာဉ်ပုံစံကို ခေတ်မီပြီး စနစ်ကျအောင်ရေးဆွဲ သတ်မှတ် ခဲ့ကြသည်။ နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး သန်းရွှေကိုယ်တိုင် ၂၀၀၇ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် (နေပြည်တော်)ကို နိုင်ငံ တကာအဆင့်မီ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်ကြီးဖြစ်လာစေရန် လမ်းညွှန်မှုများ ပေးခဲ့သည်။ နိုင်ငံတော် အကြီးအကဲ၏ လမ်းညွှန်ချက်နှင့်အညီ ဖြစ်စေရန်အတွက် တိရစ္ဆာန်ပြကွက် တစ်ခုချင်းစီ၏ ပြကွက်ဒီဇိုင်းပုံစံများကို သစ်တော ရေးရာဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးကိုယ်တိုင် သက်ဆိုင်ရာ ကုမ္ပဏီများ၊ ဒီဇိုင်းပညာရှင်များနှင့် အကြိမ်ကြိမ်အစည်း အဝေးခေါ်၍ ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ တိရစ္ဆာန် ပြကွက်များ တည်ဆောက်ဆဲကာလတွင် သစ်တော ရေးရာဝန်ကြီးနှင့် ဌာနဆိုင်ရာအကြီးအကဲများ စံချိန် စံညွှန်းကောင်းမွန်ရေးနှင့် အချိန်မီပြီးစီးရေးအတွက် တွန်းအားပေးဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။

နေပြည်တော် တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်ကို ၂၀၀၇ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့မှစတင်ပြီး သစ်တော ရေးရာဝန်ကြီးဌာနနှင့် လုပ်ငန်းဆက်စပ်မှုရှိသော ကုမ္ပဏီ ၂၃ ခုတို့ ပူးပေါင်းကာလုပ်ငန်းများ အချိန်မီပုံစံတကျ ပြီးမြောက်စေရန်အတွက် ငွေကြေး၊ လူအင်အား၊ ယာဉ် ယန္တရားအများအပြားကို အသုံးပြုပြီး နေ့ညမပြတ် စိတ် စေတနာအပြည့်ဖြင့် စီမံကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

တိရစ္ဆာန်ပြကွက်များတည်ဆောက်မှုကို ၂၀၀၇ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့မှ ၂၀၀၈ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၉ ရက်နေ့အထိ ခြောက်လခန့်အတွင်း ပြီးစီးအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ကြသလို ပြသထားရှိမည့် တိရစ္ဆာန်များ သယ်ယူရေးကိုလည်း ၂၀၀၈ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလမှ စတင်ပြီး စနစ်တကျဆောင်ရွက်ခဲ့ကြ သည်။ ရန်ကုန်တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်နှင့် မန္တလေးရတနာပုံ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်တို့မှ ပိုလှ၍ ခွဲဝေရရှိသည့် တိရစ္ဆာန်

တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် (နေပြည်တော်)

များကို သယ်ယူရာတွင် တိရစ္ဆာန်များကျန်းမာ ရွှင်လန်းပြီး မပင်မပန်း ချောချောမောမောရောက်ရှိအောင် ကြီးကြပ်မှု ကော်မတီများ ဖွဲ့စည်းကာ စနစ်တကျဆောင်ရွက်ခဲ့ကြ သည်။ ရန်ကုန်နှင့် မန္တလေးမှယာဉ်တန်းများခွဲပြီး တိရစ္ဆာန် များနေပူဒဏ်မခံရအောင် ညဘက်တွင်သယ်ယူကြသည်။ နံနက်အရုဏ်တက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်တည်း နေပြည်တော် အရောက် စီမံဆောင်ရွက်ပြီးသက်ဆိုင်ရာ နေရာများတွင် စနစ်တကျ နေရာချထားခဲ့ကြသည်။ ပြင်ပမှရောက်ရှိ လာသော သားပိုက်ကောင်၊ ပင်ဝှင်၊ ကျားဖြူ စသည့် ရှားပါးစာရင်းဝင် တိရစ္ဆာန်များကိုလည်း ရာသီဥတုအပူ အအေးမှအစ နေသားတကျနှင့် အံဝင်ခွင်ကျဖြစ်အောင် စီမံဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။

နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး ကောင်စီ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ၊ ဒုတိယတပ်မတော် ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ်၊ ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် (ကြည်း) ဒုတိယ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမောင်အေးသည် ၂၀၀၈ ခုနှစ် မတ်လ ၂၄ ရက်နေ့တွင် တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် (နေပြည်တော်)သို့ ရောက်ရှိပြီး ဖွင့်လှစ်ပြသမည့် ပြကွက်များနှင့် အစီအစဉ် များကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခဲ့သည်။ ထည်ဝါခံ့ညားသည့် နေပြည်တော်တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်ကြီးတွင် လှပဆန်းသစ် သည့် အဝင်မုခ်ဦး၊ ရေပန်းအဝိုင်း၊ ပလာဇာအဆောက် အအုံများ၊ ရှင်းလင်းဆောင်၊ ပညာပေး ပြခန်းများ၊ ယာဉ် ရပ် နားစခန်း၊ ကားရထားပတ်လမ်းနှင့် အတွင်းလျှောက် လမ်းများ၊ တိရစ္ဆာန်ဆေးရုံနှင့် ဝန်ထမ်းအိမ်ရာများကိုလည်း ပုံစံတကျသတ်မှတ်တည်ဆောက်ပြီး ထူးခြားသည့်နေရာ အလှဆင်မှုများကိုလည်း လှပခေတ်မီစွာ ဖန်တီးထားသည်။

တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်ကြီးတွင် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းမှ ထင်ရှားသည့် တိရစ္ဆာန်များသာမက သားပိုက်ကောင်၊ ပင်ဝှင်၊ ကျားဖြူ စသည့် ကမ္ဘာ့ရှားပါး တိရစ္ဆာန်များနှင့် ငှက်မျိုးစုံ၊ ညဉ့်ထွက်သတ္တဝါများကို ခက်ခဲတန်ဖိုးကြီးစွာ စုဆောင်းပြသထားသည်။ တိရစ္ဆာန်များကို နို့တိုက်သတ္တဝါ၊ ကျေးငှက်သတ္တဝါနှင့် တွားသွားသတ္တဝါဟူ၍ အမျိုးအစား သုံးမျိုးခွဲခြားပြသထားပြီး နို့တိုက်သတ္တဝါ ၃၉ မျိုး၊ ကျေးငှက်သတ္တဝါ ၃၀၊ တွားသွားသတ္တဝါ ၁၂ မျိုး စုစုပေါင်း ၈၁ မျိုးတို့ကို တိရစ္ဆာန်ပြကွက် ၂၇ ကွက်ဖြင့် စုစုပေါင်း ကောင်ရေ ၄၂၃ ကောင် ပြသထားသည်။

နေပြည်တော် တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်ကြီးတွင် တစ်မူ ထူးခြားသည့် သဘာဝသစ်တောသစ်ပင်များ၊ သဘာဝ ကျောက်တုံး ကျောက်ဆောင်များတည်ရှိသဖြင့် သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ရုက္ခဗေဒဆိုင်ရာ ဗဟုသုတတိုးပွားလို သူများအတွက် တစုတစည်းတည်း လေ့လာနိုင်သည်။

တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် (နေပြည်တော်) ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနား ကို ၂၀၀၈ ခုနှစ် မတ်လ ၂၆ ရက်နေ့ နံနက်ပိုင်းတွင် စည်ကားသိုက်မြိုက်စွာ ကျင်းပခဲ့သည်။ တိရစ္ဆာန် ဥယျာဉ် (နေပြည်တော်) တွင် ပြကွက်ပေါင်း ၂၇ ခု ပြသထားသည်။ ဆင်စခန်းပြကွက်၊ ပင်ဝှင်ပြကွက်၊ မိကျောင်း၊ ဖျံရေအိုင်ပြကွက်၊ သားပိုက်ကောင်ပြကွက်၊ ငှက်လှောင်ရုံပြကွက်၊ ကျားဖြူ၊ ကျားဝါပြကွက်၊ မျောက်လွဲကျော် လက်ဖြူပြကွက်၊ မျောက်လွဲကျော် မျက်ခုံးဖြူပြကွက်၊ ကျားသစ်ပြကွက်၊ တွားသွား သတ္တဝါပြကွက်၊ အာရှသမင်ဖြတ်လမ်းပြကွက်၊ ရေနေ ငှက်များ၊ ရေကန်ပြကွက်၊ နွားနောက်ပြကွက်၊ လင်းတ ငှက်နှင့် ငှက်များလှောင်အိမ်ပြကွက်၊ ခြင်္သေ့ပြကွက်၊ ဟိမဝန္တာဝက်ဝံပြကွက်၊ မျောက်တံငါပြကွက်၊ တော ခွေးနှင့် ခွေးအကျွန်းပြကွက်၊ ကြိုးကြာကျွန်း ပြကွက်နှင့် ရွှံ့နွံတောရေပေါ်လျှောက်လမ်းပြကွက်များ ပြသ ထားရှိသည်။

ယခုတစ်နှစ်ပြည့်မြောက်ခဲ့ပြီဖြစ်သော တိရစ္ဆာန် ဥယျာဉ် (နေပြည်တော်)သည် ကမ္ဘာ့အဆင့်အတန်းမီ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်ကြီးတစ်ခုဖြစ်သဖြင့် နိုင်ငံတကာ အဆင့်မီ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်များနည်းတူ အများပြည်သူ များ စိတ်အေးချမ်းမြေ့စွာဖြင့် ပျော်ရွှင်စွာ လည်ပတ် အပန်းဖြေနိုင်ခြင်း(Recreation) ၊ အပန်းဖြေလေ့လာသူများ အတွက် ပညာလည်းရ သဘာဝတောရိုင်း တိရစ္ဆာန်များ အကြောင်းလည်း သိရှိလေ့လာနိုင်ခြင်း(Education)၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ သဘာဝတောရိုင်း တိရစ္ဆာန်များကို ထိန်းသိမ်းခြင်းစသည့် အခန်းကဏ္ဍများကို အထောက်အကူပြုစေခြင်း(Conservation)၊ ဥယျာဉ် အတွင်း သဘာဝရေမြေ၊ သစ်ပင်ပန်းပင်၊ တိရစ္ဆာန်များ၏ အလေ့အထများကို သုတေသန (Research) ပြုလုပ်လို သည့် အဆင့်မြင့်ပညာ ဆည်းပူးနေသော တက္ကသိုလ် ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများ၊ ဘွဲ့လွန်ကျောင်းသား၊

ကျောင်းသူများနှင့် ဘွဲ့ကြိုကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများအတွက် ၎င်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်သော သတ္တဗေဒနှင့် ရုက္ခဗေဒဘာသာရပ်များကို လေ့လာရန်အထောက်အကူပြုနေသည့် သဘာဝဓာတ်ခွဲခန်းကြီးသဖွယ်ဖြစ်နေခြင်း၊ ၎င်းအပြင် (Ecotourism) သဘာဝကိုအခြေခံသော ခရီးသွားလုပ်ငန်းတစ်ခုအဖြစ် အထောက်အကူပြုနေစေခြင်းတို့ကြောင့် နိုင်ငံတော် အတွက် များစွာတန်ဖိုးရှိသော ဥယျာဉ်ကြီးတစ်ခုပင် ဖြစ်ပေသည်။ **ရွှေဆုံသူ**

ဒေသတွင်းထိပ်သီးအစည်းအဝေးများ (၂၀၀၉)။

။ ၁၄ ကြိမ်မြောက် အာဆီယံထိပ်သီး အစည်းအဝေးနှင့် ဆက်စပ်အစည်းအဝေးများကို ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၈ ရက်နေ့နှင့် မတ်လ ၁ ရက်နေ့တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဟွာဟင်းမြို့၌လည်းကောင်း၊ ၂၀၀၉ ခုနှစ် အာရှဒေသဆိုင်ရာ ဘိုအောင်းဆွေးနွေးပွဲကို ဧပြီလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ၊ ဟိုင်နန်ပြည်နယ်၊ ဘိုအောင်းမြို့၌လည်းကောင်း၊ အာဆီယံ-ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ ဆွေးနွေးဖက်ဆက်ဆံရေးနှစ် ၂၀ ပြည့်အထိမ်းအမှတ် ထိပ်သီးအစည်းအဝေးနှင့် ဆက်စပ်အစည်းအဝေးများကို မေလ ၃၁ ရက်နေ့မှ ဇွန်လ ၂ ရက်နေ့အထိ ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ၊ ဂျေဂျူးမြို့၌လည်းကောင်း၊ ဆဋ္ဌမအကြိမ် တရုတ်-အာဆီယံ စီးပွားရေးနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို အောက်တိုဘာလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ၊ ကွမ်ရှီးကျွမ်းကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ရေးဒေသ၊ နန်နင်းမြို့၌လည်းကောင်း၊ ၁၅ ကြိမ်မြောက် အာဆီယံထိပ်သီးအစည်းအဝေးနှင့် ဆက်စပ်အစည်းအဝေးများကို အောက်တိုဘာလ ၂၃ ရက်နေ့မှ ၂၅ ရက်နေ့အထိ ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဟွာဟင်းမြို့၌လည်းကောင်း၊ ပထမအကြိမ်အာဆီယံ-အမေရိကန်ခေါင်းဆောင်များအစည်းအဝေးကို နိုဝင်ဘာလ (၁၅) ရက်နေ့တွင် စင်ကာပူသမ္မတနိုင်ငံ၊ စင်ကာပူမြို့၌လည်းကောင်း၊ အသီးသီးကျင်းပသည်။

အာဆီယံနိုင်ငံများမှ နိုင်ငံအကြီးအကဲများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲများနှင့် အာဆီယံပါလီမန်အဖွဲ့ အထွေထွေညီလာခံကိုယ်စားလှယ်များ၏ ပထမအကြိမ် အလွတ်

သဘောဆွေးနွေးပွဲကို ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၈ ရက်နေ့ နံနက် ၁၁ နာရီခွဲတွင် ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဟွာဟင်းမြို့ရှိ Dusit Thani Napalai Ballroom-A Main Building ၌ ကျင်းပရာ အာဆီယံပါလီမန်အဖွဲ့ အထွေထွေညီလာခံ ကိုယ်စားလှယ်များကိုယ်စား ထိုင်းနိုင်ငံ အမျိုးသားပါလီမန်ဥက္ကဋ္ဌ မစ္စတာ ချိုင်းချက်ချပ်က အာဆီယံပါလီမန်အဖွဲ့၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ အစီရင်ခံစာကို တင်ပြသည်။

ထို့နောက် အာဆီယံနိုင်ငံအကြီးအကဲများ၊ အစိုးရအဖွဲ့ အကြီးအကဲများက မိမိတို့၏ အမြင်များကို ရင်းနှီးပွင့်လင်းစွာ ဆွေးနွေးကြသည်။ အာဆီယံနိုင်ငံများမှ နိုင်ငံအကြီးအကဲများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲများနှင့် အာဆီယံလူငယ်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ အလွတ်သဘောတွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲကို ဆက်လက်ကျင်းပရာ အာဆီယံလူငယ်ကိုယ်စားလှယ်များ ကိုယ်စား Mahidol University Social Science Faculty မှ Phra Chainarong Sangsranoi က အာဆီယံလူငယ်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ အစီရင်ခံစာကို ရှင်းလင်းပြောကြားသည်။

ထို့နောက် အာဆီယံနိုင်ငံအကြီးအကဲများနှင့် အစိုးရအဖွဲ့ အကြီးအကဲများက မိမိတို့၏ အမြင်များကို ရင်းနှီးပွင့်လင်းစွာ ဆွေးနွေးကြသည်။ အာဆီယံနိုင်ငံများမှ နိုင်ငံအကြီးအကဲများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲများနှင့် အာဆီယံလူမှုအဖွဲ့အစည်း ကိုယ်စားလှယ်များ အလွတ်သဘောတွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲကို ဆက်လက်ကျင်းပရာ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်တက်ရောက်သည်။

ရှေးဦးစွာ အာဆီယံလူမှုအဖွဲ့အစည်း ကိုယ်စားလှယ်များကိုယ်စား The Institute of Security and International Studies (ISIS) ညွှန်ကြားရေးမှူး International Political Economy at the Faculty of Political Science ပါမောက္ခ Thitinan Pongsudhirak က အာဆီယံလူမှုအဖွဲ့အစည်း၏ ဆောင်ရွက်မှု အစီရင်ခံစာကို တင်ပြသည်။

ထို့နောက် အာဆီယံနိုင်ငံအကြီးအကဲများနှင့် အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲများက မိမိတို့၏အမြင်များကို ရင်းနှီးပွင့်လင်းစွာ ဆွေးနွေးကြသည်။ ၁၄ ကြိမ်မြောက် အာဆီယံထိပ်သီးအစည်းအဝေးဖွင့်ပွဲကို မွန်းလွဲ ၂နာရီခွဲ

ဒေသတွင်းထိပ်သီးအစည်းအဝေးများ

တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဟွာဟင်းမြို့ Royal Dusit Grand Hall ရှိ The Royal Dusit Grand Ballroom A-B ၌ ကျင်းပရာ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်တက်ရောက်သည်။

အာဆီယံထိပ်သီးအစည်းအဝေးဖွင့်ပွဲသို့ ဘရူနိုင်း ဒါရုဆလင်နိုင်ငံ ဘုရင်ဆူလ်တန် ဟာဂျီဟာဆာနာလ် ဘိုလ်ကီးယား မူအစ်ဇာဒင် ဝါဒိုလာ၊ ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ် ဆမ်ဒက်ဟွန်ဆင်၊ အင်ဒိုနီးရှားသမ္မတနိုင်ငံ သမ္မတ ဒေါက်တာဆူဆီလိုဘမ်ဘန်း ယူဒိုယိုနို၊ လာအို ပြည်သူ့ ဒီမိုကရက်တစ်သမ္မတနိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ် မစ္စတာ ဘိုဝါဆွန် ဘုဖာဝမ်း၊ မလေးရှားနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ် ဒါတိုဆရီ အဗ္ဗူလာဘင် ဟာဂျီအာမက်ဘာဒါဝီ၊ ဖိလစ်ပိုင် သမ္မတနိုင်ငံ သမ္မတ မဒမ်ဂလိုရီယာ မာဂါပါဂဲလ် အာရီယို၊ စင်ကာပူ သမ္မတနိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ် မစ္စတာ လီရှန်လွန်း၊ ထိုင်းနိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ် မစ္စတာ အပီဆစ်ဝဲချာချီဝ၊ ဗီယက်နမ် ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတနိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ် မစ္စတာ ငုယင်တန်ဇွန်းနှင့် အာဆီယံနိုင်ငံများမှ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးများ၊ စီးပွားရေးဝန်ကြီးများ၊ အာဆီယံအတွင်း ရေးမှူးချုပ် ဒေါက်တာ ဆူရင်ပစ်ဆူဝမ်နှင့် အဆင့်မြင့် အရာရှိကြီးများ၊ အာဆီယံပါလီမန်အဖွဲ့ အထွေထွေ ညီလာခံကိုယ်စားလှယ်များ၊ အာဆီယံလူငယ် ကိုယ်စား လှယ်များ၊ အာဆီယံလူမှုအဖွဲ့အစည်း ကိုယ်စားလှယ် များ၊ အာဆီယံစီးပွားရေး အကြံပေးကောင်စီဝင်များနှင့် ဖိတ်ကြားထားသူများ တက်ရောက်ကြသည်။

အာဆီယံထိပ်သီးအစည်းအဝေးဖွင့်ပွဲတွင် အာဆီယံ အလှည့်ကျဥက္ကဋ္ဌ ထိုင်းနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ် မစ္စတာ အပီဆစ်ဝဲချာချီဝက အဖွင့်မိန့်ခွန်းပြောကြားသည်။ ၁၄ကြိမ်မြောက် အာဆီယံထိပ်သီး သီးသန့်အစည်း အဝေး ကို မတ်လ ၁ ရက်နေ့တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဟွာဟင်းမြို့ Dusit Thani Hotel ရှိ The Royal Dusit Grand Ballroom-B တွင် ကျင်းပရာ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သိန်းစိန်တက်ရောက်သည်။

အာဆီယံထိပ်သီး သီးသန့်အစည်းအဝေးသို့ ဘရူနိုင်း ဒါရုဆလင်နိုင်ငံဘုရင်၊ ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ်၊ အင်ဒိုနီးရှားသမ္မတနိုင်ငံ သမ္မတ၊ လာအိုပြည်သူ့ဒီမိုက ရက်တစ် သမ္မတနိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ်၊ မလေးရှားနိုင်ငံ

ဝန်ကြီးချုပ်၊ ဖိလစ်ပိုင်သမ္မတနိုင်ငံ သမ္မတ၊ စင်ကာပူ သမ္မတနိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ်၊ ထိုင်းနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်၊ ဗီယက်နမ် ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတနိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် အာဆီယံ အတွင်းရေးမှူးချုပ်တို့ တက်ရောက်ကြသည်။

အစည်းအဝေးတွင် နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် အာဆီယံနိုင်ငံ အကြီးအကဲများ၊ အစိုးရအဖွဲ့ အကြီးအကဲ များသည် အာဆီယံပဋိညာဉ်စာတမ်းအကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ဒေသဆိုင်ရာနှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင် ရာ ကိစ္စရပ်များဆိုင်ရာ အမြင်ဖလှယ်ခြင်း၊ ကမ္ဘာ့ငွေ ကြေးပြဿနာကိစ္စ၊ ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှုကိစ္စ၊ စားနပ်ရိက္ခာနှင့်စွမ်းအင်လုံခြုံရေးကိစ္စ၊ ဒေသတွင်းနှင့် နိုင်ငံတကာ အခြေအနေကိစ္စရပ်များအပေါ် တစ်နိုင်ငံ နှင့်တစ်နိုင်ငံ ရင်းနှီးပွင့်လင်းစွာ အမြင်ချင်းဖလှယ် ဆွေး နွေးကြပြီး အစည်းအဝေးကို ရုပ်သိမ်းလိုက်သည်။

အစည်းအဝေးအပြီးတွင် နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်၊ အာဆီယံနိုင်ငံ အကြီးအကဲများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲ များ၏ ရှေ့မှောက်၌ အာဆီယံနိုင်ငံများမှ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးများသည် အာဆီယံရေခဲလုံခြုံရေးဆိုင်ရာ သဘောတူ ညီချက်ကြေညာစာတမ်းကို လက်မှတ်ရေးထိုးကြသည်။

ထို့နောက် ၁၄ ကြိမ်မြောက်အာဆီယံထိပ်သီး အစည်းအဝေးဆိုင်ရာ ကြေညာစာတမ်းများ လက်မှတ်ရေး ထိုးပွဲကို The Royal Dusit Grand Ballroom -A ၌ ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်၊ အာဆီယံနိုင်ငံ အကြီး အကဲများနှင့် အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲများ တက်ရောက်ကြ ပြီး အာဆီယံအသိုက်အဝန်းလမ်းပြမြေပုံဆိုင်ရာ ကြေညာ စာတမ်းကို လက်မှတ်ရေးထိုးကြသည်။

၂၀၀၉ ခုနှစ် အာရှဒေသဆိုင်ရာ ဘိုအောင်း ဆွေးနွေးပွဲဖွင့်ပွဲကို ဧပြီလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် တရုတ် ပြည်သူ့ သမ္မတနိုင်ငံ၊ ဟိုင်နန်ပြည်နယ်၊ ဘိုအောင်းမြို့ ရှိ Boao International Conference Center အဆောက်အအုံ Convention Hall ၌ကျင်းပရာ ပြည်ထောင်စု မြန်မာ နိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သိန်းစိန် တက်ရောက်သည်။

ရှေးဦးစွာ အာရှဒေသဆိုင်ရာ ဘိုအောင်းဒါရိုက် တာအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ ဖိလစ်ပိုင်သမ္မတနိုင်ငံ ယခင်သမ္မတ မစ္စတာ ဖာဒီဗီရာမိုစ်က နှုတ်ခွန်းဆက်စကားပြောကြားသည်။

ဒေသတွင်းထိပ်သီးအစည်းအဝေးများ

ထို့နောက် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ် မစ္စတာဝမ်ကြားပေါင်က အာရှငွေကြေးဂယက်လွန် စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မိန့်ခွန်းပြောကြားသည်။

ဆက်လက်၍ ကာဇက်စတန်နိုင်ငံ သမ္မတ၊ ပါကစ္စတန်အစ္စလာမ်မစ်သမ္မတနိုင်ငံ သမ္မတ၊ ဗီယက်နမ်ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတနိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ်၊ မွန်ဂိုလီးယားနိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ်၊ နယူးဇီလန်နိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် အီရန်နိုင်ငံ ဒုတိယသမ္မတတို့က မိန့်ခွန်းပြောကြားကြသည်။

ထို့နောက် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင် ပညာရှင်များ ဖြစ်ကြသည့် ဆော်ဒီအခြေခံ စက်မှုလုပ်ငန်းကော်ပိုရေးရှင်း ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌနှင့် အမှုဆောင်အရာရှိချုပ်၊ Fortescue Metals Group Limited အမှုဆောင် အရာရှိချုပ်တို့က မိန့်ခွန်းပြောကြားကြပြီး ၂၀၀၉ ခုနှစ် အာရှဒေသဆိုင်ရာ ဘိုအောင်းဆွေးနွေးပွဲကို ရုပ်သိမ်းလိုက်သည်။

ASEAN-Korea CEO Summit ဖွင့်ပွဲကို မေလ ၃၁ ရက်နေ့တွင် ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ၊ ဂျေဂျူးမြို့ရှိ International Convention Centre (ICC) ပဉ္စမထပ်၌ ကျင်းပရာ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန် တက်ရောက်သည်။

ဖွင့်ပွဲသို့ ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ သမ္မတ မစ္စတာ လီမြောင်ဘတ်၊ ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ် ဆမ်ဒက်ဟွန်ဆင်၊ လာအိုပြည်သူ့ဒီမိုကရက်တစ်သမ္မတနိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ် မစ္စတာ ဘိုဝါဆွန်ဘုဖာဝမ်း၊ ထိုင်းနိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ် မစ္စတာ အပီဆစ်ဝဲချာချီဝနှင့် ကိုရီးယားသမ္မတ နိုင်ငံ၊ Korea Chamber of Commerce and Industry (KCCI) Chairman Mr.Kyung Shik Sohn၊ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး ဦးညက်ဝင်း၊ ကိုရီးယားသမ္မတ နိုင်ငံနှင့် အာဆီယံနိုင်ငံများမှ အဆင့်မြင့်အရာရှိကြီးများ တက်ရောက်ကြသည်။

ဖွင့်ပွဲတွင် ရှေးဦးစွာ KCCI ဥက္ကဋ္ဌက အဖွင့်အမှာစကားပြောကြားသည်။

ထို့နောက် ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ သမ္မတနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်တို့က မိန့်ခွန်းပြောကြားကြပြီး ဖွင့်ပွဲကို ရုပ်သိမ်းလိုက်သည်။

ဆက်လက်၍ CEO Summit ၏ Session I ဖြစ်သည့် Global Economic Outlook and Asia's Role

နှင့် Session II ဖြစ်သည့် Promotion of Economic & Social Development Through Trade and Investment ကို ကျင်းပရာ ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ဗီယက်နမ်ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတနိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ်တို့က မိန့်ခွန်းပြောကြားကြသည်။

အာဆီယံ-ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ ဆွေးနွေးဖက် ဆက်ဆံရေး နှစ် ၂၀ ပြည့်အထိမ်းအမှတ်ထိပ်သီး အစည်းအဝေးကို ဇွန်လ ၁ ရက်နေ့တွင် ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ၊ ဂျေဂျူးမြို့ရှိ ICC တတိယထပ်၌ ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန် တက်ရောက်သည်။

ထိပ်သီးအစည်းအဝေးသို့ ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ သမ္မတ၊ အာဆီယံနိုင်ငံများမှ နိုင်ငံအကြီးအကဲများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲများနှင့် အာဆီယံ အတွင်းရေးမှူးချုပ်တို့ တက်ရောက်ကြသည်။

ထိပ်သီးအစည်းအဝေးတွင် ရှေးဦးစွာ အလှည့်ကျ သဘာပတိအဖြစ် ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ သမ္မတ မစ္စတာ လီမြောင်ဘတ်က အဖွင့်အမှာစကားပြောကြားသည်။

ဆက်လက်၍ ထိုင်းနိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် မလေးရှားနိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ်တို့က မိန့်ခွန်းပြောကြားကြသည်။

ထို့နောက် ထိပ်သီးအစည်းအဝေးပထမပိုင်းကို ကျင်းပရာ ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ သမ္မတနှင့် အာဆီယံ နိုင်ငံများမှ နိုင်ငံအကြီးအကဲများနှင့် အစိုးရအဖွဲ့ အကြီးအကဲများက အာဆီယံ-ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ ဆက်ဆံရေးအပေါ် ပြန်လည်သုံးသပ်ချက်နှင့် အနာဂတ် ဦးတည်ချက်နှင့်ပတ်သက်၍ အမြင်ချင်းဖလှယ်ဆွေးနွေးကြရာ အာဆီယံ-ကိုရီးယား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် အနာဂတ် ဦးတည်ချက်ကဏ္ဍများကို နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်က ဆွေးနွေးပြောကြားသည်။

ထိပ်သီးအစည်းအဝေး ဒုတိယပိုင်း သဘောတူစာချုပ်လက်မှတ်ရေးထိုးပွဲကို ဇွန်လ ၂ ရက်နေ့တွင် ဆက်လက်ကျင်းပရာ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်တက်ရောက်သည်။

ထိပ်သီးအစည်းအဝေး ဒုတိယပိုင်း အလှည့်ကျ သဘာပတိအဖြစ် ထိုင်းနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ် မစ္စတာ အပီဆစ်ဝဲချာချီဝက ဆောင်ရွက်သည်။

ဒေသတွင်းထိပ်သီးအစည်းအဝေးများ

ထိပ်သီးအစည်းအဝေးဒုတိယပိုင်းတွင် အာဆီယံ နိုင်ငံများမှ နိုင်ငံအကြီးအကဲများနှင့် အစိုးရအဖွဲ့အကြီး အကဲများက ကမ္ဘာ့ငွေကြေးနှင့် စီးပွားရေးပြဿနာ၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု၊ စွမ်းအင်နှင့်စားနပ်ရိက္ခာလုံခြုံမှု စသည့်ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ စိန်ခေါ်မှုပြဿနာများအပေါ် အမြင်ချင်း ဖလှယ်ဆွေးနွေးကြရာ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန် ဆွေးနွေးပြောကြားသည်။

ဆဋ္ဌမအကြိမ် တရုတ်-အာဆီယံ စီးပွားရေးနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ထိပ်သီးအစည်းအဝေးဖွင့်ပွဲကို အောက်တိုဘာလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ၊ ကွမ်ရှီးကျွမ်းကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးဒေသ၊ နန်နင်းမြို့ရှိ Guangxi People's Great Hall ၌ ကျင်းပရာ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ အတွင်းရေးမှူး (၁) ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သီဟသူရတင်အောင်မြင့်ဦး တက်ရောက်သည်။

အစည်းအဝေးတွင် ရှေးဦးစွာ တရုတ်ပြည်သူ့ သမ္မတနိုင်ငံ၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကုန်သွယ်မှုနှင့်တင် ရေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ Mr. Wan Jifei က အဖွင့်အမှာ စကားပြောကြားသည်။

ထို့နောက် ကွမ်ရှီးကျွမ်း ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေး ဒေသ ပြည်သူ့ကွန်ဂရက်အမြဲတမ်း ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌနှင့် တရုတ်ကွန်မြူနစ်ပါတီ ကွမ်ရှီးကျွမ်း ကော်မတီအတွင်းရေး မှူး Mr. Guo Sheng Kun က အမှာစကားပြောကြားသည်။

ဆက်လက်၍ လာအိုပြည်သူ့ဒီမိုကရက်တစ် သမ္မတနိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ်မစ္စတာဘိုဝါဆွန်ဘုဖာဝမ်းက မိန့်ခွန်းပြောကြားသည်။

ထို့နောက် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ၊ ကွန်မြူနစ်ပါတီဗဟိုကော်မတီ၊ ပေါလစ်ဗျူရို အမြဲတမ်း ကော်မတီအဖွဲ့ဝင် ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ် H.E.Mr.Li Keqiang က မိန့်ခွန်းပြောကြားပြီး အခမ်းအနားကို ရပ် သိမ်းလိုက်သည်။

၁၅ ကြိမ်မြောက် အာဆီယံထိပ်သီးအစည်းအဝေး ဖွင့်ပွဲကို အောက်တိုဘာလ ၂၃ ရက်နေ့တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဟွာဟင်းမြို့ရှိ Royal Dusit Grand Ballroom ၌ ကျင်းပရာ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန် တက်ရောက်သည်။

အာဆီယံထိပ်သီးအစည်းအဝေးဖွင့်ပွဲသို့ လာအို ပြည်သူ့ဒီမိုကရက်တစ် သမ္မတနိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ်မစ္စတာ ဘိုဝါဆွန်ဘုဖာဝမ်း၊ စင်ကာပူသမ္မတနိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ် မစ္စတာလီရှန်လွန်း၊ ထိုင်းနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ် မစ္စတာအပီ ဆစ်ဝဲချာချီဝ၊ ဗီယက်နမ်ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတနိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ်မစ္စတာငုယင်တန်ဇွန်းနှင့် အာဆီယံနိုင်ငံများ မှ နိုင်ငံအကြီးအကဲ၊ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲများ၊ အာဆီယံအတွင်းရေးမှူးချုပ် ဒေါက်တာဆူရင်ပစ်ဆူဝမ်နှင့် အဆင့်မြင့် အရာရှိကြီးများ၊ အာဆီယံပါလီမန်အမတ်များ၊ ညီလာခံကိုယ်စားလှယ်များ၊ အာဆီယံလူငယ်ကိုယ်စား လှယ်များ၊ အာဆီယံလူမှုအဖွဲ့အစည်းကိုယ်စားလှယ်များ အာဆီယံစီးပွားရေး အကြံပေးကောင်စီဝင်များနှင့် ဖိတ်ကြားထားသူများ တက်ရောက်ကြသည်။

အာဆီယံထိပ်သီးအစည်းအဝေးဖွင့်ပွဲတွင် အာဆီယံအလှည့်ကျဥက္ကဋ္ဌ ထိုင်းနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်မစ္စတာ အပီ ဆစ်ဝဲချာချီဝက အဖွင့်မိန့်ခွန်းပြောကြားသည်။

အာဆီယံနိုင်ငံများမှ နိုင်ငံအကြီးအကဲများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲများနှင့် အာဆီယံပါလီမန်အမတ်များ ညီလာခံကိုယ်စားလှယ်များ ဆွေးနွေးပွဲကို Dusit Thani Hotel ရှိ Napalai Ballroom A main Building ၌ ဆက်လက်ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သိန်းစိန်တက်ရောက်သည်။

ရှေးဦးစွာ အာဆီယံပါလီမန်အဖွဲ့များ ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ဗီယက်နမ်ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတနိုင်ငံ အမျိုးသားလွှတ်တော် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ Madame Tong Thi Phong က အာဆီယံ ပါလီမန်အဖွဲ့၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေနှင့် ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ် အခြေအနေများကို ရှင်းလင်းတင်ပြသည်။

ထို့နောက်အာဆီယံနိုင်ငံများမှ နိုင်ငံအကြီးအကဲ၊ အစိုးရအဖွဲ့ကြီးအကဲအများက မိမိတို့၏ အမြင်များကို ရင်းနှီးပွင့်လင်းစွာ ဆွေးနွေးကြသည်။

အာဆီယံနိုင်ငံများမှ နိုင်ငံအကြီးအကဲ၊ အစိုးရ အဖွဲ့အကြီးအကဲများနှင့် အာဆီယံလူငယ်ကိုယ်စားလှယ် များတွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲကို Dusit Thani Hotel ရှိ Napalai Ballroom A ၌ ဆက်လက်ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်တက်ရောက်သည်။ ဆွေးနွေးပွဲတွင် ရှေးဦးစွာ အာဆီယံအတွင်းရေးမှူးချုပ်က အာဆီယံ

ဒေသတွင်းထိပ်သီးအစည်းအဝေးများ

လူငယ်အဖွဲ့၏ ဆောင်ရွက်သင့်သည့် လုပ်ငန်းအခြေအနေများကို ရှင်းလင်းပြောကြားသည်။

ဆက်လက်၍ အာဆီယံလူငယ်ကိုယ်စားလှယ်များက မိမိတို့၏လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက်များနှင့် အကြံပြုချက်များကို ရှင်းလင်းတင်ပြကြသည်။ အာဆီယံနိုင်ငံများမှ နိုင်ငံအကြီး အကဲများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲများက မိမိတို့၏ အမြင်များကို ရင်းနှီးပွင့်လင်းစွာ ဆွေးနွေးကြသည်။ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အစိုးရများအတွင်း ကော်မရှင်တည်ထောင်ခြင်းဆိုင်ရာ ချာအမ်-ဟွာဟင်း ကြေညာချက်စာတမ်း အတည်ပြုခြင်းအခမ်းအနားကို Napalai Ballroom A ၌ ဆက်လက်ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်တက် ရောက်သည်။

အာဆီယံအစိုးရများဆိုင်ရာ လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်တည်ထောင်ခြင်းအခမ်းအနားကို Royal Dusit Grand Ballroom ၌ ဆက်လက်ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန် တက်ရောက်သည်။ အခမ်းအနားတွင် ရှေးဦးစွာ ထိုင်းနိုင်ငံ၊ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန H.E.Mr. Kasit Piromya က အာဆီယံအစိုးရများဆိုင်ရာလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင် နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ရှင်းလင်းပြောကြားသည်။

ဆက်လက်၍ အာဆီယံအလှည့်ကျ ဥက္ကဋ္ဌ ထိုင်းနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ် မစ္စတာအပီဆစ်ဝဲချာချီဝက မိန့်ခွန်းပြောကြားသည်။

ထို့နောက် အာဆီယံနိုင်ငံများမှ နိုင်ငံအကြီးအကဲ၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ ရှေ့မှောက်တွင် ထိုင်းနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်က အာဆီယံအစိုးရများဆိုင်ရာ လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင် အလှည့်ကျ ဥက္ကဋ္ဌ ထိုင်းနိုင်ငံကိုယ်စားလှယ် Dr.Sriprapha Petcharamesree အား ချာမ်-ဟွာဟင်း ကြေညာချက်စာတမ်းကို ပေးအပ်ပြီး မှတ်တမ်းတင်ဇာတ်ပုံရိုက်ကာ အခမ်းအနားကိုရပ်သိမ်းလိုက်သည်။

အာဆီယံနိုင်ငံများမှ နိုင်ငံအကြီးအကဲများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲများ သီးသန့်အစည်းအဝေးကို အောက်တိုဘာလ ၂၄ ရက်နေ့တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဟွာဟင်းမြို့ Dusit Thani Hotel ရှိ Royal Dusit Grand Ballroom-B ၌ ကျင်းပရာ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်တက်ရောက်

သည်။ သီးသန့်အစည်းအဝေးတွင် အာဆီယံနိုင်ငံများမှ နိုင်ငံအကြီးအကဲများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲများသည် ၁၅ ကြိမ်မြောက် အာဆီယံထိပ်သီးအစည်း အဝေးကိစ္စ ရပ်များ၊ နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်မှုခင်းများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး၊ အကြမ်းဖက်မှုတိုက်ဖျက်ရေး၊ G-20 တွင် အာဆီယံက ဆက်လက်ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရေး၊ ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှုကိစ္စ၊ ဒေသဆိုင်ရာနှင့် အပြည်ပြည် ဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များကို ရင်းနှီးပွင့်လင်းစွာ အမြင်ချင်းဖလှယ်ဆွေးနွေးကြပြီး သီးသန့်အစည်းအဝေးကို ရပ်သိမ်းလိုက်သည်။

၁၂ကြိမ်မြောက် အာဆီယံ-တရုတ်ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို အောက်တိုဘာ ၂၄ ရက်နေ့တွင် Royal Dusit Grand Ballroom-A ၌ ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန် တက်ရောက်သည်။

အာဆီယံ-တရုတ်ထိပ်သီးအစည်းအဝေးသို့ အာဆီယံနိုင်ငံများမှ နိုင်ငံအကြီးအကဲများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲများနှင့်တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ နိုင်ငံတော်ကောင်စီဝင် ဝန်ကြီးချုပ်မစ္စတာဝမ်ကြားပေါင်တို့ တက်ရောက်ကြသည်။ အာဆီယံ-တရုတ်ထိပ်သီးအစည်းအဝေးတွင် ထိုင်းနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်က သဘာပတိ အဖြစ်ဆောင်ရွက်ပြီး အဖွင့်အမှာစကားပြောကြားသည်။ ဆက်လက်၍ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ နိုင်ငံတော်ကောင်စီဝင် ဝန်ကြီးချုပ်က အာဆီယံနှင့် တရုတ်နိုင်ငံအကြားပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု၊ အာဆီယံပေါင်းစည်းရေးအတွက် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံက ပံ့ပိုးအထောက်အကူပြုမှုတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ရှင်းလင်းပြောကြားသည်။

ထို့နောက် အာဆီယံနိုင်ငံများမှ နိုင်ငံအကြီးအကဲများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲများက အာဆီယံ-တရုတ်ကုန်သွယ်မှုနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတိုးတက်ရေး၊ လွတ်လပ်သောကုန်သွယ်ရေးဒေသထူထောင်ရေး၊ နိုင်ငံတကာအကြမ်းဖက်မှုတိုက်ဖျက်ရေး၊ တရားမဝင်ဆေးဝါးများ ဖျက်ဆီးတိုက်ဖျက်ရေး၊ အခြားဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍများ၌တိုးချဲ့ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး စသည့်ကိစ္စရပ်များကို ရှင်းလင်းဆွေးနွေးကြပြီး အာဆီယံ-တရုတ်ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို ရပ်သိမ်းလိုက်သည်။

ဒေသတွင်းထိပ်သီးအစည်းအဝေးများ

၁၂ ကြိမ်မြောက် အာဆီယံ-ဂျပန်ထိပ်သီး အစည်းအဝေးကို ဆက်လက်ကျင်းပရာ ဂျပန်နိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ် H.E.Mr. Yukio Hatoyama က ကူးစက်ရောဂါများကာကွယ်တိုက်ဖျက်ရေး၊ ကမ္ဘာ့ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကြောင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်ကာကွယ်တားဆီးရေးနှင့် တုံ့ပြန်မှုများထိရောက်မြန်ဆန်ရေး၊ ဖန်လုံအိမ်ဓာတ်ငွေ့လျှော့ချရေး၊ အာဆီယံ-ဂျပန်နိုင်ငံအကြား ကုန်သွယ်ရေးနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ရေးစသည့် ကိစ္စရပ်များကို ရှင်းလင်းပြောကြားသည်။

ထို့နောက်အာဆီယံနိုင်ငံခေါင်းဆောင်များက စွမ်းအင်လုံခြုံရေး အရင်းအမြစ်၊ လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဂျပန်နိုင်ငံက အထောက်အကူပြုရေး၊ နိုင်ငံတကာအကြမ်းဖက်မှုများ တိုက်ဖျက်ရေးနှင့် ကုန်သွယ်ရေးရင်းနှီးမြှုပ်နှံရေးစသည့် ကိစ္စရပ်များကို မိမိတို့ အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးကြသည်။

၁၂ ကြိမ်မြောက် အာဆီယံ-ကိုရီးယားထိပ်သီး အစည်းအဝေးကို ဆက်လက်ကျင်းပရာ ကိုရီးယား သမ္မတနိုင်ငံသမ္မတ မစ္စတာလီမြောင်ဘတ်က အာဆီယံ-ကိုရီးယားဆက်ဆံရေးတိုးတက်မြှင့်တင်ရေး၊ အရှေ့အာရှ အသိုက်အဝန်းထူထောင်ရေး၊ အကြမ်းဖက်မှု ပူးပေါင်းတိုက်ဖျက်ရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး ကိစ္စရပ်များကို ရင်းနှီးပွင့်လင်းစွာ ဆွေးနွေးသည်။

ထို့နောက် အာဆီယံနိုင်ငံခေါင်းဆောင်များက အာဆီယံ-ကိုရီးယားအကြား ကုန်သွယ်မှုနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမြှင့်တင်ရေး၊ ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် တည်ငြိမ်မှုရှိရေး၊ စိမ်းလန်းစိုပြည်သော ပတ်ဝန်းကျင်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ကဏ္ဍတွင် ပိုမိုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးနှင့် စားနပ်ရိက္ခာနှင့်စွမ်းအင်လုံခြုံရေးကိစ္စရပ်များကို မိမိတို့နိုင်ငံအလိုက် အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးကြသည်။

၁၂ ကြိမ်မြောက် အာဆီယံ+၃ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို ဆက်လက်ကျင်းပရာ အာဆီယံ အလှည့်ကျ ဥက္ကဋ္ဌ ထိုင်းနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်က သဘာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်ပြီး အစည်းအဝေးအစီအစဉ်များကို ရှင်းလင်းပြောကြားသည်။ အာဆီယံ+၃ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးတွင် အာဆီယံနိုင်ငံခေါင်းဆောင်များနှင့် တရုတ်ပြည်သူ့

သမ္မတနိုင်ငံ နိုင်ငံတော်ကောင်စီဝင် ဝန်ကြီးချုပ်၊ ဂျပန် နိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်နှင့်ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ သမ္မတတို့က အရှေ့အာရှလွတ်လပ်သည့် ကုန်သွယ်မှုဒေသထူထောင်ရေး၊ စားနပ်ရိက္ခာနှင့် စွမ်းအင်လုံခြုံရေး၊ ကမ္ဘာ့လူတုပ်ကွေးရောဂါတားဆီးရေး၊ အခြေခံအဆောက်အအုံ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊ အာဆီယံ+၃ အရေးပေါ်အရန်ဆန်ထားရှိရေး စီမံချက်အကောင်အထည်ဖော်ရေး၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ပူးပေါင်းကာကွယ်တားဆီးရေး၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု၊ ဘဏ္ဍာရေးနှင့်စီးပွားရေးအခက်အခဲများမှကျော်လွှားရေး၊ အကြမ်းဖက်မှုတိုက်ဖျက်ရေး၊ ကိုရီးယားကျွန်းဆွယ်တွင် နျူကလီးယားလက်နက်ကင်းစင်ရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နေမှုများကို အမြင်ချင်းဖလှယ်ဆွေးနွေးကြသည်။

ထို့နောက် နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်က မြန်မာနိုင်ငံ၏ လက်ရှိဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုများအခြေအနေ၊ ဒီမိုကရေစီစနစ်သို့ နိုင်ငံရေးရှေ့လှုပ်ငန်းစဉ် ခုနစ်ရပ်ချမှတ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာတွင် အရေးအကြီးဆုံးအဆင့်ဖြစ်သည့်ရွေးကောက်ပွဲကို ၂၀၁၀ပြည့်နှစ်၌ ကျင်းပသွားရေးဆောင်ရွက်နေမှု၊ ဒီမိုကရေစီဖော်ဆောင်မှု အခြေအနေများကို အသိပေးပြောကြားသည်။

ခုနစ်ကြိမ်မြောက် အာဆီယံ-အိန္ဒိယထိပ်သီး အစည်းအဝေးကို ဆက်လက်ကျင်းပရာ ထိုင်းနိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ်က သဘာပတိအဖြစ်ဆောင်ရွက်သည်။

အာဆီယံ-အိန္ဒိယထိပ်သီးအစည်းအဝေးတွင် အိန္ဒိယသမ္မတနိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ် ဒေါက်တာမန်မိုဟန်ဆင်းက အာဆီယံ-အိန္ဒိယနိုင်ငံတို့အကြား ကုန်သွယ်မှုနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတိုးမြှင့်ရေး၊ ဘေးအန္တရာယ်များကြိုတင်ကာကွယ်ရေးအတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးနှင့်အာဆီယံနိုင်ငံများအကြား ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကွာဟချက် လျော့နည်းကျဆင်းရေးတို့ကို ဆွေးနွေးသည်။

ထို့နောက် အာဆီယံခေါင်းဆောင်များက အာဆီယံ-အိန္ဒိယပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်များ တိုးချဲ့အကောင်အထည်ဖော်ရေး၊ စားနပ်ရိက္ခာနှင့် စွမ်းအင်လုံခြုံရေးနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်များပျက်စီးမှု မရှိစေရေး၊ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးတို့ကို ရင်းနှီးပွင့်

ဒေသတွင်းထိပ်သီးအစည်းအဝေးများ

လင်းစွာဆွေးနွေးကြပြီး အာဆီယံ-အိန္ဒိယထိပ်သီး အစည်းအဝေးကို ရုပ်သိမ်းလိုက်သည်။

လေးကြိမ်မြောက်အရှေ့အာရှ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို အောက်တိုဘာလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် Royal Dusit Grand Ballroom-A ၌ကျင်းပရာ မြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်တက်ရောက်သည်။

အရှေ့အာရှထိပ်သီးအစည်းအဝေးသို့ အာဆီယံနိုင်ငံများမှ နိုင်ငံအကြီးအကဲများ၊ အစိုးရအဖွဲ့ အကြီးအကဲများ၊ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ နိုင်ငံတော်ကောင်စီဝင် ဝန်ကြီးချုပ်၊ ဂျပန်နိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်၊ ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံသမ္မတ၊ အိန္ဒိယသမ္မတနိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ်၊ ဩစတြေးလျနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်၊ နယူးဇီလန်နိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်နှင့် အာဆီယံအတွင်းရေးမှူးချုပ်တို့ တက်ရောက်ကြသည်။

အရှေ့အာရှထိပ်သီးအစည်းအဝေးတွင် ထိုင်းနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်က သဘာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။

အရှေ့အာရှထိပ်သီးအစည်းအဝေးတွင် အရှေ့အာရှ ၁၆ နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များက ကိုရီးယားကျွန်းဆွယ်၌ နျူကလီးယားလက်နက်ကင်းစင်ရေး၊ ဘဏ္ဍာရေးနှင့်စီးပွားရေးအခက်အခဲကျော်လွှားရေး၊ ကိုပင်ဟေဂင်ပတ်ဝန်းကျင်ထိပ်သီးအစည်းအဝေး အောင်မြင်ရေး၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့်သဘာဝဘေးအန္တရာယ်တားဆီးကာကွယ်ရေး၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲရေး၊ စားနပ်ရိက္ခာနှင့်စွမ်းအင်၊ ဘဏ္ဍာရေးအကျပ်အတည်းများ စုပေါင်းဖြေရှင်းရေး၊ အရှေ့အာရှအသိုင်းအဝန်းထူထောင်ရေးကိစ္စများအပေါ် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးအမြင်ချင်းဖလှယ်ကြသည်။

အရှေ့အာရှနိုင်ငံခေါင်းဆောင်များ အလုပ်သဘောနေ့လယ်စာစားပွဲကို Napalai Ballroom-A ၌ ဆက်လက်ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်တက်ရောက်သည်။

အလုပ်သဘောနေ့လယ်စာစားပွဲတွင် ဩစတြေးလျနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ် Mr. Kevin Michael Rudd က အာရှ-ပစိဖိတ် အသိုက်အဝန်းကို ၂၀၂၀ပြည့်နှစ်တွင် တည်ထောင်ရန် အဆိုပြုတင်ပြရာ အရှေ့အာရှနိုင်ငံ ခေါင်းဆောင်များက ရင်းနှီးပွင့်လင်းစွာ ဆွေးနွေးကြပြီးအဆိုပြုချက်ကို

ရေရှည်ရည်မှန်းချက်အဖြစ် အသိအမှတ်ပြုကြသည်။ အာဆီယံ+၁၊ အာဆီယံ+၂ နှင့် လေးကြိမ်မြောက် အရှေ့အာရှထိပ်သီး အစည်းအဝေးများမှ ထုတ်ပြန်သည့် စာရွက်စာတမ်းများလက်မှတ်ရေးထိုးပွဲကို Royal Dusit Grand Ballroom ၌ ဆက်လက်ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်တက်ရောက်သည်။

ထို့နောက် ၁၅ ကြိမ်မြောက် အာဆီယံထိပ်သီးအစည်းအဝေးနှင့်ဆက်စပ် ထိပ်သီးအစည်းအဝေးများမှ ထုတ်ပြန်သည့်စာရွက်စာတမ်းများ လက်မှတ်ရေးထိုးပွဲကို ဆက်လက်ကျင်းပရာ အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများနှင့် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံအကြား စံချိန်စံညွှန်း၊ နည်းပညာဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများနှင့် အရည်အသွေးကိုက်ညီမှုစစ်ဆေးခြင်းနယ်ပယ်၌ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု မြှင့်တင်ရေးဆိုင်ရာ နားလည်မှုစာချွန်လွှာနှင့် အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ အစိုးရများနှင့် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံတို့အကြား အသိဉာဏ်ပစ္စည်းဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးနားလည်မှု စာချွန်လွှာတို့ကို အမျိုးသားစီမံကိန်းနှင့်စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီးဦးစိုးသာကလည်းကောင်း၊ အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများအသင်း၏ အခွင့်အရေးနှင့်ရပိုင်ခွင့်များဆိုင်ရာ သဘောတူညီမှုစာချွန်လွှာနှင့် အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများနှင့် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံတို့အကြား အာဆီယံ-တရုတ်ဗဟိုဌာန တည်ထောင်ရေးနားလည်မှု စာချွန်လွှာတို့ကို နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီးဦးဉာဏ်ဝင်းကလည်းကောင်း အာဆီယံနိုင်ငံများမှ နိုင်ငံအကြီးအကဲ၊ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲများနှင့် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ နိုင်ငံတော်ကောင်စီဝင် ဝန်ကြီးချုပ်တို့၏ ရှေ့မှောက်တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးကြသည်။

ဆက်လက်၍ လက်မှတ်ရေးထိုးပြီးသောနားလည်မှုစာချွန်လွှာများနှင့် သဘောတူညီမှု စာချွန်လွှာများကို ထိုင်းနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်က အာဆီယံအတွင်းရေးမှူးချုပ်ထံ လွှဲပြောင်းပေးအပ်သည်။ ထို့နောက် ၁၅ ကြိမ်မြောက် အာဆီယံထိပ်သီး အစည်းအဝေးပိတ်ပွဲကို Dusit Thani Hotel ရှိ Royal Dusit Ballroom ၌ ဆက်လက်ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်၊ အာဆီယံနိုင်ငံများမှ နိုင်ငံအကြီးအကဲ၊ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲများ၊ အာဆီယံ

ဒေသတွင်းထိပ်သီးအစည်းအဝေးများ

အတွင်းရေးမှူးချုပ်နှင့် တာဝန်ရှိသူများ တက်ရောက်ကြသည်။ အာဆီယံ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးပိတ်ပွဲတွင် ထိုင်းနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ဗီယက်နမ် ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်တို့က မိန့်ခွန်းပြောကြားကြသည်။

ထို့နောက်ထိုင်းနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်က ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်မည့် အာဆီယံအလှည့်ကျ ဥက္ကဋ္ဌ ဗီယက်နမ်ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်ထံ တာဝန်များလွှဲပြောင်းပေးအပ်ပြီး အစည်းအဝေးကို ရုပ်သိမ်းသည်။

အာဆီယံ+အမေရိကန် ထိပ်သီးအစည်းအဝေး

ပထမအကြိမ် အာဆီယံ-အမေရိကန်ခေါင်းဆောင်များအစည်းအဝေးကို နိုဝင်ဘာလ (၁၅) ရက်နေ့တွင် စင်ကာပူသမ္မတနိုင်ငံ၊ စင်ကာပူမြို့ရှိ ရှန်ဂရီလာဟိုတယ်၌ကျင်းပရာ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်တက်ရောက်သည်။

အစည်းအဝေးသို့ ဘရူနိုင်းဒါရဆလင်နိုင်ငံ၊ ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်၊ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံသမ္မတ၊ လာအိုပြည်သူ့ဒီမိုကရက်တစ်သမ္မတနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်၊ မလေးရှားနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်၊ ဖိလစ်ပိုင်သမ္မတနိုင်ငံသမ္မတ၊ စင်ကာပူသမ္မတနိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ်၊ ထိုင်းနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်၊ ဗီယက်နမ်ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတနိုင်ငံသမ္မတ၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံသမ္မတနှင့် အာဆီယံအတွင်းရေးမှူးချုပ်တို့ တက်ရောက်ကြသည်။

အစည်းအဝေးတွင် ရှေးဦးစွာ စင်ကာပူသမ္မတနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ် လီရှန်လွန်းက ကြိုဆိုနှုတ်ခွန်းဆက် စကားပြောကြားသည်။ ထို့နောက် အာဆီယံအဖွဲ့အလှည့်ကျ ဥက္ကဋ္ဌ ထိုင်းနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ် မစ္စတာ အပီဆစ်ဝဲချာချီဝက

နက္ခတ္တဗေဒနှင့် နက္ခတ်တာရာပြခန်း (နေပြည်တော်)

အစည်းအဝေးအဖွဲ့အမှတ်စဉ်များပြောကြားသည်။ ဆက်လက်၍ အာဆီယံ-အမေရိကန်ဆွေးနွေး ဘက်ညှိနှိုင်းရေးမှူး ဖိလစ်ပိုင်သမ္မတနိုင်ငံသမ္မတ မဒမ်ဂလိုရီယာမဂါပါကလ် အာရီယိုက မိန့်ခွန်းပြောကြားသည်။

ထို့နောက် အာဆီယံနိုင်ငံများမှ နိုင်ငံအကြီးအကဲ၊ အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲများနှင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံ သမ္မတဘားရက် အိုဘားမားတို့သည် အာဆီယံ-အမေရိကန် အကျိုးတူကိစ္စများကို ဆွေးနွေးကြပြီးအစည်းအဝေးကို ရုပ်သိမ်းသည်။ **စိုးအောင်**

နက္ခတ္တဗေဒနှင့် နက္ခတ်တာရာပြခန်း (နေပြည်တော်)

။။ အလွန်ရှေးကျသော ခေတ်ကာလမှစ၍ လူသားတို့သည် ကောင်းကင်ယံရှိ အာကာသလောကကို စိတ်ဝင်စားခဲ့ကြသည်။ နေ၊ လ၊ ကြယ်၊ ဂြိုဟ်တို့အကြောင်းကို သိရှိလိုစိတ်ဖြင့် ကောင်းကင်၌ မြင်သမျှတို့ကို လေ့လာစူးစမ်း မှတ်သားခဲ့ကြသည်။ ခေတ်ကာလအဆက်ဆက်၏ နည်းပညာတိုးတက်မှု အပေါ်အခြေခံ၍ သိပ္ပံဆိုင်ရာ လေ့လာမှုများအား စမ်းသပ်လာနိုင်ခဲ့သည့်နည်းတူ နေစကြဝဠာကြီးအတွင်းရှိ အခြားဂြိုဟ်များကိုလည်း ကမ္ဘာမြေမှ ဂြိုဟ်တုများလွှတ်တင်၍ လေ့လာနိုင်သည့်အဆင့်အထိ ရောက်ရှိနေပြီဖြစ်သည်။

ရှေးခေတ်အီဂျစ်လူမျိုးတို့သည် ဂရိလူမျိုးတို့ထက်စောပြီး နက္ခတ္တဗေဒပညာကို လေ့လာလိုက်စားခဲ့သည်။ ရာသီဥတုပိုင်းခြားနိုင်ရန်အတွက် နေ၊ လနှင့် ဂြိုဟ်နက္ခတ်တို့အကြောင်း လေ့လာရာမှ အစပြုခဲ့ကြသည်။ ရှေးခေတ်က ဖိနီရှန်လူမျိုးတို့သည် နက္ခတ္တဗေဒပညာကို လေ့လာလိုက်စား၍ ပင်လယ်သို့ ခရီးထွက်ကြသည်။ နက္ခတ္တဗေဒပညာ၏ကျေးဇူးကြောင့်ပင် ပင်လယ်ရေကြောင်းခရီးကျယ်ပြန့်စွာ သွားရောက်နိုင်ခဲ့သဖြင့် အမေရိကတိုက်နှင့် ဩစတြေးလျတိုက်ကို တွေ့ရှိခဲ့ကြသည်။ ဘီစီ ၁၀၀ ကျော်လောက်ကတည်းက ဂရိလူမျိုးတို့အနေဖြင့် ကြယ်တို့၏ ရာသီအချိန်မှန်မှန် ရွေ့လျားပုံကိုလည်းကောင်း၊ ဂြိုဟ်တို့အမျိုးမျိုး ပြောင်းလဲရွေ့လျားပုံကိုလည်းကောင်း သတိပြုနိုင်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ရှေးခေတ်က ကမ္ဘာကြီးပြားနေသည်ဟူသော အယူအဆ

နက္ခတ္တဗေဒနှင့်နက္ခတ်တာရာပြခန်း (နေပြည်တော်)

မှ ကမ္ဘာကြီးသည်လုံးသည်ဟု ပြောင်းလဲယူဆလာခဲ့သည်။ လတ္တီတွဒ်နှင့် လောင်ဂျီတွဒ်များ ဆွဲလာနိုင်ခဲ့ကြသည်။ နေကြတ်ခြင်း၊ လကြတ်ခြင်းတို့ ဖြစ်ပေါ်မည့် အချိန်များကိုပင် ကြိုတင်ပြောဆိုလာနိုင်ခဲ့ကြသည်။ ဂရိပညာရှင် တော်လမီက နေစကြဝဠာတွင် ကမ္ဘာမြေကြီးသည် ဗဟို၌ရှိသည်ဟူသော ယူဆချက်ကို ဖော်ထုတ်ခဲ့သည်။ ထိုအယူအဆအရ နေ၊ ဂြိုဟ်နှင့် ကြယ်တို့သည် ကမ္ဘာမြေကြီးကို ပတ်နေသည်ဟု ဆိုသည်။ အီတာလျံလူမျိုး သင်္ချာပါမောက္ခ ဖြစ်သူ ဂယ်လီလီယိုသည် နက္ခတ်တာရာကြည့်မှန်ပြောင်း ပြုလုပ်၍ စကြဝဠာကို လေ့လာခဲ့ရာ ဂရိပညာရှင် တော်လမီ၏ နေစကြဝဠာသည် ကမ္ဘာမြေကြီးကို ဗဟိုပြုထားသည်ဟူသော အယူအဆမှာ မှားယွင်းနေကြောင်း သိရှိခဲ့ရသည်။ နေစကြဝဠာတွင် နေကိုဗဟိုပြု၍ ကမ္ဘာမြေကြီး အပါအဝင် အခြားဂြိုဟ်များက လှည့်ပတ်နေကြောင်း ပြောင်းလဲယူဆလာနိုင်ခဲ့ကြသည်။

ညဉ့်အခါ ကောင်းကင်သို့မော့ကြည့်ပါက မြင်ရသော ကြယ်များသည် ငြိမ်သက်စွာတည်ရှိနေသည်ဟု ထင်ရသည်။ အမှန်မှာ ၎င်းကြယ်တို့သည် တစ်နာရီလျှင် မိုင်ပေါင်း (၇၂,၀၀၀) အမြန်နှုန်းဖြင့် ရွေ့လျားနေကြောင်း နက္ခတ္တပညာမှတ်တမ်းများအရ သိရှိရသည်။ ကမ္ဘာမြေပြင်မှ မြင်ရသည့်ကြယ်သည် အမြင်အားဖြင့် သေးငယ်သော်လည်း အမှန်မှာ အဝေးမှ နေတစ်စင်းပင် ဖြစ်သည်။ ၎င်းကြယ်သည် ကမ္ဘာမြေနှင့် အလွန်ဝေးကွာနေသောကြောင့် လျင်မြန်သောနှုန်းဖြင့် ရွေ့လျားပြေးနေသော်လည်း ငြိမ်သက်နေသည်ဟု ထင်မှတ်ရသည်။ နေကို ဗဟိုပြု၍ အတူတကွလှည့်ပတ်လျက်ရှိသောဂြိုဟ်နက္ခတ်တာရာ အစုအဝေးတစ်ခုကို နေစကြဝဠာ (Solar System) ဟုခေါ်သည်။ ထိုသို့နေစကြဝဠာ အမြောက်အမြားရှိနေကြသည့် အာကာသလောကအတွင်းမှ ကြယ်တစ်လုံးနှင့် မိုင်ပေါင်း ၉၃ သန်းဝေးသည့်နေရာ၌ ထိုကြယ်ထက် အဆပေါင်း သိန်းသန်းမက သေးငယ်၍ ကိုယ်ပိုင် အလင်းရောင်မရှိသော ဂြိုဟ်လေးတစ်လုံးသည် ထိုကြယ်မှ အလင်းရောင်မှီခို၍နေရသည်။ ထိုကြယ်မှာ နေဖြစ်၍ ဂြိုဟ်ကလေးမှာ ကမ္ဘာမြေကြီးပင်ဖြစ်သည်။ စကြဝဠာအတွင်း ကိုယ်ပိုင်အလင်းရောင်မှာ ကြယ်များတွင်သာ

ရှိသည်။ ကမ္ဘာမြေကြီးကဲ့သို့သောဂြိုဟ်များနှင့် လကဲ့သို့သော အရံဂြိုဟ်များတွင် ကိုယ်ပိုင်အလင်းရောင်မရှိကြောင်း သိရသည်။ ကြယ်တို့၏ အကွာအဝေးကို တိုင်းတာလိုပါက တစ်နှစ်အတွင်း ကြယ်တို့၏ ရွေ့လျားသော ခရီးအပေါ်မူတည်၍ တိုင်းတာရသည်။ အလင်းရောင် ခြည်သည် တစ်နှစ်အတွင်းမိုင်ပေါင်း ကုဋေငါးသိန်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်ပြေး၍ ထိုအတိုင်းအတာဖြင့် ကြယ်တို့၏ အကွာအဝေးကို အလင်းနှစ်ပေါင်း မည်မျှရှိသည်ဟု တိုင်းတာဖော်ပြကြသည်။

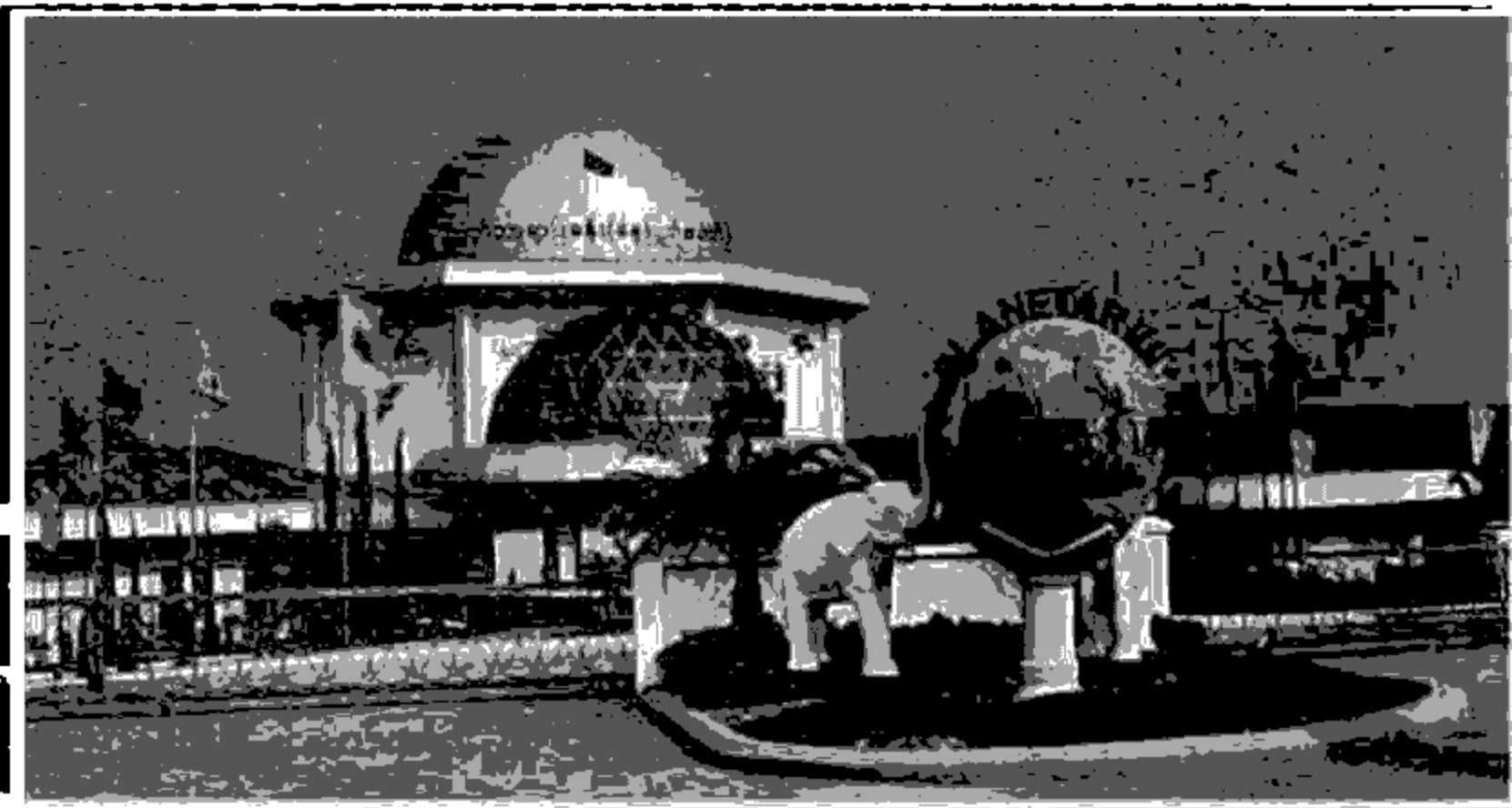
ကမ္ဘာမြေကြီးသည် နေစကြဝဠာတွင် ပါဝင်သောဂြိုဟ်တစ်လုံးမျှသာဖြစ်သည်ဟု နားလည်သဘောပေါက်လာကြပြီး နေစကြဝဠာအတွင်း နေကိုဗဟိုပြု၍ သွားလာနေသော ဂြိုဟ်များမှာ ကမ္ဘာမြေကြီးအပါအဝင် ဂြိုဟ်ပေါင်းကိုးလုံးရှိသည့်အနက် ပလူတို (Pluto) ဂြိုဟ်မှာ ဂြိုဟ်အဆင့်မရှိကြောင်း၊ ဂြိုဟ်သိမ်၊ ဂြိုဟ်မွှားသာ ဖြစ်သည့်အတွက် ဂြိုဟ်စာရင်းမှ ပယ်ဖျက်ပြီး ပလူတိုက် (Plutoids) များဟုသာခေါ်ဆိုမည်ဖြစ်ကြောင်း နက္ခတ္တဗေဒဆိုင်ရာ သိပ္ပံပညာရှင်များက ပြောကြားခဲ့သည်။ ပလူတို (Pluto) ဂြိုဟ်အားဂြိုဟ်ကြီး ကိုးလုံးစာရင်းမှ ပယ်ဖျက်ပြီး ဂြိုဟ်ကြီးရှစ်လုံးသာ ရှိတော့မည်ဖြစ်ကြောင်း နော်ဝေ (Norway) နိုင်ငံ အော်စလိုမြို့၌ ကျင်းပသော The International Astronomical Union အမှုဆောင် ကော်မတီအစည်းအဝေးတွင် နိုင်ငံတကာ နက္ခတ္တဗေဒဆိုင်ရာသမဂ္ဂကြေညာချက်၌ ဖော်ပြထားသည်။

ကမ္ဘာမှတွေ့မြင်ရသော လမင်းကြီးသည် တနင်္လာဂြိုဟ်ဖြစ်သကဲ့သို့ ကမ္ဘာ၏ အရံဂြိုဟ်ပွားတစ်ခုလည်းဖြစ်သည်။ ကြာသပတေးဂြိုဟ်တွင် ဂြိုဟ်ပွား တစ်ဆယ့်နှစ်လုံး၊ အင်္ဂါဂြိုဟ်တွင် ဂြိုဟ်ပွားနှစ်လုံး၊ စနေဂြိုဟ်တွင် ဂြိုဟ်ပွား ကိုးလုံး၊ ကွင်းချပ်ပြားသုံးချပ် (saturn's ring) နှင့် ယူရေးနပ်စ်ဂြိုဟ်တွင် ဂြိုဟ်ပွားငါးလုံးရှိကြောင်း လေ့လာသိရှိရသည်။ တနင်္လာဂြိုဟ်(လ)သည် ကမ္ဘာကို လှည့်ပတ်နေသကဲ့သို့ ကျန်ဂြိုဟ်များသည်လည်း နေကို လှည့်ပတ်လျက်ရှိရာ ဗုဒ္ဓဟူးဂြိုဟ်သည် ၈၈ ရက်တွင် တစ်ကြိမ်၊ သောကြာဂြိုဟ်သည် ၂၂၅ ရက်တွင် တစ်ကြိမ်၊ ကမ္ဘာကြီးသည် ၃၆၅ ရက်တွင် တစ်ကြိမ်၊ အင်္ဂါဂြိုဟ်သည် ၆၈၇ ရက်တွင် တစ်ကြိမ်၊ ကြာသပတေး

နက္ခတ္တဗေဒနှင့် နက္ခတ်တာရာပြခန်း (နေပြည်တော်)

ဂြိုဟ်သည် ၁၁ နှစ်နှင့် ၉ လတွင်တစ်ကြိမ်၊ စနေဂြိုဟ်သည် ၂၉ နှစ်နှင့် ၄ လတွင်တစ်ကြိမ် အသီးသီး လှည့်ပတ်လျက်ရှိသည်။

ကမ္ဘာမြေမှ အဝေးကြည့်မှန်ပြောင်းနှင့် ကြည့်ပါက နဂါးငွေ့လမ်းကြောင်းအနောက်ဘက်ရှိ ကြယ်စုများကိုသာ မြင်နိုင်သည်။ ထိုကြယ်တို့၏ အလင်းရောင်သည် ကမ္ဘာမြေကြီးသို့ နှစ်သန်းပေါင်းများစွာ ကြာမှ ရောက်ရှိလာမည်ဖြစ်သည်။ အာကာသလောကတွင် ဟာကျူရီနက္ခတ်ခေါ် မြောက်ဘက်ကောင်းကင်၌ တည်ရှိသော ကြယ်စုသည် အခြားကြယ်စုတို့ထက် ကြီးမား

နက္ခတ်တာရာပြခန်း (နေပြည်တော်) အဆောက်အအုံ

သောကြယ်စုဖြစ်၍ ထိုကြယ်စုမှ အလင်းရောင်သည် ကမ္ဘာမြေကြီးသို့ နှစ်ပေါင်း ၃၆၀၀၀ ကြာအောင်လာရမည်ဟု ဆိုလိုသည်။ အဓိပ္ပာယ်မှာ ဟာကျူရီနက္ခတ်စုကို ယနေ့ ကြည့်၍မြင်ရသော အလင်းရောင်သည် ထိုကြယ်စုမှ လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း ၃၆၀၀၀ မှစ၍ ထွက်လာခဲ့သည် ဟုဆိုလိုသည်။ ထိုကြယ်စုအစွန်းတစ်ဖက်ရှိ ကြယ်တစ်လုံးမှ အလင်းရောင်သည် အခြားတစ်ဖက်ရှိ ကြယ်တစ်လုံးသို့ရောက်အောင် နှစ်ပေါင်း ၃၀၀ ခန့် သွားရရာ အလင်းရောင်သည် တစ်စက္ကန့်တွင်မိုင်ပေါင်း ၁၈၆၀၀၀ မိုင် သွားနိုင်ပုံနှင့်စာလျှင် ထိုကြယ်စုမည်မျှ ကျယ်ပြန့်ကြီးမားသည်ကို ခန့်မှန်းနိုင်သည်။

ဂြိုဟ်များ၏ သဘာဝအခြေအနေနှင့် ရွေ့လျားသွားလာမှုများကို မှတ်သားတွက်ချက်သော (Astronomy) ပညာရပ်နှင့် ဂြိုဟ်များ၏ သဘောသဘာဝနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းပြီး အတိတ်နှင့်အနာဂတ်ကို သုံးသပ်ဟောကြားသော (Astrology) ပညာရပ်နှစ်မျိုးရှိသည်။ (Astronomy) ပညာရပ်အနေဖြင့် ယနေ့ကမ္ဘာတွင်

လကမ္ဘာသို့ လူတို့ခြေချနိုင်ခဲ့ခြင်း၊ ကမ္ဘာမြေပြင်မှ အခြားဂြိုဟ်များသို့ ဂြိုဟ်တုများလွှတ်တင်၍ လေ့လာမှုများ ပြုလုပ်ခြင်း၊ ကမ္ဘာပတ်လမ်းကြောင်းအတွင်း ဆက်သွယ်ရေးဂြိုဟ်တုများ လွှတ်တင်နိုင်ခြင်း စသည့်ဖြင့် ကမ္ဘာ့လူသားများအတွက် လွန်စွာအကျိုးပြုနေသည့် ပညာရပ်တစ်ခု ဖြစ်သည်။ Astrology ပညာရပ်မှာမူ ဒဿနဆန်ပြီး လူသားများ၏အတိတ်နှင့် အနာဂတ်အခြေအနေကို မှန်းဆသုံးသပ်ဟောကိန်း ထုတ်ရာတွင် အသုံးပြုသည့် ပညာရပ်ဖြစ်သည်။

နက္ခတ္တဗေဒဆိုင်ရာ ဗဟုသုတမှတ်တမ်း အချက်အလက်များကို ပြည်သူများအတွင်း ကျယ်ပြန့်စွာ တိုးချဲ့ပညာပေးနိုင်ရေးအတွက် နက္ခတ်တာရာပြခန်း (Planetarium) မှာ နိုင်ငံတိုင်းအတွက် မရှိမဖြစ်သော ပြခန်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

လူငယ်များ၏ သိပ္ပံပညာဉာဏ်ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် အထောက်အကူဖြစ်စေရန် ရည်ရွယ်၍ ဖွင့်လှစ်ခဲ့သော ရန်ကုန်မြို့အလုံလမ်းရှိ မြန်မာ-ဂျပန် ချစ်ကြည်ရေး အစီအစဉ်အရ တည်ဆောက်ပေးခဲ့သည့် ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာနအောက်ရှိ နက္ခတ်တာရာပြတိုက်ကို ၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင် မြန်မာကျပ်ငွေ သိန်း ၁၅၀ အကုန်အကျခံကာ ဂျပန် ကာဂျီးမားကုမ္ပဏီနှင့် မြန်မာနိုင်ငံဘက်မှ ပြည်သူ့ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းတို့က တည်ဆောက်ပေးခဲ့သည်။ ၎င်းပြတိုက်ကို ၁၉၈၇ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့တွင် ဖွင့်လှစ်ပြသခဲ့သည်။ လေ့လာမှုအနေနှင့် နှစ်ပိုင်းခွဲ၍ လေ့လာနိုင်ပြီး ပထမပိုင်းမှာ အာကာသအတွင်း လှည့်လည်သော ပြပွဲအပြင် နေအဖွဲ့အစည်း၊ ဂျူပီတာ၊ လကမ္ဘာစသည်တို့ပါဝင်သည်။ ဒုတိယပိုင်းတွင် ကြယ်များအကြောင်းကို အဓိကထား၍ လေ့လာနိုင်သည်။

နိုင်ငံတကာအဆင့်မီ နက္ခတ်တာရာပြခန်း (နေပြည်တော်) ကို သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာနက ၂၀၀၈ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၉ ရက်နေ့မှစ၍ တာဝန်ယူဆောက်လုပ်ခဲ့သည်။ ကျောင်းသားလူငယ်များနှင့် ပြည်သူလူထုအား နက္ခတ်တာရာသိပ္ပံဆိုင်ရာ ဗဟုသုတများ တိုးပွားလာစေရေး၊ ပညာပေးရေးနှင့် ဖျော်ဖြေရေး အစီအစဉ်တို့အတွက် ဆောက်လုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သစ်တောရေးရာဝန်ကြီး၏ စီမံကြီးကြပ်မှုဖြင့် နိုင်ငံသားပိုင် MRT CO.,

LTD. မှဒီဇိုင်းပုံစံရေးဆွဲခြင်းနှင့် အဆောက်အအုံများ ဆောက်လုပ်ခြင်းတို့ကို တာဝန်ယူပြီး နက္ခတ်တာရာ ပြခန်းပင်မဆောင် (Planetarium Chamber) ပညာပေး ပြခန်းငယ်များဖြင့် အဝင်ဧည့်ခန်းဆောင် (Exhibits Hall and Lobby)၊ အမှတ်တရပစ္စည်းအရောင်းဆိုင်နှင့် စားသောက်ဆိုင် (Gift Shop and Restaurant) အဆောက်အအုံသုံးခုတို့ကို တွဲဖက်လျက် ဖွဲ့စည်း တည်ဆောက်ထားသည်။

ပင်မပြခန်းဆောင်သည် အဋ္ဌဂံဒီဇိုင်းပုံစံဖြစ်၍ ထောင့်ဖြတ်ပေ ၈၀၊ အမြင့်ပေ ၈၀ ရှိပြီး အတွင်း၌ လူ ၁၆၀ ဆံ့ ထိုင်ခုံများထားရှိကာ အလူမီနီယံအမိုးခုံး ပိတ်ကားကို မျက်နှာကြက်မှ ၁၀ ဒီဂရီစောင်း၍ချိတ်ဆွဲ ထားသည်။ နောက်ဆုံးပေါ်ခေတ်မီ အဆင့်မြင့်နည်းစနစ်သုံး ပြသမှုစနစ်များအတွက် ကြယ်တာရာပြစက် (Star Ball Projector) သုံးဖက်မြင် ဗီဒီယိုပြသမှုစနစ်များ၊ အစီအစဉ်ထုတ်လွှင့်မှုဆိုင်ရာ စက်ကိရိယာများနှင့် အသံပိုင်းဆိုင်ရာစနစ်များ၊ Planetarium ၌အသုံးပြုရန် အထူးတီထွင်ထားသော ထိုင်ခုံစသည့် စက်ကိရိယာ ပစ္စည်းများကို ပြည်ပနိုင်ငံများဖြစ်သည့် အမေရိကန်၊ ပြင်သစ်၊ အီတလီနှင့် ဂျပန်နိုင်ငံတို့မှ ဝယ်ယူတပ်ဆင် ပြသထားသည်။ စကြဝဠာကြီးအကြောင်းကို အာကာသ အတွင်းလှည့်လည်သွားလာလျက်ရှိသော အရာများ အားလုံးပါဝင်ရန် ဖန်တီးတပ်ဆင်ထားသော (Universe) အမည်ရှိစကြဝဠာဆိုင်ရာ ပညာပေးဇာတ်လမ်းကို ဂျပန်နိုင်ငံလုပ်နောက်ဆုံးပေါ် Chiron Star Ball Projector ကြယ်တာရာပြစက်နှင့် တွဲဖက်ပြသနိုင် သည်။ တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများနှင့် စက်ကိရိယာ များ တပ်ဆင်ခြင်းလုပ်ငန်းများကို ပြည်ပမှကျွမ်းကျင် သည့် အကြံပေးပညာရှင် များက ဆောင်ရွက် ပေးထား ခြင်းဖြစ်သည်။ ပြခန်းပင်မဆောင်အတွင်း၌ နောက်ဆုံး ပေါ်နက္ခတ်တာရာပြစက်များဖြင့် ရင်သပ်ရှုမောဖွယ်ရာ အာကာသတွင်းမှမြင်ကွင်းများ၊ ရေအောက်ကမ္ဘာမြင်ကွင်း များအား မိမိကိုယ်တိုင် အာကာသအတွင်းရောက်ရှိ နေသည့်အလား၊ ပင်လယ် ရေနက်ထဲသို့ရောက်ရှိသွား သည့်အလား၊ စိတ်လှုပ်ရှားဖွယ်၊ စိတ်ဝင်စားဖွယ်၊ ခံစား တွေ့မြင်နိုင်စေရန် Computer Animation နည်းပညာဖြင့်

ဖန်တီးတင်ဆက်ထားသည့် ပြပွဲများအားကြည့်ရှုနိုင် သည်။ ယနေ့ကမ္ဘာတွင် ခေတ်စားလျက်ရှိသောသန္တာ ကျောက်တန်းရေအောက်ကမ္ဘာ အမည်ရှိကလေးများ အတွက် အထူးဖန်တီးထုတ်လုပ်ထားသော ကာတွန်း ဇာတ်လမ်းကိုလည်း ကြည့်ရှုနိုင်သည်။

ပညာပေးပြခန်းငယ်အတွင်း၌ နက္ခတ်တာရာ သိပ္ပံဆိုင်ရာ ဗဟုသုတများစွာကို ပေးစွမ်းနိုင်သောဂြိုဟ်၊ လ၊ ကမ္ဘာတို့အကြောင်းများအပြင် စကြဝဠာကြီး အတွင်းရှိ ထူးခြားဆန်းပြားလှပသော အကြောင်းအရာ များကိုပါ အံ့ဩဖွယ်ရာမြင်တွေ့နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ၎င်းအပြင် ကြယ်တာရာများ၏ဖွဲ့စည်းတည်ရှိပုံ၊ ကမ္ဘာ မြေကြီး၏ ဆွဲငင်အားတို့အကြောင်းကို သိရှိနိုင်ရန် မိမိကိုယ်တိုင် ခလုတ်များနှိပ်၍ စမ်းသပ်လေ့လာနိုင် မည်ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတကာအဆင့်မီ အဆင့်မြင့်နည်း ပညာသုံးစက်ကိရိယာပစ္စည်းများ တပ်ဆင်ထားသည့် နက္ခတ်တာရာပြခန်း(နေပြည်တော်) ကို သစ်တော ရေးရာဝန်ကြီးဌာနမှ ၂၀၀၉ ခုနှစ် မတ်လ ၂၆ ရက်နေ့ တွင် ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။

သင်းယဉ်လွင်

နိုင်ငံတကာစာတတ်မြောက်ရေးနေ့။ ။

ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့သည် နိုင်ငံအလိုက်စာတတ်မြောက် ရေးလုပ်ငန်းများကို ဖြန့်ကြက်လွှမ်းခြုံဆောင်ရွက်နိုင်ရေး အတွက် ၁၉၆၆ ခုနှစ်မှစ၍ နှစ်စဉ် စက်တင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့ကို နိုင်ငံတကာစာတတ်မြောက်ရေးနေ့အဖြစ် သတ်မှတ်ကျင်းပခဲ့သည်။

မျက်မှောက်ကာလ ကမ္ဘာပေါ်၌ သိပ္ပံနှင့် ခေတ်မီ ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာများ တစ်ဟုန်ထိုးတိုးတက်မှု နှင့်အတူ တိုးတက်အောင်မြင်မှုများ ရရှိလာသော်လည်း ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ၌ စာမတတ်သူ သန်းပေါင်းများစွာ ကျန်ရှိနေသေးသည်။ တစ်ကမ္ဘာလုံး၌ အရွယ်ရောက်ပြီး သက်ကြီးစာမတတ်သူပေါင်း သန်း ၇၀၀ ကျော်ရှိပြီးအများ စုသည် အမျိုးသမီးများဖြစ်ကြသည်။ သက်ကြီးစာမတတ် သူငါးပုံတစ်ပုံသည် စာလုံးဝမတတ်သူများဖြစ်သည်။

လူတိုင်းစာတတ်မြောက်ရေးသည် လူ့အဖွဲ့ အစည်းတစ်ရပ်လုံး၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်

နိုင်ငံတကာစာတတ်မြောက်ရေးနေ့

အခြေခံလိုအပ်ချက်တစ်ရပ်ဖြစ်၍ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ရည်မှန်းချက်တစ်ရပ်အဖြစ် ထားရှိခြင်းဖြစ်သည်။ အဆိုပါ ရည်မှန်းချက်ထိရောက် အောင်မြင်အောင် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်သွားကြရမည်ဖြစ်ရာ ၂၀၀၁ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံက ၂၀၀၃ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၂ ခုနှစ်အထိ ကုလသမဂ္ဂ စာတတ်မြောက်ရေးဆယ်စုနှစ် (United Nations Literacy Decade) အဖြစ် တညီတညွတ်တည်း ဆုံးဖြတ်သတ်မှတ်ပြီး အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ စာတတ်မြောက်မှုနှုန်းသည် ရှေးမြန်မာမင်းများလက်ထက်က ၈၅ ရာခိုင်နှုန်းအထိ မြင့်မားခဲ့သော်လည်း ကိုလိုနီနယ်ချဲ့ခေတ်၌ စာတတ်မြောက်မှု ၃၅ ရာခိုင်နှုန်းသို့ ကျဆင်းခဲ့ခြင်းကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေးရရှိပြီးချိန်ကစ၍ လူထုစာတတ်မြောက်ရေး ကြိုးပမ်းမှုများကို အမျိုးသားရေးတာဝန်တစ်ရပ်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် လူထုပညာရေး အက်ဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းပြီး ၁၉၄၉ ခုနှစ်တွင် လူထုပညာရေးကောင်စီက လူထုပညာရေးသင်တန်းများ၊ ‘အ’ သုံးလုံးကျေသင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ပို့ချခဲ့မှုကြောင့် ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် စာတတ်မြောက်မှု ၅၇ ရာခိုင်နှုန်းသို့ ပြန်လည်တိုးတက်လာခဲ့သည်။

၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံစာတတ်မြောက်ရေး ဗဟိုကော်မတီ၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် မိတ္ထီလာခရိုင် ‘အ’ သုံးလုံးကျေ စာတတ်မြောက်ရေးလှုပ်ရှားမှုများမှ အစပြုပြီး နှစ်စဉ်စာတတ်မြောက်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း မြင့်မားတိုးတက်လာခဲ့သည်။

၁၉၆၉ ခုနှစ်မှ ၁၉၈၃ ခုနှစ်အတွင်း မန္တလေးတိုင်း၊ ရန်ကုန်တိုင်း၊ မကွေးတိုင်း၊ ပဲခူးတိုင်း၊ ဧရာဝတီတိုင်းနှင့် မွန်ပြည်နယ်တို့၌ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းလုံးကျွတ် စာတတ်မြောက်ရေး အောင်ပွဲများ ကျင်းပနိုင်ခဲ့ပြီး ၁၉၇၁ ခုနှစ်တွင် မိုဟာမက်ရီဇာပါလာဗီဆုနှင့် ၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် နိုမာဆုများကို ယူနက်စကိုအဖွဲ့ချုပ်က မြန်မာနိုင်ငံသို့ ချီးမြှင့်ဂုဏ်ပြုခဲ့သည်။ ထိုသို့ အောင်မြင်မှုများ ရရှိခြင်းသည် စာတတ်မြောက်ရေးလှုပ်ရှားမှုများကို အမျိုးသားရေးတာဝန်အဖြစ် ခံယူဆောင်ရွက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။

၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် အခြေခံစာတတ်မြောက်ရေး ‘အ’ သုံးလုံးသင်တန်းများကို ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအသီးသီး၌ စာသင်ဝိုင်းပေါင်း ၂၀,၀၀၀ ကျော်ဖြင့် လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးလျက်ရှိသည်။ ထိုသို့ လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးနိုင်မှုကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ၂၀၀၉ ခုနှစ် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်းသည် ၉၄ ဒသမ ၈၉ ရာခိုင်နှုန်းသို့ ရောက်ရှိလာခဲ့ပြီး အာရှနှင့်ပစိဖိတ်ဒေသအတွင်း စာတတ်မြောက်မှုနှုန်းမြင့်မားသော နိုင်ငံအဖြစ် ရပ်တည်နေပြီဖြစ်သည်။

စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း မြင့်မားလာသည်နှင့်အမျှ ပြည်သူတစ်ဦးချင်း၏ လူမှုစီးပွားဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ပြီး နိုင်ငံတော်လည်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာမည်ဖြစ်ရာ စာတတ်မြောက်ရေးလုပ်ငန်းများကို စဉ်ဆက်မပြတ်ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်သွားကြရန် အရေးကြီးသည်။

‘လူသား စွမ်းရည်မြင့်မားဖို့ စာတတ်မြောက်ရေး အားပေးစို့’ (Literacy and Empowerment: The Power of Literacy) ဟူသည့် ၂၀၀၉ ခုနှစ် နိုင်ငံတကာစာတတ်မြောက်ရေးနေ့ ဆောင်ပုဒ်နှင့်အညီ စာတတ်မြောက်ရေးလုပ်ငန်းများကို အမျိုးသားရေးတာဝန်တစ်ရပ်အဖြစ် ပြည်သူအားလုံး ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ကြရမည်ဖြစ်သည်။

၂၀၀၉ ခုနှစ် နိုင်ငံတကာစာတတ်မြောက်ရေးနေ့ အထိမ်းအမှတ်အခမ်းအနားကို စက်တင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့တွင် နေပြည်တော်ရှိ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန အစည်းအဝေးခန်းမ၌ ကျင်းပရာ မြန်မာနိုင်ငံပညာရေးကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီအတွင်းရေးမှူး (၁) ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသီဟသူရတင်အောင်မြင့်ဦး တက်ရောက်၍ မိန့်ခွန်းပြောကြားသည်။

ထို့နောက် ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ ၂၀၀၉ ခုနှစ် နိုင်ငံတကာစာတတ်မြောက်ရေးနေ့ သဝဏ်လွှာကို ကုလသမဂ္ဂဆိုင်ရာ ခေတ္တဌာနနေ့ညှိနှိုင်းရေးမှူး Mr. Mohamed Abdel-Ahad က ဖတ်ကြားသည်။

ဆက်လက်၍ ယူနက်စကို ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၏ ၂၀၀၉ ခုနှစ် နိုင်ငံတကာစာတတ်မြောက်ရေးနေ့ သဝဏ်လွှာကို မြန်မာနိုင်ငံယူနက်စကို အမျိုးသားကော်မရှင်အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ရန်ကုန်နိုင်ငံခြားဘာသာတက္ကသိုလ် ပါမောက္ခချုပ် ဒေါက်တာမျိုးမြင့်က ဖတ်ကြားသည်။

နိုင်ငံတကာစာတတ်မြောက်ရေးနေ့

ထို့နောက် မြန်မာနိုင်ငံပညာရေးကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ အတွင်းရေးမှူး (၁) ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသီဟသူရ တင်အောင်မြင့်ဦး က ၂၀၀၉ ခုနှစ် နိုင်ငံတကာ စာတတ်မြောက်ရေးနေ့ အထိမ်းအမှတ် ဆောင်းပါး၊ စာစီစာကုံးနှင့် ပိုစတာပြိုင်ပွဲ ဆုရရှိကြသူများအား ဆုများပေးအပ် ချီးမြှင့်ကာ မြန်မာနိုင်ငံစာတတ်မြောက်ရေး လှုပ်ရှားကြိုးပမ်းမှု ဗီဒီယိုပြသပြီး အခမ်းအနားကို ရုပ်သိမ်းလိုက်သည်။

စိုးအောင်

နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေးနှင့် တားဆီးမိန့်ဆိုင်ရာ အမှုအခင်း ။

၂၀၀၉ ခုနှစ် မေလ ၃ ရက်နေ့က ရန်ကုန်မြို့၊ ဗဟန်းမြို့နယ်၊ ရွှေတောင်ကြား (၁) ရပ်ကွက်၊ တက္ကသိုလ်ရိပ်သာလမ်း ခြံအမှတ် (၅၄/၅၆) နေ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ နေအိမ်အတွင်းသို့ အမေရိကန်နိုင်ငံသား Mr.John William Yettaw သည် အင်းလျားကန်မှတစ်ဆင့် ရေကူး၍ လျှို့ဝှက်စွာဝင်ရောက် ခဲ့သည်။ မေလ ၅ ရက်နေ့တွင် Mr.John William Yettaw သည် အင်းလျားကန်အတွင်းမှပင် ရေကူး၍ ပြန်လည်ထွက်ခွာရာ မေလ ၆ ရက်နေ့နံနက်တွင် တာဝန်ရှိသူများက တွေ့ရှိပြီး ခေါ်ယူစစ်ဆေးမှုပြုရန် တာဝန်အရ ဖမ်းဆီးလိုက်ကြသည်။ ထိုနေရာသည် နိုင်ငံတော်က ကန့်သတ်မိန့်ဖြင့် တားဆီးထားသော နေရာဖြစ်ပြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်သည်လည်း တားဆီးမိန့်ဖြင့် နေအိမ်အတွင်း၌သာ နေထိုင်ရသူဖြစ် သောကြောင့် ထိုကဲ့သို့ အခွင့်မရှိဘဲ ဝင်ရောက်လာသူကို ဖမ်းဆီးရခြင်း ဖြစ်သည်။

၎င်းနှင့်ပတ်သက်၍ အမေရိကန်သံရုံးက သက် ဆိုင်ရာအဆင့်ဆင့်သို့ မေလ ၁၁ ရက် ရက်စွဲဖြင့် စာ ဆက်သွယ်မှုပြုသည်။ သို့ဖြစ်၍ မေလ ၁၃ ရက်နေ့ တွင် အမေရိကန်သံရုံးမှ ဒုတိယအတွင်းဝန် (ကောင်စစ် ဝန်) Mr.Colin P.Furst သည်အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးနှင့် Mr.John William Yettaw တို့သည် ကောင်စစ်ဆက်ဆံရေးဆိုင်ရာ ဗီယင်နာကွန်ဗင်းရှင်းပါ အခွင့်အရေးများအရ ရန်ကုန်မြို့ ရှိ အောင်သပြေရိပ်သာ၌ ကောင်စစ်ဆိုင်ရာတွေ့ဆုံမှု ပြုလုပ်သည်။

နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေးနှင့် တားဆီးမိန့်ဆိုင်ရာ...

မေလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၊ ၎င်းနှင့်အတူနေထိုင်သူ ဒေါ်ခင်ခင်ဝင်း၊ မဝင်းမမနှင့် Mr.John William Yettaw တို့ကို မြောက်ပိုင်းခရိုင်တရားရုံး တွင် အမှုဖွင့်စစ်ဆေးကြားနာခြင်းများ စတင်ပြုလုပ် သည်။

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို စစ်ဆေးကြားနာသည့် တတိယနေ့ဖြစ်သော မေလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ကြားနာ ရာသို့ တရုတ်၊ ရုရှား၊ ထိုင်း၊ စင်ကာပူအပါအဝင် မြန်မာ နိုင်ငံအခြေစိုက်သံရုံးများမှ သံတမန် ၃၀ ဦး၊ ဂျာနယ်များ မှ စာတည်း ၅ ဦး၊ နိုင်ငံခြားသတင်းဌာနများမှ သတင်း ထောက် ၅ ဦးတို့ကို သက်ဆိုင်ရာက တက်ရောက် ခွင့်ပြုသည်။

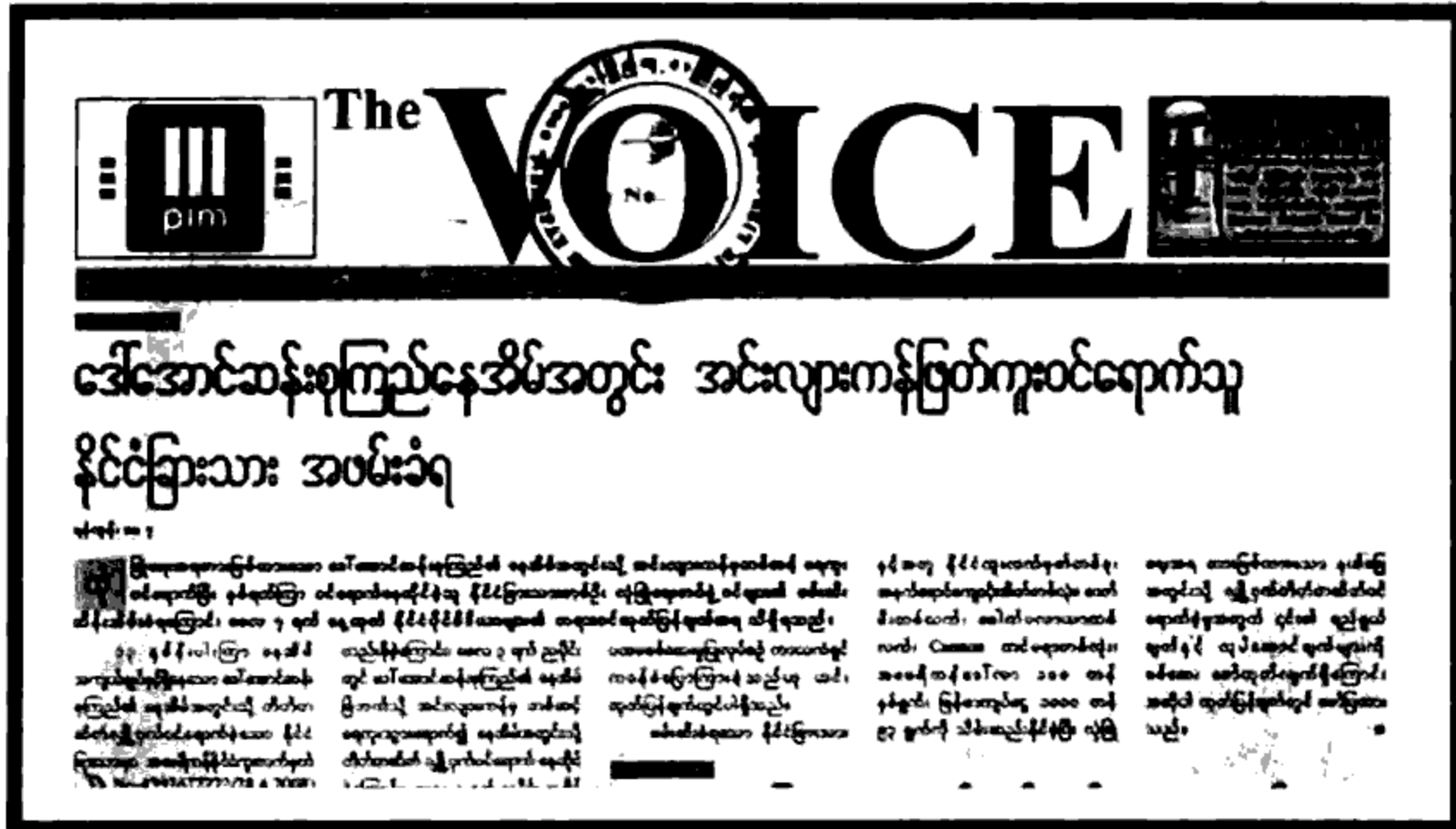
မေလ ၂၂ ရက်နေ့တွင် သက်ဆိုင် ရာက ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အား အမှုဖွင့်အရေးယူထားခြင်း နှင့်ပတ်သက်၍ ဂျပန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနမှ မစ္စတာ ဟီရိုဖုမိနာကာဆိုနဲက နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး ဦးဉာဏ်ဝင်းထံသို့ တယ်လီဖုန်းဖြင့် ဆက်သွယ်မေးမြန်း သည်။

ထိုဖြစ်ရပ်ကိုပင်အခြေခံ၍ အာဆီယံအဖွဲ့ အလှည့် ကျဥက္ကဋ္ဌတာဝန်ယူသည့် ထိုင်းနိုင်ငံ၏ မေလ ၁၈ ရက် နေ့က ထုတ်ပြန်သည့် မြန်မာနိုင်ငံနှင့်ပတ်သက်သော ကြေညာချက်အား မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရက ကန့်ကွက်ကြောင်း မေလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ထုတ်ပြန်ကြေညာသည်။

မေလ ၂၆ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော်အား နှောက် ယှက်ဖျက်ဆီးလိုသူများ၏ ဘေးအန္တရာယ်မှ ကာကွယ် စောင့်ရှောက်သည့် ဥပဒေပုဒ်မ (က)၊ ၁၀ (ခ) တို့နှင့် ပတ်သက်၍ ရှင်းလင်းပွဲတစ်ရပ်ကို အင်းစိန်မြို့နယ်ရှိ အကျဉ်းဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ရုံး အစည်းအဝေး ခန်းမ၌ကျင်းပရာ သံရုံးများမှတာဝန်ရှိသူများ၊ ကုလ သမဂ္ဂဆိုင်ရာ ဌာနကိုယ်စားလှယ်များ၊ မြန်မာနိုင်ငံ နိုင်ငံခြားသတင်းထောက်များအသင်းမှ အသင်းဝင် သတင်းထောက်များ၊ ပြည်တွင်းဂျာနယ်မဂ္ဂဇင်းများမှ စာတည်းများ၊ ရန်ကုန်တိုင်းအတွင်းရှိ မြို့နယ်များမှ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည့် တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေတစ်ဦး အပါအဝင် စုစုပေါင်း (၉၁) ဦးတက်ရောက်ကြသည်။

နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေးနှင့် တားဆီးမိန့်ဆိုင်ရာ...

မေလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြောက်ပိုင်း ခရိုင် တရားရုံး၊ ရုံးထိုင်တရားသူကြီးများ၊ ခရိုင်ဥပဒေ အရာရှိများနှင့် တရားခံရှေ့နေတို့သည် ရေကူးဝင်သူ Mr. John William Yettaw နှင့်အတူ အခင်းဖြစ်ပွားရာနေရာသို့ သွားရောက်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးကြသည်။

Mr. John William Yettaw ဖမ်းဆီးခြင်းခံရမှုနှင့် ပတ်သက်၍ The Voice ဂျာနယ်၏ဖော်ပြချက်

ဇွန်လ ၅ ရက်နေ့တွင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် အမှုကို ဆက်လက်စစ်ဆေးရာ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ ရှေ့နေများမှတစ်ဆင့် သွင်းသော ဦးတင်ဦး၊ ဦးဝင်းတင်၊ ဦးကြည်ဝင်း၊ ဒေါ်ခင်မိုးမိုးတို့အနက် ဦးကြည်ဝင်းတစ်ဦး တည်းကိုသာစစ်ဆေးခဲ့ပြီး ကျန်သုံးဦးကို တာဝန်ရှိသူ တို့က ငြင်းပယ်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ၏ ရှေ့နေများက လျှောက်ထားခဲ့သည့် ပြင်ဆင်မှု၏ အမိန့် အယူခံကို ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး၌ကြားနာသည်။

ဇွန်လ ၁၀ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး က ၎င်းအမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ထပ်မံတင်သွင်းထားသော သက်သေသုံးဦးအနက် ဦးတင်ဦးနှင့် ဦးဝင်းတင်ကို ထပ်မံငြင်းပယ်ခဲ့ပြီး ဒေါ်ခင်မိုးမိုးကိုသာ သက်သေအဖြစ် ထွက်ဆိုခွင့်ပြုသည်။

ဇွန်လ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ အမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ရန်ကုန်မြို့ မူးယစ်ဆေးဝါးပပျောက် ရေးအထိမ်းအမှတ်ပြတိုက်၌ သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲပြုလုပ်သည်။

ထိုနေ့တွင်မူ တရားခွင့်၌ တရားခံပြသက်သေနှစ်ဦး တို့အား ငြင်းပယ်ခဲ့သည့် အမိန့်နှင့် စပ်လျဉ်းသော ပြင်ဆင်မှုကို ရန်ကုန်တရားရုံးချုပ်၌ နှစ် ဖက်အပြီးသတ် လျှောက်လဲချက်ကြားနာသည်။

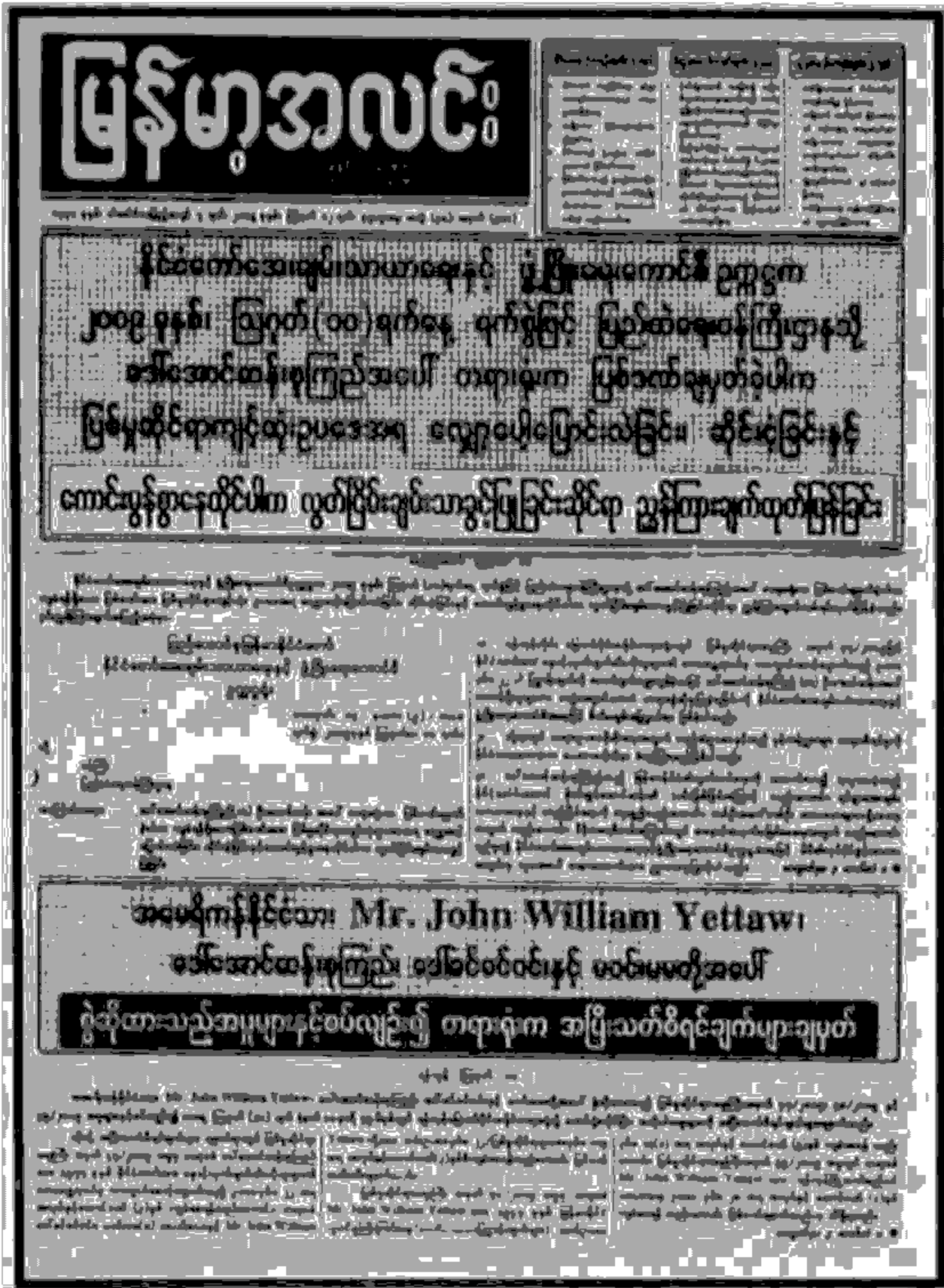
ဇွန်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် တရားခံများအပေါ် စွဲဆိုထားသည့် ပြစ်မှုကြီးဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ်

၄၇/ ၂၀၀၉၊ ၄၈/ ၂၀၀၉ နှင့် ၄၉/ ၂၀၀၉ တို့နှင့်စပ်လျဉ်း ၍ ရန်ကုန်မြောက်ပိုင်းခရိုင်တရားရုံးက တရားခံပြ သက်သေ ဒေါ်ခင်မိုးမိုးကို ဆင့်ခေါ်စစ်ဆေးရန် ဇူလိုင်လ ၃ ရက်နေ့သို့ ချိန်းဆိုသည်။

ဇူလိုင်လ ၃ ရက်နေ့တွင် မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရ၏ဖိတ်ကြားချက်အရ ရောက်ရှိလာသော ကုလ သမဂ္ဂအထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ် မစ္စတာဘန်ကီမွန်း သည် နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲထံတွင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစု ကြည်နှင့်တွေ့ဆုံပေးပါရန် နှစ်ကြိမ်တောင်းဆိုခဲ့သည်။ နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲက ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်သည် လတ်တလောအားဖြင့် တရားရင်ဆိုင်နေရသူဖြစ်သော ကြောင့် တွေ့ဆုံခွင့်ကို သည်းခံပေးပါရန် ပြန်လည် တုံ့ပြန်သည်။

ဇူလိုင်လ ၃၁ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြောက်ပိုင်း ခရိုင်တရားရုံး ရုံးထိုင်စစ်ဆေးခဲ့သော ဒေါ်အောင်ဆန်း

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အမှုအခင်းရင်ဆိုင်ရခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ Weekly Eleven ဂျာနယ်၏ဖော်ပြချက်

**အမှုအခင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အား
စီရင်ချက်ချခြင်းအတွက် မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာ၏
ဖော်ပြချက်**

စုကြည်၊ Mr. John William Yettaw၊ ဒေါ်ခင်ခင်ဝင်း၊ မဝင်းမမတို့အပေါ် စွဲဆိုထားသည့်အမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ပေါ်ပေါက်လာသည့် သက်သေထွက်ဆိုချက်များ၊ သက်သေခံချက်များနှင့် နှစ်ဖက်တင်ပြလျှောက်လွှဲချက်များအရ ဥပဒေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များအပေါ် စိစစ်ဆုံးဖြတ်ရန် အကြောင်းများရှိနေသောကြောင့် အပြီးသတ်စီရင်ချက်များချမှတ်ရန် သြဂုတ်လ ၁၁ ရက်နေ့သို့ချိန်းဆိုသည်။

သြဂုတ်လ ၁၁ ရက်နေ့တွင် Mr. John William Yettaw၊ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၊ ဒေါ်ခင်ခင်ဝင်း၊ မဝင်းမမတို့အပေါ် စွဲဆိုထားသော အမှုနှင့်ပတ်သက်၍ အပြီးသတ်စီရင်ချက်ချရာ မစ္စတာဝီလျံယက်တောကို အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ် ၇ နှစ်၊ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၊ ဒေါ်ခင်ခင်ဝင်းနှင့် မဝင်းမမတို့ကို အလုပ်နှင့်ထောင်ဒဏ် ၃ နှစ်စီကျခံစေရန် ပြစ်ဒဏ်အသီးသီးချမှတ်သည်။ တစ်ဆက်တည်းတွင် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌက ၂၀၀၉ ခုနှစ် သြဂုတ်လ

၁၀ ရက်နေ့ ရက်စွဲဖြင့် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနသို့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အပေါ် တရားရုံးက ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခဲ့ပါက ကျခံရန်ရှိသောပြစ်ဒဏ်အား ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေအရ လျှော့ပေါ့ပြောင်းလဲခြင်း၊ ဆိုင်းငံ့ခြင်းနှင့် ကောင်းမွန်စွာနေထိုင်ပါက လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ဆိုင်ရာ ညွှန်ကြားချက်တစ်ရပ်ထုတ်ပြန်ပြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အပေါ် တရားရုံးက ချမှတ်ထားသော ပြစ်ဒဏ်များအနက် ပြစ်ဒဏ်၏ထက်ဝက်ကိုသာ ကျခံစေရန် လျှော့ပေါ့ပြောင်းလဲလိုက်ပြီး ကျန်ရှိသောပြစ်ဒဏ်ကိုလည်း ဆိုင်းငံ့လိုက်ကြောင်း၊ ဒေါ်ခင်ခင်ဝင်း၊ မဝင်းမမတို့ကိုလည်း အလားတူချမှတ်လိုက်ကြောင်း ထိုနေ့တွင်ပင် ထုတ်ပြန်ကြေညာသည်။ ထိုကြေညာချက်ထွက်ပေါ်လာပြီး အချိန်ပိုင်းအတွင်းမှာပင် မြန်မာ့ရုပ်မြင်သံကြားနှင့် ရေဒီယိုများမှ ပြည်သူများသို့ ချက်ချင်းသတင်းအဖြစ် ထုတ်ပြန်ပေးခဲ့သည်။

နိုင်ငံများ။ ။ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ နိုင်ငံအသီးသီးတို့သည် မိမိတို့နိုင်ငံ၏ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးအစရှိသည့် ကိုယ်ပိုင်ရပ်တည်ချက်များနှင့်အတူ နိုင်ငံတကာနှင့် ဆက်ဆံရေး၊ ကုလသမဂ္ဂကြီးအရိပ်အောက်၌ ငြိမ်းချမ်းသာယာရေး စသည့်လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်နေကြသည်။ ၎င်းတို့အနက် ၂၀၀၉ ခုနှစ်အတွင်း နိုင်ငံအချို့၏ ထင်ရှားကျော်ကြားသည့် အကြောင်းချင်းရာများကို အောက်ပါအတိုင်း အကွာရာစဉ်စုစုဖြင့် ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

ကိုရီးယားဒီမိုကရက်တစ် ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ။ ။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးပြီးဆုံးသောအခါ စစ်ရှုံးဂျပန်ပိုင်ဆိုင်ခဲ့သော ကိုရီးယားကျွန်းဆွယ်ကို နှစ်ပိုင်းခွဲလိုက်သည်။ လတ္တီတွဒ် ၃၈ ဒီဂရီနေရာကို အလယ်မျဉ်းကြောင်းအဖြစ်သတ်မှတ်၍ မြောက်ပိုင်းကို ဆိုဗီယက်ယူနီယံက သိမ်းပိုက်ပြီး တောင်ပိုင်းကို အမေရိကန်က သိမ်းပိုက်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၈ ခုနှစ် မေလ ၁ ရက်နေ့တွင် တောင်နှင့်မြောက်ကိုရီးယားနှစ်နိုင်ငံကို လွတ်လပ်ရေးပေးသောအခါ မြောက်ပိုင်းက Democratic People's Republic of Korea (DPRK) ဟူသော အမည်ဖြင့် ကွန်မြူ

ကိုရီးယားဒီမိုကရက်တစ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ

နစ်နိုင်ငံ တည်ထောင်သည်။ တောင်ပိုင်းက Republic of Korea (ROK) အမည်ဖြင့် အရင်းရှင်ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံ တည်ထောင်သည်။

၁၉၅၀ ပြည့်နှစ် ဇွန်လ ၂၅ ရက်နေ့တွင် မြောက် ကိုရီးယားက တောင်ကိုရီးယားကို စတင်ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်သည်။ ဤတောင်နှင့်မြောက်ကိုရီးယားစစ်ပွဲတွင် မြောက်ကိုရီးယားဘက်မှ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံနှင့် ဆိုဗီယက်ရုရှားနိုင်ငံတို့က ကျောထောက်နောက်ခံပြုပေး ခဲ့သည်။ တောင်ကိုရီးယားဘက်မှ စစ်မဟာမိတ်ဖွဲ့ထား သည့် အမေရိကန်နိုင်ငံက ကုလသမဂ္ဂအလံအောက်မှ နိုင်ငံများကိုယ်စားပြု ကူညီတိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ထို စစ်ပွဲကြီးသည် အပျက်အစီးအသေအပျောက်ကြီးမားပြီး နှစ်ဖက်အရှုံးအနိုင်မပေါ်သောကြောင့် ၁၉၅၃ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် စစ်ပြေငြိမ်းရေးစာချုပ်ချုပ် ဆို၍ တိုက်ခိုက်မှုကို ရပ်စဲခဲ့သည်။

ထိုနောက်ပိုင်းတွင် မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံသည် ပေါကြွယ်သည့်သတ္တုသယံဇာတကိုထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် ကြီးမား သည့် ရေအားလျှပ်စစ်စွမ်းအားတို့ကို အသုံးပြု၍ အကြီးစားစက်မှုလုပ်ငန်းကြီးများကို တည်ထောင်သည်။ တစ်ပြိုင်တည်း စစ်အင်အားနှင့် စစ်လက်နက်ကိရိယာ အင်အားလည်း တိုးချဲ့မြှင့်တင်ခဲ့သည်။ မြောက်ကိုရီးယား နိုင်ငံ၌ လူဦးရေ ၂,၃၁,၁၃,၀၁၉ ဦးရှိပြီး အမြဲတမ်း စစ်သားဦးရေ ၁၁,၀၆,၀၀၀ ဦးရှိသည်။ စစ်လက်နက် ပစ္စည်းကိရိယာများပြားပြီး တာဝေးပစ်အမြောက်ကြီး ပေါင်းများစွာကိုထုတ်လုပ်တပ်ဆင်ထားသည့် အင်အား ကြီးမားသော တပ်မတော်ကြီးကို ပိုင်ဆိုင်ထားသည်။

ထို့ပြင် ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၏ အစောပိုင်းနှစ်များမှ စ၍ အဏုမြူလက်နက်များထုတ်လုပ်ရန် စိုင်းပြင်းခဲ့ကြောင်း ခိုင်လုံသည့်သတင်းများ ထွက်ပေါ်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ စစ် အင်အားနှင့် စစ်လက်နက်အင်အားတိုးချဲ့ရန် ဦးစားပေးမှု ကြောင့် လောင်စာဆီရှားပါးခြင်း၊ စားနပ်ရိက္ခာပြတ်လပ် ခြင်းနှင့် စီးပွားရေးဆုတ်ယုတ်ကျဆင်းခြင်းဒဏ်ကို စတင် ခံရတော့သည်။ ဤတွင် တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံက မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံ၏ အကျပ်အတည်းကို ကူညီသော အားဖြင့် စားနပ်ရိက္ခာများတင်ပို့ပေးသည်။ တစ်ဖက်တွင် မြောက်ကိုရီးယားကို ၁၉၉၂ ခုနှစ်က စည်းရုံး၍ အဏုမြူ

လက်နက်ဖျက်သိမ်းရေးကို ပူးတွဲကြေညာနိုင်ခဲ့သည်။

၁၉၉၄ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၈ ရက်နေ့တွင် မြောက် ကိုရီးယားခေါင်းဆောင်ကြီး ကင်အီဆွန်း ကွယ်လွန် သဖြင့် သားကြီးဖြစ်သူ ကင်ဂျုံအီးအရိုက်အရာ ဆက်ခံ ကာ သမ္မတဖြစ်လာသည်။ ထို့နောက် စီးပွားရေးချွတ်ခြုံ ကျပြီး စားနပ်ရိက္ခာပြတ်လပ်မှုပို၍ ဆိုးဝါးလာသည်။ ဤတွင် အမေရိကန်နိုင်ငံက မြောက်ကိုရီးယားကို စွမ်းအင်လောင်စာ ကူညီထောက်ပံ့မှုပေးပြီး အဏုမြူလက်နက်ဖျက်သိမ်း ပေးမည့် စာချုပ်ကို ၁၉၉၄ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၂၁ ရက် နေ့တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးကြသည်။

၁၉၉၉ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် မြောက်ကိုရီးယား၏ တာဝေးပစ်ဒုံးကျည်စမ်းသပ်မှု ရပ် ဆိုင်းမည်ဟူသော သဘောတူညီချက်ရသဖြင့် အမေရိကန် တို့ကလည်း ခရီးသွားလုပ်ငန်းပိတ်ဆို့မှုနှင့် ကုန်သွယ်ရေး ပိတ်ဆို့မှုများကို ပြန်ဖွင့်ပေးခဲ့သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံသည် တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံနှင့် နှစ်နိုင်ငံပူးပေါင်းရေးသဘောတူစာချုပ်ချုပ်ဆိုခြင်း၊ အဏုမြူလက်နက်ဖျက်သိမ်းရေး စာချုပ်ချုပ်ဆိုခြင်း၊ လောင်စာဆီနှင့်စားနပ်ရိက္ခာအထောက်အကူရယူခြင်း အားဖြင့် မိမိနိုင်ငံအကျိုးအတွက် လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ အမေရိကန်နှင့်လည်း ဤသို့သဘောတူညီချက်များ လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း နှစ်ဘက်စလုံး၏ အမြင်မကြည်လင်မှုများကြောင့် အမှန်တကယ်ပြေလည် မှု မရရှိခဲ့ပေ။

၂၀၀၂ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၃၁ ရက်နေ့က အမေရိကန်သမ္မတ ဂျော့ဒဗလျူဘုရှ်၏ မိန့်ခွန်းတွင် “ဝင်ရိုးစွန်းတန်း လူဆိုးများ” (axis of evil) ဟူ၍ အီရတ် နှင့် အီရန်နိုင်ငံတို့ကို အမည်တပ်ရာတွင် မြောက်ကိုရီးယား ကိုပါ ထည့်သွင်းခဲ့သောကြောင့် မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံက စိတ်ဆိုးမာန်ဆိုး တုံ့ပြန်ခဲ့သည်။

မြောက်ကိုရီးယားတို့၏ အဏုမြူလက်နက် ထုတ်လုပ်ရေး အစီအစဉ်ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နေမှုကို အမေရိကန်တို့က ကန့်ကွက်နေခြင်းကြောင့် ၂၀၀၂ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် မြောက်ကိုရီးယားတို့က အဏုမြူ လက်နက်ထုတ်လုပ်နေကြောင်း ဝန်ခံလိုက်သည်။ ထို့နောက် ၂၀၀၃ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် မြောက်ကိုရီးယား

ကိုရီးယားဒီမိုကရက်တစ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ

နိုင်ငံက အဏုမြူလက်နက်မပြန့်ပွားရေး သဘောတူညီချက်မှ နောက်ဆုတ်ခဲ့ပြန်သည်။ အမေရိကန်တို့ကလည်း မြောက်ကိုရီးယားကို အဏုမြူလက်နက်လျှော့ချဖျက်သိမ်းရေးကို ကြိမ်ဖန်များစွာ တောင်းဆိုနေသည်။ မြောက်ကိုရီးယားကလည်း အမေရိကန်တို့အနေဖြင့် အီရတ်ကဲ့သို့ ကျူးကျော်စစ်မဆင်နွှဲပါဟု ကတိပြုရန်နှင့် စီးပွားရေးအထောက်အကူပေးရန် ပြန်၍တောင်းဆိုနေသည်။ ဤနည်းဖြင့် ၂၀၀၃ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၀၄ ခုနှစ်တို့အတွင်း တရုတ်နိုင်ငံက စေ့စပ်ပေးသည့် မြောက်ကိုရီးယား၊ တောင်ကိုရီးယား၊ အမေရိကန်၊ တရုတ်နှင့် ရုရှားနိုင်ငံများ ဖြစ်သည့် ခြောက်နိုင်ငံဆွေးနွေးပွဲများ အကြိမ်ကြိမ်ကျင်းပသော်လည်း မအောင်မြင်ခဲ့ပေ။

၂၀၀၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံက မိမိတို့ အဏုမြူလက်နက်ထုတ်လုပ်နိုင်ပြီဖြစ်ကြောင်း ကြေညာလိုက်သည်။ ဤတွင် ခြောက်နိုင်ငံဆွေးနွေးပွဲများ ပြန်လည်ပြုလုပ်ကြပြန်သည်။ မြောက်ကိုရီးယားက သူတို့၏ အဏုမြူထုတ်လုပ်ရေး အစီအစဉ်များကို အမေရိကန်နှင့် တောင်ကိုရီးယားတို့၏ စွမ်းအင်နှင့် ရိက္ခာအကူအညီတို့ဖြင့် လဲလှယ်မည်ဟု သဘောတူပြန်သည်။ သို့သော် မည်သည့်တိုးတက်မှုမျှ မရရှိခဲ့ချေ။

၂၀၀၆ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၅ ရက်နေ့မှာမူ မြောက်ကိုရီးယားက တာဝေး၊ တာလတ်၊ တာနီးပစ်ဒုံးကျည် (၇) စင်းကို စမ်းသပ်ပစ်လွှတ်လေသည်။ မိုင် ၃၇၅၀ အထိ ဝေးဝေးရောက်နိုင်မည့် (အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု အလက်စကားပြည်နယ်အထိ ရောက်နိုင်မည်ဆိုသည်) Taepodong-2 အမည်ပေးထားသော တိုက်ချင်းပစ်တာဝေးပစ်ဒုံးကျည် မအောင်မြင်ဘဲ ပျက်စီးသွားသည်မှ အပ ကျန်တာလတ်နှင့် တာနီးပစ်ဒုံးကျည်များကို အောင်မြင်စွာ ပစ်လွှတ်နိုင်ခဲ့သည်။ တာလတ်ပစ်ဒုံးကျည်များသည် ဂျပန်ပင်လယ်ထဲသို့ ကျရောက်ခဲ့သည်။ ဂျပန်နှင့် အမေရိကန်နိုင်ငံတို့က ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီကို ချက်ချင်းတင်ပြ၍ စီးပွားရေးပိတ်ဆို့မှုများ ပြုလုပ်ပေးရန် တောင်းဆိုသော်လည်း မအောင်မြင်ခဲ့ပေ။ ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီက ၂၀၀၆ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၅ ရက်နေ့တွင် မြောက်ကိုရီးယားကို ပြစ်တင်ရှုတ်ချ

ကြောင်း ထုတ်ပြန်၍ အင်အားကြီးဒုံးကျည်များ ပစ်လွှတ်ခြင်းကို ရပ်ဆိုင်းရန်တောင်းဆိုသည်။ သို့ရာတွင် မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံက လျစ်လျူရှု၍ မိမိနိုင်ငံကာကွယ်ရေးအတွက် ဤအစီအစဉ်များ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာသည်။

၂၀၀၆ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၉ ရက်နေ့တွင်မူ မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံက မြေအောက်အဏုမြူဗုံးဖောက်ခွဲစမ်းသပ်မှုကို ပြုလုပ်အောင်မြင်ကြောင်း ကြေညာသည်။ တရုတ်နှင့် ဂျပန်နိုင်ငံတို့က မြောက်ကိုရီးယား

မြောက်ကိုရီးယား ချူကလီးယားစက်ရုံ၏ ဂြိုဟ်တုဓာတ်ပုံ

၏ ဤလုပ်ရပ်ကို လက်မခံနိုင်ကြောင်း ပူးတွဲကြေညာသည်။ အမေရိကန်က ပြင်းထန်သော တန်ပြန်ရိုက်ခတ်မှုနှင့် ကြုံရမည်ဟု မြောက်ကိုရီးယားကို တုံ့ပြန်သည်။

ဤသို့ တင်းမာမှုများ ဆက်လက်ရှိနေခဲ့ရာမှ ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင် မြောက်ကိုရီးယားက တန်ရာတန်ဖိုးပေးနိုင်လျှင် အဏုမြူအစီအစဉ်များ လက်လွှတ်လိုသည့် ဆန္ဒများကို စတင်ပြသခဲ့ပြန်သည်။ ဖေဖော်ဝါရီလတွင် စီးပွားရေးအကူအညီများပေးလျှင် အခြေမလှဖြစ်နေသည့် ၎င်းတို့၏ အဏုမြူဓာတ်ပေါင်းဖိုကို ဖျက်သိမ်းပေးမည်ဟု ကမ်းလှမ်း၏။ ဇူလိုင်လ ၁၄ ရက်တွင် ထို Yongbyon ဓာတ်ပေါင်းဖိုပိတ်ပြီး၍ နိုင်ငံတကာ အဏုမြူ စွမ်းအင်အေဂျင်စီမှ စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ လာရောက်စစ်ဆေးနိုင်ကြောင်း အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကို အကြောင်းကြား

ကိုရီးယားဒီမိုကရက်တစ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ

သည်။ အောက်တိုဘာလ ၂ ရက်နေ့တွင် တောင် နှင့်မြောက် ကိုရီးယားခေါင်းဆောင်နှစ်ဦး ထိပ်သီး တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲ ဖြစ်ခဲ့သည်။ သုံးရက်နေ့တွင် မြောက်ကိုရီးယားက လောင်စာဆီ မက်ထရစ်တန် ၉,၅၀,၀၀၀နှင့် အခြားစီးပွားရေးအထောက်အကူများ ပေးလျှင် အပြန်အလှန်အားဖြင့် ၎င်း၏အဏုမြူ လက်နက်များလျှော့ချရန် သဘောတူညီခဲ့သည်။ ၂၀၀၇ ခုနှစ်ကုန် ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့ နောက်ဆုံး ထား၍ မြောက်ကိုရီးယား၏ အဏုမြူဆိုင်ရာအစီအစဉ် များအားလုံးကို စာရင်းပေးပို့ရန်လည်း သဘောတူညီ ခဲ့သည်။

သို့သော်လည်း အဏုမြူလက်နက်မည်မျှ ထုတ်လုပ်ပိုင်ဆိုင်ပြီးဖြစ်သည်ကိုလည်း အသိမပေးနိုင်၊ ယူရေနီယမ်မည်မျှထုတ်လုပ်နိုင်ပြီး မည်မျှကြွယ်ဝသည် ဆိုသော ကိစ္စကိုလည်း ဝန်ခံချက်မပေးနိုင်ဟုဆိုသည်။ ပိုဆိုးသည်ကား ဆီးရီးယားနိုင်ငံမှ မသင်္ကာဖွယ်အဆောက် အအုံကို အစွဲရေးက ဗုံးကြဲစဉ် မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံမှ ပို့ထားသည့် အဏုမြူထုတ်လုပ်ရေး နည်းပညာများဆိုင် ရာ အထောက်အထားများရရှိကြောင်း အမေရိကန်တို့က စွပ်စွဲသဖြင့် မြောက်ကိုရီးယားက ကတိပြုထားသည်ကို ပယ်ဖျက်ကာ ၂၀၀၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့ ကုန်ဆုံးချိန်အထိ အစီအစဉ်စာရင်းများ မပေးတော့ချေ။

၂၀၀၈ ခုနှစ် မေလတွင် ဆီးရီးယားသည် မြောက်ကိုရီးယားထံမှ နည်းပညာရရှိသည့် ဗီဒီယို အထောက်အထားများကို အမေရိကန်က ဖွင့်ချလိုက်သော အခါ တင်းမာမှုပိုမိုကြီးထွားသွားသည်။ ဤသို့ ထုတ် ပြန်ခြင်းမှာလည်း ၂၀၀၈ ခုနှစ် မတ်လ ၂၈ ရက်နေ့က မြောက်ကိုရီးယားတို့သည် အနောက်ပင်လယ်ကမ်းခြေ တွင် တာတိုဒုံးကျည်များကို ထပ်မံပစ်လွှတ်စမ်းသပ်ခဲ့ ခြင်းကြောင့်လည်း ဖြစ်သည်။

မြောက်ကိုရီးယားတို့၏ တောင်းဆိုချက်အရ ၂၀၀၈ ခုနှစ် ဇွန်လ ၂၆ ရက်နေ့တွင် အမေရိကန်သမ္မတ ဂျော့ဘုရှ်က မြောက်ကိုရီးယားကို အကြမ်းဖက်နိုင်ငံ စာရင်းမှ ပယ်ဖျက်ပေးခဲ့သည်။ မြောက်ကိုရီးယား ကလည်း Yongbyon အဏုမြူလက်နက်တာဝါမျှော်စင် ကို တရားဝင်ဖျက်ဆီးပြီးကြောင်း ဇွန် ၂၇ ရက်နေ့တွင်

ကြေညာသည်။ သို့ရာတွင် ၂၀၀၈ ခုနှစ်အတွင်း ခြောက်နိုင်ငံ ဆွေးနွေးပွဲများ မကျင်းပနိုင်ခဲ့ပေ။

၂၀၀၉ ခုနှစ်သို့ရောက်သောအခါ တင်းမာမှုများ ပိုမိုကြီးမားခဲ့သည်။ ဆွေးနွေးပွဲပျက်ပြီးနောက် ဆွေးနွေး ပွဲများအရ ရောက်ရှိနေသည့် ကုလသမဂ္ဂ၏ အဏုမြူစွမ်း အင် အေဂျင်စီမှ ပညာရှင်များလာရောက်စစ်ဆေးသည် ကို မြောက်ကိုရီးယားက ရပ်ဆိုင်းလိုက်ပြီး ၎င်းတို့နိုင်ငံ မှ ထွက်ခွာစေခဲ့သည်။ တောင်နှင့်မြောက်ကိုရီးယားနယ်စပ် မြောက်ဘက်၌ ဖွင့်လှစ်ထားသည့် ကေးဆောင်စက်မှု ဇုန်ရုံ တောင်ကိုရီးယားအလုပ်သမားများနှင့် ကျွမ်းကျင် သူများကို မြောက်ကိုရီးယားက မောင်းထုတ်ခဲ့သည်။ စစ်တပ်ကို အမြင့်ဆုံးတပ်လှန့်ထားလိုက်သည်။ ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် မြောက်ကိုရီးယားမှ ပြောရေး ဆိုခွင့် ရှိသူတစ်ဦးက “တောင်နှင့်မြောက်ကိုရီးယားကြား တွင် စစ်ရေးပဋိပက္ခနှင့် စစ်ပွဲများကို ဦးတည်နေသည်” ဟု ပြောဆိုခဲ့သည်။ သမ္မတကင်ဂျူးအီးကိုယ်တိုင်က “ကျွန်ုပ်တို့ ပြည်သူများက တောင်ကြီးတစ်လုံးကို တောင် ပြားပြားဝပ်သွားအောင် စွမ်းဆောင်နိုင်တယ်။ အဆင်သင့် လည်းဖြစ်နေပြီ” ဟု တင်းမာစွာ ပြောဆိုလိုက်သည်။

မြောက်ကိုရီးယားက ခြောက်နိုင်ငံဆွေးနွေးပွဲ သည် မိမိတို့နိုင်ငံမှ အဏုမြူလက်နက်ဖျက်သိမ်း ရေးကိုသာ ဦးတည်ဆွေးနွေးသော ကာကွယ်ရေး အတွက်သာဖြစ်ပြီး ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက်မဟုတ်။ အမေရိကန်နိုင်ငံကလည်း မိမိတို့ကို လည်ပင်းညှစ်၍ အထီးကျန်ဖြစ်အောင် ပိတ်ဆို့ရန်သာလုပ်နေသည်။ မိမိတို့ အဏုမြူအကျပ်အတည်း ပြဿနာဖြစ်ရခြင်း သည် အမေရိကန်တို့နှင့် ပဋိပက္ခကြောင့်သာ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုနှစ်နိုင်ငံသာ ဖြေရှင်းရမည်။ အမေရိကန် တစ်ဦးတည်းနှင့်သာ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးလိုသည်ဟု တောင်းဆို၏။ အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးက လည်း တက္ကသိုလ်ပညာရှင်နှင့် ယခင် သံတမန် ဖြစ်ခဲ့ဖူး သူ စတီဗင်ဘော့စ်ဝေါ့သ်ကို မြောက်ကိုရီးယား ရေးရာ အထူးသံတမန်ရာထူးသစ်အဖြစ် ခန့်အပ်၍ နှစ်နိုင်ငံ ရင်ကြားစေရေး ကြိုတင်ညှိနှိုင်းရန် စီစဉ်ခဲ့သည်။

သို့သော်လည်း ၂၀၀၉ ခုနှစ် မတ်လလယ်တွင် အမေရိကန်နှင့် ဂျပန်နိုင်ငံတို့က ဂျပန်ပင်လယ်ပြင်၌

ကိုရီးယားဒီမိုကရက်တစ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ

နှစ်စဉ်လုပ်နေကျ စစ်ရေးလေ့ကျင့်ပွဲကို ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ထိုပွဲတွင် အမေရိကန်ခရစ် စစ်သင်္ဘော ၂ စင်းနှင့် ဂျပန်ခရစ်စစ်သင်္ဘော ၂ စင်းတို့က သွားချည်လာချည် ခုတ်မောင်းရင်း မြောက်ကိုရီးယားက အဏုမြူထိပ်ဖူးတပ် ခုံးကျည်များ ဂျပန်နိုင်ငံဘက်ဝင်လာပါက ပစ်ချရန် နောက်ဆုံးပေါ် ပက်ထရီယော့ ခုံးခွင်းခုံးများ တပ်ဆင် ထားသည်။ အဆိုပါ မီဆိုင်ခုံးခွင်းခုံးများသည် အေးဂျစ် (Aegis) သင်္ဘော ၇၃ စင်းပေါ်၌လည်း တပ်ဆင်ပြီး ကမ္ဘာ့နေရာအနှံ့၌ ဖြန့်ကြက်ထားသည်။ ထိုသင်္ဘောများ ပေါ်မှ ခုံးကျည်များသည် ခပ်နိမ့်နိမ့်ပျံသန်းနေသည့် ဂြိုဟ်တုများကိုပင် ပစ်ချနိုင်သည်ဆိုရာ မြောက်ကိုရီးယား နိုင်ငံက ထိုလုပ်ရပ်အပေါ်စိုးရိမ်သကဲ့သို့ မကျေမနပ် လည်း ဖြစ်လာသည်။

ထို့ကြောင့် ဧပြီလဆန်းတွင်ပင် မြောက်ကိုရီးယား က ဂြိုဟ်တုတင်သည့် ခုံးပျံတစ်စင်းကို လွှတ်တင်ပြီး ထိုခုံးပျံနှင့် မိမိတို့၏ ခုံးကျည်များကို ဂျပန်တို့က ပစ်ချ ပါက ကျူးကျော်ရေးစစ်အသစ်စတင်ပြန်ပြီဟု မှတ်ယူ ကာ ဂျပန်၏ ခုံးပျံစခန်းခံတပ်များကို အမြင့်ဆုံးသော စစ်ရေးဖြင့် ဖျက်ဆီးရလိမ့်မည်ဟု ကြေညာသည်။ ဧပြီလ ၂၉ ရက်နေ့တွင်မူ မြောက်ကိုရီးယားက သတင်း ကြေညာချက်တစ်ရပ် ထုတ်ပြန်သည်။ ကုလသမဂ္ဂ၏ ပိတ်ဆို့ရေးအစီအစဉ်ကို ရုပ်သိမ်းရန်နှင့် ၎င်းတို့ကို တောင်းပန်ရန်ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ မြောက်ကိုရီးယားအနေ ဖြင့် မိမိနိုင်ငံ၏ကာကွယ်ရေးအတွက် အဏုမြူလက်နက် ထုတ်လုပ်ခြင်းသည် တရားသောစစ်ပွဲအတွက်ဖြစ် သည်။ လက်ဦးမှုယူရန် အဏုမြူလက်နက်ကို သုံးမည် မဟုတ်ဘဲ သူတစ်ပါးတိုင်းပြည်ကို ပစ်ခတ်ရန်လည်း မဟုတ်သောကြောင့် အဏုမြူလက်နက်ကို မိမိတို့ ဆက်လက် ထုတ်လုပ်မည်သာဖြစ်သည်ဟုလည်း ကြေညာသည်။

၂၀၀၉ ခုနှစ် မေလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံများ စွာတို့က ဝိုင်းဝန်းဟန့်တားနေသည့်ကြားက မြောက် ကိုရီးယားသည် ဒုတိယအကြိမ်အဖြစ် အဏုမြူထုံး ဖောက်ခွဲစမ်းသပ်မှုကို ပြုလုပ်လိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ လုံခြုံရေးကောင်စီက မြောက်ကိုရီးယား နိုင်ငံကို ပိုမိုကျယ်ပြန့်လေးနက်သော အရေးယူမှု ဆုံးဖြတ် ချက်ကို အမြန်ချမှတ်ခဲ့သည်။

မြောက်ကိုရီးယားမှ လေယာဉ်၊ ရေယာဉ်များကို သွားလာ ဆိုက်ကပ်စဉ်တွင် ဖျက်အားပြင်းလက်နက်များ ကို တင်ဆောင်ခြင်းရှိ၊ မရှိ ကြားဖြတ်စစ်ဆေးရန်လည်း ပါဝင်သည်။ မြောက်ကိုရီးယားက ယင်းသို့စစ်ဆေး လျှင် ရန်သူအဖြစ်သတ်မှတ်မည်ဟု တုံ့ပြန်သည်။ ထို့ပြင် မြောက်ကိုရီးယားက မိမိတို့ ပင်လယ်ရေပိုင်နက်အတွင်း ချင်းနင်းဝင်ရောက်သူမှန်သမျှ ပြင်းပြင်းထန်ထန်အရေးယူ မည်ဟု အသိပေးသည်။

ထို့ပြင် မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံသည် နိုင်ငံအများက ဝိုင်းဝန်းတားဆီးနေသည့်ကြားမှပင် ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၄ ရက်နေ့တွင် တာဝေး၊ တာလတ်၊ တာနီးပစ်ခုံးကျည် ၇ စင်းကို ပစ်လွှတ်စမ်းသပ်ပြုပြန်သည်။ ထို့ကြောင့် အာရှ အရှေ့မြောက်ပိုင်း၏ တင်းမာမှုများကို ပိုမိုကြီးထွားစေခဲ့ သည်။ မြောက်ကိုရီးယားမှ ထွက်ခွာသော သင်္ဘောများကို စစ်ဆေးမှုများ၊ လိုက်လံစောင့်ကြည့်မှုများ ရှိလာခဲ့သည်။ ဇူလိုင်လ ၂၂ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည့် အာဆီယံ ဒေသဆိုင်ရာ ဖိုရမ်ကို အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဟီလာရီကလင်တန်တက်ရောက်၍ မြောက်ကိုရီးယား အရေးကို အလေးပေးဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ကမ္ဘာ့ဆွေးနွေးပွဲ အသီးသီးတွင်လည်း မြောက်ကိုရီးယားအရေးကို ဦးစားပေး ဆွေးနွေးလာကြသည်။

ဤတွင် မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံသည် တင်းမာမှု ကိုလျှော့ချသည့်သဘောပြန်လည်၍ ပြသလာသည်။ ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဩဂုတ်လဆန်းတွင် အမေရိကန်နိုင်ငံမှ သမ္မတဟောင်း ကလင်တန်သည် မြောက်ကိုရီးယား ခေါင်းဆောင် ကင်ဂျုံအီးနှင့် သွားရောက်တွေ့ဆုံသည်။ မတ်လ ၁၇ ရက်နေ့က နယ်စပ်တွင်ဖမ်းဆီး၍ ပြုပြင် ပညာပေးအလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ် ၁၂ နှစ် စီချ ခံခဲ့ရသော အမေရိကန်မျက်မှောက်ရုပ်သံသတင်းဌာနမှ သတင်းထောက်များဖြစ်ကြသည့် လော်ရာလင်းနှင့် အွန်နာလီးတို့ကို လွှတ်ပေးပြီး သမ္မတဟောင်း ကလင်တန်နှင့်အတူ အမေရိကန်နိုင်ငံသို့ ပြန်ခွင့်ပြုလိုက် သည်။ ဩဂုတ်လလယ်တွင် တောင်ကိုရီးယားမှ ဟယွန်ဒိုင်းစီးပွားရေးအုပ်စု၏ ဥက္ကဋ္ဌအမျိုးသမီးနှင့် အဖွဲ့ကို မြောက်ကိုရီးယားခေါင်းဆောင်က ပြုယန်း မြို့တော်သို့ ဖိတ်ကြား၍ တွေ့ဆုံသည်။

ထိုတွေ့ဆုံပွဲအပြီး မတ်လကတည်းက ဖမ်းဆီးခဲ့သော ဟယွန်ဒိုင်းဝန်ထမ်းတစ်ဦးကို ပြန်လွှတ်ပေးသည်။ ထို့ပြင် မြောက်ကိုရီးယားရှိ Geumgangတောင်သို့ ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသွားများ လာရောက်ခြင်းကို ပိတ်ပင်ထားခဲ့သည့်ကိစ္စနှင့် တောင်ကိုရီးယားမှ ဆွေမျိုးအချင်းချင်း ပြန်လည်ပေါင်းစည်းရေးကို ပိတ်ပင်ထားသည့်ကိစ္စ စသည့်တို့ကို ပြန်ဖွင့်ပေးသည်။

၂၀၀၉ ခု ဩဂုတ်လ ၂၃ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည့် တောင်ကိုရီးယားသမ္မတဟောင်း ကင်ဒေးဂျူ၏ နိုင်ငံတော်ဈာပနပွဲ အခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်ရန် မြောက်ကိုရီးယားခေါင်းဆောင်က ကိုယ်စားလှယ် (၃) ဦးစေလွှတ်သည်။ သမ္မတကင်ဂျူအီး၏ လက်ရုံးနှစ်ဦးဖြစ်သော ကင်ကီနမ်နှင့် ကင်ယောင်ဝွန်တို့လည်း လိုက်ပါခဲ့သည်။ ထိုအဖွဲ့သည် သမ္မတဟောင်း ကင်ဒေးဂျူ၏ ဈာပနပွဲတက်ရုံသာမက ခေါင်းဆောင် ကင်ဂျူအီး ပါးလိုက်သော အမှာစကားများကို တောင်ကိုရီးယားသမ္မတ လီမြောင်ဘတ်နှင့်တွေ့ဆုံ၍ တင်ပြခဲ့ကြသည်။ ဤသို့လာရောက်တွေ့ဆုံစဉ် မြောက်ကိုရီးယားရေပိုင် နက်ကို ဇူလိုင် ၃၀ ရက်က ဝင်ရောက်မိ၍ ဖမ်းဆီးထားသော တောင်ကိုရီးယား ငါးဖမ်းလုပ်သားလေးဦးကို ပြန်လွှတ်ပေးရေးကိစ္စလည်း ပါသည်။ ဩဂုတ်လ ၂၉ ရက်နေ့တွင် ထိုလေးဦးမှာ တောင်ကိုရီးယားရှိ မိမိတို့နေအိမ်သို့ ပြန်ရောက်ခဲ့ကြသည်။

ထိုရက်ပိုင်းအတွင်း မြောက်ကိုရီးယားတို့၏ ပြုမူလုပ်ဆောင်ချက်များအရ ဆိုပါက ယင်းတို့သည် တောင်နှင့်မြောက်ဆက်ဆံရေးကို တိုးတက်စေရန်ဆန္ဒရှိကြောင်း ပြသလျက်ရှိသည်။

ထို့ပြင် ၁၉၅၀-၅၃ ခုနှစ်များအတွင်း ကိုရီးယားစစ်ပွဲကြောင့် ကွဲကွာခဲ့ကြရသော မိသားစုများ ပြန်လည်ပေါင်းစည်းရေးကိုလည်း မြောက်ကိုရီးယားက ရက်အကန့်အသတ်မရှိ ရပ်ဆိုင်းခဲ့ရာမှ ယခုအခါ ပြန်လည်သဘောတူခဲ့သည်။ နယ်စပ်အနီးရှိ မောင့်ကွန်ဂန် အပန်းဖြေစခန်း၌ မိသားစု ၁၀၀ ခန့် ပြန်လည်ပေါင်းစည်းရေးကို ၂၀၀၉ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၆ ရက်နေ့မှ အောက်တိုဘာလ ၁ ရက်နေ့အထိ သတ်မှတ်ရေး တောင်နှင့်မြောက်ကိုရီးယားနှစ်နိုင်ငံတို့က သဘောတူခဲ့ကြသည်။

ဆက်လက်၍ တောင်နှင့်မြောက် နှစ်နိုင်ငံတို့နှင့်

ပတ်သက်သည့် လူသားများဆိုင်ရာပြဿနာအရေးအရာများကို နှစ်ဦးနှစ်ဖက်ဆွေးနွေးသွားရန်ကိုလည်း သဘောတူညီချက် ရရှိကြလေသည်။ **အောင်ချိန်ဘွား**

ဂျပန်နိုင်ငံ။ ။ လူမှုရေး - ဂျပန်စားဖွယ် ထမင်းနှင့် ငါးစိမ်းရောင်းချ သောဆိုင်ပိုင်ရှင်များက တိုကျိုမြို့တွင် ကျင်းပသော ငါးလေလံတင်ရောင်းချပွဲ တစ်ခု၌ ဂျပန် ငါးမည်းတစ်ကောင်ကို ဒေါ်လာတစ်သိန်း ကျော်အထိ ဈေးပေးဝယ်ယူကြောင်း ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များက ပြောကြားသည်။ ယင်းဈေးနှုန်းမှာ ဆယ်စုနှစ်တစ်စုနီးပါးအတွင်း သာမန်ပေါက်ဈေးထက် အဆမတန် မြင့်မားသောဈေးနှုန်းဖြစ်သည်။ ၁၂၈ ကီလိုဂရမ် အလေးချိန်ရှိသော ယင်းငါးမည်းလုံးကို ဂျပန်မြောက်ပိုင်းဒေသရှိ ပင်လယ်ကမ်းခြေမှ ဖမ်းမိခြင်းဖြစ်ပြီး ရောင်းချရာတွင် ဒေါ်လာ ၁,၀၄,၇၀၀ (ယန်း ၉ ဒသမ ၆၃ သန်း) ရရှိခဲ့ရာ ၂၀၀၁ ခုနှစ်နောက်ပိုင်း အမြင့်ဆုံးဈေးနှုန်း ဖြစ်သည်။

ဈေးအဆမတန်မြင့်မားစွာ ပေးဝယ်သူများမှာ ဂျပန်စားဖွယ်ဆိုင်ပိုင်ရှင်နှင့် ဂျပန်မှပြိုင်ဘက်တို့ဖြစ်ကြပြီး အဆိုပါငါးကြီးကို ညီတူညီမျှခွဲဝေယူရန် သဘောတူ ဖြေရှင်းကြကြောင်း၊ ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ် ယိုရှိဒါက ပြောကြားသည်။

တိုကျို၌ ကမ္ဘာတွင် အကြီးဆုံးငါးဈေးကြီးဖြစ်သော ဆူကီဂျီဈေးကို ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်များကို ဝင်ရောက်ခွင့်မပြုဘဲ တစ်လခန့်ပိတ်ထားရာမှ ယခုအခါ အာဏာပိုင်များက ပြန်လည်ဝင်ရောက်ခွင့်ပြုလိုက်ပြီဖြစ်သည်။ ယခင်ကယင်းငါးဈေးကြီးတွင် ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်များက တူနာငါး လေလံပစ်ပွဲ၌ ဓာတ်ပုံများရိုက်ခြင်း၊ သန့်ရှင်းရေး စည်းကမ်းများကို ချိုးဖောက်ခြင်းကြောင့် ဈေးအာဏာပိုင်များက ပြစ်တင်ခဲ့သည်။

ယခုအခါကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်များ စည်းကမ်းလိုက်နာခြင်းရှိမရှိ၊ အစောင့်များချထား၍ စစ်ဆေးသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ဒေသခံအာဏာပိုင်တစ်ဦးက ပြောကြားသည်။ ငါးလေလံပွဲမှာ တိုကျိုရှုခင်းရှုကွက်များ အနက် ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်များအပေါ် ဆွဲဆောင်မှုရှိသော နေရာတစ်ခုဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်များကို

ဂျပန်နိုင်ငံ

ဇန်နဝါရီလ ၁၉ ရက်နေ့မှစ၍ သတ်မှတ်ထားသည့် အချိန်အတွင်း ဈေးအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ကြည့်ရှုခွင့် ပေးမည်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် တူနာငါးလေလံပွဲများ စတင်သောဇန်နဝါရီလ ၁၅ ရက်နေ့မှစ၍ ဝင်ရောက်ခွင့် မပေးတော့ကြောင်း ယင်းဒေသခံအာဏာပိုင်က ပြောကြား သည်။ ဆူကီဂျီငါးဈေးကြီးမှာ ကမ္ဘာတစ်လွှားရှိ ဂျပန် ဆူရီဆာရူမီစားသောက်ဆိုင်များသို့ ငါးများတင်ပို့ နေသော နာမည်ကျော်ဈေးကြီးဖြစ်သည်။

အာရှနိုင်ငံများ၏ စီးပွားရေးကျဆင်းနေမှုကို အကူအညီပေးရန် ယန်းငွေ ၁ ဒသမ ၅ ထရီလီယံ (အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၇ ဘီလီယံ) သုံးစွဲသွားမည် ဖြစ်ကြောင်း ဂျပန်ဝန်ကြီးချုပ်တာရိုအာဇိုက ကြေညာခဲ့ သည်။ ယင်းငွေကြေးကို အခြေခံအဆောက်အအုံ စီမံကိန်းများနှင့် ကုန်သွယ်ရေးတိုးမြှင့်မှုအတွက် သုံးနှစ် ကျော်ကြာအောင် သုံးစွဲသွားမည်ဖြစ်သည်။

ချမ်းသာသောနိုင်ငံများအနေဖြင့် ဆင်းရဲသော နိုင်ငံငယ်များကို အကူအညီပေးသင့်ကြောင်း အာရှဘဏ် များမှာ ဥရောပနှင့် အမေရိကန်ဘဏ်များထက် ငွေကြေး အခက်အခဲ အကျပ်အတည်းနှင့် ရင်ဆိုင်နေရကြောင်း၊ ဂျပန်နိုင်ငံအနေဖြင့် ပင်လယ်ရပ်ခြားဖွံ့ဖြိုးရေး အကူအညီ ကို ယန်းငွေ ၁ ဒသမ ၅ ထရီလီယံထက်မနည်း အကူ အညီပေးရန် အသင့်ရှိနေကြောင်း ဂျပန်ဝန်ကြီးချုပ် တာရိုအာဇိုက ဒါပိုစ်မြို့၌ ကျင်းပသောကမ္ဘာ့စီးပွားရေး ညီလာခံတွင် ပြောကြားသည်။

ဂျပန်နိုင်ငံတွင် မီးတောင်မပေါက်ကွဲမီ ကြိုတင် သတိပေးနိုင်သောစနစ်တစ်ခုကို အောင်မြင်စွာ အသုံးပြုနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း ဂျပန်နိုင်ငံတွင် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂ ရက်နေ့က မောင့်အစမာမီးတောင် မပေါက်ကွဲမီ ၁၃ နာရီခန့်ကြိုတင်ပြီး မီးတောင်အောက်ခြေတွင် နေထိုင် ကြသော ဒေသခံများအား ကြိုတင်သတိပေးနိုင်ခဲ့ကြောင်း မိုးလေဝသအေဂျင်စီ ကြေညာချက်တွင် ဖော်ပြသည်။

ဂျပန်မိုးလေဝသအေဂျင်စီမှာ နာဂါနိုပြည်နယ် ရှိ မီယိုတာ၊ ကာရူအီဇာဝါနှင့် ကိုမိုရိုဒေသများနှင့် ဂမ်မာ ပြည်နယ်ရှိ ဆုမတ်ဂိုအီဒေသတွင် မီးတောင်ဘေး အန္တရာယ် ဆိုင်ရာကြိုတင်သတိပေးချက်ကို မီးတောင် မပေါက်ကွဲမီ ၁၃ နာရီကြိုတင်ပြီး ထုတ်ပြန်ပေးနိုင်ခဲ့

ကြောင်း ကီတာဂါဝါက ပြောကြားသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံ ဟူရူးကျွန်း အလယ်ပိုင်းရှိ မောင့်အစမာမီးတောင်မှာ ပေပေါင်း ၈,၄၃၀ အမြင့်ရှိပြီး ဖေဖော်ဝါရီလ ၂ ရက်နေ့တွင် ပေါက်ကွဲခဲ့သည်။ နာဂါနိုပြည်နယ်နှင့် ဂမ်မာပြည်နယ်တို့၏ နယ်စပ်တွင် တည်ရှိသော ယင်း မီးတောင်ပေါက်ကွဲမှုကြောင့် ထိခိုက်ပျက်စီးမှုများ ဆိုးဆိုးရွားရွားမရှိကြောင်း သိရသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံတွင် မီးရှင်တောင် ၁၀၈ လုံးရှိရာ ယင်းမှာ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ မီးရှင်တောင်အရေအတွက်၏ ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်သည်။

ဂျပန်နိုင်ငံတွင် အသက် ၁၀၀ ပြည့်သူ အဘိုး၊ အဘွားများအား စက်တင်ဘာလ ၁၅ ရက်နေ့ရောက် တိုင်း ငွေဖလားအပါအဝင် မွေးနေ့လက်ဆောင်များ ပေးခဲ့သည်မှာ ၁၉၆၃ ခုနှစ်မှ စတင်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၃ခုနှစ် က အသက် ၁၀၀ ပြည့်သူ ၁၅၃ ဦးသာရှိခဲ့သော်လည်း ၂၀၀၈ခုနှစ်တွင် ၁၉,၇၆၉ ဦးရှိလာသဖြင့် မွေးနေ့လက် ဆောင် ကုန်ကျစရိတ်မှာလည်း မြင့်တက်လာသည်။ ငွေဖလားအရွယ်လျော့ခြင်းဖြင့် ကုန်ကျစရိတ် သက်သာ စေရန် စီစဉ်လျက်ရှိသည်။ ဂျပန်ပြည်သူတို့မှာ ကမ္ဘာပေါ် တွင် အသက်အရှည်ဆုံးပြည်သူများဖြစ်သည်။ ယခု အခါ လူဦးရေ ၁၂၇ ဒသမ ၈ သန်း ရှိသော ဂျပန် နိုင်ငံ၌ အသက် ၁၀၀ ကျော် ၃၆,၃၃၆ ဦး ရှိသည်။

စီးပွားရေး

ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးကျဆင်းမှုနှင့်အတူ ရောင်းလို အားများလည်း ကျဆင်းလာရာ ဂျပန်နိုင်ငံမှ ကားထုတ် လုပ်ရေး ကုမ္ပဏီဖြစ်သော တိုယိုတာကုမ္ပဏီကြီးက မတ်လကုန်ပိုင်းတွင် ဂျပန်ရှိလုပ်ငန်းစု ၁၂ ခုတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသော ယာယီဝန်ထမ်းများအနက် ဝန်ထမ်း ၃,၀၀၀ ကို တာဝန်မှရပ်နားထားရမည့် အခြေအနေရှိသည်ဟု ကုမ္ပဏီပြောခွင့်ရပုဂ္ဂိုလ်က ပြောကြားသည်။ မတ်လကုန်အထိ ရောင်းလိုအား ကျဆင်းနေပါက လုပ်သား ၃,၀၀၀ တို့မှာ အလုပ်ရပ် နားရမည့် အခြေအနေတွင်ရှိနေသည်။ ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ရောင်းချမှုအခြေအနေအပေါ်မူတည်ပြီး ယာယီလုပ်သား အတိုးအလျှော့ကို ပြုလုပ်သွားမည်ဖြစ်ရာ ယာယီ လုပ်သား အရေအတွက်ကို လျှော့ချမည့် အစီအစဉ်နှင့်

ဂျပန်နိုင်ငံ

အရေအတွက်မည်မျှ အထိခန့်ထားမည် လျှော့ချမည်ကို ထုတ်ပြန်ချက်မပြုနိုင်ကြောင်း စသည်ဖြင့် ယင်းပြောခွင့်ရ ပုဂ္ဂိုလ်က ပြောကြားသည်။

ဂျပန်ဆိုနီကော်ပိုရေးရှင်းအနေဖြင့် နိုင်ငံရှိ ရုပ်မြင်သံကြားစက် ထုတ်လုပ်သော စက်ရုံတစ်ရုံ ရုပ်ဆိုင်းဖွယ်ရှိသည်။ ယင်းကုမ္ပဏီမှ ရုပ်မြင်သံကြား စက် ဝယ်ယူလိုအားကျဆင်းပြီး ယန်းငွေခိုင်မာမှုကြောင့် ယင်းသို့ဆောင်ရွက်ရန် စီစဉ်ရခြင်းဖြစ်ပြီး ၁၄ နှစ် ကာလအတွင်း ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် ဆုံးရှုံးနစ်နာခဲ့မှု ဖြစ်ကြောင်း ကုမ္ပဏီက ပြောကြားသည်။ ဘရာဘီယာ အယ်လ်စီဒီ ရုပ်မြင်သံကြားထုတ်လုပ်သော ကုမ္ပဏီသည် တစ်နှစ် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁ ဒသမ ၁ ဘီလီယံ အထိ အရှုံးပေါ်ခဲ့ကြောင်း ကျွမ်းကျင်သူတစ်ဦးက ပြောကြားသည်။

ဂျပန်နိုင်ငံရှိ ရုပ်မြင်သံကြားထုတ်လုပ်ရေး စက်ရုံနှစ်ရုံအနက် ရုပ်မြင်သံကြားစက် တပ်ဆင်ရေး စက်ရုံနှင့် အပိုပစ္စည်းထုတ်လုပ်သော စက်ရုံတို့ ပူးပေါင်း သွားရန် ဆိုနီကုမ္ပဏီက စီစဉ်နေသည်။ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်ခြင်းကြောင့် ပြည်တွင်းမှဝန်ထမ်း ၃ ရာခိုင်နှုန်းအထိ လုပ်ငန်းမှရပ်နားရမည်ဖြစ်သည်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ထိန်းချုပ်ရေး စက်ရုံငါးရုံမှ ခြောက်ရုံအထိ ပိတ်ပြီး ပုံမှန်နှင့်ကန်ထရိုက်ဝန်ထမ်း ၁၆,၀၀၀ ခန့် အလုပ်ရပ်နားခြင်းဖြင့် တစ်နှစ်အတွက် ပေါ်ပေါက်သော ဒေါ်လာ ၁ ဒသမ ၁ ဘီလီယံ အရှုံးပေါ်မှုကို သက်သာ စေမည်ဖြစ်သည်ဟု ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ အိသာဒါက ပြောကြားသည်။

ဂျပန်ပြည်တွင်းဈေးကွက်တွင် ဇန်နဝါရီလအတွင်း ကားအသစ်များရောင်းချခြင်းမှာ ၂၀၀၈ ခုနှစ်ကထက် ၂၇ ဒသမ ၉ ရာခိုင်နှုန်းလျော့ကျ၍ ၁၇,၄၂၈ သို့ ကျဆင်း သွားသည်။ ထိုအရေအတွက်မှာ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ် ဇန်နဝါရီလ အမြင့်ဆုံးရောင်းချခြင်းမှတ်တမ်း ၃,၂၅,၄၆၈ ၏ ထက်ဝက်ခန့်ရှိသည်ဟု ကုန်သည်ကြီးများအသင်းက ပြောကြားသည်။ ယင်းမှာ ခြောက်လဆက်တိုက် ကျဆင်းခြင်းဖြစ်သည်။ ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် ကားအသေးစားများရောင်းချခြင်းမှာ ၂၀၀၈ ခုနှစ်က ထက် ၅ ဒသမ ၆ ရာခိုင်နှုန်းကျဆင်းပြီး ၁,၂၇,၄၆၂ စီး သာရှိသည်။ ယင်းမှာသုံးလဆက်တိုက် ရောင်းချမှုနှုန်း

ကျဆင်းခြင်း ဖြစ်သည်။ မော်တော်ကား ထုတ်လုပ် သော ကုမ္ပဏီများမှာ စီးပွားရေးပြဿနာနှင့် ငွေတန်ဖိုး တက်ခြင်းမှ ကျော်လွှားနိုင်ရန် ကုန်ကျစရိတ်များ ဖြတ်တောက်ခြင်းနှင့် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုများ လျော့ချခြင်း တို့ကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

ဂျပန်နိုင်ငံမှ နံပါတ် ၁ ပလာဆာမာ ရုပ်မြင်သံ ကြားစက် ထုတ်လုပ်သော ပင်နာဆိုးနစ်ကုမ္ပဏီမှာ ၂၀၀၈ ခုနှစ်က ဒေါ်လာ ၄ ဒသမ ၂ ဘီလီယံ (ပေါင် ၂ဒသမ ၉ ဘီလီယံ) အရှုံးပေါ်ခဲ့ရာ အလုပ်နေရာပေါင်း ၁၅,၀၀၀ ကို လျှော့ချသွားမည်ဟု ကြေညာခဲ့သည်။ နာမည်ကျော် ဒီဂျစ်တယ်ကင်မရာများထုတ်လုပ်သော ပင်နာဆိုးနစ်ကုမ္ပဏီမှာ အရောင်းကျဆင်းလာမှု၊ ထုတ် လုပ်ရာတွင် အသုံးစရိတ်မြင့်မားမှု၊ ဒေါ်လာနှင့် ယှဉ်လျှင် ယန်းငွေတန်ဖိုးမြင့်တက်လာမှုတို့ကြောင့် နိုင်ငံရပ်ခြား မှ ဝင်ငွေများစွာ လျော့ကျခဲ့ရသည်။

ယန်းငွေပိုမိုအားကောင်းလာနေမှုကြောင့် ဂျပန် အီလက်ထရွန်နစ်ကုမ္ပဏီများမှာ ပြိုင်ဖက်ကိုရီးယား ကုမ္ပဏီများနှင့်ယှဉ်လျှင် အားနည်းလျက်ရှိသည်။

ယခုနှစ် ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် အစိုးရက လမ်းညွှန်မှုများ ပြုခဲ့ပြီး အိမ်ထောင်စုနှင့် မိသားစုများလက်ထဲသို့ ဘဏ္ဍာငွေများ ထည့်ပေးနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်မည်ဟု ဆိုသည်။

နိုင်ငံရေး

ဂျပန်ဝန်ကြီးချုပ် တာရိုအာဇီက အမေရိကန် သမ္မတသစ် ဘားရက်အိုဘားမားအား ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၄ ရက်နေ့က အိမ်ဖြူတော်၌ သွားရောက်တွေ့ဆုံခဲ့ရာ မစ္စတာအာဇီမှာ အိုဘားမားနှင့် ပထမဆုံးတွေ့ဆုံသော နိုင်ငံခြားခေါင်းဆောင်ဖြစ်သည်။ ဂျပန်နှင့် အမေရိကန် တို့၏ ဆက်ဆံရေးမှာ အမေရိကန်က မြောက်ကိုရီးယား နိုင်ငံအား အကြမ်းဖက်နိုင်ငံများ စာရင်းမှ ပယ်ဖျက်ပြီး ချိန်မှစပြီး ငြိမ်သက်နေခဲ့သည်။ သို့သော် ဖေဖော်ဝါရီလ တတိယအပတ်အတွင်းက အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး မစ္စဟီလာရီကလင်တန်၏ ဂျပန်ခရီးစဉ်ပြီးသည့် နောက်တွင် ယခုကဲ့သို့ ဂျပန်ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် အမေရိကန် သမ္မတတို့ တွေ့ဆုံနိုင်ခဲ့ကြသည်။

ဂျပန်နိုင်ငံ

ခေါင်းဆောင်နှစ်ဦးအနေဖြင့် နှစ်နိုင်ငံအနာဂတ်ကောင်းမွန်သော ဆက်ဆံရေး ကဏ္ဍတို့အပြင် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးအကျပ်အတည်းနှင့် မြောက်ကိုရီးယားအရေးတို့ကိုလည်း ဆွေးနွေးကြမည်ဖြစ်သည်။ အဆိုပါတွေ့ဆုံပွဲတွင် နှစ်နိုင်ငံတို့က စွမ်းအင်ကဏ္ဍနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဆွေးနွေးမှုများအပြင် အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံအတွက် ဂျပန်နိုင်ငံအနေဖြင့် မည်မျှအထိ အကူအညီပေးနိုင်မည်ကို ဆွေးနွေးကြမည်ဖြစ်သည်။

ဂျပန်ဝန်ကြီးချုပ်သစ်နှင့် တောင်ကိုရီးယားသမ္မတတို့အား ရင်းနှီးစွာတွေ့ရစဉ်

ဂျပန်နိုင်ငံသည် အာဖဂန်နိုင်ငံသို့ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ကူညီထောက်ပံ့နေမှု၏ ကဏ္ဍတစ်ရပ်အဖြစ် အာဖဂန်ရဲဝန်ထမ်း ၈၀,၀၀၀ တို့၏ လစာငွေ ခြောက်လစာ ပေးအပ်မည်ဖြစ်ကြောင်း ဂျပန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနအရာရှိ မီယာကိုဝါတာနာဘီက ပြောကြားသည်။ အာဖဂန်နိုင်ငံသို့ စာသင်ကျောင်း ၂၀၀ ဆေးရုံ ၁၀၀ တည်ဆောက်ရန်နှင့် ထောင်ပေါင်းများစွာသော အာဖဂန်ကျောင်းဆရာများအား သင်တန်းပေးရန်စသော ကဏ္ဍတို့အတွက်လည်း ငွေကြေးများထောက်ပံ့သုံးစွဲမည်ဖြစ်ကြောင်း မစ္စတာဝါတာနာဘီက ပြောကြားသည်။

ကမ္ဘာ့ဒုတိယစီးပွားရေးအင်အားကြီးနိုင်ငံဖြစ်သော ဂျပန်နိုင်ငံအနေဖြင့် ကြီးမားသော စစ်တပ်အင်အားရှိသော်လည်း အာဖဂန်အရေးတွင် ဂျပန်တပ်များတိုက်ရိုက်စေလွှတ်ရေးကို ဂျပန်ပြည်သူများက ဆန့်ကျင်ကန့်ကွက်ခဲ့သဖြင့် ကြွယ်ဝမှုအခြေခံ အကူ

အညီများကိုသာ ပေးအပ်ခဲ့ရသည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်မှစ၍ အာဖဂန်နိုင်ငံရှိ အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့များအား ထောက်ပံ့ကူညီနေသော ဂျပန်နိုင်ငံက ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် ဇန်နဝါရီလအထိ အာဖဂန်အရေးတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသော အမေရိကန်ဦးဆောင်သည့်တပ်ဖွဲ့များ၊ သင်္ဘောများအတွက် အိန္ဒိယသမုဒ္ဒရာအတွင်း စွမ်းအင်ဖြည့်တင်းပေးမှုကို လုပ်ဆောင်ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း ယမန်နှစ်က ဥပဒေချမှတ်အတည်ပြုခဲ့သည်။ ယင်းကဲ့သို့ အာဖဂန်သို့ အကူအညီများထပ်မံ ပေးအပ်ခြင်းမှာ ရှည်လျားသော အမေရိကန်-ဂျပန်မဟာမိတ် ဆက်ဆံရေးကို ဆက်လက်ခိုင်မာစေရန် မျှော်လင့်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း မစ္စတာဝါတာနာဘီက ပြောကြားသည်။

အမေရိကန်နိုင်ငံအထိရောက်နိုင်သည့် အကွာအဝေးအရှည်ဆုံး ဒုံးကျည်တစ်စင်းအား မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံက စမ်းသပ်မပစ်လွှတ် မီဒုံးခွင်းစနစ်ပါရှိသော စစ်သင်္ဘောများကို ဂျပန်ပင်လယ်တွင်ချထားရန် ဂျပန်နိုင်ငံက စဉ်းစားနေကြောင်း ကျိုတိုသတင်းဌာနမှ ကြေညာခဲ့သည်။ ပြိုယမ်းနှင့်ပတ်သက်သော ဝါဒသဘောထားများကို အမေရိကန်က ပြန်လည် ဆန်းစစ်စေရန် Taepodong 2 ဒုံးပျံတစ်စင်းပစ်လွှတ်ရန် ပြင်ဆင်နေကြောင်းနှင့် ငြိမ်းချမ်းသော အာကာသအစီအစဉ်အဖြစ် ဒုံးပျံပစ်လွှတ်ခွင့်ရှိကြောင်းပြောကြားသည်။

မြောက်ကိုရီးယား၏ပြင်ဆင်မှုများ ပို၍လှုပ်လှုပ်ရှားရှားဖြစ်လာပါက၊ အေဂျစ် (Aegis) အဆင့်မြင့် ရေဒါစနစ်များနှင့် SM 3 ဒုံးခွင်းဒုံးများ တပ်ဆင်ထားသော ဖျက်သင်္ဘောနှစ်စီးအား ဂျပန်နိုင်ငံနှင့် ကိုရီးယားကျွန်းဆွယ်ကြားရှိ ဂျပန်ပင်လယ်သို့ စေလွှတ်မည်ဟု ဂျပန်ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာန အရာရှိတစ်ဦးက ပြောကြားသည်ကို ကျိုတိုသတင်းဌာနက ဖော်ပြသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံအနေဖြင့် အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ထိုအရာရှိကပြောကြားသည်။ အမေရိကန်နိုင်ငံမှာ ဒုံးပျံကာကွယ်ရေးစနစ်ပါသော သင်္ဘောများကို ဂျပန်နိုင်ငံတွင် တပ်စွဲထားသည်။

ဆိုမာလီပင်လယ်ဓားပြများမှာ ဂျပန်သင်္ဘောများနှင့် နိုင်ငံတကာမှ သင်္ဘောများကို ခြိမ်းခြောက်လျက် ရှိသည့်အတွက် ဂျပန်နိုင်ငံသားများ၏ အသက်နှင့်

ဂျပန်နိုင်ငံ

အကျိုးစီးပွားများကို အကာအကွယ်ပေးရန် ဂျပန်ရေတပ် တွင် တာဝန်ရှိလာသည်ဟု ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ယာဆူကာရူဟာမာဒါက သတင်းထောက်များကို ပြောကြားသည်။ လတ်တလောအခြေအနေအထိ ဂျပန် သင်္ဘောတစ်စင်းတစ်လေကိုမျှ ပင်လယ်ဓားပြများက ဖမ်းဆီးထားခြင်းမရှိစေကာမူ ဂျပန်သင်္ဘောသုံးစင်းကို ပင်လယ်ဓားပြများက ပစ်ခတ်ခဲ့ဖူးသည်။ လောလော ဆယ်အချိန်တွင် ဂျပန်သင်္ဘောများမှာ အီရန်နိုင်ငံ၏ စစ်ရေးကိစ္စ၊ အာဖဂန်နိုင်ငံစစ်ရေးကိစ္စများ၊ ကုလသမဂ္ဂ ငြိမ်းချမ်းမှု ထိန်းသိမ်းရေးကိစ္စများတွင် ပါဝင်ထမ်း ဆောင်လျက်ရှိသည်။

ယင်းသို့တာဝန်ထမ်းဆောင်ရာတွင် တိုက်ခိုက် ရေးကိစ္စများနှင့် တိုက်ရိုက်မသက်ဆိုင်ဘဲ သယ်ယူပို့ ဆောင်ရေးလောင်စာဆီ ပို့ဆောင်ဖြည့်တင်းရေးနှင့် ထောက်ပံ့ရေးများ၌သာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

ဆိုမာလီရေပြင်တွင် နိုင်ငံပေါင်းစုံတစ်ဒါဇင် ကျော်က ရေတပ်သင်္ဘောများ ကင်းလှည့်စောင့်ရှောက် လျက်ရှိသည်။ ကုလသမဂ္ဂ၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် လုပ်ဆောင် နေသော စောင့်ရှောက်ရေးလုပ်ငန်းကြောင့် ပင်လယ် ဓားပြများ၏ အန္တရာယ်လည်းလျော့ပါး လာလျက်ရှိသည်။

ဆိုမာလီယာပင်လယ်ဓားပြများကို နှိမ်နင်းရာ၌ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအတွက် ဂျပန်နိုင်ငံက ကိုယ်ပိုင် ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့မှ သင်္ဘောနှစ်စင်းကို စေလွှတ်မည် ဖြစ်ကြောင်း အင်တာနက်သတင်း၌ ဖော်ပြသည်။ ဖျက်သင်္ဘောနှစ်စင်းကို မတ်လ ၁၄ ရက်နေ့တွင် ဂျပန် ရေတပ်က အေဒင်ပင်လယ်ကွေ့သို့ စေလွှတ်ခဲ့သည်။

သင်္ဘောများစေလွှတ်နိုင်ရေးအတွက် ဂျပန်လွှတ်တော် နှင့် ဝန်ကြီးချုပ်တို့၏ အတည်ပြုချက်များကိုလည်း ရယူရသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံ၏ အခြေခံဥပဒေအရ လက်နက် ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများကို မိမိကိုယ်မိမိကာကွယ်ရေး အတွက်သာ အသုံးပြုရန်ခွင့်ပြုထားရာ ယခုကိစ္စတွင် ရေတပ်သင်္ဘောများ ပြည်ပရေပြင်သို့ စေလွှတ်ရေးဆုံး ဖြတ်ရာတွင် အခြေခံဥပဒေအရ အငြင်းပွားစရာဖြစ်ခဲ့သည်။ စေလွှတ်မည့် ဖျက်သင်္ဘောနှစ်စင်းမှာ ဓာဇာနာမီနှင့် ဓာမီဒါရီတို့ဖြစ်ပြီး ရေတပ်ဖွဲ့ဝင်ပေါင်း ၄၀၀ ခန့် လိုက်ပါ နိုင်သည်။ ထိုသင်္ဘောများကို ပင်လယ်ပြင်တွင် ရှိနေသော

ဂျပန်သင်္ဘောများ ကုန်စည်များနှင့် ဂျပန်နိုင်ငံသားများကို အကာအကွယ်ပေးရန် တာဝန်အပ်နှင်းထားသည်။ ယင်း သင်္ဘောများမှာ မိမိကိုယ်ကိုယ်ကာကွယ်ရန် အရေးကြုံလာ သည့်အခါတွင်သာ ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်သွားမည်ဖြစ်သည်။

ဂျပန်နိုင်ငံ၏ ပင်လယ်ရေကြောင်း ကာကွယ် ရေးတပ်ဖွဲ့မှာ အပေါ့စားကင်းထောက်လေယာဉ်တင် သင်္ဘောနှင့် ပုံသဏ္ဍာန်တူသည့် အကြီးမားဆုံး ရဟတ်ယာဉ် တင် ဖျက်သင်္ဘောတစ်စင်းကို ရေချခဲ့သည်။ ယင်း သင်္ဘောမှာ နိုင်ငံတကာအတွက် စိုးရိမ်ပူပန်ဖွယ် အကြောင်းတစ်ခုဖြစ်စေခဲ့သည်ဟုဆိုသည်။ တန်ချိန် ၁၃,၉၅၀ အလေးချိန်ရှိသော သင်္ဘောယူဂါယွတ်မှာ ၁၉၇ မီတာရှည်လျားပြီး သင်္ဘောကုန်းပတ်ပေါ်တွင် ရဟတ်ယာဉ် ၁၁ စင်းကို တင်ဆောင်နိုင်သည်။

ယင်းသင်္ဘောကို ယိုကိုဆူကာ ကမ်းခြေတွင် ကျောက်ချ ရပ်နားထားမည်ဖြစ်ပြီး ရိက္ခာပစ္စည်းများ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနှင့်စပ်လျဉ်းသော ဘေးအန္တရာယ် များကို ဖြေရှင်းရေးအတွက် ပင်လယ်အတွင်းသို့ စေလွှတ်ရန် ရည်ရွယ်ထားကြောင်း ဂျပန်ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာနက ပြောကြားသည်။

ယင်းသယ်ဆောင်ရေးသင်္ဘောနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဒေသအတွင်း၌ စိုးရိမ်ပူပန်မှုများ မြင့်တက်လာခဲ့သော် လည်း ဂျပန်အစိုးရကမူ ယင်းဖျက်သင်္ဘောမှာ တိုက်လေ ယာဉ်များကို သယ်ဆောင်မည်မဟုတ်ဘဲ ကိုယ်ပိုင် ကာကွယ်ရေးအတွက် မှန်ကန်သော အနိမ့်ဆုံးအဆင့် လုပ်ဆောင်မှုအဖြစ် ဖွဲ့စည်းပုံဥပဒေ၏ ခွင့်ပြုချက်အရ ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း အခိုင်အမာပြောကြားသည်။

ဂျပန်နိုင်ငံအနေဖြင့် စစ်ပြီးခေတ်တွင် စစ်ဆန့် ကျင် ရေးဥပဒေကို ရေးဆွဲကာ နိုင်ငံတကာအလယ်တွင် အငြင်းပွားဖွယ် အင်အားသုံးခြိမ်းခြောက်မှုနှင့် အသုံးချ မှုများကို စွန့်လွှတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ဂျပန်နိုင်ငံ၏ ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့မှာ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ရန်ပုံငွေအများဆုံး ပိုင်ဆိုင်ရာ တပ်ဖွဲ့များတွင် တစ်ခုအပါအဝင်ဖြစ်သည်။

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး

ဂျပန်နိုင်ငံသည် ပြည်တွင်းအသားတင် ထုတ်လုပ်မှု တန်ဖိုးဂျီဒီပီအရ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ဒုတိယအင်အားအကြီး

မားဆုံး နိုင်ငံဖြစ်လာသည်။ စစ်ပြီးချိန်မှစ၍ အထည်အလိပ်လုပ်ငန်း၊ သင်္ဘောတည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်း၊ လျှပ်စစ်နှင့်အီလက်ထရွန်နစ်ပစ္စည်းကိရိယာများ ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊ စသောလုပ်ငန်းများကို အခြေခံ၍ စက်မှုဖွံ့ဖြိုးပြီး နိုင်ငံအဆင့်သို့ တက်လှမ်းနိုင်ခဲ့သည်။ သဘာဝသယံဇာတပစ္စည်းများ ပိုင်ဆိုင်မှုတွင် အကန့်အသတ်ဖြင့်သာရှိသော ဂျပန်နိုင်ငံမှာ ၁၉၆၀ ပြည့်လွန်နှစ်များမှစ၍ အဓိကစက်မှုလုပ်ငန်းများအဖြစ် ကွန်ပျူတာထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်း၊ အီလက်ထရွန်နစ်နှင့် မော်တော်ယာဉ်ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင်စွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့သည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးပြီးချိန်၌ ပြာပုံဘဝမှ ရုန်းကန်ထလျက် စက်မှုနိုင်ငံအဆင့်သို့ တက်လှမ်းနိုင်ခဲ့သော်လည်း၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး ပြဿနာများနှင့် ရင်ဆိုင်လာရသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုမှာ စက်မှုဖွံ့ဖြိုးပြီး နိုင်ငံအဆင့်သို့ ရောက်ရှိလာစေကာမူ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုမှ ရှောင်လွှဲနိုင်ခြင်းမရှိပေ။

ဤသို့ဖြင့် ဂျပန်နိုင်ငံမှာ ၁၉၉၀ ပြည့်လွန်နှစ်များမှစ၍ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးဥပဒေများကို အပူတပြင်း ရေးဆွဲလာရသည်။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ပျက်စီးစေသောဓာတ်ငွေ့များအား စက်မှုလုပ်ငန်းများက ထုတ်လွှတ်နေမှုကို ထိန်းချုပ်နိုင်ရန် ဥပဒေများ ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့်နည်းတူ စွန့်ပစ်အညစ်အကြေးများနှင့် အမှိုက်များ သုတ်သင်ရှင်းလင်းရေးဆိုင်ရာ ဥပဒေများကိုလည်း ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် တစ်ကျော့ပြန် ထုတ်လုပ်မှုကို အစိုးရက အားပေးခဲ့ပြီး တစ်ဖက်တွင် စွမ်းအင်ချွေတာရေး အရေးကြီးမှုကို မီးမောင်းထိုးပြခဲ့ပြီး ညစ်ညမ်းမှု ထိန်းချုပ်ရေး အစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်စေသည်။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ပျက်အောင်ပြုလုပ်သူကို အရေးယူဒဏ်ခတ်သကဲ့သို့ ပတ်ဝန်းကျင်ပျက်ယွင်းမှုကြောင့် ထိခိုက်နစ်နာသူကို လျော်ကြေးပေးစေသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံ၏ ပထမဆုံးသော သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေး အစီအစဉ်မှာ ၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင် ပေါ်ထွက်ခဲ့ပြီး သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေး မီဒီယာ လှုပ်ရှားမှုများ အရေးပါလာသည်။

စင်ကာပူနိုင်ငံ။ ။ နိုင်ငံရေး- စင်ကာပူနိုင်ငံသည် ကမ္ဘာပေါ်၌စီးပွားရေးလုပ်ကိုင်ရာတွင် အဆင်ပြေနေသည့် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုခြင်းခံရသောနိုင်ငံဖြစ်သည်။ ၂၀၀၈ခုနှစ် စာရင်းများအရ လူဦးရေ ၄၄,၆၇,၀၀၀ ရှိပြီး မြို့ပေါ်နေထိုင်သူများ ဖြစ်ကြသည်။ စင်ကာပူသည် မြို့ပြနိုင်ငံ (City State) ဖြစ်ပြီး လူဦးရေ၏ ၇၅ ရာခိုင်နှုန်းမှာ တရုတ်လူမျိုးများ ဖြစ်ကြပြီး ၁၅ ရာခိုင်နှုန်းမှာ မလေးလူမျိုးများဖြစ်ကြသည်။ ကျန်အရေအတွက်မှာ အိန္ဒိယလူမျိုးများနှင့် ဥရောပလူမျိုးများ ဖြစ်ကြသည်။

စင်ကာပူသည် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သောကြောင့် အာရှတိုက်၌ အချမ်းသာဆုံး နိုင်ငံဖြစ်သည်။ ၎င်း၏ စီးပွားရေးသည် လွန်ခဲ့သော ရာစုနှစ်ဝက်မှစ၍ ၁၂၅ ဆ တိုးတက်နေသည်ဟု ဆိုသည်။ ယခင်က အမေရိကန်ဒေါ်လာ နှစ်ဘီလီယံသာရှိခဲ့သော စီးပွားရေးသည် ယခုအခါ ဘီလီယံ ၂၅၀ ရှိနေပြီဖြစ်သည်။ ဤမျှတိုးတက်မှုများရှိနေသောကြောင့် စင်ကာပူနိုင်ငံ ခေါင်းဆောင်များသည် ၎င်းတို့၏ အနာဂတ်မျိုးဆက်အတွက် စိုးရိမ်မကင်းဖြစ်နေကြသည်။

ယခုအခါ ကမ္ဘာပေါ်တွင်တွေ့ရှိနေရသော ယဉ်တွဲမနေနိုင်သည့် ကိုးကွယ်သည့် ဘာသာဝင်များ အချင်းချင်း၏ ပဋိပက္ခများကြောင့် နိုင်ငံရေးမတည်ငြိမ်မှုများနှင့် သွေးထွက်သံယိုမှုများ၏ ဆိုးကျိုးများသည် မိမိတို့နိုင်ငံငယ်အတွင်း ကူးစက်လာမည်ကို အထူးစိုးရိမ်နေကြလိမ့်မည်ဟူသော ၎င်းတို့၏ ရင်ထဲ၌ ခံစားနေရသော သောကများကို အမျိုးသားနေ့ အခမ်းအနား၌ ပြောကြားသော ဝါရင့်ဝန်ကြီးဂိုချောက်တောင်၏ မိန့်ခွန်းတွင်ပေါ်လွင်နေသည်။ ဒုတိယဝန်ကြီး Wong Kan Seng ကလည်း လူမျိုးရေးကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ စိုးရိမ်မကင်းဖြစ်မိကြောင်း ပြောခဲ့သည်။

ဝါရင့်ဝန်ကြီးဂိုချောက်တောင် ပြောကြားချက်တွင် စင်ကာပူနိုင်ငံ၌ တင်းမာမှုများ မဖြစ်ပေါ်စေရန် ကာကွယ်သည့်အနေဖြင့် မိမိတို့နိုင်ငံ၏ အခြေခံများကို ထိန်းသိမ်းထားရန် လိုအပ်ကြောင်း၊ စင်ကာပူနိုင်ငံသည် ဘာသာရေးကို အခြေမခံသော Secular နိုင်ငံဖြစ်ကြောင်း၊ ဘာသာမကိုးကွယ်သူများအပါအဝင် ဘာသာကိုးကွယ်

စင်ကာပူနိုင်ငံ

သူ့အားလုံးကို ကိုယ်စားပြုသောနိုင်ငံဖြစ်ကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ မူအားဖြင့်အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရအထောက်အပံ့ခံ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပတ်သက်သည့် ဘာသာတစ်ရပ်ရပ်ကို ကန့်သတ်ထိန်းချုပ်ခြင်း (သို့မဟုတ်) ဘာသာတစ်ရပ်ရပ်ကို အလေးထားခွင့်ပြုလိမ့်မည် မဟုတ်ကြောင်း သတိပေးပြောကြားခဲ့သည်။

စင်ကာပူခေါင်းဆောင်များသည် ဘာသာရေးကိစ္စများအတွက် နိုင်ငံတည်ထောင်စကာလကပင် ကြိုတင်တွေးတော၍ စိတ်သောကဖြစ်ခဲ့ကြသူများ ဖြစ်သည်။ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်က “The Maintenance of Religious Harmony Act” ကို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ကြသည်။

အဓိကရည်ရွယ်ချက်မှာ ဘာသာရေးကို အမည်ခံအယောင်ဆောင်၍ နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုများ မပြုလုပ်စေရန် ရည်ရွယ်ကြောင်း သိရသည်။ ထိုစဉ်က ခရစ်ယာန်များနှင့် မွတ်စလင်များအကြား ဘာသာရေးလှုံ့ဆော်မှုများ ပြင်းထန်လာသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

စီးပွားရေး- နိုင်ငံတကာကုန်သွယ်မှုတွင်စင်ကာပူနိုင်ငံနှင့်တရုတ်နိုင်ငံ ဟောင်ကောင်ဒေသတို့သည် အထူးစိမ့်ခန့်ခွဲနိုင်သည့် နိုင်ငံများအဖြစ် ထိပ်ဆုံး၌ အသီးသီးရပ်တည်နေကြကြောင်းနှင့် ယင်းတို့၏နောက်တွင် ဆွစ်ဇာလန်နှင့် ဒိန်းမတ်နိုင်ငံတို့ လိုက်နေကြသည်ဟု ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးဖိုရမ် (ဒဗလျူအီးအက်မ်)က သတင်းထုတ်ပြန်ကြောင်းသိရသည်။

ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး အကျပ်အတည်းကြောင့် စင်ကာပူနိုင်ငံ၏ ကုန်သွယ်မှုစုစုပေါင်းသည် ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဒုတိယသုံးလပတ်တွင် ပြီးခဲ့သည့်နှစ် အလားတူကာလကထက် ၂၇ ရာခိုင်နှုန်း လျော့နည်းကျဆင်းခဲ့သည်။ ဤနှစ် ဒုတိယ သုံးလပတ်အတွင်း ကုန်သွယ်မှုစုစုပေါင်းတန်ဖိုး စင်ကာပူဒေါ်လာ ၁၇၈ ဘီလီယံ ရရှိခဲ့သဖြင့် စင်ကာပူဒေါ်လာ ၁၆၅ ဘီလီယံရရှိခဲ့သည့် ၂၀၀၉ ခုနှစ် ပထမသုံးလပတ်ထက် ပမာဏပိုများနေသည်။

ကမ္ဘာတစ်ဝန်းတွင် စီးပွားရေးအကျပ်အတည်းအရှိန်လျော့သွားပြီး ယခင်စီးပွားရေး အခြေအနေ အတိုင်း မဖြစ်ခဲ့ပါက စင်ကာပူနိုင်ငံပြည်သူများအနေဖြင့် ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းရန် အသင့်ပြင်ဆင်ထားရမည်ဖြစ်ကြောင်း စင်ကာပူ

သမ္မတ အက်စ်အာနာသန်က မေလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် ပြောကြားကြောင်း သိရသည်။ ကမ္ဘာတစ်ဝန်း စီးပွားရေးအခြေအနေသည် တိုးတက်မှုနှေးကွေးပြီး ကာလကြာရှည်နိုင်သည်ဟု နိုင်ငံတကာက သဘောတူထားကြသည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ပြဿနာများသည် နိုင်ငံအများစု၌ ဆိုးဆိုးရွားရွား ပေါ်ပေါက်နိုင်သည်။ အထူးသဖြင့် အမေရိကန်နှင့် ဥရောပဒေသ၌ဖြစ်သည်။ နှစ်ပေါင်းများစွာအထိ ကြာမြင့်နိုင်ကြောင်း၊ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများအနေဖြင့် အခြေခံအဆောက်အအုံနှင့် အလုပ်သမားအင်အားတိုးမြှင့်ပြီး နည်းပညာအသစ်များ အသုံးပြုနိုင်စေရန် ဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း ၎င်းက ထပ်လောင်းပြောကြားသည်။

ထို့နောက်စင်ကာပူသည် အာရှဒေသ၌ ဒုတိယဈေးအကြီးမြင့်ဆုံးမြို့ဖြစ်ကြောင်း ဒေသဆိုင်ရာ မီဒီယာများက ဩဂုတ်လ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ဖော်ပြသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံ တိုကျိုမြို့သည် အာရှဒေသ၌ ဈေးအကြီးဆုံးမြို့ဖြစ်ပြီး စင်ကာပူသည် ဒုတိယဈေးအကြီးဆုံးမြို့ ဖြစ်သည်။ ဟောင်ကောင်က တတိယဈေးအကြီးဆုံးမြို့ ဖြစ်သည်ဟု ဒေသဆိုင်ရာ ရုပ်မြင်သံကြားဌာန ယူဘီအက်စ် လေ့လာရေး စစ်တမ်းအရ သိရသည်။

ကမ္ဘာတစ်ဝန်းရှိ မြို့ပေါင်း ၇၃ မြို့၏ နေထိုင်စရိတ်နှင့် ကုန်ပစ္စည်း ၁၂၂ မျိုးနှင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ရာတွင် စင်ကာပူသည် အဆင့် ၂၄ ရှိသည်။ ယင်းလေ့လာမှုစစ်တမ်းတွင် ကုန်ပစ္စည်း ဝန်ဆောင်မှုစရိတ်များကို အခြေခံလျက် ဈေးနှုန်းကြီးမှုကို တွက်ချက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ အော်စလို၊ ဇူရစ်၊ ကိုပင်ဟေဂင်၊ ဂျီနီဗာ၊ တိုကျိုနှင့် နယူးယော့ခ်မြို့တို့သည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် ဈေးအကြီးမြင့်ဆုံးမြို့များဖြစ်ပြီး မွမ်ဘိုင်း၊ နယူးဒေလီ၊ မနီလာနှင့် ကွာလာလမ်ပူမြို့တို့သည် ဈေးအနည်းဆုံးမြို့များဖြစ်ကြသည်။ အာရှ၌ တိုကျိုမြို့တော်မှ ဝန်ထမ်းများ၏ လခသည် အမြင့်မားဆုံးဖြစ်ပြီး ကမ္ဘာအဆင့် ၁၈ ၌ရှိသည်။

အလုပ်သမားရေးရာ- စင်ကာပူနိုင်ငံ၌ အလုပ်လက်မဲ့နှုန်းသည် ၂၀၀၇ ခုနှစ် တွင် ၂၃သမ ၁ ရာခိုင်နှုန်း ရှိခဲ့ရာမှ ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် ၂၃သမ ၃ ရာခိုင်နှုန်းသို့

စင်ကာပူနိုင်ငံ

ရောက်ရှိခဲ့ရသည်ဟု စင်ကာပူနိုင်ငံ လူ့စွမ်းအား အရင်းအမြစ် ဝန်ကြီး ဌာန၏ ဇန်နဝါရီလ ၃၀ ရက်နေ့ ကြေညာချက် အရ သိရှိရသည်။

ဒေသခံအလုပ်လက်မဲ့နှုန်းသည် ၂၀၀၇ ခုနှစ်က ၃ ဒသမ ၁ ရာခိုင်နှုန်းရှိခဲ့ပြီး ၂၀၀၈ ခုနှစ် တွင် ၃ ဒသမ ၂ ရာခိုင်နှုန်းသို့ ရောက်ရှိ ခဲ့သည်။ ၂၀၀၉ ခုနှစ်မှ စ၍ နှစ်စဉ်ပင် အလုပ် လက်မဲ့နှုန်း မြင့်တက်ခဲ့ရာ ထိုအချိန်က အလုပ် လက်မဲ့မှု အမြင့်ဆုံး ၄ ဒသမ ၀ ရာခိုင်နှုန်း မှ ၅ ဒသမ ၂ ရာခိုင်နှုန်းထိ မြင့်တက်ခဲ့ဖူးကြောင်း အဆိုပါ ဝန်ကြီးဌာနက ပြောကြားသည်။ ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင် အလုပ်သမား ၇,၆၇၅ ဦး အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်ခဲ့ရသည်။

နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေး- စင်ကာပူနိုင်ငံမှ နိုင်ငံခြား ရေးဝန်ကြီး ဂျော့ဂျီရီသည် ဆီးရီးယားနိုင်ငံသို့ ချစ်ကြည် ရေး ခရီးအလည်အပတ် ရောက်ရှိစဉ်အတွင်း ဇူလိုင်လ ၁၂ ရက်နေ့က ဆီးရီးယားသမ္မတ အရှဟာအယ်လ်အစစ် နှင့် အတူ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ကြောင်း ဆီးရီးယားအာဘတ် နယူးစ်အေဂျင်စီ၏ သတင်းထုတ်ပြန်ချက်အရ သိရသည်။

အဆိုပါတွေ့ဆုံမှုတွင် ဆီးရီးယားသမ္မတက နှစ် နိုင်ငံအကျိုးတူ လုပ်ဆောင်ရေးကဏ္ဍများကို သဘောတူ ဆွေးနွေးကြသည်။ ဆီးရီးယားနှင့်စင်ကာပူ နှစ်နိုင်ငံတို့သည် လာမည့်အနာဂတ်ကာလများတွင် စီးပွားရေး အကျိုးတူ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရာတွင် ခရီးသွားလုပ်ငန်းနှင့် ပညာရေး ကဏ္ဍများကို တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ကြမည် ဖြစ်သည်။ တွေ့ဆုံပွဲအပြီးတွင် ဂျော့ဂျီရီက ဆီးရီးယား သမ္မတအား စင်ကာပူနိုင်ငံသို့ ချစ်ကြည်ရေး ခရီးလာ ရောက်ရန် ဖိတ်ခေါ်ခဲ့သည်။

လူမှုရေး- စင်ကာပူနိုင်ငံ၌ ကမ္ဘာလှည့် ခရီးသွားများကို ဆွဲဆောင်မှုတစ်ရပ်အဖြစ် ကမ္ဘာ့အမြင့်ဆုံး ချားရဟတ် ကို ၂၀၀၅ ခုနှစ်က တည်ဆောက်ခဲ့ပြီး ၂၀၀၈ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၁ ရက်နေ့က စတင်စမ်းသပ်ခဲ့သည်။ ပြည်သူများ အပန်းဖြေစီးနင်းရန် ၂၀၀၈ ခုနှစ် မတ်လ ၁ ရက်နေ့တွင် စတင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။

အဆိုပါ ချားရဟတ်ကို စင်ကာပူဖလိုင်ယားဟု အမည်ပေးထားပြီး ၄၂ ထပ် မြင့်သော အဆောက်

အအုံအမြင့်နှင့် ညီတူညီမျှဖြစ်သည်။ အမြင့် ၅၄၁ ပေ ရှိပြီး၊ ထိုင်ခုံ ၂၈ ခု ပါရှိသည်။ မြေပြင်အသုံးပြုဧရိယာ မှာ စတုရန်းပေ ၃,၆၂,၇၀၀ ကျယ်ဝန်းကာ ကုန်ကျ စရိတ်မှာ စင်ကာပူဒေါ်လာ သန်း ၂၄၀ ဖြစ်သည်။ ဒီဇိုင်း ပုံစံကို ကီရိုကုရိုကာဝါအဖွဲ့မှ ထုတ်လုပ်ပေးပြီး အာရပ် ဆောက်လုပ်ရေးအဖွဲ့မှ တည်ဆောက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ပိုင်ရှင်မှာ စင်ကာပူ ဖလိုင်ယား လီမိတက်ဖြစ်သည်။ နှစ်စဉ်ကမ္ဘာလှည့် ခရီးသည် လေးသန်းခန့် လာရောက် စီးနင်းလျက် ရှိရာ နိုင်ငံခြားဝင်ငွေများစွာ ရရှိသည်။

ထို့အပြင်စင်ကာပူနိုင်ငံရှိ သိပ္ပံဗဟိုဌာနသည် ကမ္ဘာ့အအေးပိုင်းနိုင်ငံများ၏ ဆီးနှင်းကျဆင်းမှုနှင့် ပတ်သက်နေသော ရာသီဥတုသဘောတရားကို ပြည်သူတို့ အားပညာပေး နိုင်ရန် “ဆီးနှင်းမြို့တော်”(Snow City) ဟုအမည်ပေးထားသော ပြတိုက်တစ်ခုကိုဖွင့်လှစ် ထားသည်။ ၎င်းဆီးနှင်းမြို့တော်သို့ အလည် အပတ် လာရောက်သည့် ဧည့်ပရိသတ်များသည် သဘာဝ ကျကျ ဖန်တီးထားသောဆီးနှင်းခဲများကို တွေ့နိုင်ပြီး ရေခဲသည့် ရာသီဥတုအခြေအနေကို လက်တွေ့ခံ စားနိုင်ကာ နှင်းလျှောစီးခြင်းဆိုင်ရာ သင်ခန်းစာများကို လည်း ကိုယ်တွေ့ဆည်းပူးနိုင်ကြသည်။

ဆီးနှင်းမြို့တော်ပြတိုက်ကို စင်ကာပူဒေါ်လာ ခြောက်သန်းအကုန်အကျခံ တည်ဆောက်ခဲ့ပြီး ၂၀၀၀ပြည့် နှစ်တွင် ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ စင်ကာပူ သိပ္ပံဗဟိုဌာနက ပြည်သူများအပန်းဖြေနားနေခြင်းဖြင့် ကမ္ဘာ့အအေးပိုင်း နိုင်ငံများ၏ ရာသီဥတုအခြေအနေကို လေ့လာနိုင်စေရန် ယင်း ပြတိုက်ကို ဖွင့်လှစ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

၎င်းပြတိုက်သည် စတုရန်းမီတာ ၃၀၀၀ ကျယ်ဝန်းပြီး ဆီးနှင်းမြို့တော်သို့ အလည်အပတ် လာရောက်သူများ သည် အပူချိန် ၁၀ ဒီဂရီစင်တီ ဂရိတ်ရှိအောင် ဖန်တီးထားသည့် Air Lock အမည်ရှိ အခန်းအတွင်း ခေတ္တနားနေပြီးမှသာ အလွန်အေးမြလှသော ပင်မ အခန်းအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ကြရသည်။ Snow Chamber ဟု အမည်ပေးထားသော ပင်မအခန်းမှာမူ အပူချိန် အနုတ် ၅ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ရှိပြီး စတုရန်းမီတာ ၁၂၀၀ ကျယ်ဝန်းသည်။ ဆီးနှင်းခဲများဖြင့် လွှမ်းခြုံနေ သော ပင်မအခန်းအတွင်း ရက်သတ္တတစ်ပတ်လျှင်

ဆီးနှင်း ၁၀တန်မှ ၁၅တန်အထိ ထုတ်လုပ်နိုင်ရန် သိပ္ပံနည်းစနစ်များအရ စီစဉ်ထားသည်။ အဆိုပါ အခန်းအတွင်း ဆီးနှင်းထု မီလီမီတာ ၄၀၀ အမြင့်ရှိစေရန် ဖန်တီးထားသည်။ ဆီးနှင်းထုတ်လုပ်သောကိရိယာမှာ Snow Gun ဟု အမည်တွင်သည်။ နိုက်ထရိုဂျင်အရည် အသုံးပြုကာ ရေကိုဆီးနှင်းဖြစ်အောင် ပြုလုပ်ပေးနိုင်သော ကိရိယာဖြစ်သည်။

တောင်စောင်းတစ်လျှောက် ဆီးနှင်းများ ကျဆင်းမှုကို သရုပ်ဖော်နိုင်ရန် တောင်စောင်းတစ်ခုကိုလည်း တည်ဆောက်ထားသည်။ ဆီးနှင်းပြင်အတွင်း ကလေးများ ဆော့ကစားနိုင်စေရန် Snow Play Area ဟု အမည်ပေးထားသော ကွင်းတစ်ခုကိုလည်းတွေ့မြင်နိုင်သည်။ ဆီးနှင်းမြို့တော် ပြတိုက်၏ ဒုတိယထပ်၌ Alpine Lodge ဟုအမည်ပေးထားသော စားသောက်ဆိုင်ရှိသည်။

ဆီးနှင်းမြို့တော်၌ ရာသီဥတုဆိုင်ရာ အလုပ်ရုံ ဆွေးနွေးပွဲများနှင့် ပညာပေးရေး အစီအစဉ်များကို အခါအားလျော်စွာ ကျင်းပပေးသည်။ စင်ကာပူသို့ အလည်အပတ်ရောက်ရှိ လာလျှင် အပန်းလည်းဖြေနိုင်၊ ပညာလည်းရရှိစေနိုင်သော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ဆီးနှင်းမြို့တော်ကို ဖန်တီးထားခြင်းဖြစ်သည်။

ထို့နောက်စင်ကာပူနိုင်ငံ၌ နိုင်ငံသား အဖြစ် လျှောက်ထားသူ ၂၀,၅၁၃ ဦးကို ၂၀၀၈ ခုနှစ်အတွင်း နိုင်ငံသားအဖြစ် လက်ခံခွင့်ပြု ပေးခဲ့ပြီး ၂၀၀၇ ခုနှစ်အတွင်းက နိုင်ငံသားအဖြစ် လက်ခံခဲ့သူ ၁၇,၃၃၄ ဦး ရှိသည်ဟု ဒေသဆိုင်ရာ သတင်းဌာနက ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီ ၅ ရက်တွင် ဖော်ပြသည်။ ၂၀၀၈ ခုနှစ်အတွင်း၌ အခြား ၇၉,၁၆၇ ဦးကိုလည်း အမြဲတမ်း နေထိုင်ခွင့်ပေးခဲ့သည်။ စင်ကာပူနိုင်ငံ၏ စီးပွားရေး အခြေအနေ ကောင်းမွန် မှုကြောင့် မဟုတ်ဘဲ လူဝင်မှု ကြီးကြပ်ရေးမူဝါဒပြောင်းလဲမှုကြောင့် ယခုကဲ့သို့ နိုင်ငံသားအသစ်လက်ခံမှုဦးရေ တိုးမြှင့်လာကြောင်း ဒုတိယ ဝန်ကြီးချုပ်ကပြောကြားသည်။ ၎င်းအပြင် နိုင်ငံသား အသစ်များကို စင်ကာပူ လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် အဆင်ပြေစွာ နေထိုင်နိုင်စေရန်အတွက် ကူညီဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် အမျိုးသား စည်းလုံးညီညွတ်ရေးကောင်စီကို ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ပေးသွားမည်ဟု ၎င်းကဆိုသည်။

ကျန်းမာရေး- စင်ကာပူနိုင်ငံ၌ A (H₁ N₁) ရောဂါ ထပ်မံကူးစက်ခံရသူ ၈၂ ဦးရှိကြောင်းနှင့် ရောဂါ ဖြစ်ပွားသူပေါင်း ၇၈၃ ဦးရှိပြီဖြစ်ကြောင်း အစိုးရက ဇူလိုင်လ ၃ ရက်နေ့တွင် အတည်ပြုပြောကြားကြောင်း သိရသည်။ အများစုသည် ရောဂါဖြစ်ပွားမှု ပြင်းထန်ခြင်းမရှိသည့်အပြင် ကျန်းမာရေးအတွက် အနားယူနေသူများနှင့် အပြည့်အဝ ပြန်လည်ကျန်းမာလာသူ ၃၀၀ ဦး ရှိသည်။ ရောဂါကူးစက်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ကနဦး ဖော်ပြချက်အရ ရောဂါကူးစက်ခံရသူအများစုသည် အဆိုပါရောဂါ ဖြစ်ပွားနေသော အမေရိကန်နှင့် ဩစတြေးလျကဲ့သို့သော နိုင်ငံများသို့ သွားရောက်လည်ပတ်ခဲ့သူများမှ အဓိကကူးစက်ခံရသူများ ဖြစ်သည်။

စင်ကာပူနိုင်ငံ၌ ရောဂါထိန်းချုပ်ရေး နည်းလမ်းမှ လျော့ပါးသက်သာစေမည့် နည်းလမ်းကို ပြောင်းလဲအသုံးပြုနေစဉ်အတွင်းမှာပင် ဒေသတွင်း၌ ရောဂါကူးစက်မှုအခြေအနေ ပိုမိုဆိုးရွားလာသည်ကို တွေ့ရှိရကြောင်း ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနက ထုတ်ဖော်ပြောကြားသည်။ နိုင်ငံအတွင်း၌ ရောဂါပျံ့နှံ့မှုအခြေအနေ ကျဆင်းရေးကို ကြိုးစားဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်ဟုဆိုသည်။ ထိုနောက်ပိုင်း ဩဂုတ်လ ၂၅ ရက်နေ့က အမျိုးသားတစ်ဦး A (H₁ N₁) ဖြင့် သေဆုံးခဲ့ရာ ယင်းရောဂါဖြင့် သေဆုံးသူဦးရေမှာ ၁၃ ဦးရှိသွား ပြီဖြစ်သည်။

သိန်းဝင်းဇော်

တရုတ်နိုင်ငံ။ ။စီးပွားရေး- တရုတ်နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးသည် ၂၀၀၈ ခုနှစ် နှောင်းပိုင်းမှစ၍ အင်အားလျော့ပါးစပြုခဲ့ပြီး၎င်းနှစ်၏ နောက်ဆုံးသုံးလပတ်တွင် ၆ ဒသမ ၈ ရာခိုင်နှုန်းထိသာ တိုးတက်ခဲ့ကာ တစ်နှစ်လုံးအတွက် တိုးတက်မှုနှုန်းကို ၉ ဒသမ ၀ ရာခိုင်နှုန်းသို့ ဆွဲချသွားကြောင်း အမျိုးသား စာရင်းဇယားဗျူရိုက ပြောကြားသည်။ တရုတ်နိုင်ငံအနေဖြင့် ၇ နှစ်တာကာလအတွင်း ပထမဆုံးအကြိမ် တိုးတက်မှုနှုန်းကျဆင်းသွားသော်လည်း စီးပွားရေးအင်အားကြီးနိုင်ငံများအနက် တစ်ခုတည်းသော ခေါင်းထောင်ကျန်ရစ်သည့် နိုင်ငံဖြစ်ကြောင်း ရှန်ဟိုင်းအခြေစိုက်စီးပွားရေး ပညာရှင်ချင်လုံးကပြောကြားသည်။ တရုတ်အစိုးရ၏ ခန့်မှန်း

တရုတ်နိုင်ငံ

တရုတ်နိုင်ငံ ပေကျင်းရှိ အလုပ်ရှာပွဲတော်

တွက်ချက်မှုများအရ စီးပွားရေးအကျပ်အတည်းကြောင့် တရုတ်ပြည်၌ တောမှမြို့သို့ ပြောင်းရွှေ့လုပ်ကိုင်သူ သန်းပေါင်းများစွာ အလုပ်ဆုံးရှုံးဖွယ်ရှိပြီး တရုတ် နိုင်ငံနွားနှစ်အတွင်း နိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးမှုနှုန်းမှာ ၇ ဒသမ ၅ ရာခိုင်နှုန်းသာရှိမည်ဟု ကမ္ဘာ့ဘဏ်က ခန့်မှန်းထားရာ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်နောက်ပိုင်း အနိမ့်ဆုံးအဆင့်ပင် ဖြစ်သည်။

ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်းက ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး နှင့်ဘဏ္ဍာရေးကျဆင်းမှုကြောင့် တရုတ်နိုင်ငံတောင်ပိုင်း ဒေသများတွင် ကုန်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်မှု ကုမ္ပဏီပေါင်း ၂၄,၅၂၃ ထုတ်လုပ်မှုရပ်ဆိုင်းပိတ်ပစ်ခဲ့ရကြောင်း ဝွမ်ဒေါင်းပြည်နယ်တာဝန်ရှိသူတစ်ဦးက ပြောကြားခဲ့ သည်။ ထုတ်လုပ်မှုကုမ္ပဏီများအနက် ၉၆ ရာခိုင်နှုန်းမှာ ကုမ္ပဏီငယ်များနှင့် အလတ်စားများဖြစ် ကြသည်။ ဝွမ်ဒေါင်း၌မှတ်ပုံတင်ထားသော ကုမ္ပဏီ ၇၀,၀၀၀ ကျော်ရှိရာ ယမန်နှစ်က ယင်းကုမ္ပဏီများ၌ အလုပ် သမားပေါင်း ၆၁ သန်း အလုပ်လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြသည်။

တရုတ်ပြက္ခဒိန်တွင် အရေးပါဆုံးသော နှစ်သစ်ကူး ပွဲတော်မှာ ဇန်နဝါရီလ ၂၆ ရက်တွင်ကျရောက်ခဲ့သည်။ တရုတ်ရိုးရာ ပြက္ခဒိန်အရ နှစ်များကို တိရစ္ဆာန် ၁၂ ကောင် ဖြင့် ရည်ညွှန်းရာ ၂၀၀၉ ခုနှစ်မှာနွားနှစ်ဖြစ်သည်။ ပေကျင်း မြို့တော်၌ မီးရှူး၊ မီးပန်းပေါက်ကွဲသံများ ဆူညံနေခဲ့ပြီး နံနက် မိုးသောက်သည်နှင့် သန်းပေါင်းများစွာသော တရုတ်လူမျိုး များလမ်းမပေါ်ထွက်လာကာ နှစ်သစ်ကူးပွဲတော်ကိုဆင်နွှဲကြ သော်လည်းရင်ဆိုင်ရမည့် အနာဂတ်စီးပွားရေးအကျပ် အတည်းအတွက် စိုးရိမ်ပူပန်မှုများရှိနေသည်။

နိုင်ငံတကာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး- အမေရိကန်သမ္မတ ဘားရက်အိုဘားမားနှင့် တရုတ်သမ္မတ ဟူကျင်တောင်တို့

သည် နှစ်နိုင်ငံအကြား အပြုသဘောဆောင်သည့် ဆက်ဆံမှုများပိုမိုဆောင် ရွက်သွားကြမည်ဖြစ်ကြောင်း ဖေဖော်ဝါရီလက ကတိပြုခဲ့ကြသည်။ အမေရိကန်တွင် အိုဘားမား သမ္မတဖြစ်လာပြီးနောက်ပိုင်း ပထမဆုံး အကြိမ်အဖြစ် တယ်လီဖုန်းဖြင့် အပြန်အလှန် ဆက်သွယ် စကားပြော ကြရာမှ ယင်းသို့ကတိပြုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သမ္မတ နှစ်ဦးအနေဖြင့် နိုင်ငံတကာစီးပွားရေးပြဿနာ များအကြောင်း ဆွေးနွေးခဲ့ကာ နှစ်နိုင်ငံနီးကပ်စွာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို ပိုမိုလုပ်ဆောင်ရန် သဘောတူ ညီခဲ့သည်။ အီရန်၊ အာဖဂန်နှင့်ပါကစ္စတန် ကိစ္စများနှင့် အကြမ်းဖက်မှု တိုက်ဖျက်ရေး အပါအဝင် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲလာခြင်း ပြဿနာများကိုပါ လက်တွဲ ဖြေရှင်း ဆောင်ရွက်သွားကြရန် သဘောတူညီခဲ့ကြသည်။

ကုလသမဂ္ဂငြိမ်းချမ်းရေး ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှု လုပ်ငန်းတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန် တရုတ်တပ်ဖွဲ့ဝင် ၁၇၀ ပါဝင်သောအဖွဲ့သည် တရုတ်အနောက် တောင်ပိုင်းယူနန် ပြည်နယ်မြို့တော် ကူမင်းမှ လက်ဘနွန်နိုင်ငံသို့ ဖေဖော်ဝါရီ လ တတိယပတ်အတွင်း ထွက်ခွာသွားသည်။ ဆေးဝန် ထမ်း ၃၀ အပါအဝင် တပ်ဖွဲ့ဝင် ၁၆၅ဦး ပါဝင်သော အခြားအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့လည်း အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသသို့ စတုတ္ထပတ်အတွင်းထွက်ခွာရန် စီစဉ်ထားပြီး ယခင် တပ်ဖွဲ့များနေရာတွင် အစားထိုးတာဝန်ထမ်းဆောင် မည်ဖြစ်သည်။ လက်ဘနွန်တောင်ပိုင်း နယ်စပ်ဒေသ၌ ရှစ်လကြာ တာဝန်ထမ်းဆောင်ရမည့် အင်ဂျင်နီယာ တပ်ဖွဲ့အနေဖြင့် မိုင်းရှင်းလင်းခြင်း၊ ပေါက်ကွဲစေသော လက်နက်များ ဖယ်ရှားခြင်း၊ လမ်းဖောက်ခြင်း၊ တံတား တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လေဆိပ်များပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်းများ ပြုလုပ်မည်ဖြစ်ကြောင်း ဆင်ဟွာသတင်းက ကိုးကား ဖော်ပြသည်။

စွမ်းအင်- အိမ်ခြေ ၃၀၀၀၀ ကျော်အတွက် လျှပ်စစ် ဓာတ်အားပေးနိုင်မည့်နေရောင်ခြည်စွမ်းအင်သုံး ဓာတ် အားပေးစက်ရုံကို ပြည်တွင်း၌ ပုံစံထုတ် တည်ဆောက် ရန် စီစဉ်လျက်ရှိသည်။ အာရှ၏ ပထမ ဆုံး ၁ ဒသမ ၅ မဂ္ဂါဝပ်နေရောင်ခြည် စွမ်းအင်သုံး ဓာတ်အားပေးစက်ရုံ ဖြစ်ရန်ရည်ရွယ်ပြီး မတ်လအတွင်း ပေကျင်းမြို့ဆင်ခြေ

တရုတ်နိုင်ငံ

ဖုံးဒေသ၌ တည်ဆောက်မှု စတင်မည်ဖြစ်သည်။ စက်ရုံ ဒီဇိုင်းမှာ ယွမ်သန်း ၁၀၀ ကုန်ကျမည်ဖြစ်ပြီး ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်တွင် စတင်လည်ပတ်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ရုရှားနှင့်တရုတ်နိုင်ငံအကြား ၂၅ ဘီလီယံ တန်ဖိုးရှိ စွမ်းအင်ဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ်ကို ပေကျင်းမြို့တော်၌ ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်းက လက်မှတ် ရေးထိုးနိုင်ခဲ့သည်။ အဆိုပါစာချုပ်တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်က ရုရှားပိုင်ရေနံကုမ္ပဏီရိုစ်နက်ဖ်အား အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၅ ဘီလီယံ၊ ထရန်နက်ဖ်အား ၁၀ ဘီလီယံချေးငှားမည် ဖြစ်ကြောင်း ထရန်နက်ဖ်၏ ပြောခွင့်ရှိသူ အိုင်ဂါဒိုမင်က ပြောကြားသည်။ ထိုသဘောတူညီမှုအရ တရုတ် အနေဖြင့် လာမည့်အနှစ် ၂၀ အတွင်း မော်စကိုမှ ရေနံတန်ချိန် ၁၅သန်း ရရှိမည်ဖြစ်ကြောင်း အင်တာနက် သတင်း တစ်ရပ်ကဆိုသည်။

ဘရာဇီးနိုင်ငံအနေဖြင့်လည်း တစ်ရက်လျှင် ရေနံစည်ပေါင်း ၁၀၀၀၀၀ အထိ တိုးမြှင့်ပေးပို့ရန် တရုတ် နိုင်ငံပိုင် ဆီနိုပက် ရေနံကုမ္ပဏီနှင့် သဘောတူညီခဲ့ သည်။ ဘရာဇီးနိုင်ငံပိုင် ရေနံနှင့်သဘာဝဓာတ်ငွေ့အကြီးဆုံး ကုမ္ပဏီ ပက်ထရိုရက်စ်က တရုတ်ရေနံ ချက်စက်ရုံများ သို့ ပေးပို့ရမည်ဖြစ်ကြောင်း ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း မှာပင် သဘောတူညီမှုရရှိခဲ့သည်။ တရုတ်နိုင်ငံ အနေဖြင့် ကမ္ဘာ့စက်မှုအင်အားကြီး နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ အဆင့်ရောက်ရှိ လာပြီးနောက်ပိုင်း စွမ်းအင်ဆိုင်ရာ လိုအပ်မှုများကို ဖြည့်တင်းနေရသည်။

ကျန်းမာရေး- မယ်လမင်းပါဝင်သော နို့နှင့်နို့ထွက်ပစ္စည်း ထုတ်လုပ်သည့် ဆန်းလူဂရ(ပ်) ကုမ္ပဏီ အကြီးအကဲဖြစ် သူ တီယန်ဝင်ဟွာအား ထောင်ဒဏ်တစ်သက်တစ်ကျွန်း ချမှတ်လိုက်ကြောင်း ဆင်ဟွာသတင်းဌာနက ကြေညာ သည်။ ဇန်နဝါရီလအတွင်း ချမှတ်လိုက်သည့် အဆိုပါ တရားစီရင်ချက်အရ ၎င်းနှင့်အတူ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် သုံးဦးတို့ကိုလည်း ထောင်ဒဏ် ၅ နှစ်မှ ၁၅ နှစ်အထိ ချမှတ်ခဲ့သည်။ ဆန်းလူဂရ(ပ်)သည် မယ်လမင်း ပါဝင် သော နို့ထွက်ပစ္စည်းရောင်းချသည့်ကုမ္ပဏီ ၂၂ ခု အနက် အကြီးဆုံးနှင့် ပထမဆုံးကုမ္ပဏီအဖြစ် တရားစွဲဆို ခံခဲ့ရခြင်းဖြစ်သည်။

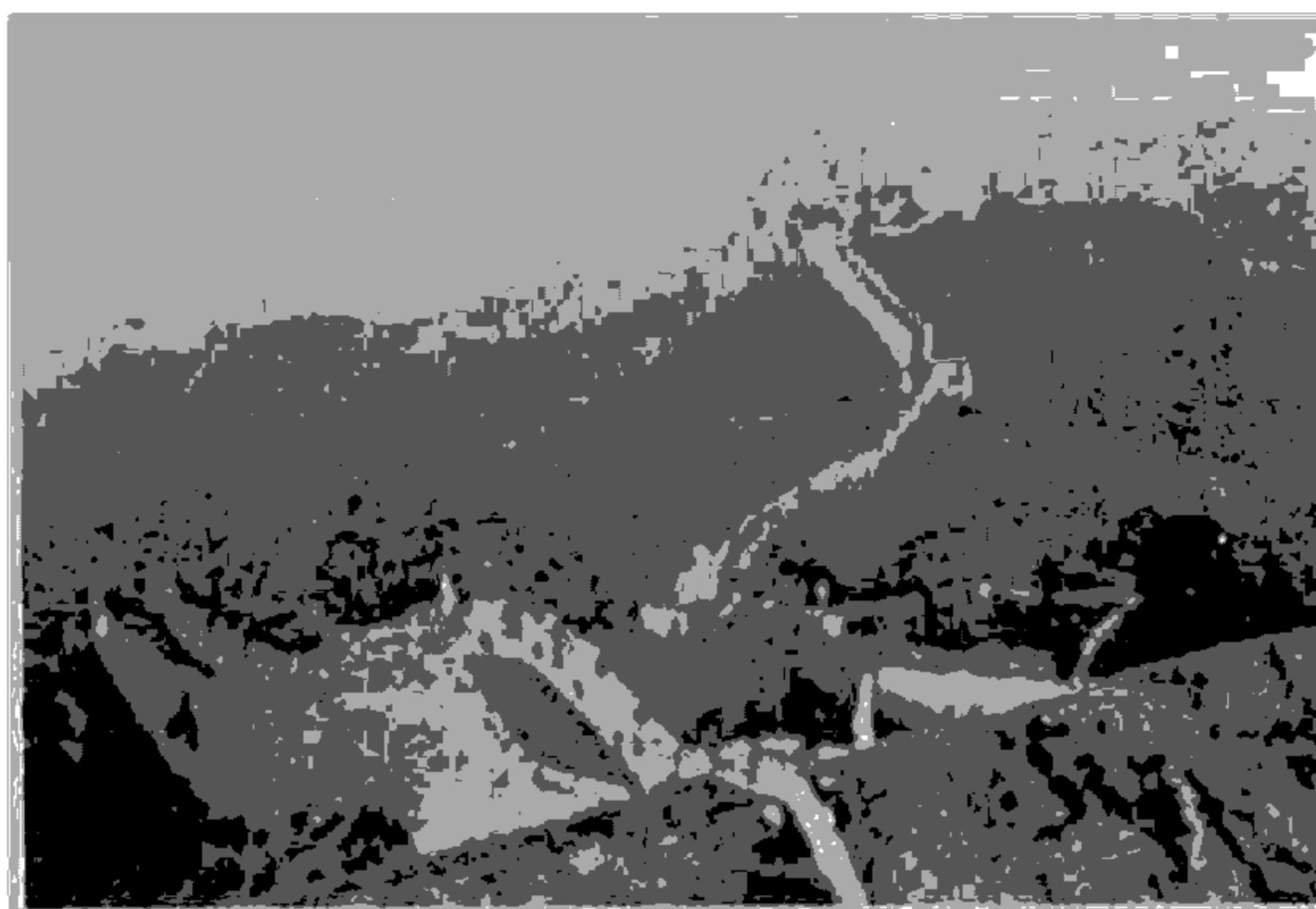
ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးအင်အားကြီးနိုင်ငံအဖြစ် အားယူလျက်ရှိသည့် တရုတ်နိုင်ငံပြမြေပုံ

တရုတ်နိုင်ငံအနောက်မြောက်ပိုင်း ကျင်ဟိုင်း ပြည်နယ်ရှိ တိဗက်လူမျိုးများနေထိုင်ရာ လူဦးရေတစ် သိန်းခန့်ရှိသည့် Zitetan မြို့၌ သြဂုတ်လအတွင်း ပလိပ်ရောဂါဖြစ်ပွားမှုကြောင့် သုံးဦးသေဆုံးခဲ့ကြောင်း ဆင်ဟွာသတင်းတွင်ဖော်ပြသည်။

Yersinia Pestis ခေါ်သော ဗက်တီးရီးယား တစ်မျိုးကြောင့် Pneumonic ပလိပ်ရောဂါဖြစ်ပွားခြင်း ဖြစ်ပြီး လူသေဆုံးသည်အထိ ဖြစ်လာသည်။ ရောဂါဖြစ် ပွားသူ ချောင်းဆိုးခြင်းဖြင့် လေထုမှတစ်ဆင့် လူလူချင်း သို့ ကူးစက်နိုင်ကြောင်း WHO က ထုတ်ပြန်ကြေညာ ပြီး ကုသမှုအားနည်းပါက ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းအထိ သေဆုံး မှုမြင့်မားနိုင်ကြောင်း ထုတ်ပြန်ချက်အရသိရသည်။

ဆားစ်ရောဂါနှင့် A/H₁N₁ ရောဂါထက် သေဆုံးမှုမြင့်မားနိုင်ကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ ထိန်းချုပ် မှုဆိုင်ရာ ဒေါက်တာဟွမ်ယင်းကျင်းက ပြောကြား သည်။ အဆိုပါ Zitetan မြို့သို့ဝင်ထွက်သွားလာမှုပိတ် ပင်ခဲ့ပြီးနောက် လူအများအပြား သေဆုံးမှုမဖြစ်နိုင်တော့ ကြောင်း ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ က ပြောကြားသော်လည်း ဒေသခံများအနေဖြင့် စိုးရိမ် မှုမြင့်မားလျက်ရှိသည်။

တိုင်ပေ- တရုတ်(တိုင်ပေ)သမ္မတဟောင်း ချန်ရွေဗျန်းမှာ သမ္မတသက်တမ်း နှစ်ကြိမ်ပြီးဆုံးကာ ရာထူးသက် တမ်းကုန်ဆုံးပြီးနောက် ငွေကြေးခဝါချမှု၊ အကျင့်ပျက် ခြစားမှု စွဲချက်များဖြင့် ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည်။ ဇနီး၊ ချွေးမနှင့်

ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသွားများကို ဖမ်းစားနေဆဲဖြစ်သည့် တရုတ်ပြည်၏ မဟာတံတိုင်းကြီး

အခြားဆက်နွယ်သူ ၁၀ ဦးကျော်မှာလည်း အကျင့်ပျက် ခြစားမှုစွဲချက်တင်ခြင်းခံရသည်။

တိုင်ပေခွဲထွက်ရေးကိုကြိုးပမ်းခဲ့ပြီး ပေကျင်းနှင့် ဆက်ဆံရေးတင်းမာသူ ချန်ရွေဗျန်းက တရုတ်နှင့် အဆင် ပြေသော လက်ရှိသမ္မတမာယင်ဂျိုးအနေဖြင့် မိမိအား နိုင်ငံရေးရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် စွဲဆိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဝေဖန် ထားသည်။ တရုတ်တိုင်ပေနိုင်ငံတစ်ဝန်းရှိအောင်သွယ် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများကို ဩဂုတ်လ ၁ ရက်နေ့က စတင် ပိတ်ပင်လိုက်ပြီး လိုက်နာမှုမရှိသူများအနေဖြင့် တရုတ် တိုင်ပေ ဒေါ်လာတစ်သန်းကျော်အထိ ဒဏ်ငွေပေးဆောင် ရမည်ဖြစ်ကြောင်း လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး ဗျူရိုကကြေညာ သည်။ တရုတ်(တိုင်ပေ)နိုင်ငံသား ၄,၁၀,၀၀၀ ခန့်သည် တရုတ်နှင့် အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများမှ အမျိုးသမီး များအား တွေ့ဆုံကာလက်ထပ်ခဲ့သည်ဟု ဗျူရိုက ထုတ်ပြန်သည်။ တရားဝင်ခွင့်ပြုထားသော အကျိုး အမြတ်မယူသည့် အဖွဲ့အစည်း ၁၁ ခုကိုမူ ပိတ်ပင်မှုမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုထားကြောင်း ဗျူရို၏ထုတ်ပြန်ချက် တွင် ဖော်ပြပါရှိသည်။

တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ ။ ။ စီးပွားရေး- ပိုးလမ်းမ စီမံကိန်းသစ်များဟု အမည်ပေးထားသော ရထားလမ်း များ၊ စွမ်းအင်နှင့် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ရုရှား နိုင်ငံနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ပြုလုပ်ရန် တောင်ကိုရီးယား သမ္မတ လီမြောင်ဘတ်က အဆိုပြုခဲ့သည်။ တောင်ကိုရီးယား

နှင့် ရုရှားလုပ်ငန်းရှင်များ မော်စကိုမြို့၌ ဆွေးနွေးပွဲပြုလုပ် နေစဉ် လီမြောင်ဘတ်က ကိုရီးယားတစ်နိုင်ငံလုံးကို ဖြတ်သွားသော ရထားလမ်း (တီကေအာ) နှင့် ရုရှားနိုင်ငံ ၏ ဆိုက်ဘေးရီးယားအထိဖြတ်သော ရထားလမ်း (တီအက်စ်အာ) တို့ကို ချိတ်ဆက်ရန်နှင့် နောက်ဆုံး၌ ဥရောပခရီးစဉ်အထိ ရထားလမ်းဖောက်လုပ်ရန် မျှော်မှန်း ထားကြောင်း ပြောကြားသည်။

ကိုရီးယားနိုင်ငံ ဆူဆန်ဆိပ်ကမ်းမှ ဥရောပသို့ ရေလမ်းကြောင်းဖြင့် ကုန်ပစ္စည်းများ တင်ပို့ရာတွင် လောလောဆယ်၌ ရက်ပေါင်း ၄၀ နီးပါးကြာမြင့် ကြောင်း၊ တီကေအာနှင့် တီအက်စ်အာရထားလမ်းကြောင်း တို့ကိုသာ ချိတ်ဆက်နိုင်ခဲ့လျှင် ကုန်စည်ပို့ဆောင်ချိန်မှာ ထက်ဝက်လျော့ကျသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း လီမြောင်ဘတ် က မော်စကိုအစည်းအဝေးတွင် ပြောကြားသည်။ ကိုရီးယားနှစ်နိုင်ငံက ဥရောပနှင့် ရုရှားမှတစ်ဆင့် ဆက်သွယ်ထားသော ရထားလမ်းမှာ ကိုရီးယား ကျွန်းဆွယ်အပြင် အာရှအရှေ့မြောက်ဒေသအတွင်းမှ တင်းမာမှုများကို ပြေလျော့စေလိမ့်မည်။ ထို့အပြင် ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးကိုလည်း အထောက်အကူ ပြုမည်ဟု လီကထပ်မံတင်ပြခဲ့သည်။

ရုရှားနိုင်ငံ အရှေ့ဖျားဒေသအတွင်း သစ်တော များစိုက်ပျိုးခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်ခြင်းစသည်တို့နှင့်အတူ ရုရှားနိုင်ငံ၏ အလျှံပယ် ထွက်ရှိသော ရေနံနှင့်သဘာဝဓာတ်ငွေ့ တူးဖော်ခြင်း လုပ်ငန်းတွင် နှစ်လမ်းသွားပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး လုပ်ကိုင်ရန် ဆန္ဒရှိကြောင်း သမ္မတလီက ရှင်းလင်း ပြောကြားသည်။ ယင်းစီမံကိန်းသစ်မှာ နှစ်နိုင်ငံဖက်စပ် ဆောင်ရွက်မှုနှင့် စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတို့ ကို အဆင့်မြှင့်ပေးမည့်အပြင် နှစ်နိုင်ငံအတွက် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းအကျိုးရလဒ် အများအပြားကို ဖန်တီး ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း လီက ထပ်မံပြောကြားသည်။

ကမ္ဘာ၌ စတုတ္ထအကြီးဆုံး သံနှင့်သံမဏိလုပ်ငန်း ကုမ္ပဏီကြီးဖြစ်သော ပိုစ့်ကိုကုမ္ပဏီ (ပီအိုအက်ဖ်စီအို) မှာ ၂၀၀၉ ခု နှစ်တွင် ပြည်တွင်းဈေးကွက်၌ အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၄ ဒသမ ၃ ဘီလီယံ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမည်ဖြစ်ပြီး သုတေသနနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အမေရိကန်

တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ

ဒေါ်လာ ၇ ဒသမ ၁ သန်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသွားရန် စီစဉ်ထားကြောင်း ယမန်နှစ် နှစ်ကုန်ပိုင်းက ကိုရီးယား ဟာဒယ် သတင်းစာက ရေးသားသည်။

ယင်းကုမ္ပဏီ၏ လုပ်ငန်းခွဲ ၁၃ ခုတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမှာလည်း ၂၀၀၈ ခုနှစ်အတွင်း ၂ ဒသမ ၄ ဘီလီယံဒေါ်လာအထိ မြင့်တက်ခဲ့သည်။ ပင်မကုမ္ပဏီကြီးနှင့် လုပ်ငန်းခွဲများအနေဖြင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားမည်ဆိုပါက လက်ရှိကမ္ဘာကြီး ကြုံတွေ့နေရသော စီးပွားရေးအကျပ်အတည်းကို မိမိတို့ကုမ္ပဏီက ကျော်လွှားနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း ပို့စ်ကိုကုမ္ပဏီအမှုဆောင်အရာရှိချုပ် လီကူတက်က ပြောကြားသည်။

ဥရောပ၊ အိန္ဒိယနှင့် တရုတ်နိုင်ငံရှိ မိမိတို့ကုမ္ပဏီနှင့် ယှဉ်ပြိုင်ဖက်လုပ်ငန်းများမှာ ထုတ်လုပ်မှု ပမာဏလျော့ချနေချိန်တွင် မိမိတို့က ယခုကျင့်သုံးလိုက်သော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရေး အစီအစဉ်ကြောင့် ရေရှည်တွင် အကျိုးအမြတ်ခံစားရမည်ဟု လီကူထပ်လောင်းပြောကြားသည်။ လောလောဆယ် ပို့စ်ကိုကုမ္ပဏီမှာ သင်္ဘောတည်ဆောက်ရာတွင် အသုံးပြုသော သံမဏိပြားထုတ်လုပ်မှုကို ၂၀၁၁ ခုနှစ်အရောက်တွင် တန်ချိန် ၇ ဒသမ ၃ သန်းအထိရောက်ရှိသွားရန် တိုးချဲ့လုပ်ကိုင်လျက်ရှိသည်။

ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး အကျပ်အတည်းကြောင့် ဒုက္ခရောက်နေသော တောင်ကိုရီးယားကားထုတ်လုပ်ရေးကုမ္ပဏီ 'ဆန်ယောင်း' က ကုမ္ပဏီပြိုကွဲခြင်းမှ ကာကွယ်နိုင်ရန် အစိုးရထံ အကူအညီတောင်းခံထားသည်။ ဆန်ယောင်းကုမ္ပဏီ၏ အစုရှယ်ယာ ၅၁ ရာခိုင်နှုန်းကို တရုတ်ကားထုတ်လုပ်ရေးကုမ္ပဏီ SAIC မှ ပိုင်ဆိုင်သော်လည်း ယခုအခါ ကိုရီးယားအစိုးရနှင့် ဘဏ်များထံမှ ငွေကြေးအကူအညီရယူလိုကြောင်း တောင်းခံထားသည်။ ဆန်ယောင်းမှာ ကိုရီးယားကားထုတ်လုပ်သော ကုမ္ပဏီများထဲတွင် အသေးငယ်ဆုံး ဖြစ်သော်လည်း ကားလုပ်ငန်းမှ ပထမဆုံးအကြိမ် အကူအညီတောင်းခံမှုကို အစိုးရနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်းများက မည်သို့တုံ့ပြန်မည်ကို အနီးကပ်စောင့်ကြည့်နေသည်။

ကိုရီးယားဘဏ်များမှာ နိုင်ငံ၌ အခက်အခဲတွေ့နေသော ဆောက်လုပ်ရေးကုမ္ပဏီများ၊ သင်္ဘောတည်ဆောက်ရေး ကုမ္ပဏီများအား ဘဏ္ဍာရေးအကူ

အညီပေးရေးကို ဇန်နဝါရီလတွင် ဆန်းစစ်သွားရန် ရှိသည်။ သို့ရာတွင် ထိုဆန်းစစ်မှု၌ ကားထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍမပါဝင်ဟုဆိုထားသည်။ တစ်ဖက်တွင်လည်း တရုတ်နိုင်ငံ၏ အကြီးဆုံးကားထုတ်လုပ်ရေး ကုမ္ပဏီ SAIC နှင့် ကိုရီးယားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဘဏ် (KDB) တို့အကြား ဆန်ယောင်းကို ကယ်တင်ရေးအငြင်းပွားမှု ရှိနေကြောင်း သိရသည်။

တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ၏ ပို့ကုန်လုပ်ငန်းများ ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလအတွင်း တစ်ရှိန်ထိုးကျဆင်းလာခဲ့ကြောင်း ယမန်နှစ်အလားတူကာလကထက် ၃၂ ဒသမ ၈ ရာခိုင်နှုန်း ကျဆင်းသွားခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း

ရိုးရာဝတ်စုံများဝတ်ဆင်ကာ မီးတုတ်များကိုင်စွဲပြီး လွတ်လပ်ရေးလှုပ်ရှားမှုနေ့ ဆင်နွဲနေကြသည့် ကိုရီးယားပြည်သူများ

အစိုးရအစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ပြထားသည်။ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးအကျပ်အတည်းဖြစ်ပေါ်နေချိန်တွင် တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံတွင်းထုတ်ကုန်များကို ပြည်ပမှ မှာယူမှု လျော့ကျနေခြင်းကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း စီးပွားရေးဝန်ကြီးဌာနက ပြောကြားသည်။ ပို့ကုန်တန်ဖိုး အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂၁ ဒသမ ၇ ဘီလီယံသို့ ရောက်ရှိချိန်၌ သွင်းကုန်တန်ဖိုးမှာလည်း ၃၂ ဒသမ ၁ ရာခိုင်နှုန်း ကျဆင်းလာခဲ့ပြီး အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂၄ ဒသမ ၆ ဘီလီယံသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။

သွင်းကုန်လုပ်ငန်းကျဆင်းမှုမှာ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်နောက်ပိုင်း ပထမဆုံးအကြိမ် အဆိုးရွားဆုံး ကျဆင်းမှုဖြစ်သည်။ ပြည်ပသို့ အများဆုံးတင်ပို့ရသော ပို့ကုန်များတွင် မော်တော်ကားများ၊ ကားပစ္စည်းအစိတ်အပိုင်း

တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ

များ၊ ကွန်ပျူတာများနှင့် အိမ်တွင်းသုံးလျှပ်စစ်ပစ္စည်းများ ပါဝင်သည့် ပြည်ပမှ မှာယူမှုများ နည်းပါးလာသဖြင့် တရုတ်နှစ်သစ်ကူးပွဲတော်အတွင်း တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံအတွင်းရှိ စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံများအနေဖြင့် အလုပ်လုပ်ရက်များကို လျှော့ချခဲ့သည်။ ထို့အတူ မော်တော်ကားထုတ်လုပ်သော ကုမ္ပဏီများအနေဖြင့်လည်း ကားထုတ်လုပ်မှုလျှော့ချခဲ့ကြောင်း ကုန်သွယ်မှုနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမြှင့်တင်ရေးဌာန အကြီးအကဲက ပြောကြားသည်။

ပင်လယ်ကွေ့ဒေသရှိ ကမ်းလွန်ရေနံတွင်းများမှ ထုတ်ယူရရှိသော ရေနံသဘာဝဓာတ်ငွေ့များကို အဆင့်ဆင့်ခွဲခြားသန့်စင်ပြုလုပ်သော စက်ရုံတစ်ရုံကို ဆော်ဒီအာရေဗျနိုင်ငံ ခါဆာနီယာဒေသ၌ ဆောက်လုပ်ရန် တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ ဟွန်ဒိုင်းကုမ္ပဏီက ခွင့်ပြုချက် ရရှိထားသည်။

ဆော်ဒီအာရေဗျကုမ္ပဏီ အရမ်းကိုနှင့် တောင်ကိုရီးယား ဟွန်ဒိုင်းအင်ဂျင်နီယာနှင့် ဆောက်လုပ်ရေးကုမ္ပဏီတို့၏ ၂ ဒသမ ၀၅ ထရီလီယံဒေါ်လာ တန်ဖိုးရှိ ဆောက်လုပ်ခွင့်အမိန့်အနက် ဟွန်ဒိုင်းကုမ္ပဏီက ၁ ဒသမ ၃ ဘီလီယံတန်ဖိုးရှိ ဆောက်လုပ်ခွင့်အမိန့်ရရှိခဲ့သည်။

ရေနံဓာတ်ငွေ့သန့်စင်ပြုလုပ်ရေးစက်ရုံကို မတ်လတွင် စတင်ဆောက်လုပ်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် တစ်နေ့လျှင် ကုဗပေ ၁ ဒသမ ၈ ဘီလီယံခန့် သန့်စင်မှုပြုလုပ်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း ကုမ္ပဏီပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူက အေအက်ဖ်ပီသတင်းဌာနသို့ ပြောကြားသည်။

ပြိုင်ဖက်ကုမ္ပဏီများဖြစ်ကြသော ဂျပန်နှင့် ဥရောပကုမ္ပဏီများထက် အဆင့်မြင့်၊ တန်ဖိုးမြင့် စီမံကိန်းများကိုလည်း ဟွန်ဒိုင်းကုမ္ပဏီက ပံ့ပိုးဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူက ပြောကြားသည်။ ယခုနှစ်တွင် အရှေ့တောင်အာရှနှင့် အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသများမှ စုစုပေါင်း အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၆ ဒသမ ၅ ဘီလီယံတန်ဖိုးရှိ ဆောက်လုပ်ခွင့်ပြုချက်များ ရရှိရန် ဟွန်ဒိုင်းဆောက်လုပ်ရေး ကုမ္ပဏီက မျှော်မှန်းထားသည်။

တောင်ကိုရီးယားနှင့် သြစတြေးလျနိုင်ငံ ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာကဏ္ဍ အကျိုးတူပူးပေါင်းမှု ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအတွက် သြစတြေးလျလုပ်ငန်းရှင်များ တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ၌ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံကြရန် မတ်လ ၄ ရက်နေ့က တောင်ကိုရီးယား သမ္မတလီမြောင်ဘတ်က အားပေးတိုက်တွန်းခဲ့သည်။ တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံမှာ သြစတြေးလျ၏ စတုတ္ထအကြီးဆုံးဈေးကွက်ဖြစ်ပြီး တောင်ကိုရီးယား၌ သြစတြေးလျ၏ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ပမာဏမှာ ၂၀၀၈ ခုနှစ်ကထက် ၄၀ ရာခိုင်နှုန်း တိုးမြှင့်လျက်ရှိသည်။

နှစ်နိုင်ငံအနေဖြင့် အာရှပစိဖိတ်ဒေသအတွင်း ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကိုင်တွယ်ရေးကို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဆုံးဖြတ်ထားကြောင်း သမ္မတလီမြောင်ဘတ်က ပြောကြားသည်။ သြစတြေးလျနှင့် ဂျပန်နိုင်ငံတို့နည်းတူ တောင်ကိုရီးယားနှင့် သြစတြေးလျတို့ လုံခြုံရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် သဘောတူညီမှု ရရှိမည်ဟု သမ္မတလီမြောင်ဘတ်က မျှော်လင့်ထားသည်။

ဂျပန်နိုင်ငံမှ ပုဂ္ဂလိက စတော့ရှယ်ယာကုမ္ပဏီ တစ်ခုက ကိုရီးယားနိုင်ငံအနောက်ပိုင်းရှိ အင်ဂျီယွန်ဆိပ်ကမ်းမြို့မှ လွတ်လပ်သော ကုန်သွယ်ရေးဇုန်၌ အမေရိကန်ဒေါ်လာ သုံးဘီလီယံရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန် စီစဉ်နေကြောင်း အစိုးရကုန်သွယ်ရေးဌာနက မတ်လ ၄ ရက်နေ့တွင်ပြောကြားသည်။

ယင်းကုမ္ပဏီမှာ ပစ္စည်းဥစ္စာအထူးရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ပြုလုပ်သော ဗာနာပါးလ်အမည်ရှိ ကုမ္ပဏီဖြစ်ပြီး တောင်ကိုရီးယား ကုန်သွယ်ရေးရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု မြှင့်တင်ရေးအေဂျင်စီနှင့် ဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်နေပြီး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ပြုလုပ်ရန် သဘောတူညီချက်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သည်။ ဗာနာပါးလ်ကုမ္ပဏီက တောင်ကိုရီးယား၌ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမည့် ငွေပမာဏမှာ အမေရိကန်ဒေါ်လာ သုံးဘီလီယံဖြစ်သည်ဟု ယင်းအေဂျင်စီမှ အရာရှိတစ်ဦးက ပြောကြားသည်။

တောင်ကိုရီးယားအစိုးရက လွတ်လပ်သော ကုန်သွယ်ရေးဇုန်စီမံကိန်းကို အင်ဂျီယွန်မြို့၌ ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် စတင်တည်ထောင်ခဲ့ပြီး ယင်းဇုန်ကို နယူဆွန်ဒိုမြို့ဟု ခေါ်တွင်ခဲ့သည်။ ယင်းစီမံကိန်းကို အိမ်နီးချင်း တရုတ်နိုင်ငံ၏ ဈေးကွက်နည်းတူ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်နှင့်

တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ

စီးပွားရေးဇုန်များ တည်ထောင်ရန် ရည်ရွယ်ပြီး တည်ဆောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာ-တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံက ဂြိုဟ်တုကို ကိုယ်ပိုင်ထုတ်လုပ်ပြီး ကိုယ်ပိုင်လွှတ်တင်နိုင်သော နဝမမြောက်နိုင်ငံဖြစ်လာရန် မျှော်မှန်းထားသည်။ ပြည်တွင်းဖြစ် ဂြိုဟ်တုကို လွှတ်တင်မည့် အကာသစခန်းမှာ ကိုရီးယားကျွန်းဆွယ်တောင်ဘက်စွန်း၌ တည်ရှိပြီးယင်းစခန်း တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းမှာ မကြာသေးမီကပြီးစီးခဲ့သည်။

တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံက ရည်မှန်းချက်ကြီးမားလှသည့် အကာသအစီအစဉ်၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသအရ တောင်ကိုရီးယားလူမျိုး အမျိုးသမီးတစ်ဦးကို အကာသယာဉ်မှူးအဖြစ် ၂၀၀၈ ခုနှစ် ဧပြီလက အကာသသို့ စေလွှတ်နိုင်ခဲ့သည်။ အကာသသို့ သွားရောက်သော ဒုတိယမြောက် အာရှတိုက်သူ အမျိုးသမီးမှာ တောင်ကိုရီးယားသိပ္ပံနှင့် နည်းပညာသိပ္ပံမှ ဇီဝဗေဒပညာရှင် ပီဆိုယွန်းဖြစ်သည်။ ကိုရီးယားလေကြောင်းအကာသ သုတေသနသိပ္ပံမှ သိပ္ပံပညာရှင်များနှင့် အင်ဂျင်နီယာများက ကိုယ်ပိုင်ဂြိုဟ်တုတည်ဆောက်ရေးနှင့် လွှတ်တင်ရေးစီမံကိန်းအတွက် ကြိုးပမ်းနေသည်။

လေကြောင်းအကာသ သုတေသနဌာနက အကာသဒုံးပျံယာဉ် တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းကို အပြီးသတ်နိုင်ရန် ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ ဂြိုဟ်တုလွှတ်တင်ရေး ဒုံးပျံယာဉ် တည်ဆောက်ရေးစီမံကိန်းအတွက် နည်းပညာအကူအညီရရှိနိုင်ရန် ရုရှားနိုင်ငံရှိ ခရူနီချက်စ် အကာသသိပ္ပံနှင့် ဒုံးပျံယာဉ်ထုတ်လုပ်ရေးဌာနမှ သိပ္ပံပညာရှင်များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ၏ ပထမဆုံးဂြိုဟ်တုလွှတ်တင်ရေး ဒုံးပျံယာဉ်စီမံကိန်းအတွက် ဝမ်ငွေ ၅၀၂ ဒသမ ၄ သီလီယံ (ဒေါ်လာ ၃၇၇ သန်း) ခန့် ကျခံသုံးစွဲမည်ဖြစ်သည်။ တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံက အကြာဆုံး ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် ကိုယ်ပိုင်ဂြိုဟ်တုလွှတ်တင်မည်ဟု မျှော်မှန်းထားသည့် ပထမအကြိမ်ကိုယ်ပိုင် ဂြိုဟ်တုလွှတ်တင်မှု လုပ်ငန်းအောင်မြင်မည်ဆိုပါက နောက်ထပ်ကိုးလအကြာတွင် ဂြိုဟ်တုလွှတ်တင်မှုကို ထပ်မံပြုလုပ်မည်ဖြစ်သည်။

ကျန်းမာရေး-ကြက်သွန်ဖြူမှာ ကင်ဆာရောဂါ ဖြစ်ပွားမှုကို အနည်းငယ်သာ ဟန့်တားနိုင်ကြောင်း၊ တောင်ကိုရီးယားသုတေသနပညာရှင်များက ၎င်းတို့၏ သုတေသနပြုတွေ့ရှိချက်များကို ထုတ်ဖော်ပြောကြား လိုက်ကြသည်။ ကြက်သွန်ဖြူနှင့် ပတ်သက်ပြီး ယခင် သုတေသနပြုချက်များအရ ကင်ဆာနှင့်အခြား ရောဂါများဖြစ်ပွားမှုကို သက်သာလျော့ပါးစေကြောင်း၊ ကင်ဆာရောဂါဖြစ်ပွားမှုကို ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်ကြောင်း ဖော်ပြခဲ့သည်။ သို့သော် တောင်ကိုရီးယား သုတေသနပညာရှင်များ၏ လေ့လာချက်အရ ကြက်သွန်ဖြူမှာ ကင်ဆာဆဲလ်များကို ထိန်းချုပ်ရာတွင် အနည်းငယ်သာ ထိရောက်မှုရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပြီး သိသာသော တိုက်ဖျက်နိုင်စွမ်းမရှိကြောင်း သိရသည်။

သို့သော် ကြက်သွန်ဖြူမှာ သွေးပေါင်ချိန်မြင့်တက်မှုကို လျော့နည်းကျဆင်းစေပြီး ရောဂါဖြစ်စေမည့် ဘက်တီးရီးယားပိုးများကို တိုက်ဖျက်စေနိုင်ကြောင်း တောင်ကိုရီးယားသုတေသနပညာရှင်များက ပြောကြားသည်။ သုတေသနပြုချက်အရ ကြက်သွန်ဖြူတွင် ပါဝင်သော ဓာတ်များက အစာအိမ်ကင်ဆာ၊ ရင်သားကင်ဆာနှင့် အဆုတ်ကင်ဆာတို့ကို အနည်းငယ်မျှသာ အကာအကွယ်ပေးနိုင်ကြောင်း သိရသည်။

အာရှတိုက်၌ ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် လူလူချင်းကူးစက်သော A/H1N1 တုပ်ကွေးရောဂါမှာ တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ၌ ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် အသက် ၄၄ နှစ်အရွယ်ရှိ ခရစ်ယာန်သီလရှင်မှာ အဖော်ဖြစ်သူအခြားသီလရှင်ထံမှ ကူးစက်ခံခဲ့ရသည်။ တုပ်ကွေးရောဂါ ကူးစက်ခံရသော သီလရှင်မှာ မက္ကဆီကိုနိုင်ငံသို့ သွားရောက်ခြင်းမရှိဘဲ ရောဂါပိုးသယ်ဆောင်လာသော အသက် ၅၄ နှစ်အရွယ်သီလရှင်နှင့် လေဆိပ်၌ တွေ့ဆုံပြီး ဆေးရုံမှ စောင့်ကြည့်ခြင်း ခံနေရသည်။ ၎င်းသီလရှင်မှာ မက္ကဆီကိုနိုင်ငံမှ ပြန်လာခဲ့သူဖြစ်သည်။ ယခုအခါ တောင်ကိုရီးယားကျန်းမာရေးအရာရှိများက သံသယရှိသော နောက်ထပ်လူ ၃၀ ခန့်ကို ဆက်လက်စောင့်ကြည့်လျက်ရှိသည်။

တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံမှ သိပ္ပံပညာရှင်များက သံလိုက်ဓာတ်ဖမ်းယူရေး ကိရိယာများ အထူးအသုံးပြုထားသောနည်းဖြင့် သွေးအတွင်းရှိ ခဲကဲ့သို့သော

တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ

အန္တရာယ်ပေးသတ္တုများကို ဖယ်ရှားနိုင်ကြောင်း ရိုက်တာ သတင်းဌာနက ဖော်ပြသည်။ ယင်းသံလိုက်ဖမ်း ဆေးပစ္စည်း ကိုရီယာများက သံသတ္တုများကို ဖမ်းထားနိုင်ပြီး အလွယ်တကူဖယ်ရှားနိုင်သည်ဟု နာမည်ကျော်ဓာတုဗေဒ ဂျာနယ်တွင် ရေးသားထားသည်။

အဆိပ်သင့်ပစ္စည်းများကို သွေးတွင်းမှ အညစ် အကြေးထုတ်ယူသော ပုံစံမျိုးပြုလုပ်နိုင်ပြီး သွေးများကို လူ့ခန္ဓာကိုယ်အပြင်ဘက်သို့ ပြောင်းရွှေ့ထုတ်ယူနိုင်ပြီး ခန္ဓာကိုယ်ဇီဝသဘာဝဖြင့် အဆင်ပြေစွာထားနိုင်သော သံလိုက်ပစ္စည်းများပါဝင်သော အထူးခန်းအတွင်းသို့ မှီးထားနိုင်သည်ဟု ဂျာနယ်တွင် ဖော်ပြထားသည်။ သံလိုက်စွမ်းအားများ အသုံးပြု၍ သံလိုက်ဓာတ်မီး ကိုရီယာများဖြင့် ဖော်ပြပါအဆိပ်သင့်ပစ္စည်းများ ထုတ် ယူနိုင်ပြီး လူနာ၏သွေးမှာ ပြန်လည်သန့်စင်လာနိုင်မည် ဟုဆိုသည်။ ခဲသတ္တုသည် ကလေးငယ်များအတွက် ဒုက္ခပေးသောအဆိပ်သင့်ပစ္စည်းများဖြစ်ပြီး လုံခြုံစိတ်ချ ရကာ ထိရောက်မှုရှိသည့်အဆိပ်ထုတ်နည်းလမ်းများမှာ လွန်စွာ အရေးပါသည်။

နိုင်ငံရေး-မြောက်ကိုရီးယားစစ်တပ်က ထိပ်တိုက် ရင်ဆိုင်မည့် အနေအထားအတွက် အဆင်သင့်အနေ အထားတွင်ရှိကြောင်း နိုင်ငံပိုင်ရုပ်မြင်သံကြားမှ တစ်ဆင့် သတိပေးထုတ်ပြန်ချက်အရ တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံက စစ်ရေးအနေအထားကို အဆင့်တိုးမြှင့်ပြင်ဆင်ထားကြောင်း တောင်ကိုရီးယားအစိုးရအရာရှိများက ပြောကြားသည်။ မြောက်ကိုရီးယား၏ ပြင်းထန်သော ခြိမ်းခြောက်မှု ကြောင့် နှစ်နိုင်ငံအပြင်နယ်နိမိတ် ပိုင်နက် အငြင်းပွားရာ မြစ်ဝါမြစ်အပါအဝင် နယ်စပ်တစ်လျှောက် တပ်အားတိုးချဲ့ထား ပြီး မြောက်ကိုရီးယား၏ လှုပ်ရှားမှုများကို တောင်ကိုရီးယား နိုင်ငံက အနီးကပ်စောင့်ကြည့်နေခဲ့သည်။ သို့သော် တောင်ကိုရီးယားအစိုးရက နောက်ထပ် နှစ်နိုင်ငံ အကြားတင်းမာစေသည့် အရေးကို ရှောင်ရှားသော အားဖြင့် မြောက်ကိုရီးယား၏ ခြိမ်းခြောက်သတိပေးမှု အပေါ် ပြန်လည်ကြေညာချက် ထုတ်ပြန်ခြင်းမပြုဘဲ ညင်သာသောနည်းဖြင့်သာ ပြဿနာကို ဖြေရှင်းရန် ဆုံးဖြတ်ထားသည်။

ကိုရီးယားနှစ်နိုင်ငံ ဆက်ဆံရေးမှာ တောင်ကို ရီးယားမှ လီမြောင်ဘတ်သမ္မတဖြစ်လာပြီးနောက် ချမှတ်ကျင့်သုံးခဲ့သော မူဝါဒကြောင့် တင်းမာလာခဲ့ သည်။ ယခုကဲ့သို့ မြောက်ကိုရီးယားမှ ခြိမ်းခြောက် သတိပေးချက်ထုတ်ပြန်ခဲ့ပြီးနောက် တောင်ကိုရီးယား နိုင်ငံမှ အဓိကအတိုက်အခံပါတီ ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီက တောင်ကိုရီးယားအစိုးရအနေဖြင့် မြောက်ကိုရီးယားဆိုင် ရာ မူဝါဒကို ပြောင်းလဲပြီး နှစ်နိုင်ငံဆက်ဆံရေးတိုးမြှင့် ရေးကို အလေးပေးကြိုးပမ်းသင့်ကြောင်း ဝေဖန်အကြံပြု ပြောကြားသည်။

အမေရိကန်သမ္မတ ဘားရက်အိုဘားမားက တောင်ကိုရီးယားသမ္မတ လီမြောင်ဘတ်နှင့် တယ်လီဖုန်း ဖြင့် ဖေဖော်ဝါရီလဆန်းတွင် ဆွေးနွေးခဲ့ကြပြီး ကိုရီးယားကျွန်းဆွယ် နျူကလီးယားပြဿနာအပေါ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ခိုင်မာစေရန် သန့်ရှင်းချမှတ် ထားကြောင်း အိမ်ဖြူတော်မှ ပြောကြားသည်။ မြောက် ကိုရီးယားနိုင်ငံ၏ နျူကလီးယားလက်နက်များနှင့် နျူကလီးယားဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များဖယ်ရှားရေး အတွက် စိစစ်အတည်ပြုနိုင်မှုရရှိစေရန် ခြောက်ပါတီ ဆွေးနွေးပွဲပြုလုပ်ပြီး နှစ်နိုင်ငံကမဟာမိတ်ကဲ့သို့ ရင်းရင်း နှီးနှီးလုပ်ဆောင်ရန် သမ္မတနှစ်ဦးက သဘောတူညီ ထားသည်ဟု ပြောခွင့်ရပုဂ္ဂိုလ်ရောဘတ်ဂစ်က ပြော ကြားသည်။

ရင်းနှီးပြီးထိရောက်မှုရှိသော ခေါင်းဆောင် နှစ်ဦး၏ ဆွေးနွေးပွဲတွင် အမေရိကန်တောင်ကိုရီးယား မဟာမိတ်ပြုလုပ်ရန်ကိစ္စကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်မည် ဟု အိုဘားမားကပြောကြားသည်။ သမ္မတနှစ်ဦးစလုံးက ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာပြဿနာများကို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် ရာတွင် တိုးမြှင့်လုပ်ဆောင်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ရှိသည်ဟု ရောဘတ်ဂစ်ကပြောကြားသည်။

တောင်ကိုရီးယားသမ္မတ လီမြောင်ဘတ်က ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၅ ရက်နေ့က ၁၅ ရက်တစ်ကြိမ် ရေဒီယိုမိန့်ခွန်းပြောကြားရာတွင် မြောက်ကိုရီးယား အစိုးရ နှင့် အချိန်မရွေးတွေ့ဆုံဆွေးနွေးရန် မိမိတို့ အစိုးရက အဆင်သင့်ရှိပြီး မည်သည့်အကြောင်း အရာကိုမဆို ဖြေရှင်းရန် အသင့်ရှိကြောင်း၊ မြောက်ကိုရီးယား၏

တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ

မကြာမီက ခြိမ်းခြောက်မှုများအပေါ် ပြည်သူ့အချို့က စိုးရိမ်မကင်းဖြစ်သည်ကိုလည်း မိမိတို့သတိပြုမိကြောင်း၊ သို့သော် မိမိတို့ ပြည်သူများအနေဖြင့် များစွာစိုးရိမ်မကင်းဖြစ်နေရန် မလိုအပ်ကြောင်း သမ္မတလီမြောင်ဘတ်က တိုက်တွန်းစကားပြောကြားခဲ့သည်။

အဖျက်စွမ်းအားကြီးမားသော လက်နက်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန် အစီအစဉ်များကို စွန့်လွှတ်ရေး ဆွေးနွေးရန် မြောက်ကိုရီးယားအစိုးရအား တောင်ကိုရီးယားသမ္မတက ပြောကြားခဲ့သည်။ နျူကလီးယားထိပ်ဖူးသယ်ဆောင်ပြီး အလာစကာပြည်နယ်အထိ ရောက်အောင်ပစ်ခတ်နိုင်သော တာဝေးပစ် ဒုံးပျံစမ်းသပ်ရန် အဆင်သင့်ရှိနေပြီဟု မကြာမီက ကြေညာခြင်းဖြင့် ဒေသတွင်း တင်းမာလာအောင် မြောက်ကိုရီးယားက မီးထိုးပေးနေသည်ဟု အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုနှင့် တောင်ကိုရီးယားတာဝန်ရှိသူများက ပြောကြားသည်။

ကမ္ဘာပေါ်ရှိ နိုင်ငံအားလုံးနှင့် တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံသည် မြောက်ကိုရီးယားပြည်သူများ ပျော်ရွှင်စွာ နေထိုင်နိုင်ရေးကို အလေးထားပါကြောင်း၊ မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံမှာ တောင်ကိုရီးယား နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း တောင်ကိုရီးယားသမ္မတ လီမြောင်ဘတ်က ပြောကြားသည်။

တောင်ကိုရီးယားနှင့် အမေရိကန်လွတ်လပ်စွာ ကုန်သွယ်ရေးသဘောတူစာချုပ် (အက်ဖာတာ) ကို တောင်ကိုရီးယားသည် အမျိုးသားလွှတ်တော်၏ နိုင်ငံခြားရေးရာ၊ ကုန်သွယ်ရေးနှင့် ပေါင်းစည်းရေးကော်မတီက ဧပြီလ ၂၂ ရက်နေ့တွင် မူကြမ်းအဖြစ် အတည်ပြုလိုက်သည်။ တောင်ကိုရီးယားနှင့် အမေရိကန်လွတ်လပ်စွာကုန်သွယ်ရေးသဘောတူစာချုပ် (အက်ဖာတာ) ကို ဇွန်လအတွင်း ကျင်းပမည့် တောင်ကိုရီးယား မျက်နှာစုံညီအစည်းအဝေးက အပြီးသတ်အတည်ပြုပေးမည်ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၇ ခုနှစ်အတွင်းကပင် နှစ်နိုင်ငံလွတ်လပ်စွာ ကုန်သွယ်ရေးကိစ္စကို နှစ်ဘက်သဘောတူခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။

တောင်ကိုရီးယားနှင့် မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံတို့မှာ အကျပ်အတည်းနှင့် ကြုံတွေ့နေရသော လုပ်ငန်းစီမံချက်များအပေါ် ဆွေးနွေးပွဲကျင်းပ၍ ပြီးဆုံးသွားခဲ့သည်။ မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံက ဧပြီလ ၅ ရက်နေ့တွင်

ဒုံးပျံစမ်းသပ်ပစ်လွှတ်ခြင်း၊ နျူကလီးယားအစီအစဉ် ပြန်စရန်နှင့် လက်နက်ဖျက်သိမ်းရေး ဆွေးနွေးပွဲမှ ထွက်ခွာရန် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်းတို့ကြောင့် နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းမှ ပြစ်တင်ရှုံ့ချပြီးနောက် ကိုရီးယားကျွန်းဆွယ်၌ တင်းမာမှုများ ပေါ်ပေါက်နေစဉ် ယင်းအစည်းအဝေးကို ကျင်းပခြင်းဖြစ်သည်။ မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံအတွင်း ကေးဆောင်စက်မှုဇုန်၌ စတင်ကျင်းပခဲ့ကြောင်း၊ အစည်းအဝေးကို စီမံခန့်ခွဲမည့်ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ နာရီပေါင်းများစွာ အငြင်းပွားခဲ့ကြကြောင်း တောင်ကိုရီးယားပြန်လည်ပေါင်းစည်းရေး ဝန်ကြီးဌာနမှ ပြောခွင့်ရပုဂ္ဂိုလ် လီဂျောင်ဂျိုးက ပြောကြားသည်။ ဆွေးနွေးပွဲမှာ ၂၂ မိနစ်သာ ကြာမြင့်သည်။ ဆွေးနွေးပွဲ၌ ပါရှိသော အချက်အလက်အသေးစိတ်များကို လီကထုတ်ဖော်ပြောကြားခြင်း မပြုပေ။

အလုပ်သမားအရေး - တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ၌ အလုပ်လက်မဲ့နှုန်းမှာ ဧပြီလအတွင်း လျော့ကျလာခဲ့ရာ အလုပ်လက်မဲ့ အခြေအနေမှာ တည်ငြိမ်စပြုလာသော လက္ခဏာတစ်ရပ်ပင်ဖြစ်ကြောင်း မေလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် တောင်ကိုရီးယား အစိုးရက ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့သည်။ ၂၀၀၉ ခုနှစ် မတ်လက အလုပ်လက်မဲ့ဦးရေ ၁,၉၅,၀၀၀ ရှိရာမှ ဧပြီလတွင် ၁,၈၈,၀၀၀ သို့ လျော့ကျသွားကြောင်း၊ ယင်းဖြစ်ရပ်မှာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ အခြေအနေ ပြန်လည်ကောင်းမွန်လာမှုကို ပြသနေကြောင်း အမျိုးသား စာရင်းအင်းဌာနအကြီးအကဲဂျောင်အင်ဆွတ်ခဲက ပြောကြားသည်။

တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးမှာ ဆယ်စုနှစ်ကျော်ကာလအတွင်း ပထမဆုံးအကြိမ်ကျဆင်းမှုသို့ ဦးတည်နေခြင်း၊ အလုပ်အကိုင် ဆုံးရှုံးမှုမှာ ငါးနှစ်အတွင်း အမြင့်ဆုံးသို့ ရောက်ရှိနေခြင်းတို့ကြောင့် အလုပ်အကိုင် ၅,၅၀,၀၀၀ ဖန်တီးရန် နောက်ဆက်တွဲ ရသုံးငွေစာရင်းမှ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၃ ဒသမ ၅ ဘီလီယံ သုံးစွဲရန် အစိုးရက ကတိပြုခဲ့သည်။

ယင်းသို့ကတိပေးခြင်းမှာ စီးပွားရေးကျဆင်းမှု သက်တောင့်သက်သာရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ချက်ပေးသော အစိုးရ၏ နောက်ဆုံးမူဝါဒဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် စီးပွား

ရေးပညာရှင်များက အကျိုးသက်ရောက်မှုမှာ အကန့်အသတ်ရှိမည်ဟု ပြောကြားသည်။ ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနက စီးပွားရေးအခက်အခဲနှင့် ကြုံနေစဉ်မှာ တစ်လလျှင် အလုပ်အကိုင်များဆုံးရှုံးမှု ၂,၀၀,၀၀၀ နှုန်း ရှိမည်ဟု သတိပေးသည်။

စုစုပေါင်း ၂၇ ဘီလီယံမှ ၂၉ ထရီလီယံဝမ် နောက်ဆက်တွဲရသုံးငွေစာရင်းကို ပါလီမန်သို့ တင်ပြရန် အစိုးရက ဆန္ဒရှိနေသည်။ ၎င်းစာရင်းအနက်မှ ၁၇ ဝမ် ထရီလီယံကို ထပ်လောင်းသုံးစွဲရန်နှင့် ကျန်ငွေအား အခွန်မှ ရငွေလျော့နည်းသွားခြင်းကို ကာကွယ်သုံးစွဲရန် ဖြစ်သည်။

ထိုင်းနိုင်ငံ ။ နိုင်ငံရေး- ထိုင်းဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း သက်ဆင်ရှင်နာဝပ်ထရာသည် ထိုင်းနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံရေး မျက်နှာစာ၌ ယခုထက်တိုင်အောင် ခြောက်လှန့်နေဆဲ ဖြစ်ကြောင်း ယင်းနိုင်ငံ၌ အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ထုတ်ဝေသော ဘန်ကောက်ပို့စ် သတင်းစာတွင် ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၉ ရက်နေ့က ဝေဖန်ရေးသားထားကြောင်း သိရသည်။ သက်ဆင်သည် ဇူလိုင်လအတွင်းကျရောက်မည့် ၎င်း၏ အသက် (၆၀) ပြည့် မွေးနေ့ပွဲ အထိမ်းအမှတ်အခမ်းအနားကို ဘန်ကောက်မြို့၌ ကျင်းပခြင်း မပြုလုပ်ရန် ၎င်းအားထောက်ခံသူများကို တယ်လီဖုန်းဆက်၍ တိုက်တွန်းခဲ့သည်။

မြို့တော်ဘန်ကောက်၌ သက်ဆင်၏မွေးနေ့ အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားပြုလုပ်ခြင်း မပြုရန် မြို့တော်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ပရိအာထရာက ပိတ်ပင်ထားလင့်ကစား အာဏာရှင်ဆန့်ကျင်ရေး ညီညွတ်သော ဒီမိုကရေစီတပ်ဦး (ယူဒီဒီ) ပါတီထောက်ခံသူများက ယင်းပိတ်ပင်ချက်ကို ဆန့်ကျင်ကြမည်ဟု ထုတ်ဖော်ပြောကြားခဲ့ကြသည်။ ဇူလိုင်လ ၂၆ ရက်တွင် ကျရောက်သည့် သက်ဆင်၏မွေးနေ့ အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားကို ဘန်ကောက်၌ ကျင်းပမည်ဟု ယူဒီဒီခေါင်းဆောင် ဟာဘွန်းပက်က ပြောကြားလိုက်သည်။ ထိုင်းရဲတပ်ဖွဲ့သည် မလေးရှားနိုင်ငံမြို့တော် ကွာလာလမ်ပူသို့ ရောက်ရှိနေသော ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်းသက်ဆင်ကိုဖမ်းဆီးရန် ကြိုးပမ်းခဲ့သည်ဟု ထိုင်းပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးကပြောကြားလိုက်သည်။

ထိုင်းနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ် အပီဆစ်ဝဲချာချိုဝက မငြိမ်သက်မှုများ ဖြစ်ပွားနေသော ထိုင်းနိုင်ငံ တောင်ဘက်စွန်း နာရာသီဝပ်ပြည်နယ်အတွင်း လုံခြုံရေးတိုးတက်ခိုင်မာစေရန် သူ၏အစိုးရက အစွမ်းကုန် ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လလယ်တွင် ပြောကြားလိုက်သည်။

ယင်းဒေသရှိ ဝတ်ကျောင်းတစ်ကျောင်း၌ ဝတ်ပြုနေသူ ၁၀ ဦးကို ဝင်ရောက်ပစ်သတ်ခဲ့သော အနည်းဆုံး လူငါးဦးပါ လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ကို အာဏာပိုင်များက ရှာဖွေလျက်ရှိသည်။ ၎င်းပြည်နယ်မှ အကြီးအကဲများနှင့် တွေ့ဆုံရန် ကြည်းတပ်စစ်ဦးစီးချုပ် အူနုပွန်ပါ အိုချီနာကို အစိုးရက စေလွှတ်ခဲ့သည်။

၎င်းဝတ်ကျောင်းကို တိုက်ခိုက်ခြင်းသည် အစိုးရအပေါ် ဒေသခံတို့က ဒေါသထွက်စေရန် စစ်သွေးကြွတို့၏ ကြံစည်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ထိုင်းကြည်းတပ် ဦးစီးချုပ်က တောင်ပိုင်းဒေသသို့ မသွားမီ ဘန်ကောက်၌ သတင်းထောက်များကို ပြောကြားသည်။ ထိုင်းအစိုးရအစဉ်အဆက်သည် မငြိမ်သက်မှုများ ငြိမ်းအေးသွားစေရန် နည်းဗျူဟာ အမျိုးမျိုးအသုံးပြု၍ ကြိုးစားခဲ့ကြသည်။ တင်းကြပ်သော လုံခြုံရေးနည်းလမ်းမှ သည်စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန် ကမ်းလှမ်းမှုပြုလုပ်သည်အထိ ပြုလုပ်ခဲ့သော်လည်း မည်သို့မျှ အကျိုးမရှိခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

ထိုင်းနိုင်ငံတောင်ပိုင်း တည်ငြိမ်မှု မရှိသည့် ပြည်နယ်များ၌ ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁၉ ရက်နေ့မှ ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၉ ရက်နေ့အထိ နောက်ထပ်သုံးလ အရေးပေါ်ဥပဒေကို တိုးမြှင့်ပြဋ္ဌာန်းရန် ထိုင်းဝန်ကြီးအဖွဲ့က ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ ဥပဒေအရ အာဏာပိုင်များက သံသယမကင်းသူများအား စွဲချက်မတင်ဘဲ ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းနိုင်သည့်အပြင် ယင်းကဲ့သို့သော လုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်ပတ်သက်နေသည့် လုံခြုံရေးဝန်ထမ်းများအားလည်း အရေးယူမှုမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ပေးနိုင်မည့် အခွင့်အာဏာအပ်နှင်းထားလိုက်သည်။

ထိုတောင်ပိုင်းဒေသ၌ ငြိမ်းချမ်းရေးရရှိစေရန်အတွက် အရေးပေါ်ဥပဒေပေါ်မှီခိုအားထားနေမည်မဟုတ်ဟု ထိုင်းနိုင်ငံရှိ ပြည်ပသတင်းထောက်ကလပ်

၌ တည်ခင်းသည့် ညစာစားပွဲတွင် ထိုင်းဝန်ကြီးချုပ် အပီဆစ်က ပြောကြားသည်ဆို၏။

ထိုင်းနိုင်ငံတောင်ဖျားပိုင်းဒေသရှိ နာရသီဝတ်၊ ပတ်တာနီနှင့် ယာလာပြည်နယ်တို့၌ ၂၀၀၅ ခုနှစ် နောက်ပိုင်းမှစတင်၍ အရေးပေါ်ဥပဒေထုတ်ပြန်ထားရ သည်။ ယင်းဒေသများ၌ ထမ်းဆောင်နေသည့် အေဂျင်စီ များအနေဖြင့် ထိုအရေးပေါ်ဥပဒေထုတ်ပြန်ထားခြင်းဖြင့် အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိ၊ မရှိအခြေအနေကို အကဲဖြတ် ချက်များ ပြုလုပ်ပေးရကြောင်းလည်း သိရသည်။ ထိုဥပဒေကို သုံးလတစ်ကြိမ် သက်တမ်းတိုးရပြီး သက်တမ်းတိုးခဲ့သည်မှာ ၁၄ ကြိမ်ရှိသွားပြီဖြစ်သည်။

ထို့နောက် ထိုင်းနိုင်ငံ ဘန်ကောက်မြို့ရှိ အရောင်း ဆိုင်များနှင့် ကုန်တိုက်များသည် ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ အတွင်းတွင် ပုံမှန်အခြေအနေအတိုင်း ပြန်လည်ဖွင့်လှစ် နေကြပြီဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတစ်ဝန်းရှိ ဟိုတယ်နှင့်မိုတယ် များ၊ တည်းခိုခန်းများသည်လည်း လုပ်ငန်းဆောင်တာ များ ပုံမှန်လည်ပတ်လျက်ရှိသည်။

ဘန်ကောက်ရှိ ဘီတီအက်ကောင်းကင်ရထား၊ ပြည်သူ့သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်းများနှင့် မော်တော် ယာဉ်လမ်းကြောင်းများသည်လည်း အခြေအနေ ပုံမှန် ရှိစဉ်ကဲ့သို့ အသွားအလာမပျက်မောင်းနှင်လျက်ရှိကြ သည်။ ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသွားလာရေး လုပ်ငန်းနှင့်သက် ဆိုင်သော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလေဆိပ် အပါအဝင် ပြည်တွင်းလေဆိပ်များ၊ ရထားဘူတာရုံများနှင့် ကားလိုင်း များသည်လည်း ခရီးသည်များကို ပုံမှန်ပို့ဆောင်ပေးနေ ကြကြောင်းသိရသည်။

အမှတ်တရ ပစ္စည်းအရောင်းဆိုင်များ၊ အစား အသောက်ဆိုင်များနှင့် အခြားစီးပွားရေး လုပ်ငန်းများကို လည်း ပြန်လည်လုပ်ကိုင်နေကြပြီဖြစ်သည်။ ထိုင်းနိုင်ငံ ၏ ပြန်လည်သက်ဝင်လှုပ်ရှားသော အခြေအနေ အရပ် ရပ်နှင့် ပတ်သက်၍ သတင်းရယူလိုလျှင် တီအေတီစုံစမ်း ရေးဌာန ၁၆၇၂ သို့ ဆက်သွယ်နိုင်ကြောင်းလည်း အသိ ပေးထားသည်။ အရေးပေါ်အခြေအနေအမိန့်တွင် ပါရှိ သည့် လူငါးဦးထက်ပို၍ မစုရုံးရဟူသော အမိန့်သည် နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှု မငြိမ်မသက်ဖြစ်စေရန် လှုပ်ရှားလူစု များနှင့်သာ သက်ဆိုင်သည်ဟု ဆိုသည်။

ထိုအရေးပေါ်အမိန့်သည် ယာယီသဘော ကြေညာချက်ဖြစ်သည့်အတွက် ဆောလျင်နိုင်သမျှ ဆောလျင်စွာ ရုပ်သိမ်းပေးရန် စီစဉ်လျက်ရှိသည်။ ထိုင်း နိုင်ငံ၏ နောက်ဆုံးပေါ် အခြေအနေများနှင့်ပတ်သက်၍ သိလိုလျှင် www.mta.go.th ဝက်ဘ်ဆိုက်သို့ ဝင် ရောက်၍ဖြစ်စေ သို့မဟုတ် အနီးဆုံး ထိုင်းသံရုံးများ တွင်ဖြစ်စေ သတင်းများ စုံစမ်းရယူနိုင်ကြောင်း အများ ပြည်သူများကို အသိပေးထားသည်။

ထို့ပြင် ထိုင်းတရားရုံးတစ်ရုံးသည် ရုရှားလက် နက်ကုန်သည်တစ်ဦးကို အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသို့ လွှဲပြောင်းခြင်းမပြုနိုင်ကြောင်း ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၁ ရက်တွင် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ ထိုဗစ်တာဘောက် အမည်ရှိ ရုရှားလက်နက်ကုန်သည်ကို အမေရိကန်အစိုးရ တာဝန်ရှိသူများက “မရဏကုန်သည်” (Merchant of Death) ဟု အမည်ပေးထားသည်။

အမေရိကန်အစိုးရက လက်နက်ကုန်သည် ဘောက်နှင့်ပတ်သက်၍ စွဲချက်တင်လိုသော်လည်း ယင်းမှာ ထိုင်းဥပဒေနှင့် ညီညွတ်မှု မရှိကြောင်း၊ ဘောက် ၏အမှုမှာ နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ အမှုဖြစ်သဖြင့် ၎င်းကို အမေရိကန်နိုင်ငံသို့ လွှဲပြောင်းပေးမည် မဟုတ် ကြောင်း ဘန်ကောက်ရှိရာဇဝတ်ပြစ်မှုဆိုင်ရာ တရားရုံးမှ တရား သူကြီး ဂျီတာခရွန်ဝါတာနာဆင်က ပြောကြားသည်။

၎င်းနောက် ထိုင်းဒုတိယဝန်ကြီးချုပ် ဆူသက် သူဆူဘန်သည် ပါလီမန်တွင်၎င်း၏အဖွဲ့ဝင်များနှင့်အတူ စည်းကမ်းနှင့် မညီညွတ်၍ အရေးယူခံရရန် ရင်ဆိုင်ရပြီး ဒီမိုကရက်ပါတီ ပါလီမန်အမတ်အဖြစ်မှ အနားယူရန် ကြေညာသည်ဟု ထိုင်းသတင်းများက ဆိုသည်။

ထိုင်းရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်က သူဆူဘန်နှင့် အခြားဒီမိုကရက်ပါတီမန်အမတ် ၁၂ ဦးတို့သည် တရား မဝင်ရယ်ယာများပိုင်ဆိုင်မှုကြောင့် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေကို ချိုးဖောက်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ချက်ချခဲ့ပြီးနောက် ပိုင်းတွင် ယင်းသို့ကြေညာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် ထိုင်းနှင့် ကမ္ဘောဒီးယားအကြားမှာ ရှေး ဟောင်းဘုရားကျောင်းပိုင်ဆိုင် မှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး အငြင်းပွားနေခဲ့သည့် ပြဿနာသည် ယခုနှစ်ပိုင်းများတွင် နှစ်နိုင်ငံအကြား တင်းမာမှု ဖြစ်စေခဲ့သည့် ပြဿနာတစ်ခု

ထိုင်းနိုင်ငံ

အဖြစ်ဆိုနိုင်ပါသည်။ ၂၀၀၈ ခုနှစ်လယ်မှစ၍ ယူနက်စကိုအဖွဲ့ကြီးက ကမ္ဘောဒီးယားအဆိုပြုချက်အရ ၎င်းဘုရားကျောင်းကို ကမ္ဘာ့ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ် ယဉ်ကျေးမှုအဆောက်အအုံအဖြစ် စာရင်းသွင်းခဲ့ရာ ထိုင်းက မကျေမနပ်ဖြစ်ပြီး ပဋိပက္ခများ စတင်လာခဲ့သည်။

ထိုင်းနှင့် ကမ္ဘောဒီးယားပြဿနာမှာ ယူနက်စကို က ရှေးဟောင်းယဉ်ကျေးမှု အမွေသတ်မှတ်ခြင်းဖြင့် ပြဿနာဖြစ်ခဲ့ခြင်းမဟုတ်ပေ။ စင်စစ် ထိုအချိန်က ထိုင်းအစိုးရဖြစ်နေသည့် သက်ဆင်ဘက်တော်သား ဆမက်ဆွန်ထော်ရဲဝဲ၏ အစိုးရကို ဒုက္ခပေးရန် ရှုပ်ဝါ များက ၎င်းပြဿနာကို အရင်းခံပြုလုပ်ပြီး မီးမွှေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ရှုပ်ဝါများ အုပ်စုဖွဲ့ပြီး ဘုရားကျောင်းကို လူအုပ် နှင့်သိမ်းပိုက်မည်ပြုခဲ့ရာက ကမ္ဘောဒီးယားနှင့် ပြဿနာစတင်ခဲ့ပြီး ပစ်ခတ်မှုများ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။

၂၀၀၉ ခုနှစ် မတ်လနှင့် ဧပြီလများမှာ ရှုပ်နီနှင့် ရှုပ်ဝါအဓိကဂိုဏ်းများ ပြင်းထန်နေချိန်တွင် ဘုရားကျောင်း၏ ကမ္ဘောဒီးယားပိုင်နက်ထဲသို့ ထိုင်းတပ်ဖွဲ့ဝင် တစ်ရာ ခန့်ဝင်ရောက် ပစ်ခတ်ကြပြီး ပြဿနာဖြစ်ခဲ့သည်။ ကမ္ဘောဒီးယား ဝန်ကြီးချုပ်က တင်းတင်းမာမာနှင့် တုံ့ပြန်ခဲ့၍ ထိုင်းဘက်က ပြန်လျှော့သွားပြီး ထိုင်းဝန်ကြီးချုပ်အနေဖြင့် ဇွန်လ ဒုတိယပတ်ထဲတွင် ကမ္ဘောဒီးယားကို သွားရောက် လည်ပတ်ခဲ့သည်။

၎င်းကိစ္စမှာ ထိုင်းဘက်က အဆိုအတိုင်းဖြစ်နိုင် မဖြစ်နိုင် မသိရသေးသော်လည်း မည်သည့်ဘက်ကမှ အလျှော့မပေးခဲ့လျှင် ၎င်းပြဿနာသည် ထိုင်း- ကမ္ဘော ဒီးယားဆက်ဆံရေး ပြေလည်မှုမရှိနိုင်သေးဟုဆိုနိုင်သည်။

စီးပွားရေး- ထိုင်းနိုင်ငံသည် ၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် စီးပွားရေး ကျုံ့နေမည့် အာရှဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံ၌ တစ်နိုင်ငံ အပါအဝင် ဖြစ်မည့် အလားအလာနှင့် ရင်ဆိုင်နေရလိမ့်မည်။ ယခု ဆယ်စုနှစ်စီးပွားရေးတိုးတက်မှု အခွင့်အလမ်းကောင်းကို လွဲခဲ့ရသော ထိုင်းနိုင်ငံ စီးပွားရေးသည် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး ကျဆင်းမှုတွင် အပြည့်အဝ ပါဝင်လာခဲ့ရသည်။

ထိုင်းနိုင်ငံကဲ့သို့သော နိုင်ငံများ၏ ပို့ကုန်တိုး တက်မှုနှေးကွေးကျဆင်းလာမှုက ကုန်သွယ်ရေးလိငွေပြ

မှုကို မထိန်းသိမ်းနိုင်သည့် အခြေအနေမျိုးထိ ကျယ်ပြန့် စေခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ပြည်တွင်းစီးပွားရေး တိုးတက် မှုအပေါ်တွင် ပို၍မှီခိုအားထားနိုင်ရန် စီးပွားရေးကိုပြန် လည်ထိန်းညှိရမည့်အစား ၁၉၉၀ ပြည့်လွန်နှစ်များ နှောင်းပိုင်းတွင် ဘဏ္ဍာရေး အကျပ်အတည်းကြုံရပြီး နောက်ပိုင်းပို့ကုန်များပေါ်တွင်သာ မှီခိုအားထားမှု တိုး

ထိုင်းနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ် အပီဆစ်ဝဲချာချီဝ

လာခဲ့သည်။ ကမ္ဘာ့ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာချိန်မှစ၍ အဆိုပါ နည်းလမ်းသည် အလွယ်ဆုံးထွက်ပေါက်ဖြစ်ခဲ့သည်။ လက်ရှိ အခြေအနေတွင် ထိုင်းနိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးသည် ပြည်တွင်းစားသုံးမှုထက် ပို့ကုန်များက ပို၍ကြီးမား ကျယ်ပြန့်သော အစိတ်အပိုင်းတွင် ပါဝင်နေသည်။

ယင်းနိုင်ငံ၏ ထွန်းကားကာစ ဈေးကွက်များတွင် တိုးတက်မှုနှုန်းမှာ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်မှ ၂၀၀၂ ခုနှစ်အတွင်း ၃ ဒသမ ၅ ရာခိုင်နှုန်းရှိရာမှ ၂၀၀၃ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၀၇ ခုနှစ်ကြားတွင် ၇ ရာခိုင်နှုန်းထိ ပျမ်းမျှအားဖြင့် နှစ်ဆတိုးတက်လာချိန်တွင် ထိုတိုးတက်မှုမှာ အလားတူကာလအတွင်း အကျဘက်သို့ရောက်ကာ ၆ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၅ ရာခိုင်နှုန်းသို့ လျှော့ကျဆင်းခဲ့သည်။

ထိုအခြေအနေမျိုးတွင် ထိုင်းနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံရေး ပြဿနာများက အရှိန်တက်လာသည်။ ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း သက်ဆင်ရှင်နာဝပ်ထရာနှင့် ၎င်းကိုထောက်ခံသူများ

ထိုင်းနိုင်ငံ

ပြဿနာက အကြိတ်အခဲဖြစ်နေရာ နိုင်ငံစီးပွားရေး ပြုပြင် ပြောင်းလဲရေးကို မဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပေ။ အခြား နိုင်ငံ အစိုးရများက စီးပွားရေးကျဆင်းမှုကို နည်းအမျိုး မျိုးဖြင့် တိုက်ဖျက်ရန် အလေးထားဆောင်ရွက်နေချိန် တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ၌ ၂၀၀၈ ခုနှစ် စက်တင်ဘာ နောက်ပိုင်း တွင် ဝန်ကြီးချုပ် သုံးဦးပြောင်းခဲ့သည်။ ထိုနိုင်ငံရေး အကျပ် ရိုက်ကာ ဒုက္ခရောက်နေရခြင်းမှာ ၂၀၀၈ ခုနှစ်ကုန် ၂၀၀၉ ခုနှစ်ဆန်းခါနီးတွင် အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်ခဲ့သည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာသူများ၏ ခန့်မှန်း ချက်တွင် ကမ္ဘာ့ခရီးသွားလာမှု ယေဘုယျအားဖြင့် လျော့နည်းလာချိန်နှင့် လေဆိပ်ကန်ကွက်ဆန္ဒပြမှု တို့ကြောင့် ၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ၏ စီးပွားရေး ကျဆင်းမှုနှုန်းမှာ ၂ ရာခိုင်နှုန်းနီးပါး ကျဆင်းသွားနိုင် သည်ဟုဆို၏။ သို့သော် ထိုင်းနိုင်ငံသည် နောက်ပိုင်းတွင် စီးပွားရေးကို လမ်းကြောင်းသစ်ဖြင့် ဦးတည်ကြိုးပမ်း လာခဲ့ပေသည်။

ထို့ပြင် တရုတ်နိုင်ငံ ပေကျင်းမြို့၌ ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဧပြီလ ၅ ရက်နေ့က ထိုင်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအဖွဲ့ (ဘီအိုအိုင်) ရုံးဖွင့်လှစ်ခြင်းအားဖြင့် ထိုင်းနိုင်ငံအတွင်း တရုတ်နိုင်ငံမှ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပိုမို ရရှိစေခဲ့သည်။ ပေကျင်း မြို့၌ ဖွင့်လှစ်သည့် အဆိုပါ (ဘီအိုအိုင်) အဖွဲ့သည် ဒုတိယမြောက်ဖြစ်ပြီး ရန်ဟိုင်းမြို့၌ ထိုင်းနိုင်ငံ၏ ပထမဆုံး (ဘီအိုအိုင်) ရုံး ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ ယခု ၂၀၀၉ ခုနှစ် တတိယသုံးလပတ်အတွင်း တတိယအဖွဲ့ကို ကွမ်ကျိုမြို့ ၌ ထပ်မံဖွင့်လှစ်မည်ဟု သိရသည်။

ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး အကျပ်အတည်းများကြားမှာပင် ထိုင်းနိုင်ငံ၌ ပိုမိုရင်းနှီးမြှုပ်နှံရေးကို ၎င်းတို့အနေဖြင့် မျှော်လင့်ထားရှိကြောင်း ထိုင်းစက်မှုဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး က ပြောကြားသည်။ အထူးသဖြင့် တရုတ်နိုင်ငံမှ စက်ပစ္စည်းဆိုင်ရာ သတ္တုတူးဖော်ရေးလုပ်ငန်း၊ ဆေးဝါး ဆိုင်ရာနှင့် စွမ်းအင်ကဏ္ဍတို့တွင် တိုးမြှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံ နိုင်ရေးကို ရည်မှန်းထားရှိသည်။

ထိုင်းနိုင်ငံ၌ ၂၀၀၉ ခုနှစ် အစောပိုင်းကာလ အတွင်း တရုတ်နိုင်ငံမှ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုသည် ယခင်နှစ် အလားတူကာလနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက အမေရိကန်ဒေါ် လာ ၂ ဒသမ ၃၄ သန်း တိုးမြှင့်လျက်ရှိသည်။

ကျန်းမာရေး- ထိုင်းနိုင်ငံပြည်နယ် ၁၄ ခု၌ ကြက်ငှက်တုပ် ကွေးရောဂါတစ်ကျော့ပြန်ဖြစ်နိုင်သည့် အလားအလာ ရှိကြောင်း ထိုင်းပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနက ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁၆ ရက်နေ့တွင် သတင်း ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ရာသီဥတုအေးခြင်းက ကြက်ငှက် တုပ်ကွေး ရောဂါဖြစ်ရန် အခြေအနေ ဖန်တီးလျက်ရှိ သည်ဟုလည်း ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး ဝန်ကြီးဌာနမှ ဒုတိယအမြဲတမ်း အတွင်းဝန်ဒေါက်တာ ပိုင်ဂျစ်ဝါရာချစ် က ပြောကြား ကြောင်း သိရသည်။

ထို့နောက်ပိုင်းတွင် ထိုင်းနိုင်ငံ ဘန်ကောက်မြို့ ၌ ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂၆ ရက်နေ့က A(H₁N₁) ရောဂါဖြင့် အမျိုးသားတစ်ဦးထပ်မံသေဆုံးခဲ့ရာ ၎င်း ရောဂါဖြင့် သေဆုံးသူမှာ ထိုင်းနိုင်ငံ၌ စုစုပေါင်း ၁၁၉ ဦးရှိပြီဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

စာနယ်ဇင်းအခြေအနေ- ထိုင်းနိုင်ငံ၏ ဥပဒေက ထိုင်းဘုရင်ဘူမိဘောအား ဝေဖန်ပြောဆိုရေးသားမှုကို ပိတ်ပင်ထားသည်။ ယူကေအခြေစိုက် စီးပွားရေးမဂ္ဂဇင်း၏ နောက်ဆုံးထုတ် မဂ္ဂဇင်းသည် ထိုင်းဘုရင်၏ တော်ဝင် မိသားစုနှင့် ပတ်သက်၍ မျက်နှာဖုံးသတင်းအဖြစ် ဖော်ပြခဲ့မှုကြောင့် ထိုင်းပြည်သူလူထု ဒေါသပေါက်ကွဲမှု ဖြစ်နေစဉ် အဆိုပါ မဂ္ဂဇင်းကို ပိတ်ပင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းမဂ္ဂဇင်း ဖြန့်ချိသူက ယင်းသတင်းပါသည့် မဂ္ဂဇင်း ကို ပြန်လည် ထိန်းချုပ်ထားသည်။ ထိုမဂ္ဂဇင်းတွင် ဘုရင်စနစ်ကို ပစ်ပစ်ခါခါဝေဖန်ထားခြင်းကြောင့် ဆောင်ချခံရသူ ဩစတြေးလျ စာရေးဆရာ၏လက်ရာလည်း ပါဝင်သည်။

လွန်ခဲ့သော ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလအတွင်းက ထုတ်ဝေသည့် ယင်းမဂ္ဂဇင်းကိုလည်း ပြည်သူလူထု၏ ဘဝအတွင်း ထိုင်းဘုရင်၏ အခန်းကဏ္ဍအပေါ်မေးခွန်း ထုတ်ထားသည့် ဆောင်းပါးရေးခဲ့သဖြင့် ပိတ်ပင်ခဲ့သေး သည်။ ထိုင်းဘုရင်စနစ်အပေါ် ဝေဖန်ရေးသားမှုနှင့် ဆက်နွယ်၍ မျက်နှာဖုံးသတင်းဆောင်းပါးဖော်ပြမှု ကြောင့် စီးပွားရေး မဂ္ဂဇင်းဖြန့်ချိမှု မပြုရန် မဂ္ဂဇင်းတိုက် က အာရှဒေသရှိ စာနယ်ဇင်းလစဉ်ကြေးပေးသူများထံသို့ အီးမေးလ်ဖြင့်ပို့၍ အကြောင်းကြားသည်။

ယင်းမဂ္ဂဇင်းတွင် သြစတြေးလျ စာရေးဆရာ ဟယ်ရီနီကိုလိုက်၏ ဆောင်းပါးပါဝင်ပြီး ဘုရင်အား ဝေဖန်မှုကြောင့် ထိုင်းအကျဉ်းထောင်၌ သုံးနှစ် ထောင်ဒဏ်အပြစ်ပေးခံရသည်အထိ ဖြစ်ခဲ့သည်။

မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ်- တစ်ချိန်က ကမ္ဘာ့အလို လားဆုံးဖြစ်သူ ဘိန်းဘုရင်ဆိုသူနှင့် အဆက်အသွယ် ရှိခဲ့သော မူးယစ်ဆေးမှောင်ခိုကူးသည်ဟု သံသယရှိသူ သုံးဦးကို ထိုင်းရဲက ဖမ်းဆီးလိုက်သည်။

အမေရိကန် မူးယစ်ဆေးဝါး ထိန်းချုပ်ရေးဌာနက လှုပ်ရှားမှုသတင်းများကို ထိုင်းအာဏာပိုင်များက ရရှိပြီး နောက် “Sting” စစ်ဆင်ရေးများဖြင့် အဆိုပါ သံသယ ရှိသူသုံးဦးအား ၂၀၀၉ ခုနှစ် မတ်လက ဖမ်းဆီးလိုက် ကြောင်း ရဲဗိုလ်မှူးကြီး ဒူဆာဒီးအာရာယာဝတ်က ပြော ကြားသည်။ ဘိန်း၊ မူးယစ်ဆေးဝါးမှောင်ခိုကူးသူအဖြစ် သံသယဖြင့် အဖမ်းခံရသူ သုံးဦးမှာ ထိုင်းလူမျိုးများဖြစ်သည်။

မက်သာဖက်တမင်းဆေးပြားနှင့် ဘိန်းဖြူထုတ် လုပ်သည့် စက်ရုံများပိုင်ဆိုင်သည့်အုပ်စုဟု ဓာတ်ပုံများ၊ အထောက်အထား စာရွက်စာတမ်းများ၊ တယ်လီဖုန်း ဆက်သွယ်ပြောဆိုမှုမှတ်တမ်းများကို အခြေခံထားသည့် သတင်းများရှိကြောင်း ထိုင်းဘတ် ၁၁၇ သန်း (အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၃၃ သန်း) ကျော်တန်ဖိုးရှိသော ၎င်းတို့ပိုင်ဆက်စပ်ပစ္စည်းများလည်း ထိုင်းရဲက သိမ်း ဆည်းရမိထားသည်။

အကြမ်းဖက်မှု- ထိုင်းနိုင်ငံ တောင်ပိုင်းဒေသရှိ နာရာ သီဝပ်ပြည်နယ်မှ ဝန်ဒေသ၌ ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ထဲက ဗုံးပေါက်ကွဲမှု ဖြစ်ပွားသဖြင့် လူငါးဦးထိခိုက် ဒဏ်ရာရရှိသည်။ ဝန်ဒေသ၌ ဆွမ်းခံကြွနေသည့် ဘုန်းတော်ကြီးများအား ကာကွယ်စောင့်ရှောက်နေသည့် လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များကို ရည်ရွယ်၍ ဗုံးခွဲတိုက်ခိုက်ခြင်းဖြစ် သည်။ ဘုန်းတော်ကြီးများ ဆွမ်းခံဖြတ်သွားစဉ်အမှိုက်ပုံး အတွင်းသိုဝှက်ထားသည့် ငါးကီလိုဂရမ် အလေးချိန် ရှိသော လမ်းဘေးဗုံးပေါက်ကွဲခြင်းဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် ၎င်းပြည်နယ်၌ ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဩဂုတ် ၂၅ ရက်က စားသောက်ဆိုင်အပြင်ဘက်တွင် ကားဗုံး

ပေါက်ကွဲမှုကြောင့် ၄၂ ဦး ဒဏ်ရာရရှိခဲ့ပြီး အနည်းဆုံး လေးဦးမှာ ဒဏ်ရာပြင်းထန်စွာ ရရှိခဲ့ကြောင်း သိရသည်။ ၎င်းပေါက်ကွဲမှုဖြစ်ပွားရာ နာရာသီဝပ်ပြည်နယ်သည်ခွဲထွက် ရေးသမားများ၏ တိုက်ခိုက်မှုကို ငါးနှစ်ကြာ ခံစားနေရသော ပြည်နယ်သုံးခုတွင် တစ်ခုအပါအဝင်ဖြစ်သည်။

ခရီးသွားလုပ်ငန်း- ထိုင်းဝန်ကြီးအဖွဲ့က သဘောတူညီ ထားသည့် ပြည်ပခရီးသည်များအတွက် ပြည်ဝင်ခွင့် (ဗီဇာ) ကင်း လွတ်ခွင့် အစီအစဉ်သည် မတ်လ ၅ ရက်မှ ဇွန်လ ၄ ရက်အထိ ဤ ၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် သက်ရောက် မည်ဖြစ်ကြောင်း ထိုင်းနိုင်ငံခြားရေးဌာန၏ သတင်းပြန် ကြားရေးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် သာရစ်ချရန်ဗက်က ပြောကြားသည်ဆို၏။

ထိုင်းအစိုးရ၏ စီးပွားရေးခိုင်မာမှုဆိုင်ရာ အစီ အစဉ်၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်အဖြစ် ထိုင်းနိုင်ငံ၏ ခရီး သွားလုပ်ငန်း မြှင့်တင်နိုင်ရန် ပြည်ပခရီးသည်များအတွက် သုံးလအတွင်း ပြည်ဝင်ခွင့် (ဗီဇာ) ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုရန် ထိုင်းအစိုးရအဖွဲ့က ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၂၀ ရက်တွင် သဘောတူခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာတစ်ဝန်း တွင် စီးပွားရေး အခြေအနေဆိုးရွားစွာ ဖြစ်ပေါ်နေစဉ် ထိုင်း၏ ပြည်ပပို့ကုန်မှ ရရှိသည့် ဝင်ငွေသည် သိသာစွာ ကျဆင်းခဲ့ရာ ယင်းအချက်ကို ဖြည့်ဆည်းမိစေရန်အတွက် ခရီးသွားလုပ်ငန်းမှရသော ဝင်ငွေက အထောက်အကူပြု နိုင်မည်ဟု ထိုင်းအစိုးရကမျှော်လင့်သည်။

ခရီးသည်များအတွက် အထူးအဆင်ပြေစေမည့် ထိုင်းနိုင်ငံရှိ သုဝဏ္ဏဘူမိ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလေဆိပ် သည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် ပဉ္စမမြောက်အကောင်းဆုံးလေဆိပ် အဖြစ် ဂျီနီဗာအခြေစိုက် နိုင်ငံတကာလေဆိပ်များကောင်စီ (အေစီအိုင်)က ရွေးချယ်လိုက်သည်။ သုဝဏ္ဏဘူမိလေဆိပ် သည် တစ်နှစ်လျှင် ခရီးသည် သန်း ၄၀ ခန့်အဝင်အထွက် ရှိသည့် လေဆိပ်ဖြစ်သည်။ **သိန်းဝင်းဇော်**

နီပေါနိုင်ငံ။ ။နီပေါနိုင်ငံရှိ ကုလသမဂ္ဂဒုက္ခသည်များ ဆိုင်ရာမဟာမင်းကြီးရုံးကနီပေါရှိ ဒုက္ခသည်စခန်းများ၌ နေ ထိုင်ကြသော ဘူတန်ဒုက္ခသည်များအနက် ၂၀၀၈ ခုနှစ်က ဒုက္ခသည် ၈,၀၀၀ ကျော်မှာ သူတို့၏ စခန်းများ

နီပေါနိုင်ငံ

ကို စွန့်ခွာပြီး အခြားနိုင်ငံများသို့ အခြေချခဲ့ကြကြောင်း ဇန်နဝါရီလ ၇ ရက်နေ့က ထုတ်ပြန်ကြေညာသည်။ ယင်းသို့ပြောင်းရွှေ့ကြရာတွင် ဩစတြေးလျသို့ ၃၉၃ ဦး၊ နယူးဇီလန်သို့ ၁၂၉ ဦး၊ ကနေဒါသို့ ၄၀ ဦး၊ နယ်သာလန်သို့ ၂၇ ဦး၊ နော်ဝေသို့ ၂၄ ဦးနှင့် ဒိန်းမတ် သို့ ၁၃ ဦး ပြောင်းရွှေ့ကြပြီး ယခုအခါနောက်ထပ် ဒုက္ခသည်ဦးရေ ၁၆,၀၀၀ မှ ၁၈,၀၀၀ အထိ ထွက်ခွာ မည်ဟု မျှော်မှန်းရကြောင်း ထုတ်ပြန်ကြေညာချက်တွင် ပါရှိသည်။

ဤသို့ဒုက္ခသည်စခန်းများ၌ ၁၈ နှစ်ကြာ နေထိုင်ကြရသော ဘူတန်ဒုက္ခသည်များမှာ ယခုအခါ အခြားနိုင်ငံသစ်များ၌ အခြေချခွင့်ရခဲ့ကြသည်။ ယခု ကဲ့သို့ ပြောင်းရွှေ့ခွင့်ရကြခြင်းမှာ နီပေါအစိုးရ၏ အခိုင်အမာထောက်ပံ့ပေးမှု၊ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်သူများ ဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းနှင့် လက်ခံသောနိုင်ငံများ ၏ သဘောတူညီမှုတို့မရှိလျှင် ယင်းပြောင်းရွှေ့အခြေချ ရေးအစီအစဉ်မှာ အောင်မြင်မှုမရရှိနိုင်ပါ စသည်ဖြင့် နီပေါဆိုင်ရာ မဟာမင်းကြီးရုံးမှ ဌာနေကိုယ်စားလှယ် မစ္စဒေဝီဒဲလ်ကပြောကြားသည်။ ထို့ပြင် မဟာမင်းကြီး ရုံး၏ အစီရင်ခံစာကလည်း နီပေါရှိ ဘူတန်ဒုက္ခသည် ၆၀,၀၀၀ ဝန်းကျင်ခန့်တို့မှာ နယ်ပယ်သစ်သို့ ပြောင်းရွှေ့ အခြေချလိုကြကြောင်း ၎င်းအဖွဲ့အစည်းကြီးအနေဖြင့် နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများနှင့်အတူ ဒုက္ခသည်များ အရေးကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွား မည်ဖြစ်ကြောင်း ရေးသားဖော်ပြထားသည်။ လွန်ခဲ့သော ၁၈ နှစ်မှစ၍ နီပေါနိုင်ငံ အရှေ့ပိုင်းရှိဒုက္ခသည်စခန်း ၇ ခုတွင် နေ ထိုင်ခဲ့ကြသော ဘူတန်ဒုက္ခသည်ပေါင်းမှာ ၁,၀၆,၀၀၀ ကျော်ရှိသည်။

အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ် အေဒီဘီက နီပေါနိုင်ငံ ဒေသဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၀၅ ဒသမ ၆ သန်းပေး အပ်ရန်နှင့်ပတ်သက်သော သဘောတူညီချက်ကို နီပေါ ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးနှင့် အေဒီဘီကိုယ်စားလှယ်များက ခတ္တမန္တုဖြို၍ ဒီဇင်ဘာလ ၁၅ ရက်နေ့က လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြကြောင်း ဆင်ဟွာသတင်းဌာနက ဖော်ပြသည်။ အေဒီဘီ၏ အဆိုပါကူညီထောက်ပံ့သော

ငွေကြေးများကို နီပေါနိုင်ငံက ဆင်းရဲမှုတိုက်ဖျက်ရေး လုပ်ငန်းများ၊ လူမှုရေးနှင့်ကျားမ ခွဲခြားဆက်ဆံခံရမှု တိုက်ဖျက်ရေးတို့တွင် အသုံးပြုမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း များနှင့် အဖွဲ့အစည်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်တိုးမြှင့် နိုင်ရေးတို့တွင်လည်း အသုံးပြုမည်ဖြစ်သည်။ အေဒီဘီ သည် နီပေါနိုင်ငံ၏ ဆင်းရဲမှုလျော့ချရေးကြိုးပမ်းချက် များနှင့် ပြည်သူတို့၏ လူနေမှုဘဝအဆင့်အတန်းမြင့်မား စေရေး ကြိုးပမ်းမှုများကို ကူညီထောက်ပံ့လုပ်ကိုင်ပေး လျက်ရှိသည်။

နီပေါနိုင်ငံအစိုးရက သုံးလအတွင်း လူတစ်သန်း ကျော် စာတတ်မြောက်ရေးကို ဇန်နဝါရီလ ၁၄ ရက်နေ့ မှစ၍ အကောင်အထည်ပေါ်ရန် ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ခြင်းမှာ အစိုးရသစ်လက်ထက် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အားမလိုအားမရဖြစ်နေသော ပြည်သူလူထုအား ကျေနပ်စေရန် ရည်ရွယ်၍ ဆောင်ရွက် ခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းကိစ္စမှာ မဖြစ်နိုင်သော ရည်မှန်း ချက်ကြီးပင်ဖြစ်သည်ဟု ဝေဖန်သူများက ပြောကြား သည်။ ထိုရည်မှန်းချက်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် ခက်ခဲ သော်လည်း ယင်းအခက်အခဲများကို ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားသွား မည်ဖြစ်ကြောင်း ပညာရေးဝန်ကြီး ရီနကူမာရီရာဒမ်က ပြောကြားသည်။ ယင်းစီမံကိန်းကြီးတွင် စေတနာ့ဝန်ထမ်း များစွာက ဟိမဝန္တာဒေသအနှံ့အပြားရှိ ပြည်သူများ စာတတ်မြောက်ရေးသင်ကြားရန် သွားရောက်တာဝန် ထမ်းဆောင်ရမည်ဖြစ်သည်။

နီပေါအမျိုးသမီး ၈၁ ရာခိုင်နှုန်းကျော်မှာ ကျန်း မာရေးဌာနမှ ကျွမ်းကျင်ဝန်ထမ်းများ၏ အကူအညီမပါ ဘဲ နေအိမ်များ၌ပင် မွေးဖွားခဲ့ကြကြောင်း၊ နီပေါနိုင်ငံပိုင် သတင်းစာ၌ ဇန်နဝါရီလ ၃၀ ရက်နေ့က ဖော်ပြသည်။ နီပေါအမျိုးသမီး ၁၉ ရာခိုင်နှုန်းသာ ဆရာဝန်၊ သူနာပြု များကဲ့သို့သော ကျန်းမာရေးဌာနမှ ကျွမ်းကျင်ဝန်ထမ်း များဖြင့် မွေးဖွားခဲ့ကြသည်။ မွေးစအရွယ်ကလေး သေပျောက်နှုန်းမှာ ၂၀၀၁ ခုနှစ်က ကလေး ၁,၀၀၀ မွေး ရာတွင် ၃၉ ဦးသေဆုံးခဲ့ရာမှ ၂၀၀၆ ခုနှစ်အရောက်တွင် ၃၃ ဦးသာသေဆုံးခဲ့ကြောင်း ထို့ပြင်ကလေးဖွားချိန်၌ သေဆုံးသော မိခင် ၁,၀၀,၀၀၀ တွင် ၂၈၁ ဦးမှာ သေဆုံး

နီပေါနိုင်ငံ

ခဲ့ကြောင်း ၂၀၀၆ ခုနှစ်အတွင်း ကျန်းမာရေးစစ်တမ်း ကောက်ယူချက်အရ သိရှိရသည်။ ယင်းဦးရေမှာ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်သောနိုင်ငံများနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင်များပြားလှသော် လည်း အာဖရိကနိုင်ငံများနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင်မူနည်းပါး ကြောင်း စစ်တမ်း၌ဖော်ပြသည်။

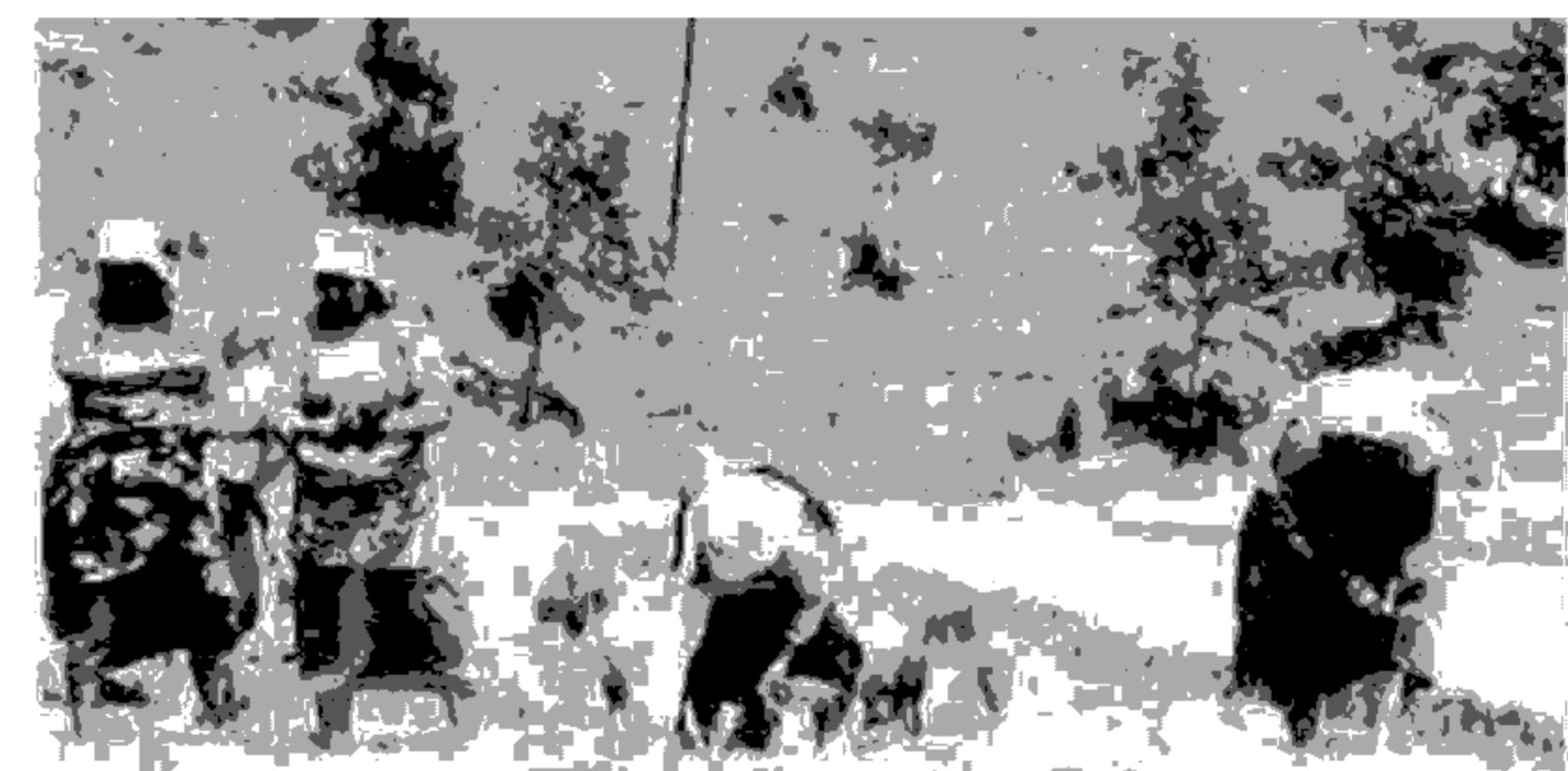
နီပေါအမျိုးသမီး ၂,၀၀,၀၀၀ ကျော်မှာ အိန္ဒိယ နိုင်ငံရှိ ပြည့်တန်ဆာလုပ်ငန်းများထံသို့ လူကုန်ကူးခံနေ ကြရသည်ဟု နီပေါသတင်းစာတွင် ဖော်ပြခဲ့သည်။ လစဉ်နီပေါအမျိုးသမီး ၇,၀၀၀ မှ ၁၀,၀၀၀ ခန့်မှာ အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့ ရောင်းစားခံနေကြရသည်ဟု ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီးဌာနမှ အတွင်းဝန်ချုပ်ဒေါက်တာ ဂိုဗန်ဒါပါရာ ဆက်ဒ်ခူဆမ်က ပြောကြားသည်။ အိန္ဒိယနှင့် နီပေါနယ် စပ်များကို အစစ်ဆေးမရှိဖွင့်လှစ်ထားခြင်းကြောင့် လူကုန် ကူးမှုအရေအတွက် မြင့်တက်ရခြင်းဖြစ်သည်ဟု ခူဆမ်က ပြောကြားသည်။ အဓိကကျသော လူကုန်ကူးမှုမှာ လိင်ကျေးကျွန်အဖြစ် ရောင်းစားခြင်းဖြစ်ပြီး ၇၉ ရာခိုင်နှုန်း ရောင်းစားခံနေရ၍ အများစုမှာ အမျိုးသမီးများဖြစ်သည်။

နီပေါနိုင်ငံက တောင်ကိုရီးယားအစိုးရအား တောင်ကိုရီးယား၏ လုပ်သားသစ်ခန့်ထားမှုများကို ဆိုင်းငံ ရေးဆိုင်ရာလုပ်ဆောင်ချက်တွင် နီပေါလုပ်သားများကို အလုပ်အကိုင်ဆိုင်းငံမှုများ မပြုလုပ်ရန် တောင်းဆိုလိုက် သည်။ တောင်ကိုရီးယားအစိုးရက ကမ္ဘာ့ဘဏ္ဍာရေးပဋိ ပက္ခများကြောင့် နိုင်ငံ၏စီးပွားရေးကျဆင်းလာရာ နိုင်ငံ ၌ အလုပ်လက်မဲ့ဦးရေတိုးပွားလာမှုကြောင့် ပြောင်းရွှေ့ လုပ်သားများအား အလုပ်အကိုင်ခန့်ထားမှုများကို ဆိုင်း ငံထားမည်ဖြစ်ကြောင်း ဇန်နဝါရီလပထမပတ်က ထုတ် ပြန်ကြေညာသည်။ ထို့ပြင် ဖေဖော်ဝါရီလနောက်ပိုင်းတွင် နိုင်ငံတွင်းသို့ အလုပ်အကိုင်အတွက် ဝင်ရောက်လာမှုများ ကိုလည်း ရပ်ဆိုင်းထားမည်ဟုဆိုသည်။

နီပေါအလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာနနှင့် ပို့ဆောင်ရေး စီမံခန့်ခွဲမှုဌာနမှ အတွင်းရေးမှူးဖြစ်သူ မစ္စတာယူဘာရာ ချိပန်ဒိုင်က နီပေါအလုပ်သမားများအရေးနှင့် ပတ်သက် ၍ တောင်ကိုရီးယားအစိုးရထံ မိမိတို့ပန်ကြားစာပို့ပြီး ဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ပြင် နီပေါအလုပ်သမားများမှာ တောင်ကိုရီးယားတွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်ရာ၌ အလုပ်ရှင် များနှင့် သဘောတူစာချုပ်များဖြင့် တရားဝင်ချုပ်ဆို

လုပ်ကိုင်ခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် တောင်ကိုရီးယား အစိုးရ ၏ နိုင်ငံခြားသားလုပ်သားများ ဆိုင်းငံရေးတွင် နီပေါ လုပ်သားများအား ထိခိုက်မှုရှိမည် မဟုတ်ကြောင်းပြော ကြားသည်။

ဘဏ္ဍာရေးအခြေအနေမကောင်းသဖြင့် နိုင်ငံခြား သားအလုပ်သမားများလက်ခံမှုကို အခြားနိုင်ငံများက လျှော့ချနေချိန်တွင် ၂၀၀၉ ခုနှစ်အတွက် နီပေါ အလုပ်သမား များအား အလုပ်ခန့်ရန်ဆော်ဒီအာရေဗျနိုင်ငံက နိုင်ငံကူး လက်မှတ် ၁၀၀၀၀၀ ကို အတည်ပြုပေးလိုက်ကြောင်း နီပေါစာနယ်ဇင်းများက ဧပြီလ ၂၉ ရက်နေ့တွင် ဖော်ပြသည်။ နီပေါအလုပ်သမားများ အပါအဝင် နိုင်ငံ

စိုက်ပျိုးရေးကိုအခြေခံလျက်ရှိသော နီပေါ၏ စီးပွားရေးပြယုဂ်

ခြားသားအလုပ်သမားများကို ၂၀၀၉ ခုနှစ်အတွင်း အလုပ်ဖြုတ်ပစ်မည်မဟုတ်ကြောင်း ဆော်ဒီအာရေဗျ အရာရှိများက မိမိတို့အား အာမခံစကားပြောကြားလိုက် သည်ဟု နိုင်ငံခြားအလုပ်အကိုင်ရှာဖွေရေးအဖွဲ့ ညွှန်ကြား ရေးမှူး ဒက်ကိုတာက ပြောကြားသည်။

နီပေါနိုင်ငံနိုင်ငံခြား အလုပ်အကိုင်ရှာဖွေရေးအဖွဲ့ ညွှန်ကြားရေးမှူး ဒက်ကိုတာမှာဆော်ဒီအာရေဗျ၊ အာရပ်စော်ဘွားများနိုင်ငံနှင့် ကာတာစသော ပင်လယ်ကွေ့ နိုင်ငံများသို့ သွားရောက်ခဲ့သည့် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ တွင် အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးအဖြစ် လိုက်ပါသွားခဲ့သည်။ နီပေါ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့မှာ ပင်လယ်ကွေ့နိုင်ငံများသို့ ၁၀ ရက်ကြာသွားရောက်ခဲ့ပြီး ကမ္ဘာ့ဘဏ္ဍာရေးပြဿနာ ကြောင့် နီပေါအလုပ်သမားများ၏ အခြေအနေမည်သို့ ထိခိုက်ခြင်း ရှိမရှိလေ့လာခဲ့သည်။

နိပေါနိင်္ဂအတွင်း ကြက်ငှက်တုပ်ကွေးရောဂါ ဖြစ်ပွားလျက်ရှိသည်ဟု နိပေါအစိုးရက ဇန်နဝါရီလ ၁၆ ရက်နေ့တွင် တရားဝင်သတင်းထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ မြို့တော် ခတ္တမန္တမြို့ ယင်းနေ့မွန်းလွဲပိုင်းက အရေးပေါ် အစည်း အဝေးပြုလုပ်ပြီးနောက် နိပေါ၊ အိန္ဒိယနယ်စပ်ရှိ ဂျပာ ပြည်နယ်ကာကရာဗီတာမြို့မှ ဧရိယာသုံးကီလို မီတာအကွာအတွင်းရှိ ကြက်ငှက်များအား သုတ်သင် ရှင်းလင်း ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။

ရောဂါဖြစ်ပွားသော ကြက်ကောင်ရေ ခုနစ်ကောင် ကို စစ်ဆေးကြည့်ရာ ခြောက်ကောင်မှာ ကြက်ငှက် တုပ်ကွေးရောဂါကူးစက်ခံနေရသည်ကို သိရှိပြီးနောက် ၁၀ ကီလိုမီတာအကွာရှိ ကာကရာဗီတာ နယ်စပ် တစ်လျှောက် ကြက်ငှက်တုပ်ကွေးရောဂါဖြစ်ပွားမှုရှိ မရှိကို တိုင်းတာစစ်ဆေးမှုများပြုလုပ်ခဲ့ပြီး အရေးပေါ်အစည်း အဝေးပြုလုပ်ခဲ့သည်။ အစည်းအဝေးဆုံးဖြတ်ချက်များ အရ ကာကရာဗီတာမြို့နှင့်အနီးဝန်းကျင်ဒေသများကို ကြက်ငှက်တုပ်ကွေးရောဂါ အရေးပေါ်သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန်ကာ ကူးစက်ပြန့်ပွားမှုမရှိစေရန် ကာကွယ်ရေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်သွားရန် စီစဉ်ထားသည်။

နိပေါနိင်္ဂ ခတ္တမန္တမြို့တော် တရစ်ဟူဗန်နိင်္ဂ တကာလေဆိပ်၌ တာဝန်ကျရဲတပ်ဖွဲ့ဝင် ၄၀ တို့မှာ အစာ အဆိပ်သင့်ဖြစ်ခဲ့ကြောင်း မေလ ၁၃ ရက်ထုတ်သတင်း စာ၌ ဖော်ပြသည်။ ကူးစက်ရောဂါပညာရှင်နှင့် လုပ်ငန်း ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်သူ ပီဗန်တာရီက လေဆိပ်တွင် ကျန်းမာရေးဌာနဖွင့်ထားသည်။ အစာအဆိပ်သင့်သော ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များကို ဆေးရုံသို့ပြန်ပို့ခဲ့ရသည်။ ယင်းအဖွဲ့ ဝင်များမှာ ဝမ်းပျက်ရောဂါ၊ အဖျားရောဂါနှင့်ကိုယ်လက် မအီမသာရောဂါများ ခံစားကြရသည်။ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များမှာ စားသောက်ဆိုင်တစ်ခုတွင် ရွှေဖရုံသီးဟင်း၊ အာလူးနှင့် မုန်လာချဉ်တို့ကို စားသုံးပြီးနောက် ယင်းသို့ အစာ အဆိပ်သင့်မှုဖြစ်ပွားခဲ့ရသည်။

နိပေါဝန်ကြီးချုပ်ပရာချန်ဒါသည်ဧပြီလ ၁၄ ရက်နေ့ က သူ၏ ရာထူးမှ နုတ်ထွက်လွှာကို သမ္မတရုံးတော်သို့ တင်သွင်းလိုက်သည်။

နိပေါဝန်ကြီးချုပ် ပရာချန်ဒါရာထူးမှ နုတ်ထွက် သွားပြီးနောက် နိပေါနိင်္ဂအကျပ်အတည်းကို ဖြေရှင်း

ရာတွင် ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီ အထူးအစည်းအဝေး ၌ ထည့်သွင်းဆွေးနွေးခဲ့ရသည်။ ယင်းအစည်းအဝေးကို မေလအတွင်း၌ ကုလသမဂ္ဂဆိုင်ရာ ရုရှားသံအမတ်ကြီး ဗီတာလီချုခင်က ဦးဆောင်ကျင်းပခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂ ဆိုင်ရာ နိပေါသံအမတ်ကြီးက ဖြစ်ပေါ်နေသောနိင်္ဂရေး အခြေအနေများကို လုံခြုံရေးကောင်စီအဖွဲ့ဝင်များအား တင်ပြသည်။ ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ် တင်သွင်းသော အစီရင်ခံစာတွင် နိပေါ၏ နိင်္ဂရေးတိုးတက် မှုများကို တင်ပြထားပြီး ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေရေးဆွဲ နေကြောင်း တင်ပြထားသည်။ နိပေါဝန်ကြီးချုပ်မှာ မော် ဝါဒီပြောက်ကျားခေါင်းဆောင်ဖြစ်ပြီး စစ်တပ်အကြီးအကဲ အားရာထူးမှရပ်စဲရန် အမိန့်ပေးသည်ကို သမ္မတက ဗီတို အာဏာဖြင့် ပယ်ချရာမှ ရာထူးမှနုတ်ထွက်ခြင်းဖြစ်သည်။

နိပေါနိင်္ဂရေးပါတီငယ်နှစ်ဒါဇင်က ပါလီမန် အမတ်များ၏ ထောက်ခံချက်ဖြင့် အစိုးရဖွဲ့စည်းရန် လုံလောက်သော အမတ်ဦးရေရှိကြောင်း ကြေညာခဲ့သည်။ မက်ခဲလီနှင့်ညီညွတ်ရေးပါတီက ပါလီမန်အမတ် ၆၁၀ တွင် ပါတီ ၂၂ ပါတီမှ အမတ် ၃၅၀ သည် အာရဝါပေါ့ ဟာရယ်အား ခေါင်းဆောင်အဖြစ်တင်မြှောက်ရန် လက်ခံလိုက်သည်ဟု သိရသည်။ ပါလီမန်အမတ်များ၏ ထောက်ခံမှုသာရလျှင် ညွန့်ပေါင်းအစိုးရဖွဲ့ရန် မခက်ခဲ ကြောင်း ပေါ့ဟာရယ်ကပြောသည်။

နိပေါဝန်ကြီးချုပ်ပရာချန်ဒါသည် မော်ဝါဒီသူပုန် ၁၉,၀၀၀အား အမြဲတမ်းစစ်တပ်ထဲထည့်သွင်းဖွဲ့စည်းရန် ပျက်ကွက်သဖြင့် စစ်တပ်အကြီးအကဲအား ရာထူးမှဖယ် ရှားခဲ့သောအမိန့်ကို သမ္မတဗီတိုအာဏာဖြင့် ပယ်ချ ခဲ့ခြင်းကို မကျေနပ်သဖြင့် ရာထူးမှနုတ်ထွက်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် နိပေါနိင်္ဂတစ်ဝန်းတွင် ဆန္ဒပြမှုများဖြစ်ပေါ် အောင် ဆောင်ရွက်နေသဖြင့် ပါလီမန်က အစိုးရသစ်ဖွဲ့ စည်းရန် ကြိုးပမ်းနေခြင်းဖြစ်သည်။

နိပေါဝါရင့် ကွန်မြူနစ်ခေါင်းဆောင် မဒက်ကူးမား နိပေါအား မေလ ၂၃ ရက်နေ့က ကန့်ကွက်ဆန့်ကျင်သူမရှိ သည့်အတွက် နိပေါဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် ရွေးချယ်တင်မြှောက် လိုက်သည်။ ထိုအခါ နိပေါနိင်္ဂ၌ ရက်သတ္တသုံးပတ်နီးပါး နိင်္ဂရေး အကျပ်အတည်းမှာ အဆုံးသတ်သွားသည်။ မဒက်ကူးမားကို နိပေါနိင်္ဂတောင်ပိုင်းတွင် ၁၉၅၃

ခုနှစ်တွင် မွေးဖွားခဲ့သည်။ အရွယ်ရောက်သောအခါ ဘီဟာရီ ဆိတာမိဟာသို့ စေလွှတ်ခံရကာ ပညာသင်ယူ ရသည်။ သို့ရာတွင် မကျန်းမာသောကြောင့် မကြာမီပြန်လာ ရသည်။ ၁၉၇၃ ခုနှစ်တွင် ထရီဟူဗန်တက္ကသိုလ်မှ ဝါဏီဇ္ဇအဓိကဖြင့် ဘွဲ့ရခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဘဏ်၌ စတင်အလုပ်လုပ်ကိုင်ခဲ့ပြီး နိုင်ငံရေးလောကသို့ မဝင်ရောက်မီ နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းအဖြစ် အချိန်ပြည့်တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

မဒက်ကူးမားသည် ၁၉၆၉ ခုနှစ်တွင် ကွန်မြူနစ် လှုပ်ရှားမှု၌ ပါဝင်လှုပ်ရှားခဲ့သည်။ မြေအောက်လှုပ် ရှားမှုဆောင်ရွက်ရာတွင် အမည်အမျိုးမျိုးဖြင့် လှုပ်ရှားခဲ့ သည်။ ၁၉၇၁ ခုနှစ်တွင် မာ့ကစ်နှင့် လီနင်ဝါဒီများ စုပေါင်း၍ နီပေါတော်လှန်ရေးအဖွဲ့ကို ထူထောင်ခဲ့ သည်။ ၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင် ကျင်းပသောညီလာခံ၌ မဒက်ကူးမားအား နီပေါဆိုင်ရာ ကွန်မြူနစ်ပါတီ၏ ကောင်စီဝင်ဟု သတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်။ ၁၉၇၈ ခုနှစ်တွင် ကွန်မြူနစ်ပါတီကို တည်ထောင်သောအခါ ပါတီသစ် ၏ ပေါ်လစီဗျူရီအဖွဲ့ဝင်အဖြစ် တိုးမြှင့်ခဲ့သည်။

မဒက်ကူးမားသည် လူနည်းစုအစိုးရအဖွဲ့၏ ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ထို့ပြင် လွှတ်တော်တွင်လည်း အတိုက်အခံခေါင်းဆောင်ဖြစ် လာခဲ့သည်။ နီပေါပြည်တွင်းစစ်ပြီးဆုံးရေးအတွက် ဆွေးနွေးရေးဖြင့် ဆောင်ရွက်ရန်တိုက်တွန်းခဲ့သူဖြစ် သည်။ မဒက်ကူးမားသည် ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် ကျင်းပသော ရွေးကောက်ပွဲ၌ ခတ္တမန္တူ မဲဆန္ဒနယ်တွင် မော်ဝါဒီပြိုင်ဘက် ကို ဆန္ဒမဲနှစ်မဲဖြင့် ရှုံးနိမ့်သွားသဖြင့် ကွန်မြူနစ်ပါတီ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးအဖြစ်မှ နုတ်ထွက်ခဲ့သည်။

အသက် ၅၆ နှစ်ရှိ မဒက်ကူးမားသည် နီပေါနိုင်ငံတွင် ဝန်ကြီးချုပ်ရာထူးအတွက် အမည်စာရင်း သွင်းသည့် တစ်ဦးတည်းသောပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်သည်။ မေလ ၂၃ ရက်နေ့က ကျင်းပသည့် ပါလီမန် အစည်းအဝေးသို့ ကြားဖြတ်အစိုးရဝန်ကြီးချုပ်နှင့် မော်ဝါဒီထိပ်တန်း ခေါင်းဆောင် ပရာချန်ဒါနှင့် မော်ဝါဒီ ဒုတိယခေါင်းဆောင် ဘာဘူရမ်ဘာတာရိုင်းတို့ မတက် ရောက်ကြဟုဆိုသည်။

ဦးရဲလွင်

ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ ။ နိုင်ငံရေး- တည်ငြိမ်မှုမရှိ သည့် ဖိလစ်ပိုင်တောင်ပိုင်းဒေသတွင် အစိုးရတပ်ဖွဲ့ဝင် များနှင့်သောင်းကျန်းသူများ လေးနာရီကြာ တိုက်ခိုက် မှုဖြစ်ပွားပြီးနောက် အစိုးရတပ်ဖွဲ့ဝင်များက သောင်းကျန်း သူများ၏ အခြေစိုက်စခန်းတစ်ခုကို သိမ်းယူခဲ့သည်။ မော်ဝါဒီပြောက်ကျား ၁၁ ဦး တိုက်ခိုက်မှုအတွင်း သေဆုံးခဲ့ကာ အခြားသောင်းကျန်းသူ ၁၂ ဦး ဒါဇင်ချီ၍ဒဏ်ရာ ရရှိခဲ့ကြောင်း စစ်ဘက်ပြောရေး ဆိုခွင့်ရှိသူက မတ်လ ပထမပတ်တွင် ပြောကြားသည်။

၎င်းမော်ဝါဒီသောင်းကျန်းသူများ၏ အခြေစိုက် စခန်းကို ထိန်းချုပ်နိုင်ရန်အတွက် တိုက်ခိုက်ခဲ့ခြင်းဖြစ် ပြီး ကွီဗိုမြို့အနီးရှိ သောင်းကျန်းသူများ၏ အခြေစိုက်စခန်း ကို တိုက်ခိုက်ခဲ့ရာတွင် တပ်ဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးသေဆုံးခဲ့သည်။

မော်ဝါဒီသောင်းကျန်းသူ ၅,၀၀၀ခန့်သည် မင်ဒါနာအိုကျွန်းရှိ ပြည်နယ်၈၀မှ ပြည်နယ်၆၉ခု၌ တက်ကြွစွာ တော်လှန်ပုန်ကန်နေကြသည်။ ၎င်းသောင်း ကျန်းသူများက ဖိလစ်ပိုင် အစိုးရအား ဖြုတ်ချရန် နှစ်ပေါင်း ၄၀ ခန့် ပြောက်ကျား စစ်ပွဲကို ဆင်နွှဲလျက်ရှိ သည်။ ယင်းပဋိပက္ခအတွင်း ပြည်သူ ၄၀,၀၀၀ ခန့် သေဆုံးခဲ့ရသည်။

ယင်းနောက်ပိုင်း ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံတောင်ပိုင်း ကျွန်းဆွယ်၌အစိုးရတပ်ဖွဲ့ဝင်များနှင့် ပြောက်ကျားအဖွဲ့ များအပြင်းအထန် တိုက်ခိုက်မှုဖြစ်ပွားရာ ၄၅ ဦး ထက်မနည်းသေဆုံးကြောင်း စစ်ဘက်ဆိုင်ရာတပ်မှူး တစ်ဦးက သြဂုတ်လ ၁၃ ရက်နေ့တွင် ပြောကြား သည်။ ဘာဆီလန်ကျွန်း၌ ပြောက်ကျားများ၏ အခြေစိုက်စခန်းကို ဖိလစ်ပိုင်တပ်ဖွဲ့က သြဂုတ်လ ၁၂ ရက်တွင် တိုက်ပွဲ ဖြစ်ပွားခဲ့ရာ ပြောက်ကျား ၂၂ ဦးနှင့် တပ်ဖွဲ့ဝင် ၂၃ ဦး သေဆုံးခဲ့ကြောင်းသိရသည်။

အဆိုပါတိုက်ခိုက်မှုသည် ရှစ်နာရီကြာ ဖြစ်ပွား ပြီး ပြောက်ကျားအဖွဲ့များက တောတွင်းသို့ ထွက်ပြေး ကြရာ ပြောက်ကျား ၄၀ ခန့် ကျဆုံးဖွယ် ရှိကြောင်း ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အလက်ဇန္ဒားပါနာ ကခန့်မှန်း ပြောကြားသည်။

ထို့ပြင် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ ဘာစီလန်ကျွန်းတောင်ပိုင်း တွင် သြဂုတ်လ ၁၆ ရက်နေ့က အစိုးရ စစ်ရဟတ်ယာဉ်

နှစ်စင်းကို လက်နက်ကိုင်တိုက်ခိုက်ရေးသမားများက မြေပြင်မှပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် မြေပြင်သို့အရေးပေါ် ဆင်းသက်ခဲ့ရသည်။ လေယာဉ်ပေါ်လိုက်ပါလာသူ အချို့ လည်း ဒဏ်ရာရရှိကြသည်။

ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံတောင်ပိုင်းမှ လက်ဝဲ ပြောက်ကျား သူပုန် ၁၆ ဦးတို့ ဖိလစ်ပိုင်စစ်တပ်ထံ လက်နက်ချ အညံ့ ခံလာကြောင်း အစိုးရတပ်၊ တပ်မ(၄)မှပြော ရေးဆိုခွင့်ရှိသူ ဗိုလ်မှူးအနေရွန်က သြဂုတ်လ ၁၇ ရက်နေ့တွင် ပြော ကြားကြောင်းသိရသည်။ အစိုးရတပ်များက ၎င်းတို့၏ ခေါင်းဆောင် အယ်ဖရက်ဒိုမာပါအိုကို မကြာသေးမီက ဖမ်းမိပြီးနောက် သူပုန်များက ယခုကဲ့သို့ လက်နက်ချ လာခြင်းဖြစ်သည်။ ဖိလစ်ပိုင်ကွန် မြူနစ်ပါတီ၏ စစ်အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်သည့်ပြည်သူ့ တပ်မတော်သစ် (အင်န်ပီအေ)သည် နိုင်ငံတစ်ဝန်း ပြောက်ကျားစစ် ဆင်နွှဲလာခဲ့သည်မှာ နှစ်ပေါင်း ၄၀ ရှိပြီဟု ဆိုသည်။

ထို့နောက်ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ ပါလာဝန်ပြည် နယ်ရှိ မွန်တာဂူလီကျွန်းပေါ်တွင် ဖိလစ်ပိုင်အစိုးရတပ်ဖွဲ့နှင့် စစ်သွေးကြွများတိုက်ပွဲဖြစ်ပွားရာ စစ်သွေးကြွနှစ်ဦး သေဆုံးကြောင်း အင်တာနက်သတင်းတွင်ဖော်ပြထား သည်။ စစ်သွေးကြွများသည် သြဂုတ်လ ၁၅ ရက်နေ့မှ စတင်၍ယင်းဒေသရှိကျေးရွာများကို စီးနင်းတိုက်ခိုက် သိမ်းပိုက်ထားသည်ဟုဆိုသည်။ တိုက်ပွဲတွင် အစိုးရ တပ်ဖွဲ့ဝင်များဒဏ်ရာမရရှိဘဲ စစ်သွေးကြွနှစ်ဦးကို ဖမ်းဆီးရမိခဲ့သည်။

၎င်းနောက် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ အရှေ့ပိုင်း၌ သူပုန် များနှင့် ကင်းလှည့်တပ်ဖွဲ့ဝင်များ တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားရာ သူပုန်နှစ်ဦးသေဆုံးကြောင်း သြဂုတ်လ ၂၈ ရက်နေ့တွင် သတင်းများထွက်ပေါ်လာသည်။ ဆာမာပြည်နယ် မြောက်ပိုင်း လိုပေဒီဗီဂါမြို့၌ ကင်းလှည့်တပ်ဖွဲ့က ပုံမှန်ကင်းလှည့်နေစဉ် အင်န်ပီအေ သူပုန်အဖွဲ့ဝင် ၃၀ ခန့်နှင့် ရင်ဆိုင်တွေ့ကာ တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းအင်န်ပီအေသည် ဖိလစ်ပိုင် ကွန်မြူနစ်ပါတီ (စီပီပီ)မှ ခွဲထွက်ခဲ့သည့်အဖွဲ့ဖြစ်သည်။

စီးပွားရေး- ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ၌ ပင်လယ်ကူး သင်္ဘော အများစုမှာ ကုန်ပစ္စည်းပို့ဆောင်ပေးခြင်း မပြုလုပ်နိုင်

ဖြစ်နေသည်။ သင်္ဘောကြီး ၂၂ စင်းခန့်သည် အနောက် မြောက်ဘက်ရှိ တစ်ချိန်က အမေရိကန်ရေတပ်စခန်းဌာန ချုပ်အဖြစ် အသုံးပြုခဲ့သော ဆူးဘစ်ဘေးဆိပ်ကမ်း၌ ကျောက်ချရပ်နားလျက်ရှိသည်။ အချို့ဆိုလျှင်ရပ်နားထား သည်မှာ သုံးလခန့်ပင်ကြာပြီဆို၏။

ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးအကျပ်အတည်းဖြစ်ပြီး ကုန်သွယ် ရေးကို အဟန့်အတားစတင်ဖြစ်ခဲ့သည့် ၂၀၀၈ ခုနှစ် သြဂုတ်လမတိုင်မီကစ၍ ကုန်တင်သင်္ဘောအများစု ရပ်နားနေခဲ့ရသည်။ သင်္ဘောပျမ်းမျှနှုန်းထားများ မှာလည်း ၂၀၀၈ ခုနှစ် သြဂုတ်လ ဆန်းမှစ၍ကျဆင်းခဲ့ ရာ ခြောက်နှစ်အတွင်း အဆင့်အနိမ့်ဆုံးဖြစ်လာပြီး တစ်နေ့လျှင် ဒေါ်လာ ၁၅၀၀၀ သာရှိတော့သည်။

သို့ရာတွင် ဆူးဘစ်ဘေးဆိပ်ကမ်းအာဏာပိုင် များသည် ပင်လယ်အော်အတွင်း၌ သင်္ဘောများ ပြည့် ကျပ်နေခြင်းကိုမူ ဟန့်တားလိုကြပြီး တစ်ချိန်တွင် သင်္ဘောစင်းရေ ၃၀ခန့်သာထားလိုသည်။ မတ်လ ၂ ရက်နေ့တွင်ဆူးဘစ်ဘေး၌ ရပ်နားရန်နောက်ထပ်သင်္ဘော ခြောက်စင်းထပ်မံရောက်ရှိမည်ဟု မျှော်မှန်းထားကြသည်။

ထို့နောက် ဘရူနိုင်းနိုင်ငံမှ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ် ရေးဆိုင်ရာထုတ်ကုန်များအား ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံသို့ တင်ပို့ ရေးသဘောတူညီမှု တစ်ရပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးလိုက် ပြီဖြစ်သည်။ ဘရူနိုင်းစီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအဖွဲ့ (ဘီအီးဒီဘီ) နှင့် အခြားဘရူနိုင်း ကုမ္ပဏီသုံးခုတို့မှာ ဖိလစ်ပိုင်အခြေစိုက် ခရစ်စတာ ဆက်သွယ်ရေး ကုမ္ပဏီ နှင့် ဇန်နဝါရီလ ၃၀ ရက်နေ့က လက်မှတ်ထိုးခဲ့ခြင်းမှာ ဘရူနိုင်းမှ ဖိလစ်ပိုင်သို့ အိုင်တီထုတ်ကုန်များတင်ပို့မှု၏ လမ်းစသစ်တစ်ခုကို ဖွင့်လှစ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်းသိရ သည်။ ယင်းသဘောတူညီမှုများ လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်း မှာ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံသို့ ဘရူနိုင်းဘုရင်၏ ဇန်နဝါရီလ ၂၉ ရက်နေ့မှ ၃၁ ရက်နေ့အတွင်းသွားရောက်သည့် ချစ် ကြည်ရေး ခရီးစဉ်၏ ရလဒ်ပင်ဖြစ်သည်။

ယခုနောက်ပိုင်းတွင် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ၌ အသုံးစရိတ် မြင့်မားလာမှုကိုရရှိသည့်ဝင်ငွေက ဖုံးလွှမ်း နိုင်ခြင်းမရှိ သဖြင့် အစိုးရအဖွဲ့၏ ယခုနှစ်ပထမ ခြောက်လအတွင်း ဘဏ္ဍာရေးလိုငွေပြုမှုသည် ပီဆိုငွေ ၁၅၃ ဒသမ ၄ ဘီလီယံ (အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၃ ဒသမ ၂ ဘီလီယံ)

ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ

အထိရောက်ရှိနေရာလွန်ခဲ့သည့် ၂၀၀၈ခုနှစ်အလားတူ ကာလထက် ခုနှစ်ဆပိုများ ကြောင်း ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး မာဂရစ်တိုတီဗက်က ဇူလိုင်လ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ပြောကြားသည်။

နှစ်နိုင်ငံဆက်ဆံရေး-ဂျပန်နိုင်ငံ အစိုးရအနေဖြင့် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံတောင်ပိုင်း မင်ဒါနာအိုဒေသရှိ ဒုက္ခသည် များအတွက် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၉ ဒသမ ၅သန်းကို ထောက်ပံ့ကူညီပေးသွားမည်ဟု မနီလာမြို့၌ အခြေစိုက် သော ဂျပန်သံရုံးက ဇန်နဝါရီလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် တရားဝင်ထုတ်ဖော်ပြောကြားလိုက်သည်။ ယင်းငွေများ ဖြင့် ဆန် မက်ထရစ်တန်ချိန် ၇၅၀၀ ကိုဝယ်ယူကာ ကုလသမဂ္ဂစားနပ်ရိက္ခာမှ တစ်ဆင့် ဒုက္ခသည်များထံ ဖြန့်ဖြူးပေးသွားမည်ဖြစ်သည်။

ထိုသို့ဂျပန်နိုင်ငံအနေဖြင့် အရေးပေါ်စားနပ် ရိက္ခာထောက်ပံ့ပေးခြင်းဖြင့် မင်ဒါနာအိုဒေသရှိ ဒုက္ခသည် များ၏ လက်ရှိအခက်အခဲများကို သက်သာစေရန် မျှော်လင့်သည့် အပြင် ဖိလစ်ပိုင်အစိုးရနှင့် မိုရို အစ္စလာမစ်သူပုန်များအကြားငြိမ်းချမ်းရေးပြန်လည် ဆွေးနွေးရန် မျှော်လင့်ကြောင်း ဂျပန်သံရုံးက ပြောကြား သည်ဟုဆိုသည်။

၁၉၇၈ ခုနှစ်မှ စတင်ကာ မင်ဒါနာအို ဒေသ၌ မိုရိုစစ်သွေးကြွများက တပ်စွဲထားပြီး ၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် ဖိလစ်ပိုင်အစိုးရနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး ရယူထားခဲ့သည်။ သို့သော် ၂၀၀၈ ခုနှစ် ဩဂုတ်လတွင် ငြိမ်းချမ်းရေး သဘောတူညီမှုပျက်ပြားကာ စစ်သွေးကြွများက မင်ဒါနာအိုရို မြို့များကို အတင်းအကျပ်သိမ်းပိုက်ပြီး နောက် အရပ်သားများကို သတ်ဖြတ်၍ နေအိမ်များကို ဖျက်ဆီး ခဲ့ကြသည်။ ယင်းဖြစ်စဉ်ကြောင့် သူပုန်များ အား ဖိလစ်ပိုင်စစ်ဘက်က စစ်ဆင်ရေးများ ဆင်နွှဲခဲ့ သဖြင့်ပြည်သူသန်းနှင့်ချီကာ စစ်ဆေးဒဏ်ခံစားကြရသည်။

အလုပ်သမားရေးရာ- ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ၌ ပြည်ပသို့ သွားရောက် အလုပ်လုပ်ကြသူ ရှစ်သန်းရှိသည်။ ၎င်းတို့ ပြန်ပို့ငွေသည် ပြည်တွင်းကုန်ထုတ်လုပ်မှု၏ ဆယ်ပုံ တစ်ပုံမျှရှိသည်။ ၂၀၀၈ ခုနှစ်၏ ပထမ ၁၀ လ

ပြန်ပို့ငွေသည် ၁၄ ဘီလီယံရှိရာ ယမန်နှစ်ကထက် ပိုများသည်။ သို့သော် ၂၀၀၉ ခုနှစ်အတွက်ကား ပိုကောင်းရန်မလွယ်ကူပေ။ ထို့ကြောင့်လည်း အစိုးရ အနေဖြင့် အိုင်တီနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်းများ၌ အလုပ်လုပ်နေ ကြသူ ဖိလစ်ပိုင်လူမျိုးများ အလုပ်လက်မဲ့ ဖြစ်ကြမည်ကို စိုးရိမ်နေသည်။

နောက်ပြဿနာတစ်ရပ်မှာ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ၌ လွန်ခဲ့သည့်ရက်များအတွင်း ပြန်ပေးဆွဲမှု ပြဿနာများ ဆက်တိုက်ဖြစ်ပွားနေချိန်တွင် တောင်ပိုင်းဒေသရှိ ဘာဆီလန်နှင့် ဆူလူပြည်နယ်များက ပြည်ပအကူ အညီပေးသည့်ဝန်ထမ်းနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး ထိန်းသိမ်းရေး ဝန်ထမ်း၁၀၀ခန့်ပြန်လည်ရပ်သိမ်းမှုကို ဖိလစ်ပိုင်စစ် ဘက်က ထောက်ခံခြင်းမရှိကြောင်းသိရသည်။ ပြည်ပ ဝန်ထမ်းများကို ရပ်သိမ်းခြင်းသည် ပြည်သူလူထု၏ မျှော်မှန်းချက်များကိုအလျှော့ပေးသည့် လုပ်ရပ်သာဖြစ် သည်ဟု ဖိလစ်ပိုင်လက်နက်ကိုင် တပ်မတော်ပြည်သူ့ ဆက်ဆံရေး ဌာနမှအကြီးအကဲဖြစ်သူ ပန်ဂီလီနန်က ပြောကြားသည်။

ကမ္ဘာ့ဘဏ္ဍာရေး အကျပ်အတည်းကာလတွင် ရှေ့လာမည့် ခြောက်လအတွင်း ဖိလစ်ပိုင်အလုပ်သမား ၂,၅၀,၀၀၀ ခန့် အလုပ်အကိုင်ဆုံးရှုံးမည်ဟု ပြည်တွင်း သတင်းများ၌ ဇန်နဝါရီလ ၂၇ ရက်နေ့က ဖော်ပြသည်။

ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံအလုပ်အကိုင်နှင့် အလုပ်သမား ရှာဖွေရေးဌာနက အလုပ်သမား ၃၀,၀၀၀ ကျော် အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်ခဲ့ကြောင်းဖော်ပြခဲ့ပြီး ယင်းကိန်း ဂဏန်းအရ နောက်ပိုင်းအလုပ်သမား ၃၅,၀၀၀ ထိရောက် ရှိလာနိုင် သည်။ အဆိုပါနှုန်းအတိုင်း ရှေ့ခြောက်လအတွင်း ဆက်လက်ဖြစ်ပွားပါက အလုပ်လက်မဲ့ ၂,၄၀,၀၀၀မှ ၂,၅၀,၀၀၀ ထိရှိလာမည် ဖြစ်ကြောင်း တာဝန်ရှိသူများက ခန့်မှန်းထားကြသည်။

အကြမ်းဖက်မှု- ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ တောင်ပိုင်း၌ ဗုံးခွဲတိုက်ခိုက်မှု အမျိုးမျိုးကျူးလွန်ခဲ့သည်ဟု မသင်္ကာ သူ စစ်သွေးကြွတစ်ဦးကို လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များက ဖမ်းဆီးခဲ့ကြောင်း ဒေသဆိုင်ရာရဲတပ်ဖွဲ့က ဧပြီလ ၂ ရက်နေ့တွင် ပြောကြားသည်။ မြောက်ကိုတာဘာ

တိုပြည်နယ် ကီဒါပါဝန်မြို့နယ် ပီရက်ဇ်ကျေးရွာရှိ စစ်သွေးကြွ ပုန်းအောင်ရာနေရာကို ရဲတပ်ဖွဲ့က ပိတ်ဆို့ပြီးရှာဖွေခဲ့ရာ ဗုံးဖောက်ခဲ့သူဟုမသက်သာမှု မင်နျူယယ်ဂျူနီဂွေဗားရား အားဖမ်းဆီးခဲ့သည်။

ဂွေဗားရားသည် ဒေသအတွင်း ဖောက်ခွဲမှု မျိုးစုံတွင် ပါဝင်ခဲ့သူဖြစ်ပြီး ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံအတွင်း အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်မှု တိုက်ဖျက်ရေးဥပဒေချိုးဖောက်မှုဆိုင်ရာစွဲချက်တင်ခံထားရသည်။

ဖိလစ်ပိုင်တောင်ပိုင်းဒေသရှိ ခရစ်ယာန်ဘာသာရေး အသိုက်အဝန်းကို အဘူဆေယက် သောင်းကျန်းသူအုပ်စုက စီးနင်းရှာဖွေမှုပြုလုပ်စဉ်အတွင်း ယခုဧပြီလ စောစောပိုင်းတွင် ဖမ်းဆီးထားသည့် ဓားစာခံတစ်ဦးကို လွှတ်ပေးကြောင်းသိရသည်။ အစိုးရတပ်ဖွဲ့ဝင်များက ဓားစာခံဟာနယ်ဂျေ့စ်ဒီလော့စ် ချာဗက်ဇ်ကို အာဆီလန်ပြည်နယ်ရှိ ကျေးရွာတစ်ရွာ၌ တွေ့ရှိခဲ့သည်ဟု စစ်ဘက် ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ မိုလ်ကြီးနေးလ်အက်စထရယ်လာက ပြောကြားသည်။

သောင်းကျန်းသူများက အာဆီလန်ပြည်နယ် လန်မီတန်မြို့ရှိ အပ်ပါးအာကိုကျေးရွာအတွင်း ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ပြီး အဘူဆေယက်အုပ်စုနှင့် မော်ရိုအစ္စလာမ္မစ်လွတ်မြောက်ရေးတပ်ဦး (အမ်အိုင်အယ်လ်အက်ဖ်)အဖွဲ့ဝင် သောင်းကျန်းသူများက ချာဗက်ဇ်နှင့် အတူကော့စ်မီအာဘယ်လ်စ်တို့အား ဧပြီလ ၁၀ ရက်နေ့တွင်ပြန်ပေးဆွဲခဲ့သည်။

၎င်းအပြင်အဘူဆေယက် အဖွဲ့သည် နိုင်ငံတကာ ကြက်ခြေနီကော်မတီဝင်တစ်ဦးနှင့် ဖိလစ်ပိုင်တောင်ပိုင်း ပြည်နယ်မှတစ်ဦးတို့ကို ဖမ်းဆီးထားသည်။ အမ်အိုင်အယ်လ်အက်ဖ်သည် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ၌ အကြီးဆုံး သောင်းကျန်းသူအဖွဲ့ဖြစ်သည်။

ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံတောင်ပိုင်း ဆာရန်ဂါနီပြည်နယ် ၌ အကြမ်းဖက်သမားများ၏ လက်ချက်ကြောင့် ဇွန်လ ၂၁ ရက်နေ့မွန်းလွဲပိုင်းက ဗုံးပေါက်ကွဲမှုဖြစ်ပွားရာ အရပ်သားသုံးဦးသေဆုံးခဲ့သည်။ ဇွန်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် တာကူရွန်မြို့၌ ဗုံးပေါက်ကွဲမှုဖြစ်ပွားရာ ကိုးဦး ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်။ လူရှစ်ဦးသေဆုံးပြီး ၁၀၀ကျော် ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည့် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံတောင်ပိုင်း ဗုံးခွဲတိုက်ခိုက်

မှုကြောင့် ကုလသမဂ္ဂကမ္ဘာ့ စားနပ်ရိက္ခာ အစီအစဉ်က ၎င်း၏ ထောက်ပံ့ရေးလုပ်ငန်းများကိုထိခံသည့် ရပ်ဆိုင်းလိုက်ပြီး ဖြစ်ကြောင်းတာဝန်ရှိသူတစ်ဦးက ဇူလိုင်လ ၈ ရက်နေ့တွင် ပြောကြားသည်။

ထို့ပြင်ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံတောင်ပိုင်းကိုတာဘာတိုမြို့၌ ဇူလိုင်လ ၂၀ ရက်နေ့က ဗုံးပေါက်ကွဲမှုဖြစ်ပွားရာ ရှစ်ဦးဒဏ်ရာရရှိပြီး အနီးရှိနေအိမ်အဆောက်အအုံအချို့ ပျက်စီးသွားသည်။

စင်ကာပူနိုင်ငံမှ ဓာတုပစ္စည်းများ တင်ဆောင်လာသော ကုန်တင်သင်္ဘောမှ ဖိလစ်ပိုင် သင်္ဘောသားနှစ်ဦးကို ဇူလိုင်လ ၂ ရက်နေ့က နိုင်ဂျီးရီးယားလက်နက်ကိုင်များက ဖမ်းဆီးပြန်ပေးဆွဲသွားရာမှ ဇူလိုင်လ ၂၂ ရက်နေ့တွင် ပြန်လွှတ်ပေးလိုက်သည်။ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ ဆာရန်ဂါနီပြည်နယ် မာအာဆင်မ်မြို့တွင် ဩဂုတ်လ ၁ ရက်နေ့က ဗုံးခွဲ တိုက်ခိုက်ရန်ကြိုးစားသူ အကြမ်းဖက်သမားတစ်ဦးအား ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များက အချိန်မီဖမ်းဆီးနိုင်ခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

၎င်းပြင် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံတောင်ပိုင်း၌ခြောက်လ ကြာပြန်ပေးဆွဲဖမ်းဆီးထားခဲ့သည့် ငါးနှစ်အရွယ်ကလေးငယ်ကို ပြန်ပေးဆွဲအဖွဲ့က ပြန်လွှတ်ပေးလိုက်ကြောင်း စစ်ဘက် ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူတစ်ဦးက ဩဂုတ်လ ၂ ရက်နေ့က ပြောကြားသည်။ ၎င်းငါးနှစ်အရွယ်ရှိ ဒီလာခရစ်ကို ဇန်နဝါရီလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ဘာစီလန်ကျွန်းရှိ လာမစ်တန်မြို့၌သေနတ်သမားများက ပြန်ပေးဆွဲခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဩဂုတ်လ ၁ ရက်နေ့ညနေပိုင်းတွင် အဆိုပါကလေးငယ်ကို ဘာစီလန်ကျွန်းရှိ ကျေးရွာတစ်ရွာ၌ ပြန်တွေ့ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ။ ။ နိုင်ငံရေး - တည်ငြိမ်နေသောအခြေအနေတွင် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ၌ မပေါက်ကွဲဘဲ ကျန်ရှိနေသည့် ဗုံးများ၊ အမြောက်ဆန်များနှင့် မိုင်းများကို ရှင်းလင်းရန် အချိန်အားဖြင့် နှစ်ပေါင်း ၃၀၀ နှင့် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၀ ဘီလီယံ ကျော် ကုန်ကျမည် ဖြစ်သည်။ ပေါက်ကွဲမှု မရှိသေးသည့် လက်နက်ခဲယမ်းများ ရှင်းလင်းရေးတာဝန်ခံ၏ အကူအညီဖြင့် ခန့်မှန်းကြည့်ရာ မပေါက်ကွဲသေးသည့် လက်နက်တစ်ဝက်ခန့်ကို သာလျှင် ၂၀၅၀ ခန့်တွင်

ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ

ရှင်းလင်းပြီးစီးမည်ဟု ဗိုလ်မှူးကြီး ဖန်ဒတ်တန်က ပြောကြားကြောင်းသိရသည်။

ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ အလယ်ပိုင်းရှိ ပြည်နယ်ခြောက်ခုသည် ဆယ်စုနှစ်နီးပါး ရှည်ကြာခဲ့သော အမေရိကန်-ဗီယက်နမ်စစ်ပွဲအတွင်း တိုက်ပွဲကြီးများ ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် ပြည်နယ်များဖြစ်သည်။ ၁၉၇၉ ခုနှစ် အမေရိကန်-ဗီယက်နမ်စစ်ပွဲပြီးဆုံးစဉ်က ဗုံးများ၊ မိုင်းများကြောင့် အဆိုပါ ပြည်နယ်ခြောက်ခု၌ ပြည်သူ ၁၀,၅၂၉ ဦး သေဆုံးခဲ့ကြရပြီး ၁၂,၂၃၁ ဦး ဒဏ်ရာရရှိခဲ့ကြသည်။ ယင်းပြည်နယ်များသည် တစ်ချိန်က တောင်ဗီယက်နမ်နှင့် မြောက်ဗီယက်နမ်ကို ခွဲခြားထားသည့် စစ်မဲ့ဇုန်အနီးတွင် တည်ရှိကြသည်။

၂၀၀၈ ခုနှစ် တစ်နှစ်တည်း၌ပင် ဆောက်လုပ်ရေး လုပ်ငန်း စီမံချက်များအတွက် လက်နက်များရှင်းလင်းရန် အစိုးရအနေဖြင့် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၆၉ ဒသမ ၅ သန်း ကုန်ကျခဲ့သည်။ မပေါက် ကွဲသေးသည့်လက်နက်များသည် နိုင်ငံ၏ အခြေခံအဆောက်အအုံ စီမံချက်များအတွက် အနှောင့်အယှက်အဟန့်အတားဖြစ်ခဲ့သည်။ သယံဇာတ အရင်းအမြစ်များရှိနိုင်သည့် အခွင့်အလမ်းများအတွက် လည်း အဟန့်အတားဖြစ်ခဲ့ရသည်။

ဗီယက်နမ်စစ်ပွဲကာလအတွင်း အမေရိကန်နိုင်ငံက အသုံးပြုခဲ့သော ဓာတုဗေဒဆေးဝါးများကြောင့် ဘေးဒုက္ခရောက်ခဲ့ရသည့်ဗီယက်နမ်ပြည်သူ သန်းပေါင်းများစွာ၏ ခါးသီးသောအဖြစ်ဆိုးကို ပြန်ပြောင်းသတိရစရာနေ့ရက်မှာ “လိမ္မော်ရောင်နေ့” (Orange Day) ဖြစ်သည်။

ဩဂုတ်လ ၁၀ရက်နေ့ကကျရောက်ခဲ့သော “လိမ္မော်ရောင်နေ့” တွင် အမေရိကန်ဓာတုဗေဒဆေးဝါးများကြောင့် ဒုက္ခရောက်ခဲ့ကြသူများအတွက် ရန်ပုံငွေရှာဖွေရေးအစီအစဉ်များကို နိုင်ငံတစ်ဝန်း၌ လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။ ဗီယက်နမ်စစ်ပွဲကာလအတွင်း ဗီယက်နမ်တောင်ပိုင်း၌ အေးဂျင့်အောရိန်းဂျီ (Agent Orange) ဟုခေါ်တွင်သော အပင်အရွက်ကြွေဆေးကို အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့က ၁၀ နှစ်ကြာမျှ အသုံးပြုခဲ့သဖြင့် ယင်းဓာတုဗေဒဆေးဝါးနှင့် တွေ့ထိခဲ့ကြရသော ဗီယက်နမ်ပြည်သူများမှာ ဓာတုဗေဒအဆိပ်သင့်သည့်နောက် ဆက်တွဲဆိုးကျိုးရလဒ်များကို ခံစားနေကြရဆဲဖြစ်သည်။ ယင်းဓာတု ဗေဒအဆိပ်ညစ်ညမ်းမှုကြောင့် မွေးဖွားလာ

သော ကလေးများတွင် ကိုယ်အင်္ဂါပုံစံချို့ယွင်းမှုများနှင့် မွေးရာပါမသန်စွမ်းမှုများ ဖြစ်ပေါ်ပြီး ရောဂါဘယ အမျိုးမျိုးကိုလည်း ခံစားကြရသည်ဆို၏။ ယင်းအဆိပ်ကြောင့် နောက်ဆက်တွဲဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုခံရသူ ဗီယက်နမ်လူမျိုးသုံးသန်းခန့် ရှိကြောင်း၊ ၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် အဆိပ်သင့်ခံရမှုများအတွက် ထောက်ပံ့ပေး နိုင်ရန် ဒေါ်ငွေ ဘီလီယံ ၆၀ (အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၃ ဒသမ ၃ သန်း) ရန်ပုံငွေရှာပေးနိုင်မည်ဟု မျှော်လင့်ကြောင်း ဗီယက်နမ် အေးဂျင့်အောရိန်းဂျီ (Agent Orange) ဒုက္ခသည်များအသင်းက ပြောကြားသည်။

ထို့နောက် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံမှ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ပြုကွမ်တောင်နှင့် ဂျပန်နိုင်ငံမှ ဒုတိယကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး နိဘူကီရှိတို့သည် နှစ်နိုင်ငံစစ်ဘက်ဆိုင်ရာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု တိုးမြှင့်ရန် မေလ ၅ ရက်နေ့က ဂျပန်နိုင်ငံ၌ တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးကြသည်။ အဆိုပါတွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲတွင် နှစ်နိုင်ငံ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးများနှုတ်ခွန်းဆက်စကား ပြောကြားပြီးနောက် ဒေသတွင်းလုံခြုံမှု၊ နှစ်နိုင်ငံကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု၊ စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ အပြန်အလှန် ဆွေးနွေးမှုနှင့် လေ့ကျင့်မှုတို့ကို ဆွေးနွေးကြသည်။

၎င်းနောက်ပိုင်း ဗီယက်နမ် ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ် ထရမ်ဗင်ထရောင်သည် ဇူလိုင်လ ၂၅ ရက်နေ့က ကမ္ဘောဒီးယား နိုင်ငံသို့ သုံးရက်ကြာအလည်အပတ်ခရီး သွားခဲ့သည်။

ဗီယက်နမ်နိုင်ငံရှိ ကမ္ဘာစစ်လက်ကျန်မြေမြှုပ်မိုင်းများ ရှင်းလင်းရေးအဖွဲ့

ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ

နိုင်ငံတကာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး- ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံနှင့် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံတို့သည် ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံတောင်ပိုင်း အာရူပီနယ်ရှိ စပါးစိုက်လယ်မြေအကျယ် ၆၃,၁၂၁ ဟက်တာတွင် ပူးပေါင်း၍ စပါးရိတ်သိမ်းမှုပြုလုပ်သွား မည်ဖြစ်ကြောင်း ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံသမ္မတ ဟူဂိုချာဗက်ဇ် က မေလ ၁၃ ရက်နေ့တွင် ပြောကြားသည်။

နှစ်နိုင်ငံပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်ရာတွင် စပါး ပူးပေါင်းရိတ်သိမ်းခြင်း၊ ငါးမွေးမြူခြင်း၊ ရေချိုနှင့် ရေငန်ပုစွန်မွေးမြူခြင်းလုပ်ငန်းများအပြင် သဘာဝ ကော်ထုတ်လုပ်ရေး လုပ်ငန်းနယ်ပယ်များလည်း ပါဝင် ကြောင်း သမ္မတချာဗက်ဇ်က ပြောကြားသည်။ အဆိုပါ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ရင်းနှီး မြှုပ်နှံသွားမည့်ငွေကြေးပမာဏမှာ အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၂၆ သန်းဖြစ်သည်။

ထို့နောက်ဗီယက်နမ်အစိုးရနှင့် ဂျပန်အစိုးရတို့ သည် အရန်စက်မှုလုပ်ငန်းကဏ္ဍတွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ကို မြှင့်တင်သွားရန် သဘောတူခဲ့ကြောင်း သိရသည်။ မကြာသေးမီက ကျင်းပပြီးစီးခဲ့သည့် ဗီယက်နမ်-ဂျပန် စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အစည်းအဝေးတွင် ယင်းသို့သဘောတူခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ဂျပန်အစိုးရ အနေဖြင့် အရန်စက်မှုကုန်ထုတ်နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် နည်း ပညာရပ်ကို ဗီယက်နမ်ကုမ္ပဏီများသို့ လက်ဆင့်ကမ်းပေး သွားမည်ဖြစ်သည်။ ပထမခြောက်လအတွင်းမှာပင် ဗီယက်နမ်လုပ်ငန်း ၃၅ ခုတွင် ဂျပန်နိုင်ငံက အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၅၄ သန်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခဲ့သည်။

၂၀၀၉ခုနှစ်ပထမရှစ်လအတွင်း ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ က ပြည်ပသို့ အလုပ်သမား ၄၅,၆၃၄ ဦး စေလွှတ်ခဲ့ ကြောင်း၊ တရုတ်(တိုင်ပေ)သည် ဗီယက်နမ်အတွက် အကြီးဆုံးပြည်ပအလုပ်သမားဈေးကွက်ဖြစ်ပြီး အခြား နိုင်ငံများမှာ ဂျပန်၊ ယူအေအီး၊ မလေးရှားနှင့် ရုရှား နိုင်ငံတို့ဖြစ်ကြောင်း၊ စက်တင်ဘာလ ၃ ရက်နေ့တွင် အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာနက သတင်းထုတ်ပြန်ထားသည်။

စီးပွားရေး - ဗီယက်နမ်နိုင်ငံရှိ အဆင်းရဲဆုံးခရိုင်များ၌ ဆင်းရဲမွဲတေမှုနှုန်းကို ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်အတွင်းရာခိုင် နှုန်း ၄၀ အောက်အထိလျှော့ချရန် ရည်ရွယ်၍ အလျင်အမြန်

တိုးတက်မှုရရှိစေရန်အတွက် ဗီယက်နမ်အစိုးရက နိုင်ငံ အတွင်းရှိ ခရိုင်များအား ကူညီပေးရန် အစီအစဉ်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ ၂၀၀၆ ခုနှစ်တွင် အဆင်းရဲဆုံးခရိုင် ၆၁ ခု၌ နေထိုင်ကြသူ ရာခိုင်နှုန်း ၅၀ မှ ၉၀ သည် လူမျိုးစုငယ်များဖြစ်ကြပြီး တစ်ဦး ချင်းဝင်ငွေအဖြစ် တစ်နှစ်လျှင် ဒေါ်လာ ၁၅၀ သာပျမ်းမျှ ရရှိခဲ့ကြသည်။

ဤသို့ဖြင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့် အိမ်ထောင်စုများ အနေဖြင့် သစ်တောများတွင် စားနပ်ရိက္ခာစိုက်ပျိုးရန် အတွက် တစ်ဟက်တာလျှင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၃၀၀ ခန့်ရရှိမည်ဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့အနေဖြင့် သစ်တောပျိုးထောင် ရေးအတွက် အထောက်အပံ့ရရှိမည်ဖြစ်သည်။ သစ်တော ပျိုးထောင်ရေး၊ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးမှု၊ သိုလှောင်မှုနှင့် လယ်ယာသုံး ပစ္စည်းများကိုအသုံးပြုမှု စသည့်ကိစ္စရပ် များအတွက် အစိုးရက နိုင်ငံတော်ဘဏ္ဍာများမှတစ်ဆင့် ငွေချေးငှားမည်ဖြစ်သည်။

ထို့နောက် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး ဌာနက မိမိတို့ပြည်တွင်းမှ ထုတ်လုပ်သည့် နို့နှင့်နို့ထွက် ပစ္စည်းထုတ်လုပ် ရောင်းချသူများအပေါ် အထောက်အပံ့ ဖြစ်စေသည့်အနေဖြင့် ပြည်ပနိုင်ငံများမှ တင်သွင်းလာ သော နို့ထွက်ပစ္စည်းအချို့ကို အခွန်တိုးမြှင့်၍ ကောက်ခံ မည်ဖြစ်ကြောင်း ဒေသခံမီဒီယာမှ မတ်လ ၅ ရက်နေ့ တွင်ဖော်ပြကြောင်း သိရသည်။ နို့မှုန့်နှင့် စည်သွပ်ဘူး များဖြင့် ထည့်သွင်းသော နို့ဆီဘူးများအပြင် အခြား ပုံစံအမျိုးမျိုးဖြင့် ထုတ်လုပ်ထားသော နို့ထွက်ပစ္စည်းများ အပေါ် ၃ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၇ ရာခိုင်နှုန်းတိုးမြှင့်မည် ဖြစ်သည်။

ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ ကုန်စည်ပြပွဲများကို ဟိုချီမင်း မြို့၌ မတ်လ ၁၁ ရက်နေ့တွင် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပရိဘောဂကုန်စည်ပြပွဲကျင်းပမည်ဖြစ်ရာ နိုင်ငံတကာမှ အတတ်ပညာရှင်များ၏ လက်ရာများဖြစ်သည့် ပရိဘောဂပစ္စည်းများကို ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်အတွင်း ဖြန့်ဖြူးနိုင်ရေးအတွက် ထည့်သွင်းပြသမည်ဖြစ်ကြောင်း မတ်လ ၇ ရက်နေ့တွင် နယူးစ်က သတင်းထုတ်ပြန် ကြောင်း သိရသည်။

အဆိုပါကုန်စည်ပြပွဲကို လေးရက်ကြာကျင်းပ ပြီး နိုင်ငံတကာမှ ကုမ္ပဏီပေါင်း ၁၅၀ ပါဝင်ပြသမည်

ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ

ဖြစ်ပြီး ဧည့်ခန်း၊ အိပ်ခန်း၊ ထမင်းစားခန်းအပါအဝင် အိမ်သုံး၊ ရုံးသုံး၊ အသုံးအဆောင်ပရိဘောဂပစ္စည်းများ ကိုလည်း ခင်းကျင်းပြသခဲ့ကြောင်း ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ လက်မှုပညာရှင်များနှင့် စက်မှုလုပ်ငန်းအဖွဲ့များမှ တစ်ဆင့် သိရှိရသည်။

ဟိုချီမင်းမြို့၌ (၆) ကြိမ်မြောက် အပြည်ပြည် ဆိုင်ရာ စက်မှုနည်းပညာကုန်စည်ပြပွဲကို ဇူလိုင်လ ၈ ရက် နေ့မှ ၁၁ ရက်နေ့အထိ ကျင်းပမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဇွန်လ ၂၃ ရက်နေ့တွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအဖွဲ့၏ ပြောကြားချက် အရ သိရသည်။ ၎င်းကုန်စည် ပြပွဲတွင် နိုင်ငံပေါင်း ၂၅ နိုင်ငံမှ ကုမ္ပဏီ ၄၀၀ ကျော်ပါဝင်ပြသမည် ဖြစ် သည်။ စက်မှုနည်းပညာကုန်စည်ပြပွဲကို ဟိုချီမင်းမြို့၌ ၂၀၀၅ ခုနှစ်မှ စတင်ကျင်းပခဲ့ရာ ၎င်းကုန်စည်ပြပွဲ ကြောင့် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ၏ ကုန်သွယ်မှု ပိုမိုတိုးတက် လာရန် ရည်ရွယ်ခြင်း ဖြစ်သည်။

အောက်တိုဘာလတွင် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ခရီးသွား လုပ်ငန်းကုန်စည်ပြပွဲ ကျင်းပမည်ဖြစ်ကြောင်း ဇွန်လ ၁၂ ရက်နေ့က ယင်းဒေသဆိုင်ရာ မီဒီယာ များတွင် ဖော်ပြသည်။ ၎င်းကုန်စည်ပြပွဲ၌ နိုင်ငံပေါင်း ၁၃ နိုင်ငံမှ ပါဝင်ပြသကြပြီး ဥရောပ၊ အမေရိကန်နှင့် အာရှနိုင်ငံများမှ ခရီးသွားလုပ်ငန်းများအနေဖြင့် အတွေ့ အကြုံများကို အမြင်ချင်းဖလှယ်မှု ပြုလုပ်သွားကြသည်။

ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ၌ လက်လီလက်ကားရောင်းဝယ် ရေးလုပ်ငန်းများသည် ၂၀၀၉ ခုနှစ် ပထမလေးလတာ ကာလတွင် ဗီယက်နမ်ဒေါ်ငွေ ၃၆၀ ဒသမ ၄ ထရီလီယံရရှိပြီး ၂၀၀၈ ခုနှစ်အလားတူ ကာလကထက် ၂၁ ဒသမ ၅ ရာခိုင်နှုန်း မြင့်တက်လာကြောင်း အထွေထွေ စာရင်းအင်းဌာန၏ ဧပြီလ ၄ ရက်နေ့ ဖော်ပြချက် အရသိရသည်။

ကုန်သွယ်ရေးတွင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၆ ဒသမ ၆ ဘီလီယံ၊ ဟိုတယ်နှင့်စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်းတွင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂ ဒသမ ၄ ဘီလီယံ၊ ခရီးသွား လုပ်ငန်းတွင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂၂၃ သန်း၊ ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းတွင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ နှစ်ဘီလီယံရရှိပြီး အဆိုပါလုပ်ငန်းများသည် ယမန်နှစ်ကထက် ၂၂ ဒသမ ၂ ရာခိုင်နှုန်းအသီးသီး ဝင်ငွေတိုးမြှင့်ခဲ့သည်ဟု စာရင်း

အင်းဌာနက ဆိုသည်။ ဗီယက်နမ်နိုင်ငံက ၂၀၀၉ ခုနှစ်အတွင်း လက်ရှိအချိန်ထိ ဆန်တန်ချိန် ၂ ဒသမ ၅၇ သန်းကို ပြည်ပသို့ တင်ပို့ရောင်းချပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ ဆန်ရောင်းရငွေမှာ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁ ဒသမ ၀၅ ဘီလီယံရှိကြောင်း မေလ ၁၈ ရက်နေ့က ဗီယက်နမ် စားနပ်ရိက္ခာအသင်း၏ အစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ပြပါရှိသည်။ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးကျဆင်းနေသော်လည်း ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ ကမူ ဆန်ပြည်ပတင်ပို့ရောင်းချမှုတွင် စံချိန်မြင့်တက် လျက်ရှိသည်ဟုဆိုသည်။

၂၀၀၉ ခုနှစ် ပထမရှစ်လအတွင်းတွင် ဆန်တန် ချိန် ၄ ဒသမ ၇ သန်း တင်ပို့ခဲ့ကြောင်း၊ တစ်နှစ်ထက် တစ်နှစ် ၄၃ ရာခိုင်နှုန်းတိုးလာကြောင်း၊ စက်တင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့က ထုတ်ပြန်သော အထွေထွေစာရင်းရုံး၏ အစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ပြထားသည်။ ပြည်တွင်းကုမ္ပဏီ များသည် ၂၀၀၉ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလအထိ ဆန်တန် ချိန် ၅ ဒသမ ၆ သန်း တင်ပို့ရန် စာချုပ်ချုပ်ဆိုထားသည်။

ဗီယက်နမ်နိုင်ငံက ဇွန်လအထိ တင်ပို့နိုင်သော သီဟိုဠ်စေ့အလေးချိန်သည် တန် ၅၇,၀၀၀ ဖြစ်သဖြင့် ယခင်နှစ်ပမာဏ နီးပါးဖြစ်သည်ဟု သီဟိုဠ်စေ့ ထုတ်လုပ် သူများအသင်း(ဗွီစီအေ) က ပြောကြားသည်။ တင်ပို့မှု ပမာဏမကွာခြားလှသော်လည်း ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး ကျဆင်းမှုဂယက်ကြောင့် သီဟိုဠ်စေ့ဈေးနှုန်း နိမ့်သွားပြီး တင်ပို့ကုန်မှ ရရှိငွေနည်းပါးသွားခြင်းဖြစ်သည်။ ထို နိုင်ငံမှ သီဟိုဠ်စေ့ကို ဝယ်ယူကြသော အဓိကနိုင်ငံ များမှာ ဥရောပသမဂ္ဂနိုင်ငံများ၊ အမေရိကန်၊ တရုတ်နှင့် ဩစတြေးလျနိုင်ငံတို့ဖြစ်ကြသည်။

ကျန်းမာရေး - ဗီယက်နမ်နိုင်ငံကျန်နမ်ပြည်နယ် အလယ်ပိုင်း၌ ပြီးခဲ့သည့် ၁၀ ရက်ခန့်က အိမ်မွေးကြက်၊ ဘဲကောင်ရေ ၁,၀၀၀ ခန့် သေဆုံးခဲ့သဖြင့် ဒေသခံအများ အပြားမှာ စိုးရိမ်ပူပန်လျက်ရှိကြောင်း ဗီယက်နမ်အရာရှိ များက ဇန်နဝါရီလ ၇ ရက်နေ့တွင် ပြောကြားသည်။ ထို့အတူ ဆန်ဟွာပြည်နယ် မြောက်ပိုင်း၌ ဇန်နဝါရီလ ၆ ရက်နေ့က အမျိုးသားတစ်ဦး ကြက်ငှက်တုပ်ကွေး ရောဂါကူးစက်ခံရသည်။ ထိုသူသည် ပထမဆုံး ကြက်ငှက် တုပ်ကွေးရောဂါ ကူးစက်ခံရသူဖြစ်သည်။

ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ

ဆန်ဟွာပြည်နယ်၌ ဇန်နဝါရီလ ၈ ရက်နေ့တွင် ကြက်ငှက်တုပ်ကွေးရောဂါဖြင့် အသက် ၁၃ နှစ် အရွယ် မိန်းကလေးတစ်ဦး သေဆုံးခဲ့သည်။

ထို့နောက်ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ မဲခေါင်ဒေသရှိ ဘက်လီယူပြည်နယ်၌ ကြက်ငှက်တုပ်ကွေးထပ်မံ ဖြစ်ပွားခဲ့ရာ ကြက်ငှက်တုပ်ကွေးဖြစ်ပွားခဲ့သည့် ပြည်နယ်ရှစ်ခုရှိသွားပြီဖြစ်ကြောင်း စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဌာနလက်အောက်ရှိ တိရစ္ဆာန် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ဦးစီးဌာနက ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် သတင်းထုတ်ပြန်သည်။ ဘက်လီယူ ပြည်နယ် မွေးမြူရေးခြံတစ်ခု၌ တစ်လတာကာလအတွင်း ဘဲကောင်ရေ ၆၀၇ ကောင်ကို ကြက်ငှက်တုပ်ကွေး ကူးစက်ခဲ့ရာ အကောင် ၃၀ သေဆုံးခဲ့သည်။ စမ်းသပ် စစ်ဆေးမှုများအရ ယင်းသေဆုံးသော ဘဲများတွင် H₅N₁ ဗိုင်းရပ်စ်ပိုးများကို တွေ့ရှိရသည်။

နောက်ပိုင်းတွင် ယင်းရောဂါကူးစက်ပျံ့နှံ့လျက် ရှိရာ မြောက်ပိုင်းပြည်နယ် ဒီယင်ဗီယင်အထိ ရောက်ရှိသွားပြီး ရောဂါဖြစ်ပွားသောပြည်နယ်ပေါင်း ၁၁ ခုအထိပျံ့နှံ့သွားပြီဟု တိရစ္ဆာန်များကျန်းမာရေး ဌာနမှ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၆ ရက်နေ့တွင် သတင်း ထုတ်ပြန်သည်။

ထို့ပြင် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံတောင်ပိုင်း နမ်တင်ပြည်နယ် ၌ အသက် ၃၂ နှစ်အရွယ် ကုဗန်ချူအမည်ရှိ အမျိုးသား တစ်ဦးမှာ ကြက်ငှက်တုပ်ကွေးရောဂါဖြင့် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၅ ရက်နေ့က သေဆုံးခဲ့သေးသည်။ ကုဗန်ချူမှာ ၂၀၀၉ ခုနှစ်အတွင်း ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ၌ ကြက်ငှက်တုပ်ကွေးရောဂါ လူသားများသို့ ကူးစက်ခံရသူများတွင် တတိယမြောက် ဖြစ်ပြီး ယင်းရောဂါဖြင့် သေဆုံးသူ နှစ်ဦးရှိခဲ့သည်။

နောက်ပိုင်းတွင် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံတောင်ပိုင်း ဟိုချီမင်းမြို့ရှိ ဆေးရုံတစ်ရုံ၌ ကနဦးစမ်းသပ်ချက်များ အရဗီယက်နမ်၌ လူငယ်တစ်ဦးမှာ A(H₅N₁) ဗိုင်းရပ်စ်ပိုး တွေ့ရှိရသည်ဟု ဒေသဆိုင်ရာသတင်းစာက ဖော်ပြ သည်။ အသက် ၂၃ နှစ်အရွယ်ရှိ အဆိုပါလူငယ်သည် အမေရိကန်နိုင်ငံ၌ ပညာသင်ကြားလျက်ရှိပြီး ဗီယက်နမ် နိုင်ငံသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိ လာသူဖြစ်သည်။ ၎င်း သည် မေလ ၂၅ ရက်နေ့ ညနေပိုင်းတွင် ဖျားနာလာပြီး

မေလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ဆေးစစ်မှုခံယူခဲ့ရာမှ ယင်း ရောဂါတွေ့ရှိခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဇူလိုင်လ ၅ ရက်နေ့က A(H₅N₁) တုပ်ကွေး ရောဂါ ထပ်မံဖြစ်ပွားသူ ၄၅ ဦးရှိသဖြင့် ယင်းရောဂါ ဖြစ်ပွားသူ စုစုပေါင်း ၂၂၆ ဦးရှိလာပြီဖြစ်ကြောင်း ဇူလိုင်လ ၆ ရက်နေ့တွင် သတင်းထုတ်ပြန်သည်။

ဇူလိုင်လ ၁၆ ရက်နေ့က ဒေသဆိုင်ရာ သတင်း စာ၏ ဖော်ပြချက်တွင် ယင်းရောဂါထပ်မံဖြစ်ပွားသဖြင့် ၃၂၀ ဦးရှိခဲ့ပြီး သေဆုံးသူမရှိဟုဆိုသည်။

ဇူလိုင်လ ၂၇ ရက်နေ့ ဗီယက်နမ်ပြည်သူ့သတင်းစာ ၏ဖော်ပြချက်အရ A(H₅N₁) တုပ်ကွေးရောဂါဖြစ်ပွားသူ ၆၁၂ ဦး ရှိခဲ့သည်။ ၎င်းရောဂါဖြစ်ပွားသူအများစုမှာ ဗီယက်နမ်နိုင်ငံတောင်ပိုင်းဒေသမှ ဖြစ်သည်။

ဗီယက်နမ်နိုင်ငံအလယ်ပိုင်း ဆန်ဟွာပြည်နယ် ဆေးရုံ၌ A(H₅N₁) ရောဂါဖြင့် အမျိုးသမီးတစ်ဦး ဩဂုတ်လ ၄ ရက်ကနေ့က သေဆုံးခဲ့သည်။ ၎င်းသည် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ၌ ယင်းရောဂါဖြင့် ပထမဆုံးသေဆုံးသူ ဖြစ်သည်။

ဤသို့ဖြင့် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ၌ A(H₅N₁)တုပ်ကွေး ရောဂါကူးစက်မှု တားဆီးကာကွယ်ရန်အတွက် မြို့တော် ဟန့်ရှင်းရှိကျောင်းများကို ပိတ်ခဲ့သည်။ အဆိုပါရောဂါ ဖြစ်ပွားသူ ၁,၀၀၀ ကျော်ရှိပြီး တစ်ဦးသေဆုံးသည်။ ကျောင်းဖွင့်ရာသီကို ဩဂုတ်လ ၁၇ ရက်နေ့တွင် စတင် ဖွင့်လှစ်မည်ဟု စီစဉ်ထားကြသည်။

ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ၌ ဩဂုတ်လ ၁၄ ရက်နေ့တွင် အဆိုပါရောဂါဖြစ်ပွားသူ ၁,၃၀၀ ဦး ရှိသည်။ ၁၀၀၁ ဦးမှာ အခြေအနေကောင်းမွန်ကာ ဆေးရုံမှဆင်းသွား ပြီဖြစ်ပြီး သေဆုံးသူမှာ နှစ်ဦးရှိသည်။

ဩဂုတ်လ ၃၁ ရက်နေ့အထိ ဗီယက်နမ် ကျန်းမာရေး ဝန်ကြီးဌာန၏ သတင်းထုတ်ပြန်ချက်တွင် A(H₅N₁) ရောဂါဖြစ်ပွားသူ စုစုပေါင်း ၂,၇၂၄ ဦးအထိ တိုးပွားလာခဲ့သည်။ ယခုထိ လူနာ ၁,၃၂၈ ဦး ကျန်းမာ ရေးကောင်းမွန်သဖြင့် ဆေးရုံများမှ ဆင်းနိုင်ခဲ့သည်။

သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာ- ဗီယက်နမ်နိုင်ငံက ပြည်တွင်းလုပ် ဆက်သွယ်ရေးဂြိုဟ်တုတစ်လုံးကို ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင်

အာကာသသို့လွှတ်တင်ရန် စီစဉ်ထားသည်။ ယင်းသို့ လွှတ်တင်နိုင်ရန် ဇွန်လ ၂၄ ရက်နေ့တွင် စတင် တည်ဆောက်နေပြီဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ ထို့ပြင် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ၏ နျူကလီးယားစွမ်းအင် တိုးတက်မှု အတွက် ၂၀၀၉ ခုနှစ်မှ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်အထိ ကျွမ်းကျင် ပညာရှင် ၁,၀၀၀ ကျော်လိုအပ်ကြောင်း ဇူလိုင်လ ၂၁ ရက်နေ့တွင် သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဝန်ကြီးဌာနကဖော်ပြသည်။

တည်ဆောက်ရေး - ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ၏ တတိယ အကြီးဆုံး ဆည်မြောင်းစီမံကိန်းတည်ဆောက်ရေး လုပ်ငန်းများကို စုစုပေါင်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုငွေကြေး အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၃၃၇ သန်း အကုန်အကျခံကာ စတင်ဆောင်ရွက်နေပြီဖြစ်ကြောင်း ယုဒ်သတင်းစာ၏ ရေးသားဖော်ပြချက်အရ သိရှိရသည်။ ဗီယက်နမ် နိုင်ငံအလယ်ပိုင်း ဟာတန်ပြည်နယ်၌ တည်ဆောက်မည့် ယင်းစီမံကိန်းပြီးစီးပါက ရေကုဗ မီတာ ၇၇၅ သန်းကို သိုလှောင်ထားနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ထိုစီမံကိန်းကို စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာနမှ တာဝန်ယူကာ ငါးနှစ်အတွင်း အပြီးတည်ဆောက်ရန် မျှော်မှန်းထားကြောင်း သိရသည်။

ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ၌ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်တွင် ကျရောက် မည့် ဟန့်ရှင်းမြို့နယ် (၁၀၀၀) ပြည့် နှစ်ပတ်လည်နေ့ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ဟန့်ရှင်းအမျိုးသားပြတိုက် တည် ဆောက်ရန် ဗီယက်နမ်ဝန်ကြီးချုပ် နုယင်တန်ဒေါင်က သဘောတူညီလိုက်ကြောင်း ဇူလိုင်လ ၈ ရက်နေ့က ဒေသဆိုင်ရာသတင်းစာ၌ ဖော်ပြထားသည်။

ဟန့်ရှင်းအမျိုးသားပြတိုက် စီမံကိန်းကို အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၁၂၉ ဒသမ ၁၈ သန်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမည်ဖြစ်ပြီး ၎င်းအဆောက်အအုံကို ဧရိယာ ၅၃,၉၆၃ စတုရန်း မီတာနှင့် အမြင့် ၃၀ ဒသမ ၇ မီတာဆောက်လုပ် မည်ဖြစ်သည်။ ယင်းပြတိုက်ကို အထပ်လေးထပ်နှင့် မြေအောက်ခန်းနှစ်ခန်းပါရှိကာ ပီရမစ်ပုံသဏ္ဍာန် တည်ဆောက်မည်ဖြစ်သည်။

အထွေထွေ - ဗီယက်နမ်စစ်ကာလအတွင်း အမေရိကန် တပ်ဖွဲ့များမှာ ဗီယက်နမ်တို့၏ ဥမင်လိုဏ်ခေါင်းများနှင့်

ထိပ်တိုက်တွေ့ခဲ့ရသည်။ ၎င်းတို့၏ ဥမင်လိုဏ်ခေါင်း စနစ်သည် အနောက်ဘက် ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံ နယ်စပ် မှသည် ဆိုင်ဂုံးမြို့တော်ဆင်ခြေဖုံးအထိရောက်ရှိသည်။ ဗီယက်နမ်သစ်တောများ၏အောက်မှ ဖောက်လုပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အချို့နေရာများတွင် ဆေးရုံများ၊ လက်နက် သိုလှောင်ရုံများသာမက ကပွဲရုံများရှိသည်အထိ ကျယ်ဝန်းသည့် မြေအောက်ဥမင်လိုဏ်များဖြစ်သည်။ ၎င်းနေရာများမှ အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့များကို အလစ်တွင် တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ပြင်သစ်ထံမှ လွတ်လပ်ရေးရရန် ၁၉၄၈ ခုနှစ်က ဦးစွာဖောက်လုပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတစ်ရွာနှင့်တစ်ရွာ ဆက်သွယ်ရန် ဖြစ်သည်။ ဗီယက်ကောင်းတို့က ကီလိုမီတာ ၂၅၀ အရှည်အထိ တိုးချဲ့ဖောက်လုပ်ခဲ့သည်။ ယခုအခါ စစ်အထိမ်းအမှတ် ပန်းခြံအဖြစ်ထားရှိခဲ့သည်။

ဗီယက်နမ်စစ်ကာလအတွင်း စစ်မဲ့ဇုန်ကို ဖြတ်ကျော်လျက် မြောက်ပိုင်းရှိ ဗီယက်နမ်ကွန်မြူနစ်နှင့် တောင်ပိုင်းကို ဆက်သွယ်သည့် ဗင်မော့ဥမင်လိုဏ်ခေါင်း များ ဖောက်လုပ်ခဲ့သည်။ ယင်းထဲတွင် ရေတွင်းများ၊ မီးဖိုခန်းများ၊ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်ရန်နေရာများ ပါရှိပြီး ဤနေရာ၌ပင် မိသားစု ၆၀ နေထိုင်ကာ ကလေး ၁၇ ဦး ဖွားမြင်ခဲ့သည်။ **သိန်းဝင်းဇော်**

မလေးရှားနိုင်ငံ။ ။ **နိုင်ငံရေး -** မလေးရှားနိုင်ငံ ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ် နာဂျစ်တွန်အဗ္ဗူရာဇတ်အား ညီညွတ်သောမလေးအမျိုးသားအဖွဲ့ပါတီ (ယူအမ် အင်န်အို) ၏ ဥက္ကဋ္ဌသစ်အဖြစ် ၂၀၀၉ခုနှစ် မတ်လ ၂၆ ရက်နေ့က ကြေညာခဲ့ကြောင်း သိရသည်။ ပူထရာကမ္ဘာ့ ကုန်သွယ်ရေးဌာန၌ ကျင်းပခဲ့သော ပါတီညီလာခံတွင် ပါတီဥက္ကဋ္ဌသစ်အဖြစ် ၎င်းအားရွေးချယ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

၎င်းဒုတိယဝန်ကြီးချုပ် နာဂျစ်တွန်ရာဇတ် သည် မလေးရှားဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် ကွာလာလမ်ပူ မြို့တော်၌ ၂၀၀၉ခုနှစ် ဧပြီလ ၃ ရက်နေ့တွင် ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုခဲ့သည်။ ယင်းကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆို သည့် အခမ်းအနားသို့ ရာထူးမှနုတ်ထွက်သွားသူ အဗ္ဗူလာအာမက်ဘာဒါဝီ၊ ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း မဟာ သီဟာမိုဟာမက်နှင့် အခြားဝန်ကြီးများ တက်ရောက်

ကြသည်။ ယင်းကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုပွဲပြုလုပ်သည့် အမျိုးသားနန်းတော်တွင် ဘာဒါဝီက ၎င်း၏ လုပ်ငန်း တာဝန်များကိုနာကျစ်တွန်အဗ္ဗဒူရာဇတ်သို့ ပူထရာဂျာယာ ရှိ ဝန်ကြီးချုပ်ရုံး၌ လွှဲပြောင်းပေးရန်ရှိသည်။ နာကျစ် သည်မလေးရှားနိုင်ငံ၏ ဆဋ္ဌမမြောက်ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်သည်။

ထို့နောက် ၂၀၀၉ ခုနှစ်မေလက စစ်ရေးအရ ရှုံးနိမ့်ခဲ့ရသည့် တမီးလ်ကျားသူပုန်အဖွဲ့မှ ပါသမာ နာသန်သည် ထိုင်းနိုင်ငံ၌ သြဂုတ်လ ၆ ရက်နေ့က အဖမ်းခံလိုက်ရသည်ဟု သီရိလင်္ကာသတင်းဌာနက ဖော်ပြခဲ့သော်လည်း ထိုင်းအစိုးရကမူ ၎င်းအား မလေးရှားနိုင်ငံမြို့တော် ကွာလာလမ်ပူမြို့၌ ၂၀၀၉ခုနှစ် သြဂုတ်လ ၅ ရက်နေ့က ဖမ်းဆီးခဲ့ကြောင်း၊ ၎င်းကို ဘန်ကောက်လေဆိပ်မှတစ်ဆင့် သီရိလင်္ကာနိုင်ငံသို့ လေယာဉ်ဖြင့်ပို့ဆောင်ပေးလိုက်ကြောင်း ထိုင်းအစိုးရ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူကဆိုသည်။

၎င်းအပြင် မလေးရှားနိုင်ငံအရှေ့ပိုင်း ဆာဘာ ပြည်နယ်၏ ကမ်းရိုးတန်းအရှေ့ဘက်ရေပြင်၌ ပေါက်ကွဲ စေတတ်သောခဲယမ်းမီးကျောက်အများအပြားတင်ဆောင် လာသည့်စက်လှေတစ်စင်းကို မလေးရှားရဲတပ်ဖွဲ့က ၂၀၀၉ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၂ ရက်နေ့တွင် ဖမ်းဆီးလိုက်သည်။

ထို့နောက်မလေးရှားနိုင်ငံ အလယ်ပိုင်း ဆီလန် ဂေါပြည်နယ်၊ ကလန်ဆိပ်ကမ်းရှိ မလေးရှားရေတပ် စခန်းသို့ပြင်သစ်နှင့် စပိန်နိုင်ငံတို့ ပူးပေါင်းတည် ဆောက်ထားသည့် မလေးရှားနိုင်ငံ၏ ပထမဆုံး ကေဒီတွန်ဘူလ်အဗ္ဗဒူလ်ရာမန် ရေငုပ်သင်္ဘောသည် စက်တင်ဘာလ ၃ ရက်နေ့က ရောက်ရှိလာသည်။

ထို့နောက် စပိန်နိုင်ငံလုပ်ရေငုပ်သင်္ဘောတစ်စင်း ကို မလေးရှားနိုင်ငံသို့ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် အရောက် ပေးပို့မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ယင်းရေငုပ်သင်္ဘောသည် မလေးရှားနိုင်ငံ၏ ဒုတိယမြောက်ရေငုပ်သင်္ဘော ဖြစ် ကြောင်း မလေးရှေတပ် အရာရှိများက စက်တင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့တွင် ပြောကြားသည်။

စီးပွားရေးနှင့်စွမ်းအင်ကဏ္ဍ- မလေးရှားနိုင်ငံ၏ စားအုန်းဆီထုတ်လုပ်မှုသည် ဖေဖော်ဝါရီလတွင်

၁ ဒသမ ၀၈ သန်း ထုတ်လုပ်ခဲ့ပြီး လွန်ခဲ့သောလက ထုတ်လုပ်မှုနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက ၁၀ဒသမ ၇ ရာခိုင်နှုန်း ကျဆင်းခဲ့သည်။ ၂၀၀၉ ခုနှစ်ဖေဖော်ဝါရီလတွင် စားအုန်းဆီ ၁ ဒသမ ၂၅ သန်း တန်ကို ပြည်ပသို့ တင်ပို့ခဲ့ရာ လွန်ခဲ့သောလနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက ၇ ဒသမ ၂ ရာခိုင်နှုန်းကျဆင်း ခဲ့သော်လည်း ဆီအုန်းအဆန် (အစေ့) တင်ပို့မှုမှာတန် ၉၄၃၀၀ထိရှိသဖြင့် ၆ဒသမ ၇ ရာခိုင်နှုန်းမြင့်တက်ခဲ့သည်။

၎င်းနောက် ထရန်ဂါနူးပြည်နယ် ကာတီရှိ ပီထရီနဒ့စ် ရေနံချက်စက်ရုံသည် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး အကျပ်အတည်းဒဏ်ကိုခံရသည့် မလေးရှားစက်မှု လုပ်ငန်းများအနက် တစ်ခုအပါအဝင်ဖြစ်သည်။ လွန်ခဲ့ သောနှစ်နှစ်ကျော်က မလေးရှားအစိုးရသည် ယင်းနိုင်ငံ ၏ ဖွံ့ဖြိုးစေရန်လုပ်ငန်းကို အနာဂတ်စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုအတွက် ရှေ့ဆောင်မောင်းနှင်အားအဖြစ် အမွမ်းတင်ပြောကြားခဲ့ကြသည်။ စွမ်းအင်ဈေးနှုန်းများ မြင့်တက်လာသည့်အလျောက် မလေးရှားနိုင်ငံ၏ ရေနံ နှင့်သဘာဝဓာတ်ငွေ့ကြွယ်ဝမှုမှာ နိုင်ငံခြားမှတိုက်ရိုက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကိုရယူရေးတွင် အဓိကဆွဲဆောင်မှု တစ်ရပ်အဖြစ် ပံ့ပိုးပေးခဲ့သည်။ မလေးရှားစက်မှုလုပ် ငန်း ဖွံ့ဖြိုးမှုအာဏာပိုင်အဖွဲ့မှ ထုတ်ပြန်သည့်ကိန်း ဂဏန်းမှာ ၂၀၀၈ ခုနှစ် အကုန်တွင်မူ ရင်းဂစ်ငွေတန်ဖိုး အရ ၅၇ ဒသမ ၂ ဘီလီယံအထိ တဖြည်းဖြည်း တိုး တက်လာခဲ့သည်။

အခြားသောရေနံဓာတုစက်ရုံလုပ်ငန်းများကို လည်းချို့နေပြီး ပီထရီနဒ့စ်အမှုဆောင်အရာရှိချုပ် မိုဟာမက် ဟတ်ဆန်မာရီကန်က ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး ကျဆင်းမှုဒဏ်ကိုခံနိုင်ရန် လုပ်ငန်းအတွက်လိုအပ်သော အရင်းအမြစ်များကို အဆင်သင့်စုဆောင်းထားရန် စက်ရုံများကို တိုက်တွန်းခဲ့သည်။ မလေးရှားနိုင်ငံ၌ ရေနံဓာတုလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် ကုမ္ပဏီ ၃၉ခုရှိရာ တိုင်တန်ကဲမီကယ်၊ အက်ဆွန်မိုဘီးလ်နှင့် ဘီအေအက်စ်အက်ဖ်တို့သည် ပီထရီနဒ့စ်နှင့် ဖက်စပ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။

မလေးရှားနိုင်ငံ၌ အကြီးဆုံးသောရေနံဓာတု ပစ္စည်းထုတ်လုပ်သည့် စုပေါင်းစက်ရုံကြီးနှင့် ယင်းနိုင်ငံ

မလေးရှားနိုင်ငံ

၌ အီသလင်းနှင့်ပရိမိုင်းလင်းအများဆုံး ထုတ်လုပ်သည့် ကုမ္ပဏီတစ်ခုဖြစ်သော တိုက်တန်ကဲမီကယ်လ်သည် လည်း ဝယ်လိုအားကျဆင်းမှုဒဏ်ကို ခံနေရသည်ဟု ဖွံ့ဖြိုးမှုအာဏာပိုင်အဖွဲ့ကဆိုသည်။ ဝယ်လိုအားလျော့နည်းမှုကြောင့် ၎င်းကုမ္ပဏီသည် နှစ်စဉ် အီသလင်း တန်ချိန် ၆၆,၀၀၀ နှင့် ပရိမိုင်းလင်း ၃,၆၀,၀၀၀ ထုတ်လုပ်မှုစွမ်းရည်ရှိသော ဂျီဟိုပြည်နယ်ရှိ နက်ဖ်သာ စက်ရုံနှစ်ခု၏ ထုတ်လုပ်မှုကို သိသိသာသာ ဖြတ်တောက် လျှော့ချခဲ့သည်။

စပိန်နိုင်ငံ၌ထုတ်လုပ်သည့် မလေးရှားပိုင် ရေငုပ်သင်္ဘော

ထိုရေနံတုလုပ်ငန်းကဏ္ဍသည် စုစုပေါင်းပြည်တွင်း ထွက်ကုန်တန်ဖိုး၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့်ရှိပြီး စုစုပေါင်း ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းအားလုံးသို့ အဓိကဖြည့်ဆည်းပေး လျက်ရှိကြသည့် လုပ်ငန်းကဏ္ဍဖြစ်သည်။ ထိုသို့ နှေးကွေးလာမှုကိုအခြေခံ၍ နိုင်ငံတကာငွေကြေး ရန်ပုံငွေအဖွဲ့ (အိုင်အမ်အက်ဖ်)က ခန့်မှန်းခဲ့ရာတွင် ၂၀၀၉ခုနှစ်အတွက် မလေးရှားနိုင်ငံ၏စီးပွားရေး တိုးတက်မှုနှုန်းမှာ ၄.၃၁% ရာခိုင်နှုန်းထိ လျော့နည်း ကျဆင်းနိုင်သည်။

ကမ္ဘာတစ်ဝန်းလုံးတွင် ဝယ်လိုအားလျော့နည်း ကျဆင်းနေရာ မလေးရှားနိုင်ငံအစိုးရသည် ပြည်တွင်း၌ ရေနံတုပစ္စည်းများ၏ ဝယ်လိုအားကို တိုးချဲ့စေမည့် ဒေသတွင်းဈေးကွက်များ မြှင့်တင်ရေးနှင့် ကားနှင့်

အိမ်များရောင်းဝယ်ရေး မြန်ဆန်သွက်လက်အောင်လှုံ့ဆော် တွန်းအားပေးလျက်ရှိသည်။

ကျန်းမာရေး- တုပ်ကွေးရောဂါဖြစ်ပွားနေသူတစ်ဦးကို နယူးဇီလန်၌ အတည်ပြုခဲ့ပြီးနောက်ပိုင်းတွင် မက္ကဆီကို နိုင်ငံမှ ပြင်ပသို့ခရီးသွားလာနေသည်များကို တားဆီး ပေးရန် မလေးရှားနိုင်ငံက ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေး အဖွဲ့သို့ တောင်းဆိုသည်။ ထို့အပြင် တောင်ကိုရီးယား၊ တရုတ်၊ အင်ဒိုနီးရှားနှင့် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံတို့ကလည်း မြောက် အမေရိကတိုက်မှ ဝက်သား၊ ဝက်သားနှင့်ပြုပြင် လုပ်ထားသော ပစ္စည်းများတင်သွင်းမှုကို ကန့်သတ်ခြင်း များပြုလုပ်လာကြသည်။

မလေးရှားနိုင်ငံ ကွာလာလမ်ပူမြို့၌ A(H₁N₁) တုပ်ကွေးရောဂါဖြစ်ပွားသူတစ်ဦးကို ဇွန်လ ၁၃ ရက် နေ့တွင်တွေ့ရှိရသဖြင့် ဆေးရုံတင်ပို့ခဲ့ရသည်။ ဖြစ်ပွား သူမှာ အသက် ၁၉ နှစ်အရွယ် ဆေးကျောင်းသား တစ်ဦးဖြစ်ပြီး မကြာမီက သြစတြေးလျနိုင်ငံမှ ပြန်လာ သူဖြစ်ကြောင်း၊ မလေးရှားနိုင်ငံ၌ ယင်းတုပ်ကွေးရောဂါ ဖြစ်ပွားသူ စုစုပေါင်း ၁၂ ဦးရှိပြီဟု မလေးရှားကျန်းမာရေး အရာရှိများကဆိုသည်။

၎င်းရောဂါသည် မလေးရှားနိုင်ငံ ဆီလန်ဂေါ ပြည်နယ်ဂျာယာမြို့၌ A(H₁N₁) တုပ်ကွေးရောဂါဖြစ် ပွားသူတစ်ဦး ထပ်မံစစ်ဆေးတွေ့ရှိရသဖြင့် ယင်းမြို့၌ အက်စ်အာကေအက်ဆမ်တာအမည်ရှိသော မူလတန်း ကျောင်းကို ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဇွန်လ ၂၂ ရက်နေ့မှစတင်ကာ ပိတ်ထားလိုက်သည်။ မလေးရှားနိုင်ငံ၌ ခုနှစ်ဦး ထပ်မံကူးစက်ခံရကြောင်းနှင့် စုစုပေါင်းရောဂါဖြစ်ပွား သူ ၁၁၂ ဦးထိတိုးမြှင့်လာကြောင်းသိရသည်။ မလေးရှား နိုင်ငံ၏ အနောက်မြောက်ပိုင်း ပန်နက်ပြည်နယ်၌ လေး နှစ်အရွယ် ကလေးငယ်တစ်ဦး ရောဂါကူးစက်ခံရကြောင်း နှင့်၎င်းသည်ရောဂါဖြစ်ပွားသူခုနှစ်ဦးတွင် နောက်ဆုံး ဖြစ်ပွားသူဖြစ်သည်ဟု ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးလောင်းတွန်လီ က ပြောကြားသည်။ မလေးရှားနိုင်ငံရှိဒေသ ၁၆ခုတွင် A(H₁N₁) ရောဂါပျံ့နှံ့ ဖြစ်ပွားလျက်ရှိသည်။

အဆိုပါရောဂါဖြစ်ပွားသူပေါင်း ၈၂၅ ဦးရှိပြီဟု မလေးရှားကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနက ဇူလိုင်လ ၁၅

မလေးရှားနိုင်ငံ

ရက်နေ့တွင် ပြောကြားသည်။ ၎င်းရောဂါထပ်မံ ကူးစက်ခံရသူ ၂၁ ဦးအနက် ခုနစ်ဦးသည် ပြည်ပမှ ကူးစက်ခံရကာ ပြည်ပနိုင်ငံမှ ပြန်လာသူများဖြစ်ပြီး ၁၄ဦးသည် နိုင်ငံအတွင်း၌ ကူးစက်ခံရသူများဖြစ်သည်။

၎င်းရောဂါဖြစ်ပွားသူစုစုပေါင်း ၈၂၅ ဦးတွင် ၂၅၅ဦးမှာ ဆေးရုံတင်ထားရပြီး ၉၇ ဦးကိုပြင်ပလူနာ အဖြစ် ကုသပေးထားကာ ၇၀၃ ဦးမှာ ပြန်လည်ကျန်းမာ လာပြီဖြစ်သည်။ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အသင်း အဖွဲ့များအနေဖြင့် ရောဂါပျံ့နှံ့မှုမရှိစေရန် ထိန်းချုပ် နိုင်ရေးအတွက် စီမံဆောင်ရွက်နေစဉ်အတွင်း ကျန်းမာရေး ဝန်ကြီးဌာန၏ လမ်းညွှန်မှုများကို အခြေခံကာစီမံကိန်း များ အဆက်မပြတ်ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်သွားကြရန် ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က တိုက်တွန်းထားသည်။

မလေးရှားနိုင်ငံ၌ ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၈ ရက်နေ့က A(H₁N₁) တုပ်ကွေးရောဂါထပ်မံဖြစ်ပွားသူ ၉၅ ဦးရှိသွားပြီဖြစ်ကြောင်း ၂၀၀၉ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၁၃ ရက်နေ့တွင် ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနက သတင်းထုတ်ပြန်ခဲ့ သည်။ ယင်းရောဂါဖြင့် သေဆုံးသူများမှာ အခြားရောဂါ လက်ခံရှိသူများဖြစ်သည့် သွေးတိုးရောဂါရှိသူ၊ နှလုံး ရောဂါရှိသူ၊ မွေးရာပါရောဂါပါရှိသည့် ကလေးငယ်များ နှင့် ကိုယ်ခံအားနည်းသူများဖြစ်ကြသည်။

ခရီးသွားလုပ်ငန်း- မလေးရှားနိုင်ငံသည် လွန်ခဲ့သည့် ၂၀၀၈ ခုနှစ်က အာဆီယံနိုင်ငံများမှလာရောက်သည့် ခရီးသည်များထံမှ ဝင်ငွေဒေါ်လာ ၉၃သမ ၄ ဘီလီယံ ရရှိခဲ့ကြောင်း၊ ၂၀၀၇ ခုနှစ်ကနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် ၁၀ရာခိုင် နှုန်းမြင့်တက်ခဲ့ကြောင်း မလေးရှားကမ္ဘာ့လှည့်ခရီးသွား ဝန်ကြီးဌာနမှ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး အွန်ဟောင်ပင် ကပြောကြားသည်။

မလေးရှားနိုင်ငံ၏ ခရီးသွားလုပ်ငန်း၌အရေးပါ သော မလက္ကာရေလက်ကြားရှိ လန်ကာဇီကျွန်းစုသည် တစ်ချိန်က ပင်လယ်ဓားပြများခိုအောင်းခဲ့ရာ နေရာ တစ်ခုဖြစ်သော်လည်း ယခုအခါ ကမ္ဘာ့လှည့်ခရီးသွား အပန်းဖြေစခန်းတစ်ခုအဖြစ် ရပ်တည်လျက်ရှိသည်။ တစ်နှစ်တာကာလပတ်လုံး ပူနွေးသည့် ရာသီဥတုရှိ

သော လန်ကာဇီကျွန်းသည် ကမ္ဘာ့လှည့်ခရီးသွားများ အတွက် ဝန်ဆောင်မှုများပေးလျက်ရှိသည်။ ၎င်း ကျွန်းကမ္ဘာ့လှည့်ခရီးသွားလုပ်ငန်းသည် မလေးရှားနိုင်ငံ ၏စီးပွားရေးတွင် တစ်စိတ်တစ်ဒေသ အရေးပါလျက်ရှိ သည်။

ရှေးဟောင်းရေအိုင်ကြီးများ၊ သစ်တောကြီး များနှင့်ရေတံခွန်များပါရှိသော ၎င်းကျွန်းသည် မလေးရှား ကျွန်းဆွယ်၏ အနောက်မြောက်ပိုင်းပင်လယ် ကမ်းရိုး တန်း ဒေသတွင်ရှိပြီး ထိုကျွန်းစု၌ ကျွန်းပေါင်း ၉၉ ကျွန်းရှိသည့်အနက် လန်ကာဇီကျွန်း၊ ဒေယန်ဘန်တင်း ကျွန်းနှင့် တူဘာကျွန်းတို့တွင်သာ လူနေထိုင်ကြသည်။

မလေးရှားအစိုးရသည် ၁၉၉၀ပြည့်နှစ်တွင် လန်ကာဇီကျွန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အာဏာပိုင်အဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့ပြီး ၂၀၀၁ခုနှစ်မှစ၍ ယင်းကျွန်းကို ကမ္ဘာ လှည့်ခရီးသွားလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ မြို့ကြီးများအဖြစ်ကြေညာ ခဲ့သည်။ ထိုဖွဲ့စည်းပေးထားသော အာဏာပိုင်အဖွဲ့သည် ပင်လယ်ကမ်းခြေ အဆင့်မြှင့်တင်မှုနှင့် ရေထိန်းနံရံများ တည်ထောင်ခြင်း၊ လမ်းများတိုးချဲ့ခြင်း၊ အရှေ့တိုင်း ကျေးရွာမှ မက်ချင်ကန်တောင်ထိပ်သို့ ဆက်သွယ်သော ကောင်းကင်ကြိုးရထားတည်ဆောက်ခြင်း၊ ပင်မ အားကစားရုံနှင့် ကမ္ဘာ့လှည့်ခရီးသည်များ စီးနင်းသော ရေယာဉ်များ ဆိုက်ကပ်ရပ်နားနိုင်ရန် ပင်လယ်ဆိပ်ကမ်း တည်ဆောက်ခြင်းတို့ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

၎င်းမလေးရှားနိုင်ငံ ကီဒါပြည်နယ် ပင်လယ် ကမ်းရိုးတန်းကမ်းလွန်ရှိ လန်ကာဇီအပန်းဖြေစခန်း သည် ထိုင်းနယ်စပ်မှ မဝေးလှသည့်နေရာတွင်တည်ရှိပြီး ယင်းကျွန်းသို့ ကွာလာလမ်ပူ၊ စင်ကာပူနှင့် ပီနန်တို့မှ တိုက်ရိုက်လေယာဉ်ခရီးစဉ်ကိုအသုံးပြုကာ လာရောက် နိုင်သည်။ လန်ကာဇီကျွန်းရှိပင်လယ်ကမ်းခြေ အပန်းဖြေ စခန်းများနှင့်ဟိုတယ်များသည် ကမ္ဘာ့အဆင့်မီဖြစ် သည်။ ထိုကျွန်းတွင်နှစ်စဉ် နိုင်ငံတကာ စက်ဘီးပြိုင်ပွဲ တစ်ရပ်ကိုကျင်းပကာ ကမ္ဘာ့လှည့်ခရီးသည်များအား ဆွဲဆောင်လျက်ရှိသည်။

နည်းပညာ- ကာဇက်စတန်နိုင်ငံရှိ ဘိုင်ကိုနော အာကာသစခန်းမှ မလေးရှားဆက်သွယ်ရေးဂြိုဟ်တုကို

ဇွန်လ ၂၂ ရက်နေ့နံနက်ပိုင်းက အောင်မြင်စွာ လွှတ်တင်လိုက်ခြင်းကို ရုရှားအာကာသအေဂျင်စီက သတင်းထုတ်ပြန်သည်။

ယင်းမလေးရှား ဆက်သွယ်ရေးဂြိုဟ်တု မိဆတ်-၁အာရ်မှာ လွှတ်တင်ပြီးနာရီအနည်းငယ်အကြာတွင် အာကာသအတွင်းသို့ အောင်မြင်ချောမွေ့စွာရောက်ရှိ သွားကာ ၎င်း၏လုပ်ငန်းဆောင်တာများအား စတင် လုပ်ဆောင်နေပြီဟု ရုရှားအာကာသအေဂျင်စီက ပြောကြားသည်။ ထိုမိဆတ်-၁အာရ်ဆက်သွယ်ရေး ဂြိုဟ်တုမှာ အာရှ၊ ဩစတြေးလျ၊ အရှေ့အလယ်ပိုင်း၊ ဥရောပ အရှေ့ပိုင်းနှင့် အာဖရိကနိုင်ငံများသို့ အရည် အသွေးပိုမိုကောင်းမွန်သည့် ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်း များလုပ်ကိုင်နိုင်ရန် အထောက်အပံ့ကောင်းတစ်ခုပင် ဖြစ်သည်။

သိန်းဝင်းဖော်

ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်းနိုင်ငံ။ ။ နိုင်ငံရေး-အီရတ် နိုင်ငံတောင်ပိုင်း၌ လုံခြုံရေးထိန်းသိမ်းရန် ဗြိတိသျှ တပ်ဖွဲ့များကို မလိုအပ်တော့သဖြင့် ၎င်းတို့နိုင်ငံမှ ထွက်ခွာ ရန် အချိန်တန်နေပြီဖြစ်ကြောင်း အီရတ်ဝန်ကြီးချုပ်နရီ အယ်လ်မာလီကီ၏ ပြောကြားချက်ကို တိုင်းမ်သတင်းစာ က ကိုးကားဖော်ပြသည်။ တိုင်းမ်သတင်းစာ တွေ့ဆုံ မေးမြန်းခန်းတွင် အီရတ်ဝန်ကြီးချုပ်က ဗြိတိသျှတပ် များသည် အီရတ်တပ်ဖွဲ့များကို ၎င်းတို့၏ အတွေ့အကြုံ များကိုလေ့ကျင့်သင်ကြားပေးရန်နှင့် အချို့သော နည်း နာများကို ကူညီပြသပေးရန်အတွက်သာ လိုအပ်သည်။ အထူးသဖြင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကိစ္စများ ဆက်ဆံရေး ကို အလေးထားဆောင်ရွက်သွားရန်လိုသည်။ စီးပွား ရေး အပြန်အလှန်ဖလှယ်ရေး၊ သိပ္ပံနှင့် ပညာရေးပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရေးကိစ္စရပ်များတွင် ဗြိတိသျှကုမ္ပဏီများနှင့် ဗြိတိသျှမိတ်ဆွေများအတွက် အီရတ်နိုင်ငံက တံခါးဖွင့် ပေးထားသည်ဟု ဝန်ကြီးချုပ်က ပြောကြားခဲ့သည်။

ဗြိတိသျှတပ်ဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးမှာ အီရတ်နိုင်ငံ တောင်ပိုင်း၌ သေနတ်ဒဏ်ရာဖြင့် သေဆုံးသွားကြောင်း၊ ဗြိတိသျှကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက ဒီဇင်ဘာလ ၄ ရက်နေ့တွင်ပြောကြားသည်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ်မတ်လက

အီရတ်သို့ အမေရိကန်နှင့်အပေါင်းပါ တပ်များ ကျူးကျော်ဝင်ရောက်ပြီးနောက် အီရတ်၌သေဆုံးသော ဗြိတိသျှတပ်ဖွဲ့ဝင်ပေါင်း ၁၇၇ ဦးရှိသွားပြီဖြစ်သည်။ အီရတ်နိုင်ငံတောင်ပိုင်း၌ ဗြိတိန်နိုင်ငံမှ တပ်ဖွဲ့ဝင် ၄၀၀၀ ခန့်ဖြန့်ကြက်ထားသည်။

ဗြိတိန်နိုင်ငံက ၂၀၀၉ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလမှ စ၍ အီရတ်နိုင်ငံရှိ ဗြိတိသျှတပ်ဖွဲ့ဝင် ၄၀၀၀ ကျော်ကို ရုပ်သိမ်းမည်ဖြစ်ကြောင်း ဗြိတိသျှသတင်းစာများက ဒီဇင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် သတင်းဖော်ပြကြသည်။ ဗြိတိသျှတပ်ဖွဲ့ဝင်များ၏ နေရာ၌ ထောင်ပေါင်းများစွာ သောအမေရိကန်တပ်ဖွဲ့ဝင်များကို အစားထိုးဖွယ်ရှိ ကြောင်း၊ ဗြိတိသျှတပ်ဖွဲ့ဝင်များ၏ အခြေစိုက်စခန်းကို အီရတ်နိုင်ငံတောင်ပိုင်း ဘာဆာရာမြို့ပြင်ရှိလေဆိပ်သို့ ပြောင်းရွှေ့နေရာချထားဖွယ်ရှိကြောင်း သတင်းစာများ က ရေးသားဖော်ပြသည်။

ဗြိတိသျှတပ်ဖွဲ့ဝင် ၄၀၀၀ ကျော်ကို အီရတ်မှ ရုပ်သိမ်းရေးနှင့်ပတ်သက်၍ အီရတ်အစိုးရနှင့် အလွတ် သဘောဆွေးနွေးသဘောတူညီချက်ရရှိခဲ့ပြီဖြစ်ကြောင်း ယခုအခါအစီအစဉ်များကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် ပြင်ဆင်မှုများပြုလုပ်ရာတွင် တိုးတက်မှုများရရှိနေပြီဖြစ် ကြောင်း တိုင်းမ်သတင်းစာက ရေးသားသည်။ ဗြိတိသျှ ဝန်ကြီးချုပ် ဂေါ်ဒွန်ဘရောင်းသည် အီရတ်နိုင်ငံ ဘဂ္ဂဒက်မြို့ သို့ အလည်အပတ်ရောက်ရှိနေစဉ် ဘဂ္ဂဒက်မြို့လယ်၌ ဗုံးပေါက်ကွဲမှုနှစ်ခုဖြစ်ပွားခဲ့ရာ ၁၈ ဦးသေဆုံးပြီး ၅၃ ဦး ဒဏ်ရာရရှိခဲ့ကြောင်း အင်တာနက်သတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။ ဒီဇင်ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့က ပေါက်ကွဲမှု မှာ ပထမအကြိမ်ဖြစ်၍ မကြာမီဒုတိယအကြိမ် ပေါက်ကွဲ ခဲ့ကြောင်း အီရတ်ရဲတပ်ဖွဲ့က ထုတ်ဖော်ပြောကြားသည်။

ဗုံးပေါက်ကွဲမှုများမှာ ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ် ဂေါ်ဒွန်ဘရောင်းက အီရတ်ဝန်ကြီးချုပ် နရီအယ်လ်မာ လီကီနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သော တိုက်ဂရစ်မြစ်တစ်ဘက်ကမ်း ရှိ လုံခြုံရေးတင်းကျပ်စွာချထားသော အစိမ်းရောင်နယ် မြေနှင့်အနည်းငယ်ကွာလှမ်းကြောင်း ရိုက်တာသတင်း ဌာနက သတင်းထုတ်ပြန်သည်။ ဘရောင်းမှာ အီရတ် နိုင်ငံဘဂ္ဂဒက်မြို့သို့ လေးကြိမ်မြောက် အလည်အပတ် ရောက်ရှိနေခြင်းဖြစ်သည်။ ၂၀၀၉ ခုနှစ်ဝက်တွင်

အီရတ်နိုင်ငံမှ ဗြိတိသျှတပ်ဖွဲ့ဝင်များကိုအပြီးသတ် ရုပ်သိမ်းပေးမည်ဟု ဘရောင်းက ကတိပေးခဲ့သည်။

ဗြိတိသျှတပ်ဖွဲ့ဝင်များမှာ ၂၀၀၉ ခုနှစ် မေလကုန်တွင် အီရတ်မှ အပြီးသတ်ရုပ်သိမ်းသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အီရတ်၌ အနည်းဆုံးသုံးနှစ်ကျော် ဆက်လက်ရှိနေမည့် အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့များသာ ကျန်ရှိနေမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့က အင်တာနက်သတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။ ၂၀၀၉ ခုနှစ် မေလ ၃၀ ရက်ထက်နောက်မကျစေဘဲ ဗြိတိသျှတပ်ဖွဲ့များ အီရတ်မှ ဆုတ်ခွာပေးရန် မိမိတို့သဘောတူညီပြီး ဖြစ်ကြောင်း၊ အီရတ်နိုင်ငံဘဝဒက်မြို့သို့ ဒီဇင်ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့က ရောက်ရှိပြီး ဝန်ကြီးချုပ်နုရီအယ်လ်မာလီကီနှင့် ပူးတွဲသတင်းစာ ရှင်းလင်းပွဲကျင်းပနေစဉ် ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ်ဂေါ်ဒွင်ဘရောင်းက ပြောကြားခဲ့သည်။

ဘရောင်းကအီရတ်နိုင်ငံသည် နျူကလီးယားအရေးနှင့် ပတ်သက်၍ နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းနှင့် ပူးပေါင်းမည်လားဟူသောအချက်နှင့် မိမိသဘောထင်ရာစိုင်းမည်လားဟူသောအချက်မှ ရွေးချယ်မှုတစ်ခုပြုလုပ်ရမည်ဟု ပြောကြားသည်။ ဘရောင်း၏ ပြောကြားချက်မှာ အထင်အမြင်လွဲမှားစရာ ဖြစ်နေပြီး အီရန် နျူကလီးယားအစီအစဉ်မှာ ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက်သာ ဖြစ်ကြောင်း အီရန်မှ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူတစ်ဦးက တုံ့ပြန်ပြောကြားသည်။

“အီရန်အနေနဲ့ အရပ်ဘက်သုံးနျူကလီးယားနည်းပညာပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသလို စည်းဖောက်ဖျက်ပါက ပြစ်ဒဏ်ခံရမှု စမ်းသပ်ခံရမှာဖြစ်ပါတယ်။ အီရန်က ငြိမ်းချမ်းတဲ့ အရပ်ဘက်သုံး နျူကလီးယားလမ်းစဉ်ကို လိုက်နာမယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံတကာ အသိုင်းအဝိုင်းက ကူညီဖို့ဝန်မလေးပါဘူး” ဟု ဘရောင်းက ပြောကြားသည်။

“အခုအချိန်မှာအီရန်အနေနဲ့ လုပ်ကိုင်နေတဲ့ နျူကလီးယားလုပ်ငန်းတွေဟာ လက်ခံနိုင်စရာမရှိပါဘူး။ အီရန်ကနျူကလီးယားလုပ်ငန်းတွေကို လျှို့ဝှက်လုပ်ဆောင်နေပါတယ်။ အိုင်အေအီးအေနဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ဖို့လည်း ပျက်ကွက်ပါတယ်။ လုံခြုံရေးကောင်စီရဲ့ဆုံးဖြတ်ချက်တွေကိုလည်း မလိုက်နာပါဘူး။

အီရန်အနေနဲ့ မှန်ကန်တဲ့ ရွေးချယ်မှုပြုလုပ်နိုင်လိမ့်မယ်လို့ ကျွန်တော်မျှော်လင့်ပါတယ်” ဟု ဘရောင်းက ဆက်လက်ပြောကြားသည်။ သို့ရာတွင် အီရန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးကမူ ဘရောင်း၏ပြောကြားချက်များမှာအထင်အမြင်လွဲမှားစရာဖြစ်နေကြောင်းငြင်းဆိုခဲ့သည်။

ဗြိတိသျှလေဘာပါတီအားပြည်သူလူထု၏ ထောက်ခံမှုနှုန်းမှာ ၂၂ ရာခိုင်နှုန်းအထိကျဆင်းသွားကြောင်း ယူဂေါ့စစ်တမ်းအရသိရှိရသည်။ ဗြိတိသျှအာဏာရပါတီအား ကွန်ဆာဗေးတစ်ပါတီ၏ ထောက်ခံမှုမှာ ၄၁ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်ပြီး ဗြိတိသျှဒုတိယမြောက် အတိုက်အခံ ပါတီလစ်ဘရယ်ဒီမိုကရက်ပါတီ၏ ထောက်ခံမှုနှုန်းမှာ ၁၉ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်သည်ဟု စစ်တမ်းတွင် ဖော်ပြထားသည်။ ယင်းနှုန်းအတိုင်းဆိုပါက အဓိက အတိုက်အခံပါတီအနေဖြင့် ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်လောက်တွင် ကျင်းပမည့် ပါလီမန်ရွေးကောက်ပွဲ၌ အပြတ်အသတ် နိုင်ခြေရှိနေပြီဖြစ်သည်။ စစ်တမ်းအရလေဘာပါတီအားထောက်ခံမှုမှာ ၂၃ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်ပြီး ကွန်ဆာဗေးတစ်ပါတီ၏ ထောက်ခံမှုမှာ ၄၅ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်သည်။

စီးပွားရေး- ဗြိတိန်နိုင်ငံ၌ အဝယ်မန်နေဂျာများ၏ လစဉ်စာရင်းဇယားများ (ပီအမ်အိုင်) အရ ဗြိတိန်ကုန်ထုတ်လုပ်ရေးကုမ္ပဏီများမှာ ဝန်ထမ်းများကို စံချိန်တင်လျှော့ချရပြီး ဇန်နဝါရီလအတွင်းက အချို့မှာ အဆိုးရွားဆုံးသော အခြေအနေများသို့ ရောက်ရှိနေသည်ဟု ဖေဖော်ဝါရီလ ၂ ရက်နေ့က သတင်းထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ စီးပွားရေးပညာရှင်များခန့်မှန်းသကဲ့သို့ ၂၀၀၈ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလအတွင်းက စီးပွားရေးအမျိုးအမည်တပ်လုပ်ကိုင်နိုင်မှုမှာ ၃၄ ဒသမဂရရှိပြီး ၂၀၀၉ ခုနှစ်ဇန်နဝါရီလတွင် ၃၅ ဒသမဂရ ရှိလာသဖြင့် အနည်းငယ်တိုးတက်မှု ရှိလာသော်လည်း ဗြိတိန်နိုင်ငံ၏ ၁၇ နှစ်တာ စီးပွားရေးစစ်တမ်းကာလတွင် တတိယအကြိမ်မြောက် စီးပွားရေးအကျဆင်းဆုံးအခြေအနေသို့ရောက် ရှိနေဆဲပင်ဖြစ်သည်။

နောက်ဆုံး ပီအမ်အိုင် အရလောလောဆယ်တွင် ဗြိတိန်ကုမ္ပဏီများမှာ ဆိုးရွားသောဈေးကွက်အခြေအနေများနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသည်ကို မီးမောင်းထိုးပြနေခဲ့ကြောင်း၊ အဝယ်နှင့်ထောက်ပံ့မှု အတတ်ပညာဆိုင်ရာ

ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်းနိုင်ငံ

တော်ဝင်တက္ကသိုလ်၌ တိုင်းတာအကဲဖြတ်ပညာရှင် အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေပြီး လူထုသဘောထား မေးမြန်းတောင်းခံသော စီးပွားရေးပညာရှင် မာကစ်က ပြောကြားသည်။ သို့သော် ပီအမ်အိုင်၏ ကုန်ထုတ်လုပ် မှုပမာဏ စာရင်းဇယားများအရ ဒုတိယမြောက်အဖြစ် လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှု ပမာဏမြင့်တက်မှုမှာ စာချုပ်ချုပ် ဆိုသမျှသာထုတ်လုပ်နိုင်ပြီး နှစ်အလိုက် ၆ ရာခိုင်နှုန်း ဝန်းကျင်သာရှိဆဲဖြစ်သည်။ အဓိကငွေကြေးများနှင့် ဆန့်ကျင်လျက် ပေါင်စတာလင်ငွေကြေးတန်ဖိုး ကျဆင်းမှုအပေါ် ပိုမိုအားနည်းလာခဲ့ပြီး ကားထုတ်လုပ် ရေး၊ ဆောက်လုပ်ရေးနှင့် လက်လီရောင်းဝယ်ရေးကျ ဆင်းလာ၍နိုင်ငံ၌ စီးပွားရေးအခြေအနေပိုမိုဆိုးရွား လာခဲ့သည်။

တစ်ကမ္ဘာလုံးစီးပွားရေးကျဆင်းမှုအလှည့် အပြောင်းနှင့် တင်းကျပ်သော အကြွေးဆပ်နိုင်မှုအခြေ အနေများက ကုမ္ပဏီများအပေါ် ဖိစီးလျက်ရှိစဉ် ဗြိတိန် နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးမှာ မျှော်မှန်းထားသည်ထက် ပိုမိုကျ ဆင်းမည်ဟု ဗြိတိန်စက်မှုလုပ်ငန်းအဖွဲ့(စီဘီအိုင်)က ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၆ ရက်နေ့တွင် ကြေညာသည်။ ၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် ဗြိတိန်နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးမှာ ၃၃သမ ၃ ရာခိုင် နှုန်းလျော့ကျသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ကြိုတင်ခန့်မှန်းထား သည်ထက်နှစ်ဆနီးပါးရှိကြောင်း စီဘီအိုင်က ပြောကြား သည်။ ထို့ပြင် ဗြိတိန်နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးမှာ ၂၀၁၀ ပြည့် နှစ်တိုင်အောင် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမည့် လက္ခဏာ မရှိကြောင်း ခန့်မှန်းလိုက်သည်။ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ဘဏ္ဍာရေးအကျပ် အတည်းက လက်ကားငွေကြေးဈေးကွက်ကို ရပ်တန့် သွားစေပြီး ဘဏ်များကို စီးပွားရေး လုပ်ငန်းနှင့် ငွေသုံးစွဲ သူများအား ထုတ်မချေးနိုင်အောင် အကျပ်ရိုက်သွားစေသည်။

ဗြိတိန်နိုင်ငံ၌ ရထားဖြင့်ခရီးသွားခြင်းမှာ အခြား ဥရောပနိုင်ငံများထက်စရိတ် ပိုမိုကြီးမားကြောင်း၊ စားသုံးသူ များလေ့လာဆန်းစစ်ရေးအဖွဲ့က ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၉ ရက်နေ့ တွင် ကြေညာသည်။ အစိုးရ၏မေတ္တာရပ်ခံချက်အရ ကွင်းဆင်းစစ်တမ်းကောက်၍ လေ့လာရာတွင် မီးရထား လုပ်ငန်းဝန်ဆောင်မှုမှာ အများအားဖြင့် စိတ်ကျေနပ် ဖွယ်ရာရှိသော်လည်းခရီးသည်များက မီးရထားလက် မှတ်ဈေးနှုန်းကြီးမြင့်သည့်အတွက် စိတ်မချမ်းမြေ့ကြ

ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်ဟုဆိုသည်။ အချို့သောဥရောပ နိုင်ငံများနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် ဗြိတိန်နိုင်ငံ၏ မီးရထားမှာ ပို၍ဈေးကြီးကြောင်း၊ အထူးသဖြင့် လန်ဒန်မြို့နှင့်အရှေ့ တောင်ဘက်၌ ဖြစ်သည်ဟု ပါစင်ဂျာဖိုးကပ်စ်အဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ ကို လင်းဖိုဆဲလ်ကပြောကြားသည်။ မီးရထားလက်မှတ် ဈေးမြင့်သည့်အတွက် မီးရထားခရီးသည်များအကြား မကျေနပ်မှုများ ကြီးထွားလျက်ရှိသည်။

ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး အကျပ်အတည်းပြဿနာများ မှ ကျော်လွန်နိုင်ရေးနည်းလမ်းများရှာကြံရန် ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဧပြီလဆန်းက လန်ဒန်မြို့၌ ကျင်းပပြုလုပ်သော ဂျီ-၂၀ အုပ်စုကမ္ဘာ့နိုင်ငံများမှ ခေါင်းဆောင်များ၏ ထိပ်သီး အစည်းအဝေးအောင်မြင်စွာပြီးဆုံးခဲ့သည်။ ကမ္ဘာ့စီးပွား ရေးအကျပ်အတည်းကို ကယ်တင်ရန် အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၁ ဒသမ ၁ ထရီလီယံထည့်ဝင်သုံးစွဲရေး၊ နိုင်ငံ များက ကိုယ်ကျိုးစီးပွားကာကွယ်ရေးဝါဒကျင့်သုံး မှုကို ပူးပေါင်း၍ဆန့်ကျင်ရေးနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ စည်းကမ်းများတင်းကျပ်စွာချုပ်ကိုင် ရေးဟူသော အချက်များကို ကမ္ဘာ့ခေါင်းဆောင်များက သဘောတူ ညီခဲ့ကြသည်။ လန်ဒန်မြို့အရှေ့ပိုင်းရှိ အိတ်ဆယ်ကွန် ဖရင့်ခန်းမ၌ အပြင်းအထန်ဆွေးနွေးကြပြီးနောက် နိုင်ငံ ခေါင်းဆောင်များက အထက်ပါအချက်များပါဝင်သော သဘောတူညီချက်ကို ချမှတ်နိုင်ခဲ့သည်ဟု ဗြိတိသျှ ဝန်ကြီးချုပ် ဂေါ်ဒွင်ဘရောင်းက ကြေညာခဲ့သည်။

ယခုပြဿနာမှာ တစ်ကမ္ဘာလုံးနှင့်သက်ဆိုင် သော ပြဿနာဖြစ်၍ တစ်ကမ္ဘာလုံးကစုပေါင်း၍ အဖြေရှာဆောင်ရွက်ကြရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ္ဍာ ရေးစနစ် အပေါ်ယုံကြည် မှုပြန်လည် ရှိလာစေရန် လုပ်ဆောင်ရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း လက်ခံကြသည်ဟု ဘရောင်းကပြောကြားသည်။ ယခုအစည်းအဝေးတွင် လက်ခံသဘောတူညီခဲ့ကြသော ကတိကဝတ်များကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး အကျပ်အတည်းမှ လွတ်မြောက်နိုင်ကြမည်အပြင် နောက်တစ်ကြိမ်လည်းအလားတူအကျပ်အတည်းမျိုး မပေါ်ပေါက်စေရန် ဟန့်တားနိုင်လိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်း အစည်းအဝေးအပြီး ထုတ်ပြန်သောကြေညာချက်တွင် ဖော်ပြထားသည်။

ရန်ပုံငွေထူထောင်၍ ထည့်ဝင်ဆောင်ရွက် မည့် ဘဏ္ဍာငွေများအနက် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၅၀၀ ဘီလီယံမှာ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့ (အိုင်အမ်အက်ဖ်) သို့ထည့်ဝင်ရန်ဖြစ်သည်။ အိုင်အမ်အက်ဖ် မှာ ကမ္ဘာစီးပွားရေးအကျပ်အတည်းကြောင့် အထိနာဆုံး သောနိုင်ငံများအား ချေးငှားရာတွင် ထိုငွေကြေးကို ပြန်လည်သုံးစွဲမည်ဖြစ်သည်။

အလုပ်သမားအရေး- ဗြိတိန်နိုင်ငံတစ်ဝန်းမှ အကောက် ခွန်ဝန်ထမ်း ၃,၀၀၀ ကျော် အလုပ်ပြုတ်မည့်အခြေအနေ ဆိုက်ရောက်နေစဉ် လန်ဒန်မြို့ငွေကြေးကဏ္ဍမှ အလုပ်သမား ၄,၀၀၀ ကျော်မှာလွန်ခဲ့သော ရက်သတ္တပတ်က အလုပ် လက်မဲ့ဘဝသို့ ရောက်ရှိနေသည်ဟု ဒီဇင်ဘာလ ၄ ရက်နေ့က ထုတ်ပြန်ကြေညာသည်။ လွန်ခဲ့သော ၁၅ လမှစ၍ ငွေကြေးအကျပ်အတည်း စတင်ကြုံတွေ့ခဲ့ပြီးနောက် လွန်ခဲ့သော ရက်သတ္တပတ်မှာ အဆိုးရွားဆုံးအလုပ်ပြုတ် သော ရက်သတ္တပတ်ဖြစ်သည်။

ပြည်ပစစ်မြေပြင်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသည့် ဗြိတိသျှတပ်ဖွဲ့ဝင်များအား တွေ့ရစဉ်

ဗြိတိန်နိုင်ငံရှိ နိုင်ငံခြားသားအလုပ်သမားများ ထဲတွင် အရှေ့ဥရောပသားများမှာ အများဆုံးဖြစ်၍ အလုပ်နေရာပေါင်း ၄,၆၉,၀၀၀ အထိ ရယူထားနိုင်ကြ သည်။ နိုင်ငံခြားအလုပ်သမားများပြားရသော အကြောင်း ရင်းမှာ ၎င်းတို့သည် ဇာတိနိုင်ငံသားများထက် ပိုမို နည်းပါးသော လုပ်ခများဖြင့် လုပ်နိုင်ကြခြင်းကြောင့် လည်း ဖြစ်သည်။ အစိုးရ၏ ပြောခွင့် ရပုဂ္ဂိုလ်က 'ကျွန်တော်တို့ဟာ ဗြိတိန်ဇာတိသားတွေ အလုပ်အကိုင် တွေ မဆုံးရှုံးစေဖို့ ကျွမ်းကျင်မှုနဲ့ အရည်အချင်းတိုးတက် အောင် ဖန်တီးပေးနေပါတယ်' ဟု ပြောကြားသည်။

ဗြိတိန်နိုင်ငံသို့ဝင်ရောက်လာသူများတွင် အလုပ် အကိုင်မရှိပါက နိုင်ငံမှ ပြန်လည်ထွက်ခွာ သင့်သည်ဟု လူကြီးလေးပုံသုံးပုံခန့်က ယုံကြည်ကြကြောင်း 'ဖိုင်နင် ရှယ်တိုင်းမ်' သတင်းစာအတွက် ပြုလုပ်သော လေ့လာ ချက်စစ်တမ်းတွင်ဖော်ပြထားသည်။ လေ့လာရေး စစ်တမ်း ပြုလုပ်ရာတွင် မေးမြန်းခံရသော ဗြိတိသျှလူကြီးအများစု က ဥရောပသမဂ္ဂဝင်နိုင်ငံများမှ နိုင်ငံသူနိုင်ငံသားများက ဗြိတိန်နိုင်ငံ၌ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အရေးကို ဆန့်ကျင် လျက်ရှိကြသည်။

ဗြိတိန်နိုင်ငံ၌ အလုပ်လက်မဲ့နှုန်းမှာ ဆယ်နှစ် အတွင်းအမြင့်မားဆုံးအဆင့်အထိ ရောက်ရှိခဲ့ပြီး ပြည်ပ အလုပ်သမားများခန့်ထားမှုကို ပြန်လည်ပြင်ဆင်သော လုပ်ငန်းဈေးကွက်ဆိုင်ရာမူဝါဒများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ ပြည်ပကန်ထရိုက်အလုပ်သမားများခန့်ထားမှုအပေါ် ဗြိတိသျှဆောက်လုပ်ရေးအလုပ်သမားများက ၂၀၀၉ ခုနှစ်အစပိုင်းတွင် မကျေမနပ်ဖြစ်ပြီး ဆန္ဒပြခဲ့ကြသည်။ "ဖိုင်နင်ရှယ်တိုင်းမ်" သတင်းစာ၏ လေ့လာချက် စစ်တမ်း အရ တွေ့ရှိချက်များမှာ အံ့အားသင့်စရာမဟုတ်ကြောင်း ပြည်သူများအား အာမခံချက်ပေးနိုင်ရန် မိမိဆောင်ရွက် နေကြောင်းစသည်ဖြင့် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးဝန်ကြီး ဖီးလ်ဂူးလားစ်က "ဖိုင် နင်ရှယ်တိုင်းမ်" အားပြောကြားခဲ့သည်။

ဥရောပသမဂ္ဂဝင်နိုင်ငံများမှ အလုပ်သမားများ ဗြိတိန်နိုင်ငံ၌ အလုပ်လုပ်နိုင်မည့် တရားဥပဒေနှင့် ညီညွတ် သောလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို တွေ့ဆုံမေးမြန်းခံရသူ ၅၄ ရာခိုင်နှုန်း ရှိသော ပြည်သူများက ဆန့်ကျင်သည်ဟု 'ဖိုင်နီရှယ် တိုင်းမ်' သတင်းစာက ရေးသားဖော်ပြသည်။ တရားဥပဒေ နှင့်အညီ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများအား ဆန့်ကျင်မှုနှုန်းမှာ ဂျာမနီ၊ ပြင်သစ်၊ အီတလီနှင့် စပိန်နိုင်ငံများ၌ ပိုမိုမြင့်မား လျက်ရှိသည်ဟု ယင်းသတင်းစာ၌ ရေးသားဖော်ပြသည်။

လက်တင်အမေရိကနိုင်ငံများ ကျူးဘား

ဆိုရှယ်လစ်ခေတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေး အောင် မြင်မှုအထိမ်းအမှတ်နှစ် (၅၀) ပြည့်အခမ်းအနားကို ကျူးဘားနိုင်ငံတွင် ကျင်းပခဲ့သည်။ ဟားဗားနား ပင်လယ်ကွေ့ရှိ ခံတပ်တွင် အမြောက် ၂၁ ချက် ဂုဏ်ပြု

လက်တင်အမေရိကနိုင်ငံများ

ပစ်ဖောက်၍ အခမ်းအနားကို စတင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ အခမ်းအနား၏ အဓိကအစီအစဉ်ကိုမူစနစ်တီယာဂိုရင်ပြင်၌ ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့ပြီး နိုင်ငံခေါင်းဆောင် ရောလ်ကယ်စထရိုက သဘာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ထိုရင်ပြင်မှာ လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း ၅၀ တိတိက နိုင်ငံခေါင်းဆောင်ဟောင်း ဖီဒယ်ကက်စထရိုက တော်လှန်ရေးအောင်မြင်ခြင်းကြောညာ

ကျူးဘားနိုင်ငံကို ပဲ့ကိုင်လျက်ရှိသည့် ကက်စထရိုညီနောင်နှစ်ဦးအား အတူတကွတွေ့ရစဉ်

ခဲ့သောနေရာဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်က စနစ်တီယာဂိုရင်ပြင်ကို သိမ်းပိုက်နေရာယူပြီးနောက် ခေါင်းဆောင်ဖီဒယ်ကက် စထရိုက “နောက်ဆုံးတော့ ငါတို့စနစ်တီယာဂိုကို ရောက် လာခဲ့ပြီ” ဟု ကြွေးကြော်ခဲ့ကြောင်း ဂရမ်မာသတင်းစာက ဖော်ပြခဲ့သည်။ ဖီဒယ်နှင့်အတူ ချေဂွေဗားရားလည်း ပါဝင်ခဲ့ပြီး ထိုစဉ်က ဖီဒယ်ပြောသောမိန့်ခွန်းကို ရုပ်မြင် သံကြားနှင့် သတင်းစာများ၌ ပြန်လည်ဖော်ပြသည်။

ကျန်းမာရေးအခြေအနေကြောင့် ၂၀၀၆ ခုနှစ် ဇူလိုင်လက သူ၏ညီရောလ်ကက်စထရိုအား နိုင်ငံ၏ ခေါင်းဆောင်တာဝန် ခေတ္တလွှဲပြောင်းပေးခဲ့ပြီး ယခုအခါ အသက် ၈၂ နှစ်ရှိပြီဖြစ်သော ဖီဒယ်ကက်စထရိုက နှစ် (၅၀) ပြည့်အခမ်းအနား၌ ပြည်သူများအား ကျေးဇူးတင် ဝမ်းမြောက်ကြောင်း သဝဏ်လွှာပေးပို့ခဲ့ပြီး “ကျုပ်တို့ရဲ့ သူရဲကောင်းနိုင်ငံသားတွေကို ချီးကျူးဂုဏ်ပြုပါတယ်” ဟူ၍ သူ၏သဝဏ်လွှာတွင် ရေးသားထားကြောင်း ဒေသထုတ် သတင်းစာများက ဖော်ပြကြသည်။ ကျူးဘားတော်လှန်ရေး အခမ်းအနားအတွက် တရုတ်သမ္မတဟူကျင်တောင်၊ ရုရှား

သမ္မတ မက်ဗီဒက်၊ ဗင်နီဇွဲလားသမ္မတဟူဂိုချာဗက်ဇ်တို့ က ဂုဏ်ပြုသဝဏ်လွှာများ ပေးပို့ခဲ့ကြောင်းနှင့် ဘိုလီးဗီးယား၊ နီကာရာဂွာနိုင်ငံတို့ကလည်း သဝဏ်လွှာများပေးပို့ခဲ့ ကြသည်။

ကျူးဘားသမ္မတဟောင်း အစ်ကိုတော်သူ ဖီဒယ်ကက်စထရိုမှာ ကွယ်လွန်ကာနီးအချိန် ရောက်ပြီ ဟူသော ကောလဟာလများမဟုတ်မမှန်ဟု ပယ်ချလိုက် ပြီး ဖီဒယ်ကက်စထရိုမှာ ကာလအတော်ကြာ နာမကျန်း ဖြစ်နေစေကာမူ စိတ်ရောကိုယ်ပါ လန်းဆန်းတက်ကြွ လျက်ရှိကြောင်း ကျူးဘားသမ္မတရောလ်ကက်စထရိုက ပြောကြားသည်။ အသက် ၈၂ နှစ်ရှိပြီ နာမကျန်း ဖြစ်နေသော ဖီဒယ်ကက်စထရိုမှာ အကြိမ် (၅၀) မြောက် ကျူးဘားတော်လှန်ရေး နှစ်ပတ်လည်အခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်ရန် ပျက်ကွက်နေခဲ့ပြီး သူရေးသားသော သတင်းဆောင်းပါးများ၊ သတင်းစာများတွင် ၂၀၀၈ ဒီဇင်ဘာလလယ်မှစ၍ ဖော်ပြခြင်းမရှိခဲ့သဖြင့် ကျန်းမာရေး အခြေအနေမကောင်းတော့ဟု ခန့်မှန်းပြောကြားမှုများ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်သည်။

ဖီဒယ်ကက်စထရိုက နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များနှင့် လက်ခံတွေ့ဆုံခြင်းမရှိကြောင်း၊ သို့ရာတွင် အာဂျင်တီးနား သမ္မတ ခရစ်စတီးနားဖာနန်အက်ဇ်နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ပြီး အမေ ရိကန် သမ္မတသစ် ဘားရက်အိုဘားမားအကြောင်း တစ် နာရီကျော်ကြာသည်အထိ ဆွေးနွေးခဲ့ကြောင်း ဖာနန်အက်ဇ်က ပြောကြားသည်။

ကက်စထရိုကအာဂျင်တီးနားသမ္မတ နန်အက်ဇ် နှင့် အချိန်ကြာမြင့်စွာ တွေ့ဆုံခဲ့ကြောင်း၊ စဉ်းစားတွေးခေါ်မှု အချိန်များစွာ ပြုလုပ်နေပြီး စာလည်းလွန်စွာဖတ်ကာ မိမိအားကူညီပံ့ပိုး မှုပေးနေကြောင်း သမ္မတအသစ် ရောလ်ကက်စထရိုက ပြောကြားသည်။ ဖာနန်အက်ဇ် ကျူးဘားသို့ သုံးရက်ကြာအလည်ရောက် ရှိပြီး ပြန်လည်ထွက်ခွာရာတွင် ကက်စထရိုက လေဆိပ်သို့ သွားရောက်နှုတ်ဆက်ခဲ့ ကြောင်း၊ မိမိ၏အစ်ကိုတော် ဖီဒယ်ကက်စထရိုအပေါ် ခန့်မှန်းပြောကြားမှုများ မှားယွင်းသဖြင့် သတင်းများ ရပ်ဆိုင်းသွားစေရန် ယခု ပြောကြားချက်များကို သတင်းထုတ်ပြန်စေလိုသည်ဟု ရောလ်ကက်စထရိုက ပြောကြား သွားသည်။

လက်တင်အမေရိကနိုင်ငံများ

ကျူးဘားသမ္မတရောလ်ကက်စထရို၏ မော်စကို ခရီးစဉ်မှာ နှစ် ၂၀ အတွင်း ကျူးဘားခေါင်းဆောင်တစ်ဦး၏ ပထမဆုံး ရုရှားနိုင်ငံ ခရီးစဉ်ပင်ဖြစ်သည်။ စစ်အေး တိုက်ပွဲကာလအပြီး ကျူးဘားသမ္မတ ရောလ်ကက်စထရိုမှာ မော်စကိုသို့ ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် ရောက်ရှိခဲ့သည်။ အစ်ကိုဖြစ်သူ ဖီဒယ်ကက်စထရိုထံမှ သမ္မတရာထူးကို ၂၀၀၈ ခုနှစ်အတွင်းက တရားဝင်ရယူခဲ့သော ရောလ်ကက် စထရိုကရုရှားနိုင်ငံနှင့် ဆက်ဆံရေးတိုးမြှင့်ရန်လိုလား သည်ဟု ပြောကြားသည်။

၁၉၉၁ ခုနှစ်တွင် ဆိုဗီယက်ယူနီယံ ပြိုကွဲခဲ့ပြီး ကျူးဘားနှင့် ကုန်သွယ်ရေးနှင့်ငွေကြေးကူညီပံ့ပိုးမှုများ အဆုံးသတ်ပြီးနောက် ရုရှားနှင့်ကျူးဘားနှစ်နိုင်ငံဆက် ဆံရေးမှာ ပြန်လည်နွေးထွေးလာရာ ရုရှားသမ္မတ ဒီမီထရီ မက်ဗီဒက် ကျူးဘားသို့သွားရောက်ခဲ့ပြီးနောက် ရောလ် ကက်စထရို၏ ရုရှားခရီးစဉ် ပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်သည်။

ရုရှားသို့လာရောက်သောခရီးစဉ်က နှစ်နိုင်ငံ ဆက်ဆံရေး ပိုမိုခိုင်မာတောင့်တင်းစေမည် ဖြစ်သည်ဟု ရောလ်ကက်စထရိုက အီတာတပ်သတင်းဌာနသို့ ပြော ကြားသည်။ ကျူးဘားတွင် ၂၀၀၈ ခုနှစ်က ဟာရီကိန်း မုန်တိုင်း နှစ်ကြိမ်တိုက်ခတ်ခဲ့ပြီးနောက် ရုရှားကကျူးဘား သို့ လူသားချင်းစာနာထောက်ထားရေး အကူအညီများ၊ ပထမဆုံးပေးခဲ့သောနိုင်ငံ ဖြစ်သည်။ ရုရှားသမ္မတခရီးစဉ် မတိုင်မီက ယင်းနှစ်နိုင်ငံမှာ ကုန်သွယ်ရေး သဘောတူညီ ချက်များလက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြသည်။ ဒီဇင်ဘာလအတွင်း ရုရှားစစ်သင်္ဘောများ ကာရစ်ဘီယံ ဒေသခရီးစဉ်အတွင်း ဟားဗားနားသို့ အလှည့်အပတ်အဖြစ် ဆိုက်ရောက်ခဲ့ သည်။ ရုရှားက ကျူးဘားနိုင်ငံတွင် စီးပွားရေးလုပ်ကိုင်ရန် ရည်ရွယ်ချက်များကို လက်မှတ်ရေးထိုးနိုင်ခဲ့သည့်အပြင် သဘောတရားရေးနှင့် နိုင်ငံရေးတို့လည်း ရင်းနှီးစွာ အမြင်ချင်း ဖလှယ်ခဲ့ကြသည်။ ရုရှားရေနံကုမ္ပဏီများက ကျူးဘားကမ်းလွန်ဒေသတွင် ရေနံထုတ်လုပ်ရေး အတွက် ဆောင်ရွက်ရန် စိတ်အားထက် သန်ကြကြောင်း ပြောကြားသည်။

ကျူးဘားနိုင်ငံအကြီးအကဲ ရောလ်ကက်စထရို ရုရှားနိုင်ငံ မော်စကိုမြို့သို့ အလည်အပတ်ရောက်ရှိနေ စဉ်အတွင်း ရုရှားက ကျူးဘားနိုင်ငံသို့ချေးငွေနှင့်

ရိက္ခာအထောက်အပံ့ပေးရေးစာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုမည် ဖြစ်ကြောင်း အာရ်အိုင်အေနီဗော့စတီး သတင်းဌာန၏ ဇန်နဝါရီလ ၃၀ ရက်နေ့သတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။ ရုရှား နိုင်ငံက ရိက္ခာသီးနှံတန်ချိန် ၂၅,၀၀၀ ကို ကျူးဘားနိုင်ငံသို့ ပေးပို့မည်ဖြစ်ကြောင်း အရာရှိ များက ပြောကြားသည်။ ရုရှားနိုင်ငံမှ ကုန်ပစ္စည်းများကို ဝယ်ယူရန် ငွေကြေး အမေရိကန်ဒေါ်လာသန်း ၂၀ ကို ကျူးဘားနိုင်ငံသို့ ပေးမည် ဖြစ်ကြောင်း ရုရှားဝန်ကြီးချုပ် ဗလာဒီမာပူတင်က ပြောကြားခဲ့သည်။

ကျူးဘားနိုင်ငံ၏ လူ့အခွင့်အရေးစံချိန်များကို သုံးသပ်သော ကုလသမဂ္ဂလူ့အခွင့်အရေးကောင်စီ၏ ပြန်လည်သုံးသပ်ရေးအစည်းအဝေးတွင် ကျူးဘားနိုင်ငံ ၏ ရပ်တည်ချက်ကို အစီရင်ခံစာရေးသားပြီးတင်ပြရာ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများက ချီးကျူးခဲ့ကြသည်။

ဖော်ပြပါတောင်းဆိုချက် သို့မဟုတ်တိုက်တွန်း ချက်များမှာ လက်ခံနိုင်စရာမရှိကြောင်း ယင်းတို့မှာ အမှန်တရားအပေါ် အခြေမခံဘဲ သို့မဟုတ် ကျူးဘား ပြည်သူလူထု၏ ကိုယ့်ကြံ့မာကိုယ်ဖန်တီးရေး အခွင့် အရေးနှင့်လည်း ကိုက်ညီမှုမရှိသောကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း အစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ပြထားသည်။ ဖော်ပြပါ အနောက် အုပ်စု၏ တောင်းဆိုချက်မှာ အမေရိကန်အစိုးရအဆက် ဆက်က ကျင့်သုံးခဲ့သော ကျူးဘားအစိုးရ ပြောင်းလဲရေး မူဝါဒကို ထောက်ထားမှုအပေါ် ရောင်ပြန်ဟပ် ဖော်ပြမှု သာဖြစ်ကြောင်း အစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ပြထားသည်။

ကျူးဘားပြည်သူတို့ ဒီမိုကရေစီကျင့်သုံး အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်နိုင်ရေးအတွက် ကျူးဘားနိုင်ငံအပေါ်

တစ်ချိန်က ကြံစိုက်ပျိုးရေးကို အားထားခဲ့ရသည့် ယနေ့ကျူးဘားနိုင်ငံ

လက်တင်အမေရိကနိုင်ငံများ

စီးပွားရေးပိတ်ဆို့အရေးယူရန် ချမှတ်ထားသော အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒမှာ ဆယ်စုနှစ်ငါးခုခန့် ၄၇ နှစ်အကြာတွင် အောင်မြင်မှုမရှိကြောင်း အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု အင်ဒီးယားနားပြည်နယ် အထက်လွတ်တော် အမတ်၊ နိုင်ငံခြားဆက်ဆံရေးကော်မတီ အဖွဲ့ဝင် ရီပတ်ပလီကန် ဥပဒေပြုလွှတ်တော်အမတ်၊ ရစ်ချတ်လူဂါ က အစီရင်ခံစာတစ်စောင်တွင် ထည့်သွင်းပြောကြားခဲ့သည်။

ဆင်းရဲမွဲတေနေကြသော ကျူးဘားပြည်သူ တို့က စွန့်စားစွာဆန္ဒပြတောင်းဆိုစေရန် အမေရိကန် အစိုးရ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကြာမြင့်စွာဆွေးမြေ့နေပြီ ဖြစ်ကြောင်း အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ အကျိုးစီးပွား အတွက် ကျူးဘားနှင့်ပတ်သက်သော အမေရိကန်၏ မူဝါဒ ကို ပြောင်းလဲတော့မည်ဖြစ်ကြောင်းလည်း အစီရင်ခံစာတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြထားသည်။ အမေရိကတိုက်၏ တစ်ခု တည်းသောကွန်မြူနစ်ကျူးဘားနိုင်ငံကို သီးခြားထားရန် ဟူ သောနှစ်ပေါင်း(၅၀) ကြာနေသော အမေရိကန်မူဝါဒနှင့် ပတ်သက်၍ပြန်လည်ဆွေးနွေး သုံးသပ်ပြင်ဆင်ကြမည့်ပုံ ပေါ်သည်။

ကျူးဘားကျွန်းနိုင်ငံသမ္မတအဖြစ် ဆယ်စုနှစ် များစွာ တာဝန်ယူခဲ့သော ကျူးဘားသမ္မတဟောင်း ဖီဒယ်ကက်စထရီတာဝန်မှ အနားယူပြီးနောက် တစ်နှစ် အကြာတွင် အစီရင်ခံစာထွက်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ ဖီဒယ်ကက်စထရီမှာ ကျူးဘား၏ မူဝါဒများနှင့် ပတ်သက် ၍ နောက်ကွယ်တွင်အရေးပါသူအဖြစ်ရှိနေဆဲဖြစ်သည်။ ဟားဗားနား(ကျူးဘား)ကို သီးခြားကြည့်ထားခြင်းအ တွက် အဖြေရှာရန် အရေးကြီးသော ကိစ္စတစ်ရပ်အဖြစ် ထားရှိသည်။ အမေရိကန်အစိုးရကို ဆက်ခံသော သမ္မတဘားရက်အိုဘားမားက ကျူးဘား ကဲ့သို့သော အမေရိကန်၏ အစဉ်အလာ ရန်သူနိုင်ငံများ၏ ခေါင်း ဆောင်များနှင့်ဆွေးနွေးရန် ကတိပြုပြောကြားထား သည်။ သို့သော်လည်း အိုဘားမားအနေဖြင့် ကျူးဘား ပြဿနာကို မည်သည့်အတိုင်းအတာအထိ ဖြေရှင်းရန် ဆန္ဒရှိသည်ကို မေးခွန်းထုတ်ရန်ရှိသည်။

ကျူးဘားနိုင်ငံအပေါ် ကူးသန်းသွားလာရေးနှင့် ကုန်သွယ်ရေးတားမြစ်ပိတ်ပင်မှုအချို့ကို လျှော့ချပေးသော ဥပဒေမူကြမ်းကို အမေရိကန်ကွန်ဂရက်က အတည်ပြု

ရာ ကျူးဘားပြည်သူများက မတ်လ ၁၀ ရက်နေ့ တွင် ကြိုဆိုကြသည်။ သို့သော် အမေရိကန်သမ္မတ အိုဘားမားလက်ထက်တွင် ပိုမိုကြီးမားသော အပြောင်း အလဲများကိုကျူးဘားပြည်သူများက မျှော်လင့်ထား ကြသည်။

ကိုလံဘီယာ

ကိုလံဘီယာလက်ဝဲသောင်းကျန်းသူ အုပ်စု ဖတ်အဖွဲ့က အထင်ကရဓားစာခံအများအပြားတို့ကို လွတ်ပေးရန် စီစဉ်နေကြောင်း နိုင်ငံရေးသမားများက ပြောကြားသည်။ လွတ်ပေးမည့် အစီအစဉ်တွင်ပါဝင် သောနေရာများကို တိကျသော မြေပုံအညွှန်းများ ပေးခဲ့ သည်ဟုအထက်လွတ်တော်အမတ် ပိုင်ဒက်ကော်ဒိုဘာ က ပြောကြားသည်။ သူက ယခင်ဓားစာခံ များလွတ်ပေး ရေးတွင် ကူညီခဲ့သူလည်းဖြစ်သည်။ ဒေသခံနိုင်ငံရေး သမားနှစ်ဦးနှင့် လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်လေးဦးတို့ကိုအဆင့် သုံးဆင့်ခွဲပြီး လွတ်ပေးမည်ဟု သူကပြောကြားသည်။ ကိုလံဘီယာ ဖတ်အဖွဲ့က ဓားစာခံအများအပြားကို လွန်ခဲ့သော ဇူလိုင်လအတွင်းက လွတ်ပေးခဲ့သည်။ လွတ်ပေး သူများတွင် ရွေးကောက်ပွဲအမတ်လောင်း အီကန်တုတ် ပါဝင်သည်။

နိုင်ငံတကာကြက်ခြေနီကော်မတီနှင့် ဘရာဇီး အစိုးရ၏ အနာဂတ်ကာလတွင်ဓားစာခံများ လွတ်ပေး ရေးကိစ္စညှိနှိုင်းရာတွင် ပါဝင်ကြပြီး ကော်ဒိုဘာထုတ် ဖော်ပြောကြားသော ဓားစာခံများကို လွတ်ပေးရန်စီစဉ် နေကြသည်။ ဖတ်အဖွဲ့က ယင်းသို့ ဓားစာခံများ လွတ်ပေး မည့်အစီအစဉ်မှာ ၂၀၀၈ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလနောက်ပိုင်း ပထမဆုံးဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်က ဗင်နီဇွဲလားသမ္မတ ဟူဂိုချာဗက်ဇ်က ဓားစာခံ ကိုလံဘီယာနိုင်ငံရေးသမား များ လွတ်ပေးမည့် အစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါလွတ်တော် အမတ်၏ အကူအညီကိုယူ၍ ကြားဝင်ဆောင်ရွက် နေပေးခဲ့သည်။ ၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် တည်ထောင်ခဲ့သော အဆိုပါသောင်းကျန်းသူအဖွဲ့ “ဖတ်” မှာ တပ်မှူးများ ဆုံးရှုံးခဲ့ပြီး အဖွဲ့ဝင်အများအပြား စွန့်ခွာထွက်ပြေးသော အခက်အခဲများကို ကြုံတွေ့နေရသည်။ “ဖတ်” အဖွဲ့က နိုင်ငံရေးသမား ၂၈ ဦးကို ဖမ်းဆီးထားပြီး သူတို့ကို

လက်တင်အမေရိကနိုင်ငံများ

ထောင်ကျနေသော “ဖတ်” အဖွဲ့ဝင်များနှင့် လဲလှယ်ရန် ကြိုးပမ်းနေသည်။

တောင်အမေရိကတိုက်ရှိ ကိုလံဘီယာနိုင်ငံမှာ တရုတ်နိုင်ငံသားတို့၏ ခရီးသွားလုပ်ငန်းအတွက် ရည်မှန်းချက်ထားရာ အာရုံစိုက်ရာဆဋ္ဌမမြောက် နိုင်ငံဖြစ်လာကြောင်း ခရီးသွားလုပ်ငန်းကဏ္ဍ တွင် နှစ်နိုင်ငံပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးကို တိုးမြှင့်အထောက်အကူပြုမည်ဖြစ်သည့်ပြင် နှစ်နိုင်ငံပြည်သူတို့ကျယ်ပြန့်စွာ ဆက်ဆံလာသည့်အလျောက် တရုတ်နှင့် ကိုလံဘီယာနိုင်ငံတို့အကြား စီးပွားရေးနှင့် ဘဏ္ဍာရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရာတွင် အင်အားတောင့်တင်းခိုင်မာလာမည် ဖြစ်ကြောင်း သာယာချမ်းမြေ့ဖွယ် အနာဂတ် တရုတ်-ကိုလံဘီယာရင်းနှီးစွာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြရန် လိုအပ်ကြောင်း ကိုလံဘီယာနိုင်ငံသို့အလည်အပတ် ရောက်ရှိနေသော တရုတ်နိုင်ငံဒုတိယသမ္မတရှီကျင်းဖျင်က ပြောကြားခဲ့သည်။

နှစ်နိုင်ငံ ဆက်ဆံရေးခိုင်မြဲနက်ရှိုင်းစေရေးအတွက် တွန်းအားပေးခြင်းဖြစ်သည့် အလျောက် စီးပွားရေးနှင့် ဘဏ္ဍာရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးမှာ တရုတ်နှင့်ကိုလံဘီယာနိုင်ငံတို့အကြား ချစ်ကြည်ရင်းနှီးစွာဆက်ဆံခြင်း၏ အရေးကြီးသော ပေါင်းစပ်ဖွဲ့စည်းမှုပင်ဖြစ်ကြောင်း ကိုလံဘီယာဒုတိယသမ္မတ ဖရန်စစ္စကို ဆန်တို့ကလည်း ပြန်လည်ပြောကြားသည်။

မက္ကဆီကို

လက်တင်အမေရိကနိုင်ငံများ၌ ပြန်ပေးဆွဲခံရသူများလွတ်မြောက်အောင် စေ့စပ်ညှိနှိုင်းပေးသူ အမေရိကန်လုံခြုံရေး အကြံပေးအရာရှိ ဘာတစ္စဘာအား မက္ကဆီကိုသေနတ်သမားများက ပြန်ပေးဆွဲခဲ့သည်။ မက္ကဆီကိုနိုင်ငံ ကိုဟူလာပြည်နယ် ဆာတီလိုမြို့ မြောက်ပိုင်းရှိ စားသောက်ဆိုင်တစ်ခုအပြင်ဘက်တွင် သေနတ်သမားများက ဒီဇင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့က ပြန်ပေးဆွဲခြင်းဖြစ်သည်ဟုမက္ကဆီကို အာဏာပိုင်များကပြောကြားသည်။ ဘာတစ္စဘာမှာ ကိုလံဘီယာသူပုန်များပြန်ပေးဆွဲသွားသော ဓားစာခံများ လွတ်မြောက်အောင် စေ့စပ်ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်သူ ဖြစ်သည်။

ယင်းကိစ္စကို မက္ကဆီကိုစီးတီးရို အမေရိကန်သံရုံးက စုံစမ်းနေသည်ဟု ကြေညာသည်။

မက္ကဆီကို အကျဉ်းထောင် တစ်ခုအတွင်း၌ အဓိကရုဏ်းဖြစ်ပွားရာ အနည်းဆုံး အကျဉ်းသား ၂၁ ဦးသေဆုံးကြောင်း တာဝန်ရှိသူများက ပြောကြားသည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် နယ်စပ်ချင်းကပ်လျက်ရှိသော တမောလီပါးစ်ပြည်နယ် ရေနိဆာအကျဉ်းထောင်၌ အောက်တိုဘာလ ၂၀ ရက်နေ့က ပြိုင်ဘက်အုပ်စုများ တစ်ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့ဓားများ၊ သေနတ်များဖြင့်တိုက်ခိုက်ကြပြီး အကျဉ်းထောင်အားမီးရှို့ခဲ့ကြသည်။ လက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့များရောက်ရှိလာ၍ မီးကို ငြိမ်းသတ်နိုင်ခဲ့သည်။ ယင်းထောင်မှာ အကျဉ်းသား ၂,၀၀၀ အထိထားနိုင်သော အကျဉ်းထောင်ဖြစ်သည်။ အုပ်စုအချင်းချင်းတိုက်ပွဲမှာ သုံးနာရီကြာမြင့်ပြီး ထောင်အလုပ်ရုံမှ မီးခြစ်များနှင့် ဓာတ်ဆီများကိုယူပြီး ထောင်ကို မီးရှို့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း အကျဉ်းဦးစီးဌာနညွှန်ကြားရေးမှူးအပိုလိုနီယိုဗီလာ ရီးယဲလ်ကပြောကြားသည်။

မက္ကဆီကိုအစိုးရနှင့်ကုလသမဂ္ဂတို့ မက္ကဆီကိုနိုင်ငံအတွင်း ဝါးပင်တိုးမြှင့်စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ သဘောတူညီချက်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြောင်း အမျိုးသားသစ်တောဝန်ကြီးကော်မရှင် (ကွန်နာဖော်) ကပြောကြားသည်။ သစ်တောပြန်လည်ပျိုးထောင်ရေး မဟာဗျူဟာအစိတ်အပိုင်းတစ်ခုအနေဖြင့် ဗီရာခရစ် ပြည်နယ်တွင် ဝါးပင်စိုက်ပျိုးရေး နည်းပညာဌာနတစ်ခု ထူထောင်ပြီး အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၇,၁၅,၀၀၀အသုံးပြုမည်ဟု ၎င်းကဆက်လက်ပြောကြားသည်။ ယင်းဌာနမှာ တရုတ်၊ အိန္ဒိယနှင့် ကျူးဘားနိုင်ငံပြီးလျှင် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အကြီးဆုံးဌာနဖြစ်သည်။ ဗီရာခရစ်ပြည်နယ်မှ ထွက်သောဝါးများကို အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ လက်တင်အမေရိက၊ ဥရောပနှင့် အာရှဒေသများသို့ ပနားမားတူးမြောင်းမှတစ်ဆင့် ပို့ဆောင်မည်ဖြစ်သည်။ ယင်းစီမံကိန်းကြောင့် ဗီရာခရစ်ပြည်နယ်ရှိ လယ်သမားများ၏ စားဝတ်နေရေး အခြေအနေတိုးတက်လာပြီး သစ်တောများပြန်လည်ထူထောင်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မက္ကဆီကိုနိုင်ငံ မက္ကဆီကိုစီးတီးမြို့တော် အနီးရှိ ဆင်ခြေဖုံးဒေသ၌ ဇန်နဝါရီလ ၂၂ ရက်နေ့က မြေပြိုမှု

လက်တင်အမေရိကနိုင်ငံများ

များဖြစ်ပွားခဲ့ရာလူနှစ်ဦးသေဆုံးပြီး တစ်ဦးဒဏ်ရာရရှိသည်။ မြေပြိုမှုများ ဖြစ်ပွားရာ အက်စ်တာပါလာပါးဒေသရှိ မိသားစုဝင် ၁၅ ဦးအား အာဏာပိုင်များက ယာယီရွက်ထည်တဲများဖြင့် နေထိုင်ရန်စီစဉ်ပေးထားသည်။ မိုးသည်းထန်စွာရွာသွန်းမှုကြောင့် တောင်တန်းပေါ်မှ မြေများပြိုကျရာ နေအိမ်များကို ဖုံးလွှမ်းသွားခဲ့သည်။ ယင်းဒေသမှာ မက္ကဆီကိုစီးတီး မြို့တော်အတွင်း လူဦးရေ အထူထပ်ဆုံးနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအများဆုံး ဒေသများတွင် တစ်ခုအပါအဝင် ဖြစ်သည်။

မက္ကဆီကိုနှင့် အမေရိကန်နယ်စပ်ဒေသ၌ မူးယစ်ဆေးဝါးဂိုဏ်းအချင်းချင်း နယ်လှမှုများ ဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လူ ၁၅ ဦး သေဆုံးခဲ့ရသည်။ ယင်းကိစ္စ ဖြစ်ပွားပြီး နောက်ပိုင်းတွင် အမေရိကန်တို့အနေဖြင့် နယ်စပ်ဖြတ်ကျော် ရောင်းဝယ်သော လက်နက်မှောင်ခိုမှုကို တင်းကျပ်စွာ ထိန်းချုပ်ပေးရန် မက္ကဆီကိုသမ္မတ ဖီလစ်ကယ်လ်ဒါရွန်က တောင်းဆိုခဲ့သည်။ ဖော်ပြပါ ပစ်ခတ်မှုကြောင့် သေဆုံးရသူများတွင် အမျိုးသမီး ငါးဦးနှင့် အသက် ၁၇ နှစ် မပြည့်သေးသော လူရွယ် အမျိုးသားလေးဦးတို့ ပါဝင်သည်။ အမေရိကန်နိုင်ငံ တက္ကဆပ်ပြည်နယ်၏ နယ်စပ်အနီးတွင် တည်ရှိသော မက္ကဆီကိုနိုင်ငံ၏ ဂျူဒါဂျူရေဇ်မြို့မှာ သောင်းကျန်းမှု အထူးပြောဆုံးမြို့ဖြစ်၍ ထိုမြို့၌ လူရွယ်အမျိုးသားများ အသတ်ခံခဲ့ရခြင်းဖြစ်သည်။

ထိပ်တန်းမူးယစ်ဆေးဝါးဂိုဏ်းခေါင်းဆောင် ၂၄ ဦးအနက် တစ်ဦးဦးကို ဖမ်းဆီးရမိစေမည့် သတင်းပေးနိုင်ပါက ဆုငွေ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂ သန်း ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း မက္ကဆီကိုအစိုးရက ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့သည်။ မက္ကဆီကိုနိုင်ငံ၌ မူးယစ်ဆေးဝါးဂိုဏ်းများကြောင့် မကြာသေးမီ လများမှစ၍ လက်နက်ဖြင့်အကြမ်းဖက်မှုများ၊ လူသေဆုံးမှုများ တစ်နေ့တခြား တိုးပွားနေသည်။ မူလရှိပြီး ဂိုဏ်းအဖွဲ့ကြီးနှစ်ခုမှ နောက်ထပ်ဂိုဏ်းခွဲများ ထွက်ပေါ်လာသောကြောင့် ယခုအခါ အဖွဲ့ခြောက်ဖွဲ့ရှိနေကြောင်း ရှေ့နေချုပ်ရုံးမှ ထုတ်ပြန်ထားသည်။ စာရင်းတွင် ပါဝင်သော ထိပ်တန်းခေါင်းဆောင် ၂၄ ဦးအတွက် ၃၀ မီလျှပ်ဆို (အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂ သန်း) ဆုငွေထုတ်ပြန်ထားပြီး ၎င်းတို့၏

လက်ထောက်များအတွက် ၁၅ မီလျှပ်ဆို ပေးမည်ဟု အစိုးရက ကြေညာထားသည်။ ဖီလစ်ကယ်လ်ဒါရွန် သမ္မတဖြစ်လာပြီးနောက်ပိုင်း အစိုးရ၏ မူးယစ်ဆေးဝါးနှိမ်နင်းရေးလုပ်ငန်းများကို တန်ပြန်ခုခံမှုများနှင့်ဂိုဏ်းအဖွဲ့များအကြား နယ်မြေလှုပ်ရှားမှုကြောင့် မက္ကဆီကို၌ လူပေါင်း ၉,၀၀၀ ခန့် သေဆုံးခဲ့ရသည်။ ယခုအခါ ယင်းဂိုဏ်းအဖွဲ့များ၏ အကြမ်းဖက်မှုများမှာ အမေရိကန်နိုင်ငံအချို့ ဒေသများသို့ပါ ကူးစက်လာနေပြီဖြစ်သည်။ ယခုထုတ်ပြန်ချက်မှာ သမ္မတကယ်လ်ဒါရွန် အစိုးရ၏ မူးယစ်ဂိုဏ်းအဖွဲ့များအား အမြစ်ပြတ်ချေမှုန်းရေးသဘောထားကို ထင်ဟပ်နေခြင်းဖြစ်၍ အချို့အမေရိကန်အရာရှိများ၏ ပြောကြားချက်ဖြစ်သောမက္ကဆီကိုမှာ ယင်းဂိုဏ်းအဖွဲ့များအား မထိန်းချုပ်နိုင်ဖြစ်နေသည်ဆိုခြင်းကို မက္ကဆီကို အာဏာပိုင်များက ငြင်းဆိုထားသည်။

မူးယစ်ဆေးဝါးတရားမဝင်ရောင်းဝယ်မှုနှင့် အုပ်စုဖွဲ့ပြီး ပြစ်မှုကျူးလွန်မှုများကို အမေရိကန်နှင့် မက္ကဆီကိုနိုင်ငံများက ပူးပေါင်းဖြေရှင်းမည်ဖြစ်ရာ နှစ်ဖက်အရာရှိများပါဝင်သောရုံးကို မက္ကဆီကို၌ ထားရှိမည်ဖြစ်သည်။ အုပ်စုလိုက် ပြစ်မှုကျူးလွန်မှုများ တိုက်ဖျက်ရာတွင် အသုံးပြုနိုင်ရန် ရဟတ်ယာဉ်များ ဝယ်ယူရေးအတွက် မက္ကဆီကိုနိုင်ငံကို အမေရိကန်ဒေါ်လာ သန်း ၈၀ ပေးမည်ဟု အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မစ္စစ်ဟီလာရီကလင်တန်က သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲတွင် ပြောကြားခဲ့သည်။ အမေရိကန်က နယ်စပ်လုံခြုံရေး၊ လူအများပြောင်းရွှေ့နေထိုင်မှု၊ ကုန်သွယ်ရေးနှင့် စီးပွားရေးယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်းရှိရေးတို့တွင်လည်း မက္ကဆီကိုနှင့် လက်တွဲဆောင်ရွက်လိုကြောင်း မစ္စစ်ကလင်တန်က ပြောကြားသည်။ မက္ကဆီကိုသို့ သူမမရောက်မီကပင် နယ်စပ်၌ အကြမ်းဖက် သွေးထွက်သံယိုမှုကို ဖြေရှင်းရာတွင် အမေရိကန်၌လည်း တာဝန်ရှိကြောင်း မစ္စစ်ကလင်တန်က ပြောကြားသည်။

ဂွါတီမာလာ

မက္ကဆီကို မူးယစ်ဆေးဝါးရောင်းဝယ်ရေး အဖွဲ့က ဂွါတီမာလာနိုင်ငံသမ္မတအယ်လ်မာရီကိုလွမ်ကို လုပ်ကြံ

လက်တင်အမေရိကနိုင်ငံများ

မည်ဟု ခြိမ်းခြောက်ခဲ့ကြောင်း ဂွါတီမာလာမဟာ ဗျူဟာထောက်လှမ်းရေးဌာနက ပြောကြားသည်။ ကိုလွမ်ကို လုပ်ကြံမည်ဟု ခြိမ်းခြောက်ပြောဆိုသော ဖုန်းကို အမျိုးသား ပြည်ထဲရေးတပ်ဖွဲ့၏ အရေးပေါ်ဖုန်း နံပါတ် ၁၁၀ - တွင် ဖုန်းသုံးကြိမ် လက်ခံရရှိခဲ့သည်ဟု ဂွါတီမာလာမြို့မှ သုတေသနသတင်းဌာနက ဖော်ပြ သည်။ ယင်းဖုန်းနံပါတ်များကို လောင်စီတက်စ် မူးယစ် ဂိုဏ်းအဖွဲ့မှ ဆက်ခြင်းဖြစ်မည်ဟု ယူဆခဲ့ကြသည်။

အစိုးရက မူးယစ်ဂိုဏ်းတိုက်ဖျက်မည့်လုပ်ငန်း များကို ဆောင်ရွက်သွားမည်ဟု သန့်ဌာန်ချခဲ့ပြီးနောက် မကြာမီ လောင်စီတက်စ်ဂိုဏ်းမှ အဖွဲ့ဝင် ၂၀ ဦးကို ဖမ်းဆီးခဲ့သည်။ သမ္မတကို လုပ်ကြံမည်ဟု ခြိမ်းခြောက် မှုများကို တုံ့ပြန်နိုင်ရန် ကိုလွမ်အစိုးရ၏ လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ ကို အင်အားဖြည့်တင်းမည့် စည်းကမ်းချက်များ ထုတ် ပြန်ခဲ့သည်ဟု အက်စ်အေဘီဥက္ကဋ္ဌ ဒီဂျီဆုစ်ဂါလီယာနို က ပြောကြားခဲ့သည်။

ခြိမ်းခြောက်မှုများ ဆက်တိုက်ပေါ်လာကြောင်း ဂွါတီမာလာ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး ဆဲလ်ဗာဒိုဂန်ဒါရာ လည်း လုပ်ကြံမှုခြိမ်းခြောက်ခြင်းကို လက်ခံရရှိခဲ့ ကြောင်းဘလန်ကိုက ပြောကြားသည်။ လောင်စီတက်စ် မူးယစ်အဖွဲ့မှာ မက္ကဆီကိုနိုင်ငံ၌ ရာဇဝတ်မှုနှင့် မငြိမ်မ သက်မှုတို့ကို အများဆုံးလုပ်ဆောင်သောအဖွဲ့ဖြစ်သည်။

ပါရာဂွေး

ပါရာဂွေးနိုင်ငံမြောက်ပိုင်း ချာကိုဒေသ၌ ဆင်းရဲ သားများအတွက် ရည်ရွယ်၍ ကျေးလက်ကျောင်း များကိုဖွင့်ခဲ့သည်။ ပါရာဂွေးနိုင်ငံမှာ လက်တင် အမေရိက တိုက်၏ အဆင်းရဲဆုံးနိုင်ငံများအနက် တစ်နိုင်ငံဖြစ် သည်။ အထူးသဖြင့် ကျေးလက်ဒေသပိုင်းတွင် လူကုန် လူချမ်းသာများနှင့် ဆင်းရဲသူများအကြား ကွာဟမှု အလွန်ကြီးမားသောနိုင်ငံ ဖြစ်သည်။ ပါရာဂွေးနိုင်ငံ လူဦးရေ၏ နှစ်ရာခိုင်နှုန်းမှာ အလွန်ကျယ်ပြန့်သော မြေယာများကို ပိုင်ဆိုင်ကြပြီး စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး အတွက် မြေယာတစ်ကွက်ပိုင်ဆိုင်သူများ၊ ငှားရမ်းသူ များကလည်းကျန်ရှိသောမြေယာများတွင် ရန်းကန်မှုများကို အောင်မြင်မှုရရှိရန် ရိုင်းပင်း၍ စုပေါင်းလုပ်ကိုင်ကြသည်။

အီ ဆွေလာ အဂရီကိုလာ အမည်ရှိ စိုက်ပျိုးရေး သင်တန်းကျောင်းကလည်း မြေယာတစ်ကွက် ပိုင်ဆိုင် သူများအား ပို၍ကောင်းမွန်စွာ ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင် နိုင်ရန် အကူအညီပေးလျက်ရှိသည်။ သို့သော် ပါရာဂွေး မြို့တော်ဝန်ဟောင်း အဆမ်စီယမ်က မျိုးဆက်သစ် ကျေးလက်လုပ်ငန်းရှင်များကို ပညာသင်ကြားပေးရန် ကျောင်းများကို ဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့သည်။ အီဆွေလာ စိုက်ပျိုးရေးကျောင်းက အသက် ၁၅ နှစ်မှ ၁၇ နှစ် အရွယ် ကျောင်းသား ၁၅၀ ကို ကျောင်းအပ်လက်ခံခဲ့ သည်။ ကျောင်းသားများအား ခံနိုင်ရည်ရှိသော လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေးနည်းလမ်းများနှင့် အခြားကျွမ်းကျင်မှုများကို သင်ကြားပေးပြီး ပြည့်စုံလုံလောက်စွာ ထောက်ပံ့ ပေးခဲ့သည်။

ကျောင်းသားများကိုယ်တိုင် သူတို့၏ ကိုယ်ပိုင် စားသောက်ရေးအတွက် ကိုယ်တိုင် စိုက်ပျိုးကြပြီး သူတို့၏ ထွက်ကုန်များတန်ဖိုးကို မည်သို့တိုးမြှင့်ရ မည်ကို လေ့လာသင်ယူကြသည်။ နို့ထွက်ပစ္စည်းများ ဖြစ်သော ဒိန်ချဉ်၊ ထောပတ်နှင့် ယိုများ ပြုလုပ်၍ ကိုယ်တိုင် ရောင်းချကြသည်။ ထိုနို့ထွက်ပစ္စည်းများမှ ရောင်းရငွေအမြတ်အစွန်းများကို ကျောင်းဖွင့်ခြင်း အတွက် ကုန်ကျငွေစရိတ်အဖြစ် သုံးသည်။ အဖိုးတန် ဆုံး သင်ခန်းစာများကို ကျောင်းသားများအား သင်ကြား ပေးသည်။ ထိုသို့ ကျောင်းသားများအား သင်ကြား ပေးခြင်းမှာ ၎င်းတို့အတွက် မိမိဘာသာ ပြန်လည် ထောက်ပံ့နိုင်ရန်ဖြစ်သည်။

ပါရာဂွေးရဲတပ်ဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့က အာဂျင်တီးနား နယ်စပ် အနီးရှိ ပါရာဂွေးနိုင်ငံ၏တောင်ပိုင်းတွင် စုပေါင်း စစ်ကြောင်းဖွင့်၍ ရှာဖွေရာ ဆေးခြောက် ၂ ဒသမ ၆ တန်ကို ဖမ်းဆီးမိခဲ့ကြောင်း အာဏာပိုင်များကပြောကြား သည်။ ၁ ဒသမ ၇၁ တန် လေးသော ဆေးခြောက်ထုပ် ၈၅ ထုပ်ကို ပါရာနာမြစ်အနီး ထူထပ်သော တောအုပ် အနီး ဝှက်ထားသည်ကို တွေ့ရှိခဲ့ပြီး ၁၆ နှစ်သားအရွယ် လူငယ်တစ်ဦးအား အစောင့်ချထားသည်ဟု အမျိုးသား ရဲတပ်ဖွဲ့က ပြောကြားသည်။ အမျိုးသားရဲတပ်ဖွဲ့မှ မူးယစ်ဆေးဝါးနိမ်နင်းရေး အရာရှိများက စစ်ဆေးရေး ဂိတ်တွင် အရပ်ဘက် မော်တော်ယာဉ် တစ်စီးကို

လက်တင်အမေရိကနိုင်ငံများ

ရှာဖွေရာ အလေးချိန်တစ်တန် အောက်ရှိ ဆေးခြောက်များကို ဒုတိယအကြိမ် တွေ့ရှိရသည်။ ပထမစစ်ကြောင်း၌ ရှာဖွေရာတွင် အဖမ်းခံရသော ယာဉ်မောင်းနှင့် ဆယ်ကျော်သက်အရွယ် လူငယ်တို့ကို နာတာလီယိုရဲဌာနသို့ ခေါ်ဆောင်သွားခဲ့သည်။ ယင်းဆေးခြောက်များကို အာဂျင်တီးနား နိုင်ငံသို့ပို့ရန် စီစဉ်ထားဖွယ်ရှိသည်ဟု လက်တင်အမေရိကဒေသမှ ဟာရယ်ထရီဗြန်သတင်းစာက ရေးသားဖော်ပြသည်။

ဘိုလီဗီးယား

ရုရှားနိုင်ငံမှ သဘာဝဓာတ်ငွေ့ကုမ္ပဏီကြီး ဂတ်စ်ပရမ်က ဘိုလီဗီးယားနိုင်ငံတွင် ဓာတ်ငွေ့ပိုက်လိုင်း တည်ဆောက်ရန် ဆွေးနွေးနေကြောင်း ရုရှားသမ္မတ ဒီမီထရီမက်ဗီဒက်က ပြောကြားသည်။ ယင်းလုပ်ရပ်မှာ ရုရှားအစိုးရက တောင်အမေရိကဒေသတွင် ဩဇာလွှမ်းမိုးမှုမြှင့်တင်ရန် လတ်တလော ဆောင်ရွက်သော လုပ်ရပ်ဖြစ်သည်။ ဘိုလီဗီးယားသမ္မတ အီဗိုမော်ရေး မော်စကိုသို့ အလည်အပတ်ရောက်ခဲ့စဉ်က ဘိုလီဗီးယားသမ္မတ မော်ရေးနှင့် ဆွေးနွေးခဲ့ပြီးနောက် ရုရှားသမ္မတ မက်ဗီဒက်က ယင်းကိစ္စကို ကြေညာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ မိမိတို့က ဘိုလီဗီးယားနိုင်ငံရှိ မိတ်ဆွေများအတွက် ဟိုက်ဒရိုကာဗွန်နှင့် ဓာတ်ငွေ့သယ်ယူပို့ဆောင် ရေးစနစ် တည်ဆောက်မည့် အစီအစဉ်များကို ဆွေးနွေးကြသည်ဟု ရုရှားသမ္မတက ပြောကြားသည်။

ယင်းကိစ္စအတွက် သဘောတူညီချက် စာချုပ်လွှာကို ဂတ်စ်ပရမ်နှင့် လက်မှတ်ရေးထိုးကြကြောင်း၊ မဟာဗျူဟာ စီမံကိန်းနှင့် ပတ်သက်၍ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုကို ၂၀၃၀ ပြည့်နှစ်တွင် ပြုလုပ်မည် ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားသော်လည်း အသေးစိတ်ကို မပြောကြားပေ။ ရုရှားက တောင်အမေရိကဒေသနှင့် ဆက်ဆံရေး တိုးမြှင့်မည့် ကြိုးပမ်းမှုများမှာ ပုံမှန်အားဖြင့် ယင်းဒေသအတွင်း ဩဇာတိက္ကမကြီးထွားနေ သော အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုက တန်ပြန်ဆောင်ရွက်ရန် ရည်ရွယ်ချက်မဟုတ်ဟု ရုရှားသမ္မတ မက်ဗီဒက်က ပြောကြားသည်။

ဘိုလီဗီးယားနိုင်ငံတွင် အပူပိုင်းဒေသ၌ ရေဓာတ်ဆုံးရှုံးသဖြင့် ဖြစ်ပွားရသော အဖျား ရောဂါ ဗိုင်းရပ်စ်ပိုးကူးစက်ပျံ့နှံ့လျက်ရှိကြောင်း ဘိုလီဗီးယား ကျန်းမာရေးဌာနက အရေးပေါ် ကြေညာချက် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ၂၂ နှစ်တာ ကာလအတွင်း၌ အဆိုးရွားဆုံးဖြစ်ကြောင်း၊ ရောဂါကူးစက်မှုကြောင့် သေဆုံးသူ သုံးဦးထက် မနည်းရှိပြီဖြစ်ကြောင်း တာဝန်ရှိသူများက ပြောကြားသည်။ ယင်းဗိုင်းရပ်စ်ပိုးသေစေရန် ဆေးပက်ဖျန်း၍ သုတ်သင်ရှင်းလင်းခြင်းကို ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပြီး ဆေးရုံများသို့ ရန်ပုံငွေများ ခွဲဝေသုံးစွဲစေခဲ့သည်ဟု အစိုးရက ပြောကြားသည်။ ဆရာဝန်များကမူ ယင်းရောဂါပိုးကို သုတေသနပြု စမ်းသပ်ခြင်းဖြင့်သာ ကိုင်တွယ် ဖြေရှင်းနိုင်မည်ဟု ယူဆကြသည်။

ဆေးရုံပေါ်ရှိ လူနာထက်ဝက်မှာ ခန္ဓာကိုယ် ရေဓာတ်ဆုံးရှုံးခြင်းကြောင့် ရောဂါပိုးကူးစက်ခံရသဖြင့် ဖျားနာနေသူများဖြစ်ကြပြီး သာမန်ရေဓာတ် ဆုံးရှုံးခြင်းဖြင့် အသက်အန္တရာယ်မရှိနိုင်သော်လည်း အချိန်မီ ကုသမှုမခံရသဖြင့် သေဆုံးသူ ၁၀ ရာခိုင်နှုန်း ရှိသည်ဟု ဒေါက်တာ မာတီနက်ဇ်က ပြောကြားသည်။ ယင်းရောဂါမှာ အေးဒီးစ်ခြင်မှ တစ်ဆင့် ကူးစက်ပျံ့ပွားခြင်း ဖြစ်သည်။ လွန်ခဲ့သော ဆယ်စုနှစ် သို့မဟုတ် ဆယ်စုနှစ်သုံးခုကျော်တွင် လူဦးရေ အဆမတန် ထူထပ်များပြားလာပြီး အခြေခံအဆောက်အအုံ များကို မျှတစွာ တည်ဆောက်ပေးနိုင်ခြင်း မရှိသဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင် ညစ်ညမ်းမှုများ ဖြစ်ပေါ်လာပြီး ယင်းအေးဒီးစ်ခြင်များကို ပေါက်ဖွားရှင်သန်စေခဲ့သည်။ ရက်သတ္တပတ်ခန့်တွင် ဥမှ တစ်ဆင့်ပေါက်သောခြင်များမှာ ရောဂါပိုးများကို သယ်လာ၍ ရောဂါကူးစက်မှုကို ဖြစ်ပွားစေသည်ဟု ဒေါက်တာ မာတီနက်ဇ်က ပြောကြားသည်။

ပနားမား

ပနားမားရဲတပ်ဖွဲ့ မူးယစ်တိုက်ဖျက်ရေး တပ်ဖွဲ့များက ကိုကင်း ၂ ဒသမ ၅ တန်နှင့် အမေရိကန် ဒေါ်လာ တစ်သန်းခန့်ကို ဖေဖော်ဝါရီ လဆန်းပိုင်းက သိမ်းဆည်းရမိကြောင်း ရဲတပ်ဖွဲ့က ပြောကြားသည်။ ပနားမားမြို့ အနောက်တောင်ဘက် ကီလိုမီတာ (၂၅၀)

အကွာ ဒီရာဂူ အက်စ်ပြည်နယ် ပစိဖိတ်ကမ်းခြေ၌ မူးယစ် မှောင်ခိုသမားများက မြုပ်နှံထားသော ကိုကင်း ၂ ဒသမ ၂၅ တန်ကို မူးယစ်ဆေးဝါးတိုက်ဖျက်ရေး အဖွဲ့က သိမ်းဆည်းရမိသည်ဟု တရားလိုပြရှေ့နေ ဂျိုးစ်အဘယ်အလ်ဗန်ဂေါ်က ပြောကြားသည်။

ပနားမားမြို့ အရှေ့ပိုင်း ဆန်မီဂူလီတိုဒေသ၊ မက္ကဆီကို နိုင်ငံသားတို့၏ အိမ်များကို မူးယစ်ဆေးဝါး တိုက်ဖျက်ရေး ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များက ဝင်ရောက်စီးနင်းရှာ ဖွေရာ ကိုကင်းကီလိုဂရမ် ၂၀၀ နှင့် အမေရိကန်ဒေါ်လာ တစ်သန်းကို သိမ်းဆည်းရမိသည်။ ယင်းမြို့မှ ကီလိုမီတာ ၈၀ အကွာ အတ္တလန္တိတ် ကမ်းခြေဒေသ၌ ဖရီဖန် ကုမ္ပဏီမှ ကိုကင်း ၂၉ ကီလိုဂရမ်ကို သိမ်းဆည်းရမိသည်။ ပနားမား နိုင်ငံမှာ ကိုလံဘီယာ၊ မက္ကဆီကိုနှင့် ပနားမားနိုင်ငံသား များအတွက် မူးယစ်ဆေးဝါး မှောင်ခိုသယ်ယူရန် အဓိကလမ်းကြောင်း၌ တည်ရှိသည်။ ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် မူးယစ်ဆေးဝါးတန်ချိန် ၅၀ ကျော်ကို ပနားမား မူးယစ် ဆေးဝါးတိုက်ဖျက်ရေးဌာနက သိမ်းဆည်းရမိခဲ့သည်။

ဗင်နီဇွဲလား

သမ္မတ ဟူဂိုချာဗက်ဇ်အား ၁၀ နှစ်တာကာလ အာဏာရစဉ်အတွင်း နိုင်ငံရေးလွတ်လပ် ခွင့်မပေးခြင်း၊ ဒီမိုကရေစီမပေးခြင်းတို့အတွက် ဝေဖန်သော အမေရိကန် အခြေစိုက် လူ့အခွင့်အရေး လှုပ်ရှားသူနှစ်ဦးကို ဗင်နီ ဇွဲလားနိုင်ငံမှ နှင်ထုတ်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံပိုင် ရုပ်မြင်သံကြား ဌာနကလူ့အခွင့်အရေး လှုပ်ရှားသူ နှစ်ဦးဖြစ်သော ဂျိုးစ်မီဂွယ်ဗီဗန်ကိုနှင့် ဒီနိုင်းယယ်ဗီလ် ကင်ဆန်တို့ကို နှင်ထုတ်ကြောင်း ထုတ်လွှင့်ပြသခဲ့သည်။ အမေရိကန် သံအမတ်ကို ချာဗက်ဇ်က ငြင်းပယ်ပြီး တစ်ပတ် အကြာတွင် ယခုအဖြစ်အပျက်မှာ ဗင်နီဇွဲလား၏ အဓိက ရေနံဖောက်သည်ဖြစ်သော အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နှင့်ဆက်ဆံရေး ထပ်မံတင်းမာလာစေမည်ဖြစ်သည်။ အမေရိကန် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ကွန်ဒိုလီဇာရီကစ်က ဗင်နီဇွဲလားကို သက်ဦးဆံ ပိုင်နိုင်ငံဟုခေါ်ခဲ့သည်။ လူ့ အခွင့်စောင့်ကြည့်ရေးအဖွဲ့မှာ လွတ်လပ်သော အုပ်စု တစ်ခုဖြစ်သည်။ သို့သော် ဘုရားအစိုးရနှင့်ပေါင်း၍ သူ့အား ဖြုတ်ချရန် လုပ်ဆောင်နေကြသည်ဟု ချာဗက်ဇ်

က ပြောကြားသည်။ လူ့အခွင့်အရေး ကာကွယ်သူ များဟု အမည်ခံထားသော ထိုအုပ်စုကို အမေရိကန်ပြည် ထောင်စုကဘဏ္ဍာရေးထောက်ပံ့ထားသည်ဟု နိုင်ငံခြား ရေးဝန်ကြီး နီကိုလပ်စ်မာဒူရီက ပြောကြားသည်။

အမေရိကတိုက်မှ အယ်လ်ဘာအဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံများ က နီကာရာဂွါရွေးကောက်ပွဲတွင် အမေရိကန်ပြည် ထောင်စုက ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်းကို ပယ်ချလိုက် ကြောင်း ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံ၌ ကြေညာချက် ထုတ်ပြန်ခဲ့ သည်။ နီကာရာဂွါနိုင်ငံ၏ ပြည်တွင်းရေးတွင် အမေရိကန် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်းကို အယ်လ်ဘာ အဖွဲ့ကပယ်ချ ကြောင်း၊ ပြီးစီးသွားသော ရွေးကောက်ပွဲမှာနီကာရာ ဂွါပြည်သူများနှင့်သူတို့၏ အဖွဲ့အစည်းများအတွက် ကျင်းပသောရွေးကောက်ပွဲဖြစ်သည်ဟု အယ်လ်ဘာအဖွဲ့ က အတည်ပြုပြောကြားကြောင်း ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံခြား ရေးဝန်ကြီးဌာနက ဖြန့်ဝေသော သတင်းထုတ်ပြန်ချက် တွင် ဖော်ပြထားသည်။

ဂွါ တာနာမို အကျဉ်းစခန်းကို ပိတ်ပစ်ရန် သမ္မတ အိုဘားမား၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ကြိုဆိုကြောင်း သမ္မတ ဟူဂိုချာဗက်ဇ်က ဇန်နဝါရီလ ၂၉ ရက်နေ့က ချီးကျူး စကားပြောကြားပြီးနောက် ယင်းဝှမ်းတာနာမို ပင်လယ် ကွေ့ဒေသကို ကျူးဘားနိုင်ငံအား ပြန်ပေးရန် တောင်းဆို လိုက်သည်။ သမ္မတအိုဘားမားနှင့် ဆက်ဆံရေးတိုးမြှင့် မည့် အလားအလာကို သမ္မတဟူဂိုချာဗက်ဇ်က တံခါးဖွင့် လက်ခံသော်လည်း ၎င်း၏ အမေရိကန်ဆန့်ကျင်ရေး၊ ကျူးဘားနှင့် မဟာမိတ်ဖွဲ့စည်းရေးတို့ကြောင့် အမေ ရိကန်နိုင်ငံနှင့် ဆက်ဆံရေးတင်းမာပြီး သမ္မတဟောင်း ဂျော့ဂျီ ဒဗလျူဘုရ်ကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း အဝေဖန်ဆုံး ခေါင်းဆောင်တစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့သည်။ အမေရိကန်နိုင်ငံနှင့် ဆက်ဆံရေးတိုးမြှင့်ရန်လိုလားကြောင်း သို့သော် သမ္မတ အိုဘားမားအနေဖြင့် အမေရိကန် အရင်းရှင်စနစ်မှ ဖယ်ခွာမည့် နောက်ထပ်လက္ခဏာများကို စောင့်ကြည့် လျက်ရှိကြောင်း သမ္မတဟူဂိုချာဗက်ဇ်ကပြောကြားသည်။

ရုရှားနိုင်ငံမှ မဟာဗျူဟာ ဗုံးကြဲလေယာဉ်များ ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံရှိ အခြေစိုက်စခန်းများကို အသုံးပြု နိုင်ကြောင်း သမ္မတ ဟူဂိုချာဗက်ဇ်က ပြောကြားသည်။ ရုရှားမဟာဗျူဟာမြောက် ဗုံးကြဲလေယာဉ်များ ဗင်နီဇွဲလား

နိုင်ငံ၌ ရပ်နားရန် လိုအပ်ပါက ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံက ကူညီမည်ဟု ချာဗက်ဇ်က ရုရှားသမ္မတ မက်ဗီဒက်အား ပြောကြားသည်။ ရုရှားလေယာဉ်များ ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံ ၌ရပ်နားရန် ပြောကြားခြင်းမှာ မိမိက လာအော်ကီလာ အခြေစိုက်စခန်းကို ပေးအပ်မည့်သဘော သက်ရောက် ကြောင်း ချာဗက်ဇ်က ဆက်လက်ပြောကြားသည်။

ထရီနီဒက်နှင့် တိုဘာဂိုတို့၌ ဧပြီလတွင် ကျင်းပ မည့် အမေရိကတိုက် နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များ တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးပွဲတွင် လက်တင်အမေရိကနိုင်ငံများနှင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတို့၏ အနာဂတ်ဆက်ဆံရေးကို ပုံဖော်မည်ဖြစ်ကြောင်းပထမဆုံးအကြိမ် အိုဘားမား နှင့်တွေ့ဆုံသည့်အခါ ပြောဆိုရန် အကြောင်းအရာများ စွာပြင်ဆင်ထားကြောင်း၊ ကောင်းသောပြောဆိုမှုများ ဖြစ်မည်ဖြစ်ကြောင်း ရုပ်မြင်သံကြား တွေ့ဆုံမေးမြန်း ခန်းတစ်ခုတွင် ဟူဂိုချာဗက်ဇ်က ပြောကြားခဲ့သည်။

အိုဘားမားတစ်ယောက် ဘာအကြောင်းအရာတွေ ပြောမလဲ။ ကျွန်တော်တို့ မသိပါ။ ဧပြီလ ၁၆ ရက်နေ့တွင် ကုန်သွယ်ရေး သဘောတူစာချုပ်နှင့် ပတ်သက်၍ ကာရာကတ်စ်မြို့၌ အမေရိကတိုက်ခေါင်းဆောင်များကို တွေ့ဆုံ ဧည့်ခံမည်ဟု ဟူဂိုချာဗက်ဇ်ကပြောသည်။

ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံ၏ အရှေ့မြောက်ပြည်နယ်နှင့် တီနာကို၊ အယ်ဖာအို၊ အိုတစ်ဇ်၊ ချာဂွါဒါ မတ်စ်မြို့များကို ဆက်သွယ်ဖောက်လုပ်မည့်မီးရထားလမ်း ဖောက်လုပ်ရေး စီမံကိန်းကို ဟူဂိုချာဗက်ဇ်က မတ်လကုန်တွင် ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ ကီလိုမီတာ ၄၇၀ ရှည်လျားသော ယင်းရထားလမ်းမှာ ကီလိုမီတာ ၁၃၆၀၀ ကျော် ရှည်လျားသော နိုင်ငံတော် မီးရထားလမ်း ၁၅ ခု အနက် အစိတ်အပိုင်း တစ်ခုဖြစ်သည်။

ယင်းမီးရထားလမ်းစီမံကိန်းမှာ အမေရိကန်ဒေါ်လာ သန်း ၈၀၀၀ ကျော် ကုန်ကျမည်ဖြစ်ကြောင်း တရုတ် နှင့်အီတလီကုမ္ပဏီများက တည်ဆောက်ဖောက်လုပ် ပေးကြမည်ဖြစ်ကြောင်း မီးရထားလမ်းစီမံကိန်းမှ ယခု ဖွင့်လှစ်လိုက်သော ကီလိုမီတာ ၄၇၀ ရှည်လျားသော ရထားလမ်းမှာ ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် စတင်အသုံးပြု နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ တစ်နာရီလျှင် ကီလိုမီတာ ၂၂၀ နှုန်းဖြင့် အမြင့်ဆုံး ခုတ်မောင်းနိုင်မည်ဟု သိရသည်။

ယင်းမီးရထားလမ်း စီမံကိန်းကို ၂၀၀၈ ခုနှစ် မေလက တရုတ် - ဗင်နီဇွဲလားနှစ်နိုင်ငံ ထူထောင်ခဲ့ သော မဟာဗျူဟာ ရန်ပုံငွေ (စွမ်းအင်၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ ပို့ဆောင်ဆက်သွယ်ရေး ကဏ္ဍများ) မှ ကုန်ကျစရိတ်များ ကျခံသုံးစွဲမည် ဖြစ်ကြောင်း မီးရထားလမ်းဖောက်လုပ်ရေး လုပ်ငန်းဖွင့်ပွဲတွင် သမ္မတချာဗက်ဇ်ကပြောကြားခဲ့သည်။

သီရိလင်္ကာသမ္မတနိုင်ငံ။ ။ ယခင်က သီဟိုဠ်နိုင်ငံ ဟုခေါ်သော သီရိလင်္ကာနိုင်ငံသည် ၁၉၄၈ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၄ ရက်နေ့တွင် လွတ်လပ်ရေးရလာသည်။ ဝန်ကြီးချုပ် ဆော်လမွန်ဘန်ဒရာနာယကေးသည် ၁၉၅၉ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလအတွင်း လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခံခဲ့ရ သည်။ ၁၉၇၁ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် အလုပ်လက်မဲ့ လူငယ် အများစုပါဝင်သည့် ဆူပူအုံကြွမှုကို ကွယ်လွန်သူ ဝန်ကြီး ချုပ်ဟောင်း၏ဇနီး သီရိမာဘန်ဒရာနာယကေးဦးဆောင် သည့် စည်းလုံးညီညွတ်သောတပ်ဦး (ယူအက်ဖ်) အစိုးရက နှိမ်နင်းခဲ့သည်။ ၁၉၇၂ ခုနှစ် မေလ ၂၂ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံ အမည်ကို သီရိလင်္ကာသမ္မတနိုင်ငံဟု ပြောင်းလဲလိုက်သည်။ ယူအက်ဖ်သည် ၁၉၇၇ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဂျေအာရ် ဂျာယေဝါဒီနေ ခေါင်းဆောင်သည့် စည်းလုံးညီညွတ်သော အမျိုးသားပါတီ (ယူအင်ပီ) ကိုရှုံးနိမ့်ခဲ့သည်။

ဂျာယေဝါဒီနေသည် ၁၉၇၂ ခုနှစ် အခြေခံဥပဒေ ကို အစားထိုးပြင်ဆင်ပြီး နိုင်ငံအကြီးအကဲ သမ္မတရော အစိုးရအဖွဲ့ အကြီးအကဲပါ ဖြစ်လာသည်။ သူသည် ဒုတိယခြောက်နှစ်သမ္မတသက်တမ်းကို ၁၉၈၂ ခုနှစ်တွင် အနိုင်ရရှိခဲ့ပြီး နောက်ပိုင်း၌ သူ၏အစိုးရအဖွဲ့သည် လူထုဆန္ဒခံယူပွဲတွင်လည်း အနိုင်ရရှိခဲ့ပြန်ရာ ၁၉၈၉ ခုနှစ်အထိ ဆက်လက်အုပ်ချုပ်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် လူမျိုးရေးအကြမ်းဖက်မှုမှနေ၍ နိုင်ငံ၏ တမီးလ်လူ့အ သိုက်အဝန်းက မြောက်ပိုင်းနှင့် အရှေ့ပိုင်းပြည်နယ်များ ၌ ခွဲထွက်ကာ တမီးလ်သီးခြားနိုင်ငံထူထောင်ရန် လက်နက်ကိုင်ပုန်ကန်ခဲ့ကြသည်။ တမီးလ်ပုန်ကန်မှုကို နှိမ်နင်းရန် ၁၉၈၇ ခုနှစ်တွင် အိန္ဒိယတပ်များကို ဖိတ်ခေါ်ခဲ့သည်။ ၎င်းတို့သည် သူပုန်များကို အပြီး အပိုင် မချေမှုန်းနိုင်ခဲ့ဘဲ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်တွင် ပြန်ရပ်သိမ်း သွားရသည်။

သီရိလင်္ကာသီရိမာရက်တစ်ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတနိုင်ငံ

၂၀၀၈ ခုနှစ် နှောင်းပိုင်းမှစ၍ ကျားသူပုန် (တမီးလ်) တို့ကို အစိုးရတပ်များက အကြီးအကျယ် ထိုးစစ်ဆင်တိုက်ခိုက်ခဲ့ရာ တမီးလ်ပြောက်ကျားသူပုန် များအဖွဲ့ LTTE သည် အရေးနိမ့်ဆုတ်ခွာခဲ့ရာ နိုင်ငံ အရှေ့မြောက်ပိုင်း တောတောင်များအတွင်း ပြေးဝင်ပုန်း အောင်းနေရသည်။ တမီးလ်ကျားအဖွဲ့က ရယူထားသော နယ်မြေ၏ ၉၈ ရာခိုင်နှုန်း လက်လွှတ်ဆုံးရှုံးနေရသည်။ သီရိလင်္ကာအရှေ့မြောက်ပိုင်း ကမ်းရိုးတန်းရှိ ဝမ်နီဒေသ တွင် တမီးလ်သောင်းကျန်းသူတို့နှင့်အတူ အရပ်သား ၂,၅၀,၀၀၀ ခန့် ပိတ်မိနေသည်။ သီရိလင်္ကာသမ္မတ မဟင်ဒါရာဂျာပက်စာက တမီးလ်အီလန်ကျားသူပုန်များ ကို လုံးဝချေမှုန်းနိုင်တော့မည်၊ ရက်ပိုင်းအတွင်း အီလန် အဖွဲ့ချုပ်ငြိမ်းသွားတော့မည်ဟု ဖေဖော်ဝါရီလ ၄ ရက်နေ့ က ပြောကြားသည်။ လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း သီရိလင်္ကာလွတ်လပ်ရေးနေ့ကို တမီးလ်သောင်းကျန်း သူတို့ တိုက်ခိုက်နှောင့်ယှက်နေသည့်ကြားမှ ကျင်းပခဲ့ရ သည်။ ယခုအခါ အဆိုပါ အကြမ်းဖက်သမားများကို ချေမှုန်း နိုင်ခဲ့ပြီဖြစ်ကြောင်း သမ္မတမဟင်ဒါက ပြောကြားခဲ့သည်။

အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဟီလာရီကလင်တန် နှင့် ဗြိတိသျှနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မီလီဘန်းတို့က ဒဏ်ရာရသူများ သယ်ယူဆေးကုသနိုင်ရန် အစိုးရတပ် နှင့် သူပုန်များအကြား အပစ်အခတ်ရပ်ထားကြရန် တိုက်တွန်းလိုက်သည်။ အမေရိကန်၊ ဥရောပသမဂ္ဂ၊ ဂျပန်နှင့်နော်ဝေနိုင်ငံတို့က သူပုန်များသည် လက်နက်ချ၍ အစိုးရနှင့် စေ့စပ်ညှိနှိုင်းခြင်းဖြင့် တိုက်ပွဲများ၊ သွေးချောင်း စီးမှုများ ရပ်ဆိုင်းသွားနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း တိုက်တွန်း ပြောကြားခဲ့ကြသည်။ သီရိလင်္ကာအစိုးရက သူပုန်များ ကို အဆုံးတိုင် တိုက်ခိုက်ရန် သန္နိဋ္ဌာန်ချထားပြီးဖြစ်၍ အပစ်အခတ်ရပ်စဲခြင်း မပြုနိုင်ဟုဆိုသည်။

သီရိလင်္ကာအစိုးရက တမီးလ်ကျားသူပုန်များအား အနိုင်ရရှိခဲ့ကြောင်း ကြေညာပြီးနောက် ကိုလံဘိုမြို့သို့ ပထမဆုံးရောက်ရှိလာသည့် ကမ္ဘာ့ခေါင်းဆောင်မှာ ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ဘန်ကီမွန်း ဖြစ်သည်။ ၎င်းသည်အစိုးရတပ်ဖွဲ့နှင့် သူပုန်တို့ဖြစ်ပွားခဲ့ သည့် တိုက်ပွဲကြောင့် နေရာရွှေ့ပြောင်းထွက်ပြေး ကြရသည့်အရပ်သားများအားနိုင်ငံတကာ ကယ်ဆယ်ရေး

အဖွဲ့အစည်းများ၏ လုပ်ငန်းကို အထောက်အကူပြုရန် သီရိလင်္ကာနိုင်ငံသို့ ရောက်ရှိလာခြင်းဖြစ်သည်။

ကိုလံဘိုသို့ရောက်ရှိလာသော ဘန်ကီမွန်းက ကုလသမဂ္ဂ၊ ကြက်ခြေနီနှင့် လူသားချင်းစာနာမှု အဖွဲ့အစည်းများက ပြောင်းရွှေ့ထွက်ပြေးလာသည့် လူထု ၃,၀၀,၀၀၀ ကျော်တို့နေထိုင်ရာ စခန်းများတွင် သွားရောက်တွေ့ရှိနိုင်ရန် သီရိလင်္ကာအစိုးရအား ပြောဆိုမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။ နှစ်ပေါင်း များစွာ ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် ပဋိပက္ခမှာ လွန်မြောက်သွားပြီ ဖြစ်၍ သီရိလင်္ကာနိုင်ငံသားတို့အနေဖြင့် ဒဏ်ရာဟောင်း များကိုကုစားကာ လူမျိုးရေး၊ ဘာသာရေးကွဲပြားမှုများကို ဂရုမထားဘဲ ညီညွတ်ရန်အချိန်ကျပြီဖြစ်ကြောင်း ပြော ကြားခဲ့သည်။

သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ ကျွန်းစုဒေသများ၌ တမီးလ် ကျားသူပုန်များ၏ တိုက်ခိုက်မှုကို အပြီးသတ်နှိမ်နင်းရေး နှင့်ပတ်သက်၍ သီရိလင်္ကာအစိုးရက ဧပြီလ ၇ ရက်နေ့ တွင် တိုက်တွန်းပြောကြားသည်။ သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ၌ ကျားသူပုန်တို့၏ အကြမ်းဖက်သောင်းကျန်းမှုများ ဖြစ် ပွားရာဒေသဖြစ်သည့် ပူကူဒီရီရူပူဒေသ၌ တိုက်ပွဲများ ဖြစ်ပွားလျက်ရှိပြီး စစ်ဆင်ရေးများ ဆက်လက်၍ ဆင်နွဲ လျက်ရှိကြောင်း စစ်ဘက်ဆိုင်ရာက သတင်းထုတ်ပြန်သည်။

သီရိလင်္ကာတပ်ဖွဲ့ဝင်များက သီရိလင်္ကာမြောက် ပိုင်းဒေသများတွင် တိုက်ခိုက်မှုများပြီးစီးသွားပြီဖြစ် ကြောင်း၊ လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များအနေဖြင့် လက်နက် ကြီးများ၊ တိုက်ခိုက်ရေးလေယာဉ်များနှင့် လေကြောင်း သုံးလက်နက်များ အသုံးပြုမှုရပ်ဆိုင်းရန် သီရိလင်္ကာ အစိုးရက ဧပြီလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ကြေညာသည်။ သီရိ လင်္ကာတပ်ဖွဲ့ဝင်များ၏ တိုက်ခိုက်ရေးပြီးဆုံးရန် အစိုးရ က ဆုံးဖြတ်ထားကြောင်း၊ မိမိတို့လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များ အနေဖြင့် အရပ်သူအရပ်သားများ သေဆုံးစေနိုင်မည့် လက်နက်ကြီးများ၊ လေကြောင်းမှ ပစ်ခတ်မှုများနှင့် တိုက်ခိုက်ရေးလေယာဉ်များအသုံးပြုမှု ရပ်ဆိုင်းရန် ညွှန်ကြားထားကြောင်း အစိုးရက ပြောကြားသည်။ ဓားစာခံဖြစ်နေသည့် အရပ်သူ အရပ်သားများ လုံခြုံရေး အတွက် မိမိတို့တပ်ဖွဲ့ဝင်များက ကြိုးပမ်းနေကြပြီး အရပ်သူအရပ်သားများအား ကယ်ဆယ်ရေးကိစ္စသည်

သီရိလင်္ကာဒီမိုကရက်တစ်ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတနိုင်ငံ

ဦးစားပေးလုပ်ငန်းဖြစ်သည်ဟု အစိုးရက ဖော်ပြသည်။ အဆိုပါဒေသတွင် တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားစဉ်ကာလအတွင်း တမီးလ်ကျားသူပုန် ၅၀၀ ကျော် ပျောက်ဆုံးလျက်ရှိပြီး ၎င်းတို့၏ ဌာနချုပ်သာ ကျန်ရှိခဲ့ကြောင်း ယင်းသတင်း၌ ဖော်ပြသည်။

ဤနိုင်ငံမှ ပြည်သူများကို ကာကွယ်ရန်မှာ မိမိ တာဝန်ဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိအနေဖြင့် အနောက်အုပ်စု ကိုယ်စားလှယ်များ၏ ဩဝါဒပေးမှုကိုမလိုအပ်ကြောင်း သီရိလင်္ကာ သမ္မတ မဟင်ဒါရာဂျာပက်စာက ဧပြီလ ၃၀ ရက်နေ့တွင် ပြောကြားသည်။

တမီးလ်ကျားသူပုန်များနှင့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး အတွက် ၎င်းအားဩဝါဒပေးမှုကို ရပ်တန့်ကရပ်ကြပါရန် အနောက်အုပ်စုနိုင်ငံများသို့ သီရိလင်္ကာသမ္မတ မဟင်ဒါရာဂျာပက်စာက မေလ ၂ ရက်နေ့တွင် တုံ့ပြန် ပြောကြားလိုက်သည်။

သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ အရှေ့မြောက်ပိုင်း ကမ်းရိုးတန်းဒေသမှ ပူတူမာတာလန်မြို့ကို သောင်းကျန်းမှုကင်းစင်ရာ နယ်မြေအဖြစ် အစိုးရက ထုတ်ပြန်ကြေညာသည်။

၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်ကတည်းက ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် အကြမ်းဖက်သောင်းကျန်းမှုများကြောင့် ပြည်တွင်းအကြမ်းဖက်နှိမ်နင်းမှုတွင် ပြည်သူ ၇၀,၀၀၀ ကျော် သေဆုံးခဲ့သည်။

တမီးလ်ကျားတို့လက်မှ ပြန်လည်ထိန်းသိမ်းနိုင်ခဲ့သည့် နယ်မြေကို စောင့်ကြပ်နေသည့် အစိုးရလုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန်ခေါင်းဆောင်သောအဖွဲ့နှင့် သီရိလင်္ကာဒီမိုကရက်တစ် ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတနိုင်ငံ သမ္မတ မစ္စတာ မဟင်ဒါရာဂျာပက်စာ ခေါင်းဆောင်သောအဖွဲ့သည် ဇွန်လ ၁၄ ရက်နေ့တွင် နေပြည်တော်ရှိ အစိုးရအဖွဲ့ရုံး အစည်းအဝေးခန်းမ၌ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးကြသည်။ ထိုတွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲ၌ နှစ်နိုင်ငံအကြား သံတမန်နှင့် အထူးနိုင်ငံကူးလက်မှတ် ကိုင်ဆောင်သူများ ပြည်ဝင်ဗီဇာ ကင်းလွတ်ခွင့်ဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ်ကို ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး ဦးညွှန်ဝင်းနှင့် သီရိလင်္ကာနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး မစ္စတာရီဟီသာ ဘိုဂိုလာဂါမာတို့ လက်မှတ်ရေးထိုးကြသည်။ ထို့နောက် နှစ်နိုင်ငံခရီးသွား လုပ်ငန်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ နားလည်မှုစာချုပ်လွှာကို ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလာရေးလုပ်ငန်း ဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်စိုးနိုင်နှင့် သီရိလင်္ကာနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး ရီဟီသာ ဘိုဂိုလာဂါမာတို့ လက်မှတ်ရေးထိုးကြပြီး အပြန်အလှန် လဲလှယ်ကြသည်။

သီရိလင်္ကာနိုင်ငံတွင် ဇွန်လ ၂၉ ရက်နေ့က ကောက်ခံရရှိသော စာရင်းအရ သွေးလွန်တုပ်ကွေးရောဂါ ဖြစ်ပွားသူပေါင်း ၁၃,၄၇၉ ဦးအနက် သေဆုံးသူမှာ ၁၅၆ ဦးအထိ ရှိလာကြောင်း ကျန်းမာရေးဌာနက ဇွန်လ ၃၀ ရက်နေ့တွင် ကြေညာချက်ထုတ်ပြန်သည်။

ကျန်းမာရေးဌာန၏ ဝက်ဘ်ဆိုက်တွင် နောက်ဆုံးဖော်ပြချက်အရ ဇွန်လတစ်လတည်းမှာပင် သွေးလွန်တုပ်ကွေးရောဂါ ကူးစက်ဖြစ်ပွားသူ ၅,၁၄၅ ဦးအနက် ၃၉ ဦး သေဆုံးကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

၂၀၀၈ ခုနှစ်တစ်နှစ်လုံးတွင် သွေးလွန်တုပ်ကွေး ဖြစ်ပွားသူ ၄,၁၅၆ ဦးသာရှိပြီး ၈၅ ဦးသေဆုံးကြောင်း ကျန်းမာရေးအစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ပြသည်။ ယင်းရောဂါ ကူးစက်မှုသည် လျှင်မြန်သော အရှိန်အဟုန်ရှိသဖြင့် ကျန်းမာရေးအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ရောဂါကူးစက်မှု၏ အဓိကတရားခံဖြစ်သော ရောဂါပိုးမွှားများ သယ်ဆောင်နိုင်မည့်ခြင်များကို အမြစ်ဖြတ်သုတ်သင်ချေမှုန်းရေးအတွက် ပြည်သူလူထုအား သတိပြုလိုက်နာသင့်ကြောင်း၊ ပြည်သူများကလည်း ခြင်များပေါက်ပွားနိုင်

မည် ရေသေရေဆိုးများ ဂရုစိုက်ဖယ်ရှားခြင်းကို အထူးအလေးထားသင့်ကြောင်း၊ သိသင့်သည်များကို အသိပေးအကြောင်းကြားသင့်ကြောင်း သတင်းတွင် ဖော်ပြထားသည်။

ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့၏ အစီရင်ခံစာအရ ကမ္ဘာ့လူဦးရေ၏ ၅ ပုံ ၂ ပုံသည် နှစ်စဉ်သွေးလွန်တုပ် ကွေးကူးစက်ရောဂါ ခြိမ်းခြောက်ခံနေရကြောင်း၊ ထို့ အပြင် ခန့်မှန်းခြေအရ ကမ္ဘာတစ်ဝန်းလုံးတွင် သန်း ၅၀ ထိုရောဂါဖြစ်ပွားကြောင်း သိရသည်။

သီရိလင်္ကာမြောက်ပိုင်းတွင် တမီးလ်ကျားသူပုန် များ မြှုပ်နှံထားသည့် တော်ပီတိုလက်နက်နှစ်ခုနှင့် လောင်ချာလက်နက်တစ်ခုတို့ကို အစိုးရတပ်ဖွဲ့ဝင်များ က တွေ့ရှိခဲ့သည်ဟု သီရိလင်္ကာစစ်ဘက်ဆိုင်ရာက ဇွန်လ ၃၀ ရက်နေ့တွင် ပြောကြားသည်။

ကြီးမားသည့် တော်ပီဒိုလက်နက်နှစ်ခုနှင့် လောင်ချာလက်နက်တို့ကို သီရိလင်္ကာမြောက်ပိုင်းရှိ တမီးလ်ကျားသူပုန်များကြီးစိုးရာ နောက်ဆုံးနယ်မြေဖြစ် သော ပူကူဒီရီရူပူအရပ်တွင် မြှုပ်နှံထားသည်ကို တပ်ဖွဲ့ ဝင်များက တူးဖော်တွေ့ရှိခဲ့သည်ဟု ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဌာနမှ အရာရှိများက ပြောကြားသည်။ ထိုတော်ပီဒို လက်နက်မှာ အရှည် ၂၆ ပေရှိပြီး လောင်ချာလက်နက် မှာ ၂၈ ပေရှိကြောင်း သိရသည်။ ၎င်းလက်နက်များကို သီးခြားတွင်းလေးခု၌ မြှုပ်နှံထားကြောင်း အရာရှိများက ထပ်မံပြောကြားသည်။

တမီးလ်ကျားသူပုန်များသည် ယခင်က ပိုင်ဆိုင် ထားသည့် နယ်မြေစတုရန်းကီလိုမီတာ ၁၅,၀၀၀ ဝန်းကျင် နှင့်အတူ လုံးဝရှုံးနိမ့်သွားခဲ့ပြီး အစိုးရတပ်ဖွဲ့ဝင်များက သူပုန်များအား သိမ်းပိုက်လိုက်နိုင်ပြီဖြစ်ကြောင်း သီရိ လင်္ကာသမ္မတ မဟင်ဒါရာဂျာပက်ခံစာက ပြီးခဲ့သောလ တွင် ကြေညာခဲ့သည်။

အစိုးရတပ်ဖွဲ့ဝင်များနှင့် တမီးလ်ကျားသူပုန်များ အကြား နောက်ဆုံးတိုက်ပွဲတွင် တမီးလ်အရပ်သူ၊ အရပ် သား ၃,၀၀,၀၀၀ ခန့်မှာ အိုးမဲ့အိမ်မဲ့ဖြစ်သွားခဲ့ပြီး ၎င်းတို့ က သီရိလင်္ကာမြောက်ပိုင်းရှိ ဗာဗူနီရာနှင့် ဂျာဖနာခရိုင် များရှိ ဒုက္ခသည်စခန်းများ၌ ထားထားရကြောင်း သတင်း ၌ ဖော်ပြထားသည်။

သီရိလင်္ကာနိုင်ငံတွင်းရှိ ကုလသမဂ္ဂကလေးများ ရန်ပုံငွေအဖွဲ့ UNICEF တာဝန်ရှိသူတစ်ဦးကို တမီးလ် ကျားသူပုန်များအတွက် ဝါဒဖြန့်နေသည်ဟု စွပ်စွဲ၍ နိုင်ငံတွင်းက နှင်ထုတ်လိုက်ကြောင်း ကုလသမဂ္ဂက လေးများရန်ပုံငွေအဖွဲ့က ပြောကြားသည်။

သီရိလင်္ကာအစိုးရ၏ နှင်ထုတ်ခြင်းခံခဲ့ရသော UNICEF အဖွဲ့ပြောခွင့်ရပုဂ္ဂိုလ် ဂျိမ်အယ်လ်ဒါသည် လွန်ခဲ့သောလပိုင်းအတွင်းက ဖြစ်ပွားခဲ့သော သီရိလင်္ကာ အစိုးရနှင့် တမီးလ်ကျားသူပုန်များတိုက်ပွဲများအတွင်း ကလေးများဖမ်းဆီးခံရခြင်း၊ ဒုက္ခသည်စခန်းများရှိ ကလေးများ၏ ဆိုးဝါးသော အခြေအနေများကို မကြာ ခဏထုတ်ဖော်ပြောကြားလေ့ရှိသူဖြစ်သည်။ ဂျိမ်အယ်လ် ဒါအပေါ် သီရိလင်္ကာအစိုးရ၏ စွပ်စွဲချက်များကို UNICEF အဖွဲ့က ငြင်းဆိုလိုက်ပြီး ၎င်းအား နိုင်ငံတွင်း ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့်ရရန် သီရိလင်္ကာအစိုးရနှင့် UNICEF တာဝန်ရှိသူများ မကြာမီရက်ပိုင်းအတွင်း ဆွေးနွေးကြ မည်ဖြစ်ကြောင်း တောင်အာရှဆိုင်ရာ UNICEF ပြောခွင့်ရ အမျိုးသမီး ဆာရာကရီးကပြောကြားသည်။

သီရိလင်္ကာသို့ ခရီးသည်ရောက်ရှိမှုသည် ဩဂုတ်လတွင် ယခင်နှစ်ကထက် သုံးဆတိုးလာရာ မေလမှစ၍ သုံးလမြောက်တိုးလာသော လဖြစ်သွား သည်။ အိန္ဒိယသမုဒ္ဒရာအတွင်းရှိ အဆိုပါကျွန်းနိုင်ငံ တွင် ဆယ်စုနှစ်တစ်ခုကြာမျှ ဖြစ်ပွားနေသော စစ်ပွဲ မေလ ၅ရက်နေ့မှစ၍ ပြီးဆုံးသွားခြင်းကြောင့် ယင်းသို့ တိုးလာခြင်းဖြစ်သည်။ ဩဂုတ်လတွင် ခရီးသည်ရောက် ရှိမှုသည် ၃၄ ဒသမ ၃ ရာခိုင်နှုန်းတိုးကာ ၄၁,၂၀၇ ဦးရှိ ရာဒီဇင်ဘာနောက်ပိုင်းတွင် အမြင့်ဆုံးဖြစ်ပြီး လွန်ခဲ့ သည့်နှစ်ကအများဆုံးရှိသော ၃၀,၆၇၂ ထက်လည်းပိုသည်။

သီရိလင်္ကာသည် ၂၀၀၈ ခုနှစ်က ခရီးသည် ၄၃, ၈၃,၄၇၅ ဦးလာရောက်ခဲ့ရာ ယခင်နှစ်ကထက် ၁၁ ဒသမ ၂ ရာခိုင်နှုန်းလျော့နည်းသည်။ ခရီးသွားလုပ်ငန်း မှ ဝင်ငွေသည်လည်း ၁၁ ဒသမ ၂ ရာခိုင်နှုန်းလျော့နည်း ကာ ဒေါ်လာ ၃၄၂ သန်းသာရှိသည်။

သီရိလင်္ကာသည် ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်အတွင်း ခရီး သည် ၂ ဒသမ ၅ သန်းလာရောက်ရန်နှင့် ထိုလုပ်ငန်းတွင် ဝင်ငွေ ဒေါ်လာ နှစ်ဘီလီယံရရှိရန် ရည်မှန်းထားသည်။

သီရိလင်္ကာနှင့် ဩစတြေးလျနှစ်နိုင်ငံတို့မှ ကိုယ်စားလှယ်များသည် ကိုလံမြို့၌ နိုဝင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့တွင် တွေ့ဆုံကြကာ လူမှောင်ခိုမှုနှင့် အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှုများကို ပူးတွဲဖျက်ကြရန်သဘောတူညီခဲ့ကြကြောင်း သီရိလင်္ကာအရာရှိများက ပြောကြားသည်။

သီရိ လင်္ကာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်း ပြည်နယ်တွင် တစ်ကမ္ဘာလုံး ကြုံတွေ့နေရသော A(H₁N₁) တုပ်ကွေးရောဂါ ကူးစက်ပြန့်ပွားနေ၍ စာသင်ကျောင်းများကို ရက် အကန့်အသတ်မရှိ ပိတ်ထားရန် ပြည်နယ်အာဏာပိုင်များက နိုဝင်ဘာလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

သန်းသန်းစိ

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု။ ။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသည် ယခုအခါ၌ မဟာအင်အားကြီးလွန်နိုင်ငံဖြစ်သည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး နောက်ပိုင်းကာလများတွင် အထင်ကရနိုင်ငံဖြစ်လာသည်။ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ပြီးဆုံးသောအခါ အရင်းရှင်အုပ်စုခေါင်းဆောင်၊ အနောက်အုပ်စုခေါင်းဆောင်အဖြစ် ပေါ်ပေါ်ထင်ထင် ရပ်တည်လာခဲ့သည်။ ၂၀၀၉ ခုနှစ် စာရင်းဇယားများအရ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၌ လူဦးရေသန်းသုံးရာနီးပါး(၂၉,၈၄၄,၂၁၅၀)မျှ ရှိလေသည်။ ထို့ကြောင့် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံပြီးနောက် တတိယမြောက် လူဦးရေအများဆုံး နိုင်ငံလည်းဖြစ်နေသည်။

ထို့အတူ ကမ္ဘာပေါ်တွင် လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အားအများဆုံးသောနိုင်ငံများအနက် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံပြီးလျှင် ဒုတိယအများဆုံးသောနိုင်ငံလည်းဖြစ်သည်။ အမြဲတမ်းအဖွဲ့ဝင်အင်အား(၁၅)သိန်းကျော် အရန်တပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား(၁၀)သိန်းနီးပါး၊ ပင်မတိုက်ပွဲဝင်တပ်ဖွဲ့ကားစီးရေ(၈)ထောင်နီးပါး၊ စစ်သင်္ဘောကြီးအစင်း(၁၀၀)ကျော်နှင့် လေယာဉ်သင်္ဘောကြီး(၁၀)စင်းကျော်၊ ရှေ့သင်္ဘောအစင်း (၇၀) နီးပါး၊ စစ်လေယာဉ်စင်းရေ (၃၀၀၀) နီးပါးမျှရှိသည်။ ထို့ပြင် သာမကယနေ့ကမ္ဘာပေါ်တွင် နျူကလီးယားလက်နက် ပိုင်ဆိုင်သည့် နိုင်ငံပေါင်း(၈)နိုင်ငံမျှရှိနေသော အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသည် အင်အားကောင်းမွန်လှသည့် နျူကလီးယားလက်နက်အများဆုံးပိုင်ဆိုင်သည့် နိုင်ငံအဖြစ်ပါဝင်သည်။

ယခု အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသမ္မတမှားရက်အိုဘားမားဖြစ်သည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏(၄၄)ဦးမြောက်သမ္မတဖြစ်ပြီး (၂၀-၁-၂၀၀၉)နေ့မှစ၍ သမ္မတတာဝန်စတင်ထမ်းဆောင်သည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသမိုင်းတွင် အသက်(၄၈)နှစ်အရွယ်၌ သမ္မတဖြစ်လာရုံမျှမက ပထမဦးဆုံးသော လူမည်းသမ္မတတစ်ဦးလည်းဖြစ်သည်။

မစ္စတာအိုဘားမားသည် ယခင်သမ္မတလက်ထက်က အဆုံးမသတ်နိုင်သည့် ပြဿနာများကိုဆက်လက်အမွေခံကာ ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်နေရသည်။ နိုင်ငံရေးပြဿနာ၊ စစ်ရေးပြဿနာများ၊ စီးပွားရေးပြဿနာများစသည်တို့ဖြင့်ကြုံတွေ့နေရသည်။

မိချိကန်ပြည်နယ်ရှိ ကားဈေးကွက်တစ်ခု

အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် သမ္မတအိုဘားမားလက်ထက်မတိုင်မီကပင် အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့များရောက်ရှိနေကြသည်။ သို့သော် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ ရည်မှန်းချက်များကို ထိရောက်စွာအကောင်အထည် မဖော်နိုင်ခဲ့။ ဤသို့သောအခြေအနေကြောင့် (၂-၁၂-၂၀၀၉) နေ့က ထုတ်ပြန်ကြေညာရာတွင် အာဖဂန်နစ္စတန်သို့ အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အားသုံးသောင်းကို လာမည့်လများတွင် ထပ်မံစေလွှတ်မည်ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြခဲ့သည်။

သမ္မတအိုဘားမားက အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့်အမေရိကန်ပြည်သူများ လုံခြုံရေး၊ အန္တရာယ်ကင်းရေးတို့တွင် အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံနှင့်လုံးဝဆက်နွယ်မှုမရှိတော့သည့်အခါ အမေရိကန်တပ်များအာဖဂန်နစ္စတန်မှ ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းမည်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် ၂၀၁၁

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု

ခုနှစ် မကုန်မီကာလအတွင်း စတင်ရုပ်သိမ်းမည်ဖြစ်ကြောင်း လည်းပြောကြားခဲ့သည်။ အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံတွင် တာလီဘန်တို့ တိုက်ခိုက်မှု အရှိန်မြင့်လာခြင်းနှင့် ပါကစ္စတန်နယ်စပ်တွင် အယ်လ်ခိုင်ဒါအကြမ်းဖက် သမားများ ဆက်လက်ရှင်သန်နေခြင်းကလည်း သမ္မတ မစ္စတာအိုဘားမားအစိုးရကို အကြပ်ကိုင်လျက်ရှိနေ သည်။ ပါကစ္စတန်နယ်စပ်တစ်လျှောက်ရှိ အယ်လ်ခိုင်ဒါ အကြမ်းဖက်သမားများကို အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့က မောင်းသုမဲ့လေယာဉ်များဖြင့် တိုက်ခိုက်ခြင်းကြောင့် ၂၀၀၉ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလများတွင် အပြစ်မဲ့ပြည်သူများ သေဆုံးမှုနှင့် ပျက်စီးမှုများတိုးလာပြီး ပါကစ္စတန် ပြည်သူများသာမကပါကစ္စတန်အစိုးရကပါ အမေရိကန် တို့အပေါ် မကြည်မလင်ရှိလာသည်။

ဒီဇင်ဘာလတွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် နျူကလီးယားကိစ္စ ဆွေးနွေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် အသင့်ရှိကြောင်း ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့ရာ နှစ်နိုင်ငံဆက်ဆံ ရေးမှာ ၂၀၀၉ ခုနှစ် ကုန်ဆုံးခါနီးကာလ၌ အနည်းငယ်မျှ ပျော့ပျောင်းလာသည်ဟုသုံးသပ်ကြသည်။

၂၀၀၉ ခုနှစ်အတွင်း အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု သည် အီရန်နိုင်ငံနှင့် နျူကလီးယားပြဿနာကြောင့် ဆက်ဆံရေးတင်းမာမှုများမကြာခဏဖြစ်ခဲ့သည်။ နောက်ဆုံးလုံခြုံရေးကောင်စီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြင့် အီရန် နိုင်ငံအားပြင်းထန်စွာအရေးယူရန် အကြိမ်ကြိမ်ကြိုးစားခဲ့ သည်။ အီရန်နိုင်ငံကရပ်တန့်ခြင်းမရှိရုံမျှမက နောက် ထပ်နျူကလီးယားစက်ရုံ(၁၀)ရုံတည်ဆောက်မည်ဟု (၃-၁၂-၂၀၀၉)နေ့တွင် ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့ပြီး တစ်ဖန်

အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံရောက် အမေရိကန်စစ်သားတစ်ဦး

၂၀၀၉ ခုနှစ် အတွင်းတွင် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု နှင့် မြောက်ကိုရီးယားတို့ဆက်ဆံရေးမှာတင်းမာလျက်ရှိ ခဲ့သည်။ မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံက (၂၅-၅-၂၀၀၉) နေ့တွင် မြေအောက်၌ နျူကလီးယားစမ်းသပ်ပြီးနောက် တာတိုပစ်ဒုံးပျံများ ထပ်မံစမ်းသပ်ပြီးနောက် တာတိုပစ် ဒုံးပျံများထပ်မံစမ်းသပ်ပစ်လွှတ်ခဲ့ပြန်သည်။ အိုဘားမား အစိုးရကို အံတုခြိမ်းခြောက်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟုဆို နိုင်သည်။ သို့သော်မြောက်ကိုရီးယားက ၂၀၀၉ ခုနှစ်

(၇-၁၂-၂၀၀၉) နေ့တွင် နျူကလီးယားလုပ်ငန်းများ ဆက်လက်အကောင်အထည်ဖော်မည်ဟုထပ်မံထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

သမ္မတအိုဘားမားသည် ၂၀၀၉ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ အတွင်း တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံသို့ အလည်အပတ် ရောက်ရှိခဲ့စဉ်(၁၇-၁၁-၂၀၀၉)နေ့၌ တရုတ်သမ္မတ ဟူကျင် တောင်နှင့်ပေကျင်းမြို့တွင်(၂) နာရီကျော် တံခါးပိတ်ဆွေး နွေးပွဲပြုလုပ်ခဲ့ပြီး နှစ်နိုင်ငံသည် ဘက်စုံ၊ နယ်ပယ်စုံ၌ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတိုးချဲ့ကြရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု

ထို့အတူ အိန္ဒိယနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်မန်မိုဟန်ဆင်းသည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသို့ ၂၀၀၉ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလအတွင်း ချစ်ကြည်ရေးခရီးသွားရောက်ခဲ့သည်။ (၂၄-၁၁-၂၀၀၉) နေ့၌ မစ္စတာဆင်းသည် သမ္မတဘားရက်အိုဘားမားနှင့် ဆွေးနွေးမှုများပြုလုပ်ခဲ့ပြီး (၂၅-၁၁-၂၀၀၉) နေ့တွင် မစ္စတာဆင်းက နှစ်နိုင်ငံ ဆက်ဆံရေး ဆက်လက်တိုးမြှင့်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

သမ္မတအိုဘားမားသည် လန်ဒန်၌ကျင်းပသည့် ဂျီ(၂၀)ထိပ်သီးအစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ခဲ့ပြီး တရုတ်သမ္မတဟူကျင်တောင်၊ ရုရှားသမ္မတဒီမီထရီ မက်ဗီဒက်၊ ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ် ဂေါ်ဒွန်ဘရောင်းစသည် နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များနှင့် (၁-၄-၂၀၀၉) နေ့တွင် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့သည်။

၂၀၀၆ ခုနှစ် မတ်လတွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသည် အီရတ်နိုင်ငံသို့ အဖျက်စွမ်းအားကြီးမားသည့် လက်နက်များရှိသည်ဆိုကာ ဝင်ရောက်ကျူးကျော်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုသည် ပြည်တွင်း ပြည်ပဖိအားပေးခြင်း၊ အလွန်အမင်းခံရပြီး သိက္ခာလည်း အကြီးအကျယ်ကျဆင်းခဲ့သည်။ ယင်းစစ်ပွဲကြောင့် ၂၀၀၉ ခုနှစ် မတ်လအထိ အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့ဝင် (၄,၁၅၀) ကျော်သေဆုံးခဲ့ရပြီး စစ်အသုံးစရိတ်မှာလည်း အမေရိကန်ဒေါ်လာ(၈၀၀) ဘီလီယံ နီးပါးကုန်ကျခဲ့ သည်။ ကမ္ဘာစီးပွားရေးအကျပ်အတည်းပြဿနာကြောင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတွင်လည်း (၂၀၀၉)ခုနှစ် အတွင်း အကြီးအကျယ်ဂယက်ရိုက်ခတ်မှုများဖြစ်ပေါ်ခဲ့ သည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ အဓိက ကုမ္ပဏီကြီး များဖြစ်ကြသည့် ကက်တာပီလန် (စက်ကရိယာ ကုမ္ပဏီ)၊ ဟုမ်းဒစ်ပို (အဆောက်အအုံပြင်ဆင်သည့် ကုမ္ပဏီ)၊ နာမည်ကျော်အိုင်အင်ဂျီနှင့် ဖိလစ်ကုမ္ပဏီများ က အလုပ်သမားထောင်ချီပြီး လျှော့ချရန် စီစဉ်ရ ကြောင်း ၂၀၀၉ ဇန်နဝါရီလတွင် ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့သည်။ ထို့အတူ မော်တော်ကား ထုတ်လုပ်သည့် နာမည်ကြီး ကုမ္ပဏီကြီးများကလည်း အလုပ်သမားများကို လျှော့ချ ခဲ့ရာ ၂၀၀၉ ခုနှစ်မေလအထိ ထပ်တိုးလုပ်လက်မဲ့ ခြောက် သိန်းလေးသောင်း နီးပါး (၆,၃၇,၀၀၀) ရှိလာခဲ့သည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသမ္မတဘားရက်အို ဘားမားသည် ၂၀၀၉ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလအတွင်းအာရှ လေးနိုင်ငံသို့ ခရီးဆန်ခဲ့သည်။ ၁၃-၁၂-၂၀၀၉ နေ့တွင် ဂျပန်နိုင်ငံ၌ ဂျပန်ဘုရင်အာကီဟီတိုနှင့်လည်းကောင်း၊ ဂျပန်ဝန်ကြီးချုပ်ယူကီအိုဟာတိုရာမနှင့်လည်းကောင်း တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ ယင်းနောက် စင်ကာပူနိုင်ငံသို့ရောက်ရှိ သည်။ ၁၄-၁၁-၂၀၀၉ နေ့တွင် အာရှနှင့်ပစိဖိတ်ဒေသ ဆိုင်ရာစီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့(အေအယ်) ထိပ်သီးဆွေးနွေးပွဲသို့ တက်ရောက်ခဲ့ပြီး ဒေသဆိုင်ရာ ခေါင်းဆောင်များနှင့် ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ (၁၅-၁၁- ၂၀၀၉) တွင် အာဆီယံအမေရိကန်ထိပ်သီးအစည်း အဝေးသို့လည်း တက်ရောက်ခဲ့သည်။

တစ်ဖန်(၁၆-၁၂-၂၀၀၉) နေ့တွင် တရုတ်နိုင်ငံ ရှန်ဟိုင်းမြို့နှင့်(၁၇-၁၁-၂၀၀၉)နေ့တွင် ပေကျင်းမြို့ တို့၌ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံခေါင်းဆောင်များနှင့်

နော်ဝေးနိုင်ငံ အော်စလိုမြို့၌ ငြိမ်းချမ်းရေး နိဘယ်လ်ဆုယူအပြီး တွေ့ရသော အိုဘားမား

ဆွေးနွေးခြင်းများပြုလုပ်ပြီး (၁၈-၁၂-၂၀၀၉) နေ့တွင် တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံသို့ရောက်ရှိခဲ့သည်။ အိုဘားမား သည် တောင်ကိုရီးယားသမ္မတလီမြောင်ဘတ်နှင့် ဆိုးလ်မြို့၌ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ဤသည်မှာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသမ္မတ ဘားရက်အိုဘားမား ၏ ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင်း သမ္မတဖြစ်ပြီးနောက် ပထမဦးဆုံးသောအာရှတိုက်ခရီးစဉ်ပင်ဖြစ်လေသည်။

ဘားရက်အိုဘားမားသည် ၂၀၀၉ ခုနှစ်အတွက် ငြိမ်းချမ်းရေးနိဘယ်လ်ဆုကိုလည်း ရရှိခဲ့သည်။ သမ္မတ သက်တမ်း ၉ လမပြည့်သေးမီတွင် နိဘယ်လ်ဆုရရှိခြင်း အတွက် ဝေဖန်မှုအမျိုးမျိုးကို ခံခဲ့ရသည်။ သို့သော် အိုဘားမားက နိဘယ်လ်ဆုနှင့်ထိုက်တန်သော ဆောင်ရွက်မှုမျိုးကို ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း နော်ဝေနိုင်ငံ၌ နိဘယ်လ်ဆုယူအပြီးတွင် ပြောကြားခဲ့သည်။ အိုဘားမားသည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ သမိုင်းဝင် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်း၊ အလုပ်လက်မဲ့ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းပေးမည့်လုပ်ငန်းများကို အဓိကဇောင်းပေး၍ လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ဒိန်းမတ်နိုင်ငံ ကိုပင်ဟေဂင်မြို့တော်တွင် ကျင်းပသည့် ကမ္ဘာ့ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုညီလာခံသို့ တက်ရောက်၍ ကမ္ဘာ့ရာသီဥတု ပြဿနာများကိုဖြေရှင်းရန် တက်ရောက်လာသော နိုင်ငံပေါင်း ၁၉၂ နိုင်ငံမှ ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသားများအား တိုက်တွန်းပြောကြားသွားသည်။

ကံမြင့်

အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသ။ ။၂၀၀၈ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် စတင်ခဲ့သော အစွဲရေးတပ်များ၏ ပါလက်စတိုင်းနယ်မြေအတွင်းသို့ ကျူးကျော်တိုက်ခိုက်မှုများသည် ၂၀၀၉ ခုနှစ်အတွင်းသို့ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။ ဂါဇာကမ်းမြောင်ဒေသမှ ပါလက်စတိုင်းလက်နက်ကိုင်များက ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့တွင် တာဝေးပစ်ခံ့ကျည်များနှင့် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ခဲ့ရာ ဘီရာရီဘာမြို့ မြောက်ပိုင်းရှိ စာသင်ကျောင်းကြီးအနီးနှင့် လယ်ကွက်များအတွင်း ကျရောက်ခဲ့သည်။ အစွဲရေးတို့က ဂါဇာကမ်းမြောင်ဒေသသို့ လေကြောင်းမှတိုက်ခိုက်မှုများ ဆက်လက်ပြုလုပ်လျက်ရှိသဖြင့် ပါလက်စတိုင်းလက်နက်ကိုင်များကလည်း ခံ့ကျည်များဖြင့် တိုက်ခိုက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဂါဇာကမ်းမြောင်ဒေသအပေါ် အစွဲရေးတို့က လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုပြုလုပ်ပြီး လေးရက်အကြာတွင် အမေရိကန်၊ ရုရှားနှင့် အီးယူနိုင်ငံများပါဝင်သော အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသ ငြိမ်းချမ်းရေးအကျိုးဆောင်အဖွဲ့က ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်နေမှုကို ချက်ချင်းရပ်စဲရန် တောင်းဆိုမှု ပြုခဲ့သော်လည်း အရာမထင်ခဲ့ချေ။ အစွဲရေးစစ်ဘက်က

ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့ ညနေပိုင်းတွင် ဂါဇာကမ်းမြောင်တောင်ပိုင်းသို့ ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။

အစွဲရေးစစ်ဟတ်ယာဉ်များသည် ဂါဇာကမ်းမြောင်ရှိ ဟားမတ်စ်တို့နှင့် အဆက်အသွယ်ရှိသော ပစ်မှတ်များပေါ်သို့ အကြိမ်ပေါင်းရာချီ၍ စစ်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ဂါဇာကမ်းမြောင်ဒေသကို ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့တွင် အစွဲရေးတို့က လေကြောင်းမှ ဆက်လက်ထိုးစစ်ဆင်ခဲ့ရာ ပါလက်စတိုင်း ၂ ဦးထပ်မံသေဆုံးခဲ့သည့်အတွက် ဇန်နဝါရီလ ၂ ရက် နေ့အထိ ပါလက်စတိုင်း ၄၁၇ ဦးသေဆုံးခဲ့သည်။ အစွဲရေးတို့က ဇန်နဝါရီလ ၃ ရက် ညနေပိုင်းတွင် ဟားမတ်စ်တို့နေထိုင်ရာ ပစ်မှတ်အများအပြားကို စစ်လေယာဉ်များ၊ တင့်ကားများဖြင့် လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုများနှင့် မြေပြင်တိုက်ခိုက်မှုများပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ယင်း နေ့ညနေပိုင်းတိုက်ခိုက်မှုများအနက် ဂါဇာကမ်းမြောင်ဒေသမြောက်ပိုင်းရှိ အဆောက်အအုံတစ်ခုကို အစွဲရေးတို့၏ တင့်ကားကျည်ဆန်ထိမှန်မှုကြောင့် ပါလက်စတိုင်း ၁၄ ဦးသေဆုံးခဲ့သည်။ အစွဲရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များ လေကြောင်းမှ ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုကို တုံ့ပြန်သည့်အနေဖြင့် ဟားမတ်စ်တို့က အစွဲရေးနိုင်ငံတောင်ပိုင်းသို့ ခံ့ကျည်နှစ်စင်းဖြင့် ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့၌ ပစ်ခတ်ခဲ့သည်။ ဂါဇာကမ်းမြောင်မှနေ၍ အစွဲရေးနိုင်ငံတောင်ပိုင်းသို့ ဟားမတ်စ်တို့က ပစ်ခတ်ခဲ့သည့် ခံ့ကျည်များမှာ ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့၌ ခံ့ကျည် ၉ စင်းအထိရှိကြောင်း ဟားမတ်စ်တို့က ပြောကြားသည်။ ဟားမတ်စ်တိုက်ခိုက်ရေးသမားများက ခံ့ကျည်များဖြင့် အစွဲရေးနိုင်ငံတောင်ပိုင်းသို့ ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်လျက်ရှိသကဲ့သို့ ဂါဇာကမ်းမြောင်ဒေသသို့ ဝင်ရောက်လာသော အစွဲရေးမြေပြင် တပ်ဖွဲ့ဝင်များကို ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်လျက်ရှိသည်။ အစွဲရေးတို့က ပါလက်စတိုင်းတို့အား စတင်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည့် အချိန်မှစ၍ ဇန်နဝါရီလ ၆ ရက်နေ့အထိ အစွဲရေးတပ်ဖွဲ့ဝင် ၂၀ ဦးသာ သေဆုံးခဲ့သော်လည်း ပါလက်စတိုင်း အရပ်သား ၅၀ ကျော် သေဆုံးခဲ့ရသည်။ ဂါဇာကမ်းမြောင်ဒေသရှိ ကုလသမဂ္ဂ၏ ကူညီထောက်ပံ့မှုနှင့် ရပ်တည်နေရသော စာသင်ကျောင်းနှစ်ကျောင်းကိုလည်း အစွဲရေးတို့က အမြောက်များဖြင့် တုံ့ပြန်ပစ်ခတ်ခဲ့သည်။ ဂါဇာမြောက်ပိုင်း ဂျာဘာလီယာအရပ်ရှိ

ဒုက္ခသည်စခန်းများဖွင့်လှစ်ထားသည့် အယ်လ်ဖာရုရာ စာသင်ကျောင်းကိုလည်း တိုက်ခိုက်ခဲ့ပြီး သေဆုံးသူများထဲတွင် ကလေးအများအပြားပါဝင်ခဲ့သည်။ အစ္စရေးတို့၏ တိုက်ခိုက်မှုများ ၁၁ ရက်မြောက်သည့်နေ့တွင် ဂါဇာကမ်းမြောင်ဒေသ၏ လူနေမှုဘဝမှာ ဆိုးရွားသည့်အခြေအနေသို့ ဆိုက်ရောက်နေသည်။ အစ္စရေးတို့၏ လေကြောင်းနှင့်မြေပြင်စစ်ဆင်ရေး ၁၇ ရက်တာကာလတွင် လေယာဉ်များနှင့် သံချပ်ကာကားများက အရှိန်မြှင့်တိုက်ခိုက်ခြင်းကြောင့် သေဆုံးသူ စုစုပေါင်းမှာ ၉၁၇ ဦး အထိရှိသည်။

ဂါဇာပဋိပက္ခတွင် သေဆုံးသူများပြားသည့်အတွက် တိုက်ခိုက်ဖျက်ဆီးမှုများ ရပ်ဆိုင်းရန် တိုက်တွန်းသည့် ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ် ဘန်ကီမွန်းသည် ဇန်နဝါရီလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် အီဂျစ်နိုင်ငံကိုင်ရိုမြို့သို့ ရောက်ရှိလာပြီး အီဂျစ်သမ္မတမူဘာရက်နှင့်တွေ့ဆုံကာ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးကို အဓိကဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ပါလက်စတိုင်းနှင့် အစ္စရေးတို့အကြား အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးအတွက် အီဂျစ်နိုင်ငံက အစွမ်းကုန်ကြိုးပမ်းနေဆဲမှာပင် ဂါဇာဒေသတွင် ရက် ၂၀ အတွင်း သေဆုံးသည့် ပါလက်စတိုင်းဦးရေမှာ ၁၀၀၀ ကျော် သွားပြီး ကလေးသူငယ် ၃၇၅ ဦး၊ အမျိုးသမီး ၁၅၀ ဦး၊ သက်ကြီးရွယ်အို ၁၁၈ ဦးနှင့် ဆေးဘက်ဝန်ထမ်း ၁၂ ဦး သေဆုံးခဲ့သည်။ ဂါဇာတွင် အပစ်အခတ်ရပ်စဲမှုကို အပြည့်အဝ ချက်ချင်းလိုက်နာရန် အထွေထွေညီလာခံက ဆုံးဖြတ်တိုက်တွန်းလိုက်သည်။ အဖွဲ့ဝင် ၁၁၈ နိုင်ငံ ပါဝင်သည့် ဘက်မလိုက်လှုပ်ရှားမှုအဖွဲ့၏ မေတ္တာရပ်ခံချက်ဖြင့် ကုလသမဂ္ဂညီလာခံ၏ ၂ ရက်ကြာအရေးပေါ်အထူးအစည်းအဝေးအပြီးတွင် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အတည်ပြုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်ကို ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံက ထောက်ခံခဲ့ ၁၄၂ မဲ၊ ကန့်ကွက်မဲ ၄ မဲ၊ ကြားနေမဲ ၈ မဲဖြင့် မဲခွဲအတည်ပြုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဂါဇာမှအစ္စရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များ အပြည့်အဝ ရပ်သိမ်းရေး၊ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး၊ စားနပ်ရိက္ခာလောင်စာနှင့် ဆေးဝါးကုသမှုအပါအဝင် ဂါဇာဒေသတစ်ခုလုံး လူသားချင်းစာနာထောက်ထားရေး အကူအညီများ အတားအဆီးမရှိ ထောက်ပံ့ပေးပို့ ဖြန့်ဖြူးရေးကို ကုလသမဂ္ဂက တောင်းဆိုခဲ့သည်။

ဟားမတ်စ်စစ်သွေးကြွအုပ်စုက အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးကို ပယ်ချသော်လည်း မိမိတို့နယ်အတွင်း အစ္စရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များမရှိလျှင် မိမိတို့အနေဖြင့် ဆက်လက်တိုက်ခိုက်သွားမည်မဟုတ်ကြောင်း ကြေညာသည်။ ဟားမတ်စ်နှင့်အစ္စလာမ်ဂျီဟမ်အပါအဝင် ပါလက်စတိုင်းအုပ်စုများက သတင်းထောက်များထံ ကြေညာချက်များပေးပို့ရာ၌ အစ္စရေးနှင့် မည်သည့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲမှုကို မဆိုလက်မခံနိုင်ဘဲ ပယ်ချကြောင်း ဂါဇာဒေသတွင် အစ္စရေးတပ်ဖွဲ့ဝင် တစ်ဦးရှိနေသမျှ ကာလပတ်လုံး ဆက်လက်ခုခံတိုက်ခိုက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း အစ္စရေးတို့၏ လေကြောင်းနှင့် မြေပြင်ထိုးစစ်ကို အဆုံးသတ်လိုက်ပြီဖြစ်ကြောင်း အစ္စရေးဝန်ကြီးချုပ် အိုလ်မတ်က ကြေညာသည်။ ဇန်နဝါရီလ ၁၉ ရက်နေ့ညနေပိုင်းတွင် အစ္စရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များ ဂါဇာစီးတီးမှ စတင်ရပ်သိမ်းခဲ့သည်။

သို့သော်လည်း အစ္စရေးတပ်များသည် ပါလက်စတိုင်း စစ်သွေးကြွများက အစ္စရေးနိုင်ငံကို ဒုံးကျည်များဖြင့် ပစ်ခတ်မှု မရပ်မချင်းသိမ်းပိုက်ထားသည့် စခန်းများကို သိမ်းမြဲသိမ်းထားသည်ဟုကြေညာသည်။ ဂါဇာကမ်းမြောင်ဒေသမှ ဇန်နဝါရီလ ၃၁ ရက်နေ့တွင် ဒုံးကျည်ဖြင့်ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ခဲ့ရာ အစ္စရေးနိုင်ငံတောင်ဘက်ရှိ ကီလန်မြို့အနီးကျရောက်ပေါက်ကွဲခဲ့သည်။ အစ္စရေးနှင့် ဂါဇာတို့အကြား အပစ်အခတ်ရပ်စဲခဲ့သည့် ဇန်နဝါရီလ ၁၈ ရက်ကတည်းက ယခုပစ်ခတ်မှုသည် ဒုံးကျည်ဖြင့် ပစ်ခတ်မှုများအနက်တစ်ခုဖြစ်သည်။ ယင်းပစ်ခတ်မှုကို တုံ့ပြန်သည့်အနေဖြင့် ဖေဖော်ဝါရီလ(၁) ရက်နေ့တွင် အစ္စရေးတို့က ဂါဇာစီးတီးရှိ ဟားမတ်စ်လုံခြုံရေးပစ်မှတ်များနှင့် အီဂျစ်နယ်စပ်တစ်လျှောက်စစ်သွေးကြွ အုပ်စုများအသုံးပြုသည့် ဥမင်လိုဏ်ခေါင်းများကို လေကြောင်းမှ ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။

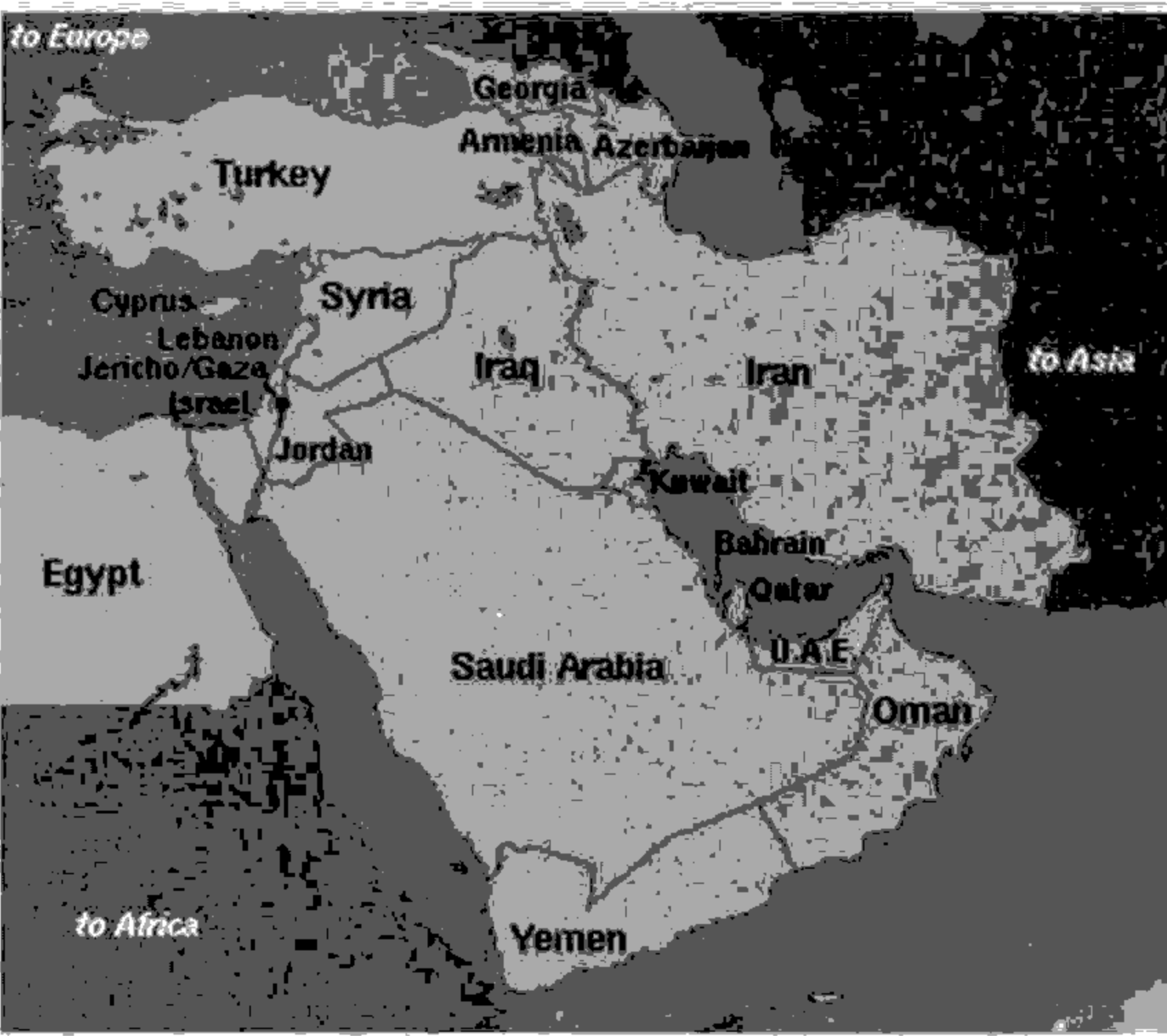
ပါလက်စတိုင်းသမ္မတ မာမူတ်အဘက်စ်၏ လုံခြုံရေးတပ်များက အနောက်ဘက်ကမ်းရှိ အကျဉ်းထောင်များမှ ဟားမတ်စ်အုပ်စုဝင်အချို့ကို ဖေဖော်ဝါရီ ၂၄ ရက် မွန်းလွဲပိုင်းက လွှတ်ပေးလိုက်ကြောင်း လုံခြုံရေးသတင်းရပ်ကွက်က ပြောကြားသည်။

အနောက်ဘက်ကမ်းရှိ အဘလပ်နှင့် တူလ်ကရင်မြို့များရှိ အကျဉ်းထောင်များမှ ဟားမတ်စ်အကျဉ်း

အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသ

သား ရှစ်ဦးကိုလွှတ်ပေးလိုက်ခြင်းဖြစ်ပြီး ယင်းမှ ဟားမတ်စ် အုပ်စုဝင်အကျဉ်းသားများအား တဖြည်းဖြည်းလွှတ်ပေးရေး အစီအစဉ်အရ လွှတ်ခြင်းဖြစ်သည်ဟုဆိုသည်။

၂၀၀၆ ခုနှစ် ဇွန်လတွင် ပါလက်စတိုင်းစစ် သွေးကြွများက နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်တိုက်ခိုက်ပြီးနောက် အစ္စရေးတပ်ကြပ်ဂါလက်ရှာလစ်အား ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်သွားသည်။ ထိုအချိန်ကတည်းက ၎င်းကို ပါလက်စတိုင်းဟားမတ်စ်စစ်သွေးကြွများက ဂါဇာ၌ ဖမ်းဆီးထားခဲ့သည်။ ဂါလက်ရှာလစ်ကို ပါလက်စတိုင်းတို့က ပြန်လွှတ်ပေးလျှင် အစ္စရေးတို့ဘက်ကလည်း ဖမ်းဆီးထားသည့်ပါလက်စတိုင်းသုံးပန်းရာနှင့်ချီ၍ လွှတ်ပေးမည်ဟု ကမ်းလှမ်းသည်။

အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသမြေပုံ

ပါလက်စတိုင်းနှင့် အစ္စရေးနှစ်နိုင်ငံပဋိပက္ခ ဖြေရှင်းရေးတွင် ၎င်းနှစ်နိုင်ငံငြိမ်းချမ်းစွာယှဉ်တွဲနေထိုင် ရေးမူသာလျှင် တစ်ခုတည်းသောနည်းလမ်းဖြစ်ကြောင်း ဥရောပသမဂ္ဂ (အီးယူ)က သဘောရသည်။ ပါလက်စတိုင်းနိုင်ငံထူထောင်ရေးကို အစ္စရေးကလက်မခံလျှင် နှစ်ဖက်ဆက်ဆံရေးမှာများစွာခက်ခဲမည်ဟုလည်း အီးယူ၏ အလှည့်ကျသဘာပတိဖြစ်သည့် ချက်သမ္မတနိုင်ငံမှ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ကာရယ်ရှာဝါဇင်ဘတ်က အီးယူ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများ အစည်းအဝေးတွင် ပြောကြားသည်။

အစ္စရေးနိုင်ငံအနေဖြင့် အာရှအလယ်ပိုင်း ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးပွဲပြန်စရေးကို လက်ခံသင့်ကြောင်း သို့မဟုတ်

ပါက အီရန်၏ ခြိမ်းခြောက်မှုကို ရင်ဆိုင်ရေးတွင် အာရပ် နိုင်ငံများ၏ ထောက်ခံမှုဆုံးရှုံးသွားနိုင်ကြောင်း အမေရိကန် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဟီလာရီကလင်တန်က ဧပြီလ ၂၄ ရက်က ပြောကြားသည်။ ၎င်း၏ ပြောကြားချက်မှာ ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အစ္စရေးနိုင်ငံမှ လက်ယာ အစိုးရ၏ တွန့်ဆုတ်နေမှုအပေါ် အမေရိကန်က သည်းမခံနိုင်တော့သည့် လက္ခဏာဖြစ်သည်ဟု ဝေဖန်ဆန်းစစ်သူများကဆိုသည်။ အစ္စရေးဝန်ကြီးချုပ် ဘင်ဂျမင်နေတန်ယာဟု သည် ပါလက်စတိုင်းပြည်သူတို့၏ နိုင်ငံထူထောင်ခွင့်ကို အသိအမှတ်ပြုရန် တွန့်ဆုတ်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။

အရှေ့အလယ်ပိုင်းငြိမ်းချမ်းရေး ကြိုးပမ်းမှုဆိုင်ရာ အမေရိကန်၊ ဥရောပသမဂ္ဂ(အီးယူ) ကုလသမဂ္ဂနှင့် ရုရှားပါဝင်သည့်လေးပွင့်ဆိုင်အဖွဲ့၏ အထူးသံတမန် ဖြစ်သူဗြိတိန်ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း တိုနီဘလဲက အစ္စရေးနှင့် ပါလက်စတိုင်းတို့ ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲ ပြန်လည်ပြုလုပ်သောအခါ ဂျေရုစလင်အရေးအပါအဝင် အရေးပါသည့် ကိစ္စများကို ကိုင်တွယ်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း တိုက်တွန်းပြောကြားလိုက်သည်။

အစ္စရေးနိုင်ငံအနေဖြင့် အိမ်ယာဆောက်လုပ်မှု ဆက်လက်ပြုလုပ်ပါက အနောက်ဘက်ကမ်းခြေ၌ လူဦးရေသည် အလျင်အမြန်ပြောင်းလဲနိုင်ပြီး နိုင်ငံတကာ အသိုင်းအဝန်းမှ နှစ်နိုင်ငံဆုံးဖြတ်ချက် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဖြစ်နိုင်ဖွယ်မရှိကြောင်း၊ နှစ်နိုင်ငံတည်ထောင်ရေးသဘောမှာ လွတ်လပ်သည့် ပါလက်စတိုင်းနိုင်ငံတည်ထောင်နိုင်မှသာ အစ္စရေးနှင့်စိတ်ချလက်ချ ငြိမ်းချမ်းစွာနေနိုင်မည့် သဘောဖြစ်ကြောင်း အာရပ်အဖွဲ့ချုပ်မှ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ် အင်ရီမူဆာက သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲတွင် ပြောကြားသည်။

အီဂျစ်နိုင်ငံသည် ပြိုင်ဘက်ပါလက်စတိုင်းအုပ်စုများဖြစ်သည့် စစ်သွေးကြွ ဟားမတ်စ်အုပ်စုနှင့် ပါလက်စတိုင်းသမ္မတ မာမူတ်အဘတ်စ်၏ မဟာအုပ်စုတို့အကြား သဘောထားကွဲလွဲမှု ပပျောက်ရန်ကြိုးပမ်းသည့်အပြင် အစ္စရေးနှင့် ဟားမတ်စ်တို့ သုံးပန်းချင်းဖလှယ်ရေး အစီအစဉ် ဖြစ်မြောက်စေရန်လည်းကြားဝင် ဆောင်ရွက်ပေးသည်။

အောက်တိုဘာလ(၃)ရက်နေ့တွင် အစ္စရေးတိုက်လေယာဉ်များက ဂါဇာကမ်းမြောင် ဒေသသို့

ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ခဲ့ရာ အရပ်သားသုံးဦး သေဆုံးပြီး တချို့ဒဏ်ရာရှိခဲ့ကြောင်း ပါလက်စတိုင်းအရာရှိများက ပြောကြားသည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းငြိမ်းချမ်းရေးဆိုင်ရာ အစွဲရေး နှင့်ပါလက်စတိုင်းအပြီးသတ်သဘောတူညီမှုကို မကြာမီရရှိမည့် အလားအလာမရှိသေးကြောင်း အစွဲရေးနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးက အောက်တိုဘာလ (၈) ရက်တွင် ထုတ်ဖော်ပြောဆိုသည်။

အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံ။ ။ အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံသည် ၁၉၁၉ ခုနှစ်တွင် လွတ်လပ်ရေး ရရှိခဲ့သည်။ ဗြိတိန်နိုင်ငံနှင့် မပြတ်သားသောစစ်ပွဲတစ်ရပ်ကို ရေတိုဆင်နွှဲပြီးနောက် ဗြိတိန်နှင့် အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံတို့သည် ရာဝါပင်ဒီစာချုပ်ကိုချုပ်ဆိုခဲ့ကြသည်။ စာချုပ်အရဗြိတိန်နိုင်ငံသည် အာဖဂန်နိုင်ငံ၏လွတ်လပ်ရေးကို အသိအမှတ်ပြုခဲ့ရသည်။ ၁၉၁၉ ခုနှစ်မှ ၁၉၂၉ ခုနှစ်ကာလအထိ အာမာနူလာသည် ဆိုဗီယက်ရုရှားတွင် ဖြစ်ပျက်နေသောအခြေအနေများကို အကဲခတ်သုံးသပ် ရင်း ၎င်း၏နိုင်ငံကို ခေတ်မီတိုးတက်လာအောင် ကြိုးပမ်းခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း ကွန်ဆာဗေးတစ်တို့၏ အတိုက်အခံပြုခြင်းကိုရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မိုဟာမက်နာဒါ ရှားသည် အာမာနူလာကို ထီးနန်းဖြုတ်ချပြီး ကွန်ဆာဗေးတစ်မူဝါဒများကိုလိုက်နာကျင့်သုံးခဲ့သည်။ ၁၉၃၃ ခုနှစ်တွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမိုဟာမက်နာဒါ ရှားလုပ်ကြံခံရသည်။ ၎င်း၏ အရိုက်အရာကို သားဖြစ်သူ ဇာဟာရှားက ၁၉၇၉ ခုနှစ်ဇွန်လအထိ ဆက်ခံအုပ်ချုပ်ခဲ့သည်။ ၁၉၇၃ ခုနှစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးမိုဟာမက်ဒေါက်က ဇာဟာရှားထံမှအာဏာသိမ်းယူပြီး မိမိကိုယ်မိမိသမ္မတအဖြစ်တင်မြှောက်ကာ အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံကိုသမ္မတနိုင်ငံအဖြစ်ကြေညာသည်။

၁၉၇၈ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် ဗိုလ်မှူးကြီး အဗ္ဗဒူလာ ဦးဆောင်သောတော်လှန်ရေးကောင်စီက မိုဟာမက်ဒေါက်ကိုဖြုတ်ချပြီးအာဖဂန်နစ္စတန်ဒီမိုကရက်တစ်သမ္မတနိုင်ငံအဖြစ်ကြေညာခဲ့သည်။ အာဖဂန်နစ္စတန်ဒီမိုကရက်တစ်သမ္မတနိုင်ငံကို ကွန်မြူနစ်တစ်ဦးဖြစ်သူ နူးမိုဟာမက်တာရာကီဦးဆောင်သည်။ တာရာကီအစိုးရအဖွဲ့မှ ဒုတိယဝန်ကြီးနှင့် ဝန်ကြီးချုပ်တစ်ဦးဖြစ်သူ

ဟာဘီဇူလာအာမင်က ၁၉၇၃ ခုနှစ်စက်တင်ဘာလတွင် အာဏာသိမ်းယူခဲ့ပြန်သည်။ သို့သော်လည်း သူ့အားဘာဘရက်ကာမယ်၏နေရာတွင် ဗိုလ်ချုပ်မိုဟာမက်နာဂျင်ဒူလာအား ကွန်မြူနစ်ပါတီခေါင်းဆောင်အဖြစ် အစားထိုးတင်မြှောက်ခဲ့သည်။ နာဂျင်ဘူလာသည် ၁၉၈၇ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် တော်လှန်ရေးကောင်စီနှင့် ပါတီသမ္မတအဖွဲ့၏ သမ္မတအဖြစ်ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခြင်းခံရသည်။ ဆိုဗီယက်တပ်များသည် ၁၉၈၉ ခုနှစ်ဖေဖော်ဝါရီလတွင် အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံမှပြန်လည်ဆုတ်ခွာသွားကြသည်။

၁၉၉၂ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် နာဂျီဘူလာသည် သူ၏သမ္မတအာဏာကို ဘူဂျာဟစ်ဒင်အုပ်စုများ စည်းလုံးညီညွတ်ရေးအဖွဲ့ သို့လွှဲပြောင်းပေးခဲ့သည်။ ၁၉၉၂ ခုနှစ် ဇွန်လတွင် ဘာဟာနူဒင်ရာဘာနီအား သမ္မတအဖြစ် တင်မြှောက်ခဲ့ကြသည်။ သို့သော်လည်း ၁၉၉၃ခုနှစ်ပြည်တွင်းစစ်ကြောင့် အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံမှာ မငြိမ်မသက်ဖြစ်နေရသည်။ ပြည်တွင်းစစ်ကြောင့် ပြည်သူလူထုထောင်ပေါင်းများစွာ သေကြေပျက်စီးခဲ့ကြပြီး လူတစ်သန်းမက နိုင်ငံပြင်ပသို့ ထွက်ပြေးခိုလှုံသွားကြသည်။ ၁၉၉၄ ခုနှစ် တစ်လျှောက်လုံး တိုက်ပွဲများဆက်လက်ဖြစ်ပွားနေခဲ့သည်။ ၁၉၉၅ ခုနှစ်ထဲတွင် အာဖဂန်နစ္စတန်နေရာများစွာတွင် တိုက်ပွဲများအကြီးအကျယ်ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း ဧပြီလတွင် ရာဘာနီသည် ကာဘူးမြို့တစ်ဝိုက်တွင် အင်အားများစုစည်းနိုင်ခဲ့ပြီး မြို့ကိုသိမ်းပိုက်ရာ ဆန့်ကျင်ဘက်အုပ်စုများ၏ ကြိုးပမ်းမှုများစွာကို ခြေမှုန်းနိုင်ခဲ့သည်။

၁၉၉၂ ခုနှစ်ဧပြီလထဲတွင် ကဘူးမြို့မှာ မူဂျာဟစ်ဒင်များ၏လက်တွင်းသို့ ကြရောက်လုမတတ်ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်တွင် အာဖဂန်နစ္စတန်ကြားဖြတ်အစိုးရတစ်ခုကို ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပြီး နောက်ထပ်သွေးချောင်းစီးမှုများကိုတားဆီးရန်ဆိုသည့်ကုလသမဂ္ဂအစီအစဉ်တစ်ရပ်မှာ လျင်မြန်စွာဖြစ်ပေါ်နေသော အပြောင်းအလဲများနှင့် အာဖဂန်စစ်သည်များအကြား မဟာမိတ်ဖွဲ့မှုနှင့် အတူတကွပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ငြင်းဆန်မှုများကြောင့် အချည်းနှီးဖြစ်သွားခဲ့ရသည်။ ၁၉၉၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလထဲတွင် သမ္မတအာဘာန

အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံ

ဒင်ရာဘာနီက ယခင်ကပေးထားခဲ့သည့် ကတိကဝတ်များကို ဖျောက်ဖျက်လိုက်ခြင်းကြောင့် ကုလသမဂ္ဂ၏ နောက်ထပ်ငြိမ်းချမ်းရေးအစီအစဉ်တစ်ခုမှာ ပျက်ပြားသွားခဲ့ရပြန်သည်။

အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံသည် ၁၉၉၅ ခုနှစ်ထဲတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော သွေးချောင်းစီးတိုက်ပွဲများကြောင့် တစ်စစဖြစ်သွားခဲ့ရသော်လည်း ကဘူးအစိုးရအနေဖြင့် ယင်း၏ အဓိကပြိုင်ဘက်နှစ်ဦးဖြစ်သည့် တာလီဘန်နှင့် ဂူဘက်ဒင်ဟက်မာတီယာတို့ကို ခြေမှုန်းနိုင်ခြင်းဖြင့် ပေါင်းစည်းမှုကို ရယူနိုင်ခဲ့သည်။ တာလီဘန်ဆိုသည်မှာ ပထန်ကျောင်းသားပြည်သူ့စစ်တပ်ဖွဲ့များဖြစ်ပြီး ပထန်အခြေစိုက် ဟစ်ဇဘီအစ္စလာမ်မီပါတီခေါင်းဆောင် ဟက်မာတီယာမှာ ကဘူးအစိုးရ၏ ရေရှည်ရန်သူ တစ်ဦးဖြစ်သည်။ ကဘူးအစိုးရသည် ၎င်း၏အခြား အဓိကပြိုင်ဘက်ဖြစ်သည့် ဥဘောက်စစ်ဘုရင် ရာရှစ်ဒေါ့ စတန်နှင့်လည်း ဆက်လက်တိုက်ပွဲဝင်လျက်ရှိသည်။ ဒေါ့စတန်သည် အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံမြောက်ပိုင်း နယ်ပယ်အများစုကို ထိန်းချုပ်ထားသည်။

ကဘူးမြို့ကို မူဂျာဟစ်ဒင်များလက်ရသိမ်းပိုက်ခဲ့သည့် ၁၉၉၂ ခုနှစ် ဧပြီလမှစ၍ လူ ၄၀,၀၀၀ ကျော်ကျော် အသက်ဆုံးရှုံးခဲ့ကြရပြီး အုပ်စုလိုက် အပြင်းအထန်တိုက်ပွဲများကြောင့် လူတစ်သန်းခန့်မှာ ကဘူးမြို့ကိုစွန့်ခွာထွက်ပြေးခဲ့ကြရသည်။

ပြည်သူများမှာ တိုက်ပွဲအခြေအနေ ပြောင်းလဲမှုနှင့် အုပ်စုအချင်းချင်း မဟာမိတ်ဖွဲ့စည်းပုံ ပြောင်းလဲမှုကို လိုက်၍ ရွှေ့ပြောင်း ပြေးလွှားခဲ့ကြရသည်။ ကဘူးမြို့ တစ်ဝိုက်တွင်တိုက်ပွဲ များအဆက်မပြတ် ဖြစ်ပွားနေသောကြောင့် အစိုးရအနေဖြင့် ပြည်သူများကို ကယ်ဆယ်ရေးပစ္စည်းများစွာ မထောက်ပံ့နိုင်ခဲ့ပေ။

အတိုက်အခံအုပ်စုအားလုံးသည် အဓိကထိုးစစ်ဆင်ခြင်းများဖြင့် ၁၉၉၅ ခုနှစ်ကို ကြိုဆိုဖွင့်လှစ်ခဲ့ကြသည်။ ဇန်နဝါရီလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် ဟက်မာတီယာသည် ကဘူးမြို့တောင်ဘက်ရှိ သူ၏ အခြေစိုက်စခန်းမှ နေ၍ ဂါဇာနီမြို့ကို စစ်ဆင်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ကဘူးမြို့ကို ဒုံးကျည်များဖြင့် တိုက်ခိုက်ခဲ့ရာ ဇန်နဝါရီလ ၁၉ ရက် မှ ၂၂ ရက်နေ့အတွင်းလူ ၄၀ ကျော်သေဆုံးခဲ့ရ

သည်။ သို့သော်လည်း ဟက်မာတီယာ၏ တပ်ဖွဲ့များမှာ ပထမ တွင် ဂျာဘာနီ၏ တပ်ဖွဲ့များတိုက်ခိုက်မှုကြောင့် နောက်ဆုတ်သွားကြရသည်။ ထို့နောက်တွင် တောင်ဘက်မှ ထိုးစစ်ဆင်လာသော တာလီဘန်များကြောင့် နောက်ဆုတ်သွားကြရသည်။ ဟက်မာတီယာ၏ လူ ၁၅၀၀ ခန့်မှာ အကျဉ်းသားအဖြစ် ဖမ်းဆီးခြင်းခံကြရသည်။ အာဖဂန်နစ္စတန်မြောက်ပိုင်းတွင် ဒေါ့စတန်သည် အစိုးရတပ်များက ထိန်းချုပ်ထားသော ကမ်ဒတ်မြို့ကို တိုက်ခိုက်ခဲ့ပြီး ဖေဖော်ဝါရီလ ၆ ရက်နေ့တွင် မြို့ကို သိမ်းပိုက်ခဲ့သည်။

သို့သော်လည်း အဓိကထိုးစစ်ကို တောင်ဘက်ပိုင်းရှိ တာလီဘန်များက စတင်လာခဲ့သည်။ ၁၉၉၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် တာလီဘန်တို့သည် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံရှိ အစ္စလာမ်စာသင်ကျောင်းများနှင့် အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံတောင်ပိုင်းသို့ ဝင်ရောက်စိုးမိုးခဲ့ကြသည်။

အာဖဂန် တောင်ပိုင်းရှိ အင်အားပျော့ညံ့သော ပထန်စစ်ဘုရင်များအား လက်နက်ချလာကြအောင် စွမ်းဆောင်ခဲ့ပြီးသည့် နောက်တွင် တာလီဘန်တို့သည် အာဖဂန်၏ ပြည်နယ် ၃၁ ခုအနက်မှ ၁၂ ခုကို အနိုင်ရသိမ်းပိုက်ခဲ့ကြသည်။ ယာဉ်အသွားအလာလမ်းမများကို ဖွင့်လှစ်ပေးနိုင်ခဲ့ကြသည်။ ငြိမ်းချမ်းရေးခေတ်သစ်တစ်ခုကို ကတိပြုနိုင်ခဲ့ကြသည်။ မူဂျာဟစ်ဒင်အဖွဲ့အားလုံး လက်နက်ချလာ ကြအောင်တောင်းဆိုခဲ့ကြသည်။ တာလီဘန်တို့သည် ကဘူးမြို့ဆီသို့ ချီတက်နေသည့် အခိုက်တွင် သူတို့ရှေ့တွင်ရှိသည် အတိုက်အခံအားလုံးချေမှုန်းနိုင်လိမ့်ဟု ထင်မှတ်ခဲ့ကြသည်။ ယင်းနောက်ပိုင်း ၂၀၀၉ ခုနှစ်အတွင်း တာလီဘန်ထောက်ခံသော အာဖဂန်ရှိသောင်းကျန်းသူများသည် ဆူပူသောင်းကျန်းမှုကို တစ်ဟုန်ထိုးမြှင့်တင်ခဲ့သည်။ အာဖဂန်အသေခံပုံးကွဲမှုသုံးခုကိုလည်းကောင်း၊ ကုန်လှောင်ရုံတစ်ခုကိုလည်းကောင်း ပုံးကွဲမှုပြုလုပ်ခဲ့ရာ ၁၂ ဦးသေဆုံးပြီး လူ ၆၀ ကျော်ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်။

အာဖဂန်နစ္စတန် ခိုင်ခံ့ပြည်နယ်အရှေ့ပိုင်းတွင် စစ်သွေးကြွများ၏ နောက်ဆုံးလုပ်ရပ်အဖြစ် ကားပုံးနှစ်လုံးဆက်တိုက်ဖောက်ခွဲခဲ့သည်။ အရပ်သား ၇ ဦးသေဆုံးပြီး လူ ၄၀ ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်။ ထိုအချိန်

အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံ

အတွင်း ခိုစွဲပြည်နယ်ရှိ ကျန်းမာရေးဌာနမှ အကြီးအကဲ အေမီယာပါချာမန်ကယ်လ်က အသေအပျောက်နှုန်းမှာ မြင့်တက်လာကြောင်း၊ ခြောက်ဦးသေဆုံး၍ လူ ၃၀ ဒဏ်ရာရရှိကြောင်း ၎င်းတို့အားလုံးမှာ ကလေးတစ်ဦး အပါအဝင် အရပ်သားများဖြစ်ကြောင်းပြောကြားသည်။

နိုဝင်ဘာလ ၂၀ ရက်နေ့က သမ္မတအဖြစ် ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုနေသော ဟာမစ်ကာနိုင်း

အာဖဂန်တွင် အရပ်သားများ၊ ကျေးရွာသားများ နှင့် လမ်းသွားလမ်းလာများသာ အသေအပျောက်နှုန်း များပြားလာခြင်းဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ၏ ပြောကြားချက်အရ လွန်ခဲ့သောနှစ်က အာဖဂန်နစ္စတန် နိုင်ငံတွင် သေဆုံးသော အရပ်သားဦးရေမှာ ၂၁၀၀ ကျော် ရှိသည်ဟု သိရသည်။ နိုင်ငံစုံတပ်ဖွဲ့ဝင်များနှင့် အာဖဂန်နစ္စတန် တပ်ဖွဲ့ဝင်သေဆုံးမှုမှာမူ ရာခိုင်နှုန်း ၄၀ ခန့်ရှိသည်ဟုဆိုသည်။

စစ်ကြောင့်ကြေမ္မာနေသော အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံ ကို ပြန်လည်ထူထောင်ရေးတွင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၇၁ သန်းတန်ဖိုးရှိသော အလတ်စားနှင့်အသေးစား ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ပေါင်း ၃၀၀၀ ကျော်ကို ၃၄ ပြည်နယ်တွင် ယခုနှစ်၊ ယခုအချိန်ထိ စတင်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်ဟု ကျေး လက်ဒေသ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီး ဌာနက ဇူလိုင်လ ၅ ရက်နေ့တွင် ပြောကြားသည်။

အာဖဂန်နစ္စတန် ကဘူးလ်မြို့ အရှေ့ပိုင်း ပြည်နယ်တစ်ခုတွင် စက်တင်ဘာလ ၂ ရက်နေ့က

အသေခံပုံးခွဲတိုက်ခိုက်မှုကြောင့် အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံ ၏ ဒုတိယထောက်လှမ်းရေးအကြီးအကဲ သေဆုံးကြောင်း တာဝန်ရှိသူများက ပြောကြားသည်။ မက်တာလန်မြို့တွင် အသေခံပုံးခွဲတိုက်ခိုက်မှုကြောင့် အဗ္ဗူလာမိနီ အပါအဝင် ၂၁ ဦးသေဆုံးခဲ့သည်။ မစ္စတာလာမိနီကို အဓိကပစ်မှတ် ထား၍ အသေခံပုံးခွဲတိုက်ခိုက်ခဲ့ကြောင်း တာလီဘန် ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူတစ်ဦးက အေပီသတင်းဌာနသို့ ပြောကြားသည်။

ယမန်နှစ်ကစ၍ ယခုနှစ်အတွင်း အာဖဂန်နစ္စ တန်နိုင်ငံ၏ ဘိန်းထုတ်လုပ်မှု ၁၀ ရာခိုင်နှုန်း ကျဆင်း လာသည်ဟု ကုလသမဂ္ဂ မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် ရာဇဝတ် မှုဆိုင်ရာရုံးမှ အမှုဆောင်ဒါရိုက်တာက ပြောကြားသည်။ ဆယ်စုနှစ်အတွင်း ဘိန်းဈေးအနိမ့်ဆုံးသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည် ဟူ၍လည်း တစ်ဆက်တည်းပြောကြားသွားသည်။

ဘိန်းစိုက်ပျိုးမှု ၂၂ ရာခိုင်နှုန်းကျဆင်းလာသကဲ့ သို့ ထုတ်လုပ်မှုမှာလည်း ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းအထိ ကျဆင်း သွားကြောင်း သိရှိရသည်။ အာဖဂန်နစ္စတန်၏ စီးပွား ရေးတွင် နေရာယူထားခဲ့သည့် ဘိန်းစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ် မှုနှင့် ပို့ကုန်မှာ သိသိသာသာကျဆင်းသွားခြင်းဖြစ်သည်။

၂၀၀၉ ခုနှစ် အာဖဂန်နစ္စတန် ဘိန်းစစ်တမ်း ကောက်ယူချက်အရ ၂၀၀၇ ခုနှစ်မှ စတင်၍ Hel-Mancl ပြည်နယ်တွင် ၃ နှစ်ဆက်တိုက်ကျဆင်းခဲ့သည်။ ၎င်းပြည်နယ်မှာ အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံ ဘိန်းထုတ်လုပ်မှု ၏ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီး အဓိကထုတ်လုပ်ရာ ပြည်နယ် တစ်ခုအဖြစ် သတ်မှတ်ထားကြသည်။

အမေရိကန်နှင့် ဗြိတိသျှစစ်သည်များက နွေရာသီတွင် စစ်ဆင်ရေးထိုးစစ်များ ဆင်နွှဲခဲ့ခြင်း ကြောင့် ဘိန်းစိုက်ပျိုးမှု ကျဆင်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု သိရသည်။ ကမ္ဘာ့ဘိန်းထုတ်လုပ်မှု၏ ၉၀ ရာခိုင်နှုန်းကို အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံမှ ထွက်ရှိပြီး ဟီးရီးအင်းကုန်ကြမ်း အဖြစ် ရရှိသည်ဟုဆိုသည်။ ဘိန်းစိုက်ပျိုးမှုကြောင့် တာလီဘန်သူပုန်များနှင့် ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်သူအုပ်စု များအတွက် ဘဏ္ဍာငွေများကို ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရသည်။

အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံတွင် နိုင်ငံခြားတပ်ဖွဲ့ဝင် များသည် မူးယစ်ဆေးဝါးထုတ်လုပ်မှုမှ ငွေကြေးများ

အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံ

ရယူနေသည်ဟု အာဖဂန်နစ္စတန်မူးယစ်ဆေးတိုက်ဖျက် ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးကပြောကြားသည်။ အမေရိကန်၊ ဗြိတိန်နှင့်ကနေဒါနိုင်ငံများမှ နိုင်ငံခြားတပ်ဖွဲ့ဝင်များ ထိန်းချုပ်ထားသည့် ပြည်နယ်နှစ်ခုတွင် မူးယစ်ဆေး အများစုကို သိုလှောင်ထားသည်ဟု အဆိုပါအာဖဂန်နစ္စ တန်ဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆိုဒိုင်ဒက်ခိုဒိုဒက်က ပြော ကြားကြောင်း အိုင်အာအင်န်အေသတင်းဌာနက အောက် တိုဘာ ၃၁ ရက်နေ့တွင် ဖော်ပြသည်။

အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံတွင် လွန်ခဲ့သော ၈ နှစ် အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့များက တာလီဘန်အစိုးရကို ဖြုတ်ချ ခဲ့ပြီးနောက်တွင် တာလီဘန်တို့သည် နိုင်ငံ၏ ထောင့် ပေါင်းစုံတွင် တက်ကြွစွာ လှုပ်ရှားလျက်ရှိနေသည်။ လန်ဒန်အခြေပြုနိုင်ငံတကာလုံခြုံရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုကောင်စီ ၏ လုံခြုံရေးမြေပုံအရ အာဖဂန်၏ ၈၀ ရာခိုင်နှုန်းတွင် တာလီဘန်တို့အမြဲတမ်း စိုးမိုးထားသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

အာဖဂန်နစ္စတန်တွင် ယခင်နှစ်နှစ်ကာလ အတွင်း လမ်းဘေးပုံးခွဲမှုများ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းတိုးတက် များပြားလာနေသည်ကို ဖော်ထုတ်နှိမ်နင်းရန်အတွက် နောက်ထပ်တပ်ဖွဲ့ဝင်များ ထပ်မံစေလွှတ်ဖွယ်ရာရှိနေ ကြောင်း အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ပင်တဂွန်စစ်ဌာနချုပ် မှ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူဂျီရော့မော်ရာက ၁၁-၉-၂၀၀၉ နေ့တွင် ပြောကြားသည်။

ယခုထပ်မံစေလွှတ်မည့် တပ်ဖွဲ့အရေအတွက်မှာ အာဖဂန်ရှိ အမေရိကန်နှင့် နေတိုးတပ်ဖွဲ့အကြီးအကဲ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးစတန်လီမက်ခရစ္စတယ်လ်တောင်းခံထား သည့် အရေအတွက်အတိုင်း ဖြစ်မဖြစ်ကိုမူ ၎င်းက ထုတ်ဖော်ပြောကြားခြင်းမရှိဟုဆိုသည်။ နောက်ထပ် တပ်ဖွဲ့ဝင် ၃,၀၀၀ခန့်စေလွှတ်ဖွယ်ရှိကြောင်း ပင်တဂွန် စစ်ဌာနချုပ်နှင့် နီးစပ်သောအရာရှိက ပြောကြားသည်။ အမေရိကန်သမ္မတအိုဘားမားသည် အာဖဂန်သို့ တပ်ဖွဲ့ ဝင် ၂၁,၀၀၀ ထပ်မံစေလွှတ်ရန် အတည်ပြုခဲ့ရာ အာဖဂန်တွင် အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့ဝင် စုစုပေါင်း ၆၈၀၀၀ ရှိလာတော့မည်ဖြစ်သည်။ အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံ ကဘူးလ် မြို့တော်တွင် ကုလသမဂ္ဂဝန်ထမ်း ငါးဦးထက်မနည်း သေဆုံးခဲ့ရသော တိုက်ခိုက်မှု အောက်တိုဘာလ ၂၈ ရက်နေ့ကဖြစ်ပွားခဲ့ပြီးနောက် ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေး

ကောင်စီကအာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံဆိုင်ရာ အစည်းအဝေး တစ်ရပ်ကို အောက်တိုဘာလ ၂၉ ရက်နေ့က စတင် ကျင်းပခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီ အဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံ ၁၅ နိုင်ငံပါဝင်သည့် ထိုတံခါးပိတ်အစည်းအဝေး တွင် ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးချုပ်ဘန်ကီမွန်း တက်ရောက်မိန့်ခွန်း ပြောကြားကြောင်း၊ အတွင်းရေးမှူး ချုပ်အနေဖြင့် ယင်းလုံခြုံရေးကောင်စီအစည်းအဝေး အပြီးတွင် သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲတစ်ရပ် ကျင်းပမည်ဟု မျှော်လင့်ရကြောင်း ကုလသမဂ္ဂအရာရှိများက ပြော ကြားသည်။ ကုလသမဂ္ဂအနေဖြင့် အာဖဂန်နစ္စတန် နိုင်ငံတွင်သာမက နိုင်ငံအနှံ့တွင် ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ရသည့် လုံခြုံရေးပြဿနာကို ပူးပေါင်းဖြေရှင်းသွားရမည်ဖြစ် ကြောင်း ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ ပြောခွင့်ရ ပုဂ္ဂိုလ် မစ်ချဲမွန်တပ်က သတင်းထောက်များအား ပြောကြားသည်။ ယင်းတိုက်ခိုက်မှုသည် တုန်လှုပ်ဖွယ် အရှက်မဲ့သည့်လုပ်ရပ်ဖြစ်၍ ပြစ်တင်ရှုတ်ချကြောင်းဖြင့် ဘန်ကီမွန်းကအောက်တိုဘာလ ၂၉ ရက်နေ့တွင်ကျင်းပ သော သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲတစ်ရပ်၌ ပြောကြားသည်။

အမေရိကန်သမ္မတအိုဘားမားက အာဖဂန်နစ္စ တန်နိုင်ငံဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာချမှတ်ရေး ဆုံးဖြတ်မည့် ဆဲဆဲတွင် အာဖဂန်နိုင်ငံသို့ အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့ဝင်များ ထပ်မံစေလွှတ်ရန် အမေရိကန်ကြည်းတပ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဂျော့ကာဆေးက နိုဝင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့ တွင်တိုက်တွန်းလိုက်သည်။ အာဖဂန်သို့တပ်ဖွဲ့ဝင် ၄၀,၀၀၀ ခန့် ထပ်မံစေလွှတ်ရန် အာဖဂန်ရှိ အမေရိကန် နှင့် နေတိုးတပ်မှူးဗိုလ်ချုပ်ကြီး စတန်လီမက် ခရစ္စတယ်လ် က ထောက်ခံပြောဆိုထားပြီးဖြစ်သည်။ သို့သော် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဂျော့ကာဆေးကမူ ထပ်မံစေလွှတ်ရမည့် တပ်ဖွဲ့ဝင် ဦးရေ အတိအကျကို မပြောကြားသေးပေ။

ဗြိတိန်နိုင်ငံ လန်ဒန်မြို့၌ကျင်းပသည့် နိုင်ငံ တကာညီလာခံ၌ အာဖဂန်နိုင်ငံရေးနှင့် ပတ်သက်၍ လာမည့်နှစ်တွင် အာဖဂန်နစ္စတန်တပ်ဖွဲ့အား ၎င်းနိုင်ငံ ၏ လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ တာဝန်အရပ်ရပ်လွှဲပြောင်းပေးရေး အတွက် နိုဝင်ဘာလ ၁၆ ရက်နေ့တွင် ဗြိတိန်ဝန်ကြီး ချုပ် ဂေါ်ဒွန်ဘရောင်းက ဆွေးနွေးသည်။ ယင်းညီလာခံ အနေဖြင့် စစ်ရေးဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာပြီးမြောက်အောင်

ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် အနှစ်သာရပြည့်ဝသော နိုင်ငံရေးမှ ဘောင်ချမှတ်ရန် မိမိလိုလားကြောင်း ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် တွင် အာဖဂန်နစ္စတန်၏ ထိန်းချုပ်မှုအောက် အပြည့်အဝ ရရှိစေရေးအတွက်ဒေသတစ်ခုပြီးတစ်ခုကို အာဖဂန်လုံခြုံရေး တာဝန်များ စတင်လွှဲပြောင်းပေးရန်ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားသည်။ အာဖဂန်နစ္စတန်၌ တာလီဘန်အုပ်စု များသာ အာဏာပြန်လည်ရရှိပါက အယ်လ်ခိုင်ဒါနှင့် အခြားသောအကြမ်းဖက်အုပ်စုများအနေဖြင့် အကြမ်းဖက်လုပ်ရပ်များ ပိုမိုလုပ်ဆောင်လာဖွယ်ရှိသည်ဟု ကောက်ချက်ချသည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်ကတည်းက အာဖဂန်၌ ဖြစ်ပွားသည့်တိုက်ပွဲအတွင်း နိုင်ငံစုံတပ်ဖွဲ့ ဝင်များ တပ်ဖြန့်ချိထားခဲ့ရာမှ ဗြိတိသျှတပ်ဖွဲ့ဝင် ၂၃၄ဦး သေဆုံးခဲ့ကြောင်း ထပ်လောင်းပြောကြားသည်။

လက်ရှိအာဖဂန်နစ္စတန်သမ္မတဟာမစ်ကာဇိုင် သည် ယခင်က တာလီဘန်များအုပ်ချုပ်ခဲ့သည့် အာဖဂန် နစ္စတန်နိုင်ငံ၏ သမ္မတအဖြစ် လုံခြုံရေးများ တင်းကျပ် စွာချထားသည့်ကြားက နိုဝင်ဘာလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ဒုတိယအကြိမ် ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုသည်။ ကာဇိုင်၏ သမ္မတနန်းတော်တွင် ကျင်းပသော အဆိုပါကျမ်းသစ္စာ ကျိန်ဆိုပွဲကို အာဖဂန်တရားသူကြီးချုပ် ဒဗ္ဗဒူဆာလမ် အဇီမီက ကြီးမှူးကျင်းပခဲ့သည်။ အခမ်းအနားသို့တက် ရောက်လာကြသည့် နိုင်ငံခြားဧည့်သည်တော်များတွင် ပါကစ္စတန်သမ္မတ အဆစ်အလီဇာဒါရီ၊ အမေရိကန် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဟီလာရီကလင်တန်အပါအဝင် ပြင်သစ်၊ တူရကီ၊ တာခ်မင်နစ္စတန်နှင့် တာချီကစ္စတန် တို့မှ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများတက်ရောက်ကြသည်။

ဂျာမနီနိုင်ငံသည် အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံမြောက်ပိုင်း ကွန်ဒုဇဒေသတွင် စစ်သွေးကြွအကြမ်းဖက်မှုများတစ်နေ့ တခြားများပြားလာသဖြင့် ထိုဒေသသို့ နောက်ထပ် တိုက်ခိုက်ရေးတပ်ဖွဲ့ဝင် ထပ်မံစေလွှတ်မည်ဖြစ်ကြောင်း နိုဝင်ဘာလ ၁၃ ရက်နေ့တွင် ဂျာမနီကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ကားလ်သီအိုဒိုဇူးဂူတန်ဘတ်က ပြောကြားသည်။

အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံတွင် ၂၀၀၉ ခုနှစ်အတွင်း၌ သမ္မတရွေးကောက်ပွဲကို နှစ်ကြိမ်ကျင်းပခဲ့ရသည်။ ပထမ အကြိမ်ကျင်းပခဲ့စဉ်က လက်ရှိသမ္မတဟာမစ်ကာဇိုင် သည် အတိုက်အခံခေါင်းဆောင် အဗ္ဗဒူလာ အဗ္ဗဒူလာ

ကို မဲအပြတ်အသတ်ဖြင့် အနိုင်ရရှိခဲ့သည်။ သို့သော် အာဖဂန်ပြည်သူတို့၏ မဲမသမာမှုများရှိခဲ့သည်ဟုသော တိုင်တန်းချက်များကို အာဖဂန်ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပရေး ကော်မရှင်ရုံးများသို့ ပေးပို့ခဲ့ရာတွင် ကုလသမဂ္ဂ၏ ရွေး ကောက်ပွဲဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများကိုယ်တိုင် အာဖဂန် နစ္စတန်သို့ လာရောက်စစ်ဆေးမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ရသည်။ ထိုသို့စစ်ဆေးရာတွင် မဲမသမာမှုများရှိခဲ့သည်မှာ သေ ချာကြောင်း တွေ့ရှိရသဖြင့် ထိုရွေးကောက်ပွဲကို တရား မဝင်အဖြစ် ဖျက်သိမ်းခဲ့သည်။ ဖျက်သိမ်းခြင်းနှင့်အတူ ဒုတိယအကျော့ ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပပေးရန် အာဖဂန် ပြည်သူတို့က တောင်းဆိုခဲ့ကြသည်။

သန်းသန်းစီ

အီရတ်နိုင်ငံ။ ။**နိုင်ငံရေး-**စစ်ကြောင့်ဖရိဖရဲဖြစ်နေ သည့် အီရတ် နိုင်ငံ၏ပြည်နယ် ၁၈ ခုအနက် ပြည်နယ် ၁၄ ခုတွင် ကျင်းပခဲ့သည့်နိုင်ငံတော်အဆင့် ရွေးကောက်ပွဲ ၌ မဲပေးခွင့် ရှိသူ၏ ထက်ဝက်ကျော်ဖြစ်သည့် ၅၁ ရာခိုင်နှုန်းမှာ မဲပေးခဲ့ကြကြောင်း အင်တာနက်သတင်း၌ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂ ရက်နေ့က ဖော်ပြသည်။

မဲဆန္ဒခံယူပွဲအတွင်း စည်းရုံးရေးနှင့် ထောက်ပံ့ပို့ ဆောင်ရေးဆိုင်ရာ အသေးအဖွဲ့ပြဿနာများကို သတိပြု မိခဲ့သော်လည်း လုံခြုံရေးအနေဖြင့်မူပြဿနာမရှိဘဲ ချော မွေစွာပြီးဆုံးသွားခဲ့ကြောင်း ဇန်နဝါရီလ ၃၁ ရက်နေ့ ရွေးကောက်ပွဲပြီးဆုံးသွားပြီးသည့်နောက် အီရတ်ဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂအထူးသံတမန် စတက်ဖင်ဒီမစ်တူရာက ပြောကြားသည်။ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ ကာဒ်ပြည်နယ် သုံးခုနှင့် ရေနံကြွယ်ဝသည့် ကယ်ကွတ်တို့တွင် ဆန္ဒခံ ယူပွဲကို ယခုနှစ်နှောင်းပိုင်းမှသာကျင်းပနိုင်မည်ဟု မျှော်လင့်ရကြောင်းသိရသည်။

ဘဂ္ဂဒက်မြို့တော်သို့ ရုတ်တရက်ရောက်ရှိလာ သည့် အမေရိကန်အောက်လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ နန်စီ၊ ပအိုစီနှင့် တွေ့ဆုံအပြီးတွင် အီရတ်ဝန်ကြီးချုပ်အယ်မာ လီကီက အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့ဝင်များရပ်သိမ်းခြင်းဖြင့် အီရတ်နိုင်ငံလုံခြုံရေးကို ထိခိုက်မည်မဟုတ်ကြောင်း မေလ ၁၀ ရက်နေ့က ပြောကြားသည်။ အီရတ်တွင် လုံခြုံရေးတိုးတက်လာသည့်အတွက် မြို့ကြီးများတွင်

အီရတ်နိုင်ငံ

အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့ဝင်ဦးရေများစွာမလိုကြောင်း၊ တည်ငြိမ်အေးချမ်းလာသည်နှင့်အမျှ အီရတ်နိုင်ငံ၏စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရန် အထူးသဖြင့် ရေနံလုပ်ငန်းနယ်ပယ်တွင် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရန် ကြိုးပမ်းလျက်ရှိကြောင်းထည့်သွင်းပြောကြားသွားသည်။

အံ့အားသင့်ဖွယ်ရာ သမိုင်းဝင်ခရီးစဉ်အဖြစ် အီရတ်နိုင်ငံသို့ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၀ ရက်က ရောက်ရှိလာသည့် ပြင်သစ်သမ္မတနီကိုလပ်စ်ဆာကိုဇီက အီရတ်နိုင်ငံပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးအတွက် အကူအညီပေးရန် ကတိကဝတ်ပြုခဲ့သည်။

အမေရိကန်ဦးဆောင်သည့် တပ်ဖွဲ့ဝင်များ ကျူးကျော်ဝင်ရောက်ခဲ့သည့် ၂၀၀၃ ခုနှစ်ကတည်းက ပြင်သစ်အစိုးရအကြီးအကဲအနေဖြင့်သာမက ဥရောပမှ သမ္မတတစ်ဦးအနေဖြင့်ပါ အီရတ်သို့ပထမဆုံးလာရောက်သည့်ခရီးစဉ်အတွင်းပြင်သစ်နှင့်အီရတ် စည်းလုံးညီညွတ်မှုရှိသည်ကိုပြသရန် လာရောက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ အီရတ်နိုင်ငံပြန်လည်ထူထောင်ရေးတွင် ပြင်သစ်နိုင်ငံအနေဖြင့် အစမှသည်အောင်မြင်မှုလမ်းကြောင်းပေါ်ရောက်ရှိသည်အထိ အီရတ်နိုင်ငံအရေးမားမားမတ်မတ်ရပ်တည်ကာ လက်တွဲကူညီသွားမည် ဖြစ်ကြောင်း အီရတ်သမ္မတတာလာဘာနီနှင့်ပူးတွဲကျင်းပသော သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲတစ်ရပ်၌ သတင်းထောက်များအား ထုတ်ဖော်ပြောကြားခဲ့သည်။

ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၃ ရက်နေ့က အီရတ်နိုင်ငံ ဘဂ္ဂဒက်မြို့တော်ဆားဒါးဆင်ခြေဖုံးမှ ကာဘာလာမြို့၌ နှစ်စဉ်ကျင်းပသောရိုးရာပွဲတော်ကို လာရောက်ကြသည့် ရိုယိုက်ခရီးသည်များအား အမျိုးသမီးတစ်ဦးက အသေခံပုံးခွဲတိုက်ခိုက်သဖြင့် ၃၂ ဦးသေဆုံးကာ ၈၄ ဦးဒဏ်ရာရရှိသွားသည်။ အဆိုပါဖြစ်စဉ်မှာကာဘာလာမြို့၌ နှစ်စဉ်ကျင်းပမြဲရိုးရာပွဲတော်၌ ပုံးခွဲနှောက်ယှက်သည့် အတွက် ၈ ဦးသေဆုံးပြီးနောက် နောက်တစ်ရက်တွင် ထပ်မံဖြစ်ပွားခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်းအီရတ်ရဲတပ်ဖွဲ့က ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၅ရက်နေ့တွင် ထုတ်ပြန်ကြေညာသည်။

စစ်ကြောင့်နိုင်ငံတစ်ဝန်း ဖရိုဖရဲဖြစ်နေသည့် အီရတ်နိုင်ငံ၏အချို့ဒေသများတွင် ပေါက်ကွဲမှုများ၊ ဆူပူသောင်းကျန်းမှုများနေ့စဉ်နှင့်အမျှနီးပါးဖြစ်ပွားလျက်ရှိ

ရာ မတ်လ ၅ ရက်နေ့က မြို့တော်ဘဂ္ဂဒက်တောင်ဘက် မိုင် ၈၀ အကွာရှိ ဘာဘီပြည်နယ်ဟီလာမြို့အနီးရှိဟန်ဇာဇေးတွင် ကားပုံးပေါက်ကွဲမှုတစ်ခုအပါအဝင် ဖြစ်သည်။ အဆိုပါပေါက်ကွဲမှုကြောင့် ၁၂ ဦးသေဆုံးကာ ၅၆ ဦးဒဏ်ရာရရှိခဲ့ပြီး မည်သည့်အုပ်စု၏ လက်ချက်ဟုမသိရသေးကြောင်းအင်တာနက်သတင်းကဖော်ပြသည်။

၂၀၀၈ ခုနှစ်က စတင်ကာ အကြမ်းဖက်မှုများ ကျဆင်းလာခဲ့သော်လည်း စစ်ဒဏ်ပြင်းထန်စွာခံခဲ့ရသည့် နိုင်ငံအတွင်း အကြမ်းဖက်မှုတိုက်ခိုက်မှုများ ဆက်လက်ဖြစ်ပွားလျက်ပင်ရှိနေသေးသည်။ မတ်လ ၂၃ ရက်နေ့က နိုင်ငံအလယ်ပိုင်း ဒီဟာလာပြည်နယ်၏ အသုဘအခမ်းအနားတစ်ခုတွင် အသေခံပုံးကွဲတိုက်ခိုက်မှုဖြစ်ပွားရာ ၂၅ ဦးသေဆုံးခဲ့ကြောင်းသတင်းတွင်ဖော်ပြသည်။

၂၀၀၉ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလက စတင်ကာ မတ်လအထိ ဖြစ်ပွားခဲ့သည့်ကြီးမားသောပုံးပေါက်ကွဲမှု ၇ ခုမှာ ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်က ဘဂ္ဂဒက်မြို့တောင်ဘက်ကီလိုမီတာ ၃၀ အကွာ မြို့တစ်မြို့တွင် လူတစ်ဦးက အသေခံကားပုံးခွဲတိုက်ခိုက်ခဲ့သဖြင့် လူ ၃၀ သေဆုံးပြီး ၁၀၀ ကျော်ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်။ ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့က ဘဂ္ဂဒက်မြောက်ပိုင်း၌ အမျိုးသမီးတစ်ဦး၏ ပုံးခွဲတိုက်ခိုက်မှုကြောင့် လူ ၄၀ သေဆုံးခဲ့ရပြီး ၇၂ ဦးဒဏ်ရာရရှိ

ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၇ ရက်နေ့က အီရတ်နိုင်ငံသို့ ရုတ်တရက်ရောက်ရှိနေသော အီရတ်သမ္မတ ဂျာလာတာလာဘာနီကို အီရတ်သမ္မတ ဒီနီဂျက်နှင့်အတူ တွေ့ရစဉ်

ခဲ့သည်။ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၁ ရက်က ကားပုံးခွဲတိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ၁၆ ဦးသေဆုံးပြီး ၄၃ ဦးဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည့် ဖြစ်ရပ်မှာ ဘဂ္ဂဒက်တောင်ပိုင်းတွင်ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၃ ရက်တွင် ဘဂ္ဂဒက်မြို့၏တောင်

အီရတ်နိုင်ငံ

ဘက်ရှိမြို့တစ်မြို့၌ အမျိုးသမီးတစ်ဦးဖုံးခွဲတိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ၃၅ ဦးသေဆုံးကာ ၆၅ ဦးဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်။ မတ်လ ၅ ရက်တွက် ဘေဘီလွန်ပြည်နယ်မြို့တော် ဟီလာ မြို့ဈေးအနီးကားဖုံးပေါက်ကွဲမှုကြောင့် ၁၀ ဦးသေဆုံးကာ ၄၀ ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်။ မတ်လ ၈ ရက်တွင် ဘဂ္ဂဒက်အရှေ့ပိုင်း ရဲသင်တန်းကျောင်း အသေခံဖုံးပေါက်ခွဲတိုက်ခိုက်မှုတွင် ၂၈ ဦး သေဆုံးပြီး ၅၇ ဦး ဒဏ်ရာရခဲ့သည်။ အလားတူပင် မတ်လ ၁၀ ရက်နေ့က ဘဂ္ဂဒက်အနောက်ပိုင်း၌ ကားဖုံးခွဲတိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ၃၃ ဦးသေဆုံးပြီး ၄၆ ဦးဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်။

သမ္မတဘားရက်အိုဘားမားအနေဖြင့် အီရတ်ရှိ အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့ဝင်များကို ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်ဩဂုတ်လတွင် ရုပ်သိမ်းရန် အမိန့်ပေးလျက်ရှိကြောင်း အရာရှိများက ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၄ ရက်က ထုတ်ဖော်ပြောကြားသည်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ် ကတည်းက အီရတ်တွင် အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့ဝင် ၄,၂၅၀ အသက်စတေးခဲ့ရပြီး စစ်အသုံးစရိတ်မှာလည်း အမေရိကန်ဒေါ်လာ ဘီလီယံ ၆၅၀ ကုန်ကျခဲ့သည်။ ရီပတ်ဘလီကင် သမ္မတဘုရားအပေါ် လူကြိုက်နည်းစေခဲ့ပြီး ဒီမိုကရက်တစ်တို့ ပြန်လည်နေရာရလာစေခဲ့သည့်အီရတ်စစ်ပွဲအတွက် သမိုင်းဝင်မှတ်တိုင်တစ်ခုစိုက်ထူခြင်းအဖြစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် မြောက်ကာရိုလိုင်းနားရှိ လီဂျီယူနီစခန်းသို့ အိုဘားမားအလည်အပတ်သွားရောက်စဉ်အတွင်း တရားဝင်ကြေညာဖွယ်ရှိကြောင်း စီအင်န်အင်န် သတင်းဌာနက ထုတ်ပြန်ကြေညာသည်။

သို့ရာတွင် အီရန်နိုင်ငံသို့အလည်အပတ်ရောက်ရှိနေသည့် အီရတ်သမ္မတဂျာလာတာလာဘာနီနှင့် အီရန်ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်သူအယာတိုလာခိုမေနီတို့ တွေ့ဆုံရာတွင် အမေရိကန်နှင့်အပေါင်းပါတပ်ဖွဲ့ဝင်များ အီရတ်နိုင်ငံတွင် အမြဲတမ်းစစ်အခြေစိုက်စခန်းတစ်ခု ထူထောင်ရန်ကြိုးစားနေကြောင်း ခိုမေနီက မတ်လ ၂ ရက်တွင်ပြောကြားသည်။ အီရတ်ခေါင်းဆောင်များ အနေဖြင့်ယင်းအန္တရာယ်ကို သတိထားသင့်ကြောင်း၊ အမေရိကန်နှင့်အပေါင်းပါတပ်ဖွဲ့ဝင်များထွက်ခွာသွားမည့်ရက်ကြန့်ကြာနေခြင်းသည် အီရတ်နိုင်ငံအား ထိခိုက်နစ်နာမှုပိုမိုဖြစ်စေကြောင်း ပြောကြားသည်။

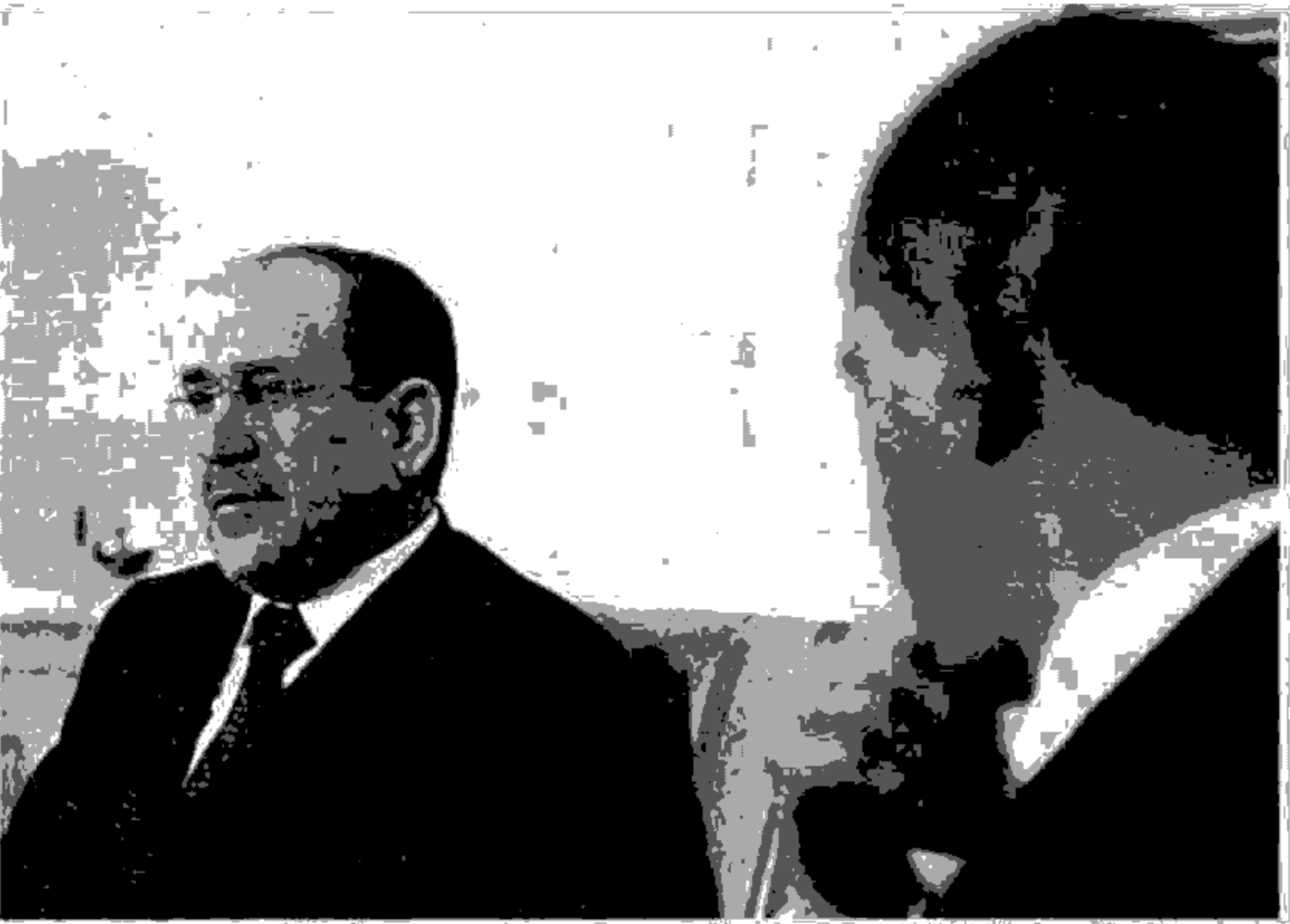
ဂျာမနီနိုင်ငံအနေဖြင့် ဂျော်ဒန်နှင့် ဆီးရီးယားနိုင်ငံရှိ အီရတ်ဒုက္ခသည် ၂,၅၀၀ ကိုလက်ခံမည်ဖြစ်ကြောင်း အမ္မန်မြို့ရှိကုလသမဂ္ဂဒုက္ခသည်များဆိုင်ရာ မဟာမင်းကြီးရုံး (UNHCR) ၏ကြေညာချက်ကို မတ်လ ၁၃ ရက်က ဂျော်ဒန်တိုင်းမိသတင်းစာ၌ဖော်ပြသည်။ ဂျော်ဒန်မှ ဒုက္ခသည် ၅၀၀၊ ဆီးရီးယားမှ ဒုက္ခသည် ၂,၀၀၀ တို့ကို ဂျာမနီနိုင်ငံတွင် နေရာချပေးထားမည်ဖြစ်ကြောင်း (UNHCR) ၏ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူက မတ်လ ၁၂ ရက်က ပြောကြားသည်။ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်အရောက်တွင် အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့ဝင်အားလုံးရုပ်သိမ်းရေးနှင့် အီရတ်လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့အား ၎င်းနိုင်ငံကာကွယ်ရေးနှင့် လုံခြုံရေးဆိုင်ရာသင်တန်းများပို့ချရေးကို တူရကီနိုင်ငံအနေနှင့် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ကြောင်း မတ်လ ၂၁ ရက်နေ့က တူရကီနိုင်ငံ (အေတီဗီ) သတင်းဌာနနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခန်းပြုလုပ်ရာတွင် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးအယ်ဘာဘာကန်က ထုတ်ဖော်ပြောကြားသည်။ အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့များ တပ်ဖြန့်ချထားမှု လျှော့ချရေးကို မျှော်လင့်ကြောင်းနှင့် အီရတ်နိုင်ငံကို လွတ်လပ်ပြီး အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်ဆိုင်သော သွေးစည်းညီညွတ်သည့်နိုင်ငံအဖြစ် ရပ်တည်နိုင်ရေးကို တူရကီကလိုလားကြောင်း ထည့်သွင်းပြောကြားသည်။ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်ပင်လယ်ကွေ့စစ်ပွဲပြီးနောက် ပြင်သစ်နှင့်အီရတ်တို့

စစ်ရေးပြနေသော အီရတ်စစ်သားများ

အီရတ်နိုင်ငံ

ပထမဆုံးလက်နက်ဝယ်ယူရေး သဘောတူညီချက်အရ ပြင်သစ်က အီရတ်သို့ စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ ယူရိုတာကော့ ပတ်အီစီ-၆၃၅ ရဟတ်ယာဉ် ၂၄ စင်းရောင်းချမည့် စာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးကြောင်း ပြင်သစ် (အေအက်ဖ်ပီ) သတင်းဌာနက မတ်လ ၂၅ ရက်တွင် ဖော်ပြသည်။ ယူရိုငွေသန်း ၃၆၀ (အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၄၈၈သန်း) လက်နက်ဝယ်ယူမည့်စာချုပ်ကို ပြင်သစ် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးအဗ္ဗဒူကာဒါအိုဘီဒီနှင့် ပါရီမြို့တွင် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပြီး လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြသည်။

အောက်တိုဘာလ ၂၀ ရက်နေ့က ဝါရှင်တန်သို့ ရောက်ရှိနေသော အီရတ်ဝန်ကြီးချုပ် အယ်လ်မာလီကို အမေရိကန်သမ္မတ အိုဘားမားနှင့်အတူ တွေ့ရစဉ်

ဧပြီလ ၆ ရက်က ဘဂ္ဂဒက်မြို့အရှေ့မြောက်ဘက် ဆာဒါစီးတီးတွင် ကားဗုံးပေါက်ကွဲမှုဖြစ်ပွားရာ ၁၀ ဦးသေဆုံးပြီး ၆၅ ဦးဒဏ်ရာရရှိကြောင်း ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနကသတင်းထုတ်ပြန်သည်။ အဆိုပါဖြစ်စဉ် မှာ ဆာဒါစီးတီးလူစည်ကားရာဈေးအတွင်းဖောက်ခွဲတိုက်ခိုက်ခဲ့ပြီး ဘဂ္ဂဒက်အနောက်တောင်ဘက်ဈေးအတွင်း၌လည်း သီးခြားစီကားဗုံးနှစ်လုံးပေါက်ကွဲမှုဖြစ်ပွားရာ ၁၂ ဦးသေဆုံးပြီး ၂၅ ဦးဒဏ်ရာရရှိကြောင်းဖော်ပြသည်။ အီရတ်ဘုရားဖူးအများအပြားအပါအဝင် လူပေါင်း ၇၆ ဦး သေဆုံးပြီး ၁၂၇ ဦးဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည့်အသေခံဗုံးခွဲမှု နှစ်ခု ဧပြီလ ၂၃ ရက်နေ့က ဖြစ်ပွားသည်။

အမေရိကန်သမ္မတအိုဘားမားအီရတ်နိုင်ငံသို့ မရောက်မီတစ်ရက်အလိုတွင် ဘဂ္ဂဒက်မြို့တော်၌ ဗုံးခွဲအကြမ်းဖက်မှုများကျူးလွန်သည့် အယ်လ်ခိုင်ဒါအဖွဲ့ဝင် ၆ ဦးကို ဖမ်းဆီးထားကြောင်းအီရတ်အာဏာပိုင်များက

ဧပြီ ၂၈ ရက်တွင် ကြေညာသည်။ အဆိုပါအုပ်စုမှာ ကားဗုံးခွဲမှုများ ယာဉ်မောင်းကိုသတ်ဖြတ်ပစ်သည့် ကားပြန်ပေးဆွဲမှုများ၊ ကားဗုံးခွဲရန် မော်တော်ကားများ အသုံးချမှုအပါအဝင် အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှု ၂၇ မှုကို ကျူးလွန်ကြောင်း ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ ဗိုလ်ချုပ်အဗ္ဗဒူကာရင်ခါလက်ကပြောကြားသည်။ အဆိုပါအကြမ်းဖက်မှု တွင် ရဲတစ်ဦးလည်းပါဝင်ကြောင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိရာ ၎င်းအားဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းနိုင်ခဲ့သည်။

အီရတ်နှင့်ဗြိတိန်တို့သည် ၂၀၀၈ ခုနှစ်နိုဝင်ဘာလအတွင်း လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သည့် သဘောတူညီချက်၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်အဖြစ် အီရတ်နိုင်ငံတော်ပိုင်းရှိ ဘာဆာရာမြို့မှ ဗြိတိသျှတပ်ဖွဲ့ဝင်များကို မတ်လ ၃၁ ရက်မှ စတင်၍ တရားဝင်ရုပ်သိမ်းကြောင်းဒေသဆိုင်ရာရဲတပ်ဖွဲ့ကပြောကြားသည်။ အဆိုပါရုပ်သိမ်းသွားမည့် ဗြိတိသျှတပ်ဖွဲ့ဝင်များ၏ နေရာတွင် အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့ဝင်များအစားထိုးဖွယ် ရှိသည်။ ဘာဆာရာမြို့လေတပ် အခြေစိုက်ခန်း၌ ဖြန့်ကြက်ထားခဲ့သည့်ဗြိတိသျှတပ်ဖွဲ့ဝင် ၂၀၀ မှာ အိမ်နီးချင်းကူဝိတ်နိုင်ငံမှတစ်ဆင့် စတင်ထွက်ခွာဖွယ်ရှိကြောင်း ရဲတပ်ဖွဲ့က ထပ်လောင်းပြောကြားခဲ့သည်။

ပါလက်စတိုင်းသမ္မတမာမုတ်အဘစ်သည် အီရတ်နိုင်ငံဘဂ္ဂဒက်သို့ဧပြီလ ၅ ရက်က ရောက်ရှိပြီး နှစ်နိုင်ငံဆက်ဆံရေးနှင့်တကွ နှစ်နိုင်ငံအကျိုးတူစီးပွားရေးကိစ္စများ အီရတ်သမ္မတ တာလာဘာနီအပါအဝင် အီရတ်ခေါင်းဆောင်များနှင့်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ကြောင်း ဆင်ဟွာသတင်းတွင်ဖော်ပြသည်။ အီရတ်သမ္မတကနီက ဧည့်သည်တော်ပါလက်စတိုင်းသမ္မတနှင့် ကိုယ်စားလှယ်များကို ဘဂ္ဂဒက်ရှိသမ္မတနန်းတော်တွင် လက်ခံတွေ့ဆုံခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အီရတ်နိုင်ငံ၌ ဆက်ဒမ်ဟူစိန်အာဏာရသည့် ၁၉၇၉ ခုနှစ်ကတည်းက ဆီးရီးယားနှင့် နှစ်နိုင်ငံဆက်ဆံရေးတင်းမာခဲ့ပြီးနောက် ဧပြီလ ၂၁ ရက်နေ့တွင် ဆီးရီးယားဝန်ကြီးချုပ် နာဂျီအယ်အိုတာရီ အီရတ်မြို့သို့ လာရောက်လည်ပတ်ခဲ့ခြင်းဖြင့် နှစ်နိုင်ငံဆက်ဆံရေးတိုးတက် နွေးထွေးလာသည့် လက္ခဏာကို ပြသခဲ့ကြောင်းရိုက်တာသတင်းကဆိုသည်။

အီရန်အစွလာမ္မစ်သမ္မတနိုင်ငံ

အီရန်အစွလာမ္မစ်သမ္မတနိုင်ငံ။ ။ အီရန်အစွလာမ္မစ် သမ္မတနိုင်ငံသည် တောင်အာရှဒေသနှင့် အာရှအလယ်ပိုင်း အကြားတွင်တည်ရှိသည်။

ပါရှန်၊ အဇာဘိုင်ဂျန်နှင့် ကာဒ်စသည့်လူမျိုးစုတို့ နေထိုင်ကြသည်။ ရှီယာမ္မတ်ဆလင်၊ ဆွန်နီမ္မတ်ဆလင် ဘာသာဝင်အများစုရှိပြီး ရှီယာမ္မတ်ဆလင်များမှာ ၉၀ ရာခိုင်နှုန်း နီးပါးမျှရှိသည်။ လူဦးရေမှာ ၆၅ သန်း ကျော်မျှဖြစ်ပြီး မြို့တော်မှာ တီဟီရန်ဖြစ်သည်။ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများမှာ တူရကီ၊ အီရတ်၊ အာမေနီးယား၊ အဇာဘိုင်ဂျန်၊ တက်(ခ) မေနီးစတန်၊ အာဖဂန်နစ္စတန်နှင့် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံတို့ဖြစ်ကြသည်။ နိုင်ငံအကြီးအကဲနှင့် အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲတာဝန် (၂) ရပ်စလုံးကို သမ္မတမာမ္မတ်အာမက်ဒီနီဂျက်က တာဝန်ယူထားလေသည်။

အီရန်နိုင်ငံ၏ နျူကလီးယားစွမ်းအင်စက်ရုံတစ်ရုံကို လုံခြုံရေးအရာရှိတစ်ဦးစောင့်ကြပ်နေစဉ်

ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီးနှင့် လက်အောက်ခံအဖွဲ့အစည်းများ ရေနံထုတ်လုပ်ရောင်းချသောအဖွဲ့ (OPEC) စသည့် အဖွဲ့အစည်းများတွင်ပါဝင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိနေသည်။

ကာကွယ်ရေးအင်အား။ ။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် နိုင်ငံတိုင်းသည် နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေး၊ ကာကွယ်ရေးကို အကြောင်းပြကာ အမြဲတမ်းတပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား၊ အရန်တပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အားနှင့် စစ်လက်နက်ကိရိယာများ ဖွဲ့စည်းတပ်ဆင်ထားကြရာ အင်အားအကြီးမားအများပြားဆုံးသော နိုင်ငံ (၁၄) နိုင်ငံမျှရှိသည်အနက် အီရန်နိုင်ငံသည် အဋ္ဌမအဆင့် အင်အားအများဆုံးသော နိုင်ငံဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေး။ ။ အီရန်နိုင်ငံသည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု အစိုးရအဆက်ဆက်နှင့် ဆက်ဆံရေး မပြေလည်မှုများရှိခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် ယခင် သမ္မတဘု(ရှီ)က အီရန်နိုင်ငံကို မိစ္ဆာနိုင်ငံအဖြစ် စွပ်စွဲလိုက်ခြင်းမှစ၍ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် ဆက်ဆံရေးပိုမိုတင်းမာလာသည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် အစ္စရေးနိုင်ငံနှင့် အီရန်နိုင်ငံတို့မှာ အစဉ်အဆက်ရန်ဘက်များ ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ ယင်းအခြေအနေတွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုက အစ္စရေးနိုင်ငံဘက်မှ အခိုင်အမာ ရပ်တည်နေခြင်းနှင့်အတူ နျူကလီးယားကိစ္စတွင်လည်း အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုက အီရန်နိုင်ငံကို စစ်ရေးအရအရေးယူရန် အထိပင် ကြိုးစားလာခဲ့ခြင်းကြောင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် ဆက်ဆံရေးတင်းမာလာပြန်သည်။

ထိုမျှသာမက ၂၀၀၉ ခုနှစ်အတွင်း အီရတ်နိုင်ငံအတွင်း၌ တိုက်ခိုက်မှုများ၊ အကြမ်းဖက်မှုများ၊ အသေခံဗုံးခွဲမှုများ တိုးတက်ပြင်းထန်လာပြီး အမေရိကန်စစ်သားအကျအဆုံးများလာခြင်းများရှိရာ ယင်းလုပ်ရပ်များကို အီရန်နိုင်ငံက နောက်ကွယ်မှ အားပေးသည်ဆိုကာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုက မကျေနပ်မှုတိုးပွားလာပြန်လေသည်။ သို့ဖြင့် ၂၀၀၉ ခုနှစ် အစောပိုင်းအတွင်း အီရန် အမေရိကန်ဆက်ဆံရေးမှာ တိုးတက်မှုမရှိခြင်းဖြစ်နေသည်။

သို့သော် ၂၀၀၉ ခုနှစ် နောက်ပိုင်းသမ္မတ အိုဘားမားလက်ထက်တွင် နှစ်နိုင်ငံဆက်ဆံရေးမှာ အနည်းငယ်မျှ ပြောင်းလာသည်။ ၄-၁၀-၂၀၀၉ နေ့တွင် အိမ်ဖြူတော်မှ အီရန် နျူကလီးယားအစီအစဉ်ဖြေရှင်းရာတွင် တိုးတက်မှုများရှိသည်ဟု တရားဝင်ထုတ်ဖော်ပြောကြားခဲ့သည်။

နိုင်ငံတကာ အဏုမြူ စစ်ဆေးရေးမှူးများသည် ၂၅-၁၀-၂၀၀၉ နေ့တွင် အီရန်နိုင်ငံ၏ “ကွမ်” ယူရေနီယမ် သန့်စင်စက်ရုံသို့ သွားရောက်စစ်ဆေးခဲ့ကြသည်။ အီရန်နိုင်ငံကလည်း ခွင့်ပြုခဲ့သည်။ အီရန်နိုင်ငံ၏ နျူကလီးယားကိစ္စသည် ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက်ဖြစ်ကြောင်း သက်သေမပြနိုင်ပါက အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုက ပိတ်ဆို့ အရေးယူရန် ကြံစည်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ရုရှားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးက ပိတ်ဆို့မှုများ၊ ခြိမ်းခြောက်မှုများမှာ အကျိုးမရှိကြောင်း ၁၄-၁၀-၂၀၀၉ နေ့ကထုတ်ဖော်ပြောကြားခဲ့သည်။

ဤသို့ဖြင့် နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေးတွင် နျူကလီးယားကိစ္စကို အကြောင်းပြုကာ ၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် အီရန်နိုင်ငံသည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအပါအဝင် မဟာမိတ်နိုင်ငံများနှင့် ဆက်ဆံရေး တင်းမာမှုများ ရှိနေဆဲဖြစ်သည်။

ထိုသို့သော အခြေအနေတွင် အီရန်နိုင်ငံသည် ရုရှားနိုင်ငံ၊ တရုတ်နိုင်ငံ၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံတို့နှင့် ၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် ချစ်ကြည်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများ ပိုမို တိုးမြှင့်လျက် ရှိနေလေသည်။

ပြည်ထဲရေးရာ။ ။ အီရန်နိုင်ငံ၌ အဓိကကျသော ခေါင်းဆောင်များနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်များရှိရာ ယင်းတို့အနက် ဩဇာအရှိန်အဝါအကြီးမားဆုံးမှာ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်ကြီး အယာတိုလာအလီခါမေနီ ဖြစ်သည်။ အစိုးရအဖွဲ့ဝင်များနှင့် အီရန်ပြည်သူများက ပါအယာတိုလာအလီခါမေနီ၏ အဆိုအမိန့် ဩဝါဒများကို အလေးအနက်ထားကြသည်။

ယင်းနောက်တွင် သမ္မတကြီး မာမုတ်အာမက် ဒီနီဂျက်၊ သမ္မတဟောင်းရစ် (ဖ်)ဆန်ဂျာနီးနှင့် သမ္မတဟောင်း တစ်ဦးဖြစ်သူ မိုဟာမက်ခါမီတို့ ဖြစ်ကြသည်။

လက်ရှိသမ္မတဖြစ်သူ အာမက်ဒီနီဂျက်သည် ၂၀၀၅ ခုနှစ် သမ္မတရွေးကောက်ပွဲတွင် ၆၁ ဒသမ ၆၉ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် သမ္မတဖြစ်လာသည်။ ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဇွန်လ (၁၂) ရက်နေ့တွင် အီရန်နိုင်ငံ၏ (၁၀) ကြိမ်မြောက် သမ္မတရွေးကောက်ပွဲကျင်းပခဲ့သည်။ လက်ရှိသမ္မတ အာမက်ဒီနီဂျက်၏ အဓိကပြိုင်ဘက်မှာ ၁၉၈၁ မှ ၁၉၈၉ ခုနှစ်အတွင်းဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သူ မူဆာဘီ ဖြစ်သည်။ မူဆာဘီက ရွေးကောက်ပွဲမကျင်းပမီကပင် ရွေးကောက်ပွဲသည် တရားမျှတမှု မရှိမည်ကို သံသယဖြစ်မိကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြောကြားခဲ့သည်။

၁၂-၆-၂၀၀၉ ရက်နေ့ ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပပြုလုပ်ပြီး တရားဝင်ကြေညာသည့်အခါ လက်ရှိသမ္မတ အာမက်ဒီနီဂျက်က မဲ ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော်ရရှိပြီး၊ ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း မူဆာဘီက မဲ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်း ကျော်ရရှိကြောင်းနှင့် လက်ရှိသမ္မတအာမက်ဒီနီဂျက်က အနိုင်ရရှိကြောင်း ကြေညာခဲ့သည်။

သို့သော် မူဆာဘီက ရွေးကောက်ပွဲတွင် မဲလိမ်မှုများ၊ မတရားမှုများရှိခဲ့ကြောင်းဖြင့် နိုင်ငံတော်၏အဆင့်အမြင့်မားဆုံးသော ဘာသာရေးကောင်စီသို့ တိုင်ကြားခဲ့သည်။ ယင်းနောက် အုပ်စု (၂) စု လမ်းမကြီးပေါ်တက်၍ အပြန်အလှန် ဆန္ဒပြ ဟစ်ကြွေးထောက်ခံခြင်းများ ပြုခဲ့ကြလေသည်။

ဤသို့ အီရန်နိုင်ငံ၏ သမ္မတရွေးကောက်ပွဲရလဒ် ရှုပ်ထွေးနေစဉ် ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးချုပ် မစ္စတာ ဘန်ကီမွန်းက “ဆန္ဒပြသူ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုသူများနှင့် ပတ်သက်၍ အနီးစပ်ဆုံးဖြစ်အောင် အခြေအနေကို ဆောင့်ကြည့်နေပါတယ်” ဟူ၍ လည်းကောင်း “ဘယ်လိုနိုင်ငံမှာမဆို ရွေးကောက်ပွဲရှိတာပါပဲ၊ စစ်မှန်မှုရှိမရှိဆိုတာကိုတော့ ပြည်သူတွေက တုံ့ပြန်မှာပါ” စသည်ဖြင့် ထုတ်ဖော်ပြောကြားခဲ့သည်။

နောက်ဆုံး၌ မူဆာဘီ၏ တိုင်တန်းချက်ကို အဆင့်အမြင့်ဘာသာရေးကောင်စီက ပယ်ချလိုက်ပြီး ၁၀ ကြိမ်မြောက် အီရန်နိုင်ငံ၏ သမ္မတရွေးကောက်ပွဲတွင် လက်ရှိသမ္မတ အာမက်ဒီနီဂျက်အနိုင်ရရှိကြောင်း တညီတညွတ်တည်း အတည်ပြုခဲ့ကြသည်။ ဤသို့ဖြင့် အာမက် ဒီနီဂျက်မှာ အီရန်နိုင်ငံ သမ္မတအဖြစ် ပြန်လည်ရပ်တည်နိုင်ခဲ့သည်။

သမ္မတအာမက်ဒီနီဂျက်က ၎င်းသမ္မတရွေးကောက်ပွဲတွင် အနိုင်ရရှိကာ သမ္မတတာဝန်ပြန်လည်ထမ်းဆောင်ခွင့်ရခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ “မိမိပြန်လည်ရွေးကောက်ခံရခြင်းသည် အီရန်ပြည်သူများ၏ အောင်ပွဲတစ်ခုဖြစ်ပြီး အီရန်၏ ရန်သူများအတွက် ရှုံးနိမ့်မှုပင်ဖြစ်ကြောင်း” ထုတ်ဖော်ပြောကြားခဲ့သည်။ အီရန်နိုင်ငံ၏ ၁၀ ကြိမ်မြောက် သမ္မတရွေးကောက်ပွဲမှာ မဲလိမ်မှု၊ မဲခိုးမှု၊ ခြိမ်းခြောက်မှု၊ ဆန္ဒပြမှုများ၊ အဓိကရုဏ်းဖြစ်မှုများ ရှိခဲ့သော်လည်း လက်ရှိသမ္မတ မာမုတ်အာမက်ဒီနီဂျက်ပင် သမ္မတအဖြစ် ပြန်လည်ရွေးချယ်ခြင်းခံရသည်။ ကံမြင့်

အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ။ ။ **နိုင်ငံရေး -** ဒေသဆိုင်ရာနှင့် ကမ္ဘာ့အဆင့်များ၌ ပထဝီနိုင်ငံရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာချိန်တွင် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ အနေဖြင့် သံတမန်ရေးနယ်ပယ်နှင့် စစ်ရေးနယ်ပယ်များ ကြံ့ခိုင်လာစေရန် ကိုယ်တိုင်ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း အင်ဒိုနီးရှားသမ္မတ ဆူစီလိုဘမ်ဘန်း

အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ

ယူဒိုရိုနိုက ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီ လ ၂၆ ရက်နေ့တွင် ပြောကြားသည်။ အနာဂတ်တွင် အမျိုးသားအကျိုးစီးပွား အတွက် သံတမန်လုပ်ငန်းကို မှန်ကန်စွာဆောင်ရွက်ပြီး စစ်ပွဲ များကိုမလွဲမရှောင်သာသည့်အဆုံးမှ စဉ်းစားရန်နှင့် တစ်ချိန်တည်းမှာပင်စစ်ရေးသို့မဟုတ် ကာကွယ်ရေးအစီအမံ များလည်းခိုင်မာစေရမည်ဟု ဆက်လက်ပြောကြားသည်။

၂၀၀၉ ခုနှစ် မတ်လ ၂၆ ရက်နေ့ သတင်းထုတ် ပြန်ချက်တွင် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ၏ ရေတပ်မှ စစ်သင်္ဘော ကေအာရ်အိုင်ဒီသွန်ဂိုရီ-၃၆၅ သည် ဘီလာဝမ်ဆိပ်ကမ်းမှ ထွက်ခွာကာ လက်ဘနွန်နိုင်ငံသို့ ခုတ်မောင်းသွားသည်။ ထိုသင်္ဘောသည် လက်ဘနွန်တောင်ပိုင်းတွင် ငြိမ်းချမ်းမှုထိန်း

မစ္စတာ ဆူစီလိုဘမ်ဘန်း ဒုတိယသမ္မတသက်တမ်း အတွက် ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုစဉ်

သိမ်းရေးထမ်းဆောင်နေသော ကုလသမဂ္ဂ ရေတပ်ဖွဲ့ (ယူနီဖီးလ်) တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်မည်ဖြစ်သည်။ ၎င်း သင်္ဘောသည် ရေမိုင် ၆,၅၅၅ မိုင်ရှိသော ခရီးကို ခုတ်မောင်းရန်လမ်းတွင် ဆိပ်ကမ်းအများအပြားကို ဝင်ရောက်မည် ဖြစ်သည်။ ဆိုက်ကပ်မည့်ဆိပ်ကမ်းများ ထဲတွင် ကိုချင်ဆိပ်ကမ်း၊ ဆာလာလာဆိပ်ကမ်း၊ ပိုဆက်ဒ် ဆိပ်ကမ်းနှင့် ဘေရွက်ဆိပ်ကမ်းတို့ ပါ ဝင်သည်။

လက်ဘနွန်အရောက်တွင် ၎င်းစစ်ရေယာဉ်သည် ယူနီဖီးလ် ငြိမ်းချမ်းမှု ထိန်းသိမ်းရေးတပ်ဖွဲ့၏ ရေတပ်ဖွဲ့ (အမ်တီအက်ဖ်) တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်မည်ဖြစ်သည်။ အမ်တီအက်ဖ်ရေတပ်ဖွဲ့တွင် ပြင်သစ်၊ တူရကီ၊ ဂရိ၊ အီတလီ၊ ဘယ်လ်ဂျီယံ၊ စပိန်နှင့် ဂျာမနီတို့မှ ရေတပ်ဖွဲ့သင်္ဘောများ

စေလွှတ်ထားသည်။ ယင်းတပ်ဖွဲ့တွင် အင်ဒိုနီးရှားသင်္ဘော သည် ၂၀၀၉ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလအထိ ခြောက်လကြာ တာဝန်ထမ်းဆောင်မည် ဖြစ်သည်။

အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ သမ္မတဆူစီလိုဘမ်ဘန်းသည် ၂၀၀၄ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် နိုင်ငံ၏ သမ္မတတာဝန်ကို စတင်တာဝန်ယူခဲ့သည်။ စတင်တာဝန်ထမ်းဆောင်သည့် ပထမနှစ်၌လျင်လှုပ်မှုများ၊ လူပေါင်း ၁၃၀၀၀၀ ကျော် အသက်ဆုံးရှုံးခဲ့ရသည့် ဆူနာမီရေဘေး၊ ပိုလီယိုရောဂါ၊ ကြက်ငှက်တုပ်ကွေးရောဂါနှင့် ဘာလီကျွန်းပုံးပေါက်ကွဲ မှုစသည့်ပြဿနာပေါင်းများစွာ ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည်။

လောင်စာနှင့်ပတ်သက်၍ နိုင်ငံတော်ဘတ်ဂျက်မှ ကျခံပေးနေသော အထောက်အပံ့ကို ဖြတ်တောက်လိုက် သည့်အတွက်ဓာတ်ဆီ၊ ရေနံဆီ စသည့်လောင်စာဆီများ ဈေးတက်သွားပြီးနောက်၎င်းအား လူကြိုက်နည်းသွား သည်။ သို့သော် လောင်စာဈေးများ ပြန်ကျလာပြီးနောက် ထောက်ပံ့မှုကို တိုးပေးလာနိုင်သဖြင့် ထောက်ခံမှု ပြန်လည်ရရှိလာသည်။

သမ္မတယူဒိုရိုနိုလက်ထက်တွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူ များအားတိုးမြှင့်ပံ့ပိုးပေးနိုင်ခြင်း၊ နှစ်ပေါင်း(၂၀)အတွင်း ပထမဆုံးပြည်တွင်း ဆန်ဖူလုံမှုရှိ အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း၊ အခြေခံစားကုန်ဈေးနှုန်း တည်ငြိမ်အောင်ထိန်းထားနိုင်ခြင်းနှင့် ကေပီအေခေါ် အကျင့်ပျက်မှုတိုက်ဖျက်ရေးကော်မရှင်ကို ဖွဲ့စည်း၍ ခြစားနေမှုများကို နှိမ်နင်းနိုင်ခြင်းများက ယူဒိုရိုနိုအား နာမည်ကောင်းရစေခဲ့သည်။

၎င်းအခြေအနေများသည် ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၈ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည့် ရွေးကောက်ပွဲ၌ အထောက် အပံ့ဖြစ်စေခဲ့ပြီးဒုတိယအကြိမ် ပြန်လည်အရွေးခံခဲ့ရသည်။ ၎င်းသည် ၂၀၀၉ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၄ ခုနှစ်အထိ သမ္မတ တာဝန်ဆက်လက် ထမ်းဆောင်ရမည်ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတစ်ဝန်းတွင် နေထိုင်သော ပြည်သူ ၁၇၆ သန်းတို့အတွက် မဲရုံပေါင်း ၅,၄၇,၀၀၀ ဖွင့်လှစ်ပေးထားရာ မဲရုံများကို ဇူလိုင်လ ၈ ရက်နေ့ နံနက် ၈ နာရီအချိန်တွင် ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ကဖွင့်လှစ်ပြီး၊ ယင်းနိုင်ငံဒေသ စံတော်ချိန် မွန်းလွဲ ၁ နာရီတွင် မဲရုံများပိတ်သည်။

အင်ဒိုနီးရှားလွှတ်တော်တွင် ကိုယ်စားလှယ်ပေါင်း ၅၆၀ ရှိသည့်အနက် ဆူစီလို၏ ပါတီကအမတ်နေရာပေါင်း

အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ

၃၁၄ နေရာကိုရရှိထားကြသည်။ အင်ဒိုနီးရှားဒီမိုကရက်တစ် ပါတီက ကိုယ်စားလှယ်နေရာ ၁၂၁ နေရာရရှိထားပြီး၊ ဂိုလ်ကားပါတီက အမတ်နေရာပေါင်း ၁၀၇ နေရာကို အသီးသီးရရှိထားကြသည်။

ထိုနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံရေးစနစ်တွင် သမ္မတသည် နိုင်ငံ အကြီးအကဲဖြစ်သည့်နည်းတူ အစိုးရအဖွဲ့၏ ခေါင်းဆောင် လည်းဖြစ်သည်။ သမ္မတ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာကို ပြည်သူ့ကိုယ်စားပြုလွှတ်တော်က တင်းကျပ်စွာ ထိန်းချုပ် ထားကြောင်း သိရသည်။

စီးပွားရေး - ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးကျဆင်းမှုဆိုးကျိုးကို သက်သက်သာသာ ရင်ဆိုင်နိုင်ရေးအတွက် အင်ဒိုနီးရှားစီးပွား ကို အထောက်အကူပေးကြရန် သမ္မတဆူစီလိုဘမ်ဘန်းက နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများအား တိုက်တွန်းထားသည်။ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ၏ ပို့ကုန်ပမာဏမှာ ဂျီဒီပီ၏ ၂၉ ရာခိုင်နှုန်း သာရှိသဖြင့် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးကျဆင်းမှုကြောင့် မိမိတို့ နိုင်ငံများနှင့် နှိုင်းစာလျှင် ထိခိုက်မှုနည်းပါးသည်ဟုဆို၏။

ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးပြဿနာများကြောင့် ၂၀၀၉ ခုနှစ်၌ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံအတွင်း ကားစီးရေ ၄,၅၀,၀၀၀ သာ ရောင်းချ နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ယမန်နှစ်ကထက် ၃၀ ရာခိုင်နှုန်း ကျဆင်းလာဖွယ်ရှိသည်။

အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံရှိကျေးရွာ ၁၃၆ ရွာသို့ စွမ်းအင် လုံလောက်စွာ ဖြန့်ဖြူးပေးနိုင်ရန်အတွက် စီမံကိန်း ရေးဆွဲလျက်ရှိသည်ဟု စွမ်းအင်နှင့်သတ္တုတွင်းအရင်း အမြစ်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနက ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၂၉ ရက်နေ့တွင်ပြောကြားသည်။ အဆိုပါစီမံကိန်းကို ၂၀၀၉ ခုနှစ် အတွင်း စတင်မည်ဖြစ်ပြီး၊ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း ၃,၄၀၀ ကို ဖန်တီးပေးနိုင်မည်ဟုယူဆရသည်။

အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံသည် ဘရာဇီးနိုင်ငံပြီးလျှင် ကမ္ဘာပေါ်၌ စိုက်ဧက ဒုတိယအများဆုံးနိုင်ငံဖြစ်သော်လည်း ၂၀၀၉ ခုနှစ်အတွင်း ပြည်ပသို့ ကော်ဖီတင်ပို့မှုတွင် ကမ္ဘာပေါ်၌ စတုတ္ထအများဆုံးနိုင်ငံဖြစ်ကြောင်း ထိပ်တန်းတာဝန်ရှိသူ တစ်ဦးက ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂ ရက်နေ့တွင် ပြောကြားသည်။

အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံခြားပို့ကုန်ပမာဏသည် ၂၀၀၉ ခုနှစ်အတွင်း ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းလျော့ကျမည်ဟု ခန့်မှန်းထားသော်လည်း ၁၅ ရာခိုင်နှုန်းသာ ကျဆင်းခဲ့သဖြင့်

သတ်မှတ်ထားသည့်ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုသည် အနည်းငယ် မြင့်တက်ခဲ့ကြောင်း အင်ဒိုနီးရှားအစိုးရက ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် သတင်းထုတ်ပြန်သည်။

၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်၌ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံစက်မှုကဏ္ဍ၏ သင်္ဘောကျင်းတည်ဆောက်ရေးစီမံကိန်း၌ တရုတ်နိုင်ငံမှ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ကုမ္ပဏီနှင့်အကျိုးတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက် သွားမည်ဖြစ်ပြီး ယင်းလုပ်ငန်းစဉ်များကို ၂၀၀၉ ခုနှစ်အတွင်း စတင်လုပ်ဆောင်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ၂၀၀၉ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်များက ပြောကြားကြောင်းသိရသည်။ ယင်းလုပ်ငန်းစီမံကိန်းအတွက် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံမှ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂ ဒသမ ၈ ဘီလီယံ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမည် ဖြစ်သည်။

ကျန်းမာရေး - အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံတွင်ကြက်များကိုကိုင်တွယ် မိသဖြင့် ကြက်ငှက်တုပ်ကွေးရောဂါဖြစ်ပွားကာ လူနှစ်ဦး သေဆုံးခဲ့ရကြောင်းနှင့်ယင်းနိုင်ငံတွင်ကြက်ငှက်တုပ်ကွေး ရောဂါကြောင့်သေဆုံးသူ ၁၁၅ ဦးအထိရှိလာပြီဖြစ်သည်ဟု ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနက ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၂၁ ရက်နေ့တွင် ထုတ်ဖော်ပြောကြားသည်။

၎င်းနိုင်ငံတွင် ၂၀၀၅ ခုနှစ် အတွင်းမှစ၍ ကြက်ငှက်တုပ်ကွေးရောဂါပိုးကူးစက်ခံရပြီး သေဆုံးသူစာရင်း ကို အစီရင်ခံစာ ပြုစုခဲ့ရာ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ယင်းရောဂါကြောင့် သေဆုံးသူ ၂၄၉ ဦး ရှိနေချိန်တွင် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ၌ သေဆုံး သူ ၁၁၃ ဦးရှိသဖြင့် သေဆုံးမှုအများဆုံး ဖြစ်သည်။

အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံတွင် A(H1N1) တုပ်ကွေးရောဂါဖြင့် တစ်ဦးသေဆုံးကြောင်း ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနက ကြေညာ သည်။ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ၌ ပထမဆုံးထိုရောဂါဖြင့် သေဆုံးသူ မှာ ခြောက်နှစ်အရွယ်မိန်းကလေးဖြစ်သည်ဟုလည်း ၎င်း ဝန်ကြီးဌာနက ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင် ၂၆ ရက် ကြေညာချက်အရ သိရသည်။ ယခုအခါ ရောဂါဖြစ်ပွားသူပေါင်း ၆၁၉ ဦးအထိ ရှိပြီဖြစ်ကြောင်း ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနက ဩဂုတ် ၄ ရက် တွင် အတည်ပြုပြောကြားပြီး ပြည်နယ်အများအပြားတွင် လည်း ရောဂါပျံ့နှံ့ဖြစ်ပွားလျက်ရှိကြောင်းသိရသည်။

ပို့ဆောင်ရေး- ၂၀၁၀ပြည့်မှ ၂၀၂၀ ပြည့် နှစ်အထိ အမေရိကန် ဒေါ်လာဘီလီယံ ၂၀ ခန့်သုံးစွဲမည့် အင်ဒို

အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ

နီးရှားရထား ပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်း ပြန်လည်ရှင်သန် လှုပ်ရှားရေးအစီအစဉ်တွင် အမေရိကန်ပါဝင်ရန် စူးစမ်း လျက်ရှိကြောင်း အင်ဒိုနီးရှား သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီး ဌာနမှ တာဝန်ရှိသူ တန်ဂျန်အင်ဒီရာဝမ်ကပြောကြားသည်။

အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီးဌာန က လေကြောင်းလိုင်း ၂၇ လိုင်းကို ဖျက်သိမ်းမည်ဖြစ်ကြောင်း ၎င်းရုံးအဖွဲ့၏ ပြောပြချက်ကို ကွန်ပက်စ်ဒေးလီသတင်း ဌာနက ဖော်ပြသည်။ အင်ဒိုနီးရှားလေကြောင်းလိုင်း ၃၈ လိုင်း အနက် ၎င်း ၂၇ လိုင်းမှာ ပြီးခဲ့သည့် ၁၂ လအတွင်း သတ်မှတ် စံချိန် ခရီးစဉ်အတိုင်းပြေးဆွဲနိုင်မှု လျော့နည်းခြင်းကြောင့် ဖျက်သိမ်းရခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းလုပ်ငန်းစီမံကိန်း၏ လိုအပ်ချက်အရ ကျန်လေကြောင်းလိုင်း ၁၁လိုင်းကိုသာ ဆက်လက်အသုံးပြုမည်ဖြစ်ပြီး၊ ၂၀၁၅ ခုနှစ် အရောက်တွင် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ၏ လေကြောင်းလုပ်ငန်းပြန်လည်ဦးမော့လာ မည်ဟု ယုံကြည်မျှော်လင့်ထားကြသည်။

ပြပွဲများ- အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ ဆူလာဝေစီပြည်နယ် မြောက်ပိုင်း မနာဒိုမြို့၌ ၂၀၀၉ ခုနှစ် သြဂုတ်လ ၁၇ ရက်နေ့မှ ၁၉ ရက်နေ့ ထိပြုလုပ်သည့်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ရေတပ်စစ်သင်တန်းပြပွဲကို အိမ်ရှင်နိုင်ငံအဖြစ် ကျင်းပပြီး တရုတ်၊ ပြင်သစ်၊ ဗြိတိန်၊ အမေရိကန်၊ ဂျပန်နှင့် ရုရှားနိုင်ငံတို့မှ စစ်သင်တန်းအစင်း ၅၀ ကျော်ပါဝင်ပြသခဲ့သည်။

ထို့ပြင် အာရှဒေသ၌ အမြဲကျင်းပသော အကြီးဆုံး ရေကြောင်းပြပွဲ “ဆေးလ်ဘူနာကင်-၂၀၀၉” အား အင်ဒိုနီးရှား နိုင်ငံက အိမ်ရှင်နိုင်ငံအဖြစ် လက်ခံကျင်းပမည်ဖြစ်ကြောင်း ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဇွန်လ ၄ ရက်နေ့တွင် ပြည်တွင်းသတင်းများက ဖော်ပြခဲ့သည်။ အဆိုပါပြပွဲ၌ နိုင်ငံပေါင်း ၂၆ နိုင်ငံမှ ခရစ် သင်တန်းများနှင့်အတူ စစ်သင်တန်း ၂၄ စင်းနှင့် ရွက်သင်တန်း ၁၅၀ တို့ပါဝင်ပြသပြီး၊ အချိန်ကာလမှာ သြဂုတ်လ ၁၂ ရက်နေ့မှ ၂၀ ရက်ထိ ကျင်းပခဲ့သည်။

နည်းပညာ- တရုတ်နိုင်ငံ၊ စီချမ်ပြည်နယ် အနောက်တောင် ပိုင်းရှိစီကျောင်းအာကာသလွှတ်တင်ရေးစခန်းမှ အင်ဒိုနီးရှား ဆက်သွယ်ရေး ဂြိုဟ်တုကို တရုတ်နိုင်ငံလုပ် လောင်းမတ် -၃ ဘီဒုံးပျံဖြင့် မကြာမီကာလအတွင်း၌ လွှတ်တင်တော့မည် ဖြစ်ကြောင်း ၂၀၀၉ ခုနှစ် သြဂုတ်လ ၃၀ ရက်နေ့

တွင်သတင်းထုတ်ပြန်သည်။ ယင်းအင်ဒိုနီးရှားဆက်သွယ်ရေး ဂြိုဟ်တုမှာ ရုပ်သံထုတ်လွှင့်ရေးအစီအစဉ်များကို များစွာ အထောက်အကူပြုလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ ၎င်းအင်ဒိုနီးရှား ဂြိုဟ်တုပါလာပါ-ဒီသည် ကမ္ဘာပတ်လမ်းကြောင်း အတွင်းနှစ်ရက် မြောက်အဖြစ်ပုံမှန်လုပ်ငန်းများကို ချောမွေ့စွာ ပြုလုပ်လျက်ရှိကြောင်း တရုတ်သိပ္ပံပညာရှင်များက ၂၀၀၉ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့တွင် ပြောကြားသည်။

အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ လေယာဉ်ထုတ်လုပ်ရေးကုမ္ပဏီ ပီတီဒါဂန်တာရာ အင်ဒိုနီးရှား (ပီတီဒီအိုင်) သည် တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံသို့ ကင်းလှည့်လေယာဉ်လေးစင်း ရောင်းချရန်စီစဉ်ထားသည်။ အဆိုပါ စီအင်န်-၂၃၅ ကင်းလှည့်လေယာဉ်လေးစင်းသည် အမေရိကန်ဒေါ်လာ သန်း ၁၀၀ တန်ဖိုးရှိပြီး တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ၏ အမှာစာအရ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်တွင် စတင်တင်ပို့မည်ဖြစ်သည်။ ယင်း လေယာဉ်အမျိုးအစားကို မလေးရှား၊ ဘရူနိုင်း၊ ထိုင်း၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ ယူအေအီးနှင့် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံတို့ကလည်း ဝယ်ယူရန် အမှာစာများပေးပို့ထားကြသည်။

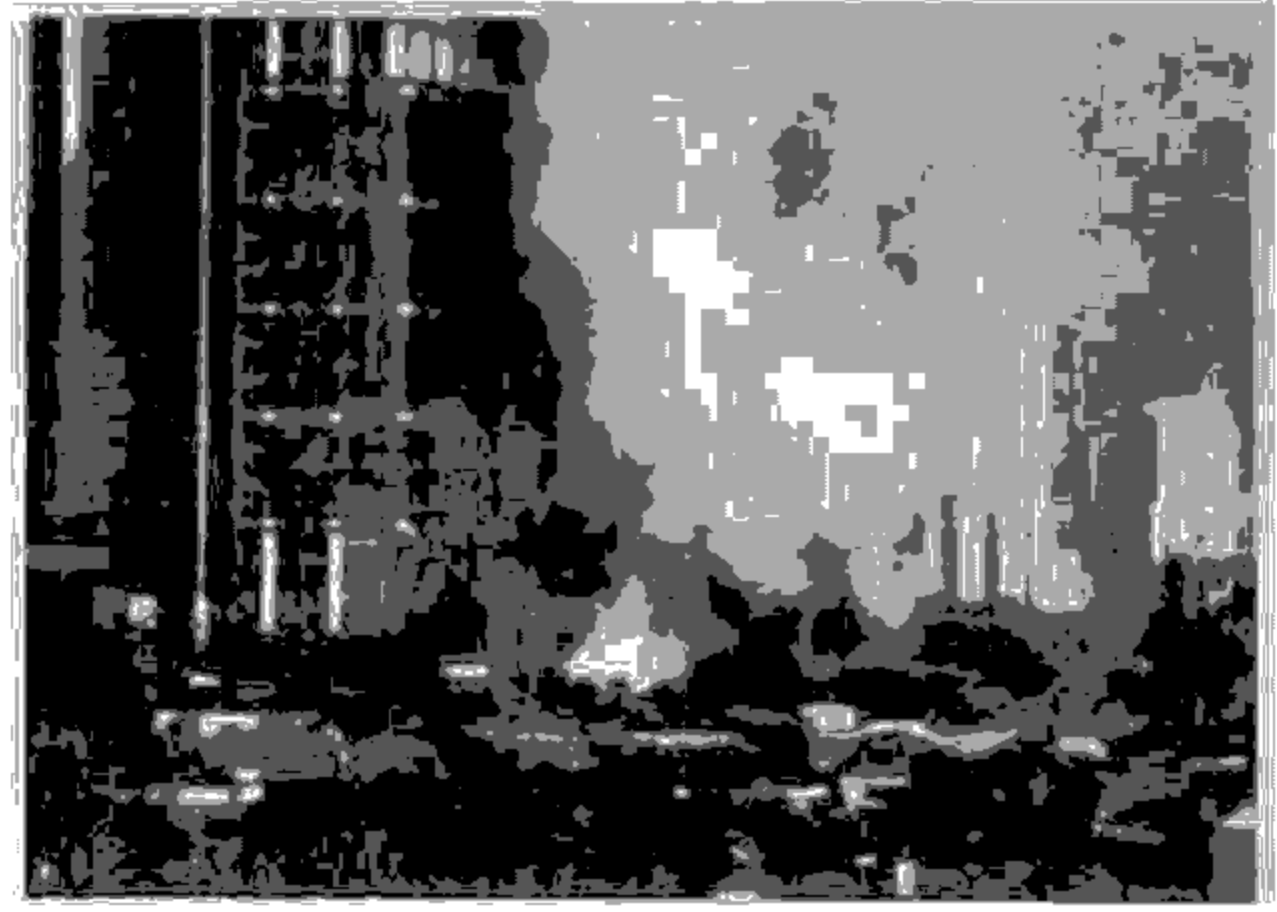
သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကြိုတင်ကာကွယ်ရေး- အင်ဒိုနီး ရှားက အရှေ့ဂျာဗားကျွန်းရှိ ဆီဗာရူမီးတောင်ပေါက်ကွဲနိုင် သည့် အန္တရာယ်ရှိမှုကြောင့် အမြင့်ဆုံးအထိ တပ်လှန့်ထား ပြီး ချော်ရည်များစီးဆင်းနိုင်ဖွယ်ရှိနိုင်ကြောင်း အင်ဒိုနီးရှား မီးတောင်လေ့လာရေးဌာနမှ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက ၂၀၀၉ ခုနှစ် မတ်လ ၃ တီယပတ်တွင် ပြောကြားသည်။ ၃၃၆၇ မီတာမြင့်မားသည့် ဆီဗာရူမီးတောင်သည် ဂျာဗားကျွန်းတွင် မကြာခဏလှုပ်ရှားမှုရှိသည့်မီးတောင်ရှင်တစ်ခုဖြစ်သည်။ မီးတောင်မှပေါ်ထွက်လာသည့် အပူငွေ့တိမ်တိုက်ကြီးများ ကြောင့် ၁၉၉၄ ခုနှစ် အတွင်းက လူခုနှစ်ဦး သေဆုံးခဲ့သည်။

မီးတောင်ချော်ရည်များသည် မြေဩဇာကောင်းမွန်ပြီး ဓာတ်သတ္တုများကြွယ်ဝမှုကြောင့် အင်ဒိုနီးရှားပြည်သူများ သည် မီးတောင်ခြေရင်းတွင် နေထိုင်ကြသည်။ ဂြိုဟ်တုမှ ရရှိသည့် ဓာတ်ပုံများအရ မီးတောင်လှုပ်ရှားမှုကြောင့် လေထုညစ်ညမ်းမှု မဖြစ်နိုင်ကြောင်းသိရသည်။

အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ ဆူလာဝေစီကျွန်းမြောက်ပိုင်းရှိ မနာဒိုမြို့သို့ ၂၀၀၈ ခုနှစ်ကုန်က လူ ၂,၀၀၀ ခန့် စုရုံးရောက်ရှိလာပြီး အင်အားပြင်းထန်သော ဆူနာမီလှုပ်

အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ

မထင်မှတ်ဘဲ ကျရောက်လာပါက ယင်းဒဏ်မှ ကြိုတင်ကာကွယ်ရန်နှင့် အခက်အခဲများကို တွန်းလှန်ကျော်ဖြတ်ရန် ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခဲ့ကြသည်။ အာရှတိုက်တွင် ၂၀၀၄ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလက အိန္ဒိယသမုဒ္ဒရာရှိ ကမ်းရိုးတန်းကျေးရွာများနှင့် နေရာဒေသအများအပြားတွင် ငလျင်တစ်ခု လှုပ်ခတ်သွားရာ လူပေါင်း ၂,၃၀,၀၀၀ ခန့် သေဆုံးခဲ့ရသည်။ ယင်းဖြစ်ရပ်ဆိုး၏ လေးနှစ်မြောက်နှစ်ပတ်လည်နေ့ပြီးနောက်တစ်နေ့တွင် ယခုကဲ့သို့ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုအတွက် ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ရန် စုရုံးကြခြင်းဖြစ်သည်။

အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ ဂျာကာတာမြို့ရှိ ဟိုတယ် ဗုံးခွဲခံရစဉ်

တည်ဆောက်ရေး- အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံက အရှေ့တောင်အာရှဒေသ၏ အကြီးမားဆုံး ပင်လယ်ဥယျာဉ်ကြီးကို ဆာဗုပင်လယ်တွင်း၌ ဖွင့်လှစ်လိုက်သည်။ ယင်းပင်လယ်ဥယျာဉ်ကြီးသည် ကမ္ဘာ့ဝေလငါးမျိုးစိတ်ထက်ဝက်ကျော်နှင့် ရှားပါးမိကျောင်းများ ပြောင်းရွှေ့လာရောက်ရာ လမ်းကြောင်းဖြစ်လာသည်ဟု အင်ဒိုနီးရှားရေလုပ်ငန်းဝန်ကြီးက ပြောကြားသည်။ အဆိုပါပင်လယ်ဥယျာဉ်ကြီးတည်ဆောက်ဖွင့်လှစ်ခဲ့ခြင်းကို သဘာဝတောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့များက ကူညီမှုပေးခဲ့ကြသည်။ ယင်းပင်လယ်ဥယျာဉ်ကြီးသည် ဆူလာဝေစီပြည်နယ်မာနာဒို၌ တည်ရှိပြီး အကျယ်အဝန်းဟက်တာ ၃ ဒသမ ၅ သန်းခန့် (၈ ဒသမ ၆၄၉ သန်း) ကျယ်ဝန်းပြီး၎င်းရေပင်လယ်ဥယျာဉ်အတွင်း ကမ်းရိုးတန်းသတ္တဝါမျိုးစိတ် ၅၀၀၊ ဝေလငါးမျိုးစိတ် ၁၄ မျိုးနှင့်အခြားငါးမျိုးစိတ် ၃၃၆ မျိုးရှိသည်။

ထို့ပြင် ဂျာဗားပြည်နယ်အရှေ့ပိုင်းနှင့် မာဒူရာကျွန်းတို့ကို ဆက်သွယ်ပေးသည့် ဆူရာဘာယာ မာဒူရာတံတားဟု လူသိများပြီး အရှေ့တောင်အာရှတွင် အရှည်ဆုံးပင်လယ်ဖြတ်ကျော်တံတားကြီးအဖြစ် ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဇွန်လ ၁၀ ရက်နေ့က အောင်မြင်စွာ တည်ဆောက်ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ ယင်းတံတားဖွင့်လှစ်ပွဲသို့ ပြည်သူ ၅,၀၀၀ ခန့် တက်ရောက်ခဲ့ပြီး အင်ဒိုနီးရှားသမ္မတဆူစီလိုဘမ်ဘန်းယူဒိုယိုနိုတက်ရောက် အမှာစကားပြောခဲ့သည်။ အဆိုပါတံတားကြီးသည် ဆူရာဘာယာဘက်ကမ်းတွင် လမ်းအရှည် ၁၄၅၈ မီတာ၊ မာဒူရာဘက်ကမ်းတွင် လမ်းအရှည် ၁၈၁၈ မီတာ၊ ကေဘယ်လ်ကြိုးဆိုင်းပင်မတံတားအရှည် ၈၁၈ မီတာ၊ နှစ်ဖက်တံတားချဉ်းကပ်လမ်းအရှည် ၁၃၄၄ မီတာရှိရာ စုစုပေါင်း တံတားအရှည် ၅၄၃၈ မီတာရှိသည်။

ခရီးသွားလုပ်ငန်း- ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်များအတွက် အာရှတိုက်တွင် သွားသင့်သည့် အကောင်းဆုံးနေရာများအနက် အင်ဒိုနီးရှားသည် ဒုတိယအကောင်းဆုံးနေရာဖြစ်ပြီး၊ ထိုင်းကပထမ အကောင်းဆုံးနေရာဖြစ်ကြောင်း ဂျာမန်ခရီးသွားလုပ်ငန်း၏ ဂိုအေးရှားက သတ်မှတ်လိုက်ကြောင်း အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနက ၂၀၀၉ ခုနှစ် မတ်လ ၁၃ ရက်တွင် ပြောကြားသည်။

ဘာလီကျွန်းဒေသသို့ ၂၀၀၉ ခုနှစ် မတ်လအတွင်း တရုတ်နိုင်ငံမှ ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည် ၂၁,၄၉၂ ဦး ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ တစ်လချင်းအလိုက် ဧည့်ဝင်မှု အခြေအနေသည် မတ်လတွင် ယခင်လကထက် ၈၈ ဒသမ ၁၆ ရာခိုင်နှုန်း ပိုသည်။

အကြမ်းဖက်မှု- အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံမြို့တော် ဂျာကာတာတွင် ဟိုတယ်များအားပစ်မှတ်ထားသည့် အသေခံဗုံးဖောက်ခွဲမှုများ ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီးနောက် ရက်သတ္တတစ်ပတ်အကြာတွင် ရဲတပ်ဖွဲ့က အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှု၌ ပါဝင်ပတ်သက်နေဖွယ်ရှိသူများကို သိမ်းကျူးဖမ်းဆီးလျက်ရှိသည်။ ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၇ ရက်နေ့ဒေသစံတော်ချိန် နံနက် ၇ နာရီ၊ မိနစ် ၅၀ ခန့်က ဂျေဒဗလျူမာရီယော့ဟိုတယ်နှင့် ရစ်ဇီ ကာလ်တန် ဟိုတယ်တို့ကို ပစ်မှတ်ထားတိုက်ခိုက်ရန် နူးရ်ဒင်မိုဟာမက်တော့ဗ်က စီစဉ်ညွှန်ကြားခဲ့သည်ဟု ရဲတပ်ဖွဲ့က ယူဆခဲ့ကြသည်။

၎င်းဂျာကာတာမြို့တွင် ဇူလိုင်လ ၁၇ ရက်နေ့က ဟိုတယ် များအနီး၌ ဗုံးပေါက်ကွဲမှုများဖြစ်ပွားပြီးနောက် ဇူလိုင် ၁၉ ရက် နံနက်တွင် နောက်ထပ်ဟိုတယ်နှစ်လုံးကို ဗုံးခွဲတိုက်ခိုက် မည်ဟူသော ခြိမ်းခြောက်စာတစ်စောင်ကို

အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ

လက်ခံရရှိသဖြင့် အင်ဒိုနီးရှားအရာရှိများက သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန်ထားသည်။

ယင်းဟိုတယ်ကြီးနှစ်ခုကို အသေခံပုံးခွဲတိုက်ခိုက်ခဲ့ရာတွင် နောက်ကွယ်မှ ကြိုးကိုင်ခဲ့သည်ဟု ယူဆရသူ နူးရ်ဒင်မိုဟာမက်တော့ဗ်၏ သိမ်းသွင်းခံရသူတစ်ဦးအား ရဲတပ် ဖွဲ့က ဖမ်းဆီးခဲ့သည်။

ဂျာဗားကျွန်းအလယ်ပိုင်းတွင် စီးနင်းမှုတစ်ခုပြုလုပ်စဉ်အတွင်း ဖမ်းဆီးခဲ့သည့် အမျိုးသားနှစ်ယောက်မှ တစ်ယောက်သည် အကြမ်းဖက်မှုသံသယရှိသူ နူးရ်ဒင်မိုဟာမက်ဖြစ်သည်ဟု သက်သေထုနိုင်ရန် အင်ဒိုနီးရှားရဲတပ်ဖွဲ့များ ကြိုးပမ်းနေကြသည်။ နူးရ်ဒင်အား ဖမ်းဆီးရမိရန် သတင်းပေးနိုင်သူကို အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁,၀၀,၀၀၀ ဆုငွေ ချီးမြှင့်မည်ဖြစ်သည်။

ဂျကာတာမြို့တော်တွင် ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၁၉ ရက်က ဟိုတယ်များကို ဗုံးခွဲတိုက်ခိုက်ရန် ကြံစည်သူ အကြမ်းဖက်သမားလေးဦးအား ဖမ်းဆီးနိုင်ခဲ့သည်။ ထို့နောက်ပိုင်း အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံတစ်ဝန်းတွင် ဗုံးခွဲတိုက်ခိုက်မည်ဟု ခြိမ်းခြောက်မှုများ ပြီးဆုံးပြီးနောက် ဂျကာတာမြို့တော်တောင်ပိုင်းရှိ ဟိုတယ်လုပ်ငန်းများကို ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂၈ ရက်နေ့မှစတင်ကာလုပ်ငန်းများ ပြန်လည်လည်ပတ်ခွင့် ပြုနေပြီးဖြစ်ကြောင်း သတင်းထုတ်ပြန်သည်။

မတော်တဆမှု- အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ လေတပ်ဖွဲ့မှ လူ ၁၀၀ ကျော်ကို တင်ဆောင်လာသော သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလေယာဉ်သည် ၂၀၀၉ ခုနှစ် မေ ၂၀ ရက်နေ့နံနက်ပိုင်းက အရှေ့ဂျာဗားဒေသတွင် ပျက်ကျခဲ့ရာ အနည်းဆုံး ၉၈ ဦးသေဆုံးသွားခဲ့သည်။ ၎င်းနိုင်ငံ ပါပူရာပြည်နယ် မိမိခါမြို့၌ ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၇ ရက်က လေယာဉ်ငယ်တစ်စင်း ပျက်ကျမှုဖြစ်ပွားရာ လေယာဉ်မှူးတစ်ဦး၊ အကူ လေယာဉ်မှူးတစ်ဦးနှင့် အတူ လေယာဉ်ပေါ်လိုက်ပါလာသူ ကိုးဦး စလုံးသေဆုံးသွားခဲ့သည်။ ယင်းပြည်နယ်တွင် ခရီးသည် ၁၆ ဦး တင်ဆောင်ပျံသန်းသွားသော လေယာဉ်ငယ်တစ်စင်းသည် လည်း ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂ ရက်နေ့ ဒေသစံတော်ချိန် မွန်းလွဲ ၁ နာရီ ခွဲခန့်က ဆက်သွယ်ရေးပြတ်တောက်ပြီး ပျောက်ဆုံးသွားခဲ့သဖြင့် ရဟတ်ယာဉ်များဖြင့် ရှာဖွေမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ရသည်။

ဘိုဂါရာမြို့မှ မြို့တော်ဂျကာတာသို့ ခုတ်မောင်းလာသော ကေအေ-၂၂၁ ပါကူအန် လျှပ်စစ်အမြန်ရထားသည် သံလမ်းပေါ်တွင် ရပ်ထားသည့် ကေအေ-၅၄၉ ရိုးရိုးရထားကို ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဩဂုတ် ၃ ရက်နေ့က ဆူဘူလပ်ကမ်ပန် အရပ်တွင်ဝင်ရောက်မိရာ လက်ထောက်ရထားမောင်းသမားသေဆုံးပြီး ၆၄ ဦးဒဏ်ရာရရှိသွားသည်။

အနောက်ဂျာဗားပြည်နယ် ဆိုကာမြို့တွင် ဩဂုတ်လ ၄ ရက်နေ့ က ခရီးသည်တင်ရထားတစ်စင်းနှင့် အခြားရထား တစ်စင်းတို့ မျက်နှာချင်းဆိုင်ရာတိုက်မိခဲ့ရာ ခရီးသည် သုံးဦး သေဆုံးပြီး ၃၅ ဦးဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်။ ဘာလီကျွန်းကမ်းလွန်တွင် ဩဂုတ်လ ၂၆ ရက်နေ့ ကကူးတို့ သင်္ဘောငယ်တစ်စင်းနှစ်မြှုပ်ခဲ့ရာ ကိုးဦးသေဆုံးပြီး သုံးဦး ပျောက်ဆုံးကာ ၂၉ ဦးကို ကယ်ဆယ်နိုင်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံတွင် ဩဂုတ်လ ၂၈ ရက်နေ့ ခရီးသည်နှင့် သင်္ဘောအမှုထမ်းစုစုပေါင်း ၁၃၂ ဦး တင်ဆောင်လာသည့် ခရီးသည် ပို့ဆောင်ရေးသင်္ဘောနှစ်မြှုပ်ခဲ့ရာ ၇ ဦးသေဆုံးကာ ၁၈ ဦးပျောက်ဆုံးလျက်ရှိကြောင်း သိရသည်။

ယင်းနောက်တစ်ဖန် လန်ဘာဝမ်မြို့မှ ကာလီမင်တန် အရှေ့ပိုင်း တာရာကန်မြို့သို့ ကင်းလှည့်ပျံသန်းလာသော အင်ဒိုနီးရှားလေတပ်လေယာဉ်တစ်စင်းသည် ၂၀၀၉ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့က ပျက်ကျခဲ့ရာ လေယာဉ်ပေါ်လိုက်ပါလာသူ ငါးဦးသေဆုံးခဲ့သည်။

အထွေထွေ- ကမ္ဘာတစ်လွှားတွင် ရှားပါးနေပြီဖြစ်သော အော်ရန်အူတန် မျောက်မျိုးများ၏ အနွယ်တူမျောက်မျိုးအုပ်ကြီး တစ်အုပ်ကို သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်လေ့လာသူများက အင်ဒို နီးရှားနိုင်ငံ၏ တောင်ထူထပ်သော တောတွင်းတစ်နေရာ၌ ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့သည်။ ၎င်းမျောက်အုပ် အရေအတွက်သည် ကောင်ရေ ၂,၀၀၀ ခန့်ရှိသည်ဟုဆိုသည်။ ဤအော်ရန်အူတန် မျောက်အုပ်သိုက်ပေါင်း ၂၁၉ ခုကို တွေ့ရသည်ဟု သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်လေ့လာရေးပညာရှင် အီရစ်မီဂျစ်က ပြောကြားသည်။ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံတွင် မကြာသေးမီက ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့သော ရှေးဟောင်းဆင်တစ်ကောင်၏ အရိုးစုများကို အသုံးပြုကာ မူလဆင်၏ ပုံသဏ္ဍာန်ကို သရုပ်ဖော်နိုင်ရန် သုတေသီတို့ကြိုးပမ်းလျက်ရှိသည်။ အဆိုပါ ရှေးဟောင်းဆင်၏ အရိုးများသည် နှစ်ပေါင်း ၂ သိန်းသက်တမ်းရှိသည်ဟု

ခန့်မှန်းရကြောင်း ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဇွန်လ ၂၉ရက်နေ့ အင်တာနက်သတင်းတွင် ဖော်ပြသည်။ အဆိုပါ ရှေးဟောင်း ဆင်ကြီးသည် အမြင့် ၁၃ ပေ၊ အလျား ၁၆ ပေနှင့် ကိုယ်အလေးချိန် ၁၀ တန်ကျော်ရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းထားသည်။ လွန်ခဲ့သောနှစ် ပေါင်း ၁၅၀ အတွင်း အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံတွင် ဆင်ရုပ်ကြွင်း ၂,၀၀၀ ခန့်ကို ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့သည်။

သိန်းဝင်းဇော်

အိန္ဒိယနိုင်ငံ။ ။နိုင်ငံရေး-၂၀၀၉ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၂၆ ရက်နေ့က အိန္ဒိယနိုင်ငံ နယူးဒေလီမြို့၌ ကျင်းပသည့် အိန္ဒိယနိုင်ငံတည်ထောင်သည့် နှစ်(၆၀) ပြည့်စစ်ရေးပြပွဲ အခမ်းအနားတွင် အဂ္ဂနိပဲထိန်းဒုံးတစ်စင်း ပါဝင်ချီတက် ခဲ့ကြောင်းသိရသည်။

ထို့နောက်ဆေရှယ်ကျွန်းပတ်ဝန်းကျင်တွင် ပင်လယ်ဓားပြလှုပ်ရှားမှုများတိုးပွားလာသဖြင့် ထိုကိစ္စကို ဖြေရှင်းရန် အိန္ဒိယရေတပ်သည် နောက်ထပ်စစ်သင်္ဘောတစ်စင်းကို အဆိုပါရေပြင်သို့အင်အားဖြည့်ရန် စေလွှတ်လိုက်သည်။ အေဒင်ပင်လယ်ကွေ့ဒေသ၌ နိုင်ငံတကာမှ စစ်သင်္ဘောစင်းရေများပြားလာမှုကြောင့် ပင်လယ်ဓားပြသင်္ဘောများ လှုပ်ရှားရန် အခွင့်အရေးနည်းပါးလာသဖြင့် ဆေရှယ်ကျွန်းရေပြင်၌ ပြောင်း၍ လှုပ်ရှားလာခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအခြေအနေကြောင့် အိန္ဒိယစစ်သင်္ဘောကို ဆေရှယ်ရေပြင်သို့ စေလွှတ်ရခြင်းဖြစ်သည်။

ယင်းနောက် အိန္ဒိယနိုင်ငံနယူးဒေလီမြို့ ဆင်ခြေဖုံးရပ်ကွက်တစ်ခုတွင် ပါကစ္စတန်စစ်သွေးကြွများဟု ယူဆရသူနှစ်ဦးကို အိန္ဒိယရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များက နှိမ်နင်းခဲ့ကြောင်းဇန်နဝါရီလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ၎င်းရဲတပ်ဖွဲ့ကပြောကြားသည်။ နိုအီဒါဒေသ၌ ဒေသစံတော်ချိန်နံနက် ၂ နာရီတွင်အဆိုပါစစ်သွေးကြွနှစ်ဦးကို ရဲတပ်ဖွဲ့က နှိမ်နင်းရာ ၎င်းတို့ထံမှ အေကေ-၄၇ရိုင်ဖယ်သေနတ်များ၊ လက်ပစ်ဗုံးများနှင့်အခြားပစ္စည်းအချို့ကိုတွေ့ရှိခဲ့ရသည့်အပြင် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံသားအဖြစ်မှတ်ပုံတင်ထားသော နိုင်ငံကူးလက်မှတ်တစ်ခုကိုလည်းရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့သဖြင့် ၎င်းတို့သည် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံသားဖြစ်မည်ဟုယူဆရသည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် အစွရေးနိုင်ငံ၏ရာဖယ်ခေတ်မီကာကွယ်ရေးစနစ်များကုမ္ပဏီက ဒေါ်လာတစ်ဘီလီယံတန်ဖိုးရှိသောမြေပြင်မှ ဝေဟင်ပစ်ဒုံးပျံများကိုအိန္ဒိယ လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များသို့ ရောင်းချရန် စာချုပ်လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သည်။ အဆိုပါသဘောတူစာချုပ်အရ အစွရေးက ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သော စပိုင်ဒါဒုံးကျည်စနစ် ၁၈ခုကို အိန္ဒိယသို့ ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင်ပေးပို့မည်ဖြစ်ကြောင်းကျေရဆလင်ပိုင်သတင်းစာက ရေးသားခဲ့သည်။

လေဆိပ်၌ ဗုံးဖောက်ခွဲမှုများပြုလုပ်ရန် အတွက် အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင်းသို့ အမျိုးသမီးဗုံးဖောက်ခွဲရေးသမားများဝင်ရောက်လာသည်ဟု ထောက်လှမ်းရေး သတင်းရရှိပြီးနောက် အိန္ဒိယနိုင်ငံမှ အဓိကလေဆိပ်ကြီးအားလုံးကို လုံခြုံရေးတပ်လှန့်ထားကြောင်း ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနမှ အထက်တန်းအရာရှိတစ်ဦးက ဧပြီလ ၂ရက်နေ့တွင်ပြောကြားကြောင်းသိရသည်။ ထို့အပြင် ၎င်းအမျိုးသမီးများသည် ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်မီ တိုင်းပြည်မငြိမ်မသက်ဖြစ်စေရန်အတွက် အိန္ဒိယလေဆိပ်များကို တိုက်ခိုက်မှုများပြုလုပ်သွားမည့် အစီအစဉ်ရှိကြောင်းလေဆိပ်အရာရှိတစ်ဦး၏ ပြောကြားချက်တွင်ပါရှိသည်။

ကုလသမဂ္ဂဆိုင်ရာ အိန္ဒိယသံအမတ်ကြီးဇာဘ်နီရူပန်ဆင်းကို ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံဥက္ကဋ္ဌ၏ ကမ္ဘာ့ဘဏ္ဍာရေးနှင့်စီးပွားရေး အကျပ်အတည်းဆိုင်ရာ အထူးထိပ်တန်းအကြံပေးအရာရှိ အဖြစ်ခန့်အပ်လိုက်သည်။ ၎င်း၏အတွေ့အကြုံနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုတို့က ရုံးအတွက် အထောက်အကူများပေးနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံ ဥက္ကဋ္ဌ မိစ္စဒီအက်စ်ကိုတိုဘရောမန်းကဆိုသည်။

ထို့နောက် အိန္ဒိယနိုင်ငံ စစ်တီကာပြည်နယ် အလယ်ပိုင်းတိုက်ပွဲတစ်ခုတွင် သူပုန်နှစ်ဦးကို အိန္ဒိယလုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့က သုတ်သင်ခဲ့ကြောင်း ၎င်းရဲတပ်ဖွဲ့က ဧပြီလ ၂၆ ရက်နေ့တွင်ပြောကြားသည်။ ၎င်းတို့သည် ဤလအတွင်း၌ စတင်ကျင်းပသည့် ရွေးကောက်ပွဲများတွင် ၂၄ ဦးထက်မနည်း သေဆုံးစေခဲ့သော အကြမ်းဖက်မှုများကိုလုပ်ဆောင်ခဲ့သည့် နာဆယ်စစ်သွေးကြွအဖွဲ့မှ ဖြစ်သည်ဆို၏။

အိန္ဒိယနိုင်ငံ

အိန္ဒိယကွန်ဂရက်ပါတီခေါင်းဆောင် ဆိုနီယာ ဂန္ဒီက မစ္စတာမန်မိုဟန်ဆင်းကို ကွန်ဂရက်ပါတီ၏ ပါလီမန် ခေါင်းဆောင်အဖြစ်မေလ၁၉ရက်နေ့ ကရွေးချယ်ခန့်အပ် လိုက်သည့်အတွက် မန်မိုဟန်ဆင်းမှာ မေလ ၂၂ ရက်နေ့တွင် ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ်ဒုတိယအကြိမ် ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆို ရဖွယ်ရှိသည်။ အသက် ၇၆နှစ်ရှိ မန်မိုဟန်ဆင်းကို ကွန်ဂရက်ပါတီ၏ပါလီမန် ဆိုင်ရာခေါင်းဆောင်အဖြစ် မစ္စစ်ဆိုနီယာဂန္ဒီက ရွေးချယ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

မကြာမီအချိန်ကာလတွင် ရွေးကောက်ပွဲ၌ အနိုင်ရရှိခဲ့သည့် အိန္ဒိယဝန်ကြီးချုပ် မန်မိုဟန်ဆင်း သည် မေလ ၂၂ ရက်နေ့က ဒုတိယမြောက်ဝန်ကြီးချုပ် သက်တမ်းအတွက် ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုလိုက်သည်။

ထိုသို့ဝန်ကြီးချုပ်မန်မိုဟန်ဆင်းဦးဆောင်ပြီး အစိုးရအဖွဲ့ဝင်ဝန်ကြီး ၁၉ ဦးပါဝင်သည့်အစိုးရအဖွဲ့သစ် သည် နယူးဒေလီမြို့လယ်ရှိ သမ္မတနန်းတော်၌ မေလ ၂၂ ရက် နေ့မွန်းလွဲပိုင်းက ရာထူးလက်ခံလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ထို့နောက် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးသည် ၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် ၉ ရာခိုင်နှုန်းအထိတိုးတက်နိုင်သည်ဆို သော ဝန်ကြီးချုပ်မန်မိုဟန်ဆင်း၏ ပြောကြားချက် သည်တစ်ကမ္ဘာလုံးအတိုင်းအတာအရစီးပွားရေးထိုင်းမှိုင်း နေချိန်တွင် အိန္ဒိယပြည်သူများအတွက် အနာဂတ်မျှော် လင့်ချက်ကို ပိုမိုရှင်သန်စေနိုင်သည်။ ယခုလက်ရှိဘဏ္ဍာရေး နှစ်အတွင်း အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏စီးပွားရေးတိုးတက်မှုသည် ၇ ရာခိုင်နှုန်းထက်ကျော်လွန်မည်မှာသေချာကြောင်းဝန်ကြီးချုပ် ဆင်းက ဇွန်လ ၉ ရက်နေ့က ကျင်းပခဲ့သော ပါလီမန် အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲ၌ပြောကြားခဲ့သည်။

ဝန်ကြီးချုပ်မန်မိုဟန်ဆင်းသည် ဂျဝါဟာလာ နေရူးနောက်ပိုင်း ဝန်ကြီးချုပ်ရာထူးကို သက်တမ်းနှစ် ဆက် တာဝန်ထမ်းဆောင်နိုင်သည့် ပထမဆုံးသော ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်သည်။ ဆင်းသည် ၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင် ပန်ဂျပ်တက္ကသိုလ်မှ ဘောဂဗေဒဘာသာရပ်ဖြင့် မဟာဘွဲ့ရရှိခဲ့ပြီး၊ ယင်းနောက်တွင် ကိမ်းဘရစ်ချ် တက္ကသိုလ်နှင့် အောက်စဖို့ဒ်တက္ကသိုလ်တို့၌ ပညာ ဆက်လက်ဆည်းပူးကာ ပါရဂူဘွဲ့ရယူခဲ့သူဖြစ်သည်။

ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ်မှသည် ဈေးကွက် စီးပွားရေးစနစ်သို့ ဦးတည်လာခဲ့သော အိန္ဒိယနိုင်ငံ

သည် ၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် ကမ္ဘာပေါ်၌ စီးပွားရေးတိုးတက် မှု အလျင်မြန်ဆုံးနိုင်ငံများအနက် ဒုတိယမြောက်နိုင်ငံ အဖြစ်ရပ်တည်လာခဲ့သည်။ ထို့ပြင်အိန္ဒိယနိုင်ငံအနောက် ဘင်္ဂလား ပြည်နယ်၏ ကွန်မြူနစ်အာဏာပိုင်များကို လက်ဝဲလှုပ်ရှား သူများကပုန်ကန်စဉ်အတွင်း သိမ်းပိုက်ခံခဲ့ ရသောမြို့ငယ်တစ်မြို့ကို အိန္ဒိယတပ်ဖွဲ့များက ဇွန်လ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ပြန်လည်သိမ်းယူလိုက်ပြီဖြစ်သည်။ လက်ရှိ စီးပွားရေးအကျပ်အတည်း ကုန်ဆုံးသွားသည့်အခါတွင် နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှု ဩဇာအာဏာများ နှင့်အတူ ကမ္ဘာကြီးသည်ပြောင်းလဲ သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ တရုတ်နှင့်အိန္ဒိယတို့သည်လည်း အနာဂတ်တွင်အင်အား ကြီးနိုင်ငံများဖြစ်လာကြလိမ့်မည်ဟု စင်ကာပူနိုင်ငံခြား ရေးဝန်ကြီးဂျော့ယိုက ဇူလိုင်လ ၄ ရက်နေ့တွင် ပြောကြား ကြောင်းသိရသည်။ ယင်းနောက် အိန္ဒိယဝန်ကြီးချုပ် မန်မိုဟန်ဆင်းသည်ပြင်သစ်သမ္မတ နီကိုလပ်ဆာကိုဇီနှင့် တွေ့ဆုံ၍ နျူကလီးယားဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက် မှုဆွေးနွေးရန် ပြင်သစ်နိုင်ငံပါရီမြို့သို့ ဇူလိုင်လ ၁၃ ရက်နေ့ နံနက်ပိုင်းက ထွက်ခွာသွားသည်။

အိန္ဒိယနှင့် အမေရိကန်နိုင်ငံတို့သည် ကာကွယ်ရေး ဆိုင်ရာ သဘောတူညီချက်တစ်ရက်ကို ဇူလိုင်လ ၂၀ ရက်နေ့တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးလိုက်ကြပြီဖြစ်သည်။ အဆိုပါသဘောတူညီချက်အရ အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် အမေရိကန်ထံမှ အဆင့်မြင့်နည်းပညာသုံးလက်နက် ကိရိယာများနှင့် ယာဉ်များကို ဝယ်ယူခွင့်ရရှိခြင်းဖြစ် သည်။ ဟိလာရီကလင်တန်၏ ခရီးစဉ်အတွင်း အမေရိကန် နျူကလီးယားဓာတ်ပေါင်းဖိုနှစ်လုံးအသုံးပြုမည့် ဓာတ် အားပေးစက်ရုံနှစ်ရုံအတွက် မြေနေရာရွေးချယ်မှုကို အိန္ဒိယအစိုးရက အတည်ပြုပေးခဲ့သည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံအတွင်းရှိ ကျွန်းများတွင် ရေဒါ ၁၀ ခုကို တပ်ဆင်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အိန္ဒိယရေပြင် ပိုင်နက်လုံခြုံရေးအတွက်ဖြစ်ကြောင်း အိန္ဒိယအရာရှိများ က စက်တင်ဘာ ၈ ရက်တွင် ပြောကြားသည်။

စီးပွားရေး- ကမ္ဘာပေါ်တွင် ဈေးနှုန်းအသက်သာဆုံး ဖြစ်သည့် နာနိုကားသစ်ကို အိန္ဒိယမော်တော်ကားထုတ်လုပ် ရေးကုမ္ပဏီဖြစ်သည့် တာတာကားထုတ်လုပ်ရေးမှ

အိန္ဒိယနိုင်ငံ

ဈေးကွက်သို့ တင်လိုက်ပြီဟုဆိုသည်။ ၎င်းတာတာကား ကုမ္ပဏီဥက္ကဋ္ဌ ရာတန်တာတာက မွန်ဘိုင်းမြို့အတွင်းရှိ နာနိကား အရောင်းပြခန်းများတွင် ဧပြီလ ၉ ရက်နေ့မှ စတင်ကာရောင်းချမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ကားဝယ်ရန်အတွက် ကြိုတင်ပေးပို့ထားသည့် အမှာစာစောင်ရေ ၁၀ သန်းကို အလှည့်ကျစနစ်ဖြင့် ရွေးချယ်ကာရောင်းချသွားမည် ဖြစ်ကြောင်းပြောကြားသည်။

ထို့နောက်အိန္ဒိယနိုင်ငံတောင်ပိုင်းရှိ ဟိုတယ် များ၌ အမေရိကန်ဒေါ်လာသန်းပေါင်းများစွာတန်ဖိုး ရှိ ဆင်စွယ်များရောင်းချရန် ကြိုးပမ်းသည့် လူလေးဦးကို ရဲတပ်ဖွဲ့က ဖမ်းဆီးရမိကြောင်း ပီတီအိုင်သတင်း ဌာနက သြဂုတ်လ ၃ ရက်နေ့တွင် ပြောကြားလိုက်သည်။

၆၃ ကြိမ်မြောက်လွတ်လပ်ရေးနေ့ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် အိန္ဒိယသမ္မတ ပရာတီဘာပတေးနှင့် ဝန်ကြီးချုပ် မန်မိုဟန်ဆင်းတို့ထံပေးပို့သည့် သဝဏ်လွှာ တွင် အိန္ဒိယ၏ လူမှုစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင်မြင်မှုများကို ရုရှားသမ္မတဒီမီထရီမက်ဗီ ဒက်က သြဂုတ်လ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ထုတ်ဖော်ချီးကျူး လိုက်ပြီးမိမိတို့ နိုင်ငံအနေဖြင့် ယင်း၏နိုင်ငံခြားရေး မူဝါဒတွင် အိန္ဒိယနှင့် ဆက်ဆံရေးကို ခြွင်းချက်မရှိ ဦးစားပေးထားရှိကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြောကြားသည်ဆို၏။

အိန္ဒိယနိုင်ငံ၌ မိုးခေါင်နေသဖြင့်လူပေါင်းသန်း ၇၀၀ အတွက် လိုအပ်မည့်စားနပ်ရိက္ခာများကို တင်သွင်းရမည်ဖြစ်ကြောင်း အိန္ဒိယဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးက ပြောကြားသည်ကို သြဂုတ်လ ၂၁ ရက်နေ့က အင်တာနက်သတင်းတွင်ဖော်ပြထားသည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံ၌ ဇူလိုင်လအတွင်း စီးပွားရေးကဏ္ဍ၌ ကုန်သွယ်မှုပမာဏသည် အမေရိကန်ဒေါ်လာ နှစ်ဘီလီယံကျော်ရှိခဲ့ရာ ဒုတိယသုံးလပတ်အတွင်းအမြင့်ဆုံးအဆင့်သို့ရောက်ရှိခဲ့ကြောင်း သြဂုတ်လ ၂၆ ရက်နေ့တွင် အင်ဒိုအာရှနယူးစ်အေဂျင်စီက သတင်းထုတ်ပြန်သည်။

စက်တင်ဘာလ ၃ ရက်နေ့တွင် ရုရှားနိုင်ငံ သမ္မတဒီမီထရီမက်ဗီဒက်နှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံ သမ္မတ ပရာတီဘာပတေးတို့ကရင်မလင်၌ တွေ့ဆုံစဉ်အတွင်း ကုန်သွယ်ရေး၊ စီးပွားရေး၊ သိပ္ပံနှင့်နျူကလီးယား စွမ်းအင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကိစ္စများကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။

ထို့နောက်ဘဏ္ဍာရေးအကျပ်အတည်း ဖြစ်ပွားချိန်တွင် ဆောက်လုပ်ရေး အလုပ်သမားများနေ့စဉ် လျှော့ချမှုနှင့်ကြုံတွေ့နေရခြင်းကြောင့် ၂၀၀၉ခုနှစ်၊ ပထမလေးလပတ်အတွင်း ဒူဘိုင်းမှပြန်ခဲ့ရသည့်တရားမဝင်အိန္ဒိယအလုပ်သမား အရေအတွက်သည် တစ်ဟုန်ထိုးမြင့်တက်လာခဲ့သည်။

ကျန်းမာရေး-အိန္ဒိယနိုင်ငံ၌ အမျိုးသမီးများသည် မီးဖွားစဉ်တွင်ရောဂါများဝင်ရောက်ပြီး သေဆုံးကြသည်မှာ နှစ်စဉ် ၇၈,၀၀၀ ဦးခန့်ရှိကြောင်း၊ မီးဖွားခြင်းနှင့် စပ်ဆိုင်သောရောဂါများကြောင့် ခုနစ်မိနစ်တိုင်း တစ်ဦးနှုန်းသေဆုံးနေသည်ဟု အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူရမှာဖြစ်ကြောင်း ဟိန္ဒူစတန်တိုင်း(စ်)သတင်းစာက ဇန်နဝါရီလ ၁၆ ရက်နေ့က ဖော်ပြသည်။

အိန္ဒိယဝန်ကြီးချုပ်ကို ကျန်းမာရေးဆေးစစ်မှု ပြုလုပ်ရာ နှလုံးသွေးကြော၏ နေရာအချို့တွင် ပိတ်ဆို့မှုများဖြစ်ပေါ်နေသည်ကို တွေ့ရှိရပြီးနောက် အသက် (၇၆)နှစ်ရှိပြီဖြစ်သော ဝန်ကြီးချုပ်မန်မိုဟန်ဆင်းကို ဇန်နဝါရီလ ၂၃ ရက်နေ့တွင် ဆေးရုံတင်လိုက်သည်။ ၎င်းကို ခွဲစိတ်ကုသမှုပြုလုပ်ပြီးနောက်ပိုင်းတွင် သီတင်းသုံးပတ်ဆက်လက်အနားယူရမည်ဖြစ်သည်။

ဝန်ကြီးချုပ်၏ ကျန်းမာရေးရာဇဝင်တွင်နှလုံးသွေးကြောလမ်းလွဲသည့် ခွဲစိတ်ကုသမှုကို ယခင်ကလည်းခံခဲ့ရသည်။ ထို့ပြင် ဆီးကျိတ်ခွဲစိတ်ကုသမှုနှင့် မျက်စိတိမ်ခွဲစိတ်ကုသမှုများလည်း ပြုလုပ်ခဲ့ရကြောင်း သိရှိရသည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံ၌ အသက် ၄၈ နှစ်ရှိ အမျိုးသား တစ်ဦးသည် A(H₁ N₁) တုပ်ကွေးရောဂါဖြစ်ပွားပြီး အိန္ဒိယနိုင်ငံအနောက်ပိုင်းရှိ ဂျာဂျာရတ်ဆေးရုံ၌ သြဂုတ်လ ၂၃ရက်နေ့က သေဆုံးခဲ့ရာ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၌ ယင်းရောဂါ ဖြင့်သေဆုံးသူစုစုပေါင်း ၆၄ ဦးအထိ မြင့်တက်လာခဲ့ သည်။ ၎င်းကို စမ်းသပ်စစ်ဆေးကြည့်ရှုရာ A(H₁ N₁) တုပ်ကွေးရှိကြောင်းသိရှိရပြီး ယင်းနေ့နံနက်ပိုင်းတွင် သေဆုံးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

၎င်းနောက် အိန္ဒိယနိုင်ငံ ဂျာပူပြည်နယ် အနောက်ဘက်၌ လွန်ခဲ့သောမေလအတွင်းက မသန်ရှင်းသောရေများသောက်သုံးပြီးနောက် ကလေး ၂၀ ထက်မနည်း

အိန္ဒိယနိုင်ငံ

သေဆုံးခဲ့ကြောင်း ဇွန်လ ၃ ရက်နေ့တွင် မီဒီယာက ဖော်ပြသည်။ ယင်းဒေသ၌ ဆိုးဆေးဟောင်းများနှင့် ပုံနှိပ်လုပ်ငန်းများမှ စွန့်ပစ်သောအညစ်အကြေးများ ကြောင့် မြေအောက်ရေများ ညစ်ညမ်းစေပြီး ရေများ အဆိပ်သင့်စေသည်။

ယင်းနောက်ပိုင်းအိန္ဒိယနိုင်ငံ အနောက်ပိုင်း ဂူဂျာရတ်ပြည်နယ်အတွင်း တရားမဝင် အရက်များ သောက်သုံးပြီးနောက် လူပေါင်း ၁၀၇ ဦးသေဆုံးပြီး ၁၅၀ ကျော်တို့ ဝေဒနာကိုခံစားနေရကြောင်း ထိပ်တန်း ရဲအရာရှိတစ်ဦးက ဇူလိုင်လ ၁၀ ရက်နေ့တွင် ပြောကြားသည်။

လူမှုရေး- အိန္ဒိယနိုင်ငံ အနောက်ပိုင်းအမိဒါဘက်မြို့၌ ဇန်နဝါရီလ ၁၀ ရက်နေ့မှ ၁၄ ရက်နေ့အထိ ငါးရက် ကြာကာလအတွင်း နိုင်ငံပေါင်း ၃၆ နိုင်ငံမှ စွန့်လွှတ် ဝါသနာရှင် ၁၆၃ ဦးပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်မည့် နိုင်ငံတကာ စွန့်လွှတ်ပွဲ တော်၌ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ရန် အချင်းပေ ၅၀ ရှိ စွန့်ဝိုင်းကြီးတစ်ခု ပြင်ဆင်နေကြသည်ကို ဇန်နဝါရီလ ၈ ရက်နေ့က တွေ့မြင်ရသည်။

ထို့နောက်ကမ္ဘာပေါ်ရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုဦးရေ သည် ၂၁ ရာစုအလယ်၌ သုံးဆတိုးလာမည်ဟု ခန့်မှန်း ထားချိန်တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ သက်ကြီးရွယ်အိုဦးရေသည် လေးဆတိုးလာမည်ဟု အမေရိကန်သန်းခေါင်စာရင်း ဌာနက ဇွန်လ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ထုတ်ဖော်ပြောကြားသည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံ အလယ်ပိုင်းဆင်းရဲနွမ်းပါးသော ချပ်တစ်ဂတ်ပြည်နယ်၌ အမျိုးသမီး ၃,၀၀၀ ခန့် ပျောက်ဆုံးနေကြောင်း သတင်းများထွက်လျက်ရှိရာ လူမှောင်ခိုမှုကြောင့် ဖြစ်ပွယ်ရှိသည်ဟု ပီတီအိုင်သတင်း ဌာနက ဇူလိုင်လ ၅ ရက်နေ့တွင် သတင်းဖော်ပြသည်။ တရားမဝင်အဖွဲ့များသည်မွန်ဘိုင်းနှင့် ဒေလီမြို့များ၌ ဘာသာရေးအမည်ခံ၍ ဆင်းရဲသောကျေးလက်ဒေသ များမှ မိဘများ၏ သမီးများကို မြို့ကြီးများသို့ ပို့စေရန် သိမ်းသွင်းစည်းရုံးကြသည်။ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့ များ၏ အကူအညီကိုယူ၍ ထိုလူသူစုဆောင်းထားသော အဖွဲ့များကို ရဲတပ်ဖွဲ့က အရေးယူလျက်ရှိသည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ လူဦးရေသည် ဇူလိုင်လတွင် ၁ ဒသမ ၁၇ ဘီလီယံအထိ ရောက်ရှိလာမည်ဟု လူဦး

ရေပညာရှင်များက ပြောကြားသည်။ ကမ္ဘာ့လူဦးရေ၏ ခြောက်ပုံတစ်ပုံမှာ အိန္ဒိယနိုင်ငံသား များဖြစ်ကြသည်။ နေထိုင်ကြသော တိုင်းရင်းသားမျိုး နွယ်ပေါင်း ၂၀၀၀ တို့မှာမိမိယဉ်ကျေးမှုနှင့် မိမိကိုယ်ပိုင် စကားနှင့် ခိုင်မာစွာ ရပ်တည်နေပေသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ ၌ဘာသာစကားနှင့် ဒေသန္တရဘာသာစကား ၁,၆၅၂ မျိုးကို အခိုင်အမာ သုံးစွဲနေဆဲဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာ့ကုန်းမြေ ဧရိယာ၏ ၂ ဒသမ ၄ ရာခိုင်နှုန်းမှာ ၎င်းနိုင်ငံ ပိုင်နယ်မြေဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာ့လူဦးရေ၏ ၁၇ ဒသမ ၅ ရာခိုင်နှုန်းကျော်ကို ကိုယ်စားပြုထားလျက်ရှိသည်။

လက်ရှိအခြေအနေ သန်း ၆,၇၀၀ ခန့်ရှိသည့် ကမ္ဘာ့လူဦးရေသည် ၂၀၁၁ ခုနှစ်အရောက်တွင် သန်း ၇,၀၀၀ အထိရှိလာမည်ဟု အမေရိကန်သုတေသန အုပ်စုတစ်စုက ဩဂုတ်လ ၁၂ ရက်နေ့၌ ထုတ်ပြန်သည့် အစီရင်ခံစာတွင်ဖော်ပြထားသည်။ လာမည့်နှစ် ၄၀ အတွင်းတိုးပွားလာမည့်ကမ္ဘာ့လူဦးရေတိုးတက်မှု၏ ၉၇ ရာခိုင်နှုန်းမှာ အာရှ၊ အာဖရိက၊ လက်တင်အမေရိကနှင့် ကာရစ်ဘီယံဒေသတို့မှ ဖြစ်မည်ဟုလည်း ၎င်းအစီရင် ခံစာတွင်ဆက်လက်ဖော်ပြထားသည်။ ၂၀၅၀ ပြည့်နှစ် အရောက်တွင် အိန္ဒိယက လူဦးရေသန်း ၁,၇၀၀ ဖြင့် ကမ္ဘာပေါ်တွင် လူဦးရေအများဆုံးနိုင်ငံဖြစ်ပြီး တရုတ် နိုင်ငံက လူဦးရေ ဒုတိယအများဆုံး နိုင်ငံဖြစ်မည်ဟုဆိုသည်။

နိုင်ငံတကာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု- အာဖဂန်နစ္စတန် နိုင်ငံ၌ တာလီဘန်တို့၏ ကြီးထွားလာသော ဩဇာကို ထိန်းချုပ်ရေးအတွက်အိန္ဒိယ၊ အီရန်နှင့်ရုရှားတို့က ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် စဉ်းစားလျက်ရှိကြောင်း မတ်လ ၂၄ ရက်နေ့ထုတ် တိုင်းအေ့ဖ်အင်ဒီးယား သတင်းစာက ဖော်ပြထားကြောင်းသိရပြီး မတ်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် မော်စကို၌ကျင်းပမည့် ရန်ဟဲပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့(အက်စ်စီအို) ဝန်ကြီးများအဆင့် အစည်းအဝေးကျင်းပသည့်အခါသုံးနိုင်ငံက ထိုကိစ္စကို ဆွေးနွေးကြမည်ဖြစ်သည်။

ပါကစ္စတန်က အိမ်နီးချင်းအိန္ဒိယနိုင်ငံအစိုးရ သစ်နှင့်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပြီး ငြိမ်းချမ်းရေးတည်ဆောက် နိုင်မည်ဟု မျှော်လင့်ကြောင်း ပါကစ္စတန်သမ္မတ

အိန္ဒိယနိုင်ငံ

အလီဇာဒါရီက ဝါရှင်တန်၌ ၂၀၀၉ ခုနှစ် မေလ ၅ ရက်နေ့တွင် ပြောကြားသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံရာဆော်လ်မြို့နှင့် နီပေါနိုင်ငံအမ်လက်စ်ဂန်မြို့တို့ကို ဆက်သွယ်ဖောက်လုပ်မည့်အရှည် ၄၁ ကီလိုမီတာရှည်လျားသည့် ရေနံပိုက်လိုင်းတည်ဆောက်ရေးကို နီပေါရေနံကော်ပိုရေးရှင်း (အင်န်အိုစီ) နှင့် အိန္ဒိယရေနံကော်ပိုရေးရှင်း (အိုင်အိုစီ) တို့က သဘောတူညီလိုက်ကြောင်းကို ဟီမလေးယားတိုင်းမ် သတင်းစာက ၂၀၀၉ ခုနှစ် မေလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် သတင်းထုတ်ပြန်သည်။

ထို့ပြင် နီပေါနှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံတို့က နှစ်နိုင်ငံနယ်စပ် အငြင်းပွားမှုကို ဖြေရှင်းရန် လက်ရှိဒေသအတွင်း နှစ်နိုင်ငံယန္တရားကိုပင် ပြန်လည်အသက်သွင်းရန် ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဇွန်လ ၂၀ ရက်နေ့က သဘောတူညီကြသည်။

ထို့နောက်တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံမှ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ယူမြောင်ဝမ်သည် ဇွန်လ ၂၂ ရက်နေ့က အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့ နှစ်နိုင်ငံစီးပွားရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတိုးမြှင့်ရေးဆွေးနွေးရန် သွားရောက်သည်။ တောင်ကိုရီးယားနှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံတို့သည် စီးပွားရေး မိတ်ဖက်နိုင်ငံများအဖြစ် သဘောတူညီမှုရှိခဲ့ကြသည်။ ပြင်သစ်သမ္မတနီကိုလပ်ဆာကိုဇီနှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ် မန်မိုဟန်ဆင်းတို့သည် နှစ်နိုင်ငံကုန်သွယ်မှုကဏ္ဍ၊ ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ နျူကလီးယား စွမ်းအင်နှင့် အခြားသောကဏ္ဍစုံတို့ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်နှင့် အကြမ်းဖက်နှိမ်နင်းမှုများ အတူတကွ လုပ်ဆောင်ရန် ပါရှိပြီး၌ ဇူလိုင်လ ၁၄ ရက်နေ့တွင် ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။

ထို့ပြင် အိန္ဒိယဝန်ကြီးချုပ် မန်မိုဟန်ဆင်းနှင့် ပါကစ္စတန်ဝန်ကြီးချုပ် ရှိတ်ယာဂီလာနီတို့သည် ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့တွင် အီဂျစ်နိုင်ငံရှမ်အယ်လ်ရှိတ် အပန်းဖြေစခန်း၌ တွေ့ဆုံကာ နှစ်နိုင်ငံကိစ္စရပ်များကို ပွင့်လင်းစွာ ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။

ပို့ဆောင်ရေး- လေကြောင်းပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်းအတွက် အကျပ်အတည်းကာလများအတွင်း အိန္ဒိယဂျက်လေကြောင်းခရီးစဉ်လုပ်ငန်းသည် အရှုံးပေါ်နေသော နိုင်ငံတကာလေကြောင်းခရီးစဉ်သုံးခုကို ရပ်ဆိုင်း

ဖျက်သိမ်းပြီး ဘိုးရင်း၇၇၇ လေယာဉ်လေးစင်းနှင့် ဘိုးရင်း ၇၃၇ သုံးစင်းကို ငှားရမ်းရန်စီစဉ်ထားသည်။

ခရီးသည် ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် အသုံးပြုရန်အတွက်အီကွေဒေါလေတပ်သည် အိန္ဒိယနိုင်ငံမှ ရဟတ်ယာဉ်ခုနှစ်စင်းဝယ်ယူခဲ့သည်ဆို၏။ ယင်းရဟတ်ယာဉ်များပျံသန်းလေ့ကျင့်ပေးရန် သုံးလကြာမြင့်မည်ဖြစ်ပြီး အိန္ဒိယ လေယာဉ်မှူးနှစ်ဦးက ယင်းနိုင်ငံလေယာဉ်မှူးများကို လေ့ကျင့်ပေးရန်အတွက် အီကွေဒေါ၌ နှစ်နှစ်ခန့် နေထိုင်ရဖွယ်ရှိသည်။

ထို့နောက်အိန္ဒိယနိုင်ငံ အရှေ့ပိုင်းနှင့် အရှေ့မြောက်ပိုင်းရှိ အဂါတာလန်မြို့ နှင့်ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ ဒါကာမြို့တို့ကို ဆက်သွယ် ပြေးဆွဲနေသော ဘတ်စ်ကားလိုင်းများကို ဒါကာ၌ ဖြစ်ပေါ်နေသော မငြိမ်မသက်မှုများကြောင့် ရပ်ဆိုင်းကြောင်းသိရသည်။

အကြမ်းဖက်မှု- အိန္ဒိယနိုင်ငံမွန်ဘိုင်းမြို့ကို လွန်ခဲ့သော နှစ်က တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသော အကြမ်းဖက်သမားများထဲမှ အသက်မသေလွတ်မြောက်ခဲ့သူများအား ရဲတပ်ဖွဲ့က ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် စွဲချက်တင်လိုက်သည်။ အကြမ်းဖက်သမားများနှင့်အတူယင်းတိုက်

အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ပထမဆုံး အရန်ဂြိုဟ် "လ" လေ့လာရေးယာဉ် ချန်ဒရာယန်-၁

ခိုက်မှုကိုစီစဉ်သူ၊ အားပေးသူအိန္ဒိယနှင့်ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ သား ၁၉ ဦးတို့၏ အမည်များကို ကြေညာခဲ့ပြီး အိန္ဒိယနှင့် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံအကြားတင်းမာမှုများကိုလည်း သုံးသပ် ကြသည်။

၎င်းမွန်ဘိုင်းမြို့၌ တိုက်ခိုက်မှုများပြုလုပ်ရန် အိန္ဒိယနိုင်ငံ ရေပြင်ပိုင်နက်အတွင်း ဝင်ရောက်ရာ အကြမ်းဖက်သမားများ အသုံးပြုခဲ့သည့် သင်္ဘော သုံးစင်းမှ တစ်စင်းကိုလွှတ်ပေးရန် အိန္ဒိယတရားရုံးက အမိန့်ထုတ်ပြန်ခဲ့ကြောင်းသိရသည်။

ထို့ပြင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၌ ၂၀၀၈ ခုနှစ်နောက်ပိုင်း တွင် လက်ဝဲစွန်းသောင်းကျန်းသူများ၏ အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် လူ ၃,၈၀၀ကျော်သေဆုံးခဲ့ကြောင်း ၂၀၀၉ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် ထုတ်ပြန်သည့် ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီးဌာန၏ အစီရင်ခံစာက ဖော်ပြထားသည်။

နည်းပညာ- အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် ကျောင်းသားကျောင်းသူ များနှင့် ကလေးငယ်များသုံးစွဲနိုင်ရန် ရည်ရွယ်လျက် ကုန်ကျစရိတ်သက်သာသောလက်ပံတော့ပုံကွန်ပျူတာ များထုတ်လုပ်သွားရန် စီစဉ်လျက် ရှိကြောင်း ဖေဖော်ဝါရီလ ၃ ရက်နေ့က သတင်းမီဒီယာတွင် ဖော်ပြကြောင်းသိရသည်။ ယင်းသို့ထုတ်လုပ်မည့် လက်ပံတော့ပုံ ကွန်ပျူတာသည် အနည်းဆုံး ဒေါ်လာ ၁၀၀တန်ဖိုး သတ်မှတ်မည်ဟုဆိုသည်။

ရာသီဥတုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက် များကို လေ့လာနိုင်ရန် ရီဆက်-၂ ဂြိုဟ်တုနှင့်ပညာ ရေးဆိုင်ရာ အထောက်အကူပြုစေမည့် အေနုဆက် အမည်ရှိ ဂြိုဟ်တုငယ်တို့ကို သယ်ဆောင်သွားသည့် ဒုံးပျံတစ်စင်းကို အိန္ဒိယနိုင်ငံက ဧပြီလ ၂၀ ရက်နေ့ နံနက်တွင် အောင်မြင်စွာလွှတ်တင်လိုက်သည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံ ဗိသျှခါပါနန်၌ ဇူလိုင်လ ၂၆ ရက်နေ့က အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ပထမဆုံးသောဗျူကလီးယား အင်အားသုံး ရေငုပ်သင်္ဘော အိုင်အင်အက်(စ်) အရိ ဟန်ရေချပွဲအခမ်းအနားသို့ ဝန်ကြီးချုပ်မန်မိုဟန်ဆင်း တက်ရောက်၍ မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့သည်။ ၎င်း၏ မိန့်ခွန်းထဲတွင် အိန္ဒိယက မည်သည့်နိုင်ငံကိုမျှ ခြိမ်းခြောက် ရန် မဟုတ်ဟု အလေးအနက်ပြောခဲ့သည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံက ပထမဆုံး လွှတ်တင်လိုက်သော အရန်ဂြိုဟ် 'လ' လေ့လာရေးယာဉ်ချန်ဒရာယန်-၁ နှင့် မြေပြင်စခန်းတို့ ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂၉ ရက်နေ့ ဒေသစံတော်ချိန်နံနက် ၁ နာရီခွဲက စတင်ကာ အဆက် အသွယ်ပြတ်တောက်သွားသည်။ သို့ရာတွင် ပုံမှန်လုပ် ငန်းများဆောင်ရွက်လျက် ရှိကြောင်း၊ ချန်ဒရာယန်-၁ ကို ၂၀၀၈ ခုနှစ် အောက်တိုဘာ ၂၂ ရက်က လွှတ်တင် ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း အာကာသရေးရာ အရာရှိများက သတင်းထုတ်ပြန်သည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၌ ဗျူကလီးယား စွမ်းအင်သည် ရေနေ့ဇွေရေအားမှ ထုတ်ယူသည့် လျှပ်စစ်စွမ်းအင်ဖြစ်ပြီးလျှပ်စစ်စွမ်းအင် စတုတ္ထအများ ဆုံးထုတ်ယူသောရင်းမြစ်ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် လည်ပတ်နေသည့် ဗျူကလီးယားစွမ်းအင်ထုတ် ဓာတ်ဆိုင်ဖို အရေအတွက်အရ ကမ္ဘာပေါ်တွင် နဝမအဆင့်နှင့် ပြင်သစ်နိုင်ငံမှ အရီးမားကုမ္ပဏီက တည်ဆောက်လျက် ရှိသော EPR နှစ်ခုအပါအဝင် ဓာတ်ပေါင်းဖို ကိုးလုံး တည်ဆောက်လျက်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံ သည် မဝေးလှသော အနာဂတ်ကာလအတွက် ယင်းနိုင်ငံ၏ မဟာ ဗျူဟာနှင့် စွမ်းအင်လိုအပ်မှုများကို ပြည့်မီစေရန် ယူရေနီယံသတ္တုရင်း မြစ်များအလုံအလောက်ရှိကြောင်း သုံးသပ်နိုင်ပေသည်။ လက်ရှိအခြေအနေတွင် ဗျူကလီးယား စွမ်းအင်သုံး ဓာတ်ပေါင်းဖို ၁၇ ခုမှလျှပ်စစ်ဓာတ်အား မဂ္ဂါဝပ် ၄,၁၂,၀၀၀ ထုတ်လုပ်လျက်ရှိသည်။

သိန်းဝင်းဇော်

ပရိဗိးဟား ဘုရားကျောင်း။ ။ ပရိဗိးဟား ဘုရားကျောင်း (Temple of Preah Vihear) ကို အေဒီ ၉ ရာစုအစောပိုင်းတွင် စတင်တည်ဆောက်ခဲ့သည်။ ဟိန္ဒူ ရှိဗားနတ်ဘုရားမှ တောင်စောင့်နတ် စီခါရက်ဆွာရာ (Si- kharesvara) နှင့် ဘာဒရေဆွာ (Bhadresvara) တို့ကို ရည်စူးပြီး ဆောက်လုပ်ကိုးကွယ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဘုရားကျောင်းဝင်းအတွင်းရှိ အစောဆုံး ယဉ်ကျေးမှု အနု ပညာလက်ရာများမှာ ဆယ်ရာစု အစောပိုင်းကိုကာ (Koh- Ker) မင်းဆက်များလက်ထက်က ဖြစ်သည်။ ယခုအချိန် တွင်မူ ဆယ်ရာစုနှောင်းပိုင်း ဘန်တီအေးရှီ (Banteay Srei) ပုံစံလက်ရာများကို ဆူရိယဗာမန်(၁)

(Suryavarman 1) (၁၀၀၂-၁၀၅၀)နှင့် ဆူရိယဗာမန် (၂) (Suryavarman 2) (၁၁၁၃-၁၁၅၀)ခေတ်လက်ရာများ ဖြစ်သည်။

ဘုရားကျောင်းအတွင်း ရေးထိုးထားသည့် ကျောက်စာများတွင် ခမာဘုရင် ဆူရိယဗာမန် (၂)၏ ဘုရားကျမ်းစာလေ့လာသင်ယူနေပုံများ၊ ဘုရားပွဲတော် ကျင်းပလျက် အလှူအတန်းပြုပုံများ၊ ဘုရင်၏ သက်တော်ရှည်အမတ်ကြီး ဗြဟ္မန်ဒေဝကာရပဏ္ဍိတ (Brahman Diva karapandita) အား ထီးဖြူ ရွှေသောက် တော်ခွက်နှင့် ဆင်များလှူဒါန်းပုံကို အသေးစိတ်ရေးသား ဖော်ပြထားသည်။ အမတ်ကြီးဗြဟ္မန်ဒေဝကာရက ဘုရားကျောင်း သို့ ရှိဗားနတ်ဘုရားကနေသည့်ပုံစံ ရွှေရည်ရုပ်တုတစ်ခုလှူဒါန်းခဲ့သည်။ နောက်ပိုင်း ခေတ်များတွင် ဟိန္ဒူဘာသာရေးလက်ရာများအစား ဗုဒ္ဓသာသနိက လက်ရာများက အစားထိုးအသွင် ပြောင်းလာခဲ့သည်။ ယနေ့အချိန်တွင် တိမ်မြုပ်နေရာမှ ပြန်လည်ထွက် ပေါ်လာသည့် ပရာဆတ်ပရိဗိးဟား ဘုရားကျောင်းမှာ ထိုင်းနိုင်ငံနှင့် လွတ်လပ်ရေးရပြီးစ ကမ္ဘောဒီးယား နှစ်နိုင်ငံတို့အကြား အကြီးအကျယ် အငြင်းပွားဖွယ် ကိစ္စတစ်ရပ် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ၁၉၀၄ ခုနှစ်တွင် ထိုင်းနှင့် ကမ္ဘောဒီးယားကို အုပ်စိုးလျက်ရှိသည့် ပြင်သစ် အာဏာပိုင် များသည် ဘုရားကျောင်း ပိုင်နက်နယ်မြေကိုသတ်မှတ်ခွဲခြားရန် ကော်မရှင်တစ်ရပ် ကို ပူးတွဲဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ အစိုးရနှစ်ဖွဲ့လုံးမှ တာဝန်ရှိ သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ ပါဝင်သော ၎င်းအဖွဲ့သည် ဘုရား ကျောင်းဧရိယာတစ်ခုလုံးကို ထိုင်းနိုင်ငံပိုင်နက် အတွင်း ကျရောက်စေမည့် ဒန်ဂရက် (Dangrek) တောင်ကြော တစ်လျှောက်မှ မြစ်ကြောင်း အတိုင်း သတ်မှတ်ခဲ့ကြ သည်။ ၁၉၀၇ ခုနှစ်၌ ပြင်သစ်အရာရှိများသည် နယ်စပ် ဧရိယာသတ်မှတ်သည့် မြေပုံတစ်ခုကို ရေးဆွဲခဲ့ကြသည်။

၁၉၅၄ ခုနှစ် ပြင်သစ်တပ်များ ကမ္ဘောဒီးယားမှ ထွက်ခွာသည့်အခါ ထိုင်းတပ်များသည် ဘုရားကျောင်း ဧရိယာကို သိမ်းပိုက်လိုက်ကြသည်။ ကမ္ဘောဒီးယား ဘက်က ၎င်းကိစ္စကို ကန့်ကွက်ပြီး အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ တရားရုံးသို့တိုင်ကြားခြင်းဖြင့် နှစ်နိုင်ငံဆက်ဆံရေး တင်းမာခဲ့သည်။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာတရားရုံးသည်

ယိုးဒယားနှင့် ကမ္ဘောဒီးယားနှစ်နိုင်ငံအငြင်းပွားမှုကြားမှ ကမ္ဘာ့ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်အဖြစ် သတ်မှတ်ခံရသည့် ပရိဗိးဟား ဘုရားကျောင်း

ယင်းအမှုကို စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရာ၌ ယဉ်ကျေးမှုအမွေ အနှစ်ပိုင်ဆိုင်မှုကိစ္စရပ်များ၊ ခမာအင်ပါယာ၏ နယ်မြေ ပိုင်ဆိုင်ခွဲမှုများသာမက နှစ်ဆယ်ရာစုနှစ် အစောပိုင်းက ရေးဆွဲခဲ့သည့် နယ်နိမိတ်သတ်မှတ်ချက်ဆိုင်ရာ နည်း ပညာများနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံ၏ ကျူးကျော်မှုကိုပါထည့်သွင်း စဉ်းစားခဲ့သည်။ ကမ္ဘောဒီးယားဘက်မှ ဦးဆောင် ဆွေးနွေးသူမှာ အမေရိကန် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဟောင်း ဒင်းအချီဆန် (Dean Acheson) ဖြစ်ပြီး ထိုင်းဘက်မှ ဆွေးနွေးသူမှာ ဗြိတိသျှရှေ့နေချုပ်ဟောင်း ဆာဖရန်ဆော့ ကစ် (Sir Frank Soskice) ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘောဒီးယားတို့က တရားဝင် ရေးဆွဲခဲ့သည့် တစ်ခုတည်းသော မြေပုံကို အမာခံပြု၍ ဘုရားကျောင်းကို ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း လျှောက်လဲသည်။ ထိုင်းဘက်ကမူ ၎င်းမြေပုံမှာ တရားမဝင်ကြောင်း နယ်နိမိတ်သတ်မှတ်ရေးအဖွဲ့၏ တရားဝင် စာရွက်စာတမ်း မဟုတ်ကြောင်း၊ ပြင်သစ်နှင့် ပူးတွဲဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် နယ်နိမိတ်သတ်မှတ်ရေးကော်မရှင် အလိုအရ ဘုရားကျောင်းနယ်မြေအတော်များများမှာ ထိုင်းနိုင်ငံအတွင်း၌ရှိကြောင်း ငြင်းဆန်ခဲ့သည်။

သို့ရာတွင် ၁၉၆၂ ခုနှစ် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ခုံရုံးတွင် ငြင်းခုံကြရသည့်အခါ ဘုရားကျောင်း ဧရိယာ တစ်ခုလုံးမှာ မြေပုံအတွင်း၌ ကမ္ဘောဒီးယား ပိုင်နက် အတွင်းရောက်ရှိနေသည်ကို ထိုင်းအာဏာပိုင်များ တွေ့မြင်ခဲ့ရသည်။

ထို့ကြောင့် ၁၉၆၂ ခုနှစ် ဇွန်လ ၁၅ ရက်နေ့တွင် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ တရားရုံးက ဘုရားကျောင်းကို

ပရိဗီးဟားဘုရားကျောင်း

ကမ္ဘောဒီးယားတို့ ပိုင်ဆိုင်သည်ဟု (၉) မဲ (၃) မဲဖြင့် အနိုင်ပေးခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ဘုရားကျောင်းက ယူဆောင်ထားသော ရှေးဟောင်းပစ္စည်းအားလုံးကို ထိုင်းတို့ဘက်က ပြန်ပေးရမည်ဟု (၇) မဲ၊ (၅) မဲဖြင့် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ထိုင်းအာဏာပိုင်များသည် မြေပုံဆွဲပြီး၍ ဆယ်စုနှစ် (၅) စုအတွင်း တစ်စုံတစ်ရာ ကန့်ကွက်ခဲ့မှု မရှိခြင်း၊ ၁၉၃၀ ပြည့်နှစ် ပြင်သစ်နယ်ချဲ့တို့က ၎င်းဘုရားကျောင်း၌ ပြုလုပ်ခဲ့သည့်ပွဲတွင် ထိုင်းအိမ်ရှေ့မင်းသားဒန်ရွမ် (Damrong) တက်ရောက်ခဲ့ခြင်း၊ နယ်နိမိတ်စာချုပ်ပါ

ကမ္ဘာ့ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်စာရင်းဝင် ပရိဗီးဟား ဘုရားကျောင်း၏ မြင်ကွင်းတစ်စိတ်တစ်ဒေသ

အချက်အလက်များကို ထိုင်းတို့ကိုယ်တိုင် လိုက်နာကျင့်သုံး၍ အကျိုးအမြတ်များရယူခဲ့ဖူးခြင်းစသည့် အချက်များကို ထောက်ရှု၍ ထိုင်းနိုင်ငံသည် မြေပုံကို ထောက်ခံခဲ့ဖူးကြောင်း ထင်ရှားတွေ့ရှိရသောကြောင့် ဘုရားကျောင်းကို ကမ္ဘောဒီးယားတို့ ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ဤဆုံးဖြတ်ချက်ကို ထိုင်းတို့ဘက်က ပြင်းထန်စွာတုံ့ပြန်ခဲ့သည်။ ထိုင်းနိုင်ငံအဝန်း ဤဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဆန့်ကျင်ဆန္ဒပြမှုများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ အမေရိကန်ကိုယ်စားလှယ် ဒင်းအချီဆန် အကျိုးဆောင်ပါဝင်သည့်ကမ္ဘောဒီးယား ဘက်မှ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုက နောက်ကွယ်မှ ထောက်ခံပေးခြင်းကြောင့် ဤသို့ဖြစ်ရသည်ဟု ထိုင်းတို့က ကန့်ကွက်သည်။ အမေရိကန်အစိုးရက ဒင်းအချီဆန်သည် ကမ္ဘောဒီးယား

တို့ဘက်မှ တစ်သီး ပုဂ္ဂလအနေဖြင့် အကျိုးဆောင်ပေးခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ အမေရိကန်အစိုးရနှင့် သက်ဆိုင်ခြင်း မရှိကြောင်း သတင်းထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ထိုင်းတို့ဘက်က အလျှော့ပေးခဲ့ပြီး ကမ္ဘောဒီးယားတို့၏ ပိုင်ဆိုင်မှုကို အသိအမှတ်ပြုခဲ့သည်။ ဘုရားကျောင်းတွင် လွှင့်ထူထားသည့် ထိုင်းအလံကို ဖြုတ်ချ၍ ထိုင်းစစ်တပ်ကိုလည်း ဖယ်ရှားပေးခဲ့သည်။ ၁၉၆၃ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် ကမ္ဘောဒီးယားတို့က ဘုရားကျောင်းနေရာကို ပြန်လည် ရယူခြင်း အခမ်းအနားကျင်းပရာ မင်းသားကြီး သီဟာနုအပါအဝင် ပရိသတ်တစ်ထောင်ခန့် တက်ရောက်ခဲ့ကြပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာဘုန်းတော်ကြီးများကို ပင့်ဖိတ်၍ လှူဖွယ် ပစ္စည်းများဆက်ကပ်ခဲ့သည်။ မင်းသားကြီး သီဟာနုက ဘုရားကျောင်းသို့ ထိုင်းလူမျိုးများ ဗီဇာမပါဘဲလာ ရောက်ခွင့်ပြုခဲ့သည်။ ၁၉၇၁ ခုနှစ်၌ ကမ္ဘောဒီးယားတွင် ပြည်တွင်းစစ်စတင် ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ဘုရားကျောင်း၏ တည်နေရာ မြေမျက်နှာပြင်အရ ခံစစ်အတွက်သင့်တော်သော နေရာဖြစ်နေသည်။ အစိုးရ သစ္စာခံတပ်များက ကွန်မြူနစ်တပ်များကို ဆန့်ကျင်လျက် ကျောင်းတော်ကို ခြေကုပ်ယူတိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ပြည်တွင်းစစ်ကာလအတွင်း ကမ္ဘာ့လှည့်ခရီးသည်များအဖို့ ထိုင်းနိုင်ငံဘက်မှတစ်ဆင့် ဘုရားကျောင်းသို့ သွားရောက်နိုင်ခဲ့သည်။ ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် ဖန္ဒမ်းပင်မြို့ကို ခမာနီတို့ သိမ်းပိုက်ထားသည့် အချိန်မှာပင် အစိုးရတပ်များက ဘုရားကျောင်းနေရာကို ထိန်းချုပ်တပ်စွဲထားခဲ့သည်။ ဘုရားကျောင်းကို ခမာနီတို့က သိမ်းပိုက်နိုင်ရန် အကြိမ်ကြိမ်ကြိုးစား ခဲ့ကြပြီး ၁၉၇၅ ခုနှစ် မေလ ၂၂ ရက်နေ့တွင်မှ သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့ကြသည်။ ၎င်းနေရာသည် ခမာနီတို့ နောက်ဆုံးအချိန်မှ သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့သည့် ကမ္ဘောဒီးယားနယ်မြေဖြစ်သည်။

၁၉၇၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် ဗီယက်နမ် စစ်တပ်က ခမာနီတို့ကို ဝင်တိုက်သည်။ ၁၉၇၆ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် ဘုရားကျောင်း၌ တပ်စွဲထားသည့် ခမာနီတို့ကို ဗီယက်နမ်တို့က ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ထိုကျူးကျော်မှုများအပြီး ကမ္ဘောဒီးယား စစ်ပြေးဒုက္ခသည်အများအပြားထိုင်းနိုင်ငံဘက်သို့ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ခဲ့ကြသည်။ ၁၉၇၉ ခုနှစ် ဇွန်လတွင် ထိုင်းစစ်

တပ်များက ကမ္ဘောဒီးယားဒုက္ခသည် ထောင်ပေါင်းများစွာကို ပရာဗီးဟားနယ်မြေအတွင်းသို့ ပြန်လည်နှင့်ထုတ်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်မှ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်များအထိ ကမ္ဘောဒီးယားတွင် ပြောက်ကျားစစ်ဆင်မှုများ ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။ ဘုရားကျောင်းကို ၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင် ဆွေပြန်လည်ဖွင့်လှစ်နိုင်ခဲ့ပြီး ၁၉၉၃ ခုနှစ်၌ ခမာနီပြောက်ကျားတို့က ပြန်လည်သိမ်းယူခဲ့သည်။ ၁၉၉၈ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် စေ့စပ်ဆွေးနွေးမှုများပြုလုပ်ပြီး ခမာနီပြောက်ကျားရာချီ၍ ဖနွမ်းပင်အစိုးရထံလက်နက်ချခဲ့သည်။

ထိုင်းဘက်က ဘုရားကျောင်းကို ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့ပြီး ကမ္ဘောဒီးယားဘက်မှ ၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင် ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်နိုင်ခဲ့သည်။ ပရီဗီးဟားဘုရားကျောင်းမှာ အလွန်အဖိုးတန်သည့် ရှေးဟောင်းအဆောက်အအုံတစ်ခုဖြစ်သည်။ ဘုရားပရဝုဏ်မှာ မြောက်ဘက်သို့ မီတာ ၈၀၀ (၂၆၀၀ ပေ) ရှည်လျားသည်။ ဘုရားကျောင်းသည် ဘုရားပရဝုဏ်၏ တောင်ဘက်စွန်းတောင်နံရံတွင် တည်ရှိသည်။ ၎င်းနေရာမှာ ဘုရားပရဝုဏ်၏ မြောက်ဘက်စွန်းပိုင်းထက် ၁၂၀ မီတာ (၃၉၀ ပေ) ပိုမြင့်ပြီး ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်ထက် ၂၀၂၀ ပေ တွင်ရှိသည်။ ဘုရားကျောင်းရှိရာသို့ ပရီဝုဏ် တောင်ဘက်စွန်းမှ လှေကားထစ်များအတိုင်း တက်သွားရသည်။ အန်ကောဝပ်ခေတ် တောင်ပေါ်ဘုရားများ၏ တည်ဆောက်ပုံနှင့် အလွန်ကွာခြားသည်။

၂၀၀၈ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၈ ရက်နေ့တွင် ကမ္ဘာ့ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်ကော်မတီမှ ပရာဆတ်ပရီဗီးဟားနယ်မြေကို အခြားသော ရှေးဟောင်းနယ်မြေ (၂၆) ခုနှင့်အတူ ကမ္ဘာ့ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်ဒေသအဖြစ် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ထိုင်းနိုင်ငံက အကြိမ်ကြိမ်ကန့်ကွက်နေသည့်ကြားမှပင် သတ်မှတ်ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုသို့ဆုံးဖြတ်ချက်ချပြီး ကမ္ဘောဒီးယားတို့ဘက်မှ ပရီဗီးဟား ရှေးဟောင်းနယ်မြေ၏ တစ်ဦးတည်းပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို ယူနက်စကိုထံမှ လျှောက်ထားခဲ့သည်။ ထိုင်းတို့ဘက်က ၎င်းလျှောက်ထားချက်အား ကန့်ကွက်ခဲ့ပြီး ပူးတွဲပိုင်ဆိုင်ခွင့်ပေးရန် လျှောက်ထားမှုကြောင့် ယူနက်စကိုက စေ့စပ်ပွဲတစ်ခု ပြုလုပ်ပေးခဲ့သည်။ ၎င်းဆွေးနွေးပွဲအရ ပရီဗီးဟားဒေသကို ကမ္ဘာ့ရှေးဟောင်းယဉ်ကျေးမှု အမွေ

အနှစ်အဖြစ်သတ်မှတ်ရန် ထိုင်းနှင့်ကမ္ဘောဒီးယားနှစ်ဖက်စလုံးက သဘောတူကြပြီး ၂၀၀၈ ခုနှစ် ကမ္ဘာ့ယဉ်ကျေးမှုအမွေ အနှစ်ကော်မတီ၏ (၃၂) ကြိမ်မြောက် ဆွေးနွေးပွဲတွင် ကမ္ဘောဒီးယား၏ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်လျှောက်ထားမှုကို ထိုင်းတို့ဘက်က အသိအမှတ်ပြုခဲ့သည်။ သဘောတူညီချက်အရ မြေပုံကို ပြန်လည်ရေးဆွဲကြပြီး ဘုရားကျောင်းပတ်ဝန်းကျင်တွင် တပ်စွဲထားသော ထိုင်းတပ်များ ပြန်လည်ဆုတ်ခွာပေးခဲ့သည်။

ပရီဗီးဟားဘုရားကျောင်းသည် ခမာလူမျိုးများ တည်ဆောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သော်လည်း နယ်မြေအငြင်းပွားမှုမှာ ရာစုနှစ် တစ်ခုကြာခဲ့သည်။ အငြင်းပွားမှုပြဿနာများမှာလည်း ကမ္ဘောဒီးယားနှင့် ထိုင်းတို့ အကြား ရှိနေဆဲ ဖြစ်သည်။ **ထန်လှိုင်**

ပစ္စဘတ်ထိပ်သီးဆွေးနွေးပွဲ။ ။ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးအင်အားကြီး နိုင်ငံပေါင်း ၂၀ ပါဝင်သည့် G-20 အဖွဲ့၏ ပစ္စဘတ်ထိပ်သီးဆွေးနွေးပွဲကို အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုပင်ဆယ်ဗေးနီးယားပြည်နယ်၊ ပစ္စဘတ်မြို့၌ စက်တင်ဘာလ ၂၄ ရက်နေ့မှ ၂၅ ရက်နေ့အထိ ကျင်းပခဲ့သည်။

G-20 ထိပ်သီးအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ ခေါင်းဆောင်များ

၂ ရက်ကြာကျင်းပသည့် အဆိုပါထိပ်သီးဆွေးနွေးပွဲသို့ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးအင်အားကြီးနိုင်ငံ ၁၉ နိုင်ငံနှင့် ဥရောပသမဂ္ဂခေါင်းဆောင်များတက်ရောက်ခဲ့ကြပြီး စီးပွားရေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်သစ်များအပါအဝင်

ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးလမ်းပြမြေပုံကို ရေးဆွဲနိုင်ခဲ့ကြသည်။ G-20 အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များ အနေဖြင့် ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံတက်ရောက်ရန် ရောက်ရှိလာရင်းတစ်ဆက်တည်းတွင် ပစ္စာဘတ်မြို့၌ ကျင်းပသည့် အဆိုပါထိပ်သီးဆွေးနွေးပွဲကိုပါ တက်ရောက်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးကိစ္စများတွင် အဓိကအခန်းကဏ္ဍမှပါဝင်သည့် G-20 အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအနေဖြင့် (The City of Bridges) တံတားမြို့ဟု ထင်ရှားသည့် ပစ္စာဘတ်မြို့လေးတွင် ယခုကဲ့သို့ ထိပ်သီးဆွေးနွေးပွဲကျင်းပခြင်းမှာ ထူးခြားသည့် အစီအစဉ်တစ်ရပ်ဟု မိဒီယာများသုံးသပ်ကြပြီး သမိုင်းအစဉ်အလာကောင်းများရှိခဲ့သည့် ပစ္စာဘတ်ကို ရွေးချယ်လိုက်ခြင်းဖြင့် မြို့ခံလုပ်သားကြီးများအား ဂုဏ်ပြုရာရောက်သည်ဟု ယူဆကြသည်။

G-20 ခေါင်းဆောင်များသည် ကမ္ဘာ့ဘဏ္ဍာရေးစနစ်ပြုပြင်ပြောင်းလဲရန် လိုအပ်ကြောင်းနှင့် ဆင်းရဲမွဲတေမှုပပျောက်ရန် လူနေမှုအဆင့်အတန်း တိုးတက်ဖို့ လိုအပ်ကြောင်း အလေးအနက်ထားဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။

G-20 အဖွဲ့ဝင် တရုတ်နိုင်ငံက ကမ္ဘာ့ဘဏ္ဍာရေးစနစ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရန် အဆိုပြုခဲ့ပြီး နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့ (IMF) နှင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ်တို့တွင် မဲပေးဆုံးဖြတ်သည့်အခါ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ၏ အခန်းကဏ္ဍကို မြှင့်တင်ရန် တောင်းဆိုခဲ့သည်။ အိန္ဒိယဝန်ကြီးချုပ် မန်မိုဟန်ဆင်းက ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများ ကိုယ်ကျိုးစီးပွားကာကွယ်ရေးမူဝါဒအဆုံးသတ်ရန် လိုအပ်ကြောင်းနှင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ္ဍာရေးအဖွဲ့အစည်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲရန် လိုအပ်ကြောင်းတင်ပြခဲ့ကာ အိန္ဒိယစီးပွားရေးအခြေအနေ ပြန်လည်တိုးတက်လာမည်ဟု ယုံကြည်ကြောင်းကိုလည်း ထည့်သွင်းပြောကြားခဲ့သည်။

ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုစနစ်တွင် တရားမျှတမှုရှိရေးနှင့် ပွင့်လင်းရေးလိုအပ်ကြောင်း အလေးအနက် ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ အဆိုပါ ထိပ်သီးဆွေးနွေးပွဲသို့ အရင်းရှင် ဆန့်ကျင်ရေးစိတ်ဓာတ်ရှိသူများစုဝေးကာ ဆန့်ကျင်ကန့်ကွက် ဆန္ဒပြမှုများရှိခဲ့ပြီး ရဲတပ်ဖွဲ့နှင့်ဆန္ဒပြသမားတို့ ရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှု ဖြစ်ပွား

ခဲ့ကြသော်လည်း ဆွေးနွေးဆုံးဖြတ်ချက်များ၊ သဘောတူညီမှုများ အောင်မြင်စွာ ချမှတ်နိုင်ခဲ့သည်ဟု သိရသည်။

လွန်ခဲ့သည့် နှစ်နှစ်ကချေးငွေအကျပ်အတည်းဆိုင်ရာ ဘဏ္ဍာရေးပြဿနာဖြစ်ပေါ်ခဲ့မှုကို ပြန်လည်သုံးသပ်ကြပြီး ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရန်၊ ကိုယ်ကျိုးစီးပွားကာကွယ်ရေးကို အားမပေးရန်နှင့် ကုန်ပစ္စည်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းကဏ္ဍများတွင် ပိတ်ပင်တားဆီးမှုမရှိဘဲ လွတ်လပ်စွာလုပ်ကိုင်ခွင့်ရရှိရန် သဘောတူညီကြသည်။

ကနေဒါ၊ ဂျပန်၊ ဂျာမနီ၊ ဆော်ဒီအာရေဗျ၊ တရုတ် ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ၊ တူရကီ၊ တောင်ကိုရီးယား၊ တောင်အမေရိက၊ ပြင်သစ်၊ ဗြိတိန်၊ ဘရာဇီး၊ မက္ကဆီကို၊ ရုရှား၊ အမေရိကန်၊ အာဂျင်တီးနား၊ အီတလီ၊ ဥရောပသမဂ္ဂ၊ သြစတြေးလျ၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံ ခေါင်းဆောင်များပါဝင်သည့် ပစ္စာဘတ် G-20 ထိပ်သီးဆွေးနွေးပွဲအနေဖြင့် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး လမ်းပြမြေပုံရေးဆွဲနိုင်ခြင်းမှာ အရေးပါသောအောင်မြင်မှု တစ်ရပ်ဖြစ်ကြောင်း လက်ခံခဲ့ပြီး ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးလမ်းပြ မြေပုံသည် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာပြဿနာများ ထပ်မံမတွေ့ကြုံဘဲ ရှောင်ကြဉ်နိုင်အောင် ကူညီနိုင်မည်ဟုလည်း ယုံကြည်ထားကြသည်။ လာမည့် G-20 ထိပ်သီးဆွေးနွေးပွဲများကို ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် ဇွန်လတွင် ကနေဒါနိုင်ငံ၊ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ၊ ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် ပြင်သစ်နိုင်ငံတွင် ကျင်းပရန်နှင့် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး ပြဿနာများအကြောင်း ဆွေးနွေးရန်လည်း သဘောတူခဲ့ကြရာ အနာဂတ်ကမ္ဘာ၏ စီးပွားရေးအခန်းကဏ္ဍတွင် မည်သို့ပုံဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ကို စောင့်ကြည့်ရဦးမည်ဖြစ်သည်။

ပညာတန်ဆောင်စာစောင်။ ။

ပညာတန်ဆောင်စာစောင်ကို ၁၉၅၂ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်၊ အင်္ဂါနေ့တွင် စတင်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ပညာမင်းကြီးများ၏ အားပေးကူညီမှုဖြင့် တာဝန်ယူ၍ စတင်ထုတ်ဝေသည့် ပုဂ္ဂိုလ်မှာ မသင်မနေရမှုလတန်းပညာရေး အထူးအရာရှိ ဦးထွန်းအောင် (နိုင်ငံတော် ရိက္ခာတော်ရ လက်ထောက် ပညာမင်းကြီး) ဖြစ်သည်။ စာစောင်ထုတ်ဝေစဉ်က အောက်ကြည့်မြင်တိုင်လမ်း၊ အမှတ် ၆၁-၆၃ တိုက်အိမ်

ပညာတန်ဆောင်စာစောင်

ကို မဂ္ဂဇင်းတိုက်အဖြစ် ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ ပညာတန်ဆောင် စာစောင် စတင်တည်ထောင်စဉ်ကပင် အစိုးရအဖွဲ့ မဟုတ်သော စေတနာ့ဝန်ထမ်းအဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည်။ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့က ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဆရာကြီး ဦးထွန်းအောင်သည် အုပ်ချုပ်ရေးအမှုဆောင်နှင့် စာတည်းမှူးအဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့ပြီး၊ ဦးဘိုးသွယ် (အငြိမ်းစား ပညာအုပ်) က လက်ထောက်စာတည်းအဖြစ်၊ ဦးတိုးမြိုင် (အငြိမ်းစားနော်မံကျောင်းအုပ်ကြီး) က ပင်တိုင်ဆောင်းပါးရှင်အဖြစ် အသီးသီးတာဝန်ယူခဲ့ကြသည်။ ပညာတန်ဆောင်မဂ္ဂဇင်းတိုက်၏ လက်ရှိတည်နေရာမှာ အမှတ် (၁/၃)၊ ရန်အောင်လမ်း၊ စမ်းချောင်းမြို့နယ် ဖြစ်သည်။

ပညာတန်ဆောင်သည် ဆရာများနှင့် ပညာရေးဝန်ထမ်းများ၏ ပညာရည်မြှင့်တင်ရေးအတွက် ရေးသားထုတ်ဝေသည့် စာစောင်ဖြစ်သည်။ ပထမဆုံးထုတ် ပညာတန်ဆောင်စာစောင်မှ အစပြု၍ တစ်နှစ်အတွင်း ထုတ်ဝေခဲ့သည့် စာစောင်များ၏ နောက်ကျောဖုံး၌ ပညာတန်ဆောင်စာစောင်သည် တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ အကျိုးစီးပွားအတွက်မဟုတ်ဘဲ ဆရာများနှင့် ပညာရေးဝန်ထမ်းများ အကျိုးအတွက်သာဖြစ်ကြောင်း အများသိရှိစေရန် လစဉ်ဖော်ပြခဲ့သည်။

ပညာတန်ဆောင် စတင်စဉ်ကပင် ချမှတ်ခဲ့သော အထက်ဖော်ပြပါမူအတိုင်း ပညာတန်ဆောင်အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ အဆက်ဆက်က စဉ်ဆက်မပြတ် ထိန်းသိမ်းလိုက်နာကျင့်သုံးဆောင်ရွက်ခဲ့သည်မှာ ယနေ့တိုင်ဖြစ်သည်။

၁၉၉၉ ခုနှစ် မတ်လ ၂၆ ရက် သောကြာနေ့တွင် ပညာတန်ဆောင်အဖွဲ့သည် ပညာတန်ဆောင်အဖွဲ့အစည်းကို လိုအပ်သလို ပြုပြင်ရေးဆွဲ အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။ ထိုစည်းမျဉ်းအသစ်ပုဒ်မ (၅) တွင်ပါရှိသော ပညာတန်ဆောင်အဖွဲ့၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ-

- (က) နိုင်ငံတော်က ချမှတ်ထားသည့် ကျောင်းတွင်းကျောင်းပြင် အခြေခံပညာရေးလုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် အထောက်အကူဖြစ်စေရန်၊
- (ခ) အခြေခံပညာဆိုင်ရာ ဆရာဆရာမများအား ခေတ်မီပညာရေးအတွေးအခေါ်၊ ပညာရေး သဘောတရားနှင့် လက်တွေ့

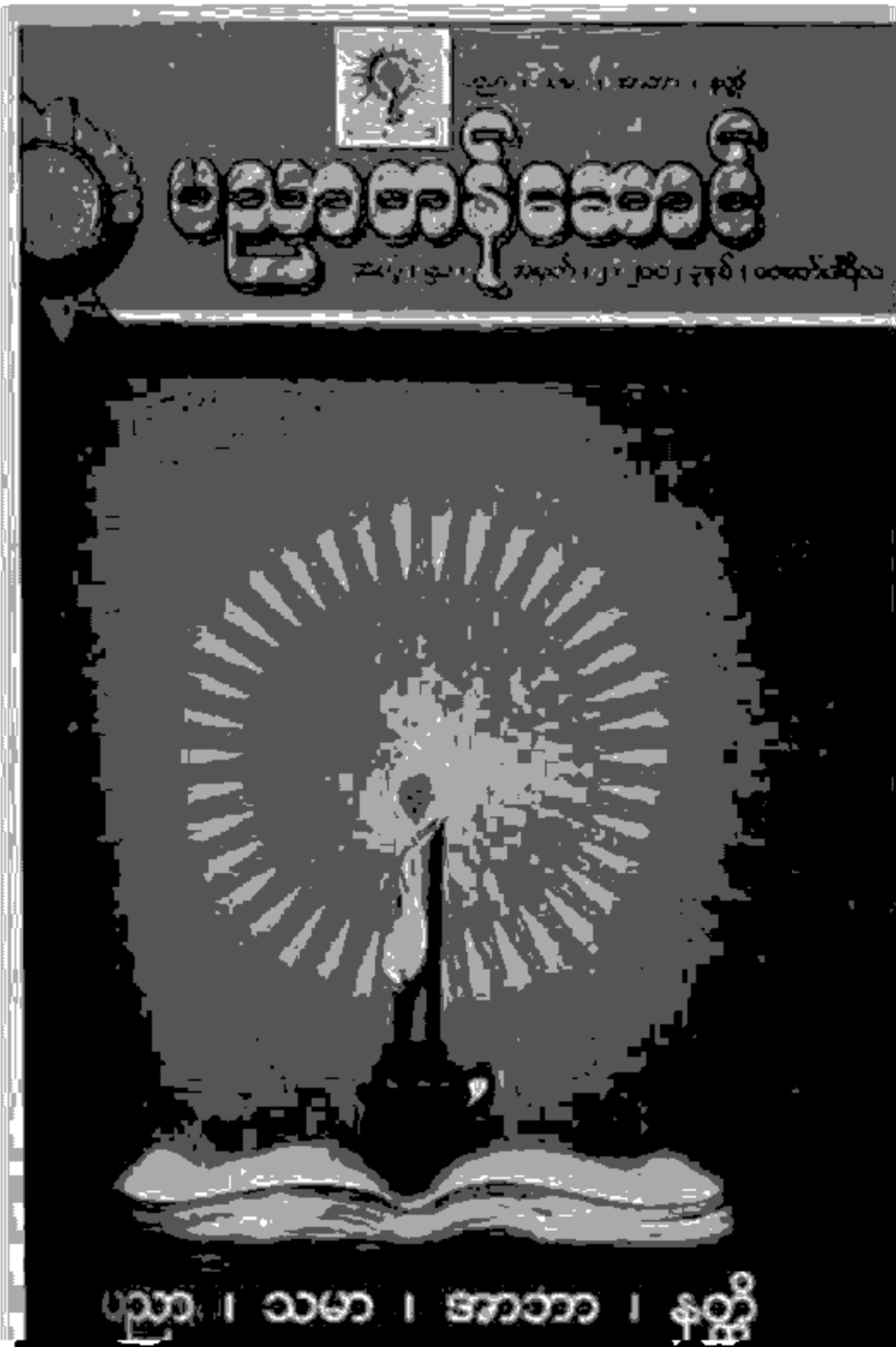
လုပ်ငန်းများ အကျွမ်းတဝင်ရှိစေရေးအတွက် အထောက်အကူပြုရန်၊

- (ဂ) ဆရာဆရာမများ၏ အရည်အသွေးနှင့် သင်ကြားမှုစွမ်းရည် တိုးတက်မြှင့်တင်ရေးအတွက် အထောက်အကူပြုရန်၊
 - (ဃ) အခြေခံပညာရေးဆိုင်ရာ ကျောင်းတွင်း၊ ကျောင်းပြင်ပသင်ကြားမှု သင်ယူမှု အခြေအနေများ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေရေးအတွက် အထောက်အကူပြုရန်၊
 - (င) အခြေခံပညာရေးဆိုင်ရာ အရာထမ်းများ၊ ဝန်ထမ်းများ၏ အရည်အသွေးမြှင့်တင်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် အထောက်အကူပြုရန်၊
 - (စ) ကျောင်းတွင်း၊ ကျောင်းပြင်ပ အခြေခံပညာရေးလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ရသော ပညာရေးသုတေသနလုပ်ငန်းများကို အထောက်အကူပြုရန်၊
 - (ဆ) ဖော်ပြပါရည်ရွယ်ချက်များနှင့်အညီ ကျောင်းတွင်း၊ ကျောင်းပြင်ပ အခြေခံပညာရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း ပြည်ပအစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတော်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခါအားလျော်စွာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်တို့ဖြစ်သည်။ ဤရည်ရွယ်ချက်များ၏ အနှစ်သာရမှာ ပညာတန်ဆောင်အဖွဲ့ တည်ထောင်စဉ်ကလ၏ ရည်ရွယ်ချက်အတိုင်းပင်ဖြစ်ပေသည်။ ခေတ်နှင့်အညီလိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းထားခြင်းသာဖြစ်သည်။
- ပညာတန်ဆောင်၏ စာပေခရီးသည် ၁၉၅၂ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလမှ အစပြုခဲ့သဖြင့် ၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် (၅၇) နှစ် ပြည့်ခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ အခြားစာပေများနှင့်မတူဘဲ၊ ပညာရေး ပညာရပ်စာပေခရီးဖြစ်သောကြောင့် သိမ်မွေ့နက်နဲခက်ခဲလှသည်။ ဆရာ၊ ဆရာမများအတွက် သာမက၊ ပညာရေးဝန်ထမ်း ကြီးငယ်အားလုံးအတွက် ပါ ပညာဝေငှသည့် စာစောင်ဖြစ်သောကြောင့်လည်း ကြီးလေးမြင့်မြတ်လှပေသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် စာစောင်၏ စာတည်းအဖွဲ့ဝင်များမှာလည်း ပညာရေးဝန်ကြီး

ပညာတန်ဆောင်စာစောင်

ဌာနတွင် ကျောင်းဆရာအဖြစ် ထမ်းဆောင်ခဲ့သူများနှင့် အခြားပညာရေးတာဝန်အဆင့်ဆင့် ထမ်းဆောင်ခဲ့သူများ၊ ပညာရေးအတွေ့အကြုံကြီးမြင့်သူများကိုသာ တာဝန်ပေးအပ်ခဲ့သည်။

ဆရာကြီး ဦးထွန်းအောင်၊ ဆရာကြီး ဦးဘိုးသွယ်နှင့် ဆရာကြီး ဦးတိုးမြိုင်တို့သည် ပညာတန်ဆောင်စာတည်းအဖွဲ့၏ ရှေ့ဆောင်လမ်းပြ စာတည်းအဖွဲ့ဝင်များဖြစ်သည်။ စာတည်းအဖွဲ့တွင် သိပ္ပံဘာသာနှင့် သင်္ချာ

ရွှေရတုသဘင်
မှတ်တမ်းအဖြစ်
ထုတ်ဝေခဲ့သည့်
ပညာတန်ဆောင်
မဂ္ဂဇင်း၏
မျက်နှာပုံး

ဘာသာရပ်များကို တတ်ကျွမ်းနဲ့စပ်သည့် စာတည်းများ မရှိသည့်အတွက်၊ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်မှစ၍ အကျိုးဆောင်စာတည်း (သိပ္ပံဘာသာ)၊ ၁၉၈၁ ခုနှစ်မှစ၍ အကျိုးဆောင်စာတည်း (သင်္ချာဘာသာ) တို့ကို တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ပညာတန်ဆောင်စာတည်းအဖွဲ့ဝင်များအနက် စာတည်းသက်တမ်း (၂၀) နှစ်နှင့် အထက်ထမ်းဆောင်ခဲ့သူများမှာ ဦးသန်းတင် ၂၅ နှစ် ၂ လ၊ ဦးတိုးမြိုင် ၂၄ နှစ် ၃ လ နှင့် ဦးဘိုးသွယ် ၂၀ နှစ် ၁ လ တို့ဖြစ်သည်။

ယခုလက်ရှိတာဝန်ထမ်းဆောင်လျက်ရှိသူတို့မှာ ဦးတင်သန်း (အကျိုးဆောင်စာတည်းမှူး)၊ ဒေါက်တာအောင်မြင့်ဦး (အကျိုးဆောင်အထွေထွေစာတည်းမှူး)၊ ဦးမြင့်မောင် (စာတည်း-၁)၊ ဦးကျော်စိုး (စာတည်း-၂) နှင့် ဦးစိုးမြင့် (စာတည်း-၃) တို့ ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် ပညာတန်ဆောင်စာပေကြီးကြပ်မှု ကော်မတီကလည်း စာစောင်အရည်အသွေးမြင့်မားရေးအတွက် အထူးပင်ဝါယမစိုက်ထုတ်လုပ်ဆောင်ပေးလျက်ရှိသည်။

ပညာတန်ဆောင်စာစောင်သည် ပညာရေးစာစောင်ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ ဆရာ၊ ဆရာမများ ပညာရေးဝန်ထမ်းများ အရာထမ်းများကို ပညာဝေငှပေးသော စာစောင်ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ပညာတန်ဆောင်စာစောင်တွင် ပညာရေးပညာရပ်ဆိုင်ရာ စာပေမျိုးကိုသာ ကဗျာပုံစံ၊ စကားပြေဆောင်းပါးပုံစံ၊ ဝတ္ထုတို၊ ရှည်ပုံစံ၊ ပြဇာတ်ပုံစံ၊ အတ္ထုပ္ပတ္တိပုံစံ၊ မိန့်ခွန်း၊ သဝဏ်လွှာပုံစံ စာညွန့်စာနုပုံစံ၊ ကာတွန်းနှင့် ဟာသပုံစံ၊ ပေးစာပုံစံ၊ မေးဖြေပုံစံ စသည်ဖြင့် စာပေပုံစံအမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ထည့်သွင်းဖော်ပြထားရှိသည်။ ပညာတန်ဆောင်စာစောင်ပါ အကြောင်းအရာများကို လေ့လာကြည့်လျှင် ဆရာများနှင့် ပညာရေးဝန်ထမ်းများ အရည်အသွေးမြှင့်တင်ရေးကို ဦးတည်၍ နိုင်ငံတော်ပညာရေးစီမံကိန်းများ၊ ပညာရေးမူဝါဒများ၊ သင်ရိုးညွှန်းတမ်းနှင့် သင်ရိုးမာတိကာပါ ကျောင်းသင် ဘာသာရပ်များ၊ ဆရာအတတ်သင် ပညာရပ်ဆိုင်ရာ ဘာသာများ၊ ဆရာ့ဘဝ ဆရာ့သိက္ခာ ဆရာ့ စေတနာ မေတ္တာတို့ကို ရောင်ပြန်ဟပ်တင်ပြသည့် အကြောင်းအရာ များ၊ ပညာရေးသုတေသနလုပ်ငန်းများ၊ နိုင်ငံတကာ ပညာရေးအခြေအနေများနှင့် အထွေထွေဗဟုသုတတို့ကို ထည့်သွင်းရေးသား ဖော်ပြထားကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရမည်ဖြစ်သည်။

ပညာတန်ဆောင်အဖွဲ့၏ ရည်ရွယ်ချက်သည် အမြတ်အစွန်းကို အဓိကထားဘဲ အခြေခံပညာဆရာများ ပညာရည်ပိုမိုတိုးတက်မြှင့်မားစေရန် ရည်မှန်း၍ ပညာတန်ဆောင်စာစောင်ကို ထုတ်ဝေခြင်းဖြစ်သည့် အလျောက် စာစောင်တန်ဖိုးကို အနည်းဆုံးသတ်မှတ်ပေးခဲ့ပေသည်။ ယခုလည်း ဤမူအတိုင်း သတ်မှတ်လျက်ရှိသည်ဟု ပညာတန်ဆောင် နှစ်ငါးဆယ်ပြည့် ရွှေရတုအထိမ်းအမှတ် စာတမ်းဖတ်ပွဲတွင် စာတမ်းရှင် ဆရာကြီး ဦးသောင်းထွဋ် (ပညာတန်ဆောင် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ၊ ပညာတန်ဆောင် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌ) ၏ တင်ပြချက်ကို လေ့လာမှတ်သားရပေသည်။ ပညာတန်ဆောင်သက်တမ်း (၁၉၅၂ မှ ၂၀၀၉ စက်တင်ဘာလ) အထိ ပညာတန်ဆောင်စာစောင်၏ ရောင်းဈေး၊ စာမျက်နှာဦးရေ၊ ပုံနှိပ်ဖြန့်ချိသည့်စာစောင် အရေအတွက်တို့ကို လေ့လာသိရှိနိုင်ရန် အောက်ပါဇယားဖြင့် ဖော်ပြအပ်သည်။

ပညာတန်ဆောင်စာစောင်

စာစောင်၏ စာဖောင်အရေအတွက်နှင့်တန်ဖိုးကို အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့သည် အခြေအနေအမျိုးမျိုးပေါ် မူတည်၍ ပြောင်းလဲထုတ်ဝေရသည်။ မမျှော်မှန်းနိုင်သော အခြေအနေအရပ်ရပ်တို့၏ ပြောင်းလဲမှုကြောင့် အခက်အခဲများနှင့် ရင်ဆိုင်စေကာမူ လစဉ်ပုံမှန်ထုတ်ဝေနိုင်ရန် ကြိုးစားထုတ်ဝေခဲ့သည်။

ပညာတန်ဆောင်ရေးနှုန်း၊ စာမျက်နှာ၊ ထုတ်ဝေဦးရေပြဇယား (နှစ်အလိုက်စနစ်နဝါရီလ)				
နှစ်	ရေးနှုန်း	စာမျက်နှာ	ထုတ်ဝေသည့်စာစောင်အရေအတွက်	မှတ်ချက်
၁၉၅၂	၅/-	၆၂	၁၅၀၀	ထူးခြားမှုရှိသော နှစ်များကို ဝယ်ယူထားခြင်းဖြစ်သည်။
၁၉၅၅	၅/-	၁၂၀	၉၀၀၀	
၁၉၆၀	၅/-	၁၀၈	၁၂၀၀၀	
၁၉၆၅	၅/-	၁၃၂	၁၃၀၀၀	
၁၉၇၀	၅/-	၁၂၈	၁၄၅၀၀	
၁၉၇၅	၅/-	၈၀	၁၇၀၀၀	
၁၉၈၀	၅/-၅၅:	၇၂	၁၉၀၀၀	
၁၉၈၅	၅/-	၆၈	၂၂၀၀၀	
၁၉၉၀	၅/-	၄၈	၂၅၁၅၀	
၁၉၉၅	၁၅/-	၆၄	၃၈၀၀၀	
၂၀၀၀	၂၅/-	၆၄	၄၀၀၀၀	၂၀၀၆ ခုနှစ်မှစ၍ တစ်ဦးချင်း ဝယ်ယူလိုသူများအတွက် မဂ္ဂဇင်းတစ်စောင်လျှင် ၁၅၅/- နှုန်းဖြင့် ဖြန့်ဖြူးသည်။
၂၀၀၁	၂၅/-	၆၄	၄၀၀၀၀	
၂၀၀၂	၃၅/-	၆၄	၄၀၀၀၀	
၂၀၀၃	၃၅/-	၆၄	၄၀၀၀၀	
၂၀၀၄	၅၅/-	၆၄	၄၀၀၀၀	
၂၀၀၅	၅၅/-	၆၄	၄၀၀၀၀	
၂၀၀၆	၅၅/-	၆၄	၄၀၀၀၀	
၂၀၀၇	၅၅/-	၇၂	၄၂၀၀၀	
၂၀၀၈	၅၅/-	၇၂	၄၂၀၀၀	
၂၀၀၉	၅၅/-	၇၂	၄၂၀၀၀	

ပညာတန်ဆောင်စာစောင်ကို စတင်ထုတ်ဝေစဉ်ကပင် ပညာမင်းကြီးရုံးက ကျောင်းများအတွက် တာဝန်ခံဝယ်ယူပြီး ငွေချေသည့်စနစ်ကို ကျင့်သုံးခဲ့ရာမှ ၁၉၅၆ ခုနှစ်တွင် ဘဏ္ဍာရေးအခြေအနေကြောင့် လုံးဝဝယ်ယူတော့သည့် အခြေအနေနှင့် ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည်။ သို့ရာတွင် ပညာတန်ဆောင်သည် မိမိစေတနာနှင့် ဆရာများ၏ အားကို အရင်းခံကာ တတ်စွမ်းသမျှ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ စာစောင်ထုတ်ဝေခြင်းကို ရပ်ဆိုင်းခြင်းမပြုဘဲ ကျောင်းများသို့ နှစ်လတိတိ အခမဲ့လှူဒါန်းဝေငှခဲ့သည်။ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်မှ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်အတွင်း ကာလများတွင်လည်း ဘဏ္ဍာရေးလှိုင်း၊ စီးပွားရေးလှိုင်းအခက်အခဲများကြားတွင် ကြိုးစားရန်ကန်ခဲ့ရပြန်သည်။ သို့ရာတွင် ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်နှောင်းပိုင်းမှစ၍ ကျောင်းများအတွက် တစုတဝေးတည်း ဝယ်ယူငွေချေသည့်စနစ်

ကို အခြေခံပညာဦးစီးဌာနမှ ပြန်လည်ကျင့်သုံးနိုင်သောကြောင့် ယနေ့အချိန်ထိ အဆင်ပြေချောမွေ့လျက်ရှိသည်။ ဆုံးစမမြင်သော ပညာရေးခရီးလမ်းတွင် ၁၉၅၂ ခုနှစ်မှ ယနေ့အထိ (၅၇) နှစ်တိုင် အပြတ်အလပ် အရပ်အနားမရှိ တစိုက်မတ်မတ် ထုတ်ဝေလျက်ရှိသော ပညာရေးစာစောင်ဖြစ်ကြောင်း မှတ်တမ်းတင်ရမည်ဖြစ်သည်။ ရှေ့သို့လည်း ပညာရေးအကျိုး ဆရာ၊ ဆရာမတို့၏ အကျိုးအတွက် စာပေဖြင့်တာဝန်ကျေပွန်စွာ ထမ်းဆောင်သွားရန် ပညာတန်ဆောင်အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့က အစီအမံများချမှတ်ထားပြီးဖြစ်သည်။

မြန်မာ့မဂ္ဂဇင်းသမိုင်းတွင် ပညာရေးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ထွက်ရှိခဲ့သော ပညာအလင်းမဂ္ဂဇင်း (၁၉၁၇) ပညာလမ်းညွှန်မဂ္ဂဇင်း၊ (၁၉၂၉) ပညာမဂ္ဂဇင်းသစ်၊ (၁၉၂၉) အမျိုးသားပညာရေးမဂ္ဂဇင်း ပညာရေးဆိုင်ရာစာစောင်များတွင် ပညာတန်ဆောင်စာစောင်သည် သက်တမ်းအရှည်ကြာဆုံးနှင့် စောင်ရေအများဆုံး ထုတ်ဝေနိုင်သော စာစောင်အဖြစ် မှတ်တမ်းတင်ရမည်ဖြစ်သည်။ ဤမျှဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့သော်လည်း ပညာတန်ဆောင် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့သည် ပညာရေးအကျိုးအတွက် ဆောင်ရွက်ရာတွင် အားရကျေနပ်နိုင်ခြင်း မရှိနိုင်သေးဘဲ ပညာတန်ဆောင်အထူးစာစဉ်များကိုပါ ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေလျက်ရှိသည်။

၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလထုတ် ဒေါက်တာတင်အောင်ရေးသားသည့် အခြေခံပညာအထက်တန်း ရူပဗေဒနည်းပြ သင်ခန်းစာပေါင်းချုပ်စာအုပ်မှ အစပြု၍ ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ သင်ကြားရေးပိုင်း စာအုပ်များ၊ ပညာရေးဆိုင်ရာ အဆင့်မြင့် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည့် အရာထမ်းပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိများ၊ မြန်မာနိုင်ငံ ပညာရေးသမိုင်းကြောင်းဆိုင်ရာ စာအုပ်များကို ထုတ်ဝေခဲ့ရာ စုစုပေါင်းစာအုပ် (၄၁) မျိုးကို ထုတ်ဝေနိုင်ပြီဖြစ်သည်။ ၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် ထုတ်ဝေခဲ့သော ဆရာတိုက်စိုး၏ “မင်္ဂလာပါဆရာမ”၊ ၁၉၉၉ ခုနှစ်တွင် ထုတ်ဝေခဲ့သော ဆရာကြီးဦးသန်းဦး ရေးသားသည့် “မြန်မာနိုင်ငံပညာရေးဌာနသမိုင်း” ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် ထုတ်ဝေခဲ့သော ဆရာကြီးသောင်းထွဋ် ရေးသားသည့် “မြန်မာ့ပညာရေးရှုခင်း” စာအုပ်များသည် အမျိုးသားစာပေဆုများ ဆွတ်ခူးနိုင်ခဲ့သည်။ ပညာတန်ဆောင်ကလောင်ရှင်များထဲမှ

လည်း အမျိုးသားစာပေဆု၊ ပခုက္ကူဦးအုံးဖေစာပေဆုနှင့် စာပေဗိမာန်စာမူဆုများ နှစ်စဉ်ပင် ဆွတ်ခူးရရှိလျက်ရှိ သည်။ ပညာတန်ဆောင်သည် ပညာရေးအကျိုးအတွက် သာမက အမျိုးသားစာပေအဆင့်ထိ တက်လှမ်းနိုင်ရန် ဦးတည်၍ ဆရာများနှင့် ပညာရေးဝန်ထမ်းများအတွက် ၁၉၅၄ ခုနှစ်မှစ၍ ပညာတန်ဆောင်စာပေပြိုင်ပွဲများကို စာပေပုံစံအမျိုးမျိုးဖြင့် ကျင်းပပေးလျက်ရှိသည်။ ထို့ အပြင် ပညာတန်ဆောင်စာပေပြိုင်ပွဲ ဆုနှင်းသဘင်တွင် နိုင်ငံတော်အဆင့် ဆုရရှိသည့် ပညာတန်ဆောင် ကလောင်ရှင်များအား ထပ်ဆင့်ဂုဏ်ပြုသည့် အစီအစဉ် ကိုပါ ပြုလုပ်ပေးခြင်းဖြင့် စာပေအကျိုးကို တစ်ဘက်တစ် လမ်းမှ ထမ်းဆောင်ပေးလျက်ရှိသည်။

ပညာတန်ဆောင်စာစောင်သည် ပညာတန်ဆောင် အဖွဲ့၏ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသူ ဆရာကြီး ဦးသန်းဦး၏ ၂၀၀၉ ခုနှစ် နှစ်သစ်မင်္ဂလာနှုတ်ခွန်းဆက် သဝဏ်လွှာတွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း “တစ်မျိုးသား လုံး၏ ပညာရည်မြင့်မားရေး” ဦးတည်ချက်အရ ပညာ တန်ဆောင်၏ ကောင်းမြတ်သည့် အစဉ်အလာနှင့်အညီ ပညာရေးတစ်တပ်တစ်အားအဖြစ်လည်းကောင်း ပညာရေး မောင်းနှင်အား တစ်ရပ်အနေဖြင့်လည်းကောင်း “အားသစ်” “အင်သစ်” “ဉာဏ်သစ်” “စွမ်းဆောင်ရည်အသစ်များ” ထပ်လောင်း၍ စွမ်းစွမ်းတစ်အားသစ် ကြိုးပမ်းပံ့ပိုး ဆောင်ရွက်သွားမည့် ပညာရေးစာစောင်ဖြစ်ကြောင်း ဂုဏ်ပြုဖော်ပြမှတ်တမ်းတင်လိုက်ရပေသည်။

အေး(ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်)

ပညာရေးစုံညီပွဲတော်။ ။ ပညာရေးဝန်ကြီး ဌာန ၂၀၀၈-၂၀၀၉ ပညာသင်နှစ် ပညာရေးစုံညီ ပွဲတော် ကို ၂၀၀၉ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့မှ ၃ ရက်နေ့အထိ နေပြည်တော်အမှတ်(၁)အခြေခံပညာ အထက်တန်း ကျောင်း၌ ကျင်းပသည်။ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန ၂၀၀၈- ၂၀၀၉ ပညာသင်နှစ် ပညာရေးစုံညီပွဲတော် ဖွင့်ပွဲအခမ်း အနားကို ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့တွင် နေပြည်တော် အမှတ်(၁) အခြေခံပညာ အထက်တန်းကျောင်း၌ ကျင်းပရာရှေးဦးစွာ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းကိုယ်စားပြု ထူးချွန်

ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူ ၁၄ ဦးတို့က ဖဲကြိုးဖြတ်၍ ဖွင့်လှစ်ပေးကြသည်။

ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန ၂၀၀၈-၂၀၀၉ ပညာ သင်နှစ် ပညာရေးစုံညီပွဲတော် ထူးချွန်ဆုများချီးမြှင့်ပွဲ အခမ်းအနားကို ဇန်နဝါရီလ ၃ ရက်နေ့တွင် နေပြည်တော် အမှတ်(၁)အခြေခံပညာ အထက်တန်းကျောင်း အားကစား ခန်းမ၌ကျင်းပရာ မြန်မာနိုင်ငံ ပညာရေးကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ အတွင်းရေးမှူး(၁)ဒုတိယ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သီဟသူရ တင်အောင်မြင့်ဦး (ယခု ဗိုလ်ချုပ်ကြီး) တက်ရောက် အမှာစကားပြောကြားသည်။

ဆက်လက်၍ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး ဒေါက်တာချမ်းငြိမ်းက ၂၀၀၈-၂၀၀၉ ပညာသင်နှစ် အတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် ပညာရေးလုပ်ငန်းများကို ရှင်းလင်းတင်ပြသည်။

ထို့နောက် မြန်မာနိုင်ငံပညာရေးကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေး ကောင်စီ အတွင်းရေးမှူး(၁) ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး သီဟသူရတင်အောင်မြင့်ဦး(ယခုဗိုလ်ချုပ်ကြီး)က ၂၀၀၈-၂၀၀၉ပညာသင်နှစ် တက္ကသိုလ်ဝင်တန်း ဘက်စုံ ပညာထူးချွန်ဆုရရှိကြသော ကျောင်းပြည်နယ် မိုးညှင်းမြို့ အမှတ်(၁)အခြေခံပညာအထက်တန်းကျောင်းမှ မထိုက်နန္ဒာပိုင်၊ ကယားပြည်နယ် လွိုင်ကော်မြို့ အမှတ်(၁) အခြေခံပညာအထက်တန်းကျောင်းမှ မောင်နေဟန်ကို၊ ကရင်ပြည်နယ် မြဝတီမြို့ အခြေခံပညာအထက်တန်း ကျောင်းမှ မောင်ခန့်ဖြိုးနောင်၊ ချင်းပြည်နယ် ဖလမ်းမြို့ အမှတ်(၁)အခြေခံပညာအထက်တန်းကျောင်းမှ မောင်ဗန်ရှန်းလျန်ထောင်း၊ စစ်ကိုင်းတိုင်း မုံရွာမြို့ အမှတ်(၁) အခြေခံပညာအထက်တန်းကျောင်းမှ မောင်ဘုန်းမြတ်ဇော်၊ တနင်္သာရီတိုင်း မြိတ်မြို့ အမှတ်(၁) အခြေခံပညာအထက်တန်းကျောင်းမှ မောင်ထိန်လင်း၊ ပဲခူးတိုင်း (အရှေ့ပိုင်း) ညောင်လေးပင်မြို့ အမှတ်(၁) အခြေခံပညာအထက်တန်းကျောင်းမှ မအိမြတ်မွန်၊ ပဲခူးတိုင်း(အနောက်ပိုင်း) ပြည်မြို့ အမှတ်(၁) အခြေခံပညာအထက်တန်းကျောင်းမှ မနှင်းအိခိုင်၊ မကွေးတိုင်း မကွေးမြို့အမှတ်(၁) အခြေခံ

ပညာအထက်တန်းကျောင်းမှ မမေတန်ခူးကိုကို၊ မန္တလေးတိုင်းမန္တလေးမြို့၊ ချမ်းအေးသာစံမြို့နယ် အမှတ်(၁၂) အခြေခံပညာအထက်တန်းကျောင်းမှ မောင်မျိုးထွဋ်စိုး၊ မွန်ပြည်နယ် မော်လမြိုင်မြို့ အမှတ်(၈) အခြေခံပညာအထက်တန်းကျောင်းမှ မသင်းသင်းယုအောင်၊ ရန်ကုန်တိုင်း ရန်ကုန်မြို့၊ စမ်းချောင်းမြို့နယ် အမှတ်(၂) အခြေခံပညာအထက်တန်းကျောင်းမှ မထွဋ်မြတ်နိုးအောင်၊ ရှမ်းပြည်နယ် (တောင်ပိုင်း)ကလေးမြို့အမှတ်(၁) အခြေခံပညာအထက်တန်းကျောင်းမှမောင်ဝင်းလွင်အောင်၊ ရှမ်းပြည်နယ် (မြောက်ပိုင်း)လားရှိုးမြို့ အမှတ်(၂) အခြေခံပညာအထက်တန်းကျောင်းမှမောင်သန်းဦး၊ ရှမ်းပြည်နယ် (အရှေ့ပိုင်း)ကျိုင်းတုံမြို့ အမှတ်(၁)အခြေခံ ပညာအထက်တန်းကျောင်းမှ မနန်းစိုးဟွမ်တစ်တို့အား ဆုများပေးအပ်ချီးမြှင့်ပြီး ဆုရကျောင်းသားကျောင်းသူများနှင့် အတူမှတ်တမ်းတင်ဓာတ်ပုံရိုက်ကြသည်။ ဆက်လက်၍ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်ဌေးဦးက ၂၀၀၈-၂၀၀၉ ပညာသင်နှစ် အဋ္ဌမတန်း ဘက်စုံပညာ ထူးချွန်ဆုရကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူ ၁၇ ဦး တို့အား လည်းကောင်း၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး ဒေါက်တာချမ်းငြိမ်းက အခြေခံပညာမူလတန်းနှင့် အလယ်တန်းအဆင့် အင်္ဂလိပ်စာနှင့် သင်္ချာဘာသာရပ် စွမ်းရည်ပြိုင်ပွဲ ဆုရကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများအား လည်းကောင်း၊ သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး ဦးသောင်းက မြန်မာနိုင်ငံ သင်္ချာအိုလံပစ်ပြိုင်ပွဲဆုရ ကျောင်းသားကျောင်းသူများအားလည်းကောင်း၊ သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီးဗိုလ်မှူးချုပ်သူရမြင့် မောင်က မြန်မာနှင့် နိုင်ငံတကာလူမှုဆက်ဆံရေးထုံးစံလေ့ တတ်ကျွမ်းမှုပြိုင်ပွဲထူးချွန်ဆုရ ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများအား လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဌာနဝန်ကြီးဦးဉာဏ်ဝင်းက နိုင်ငံတကာ ပန်းချီပြိုင်ပွဲ ရွှေတံဆိပ်ဆုရ ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများအားလည်းကောင်း၊ အားကစားဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး ဗိုလ်မှူးချုပ်သူရအေးမြင့်က အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အားကစားပြိုင်ပွဲများတွင် ရွှေတံဆိပ်ဆုရကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများ အားလည်းကောင်း၊ သစ်တောရေးရာ ဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးဗိုလ်မှူးချုပ် သိန်းအောင်ကကျောင်းနှင့် ဝန်းကျင် စိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု

ထူးချွန်ဆုရပြည်နယ်နှင့်တိုင်းများရှိ အခြေခံပညာ အထက်တန်းကျောင်း ၁၇ ကျောင်းမှ ကျောင်းအုပ်ကြီးများအား လည်းကောင်း၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီးက ကျောင်းနေအရွယ် ကလေးအားလုံးကျောင်း နေရေးစီမံချက်အရ ထူးခြားသည့် ကျောင်းသား၊ ကျောင်း သူများနှင့် ဂုဏ်ထူးဆောင် ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများအား လည်းကောင်း၊ ဆုများပေးအပ် ချီးမြှင့်ကြပြီး အခမ်းအနားကို ရုပ်သိမ်းလိုက်သည်။ **စိုးအောင်**

ဗုဒ္ဓသာသနာတော် သန့်ရှင်းတည်တံ့ပြန့်ပွားရေး ဆောင်ရွက်ချက်များ(၂၀၀၉)။

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီး၌ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်မြတ်ကြီး ရောင်ရှိန် ဝင်းလက်တိုးတက်စည်ပင်နေသည်မှာ သာသနာထိပ်တင် ထေရ်အရှင်မဟာမြတ်များ၊ သံဃာတော်များနှင့် နိုင်ငံတော် အစိုးရအမှူးရှိသောတိုင်းရင်းသားပြည်သူ ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမ အပေါင်းတို့ကြောင့်ဖြစ်သည်။

သာသနာတော်မြတ်ကြီး သန့်ရှင်းတည်တံ့ပြန့်ပွား ထွန်းကားစေရေးအတွက် သံဃာတော်များ ဝိနည်းတရားတော်များနှင့်အညီ ကျင့်ကြံသီတင်းသုံးလျက် သံဃာတော် အချင်းချင်း ကြီးကြပ်ထိန်းသိမ်းသွားရန်၊ သံဃာတော်များ သည် ဓုရနစ်ပါးကို ကိုယ်စီချမ်းသာစွာထမ်းဆောင် လျက် သာသနာတော်သုံးရပ်အတွက် အလေးထား ဆောင်ရွက်နိုင်ကြစေရန်၊ သံဃာညီညွတ်မှုကို ရှေးရှု ဆောင်ရွက်ကြစေရန်စသော ရည်ရွယ်ချက်များကို အခြေခံလျက် ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ သံဃာ့အဖွဲ့အစည်းကြီးကို ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်၍ သံဃာ့အဖွဲ့အစည်းအခြေခံစည်းမျဉ်း လုပ်ထုံးလုပ်နည်း ကိုလည်း အတည်ပြုပြုဋ္ဌာန်းပြီး သံဃာ့အဖွဲ့အစည်း အဆင့်ဆင့် သည် ငါးသိန်းကျော်မျှရှိသော သံဃာတော်များ၏ ဝိနိစ္ဆယရေးရာ၊ သာသနာရေးရာ၊ ပညာရေးရာဟူသော လုပ်ငန်းရပ်များကို အလေးအနက်ထား ဆောင်ရွက်တော် မူနေကြသည်။

ထို့အတူပင် နိုင်ငံတော်အစိုးရအမှူးရှိသော တိုင်းရင်းသားပြည်သူအလှူရှင်တို့သည် ဓမ္မာပစ္စယ နုဂ္ဂဟ နှစ်ဖြာမြတ်ဝန်တာကိုသဒ္ဓါပြည့်လျှမ်းလှူဒါန်း ပူဇော်နေကြသည်သာဖြစ်သည်။ ဆရာဒကာ ညီညာ

ဗုဒ္ဓသာသနာတော် သန့်ရှင်းတည်တံ့ပြန့်ပွားရေး ဆောင်ရွက်ချက်များ(၂၀၀၉)

လက်ယက်သာသနာအတွက် အားတက်ရွှင်ညီကိုယ်စီ လုပ်ငန်းထမ်းရွက်နေကြသည်။

နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့(၄၇)ပါးစုံညီ အစည်းအဝေးများ

နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့(၄၇)ပါး စုံညီအစည်းအဝေးများကို ပုံမှန်အားဖြင့် လေးလလျှင် တစ်ကြိမ် ရန်ကုန်မြို့၊ သီရိမင်္ဂလာကမ္ဘာအေးကုန်းမြေ၊ ဝိဇယမင်္ဂလာဓမ္မသဘင်၌ကျင်းပရာ ၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း (၃)ကြိမ်ကျင်းပ၍ ဝိနိစ္ဆယ ရေးရာ၊ သာသနာရေးရာ၊ ပညာရေးရာကိစ္စရပ်များကို ညှိနှိုင်းဆွေးနွေး ဆုံးဖြတ်တော်မူခဲ့ကြသည်။

(က) ဆဋ္ဌအကြိမ်၊ နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယက အဖွဲ့ (၄၇)ပါးစုံညီ သတ္တမ အစည်းအဝေး (၁၃၇၀ပြည့်နှစ်၊ တပေါင်းလဆန်း ၂ရက်မှ ၃ရက်အထိ) (၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၅ ရက်မှ ၂၆ ရက်အထိ)

(ခ) ဆဋ္ဌအကြိမ်၊ နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယက အဖွဲ့ (၄၇)ပါးစုံညီအဋ္ဌမအစည်းအဝေး (၁၃၇၁ ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလဆန်း ၆ရက်မှ ၇ ရက်အထိ) (၂၀၀၉ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၇ရက်မှ ၂၈ရက်အထိ)

(ဂ) ဆဋ္ဌအကြိမ် နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယက အဖွဲ့ (၄၇)ပါးစုံညီ နဝမအစည်းအဝေး (၁၃၇၁ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် ၆ရက်မှ ၇ရက်အထိ) (၂၀၀၉ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၇ရက်မှ ၈ရက်အထိ)

ဆဋ္ဌအကြိမ် နိုင်ငံတော်ဗဟိုသံဃာ့ဝန်ဆောင်အဖွဲ့ တတိယအစည်းအဝေးကျင်းပခြင်း

ဆဋ္ဌအကြိမ် နိုင်ငံတော်ဗဟိုသံဃာ့ဝန်ဆောင် အဖွဲ့ တတိယအစည်းအဝေးကို ၁၃၇၀ပြည့်နှစ်၊ တပေါင်းလဆန်း ၅ ရက်၊ (၂၈-၂-၂၀၀၉) စနေနေ့မှ တပေါင်းလဆန်း ၇ ရက် (၂-၃-၂၀၀၉) တနင်္လာနေ့ အထိ ရန်ကုန်တိုင်း၊ မရမ်းကုန်းမြို့နယ်၊ သီရိမင်္ဂလာ

ကမ္ဘာအေးကုန်းမြေ၊ မဟာပါသာဏ လိုဏ်ဂူတော်ကြီး၌ ကျင်းပခဲ့သည်။ အစည်းအဝေးတွင် နိုင်ငံတော်ဗဟို သံဃာ့ ဝန်ဆောင်အဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်ကြီး ဘဒ္ဒန္တကုမာရ (အဘိဓမ္မမဟာရဋ္ဌဂုရု၊ အဘိဓမ္မအဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိက) က သဘာပတိ အဖြစ်ဆောင်ရွက်တော်မူ၍ တွဲဖက် အကျိုးတော်ဆောင်ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တဇာဂရာ ဘိဝံသ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ အဂ္ဂမဟာကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ၊ ဒွိပိဋက ကောဝိဒ)က အခမ်းအနားမှူးအဖြစ်ဆောင်ရွက်တော်မူ သည်။ အစည်းအဝေးတွင် အောက်ဖော်ပြပါ လုပ်ငန်း ကိစ္စရပ်များကို ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးဆုံးဖြတ်တော်မူကြသည်။ ဝိနိစ္ဆယရေးရာတွင်

- နိုင်ငံတော်သံဃဝိနိစ္ဆယအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းဆုံးဖြတ် စေမှု
- ပြည်နယ်/တိုင်း ဂိုဏ်းပေါင်းစုံသံဃဝိနိစ္ဆယ အဖွဲ့များ ရွေးချယ်လျာထားမှု
- ဝိနိစ္ဆယဆိုင်ရာအထွေထွေမူခင်းများ စသည် တို့ကိုလည်းကောင်း

သာသနာရေးရာတွင်

- သံဃာ့အဖွဲ့အစည်းအဆင့်ဆင့်ဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ် များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ဆောင်ရွက်ခြင်း
- သာသနာတော်တစ်ရပ်လုံးနှင့် သက်ဆိုင်သော ဓမ္မ၊ အဓမ္မစသည့်အငြင်းပွားမှုများကို ဆောင် ရွက်ခြင်း
- ဗဒ္ဓသိမ်သမုတ်ရန် လျှောက်ထားခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း ၍ ဆောင်ရွက်ခြင်းစသည်တို့ကိုလည်းကောင်း

ပညာရေးရာတွင်

- ပရိယတ္တိစာမေးပွဲများဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များ
- တစ်နှစ်အတွင်းစိစစ်ပြီးစီးခဲ့သောဗုဒ္ဓဘာသာစာမူများ
- သာသနာတော်ထွန်းကားပြန့်ပွားရေးဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်ချက်များစသည်တို့ကိုလည်းကောင်း ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးခဲ့သည်။

နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့

ဆဋ္ဌအကြိမ် နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ သည် ဆဋ္ဌအကြိမ် နိုင်ငံတော်ဗဟိုသံဃာ့ဝန်ဆောင် အဖွဲ့ကို တာဝန်ခံလျက် သံဃာ့အဖွဲ့အစည်း

ဗုဒ္ဓသာသနာတော် သန့်ရှင်းတည်တံ့ပြန့်ပွားရေး ဆောင်ရွက်ရန်များ(၂၀၀၉)

လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ (ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ချက်) အခန်း (၁၇)၊ အပိုဒ် (၁၁၀) အရ နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ကို (၁၅)ပါးစီ သုံးဖွဲ့ဖွဲ့၍ မဟာနာယက ကျောင်းတော် ကြီး၌ တစ်ဖွဲ့လျှင် (၄)လစီ သီတင်းသုံးနေထိုင်ပြီး သာသနာတော်သန့်ရှင်းတည်တံ့ပြန့်ပွားရေးနှင့် သာသနာတော်ထွန်းကားပြန့်ပွားရေးကိစ္စတို့ကို နေ့စဉ် ဆောင်ရွက်တော်မူကြသည်။ အဖွဲ့ခွဲ တစ်ခုလျှင် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်ကြီး(၂)ပါး၊ တွဲဖက်အကျိုးတော်ဆောင် ဆရာတော်(၂) ပါးနှင့် အဖွဲ့ဝင်ဆရာတော် (၁၁)ပါးတို့ အသီးသီး ပါရှိသည်။ ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော် အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု၊ အဘိဓဇအဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မ ဇောတိက ဘဒ္ဒန္တကုမာရမကွေးဆရာတော်ကြီးနှင့် အကျိုးတော်ဆောင် ဆရာတော်အဘိဓဇ မဟာရဋ္ဌဂုရု၊ အဘိဓဇအဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိက ဘဒ္ဒန္တဩသဓာဘိဝံသညောင်တုန်းဆရာတော်ကြီးတို့သည် အခါအားလျော်စွာ ကမ္ဘာအေးမဟာနာယက ကျောင်းတော်ကြီး၌သီတင်းသုံးတော်မူကြသည်။

ဝိနိစ္ဆယရေးရာ၊ သာသနာရေးရာ၊ ပညာရေးရာလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်း

၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် ဝိနိစ္ဆယရေးရာကိစ္စရပ်များ ဆောင်ရွက်နိုင်မှုအခြေအနေမှာ အောက်ဖော်ပြပါ အတိုင်းဖြစ်သည်။

- (က) နိုင်ငံတော် သံဃဝိနိစ္ဆယအဖွဲ့များဖြင့်
 - ဖွဲ့စည်းဆုံးဖြတ်ခဲ့မှု ၁၈ မှု
- (ခ) နိုင်ငံတော်သီးခြားဝိနည်းမိရ်အဖွဲ့ဖြင့်
 - ဖွဲ့စည်းဆုံးဖြတ်ခဲ့မှု ၁ မှု
- (ဂ) ပြည်နယ်/တိုင်း ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ သံဃဝိနိစ္ဆယအဖွဲ့များရွေးချယ်လျာထားမှု ၉ မှု
- (ဃ) အယူခံပြီးပြတ်သည့်မှုခင်းများကို ပြီးငြိမ်းပြီးမှုခင်းများအဖြစ် အတည်ပြုမှု ၁၄ မှု
- (င) ဆဋ္ဌအကြိမ်နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယက

- အဖွဲ့(၄၇)ပါးစုံညီအစည်းအဝေးများသို့ တင်ပြအဆုံးအဖြတ်ခံယူသောမှုခင်းများ ၃၁ မှု
 - (စ) ဝိနိစ္ဆယဆိုင်ရာ အထွေထွေမှုခင်းများ ၁၃၄ မှု သာသနာရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များ ဆောင်ရွက်နိုင်မှု အခြေအနေနှင့်စပ်လျဉ်း၍ နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့သည် ၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် အောက်ဖော်ပြပါ အတိုင်း အစည်းအဝေးများကို ကျင်းပ၍ လုပ်ငန်းရပ်များ အတွက် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေး ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့ကြသည်။
 - (က) ပုံမှန်အစည်းအဝေး (၃၁) ကြိမ်
 - (ခ) အထူးအစည်းအဝေး (၅) ကြိမ်
 - (ဂ) ညှိနှိုင်းအစည်းအဝေး (၄) ကြိမ်
 - (ဃ) ဆဋ္ဌအကြိမ်နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့(၄၇)ပါးစုံညီ အစည်းအဝေးများ (၃) ကြိမ် ထိုသို့သော အစည်းအဝေးများ ကျင်းပ၍ အောက်ပါ လုပ်ငန်းရပ်များကို ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သည်။
 - (က) သံဃာ့အဖွဲ့အစည်းအဆင့်ဆင့်တို့တွင် အစားထိုးရွေးချယ်ခြင်းနှင့် ထပ်မံရွေးချယ်သတ်မှတ်ခြင်း၊
 - (ခ) သံဃာ့အဖွဲ့အစည်းအဆင့်ဆင့်ဆိုင်ရာ ပြဿနာများနှင့် ပတ်သက်၍ စိစစ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ စုံစမ်းရေးအဖွဲ့များဖွဲ့စည်းခြင်း၊ တင်ပြချက်များကို ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း ဆုံးဖြတ်ခြင်း၊
 - (ဂ) ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများ ဆောက်လုပ်ခြင်း၊ ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးတင်မြှောက်ခြင်း၊ စေတီတော်သစ်တည်ခြင်း၊ စေတီဟောင်းပြုပြင် မွမ်းမံခြင်း ကိစ္စရပ်များနှင့် ပတ်သက်၍ စိစစ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
 - (ဃ) အခွန်လွတ်သာသနာ့မြေလျှောက်ထားခြင်း ကိစ္စ စိစစ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
 - (င) ဗုဒ္ဓသိမ်သမုတ်ရန် လျှောက်ထားလာသည့် ကိစ္စ စိစစ်ဆောင်ရွက်ခြင်းစသည့် သာသနာရေးဆိုင်ရာ အထွေထွေကိစ္စရပ်များကို စိစစ်ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သည်။
- ပညာရေးကဏ္ဍတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာစာမူ စိစစ်ရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် အောက်ပါအတိုင်း စိစစ်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ဗုဒ္ဓသာသနာတော် သန့်ရှင်းတည်တံ့ပြန့်ပွားရေး ဆောင်ရွက်ချက်များ(၂၀၀၉)

- (က) ပြင်ဆင်ချက်မရှိ ထုတ်ဝေခွင့်ပြုသော စာမူ ၆၈၁ မူ
- (ခ) ပြင်ဆင်၍ ထုတ်ဝေခွင့်ပြုသောစာမူ ၂၀ မူ
- (ဂ) ဖြုတ်ပယ်၍ ထုတ်ဝေခွင့်ပြုသောစာမူ ၄၇ မူ
- (ဃ) ပြင်ဆင်/ဖြုတ်ပယ်၍ ထုတ်ဝေခွင့်ပြုသောစာမူ ၂၁ မူ
- (င) ပြင်ဆင်/ဖြည့်စွက်၍ ထုတ်ဝေခွင့် ပြုသောစာမူ ၆ မူ
- (စ) ထုတ်ဝေခွင့်မပြုသောစာမူ ၁၇ မူ
- (ဆ) ပြန်လည်ရေးသားတင်ပြရန်စာမူ ၃ မူ
- (ဇ) သက်ဆိုင်ရာသို့ ပြန်လည် ပေးပို့သောစာမူ ၈ မူ
- စုစုပေါင်း ၈၀၃ မူ**

ရေးဖြေအောင် ၁ ပါး
 - ဝိနယဓရ၊ ပိဋကတစ်ပုံ အာဂုံအောင် ၂၅ပါး
 - ဥဘတောဝိဘင်္ဂကောဝိဒ၊
 ဝိနည်းရှေ့ပိုင်း ရေးဖြေအောင် ၇ ပါး
 - ဥဘတောဝိဘင်္ဂဓရ၊ ဝိနည်းရှေ့ပိုင်း
 အာဂုံအောင် ၄၉ ပါး
 စုစုပေါင်း သာသနာ့အာဇာနည် အရှင်မြတ်အပါး (၉၀) တို့ အောင်မြင်တော်မူခဲ့ကြသည်။ ထိုအရှင်မြတ်အပါး ၉၀ တို့အားချီးကျူးပူဇော်သည့် (၆၁) ကြိမ်မြောက် တိပိဋကဓရ တိပိဋကကောဝိဒချီးကျူးပူဇော်ပွဲနှင့် အောင်လက်မှတ်တော် ဆက်ကပ်ပွဲအခမ်းအနားကို ၁၃၇၁ ခုနှစ်၊ ကဆုန် လပြည့်ကျော် ၁၅ရက် (၂၃-၅-၂၀၀၉)စနေနေ့တွင်ကမ္ဘာအေးကုန်းမြေ မဟာပါသာဏ လိုဏ်ဂူတော်ကြီး၌ ကျင်းပခဲ့သည်။

တိပိဋကဓရ တိပိဋကကောဝိဒ ရွေးချယ်ရေးစာမေးပွဲကြီး

(၆၁)ကြိမ်မြောက် တိပိဋကဓရ တိပိဋကကောဝိဒ ရွေးချယ်ရေးစာမေးပွဲကြီးကို ၁၃၇၀ပြည့်နှစ်၊ နတ်တော် လပြည့်ကျော် ၂ရက် (၁၄-၁၂-၂၀၀၈) တနင်္ဂနွေနေ့မှ ပြာသိုလပြည့်ကျော် ၅ ရက် (၁၅-၁-၂၀၀၉) ကြာသပတေးနေ့အထိ (၃၃)ရက်တိုင်တိုင် ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေးကုန်းမြေ မဟာပါသာဏလိုဏ်ဂူတော်ကြီး၌ ကျင်းပခဲ့သည်။

(၆၁) ကြိမ်မြောက် တိပိဋကဓရတိပိဋက ကောဝိဒ ရွေးချယ်ရေးစာမေးပွဲကြီးတွင် အာဂုံပြန်နှင့် ရေးဖြေအောင်မြင်တော်မူကြသော သာသနာ့အာဇာနည် အရှင်မြတ်များမှာ အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

- တိပိဋကဓရ၊ ပိဋကသုံးပုံအာဂုံအောင် ၁ ပါး
- မူလအဘိဓမ္မကောဝိဒ၊ ပိဋကနှစ်ပုံခွဲ ရေးဖြေအောင် ၁ ပါး
- မူလအဘိဓမ္မိက၊ ပိဋကနှစ်ပုံခွဲ အာဂုံအောင် ၁ ပါး
- ဒီဃနိကာယကောဝိဒ၊ ပိဋကနှစ်ပုံ ရေးဖြေအောင် ၄ ပါး
- ဒီဃဘာဏက၊ ပိဋကနှစ်ပုံ အာဂုံအောင် ၁ ပါး
- ဝိနယကောဝိဒ၊ ပိဋကတစ်ပုံ

အစိုးရဓမ္မာစရိယစာမေးပွဲ

အစိုးရဓမ္မာစရိယစာမေးပွဲကို ၁၃၇၀ ပြည့်နှစ်၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း ၈ ရက်၊ (၂-၄-၂၀၀၉) ကြာသပတေးနေ့မှ နှောင်းတန်ခူးလပြည့်ကျော် ၂ ရက် (၁၁-၄-၂၀၀၉) စနေနေ့အထိကျင်းပခဲ့ရာ ဖြေဆိုအောင် မြင်သူ ဦးရေမှာ အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

- စာဖြေဌာနပေါင်း - ၄၆ ဌာန
- စာရင်းသွင်းသူ - ၂၄,၉၁၈ ပါး
- ဖြေဆိုသူ - ၂၁,၃၄၆ ပါး
- ကျမ်းရင်းသုံးကျမ်းအောင် - ၂၅၈ ပါး
- ကျမ်းရင်းနှစ်ကျမ်းအောင် - ၃၅၉ ပါး
- ကျမ်းရင်းတစ်ကျမ်းအောင် - ၉၈၁ ပါး
- မြန်မာဂုဏ်ထူးအောင် - ၂ ပါး
- ပါဠိဂုဏ်ထူးအောင် - ၅ ပါး

ပြည်နယ်/တိုင်းအလိုက် ပထမပြန်စာမေးပွဲများ ကျင်းပခြင်း

၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ ပထမပြန်စာမေးပွဲများကို ၁၃၇၀ ပြည့်နှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် ၁၃ ရက် (၂၃-၁-၂၀၀၉) တနင်္လာနေ့မှ နှောင်းတန်ခူးလပြည့်နေ့ (၉-၄-၂၀၀၉) ကြာသပတေးနေ့အထိ တစ်ပြည်လုံးတွင်

ဗုဒ္ဓသာသနာတော် သန့်ရှင်းတည်တံ့ပြန့်ပွားရေး ဆောင်ရွက်ရက်များ(၂၀၀၉)

ပြည်နယ်/တိုင်းအလိုက် စာဖြေဌာနပေါင်း (၂၃၇) ဌာန ၌ ကျင်းပခဲ့ရာ စာရင်းချုပ်မှာ အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

အတန်း	စာရင်းသွင်းသူ	ဖြေဆိုသူ	အောင်မြင်သူ
ပထမကြီးတန်း	၁၉၈၀၆	၁၇၄၁၁	၅၆၈၁
ပထမလတ်တန်း	၁၉၈၆၀	၁၈၁၃၈	၈၄၂၈
ပထမငယ်တန်း	၂၆၄၅၃	၂၃၄၉၇	၁၁၈၃၀

နိကာယ်စာမေးပွဲ

၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ (၁၇) ကြိမ်မြောက် နိကာယ် စာမေးပွဲကို ၁၃၇၁ ခုနှစ်၊ နယုန်လပြည့်ကျော် ၂ ရက် (၉-၆-၂၀၀၉) အင်္ဂါနေ့မှ နယုန်လပြည့်ကျော် ၆ ရက် (၁၃-၆-၂၀၀၉) စနေနေ့အထိ ကျင်းပခဲ့ရာ ဖြေဆို အောင်မြင်မှု အခြေအနေမှာ အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

စာဖြေဌာနပေါင်း	-	၆၈ ဌာန
စာရင်းသွင်းသူပေါင်း	-	၃၈,၉၆၅ ပါး
ဖြေဆိုသူပေါင်း	-	၂၃,၆၇၉ ပါး
အောင်မြင်သူပေါင်း	-	၁,၅၀၁ ပါး

ကျမ်းပြီးအောင်စာရင်းမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

ဝိနည်းငါးကျမ်းအောင်	၁၉၄ ပါး
ဒီဃနိကာယသုံးကျမ်းအောင်	၇၁ ပါး
ပဏ္ဍာသသုံးကျမ်းအောင်	၇ ပါး
သံယုတ်သုံးကျမ်းအောင်	၁၁ ပါး
အင်္ဂုတ္တိုရ်သုံးကျမ်းအောင်	၃၆ ပါး
အဘိဓမ္မပိဋက(ပထမပိုင်း)နှစ်ကျမ်းအောင်	၁၁ ပါး
အင်္ဂုတ္တရနိကာယအဋ္ဌကထာ (မဟာဝိဒူ)သုံး	
ကျမ်းအောင်	၁ ပါး

ကျမ်းပြီးစုစုပေါင်း ၃၃၁ ပါး ဖြစ်သည်။

ဘုန်းတော်ကြီးသင် ပညာရေးကျောင်းများ အခြေအနေ

မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံး၌ ဆင်းရဲချို့တဲ့သော ကလေး များ ပညာသင်ကြားနိုင်ရန်နှင့် ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့စေရန် ရည်ရွယ်လျက် ဘုန်းတော်ကြီးသင် ပညာရေးကျောင်း များကို ဖွင့်လှစ်ခဲ့ရာ ၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် အောက်ဖော်ပြ ပါအတိုင်း ရှိခဲ့သည်။

မြို့နယ်ပေါင်း	-	၂၄၈ မြို့နယ်
မူလတန်းကျောင်း	-	၁,၀၆၆ ကျောင်း
မူလတန်းလွန်ကျောင်း	-	၁၉၀ ကျောင်း
အလယ်တန်းကျောင်း	-	၁၁၂ ကျောင်း
အထက်တန်းကျောင်း	-	၂ ကျောင်း

စုစုပေါင်း ဘုန်းတော်ကြီးသင် ပညာရေးကျောင်း (၁၃၇၀) ကျောင်းရှိသည်။

ကျောင်းသူကျောင်းသားများမှာ

မူလတန်း	-	၁,၆၀,၅၄၅ ဦး
မူလတန်းလွန်	-	၁၀,၄၈၈ ဦး
အလယ်တန်း	-	၁၈,၈၅၆ ဦး
အထက်တန်း	-	၄,၆၇၈ ဦး

စုစုပေါင်း ၃,၉၄,၅၆၇ ဦး ပညာသင်ကြားလျက်ရှိသည်။

သီလရှင်သင်ပညာရေးကျောင်းများကိုလည်း ဖွင့်လှစ်ခဲ့ရာ တစ်ပြည်လုံးရှိ မြို့နယ်ပေါင်း (၃၀)၌ ကျောင်းပေါင်း (၃၈)ကျောင်းရှိ၍ ကျောင်းသူ ကျောင်းသားပေါင်း(၃,၇၅၃)ဦး ပညာသင်ကြား လျက်ရှိသည်။

နယ်စပ်နှင့်တောင်တန်းဒေသ သာသနာပြုလုပ်ငန်းများ

မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝန်းလုံးရှိ ပြည်နယ်/တိုင်း အသီးသီး တွင် နယ်စပ်နှင့် တောင်တန်းဒေသ သာသနာပြု လုပ်ငန်း များအတွက် မြို့နယ်များ၌ သာသနာပြုဌာနများကို တိုးချဲ့ဖွင့်လှစ်ခဲ့ရာ ၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် သာသနာပြု လုပ်ငန်းများအခြေအနေမှာ အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

သာသနာပြုဌာန	-	၅၁၆ ဌာန
သာသနာပြုရဟန်းတော်	-	၅၉၆ ပါး
သာသနာပြုသီလရှင်	-	၄၁ ပါး
သာသနာပြုလူပုဂ္ဂိုလ်	-	၈၀၀ ဦး

ဗုဒ္ဓဘာသာယဉ်ကျေးမှုစာမေးပွဲ အခြေအနေ

၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် ပြည်နယ်/တိုင်း အသီးသီး၌ ဗုဒ္ဓဘာသာယဉ်ကျေးမှုစာမေးပွဲများ ကျင်းပမှုအခြေ အနေမှာ အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

မြို့နယ်ပေါင်း	-	၁၄၁ မြို့နယ်
----------------	---	--------------

ဗုဒ္ဓသာသနာတော် သန့်ရှင်းတည်တံ့ပြန့်ပွားရေး ဆောင်ရွက်ချက်များ(၂၀၀၉)

ဖြေဆိုသူပေါင်း	-	၇၉,၀၀၅ ဦး
ရိုးရိုးအောင်မြင်		
သူပေါင်း	-	၄၈,၉၆၆ ဦး
ဂုဏ်ထူးအောင်	-	၂၀,၁၉၅ ဦး
သုံးဘာသာအောင်		
မြင်သူပေါင်း	-	၈,၀၇၁ ဦး

ဆရာတော်ကြီးများ၊ သာသနာ့နယ်ဝင် သီလရှင်ဆရာကြီးများ ကြွရောက်တော်မူကြသည်။ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ၊ ဒုတိယတပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် (ကြည်း) ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မောင်အေးနှင့် ဇနီးဒေါ်မြမြစန်းအမှူးရှိသော အကြီးအကဲများ တက်ရောက်ကြည့်ညိကြသည်။

သာသနာတော်ဆိုင်ရာ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်များ ဆက်ကပ်လှူဒါန်းပွဲနှင့် ဆွမ်းဆန်စိမ်းလောင်းလှူပွဲ အခမ်းအနား

၁၃၇၀ ပြည့်နှစ်၊ ပြာသိုလဆန်း ၉ ရက်၊ ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက် လွတ်လပ်ရေးနေ့တွင် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီသည် အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် (၁/၂၀၀၉) ဖြင့် သာသနာတော်ဆိုင်ရာ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်များ ဆက်ကပ်လှူဒါန်းချီးမြှင့်ခြင်းခံရသူများ၏ ဘွဲ့တံဆိပ်အမည်စာရင်းကို ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့သည်။

ထိုသို့ ဆက်ကပ်လှူဒါန်းချီးမြှင့်ခြင်းခံရသည့် ဆရာတော်ကြီးများ၊ ဆရာတော်များ၊ သာသနာ့နယ်ဝင် သီလရှင် ဆရာကြီးများနှင့်လူပုဂ္ဂိုလ်များအား သာသနာတော်ဆိုင်ရာဘွဲ့တံဆိပ်တော်များ ဆက်ကပ်လှူဒါန်းပူဇော်ပွဲ၊ မဟာမင်္ဂလာအခမ်းအနားနှင့် ဆွမ်းဆန်စိမ်းလောင်းလှူပွဲ မင်္ဂလာအခမ်းအနားကို ၁၃၇၀ ပြည့်နှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်နေ့ (၁၀-၃-၂၀၀၉) အင်္ဂါနေ့မွန်းလွဲပိုင်းတွင် နေပြည်တော်ဥပွါတသန္တိစေတီတော်ပရိဝုဏ်ရုံ သာသနာ့မဟာဗိမာန်တော်ကြီး၌ စည်ကားသိုက်မြိုက်စွာကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ၊ တပ်မတော် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေနှင့် ဇနီး ဒေါ်ကြိုင်ကြိုင်တို့ တက်ရောက်ကြည့်ညိကြပြီး သာသနာတော်ဆိုင်ရာဘွဲ့တံဆိပ်တော်များနှင့် သာသနာ့နဂ္ဂဟ၊ သာသနာပြုဆိုင်ရာဘွဲ့တံဆိပ်တော်များ ဆက်ကပ်လှူဒါန်းအပ်နှင်း၍ ဆွမ်းဆန်စိမ်းလောင်းလှူ ပူဇော်ကြသည်။

အခမ်းအနားသို့ နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယက ဆရာတော်ကြီးများ၊ တိပိဋကဓရ တိပိဋကကောဝိဒ

မဟာမင်္ဂလာအခမ်းအနားကို မွန်းတည့် ၁၂ နာရီတွင်စတင်ကျင်းပရာအစီအစဉ်အရ နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ မကွေးဆရာတော် အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရုနှင့် အဘိဓဇအဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိက ဘဒ္ဒန္တကုမာရထံမှ ငါးပါးသီလခံယူဆောက်တည်ကြသည်။

ဆက်လက်၍ နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ပဲခူးတိုင်း (အနောက်ပိုင်း) ပြည်မြို့၊ ဇောတိကာရုံပါဠိတက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက် ဦးစီးပဓာနနာယကဆရာတော် အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ ဘဒ္ဒန္တကုဏ္ဍလ ဇောတိက သမ္မောဒနိယဩဝါဒကထာ ချီးမြှင့်ဖတ်ကြားတော်မူသည်။

ယင်းနောက်သာသနာတော်ဆိုင်ရာ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်များကို ဆက်ကပ်လှူဒါန်းကြရာ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ၊ ဒုတိယတပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် (ကြည်း) ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မောင်အေးအမှူးရှိသော အကြီးအကဲများက ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ ဆရာတော်သံဃာတော်များနှင့် အမျိုးသားလူပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေ၏ ဇနီး ဒေါ်ကြိုင်ကြိုင်အမှူးပြုသော အကြီးအကဲများ၏ ဇနီးများက သီလရှင်ဆရာကြီးများနှင့်အမျိုးသမီး လူပုဂ္ဂိုလ်တို့အား လည်းကောင်းဘွဲ့တံဆိပ်များ ဆက်ကပ်လှူဒါန်းအပ်နှင်းသည်။

အခမ်းအနားတွင်ဆက်ကပ်လှူဒါန်းအပ်နှင်းခဲ့သော သာသနာတော်ဆိုင်ရာ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်များမှာ အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ ဆရာတော်ကြီး ၃ ပါး
အဘိဓဇအဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိက

ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ ဆရာတော်ကြီး ၃ ပါး
 အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ
 ဆရာတော် ၂၃ ပါး
 သာသနာပြုဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ ဆရာတော် ၇၅ ပါး
 ဓမ္မကထိက ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ ဆရာတော် ၄ ပါး
 ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရဆရာတော် ၁၅ ပါး
 စာချဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ ဆရာတော် ၈၇ ပါး
 စာချဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ သီလရှင် ၁၃ ပါး
 သာသနာပြုဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ သီလရှင် ၅ ပါး
 သာသနာပြုဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ အမျိုးသား ၂ ဦး
 သာသနာ့နဂါယာဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ အမျိုးသား ၉ ဦး
 သာသနာ့နဂါယာဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ အမျိုးသမီး ၁၂ ဦး
 စုစုပေါင်း သာသနာတော်ဆိုင်ရာ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ ၂၅၁ဦး ဖြစ်၍ သံဃာတော်အပါး ၂၁၀၊ သီလရှင် ၁၈၅ ဦးနှင့် လူပုဂ္ဂိုလ် ၂၃၂ ဦးတို့ဖြစ်ကြသည်။

အစီအစဉ်အရ နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယက အဖွဲ့ အကျိုးတော်ဆောင် ညောင်တုန်းဆရာတော်ကြီး အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု၊ အဘိဓဇအဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိက ဘဒ္ဒန္တဩသဓာဘိဝံသထံမှ အနုမောဒနာတရားနာကြားကာ လှူဒါန်းမှုအစုစုအတွက် ရေစက်သွန်းချအမျှပေးဝေကြပြီး “ဗုဒ္ဓသာသနံ စိရံတိဋ္ဌတု” သုံးကြိမ်ရွတ်ဆိုဆုတောင်းလျက် အခမ်းအနား အောင်မြင်ပြီးမြောက်သည်။

ထိုအခမ်းအနားအပြီးတွင် ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ ဆရာတော်ကြီးများ၊ သာသနာ့နယ်ဝင် သီလရှင် ဆရာကြီးများအား ဆွမ်း ဆန်စိမ်းနှင့် လှူဖွယ်ပစ္စည်းများ လောင်းလှူပွဲကိုဆက်လက်ကျင်းပသည်။ ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာနမိသားစု၊ ဝန်ကြီးချုပ်ရုံး၊ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီရုံးနှင့် ဗဟိုရုံးများ စသည့် သတ်မှတ်နေရာအသီးသီးတို့မှ အလှူရှင်များသည် ဆွမ်းဆန်စိမ်းအစရှိသော လှူဖွယ်ပစ္စည်းများကို သဒ္ဓါတရားထက်သန်စွာ လှူဒါန်းကြသည်။

ဆွမ်းဆန်စိမ်းလောင်းလှူပွဲတွင် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေ၊ ဇနီး ဒေါ်ကြိုင်ကြိုင်နှင့် မိသားစုဝင်များ အမှူးရှိသော စေတနာရှင် ပြည်သူများသည် ဥပုသ်သန္တတော် တောင်ဘက်မှအဝင်လမ်း

နှင့် စေတီတော်ပတ်လမ်းတစ်လျှောက်ရှိ သတ်မှတ်နေရာ အသီးသီးတို့မှ လောင်းလှူကြရာ လှူဒါန်းမှုအစုစုမှာ ငွေကျပ်တန်ဖိုး ၃၆၂၃ သိန်း ဖြစ်သည်။

မခင်နွဲ့ဟန်ကြည်

မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် စိတ်ကိုပြောင်းလဲစေသော ဆေးဝါးများအန္တရာယ်တားဆီးကာကွယ်ရေး (မြန်မာနိုင်ငံ) (၂၀၀၉)။

။ ၂၀၀၉ ခုနှစ် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာမူးယစ်ဆေးဝါးအလွဲသုံးမှုနှင့် တရားမဝင်ရောင်းဝယ်မှုတိုက်ဖျက်ရေး အထိမ်းအမှတ်နေ့ ဦးတည်ချက်အဖြစ် “မူးယစ်ဆေး လွှမ်းမိုးနေရင် မင်းဘဝ၊ မင်း မိသားစု၊ မင်းပတ်ဝန်းကျင် မလုံခြုံပါ” (“No Individual, Family or Community is safe where illicit drugs take control”) ဟူသော ဆောင်ပုဒ်ကို ချမှတ်ထားသည်။ ထိုဆောင်ပုဒ်နှင့်အညီ ဇွန်လ ၂၆ ရက်နေ့တွင် နေပြည်တော်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံ တစ်ဝန်းလုံးရှိ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းမြို့ကြီး အသီးသီး၌ အထိမ်းအမှတ်နေ့ အခမ်းအနားများကို တစ်ပြိုင်တည်း ကျင်းပသည်။ အထိမ်းအမှတ်နေ့ အခမ်းအနားကျင်းပသည့် တောင်ကြီးမြို့၌ မူးယစ်ဆေးဝါး ၂၃ မျိုး ကာလတန်ဖိုး ၄၂,၄၀၅ ဒသမ ၇၁ သန်း၊ လားရှိုးမြို့၌ မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် ဆက်စပ်ပစ္စည်း ၆၉ မျိုး၊ ကာလတန်ဖိုး ၄၁,၄၉၉ ဒသမ ၀၉ သန်း စုစုပေါင်းတန်ဖိုးငွေကျပ် ၁,၀၄,၀၈၁ ဒသမ ၉၆ သန်းကို မီးရှို့ဖျက်ဆီးသည်။

မူးယစ်ဗဟိုအဖွဲ့က ကြီးမှူးကျင်းပသော ရှမ်းပြည်နယ် (မြောက်ပိုင်း)၊ အထူးဒေသ ၁ ကိုးကန့်နယ်မြေ အတွင်း ဖမ်းဆီးရမိ မူးယစ်ဆေးဝါးများနှင့် ဓာတုပစ္စည်းများ မီးရှို့ဖျက်ဆီးပွဲအခမ်းအနားကို ကိုးကန့်ဒေသ လောက်ကိုင်မြို့ရှိ ကိုးကန့်ဒေသမူးယစ်ဆေးဝါး ပပျောက်ရေးပြတိုက်ဝင်းအတွင်း၌ အောက်တိုဘာလ ၃၁ ရက်နေ့ တွင်ကျင်းပသည်။

အခမ်းအနားတွင် မူးယစ်ဗဟိုအဖွဲ့အတွင်းရေးမှူး မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ရဲချုပ်ဗိုလ်မှူးချုပ်ခင်ရီက မြန်မာနိုင်ငံ၏ မူးယစ်ဆေးဝါးတားဆီးနှိမ်နင်းရေး ဆောင်ရွက်ချက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍လည်းကောင်း၊ ရှမ်းပြည်နယ် (မြောက်ပိုင်း)၊ အထူးဒေသ ကိုးကန့်နယ် မြေယာယီ

ဦးစီးကော်မတီ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌဦးလူကွယ်ရှိုးက နယ်မြေ ဒေသအခြေအနေနှင့် စပ်လျဉ်း၍လည်းကောင်း ရှင်းလင်း တင်ပြကြသည်။

ဆက်လက်၍ ပြည်ထောင်စုမြန်မာ နိုင်ငံတော် ဆိုင်ရာ သံတမန်အဖွဲ့ နာယကနှင့် သံအမတ်ကြီးများ၊ သံရုံးများမှ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ကုလသမဂ္ဂလက် အောက်ခံအဖွဲ့အစည်းများမှ ဌာနကော်မတီဝင်များနှင့် တာဝန်ရှိသူများ၊ ပြည်တွင်းပြည်ပ သတင်း ထောက်များသည် ခင်းကျင်းပြသထားသော ဖျက်ဆီး ပစ်မည့် ဓာတုပစ္စည်းများ၊ မူးယစ်ဆေးဝါး ထုတ်လုပ် သည့်ပစ္စည်းများနှင့် မီးရှို့ဖျက်ဆီးမည့် မူးယစ်ဆေးဝါး များကို အသေးစိတ်ကြည့်ရှုစစ် ဆေးကြသည်။

ထို့နောက် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ဆိုင်ရာ သံတမန်အဖွဲ့ နာယက စင်ကာပူ သမ္မတနိုင်ငံ သံအမတ် ကြီး H.E.Mr. Robert Chua Hiam Kong၊ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ ရဲချုပ်ဗိုလ်မှူးချုပ်ခင်ရီနှင့် ရှမ်း ပြည်နယ် (မြောက်ပိုင်း)၊ အထူးဒေသ ၁ ကိုးကန့် နယ်မြေယာယီ ဦးစီးကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ ဦးပယ်စောက်ချိန် တို့က စက်ခလုတ်နှိပ်၍ မူးယစ်ဆေးဝါးများကို မီးရှို့ဖျက်ဆီးကြသည်။

အခမ်းအနားတွင် စိတ်ကြွဆေးပြား ၁,၁၉,၄၄, ၉၃၇ ပြား၊ အိုက်စ် ၀ ဒသမ ၄၄ ကီလို၊ ဘိန်းဖြူ ၀ ဒသမ ၁၃ ကီလို၊ ဘိန်းစိမ်း ၀ ဒသမ ၈၉၉ ကီလို၊ ကတ်တမင်း အမှုန့် ၈၃ ကီလို၊ အက်စစ်ငါးမျိုး ၆,၈၁၄ လစ်တာ၊ အက်စစ်အမှုန့် ၂၃ ဒသမ ၂၄ ကီလို၊ အက်ဖီဒရင်း ဆေးပြား ၇၉,၆၅,၂၀၀၊ အက်ဖီဒရင်းအမှုန့် ၂၄၆ ကီလို၊ ဆူဒိုအက်ဖီဒရင်းဆေးတောင့် ၆၄,၀၀၀၊ အက်ဖီဒရင်း အာနိသင်ပါ နှစ်စီစီအရည်ပုလင်း ၁,၂၄,၇၀၇ လုံး၊ ကေဖင်း ၄၅ ကီလို၊ သိုင်အိုနိုင်းကလိုရိုက် ၅၆၈ လစ်တာ၊ အီသာ ၃,၀၇၆ ဒသမ၅လစ်တာ၊ အက်စီတုန်း ၇,၀၅၆ လစ်တာ၊ အရက်ပြန်လစ်တာ ၆၈၀ အီသိုင်းအယ်လ် ကိုဟော ၂,၁၆၁ လစ်တာ၊ ကလိုရိုဖောင်း ၅,၉၇၉ လစ်တာ၊ ဆိုဒီယမ်ဟိုက်ဒရော ဆိုဒ်ပုံဆောင်ခဲကီလို ၂၀၀၊ အမိုနီယမ်ကလိုရိုက် ၄၅ ကီလို၊ အရိုးမီးသွေး ၃,၀၇၉ ဒသမ ၄ ကီလို၊ ဘိန်းသီးအိတ် ၂၃၁ အိတ်နှင့် အခြားဆက် စပ်ကိရိယာပစ္စည်းမျိုးစုံ ၃၃ မျိုးတို့ကို မီးရှို့ဖျက်ဆီး

ခြင်းဖြစ်ပြီး စုစုပေါင်းတန်ဖိုး မြန်မာငွေကျပ် ဘီလျံ ၂၀ ကျော် (အမေရိကန်ဒေါ်လာ သန်း ၂၀ ကျော်) ဖြစ်သည်။

မူးယစ်ဗဟိုအဖွဲ့သည် နိုင်ငံတစ်ဝန်းနေရာအနှံ့၌ ဖမ်းဆီးရမိမူးယစ်ဆေးဝါးများ မီးရှို့ဖျက်ဆီးသည့် အခမ်းအနားများကို ရန်ကုန်မြို့နှင့် ပြည်နယ်/တိုင်းများ တွင် ကျင်းပခဲ့ရာ ရန်ကုန်မြို့၌ ၂၀၀၆ ခုနှစ်အထိ အကြိမ် (၂၀)၊ ပြည်နယ်/တိုင်းများ၌ ၄၆ ကြိမ်ကျင်းပခဲ့သည်။ ပြည်နယ်/တိုင်းများ၌ (၄၆) ကြိမ်ကျင်းပခဲ့ရာ ကိုးကန့် ဒေသ လောက်ကိုင်မြို့၌ ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ ၁၉၉၃ ခုနှစ်၊ ၁၉၉၆ ခုနှစ်၊ ၁၉၉၇ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၀၂ ခုနှစ်များတွင် ငါးကြိမ်ကျင်းပခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၌ မူးယစ်ဆေးဝါးပပျောက်ရေး မဟာဗျူဟာလုပ်ငန်းစဉ်များအရ နယ်စပ်ဒေသနှင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ လူနေမှုဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး နှင့် ဘိန်းစိုက်ပျိုးမှု လုံးဝချုပ်ငြိမ်းပပျောက်သွားအောင် အထူးကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာ လောက်ကိုင် ဒေသ အပါအဝင် နယ်စပ်ဒေသများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အတွက် ၁၉၈၉ ခုနှစ်မှ ၂၀၀၉ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ကုန်အထိ ငွေကျပ်သန်းပေါင်း ၂,၈၈,၇၅၃ ဒသမ ၀၃ သန်း ကျခံသုံးစွဲပြီးဖြစ်သည်။ ရှမ်းပြည်နယ် (အရှေ့ပိုင်း) နယ်မြေအတွင်း ဖမ်းဆီးရမိ မူးယစ်ဆေးဝါးများမီးရှို့ ဖျက်ဆီးပွဲအခမ်းအနားကို ကျင်းပတုံ့မြို့ရှိပြည်နယ် အားကစားကွင်း၌ ဒီဇင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည်။ အခမ်းအနားတွင် မူးယစ်ဗဟိုအဖွဲ့အတွင်းရေးမှူး မြန်မာ နိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ ရဲချုပ်ဗိုလ်မှူးချုပ်ခင်ရီက မြန်မာနိုင်ငံ၏ မူးယစ်ဆေးဝါးတားဆီးနှိမ်နင်းရေး ဆောင်ရွက်ချက်များ နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ရှင်းလင်းတင်ပြသည်။

ဆက်လက်၍ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ဆိုင်ရာ သံတမန်အဖွဲ့ နာယကနှင့် သံအမတ်ကြီးများ၊ သံရုံးများမှ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ကုလသမဂ္ဂ လက် အောက်ခံအဖွဲ့အစည်းများမှ ဌာနကော်မတီဝင်များ၊ ရန်ကုန်အခြေစိုက် နိုင်ငံခြားမူးယစ်ဆေးဝါး တိုက်ဖျက် ရေးအရာရှိများနှင့် တာဝန်ရှိသူများ၊ ပြည်တွင်းပြည်ပ သတင်းထောက်များသည် ခင်းကျင်းပြသထားသော မှတ်တမ်းဓာတ်ပုံများနှင့် မီးရှို့ဖျက်ဆီးမည့် မူးယစ် ဆေးဝါးများကို အသေးစိတ်ကြည့်ရှု စမ်းသပ်စစ်ဆေး

ကြသည်။ ထို့နောက်မူးယစ်ဗဟိုအဖွဲ့ ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးဦးဉာဏ်ဝင်း၊ မူးယစ် ဗဟိုအဖွဲ့အတွင်းရေးမှူး မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ ရဲချုပ်၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ဆိုင်ရာ သံတမန်အဖွဲ့ နာယက စင်ကာပူသမ္မတ နိုင်ငံသံအမတ်ကြီး H.E.Mr. Robert Chua Hian Kong နှင့် ကျိုင်းတုံမြို့မှ မြို့မိမြို့ဖ ဦးစိုင်းအောင်ခမ်းတို့က မူးယစ်ဆေးဝါးများကို စက် ခလုတ်နှိပ်၍ မီးရှို့ဖျက်ဆီးကြသည်။

အခမ်းအနားတွင် စိတ်ကြွဆေးပြား ၆၉၉၈၅၅၄ ပြား၊ ဘိန်းဖြူ ၈၁၉ ဒသမ ၇၅၃၆ ကီလို၊ အိုက်စ် ၁၀ ဒသမ ၀၄၅ ကီလို၊ ဘိန်းစိမ်း ၁၅၆ ဒသမ ၃၁၈၅၅ ကီလို၊ စိတ်ကြွဆေးမှုန့် ၀ ဒသမ ၁၈ ကီလို၊ စိတ်ကြွ ဆေးရေစို ၀ ဒသမ ၀၃၉၄ ကီလို၊ ကဖင်း ၁,၀၃၁ ကီလို၊ ဘိန်းဆီခဲ ၀ ဒသမ ၀၃၁ ကီလိုနှင့် ဘိန်းချေး ၀ ဒသမ ၀၁၈ ကီလိုတို့ကို မီးရှို့ဖျက်ဆီးကြသည်။ မီးရှို့ ဖျက်ဆီးသည့် မူးယစ်ဆေးဝါး၊ စိတ်ကြွဆေးပြား၊ ဓာတု ပစ္စည်းများနှင့် ဆက်စပ်ပစ္စည်းတို့၏ စုစုပေါင်းတန်ဖိုး မြန်မာငွေကျပ် ၉၃ ဘီလျံကျော် (အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၉၃သန်းကျော်)ဖြစ်သည်။ **စိုးအောင်**

မြဝတီစာပေတိုက်နှင့် စာပေပြိုင်ပွဲများ။ ။ မြန်မာ နိုင်ငံ၌ စာပေဆုများကို နှစ်စဉ်ချီးမြှင့်ပေးလျက်ရှိခဲ့ရာ အမျိုးသားစာပေဆု၊ စာပေဗိမာန်စာမူဆုနှင့် ပခုက္ကူစာပေ ဆုတို့သည် ထင်ရှားသည်။

ထို့ပြင် နေ့ကြီးရက်ကြီးများနှင့် အထိမ်းအမှတ် ပွဲတော်များတွင်လည်း စာပေပြိုင်ပွဲများကို ကျင်းပ ပေးလျက်ရှိရာ တပ်မတော်နေ့အထိမ်းအမှတ် စာပေ ဆုပြိုင်ပွဲများနှင့် အမျိုးသားရေးဆောင်ပုဒ်ပြိုင်ပွဲများသည် လည်း ထင်ရှားခဲ့သည်။

အချို့သော ဌာနဆိုင်ရာများကလည်း လူထု ဆက်ဆံရေးတို့တွင် ပိုမိုပြေပြစ်ချောမောစေရန်အတွက် စာပေပြိုင်ပွဲများကို အခါအားလျော်စွာ ကျင်းပပေးခဲ့သည်။

ယင်းသို့ စာပေဆုကြီးများနှင့် စာပေပြိုင်ပွဲများကို ပြုလုပ်ပေးနေခြင်းမှာ မြန်မာစာပေလောကဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးနှင့် မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်များ ရှင်သန်ထက် မြက်စေရန်အတွက်ပင် ဖြစ်သည်။

မြဝတီစာပေတိုက်ပေါ်ပေါက်လာပုံနှင့် စာပေပြိုင်ပွဲများ

မြဝတီမဂ္ဂဇင်းကို တပ်မတော်စာပေမြှင့်တင်ရေး အဖွဲ့မှ ၁၉၅၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် စတင်တည်ထောင် ခဲ့သည်။

မြဝတီမဂ္ဂဇင်းစတင်ထုတ်ဝေစဉ်ကာလမှာ နိုင်ငံရေး အစိုးရခေတ်ဖြစ်ပြီး နိုင်ငံနှင့် အဝန်းရောင်စုံသောင်းကျန်း သူများကို တပ်မတော်က ထိုးစစ်ဆင်ချေမှုန်းနေသော အချိန်ဖြစ်သည်။

၁၉၇၅ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလထုတ် မြဝတီမဂ္ဂဇင်း

ပန်းချီမောင်စိန်၏ မျက်နှာပုံးပန်းချီနှင့်အတူ တွေ့ရသောငွေတာရီမဂ္ဂဇင်း

ကွန်မြူနစ်ဆန့်ကျင်ရေး၊ စိတ်ဓာတ်စစ်ဆင်ရေး အရ နိုင်ငံတော်၏ လိုအပ်ချက်၊ တပ်မတော်၏လိုအပ် ချက်အရ ပေါ်ပေါက်လာသောမဂ္ဂဇင်းဖြစ်သည်။

ရှေးခေတ်စာဆိုတော် စစ်သူကြီးတစ်ဦးဖြစ်သော မြဝတီမင်းကြီးဦးစကို ရည်စူး၍ အခြားသော ရှေးခေတ်စစ် သည် စာဆိုရှင်များကို ချီးကျူးဂုဏ်ပြုရန်နှင့် မြန်မာ့ တပ်မတော်သားများ၏ စာပေအရည်အသွေးကို မြှင့်တင်ပေးရန် ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတော် အေးချမ်းသာယာရေးကို သက်စွန့်ကြိုးပမ်း ထမ်းဆောင်နေသော တပ်မတော်သားများကို ပြည်သူ လူထုနှင့် ဆက်သွယ်ပေးရန် ဖြစ်သည်။

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် ဇူလိုင်လတွင် ငွေတာရီမဂ္ဂဇင်းကို ဦးဝင်းမောင် (မင်းယုဝေ)က စတင်တည်ထောင်ခဲ့သည်။ ဦးဝင်းမောင် (မင်းယုဝေ)၏ ဇနီးဖြစ်သူ ကဗျာဆရာမ ငွေတာရီသည် ၁၉၅၈ ခုနှစ် အသက် (၃၃) နှစ်အရွယ် တွင် ကွယ်လွန်သွားရာမှ ငွေတာရီအထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ထုတ်ဝေခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

မြဝတီစာပေတိုက်နှင့် စာပေပြိုင်ပွဲများ

၁၉၆၁ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလမှ စတင်၍ မြဝတီ ပုံနှိပ်တိုက်ကို အင်းဝတိုက်နှင့် ပူးပေါင်းပြီး မြန်မာနိုင်ငံ စီးပွားရေးတိုးတက်မှု ကော်ပိုရေးရှင်း (ဘီအီးဒီစီ) ၏ အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ငွေတာရီမဂ္ဂဇင်းကိုပါ ဝယ်ယူလိုက်ပြီး မဂ္ဂဇင်း (၂) စောင်ကို ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

၁၉၆၂ ခုနှစ် မတ်လတွင် တော်လှန်ရေးကောင်စီ အစိုးရတက်လာပြီး ၂၀-၁၀-၆၃ ရက်စွဲပါ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် (၁၂၆) အရ မြဝတီပုံနှိပ်တိုက်ကို တပ်မတော်ပိုင်မှ ပြည်သူပိုင်အဖြစ် ပြောင်းလဲခဲ့သည်။

၁၉၆၄ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် မြဝတီပုံနှိပ်တိုက်သည် ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန၏ လက်အောက်သို့ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။ ၁၉၇၂ ခုနှစ် မတ်လတွင် ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန သတင်းနှင့် စာနယ်ဇင်းကော်ပိုရေးရှင်း လက်အောက်ခံအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုအဖြစ် ပြောင်းလဲခဲ့ပြန်သည်။

ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနတို့ ပူးပေါင်း၍ တို့ကျောင်းသားစာစောင်ကို ၁၉၆၅ ခုနှစ်မှစ၍ ထုတ်ဝေခဲ့ရာ ၁၉၇၂ ခုနှစ် မတ်လတွင် မြဝတီပုံနှိပ်တိုက်က လွှဲပြောင်းတာဝန်ယူထုတ်ဝေခဲ့သည်။

၁၉၆၄ ခုနှစ်မှစ၍ တေဇရပ်စုံကိုလည်းကောင်း၊ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် ဇန်နဝါရီလမှစ၍ မိုးသောက်ပန်းစာစောင်ကိုလည်းကောင်း တိုးချဲ့ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

၁၉၈၈ ခုနှစ်တွင် ပြည်သူပိုင် မဂ္ဂဇင်းစာစောင် သတင်းစာများကို မူလပိုင်ရှင်များက ပြန်လည်လွှဲပြောင်းရယူနိုင်ကြောင်း ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

မြဝတီပုံနှိပ်တိုက်၏ မူလပိုင်ရှင်မှာ တပ်မတော်ဖြစ်သည့်အတွက် ၁၉၈၉ ခုနှစ် မေလ (၁)ရက်နေ့တွင် မြဝတီပုံနှိပ်တိုက်သည် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ကွပ်ကဲမှုအောက်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိခဲ့သည်။ မြဝတီဂျာနယ်ကို ၁၉၈၉ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ (၁)ရက်နေ့မှစ၍ တစ်လ နှစ်ကြိမ် ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

၁၉၉၅ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ (၁) ရက်နေ့မှစတင်၍ မြဝတီပုံနှိပ်တိုက်ကို ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးနှင့် စိတ်ဓာတ်စစ်ဆင်ရေးညွှန်ကြားရေးမှူးရုံး ကွပ်ကဲမှုအောက်ရှိ မြဝတီစာပေတိုက်အဖြစ် သို့ လုံးလုံးလျားလျားကူးပြောင်းရောက်ရှိခဲ့သည်။

၁၉၅၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလမှ စတင်၍ ထုတ်ဝေခဲ့သော မြဝတီမဂ္ဂဇင်းသည် ၂၀၀၉ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် (၅၇) နှစ် သက်တမ်းရှိခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ ၂၀၀၉ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလထုတ် မြဝတီမဂ္ဂဇင်းကို (၅၇) နှစ်မြောက် အထူးထုတ်အဖြစ် ထုတ်ဝေခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် ဇူလိုင်လထုတ် ငွေတာရီမဂ္ဂဇင်းကို (၄၉) နှစ်မြောက် အထူးထုတ်အဖြစ် ထုတ်ဝေခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

၁၉၅၂ ခုနှစ်မှ ၁၉၅၅ ခုနှစ်အတွင်းတွင် မြဝတီမဂ္ဂဇင်း၌ စွန့်စားခန်းဝတ္ထုတိုပြိုင်ပွဲတစ်ရပ် ကျင်းပခဲ့ပြီး နောက်ပိုင်းတွင် ရပ်ဆိုင်းသွားခဲ့သည်။

ငွေတာရီမဂ္ဂဇင်း၏ ဝတ္ထုတိုပြိုင်ပွဲတစ်ရပ်ကိုလည်း ၁၉၉၆ ခုနှစ်မှ စတင်၍ ကျင်းပလာခဲ့ရာ ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် အဆုံးသတ်ခဲ့သည်။ ယင်းဝတ္ထုတိုပြိုင်ပွဲမှာ မည်သူမဆို စာရေးဆရာကြီးငယ်မဟုတ် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်နိုင်ပြီး မိမိတို့ကြိုက်နှစ်သက်သည့် အကြောင်းအရာများကို ယှဉ်ပြိုင်နိုင်ကြသည်။ ပထမ၊ ဒုတိယ၊ တတိယနှင့် အထူးဆုများကို ချီးမြှင့်ခဲ့ကြသည်။

ထို့နောက်တွင် ၂၀၀၂ ခုနှစ် မှစတင်ပြီး မြဝတီမဂ္ဂဇင်းနှင့် ငွေတာရီမဂ္ဂဇင်းတို့မှ တစ်နှစ်တာကာလအတွင်း ရွေးချယ်ဖော်ပြခံထားရသော စာပေရေးရာများ ထဲမှ အကောင်းဆုံး ကဗျာ၊ ကာတွန်း၊ ဆောင်းပါးနှင့် ဝတ္ထုတို၊ ဝတ္ထုရှည်များကို ဆုရွေးချယ်၍ ဆုချီးမြှင့်ပေးခဲ့သည်။ ယင်းသို့ ကျင်းပလာခဲ့ရာ ၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် (၈) ကြိမ်မြောက်ရှိခဲ့ပြီဖြစ်သည်။

စာမူများကို စိစစ်အကဲဖြတ်ရွေးချယ်ရာတွင် အောက်ပါမူများနှင့် ရွေးချယ်ခဲ့ကြသည်။

- (က) စာရိတ္တမြင့်မားရေး
- (ခ) မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်နှင့် နိုင်ငံချစ်စိတ်များ ပွားများရေး
- (ဂ) အမျိုးဘာသာ သာသနာနှင့် ယဉ်ကျေးမှုထွန်းကားပြန့်ပွားရေး
- (ဃ) အမျိုးသားများကျန်းမာရေးနှင့် ပညာရည်မြင့်မားရေး
- (င) ဗြဟ္မာစိုရ်တရားများ ထွန်းကားရေးစသော ဦးတည်ချက်များပါဝင်သည့် အပြုသဘောတွေးခေါ်မှု ဆိုင်ရာစာပေလက်ရာများကို ဦးစားပေး ရွေးချယ်ခဲ့ကြသည်။

ဆုများမှာ ကဗျာ၊ ကာတွန်း၊ ဆောင်းပါး၊ ဝတ္ထုတိုနှင့် ဝတ္ထုရှည်ဟူ၍ ဘာသာရပ် (၅) မျိုး ခွဲခြားထားပြီး ပထမဆုတစ်ဆုတည်းသာ ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။ ဆုအနေဖြင့် ခေတ်ကာလအလျောက် ငွေသားများကို တိုးမြှင့်ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။ ပြိုင်ပွဲကို မြဝတီရုပ်သံနှစ်ပတ်လည်အခမ်းအနားနှင့် ပူးပေါင်းကာ မှော်ဘီမြို့နယ်ရှိ မြဝတီရုပ်သံတွင် ကျင်းပခဲ့သည်။

ယှဉ်ပြိုင်ကြသူများထဲတွင် စာရေးဆရာ၊ ဆရာဝန်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ တပ်မတော်သား၊ သူနာပြု၊ သင်္ဘောသား၊ ကျောင်းသူကျောင်းသား၊ ဆရာဆရာမများ၊ ရုံးဝန်ထမ်းများစသည့် အလွှာပေါင်းစုံမှ လက်ရာများပါဝင်ကြသည်။

ထို့ပြင် မြန်မာစာပေလောကတွင် ထင်ရှားခဲ့ကြသည့် ကလောင်ရှင်အမြောက်အမြားကိုလည်း မွေးထုတ်ပေးခဲ့ကြသည့် မဂ္ဂဇင်းကြီးနှစ်စောင်လည်းဖြစ်သည်။

မြဝတီမဂ္ဂဇင်းနှင့် ငွေတာရီမဂ္ဂဇင်းတို့သည် ဝါရင့်သမ္မာရင့်ကလောင်ရှင်များကိုသာ ပြုစုမွေးထုတ်ပေးခဲ့ရုံသာမက ဝါရင့်ဓာတ်ပုံဆရာကြီးများကိုလည်း ပြိုင်ပွဲများကျင်းပကာ မြန်မာ့ဓာတ်ပုံလောကအတွက် အထင်အရှားမှတ်တမ်းတစ်ခုအဖြစ် ကျန်ရစ်နေစေရန် မွေးထုတ်ပေးခဲ့သည်။

၂၀၀၉ ခုနှစ်ထဲတွင်ပင် ကလောင်သစ်များအတွက် ငွေတာရီမဂ္ဂဇင်း ဝတ္ထုတိုပြိုင်ပွဲတစ်ရပ်ကို ကျင်းပခဲ့သည်။ ခေါင်းစဉ်မှာ စွန့်စားခန်းဖြစ်ပြီး လူ့ဘဝတွင် အမှန်တကယ်ဖြစ်တတ် ကြုံတွေ့ရတတ်သည့် အခက်အခဲအကျပ်အတည်းဘေးအန္တရာယ်များကို သတ္တိ ဗျတ္တိ အရင်းတည်ကာ လက်ရုံးရည်၊ နှလုံးရည်စွယ်စုံသုံးပြီး ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းသည့် စွန့်စားမှုမျိုးကိုရေးသားယှဉ်ပြိုင်စေခဲ့သည်။

မြဝတီမဂ္ဂဇင်းနှင့် ငွေတာရီမဂ္ဂဇင်းနှစ်စောင်လုံးသည် မြန်မာစာပေလောကတွင် သက်တမ်းအရှည်ဆုံး မဂ္ဂဇင်းကြီးနှစ်စောင်ဖြစ်ပြီး ရှေ့တန်းမှနေ၍ အစဉ်အလာကြီးမားစွာဦးဆောင်ရပ်တည်လျက်ရှိသည်။

ရေနံမြေ မောင်မောင်ကြည်

မြောက်ဥက္ကလာပမြို့။ ။ ကုန်းဘောင်ခေတ် မြန်မာဘုရင်များလက်ထက်က ယခု မြောက်ဥက္ကလာပမြို့နယ် တည်ရှိရာဒေသသည် ရန်ကုန်မြို့ဝန် လက်အောက်ခံ မင်္ဂလာဒုံမြို့သူကြီး အုပ်ချုပ်ရာနယ်မြေ

အတွင်း ပါဝင်ခဲ့သည်။ ဘိုးတော်ဘုရားလက်ထက် ၁၈၀၂ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့တွင် မြို့သူကြီးဦးငြိမ် ဆက်သွင်းခဲ့သည့် မင်္ဂလာဒုံစစ်တမ်းအရ မင်္ဂလာဒုံ စီရင်စုနယ်မြေသည် အရှေ့ဘက်တွင် ကျိုက်မိုးရပ်ဘုရား၊ အနောက်ဘက်တွင် ဧရာဝတီမြစ်လယ်၊ တောင်ဘက်တွင် ကမာရွတ်ချောင်း၊ မြောက်ဘက်တွင် မှော်ဘီနယ် ကျိုက်မော်ဘုရား ငါးဆူအထိ ဖြစ်သည်။

ထိုအချိန်ကပင် ယခုမြောက်ဥက္ကလာပ နယ်မြေအတွင်း တံတားကလေးကျေးရွာနှင့် တံတားကြီးကျေးရွာများ အထင်အရှားရှိခဲ့သည်။ ရွှေတိဂုံကုန်းတော် မြောက်ဘက်မုခ်၊ သွေးဆေးကန်အရှေ့ဘက်ကပ်လျက်ရှိသော လူသွားလမ်းသည် ချော်တွင်းကုန်း၊ စလူတော (ယခု ကမ္ဘာအေးဘုရား တည်ထားကိုးကွယ်ရာနေရာ)၊ ပန်းပင်ကုန်း၊ တံတားကလေး၊ တံတားကြီး၊ အနန်းပင်ကျေးရွာများကို ဖြတ်သန်းကာ မင်္ဂလာဒုံမြို့အထိ သွားရောက်နိုင်သောလမ်းဖြစ်သည်။

အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ ပထမစစ်ပွဲအတွင်းက စစ်သူကြီး မဟာဗန္ဓုလသည် တံတားကြီးကျေးရွာ၌ စစ်စခန်းချခဲ့ဖူးကြောင်း အမှတ်အသားကို လေ့လာတွေ့ရှိရသည်။ တံတားကြီးကျေးရွာရှိ ဖောင်တော်ဦးစေတီမှာ ငမိုးရိပ်ချောင်းလက်တက် တစ်ခုနံ့ဘေး၌ တည်ရှိခဲ့ပြီး စစ်သူကြီး မဟာဗန္ဓုလဖောင်တော်ဆိုက်ကပ်ခဲ့ရာနေရာ၌ တည်ထားခဲ့ကြောင်း အဆိုရှိခဲ့သည်။

၁၈၂၆ ခုနှစ် အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ ပထမစစ်ပွဲ အပြီး ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော ရခိုင်နှင့်တနင်္သာရီခရိုင်အပြင် ၁၈၅၂ ခုနှစ် ဒုတိယအင်္ဂလိပ်-မြန်မာစစ်ပွဲအပြီး ပဲခူးနယ်သစ်အား ခရိုင်ဝန်ရှင်တော်မင်းကြီးတစ်ဦး ခန့်ထားအုပ်ချုပ်စေခဲ့သည်။ ၁၈၈၁ ခုနှစ်တွင် ပဲခူးခရိုင်ကို ပဲခူးနှင့်ဧရာဝတီခရိုင်များအဖြစ် ခွဲခြားသတ်မှတ် လိုက်ရာ ခရိုင်နယ်ကြီးလေးနယ်ဖြစ်လာသည်။

ပဲခူးခရိုင်အတွင်း ၁၈၈၅ ခုနှစ်မှ ၁၈၉၇ ခုနှစ် အုပ်ချုပ်ရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲချိန်အထိ ရန်ကုန်မြို့၊ ဟံသာဝတီ၊ ပဲခူး၊ သာယာဝတီ၊ ပြည်ဟူ၍ စီရင်စုငါးခု ခွဲခြား ထားရာ ယခုမြောက်ဥက္ကလာပဖြစ်လာမည့် နယ်မြေမှာ ဟံသာဝတီစီရင်စုအတွင်းပါဝင်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၈ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့တွင် မြန်မာနိုင်ငံလွတ်လပ်ရေး

မြောက်ဥက္ကလာပမြို့

ရခဲပြီးနောက် ဖဆပလ အစိုးရလက်ထက်တွင် မြန်မာနိုင်ငံအရပ်ရပ်မှ နေထိုင်သူများ ရန်ကုန်မြို့သို့ ပြောင်းရွှေ့လာကြရာ ရန်ကုန်မြို့၌ လူဦးရေ ထူထပ် များပြားလာသည်။ ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်တွင် ရန်ကုန် လူဦးရေ ၆၅,၀၀၀ ကျော်အထိ ရှိခဲ့ရာမှ ၁၉၅၆ ခုနှစ်သို့ ရောက်သောအခါ ၇,၅၉,၄၁၂ ဦးထိ ဖြစ်လာသည်။ ၁၉၅၈ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် အိမ်စောင့်အစိုးရ တက်လာပြီးနောက် ရန်ကုန်မြို့တော် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးဗိုလ်မှူးကြီးထွန်းစိန် ဦးဆောင်လျက် ရန်ကုန်မြို့လယ်ဒေသမှ ပြတ်သိပ်နေသည့် တဲအိမ်ငယ် များကိုစနစ်တကျ ပြောင်းရွှေ့နေရာချထားပေးနိုင်ရန် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့် ၁၉၅၉ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁၅ ရက် နေ့တွင် မြောက်ဥက္ကလာပမြို့၌ လူနေအိမ်ရာများ စတင်နေရာချထားပေးခဲ့ပြီး အစိုးရဌာနများ ရုံးစိုက်ခဲ့ သည်။ ၎င်းတို့မှာ ဒေသန္တရ ကျန်းမာရေး၊ မိခင်နှင့် ကလေးစောင့်ရှောက်ရေး၊ ရဲစခန်း၊ လက်ခံစောင့်ရှောက် ရေးနှင့်မြေနေရာ ချထားရေး၊ လုံခြုံရေးကောင်စီ၊ လျှပ်စစ် ဌာန၊ အစိုးရမီးသတ်၊ အမျိုးသားမှတ်ပုံတင်ဌာနတို့ဖြစ်ကြ သည်။ ယနေ့အခါတွင် အစိုးရရုံးဌာနပေါင်း ၄၀ ထိရှိနေ ပြီဖြစ်သည်။

၎င်းတို့အနက် အဓိကထင်ရှားသောဌာန အဆောက် အအုံကြီးများမှာ မြောက်ဥက္ကလာပ အထွေထွေရောဂါကုနှင့် သင်ကြားရေးဆေးရုံကြီး၊ ဆေးတက္ကသိုလ် (၂)၊ ဆေးဝါး ကျွမ်းကျင်မှုတက္ကသိုလ်(ဝေဘာဂီ)၊ ကူးစက်ရောဂါ အထူးကုဆေးရုံကြီး(ဝေဘာဂီ)၊ လက်မှုပညာ အသက် မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် အိမ်တွင်းစက်မှုလက်မှု ဦးစီးဌာန (အောက်မြန်မာပြည်) တို့ဖြစ်ကြသည်။

မြောက်ဥက္ကလာပမြို့အတွင်းရှိ ထင်ရှားသော စေတီပုထိုးများမှာ ဆုတောင်းပြည့် ရန်အောင်ဓာတ် ကြေစေတီ၊ နိဗ္ဗာန်အောင် ဆုတောင်းပြည့်စေတီ၊ နွယ်နီဦးဆုတောင်းပြည့် မဟာပဋ္ဌာန်းစေတီ၊ ပြည်လုံး ချမ်းသာဘုရားကြီး၊ ဖောင်တော်ဦးစေတီ၊ မယ်လမု စေတီ၊ မြစေတီ၊ မြို့ဦးဘုရားအောင်စေတီ၊ ရန်မျိုးအောင် စေတီ၊ ရှင်တစ်ရာသိဒ္ဓိအောင်စေတီ၊ ရှစ်ကျိပ်လေးဆူ ပြည်လုံးချမ်းသာဘုရား၊ ရွှေဘုန်းပွင့်စေတီ၊ ရွှေဥမင်စေတီ၊

အတုလမာန်အောင် ဆုတောင်းပြည့်စေတီ၊ အေးချမ်းသာ ဆုတောင်းပြည့်စေတီ၊ ပတ္တမြားစေတီ၊ အောင်ဇေယျ စေတီတော်တို့ ဖြစ်ကြသည်။ ထို့ပြင် မြောက်ဥက္ကလာပ မြို့သစ် မတည်မီကရှိခဲ့သော ဘုန်းကြီးကျောင်းများ၊ မြို့သစ်နှင့်အတူ တစ်ပြိုင်တည်းပေါ်ပေါက်လာသော ဘုန်းကြီးကျောင်းများ၊ ဝေဘာဂီနှင့် ရွှေပေါက်ကံ မြို့သစ်များနှင့်အတူ တိုးပွားလာသော ဘုန်းကြီးကျောင်း များဟူ၍ရှိခဲ့ရာ မြို့နယ်အတွင်း သာသနာတော်ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှု စွမ်းအားတိုးပွားလာခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

မြောက်ဥက္ကလာပစက်မှုဇုန်၏ စီမံခန့်ခွဲရေး ကော်မတီရုံး

နောက်ဆုံး ပြုစုရရှိသောစာရင်းအရ ဘုန်းကြီး ကျောင်းပေါင်း ၂၅၆ ကျောင်းရှိပြီး ရဟန်းသာမဏေ ပေါင်း ၃၇၇၃ ပါးရှိသည်။ သီလရှင်ကျောင်းပေါင်း ၇၁ ကျောင်းရှိပြီး သီလရှင်စုစုပေါင်း ၇၉၀ ပါးရှိသည်။ ဓမ္မာရုံ ၈၇ ရုံနှင့် “သာသနာတိုးတက်စည်ပင်ရေးအတွက် စိန်ပန်းပရိယတ္တိနဂ္ဂဟ ပထမပြန်စာမေးပွဲ” ဆိုလျှင် ၁၃၃၀ ပြည့်နှစ်မှစ၍ နှစ်ပေါင်း ၄၀ တိုင် ရှိပြီဖြစ်သည်။ အခြားသော ဘာသာသာသနာထွန်းကားရေးများလည်း ရှိသည်။

ဤမြို့နယ်အတွင်း ထင်ရှားကျော်ကြားသူ စာရင်း ကို လက်လှမ်းမီသမျှပြုစုခဲ့ရာတွင် စာပေ၊ ဂီတ၊ ပန်းချီ၊ အနုပညာ၊ လူမှုရေး၊ ဘာသာရေး စွမ်းဆောင်သူ၊ စီးပွားရေး၊ ပညာရေးနှင့် အားကစားထူးချွန်သူများ အပါအဝင် ပုဂ္ဂိုလ် ၃၇ ဦး ရှိသည်။

မြောက်ဥက္ကလာပမြို့သည် မြောက်လတ္တီ တွင် ၁၆ ၅၄' နှင့် အရှေ့လောင်ဂျီတွင် ၉၆' ၃၉' တွင် တည်ရှိပြီး နံပါတ်စဉ်နှင့် အက္ခရာများဖြင့် အမည်သမုတ်ထားသော ရပ်ကွက် ၁၉ ခု ပါဝင်ပြီး ယခုအခါ ရွှေပေါက်ကံနှင့် ဝေဘာဂီတို့သည် မြို့သစ်ရပ်ကွက်အဆင့်ဖြင့် တည်ရှိ နေသည်။ လက်ရှိအခြေအနေအရ အိမ်ခြေ ၃၉,၇၆၄ လုံး၊ အိမ်ထောင်စု ၅၆,၆၅၄ ရှိပြီး လူဦးရေမှာ ကျား ၁,၃၉,၄၁၂ ဦးနှင့်မ ၁,၄၃,၅၄၄ ဦး၊ စုစုပေါင်း ၂,၈၂,၉၅၆ ဦး မှီတင်းနေထိုင်လျက်ရှိသည်။

ပညာရေးကဏ္ဍအနေဖြင့် အခြေခံပညာ အထက် တန်းကျောင်း ၆ ကျောင်း၊ အလယ်တန်းကျောင်း ၁၁ ကျောင်း၊ မူလတန်းကျောင်း ၄၇ ကျောင်းအထိ တိုးတက် လာခဲ့သည်။ အဆင့်မြင့် ပညာရပ်များကို သင်ကြားပေးရန် ဆေးတက္ကသိုလ် (၂) နှင့် ဆေးဝါးကျွမ်းကျင်မှုတက္ကသိုလ် (ဝေဘာဂီ) တို့တည်ရှိပြီး အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း နိုင်ရန် လက်မှုပညာအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလည်း ရှိနေပြီဖြစ်သည်။

လူမှုရေးအသင်းအဖွဲ့များအနေဖြင့် ပြည်ထောင်စု ကြံ့ခိုင်ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်း၊ မြောက်ဥက္ကလာပ မြို့နယ် အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့၊ မိခင်နှင့် ကလေးစောင့် ရှောက်ရေးအသင်း၊ မြို့နယ်စစ်မှုထမ်းဟောင်းများအဖွဲ့၊ အရန်မီးသတ်တပ်ဖွဲ့နှင့် မြို့နယ်ကြက်ခြေနီသူနာပြု တပ်ဖွဲ့တို့ကလည်း နိုင်ငံတော်အတွက် တစ်ဘက် တစ်လမ်းမှပါဝင်ကူညီ ပံ့ပိုးနေကြသည်။ စီးပွားရေးကဏ္ဍ အနေဖြင့် ယခင်စက်မှုရပ်ကွက် အဆင့်မှ ယခုအခါ မြေဧက ၁၀၉ ဒသမ ၇၈၉ ကျယ်ဝန်းသည့် မြောက် ဥက္ကလာပ စက်မှုဇုန်ကြီးတွင် စက်ရုံပေါင်း ၉၆ ရုံဖြင့် လည်ပတ်လျက်ရှိသည်။ ထို့ပြင် ရွှေပေါက်ကံ စက်မှုဇုန် ကြီးကလည်း မြေဧက ၉၄ ဒသမ ၆၄ အကျယ်အဝန်း တွင် စက်ရုံပေါင်း ၂၅၄ ရုံဖြင့် လည်ပတ်လျက်ရှိရာ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အရှိန်အဟုန်ကို ပြသနိုင်ပြီ ဖြစ်သည်။ ခရစ်နှစ် ၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် စတင်မွေးဖွားခဲ့ ပြီး ယခု ၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် နှစ် ၅၀ ပြည့်ပြီဖြစ် သော မြောက်ဥက္ကလာပမြို့၏ ဂုဏ်ယူဖွယ်ရာ သမိုင်းမှတ်တိုင် သစ် စိုက်ထူသည့်အနေဖြင့် မြောက်ဥက္ကလာပ မြို့နယ် စာပေနှင့် စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့က မြောက်ဥက္ကလာပမြို့

တည် ရွှေရတုမော်ကွန်းစာအုပ်ထုတ်ဝေခြင်း အခမ်း အနားကို ၂၀၀၉ ခုနှစ် မတ်လ ၂၅ ရက်နေ့တွင် မြောက် ဥက္ကလာပမြို့နယ်ခန်းမ၌ စည်ကားသိုက်မြိုက်စွာ ကျင်းပခဲ့သည်။

သိန်းဝင်းဇော်

မြန်မာ့ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုအဆို၊ အက၊ အရေး၊ အတီးပြိုင်ပွဲ။ ။ (၁၇) ကြိမ်မြောက် မြန်မာ့ရိုးရာ ယဉ်ကျေးမှု အဆို၊ အက၊ အရေး၊ အတီးပြိုင်ပွဲကို အောက်တိုဘာလ ၁၈ ရက်နေ့မှ ၂၈ ရက်နေ့အထိ နေပြည်တော်ရှိ စိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်၊ မွေးမြူရေးဆိုင် ရာ ဆေးတက္ကသိုလ်၊ သစ်တောသုတေသနဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာနနှင့် အမှတ် (၇) တည်းခိုရေးစခန်းတို့၌ ကျင်းပသည်။

ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားကို အောက်တိုဘာလ ၁ ရက် နေ့တွင် နေပြည်တော်မြို့တော်ခန်းမ၌ ကျင်းပရာ (၁၇) ကြိမ်မြောက် မြန်မာ့ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုအဆို၊ အက၊ အရေး၊ အတီးပြိုင်ပွဲကျင်းပရေးနာယက နိုင်ငံတော်အေး ချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ အတွင်းရေးမှူး (၁) ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သီဟသူရ တင်အောင်မြင့်ဦး တက် ရောက်မိန့်ခွန်းပြောကြားသည်။ (၁၇) ကြိမ်မြောက် မြန်မာ့ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု အဆို အက၊ အရေး၊ အတီး ပြိုင်ပွဲကို ဝါသနာရှင် (ပထမတန်း) အဆင့်၊ ဝါသနာရှင် (ဒုတိယတန်း) အဆင့်၊ အဆင့်မြင့်ပညာအဆင့်၊ အခြေခံ ပညာ (အသက် ၁၅ နှစ်ပြည့်မှ ၂၀ အတွင်း) အဆင့်၊ အခြေခံပညာ (အသက် ၁၀နှစ် ပြည့်မှ ၁၅ နှစ်အတွင်း) အဆင့်၊ အခြေခံပညာ (အသက် ၀၅နှစ်ပြည့်မှ ၁၀နှစ် အတွင်း) အဆင့်ဟူ၍ အဆင့်ခြောက်ဆင့်သတ်မှတ် ကျင်းပရာ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်း အသီးသီးမှ ပြိုင်ပွဲဝင်ဦးရေ ၁,၈၅၈ ဦးနှင့် ဘာသာရပ်အလိုက် ပြိုင်ပွဲဝင်အရေ အတွက် စုစုပေါင်း ၂,၄၇၆ ဦး ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ကြသည်။ ဇာတ်သဘင်ဆိုင်ရာ ပြိုင်ပွဲများတွင် ကွက်စိပ်ပြိုင်ပွဲ၌ သောတ္တီသေနသမ္ဘူလဇာတ်၊ ရုပ်သေးဇာတ်တော် အဖွဲ့လိုက်ပြိုင်ပွဲ၌ ဣန္ဒိယ ဒွိစိတ္တဇာတ်၊ ဇာတ်တော်ကြီး ပြိုင်ပွဲ၌ ဥဂ္ဂသေနဇာတ်၊ ပြဇာတ်ပြိုင်ပွဲ၌ သားကောင်း ရတနာပြဇာတ်တို့ဖြင့် ယှဉ်ပြိုင်၍ ပြိုင်ပွဲဝင်ကြသည်။

(၁၇) ကြိမ်မြောက် မြန်မာ့ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု အဆို၊ အက၊ အရေး၊ အတီးပြိုင်ပွဲဆုချီးမြှင့်ပွဲ အခမ်းအနားကို အောက်တိုဘာလ ၃၁ ရက်နေ့တွင် နေပြည်တော်မြို့တော်ခန်းမ၌ကျင်းပရာ မြန်မာ့ရိုးရာ ယဉ်ကျေးမှုအဆို၊အက၊အရေး၊ အတီးပြိုင်ပွဲကျင်းပရေး နာယက နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး ကောင်စီအတွင်းရေးမှူး (၁) ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသီဟ သူရတင်အောင်မြင့်ဦးတက်ရောက်မိန့်ခွန်းပြောကြားပြီး အဆိုပြိုင်ပွဲမဟာဂီတအဆင့်အလိုက် အမျိုးသား ပြိုင်ပွဲများ၊ ရုပ်စုံသဘင် ဣလ္လိသဒ္ဒါစိတ္တဇာတ်တော်ပြိုင်ပွဲ၊ သားကောင်းရတနာ ပြဇာတ်ပြိုင်ပွဲ၊ ဥဂ္ဂသေနဇာတ် တော်ကြီးပြိုင်ပွဲများတွင် ပထမ၊ ဒုတိယ၊ တတိယဆု ရရှိသူများ၊ ဆုရအဖွဲ့များနှင့် ထူးချွန်ဆုရရှိသူများအား ဆုများပေးအပ်ချီးမြှင့်သည်။

ထို့နောက် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနမှ တာဝန် ရှိ ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ပြိုင်ပွဲကျင်းပရေးဦးစီးကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ နေပြည်တော်တိုင်းစစ်ဌာနချုပ်တိုင်းမှူး၊ အစိုးရအဖွဲ့ အဖွဲ့ဝင် ဝန်ကြီးများ၊ တရားသူကြီးချုပ်၊ စာရင်းစစ်ချုပ်၊ ရှေ့နေချုပ်၊ ဒုတိယဝန်ကြီးများ၊ ဒုတိယတရားသူကြီးချုပ် နှင့် ဝန်ထမ်းရွေးချယ်လေ့ကျင့်ရေးအဖွဲ့ အဖွဲ့ဝင်များက ပြိုင်ပွဲအသီးသီးတွင် ပထမ၊ ဒုတိယ၊ တတိယနှင့် ထူးချွန် ဆု ရရှိကြသူများအား ဆုများအသီးသီး ပေးအပ်ချီးမြှင့် ကြသည်။

စိုးအောင်

မြန်မာနိုင်ငံခြေလျင်နှင့်တောင်တက်အဖွဲ့ချုပ်။ ။

မြန်မာနိုင်ငံခြေလျင်နှင့်တောင်တက်အဖွဲ့ချုပ်သည် အားကစားအဖွဲ့ချုပ် ၃၁ ခုတွင် တစ်ခုအပါအဝင် ဖြစ် သည်။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် ဇန်နဝါရီလ ၅ ရက်နေ့တွင် စတင် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ကိုယ်လက်ကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် နိုင်ငံတော် ကာကွယ်ရေးအတွက် ရည်ရွယ်၍ခြေလျင်နှင့်တောင်တက် အားကစားလုပ်ငန်းကိုကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံခြေလျင်နှင့်တောင်တက်အဖွဲ့ချုပ်ကို ပြည်သူ့လူထု၏ ကိုယ်လက်ကြံ့ခိုင်ရေးကိုမြှင့်တင် ပေးရေး၊ လူငယ်များ၏ စွန့်စားလိုမှု စိတ်ဓာတ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရေး၊ ကိုယ့်ဒူးကိုယ်ချွန်ကိုယ့်အား ကိုယ်ကိုးရေး၊ စည်းကမ်းရှိရေး၊ ကိုယ်ကျိုးစွန့်စား၍

အများအကျိုးအောင်မြင်ရေးအတွက် အပြန်အလှန် ကူညီ ရိုင်းပင်းရေးနှင့် ပြည်သူ့စစ် လေ့ကျင့်မှုအတွက် အထောက် အကူပြုရေးစသည့် ရည်မှန်းချက်များထားရှိကာ ဖွဲ့စည်း ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

တက္ကသိုလ်များ ခြေလျင်နှင့် တောင်တက်အသင်း၏ တောင်ကြီးဖဝါးအောက် အောင်မြင်မှု အမှတ်တရ

တောင်တက်ခြင်းသည် အန္တရာယ်ရှိ၍ ပင်ပန်း သောအလုပ်တစ်ခုလည်းဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် သံမဏိစိတ်ဓာတ်ဖြင့် အပင်ပန်းခံနိုင်ရည်ရှိပြီး မည်သည့် အခက်အခဲနှင့် တွေ့ကြုံစေကာမူ မဖြစ်မနေလုပ်ဆောင် လိုသည့် ဆန္ဒရှိသူအဖို့ တောင်တက်သမားကောင်း တစ်ယောက် ဖြစ်မည်မှာ ဧကန်မုချဖြစ်သည်။

“သက်ရှည်ကျန်းမာ ကြံ့ခိုင်လိုပါလျှင် တောင် တက်ပေးပါ”ဟူသော ဆောင်ပုဒ်ကိုလက်ကိုင်ပြု၍ မြန်မာနိုင်ငံတက္ကသိုလ်များ ခြေလျင်နှင့်တောင်တက် အသင်းကို ၁၉၇၁ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၂၄ ရက်နေ့တွင် စတင်ဖွဲ့စည်းပြီး မြန်မာနိုင်ငံခြေလျင်နှင့် တောင်တက် အဖွဲ့ချုပ်၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် နှစ်စဉ်ပုံမှန် တောင်တက် ခြင်းအလုပ်ကို လုပ်ဆောင်လျက်ရှိသည်။

မျက်မှောက်ကာလတွင် မြန်မာနိုင်ငံခြေလျင် နှင့်တောင်တက်အဖွဲ့ချုပ်သည် အောက်ပါရည်ရွယ်ချက် (၅) ရပ်ချမှတ်၍ တောင်တက်ခြင်းလုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

- ၎င်းရည်ရွယ်ချက်မှာ
- (၁) တစ်မျိုးသားလုံး၏ ကျန်းမာရေးနှင့် ကိုယ်လက်ကြံ့ခိုင်ရေးကို ခြေလျင်လျှောက်ခြင်း၊

မြန်မာနိုင်ငံခြေလျင်နှင့်တောင်တက်အဖွဲ့ချုပ်

တောင်တက်ခြင်းစသော ကိုယ်လက်လှုပ်ရှားနည်းဖြင့် မြှင့်တင်ရန်၊

(၂) နိုင်ငံတော်ကာကွယ်ရေးအတွက် အထောက်အကူဖြစ်စေရန်၊

(၃) ကိုယ်ကျိုးစွန့်၍ အများအကျိုးအောင်မြင်ရေးအတွက် အပြန်အလှန်ကူညီတတ်သော အလေ့အကျင့်ကောင်းများ ရရှိစေရန်၊

(၄) သတ်မှတ်စည်းကမ်းကို လိုက်နာလိုစိတ်နှင့် ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးလိုသော စိတ်များနိုးကြားစေရန်၊

(၅) လူငယ်များ စွန့်စားလိုမှုစိတ်ဓာတ်ကို မြေတောင်မြှောက်ပေးရန်တို့ဖြစ်သည်။

**သက်ရှည်ကျန်းမာ ကြံ့ခိုင်လိုပါလျှင်
တောင်တက်ပေးပါဟူသောဆောင်ပုဒ်နှင့်အညီ
ခြေလျင်နှင့်တောင်တက်အဖွဲ့၏ အောင်မြင်မှု**

မြေတိုင်းဦးစီးဌာနညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဗိုလ်မှူးကြီးလှအောင် (ငြိမ်း) မှာ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်မှ ၁၉၈၅ ခုနှစ်အထိ အဖွဲ့ချုပ်ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တောင်တက်အဖွဲ့ချုပ်ကို (၂၅) နှစ်တိုင်တိုင်ဦးဆောင်၍ ခြေလျင်တောင်တက်သင်တန်းများကိုပို့ချခြင်း၊ လေ့ကျင့်ပေးခြင်းနှင့် ခရီးစဉ်များစွာတို့ကို စီစဉ်ပေးနိုင်ခဲ့သည်။

ဗိုလ်မှူးကြီးလှအောင်(ငြိမ်း) ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်ချိန်တွင် တောင်တက်ခရီးစဉ်များစွာထဲမှ ပေ ၁၀,၂၀၀ မြင့်သော ဝိတိုရိယတောင်တက်ခရီးစဉ်များ၊ ၁၀,၃၃၈ ပေမြင့်သော ဖိမောတောင်ကြားလမ်းခရီးစဉ်၊ ကချင်ပြည်နယ်အတွင်း အရှေ့မြောက်ဘက် တရုတ်-မြန်မာနယ်စပ်ရှိ ပေ ၁၃,၃၅၀ မြင့်သော အီမောဘွန်းတောင်ခရီးစဉ်၊ ၁၂,၅၅၃ ပေမြင့်သော စာရာမေရီတောင်တက်ခရီးစဉ်တို့မှာထင်ရှားသော မှတ်တိုင်များဖြစ်သည်။

၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင် ဗိုလ်မှူးကြီးလှအောင်(ငြိမ်း) ထံမှ အဖွဲ့ချုပ်ဥက္ကဋ္ဌတာဝန်ကို ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ဒုတိယပါမောက္ခချုပ် ဦးဘသန်းဟက်က လွှဲပြောင်းတာဝန်ယူခဲ့ပြီး ၁၉၉၂ ခုနှစ်အထိ ဦးဆောင်မှုပေးခဲ့သည်။

ဆရာကြီးဦးဘသန်းဟက်လက်ထက် ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလတွင် ပျဉ်းမနားမြို့နယ်အတွင်းရှိ အမြင့်ပေ ၄၂၁၀ ရှိ ပျဉ်းမတောင်၊ အမြင့်ပေ ၄၁၅၀ ရှိ ရေဝေတောင်၊ အမြင့်ပေ ၄၀၁၀ ရှိ လက်ဖက်တောင်နှင့် အမြင့်ပေ ၃၃၁၇ ရှိ ခရတောင်တို့ကို တက်ရောက်နိုင်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၆ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် ချင်းပြည်နယ် ခြေလျင်တောင်တက်ခရီးစဉ်ကို စီစဉ်နိုင်ခဲ့ပြီး ၎င်းခရီးစဉ်တွင် ဟားခါးမြို့နယ်ရှိ ရုံးပံတောင်၊ ဖလမ်းမြို့နယ်ရှိ ဇေမိတောင်နှင့် ကီးယန်းပွေးတောင်၊ တီးတိန်မြို့နယ်အတွင်းရှိ ကနေဒီတောင်တို့ကို တက်ရောက်ခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံခြေလျင်နှင့် တောင်တက်အသင်းချုပ်၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် ဆရာကြီးဘသန်းဟက်လက်ထက်တွင် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများပါသော ရှမ်းပြည်နယ်ခရီးစဉ်ဖြစ်သည့် တောင်ပိုင်းရှမ်းပြည်၊ ကလောမြို့ရှိ ဆင်တောင်နှင့် မြင်းမထိတောင်တို့ကို အောင်မြင်စွာ တက်ရောက်နိုင်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၇ ခုနှစ်တွင် ပျဉ်းမနားရှိ ပြင်ကျယ်တောင်ခရီးစဉ်ကို လည်းကောင်း အောင်မြင်စွာ တက်ရောက်နိုင်ခဲ့သည်။

၁၉၉၂ ခုနှစ်နှင့် ၁၉၉၃ ခုနှစ်များတွင် မြန်မာနိုင်ငံခြေလျင်နှင့် တောင်တက်ဥက္ကဋ္ဌတာဝန်ကို ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန စာရင်းအင်းနှင့် စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဒေါက်တာအောင်ထွန်းသက်က ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဆရာကြီးလက်ထက်တွင် အပတ်စဉ်လမ်းလျှောက်လေ့ကျင့်ခြင်းနှင့် လူထုစုပေါင်းလမ်းလျှောက်ပွဲများကို စီစဉ်နိုင်ခဲ့သည်။

၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင် သွားဘက်ဆိုင်ရာ ဆေးတက္ကသိုလ်၊ မေးရီးနှင့်ခဲတွင်း ခွဲစိတ်ကုသပညာ ဌာနက ပါမောက္ခဒေါက်တာပိုင်စိုး ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။ ဒေါက်တာပိုင်စိုးလက်ထက်တွင် ချင်းပြည်နယ် ဝိတိုရိယတောင်တက်ခရီးစဉ်၊ လူထုစုပေါင်း လမ်းလျှောက်ပွဲများနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အမြင့်ဆုံးတောင်ဖြစ်သော ခါကာဘိုရာဖီတောင်ကို တက်ရောက်နိုင်ခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံခြေလျင်နှင့်တောင်တက်အဖွဲ့ချုပ်

မြန်မာနိုင်ငံမြောက်ပိုင်း ကချင်ပြည်နယ် ပူတာအို ခရိုင် နောင်မွန်မြို့နယ်ရှိ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အမြင့်ဆုံး တောင်ထိပ်ဖြစ်သော ခါကာဘိုရာဇီ တောင်ထိပ်သို့ မြန်မာနိုင်ငံခြေလျင်နှင့် တောင်တက် အဖွဲ့ချုပ်နှင့် ဂျပန် နိုင်ငံမှ မစ္စတာတာကာရီအိုဇာကီတို့ ပူးပေါင်း၍ ၁၉၉၆ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၅ ရက်မှ စတင်၍တက်ရောက်ခဲ့ရာ စက်တင်ဘာလ ၁၅ ရက်၊ ညနေ ၃ နာရီ ၁၂ မိနစ်တွင် တောင်ထိပ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့ပြီး မြန်မာလူမျိုး တောင်တက် အဖွဲ့ဝင် ဦးနုမားဂျွန်ဆင်က မြန်မာနိုင်ငံတော်အလံကို စိုက်ထူနိုင်ခဲ့သည်။

ခါကာဘိုရာဇီတောင်တက်ခရီးစဉ်တွင် ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်ခြေလျင်နှင့် တောင်တက်အဖွဲ့သည် အရေးကြီးသောကဏ္ဍမှ ပါဝင်လှုပ်ရှားခဲ့သည်။ အမြင့်ပေ အားဖြင့် ၁၉,၃၅၁ ပေရှိပြီး မိတာအားဖြင့် ၅,၈၈၁ မိတာရှိသော ခါကာဘိုရာဇီတောင်သည် ကမ္ဘာ့အမြင့်ဆုံး တောင်တန်းများရှိရာ ဟိမဝန္တာဒေသမှ တောင်ဘက်နှင့် အရှေ့ဘက်သို့ သွယ်ဆင်းလာသော တောင်တန်းပါဝင် သည့် တောင်ထွတ်တစ်ခုဖြစ်သည်။

ခါကာဘိုရာဇီအောင်မြင်မှုသည် မျိုးဆက် တစ်ခု၏ ကြိုးစားမှုကြောင့် အောင်မြင်ခြင်း မဟုတ်ပေ။ ၁၉၃၇ ခုနှစ်ကတည်းက အင်္ဂလိပ်လူမျိုး ရုက္ခဗေဒ ပညာရှင် မစ္စတာအက်ဖ်ကင်းဒမ်းဝဒ် ကြိုးစားခဲ့ သော်လည်း မအောင်မြင်ခဲ့ပေ။

သို့ရာတွင် သူ၏ မအောင်မြင်မှုနှင့်နောင်တက် မည့်သူများအတွက် ဖြစ်နိုင်ချေရှိသောလမ်းတို့ကို ရေးသားမှတ်တမ်းတင်ခဲ့သည်။ သူ၏မှတ်တမ်းများကို ဖတ်ရှု၍ ၁၉၅၆ ခုနှစ်တွင် ဗိုလ်မှူးကြီးစောမြင့်နှင့် အဖွဲ့ဝင်များသည် ခါကာဘိုရာဇီ၏ မြောက်ဘက် မျက်နှာစာအတိုင်း ကြိုးစားတက်ခဲ့ရာ အမြင့်ပေ ၁၂,၀၀၀ အထိ တက်ရောက်နိုင်ခဲ့သည်။ သို့ သော်လည်း တောင်ထိပ်အထိ ခြေမချနိုင်ခဲ့ပေ။ ဗိုလ်မှူးကြီးစောမြင့် ၏ လမ်းညွှန်ချက်များကိုစုဆောင်း၍ မြန်မာနိုင်ငံ ခြေလျင်နှင့်တောင်တက်အသင်းနှင့် မစ္စတာ တာကာရီ အိုဇာကီတို့အနေဖြင့် ခါကာဘိုရာဇီတောင် တက်ခရီး စဉ်ကို စီစဉ်နိုင်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ယခုကဲ့သို့ အောင်မြင် စွာဖြင့် တောင်ထိပ်သို့ ခြေချနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

မျိုးဆက်အသီးသီးသည် ရှေးမျိုးဆက်တို့၏ အတွေ့အကြုံကိုယူပြီး ပို၍အောင်မြင်အောင် စွမ်း ဆောင်နိုင်ကြောင်း သက်သေထူနိုင်ခဲ့ပေသည်။ တောင် တက်အဖွဲ့ချုပ်နှင့်တောင်တက် အဖွဲ့ဝင်များသည် တောင်များတက်ရန် အစဉ်အမြဲ ရည်သန်လျက် စိန်ခေါ် နေသော တောင်ကြီးများအပေါ်သို့ ခြေချနိုင်ရန် ကြိုးပမ်းလျက် ရှိကြပေသည်။ တောင်တက်လျှင် အသက်ရှည်သည်။ ကျန်းမာခြင်း၊ ကြံ့ခိုင်ခြင်း၊ သန်စွမ်း ခြင်းတို့နှင့်လည်း ပြည့်စုံသည်ဖြစ်ရာ တောင်တက်ခြင်း သည် နိုင်ငံတကာ၌ ခေတ်စားလာသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ တက္ကသိုလ်များခြေလျင်နှင့် တောင်တက်အသင်းသည် တောင်တက်ခြင်းကို နှစ်စဉ်ပုံမှန် ပြုလုပ်လျက်ရှိသည်။ ရှမ်းပြည်နယ် တောင်ပိုင်း ကလောဒေသရှိဆင်တောင်၊ မြင်းမထိ တောင်နှင့် အရှေ့မြင်အနောက်မြင်တောင်များကို တက်ရောက်နိုင်ခဲ့သည်။ ဤခရီးစဉ်ကို ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် စတင်ခဲ့သည်။ တောင်တက် အဖွဲ့တွင် အမျိုးသား ၁၄ ဦးနှင့် အမျိုးသမီး ၈ ဦးပါဝင် ရာ ဧပြီလ ၁၃ ရက်တွင် အမြင့်ပေ ၆,၀၂၀ ရှိသည့် ဆင်တောင်ကို တက်နိုင်ခဲ့သည်။ ဧပြီလ ၁၄ ရက်နေ့ တွင် အမြင့်ပေ ၈,၅၆၂ ရှိသော မြင်းမထိတောင်ကို ဆက်လက်တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ဧပြီလ ၁၇ ရက် နေ့တွင် ရှမ်းပြည်နယ် တောင်ကြီးခရိုင်ရှိ အမြင့်ပေ ၇,၇၅၂ ရှိသော အရှေ့မြင်အနောက်မြင်တောင်ကို တက်ရောက်နိုင်ခဲ့သည်။

ရှမ်းပြည်နယ်တောင်တက်ခရီးစဉ်မှာ တောင် တက်အဖွဲ့ဝင်သစ်များအား တောင်တက်ခြင်း အတွေ့ အကြုံရရှိစေရန်နှင့် လမ်းခရီးတစ်လျှောက် တိုင်းရင်း သားတို့၏ လူနေမှုဘဝကို မြင်တွေ့သိရှိနိုင်စေရန် ဖြစ် သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတက္ကသိုလ်များ ခြေလျင်နှင့်တောင် တက်အသင်းအနေဖြင့် ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် အမြင့်ပေ ၁၀,၅၀၀ ရှိသော ဝိတိုရိယတောင်ကို တက် ရောက်ရန် စီစဉ်လျက်ရှိပေသည်။

Air Bagan Co., Ltd. မှ လေယာဉ်မောင်/မယ် များ၊ ထူးဖောင်ဒေးရှင်းမှ ဝန်ထမ်းများစုစုပေါင်း ၅၁ ဦး ပါဝင်သောအဖွဲ့သည် အမြင့်ပေ ၁၁,၂၅၀ ရှိသော

ကချင်ပြည်နယ် ပူတာအိုဒေသရှိ ဖုန်ကန်ရာဇီတောင်ကို တက်ရောက်နိုင်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၉ ခုနှစ် မေလ ၅ ရက် နေ့တွင် တောင်တက်ခရီးစဉ်ကို စတင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး မေလ ၉ ရက်၊ နံနက် ၁၀:၃၀ နာရီတွင် တောင်ထိပ်သို့ ခြေချနိုင်ခဲ့သည်။

အဖွဲ့ဝင် ၅၁ ဦးအနက် ၃၄ ဦးပါရှိသည့် အဖွဲ့သည် ပူတာအိုဒေသ မူလာရီးဒီရွာသို့ ရော်ဘာဖောင်လေးစင်းဖြင့် အရှည်မိုင် ၅၀ ခန့်အား တစ်ညအိပ်နှစ်ရက်ခရီးဖြင့် နမ့်လန်ချောင်း၊ ဖုန်ကန်ချောင်း၊ မူလာရီး၊ ဒီချောင်းများအတိုင်းသဘာဝ ရေတံခွန်နှင့် လှိုင်းကြမ်းပေါင်းများစွာကို ဖြတ်ကျော်၍ ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသွားများ အထူးစိတ်ဝင်စားမည့် အလှအပများကို ရှာဖွေနိုင်ခဲ့သည်။ ထို့အပြင်ဒေသတွင်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့်တိုင်းရင်းသားများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတို့အတွက် ဆောက်ရွက်ခဲ့ကြသည်။

Air Bagan Co., Ltd. လေယာဉ်မောင်/မယ်များနှင့် ထူးဖောင်ဒေးရှင်းဝန်ထမ်းများသည် အခက်အခဲပေါင်းများစွာကြားမှ မလျှော့သောခွဲလုံ့လဖြင့် အမြင့်ပေ ၁၁,၂၅၀ ရှိ ဖုန်ကန်ရာဇီတောင်ကို အောင်မြင်စွာ တက်ရောက်ခဲ့ပြီး ကချင်ပြည်နယ် ပူတာအိုဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် ကမ္ဘာလှည့်ခရီး သွားများ အထူးစိတ်ဝင်စားသည့် သဘာဝခရီးသွား လုပ်ငန်းများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံခြေလျင်နှင့်တောင်တက်အသင်းချုပ်၏လက်ရှိဥက္ကဋ္ဌမှာသွားဘက်ဆိုင်ရာဆေးတက္ကသိုလ်၊ ပါမောက္ခချုပ် (ငြိမ်း) ဒေါက်တာပိုင်စိုးဖြစ်သည်။ ခြေလျင်နှင့်တောင်တက်အဖွဲ့ချုပ်၏ ဆောင်ပုဒ်မှာ “သွားပါများခရီးရောက်၊ တောင်ကြီးဖဝါးအောက်” ဖြစ်သည်။ တောင်တက်ခြင်းဖြင့် ယနေ့ဖြစ်ပွားလျက်ရှိသော ရောဂါအများအပြားကို ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်ပြီး ကမ္ဘာဆေးသိပ္ပံပညာရှင်များကလည်း တောင်တက်ခြင်းသည်ကျန်းမာရေးအတွက် အကောင်းဆုံးနည်းလမ်းတစ်ရပ်အဖြစ် လက်ခံထားကြသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် လူများမတက်ရောက်နိုင်သေးသော ရေခဲဖုံးတောင်များ ကျန်ရှိနေသေးရာ တောင်တက်လုပ်ငန်းများ ပိုမိုထွန်းကားရေးအတွက် မြန်မာနိုင်ငံ ခြေလျင်နှင့်တောင်တက်

အဖွဲ့ချုပ်က ဦးဆောင်၍ တက္ကသိုလ်အသီးသီးရှိ ခြေလျင်တောင်တက်အဖွဲ့ဝင်လူငယ်များနှင့်အတူ မျိုးဆက်သစ်လူငယ်များက အထူးကြိုးစားဆောင်ရွက်ကြရမည် ဖြစ်ပေသည်။
အေး(ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်)

မြန်မာနိုင်ငံ ငါး၊ ပုစွန်နှင့် ရေထွက်ပစ္စည်းလုပ်ငန်း။ ။

လူ့ဘောင်ဘဝရပ်တည်ရေး၊ တည်မြဲရေး၊ အချုပ်အားဖြင့် အသက်ရှင်ရေးအတွက် အဓိကကျသော လိုအပ်ချက်များမှာစားရေး၊ ဝတ်ရေး၊ နေရေးတို့ပင် ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့အနက်စားရေးမှာပို၍ အဓိကကျသော အရာဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတော်အစိုးရသည် ပြည်သူတစ်ရပ်လုံး စားဝတ်နေရေးဖူလုံကာ စိတ်ရောကိုယ်ပါ ချမ်းသာရေး တစ်နည်းအားဖြင့် လူနေမှုဘဝမြင့်မားရေးအတွက် အားသွန်ခွန်စိုက်အကောင်အထည်ဖော်လျက်ရှိသည်။ နိုင်ငံရေး ဦးတည်ချက် (၄) ရပ်၊ စီးပွားရေးဦးတည်ချက် (၄) ရပ် နှင့် လူမှုရေးဦးတည်ချက် (၄) ရပ်ကို ချမှတ်ကာ စနစ်ကျနစွာဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်နေခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတော်၏ ပထဝီအနေအထားနှင့် ရာသီဥတုမှာ ထူးခြားမျှတကောင်းမွန်လှသည်။ အထူးသဖြင့် ကမ်းနီးကမ်းဝေး ပင်လယ်ပြင်များ၊ မြစ်ကြီးမြစ်ငယ်၊ ချောင်းကြီးချောင်းငယ်၊ အိုင်ကြီးအိုင်ငယ်၊ ကန်ကြီးကန်ငယ်၊ အင်းကြီးအင်းငယ်များတွင် အမျိုးမျိုးသော သဘာဝရတနာများရှိသည်။ ယင်းတို့မှာ ငါးအမျိုးမျိုး၊ ပုစွန်အမျိုးမျိုးနှင့် လိပ်၊ ဂဏန်း၊ ငါးရှဉ့် စသည့် ရေထွက်ပစ္စည်းများပင် ဖြစ်သည်။

အဆိုပါ တန်ဖိုးကြီးမားလှသည့် ရေထွက်ပစ္စည်းများကို နိုင်ငံတော်အကျိုးစီးပွားနှင့် ပြည်သူများ၏ အကျိုးစီးပွားအတွက်စနစ်ကျနစွာ ထုတ်လုပ်အသုံးပြုနိုင်ရန် နိုင်ငံတော်အစိုးရကမွေးမြူရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်းဝန်ကြီးဌာနကို သီးသန့်ဖွဲ့စည်းထားသည်။ မွေးမြူရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်းဝန်ကြီးဌာနသည် ရေ ထွက်ကုန်ပစ္စည်းများကို ထိရောက်အကျိုးရှိစွာ ထုတ်လုပ်အသုံးပြုနိုင်ရန် အခြေခံမူဝါဒများ ချမှတ်ထားသည်။ ယင်းတို့မှာ

- ၁။ ငါးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ကဏ္ဍများတွင် ဘက်စုံ၊ ထောင့်စုံ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊

မြန်မာနိုင်ငံ ငါး၊ ပုစွန်နှင့် ရေထွက်ပစ္စည်း

၂။ ပြည်တွင်းစားသုံးမှုအတွက်လုံလောက်အောင် ထုတ်လုပ်၍ ပိုလျှံက ပြည်ပတင်ပို့ရေး၊

၃။ ငါး၊ ပုစွန် တိုးချဲ့မွေးမြူရေးကို တွန်းအားပေး ဆောင်ရွက်ရေး၊

၄။ ရေလုပ်သားများ၏ လူမှုစီးပွားရေးအခြေ အနေတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်သွားရေးတို့ဖြစ်ကြသည်။

ယင်းအခြေခံမူဝါဒများကို ထိရောက်စွာအကောင် အထည်ဖော်ရေး၊ လက်တွေ့ကျကျအောင်မြင် ဖြစ်ထွန်း လာရေးအတွက် မွေးမြူရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်းဝန်ကြီးလက် အောက်၌ ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာနကို ထပ်မံ၍ သီးခြားဖွဲ့ စည်းထားသည်။

ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာနသည် ရေထွက်ကုန်ပစ္စည်း ကိစ္စအဝဝကို အလေးထားဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ ငါး လုပ်ငန်းဦးစီးဌာနသည် အမျိုးမျိုးသောငါးများ၊ ပုစွန်များ နှင့် အခြားသော အသုံးဝင်သည့် ရေသတ္တဝါများကိုပါ ခွဲခြားစိတ်ဖြာပြီး ဆောင်ရွက်နေခြင်းဖြစ်သည်။

အကြမ်းအားဖြင့် ရေချိုငါး၊ ရေငန်ငါး၊ ရေချိုပုစွန်၊ ရေငန်ပုစွန်များအပြင် လိပ်၊ ငါး၊ ဂဏန်းစသည့် ရေထွက်ကုန်အမျိုးအစားအလိုက် ဖမ်းဆီးခြင်း၊ မွေးမြူ ခြင်း၊ တင်ပို့ခြင်း၊ သုတေသနပြုခြင်း စသည်တို့ကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

နိုင်ငံတော်၏ ကုန်းတွင်းပိုင်းရေချို၊ ချောင်း၊ မြစ်၊ အင်း၊ အိုင်များ၊ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသနှင့် ဒီရေရောက် တောများပါဝင်သည့် ရေချိုရေငန်စပ်ဒေသသည်အကျယ် အဝန်းအားဖြင့် ဟက်တာ ၂၈ သန်းမျှရှိသည်။ ယင်း အကျယ်အဝန်းသည် ရေလုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်ရန် အခြေ အနေပေးသည့် သဘာဝရေအနေအထားများဖြစ်သည်။

ထိုရေအနေအထားများကို အခြေပြုလျက် ရေချို ရေငန်ပုစွန်၊ ရေချိုရေငန် ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ၊ ရေချိုငါးဖမ်းဆီးခြင်းလုပ်ငန်းများ၊ ကမ်းနီးကမ်းဝေး ရေငန်ငါးဖမ်းဆီးခြင်းလုပ်ငန်းများသာမက ဂဏန်း၊ ခရု၊ ရေမှော် စသည့်ပို့ကုန်အမယ်သစ်များ ရှာဖွေခြင်း၊ သုတေသနပြုခြင်းများကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိနေသည်။

ထို့အတူ နိုင်ငံတော်၏ ပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်းမှာ ၂၈၃၂ ကီလိုမီတာရှိသည်။ သုတေသနပြုချက်များအရ အဆိုပါကမ်းဦးရေတိမ်ပိုင်း ရေနက်မီတာ ၂၀၀ အတွင်း

ငါးထုထည်တန် ၁၃သမဂ သန်းရှိနေသည်။ ထို့ကြောင့် ပင် နှစ်စဉ်ငါးပုစွန်မျိုး မတုံးစေဘဲ ဖမ်းဆီးနိုင်သည့် ပမာဏ (MSY) မှာ ရေအောက်ငါးတန်ချိန် ၅ ဒသမ ၅ သိန်း၊ ရေပေါ်ငါးတန်ချိန် ၄ ဒသမ ၉ သိန်း စုစုပေါင်း တန်ချိန် ၁၀ ဒသမ ၄ သိန်း ဖြစ်သည်။

သို့ဖြင့် ကုန်းတွင်းရှိ ရေချိုမြစ်ချောင်း၊ အင်းအိုင် စသည်များ၊ ရေချိုရေငန်စပ်ဒေသများနှင့် ကမ်းနီး ကမ်းဝေးရေငန်တို့တွင် ရေသယံဇာတများမှာ ပေါကြွယ်ဝလှသည်။ ယင်းတို့မှ တစ်နိုင်တစ်ပိုင် အသေးစားလုပ်ငန်းငယ်ကလေးများမှသည် တစ်အုပ် တစ်မလုပ်ငန်းကြီးများအထိ ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာနမှ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ယခုအခါ ဒေသတွင်းနိုင်ငံများ၊ အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသရှိ နိုင်ငံများ ဥရောပနိုင်ငံများနှင့်ပါ ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက် နေသည့် လွန်စွာမှ ပမာဏကြီးမားလှသော ကုန်သွယ်မှု လုပ်ငန်းကြီး ဖြစ်သည်။

ထိုလုပ်ငန်းကြီးမှ ၂၀၀၇-၂၀၀၈ စာရင်းအရ ရေ ထွက်ကုန်ပစ္စည်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ၊ ပြည်ပတင်ပို့မှုလုပ်ငန်းများမှ နိုင်ငံခြားဝင်ငွေအမေရိကန် ဒေါ်လာ ၆၀၃သမဂ၆၆ သန်း၊ ယူရို ၂၃သမဂ၆၅၃ သန်းနှင့် မြန်မာကျပ်ငွေ ၁၄၉၀၆၃သမဂ၇၇၄ သန်း ရရှိခဲ့ သည်။ ထို့ကြောင့်ပင်ရေလုပ်ငန်းမှ ပြည်ပဝင်ငွေရှာဖွေမှုတွင် စတုတ္ထနေရာ၌ ရပ်တည်နေသည့် လွန်စွာမှ အဓိက ကျသော လုပ်ငန်းကြီးတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။

ဤမျှအခြေခံကျလှသည့် လုပ်ငန်းကြီးအစဉ်တိုး တက်ရေးအတွက် ရေချိုငါး၊ ရေချိုပုစွန်မွေးမြူသောကန် များတိုးချဲ့ခြင်း၊ ရေငန်ငါး၊ ရေငန်ပုစွန်ကို ပိုမိုတိုးချဲ့ ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ သမားရိုးကျ မွေးမြူရေးကန်များကို ရေရှည်လည်း အကျိုးရှိ၊ ပိုမိုလည်းထုတ်လုပ်နိုင်၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်လည်း မယိုယွင်းသည့် သဟဇာတ မွေးမြူရေးစနစ် (Sustainable Shrimp Culture) နှင့် (Improved Extensive) တို့ကိုလည်း ငါးလုပ်ငန်းဦးစီး ဌာနက တိုးချဲ့အကောင်အထည်ဖော်လျက်ရှိသည်။

ထိုမျှသာမက အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် သဘာဝ ချောင်းမြောင်းများ၊ ရေနက်ကွင်းများ၊ အင်းအိုင်များ လျော့နည်းသွားပါက ရေ၊ မြေ၊ နေရာ ကျဉ်းကျဉ်းဖြင့်

ငါးပုစွန်ထုတ်လုပ်နိုင်မည့် ခြံခတ်မွေးသည့်စနစ် (Pen Culture) နှင့် ကြောင်အိမ်ဖြင့်မွေးမြူခြင်းစနစ် (Cage Culture) တို့ကိုပါ ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာနက ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

နေ့စပါးခင်းများအတွင်း စမ်းသပ်ငါးမျိုးများ ထည့်သွင်းနေစဉ်

ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာနအနေဖြင့် ရန်ကုန်တိုင်း၊ ဧရာဝတီတိုင်း၊ တနင်္သာရီတိုင်း၊ မွန်ပြည်နယ်၊ ရခိုင်ပြည်နယ်တို့တွင်ခေတ်မီ အအေးခန်း (၅၀)ကျော် တည်ဆောက်အသုံးပြုလျက်ရှိသည်။ ပြည်တွင်းစားသုံးရာတွင်လည်းကောင်း၊ ပြည်ပသို့ပို့ရာတွင်လည်းကောင်း၊ သန့်ရှင်းလတ်ဆတ်ပြီး ကျန်းမာရေးနှင့် ညီညွတ်စေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံခြားသို့တင်ပို့ရာတွင် လတ်ဆတ်မှုစစ်ဆေးခြင်း၊ (Quality Test)၊ ဓာတုပစ္စည်း စစ်ဆေးမှုဆိုင်ရာ စစ်ဆေးခြင်း (Contaminant) ၊ ကပ်ပါးဆိုင်ရာ စစ်ဆေးခြင်း (Parasite Test) ၊ သဘာဝအဆိပ်ဆိုင်ရာ စစ်ဆေးခြင်း (Toxicology) ၊ ထပ်ဖြည့်ဓာတုဆိုင်ရာ စစ်ဆေးခြင်း (Food Additive Test) စသည်တို့ကိုပါ အလေးထား ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာနသည် နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ၏လမ်းညွှန်မှု၊ မွေးမြူရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်းဝန်ကြီး၏ ကြီးကြပ်မှုတို့ကို လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်အဖြစ်ခံယူကာ အားတိုက်အင်တိုက်ကြိုးပမ်းမှုကြောင့် ရေထွက်ကုန်ပစ္စည်းတင်ပို့မှုတို့မှာ တိုးတက်လျက်ရှိသည်။

သို့သော် ၂၀၀၈ ခုနှစ် နာဂစ်မုန်တိုင်းဒဏ်ခံရပြီးနောက်ရေထွက်ကုန်ပစ္စည်းတင်ပို့မှုမှာ အနည်းငယ်မျှ ကျဆင်းလာခဲ့သော်လည်း ယခုအခါ ပုံမှန်နှင့် ပုံမှန်အထက် ဆောင်ရွက်နိုင်ပြီဖြစ်သည်။

ဤသို့သော တိုးတက်မှုများရရှိရန်အတွက် ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာနသည် ရေချိုရေငန်ငါးပုစွန်များကို စနစ်ကျနစွာ ဖမ်းဆီးခြင်း၊ ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များဖြင့် သားဖောက်ခြင်း၊ မွေးမြူခြင်းစသည်များနှင့် မြစ်ချောင်း၊ အင်း၊ အိုင်၊ ဆည်မြောင်း၊ တာတမံများ၊ လယ်ကွင်းများအတွင်းသို့လည်းနှစ်စဉ်စဉ်ဆက်မပြတ်ငါးပုစွန်သားပေါက်များကို မျိုးစိုက်ထည့်ပေးလျက်ရှိသည်။

ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ဂေဟစနစ် မယိုယွင်းစေရန်၊ ပင်လယ်ပြင်အတွင်းရှိ ရေထွက်ပစ္စည်း သယံဇာတများ မပြုန်းတီးစေရန် နိုင်ငံတကာအဖွဲ့ အစည်းများ၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းကာ စနစ်တကျသုတေသနပြုခြင်းများ၊ ထိန်းသိမ်းခြင်းများ၊ မှတ်တမ်းတင်ခြင်းများလည်း ပြုလုပ် လျက်ရှိသည်။

မိုးရာသီငါးရစ်ငါးသန်ချိန် ငါးဖမ်းဆီးခြင်း မပြုရန် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သယံဇာတများကို ပျက်စီးစေနိုင်သည့်ငါးဖမ်းနည်းစနစ်များနှင့် ငါးဖမ်းကိရိယာများကို အသုံးမပြုရန်စသည်တို့ကို ဟောပြောခြင်း၊ ဆွေးနွေးခြင်း၊ ပညာပေးခြင်း၊ ဇာတ်လမ်းများ ထုတ်လုပ်၍ အသိပေးခြင်းများကို ကျေးရွာများသို့ အရောက်တိုးချဲ့ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

ယခုအခါ ငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်ကို ဖွဲ့စည်းပြီးဖြစ်သည်။ မွေးမြူရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်းဝန်ကြီးမှာ ငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်၏ နာယကဖြစ်သည်။ ငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်၏ ရည်ရွယ်ချက်များ၊ လုပ်ငန်းများအောင်မြင်ရေးအတွက် ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာနက အကူအညီပေးလျက်ရှိနေသည်။

သို့ဖြစ်၍ ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာနသည် ရေထွက်ကုန်ပစ္စည်းများဖြစ်သည့် ငါးပုစွန်၊ ဂဏန်းစသည်တို့ကို မွေးမြူ ထုတ်လုပ်၊ ဖမ်းဆီး၊ တင်ပို့စသည့်လုပ်ငန်းများကို သတ်မှတ်ထားသည့်ဥပဒေများ၊ စည်းကမ်းများနှင့်အညီ ဆက်နွယ်နေသည့်ဌာနများ၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လက်တွဲကာ ပြည်သူများစားသုံးမှု ဖူလုံရေးသာမက နိုင်ငံတော်၏ နိုင်ငံခြားဝင်ငွေကိုလည်း စတုတ္ထအဆင့်မှ ရှာဖွေပေးလျက်ရှိပေသည်။

ဦးကဲမြင့်

မြန်မာနိုင်ငံတော်၊ ပြည်ထောင်စု

မြန်မာနိုင်ငံတော်၊ ပြည်ထောင်စု

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်တွင် ၂၀၀၉ ခုနှစ်အတွင်း ထင်ရှားသောအကြောင်းအရပ်အချို့ကို အောက်ပါအတိုင်းဖော်ပြထားသည်။

လမ်းတံတားတည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများ

သုံးခွချောင်းတံတား(ကျုံတိုင်းကြီး)ဖွင့်ပွဲကို အဆိုပါ တံတားအနီးရှိမင်္ဂလာမဏ္ဍပ်၌ ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည်။ တံတားသည်ပန်းတနော်မြို့နယ်ပန်းတနော်-အိမ်မဲလမ်းပေါ်၌ တည်ရှိသည်။ တံတားအမျိုးအစားမှာ အလေးချိန်တန် သံကူကွန်ကရစ်ဖြစ်ပြီး တံတား အရှည်ပေ ၂၇၀၊ ယာဉ်သွားလမ်းအကျယ် ၂၄ ပေရှိသည်။ ယာဉ်တစ်စီးချင်းခွင့်ပြု အလေးချိန်တန် ၆၀ ဖြစ်သည်။

နန့်စလိန်ချောင်းတံတားဖွင့်ပွဲကို အဆိုပါ တံတား ၌ ဇန်နဝါရီလ ၁၆ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည်။ တံတား သည် ခန္တီးမြို့နယ်နှင့် လဟယ်မြို့နယ်အကြား ခန္တီး-ဆင်သေ-လဟယ် ကားလမ်းပေါ်၌ တည်ရှိပြီး တစ်လမ်း သွား သံမဏိသံပေါင် ကြိုးတံတားဖြစ်သည်။ တံတား အရှည်ပေ ၂၅၀၊ ယာဉ်သွားလမ်းအကျယ် ၁၀ ပေရှိသည်။ ယာဉ်တစ်စီးချင်းခွင့်ပြု အလေးချိန် ၂၅ တန် ဖြစ်သည်။

ငဝန်တံတား (မြို့ကွင်း) ဖွင့်ပွဲကို အဆိုပါ တံတား ၌ မတ်လ ၂၁ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည်။ တံတားသည် အင်္ဂပူမြို့နယ် ဟင်္သာတ-မြို့ကွင်း- ကွင်းကောက်လမ်းပေါ် ၌ တည်ရှိပြီး တံတားအရှည် ၂,၈၃၅ ပေရှိသည်။ ပင်မ တံတားအရှည် ၁,၀၃၅ပေ၊ ချဉ်းကပ်တံတား ဟင်္သာတ ဘက်ကမ်း၌ ပေ ၉၆၀၊ အင်္ဂပူဘက်ကမ်း၌ ပေ ၈၄၀ ရှိသည်။ တံတားအကျယ် ၃၄ ပေ၊ ယာဉ်သွားလမ်း အကျယ် ၂၈ပေ၊ လူသွားလမ်းအကျယ် တစ်ဖက်လျှင် သုံးပေစီကျယ်သည်။ ပင်မတံတားသည် ကြိုတင်အားဖြည့် သံကူကွန်ကရစ် ရက်မ၊ သံပေါင်၊ သံကူကွန်ကရစ် တံတားဖြစ်ပြီး ချဉ်းကပ်တံတားသည် သံကူကွန်ကရစ် တံတားဖြစ်သည်။ တံတားအောက်ရေလမ်း ကင်းလွတ် နယ်မြေအကျယ်ပေ ၁၈၀၊ အမြင့် ၁၈ ပေရှိသည်။ ယာဉ်တစ်စီးချင်းခွင့်ပြု အလေးချိန်တန် ၆၀ ဖြစ်သည်။

ကြံခင်း-ပခုက္ကူ ရထားလမ်း၏ ဥသျှစ်ပင်-ကံမ ရထားလမ်းပိုင်းဖွင့်ပွဲကို ပန်းတောင်းမြို့နယ် ဥသျှစ်ပင်

ဘူတာ ဥပစာရှေ့၌ မတ်လ ၂၂ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပ သည်။ ဥသျှစ်ပင်-ကံမ ရထားလမ်းပိုင်း၌ တံတားကြီး၊ ငယ်ပေါင်း ၁၈၅ နှင့် ဘူတာရုံပေါင်း ခြောက်ရုံပါဝင် သည်။ ကြံခင်း-ပခုက္ကူ ရထားလမ်း၏ ကြံခင်း- ဥသျှစ်ပင်လမ်းပိုင်း ၃၈ မိုင်နှင့် ဥသျှစ်ပင်-ကံမလမ်းပိုင်း ၃၅ မိုင်ကို ဖွင့်လှစ်ပြီးဖြစ်သဖြင့် ပုသိမ်မှ ကံမအထိ ၂၂၂ မိုင် တစ်ဆက်တည်း သွားနိုင်ပြီဖြစ်သည်။

ရန်ကုန်-မန္တလေးအမြန်လမ်းမကြီး၏ နေပြည်တော် -ရန်ကုန်လမ်းပိုင်းဖွင့်ပွဲကို မိုင်တိုင်အမှတ် ၂၀၂/၁ နေပြည်တော်-စီလမ်းဆုံ၊ လှည်းကူးမြို့နယ် အမှတ် ၃ လမ်းဆုံနှင့် ဖြူးမြို့အနီး မိုင်တိုင်အမှတ် ၁၁၅/၂ တို့ရှိ မင်္ဂလာမဏ္ဍပ်များ၌ မတ်လ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပ သည်။ နေပြည်တော်-ရန်ကုန်လမ်းပိုင်းသည် နေပြည် တော် စီလမ်းဆုံမှ ရန်ကုန်အမှတ် ၃ လမ်းဆုံ အထိ အရှည် ၂၀၂ မိုင် တစ်ဖာလုံ၊ ၂၅ ပေ အကျယ် အသွား နှစ် လမ်း၊ အပြန်နှစ်လမ်း စုစုပေါင်း လေးလမ်းသွား ဖြစ်ပြီး နှစ်လမ်းပေါင်း အကျယ်ပေ ၅၀ ရှိ ကွန်ကရစ် လမ်းမကြီးဖြစ်သည်။ လမ်းအထူ ပထမလွှာ ခြောက် လက်မနှင့် အပေါ်လွှာ ၁၂ လက်မ စုစုပေါင်း ၁၈ လက်မ ရှိသည်။ လမ်းပိုင်းတစ်လျှောက် တံတားမျိုးစုံ စုစုပေါင်း ၁၇၂စင်းပါဝင်ပြီး တံတားရှည်၍ ခန်းဖွင့်ကျယ်သော တံတားများကို သံမဏိ သံပေါင်ရက်မများ၊ တံတားတို၍ ခန်းဖွင့်ကျဉ်းသော တံတားများကို သံကူကွန်ကရစ် ရက်မများဖြင့် တည်ဆောက်ထားသည်။ နေပြည်တော် -ရန်ကုန် လမ်းပိုင်းကို ဖွင့်လှစ်သည့်ရက်မှစ၍ ပြည်သူ များ အသုံးပြုသွားလာနိုင်ပြီဖြစ်သည်။

ပဲခူးမြစ်ကူးတံတား (ကဝ) ဖွင့်ပွဲကို အဆို ပါတံတားအနီးရှိ မင်္ဂလာမဏ္ဍပ်၌ မတ်လ ၂၁ ရက် နေ့ တွင် ကျင်းပသည်။ တံတားသည် ပဲခူးမြစ်ကို ဖြတ်သန်း ပြီး ပဲခူးမြို့နယ်နှင့် ကဝမြို့နယ်တို့ကို ဆက်သွယ်ထားပြီး သံကူကွန်ကရစ် ဘေလီသံပေါင် တံတားဖြစ်သည်။ တံတားအရှည် ပေ ၅၆၀၊ ယာဉ်သွားလမ်း အကျယ် ၁၂ ပေ ၄လက်မ၊ ရေလမ်း ကင်းလွတ်နယ်မြေ အမြင့် ၁၂ ပေ နှင့် အကျယ် ၇၆ပေရှိသည်။ ယာဉ်တစ်စီးချင်းခွင့်ပြု အလေးချိန်တန် ၂၀ ဖြစ်သည်။ ရွှေလီတံတား (နမ့်ခမ်း) ဖွင့်ပွဲကို အဆိုပါတံတားအနီးရှိ မင်္ဂလာမဏ္ဍပ်၌ ဧပြီလ

မြန်မာနိုင်ငံတော်၊ ပြည်ထောင်စု

၂၇ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည်။ တံတားကို မန္တလေး-လားရှိုး- မူဆယ်-နမ့်ခမ်း-ဗန်းမော်လမ်း နမ့်ခမ်းမြို့နယ် မိုင်တိုင်အမှတ် ၃၀၆/၆ ရှိရွှေလီမြစ်ကို ဖြတ်ကျော် ဟည်ဆောက်ထားပြီးအပေါ်ထည်သံ ကူကွန်ကရစ် ဘေလီကြိုးတံတားဖြစ်သည်။ တံတားအရှည်ပေ၆၀၀၊ ယာဉ်သွားလမ်းအကျယ် ၂၄ ပေရှိသည်။ ယာဉ်တစ်စီးချင်း ခွင့်ပြုအလေးချိန် ၃၆ တန် ဖြစ်သည်။

တောင်ယမားချောင်း(ဝက်ခုတ်) တံတားဖွင့်ပွဲကို အဆိုပါတံတား၌ ဧပြီလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည်။ တံတားသည် ပုသိမ်-မုံရွာ လမ်း၏ ကဇွန်းမ-မုံရွာလမ်းပိုင်းရေစကြိုမြို့နယ် မိုင်တိုင်အမှတ် ၇၉/၁ ၌ တည်ရှိပြီး သံကူကွန်ကရစ်အောက်ထည် ဘေလီ သံပေါင်တံတားဖြစ်သည်။ ယာဉ်တစ်စီးချင်း ခွင့်ပြုအလေးချိန် ၁၃ တန်ဖြစ်သည်။

ဝါရာဇွပ်တံတားအမှတ် ၂ ဖွင့်ပွဲကို အဆိုပါတံတားအနီးရှိ မင်္ဂလာမဏ္ဍပ်၌ မေလ ၇ ရက် နေ့တွင် ကျင်းပသည်။ တံတားသည် မြစ်ကြီးနား-နမ့်တီး-တနိုင်းလမ်းပိုင်း ဖားကန်မြို့နယ်၌ တည်ရှိပြီး သံကူကွန်ကရစ်တံတားဖြစ်သည်။ တံတားအရှည် ၃၅၄ ပေ၊ အကျယ် ၂၂ ပေ၊ တစ်ဖက်လျှင် လူသွားလမ်းအကျယ် သုံးပေစီရှိသည်။ ယာဉ်တစ်စီးချင်း ခွင့်ပြုအလေးချိန် တန် ၆၀ ဖြစ်သည်။

စစ်တွေ-အမ်း-မင်းဘူး ရထားလမ်း၏ စစ်တွေမြို့ ပြည်တော်သာ-ရေချမ်းပြင်ရထားလမ်းပိုင်း ဖွင့်ပွဲကို ပြည်တော်သာဘူတာ၌ မေလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပ

သည်။ ပြည်တော်သာ-ရေချမ်းပြင်လမ်းပိုင်းသည် အရှည် ၁၁ ဒသမ ၄၆ မိုင်ရှိပြီး တံတားကြီး၊ ငယ် ၂၁ ခု၊ ဘလောက် ဘူတာရုံ သုံးရုံနှင့် ရပ်စခန်းဘူတာရုံ သုံးရုံ ပါဝင်သည်။

ဆွာချောင်းတံတားဖွင့်ပွဲကို အဆိုပါတံတားအနီးရှိ မင်္ဂလာမဏ္ဍပ်၌ မေလ ၂၉ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည်။ တံတားကို ရန်ကုန်-တောင်ငူ- မန္တလေး ပြည်ထောင်စုလမ်း ရေစကြိုမြို့နယ် မိုင်တိုင်အမှတ် ၁၉၈/၂ ၌ တည်ဆောက်ထားခြင်းဖြစ်ပြီး သံကူကွန်ကရစ် တံတား ဖြစ်သည်။ တံတားအရှည်ပေ ၂၇၀၊ ယာဉ်သွားလမ်း အကျယ် ၄၈ ပေ၊ တစ်ဖက်လျှင် သုံးပေစီရှိ လူသွားလမ်းပါရှိပြီး တံတားအောက်ရေလမ်း ကင်းလွတ်နယ် အကျယ်ပေ ၈၀ နှင့် အမြင့် ငါးပေရှိသည်။ ယာဉ်တစ်စီးချင်း ခွင့်ပြုအလေးချိန်တန် ၆၀ ဖြစ်သည်။

ထီးစဲခါး တံတားဖွင့်ပွဲကို အဆိုပါတံတား မင်္ဂလာမဏ္ဍပ်၌ ဇွန်လ ၂၉ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည်။ တံတားသည် လွိုင်ကော်မြို့နယ် ထီးစဲခါးကျေးရွာအနီး သဘက်ချောင်းပေါ်၌တည်ရှိပြီး သံကူကွန်ကရစ်တံတားဖြစ်သည်။ တံတားအရှည် ၂၄၁ ပေ၊ ယာဉ်သွားလမ်း အကျယ် ၂၄ ပေ၊ တစ်ဖက်လျှင် သုံးပေစီကျယ် လူသွားလမ်းပါရှိပြီး တံတားအောက် ရေလမ်းကင်းလွတ်နယ် အကျယ် ပေ၄၀ နှင့် အမြင့်ခြောက်ပေရှိသည်။ ယာဉ်တစ်စီးချင်း ခွင့်ပြုအလေးချိန် တန် ၆၀ ဖြစ်သည်။

လက်ပန်လှတံတားဖွင့်ပွဲကို အဆိုပါတံတားအနီးရှိ မင်္ဂလာမဏ္ဍပ်၌ ဇူလိုင်လ ၂၄ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည်။ တံတားသည် မန္တလေး-မတ္တရာ-မိုးကုတ်လမ်း စဉ့်ကူးမြို့နယ် မိုင်တိုင် အမှတ် ၄၉/၆ ၌ တည်ရှိပြီး သံကူကွန်ကရစ် တံတားဖြစ်သည်။ တံတားအရှည် ပေ၂၄၀၊ ယာဉ်သွားလမ်းအကျယ် ၂၄ ပေ၊ လူသွားလမ်းတစ်ဖက်လျှင် သုံးပေစီပါရှိသည်။ ယာဉ်တစ်စီးချင်း ခွင့်ပြုအလေးချိန် တန် ၆၀ ဖြစ်သည်။

နမ့်ပေါင်တံတားဖွင့်ပွဲကို အဆိုပါတံတားအနီးရှိ မင်္ဂလာမဏ္ဍပ်၌ ဩဂုတ်လ ၂၂ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည်။ တံတားသည် လားရှိုးမြို့နယ် နမ့်ပေါင်ကျေးရွာ၌ တည်ရှိပြီး နမ့်ပေါင်ချောင်းကို ဖြတ်သန်းတည်ဆောက်ထားသည့် သံကူကွန်ကရစ်တံတားဖြစ်သည်။ တံတား

တံတား	ဖွင့်သည့်နေ့
မင်းတုန်းချောင်း	၂၆-၉-၂၀၀၉
ကျွန်းကုန်း	၂၅-၁၀-၂၀၀၉
ကံကြီး	၁၅-၁၁-၂၀၀၉
ရထားလမ်း	ဖွင့်သည့်နေ့
ကံမ-သရက်	၁၇-၁၀-၂၀၀၉
ပခုက္ကူ-ကျွန်းချောင်း	၂၀-၁၁-၂၀၀၉

မြန်မာနိုင်ငံတော်၊ ပြည်ထောင်စု

အရှည် ပေ ၁၈၀၊ ယာဉ်သွားလမ်းအကျယ် ၂၄ ပေရှိ သည်။ တံတားတည်ဆောက်မှု ကုန်ကျငွေကျပ် ၃,၆၉၅ သိန်း ဖြစ်ပြီး ရှမ်းပြည်နယ်(မြောက်ပိုင်း)နှင့် ရှမ်းပြည် နယ် (တောင်ပိုင်း) အဓိက ဆက်သွယ်သွားလာနိုင် သည့် တံတားဖြစ်သည်။

မကွေး-ကံပြားရထားလမ်းသစ်ဖွင့်ပွဲကို မကွေး မြို့နယ်၊ မကွေးဘူတာရေ.ဥပစာ၌ ဒီဇင်ဘာလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည်။ အဆိုပါ ရထားလမ်းပိုင်း သစ်သည် အရှည် ၇ ဒသမ ၆၈ မိုင်ရှိပြီး အရှည် ၉၅ မိုင်ရှိ မကွေး-နတ်မောက်-ပျော်ဘွယ် ရထားလမ်းမ ကြီး၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သည်။ ရထားလမ်းပိုင်းသစ်၌ နွားကူးဘူတာ (ပညာရေးကောလိပ်)၊ ဆေးတက္ကသိုလ် (မကွေးဘူတာ) နှင့် ကံပြားဘူတာ (နည်းပညာတက္ကသိုလ်) များ တည်ဆောက်ပေးထားသည်။

ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံ တည်ဆောက်ခြင်း

ကျိုင်းတောင်းရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံဖွင့်ပွဲကို အဆိုပါစက်ရုံ၌ မတ်လ ၂၁ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည်။ စက်ရုံကို ရှမ်းပြည်နယ် (တောင်ပိုင်း) မိုးနဲမြို့၊ အရှေ့ မြောက်ဘက် မိုင် ၃၀ ခန့် အကွာ နမ့်တိန်ချောင်းပေါ်ရှိ ကျိုင်းတောင်းရေတံခွန်အနီး၌ တည်ဆောက်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ စက်ရုံရှိစက်သုံးလုံးမှ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ၅၄ မဂ္ဂါဝပ်ထုတ်လုပ်မည်ဖြစ်ပြီး တစ်နှစ်လျှင် လျှပ်စစ် ဓာတ်အားကီလိုဝပ်နာရီသန်းပေါင်း ၃၇၇ ဒသမ ၆ သန်း ထုတ်လုပ်ပေးမည် ဖြစ်သည်။ စက်ရုံမှထုတ်လုပ်သော လျှပ်စစ်ဓာတ်အားများကို ၁၁၄ မိုင်ရှည်သည့် ၁၃၂ ကေဗီဓာတ်အားလိုင်းသွယ်တန်း၍ လွိုင်လင်ခရိုင်နှင့် လင်းခေခရိုင်အတွင်းရှိ မြို့နယ်များသို့လည်းကောင်း မဟာဓာတ်အားလိုင်းမှတစ်ဆင့် အခြားပြည်နယ်နှင့်တိုင်း များသို့လည်းကောင်း၊ ဖြန့်ဖြူးသွားမည်ဖြစ်သည်။ ကျိုင်း တောင်းရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံ စီမံကိန်းကို နိုင်ငံတော်က ငွေကျပ်သန်းပေါင်း ၁၅,၂၈၅ သန်းနှင့် နိုင်ငံခြားငွေ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၉ ဒသမ ၅၆ သန်း အကုန်အကျခံ တည်ဆောက်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။

ရွှေလီ ၁ ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံဖွင့်ပွဲကို အဆိုပါ စက်ရုံ၌ မေလ ၁၆ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည်။ စက်ရုံကို

ရှမ်းပြည်နယ် (မြောက်ပိုင်း) နမ့်ခမ်းမြို့ အနောက် တောင်ဘက် ၁၇ မိုင်ခန့်အကွာ မန်တက်ကျေးရွာအနီး ၌ တည်ဆောက်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ မန်တက်ကျေးရွာ အနီး ရွှေလီမြစ်ပေါ်တွင် ရေထိန်းတံတစ်ခု တည် ဆောက်၍ ရေသွယ် ဥမင်လိုက်ဖြင့် ရေကို သွယ်ယူကာ တပ်ဆင်စက်အင်အား မဂ္ဂါဝပ် ၆၀၀ ရှိ စက်ရုံမှ နှစ်စဉ် လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ကီလိုဝပ် နာရီသန်းပေါင်း ၄,၀၂၂ သန်းကို ဓာတ်အားကွန်ရက်မှတစ်ဆင့် ဖြန့်ဖြူးသွား မည်ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံခြားဆက်ဆံရေး

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော် အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေနှင့်ဇနီး ဒေါ်ကြိုင်ကြိုင်တို့သည် သီရိလင်္ကာဒီမိုကရက်တစ်ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတနိုင်ငံ သမ္မတ မစ္စတာ မဟင်ဒါရာဂျာပက်ခံစာ၏ဖိတ်ကြားချက်အရ နိုဝင်ဘာလ ၁၄ ရက်နေ့မှ ၁၅ ရက်နေ့အထိ သီရိ လင်္ကာဒီမိုကရက်တစ်ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတနိုင်ငံသို့ ချစ်ကြည် ရေးခရီးသွားရောက်သည်။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ တော် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေး ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေသည် အိန္ဒိယ သမ္မတနိုင်ငံ ဒုတိယသမ္မတ ရှရီအမ်ဟာမစ်အန်ဆရီ ဦးဆောင်သော ချစ်ကြည်ရေးကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့အား ဖေဖော်ဝါရီလ ၆ ရက်နေ့တွင်လည်းကောင်း၊ ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ် မစ္စတာဘန်ကီမွန်းနှင့် အဖွဲ့ဝင်များအား

မကွေး- ကံပြား မီးရထားလမ်းတစ်နေရာ

မြန်မာနိုင်ငံတော်၊ ပြည်ထောင်စု

ဧူလိုင်လ ၃ ရက်နေ့နှင့် ၄ ရက်နေ့များတွင်လည်းကောင်း၊ နေပြည်တော်ရှိ ဘုရင့်နောင်ရိပ်သာ၌ လက်ခံတွေ့ဆုံသည်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော် အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ တပ်မတော် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေသည် ထိုင်းနိုင်ငံထိုင်းဘုရင့်တပ်မတော် ကြည်းတပ် ဦးစီးချုပ် General Anupong Paojinda ဦးဆောင်သော ချစ်ကြည်ရေးကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့အားဖေဖော်ဝါရီလ ၁၇ ရက်နေ့တွင်လည်းကောင်း၊ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ တရုတ်ပြည်သူ့လွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် စစ်ဦးစီးချုပ် General Chen Bingde ဦးဆောင်သော ချစ်ကြည်ရေး ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့အား မတ်လ ၁၈ ရက်နေ့တွင် လည်းကောင်း၊ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ ကွန်မြူနစ်ပါတီဗဟို ကော်မတီအမြဲတမ်းကော်မတီအဖွဲ့ဝင် H.E.Mr.Li Changchun ခေါင်းဆောင်သော ချစ်ကြည်ရေး ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့အား မတ်လ ၂၆ ရက်နေ့တွင် လည်းကောင်း၊ စင်္ကာပူသမ္မတနိုင်ငံ ဝါရင့်ဝန်ကြီး H.E.Mr.Goh Chok Tong ဦးဆောင်သော ကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့အား ဇွန်လ ၉ ရက်နေ့တွင်လည်းကောင်း၊ သီရိလင်္ကာဒီမိုကရက်တစ်ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတနိုင်ငံ သမ္မတ မစ္စတာ မဟင်ဒါရာဂျာပက်ခံစာ ဦးဆောင်သော ချစ်ကြည်ရေးကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့အား ဇွန်လ ၁၄ ရက်နေ့ တွင် လည်းကောင်း၊ အမေရိကန်အထက်လွတ်တော် နိုင်ငံခြားရေးရာကော်မတီ အရှေ့အာရှနှင့် ပစိဖိတ်ရေးရာ ဆပ်ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ အထက်လွတ်တော်အမတ် Mr. Jim Webb အား သြဂုတ်လ ၁၅ ရက်နေ့တွင်လည်းကောင်း၊ နေပြည်တော်ရှိ ဘုရင့်နောင်ရိပ်သာ၌ လက်ခံတွေ့ဆုံသည်။

စက်ရုံသစ်များဖွင့်လှစ်ခြင်း

အမှတ် (၂) စက်မှုဝန်ကြီးဌာန စက်နှင့်စက်ကိရိယာ ပစ္စည်းထုတ်လုပ်မှု (မြိုင်) ဖွင့်ပွဲကို အဆိုပါစက်ရုံ မင်္ဂလာ မဏ္ဍပ်၌ ဇန်နဝါရီလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည်။ စက်ရုံသည် မြိုင်မြို့နယ်-ကမ္ဘာလမ်း လက်ယာဘက် မိုင်တိုင် ၄/၀ နှင့် ၇/၀ အကြားတည်ရှိသည်။ စက်ရုံမှ CNC Lathe (MI 258) CNG lathe (ML 260) Semi CNG Lathe (DL 660) Heavy Duty Precusion Lathe (HG

720) Plate Rolling Machine (HR 0613) Bed Type Vertical & Horizontal Milling Machine (JY-H 480) Plano Milling Machine (CI 900 2500) Radial Drilling Machine (TF 1100s) Radial Drilling Machine (TF 1700H) Universal Cylindrical Grinding Machine (G 27-55 AGC) Precision Surface Grinding Machine (C&Y 50-100 AHR) စက်များနှင့် အစိုးရဌာနများ၊ ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းရှင်များ မှာကြားသည့် စက်နှင့်စက်ကိရိယာ ပစ္စည်းများ ထုတ်လုပ်မည်ဖြစ်သည်။

အမှတ် (၁) စက်မှုဝန်ကြီးဌာန မြန်မာ့အထည် အလိပ်လုပ်ငန်း ချည်မျှင်စက်ရုံ(ပျော်ဘွယ်) ဖွင့်ပွဲကို အဆိုပါစက်ရုံ၌ မတ်လ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည်။ စက်ရုံသည် ပျော်ဘွယ်မြို့နယ်၌ တည်ရှိပြီး နိုင်ငံတော်က ငွေကျပ် ၇,၂၂၃ ဒသမ ၀၈၀ သန်းနှင့် နိုင်ငံခြားငွေ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၉ ဒသမ ၈ သန်း စုစုပေါင်း ငွေကျပ် ၇,၂၂၈ ဒသမ ၇၄၀ သန်း အကုန်အကျခံ တည်ဆောက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ စက်ရုံမှ တစ်နှစ် လျှင် ၁/၃၂ ချည်ပေါင် ၃ ဒသမ ၄၅၅ သန်း၊ ၁/၂၁ ချည် (ရစ်တိုင်မဲ့) ပေါင် ၀ ဒသမ ၅၇၇ သန်း၊ ၁/၃၂ ဘီးဖြီးချည် ပေါင် ၁ ဒသမ ၄၄၀ သန်း စုစုပေါင်း ချည်ပေါင် ၅ ဒသမ ၄၇၂ သန်း ထုတ်လုပ်မည်ဖြစ်သည်။

အမှတ် (၁) စက်မှုဝန်ကြီးဌာန မြန်မာ့အထည် အလိပ်လုပ်ငန်း ချည်မျှင်စက်ရုံ (မြစ်သား) ဖွင့်ပွဲကို အဆိုပါစက်ရုံ၌ မတ်လ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည်။

စက်ရုံသည် မြစ်သားမြို့နယ်၌ တည်ရှိပြီး နိုင်ငံတော်က ငွေကျပ် ၆,၂၅၁ ဒသမ ၉၁၆ သန်းနှင့် နိုင်ငံခြားငွေ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၉ ဒသမ ၈ သန်း စုစုပေါင်းငွေကျပ် ၆,၃၁၇ ဒသမ ၅၇၆ သန်း အကုန်အကျခံ တည်ဆောက် ထားခြင်းဖြစ်သည်။ စက်ရုံမှ တစ်နှစ်လျှင် ၁/၃၂ ချည် ပေါင် ၃ ဒသမ ၄၅၅ သန်း၊ ၁/၂၁ ချည် (ရစ်တိုင်မဲ့) ပေါင် ၀ ဒသမ ၅၇၇ သန်းနှင့် ၁/၃၂ ဘီးဖြီးချည် ပေါင် ၁ ဒသမ ၄၄၀ သန်း စုစုပေါင်း ချည်ပေါင် ၅ ဒသမ ၄၇၂ သန်း ထုတ်လုပ်မည်ဖြစ်သည်။

အမှတ် (၁) စက်မှုဝန်ကြီးဌာန မြန်မာ့စက္ကူနှင့် ဓာတုဗေဒလုပ်ငန်း တန် ၅၀ သတင်းစာပျော့ဖတ်နှင့်

မြန်မာနိုင်ငံတော်၊ ပြည်ထောင်စု

တန် ၈၀ ထုပ်ပိုးစက္ကူစက်ရုံဖွင့်ပွဲကို အဆိုပါစက်ရုံ၌ မေလ ၂၆ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည်။ စက်ရုံသည် ရေတာရှည်မြို့နယ် ရေနီ အမှတ် ၂ စက္ကူစက်ရုံအနီး၌ တည်ရှိသည်။ စက်ရုံမှ သစ်၊ ဝါး အခြေခံကုန်ကြမ်းများ ဖြင့် သတင်းစာပျောဖတ် တစ်နေ့လျှင် တန် ၅၀၊ ထုပ်ပိုး စက္ကူတစ်နေ့လျှင် တန် ၈၀ ထုတ်လုပ်မည်ဖြစ်သည်။

ငွေစက္ကူအမျိုးအစားသစ် ထုတ်ဝေခြင်း- မြန်မာ နိုင်ငံတော် ဗဟိုဘဏ်မှ ကျပ် ၅,၀၀၀ တန် ငွေစက္ကူ အမျိုးအစားသစ်ကို အောက်တိုဘာလ ၁ ရက်နေ့တွင် စတင်ထုတ်ဝေသည်။ အဆိုပါ ငွေစက္ကူသစ်ကို မြန်မာ နိုင်ငံတော်ဘဏ် ငွေကြေးဌာန၊ ဘဏ်များနှင့် အစိုးရ ငွေတိုက်များမှ ဘဏ်ဖွင့်ချိန်အတွင်း ပြည်သူများအား ထုတ်ပေးသည်။

ကျပ် ၅,၀၀၀ တန် ငွေစက္ကူသစ်သည် အရွယ် အစား ၁၅ စင်တီမီတာနှင့် ၇ စင်တီမီတာရှိပြီး ပေါ်လွင် သောအရောင်မှာ အနီရောင်ဖြစ်သည်။ ငွေစက္ကူ သစ်၏ မျက်နှာစာဘက်ထိပ်ပိုင်း၌ “မြန်မာနိုင်ငံတော် ဗဟိုဘဏ်” စာတန်း၊ အလယ်ပိုင်း၌ မြန်မာ့အနုပညာလက်ရာ မြောက် “ဆင်ဖြူတော်” ပုံနှင့် “ငါးထောင်ကျပ်” မြန်မာ စာတန်း၊ အောက်ခြေ၌ မြန်မာ့အနုပညာလက်ရာ မြောက် “ပန်းခက်များ”၊ ထောင့်သုံးထောင့်၌ ငွေစက္ကူ “တန်ဖိုး” ဂဏန်း၊ ငွေစက္ကူနံပါတ် “မြန်မာ-အင်္ဂလိပ်” တို့ကို ရိုက်နှိပ်ထားသည်။ လက်ယာဘက်ထိပ်ပိုင်း၌ ဆင်ဖြူတော်ပုံ ရေစာပါရှိပြီး လုံခြုံရေးကြိုးတစ်ချောင်း ကို ငွေစက္ကူတွင် ဒေါင်လိုက်ထည့်သွင်းထားသည်။ ငွေစက္ကူသစ်၏ ကျောဘက်ထိပ်ပိုင်း၌ CENTRAL BANK OF MYANMAR စာတန်း၊ အောက်ခြေ၌ FIVE THOUSAND KYATS စာတန်း၊ အလယ်ပိုင်း၌ လွှတ်တော်အဆောက်အအုံပုံနှင့် ထောင့်သုံးထောင့်၌ ငွေစက္ကူ “တန်ဖိုး” ဂဏန်းတို့ကို ရိုက်နှိပ်ထားသည်။

ဆည်မြောင်းတာဝန်များ တည်ဆောက်ဖွင့်လှစ်ခြင်း- ခင်မွန် ရေလှောင်တံဆွဲဖွင့်ပွဲကို ရေလှောင်တံဆွဲအနီးရှိ မင်္ဂလာမဏ္ဍပ်၌ ဇန်နဝါရီလ ၂၄ ရက်နေ့က ကျင်းပ သည်။ ခင်မွန်ရေလှောင်တံဆွဲသည် ရေစင်္ကြံမြို့နယ်

ခင်မွန်ကျေးရွာအနီး ဒီးဒုတ်ချောင်းကို ပိတ်၍ တည် ဆောက်ထားသော မြေသားတံဆွဲ အမျိုးအစားဖြစ်သည်။ တံဆွဲအလျား ပေ ၁,၇၀၀၊ တံဆွဲအမြင့် ပေ ၅၀ ၊ ကန် ရေပြည့် ရေလှောင်ပမာဏ ၂,၂၀၀ ရှိပြီး စပါးနှင့် အခြား သီးနှံ ဧက ၃၀၀ အတွက် စိုက်ပျိုးရေးပေးဝေနိုင်သည့် ဒေသစိမ်းလန်းစိုပြည်ရေး အထောက်အကူပြု ရေလှောင် တံဆွဲ ဖြစ်သည်။

ဒီးချောင်းရေလှောင်တံဆွဲဖွင့်ပွဲကို အဆိုပါရေ လှောင်တံဆွဲ အနီးရှိ မင်္ဂလာမဏ္ဍပ်၌ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၁ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည်။ ဒီးချောင်းရေလှောင်တံဆွဲသည် ကျောက်တော် မြို့နယ်၊ ဒီးချောင်းပေါ်၌ တည်ဆောက် ထားသော မြေသားတံဆွဲ အမျိုးအစားဖြစ်သည်။ တံဆွဲအလျားပေ ၈၄၀၊ တံဆွဲအမြင့်ပေ ၁၁၅ ပေ၊ ရေလှောင် ပမာဏ ဧက ပေ ၇,၅၃၀ ရှိသည်။ ရေလှောင်တံဆွဲမှ လယ်မြေဧက ၁,၀၀၀ အတွက် စိုက်ပျိုးရေးပေးဝေနိုင်ပြီး ရေအားလျှပ်စစ် ကီလိုဝပ် ၈၀ ထုတ်လုပ်ပေးမည်ဖြစ်သည်။

ပေါင်းလောင်းရေလွှဲဆည်ဖွင့်ပွဲကို အဆိုပါ ရေလွှဲ ဆည် အနီးရှိ မင်္ဂလာမဏ္ဍပ်၌ မတ်လ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည်။ ပေါင်းလောင်းရေလွှဲဆည်သည် နေပြည်တော် ပျဉ်းမနားမြို့နယ်၊ သစ်ဆိမ့်ပင်ကျေးရွာအနီး၌ တည်ရှိပြီး အိုးပုံသံကူကွန်ကရစ် အမျိုးအစားဖြစ်သည်။ အကျယ် ပေ ၃၀၊ အမြင့် ၁၅ ပေရှိ သဲထုတ်တံခါးနှစ်ပေါက်၊ လေး ပေနှင့် ခြောက်ပေအရွယ်အစားရှိ ရေထိန်းတံခါး လေးပေါက်၊ ခြောက်ပေပတ်လည်အရွယ်အစား ရှိ ရေထိန်းတံခါးတစ်ပေါက်၊ အရှည် ၅၉ ဒသမ ၀၇ မိုင်ရှိ တူးမြောင်းမကြီးများ၊ အရှည် ၁၂၇ ဒသမ ၇၃ မိုင်ရှိ လက်တံမြောင်းနှင့် တူးမြောင်းအဆောက်အအုံ ၉၂၂ ခု ပါဝင်သည်။ ပေါင်းလောင်းရေလှောင်တံဆွဲမှ ရေအား လျှပ်စစ်အတွက် ထုတ်လွှတ်လိုက်သောရေများနှင့် နေပြည်တော်ပျဉ်းမနားမြို့နယ်နှင့် နေပြည်တော် လယ်ဝေးမြို့နယ်တို့အကြား ရေဆင်းဧရိယာ စတုရန်း မိုင် ၆၀၀ မှ စီးဝင်လာသည့်ရေများကို ပေါင်းလောင်း ရေလွှဲဆည်ဖြင့် ထိန်းကာနေပြည်တော် ပျဉ်းမနားမြို့နယ်၊ နေပြည်တော် လယ်ဝေးမြို့နယ်နှင့်ရေတာရှည်မြို့နယ် တို့မှ လယ်မြေဧက ၃၅,၀၀၀ ကို စိုက်ပျိုးရေး ပေးဝေနိုင် မည် ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံတော်၊ ပြည်ထောင်စု

ကဒပွန ရေထိန်းတံခါးဖွင့်ပွဲကို အဆိုပါရေထိန်း တံခါးအနီးရှိ မင်္ဂလာမဏ္ဍပ်၌ ဧပြီလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည်။ ကဒပွနရေထိန်းတံခါးသည် ကျောက်တန်း မြို့နယ်၊ ကဒပွန ကျေးရွာအနီး၌ တည်ရှိပြီး သံကူ ကွန်ကရစ် အမျိုးအစားဖြစ်သည်။ ရေခေါ်မြောင်းမကြီး ပေ ၂,၀၀၀ နှင့်အထက် မြောင်းမကြီး ပေ ၁,၀၀၀ ရှိပြီး ခြောက်ပေနှင့် ၁၆ ပေ အရွယ်အစားရှိ ရေတံခါး ၂၇ ပေါက်ပါဝင်သည်။ ကဒပွနရေထိန်းတံခါးမှ ကျောက်တန်း မြို့နယ်နှင့်သုံးခွမြို့နယ်အတွင်းရှိ လယ်မြေဧက ၁၅,၀၀၀ ကို အကျိုးပြုနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ပင်လယ် ဆားငန်ရေနှင့် သဲနုန်းများ မဝင်ရောက်နိုင်စေရန် အကာအကွယ်ပြုနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

မဒန်းရေလှောင်တံခါးဖွင့်ပွဲကို မဒန်းရေလှောင် တံခါးအနီးရှိ မင်္ဂလာမဏ္ဍပ်၌ မေလ ၃၀ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည်။ မဒန်းရေလှောင်တံခါးသည် နေပြည်တော် လယ်ဝေးမြို့နယ်၊ နန္ဒင်းကျင်းကျေးရွာအနီး မဒန်း ချောင်းပေါ်၌တည်ရှိပြီး မြေသားတံခါးအမျိုးအစားဖြစ် သည်။ ပင်မတံခါးမှာ အလျား ၈၃၀၅ ပေ၊ အမြင့် ၁၀၁ ပေနှင့် ကုန်းကြောတံခါးလေးခုမှာ အလျားပေ ၁,၈၅၀ အမြင့်ပေ ၃၀ ရှိသည်။ ရေထုတ်ပြန်သည် အလျား ၂၉၈ ပေရှိ သံကူကွန်ကရစ်အမျိုးအစားဖြစ်ပြီး ခြောက်ပေနှင့် လေးပေအရွယ်အစားရှိ ရေတံခါးတစ်ပေါက်ပါရှိသည်။ ရေပိုလွှဲသည် အလျားပေ ၇၉၀၊ အကျယ်ပေ ၅၀ ရှိ သည်။ ကန်ရေပြည့်ရေလှောင်ပမာဏဧကပေ ၃၆,၅၀၀ ရှိကာ လယ်မြေဧက ၈၀၀၀ ကို စိုက်ပျိုးရေးပေးဝေ နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

နဂါးပေါက်ရေထိန်းတံခါးဖွင့်ပွဲကို အဆိုပါ ရေထိန်းတံခါးအနီးရှိ မင်္ဂလာမဏ္ဍပ်၌ ဇွန်လ ၉ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည်။ နဂါးပေါက်ရေထိန်းတံခါး သည် ဝေါမြို့နယ်၊ နဂါးပေါက်ချောင်းနှင့် ခမုံ- မြစ်ကျိုးဖြတ်ချောင်းဆုံရာ အနီး၌ တည်ရှိသည်။ ခြောက်ပေနှင့် ၁၆ ပေအရွယ်အစားရှိ သံကူကွန်ကရစ် တံခါးပေါက် ၄၀ ပါဝင်သည်။ ရေခေါ်မြောင်းမကြီး အလျားပေ ၂,၀၀၀၊ ရေထုတ်မြောင်းမကြီး အလျားပေ ၁,၈၇၀ နှင့် အကျိုးပြုရေနုတ် ဧရိယာဧက ၁၅,၀၀၀ ရှိသည်။ ထို့ပြင် ပင်လယ်ဆားငန်ရေများ မဝင်ရောက်

နိုင်ရန် ထိန်းထားနိုင်ပြီး လယ်မြေများကို ပေးမည့် ရေချိုများကိုလည်း သိုလှောင်ထိန်းသိမ်းထားနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

လင်ပန်းရေလှောင်တံခါးဖွင့်ပွဲကို အဆိုပါ ရေလှောင် တံခါးအနီးရှိ မင်္ဂလာမဏ္ဍပ်၌ ဇူလိုင်လ ၂၆ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည်။ ၎င်းတံခါးသည် ကန်ဘလူမြို့နယ်၌ တည်ရှိပြီး မြေသားတံခါးအမျိုးအစားဖြစ်သည်။ တံခါး အလျားပေ ၉,၈၀၀၊ တံခါးအမြင့်ပေ ၄၀၊ တူးမြောင်း မကြီးအရှည် ၅ ဒသမ ၂၁ မိုင်၊ လက်တံမြောင်းများ အရှည် ၉ ဒသမ ၉၂ မိုင်ရှိသည်။ လင်ပန်းရေလှောင် တံခါး၏ အကျိုးပြုဧက ၂,၀၀၀ ဖြစ်သည်။ မြို့ကြီး ရေလွှဲဆည်ဖွင့်ပွဲကို အဆိုပါ ရေလွှဲဆည်အနီးရှိ မင်္ဂလာမဏ္ဍပ်၌ ဩဂုတ်လ ၂၉ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပ သည်။ မြို့ကြီးရေလွှဲဆည်သည် ကျောက်ဆည်မြို့ နယ်၊ တောင်တော်ကျေးရွာအနီး၌ တည်ရှိပြီး သံကူကွန် ကရစ် အမျိုးအစားဖြစ်သည်။ ရေလွှဲဆည် အကျယ်ပေ ၁၆၀၊ အမြင့် ၆ ဒသမ ၅ ပေရှိသည်။ မြို့ကြီး ရေလွှဲဆည်မှ ကျောက်ဆည်၊ မြစ်သား၊ ဝမ်းတွင်းနှင့် သာစည်မြို့နယ်များ အတွင်းရှိ လယ်မြေဧက ၃၅,၅၀၀ ကို ရေပေးဝေနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ရင်းရှည် ရေလှောင်တံခါးဖွင့်ပွဲကို အဆိုပါရေလှောင် တံခါးအနီးရှိ မင်္ဂလာမဏ္ဍပ်၌ စက်တင်ဘာလ ၂၉ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည်။ ရင်းရှည်ရေလှောင်တံခါး သည် ငဖဲမြို့နယ်၊ ပဒါန်းကျေးရွာအနီး ပဒါန်းချောင်းကို ပိတ်၍ တည်ဆောက်ထားခြင်းဖြစ်ပြီး မြေသားတံခါး အမျိုးအစား ဖြစ်သည်။

တံခါးအလျားပေ ၅၀၀၊ တံခါးအမြင့်ပေ ၅၀၊ ကန်ရေ ပြည့်ရေလှောင်ပမာဏ ဧကပေ ၂၆,၀၀၀ ရှိ သည်။ ရေလှောင်တံခါးမှ စပါးနှင့် အခြားသီးနှံဧက ၅၀၀ အတွက် စိုက်ပျိုးရေး ပေးဝေနိုင်မည်ဖြစ်ပြီး ဒေသ စိမ်းလန်းစိုပြည်ရေးကိုအထောက်အကူပြုမည်ဖြစ်သည်။

ဘုရားကုန်းရေလှောင်တံခါးဖွင့်ပွဲကို အဆိုပါ ရေလှောင်တံခါးအနီးရှိ မင်္ဂလာမဏ္ဍပ်၌ အောက်တိုဘာလ ၂၁ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည်။ ဘုရားကုန်းရေလှောင် တံခါးသည် တောင်ကြီးမြို့မှ ခြောက်မိုင်အကွာ ညိုမီး ကျေးရွာ၌ တည်ရှိပြီး ဘုရားကုန်း ရေထွက်လျှိုပေါ်တွင်

တည်ဆောက်ထားသည်။ တမံအလျားပေ ၉၀၀၊ အမြင့် ၄၂ပေ၊ ကန်ရေပြည့်ရေလှောင်ပမာဏ ၆၈၆ ဧကပေရှိသည်။ တောင်ကြီးမြို့နယ်၊ ထီဖောင်ကျေးရွာအုပ်စုရှိ မြေဧရိယာဧက ၂၀၀ ကို ရေသွင်းစိုက်ပျိုးရန်နှင့် ထီဖောင်ကျေးရွာအုပ်စုနှင့် တောင်ကြီးမြို့သို့ သောက်သုံးရေပေးဝေရန် တည်ဆောက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

ကန့်ဒေါင့်ရေလှောင်တမံဖွင့်ပွဲကို အဆိုပါရေလှောင်တမံအနီးရှိ မင်္ဂလာမဏ္ဍပ်၌ နိုဝင်ဘာလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည်။ ကန့်ဒေါင့်ရေလှောင်တမံသည် ပုလဲမြို့နယ်၊ ကန့်ဒေါင့်ကျေးရွာ၊ ကျောက်မြတ်ချောင်းပေါ်၌တည်ရှိပြီး မြေသားတမံအမျိုးအစားဖြစ်သည်။ တမံအလျားပေ ၁,၈၀၀၊ တမံအမြင့် ၇၉ ပေရှိပြီး ရေဧကပေ ၆၀၀ သိုလှောင်နိုင်သည်။ ပုလဲမြို့နယ်တွင် နယ်မြေဧရိယာ ၂၀၀ ခန့် ရေပေးဝေနိုင်ရန် တည်ဆောက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပြုခြင်း- နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီသည် ဒို့တာဝန်အရေးသုံးပါးကို ဦးထိပ်ထားလျက် အေးချမ်းသာယာပြီး ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော စည်းကမ်းပြည့်ဝသည့် ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံတော်သစ် ပေါ်ပေါက်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာ နိုင်ငံတော်ရှေ့ဆက်သွားမည့် မူဝါဒလမ်းစဉ်ခုနစ်ရပ်ကို ခိုင်ခိုင်မာမာချမှတ်ခဲ့ပြီး နောက် အနာဂတ်နိုင်ငံတော်ကို ဖော်ဆောင်မည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ပြည်သူအများက တစ်ခဲနက်ထောက်ခံအတည်ပြုပြီးဖြစ်သည်။ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရမည့် မူဝါဒလမ်းစဉ်ကို အောင်မြင်စွာ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန် ပြည်သူတို့နှင့်အတူ လက်တွဲညီညီဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

ဤသို့နိုင်ငံတော်သစ်တည်ဆောက်ရာတွင် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးအတွက် နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေဖြင့် တည်ဆဲဥပဒေများကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်သူများကို တရားဥပဒေနှင့်အညီ ပြစ်ဒဏ်များချမှတ်ခဲ့ရသည်။

သို့ရာတွင် ပြစ်ဒဏ်ကျအကျဉ်းသားများကို အကျဉ်းကျခံစိတ်မျိုး ကာလရှည်ကြာစွာ မခံစားရစေရန်

နှင့် နိုင်ငံတော်သစ် တည်ဆောက်ရေးတွင် တစ်ဘက်တစ်လမ်းမှ အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသည့် နိုင်ငံသားများအဖြစ်သို့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲပေးနိုင်ရန် အစီအမံများ စနစ်တကျ ချမှတ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ သို့ဖြစ်၍ စည်းကမ်းနှင့်အကျင့်စာရိတ္တကောင်းမွန်လာသော အကျဉ်းသားများကို လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုနှင့် သနားချစ်ခင်မှုတို့ကို အလေးထားသည့်အနေဖြင့် လည်းကောင်း၊ ယင်းတို့၏ မိသားစုများကို ငဲ့ညှာသောအနေဖြင့်လည်းကောင်း၊ ယင်းတို့သည် နိုင်ငံတော်၏ မေတ္တာနှင့်စေတနာကို နားလည်ကြပြီး မိမိအကျိုး၊ ဒေသအကျိုးနှင့် ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်အတွင်း ကျင်းပမည့် တရားမျှတသော ရွေးကောက်ပွဲများတွင်လည်း အများပြည်သူတို့နှင့်အတူ နိုင်ငံတော်အကျိုးကို ထမ်းရွက်သွားနိုင်ကြစေရန်အတွက်လည်းကောင်း ၁၃၇၀ ပြည့်နှစ် တပို့တွဲလပြည့်ကျော် ၁၂ ရက်နေ့ (၂၀၀၉ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၁ ရက်နေ့) တွင် နိုင်ငံသား အကျဉ်းသား အကျဉ်းသူ ၆,၃၁၃ ဦးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ၂၀၀၉ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံသား အကျဉ်းသား၊ အကျဉ်းသူ ၇,၁၁၄ ဦးတို့ကိုလည်းကောင်းကျခံရန် ကျန်ရှိသော ပြစ်ဒဏ်အစိတ်အပိုင်းတို့ကို လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပြုလိုက်သည်။

စိုးအောင်

မြန်မာ့ကျောက်မျက်ရတနာပြတိုက်(နေပြည်တော်)။

။ မြန်မာ့ကျောက်မျက်ရတနာများကို ကမ္ဘာ့ရတနာကုန်သည်များကဝယ်ယူလိုခြင်း၊ ပြည်ပသို့တရားဝင်ရောင်းချသဖြင့် နိုင်ငံတော်အတွက် ဘဏ္ဍာငွေရရှိခြင်းတို့ကြောင့်၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလတွင် ကျင်းပသော ပထမအကြိမ် ကျောက်မျက်ရတနာပြပွဲမှစ၍ မြန်မာ့ကျောက်မျက်ရတနာများကို ရောင်းချပေးခဲ့သည်။ ၁၉၉၂ ခုနှစ်မှစ၍ ဖေဖော်ဝါရီလတွင် တစ်ကြိမ်၊ နှစ်လယ်ပြပွဲဟူ၍ အောက်တိုဘာလတွင် တစ်ကြိမ်၊ တစ်နှစ်လျှင် နှစ်ကြိမ် ကျင်းပလာခဲ့သည်။ ထို့အပြင် ၁၉၉၃-၁၉၉၄ နှင့် ၁၉၉၅ ခုနှစ်များတွင် ဇူလိုင်လနှင့် ဒီဇင်ဘာလများတွင် ကျောက်စိမ်းအထူးရောင်းချပွဲများ (၂) ကြိမ်စီတိုး၍ ကျင်းပခဲ့သဖြင့်၁၉၉၃မှ ၁၉၉၅အထိနှစ် များတွင် ကျောက်မျက်ရတနာပြပွဲ တစ်နှစ်လျှင် (၄) ကြိမ်စီ

မြန်မာ့ကျောက်မျက်ရတနာပြတိုက်(နေပြည်တော်)

ကျင်းပနိုင်ခဲ့သည်။ ကျောက်မျက်ရတနာပြပွဲ ကျင်းပရာ အကြိမ်တိုင်းတွင် နိုင်ငံတကာမှ ရတနာကုန်သည် များအများအပြားတက်ရောက်ကြည့်ရှုလေ့လာကြပြီး ရတနာများကို ဝယ်ယူကြသည်။ တစ်ကြိမ်ထက် တစ်ကြိမ် ပြည်ပကုန်သည်အရေအတွက်များသည် ထက်များလာကြသည်။ ရတနာကုန်သည်များပြား သည်နှင့်အညီရောင်းချသော မြန်မာ့ရတနာများလည်း အရေအတွက် များပြားလာသည်။

သတ္တုတွင်းဝန်ကြီးဌာန မြန်မာ့ကျောက်မျက် ရတနာ ရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်းသည် ပြပွဲများ စတင် ကျင်းပစဉ် က အင်းလျားကန်ဟိုတယ်၌ ခင်းကျင်းပြသရောင်းချခဲ့ရသည်။

ကျောက်မျက်ရတနာပြပွဲတွင် ရောင်းချခဲ့သော ပစ္စည်းမှာ ယေဘုယျအားဖြင့် ၅ မျိုး ခွဲခြားထားသည်။ ကျောက်မျက်များ၊ ကျောက်စိမ်းတုံးအရိုင်းအတွဲများ၊ ပုလဲအတွဲများ၊ ကျောက်စိမ်းရုပ်တုရုပ်ထွင်းများ၊ လက်ဝတ်ရတနာ အချောထည်များဖြစ်သည်။ ကျောက် မျက်အမျိုးအစားမှာ ပတ္တမြား၊ နီလာ၊ ကြောင်၊ သန္တာ၊ မြ၊ စိန်၊ ဂေါ်မုတ်၊ ဥဿဖယား စသောကျောက်များကို သွေးပြီး တစ်လုံးချင်းသော်လည်းကောင်း၊ အစုအတွဲများ အဖြစ်သော်လည်းကောင်းရောင်းချသည်။ ထို့အပြင် မိုးကုတ်ရောင်စုံ ကျောက်များလည်းပါဝင်သည်။ ကျောက်ကုန်သည်ကြီးများခေါ်ကြသည့် မိုးကုတ်ရောင်စုံ ကျောက်ဆိုသည်မှာ ပတ္တမြားနှင့်နီလာမှအပ မိုးကုတ် ရတနာမြေမှထွက်သော အရောင်အသွေးစုံ အမျိုးအစား စုံကျောက်များဖြစ်သည်။ မိုးကုတ်ရောင်စုံကျောက်များ အစုအဖွဲ့တွင် ပါဝင်သောကျောက်အများစုမှာ အညှုံ၊ ဥဒေါင်း၊ ဂေါ်မုတ်၊ ပြောင်ခေါင်းစိမ်း၊ ဥဿဖယား၊ ဣန္ဒ နီလာ၊ ထပ်တစ်ရာမြော၊ ရွှေတွင်းဝါ၊ မြတူကျောက် (မိုးကုတ်၊ မြ၊ ကျားကြီးမြ၊ မြောစိမ်း) ဖရဲအူ၊ နဂါးသွဲ့၊ စလင်းစွဲ စသည်တို့ဖြစ်သည်။ ထင်ရှားသောကျောက် မှာ မိုးကုတ်မြို့၊ ပြောင်ခေါင်းအရပ်မှထွက်သော ပြောင်ခေါင်းစိမ်းဖြစ်သည်။

တရုတ်ပြည်မှ အန်းကုံးဘိုးတော်၊ ရေသူမ၊ မြန်မာ့ ဆိုင်းဝိုင်း၊ ကျောက်စိမ်းနဂါး ပါးပြင်းထောင်ပုံ၊ ဘုရား စောင်းတန်းမှခြင်သေ့ပျံ၊ မြင်းနှင့်ရထားပျံ၊ တရုတ် မင်းသား ရှေးဟောင်းဝတ်စုံဝတ်ထားပုံ၊ ဇီးကွက်၊ ဗျိုင်း၊

ငန်း၊ မြန်မာ့စောင်းကောက်၊ ပတ္တလား၊ မင်းကွန်းခေါင်း လောင်း စသည်တို့မှာ လက်ရာမြောက်သော ပန်းပုပညာ ရှင်၏ စိတ်ကူးပုံဖော်ချက်များဖြစ်သည်။ လက်ဝတ် ရတနာအချောထည်များမှာ ရွှေကွင်းထားသော ပတ္တမြား၊ နီလာ၊ မြ၊ ဥဿဖယား၊ ကြောင်၊ ဂေါ်မုတ်၊ စိန်၊ ပုလဲ၊ သန္တာ၊ လက်စွပ်များ၊ လည်ဆွဲဘယက်အမျိုးမျိုး၊ လက်ကောက်၊ ကြယ်သီး အမျိုးမျိုး၊ ရင်ထိုးအမျိုးမျိုး ဖြစ်သည်။

မြန်မာ့ကျောက်မျက်ရတနာပြတိုက် (နေပြည်တော်) မှစ်ဦးအဝင်ကို တွေ့ရစဉ်

ပတ္တမြား၊ နီလာ၊ မြ စသော ကျောက်မျက်မျိုးစုံ၊ နဝရတ်ကိုးပါးသည် အဆင်တန်ဆာ ပစ္စည်းပါသကဲ့သို့ ရတနာသုံးမျိုးလေးမျိုးပါသော ပစ္စည်းလည်းပါသည်။ ဘယက်တစ်ခုလုံး ပတ္တမြားရွယ်တူပါသကဲ့သို့ ပတ္တမြား အကြီးအသေး အရွယ်စုံပါသော လည်ဆွဲများလည်းပါ သည်။ လက်ကောက်တစ်ကွင်းတည်းတွင် ကျောက် အမျိုးမျိုး တစ်လှည့်စီထည့်သွင်းထားသော ရတနာ လက်ကောက်မျိုးလည်းရှိသည်။ ပန်းထိမ်ပညာရှင်၏ စိတ်ကူးဆန်းသစ် တီထွင်ထားသောလက်ရာ ပစ္စည်းများ သည် ကမ္ဘာကျောက်မျက်ကုန်သည်များ စိတ်ကိုဝယ်ယူချင် အောင် ဆွဲဆောင်လျက်ရှိသည်။

၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် (၃၇) ကြိမ်မြောက် မြန်မာ့ကျောက် မျက်ရတနာပြပွဲကို မတ်လ ၁၃ ရက်နေ့မှ ၁၈ ရက်နေ့ အထိ ရန် ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေးစေတီလမ်းရှိ မြန်မာ့ ကျောက် မျက် ရတနာပြတိုက် ၌ ကျင်းပခဲ့ သည်။ ၂၀၀၀ပြည့်နှစ် နှစ်လယ် မြန်မာ့ကျောက်မျက် ရတနာ

မြန်မာ့ကျောက်မျက်ရတနာပြတိုက်(နေပြည်တော်)

ပြပွဲကို အောက်တိုဘာလ ၃ ရက်နေ့မှ ၁၀ ရက်နေ့အထိကျင်းပခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင်အများအားဖြင့် ကျောက်မျက်ရတနာများထွက်ရှိရာ ဒေသကြီး (၆)ခုရှိပြီး၊ ၎င်းဒေသကြီး(၆)ခုမှာ မိုးကုတ်၊ မိုင်းရှူး၊ လုံးခင်း၊ ဖားကန့်၊ ခန္တီး၊ မိုးညှင်းနှင့် နန့်ယား စသည်တို့ ဖြစ်သည်။

ကျောက်မျက်ရတနာအရောင်းဌာနကို ကျောက်မျက်ရတနာပြတိုက် (ရန်ကုန်)၌သာမကကွန်ဗင်းရှင်းစင်တာ၌လည်း ဈေးပြိုင်စနစ် (သို့မဟုတ်)တင်ဒါစနစ်ဖြင့်အရည်အသွေးပြည့်မီသော ကျောက်မျက်ရတနာအမျိုးမျိုးကို တစ်နှစ်ပတ်လုံး ခင်းကျင်းပြသရောင်းချလျက်ရှိသည်။

ကျောက်မျက်ရတနာကုန်သည်များသည် အများအားဖြင့် တရုတ်၊ ဟောင်ကောင်အထူးအုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာ ဒေသနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံတို့မှဖြစ်ကြသည်။ ယခုအခါ မြန်မာနိုင်ငံ၏ဒုတိယမြောက်ကျောက်မျက် ရတနာပြတိုက် တစ်ခုဖြစ်သော မြန်မာ့ကျောက်မျက် ရတနာပြတိုက် (နေပြည်တော်)ကိုနေပြည်တော် မြို့မသပြေကုန်းရပ်ကွက်၌ တည်ဆောက်ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

ယင်းပြတိုက်သည် ၁၂ ဒသမ ၅၈က ကျယ်ဝန်းပြီးပင်မအဆောက်အအုံမှာအထပ်ပေါင်းသုံးထပ်ပါရှိသော အဆောက်အအုံဖြစ်ပြီး အလျားပေ ၂၅၀၊ အနံပေ ၁၇၀ ရှိကာ သံမဏိချောင်းများ၊ မှန်များဖြင့် ခေတ်မီလှပစွာ ၂၀၀၈ ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် စတင်တည်ဆောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ မြေညီထပ်တွင် ရုံးခန်း(၈)ခန်း၊ ပြခန်း(၂၈)ခန်း၊ ဒုတိယထပ်တွင် ကျောက်မျက်ရတနာဆိုင်ခန်းပေါင်း အခန်း(၆၀)ကျော် ပါဝင်သည်။ ပြခန်း၏ရှေ့တွင် မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံး ကျောက်မျက်ရတနာများထွက်ရှိရာအရပ်ဒေသများကို ဖော်ပြထားသော မြန်မာနိုင်ငံမြေပုံကိုအမြီး၊ နားရွက်နှင့်မျက်လုံးတို့ကို အရှင်ထုလုပ်ထားသော ဆင်ဖြူနှစ်ကောင်ကချီမထားသောပုံကို ရေအောက်သန္တာကျောက်တန်းများ၊ ရေပန်းများ၏အလယ်တွင်ထားရှိ တည်ဆောက်ထားသည်။ ၎င်းဆင်နှစ်ကောင်၏ ခန္ဓာကိုယ်ကို အင်္ဂါတေသံချောင်းဖရိန်နှင့် ထုလုပ်ထားသည်။ လှုပ်ရှားမှုပြုလုပ်နိုင်အောင်နားရွက်နှင့်အမြီးကို ရော်ဘာနှင့်ပြုလုပ်ထားသည်။ မျက်လုံးထဲ၌ ပုလဲအစစ်ကိုထည့်

ထားသည်။ လှုပ်ရှားမှုများလုပ်နိုင်ရန် မက်ကယ်နီကယ်နည်းပညာနှင့် အီလက်ထရွန်နစ်နည်းပညာများကို ပေါင်းစပ်ပြီးပြုလုပ်ထားသည်။ အာရုံခံပွိုင့် ၁၆ ပွိုင့်ပါရှိပြီးလက်ဖြောက်တီးခြင်း၊ လက်ခုပ်တီးခြင်းပြုလုပ်လိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက်အမြီး၊ နားရွက်၊ မျက်လုံးစသည်တို့လှုပ်ရှားမှုပြုလုပ်ပြီး ဆင်အော်သည့်အသံကိုပါထည့်သွင်းပြုလုပ်ထားသည်။ ပြခန်း၏မြေညီထပ်တွင် ပုလဲလုံးကြီးကို နတ်သမီးသုံးဦးကပင့်ချီထားသောရုပ်တုကို ထုလုပ်ထားသည်။

မြန်မာ့ကျောက်မျက်ရတနာပြတိုက် (နေပြည်တော်) ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားကို ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၂ ရက်နေ့ နံနက် ၈ နာရီ ၄၅ မိနစ်တွင် နေပြည်တော်မြို့မသပြေကုန်းရပ်ကွက် သပြေကုန်းအဝိုင်းအနီးရှိ မြန်မာ့ကျောက်မျက်ရတနာပြတိုက်၌ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသိန်းစိန် တက်ရောက်ချီးမြှင့်၍ ကမ္ဘာ့မော်ကွန်း ကျောက်စာတိုင်နှင့် ပြတိုက်ကို စက်ခလုတ်နှိပ်၍ ဖွင့်လှစ်ပေးသည်။

မြန်မာ့ ကျောက် မျက် ရတနာပြတိုက် (နေပြည်တော်) သည် ကျောက်စိမ်းများဖြင့် ထူးခြားစွာ အလှဆင် တည်ဆောက် ထားသည့် ကျောက် မျက်ရတနာပြတိုက်ကြီးတစ်ခုဖြစ်သည်။ အများပြည်သူများ လာရောက်ကြည့်ရှုလေ့လာနိုင်ရန် တနင်္လာနေ့နှင့် အစိုးရရုံးပိတ်ရက်များမှအပ ကျန်ရက်များတွင် နေ့စဉ်နံနက် ၉ နာရီခွဲမှ ညနေ ၄ နာရီအထိ ဖွင့်လှစ်ပြသထားမည်ဖြစ်သည်။

အဆိုပါ ကျောက်မျက်ရတနာပြတိုက်ဝင်းအတွင်း၌ ဆင်ဖြူတော် ရေပန်းအဝိုင်း၊ ရေအောက်သန္တာကျောက်တန်း ပုလဲပြကွက်နှင့် ၎င်းပြတိုက်အဝင်လှေကားအနီး၌ အင်ကြင်းကျောက်ရေတံခွန်ပြကွက်တို့ကို ပြသထားသည်။

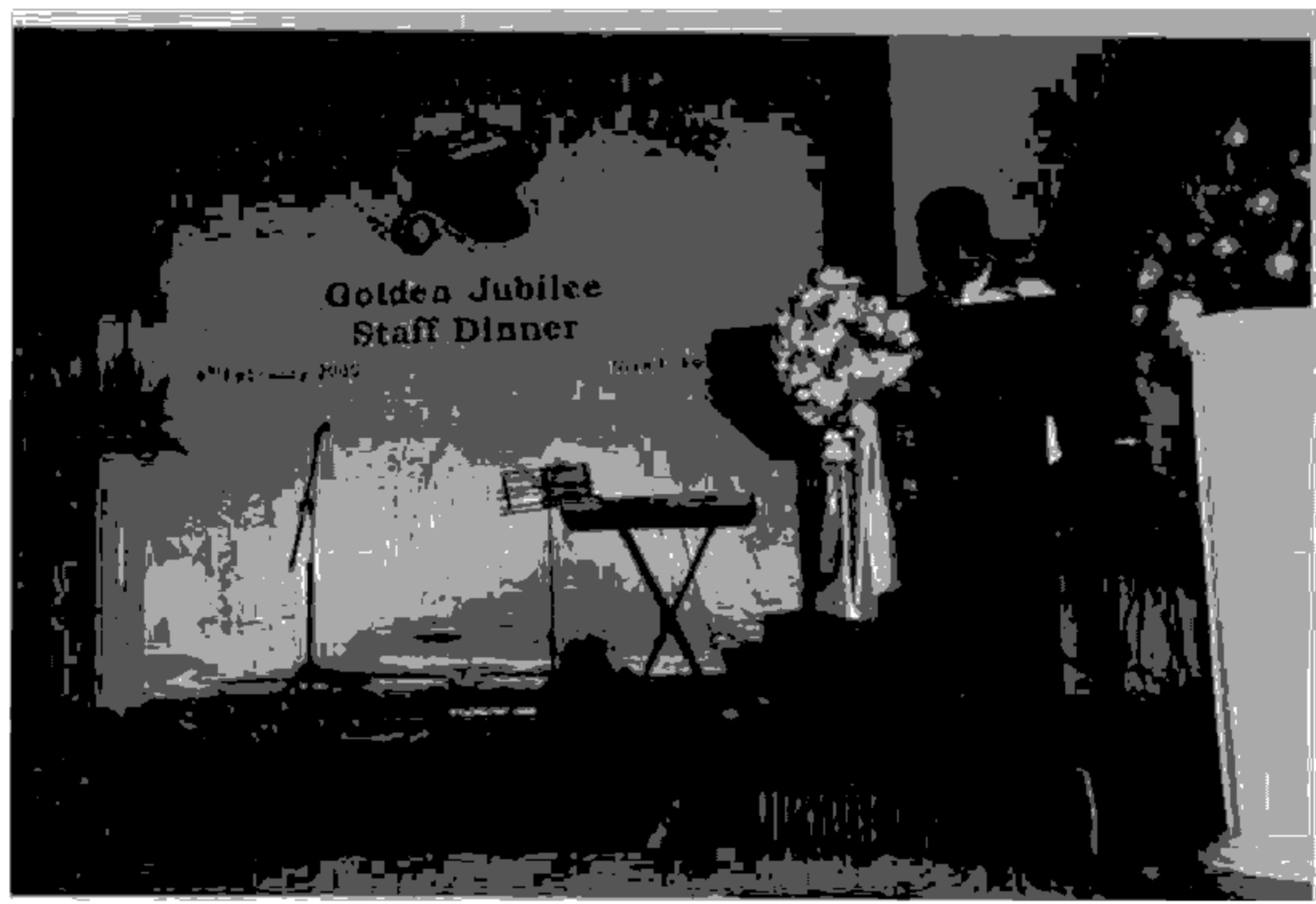
ထို့အပြင် ကျောက်မျက်ရတနာပြ တိုက်အတွင်း၌ နတ်သမီးသုံးပါးရုပ်ဖြင့် အလှဆင်ပြု လုပ်ထားသော အလေးချိန် ၄၅ ဒသမ ၀၆မိမီ ၈၄၅ ကရက်၊ ၉၂၉ ဒသမ ၅၀ ရတီ၊ အလျား ၆ဒသမ ၂ စင်တီမီတာ၊ အမြင့် ၃ စင်တီမီတာရှိ ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံး သဘာဝပုလဲကြီး၊ အလေးချိန် ၉ ဒသမ ၈ မိမီ၊ ၁၀၄ ဒသမ ၃၉ ကရက်ရှိ

တန်ဖိုးအကြီးဆုံး မြန်မာ့မွှေးပုလဲကြီးနှင့် ပုလဲဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော ရတနာပစ္စည်းများကိုလည်းကောင်း၊ အရှည် ၆၉ ကီလိုဂရမ် တန်ဖိုးကြီးမားသော မြန်မာ့ကျောက်စိမ်းကြီး၊ ကျောက်စိမ်းဖြင့် ပြုလုပ်ထားသည့် မြန်မာ့ဆိုင်ခိုင်းနှင့် ရတနာပစ္စည်းများကိုလည်းကောင်း အလေးချိန် ၂၁၄၅၀ ကရက်ရှိ အကြီးဆုံး မြန်မာ့ပတ္တမြားနှင့် ပတ္တမြားဖြင့်ပြုလုပ်ထားသော ရတနာပစ္စည်းများကိုလည်းကောင်း၊ သလင်းကျောက်ပုံဆောင်ခဲများကိုလည်းကောင်း၊ မြန်မာ့ရွှေထည်နှင့်ငွေထည် ရတနာပစ္စည်းများနှင့် မိုးကုတ်ပုလဲစိမ်းအရိုင်းတုံး၊ မျောကျောက်မျက်အရိုင်းတုံး၊ သလင်းနှင့် မိုက်ကာစွဲကပ်နေသောကျောက်မျက်တုံး၊ နီလာစွဲကပ်နေသောကျောက်မျက်တုံး၊ မြေမျိုးရင်းဝင် ကျောက်မျက်တုံးနှင့် ဂရက်နိုက်အလှဆင်ကျောက်တုံးတို့ကိုလည်းကောင်း ခင်းကျင်းပြသထားသည်။ **ရွှေဆုံသူ**

မြန်မာ့ကြယ်ငါးပွင့်သင်္ဘောလုပ်ငန်း “နှစ် (၅၀) ပြည့်ရွှေရတု”

။ပင်လယ် ရေကြောင်းဖြင့် ကုန်စည်ပို့ဆောင်ခြင်း ဝန်ဆောင်မှုနယ်ပယ်၌ မြန်မာနိုင်ငံတွင်လည်းကောင်း၊ ပြည်ပနိုင်ငံများတွင်လည်းကောင်း “ကြယ်ငါးပွင့်” “Star Line” ဟု လူသိများသည့် မြန်မာ့ ကြယ်ငါးပွင့်သင်္ဘောလုပ်ငန်း (Myanma Five Star Line) ကို တည်ထောင်ခဲ့သည်မှာ ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၅ ရက်နေ့တွင် နှစ် (၅၀)ပြည့် ရွှေရတုကာလသို့တိုင် ရောက်ရှိခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံထွက်ကုန်၊ သွင်းကုန်များကို ပင်လယ်ရေကြောင်းဖြင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရန်ရည်ရွယ်၍ ၁၉၅၉ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၅ ရက်နေ့တွင် ဗမာ့ကြယ်ငါးပွင့်သင်္ဘောကုမ္ပဏီလီမိတက် (Burma Five Star Line Co.Ltd.) အဖြစ် ဖွဲ့စည်း၍ သင်္ဘော (၅) စင်းဖြင့် စတင်ပြေးဆွဲခဲ့ရာ အရှေ့တောင်အာရှဒေသတွင် အစောဆုံး တည်ထောင်ခဲ့သော သင်္ဘောလုပ်ငန်းဖြစ်သည်။ နှစ် (၅၀) ကာလသို့ ရောက်ရှိလာရာတွင် နိုင်ငံခြားသွား သင်္ဘော (၁၆) စင်း၊ ကမ်းရိုးတန်းသွား ခရီးသည်နှင့် ကုန်တင် သင်္ဘော(၉)စင်း၊ စုစုပေါင်း (၂၅) စင်းဖြင့် လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ပေးနေပြီး နိုင်ငံတကာအဆင့်မီ ISO

မြန်မာ့ကြယ်ငါးပွင့်သင်္ဘောလုပ်ငန်းဦးဆောင်ညွှန်ကြားရေးမှူးက နှုတ်ခွန်းဆက်စကားပြောကြားစဉ်

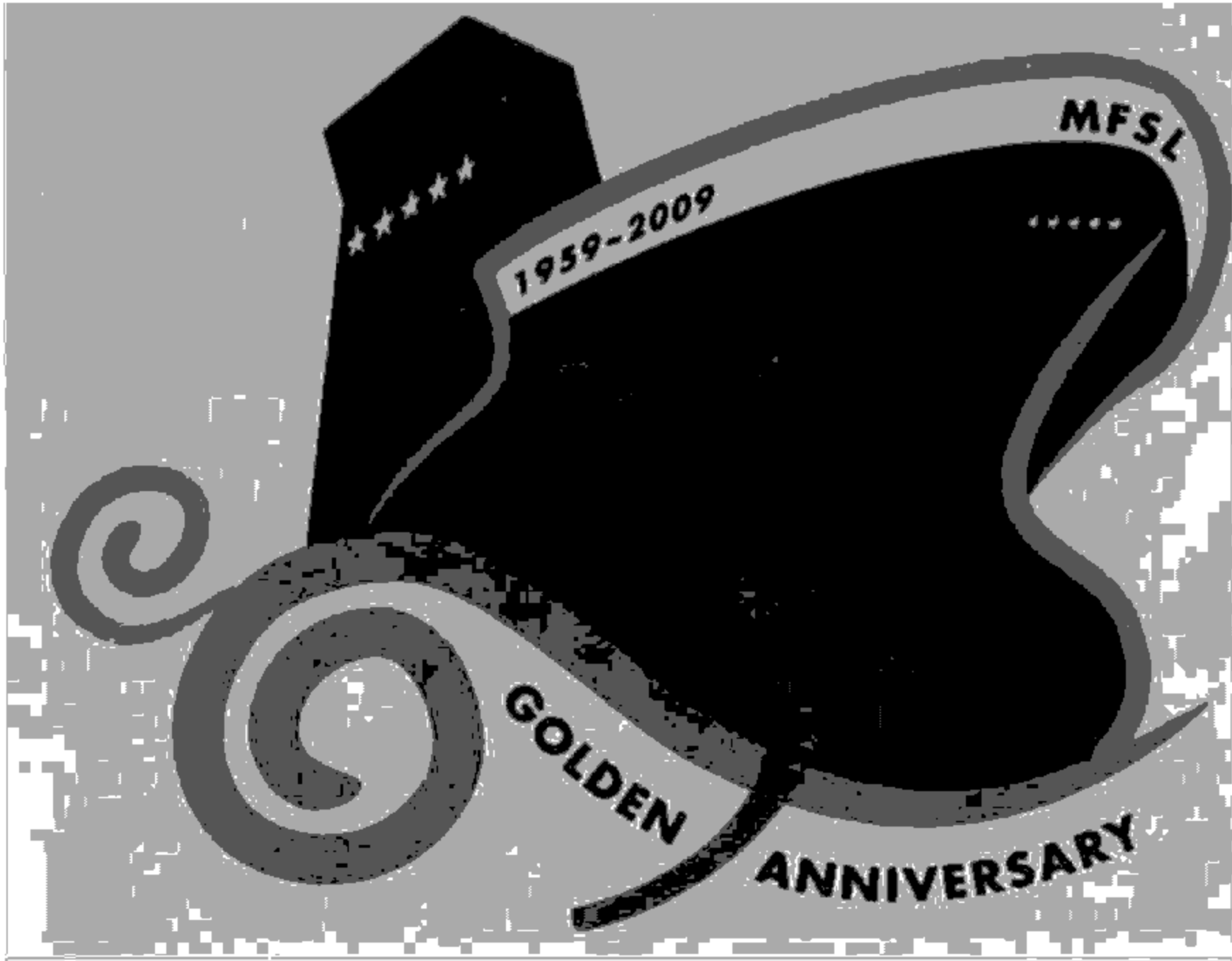
9001:2000 ? International Safety Management Code လက်မှတ်များ ရရှိထားခြင်း၊ နိုင်ငံတကာသင်္ဘောလောကတွင် ထင်ရှားသော Lloyd's Register Class အဖွဲ့အစည်းဝင်ဖြစ်ခြင်း၊ The London Steam-Ship Owner's Mutual Insurance Association Ltd ၏ အာမခံအကာအကွယ် ယူထားခြင်းစသော အရည်အချင်းများဖြင့် ပြည့်စုံသော နိုင်ငံတော်၏ ရေယာဉ်အုပ်စုကြီး (National Fleet) အဖြစ် တည်ရှိနေသည်။

မြန်မာ့ကြယ်ငါးပွင့်သင်္ဘောလုပ်ငန်းကို စီမံရေးရာဌာန၊ ညွှန်ကြားရေးဌာန၊ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရေးဌာန၊ အာမခံနှင့်လျော်ကြေးဌာန၊ သင်္ဘောလုပ်ငန်းဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့် သုတေသနဌာနဟူ၍ ဌာနကြီး (၈) ခုဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားပြီး၊ အရာထမ်း (၂၉၅) ဦး၊ အမှုထမ်း (၁၃၃၀) ဦး စုစုပေါင်း (၁၆၂၅) ဦးဖြင့် ပြည်တွင်းပြည်ပသို့ ပင်လယ်ရေကြောင်းဖြင့် ခရီးသည်နှင့် ကုန်ပစ္စည်းများကို သယ်ယူပို့ဆောင်ပေးလျက်ရှိသည်။

ပင်လယ်ရေကြောင်းဖြင့် ကုန်စည်သယ်ယူပို့ဆောင်ရာတွင် သမားရိုးကျ ဝမ်းပုံလောင်းစနစ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ကုန်သေတ္တာများဖြင့်လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိရာ အာဆီယံနိုင်ငံများဖြစ်သော တရုတ်နိုင်ငံ၊ ဂျပန်နိုင်ငံ၊ တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံများသို့လည်းကောင်း ကုန်တင်သူ၊ ကုန်လက်ခံသူတို့၏ လိုအပ်ချက်အရ ကမ္ဘာ့အနှံ့အပြားရှိမည်သည့်ဆိပ်ကမ်းမှမဆို ကုန်စည်သယ်ဆောင်မှုကို ကိုယ်ပိုင်သင်္ဘောဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အငှားသင်္ဘောဖြင့်ဖြစ်

မြန်မာ့ကြယ်ငါးပွင့်သင်္ဘောလုပ်ငန်းနှစ် (၅၀) ပြည့် ရွှေရတု

စေ၊ အခြားသင်္ဘောဖြင့်ဖြစ်စေ၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ပေးနိုင်သော လုပ်ငန်းတစ်ခုအဖြစ်တည်ရှိ လျက်ရှိသည်။

ရွှေရတုအထိမ်းအမှတ်ဒီဇိုင်း

ပြောင်းလဲတိုးတက်လျက်ရှိသော ခေတ်မီ အီလက်ထရောနစ်နည်းပညာ အသုံးပြု၍ သတင်းအချက်အလက်များ ပေးပို့လက်ခံခြင်း၊ မိမိ၏ ဖောက်သည်များအား ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း၊ e-Government စနစ်ဖြင့် စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် ဝန်ဆောင်မှုကို ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိသည်။ လုပ်ငန်းတစ်ခု ကုမ္ပဏီတစ်ခုအနေဖြင့် နှစ် (၅၀) ရွှေရတုသို့တိုင်အောင် ခိုင်မာစွာ ရပ်တည်နိုင်ခြင်းသည် ဂုဏ်ယူဖွယ်ရာဖြစ်သည်နှင့်အညီ မြန်မာ့ကြယ်ငါးပွင့်သင်္ဘောလုပ်ငန်းသည် မိမိ၏ ရွှေရတုအထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားကို နိုင်ငံတကာအဆင့်မီ စည်ကားသိုက်မြိုက်စွာ ကျင်းပရန် ရည်ရွယ်၍ ကျင်းပရေးစီမံချက်ရေးဆွဲပြီး၊ လုပ်ငန်းကော်မတီ (၈) ခု စနစ်တကျဖွဲ့စည်းကာ အချိန်ယူပြင်ဆင်ခဲ့သည်။

ရွှေရတုအထိမ်းအမှတ်တံဆိပ် (Logo) ရေးဆွဲခြင်း၊ ရွှေရတု ဂုဏ်ပြုတေးသီချင်းများအဖြစ် အဆိုတော် ဖြိုးကြီးသီဆိုသည့် “ပင်လယ်ပေါ်က ကြယ်ပွင့်များ”၊ စည်သူလွင် သီဆိုသည့် “ငါးပွင့်ကြယ်ဖိုက်စတား” နှင့် ချောစုခင် သီဆိုသည့် “လင်းလက်ဂုဏ်တင့် ကြယ်ငါးပွင့်” တို့ကို ရိုက်ကူး၍ မြန်မာ့ရုပ်မြင်သံကြား၊ မြဝတီရုပ်မြင်သံကြား၊ MRTV-3, MRTV-4, City FM, Mandalay FM တို့မှ ကြိုတင်ထုတ်လွှင့်ပြသခြင်း၊ ကြေးမုံသတင်းစာ၊

မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာ၊ The New Light of Myanmar နှင့် သတင်းဂျာနယ်များမှ ဆောင်းပါးများ သတင်းများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်းတို့ကြောင့် ပြည်သူလူထုအတွင်း၌ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် သိရှိခဲ့ကြသည်။

နှစ် (၅၀) ပြည့် အမှတ်တရ မဂ္ဂဇင်းထုတ်ဝေခြင်း၊ Profile ထုတ်ဝေခြင်း၊ ဝန်ထမ်းများအား ကံစမ်းမဲဖွင့်ပေးခြင်း၊ ရွှေရတုအထိမ်းအမှတ်တံဆိပ်ပါ အဝတ်အထည်များ၊ လက်ဆွဲအိတ်များ၊ ကျောပိုးအိတ်များ၊ ထီးများ၊ လက်ကိုင်အိတ်များ၊ ဂေါက်သီးများ၊ ဦးထုပ်များပြုလုပ်၍ ဝန်ထမ်းများ ပြည်တွင်းပြည်ပမှ ဧည့်သည်တော်များအား အမှတ်တရပေးအပ်ခြင်းကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ အင်းလျားကန်ဟိုတယ်တွင် ၂၀၀၉ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၅ ရက်နေ့ ညပိုင်းက ကျင်းပသော ရုံးချုပ်နှင့်သင်္ဘောများမှ ဝန်ထမ်းများ အတွက် ဂုဏ်ပြုညစာ စားပွဲ (Staff Dinner) တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ဆဲ အမှုထမ်းအရာထမ်းများနှင့် အငြိမ်းစားအရာရှိများ စုစုပေါင်း (၇၇၉) ဦးတက်ရောက်ကာ “ရွှေရတု” ကိတ်လှီးခြင်း၊ ဦးဆောင်ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးမောင်မောင်ငြိမ်းက ဂုဏ်ယူဝမ်းမြောက်စကားပြောကြားခြင်း၊ လုပ်သက် နှစ် (၃၀) နှင့်အထက် တာဝန်ထမ်းဆောင် လျက်ရှိသော ရုံးချုပ်နှင့်သင်္ဘောဝန်ထမ်း (၄၆) ဦးအား ဂုဏ်ပြုမှတ်တမ်းပေးအပ်ခြင်း၊ ဂုဏ်ပြုတေးသီချင်းများ သီဆိုခြင်း၊ ကာရာအိုကေသီချင်းဆိုပြိုင်ပွဲကျင်းပခြင်း၊ ဂုဏ်ပြုညစာစားပွဲဖြင့် ဧည့်ခံခြင်း၊ အဆိုပြိုင်ပွဲ ဆုရရှိသူများအား ဆုများချီးမြှင့်ခဲ့သည်။ ရွှေရတုအထိမ်းအမှတ် ဂေါက်သီးရိုက်ပြိုင်ပွဲကို ပန်းလှိုင်ဂေါက်ကွင်း၌ ၂၀၀၉ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၇ ရက်နေ့ နံနက်ပိုင်းက ကျင်းပခဲ့ရာ ပြည်တွင်းပြည်ပမှ ဧည့်သည်တော် (၅၆) ဦး ပါဝင်၍ ပြိုင်ပွဲဝင်ခဲ့ကြပြီး ဆုရရှိ သူများအား ဆုများချီးမြှင့်ပေးသည်။

အထူးဂုဏ်ပြုညစာစားပွဲကို ဆီဒုံးနားဟိုတယ်တွင် ၂၀၀၉ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၇ ရက်နေ့ညပိုင်းက ကျင်းပခဲ့ရာ ပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီးဌာနမှ အကြီးအကဲများနှင့်ဇနီးများ၊ ဝန်ကြီးဌာနအောက်ရှိ ဌာနအကြီးအကဲများနှင့်ဇနီးများ၊ ပြည်တွင်းပြည်ပမှ ဧည့်သည်တော်များ စုစုပေါင်း (၄၄၄) ဦးတက်ရောက်ခဲ့ကြပြီး ပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီးက ဂုဏ်ပြုအမှာစကားပြော

ကြားခြင်း၊ ဦးဆောင်ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးမောင်မောင်ငြိမ်းက ဂုဏ်ယူဝမ်းမြောက်စကားပြောကြားခြင်း၊ ပြည်ပကုမ္ပဏီ အကြီးအကဲများက ဂုဏ်ပြုကျေးဇူးတင်စကားပြောကြားခြင်း၊ ကြယ်ငါးပွင့်၏ ပထမဆုံးမြန်မာအမျိုးသားရေကြောင်း အရာရှိချုပ်အဖြစ် အမှုထမ်းခဲ့သော ဦးကျော်သိန်းလွင် အားလည်းကောင်း၊ “နာဂစ်” မုန်တိုင်းကာလအတွင်း ရန်ကုန် ဆိပ်ကမ်းရှိ ဌာနပိုင်သင်္ဘော (၁၇) စင်းအား စွမ်းစွမ်းတမံ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခဲ့ကြသော သင်္ဘောဝန်ထမ်းများအား လည်းကောင်း၊ ဂုဏ်ပြုမှတ်တမ်းလွှာများ ပေးအပ်သည်။

စိုးမောင် (ကြယ်ငါးပွင့်)

ရတနာပုံ မန္တလေးမြို့တည်နှစ် (၁၅၀) ပြည့် အထိမ်းအမှတ်စာတမ်းဖတ်ပွဲ။

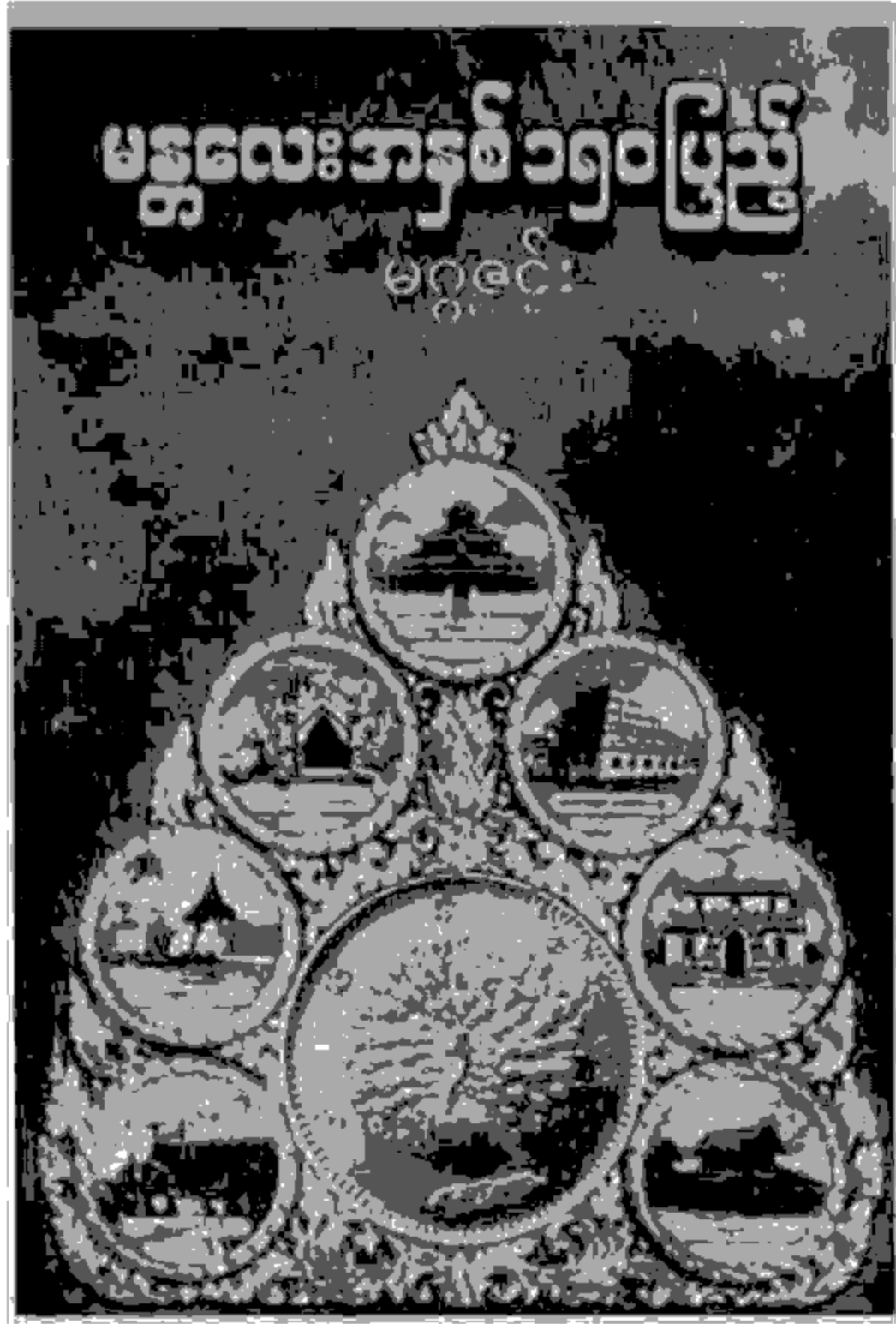
ရတနာပုံ မန္တလေးမြို့တည်နှစ် (၁၅၀)ပြည့်ပွဲတော် ကျင်းပရေးအတွက် ကော်မတီများ၊ ဆပ်ကော်မတီများ အသီးသီးဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ အထိမ်းအမှတ်စာစောင် နှင့် ပစ္စည်းများထုတ်ဝေရေးကော်မတီက စာတမ်းဖတ်ပွဲ ကျင်းပရေးအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်း၍ စာတမ်းဖတ်ပွဲအခမ်း အနားကို ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၈ ရက်နေ့မှ ၃၀ရက်နေ့ အထိ ကျင်းပနိုင်ခဲ့သည်။

စာတမ်းဖတ်ပွဲ အခမ်းအနားကို မန္တလေးတိုင်း ပြည်ထောင်စုကြံ့ခိုင်ရေး နှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်းရုံးခန်းမ၌ ကျင်းပခဲ့ရာ နှစ်(၁၅၀)ပြည့်ပွဲတော် ကျင်းပရေးဗဟို ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ မန္တလေးမြို့တော် စည်ပင်သာယာရေး ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ မြို့တော်ဝန်ထမ်းမှူးချုပ်ဖုန်းဇော်ဟန်နှင့် ကျင်းပရေးဗဟို ကော်မတီဝင်များ၊ အထိမ်းအမှတ် စာစောင်နှင့် ပစ္စည်းထုတ်ဝေရေးဆပ်ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ မန္တလေးမြို့တော် စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီ တွဲဖက် အတွင်းရေးမှူး ဦးစန်းမောင်နှင့် ဧည့်သည်တော်များ တက်ရောက်ကြသည်။

ပထမနေ့ စာတမ်းဖတ်ပွဲကို ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၈ ရက် နံနက် ၉ နာရီတွင် စတင်ကျင်းပသည်။ ၎င်းတို့စာ စာတမ်းဖတ်ပွဲ ကျင်းပရေးအဖွဲ့ခေါင်းဆောင် ဦးစိန်ဝင်း (ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ရှေးဟောင်းသုတေသန၊ အမျိုးသားပြတိုက်နှင့် စာကြည့်တိုက်ဦးစီးဌာန) က အဖွင့်အမှာစကား ပြောကြားသည်။ နံနက်ပိုင်း စာတမ်း

ဖတ်ပွဲတွင် စာတမ်းရှင် ဦးမျိုးညွှန် (ညွှန်ကြားရေးမှူး ရှေးဟောင်းသုတေသန၊ အမျိုးသားပြတိုက်နှင့် စာကြည့်တိုက် ဦးစီးဌာန မန္တလေး) က “မင်းတုန်းမင်းတရားကြီး၏ လောကီလောကုတ္တရာနှစ်ဖြာ အကျိုးဆောင်ရွက်ချက် များ” စာတမ်းကိုလည်းကောင်း၊ စာတမ်းရှင် ဒေါ်မမနိုင် (မန္တလေးရုပ်သေး)က “လွတ်လပ်ရေးရပြီးခေတ်မှသည် ယနေ့ မျက်မှောက်ခေတ် အထိမြန်မာ့ရုပ်သေးရေစီး ကြောင်း” စာတမ်းကိုလည်းကောင်း၊ စာတမ်းရှင် ဆွေဇွယ်ဦး (ဗဟိုဦးစီးအဖွဲ့ဝင်၊ မြန်မာနိုင်ငံ စာပေနှင့် စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့) က “မန္တလေး ရာပြည့်မှသည် အနှစ် (၁၅၀)ရွှေမန္တလေးခေတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဖြစ်စဉ်” စာတမ်းကိုလည်းကောင်း ဖတ်ကြားကြသည်။ စာတမ်း ဖတ်ပွဲကို ခေတ္တရပ်နားပြီး နောက်ဆက်လက်၍ ပထမနေ့ မွန်းလွဲပိုင်း စာတမ်းဖတ်ပွဲတွင် စာတမ်းရှင် သင်းသင်း (မန္တလေး) က “မန်းရာပြည့် အလွန်မှသည် မျက်မှောက် ခေတ်အထိ မန္တလေးစာပေရေစီးကြောင်း” စာတမ်းကို လည်းကောင်း၊ စာတမ်းရှင်မောင်အောင်ဖြိုးသန့် (တတိယ နှစ် ဆေးတက္ကသိုလ်မန္တလေး)က “နှစ် (၁၅၀) အတွင်း ပြောင်းလဲလာသော မန္တလေးယဉ်ကျေးမှု” စာတမ်းကို လည်းကောင်း၊ စာတမ်းရှင် စိုင်းအောင်မိန်း(မိုတိုင်း) က “ကျောက်ထက်အက္ခရာတင်ခြင်းနှင့် ပဉ္စမသင်္ဂါယနာ တင်ခြင်းတို့အား အမှတ်မှား၊ အမှားများခြင်း” စာတမ်း ကိုလည်းကောင်း၊ စာတမ်းရှင် ဒေါက်တာစိုးလင်း (ရတနာပုံ) က “ဦးကောင်း လိမ်ထုတ်နှင့် ပါတော်မူ ပုံရိပ်များ” စာတမ်းကိုလည်းကောင်း အသီးသီးဖတ်ကြား ကြသည်။

ဒုတိယနေ့စာတမ်းဖတ်ပွဲကို ၂၀၀၉ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၉ ရက် နံနက် ၉ နာရီတွင် စတင်ကျင်းပသည်။ နံနက်ပိုင်း စာတမ်းဖတ်ပွဲတွင် စာတမ်းရှင် ဦးစိန်မြင့် (ရွှေချည်ထိုး)က “မန္တလေးခေတ် ကျေးလက်ယဉ်ကျေးမှု” စာတမ်းကိုလည်းကောင်း၊ စာတမ်းရှင် ဒေါ်အိသန္တာ (သုတေသနလက်ထောက်၊ ယဉ်ကျေးမှုပြတိုက်နှင့် စာကြည့်တိုက်မန္တလေး) က “ရတနာပုံ မြို့တည် နှစ် (၁၅၀) သတ္တဌာနဝင် ပိဋကတ်တိုက်တော်” စာတမ်းကို လည်းကောင်း၊ စာတမ်းရှင်ဦးဇော်မိုးကျော် (ကထိက ဂီတပညာဌာန၊ အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှုနှင့် အနုပညာ

ရတနာပုံမန္တလေး မြို့တည်နန်းတည် နှစ် (၁၅၀) ပြည့် အထိမ်းအမှတ် မဂ္ဂဇင်းမျက်နှာဖုံး

တက္ကသိုလ်) က “နေမျိုးဗလစည်သူဘွဲ့ရ (ရွာစားကြီး စိန်ဗေဒါ) ၏ဘဝနှင့် ဂီတ” စာတမ်းကို လည်းကောင်း အသီးသီးဖတ်ကြားကြသည်။ ထို့နောက် နံနက်ပိုင်းစာတမ်းဖတ်ပွဲကို ခေတ္တရပ်နားပြီးနောက် ဆက်လက်၍ ဒုတိယနေ့မွန်းလွဲပိုင်း စာတမ်းဖတ်ပွဲတွင် စာတမ်းရှင် ဒေါက်တာဝင်းမင်းသိန်း (လက်ထောက်ကထိက၊ မြန်မာစာဌာန၊ မန္တလေးတက္ကသိုလ်) က “လူထုဒေါ်အမာ၏ မန္တလေးသူ၊ မန္တလေးသားများနှင့် စာပေဝေဖန်ရေး” စာတမ်းကိုလည်းကောင်း၊ စာတမ်းရှင် ဦးကြည်လင်း (ကထိက၊ ပထဝီဝင်ဌာန၊ မန္တလေးတက္ကသိုလ်) က “ရတနာပုံမန္တလေး မြို့တည်နန်းတည်ဘုရင် မင်းတုန်းမင်း တရားကြီး၏ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်ချက်များကို ပထဝီဝင်ရှုထောင့်မှ လေ့လာတင်ပြခြင်း” စာတမ်းကို လည်းကောင်း၊ စာတမ်းရှင် ဒေါက်တာမာလာသိန်း (ကထိက၊ မြန်မာစာဌာန၊ မန္တလေးတက္ကသိုလ်) က “မန္တလေးခေတ် စာပေယဉ်ကျေးမှု” စာတမ်းကို လည်းကောင်း၊ စာတမ်းရှင်ဒေါ်ငွေသန်း (တွဲဖက်ပါမောက္ခ၊ သဘင်ပညာဌာန၊ အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှုနှင့် အနုပညာတက္ကသိုလ်၊ မန္တလေး)က “မန္တလေးမြို့ ဂုဏ်ဆောင်သဘင်ပညာရှင် အချို့၏ အထင်ကရ စွမ်းဆောင်ချက်များကိုလေ့လာခြင်း” စာတမ်းကိုလည်းကောင်း အသီးသီးဖတ်ကြားကြသည်။

တတိယနေ့ စာတမ်းဖတ်ပွဲကို ၂၀၀၉ခုနှစ် ဧပြီလ ၃၀ ရက်နေ့ နံနက် ၉ နာရီ ၁၅ မိနစ်တွင် စတင်ကျင်းပ

သည်။ နံနက်ပိုင်း စာတမ်းဖတ်ပွဲတွင် စာတမ်းရှင် ဒေါ်ခင်ခင်ဝင်း(ပညာရေး)က “မန္တလေး (နှစ် ၁၅၀) စာဆိုရှင်များနှင့် သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်းများ” စာတမ်းကိုလည်းကောင်း၊ စာတမ်းရှင် ဒေါက်တာမာလာ (တွဲဖက်ပါမောက္ခ၊ မြန်မာစာဌာန၊ မန္တလေး တက္ကသိုလ်) က “မန္တလေးဘွဲ့(ယိုးဒယား) သီချင်းကြီးနှင့် မြန်မာ (ကာလပေါ်သီချင်း) နှိုင်းယှဉ် လေ့လာချက်” စာတမ်းကို လည်းကောင်း၊ စာတမ်းရှင် ဒေါ်တင်မမခိုင် (မန်းတက္ကသိုလ်)က မြန်မာ့ရိုးရာဇာတာ ဓလေ့နှင့်ရတနာပုံ မန္တလေးမြို့နန်းသမိုင်းဝင်ဇာတာတော်များ စာတမ်းကို လည်းကောင်း အသီးသီးဖတ်ကြားကြသည်။

ထို့နောက် တတိယနေ့ နံနက်ပိုင်းစာတမ်းဖတ်ပွဲကို ခေတ္တရပ်နားပြီးနောက် ဆက်လက်ကျင်းပရာ မွန်းလွဲပိုင်းစာတမ်းဖတ်ပွဲကို စာတမ်းရှင် ဦးမြတ်ထွန်းအောင် (ပါမောက္ခ-ပန်းချီပညာဌာန၊ အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှုနှင့် အနုပညာတက္ကသိုလ်မန္တလေး) က “ရတနာပုံခေတ် တိုးတက်ပြောင်းလဲလာခဲ့သော ပန်းချီပညာရပ်များအား လေ့လာခြင်း” စာတမ်းကိုလည်းကောင်း၊ စာတမ်းရှင် ဦးနေအောင် (ကထိက၊ ပထဝီဝင်ဌာန၊ မန္တလေးတက္ကသိုလ်) က “မန္တလေးမြို့၏ ကျောက်ဆစ်လုပ်ငန်းကို ပထဝီဝင်ရှုထောင့်မှ လေ့လာခြင်းစာတမ်းကို လည်းကောင်း၊ ဦးဝင်းမောင် (တမ္ပဝတီ)က “မတဲနန်းတော်ရာ ဗိသုကာမှတ်တမ်း” စာတမ်းကိုလည်းကောင်း၊ စာတမ်းရှင် ဗိုလ်မှူးမောင်စိုး (ငြိမ်း)က “အနာဂတ် မန္တလေးမြို့တော်၏ ပုံရိပ်များ” စာတမ်းကို လည်းကောင်း အသီးသီးဖတ်ကြားကြသည်။ ထို့နောက် တက်ရောက်လာသူများမှ စိတ်ဝင်စားသည်များကို မေးမြန်းဆွေးနွေးကြရာ စာတမ်းရှင်များက ပြန်လည်ဖြေကြားကြသည်။

ဒေါက်တာလှ ဖေ

ရတနာပုံမြို့တည် နန်းတည်နှစ် (၁၅၀) ပြည့် အထိမ်းအမှတ်ပွဲတော်။ ။ရတနာပုံမန္တလေးမြို့တည် နန်းတည်နှစ် (၁၅၀) ပြည့်နေ့သည် ၁၃၇၁ ခုနှစ် ကဆုန်လပြည့်ကျော် ၆ ရက်၊ ၂၀၀၉ ခုနှစ် မေလ၁၄ ရက် နေ့ဖြစ်သည်။ ကုန်းဘောင်မင်းဆက် ၁၀ ဆက်မြောက် မင်းတုန်းမင်းသည် သက္ကရာဇ် ၁၂၂၁ ခုနှစ် ကဆုန်လ ပြည့်ကျော် ၆ ရက် ညဉ့် ၃ ချက်တီးကျော် ၇ ရက်

ရတနာပုံမြို့တည် နန်းတည် နှစ် (၁၅၀) ပြည့်အထိမ်းအမှတ်ပွဲတော်

တနင်္လာနေ့အဝင် ၄ နာရီ ၂ ပါဒ် အချိန်တွင် ရတနာပုံရွှေမြို့တော်ကြီးကို တည်ထောင်တော်မူပြီး တံခါး ၁၂ ရပ်တွင် မော်ကွန်းကမ္ဘည်းရေးထိုးစိုက်ထူခဲ့ သည်။ ယခုတိုင် မော်ကွန်းကမ္ဘည်းကျွန်းတိုင်ကြီးများကို တွေ့ရှိနိုင်သည်။

လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း “၅၀” အချိန်ကလည်း မန္တလေးနှစ် “၁၀၀” ပြည့် အထိမ်းအမှတ်ပွဲတော်ကြီး ကျင်းပခဲ့ကြသည်။ ၁၃၂၁ ခုနှစ် ကဆုန်လပြည့်ကျော် ၆ ရက် (၁၉၅၉ ခုနှစ် ဇူလိုင်) တွင် နှစ် ၁၀၀ ကျရောက်ခဲ့ရာ မန္တလေးတောင်ခြေ၌ ကျင်းပခဲ့ပြီး ရာပြည့်ကွင်းကြီး အဖြစ်ထင်ကျန်ခဲ့သည်။ မြို့သက်နှစ်ပေါင်း (၁၅၀) အတွင်း မန္တလေးသည် မြန်မာမင်းနေပြည် ကုန်းဘောင် မင်းဆက် နောက်ဆုံးနန်းစံရာမြို့ဟောင်းအဖြစ် ဂုဏ်ယူဖွယ်ရာ တည်ရှိခဲ့သည်။ ပါတော်မူခြင်း၊ သူ့ကျွန်ဘဝရောက်ခြင်း၊ နယ်ချဲ့တို့ကို ခုခံတိုက်ခိုက်ခြင်း စသဖြင့်တွေ့ကြုံခဲ့ကြရသည်။

ရတနာပုံမန္တလေးသည် ပဒေသရာဇ်တို့၏ ခမ်းနားကြီးကျယ်မှု၊ နန်းဆန်မှု၊ သစ်လွင်တောက်ပမှု တို့နှင့်အတူ သက်ဦးဆံပိုင်ဘုရင်စနစ်၏ အားနည်းချက် အားသာချက်တို့သည်လည်းပျောက်ကွယ်ခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ ယနေ့အချိန်သည် မန္တလေးရတနာပုံမြို့၌ ယဉ်ကျေးမှု အဆောက်အအုံများ၊ ပန်းဆယ်မျိုးအနုပညာများကို မပျောက်မပျက် သားစဉ်မြေးဆက် ထိန်းသိမ်းခဲ့ကြ သဖြင့် မန္တလေးဂုဏ် မြန်မာ့ဂုဏ်ဖော်ဆောင်နိုင်ခဲ့ကြ သည်။ စာပေသမိုင်းတွင် ပန်းချီကျောက်ထက်အက္ခရာ များ၊ မြို့ပြရုပ်ကွက်များ အခေါ်အဝေါ်အသုံးအနှုန်းများ၊ ကျုံးတော်နှင့်နန်းမြို့ရိုးပြအိုးပြာသားများက ထင်ရှားရှိနေ သဖြင့် ရာပြည့်အထိမ်းအမှတ်၊ ရာပြည့်အလွန် နှစ် (၁၅၀)ပြည့်ပွဲလမ်းသဘင်များ ဆင်ယင်ကျင်းပနိုင် သည်မှာ မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်၊ ဇာတိသွေး၊ ဇာတိမာန်၊ စိတ်ဓာတ် များကြောင့် သာပွဲတော်ကြီး ဆင်ယင်ကျင်းပမှတ်တမ်း တင်နိုင်ခဲ့သည်။

ရတနာပုံမန္တလေးမြို့တည်နန်းတည်နှစ် (၁၅၀) ပြည့် အထိမ်းအမှတ်ပွဲတော် ကျင်းပရေးအတွက် ဒေသ အဆင့်ကျင်းပပြုလုပ်ရန် ပြင်ဆင်ခဲ့ကြသည်။ မန္တလေး မြို့တည်နန်းတည်နှစ် (၁၅၀) ပြည့် ပွဲတော်ကြီးကို

ယခင်ရာပြည့်ပွဲကြီးကျင်းပသကဲ့သို့ ယဉ်ကျေးမှု အနှစ်သာရရှိရှိ ကျင်းပကြရန် ဆုံးဖြတ်ကြပြီး ဆပ်ကော်မတီများဖွဲ့စည်း၍ တာဝန်ပေးအပ် ခဲ့ကြသည်။ မန္တလေးမြို့တည် နန်းတည် နှစ် (၁၅၀) ပြည့် အထိမ်းအမှတ်စာစောင်ထုတ်ဝေရန်၊ ပွဲတော်ကျင်းပ အပြီး မှတ်တမ်းများဖြင့် နှစ် (၁၅၀) ပြည့် အထိမ်းအမှတ် မဂ္ဂဇင်းထုတ်ဝေရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။

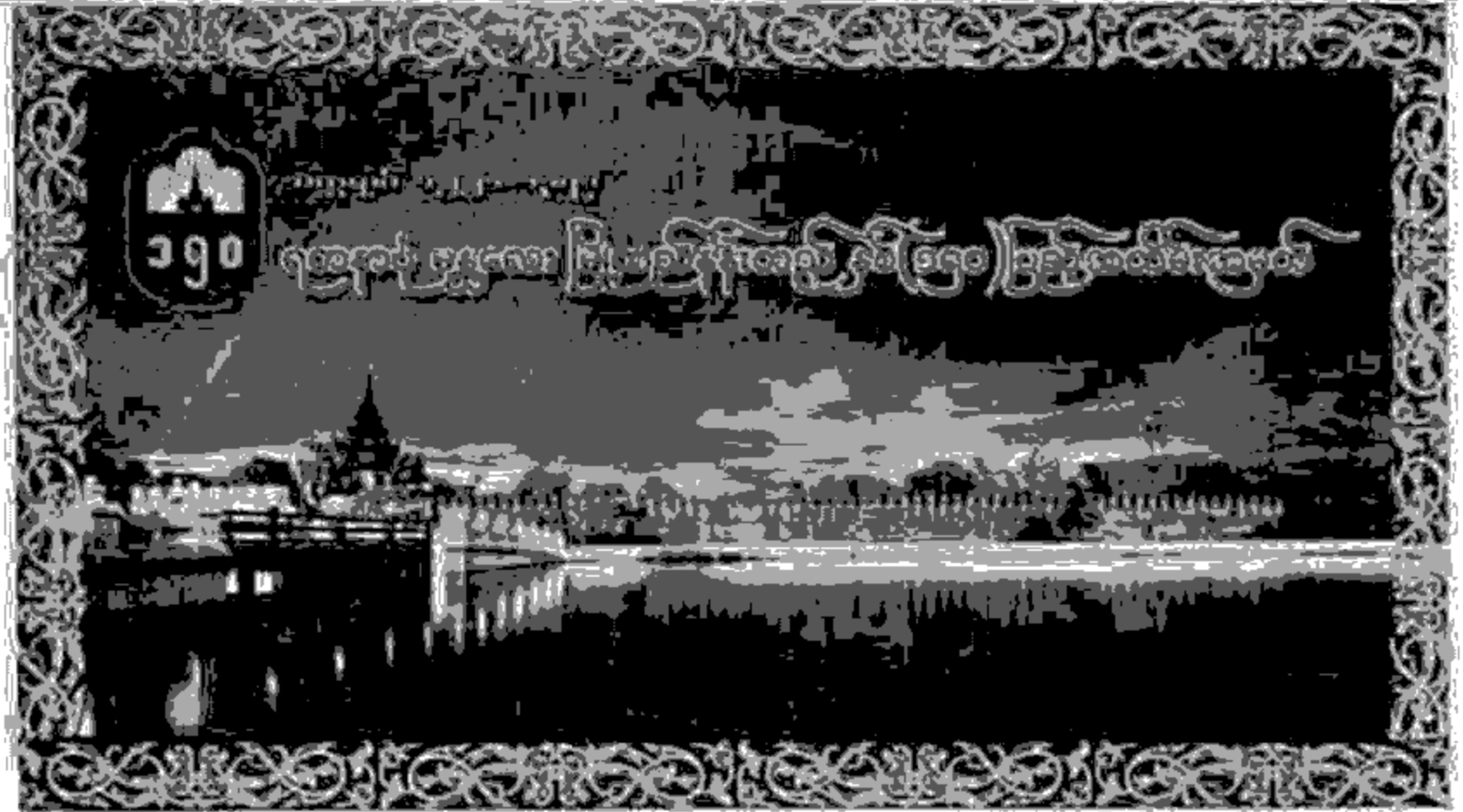
ရတနာပုံမန္တလေးမြို့တည်နန်းတည်နှစ် (၁၅၀) ပြည့် ပွဲတော်ကျင်းပရာတွင် မန္တလေးစာပေသဘင် ဂီတအနုပညာရှင်များကလည်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ ကြရာ မန္တလေးအနုပညာပုံရိပ်ပွဲတော်ကို ၂၀၀၉ ခုနှစ် မေလ ၁ ရက်နေ့မှ ၃ ရက်နေ့အထိ အမျိုးသားဇာတ်ရုံ ကြီး၌ တင်ဆက်ကပြကြသည်မှာ မန္တလေးမြို့၏ နှစ် (၁၅၀) အတွင်း အနုပညာညီအစ်ကို မောင်နှမများ၏ သမိုင်းတင်ရမည့် ကပွဲတစ်ရပ်ဖြစ်ခဲ့သည်။

ရတနာပုံမြို့တည်နန်းတည် နှစ် (၁၅၀) ပြည့်အကြိုမန္တလေးအနုပညာပုံရိပ်ပွဲတော် ဖွင့်ပွဲအခမ်း အနားကို ဧပြီလ ၃၀ ရက်နေ့တွင် မန္တလေးအမျိုးသား ကဇာတ်ရုံ၌ ကျင်းပရာ မန္တလေးတိုင်း အေးချမ်း သာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ အလယ်ပိုင်း တိုင်းစစ်ဌာနချုပ်တိုင်းမှူး တက်ရောက်ဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့ သည်။ ရတနာပုံမန္တလေးမြို့တည်နန်းတည် နှစ် (၁၅၀) ပြည့် ဂုဏ်ပြုရတုကို မန္တလေးသိန်းဇော်က ဖတ်ကြား သည်။ ဆက်လက်၍ ဖွင့်ပွဲ အထိမ်းအမှတ် အဖြစ် အောင်မင်္ဂလာမန္တလေးမြို့ဘွဲ့ကို သီဆို၍ ကျောင်းသူ အင်အား ၆၀၀ တို့က သရုပ်ဖော် ကပြဖျော်ဖြေကြသည်။

မြို့မတူရိယာအသင်းကြီးနှင့် အကယ်ဒမီစိန်မွတ် တားတို့က မန္တလေးနှစ် (၁၅၀) ပြည့် ဂုဏ်ပြုတေးဖြင့် သီဆိုတီးမှုတ်ပြီးအကပညာရှင် ဒေါ်ခင်ဝင်းနွယ်က ရှေးရိုးတပင်တိုင်အကဖြင့် ကပြဖျော်ဖြေသည်။ ဆက်လက်၍ မြို့မငြိမ်း၏ မြင်းခင်းတော်သဘင် သီချင်း သရုပ်ဖော်ကွက်၊ သဘင်မျိုးဆက်သစ်ပိုင်ပိုင်၏စံတော်ချိန် တီးလုံးကကွက်၊ သန်းမြတ်စိုး၊ နေအောင်၊ နှင်းရည်သန်၊ ဟယ်ရီလင်း၊ ခင်မောင်တိုးတို့၏ မန္တလေးဂန္ထဝင်မြောက် တေးသီချင်းများသီဆိုဖျော်ဖြေခြင်းကဏ္ဍ၊ လူရွှင်တော် ချစ်စရာ၏ မန္တလေးသားစစ်စစ်ကြီးပါဗျာ တစ်ခန်းရပ်

ရတနာပုံမြို့တည် နန်းတည် နှစ် (၁၅၀) ပြည့်အထိမ်းအမှတ်ပွဲတော်

ပြဇာတ်၊အကယ်ဒမီ ဒါရိုက်တာမောင်ယဉ်အောင်၏ မန္တလေးဝန်းကျင် ကျေးလက် လူနေမှုစရိုက် ရိုးရာ ယဉ်ကျေးမှုများနှင့် ဓလေ့ထုံးတမ်းများပေါင်းစပ် တင်ပြထားသော အညာဆန်ဈေးလှေ အော်ပရာနှင့် မြို့တော်တင်ဝမ်း၊ ရဲရင့်အောင်၊ စိုးမိုးအောင်တို့၏ အဆိုအကများကို ရတနာပုံသန်းဌေး အောင်မင်္ဂလာ ဆိုင်းအဖွဲ့နှင့် သန်းဝင်းကြွယ်တို့၏ တေးဂီတများဖြင့် မြိုင်မြိုင်ဆိုင်ဆိုင်တင်ဆက်ခဲ့သည်။ ထို့ပြင် အငြိမ်ခေတ် လေးခေတ်ကိုလည်း တင်ဆက်ပြီးနောက်ပိုင်းပြဇာတ် ရှည်အဖြစ် အကယ်ဒမီမောင်ယဉ်အောင် ကြီးကြပ်၍ ဒါရိုက်တာချစ်စရာ၏ “ထက်ဗြဟ္မာဘုန်းရိုက်ချုန်းပဲ့ တင်ညံ” ကဇာတ်ကြီးဖြင့် ဖျော်ဖြေတင်ဆက်ခဲ့သည်။

မန္တလေးမြို့တည်၊ နန်းတည် နှစ် (၁၅၀) ပြည့် အထိမ်းအမှတ် ပို့စကတ်

မန္တလေးမြို့နှစ် (၁၅၀) ပြည့်အထိမ်းအမှတ်ပွဲတွင် စာတမ်းဖတ်ပွဲများလည်းထည့်သွင်းကျင်းပခဲ့ရာ စာတမ်းပေါင်း (၂၁) စောင်တင်သွင်းဖတ်ကြားခဲ့သည်။ ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၈ ရက်၊ ၂၉ ရက်၊ ၃၀ ရက်နေ့များတွင် မန္တလေးမြို့ တိုင်းအသင်းရုံးခန်းမတွင် ကျင်းပခဲ့သည်။

ရတနာပုံမန္တလေးမြို့တည် နန်းတည်နှစ် (၁၅၀) ပြည့်အထိမ်းအမှတ်ပွဲတော်ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားကို မေလ ၁၄ ရက် နံနက် ၈ နာရီတွင် မန္တလေးမြို့တော် စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီရုံး မင်္ဂလာမဏ္ဍပ်၌ ကျင်းပရာ မန္တလေးတိုင်းအေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ အလယ်ပိုင်းတိုင်းစစ်ဌာနချုပ်တိုင်းမှူး ဗိုလ်ချုပ်တင်ငွေတက်ရောက်၍ နှုတ်ခွန်းဆက်အမှာစကားပြောကြားပြီး အထိမ်းအမှတ်ပြပွဲများကို ဖွင့်လှစ်ပေးသည်။

တိုင်းမှူးနှင့်အဖွဲ့သည် မြို့တော်ခန်းမအတွင်း ပြသထားသော ပန်းချီ၊ ပန်းပု၊ ဓာတ်ပုံပြပွဲ၊ ရွှေချည်ထိုးနှင့် ပန်းဆယ်မျိုးအနုပညာပစ္စည်းများ ပြသထားရာ မှန်ဦးရှေ့သို့ရောက်ပြီး တိုင်းမှူး၊ မြို့တော်ဝန်တို့က ဖဲကြိုးဖြတ်ဖွင့်လှစ်ပေးကြသည်။ ထို့နောက်ပြခန်းများကို လှည့်လည်ကြည့်ရှု အားပေးသည်။ ထို့နောက်တိုင်းမှူးနှင့်အဖွဲ့သည် ရတနာပုံ မန္တလေးမြို့တည်နန်းတည်နှစ် (၁၅၀) ပြည့်အထိမ်း အမှတ်မြို့တည်နန်းတည် မင်းတုန်းမင်းကြီး၏ ကြေးသွန်းရုပ်တုနှင့် နှစ် (၁၅၀) ပြည့်ပွဲတော် မော်ကွန်းကျောက်စာတိုင်ဖွင့်ပွဲကျင်းပသည့် မန္တလေးတောင်ခြေ မဟာလောကမာရဇိန်ကုသိုလ်တော် ဘုရားတောင် ဘက်မှန်သို့ရောက်ရှိပြီး မင်းတုန်းမင်းကြီး၏ ကြေးရုပ်နှင့် မော်ကွန်းကျောက်စာတိုင်ကို ဖဲကြိုးဖြတ် ဖွင့်လှစ်ပေးသည်။ မြို့တော်ဝန်နှင့် တာဝန်ရှိသူများက မော်ကွန်းကျောက်စာတိုင်အား အမွှေးနံ့သာရည်များ ပက်ဖျန်းပေးကြသည်။

စာအုပ်ဈေးပွဲတော်နှင့် စာအုပ်ပြပွဲကိုမူ လမ်း ၈၀ တရုတ်တန်းရတနာပူရခန်းမ၌ကျင်းပရာ တိုင်းမှူးနှင့်မြို့တော်ဝန်တို့သွားရောက်ဖွင့်လှစ်ပေးကြသည်။ စာအုပ်ပြပွဲတွင် နှစ် (၁၅၀) အတွင်းမန္တလေးမြို့ထုတ် သတင်းစာဟောင်းများ၊ မင်းတုန်းမင်းလက်ထက် ရတနာပုံ သတင်းစာဟောင်းနှင့်ကိုလိုနီခေတ်၊ လွတ်လပ်ရေးကာလ ခေတ်ထုတ်ဝေခဲ့ကြသော သတင်းစာများပြသထားသည်။

မန္တလေးမြို့ထုတ်ဂျာနယ်များ၊ မဂ္ဂဇင်းများနှင့် စာရေးဆရာများ၏ ဓာတ်ပုံများ၊ လက်ရေးစာမူများ၊ စာစုကျမ်းများ၊ ပုရပိုက်ပန်းချီပုံများခင်းကျင်းပြသထားသည်။ စာအုပ်ဈေးရောင်းပွဲတော်ကိုလည်း မေလ ၁၄ ရက်မှ မေလ ၁၆ ရက်အထိ ခင်းကျင်းရောင်းချသည်။ မန္တလေးနှစ် (၁၅၀) ပြည့်ပွဲတော်တွင် အထိမ်းအမှတ်ပစ္စည်းများလည်းထုတ်ဝေရောင်းချရာ ပို့စကတ်၊ မျိုး၊ သော့ချိတ်များ၊ စပို့ရှပ်အင်္ကျီများ၊ ပွဲတော်ကျင်းပရေး ဗဟိုဦးစီးကော်မတီမှ ထုတ်ဝေသောပွဲတော်အကြိုမှတ်တမ်း စာစောင်ကိုလည်းထုတ်ဝေသည်။ အဆိုပါနှစ် (၁၅၀) ပြည့် အထိမ်းအမှတ်လက်ကမ်းစာစောင်တွင် လုပ်ငန်းကော်မတီစာရင်းများ၊ အထိမ်းအမှတ်လိုဂိုနှင့် ဓာတ်ပုံများ၊ ဆောင်းပါးများလည်းထည့်သွင်းဖော်ပြ

ထားသည်။ “မန္တလေး နှစ် (၁၅၀) ပြည့်” အထိမ်းအမှတ် စာအုပ်ကိုလည်း ပွဲတော်အပြီးတွင် မန္တလေးမြို့တော် စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီ ပြန်ကြားရေးနှင့် ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဌာနမှ ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

နှစ် (၁၅၀) ပြည့်အထိမ်းအမှတ် ဓာတ်ပုံပြင်ပွဲများ ထည့်သွင်းကျင်းပရာ ဓာတ်ပုံပေါင်း ၄၈၀ ကျော် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ကြပြီး ဆုများထိုက်ထိုက်တန်တန်ချီးမြှင့် ခဲ့သည်။ ထို့အတူစာပေပြိုင်ပွဲအဖြစ် အလွတ်တန်း ဆောင်းပါး၊ ကဗျာပြိုင်ပွဲများ၊ အခြေခံပညာအဆင့် အထက်တန်း စာစီစာကုံးပြိုင်ပွဲများကျင်းပချီးမြှင့် ခဲ့သည်။ အားကစားကဏ္ဍမှာလည်း ဗထူးကွင်းတွင် မြန်မာ့ရိုးရာလက်ဝှေ့ပြိုင်ပွဲ၊ မြန်မာ့သိုင်းပြိုင်ပွဲများ ထည့်သွင်းကျင်းပခဲ့သည်။

မန္တလေးမြို့တည်နန်းတည်နှစ် (၁၅၀) ပြည့် အထိမ်းအမှတ်အနေနှင့် မော်ကွန်းကျောက်စာတိုင်ကို မင်းတုန်းမင်းကြေးသွန်းရုပ်တုနှင့် စိုက်ထူထားခဲ့သည်။ အဆိုပါကျောက်စာတွင်-

“ဇေယျတုသီရိပဝရ ဝိဇယာနန္ဒယသပဏ္ဍိတ
တြိဘဝနာဒိတျာဓိပတိ မဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇာ”
တံဆိပ် နာမကို ခံယူတော်မူသော ပဉ္စမသင်္ဂါယနာတင်
ဘဝရှင် မင်းတရားကြီးသည် သက်တော် ၃၈ နှစ်
သက္ကရာဇ် ၁၂၁၄ ခုနှစ် တပေါင်းလဆန်း ၁၁ ရက်တွင်
မင်းအဖြစ် သို့ရောက်တော်မူသည်။

၁၂၀၉ ခုနှစ်တွင် အမရပူရနေပြည်တော်မှ မန္တလေးမြို့နန်းတည်ဆောက်ရန်ပြောင်းရွှေ့သည်။ အုတ် ကျစ်ကျော်အေး မန္တလေးသင်္ကေတနှင့်အညီ သက္ကရာဇ် ၁၂၂၁ ခုနှစ် ကဆုန်လဆန်း ၂ ရက် အင်္ဂါနေ့ နံနက် ၁ ချက်တီး အချိန် အခါတော်အတိုင်း ရတနာပုံ မန္တလေးမြို့တော် ကြီး မြို့ရိုးအုတ်မြစ်ချရန် တံခါး၊ ပြတန်ဆောင်း ကြီးကြပ်မည့်သူဝန်ကြီး၊ အတွင်းဝန်၊ ဝန်ထောက်၊ များတော်မတ်တော်တို့ အသီးသီးကြပ်မတ် မြေညှိပြင်ဆင် ရသည်။ ၁၂၂၁ ခုနှစ် ကဆုန်လဆန်း ၁၃ ရက်နေ့ညဉ့် ၂ ချက်တီးကျော် ၁၄ ရက်တနင်္ဂနွေ နေ့အဝင် နာရီပြည့် ၂ နာရီအချိန်တွင် အမြောက် သံကြား အခါတော်နှင့် ရွှေမြို့တော်၊ ကျုံးတော်၊ မဟာ လောက မာရစိန်စေတီတော်၊ မဟာအတုလဝေယန်

မန္တလေးမြို့တည် နန်းတည် နှစ် (၁၅၀) ပြည့် အထိမ်းအမှတ် ဝင်းခင်းမင်္ဂလာ

ကျောင်းတော်၊ ပဋ္ဌာန်းဟောသိမ်တော်၊ ပိဋကတ်တိုက် တော်၊ သုဓမ္မာဇရပ်တော် ဟူသောသတ္တဌာနကို ရွှေပန္နက်ငွေပန္နက်စိုက်မှတ်စေသည်။

သက္ကရာဇ် ၁၂၂၁ ခုနှစ် ကဆုန်လပြည့်ကျော် ၆ ရက်နေ့ညဉ့် ၃ ချက်တီးကျော် ၇ ရက် တနင်္လာနေ့ အဝင် ၄ နာရီ ၂ပါဒ် အချိန်တည် ရတနာပုံမြို့တော် ကြီး တံခါး ၁၂ ရပ် မော်ကွန်းကမ္ဘည်းစိုက်ထူသည်။ မော်ကွန်းကမ္ဘည်းစာအရ ၁၃၂၁ ခုနှစ်တွင် နှစ် ၁၀၀ ပြည့်ခဲ့၍ ရာပြည့်ပွဲတော်ကြီးကျင်းပခဲ့သည်။

၁၃၇၁ ခုနှစ် ကဆုန်လပြည့်ကျော် ၆ ရက်၊ ၂၀၀၉ခုနှစ် မေ ၁၄ ရက်တွင် ရတနာပုံ မန္တလေးမြို့ တည်နန်းတည်နှစ်(၁၅၀) ပြည့်မြောက်သည်” ဟူ၍ မော်ကွန်းရေးထိုးထားသည်။

မန္တလေးမြို့တည်နန်းတည်နှစ် (၁၅၀) ပြည့် ပွဲတော်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ များ၏ လမ်းညွှန်ချက်နှင့်အညီ မန္တလေးတိုင်း အေးချမ်း သာယာရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ အလယ်ပိုင်း တိုင်းစစ်ဌာနချုပ်တိုင်မှူးနှင့် မန္တလေးမြို့တော်စည်ပင် သာယာရေးကော်မတီဥက္ကဋ္ဌတို့၏ လမ်းညွှန်မှု၊ ဌာန ဆိုင်ရာများ မြို့မိမြို့ဖများ၊ အဖွဲ့အစည်းများ၊ စာပေ၊ သဘင်၊ ဂီတ၊ ရုပ်ရှင်နှင့် ပန်းချီ၊ ပန်းပု၊ ပန်းရိုးရာ အနုပညာရှင်များ၊ မန္တလေးမြို့တော်သူ မြို့တော်သား များ ညီညာဖျဖျပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုကြောင့် နှစ် (၁၅၀) ပြည့်ပွဲတော်ကြီး အောင်မြင်စွာကျင်းပနိုင်ခဲ့သည်။

နတ်မောက်ထွန်းရှိန်

ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ ညီလာခံများ။ ။ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးသမားများနှင့် ပညာရှင်များအနေဖြင့် ကမ္ဘာ့ပတ်ဝန်းကျင်ညစ်ညမ်းပျက်စီးလာမှုကြောင့် ကမ္ဘာကြီးဘေးဒုက္ခမျိုးစုံနှင့်ရင်ဆိုင်ရနိုင်သည်ကို စိုးရိမ်ခဲ့ကြသည်။ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ် ဧပြီလ ၂၂ ရက်နေ့တွင် အမေရိကန်တစ်နိုင်ငံလုံးရှိ လူထုကြီးက ကမ္ဘာကြီးညစ်ညမ်းလာမှုကို ဆန့်ကျင်သည့် လူထုဆန္ဒပြပွဲကြီးတစ်ရပ်ဆင်နွှဲကြသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ဧပြီလ ၂၂ ရက်နေ့ကို Earth Day ကမ္ဘာ့နေ့ဟု သတ်မှတ်ခဲ့သည်။

ထို့နောက်ပိုင်းတွင် ကမ္ဘာ့လေထုညစ်ညမ်းမှု ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး၊ ကမ္ဘာ့သစ်တောများထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရေး၊ ကမ္ဘာ့တောရိုင်း တိရစ္ဆာန်များ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးအစရှိသည့် ကမ္ဘာ့ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများကို ဖွဲ့စည်းလှုပ်ရှားလုပ်ကိုင်ခဲ့ကြသည်။

၁၉၈၆ ခုနှစ်တွင်မူ သိပ္ပံပညာရှင်များ၏ တွေ့ရှိချက်အရ ကမ္ဘာ့လေထု၏ ဒုတိယအလွှာဖြစ်သော စထရာတိုစဖီးယား Stratosphere ရှိ ကမ္ဘာသို့ကျရောက်သည့် နေရောင်ခြည်ကို အပူရှိန်လျော့စေပြီး ခရမ်းလွန်ရောင်ခြည်၏ ပြင်းထန်သောထိခိုက်မှု အန္တရာယ်ကိုပါလျော့ပါးစေသည့် အိုဇုန်းဓာတ်ငွေ့အလွှာကြီးပါး၍ပေါက်နေသည်ကို ဖော်ထုတ်တွေ့ရှိခဲ့ကြသည်။ အဆိုပါအိုဇုန်းလွှာပါး၍ အပေါက်ဖြစ်မှုကြောင့် ကမ္ဘာကြီးပိုမိုပူနွေးလာမည်ကို တွက်ချက်နိုင်ခဲ့ကြသည်။ ကမ္ဘာကြီးပူနွေးလာလျှင် ကမ္ဘာ့ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကြောင့် ပြဿနာမျိုးစုံဖြစ်ပေါ်လာမည်ကို လည်းသိရှိလာကြသည်။ ထို့ကြောင့် အိုဇုန်းလွှာအပေါက်ကြီး ပိုမိုမကျယ်ပြန့်ရေး၊ ပြန်လည်ကျဉ်းမြောင်းလာရေး၊ ပါးလာသည်မှပြန်လည်ထူထဲလာရေးစသော အချက်အလက်များကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ခဲ့ကြသည်။ ၁၉၈၆ ခုနှစ်တွင် ပထမဆုံးသော ကမ္ဘာ့ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးဆွေးနွေးပွဲကို သိပ္ပံပညာရှင်များနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ရေး ပညာရှင်များ၊ လှုပ်ရှားတက်ကြွသည့်အင်အားစုများ၏ တညီတညွတ်တည်းသော ဆွေးနွေးသဘောတူညီချက်ရရှိခဲ့သည်။ ထိုသဘောတူညီချက်ကြောင့် အိုဇုန်းလွှာထိခိုက်စေသည့် ကလိုရိုဖလူအိုကာဗွန် (CFCs)

ဓာတ်ငွေ့များထွက်ရှိစေသည့်ရေခဲသေတ္တာ၊ လေအေး စက်၊ ပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာစသည့်တို့ကို ထုတ်လုပ်မှုစနစ်ပြောင်း၍ ထိုဓာတ်ငွေ့များမထွက်အောင် ပြုလုပ်သည့်နည်းကို တီထွင်ကြံဆလုပ်ကိုင်ကြရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။ သိပ္ပံပညာရှင်များ၏ ညီညွတ်စွာဆုံးဖြတ်နိုင်မှုကြောင့် အိုဇုန်းလွှာထိခိုက်မှုများ လျော့ပါးလာခဲ့သည်။ ယခုအခါ အိုဇုန်းလွှာသည် ပြန်လည်ထူထဲလာသကဲ့သို့ အလွှာအပေါက်ကြီးလည်း ပြန်လည်ကျဉ်းမြောင်းလျက်ရှိသည်။

နောက်ပိုင်းတွင် ကမ္ဘာ့ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး ပညာရှင်များနှင့် သိပ္ပံပညာရှင်များက ကမ္ဘာကြီးပူနွေးလာမှုတွင် အဓိကသက်ရောက်စေသော ဖန်လုံအိမ်အာနိသင်အကြောင်းနှင့် ဖန်လုံအိမ်ဓာတ်ငွေ့များအကြောင်းသိရှိလာကြသည်။ ဖန်လုံအိမ်ဓာတ်ငွေ့အပေါ်ဖန်လုံအိမ်အာနိသင်ကိုဖြစ်စေသည့် ဓာတ်ငွေ့များအနက် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ဓာတ်ငွေ့က အဓိကကျကြောင်းသိရှိလာကြသည်။ ရုပ်ကြွင်းလောင်စာများဖြစ်သည့် ကျောက်မီးသွေး၊ ရေနံ၊ သဘာဝဓာတ်ငွေ့စသည်တို့ကို စက်မှုလုပ်ငန်းများ၊ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစက်ရုံများနှင့်မော်တော်ယာဉ်၊ ရေယာဉ်၊ လေယာဉ်များ ခုတ်မောင်းရာတွင် အသုံးများသောကြောင့် ကမ္ဘာ့လေထုထဲတွင် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်များ ပို၍ထုတ်လွှတ်ခိုအောင်းလာခြင်းဖြစ်သည်။ တစ်ဖက်တွင်လည်း ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ဓာတ်ငွေ့ကို လေထုထဲမှနေ၍ လျော့နည်းအောင်စုပ်ယူဓာတ်ပြောင်းပစ်နိုင်စွမ်းသည့် သစ်ပင်များ ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းခြင်းအားဖြင့် စီးပွားရေးအတွက် သစ်တောပြုန်းတီးစေလျက်ရှိကြောင်းကိုလည်းသိရှိရသည်။

ထို့ကြောင့်ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ် ထုတ်လွှတ်မှု လျော့ချရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးညီလာခံကို ကုလသမဂ္ဂကဦးစီး၍ ၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင် ဘရာဇီးနိုင်ငံရီယိုဒီဂျန်းရီးမြို့တော်၌ကျင်းပခဲ့သည်။ နိုင်ငံပေါင်း ၁၅၄ နိုင်ငံမှ ခေါင်းဆောင်များ၊ ကိုယ်စားလှယ်များတက်ရောက်ကြသည်။ ထိုညီလာခံ၌ ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံကြီးများက ဖွံ့ဖြိုးဆဲနှင့်ဆင်းရဲသောနိုင်ငံများကို ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ဓာတ်ငွေ့ထုတ်လွှတ်သည့် စက်မှုလုပ်ငန်းများအစား အခြားနည်းလမ်းများနှင့် စက်မှု

ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာညီလာခံများ

တိုးတက်ရေး ဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်သည့် ငွေကြေးများထောက်ပံ့ကူညီပေးရန်ဟူသောအချက်ကို အဓိကထားဆွေးနွေးခဲ့သည်။

ကမ္ဘာကြီးပူဇွန်လောကီကို ဝိုင်းဝန်းဖြေရှင်းရန်အတွက် ခေါင်းချင်းဆိုင်နေကြသော နိုင်ငံတကာမှခေါင်းဆောင်များ

လေထုထဲမှ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်လျှော့ချရေးကို ထိရောက်စွာဆောင်ရွက်နိုင်ကြသောကြောင့် ကမ္ဘာ့ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများဖြစ်ပေါ်လာသည်ကို ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့များက စိုးရိမ်မကင်းဖြစ်လာကြရာ ၁၉၉၅ ခုနှစ်တွင် ဆွေးနွေးတင်ပြမှုများပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ၁၉၉၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် ဂျပန်နိုင်ငံကျိုတိုမြို့၌ ကုလသမဂ္ဂက ကြီးမှူးသောထိပ်သီးအစည်းအဝေးတစ်ရပ် ကျင်းပခဲ့သည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ်အရောက်တွင် ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်တွင် ရှိခဲ့သည့် လေထုထဲမှ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ပမာဏထက် ၅၃သမ ၂ ရာခိုင်နှုန်း လျှော့ချရန် ၃၈ နိုင်ငံက သဘောတူညီကြသော်လည်း အမေရိကန်၊ တရုတ်၊ အိန္ဒိယ၊ ဩစတြေးလျစသောနိုင်ငံများက လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်းမရှိခဲ့ပေ။ ထို့ကြောင့် ကျိုတိုညီလာခံကို မူကြမ်းသဘောတူညီချက် ညီလာခံသဘောဟူ၍သာခေါ်ဆိုခဲ့ကြသည်။

ကမ္ဘာ့ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဘေးအန္တရာယ်မှာ သိသိသာသာကြီးမားလာသောကြောင့် ကုလသမဂ္ဂအနေဖြင့်လိုက်လံစည်းရုံးခဲ့ရာ ၂၀၀၆ ခုနှစ်တိုင် ကျိုတိုညီလာခံတွင် သဘောတူညီချက် ကိုပြည့်မီအောင် လုပ်နိုင်မည့်အလားအလာမတွေ့ခဲ့ပေ။ ၂၀၁၂ ခုနှစ်အတွက် သဘောတူထားသည့် ၅၃သမ ၂ ရာခိုင်နှုန်းလျှော့ချ

ရန်အစား ၃၃သမ ၅ ရာခိုင်နှုန်းသာ လျှော့ချနိုင်သည့် အခြေအနေကိုဆွဲမြင်နေရသည်။ ထို့ကြောင့် ကုလသမဂ္ဂက ကြီးမှူး၍ ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံဘာလီကျွန်း၌ ကမ္ဘာ့ရာသီဥတုဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲ ကိုကျင်းပပြန်သည်။ အမေရိကန်၊ တရုတ်၊ အိန္ဒိယစသောနိုင်ငံကြီးများက ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ် လျှော့ချရေးကို ပြုလုပ်ရန်တာဝန်မယူဘဲ တင်းခံနေကြပြန်သည်။ သို့သော် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးသမားများ၏ ပြင်းထန်သောတောင်းဆိုချက်များ၊ အမေရိကန်တွင် ၂၀၀၅ ခုနှစ် ဩဂုတ်လက တိုက်ခိုက်ခဲ့သော ကက်ထရီနားဟာရီကိန်းကြီး၏ ပြည်နယ် ၅ ခုကိုအကြီးမားဆုံးပျက်စီးစေခဲ့သောဖြစ်ရပ်၊ ၂၀၀၈ ခုနှစ် မေလတွင် မြန်မာနိုင်ငံသို့ဝင်ရောက်ခဲ့သည့် နာဂစ်မုန်တိုင်းကြီး၏ ကြီးမားလှသောပျက်စီး ဆုံးရှုံးမှုများရှိခဲ့သည့်ဖြစ်ရပ်၊ တရုတ်ပြည်၏စီချမ်းပြည်နယ်၌လှုပ်ခဲ့သော မြေငလျင်ကြီးကြောင့် ကြောက်မက်ဖွယ်ပျက်စီးဆုံးရှုံးရသည့်ဖြစ်ရပ် စသည့်ကမ္ဘာ့ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ ဘေးဆိုးကြီးများကြောင့် အမေရိကန်နှင့်တရုတ်တို့ အနေဖြင့် တင်းမာမနေနိုင်တော့ဘဲ ၂၀၀၈ ခုနှစ်ဇူလိုင်လ ၉ ရက်နေ့တွင် ဂျပန်နိုင်ငံ Lake Tokyo ၌ မဟာအင်အားကြီး (၈) နိုင်ငံဆွေးနွေးပွဲနှင့် နောက်ဆက်တွဲ တရုတ်၊ အိန္ဒိယ၊ ကိုရီးယား၊ ဘရာဇီး၊ တောင်အာဖရိကစသော စီးပွားရေးတိုးတက်မှု အရှိန်အဟုန်မြင့်နေသည့် အာရှ၊ တောင်အမေရိကနှင့် အာဖရိကတိုက်မှ (၈) နိုင်ငံ စုစုပေါင်း ၁၆ နိုင်ငံပါဝင်သည့်အစည်းအဝေးကြီးက ကမ္ဘာ့ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာနှင့် ဖန်လုံအိမ်အာနိသင်ဆိုင်ရာ သဘောတူဆုံးဖြတ်ချက်အချို့ချမှတ်နိုင်ခဲ့ကြသည်။

သို့ရာတွင် ကမ္ဘာ့ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုစေသည့် ဖန်လုံအိမ်ဓာတ်ငွေ့ကို လျှော့ချပေးရေးဆိုင်ရာ အချက်အလက်များနှင့်ပတ်သက်၍ ဝီဝါဒကွဲပြားမှုများရှိခဲ့သည်။ အချို့က ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် မည်မျှ၊ အချို့က ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်တွင် မည်မျှ၊ အချို့က ၂၀၅၀ ပြည့်နှစ်တွင် မည်မျှ၊ သတ်မှတ်ချက်အမျိုးမျိုးရှိခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့မှ ၁၈ ရက်နေ့ထိ ဒိန်းမတ်နိုင်ငံ၊ ကိုပင်ဟေဂင်မြို့တွင် ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ

ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာညီလာခံများ

အဖွဲ့ဝင်အားလုံးပါဝင်သည့် ထိပ်သီးညီလာခံကြီးတစ်ရပ် ကျင်းပရန်သဘောတူခဲ့ကြသည်။ ထိုညီလာခံကြီး ကျင်းပရန်နီးကပ်လာသောအခါ ရာသီဥတုဆိုင်ရာ ဘာသာရပ်ကို နှိုင်းဘာလတွင်ကျင်းပသည့် အေပက် ထိပ်သီးအစည်းအဝေးတွင် စိတ်တိုင်းကျ သဘောတူညီ မှုမရခဲ့၍ တရုတ်နိုင်ငံက ဦးဆောင်ကာ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံ များကို ဖိတ်ကြား၍ ပေကျင်းမြို့တော်၌ အကြံဆွေးနွေး ပွဲကျင်းပခဲ့သည်။ ထိုသို့ဆွေးနွေးရာတွင် တရုတ်နိုင်ငံ အနေဖြင့် ကိုပင်ဟေဂင်ညီလာခံတွင် ကာဗွန်ဒိုင် အောက်ဆိုဒ်ဓာတ်ငွေ့မည်မျှ အထိလျှော့ချမည်ကို ပစ်မှတ် အတိအကျထား၍တင်ပြမည့်အချက် အလက်များထုတ်ဖော် ခဲ့သည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံကလည်း စံနမူနာကောင်းအဖြစ်ပြသ သည့် တရုတ်ပြည်ကို အားကျလေးစားကြောင်းနှင့် မိမိတို့ လည်းလိုအပ် သလိုပါဝင်တာဝန်ယူနိုင်မည်ဟု မျှော်လင့် ကြောင်း အိန္ဒိယကိုယ်စားလှယ်များက တက်ကြွစွာ ဆွေးနွေးခဲ့သည်။

၂၀၀၉ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့မှ ၁၈ ရက် နေ့အထိ ဒိန်းမတ်နိုင်ငံကိုပင်ဟေဂင်မြို့တော်ကြီးတွင် ၁၅ ကြိမ်မြောက် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ ကုလ သမဂ္ဂညီလာခံကြီးကို ကျင်းပရာ နိုင်ငံခေါင်းဆောင် ၁၂၀ ကျော်အပါအဝင် နိုင်ငံပေါင်း ၁၉၃ နိုင်ငံ၏ အဆင့်မြင့်ကိုယ်စားလှယ်များ တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။

အခြေခံဆွေးနွေးရမည့်အကြောင်းအရာများကို တစ်ပြေးညီ သတ်မှတ်နိုင်ခြင်းမရှိဘဲ မိမိနိုင်ငံအတွက် အကျိုးစီးပွားကာကွယ်ရေးကို အဓိကထားပြီး လိုရာ သတ်မှတ်ချက်များကို ကွဲကွဲပြားပြားတင်ပြကြသည့် အတွက် အငြင်းပွားမှုများရှိခဲ့သည်။ ဖွံဖြိုးဆဲနိုင်ငံ အုပ်စု အချို့က ဆန္ဒပြသည့်အနေဖြင့် ညီလာခံခန်းမမှ ထွက်ခွာ သွားသည်အထိ မကြေလည်မှုများရှိခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်၍ ၁၈ ရက်နေ့ ညီလာခံကျင်းပပြီးသည့်တိုင် တိကျပြတ် သားသော သဘောတူညီချက်မရခဲ့သည့်အတွက် နိုင်ငံ အသီးသီးက ဥပဒေကဲ့သို့လိုက်နာကျင့်သုံးရမည့် သဘောတူစာချုပ်ကိုလည်း ချုပ်ဆိုလက်မှတ်ရေးထိုး ခြင်းမရှိခဲ့ပေ။

ကမ္ဘာ့ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကိုဖြစ်စေသော ဖန်လုံအိမ်အာနိသင်ကို ဖြစ်ပွားစေသည့် ဓာတ်ငွေ့များ

မှာ(၁) ရေခိုးရေငွေ့ (၂) ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ် (၃) မီသိန်း (၄) နိုက်ထရပ်အောက်ဆိုဒ် (၅) အိုဇုန်း (၆) ကလိုရိုဖလူအိုကာဗွန်အုပ်စုပါဓာတ်ငွေ့များ (၇) သွယ်ဝိုက်ဖန်လုံအိမ်ဓာတ်ငွေ့များဟူ၍မျိုးစုံရှိသည်။ သိပ္ပံပညာရှင်များက အဆိုပါဖန်လုံအိမ်အာနိသင်ဖြစ်စေ သည့် ဓာတ်ငွေ့များအားလုံးကို သက်ရောက်မှုနှုန်း (ပြင်းအား)ကို ယူနစ်တစ်ခုချင်းအလိုက်တွက်ချက်ပြီး အဓိကအကျဆုံးနှင့် သက်ရောက်မှုအရှိဆုံးဖြစ်သည့် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်၏ သက်ရောက်မှုနှုန်း(ပြင်းအား) ဖြင့်တွက်ချက်ပေးကြသည်။ ယင်းပြင်းအားကိန်းဂဏန်း ကို Carbon Intensity ဟုခေါ်သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် အခြားဓာတ်ငွေ့များမှရသော ခုကိန်းများကိုကာဗွန်ဒိုင် အောက်ဆိုဒ်ခုကိန်းနှင့် တူညီအောင် ပြောင်းလဲတွက် ချက်ထားသဖြင့် ရရှိသောကြောင့်ထိုခုကိန်းကို ကာဗွန် ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်တူညီကိန်း CO₂equivalent ဟုခေါ်ဆို သည်။ ဤကာလအထိ ကိုပင်ဟေဂင်တင်ပြလာသော နိုင်ငံအသီးသီး၏ဖန်လုံအိမ်ဆိုင်ရာ ခုကိန်းအရေအတွက် ပေါ်မှာ တစ်ပြေးညီတူညီကြသည်။

သို့သော် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအနေဖြင့် တစ်နေ့လျှင် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်တူညီကိန်း(ပြင်းအား) စုစုပေါင်း မည်မျှလျှော့ချရမည်ဟု ဖော်ပြရာတွင် ကွဲပြားခြားနား ခဲ့သည်။ တရုတ်နှင့်အိန္ဒိယကဲ့သို့လူဦးရေအလွန်များ သောနိုင်ငံများပီပီ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ထုတ်လွှတ် မှုကို လျော့မည်ဆိုရာ၌ ထွက်သမျှဓာတ်ငွေ့ပမဏ၏ ရာခိုင်နှုန်းမည်မျှကိုလျှော့ချပေးမည်ဟု မဖော်ပြဘဲ Per Capita GDP ခေါ် ပြည်တွင်းစုစုပေါင်းထုတ်လုပ်မှု တန်ဖိုး၏ တစ်နှစ်လျှင်တစ်ဦးချင်း ဂျီဒီပီအပေါ်တွက် ပြီးမှ ထိုတစ်ဦးချင်းတစ်နှစ်ထုတ်လုပ်သည့် ကာဗွန်ပြင်း အား၏ ရာခိုင်နှုန်းမည်မျှကို လျှော့ပေးမည်ဟု ဖော်ပြ ကြသည်။ ဤသို့ဖော်ပြခြင်းဖြင့် မိမိနိုင်ငံ၏ တစ်နှစ် လျှင် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ် ထုတ်လွှတ်မှုလျှော့ချရန် မှာ နှစ်ဆသုံးဆလောက် သက်သာသွားသည်။ ဂျီဒီပီ အလွန်မြင့်သော အမေရိကန်နှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက ၂၀၀၈ ခုနှစ်က အမေရိကန်သည် ၁၄ ဒသမ ၂ ထရီလီယံ ဒေါ်လာရှိသည်။ တရုတ်က ၄ ဒသမ ၃ ထရီလီယံဒေါ်လာရှိ သည်။ သုံးပုံတစ်ပုံသာရှိသည်အမေရိကန်ကလူဦးရေသန်း

၃၀၀ ခန့်ရှိပြီး တရုတ်က သန်း ၁၃၀၀ ကျော်ရှိရာ လေးဆခန့်ပိုများသည်။ အကယ်၍ ၂၀၀၈ ခုနှစ်က တရုတ်ပြည်က ထုတ်လွှတ်သော ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ် စုစုပေါင်းပမာဏ မက်ထရစ်တန် ၈၁၀၆ CO₂ တူညီ ကိန်းကို တရုတ်လူဦးရေ သန်း ၁၃၀၀ ကျော်နှင့် စားပါ က တစ်ဦးလျှင် တစ်နှစ် ၆ တန်ထုတ်လွှတ်သည်ဟု တွက်ထားသည်။ ဤစုစုပေါင်းပမာဏကို အမေရိကန် လူဦးရေ သန်း ၃၀၀ နှင့်တွက်ပါက ၁ ဒသမ ၅ တန် မရှိကြောင်းတွက်၍ရသည်။ အလားတူ ၂၀၀၈ ခုနှစ်က အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ တစ်နှစ် CO₂ တူညီကိန်းကို တရုတ် လူဦးရေ သန်း ၁၃၀၀ ကျော်နှင့်စားပါက တစ်ဦးလျှင် တစ်နှစ်အတွင်း ၆ တန် ထုတ်လွှတ်သည်ဟု တွက်ချက် နိုင်သည်။ အဆိုပါစုစုပေါင်း ပမာဏကို အမေရိကန် လူဦးရေသန်း ၃၀၀ ခန့်နှင့်တွက်ပါက ၁ ဒသမ ၅ တန် မရှိကြောင်းတွက်၍ရသည်။ အလားတူပင် ၂၀၀၈ ခုနှစ် က အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ တစ်နှစ် CO₂ တူညီကိန်း ၆၀၈၇ သန်း မက်ထရစ်တန် ထုတ်လွှတ်ခဲ့ရာ အကယ်၍ တရုတ် လူဦးရေ သန်း ၁၃၀၀ နှင့်စားပါက လူတစ်ဦး တစ်နှစ် တန် ၂၀ အစား ၅၀ ခန့်သာထုတ်လွှတ်သည့် ရလဒ်ကို တွက်၍ရသည်။ ကမ္ဘာလေထုထဲသို့ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ် ထုတ်လွှတ်မှုပမာဏ ရောက်ရှိခိုအောင်းသည့်ကိန်းဂဏန်း မှာ လူတစ်ဦးတစ်နှစ်ပျမ်းမျှထုတ်လွှင့်သည့် ကိန်း ဂဏန်းမဟုတ်ဘဲ စုစုပေါင်းထုတ်လွှတ်သမျှ ရရှိခိုအောင်း ခြင်းသာဖြစ်သောကြောင့် သင်္ချာနည်းဖြင့် တွက်ချက် ဖော်ပြခြင်းမှာ လှည့်ကွက်သဘောသာဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာကြီးပူဇွန်လူမှုအား ဖြေရှင်းပေးရန်အတွက် သရုပ်ပြပေးနေကြသော လူငယ်များ

ဤသို့သောအငြင်းပွားဖွယ်ရာ တွက်ချက်တင်ပြ မှုများကြောင့် တစ်နှစ်ချင်းအလိုက် နိုင်ငံတစ်ခုချင်း အလိုက်ဖန်လုံအိမ်ဓာတ်ငွေ့များကိုယ်စားပြု ကာဗွန်ဒိုင် အောက်ဆိုဒ်တူညီကိန်းပြင်းအား လျှော့ချရေးတွင် သဘောတူစာချုပ်မချုပ်နိုင်ဘဲဖြစ်ခဲ့သည်။

ဆက်လက်၍ ၂၀၁၀ပြည့်နှစ်တွင် မည်မျှလျှော့ ချရမည်ဟု ရာခိုင်နှုန်းဖော်ပြရာ၌ အမေရိကန်တွင် ၂၀၀၅ ခုနှစ်အတွင်း ထုတ်လွှတ်ခဲ့သည့် ပမာဏ၏ ၁၇ ရာခိုင်နှုန်း လျှော့မည်ဟု အာမခံသည်။ ထိုအခါ တရုတ်နှင့်အိန္ဒိယနိုင်ငံများကလည်း ၂၀၀၅ ခုနှစ်ကို အခြေခံနှစ်အဖြစ်ထားပြီး ၄၀ မှ ၄၅ ရာခိုင်နှုန်းအထိ လည်းကောင်း၊ ၂၀ မှ ၂၅ ရာခိုင်နှုန်းအထိလည်း ကောင်းလျှော့ချမည်ဟု အသီးသီးအာမခံကြသည်။

အီးယူနိုင်ငံများနှင့် အာဖရိကသမဂ္ဂနိုင်ငံများ ၁၉၉၇ ခုနှစ်က တွက်ချက်သတ်မှတ်ခဲ့သည့်အတိုင်း ၂၀၂၀ပြည့်နှစ်တွင် ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်က ပမာဏထက် ၂၀ မှ ၃၀၊ ၄၀ စသည်ဖြင့် လျှော့ချမည်ရာခိုင်နှုန်း အသီးသီးဖော်ပြကြသည်။ ဤတွင် အခြေခံနှစ်ကို ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်ကို မူလအတိုင်းဖော်ပြသည့် အီးယူနှင့် အာဖရိကသမဂ္ဂနိုင်ငံများကဲ့သို့ မဟုတ်ဘဲ ၂၀၀၅ ခုနှစ်ကို အခြေခံနှစ်ထား၍ ဖော်ပြမည့်အမေရိကန်၊ တရုတ်နှင့်အိန္ဒိယနိုင်ငံများကို လူလည် ကျသည်ဆိုကာ မကျေနပ်ကြချေ။ အထူးသဖြင့် ရာသီဥတုပူဇွန်လူမှုအား အန္တရာယ်ဘေးကို အများဆုံးနှင့်အနီးဆုံး ခံကြရမည့် ကျန်နိုင်ငံများ အုပ်စုက မကျေနပ်ကြချေ။

အခြေခံနှစ်ကို ၁၉၉၀ အစား ၂၀၀၅ ဟု သတ်မှတ်ခြင်းသည် ၁၅ နှစ်ကွာခြားသဖြင့် ၁၅ နှစ်စာ လျှော့နည်းပြီးဖြစ်သည့်အပေါ် ရာခိုင်နှုန်းတွက်၍ လျှော့ မည်ဆိုခြင်းမှာ လျှော့ချရမည့်ပမာဏ အများကြီးသက် သာစေသည့် သဘောပင်ဖြစ်သည်။ ဤအချက်ကို ညီလာခံတက်ရောက်လာသည့် ကိုယ်စား လှယ်များ ဘဝင်မကျ ညှိနှိုင်းမရ ဖြစ်ခဲ့သည်။

တစ်ဖန် ကမ္ဘာ့ရာသီဥတု ပူဇွန်လူမှုကို လျှော့ချမည်ကိစ္စ၌လည်း ညှိနှိုင်းရန် ခက်ခဲခဲ့သည်။ ကမ္ဘာ့ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုသည် အဓိကအားဖြင့် ကမ္ဘာကြီးပူဇွန်လူမှုခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ လက်ရှိကမ္ဘာ

ပျမ်းမျှအပူချိန်ကို စက်မှုတော်လှန်ရေးခေတ် Preindustrial Era တွင် ရှိခဲ့သောအပူချိန်ထက် ၂ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ထက်ပိုကာ မတက်အောင်ထိန်းထားရန် ယခင်ကသဘောတူညီခဲ့ကြရာမှ ယခု ကိုပင်ဟေဂင် အစည်းအဝေးတွင် ကျွန်းနိုင်ငံများက ၁ ဒသမ ၅ ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် ထက်မကျော်အောင် ထိန်းထားရန်မှာ လက်တွေ့တွင်ခက်ခဲကြောင်း ဆွေးနွေးခဲ့ကြပြီး အများစုက ပျမ်းမျှ ၂ ဒီဂရီထက်မပိုအောင်ထိန်းထားရန် သဘောတူညီချက်ရသော်လည်း ကျွန်းနိုင်ငံအုပ်စုက မကျေနပ်ခဲ့ကြပေ။ ထို့အပြင် ကမ္ဘာ့လေထုထဲတွင် ကာဗွန်ဒိုင် အောက်ဆိုဒ်ဓာတ်ငွေ့ပါဝင်မှုမှာ စက်မှုတော်လှန်ရေးခေတ်မတိုင်မီ ၁၇၅၀ ပြည့်နှစ်မတိုင်ခင်က နှစ် ၁၀၀၀၀ ကြာမျှ ၂၈၀ ပီပီအမ် (Per Million Part) သာရှိခဲ့ရာမှ ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် ၃၈၇ ပီပီအမ်ထိ တိုးတက်များပြားနေသည်။ ၃၅၀ ပီပီအမ်ထိ လျှော့ချနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ရန် တရုတ်နိုင်ငံက လိုလားစွာ ဆွေးနွေးသော်လည်း တိကျသောဆုံးဖြတ်ချက်မရခဲ့ပေ။ ၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင်ကျင်းပခဲ့သော ဘရာဇီးနိုင်ငံ ရီယိုဒီဂျနီရိုး ညီလာခံ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ပါ ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများမှ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများကို ရုပ်ကြွင်းလောင်စာ အစားထိုးနည်းအသုံးပြု၍ စက်မှု လုပ်ငန်းတိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်ရေးနှင့် ဇီဝဒြပ်ထု လောင်စာပြောင်းလဲသုံးစွဲရေးတို့အတွက် လိုအပ်သည့် ငွေကြေးထောက်ပံ့ရေး၊ နည်းပညာထောက်ပံ့ရေးစသော ကိစ္စများမှာလည်း ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ ကျေနပ်လောက်အောင် ဆောင်ရွက်မပေးနိုင်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအသီးသီးသည် စက်မှုလုပ်ငန်းတိုးတက်အောင်လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နေခြင်းဖြစ်သည်။ စက်မှုတော်လှန်ရေးခေတ်မှ ယနေ့ခေတ်တိုင် စက်မှုလုပ်ငန်းများတွင် အဓိကအသုံးပြုနေသည်မှာ ရုပ်ကြွင်းလောင်စာများဖြစ်သည်။

ရေနံ၊ ကျောက်မီးသွေး၊ သဘာဝဓာတ်ငွေ့ စသော ဇီဝဒြပ်ထုမှထွက်သည့် ဇီဝလောင်စာများကို မသုံးရန်ဆိုသည်မှာ လက်တွေ့တွင်ခက်ခဲလှသည်။ ပြောင်းမှထွက်သော ဇီဝလောင်စာဆီနှင့် ခုတ်မောင်းသည့်အင်ဂျင်စက်များပြုပြင်တီထွင်ရာတွင် နည်းပညာနှင့်ကုန်ကျငွေများပြားလှသည်။ အလားတူ လေအားနှင့်

ရေအားတို့ဖြင့်စက်မောင်းနှင့်ရသည့် ကုန်ကျငွေသည် ရေနံကိုသုံးခြင်းထက် ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းပိုကုန်သည်။

ထိုကုန်ကျစရိတ်ကို ချမ်းသာသောဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများမှ ပေးကမ်းပြီးဖြစ်နိုင်သည်။ ညီလာခံများ၌ ဤအချက်ကို ဆွေးနွေးပြီး ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများက ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများကို Clean Technology Fund (CTF) ဆိုသည့် သန့်ရှင်းသောနည်းပညာအတွက် လိုအပ်သည့် ရန်ပုံငွေထောက်ပံ့ပေးရန် သဘောတူခဲ့ကြသည်။ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၏ ကျွမ်းကျင်သူများ၏ ဆွေးနွေးချက်တွင် ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်ရောက်သောအခါ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများသို့ ထောက်ပံ့ငွေသည် တစ်နှစ်လျှင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ဘီလီယံ ၅၀၀ ဖြစ်လာမည်ဟုဆိုသည်။ တရုတ်ပြည်သည် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံစာရင်းတွင် ရှိနေသေးသော်လည်း ဤထောက်ပံ့ငွေကိုမယူဘဲ လိုအပ်သည့်ဆင်းရဲသားနိုင်ငံများသို့ ဖြန့်ဝေပေးမည်ဟုဆိုသည်။ အမေရိကန်နိုင်ငံက နှစ်စဉ် ဘီလီယံ ၁၀၀ အထိ ထောက်ပံ့ကြေးပေးရန် စီစဉ်ပေးမည်ဟုဆိုသည်။ အီးယူနိုင်ငံများက ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်မှ ၂၀၁၂ခုနှစ်များအတွင်း နှစ်စဉ် ၁၀ ဒသမ ၆ ဘီလီယံ၊ ဂျပန်နိုင်ငံက လာမည့် ၃ နှစ်အတွင်း နှစ်စဉ် ၁၅ဘီလီယံ ထောက်ပံ့မည်ဟု ကမ်းလှမ်းသည်။ ကိုပင်ဟေဂင်ညီလာခံတွင် အဆိုပါအကြောင်းကို နေ့စဉ် ဆွေးနွေးခဲ့ကြပြီးနောက်ဆုံးနေ့၌ သဘောတူညီချက် ရရှိခဲ့သော်လည်း ထောက်ပံ့ပုံနည်းစနစ်နှင့် ရယူပုံနည်းစနစ်တို့ကို အသေးစိတ်မဖော်ပြနိုင်ပေ။ **အောင်ချိန်ဘွား**

ရေအရင်းအမြစ်နှင့်မြစ်ချောင်းများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး။ ။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်သည် ရေ၊ မြေ၊ တော၊ တောင် သယံဇာတပြည့်စုံသည့် နိုင်ငံဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့တွင် ရေသယံဇာတ အရင်းအမြစ်သည် ထူထည်အခိုင်အမာဖြင့် နှစ်သက်တမ်း သန်းချီ၍ တည်ရှိနေသည်။ ကူးသန်းသွားလာ ရောင်းဝယ်ရေး၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ လူနေမှုစနစ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်တို့ အစပြုရာ ဆုံစည်းရာသည်ရေ တစ်နည်းအားဖြင့် ဆိုရသော် မြစ်ကြီး၊ မြစ်ငယ်များမှသည် အင်း၊ အိုင်ချောင်းများအနီး၌ ဖြစ်တည်စည်ပင်ဖွံ့ဖြိုးလျက်ရှိသည်။ အဆိုပါသဘာဝအရင်းအမြစ်များ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်စေရန်

ရေကြောင်းလမ်းကောင်းမွန်စေရန်၊ ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်းစွာဖြင့် သွားလာနိုင်စေရန်၊ နိုင်ငံနယ်နိမိတ် နိုင်ငံပိုင်မြေ မဆုံးရှုံးစေရန် ခေတ်နှင့်အညီ ဖြစ်ထွန်း ပေါ်ပေါက်လာသည့် မြစ်ကူးတံတားကြီးများ အရည် တည်တံ့စေရန် အသိပညာရှင်၊ အတတ်ပညာရှင်များ၊ ကာယဉာဏစုပေါင်းအား၊ နည်းပညာနှင့် အဆင့်မြင့် အထောက်အကူကိရိယာ စက်ယန္တရားကြီးများ၊ ငွေကြေး အလုံးအရင်းအသုံးပြု၍ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်စောင့်ရှောက် ကြရမည်ဖြစ်သည်။

သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် စည်ပင် ခြင်းသည် နိုင်ငံနှင့်လူမျိုး အခွန်ရှည်ရာ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ကာကွယ်ရေး အစရှိသည့် နိုင်ငံလက်ရုံးခွန်အားများ ပြည့်စုံခိုင်မာစေမှု အတွက်အခြေခံကောင်းများဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုနိုင်သည်။

နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေ၏ လမ်းညွှန်ချက် (၈) ရပ်ကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်နိုင်ရန် ၁၉၉၉ ခုနှစ် ဧပြီလ ၉ ရက်နေ့တွင် “ရေ အရင်းအမြစ်နှင့် မြစ်ချောင်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန” ဟူ၍ ရေလမ်းထိန်းသိမ်းရေး ညွှန်ကြားမှု ဦးစီးဌာနကို အဆင့်မြင့်ပြောင်းလဲသတ်မှတ်ခဲ့သည်။

ရေအရင်းအမြစ်နှင့် မြစ်ချောင်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေး ညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာနသည် နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ၏ လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်ချက်ကို ဌာန၏ လုပ်ငန်းတာဝန်ကြီး (၈) ရပ်အဖြစ် ခံယူထားသည်။

၁၈၆၅ ခုနှစ်တွင် ဧရာဝတီမြစ်အတွင်း၌ ရေကြောင်း ပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်း ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က “ဧရာဝတီဖလိုတီလာ” ကုမ္ပဏီမှ အင်္ဂလိပ်အစိုးရ၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် စတင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ၁၉၄၇ - ၄၈ ခုနှစ်တွင် “မြစ်ကြောင်းရှင်းလင်းရေးဌာန” ကို မန္တလေးမြို့၌ ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး ရေလမ်းသတ်မှတ် ရေးလုပ်ငန်း၊ တံစန်နှုတ်လုပ်ငန်းနှင့် ကျောက်ခွဲလုပ်ငန်း များ ဆောင်ရွက်စေခဲ့သည်။

၁၉၅၄ ခုနှစ် ဇွန်လ ၁ ရက်နေ့တွင် ပြည်တွင်း ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအဖွဲ့ (ယခု ပြည်တွင်း ရေကြောင်းပို့ဆောင်ရေး)၊ ၁၉၅၉ ခုနှစ် အောက်တို ဘာလ ၁ ရက်နေ့တွင် အစိုးရရေကြောင်းဌာန (ယခု

ရေကြောင်းပို့ဆောင်ရေး ညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန) ၏ ကြီးကြပ်မှုအောက်သို့ ထည့်သွင်းစေပြီး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်စေခဲ့သည်။

၁၉၇၂ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁ ရက် နေ့တွင် “နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံစနစ်နှင့် အညီ “ပို့ဆောင် ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန” (ယခု ပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီး ဌာန) လက်အောက်ရှိ ဦးစီးဌာန၊ ကော်ပိုရေးရှင်းများကို ပြင်ဆင်တိုးချဲ့ ဖွဲ့စည်းရာတွင် ဆိပ်ကမ်းကော်ပိုရေးရှင်း (ယခု မြန်မာ့ဆိပ်ကမ်းအာဏာပိုင်) ၏ ဌာနခွဲများဖြစ် သည့် သောင်တူးဌာနခွဲ၊ တိုင်းတာရေးဌာနခွဲများမှ ထုတ်နုတ်အင်အားများကို “မြစ်ကြောင်း ရှင်းလင်းရေး ဌာနခွဲ” နှင့် ပူးပေါင်းပြီး “ရေလမ်းထိန်းသိမ်းရေး ညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန” အဖြစ် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

၁၉၉၅ ခုနှစ် မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော် အကြီးအကဲ၏ လမ်းညွှန်ချက်နှင့်အညီ လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ဆည်မြောင်း ဦးစီးဌာနအောက်ရှိ “တွံတေးတူးမြောင်း” ကို လွှဲပြောင်း လက်ခံခဲ့သည်။

ရေအရင်းအမြစ်နှင့် မြစ်ချောင်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေးဦးစီးဌာနသည် အရာထမ်း (၁၉၄) ဦး၊ အမှုထမ်း (၂၉၆၂) ဦး၊ စုစုပေါင်း (၃၁၆၅) ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားရှိပြီး လုပ်ငန်းရည်မှန်းချက် (၈) ရပ်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက် လျက်ရှိသည်။

ရေအရင်းအမြစ်နှင့်မြစ်ချောင်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေးဦးစီးဌာနသည် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ မြစ်ချောင်း များနှင့် နယ်စပ်မြစ်များပါမကျန် ရေအရင်းအမြစ်နှင့် မြစ်ချောင်းများ ထိန်းသိမ်းရေး လုပ်ငန်းများကို ဆောင် ရွက်လျက်ရှိသည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာ များဖြင့် ဆောင်ရွက်ခြင်းသာမက ဥပဒေဖြင့် တားမြစ် ခြင်း၊ လိုက်နာစေခြင်း၊ စောင့်ထိန်းစေခြင်းတို့ဖြင့် လုပ်ငန်းပိုမိုထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန် နိုင်ငံတော် အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီမှ ဥပဒေ အမှတ် (၈/၂၀၀၆) ဖြင့် “ရေအရင်းအမြစ်နှင့် မြစ်ချောင်းများ ထိန်းသိမ်းရေးဥပဒေ” ကို ၂၀၀၆ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၂ ရက်နေ့တွင် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ရေ အရင်းအမြစ်နှင့် မြစ်ချောင်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး

ရေအရင်းအမြစ်နှင့် မြစ်ချောင်းများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး

ဦးစီးဌာန၏ ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၃ ရက်နေ့ရှိ ဝန်ထမ်းအင်အားမှာ အရာထမ်း (၁၃၀) ဦး၊ အမှုထမ်း (၉၃၅) ဦး၊ ဖြင့် ဌာန၏ ရည်မှန်းချက်တာဝန်ကြီး (၈) ရပ်ကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

လုပ်ငန်းသုံးရေယာဉ်နှင့် ယန္တရားကြီးများအင်အားမှာ သောင်တူးရေယာဉ် ၁၁ စီး၊ သောင်တူးအထောက်အကူပြုရေယာဉ် ၇ စီး၊ တွဲ/ဆွဲ ရေယာဉ် ၂ စီး၊ ဆီတင်ရေယာဉ် ၃ စီး၊ ရေလမ်းညွှန်ရေယာဉ် ၃၀ စီး၊ တံဖန်နှုတ်ရေယာဉ် ၃ စီး၊ တိုင်းတာရေးရေယာဉ် ၁ စီး၊ အထွေထွေလုပ်ငန်းသုံး ရေယာဉ် ၁၆ စီး၊ ယန္တရားကြီးများ Excavator ၉ စီး၊ Bulldozer ၅ စီး စုစုပေါင်း ၈၇ စီးတို့ဖြစ်ကြသည်။

ရေအရင်းအမြစ်နှင့် မြစ်ချောင်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာနသည် ဌာနကြီး ၄ ခု၊ ဒေသရုံး ၉ ခု၊ ဒေသခွဲရုံး ၁၀ ခုဖြင့် မြစ်အရည်အသွေး စမ်းသပ်စစ်ဆေးခြင်း၊ သဘာဝနှင့်လူတို့၏ ပြုပြင်ဖန်တီးမှုကြောင့် ရေလမ်းများ တိမ်ကောခြင်းနှင့် ပိတ်ဆို့မှုများ မရှိစေရန် မြစ်ကြောင်းတစ်လျှောက် အနည်းဆုံး ရရှိနိုင်မည့် ရေအနက် ခန့်မှန်းတွက်ချက်ခြင်း၊ ဧရာဝတီနှင့် ချင်းတွင်းမြစ်များပေါ်ရှိ မြို့ ၁၃ မြို့၌ မြစ်ရေအနက် တစ်လလျှင် ၂ ကြိမ် တိုင်းတာပေးခြင်း၊ မြစ်ကြောင်း (သို့မဟုတ်) အင်းအိုင် ရေလမ်းများတွင် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း၊ စက်မှုလုပ်ငန်း၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိသည်။

၎င်းအပြင် ဧရာဝတီမြစ်၊ ချင်းတွင်းမြစ်၊ သံလွင်မြစ်၊ ကုလားတန်မြစ်၊ ဧရာဝတီတိုင်း၊ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသနှင့် ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ မြစ်ကြောင်းများတွင် ရေယာဉ်များ ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်းစွာဖြင့် သွားလာနိုင်စေရန် ရေလမ်းကြောင်း ရှာဖွေပေးခြင်း၊ ရေလမ်းညွှန်အမှတ်အသားများ ပြသခြင်း၊ တံဖန်နှုတ်လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ တွံတေးတူးမြောင်းအတွင်း ရေကြောင်းသွားလာမှု ထိန်းသိမ်းကွပ်ကဲခြင်း၊ အခွန်ကောက်ခံခြင်း၊ ပန်းလှိုင်မြစ်ဝ ညောင်တုန်းမှ အခွန်ကောက်ခံခြင်း၊ မြစ်ကူးတံတားကြီးများ အဝင်ရေလမ်းကြောင်း နေ့မြင်ညမြင် အမှတ်အသားများ ပြုလုပ်ပေးခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

တည်ဆောက်ပြီး စီမံကိန်းဝင် မြစ်ကူးတံတားကြီးများ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲရေး၊ မြို့ရွာများ ရေစားကမ်းပြိုမှုမှကာကွယ်ရေး၊ မြစ်များ ရေလမ်းကြောင်းကောင်းမွန်ပြီး မြို့ဆိပ်ကမ်းမှ မပြောင်းရွှေ့ရဘဲ တစ်ဆယ့်နှစ်ရာသီ အသုံးပြုနိုင်ရေးအတွက် ရေနည်းချိန်၊ ရေများချိန် တိုင်းတာရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ တံတားကြီးများ မတည်ဆောက်မီနှင့် တည်ဆောက်ပြီးနောက် ရေလမ်းကြောင်းများ တိုင်းတာစစ်ဆေးခြင်း၊ မူလရေလမ်းကြောင်းအစား ပိုမိုကောင်းမွန်၍ အချိန်တိုအတွင်း လိုရာသွားလာနိုင်မည့် ရေလမ်းသစ်ကို တိုင်းတာရေးနည်းပညာဖြင့် ရှာဖွေပေးခြင်း၊ ဌာနဆိုင်ရာများ၊ ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများမှ အပ်နှံလာသည့် တိုင်းတာရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းများကိုလည်း ဖြည့်ဆည်းပေးလျက်ရှိသည်။

ရေလမ်းကြောင်းများကောင်းမွန်ပြီး တည်ငြိမ်သည့် မြို့ဆိပ်ကမ်းများ ဖြစ်ပေါ်ရေးအတွက် ရေလွှဲ/ရေကာတာများ တည်ဆောက်ပြီး သဲစုပ်ခြင်း၊ သောင်တူးခြင်း၊ ရေခေါ်ရေကာတာများ တည်ဆောက်ခြင်း လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိသည်။ နွေရာသီ ရေနည်းချိန် ရေကြောင်းသွားလာမှု ခက်ခဲသည့်နေရာများ၊ ရေယာဉ်ဆိုက်ကပ်ရန် ခက်ခဲသည့်ဆိပ်ကမ်း နေရာများ၊ ရေကြောင်းလမ်းမှားယွင်းခုတ်မောင်း၍ သောင်တင်နေသည့် ရေယာဉ်/ တွဲယာဉ်များကို သောင်တူး၍ ဆောင်းချပေးခြင်းလုပ်ငန်းကိုလည်း ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိသည်။

အရည်အချင်းပြည့်ဝသည့် ဝန်ထမ်းများ ဖြစ်လာစေရန် ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ သင်တန်းများ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ ကျွမ်းကျင်ဝန်ထမ်းများ ရှာဖွေစုဆောင်းခြင်း၊ ဌာနတွင်း သင်ကြားလေ့ကျင့်မှုများအပြင် စက်မှုသင်တန်းကျောင်း မြန်မာနိုင်ငံကုန်သွယ်ရေးကြောင်းကောလိပ်များသို့ ဆလွတ်သင်ယူဆည်းပူးခြင်းများ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ E-government အကောင်အထည်ဖော်ရေးအတွက် E-government လုပ်ငန်းများကြီးကြပ်ရေး ကော်မတီမှ စီစဉ်ဖွင့်လှစ်သည့် EDMS (Electronic Document Management System) သင်တန်းသို့ ဌာနမှဝန်ထမ်းများစေလွှတ်သင်ကြားစေခဲ့ပြီး IIS Software အသုံးပြု၍ ရုံးချုပ်နှင့် ဒေသရုံး (၉) ခုတို့ ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

လောကနန္ဒာ စွယ်တော်စေတီသည် အကြမ်းအား ဖြင့် နှစ်သက်တမ်း (၉၇၈) နှစ်ခန့် ကြာမြင့်ခဲ့ပြီဖြစ် သည်။ ဧရာဝတီ မြစ်ကမ်းနဖူး၌ တည်ရှိပြီး စေတီ၏ အရှေ့မြောက်ဘက်တွင် ကြောင်နံ့သာကန်တည်ရှိ သည်။ ရင်ပြင်တော် မြေသားအား အုတ်နံရံအမြင့်ဖြင့် ထိန်းသိမ်းထားရှိခဲ့သည်။ စေတီတော်၏ အနောက် တောင်ဘက်ရင်ပြင်တွင် နိမ့်ကျမှုဖြစ်ပေါ်ခဲ့ရာ အုတ် တံတိုင်းနံရံတွင် ဒေါင်လိုက်အက်ကြောင်း ၃ နေရာခန့် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။

စေတီတော်၏ အုတ်တံတိုင်းမှာ နှစ်ကာလ ကြာမြင့်ခြင်း၊ သစ်မြစ်များ နံရံအောက်ခြေသို့ ထိုးဝင် ခြင်းကြောင့် အက်ကွဲမှုဖြစ်ပေါ်ကာ ၎င်းမှ မြေသားများ ရေနှင့်အတူ စိမ့်ထွက်ခြင်း၊ ဧရာဝတီမြစ်ရေတက်ချိန် တွင် စေတီတော်၏အောက်ခြေမြေသားမှ စိမ့်ဝင်၍ ကြောင်နံ့သာကန်အတွင်းသို့လည်းကောင်း၊ မြစ်ရေ ကျချိန်တွင် မြေတွင်းအောင်းရေများ ပြန်လည်စိမ့်ထွက် ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း မြေသားထုထည် ပြောင်းလဲ မှုကြောင့် ရင်ပြင်တော်မြေမျက်နှာပြင် နိမ့်ကျခြင်း ဖြစ် နိုင်ကြောင်း ဌာနကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များက ရှာဖွေ တွက်ချက် ဖော်ထုတ်နိုင်ခဲ့သည်။

၎င်းအပြင်စေတီတော်မှာ ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းပါးမှ အငူကဲ့သို့ ထွက်နေသဖြင့် ရေများချိန် ဝဲလှည့်မှုကြောင့် မြစ်၏အောက်ဘက်ကြမ်းပြင် လှိုက်စားမှုရှိခဲ့သည်။ စေတီတော်ကမ်းပါးအောက်ခြေနှင့် ကပ်လျက်တွင် ရေစစ်မျဉ်းအောက် ၁၅ ဒသမ ၂ ပေ အနက်ရှိပြီးကမ်းပါးမှ ပေ ၁၄၀ အကွာတွင် အနက် ၃၁ ဒသမ ၃ ပေနက်သော ရေနက်အိုးရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

စေတီတော်အောက်ခြေအား ဧရာဝတီမြစ်ရေ တိုက်စားမှုကာကွယ်ရန် ကမ်းပါးအောက်ခြေ ရေရှိရာ အပိုင်းတွင် ကျောက်ဖြည့်သံဇကာကာခြင်း (Stone Sausage) များချကာ ကာကွယ်ခြင်းလုပ်ငန်းအား ၁၉၉၇ ခုနှစ်က ဆောင်ရွက်ထားရှိခဲ့သည်။ ၎င်းအပြင် မြစ်ညာ နှင့်မြစ်ကြေဘက် ကမ်းပါးအပေါ်ပိုင်း ဆင်ခြေလျှောက် မြစ်ရေတိုက်စားမှုမှ ကာကွယ်ရန် ကျောက်စီ မြေထိန်း တံမံများ တည်ဆောက်ကာကွယ်ထားသည်။ လောက နန္ဒာစေတီတော် ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲရေးအတွက်

အပိုင်း ၂ ပိုင်း ခွဲ၍ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ကုန်းပေါ်ပိုင်း ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရာတွင် စေတီ တော်ရင်ပြင်ပေါ်ရှိ Crack Line ဖြစ်ပေါ်နေသည့် နေရာအား အလျား ၈၀၊ အနံပေ ၂၀ ဧရိယာအတွင်းရှိ ကျောက်ပြားများခွာ၍ သဲမြေများ ဖယ်ရှားခဲ့သည်။ မြေစစ်လွှာ Polyfelt ခင်းကာ မြေသားပြန်လည် ဖြည့်ညှိပြီးနောက် ကျောက်ပြားများ ပြန်လည်စီခြင်း၊ စေတီတော်အနောက်တောင်ထောင့် ရှိ ယိုယွင်း မှုများရှိနေသည့် ကျောက်စီနံရံကို အောက်ခြေ Toe Foundation ထည့်သွင်းတည်ဆောက်၍ မြစ်ညာနှင့် မြစ်ကြေများကဲ့သို့ ပြုပြင်ခဲ့ သည်။ ၎င်းအပြင် အနောက်တောင်ထောင့်ရှိ ရင်ပြင်တော်အုတ်တံတိုင်းနံရံ အား ရှေးမူမပျက် မွမ်းမံပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

ရေထဲပိုင်းကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းအဖြစ် ဆောင် ရွက်ရာတွင် စေတီတော်၏ ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းပါး အောက်ခြေဝဲလှည့်မှု လျော့နည်းစေရေးအတွက် စေတီတော်မြေ ထိန်းသိမ်းကျောက်စီ တံမံတစ်လျှောက် ရေထဲပိုင်းတွင် ကျောက်ဖြည့် သံဇကာ ကာခြင်း (Reno Mattress) ချခင်း၍ မြစ်ကြမ်းပြင်အား ကာကွယ်ခြင်း၊ စေတီတော် မြစ်ညာဘက် ပေ ၃၀၀ အကွာ၌ ယခင် တည်ဆောက်ထားပြီး ဖြစ်သည့် ကျောက်စီရေလွှဲ ရေကာတာကို အလျားတိုးချဲ့၍ အားဖြည့် တည်ဆောက်ပေးပြီး နူးထိုင်စေကာ စေတီတော် အနီးဝဲလှည့်မှုနည်းပါးစေရေး ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သည်။

နှစ်သက်တမ်း ၉၇၇ နှစ်ကျော်ခဲ့ပြီဖြစ်သည့် ရှေးဟောင်းအမွေ သာသနာ့မြေ အရှည်တည်တံ့ရေးကို ရည်ရွယ်၍ နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး သန်းရွှေ၏ လမ်းညွှန်မှုကို ပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးဗိုလ်ချုပ်သိန်းဆွေ၏ အနီးကပ်ကြီးကြပ်မှုဖြင့် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်နှင့် တာဝန်ရှိသူအဆင့်ဆင့်တို့၏ နည်းပညာ (Willow Mattress) အခြေပြု (Steel Basket) ကာ ထိန်းသိမ်းခြင်းဖြင့် ၂၀၀၈ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာ ၂၈ ရက်နေ့တွင် စတင်ခဲ့ရာ ၂၀၀၉ ခုနှစ် မတ်လ ၂ ရက် နေ့တွင် လုပ်ငန်းပြီးစီးခဲ့သည်။ စေတီတော်ဖြင့် ထုံမွမ်း ပြင်ဆင်နိုင်ခဲ့သည်မှာ မှတ်တမ်းတင်ရမည့် အောင်မြင်မှု တစ်ခုဟု ဆိုရပေမည်။

ရေအရင်းအမြစ်နှင့် မြစ်ချောင်းများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး

နိုင်ငံတစ်ဝန်းရှိ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်း (၁၂) ခုတွင် မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း စုစုပေါင်း (၂၆၅)ခု ရှိသည်။ အဆိုပါစီမံကိန်းများကို လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနမှ တာဝန်ယူဆောင်ရွက် ခဲ့သည်။ ယင်း စီမံကိန်းများဌာန၏ အောက်ဖော်ပြပါ (၇) ခုသည် မြစ်ရေစုပုံတင်ရေးအတွက် ရေရရှိရန် အခက်အခဲရှိကြောင်း တင်ပြခဲ့သည်။

- (၁) တပ်ရွာ မြစ်ရေတင် စီမံကိန်း ဝက်လက်မြို့နယ်၊ စစ်ကိုင်းတိုင်း
- (၂) သာပေါင်း မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း မြင်းခြံမြို့နယ်၊ မန္တလေးတိုင်း
- (၃) ဆိပ်ညံမြစ်ရေတင် စီမံကိန်း မြင်းခြံမြို့နယ်၊ မန္တလေးတိုင်း
- (၄) ကျော့ဇီမြစ်ရေတင် စီမံကိန်း တောင်သာမြို့နယ်၊ မန္တလေးတိုင်း
- (၅) လက်ပံခြေပေါ် မြစ်ရေတင် စီမံကိန်း ညောင်ဦးမြို့နယ်၊ မန္တလေးတိုင်း
- (၆) လောကနန္ဒာမြစ်ရေ တင် စီမံကိန်း ညောင်ဦးမြို့နယ်၊ မန္တလေးတိုင်း
- (၇) တညောင် မြစ်ရေတင် စီမံကိန်း စလင်းမြို့နယ်၊ မကွေးတိုင်း

နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ၏ လမ်းညွှန်ချက်အရ ပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ရေအရင်းအမြစ်နှင့် မြစ်ချောင်း များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနသည် အဆိုပါမြစ်ရေ တင် စီမံကိန်းများ ရေရရှိရေး ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးတိုင်း တာခဲ့သည်။ သာပေါင်းနှင့် ဆိပ်ညံ စီမံကိန်းမှအပ ကျန် (၅) ခုအား အောက်ပါအတိုင်း ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သည်။

တပ်ရွာမြစ်ရေတင်စီမံကိန်း

- ၁။ တည်နေရာ စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ ဝက်လက်မြို့နယ်၊ တပ်ရွာ N22° 13.414', E59° 59.007" မြေပုံ အညွှန်း 93 B/ 4 46955
- ၂။ ရေအရင်းအမြစ် ဧရာဝတီမြစ်
- ၃။ ရေတင်စက်ရုံ ရေပေါ်ရေတင်

- အမျိုးအစား စက်ရုံ ၃ ရုံ
- ၄။ ရေတင်အမြင့်ပေ ၁၁၀ ပေ
- ၅။ ရေစုပုံစက်အမျိုးအစား ကတ်တာပီလား (420) HP
- ၆။ ရေသောက်ဧရိယာ ၁၆၅၄၈ ဧက

ကျော့ဇီမြစ်ရေတင်စီမံကိန်း

- ၁။ တည်နေရာ မန္တလေးတိုင်း၊ တောင်သာမြို့နယ်၊ ကျော့ဇီ ကျေးရွာ N 21° 18.862", E 95° 10.103" မြေပုံ အညွှန်း 84 O/3 875530
- ၂။ ရေအရင်းအမြစ် ဧရာဝတီမြစ်
- ၃။ ရေတင်အမြင့်ပေ ၉၀ ပေ
- ၄။ ရေစုပုံစက်ဦးရေ ၆ လုံး
- ၅။ ရေပေးနိုင်သည့် ပမာဏ ၃၀ Cusec ရှိ ရေစုပုံစက် ၆ လုံး ၁၈၀ Cusec
- ၆။ ရေသောက်ဧရိယာ ၈၀၀၀ ဧက

လက်ပံခြေပေါ် မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း

- ၁။ တည်နေရာ မန္တလေးတိုင်း၊ ညောင်ဦး မြို့နယ်၊ လက်ပံခြေပေါ်ရွာ N21° 17.366', E95° 04.33" မြေပုံ အညွှန်း 84 O/ 6 410750
- ၂။ ရေအရင်းအမြစ် ဧရာဝတီမြစ်
- ၃။ ရေတင်အမြင့်ပေ ၈၀ ပေ
- ၄။ ရေစုပုံစက်ဦးရေ ၅ လုံး
- ၅။ ရေပေးနိုင်သည့် ပမာဏ ၅ Cusec ရှိ ရေစုပုံစက် ၅ လုံး ၂၅ Cusec
- ၆။ ရေသောက်ဧရိယာ ၁၅၀၀ ဧက

တညောင်မြစ်ရေတင် စီမံကိန်း

- ၁။ တည်နေရာ မကွေးတိုင်း၊ စလင်း မြို့နယ်၊ တညောင်ရွာ N 20°

	50.628', E 94 ' 40.816"
	မြေပုံ အညွှန်း : 84 L/9 950328
၂။ ရေအရင်းအမြစ်	ဧရာဝတီမြစ်
၃။ ရေတင်အမြင့်ပေ	၆၂ ပေ
၄။ ရေစုပ်စက်လုံးရေ	၈ လုံး
၅။ ရေပေးနိုင်သည့် ပမာဏ	၃၀ Cusec ရှိ ရေစုပ်စက် ၈လုံး၊ ၂၄၀၀ Cusec
၆။ ရေသောက်ဧရိယာ	၁၅၀၀၀ ဧက

လောကနန္ဒာ မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း

၁။ တည်နေရာ	မန္တလေးတိုင်း၊ ညောင်ဦး မြို့နယ်၊ တွင်းရွာ N 21 ' 06.934', E 94 ' 51.076" မြေပုံအညွှန်း: 84 O/6 157645
၂။ ရေအရင်းအမြစ်	ဧရာဝတီမြစ်
၃။ ရေတင်အမြင့်ပေ	၈၀ ပေ
၄။ ရေစုပ်စက်ဦးရေ	၈ လုံး
၅။ ရေပေးနိုင်သည့် ပမာဏ	၃၀ Cusec ရှိ ရေစုပ်စက် ၇ လုံး၊ ၂၄၀ Cusec
၆။ ရေသောက်ဧရိယာ	၁၁၀၀၀ ဧက

မောင်ကြင်နာ

ရွေးကောက်ပွဲ (နိုင်ငံတကာ)။ ။ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံ အသီးသီးတွင် ထိုနိုင်ငံ၏ အချုပ်အခြာအာဏာကို စီရင်သော အစိုးရအဖွဲ့ အသီးသီးရှိသည်။ အစိုးရအဖွဲ့ကို အများအားဖြင့် ပြည်သူက ရွေးကောက်တင်မြှောက်သည်။ ထိုနိုင်ငံကျင့်သုံးသော နိုင်ငံရေးစနစ်တစ်ရပ်မှ ပြဋ္ဌာန်းသည့် ရွေးကောက်ပွဲနှင့်အတူ နိုင်ငံ့ခေါင်းဆောင်များ ပေါ်ထွက်လာသည်။ ဤသို့နှင့် နိုင်ငံတော်၊ ရွေးကောက်ပွဲ၊ အစိုးရနှင့် နိုင်ငံ့ခေါင်းဆောင်ဟူ၍ နိုင်ငံများတွင် ပေါ်ပေါက်နေမြဲဖြစ်သည်။ ၂၀၀၉ ခုနှစ်အတွင်း၌ နိုင်ငံအချို့တွင် ရွေးကောက်ပွဲများကျင်းပ၍ အစိုးရအဖွဲ့သစ်ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြသည်။

ဇန်နဝါရီလ (၂) ရက်နေ့က ဂါနာနိုင်ငံတွင် သမ္မတရွေးကောက်ပွဲကျင်းပသည်။ NDCပါတီမှ ဂျန်အက်တာမေးစ်က သမ္မတအဖြစ်ရွေးကောက်ခံရသည်။ ဇန်နဝါရီလ (၂၀) ရက်နေ့တွင် ၂၀၀၈ ခုနှစ်က အမေရိကန်ပြည်သူများ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခဲ့သည့် ဘားရက်အိုဘားမားသည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ သမ္မတအဖြစ် ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုသည်။ ဇန်နဝါရီလ (၃၁) ရက်နေ့တွင် အီရတ်နိုင်ငံသည် လူပေါင်း ၁၄၀၀၀ ကျော်ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ရွေးကောက်ခံသည့် ဒေသဆိုင်ရာ ရွေးကောက်ပွဲများ ကျင်းပသည်။ အီရတ်နိုင်ငံက ရွေးကောက်ပွဲရလဒ်ကိုမူ မကြေညာခဲ့ပေ။

ရွေးကောက်ပွဲမှ နှုတ်ထွက်သွားသော အာဖဂန်အတိုက်အခံခေါင်းဆောင် အဗ္ဗဒူလာ အဗ္ဗဒူလာ

ဖေဖော်ဝါရီလ (၁) ရက်နေ့တွင် ဇန်နဝါရီလ (၂၆) ရက်နေ့က လက်ရှိအစိုးရအဖွဲ့ကို ဖျက်သိမ်း၍ ဝန်ကြီးချုပ် ဂီအာဟာအာဒီနှုတ်ထွက်ခဲ့ရသော အိုက်စလန်နိုင်ငံ၌ အစိုးရသစ်ဖွဲ့စည်းကာ ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် ဂျိုဟာနာဆီဂူရီအော်ဒိုတီယာက တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သည်။ ဖေဖော်ဝါရီလ (၁၀) ရက်နေ့တွင် အစ္စရေးနိုင်ငံ၌ ပါလီမန်ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပသည်။ အမတ်ဦးရေ ၁၂၀ ရှိသော ကန်းဆက်လွတ်တော်၌ Kadima ပါတီက အမတ် ၂၈ နေရာ ရရှိပြီး အမတ် ၂၇ နေရာသာရရှိသော Likud ပါတီခေါင်းဆောင် နေတန်ယာဟုက ဝန်ကြီးချုပ်နေရာရရှိသည်။ ဖေဖော်ဝါရီလ (၁၁) ရက်နေ့တွင် မော်ဂန်ဆဗန်ဂီရိုင်းက ဇင်ဘာဘွေနိုင်ငံ၏ ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် စတင်တာဝန်ထမ်းဆောင်သည်။

ဧပြီလ ၉ ရက်နေ့တွင် မြောက်ကိုရီးယားပါလီမန် က လက်ရှိသမ္မတ ကင်ဂျူအီကို နောက်ထပ် ၅ နှစ် တာဝန်ဆက်လက်ထမ်းဆောင်ရန် ရွေးချယ်သည်။ ၎င်း သည် ကင်ဂျူအီ၏ သမ္မတရာထူး တတိယသက်တမ်း ကာလဖြစ်သည်။

ဇွန်လ (၁၂) ရက်နေ့တွင် အီရန်နိုင်ငံ၌ သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပရာ လက်ရှိသမ္မတ မာမူတ်အာမက် ဒီနီဂျက်က သမ္မတအဖြစ် ပြန်လည်ရွေးကောက်ခံရ သည်။ သို့သော် အစိုးရဆန့်ကျင်ရေးသမားများက ရွေး ကောက်ပွဲရလဒ်သည် မှန်ကန်မှုမရှိဟု ဆန္ဒပြခဲ့ကြ သည်။ ဇွန်လ (၂၈) ရက်နေ့တွင် ဟွန်ဒူးရပ်စ်နိုင်ငံ၌ တရားရုံးချုပ်က သမ္မတဇီလာယာကို ဖမ်းဆီးပြည်နှင့် ဒဏ်ပေးရန် ဆုံးဖြတ်ပြီး တပ်မတော်က ဦးဆောင်ကာ အာဏာသိမ်း၍ ယာယီအစိုးရဖွဲ့စည်းသည်။

ဩဂုတ်လ (၅) ရက်နေ့တွင် အီရန်နိုင်ငံ၏ သမ္မတ မာမူတ်အာမက်ဒီနီဂျက်သည် ဒုတိယသက်တမ်း အဖြစ် တရားဝင် စတင်ထမ်းဆောင်သည်။ ဩဂုတ်လ (၃၀) ရက်နေ့တွင် ဂျပန်နိုင်ငံ၌ အထွေထွေရွေးကောက် ပွဲကျင်းပသည်။ အာဏာရ လစ်ဘရယ်ဒီမိုကရက်ပါတီ အရေးနိမ့်ပြီး အတိုက်အခံ ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီက မဲ အပြတ်အသတ်ဖြင့် အနိုင်ရသည်။ ဝန်ကြီးချုပ်သစ်အဖြစ် ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီမှ ယူကီယို ဟာတို ယာမာက တာဝန် ယူသည်။

စက်တင်ဘာလ (၁) ရက်နေ့တွင် အာဖဂန်နစ္စ တန်နိုင်ငံ၌ သမ္မတရွေးကောက်ပွဲကျင်းပရာ လက်ရှိ သမ္မတ ဟာမစ်ကာဇိုင်းက အတိုက်အခံ အဗ္ဗူလာ အဗ္ဗူလာကို မဲအပြတ်အသတ်ဖြင့် အနိုင်ရသည်။ သို့ သော် ထိုရွေးကောက်ပွဲသည် သမ္မတဟာမစ်ကာဇိုင်းကို ဆက်လက်အာဏာရရှိစေမည့် မဲလိမ်မဲခိုးမှုများ လုပ်သည် ဟူသော စွပ်စွဲချက်များ ထွက်ပေါ်လာ၍ ကုလသမဂ္ဂ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင် ဖွဲ့စည်းစစ်ဆေးစေသည်။ စစ်ဆေးသောအခါ မဲလိမ်မဲခိုးမှုများ အမှန်တကယ်ရှိခဲ့ သည်ကို တွေ့ရှိရသဖြင့် ထိုသမ္မတရွေးကောက်ပွဲ ပျက် ပြားသွားကာ နောက်တစ်ကျော့ရွေးကောက်ပွဲကို နိုဝင်ဘာလ (၇) ရက်နေ့တွင် ထပ်မံကျင်းပရန် အစိုးရ က ကတိပြုလိုက်ရသည်။

နိုဝင်ဘာလ (၁) ရက်နေ့တွင် အာဖဂန်နိုင်ငံရေး အတိုက်အခံ၊ သမ္မတအဖြစ်ယှဉ်ပြိုင်အရွေးခံမည့် အဗ္ဗူလာ အဗ္ဗူလာသည် အာဖဂန်နစ္စတန်၏ ဒုတိယ အကျော့ သမ္မတရွေးချယ်ပွဲတွင် ပါဝင်တော့မည်မဟုတ် ကြောင်း တရားဝင်ကြေညာသည်။ ထိုအခါ လက်ရှိ သမ္မတဟာမစ်ကာဇိုင်းသည် ပြိုင်ဘက်မရှိဘဲ၊ အခြေခံ ဥပဒေအရ သမ္မတလောင်းတစ်ဦးတည်းနှင့် ရွေးကောက် ပွဲကျင်းပခွင့်ရှိသည်နှင့်အညီ ဒုတိယအကျော့၌ သမ္မတ ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ဂရိနိုင်ငံတွင် အောက်တိုဘာလ (၄) ရက်နေ့က အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲကျင်းပသည်။ အောက်တိုဘာလ (၉) ရက်နေ့တွင် ချက်သမ္မတနိုင်ငံ၌ ပါလီမန်ရွေးကောက် ပွဲကျင်းပသည်။ အောက်တိုဘာလ (၁၄) ရက်နေ့တွင် တရုတ်တိုင်ပေ၌ အာဏာရကူမင်တန်ပါတီ အထွေထွေ ညီလာခံ ကျင်းပရာ လက်ရှိသမ္မတ မာယင်ဂျောင်းကို ပါတီဥက္ကဋ္ဌအသစ်အဖြစ်ရွေးကောက်သည်။ အောက်တို ဘာလ (၁၆) ရက်နေ့တွင် မလေးရှားနိုင်ငံ၌ လက်ရှိ အာဏာရပါတီ UMNO ၏ ပါတီတွင်းရွေးကောက်ပွဲ ပြုလုပ်သည်။ အောက်တိုဘာလ (၂၀) ရက်နေ့တွင် အင်ဒိုနီးရှား နိုင်ငံ၌ လက်ရှိသမ္မတ ဆူဆီလိုဘမ်ဘန်း ယိုဒိုယိုနိုသည် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ၏ သမ္မတအဖြစ် ဒုတိယ သက်တမ်းကို စတင်တာဝန်ယူသည်။ နိုဝင်ဘာလ (၂၂) ရက်နေ့တွင် ရိုမေးနီးယားနိုင်ငံ၌ သမ္မတရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပသည်။ နိုဝင်ဘာ (၂၉) ရက်နေ့တွင် ဟွန်ဒူးရပ်စ် နိုင်ငံ၌ သမ္မတရွေးကောက်ပွဲကျင်းပသည်။ တစ်နေ့တည်း တွင် အိုင်ဗရီကို့စ်နိုင်ငံ၌လည်း သမ္မတရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပသည်။ ချီလီနိုင်ငံ၌ ဒီဇင်ဘာလ (၁၃) ရက်နေ့ တွင် သမ္မတရွေးကောက်ပွဲကျင်းပသည်။

သက်ကြီးစာပေပညာရှင်များအားပူဇော်ကန်တော့ပွဲ။

။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၌ နတ်တော် လဆန်း ၁ ရက် နေ့ကို စာဆိုတော်နေ့အဖြစ် ၁၃၀၆ ခုနှစ်မှ စတင်၍ သတ်မှတ်ကျင်းပလာခဲ့သည်မှာ ယနေ့ဆိုလျှင် (၆၅)နှစ် ပြည့်မြောက်ခဲ့ပြီဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံစာပေနှင့်စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့သည် စာဆိုတော်နေ့ကို ဂုဏ်ပြုလျက်အသက် ၈၀နှင့်အထက်

သက်ကြီးစာပေပညာရှင်ကြီးများအားပူဇော်ကန်တော့ပွဲကို အောက်ပါရည်ရွယ်ချက်များဖြင့် အစဉ်အလာမပျက်နှစ်စဉ် စည်ကားသိုက်မြိုက်စွာ ကျင်းပခဲ့သည်။

- (၁) စာပေနှင့် နိုင်ငံအကျိုး၊ ပြည်သူ့အကျိုးကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သည့် စာပေပညာရှင်ကြီးများအား ဗုဒ္ဓဘာသာထုံးတမ်းစဉ်လာအတိုင်း မင်္ဂလာတရားတော်နှင့်အညီ စာပေဂုဏ်၊ ပညာဂုဏ်တို့ကို ဂုဏ်ပြုပူဇော်ကန်တော့ရန်၊
- (၂) အသက်အရွယ်အရ အိုမင်းမစွမ်းဖြစ်နေသည့် စာပေပညာရှင်ကြီးများအား တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှ အထောက်အပံ့ဖြစ်စေရန်၊
- (၃) နိုင်ငံတော်အတွင်း၌ စာပေပညာရှင်များနှင့် စာကောင်းပေမွန်တို့ကို ချစ်ခင်မြတ်နိုးတန်ဖိုးထားသော စိတ်ဓာတ်ပြန့်ပွား၍ စာပေဖြင့်နိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးအောင် တစ်ဖက်တစ်လမ်းက ပြုစုပျိုးထောင်နိုင်ခြင်း အနှစ်သာရသဘောကို ပေါ်လွင်စေရန်၊
- (၄) ခေတ်ပြိုင်စာရေးဆရာ၊ သတင်းစာဆရာများ၏ ချစ်ကြည်ရင်းနှီး၊ စည်းလုံးပေါင်းစည်းမှုကို အထောက်အကူဖြစ်စေရန်၊
- (၅) ပြည်သူများစာပေတန်ဖိုးနှင့် စာပေအကျိုးကျေးဇူးကို အစဉ်သတိရစေရန်။

စာပေလုပ်သားအဖွဲ့လက်ထက်ကန်တော့ပွဲများကျင်းပခြင်း- မြန်မာနိုင်ငံစာပေလုပ်သားအဖွဲ့ကကြီးမှူး၍ ၁၉၈၁ ခုနှစ်(၁၃၄၂ခုနှစ်) စာဆိုတော်နေ့ အခမ်းအနားနှင့် ပထမအကြိမ်သက်ကြီးစာပေပညာရှင်များအား ပူဇော်ကန်တော့ပွဲကို နတ်တော်လဆန်း ၁ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပခဲ့သည်။ ထိုအခမ်းအနားတွင် အသက် ၇၉နှစ်နှင့် အထက် စာရေးဆရာ၊ သတင်းစာဆရာ၊ စာပေပညာရှင်ကြီးများဖြစ်ကြသော ဒဂုန်ရွှေများ၊ ဦးဂုဏ်ဘဏ်၊ ဒဂုန်ဦးလှဘေ၊ ဦးကျော်၊ မွန်းဓာတု၊ ဒဂုန်နတ်ရှင်၊ ဆရာကြီးဇေယျ၊ ယူပီအိုင်ဦးဘသန်း၊ ဦးလူဖေဝင်းနှင့် ရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသ ဦးဘသန်းတို့အား ကန်တော့ခဲ့ကြသည်။ ၁၉၈၂ ခုနှစ်(၁၃၄၃ခုနှစ်)စာဆိုတော်နေ့ အခမ်း

အနားနှင့် ဒုတိယအကြိမ် သက်ကြီးစာပေပညာရှင်များအားပူဇော်ကန်တော့ပွဲကို နတ်တော်လဆန်း ၁ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပ၍ ကန်တော့ခံသက်ကြီးစာပေပညာရှင် ၁၀ဦးတို့အားကန်တော့ခဲ့ကြသည်။

၁၉၈၃ခုနှစ်(၁၃၄၄ခုနှစ်) စာဆိုတော်နေ့ အခမ်းအနားနှင့် တတိယအကြိမ် သက်ကြီးစာပေ ပညာရှင်များအားပူဇော်ကန်တော့ပွဲ အခမ်းအနားတွင် သက်ကြီးစာပေပညာရှင် ၉ ဦးတို့အား ကန်တော့ခဲ့ကြသည်။

၁၉၈၄ ခုနှစ်(၁၃၄၅ခုနှစ်)စာဆိုတော်နေ့နှင့် စတုတ္ထအကြိမ် သက်ကြီးစာပေပညာရှင် များအား ပူဇော်ကန်တော့ပွဲအခမ်းအနားတွင် သက်ကြီးစာပေပညာရှင် ၉ ဦးတို့အားကန်တော့ခဲ့ကြသည်။

၁၉၈၅ခုနှစ်(၁၃၄၆ခုနှစ်)စာဆိုတော်နေ့နှင့် ပဉ္စမအကြိမ် သက်ကြီးစာပေပညာရှင်များအားပူဇော်ကန်တော့ပွဲတွင် သက်ကြီးစာပေပညာရှင် ၂၁ ဦးတို့အား ကန်တော့ခဲ့ကြသည်။ ဆက်လက်၍ ၁၉၈၆ခုနှစ် (၁၃၄၇ခုနှစ်) စာဆိုတော်နေ့နှင့်ဆဋ္ဌမအကြိမ် သက်ကြီးစာပေပညာရှင်များအားပူဇော်ကန်တော့ပွဲတွင် သက်ကြီးစာပေပညာရှင် ၂၅ ဦးတို့အားလည်းကောင်း၊ ၁၉၈၇ခုနှစ်(၁၃၄၈ခုနှစ်) စာဆိုတော်နေ့နှင့် သတ္တမအကြိမ် သက်ကြီးစာပေပညာရှင်များအား ပူဇော်ကန်တော့ပွဲတွင် သက်ကြီးစာပေပညာရှင် ၂၇ဦးတို့အားလည်းကောင်း၊ ၁၉၈၈ခုနှစ် (၁၃၄၉ခုနှစ်) စာဆိုတော်နေ့နှင့်အဋ္ဌမအကြိမ်သက်ကြီးစာပေပညာရှင် များအားပူဇော်ကန်တော့ပွဲ တွင် သက်ကြီးစာပေပညာရှင် ၂၅ ဦးတို့အားလည်းကောင်း ကန်တော့ခဲ့ကြသည်။

စာပေနှင့် စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့လက်ထက် ကန်တော့ပွဲများကျင်းပခြင်း- မြန်မာနိုင်ငံစာပေလုပ်သားအဖွဲ့ကို မြန်မာနိုင်ငံစာပေနှင့်စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့ဟူ၍ပြောင်းလဲဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီးနောက် စာဆိုတော်နေ့နှင့် သက်ကြီးစာပေပညာရှင်များအားပူဇော်ကန်တော့ပွဲကို အသစ်တစ်ဖန် ပြန်လည်ကျင်းပခဲ့သည်။ ၁၉၉၄ခုနှစ် (မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၅၆ခုနှစ်) စာဆိုတော်နေ့နှင့်ပထမအကြိမ် သက်ကြီးစာပေ ပညာရှင်များအား ပူဇော်ကန်တော့ပွဲကို နတ်တော်လဆန်း ၁ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့တော်ခန်းမ (ပထမထပ်)၌

သက်ကြီးစာပေပညာရှင်များအားပူဇော်ကန်တော့ပွဲ

ကျင်းပခဲ့ရာ ဦးရန်အောင်၊ မင်းသုဝဏ်၊မောင်ထင်၊သင်္ခါ၊ ဦးသုခ စသည်တို့အပါအဝင်သက်ကြီးစာပေပညာရှင် ၃၆ ဦးတို့အား ကန်တော့ခဲ့ကြသည်။

၁၉၉၅ခုနှစ် (မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၅၇ ခုနှစ်) စာဆိုတော်နေ့နှင့်ဒုတိယအကြိမ်သက်ကြီးစာပေပညာရှင် များကို ကန်တော့ပွဲတွင် ကန်တော့ခံစာပေပညာရှင်ကြီး ၄၂ ဦးကို လည်းကောင်း၊ ၁၉၉၆ခုနှစ်(မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၅၈ခုနှစ်) တွင် သက်ကြီးစာပေပညာရှင် ၆၆ ဦးအားလည်းကောင်း၊ ၁၉၉၇ခုနှစ်(မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၅၉ခုနှစ်)တွင် သက်ကြီးစာပေပညာရှင် ၈၂ ဦးအားလည်းကောင်း၊ ၁၉၉၈ခုနှစ်(မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၆၀ပြည့်နှစ်) တွင်သက်ကြီးစာပေပညာရှင် ၉၅ ဦးအားလည်းကောင်း၊ ၁၉၉၉ခုနှစ်(မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၆၁ခုနှစ်)တွင်သက်ကြီးစာပေပညာရှင် ၁၀၈ ဦးတို့အားလည်းကောင်း ပူဇော်ကန်တော့ခဲ့ကြသည်။

ထို့အပြင် ၂၀၀၀ပြည့်နှစ် (မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၆၂ခုနှစ်) မှစ၍၊ စာဆိုတော်နေ့နှင့် သတ္တမအကြိမ် သက်ကြီးစာပေပညာရှင်များအားပူဇော်ကန်တော့ပွဲတွင် သက်ကြီး စာပေပညာရှင်၁၁၇ဦးတို့အား တစ်ဦးလျှင် ငွေကျပ် ၅၀,၀၀၀နှင့်လှူဖွယ်ပစ္စည်းများဖြင့် ကန်တော့ ခဲ့ကြသည်။၂၀၀၁ခုနှစ် (မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၆၃ ခုနှစ်)တွင် သက်ကြီးစာပေပညာရှင်၁၂၇ဦးကို လည်း ကောင်း၊ ၂၀၀၂ခုနှစ် (မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၆၄ခုနှစ်) တွင် သက်ကြီးစာပေပညာရှင် ၁၂၂ ဦးကိုလည်းကောင်း ကန်တော့ခဲ့ကြသည်။

၂၀၀၂ခုနှစ်မှစ၍ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး ဗိုလ်မှူးချုပ်ကျော်ဆန်းနှင့်ဝန်ကြီးများ၊ ရန်ကုန်မြို့တော်ဝန်၊ ဒုတိယဝန်ကြီးများ၊ ဌာနဆိုင်ရာအကြီးအကဲများ၊ အလှူရှင်များ၊ မြန်မာနိုင်ငံစာပေနှင့်စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့ဗဟို အမှုဆောင်ကော်မတီဝင်များ၊မြို့နယ်များမှ စာပေနှင့် စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့ဝင်များစုံညီစွာ တက်ရောက်ကန်တော့ ခဲ့ကြသည်။

၂၀၀၃ခုနှစ်(မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၆၅ခုနှစ်)တွင် သက်ကြီးစာပေပညာရှင် ၁၁၉ ဦးကိုလည်းကောင်း၊ ၂၀၀၄ခုနှစ် (မြန်မာသက္ကရာဇ်၁၃၆၆ခုနှစ်)တွင် သက်ကြီး စာပေပညာရှင် ၁၁၁ ဦးကိုလည်းကောင်း၊ ၂၀၀၅ခုနှစ်

၂၀၀၉ ခုနှစ် ကန်တော့ခံသက်ကြီးစာပေပညာရှင်များ (မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၆၇ခုနှစ်)တွင် သက်ကြီးစာပေ ပညာရှင် ၁၀၇ ဦးကိုလည်းကောင်း၊ ၂၀၀၆ခုနှစ် (မြန်မာ သက္ကရာဇ် ၁၃၆၈ခုနှစ်)တွင် သက်ကြီးစာပေပညာရှင် ၁၁၁ ဦးအားလည်းကောင်း၊ ၂၀၀၇ခုနှစ် (မြန်မာ သက္ကရာဇ် ၁၃၆၉ခုနှစ်) တွင် သက်ကြီးစာပေပညာရှင် ၁၂၀ ဦးအားလည်းကောင်း၊ ၂၀၀၈ခုနှစ် (မြန်မာ သက္ကရာဇ် ၁၃၇၀ပြည့်နှစ်)တွင် သက်ကြီးစာပေပညာရှင် ၁၃၁ ဦးတို့အားလည်းကောင်း ကန်တော့ခဲ့ကြသည်။ ၂၀၀၉ခုနှစ်(မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၇၁ခုနှစ်)တွင် လည်း ယခင်နှစ်များ ကကဲ့သို့ပင်သက်ကြီးစာပေပညာရှင်ဦးတို့ အားအစဉ်အလာမပျက်ပူဇော်ကန်တော့ရန်စီစဉ်ဆောင် ရွက်လျက်ရှိသည်။

သက်ကြီးစာပေပညာရှင်များအား ပူဇော်ကန်တော့ ခဲ့သည့်ငွေပမာဏကိုလည်း တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ်တိုး ၍ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၆ခုနှစ် (မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၆၈ ခုနှစ်)တွင် သက်ကြီးစာပေပညာရှင်တစ်ဦးလျှင် ငွေကျပ် တစ်သိန်းစီ ချီးမြှင့်ခဲ့ရာမှ ၂၀၀၇ခုနှစ် (မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၆၉ခုနှစ်)တွင် တစ်ဦးလျှင် ငွေကျပ်တစ်သိန်းနှစ်သောင်းစီ ချီးမြှင့်ခဲ့ပြီး ၂၀၀၈ခုနှစ် (မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၇၀ ပြည့်နှစ်) တွင်ငွေကျပ်တစ်သိန်းသုံးသောင်းစီတိုး၍ ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၉ခုနှစ် (မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၇၁ခုနှစ်)တွင်လည်း ထိုငွေပမာဏထက်မနည်းသောငွေဖြင့် ချီးမြှင့်သွားနိုင်ရန် ကြိုးပမ်းလျက်ရှိသည်။

နှစ်စဉ်သက်ကြီးစာပေပညာရှင်များအား ပူဇော် ကန်တော့နိုင်ရန် မြန်မာနိုင်ငံစာပေနှင့်စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့ အနေဖြင့် သီးသန့်ရန်ပုံငွေထူထောင်ထားပြီး နိုင်ငံတော်

မှပံ့ပိုးငွေ၊ရန်ကုန်မြို့တော်နှင့်မန္တလေးမြို့တော်စည်ပင် သာယာရေးကော်မတီတို့မှ လှူဒါန်းငွေ၊ ဌာနဆိုင်ရာ များ၊ စာပေထုတ်ဝေသူများ၊အခြားအလှူရှင်များ၏ ဝိုင်းဝန်းကူညီကြသော အလှူငွေများဖြင့် စည်ကားသိုက် မြိုက်စွာကျင်းပလျက်ရှိသည်။

ပူဇော်ကန်တော့ပွဲအခမ်းအနားကို ရန်ကုန်မြို့ တော်စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီ၊ပထမထပ်ရှိခန်းမ ဆောင်ကြီး၌ကျင်းပရာ သက်ကြီးစာပေပညာရှင် များကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျတက်ရောက်ကန်တော့ခံခဲ့ကြသည်။ အချို့ကျန်းမာရေးကြောင့် မတက်ရောက်နိုင်သူများအား ဗဟိုအမှုဆောင်ကော်မတီဝင်များနှင့်မြို့နယ်စာပေနှင့်စာ နယ်ဇင်းအဖွဲ့များမှဥက္ကဋ္ဌ၊အတွင်းရေးမှူးများပါဝင်သော အဖွဲ့က အိမ်တိုင်ရာရောက်လိုက်လံ ကန်တော့ခံ ခဲ့ကြသည်။ ထို့အတူနယ်မှမတက်ရောက်နိုင်ကြသည့် သက်ကြီးစာပေပညာရှင်များအား သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် စာပေနှင့်စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့များ၏ ကူညီမှုဖြင့်ချီးမြှင့်ငွေ နှင့်လှူဖွယ် ပစ္စည်းများကို ပေးပို့လှူဒါန်းခဲ့သည်။

ဤကဲ့သို့ စာဆိုတော်နေ့အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် အသက် ၈၀ နှင့် အထက်သက်ကြီးစာပေပညာရှင် ကြီးများအားဂုဏ်ပြုချီးမြှင့်ပူဇော်ခြင်းမှာ စာပေပညာ ရှင်ကြီးများသည်မြန်မာစာပေအမွေအနှစ်ကိုဆက်ခံ ထိန်းသိမ်းပြုစုခြင်းဖြင့်မြန်မာစာပေဖွံ့ဖြိုးမှုကို မျိုးဆက် သစ်များအားလက်ဆင့်ကမ်းအမွေအဖြစ် သမိုင်းပေး တာဝန်တစ်ရပ်အနေဖြင့် ကျေပွန်စွာထမ်းဆောင်ခဲ့ကြ သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

မြန်မာစာပေသည် အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှု အမွေ အနှစ်ပင်ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၊ လူမျိုးတစ်မျိုး၏ ယဉ်ကျေးမှုအဆင့်အတန်းကို အကဲဖြတ်ရာတွင် စာပေ သည် အဓိကအခြေပြုရသော ယဉ်ကျေးမှုကဏ္ဍ တစ် ရပ်ပင်ဖြစ်သည်။ “အလိမ္မာစာမှာရှိ”၊ “စာပေမြင့်မှ လူမျိုးတင့်မည်”၊ “အမျိုး၏ဂုဏ်၊ဇာတိဂုဏ်၊ စာပေဂုဏ် ကို မြင့်တင်မည်” ဟူသောညွှန်းဆိုမှုများ သည်နိုင်ငံ နှင့်လူမျိုးအတွက်အမျိုးသားစာပေ၏ လေးနက်သော အခန်းကဏ္ဍကို မီးမောင်းထိုးပြလျက်ရှိသည်။

ထို့အပြင် ဝယဝုခိဂုဏ်ဖြင့် ပြည့်စုံကြသော အသက်အရွယ်ကြီးရင့်၍ အိုမင်းမစွမ်းရှိနေကြသော

စာပေပညာရှင်ကြီးများအား တတ်စွမ်းသမျှ အထောက် အပံ့ဖြစ်စေရန်နှစ်စဉ်ပူဇော်ကန်တော့သည့် ကောင်းမြတ် သော အစဉ်အလာကိုလည်း စာပေချစ်မြတ်နိုးသူ စာပေ လောကသားအားလုံးတို့က ထိန်းသိမ်းဆောင်ရွက်သွား ကြရန်ဆန္ဒပြုလိုက်ရပေသည်။ **တက္ကသိုလ်သစ်**

အမျိုးသားစာပေဆု၊ စာပေဗိမာန်စာမူဆု။ ။ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန အမျိုးသားစာပေဆု စိစစ်ရွေး ချယ်ရေးကော်မတီ သည် ၂၀၀၈ ခုနှစ်အတွင်း ထုတ်ဝေ ခဲ့သည့်စာအုပ်များ ကို စိစစ်ရွေးချယ်ခဲ့ပြီးဖြစ်ရာ အမျိုး သားစာပေဆု ချီးမြှင့်ရန် ရွေးချယ်ခြင်းခံရသော စာအုပ် များနှင့် စာရေးဆရာများ၏ အမည်စာရင်းကို ၂၀၀၉ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ (၁၀) ရက်နေ့တွင် ထုတ်ပြန်ကြေညာသည်။

၂၀၀၈ ခုနှစ်အတွက်

အမျိုးသားစာပေတစ်သက်တာဆုရှင်ဒေါက်တာကျော်စိန်

ထိုတွင် မြန်မာစာပေအကျိုးကို ထူးချွန်ပြောင် မြောက်စွာ တစ်သက်တာလုံး အားထုတ်ရေးသားပြုစုခဲ့ သော ဆောင်ရွက်ချက်အား နိုင်ငံတော်က အသိအမှတ် ပြုသောအားဖြင့် စာရေးဆရာကြီး ဒေါက်တာကျော်စိန် (ဒေါက်တာကျော်စိန်) အား ၂၀၀၈ ခုနှစ်အတွက် အမျိုးသားစာပေတစ်သက်တာဆုကို ချီးမြှင့်သည်။

ဝတ္ထုတို ပေါင်းချုပ်တွင် ကြုံကြုံသင်း၏ သိင်္ဂီရ ရသဝတ္ထုတိုများ၊ စာပဒေသာတွင် ယိမ်းနွဲ့ပါး၏ ခါကာ ဘိုခရီးသည်၊ မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုနှင့်အနုပညာဆိုင်ရာတွင် မြတ်ဝေတိုး (ပညာရေးတက္ကသိုလ်) ၏ လီဆူတိုင်းရင်း သားတို့၏ဘဝဓလေ့၊ ကလေးစာပေတွင် ရေနံမြေ မောင်မောင်ကြည်၏ ချစ်စရာကလေးများ၊ လူငယ်စာပေ တွင် ကျွန်းစဉ်မြေစောခက်၏ ကုသိုလ်အရောင်ဆိုးပေး

အမျိုးသားစာပေဆု၊ စာပေဗိမာန်စာမူဆု

မြတ်ဝေတိုး (ပညာရေးတက္ကသိုလ်)၊ ကြူကြူသင်း၊ ရေနံမြေ မောင်မောင်ကြည်၊ ယိမ်းနွဲ့ပါး၊ အောင်စိုး (စိုက်ပျိုး/၁၀၇) တော်ကောင်းမင်း၊ ဒေါက်တာဒဂုန် (Ph.D) (Astro) (Kol.)၊ ကျွန်းစဉ်မြေစောဓက်၊ ဒေါက်တာကျော်တင့်၊ ဝင်းထွဋ်ဇော်

ပါ၊ ဘာသာပြန် (သုတ) တွင် တော်ကောင်းမင်း၏ ကျန်ဇီမင်း (သို့မဟုတ်) တရုတ်ပြည်ကို ပြောင်းလဲခဲ့သူ ဘာသာပြန် (ရသ) တွင် ဝင်းထွဋ်ဇော်၏ ပါဝါ ကျဆုံးခြင်းနှင့် စင်ကာပူဘဝရနံ့ဝတ္ထုတိုများ၊ သုတပဒေသာ (ဝိဇ္ဇာ) တွင် ဒေါက်တာဒဂုန် (Ph.D) (Astro) (Kol.) ၏ ရာဇဝင်ထဲမှာ ပုဏ္ဏား၊ သုတပဒေသာ (ရိုးရိုးသိပ္ပံ) တွင် ဒေါက်တာကျော်တင့်၏ ပြည်သူ့အတွက် သစ်တောပညာနှင့် သုတပဒေသာ (အသုံးချသိပ္ပံ) တွင် အောင်စိုး (စိုက်ပျိုး/၁၀၇) ၏ ဖွံ့ဖြိုးဝေဆာ ခေတ်သစ် စိုက်ပျိုးရေးရာတို့က ဆုအသီးသီးရရှိကြသည်။

ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပုံနှိပ်ရေးနှင့်စာအုပ် ထုတ်ဝေရေးလုပ်ငန်းက ကြီးမှူးကျင်းပသည့် စာပေဗိမာန်စာမူဆုပြိုင်ပွဲတွင် ၂၀၀၈ ခုနှစ်အတွက် ဆုရရှိသောစာမူများနှင့် စာရေးဆရာများ၏ အမည်စာရင်းကို စာပေဗိမာန်စာမူဆု စိစစ်ရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့က ဒီဇင်ဘာလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် ကြေညာသည်။ ဝတ္ထုရှည်တွင် နေမျိုးသန်း၏ မေတ္တာဘုံ သစ္စာလွမ်းတယ် လွမ်းငြိမ်ငြိမ်အေး (ပထမ)၊ သုသိဏ်၏ ဖန်လာပုံခုမှဆန်းကြယ် (ဒုတိယ)၊ နီနီနိုင် (သထုံ) ၏ လှိုင်းလေကြားက ပန်းရွှေကြာ (တတိယ)တို့က ရရှိသည်။

ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ်တွင် မြေလတ်မင်းလွင်၏ ရေနဲ့မျှားတဲ့ငါးပလူနှင့် အခြားဝတ္ထုတိုများ (ပထမ)၊ မောင်ခြိမ်၏ ကမ်းမဲ့နဒီနှင့် တံငါရနံ့ဝတ္ထုတိုများ (ဒုတိယ)၊

နိုင်မျိုးသစ္စာ (နမ္မတူ) ၏ မြန်မာပြည်ကိုပိုချစ်သည်နှင့် အခြားဝတ္ထုတိုများ (တတိယ) တို့က ရရှိသည်။

ကဗျာပေါင်းချုပ်တွင် မောင်ဟန်တင့် (ပင်လယ်ဘူး) ၏ အိပ်မက်တစ်ရာကဗျာများ (ပထမ)၊ ရန်နိုင်ဦး၏ ပန်းဧည့်သည်ကဗျာစု (ဒုတိယ)၊ ဇော်မျိုးဟန် (ငါးသိုင်းချောင်း) ၏ အနဂ္ဂအလင်္ကာကဗျာများ (တတိယ) တို့က ရရှိသည်။

သုတပဒေသာ (ဝိဇ္ဇာပညာရပ်) တွင် သန်းထွန်း (မော်လမြိုင်) ၏ မြန်မာနိုင်ငံဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့၊ ဂုဏ်ထူးဆောင်တံဆိပ်များသမိုင်း (ပထမ)၊ မောင်မိုးယံ၏ ကစ္ဆပနဒီမှ ဓညဝတီသစ္စာ (ဒုတိယ)၊ ကနောင်မောင်ဆန်းသစ်၏ ဇာတိဂုဏ်တင့်ဝေဖြာသည့် မြစ်ဧရာကမ်းက မြို့မြန်အောင် (တတိယ) တို့က ရရှိသည်။

သုတပဒေသာ (သိပ္ပံနှင့်အသုံးချသိပ္ပံပညာရပ်) တွင် လူလေး (မြစ်ဝကျွန်းပေါ်) ၏ ရေအောက်ကမ္ဘာ၏ သိပ္ပံဆိုင်ရာ လျှို့ဝှက်ချက်များနှင့် ရေငုပ်သူရဲကောင်းများ (ပထမ)၊ ဒေါက်တာအေးကျော် (ဆေးသုတေသန) ၏ ဂလိုဘယ်ဇီဝဆေးသိပ္ပံနှင့် မြန်မာ့ဆေးသုတေသန ရေစီးကြောင်း (ဒုတိယ)၊ ဒေါက်တာမြင့်သန်း (ညောင်လေးပင်) ၏ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုးများနှင့် ဆေးပညာ၏ကဏ္ဍ (တတိယ) တို့ကရရှိသည်။

စာပဒေသာတွင် သောင်းညွန့်သစ်၏ မြိုင်ယံလယ်က ဟတ္ထိဝင်္ကံ (ပထမ)၊ရွှေဟင်္သာ (မန္တလေးတက္ကသိုလ်)

၏ အမှတ် ထင်ထင် ကနိပုံရိပ်သွင်များ (ဒုတိယ)၊ မောင်စိုးထိုက် (သုံးဆယ်)၏ ငါးချောင်းလက်ပမာထုံး နှလုံးမှုနှင့်ကိုယ်တွေ့ဖြစ်ရပ်များ (တတိယ) တို့ကရရှိသည်။

မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုနှင့် အနုပညာဆိုင်ရာတွင် မအေးချမ်း (မြန်မာစာ) ၏ မြန်မာ့ရိုးရာဇာတ်ညွှန်းအနုပညာနှင့် သဘင်မှုလုပ်ငန်း အခေါ်အဝေါ်များ (ပထမ)၊ မင်းဘူးအောင်ကြိုင်၏ မြန်မာနိုင်ငံခေတ်အဆက်ဆက် ရှေးဟောင်းလက်နက်များ (သမိုင်းမတင်မီခေတ်မှ ပုဂံခေတ်အထိ) (ဒုတိယ)၊ မြင့်စံ၏ ပျူခေတ်နှင့်ပုဂံခေတ်မှ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော် ပုံသဏ္ဍာန်များ (တတိယ) တို့က ရရှိသည်။

ကလေးစာပေတွင် မင်းနိုင်လေး (လမ်းမတော်) ၏ အလှသစ်ချိန်ပန်းပွင့်ချိန် ကလေးကဗျာများ (ပထမ)၊ သိပ္ပံစိုးမြင့်နိုင်၏ ညီထွေးလေးတို့ရွှေညာ ကလေးကဗျာများ (ဒုတိယ)၊ စိုးတင့်ထူး (မအူပင်) ၏ လရိပ်ညိုနှင့်ကြယ်ပျို တစ်သင်း ကလေးဝတ္ထုတိုများ (တတိယ) တို့က ရရှိသည်။

လူငယ်စာပေတွင် ခင်လပြည့်ဝန်း၏ ကန္တာရ ဆူး (ပထမ)၊ မောင်ခိုင်ခန့်၏ ပန်းခင်းလမ်းပေါ်က လူငယ်ခရီးသည် (ဒုတိယ)၊ နန္ဒာခင် (သက္ကလမြေ) ၏ တစ်ပွင့်စီဆိုင်သည့် ပန်းတစ်ခိုင် (တတိယ) တို့က ရရှိသည်။

ပြဇာတ်စာပေတွင် ဇင်မင်း (သမိန်ထော) ၏ ရွှေထီးချောင်းက မောင်းထုသံ (ပထမ)၊ မောင်ဆန္ဒ (လယ်ဝေး) ၏ စွမ်းအားရှင်လူငယ်များ (ဒုတိယ) တို့က ရရှိသည်။

အရှေ့တောင်အာရှအားကစားပြိုင်ပွဲ။ ။၂၅ ကြိမ်မြောက်အရှေ့တောင်အာရှ အားကစားပြိုင်ပွဲကို ဒီဇင်ဘာလ ၉ ရက် နေ့မှ ၁၈ ရက်နေ့အထိ လာအိုနိုင်ငံ၊ ဗီယင်ကျန်းမြို့၌ ကျင်းပရာ အရှေ့တောင်အာရှဒေသရှိ ဘရူနိုင်းနိုင်ငံ၊ ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံ၊ လာအိုနိုင်ငံ၊ မလေးရှားနိုင်ငံ၊ မြန်မာနိုင်ငံ၊ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ၊ စင်ကာပူနိုင်ငံ၊ ထိုင်းနိုင်ငံ၊ တီမောလက်စတေနိုင်ငံနှင့်ဗီယက်နမ်နိုင်ငံတို့ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ကြသည်။ ပြိုင်ပွဲတွင် အားကစားနည်း ၂၅ မျိုးကျင်းပရာ ပြိုင်ပွဲသို့ အားကစားသမား ၄,၈၉၆ ဦးနှင့် ဘောလုံးအားကစားသမား ၂၈၀ တို့ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ကြသည်။ ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားကို ဒီဇင်ဘာလ ၉ ရက်နေ့ တွင် ဗီယင်ကျန်းရှိ အမျိုးသားအားကစားကွင်း၌ကျင်းပရာ လာအိုနိုင်ငံသမ္မတ၊ ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံ၊ လာအိုနိုင်ငံ၊ မြန်မာနိုင်ငံ၊ ဗီယက်နမ်

နိုင်ငံ၊ ထိုင်းနိုင်ငံတို့မှ ဝန်ကြီးချုပ်များ၊ အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများမှ ဝန်ကြီးများနှင့်တာဝန်ရှိသူများ၊ အထူးဖိတ်ကြားထားသူများ၊ အားကစားဝါသနာရှင်များနှင့် ပြိုင်ပွဲဝင်အားကစားသမားများတက်ရောက်ကြသည်။

၂၅ ကြိမ်မြောက်အရှေ့တောင်အာရှ အားကစားပြိုင်ပွဲတွင် မြန်မာနိုင်ငံကအားကစားနည်း ၁၈ မျိုးပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံက ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်သည့် အားကစားနည်း ၁၈ မျိုးမှာ ဘောလုံး၊ ဂေါက်သီး၊ တိုက်ကွမ်ဒို၊ ပိုက်ကျော် ခြင်း၊ မြားပစ်၊ ရေကူးနှင့်ဒိုင်ဗင်၊ ဘိလီယက်နှင့်စနကာ၊ လက်ဝှေ့၊ ရိုးရာမွေထိုင်း၊ သိုင်း၊ သေနတ်ပစ်၊ အလေးမ၊ ဂူရှူး၊ ဘော်လီဘော၊ ပြေးခုန်ပစ်၊ စားပွဲတင်တင်းနစ်၊ ကရာတေးဒိုနှင့်ဂျူဒိုတို့ဖြစ်သည်။ မြန်မာအားကစားအဖွဲ့တွင် အားကစားသမား ၂၁၄ ဦး၊ အုပ်ချုပ်၊ နည်းပြ ၇၅ ဦး၊ အုပ်ချုပ်မှုအဖွဲ့ ၄၀၊ ဒိုင်၊ ဂျူရီအဖွဲ့ ၃၀ စုစုပေါင်း အင်အား ၃၅၉ ဦးပါဝင်သည်။

အားကစားပြိုင်ပွဲနေရာများရှေ့၌ အမှတ်တရဓာတ်ပုံအရိုက်ခံကြသူများ

မြန်မာအားကစားအဖွဲ့သည် ဖွင့်ပွဲကျင်းပသည့် ဒီဇင်ဘာလ ၉ ရက် နေ့တွင် အမျိုးသားအသင်းလိုက်ကွင်းသွင်းခြင်းခတ်ပြိုင်ပွဲမှ ရွှေတံဆိပ်တစ်ခုနှင့် ယမင်းကေခိုင်က အမျိုးသမီးတစ်ဦးချင်းတိုက်ကွမ်ဒို(ကကွက်) ပြိုင်ပွဲမှ ရွှေတံဆိပ်တစ်ခု၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၂ရက်နေ့တွင် အမျိုးသားအသင်းလိုက် မိတာ ၅၀ ရိုင်ဖယ်သေနတ်ပစ် ပြိုင်ပွဲမှ ရွှေတံဆိပ်တစ်ခုနှင့် လင်းအောင်က အမျိုးသားတစ်ဦးချင်းမိတာ ၅၀ ရိုင်ဖယ်သေနတ်ပစ်ပြိုင်ပွဲမှ ရွှေတံဆိပ်တစ်ခု၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၃ ရက်နေ့တွင် ဇေဇေလတ်က အမျိုးသမီး ၆၉ ကီလိုအထက် အလေးမပြိုင်ပွဲမှ ရွှေတံဆိပ်တစ်ခုနှင့် အောင်ခိုင်က အမျိုးသားမိတာ ၅,၀၀၀ အပြေးပြိုင်ပွဲမှ ရွှေတံဆိပ်တစ်ခု၊

ဒီဇင်ဘာလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ကေခိုင်မျိုးထွန်းက အမျိုးသမီးကီလို ၂၀ လမ်းလျှောက်ပြိုင်ပွဲမှ ရွှေတံဆိပ်တစ်ခု၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၆ ရက်နေ့တွင် အမျိုးသမီးအသင်းလိုက် မြားပစ်(ကွန်ပေါင်း)ပြိုင်ပွဲမှ ရွှေတံဆိပ်တစ်ခုနှင့် ဟိန်းဇော်လတ်က ၅၅-၆၀ ကီလိုတန်း ဂျူဒိုပြိုင်ပွဲမှ ရွှေတံဆိပ်တစ်ခု၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် ဇင်လင်းအောင်က ၈၁-၉၀ ကီလိုတန်းဂျူဒိုပြိုင်ပွဲမှ ရွှေတံဆိပ်တစ်ခု၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် အမျိုးသမီးနှစ်ယောက်တွဲ ပိုက်ကျော်ခြင်းပြိုင်ပွဲနှင့် အမျိုးသားနှစ်ယောက်တွဲ ပိုက်ကျော်ခြင်းပြိုင်ပွဲတို့မှ ရွှေတံဆိပ်တစ်ခုစီ စုစုပေါင်း ရွှေတံဆိပ် ၁၂ ခု ဆွတ်ခူးပြီး ငွေတံဆိပ် ၂၂ ခုနှင့် ကြေးတံဆိပ် ၃၇ ခု ရရှိသည်။

ဗီယက်နမ်အားကစားသမားများ ကွင်းအတွင်း ဝင်ရောက်လာစဉ်

မြန်မာအားကစားသမားများသည် အမျိုးသားအသင်းလိုက် မီတာ ၅၀ ရိုင်ဖယ်သေနတ်ပစ်ပြိုင်ပွဲတွင် ယခင်အကြိမ်ပြိုင်ပွဲ အမြင့်ဆုံးစံချိန် ၁,၇၆၆ မှတ်ကို ချိုးကာ ၁,၇၇၄ မှတ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ တစ်ဦးချင်းမီတာ ၅၀ ရိုင်ဖယ်သေနတ်ပစ်ပြိုင်ပွဲတွင် ယခင်အကြိမ်ပြိုင်ပွဲ အမြင့်ဆုံးစံချိန် ၅၉၂ မှတ်ကို ချိုးကာ ၅၉၄ မှတ်ဖြင့်လည်းကောင်း စံချိန်သစ်များက နိုင်ပြီး ပိုက်ကျော်ခြင်းအားကစားနည်းပြိုင်ပွဲမှ ရွှေတံဆိပ်သုံးခုရရှိသည်။ နိုင်ငံအလိုက်ဆုတံဆိပ်ရရှိမှုကို ရွှေ၊ ငွေ၊ ကြေး (စုစုပေါင်း) စသည်ဖြင့်ဖော်ပြရသော် ထိုင်းက ၈၆၊ ၈၃၊ ၉၇ (၂၆၆)၊ ဗီယက်နမ်က ၈၃၊ ၇၅၊ ၅၇ (၂၁၅)၊ အင်ဒိုနီးရှားက ၄၃၊ ၅၃၊ ၇၄ (၁၇၀)၊ မလေးရှားက ၄၀၊ ၄၀၊ ၅၉ (၁၃၉)၊ ဖိလစ်ပိုင်က ၃၈၊

၃၅၊ ၅၁ (၁၂၄)၊ စင်ကာပူက ၃၃၊ ၃၀၊ ၃၅ (၉၈)၊ လာအိုက ၃၃၊ ၂၅၊ ၅၂ (၁၁၀)၊ မြန်မာနိုင်ငံက ၁၂၊ ၂၂၊ ၃၇ (၇၁)၊ ကမ္ဘောဒီးယားက ၃၊ ၁၀၊ ၂၇ (၄၀)၊ ဘရူနိုင်းက ၁၊ ၁၊ ၈ (၁၀) နှင့် တီမောလက်စတေက ၀၊ ၀၊ ၃ (၃) တို့ အသီးသီးရရှိကြသည်။

စိုးအောင်

အာဆီယံပဋိညာဉ်စာတမ်း။ ။ အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများအသင်း (အာဆီယံ) ထူထောင်သော (၄၁) နှစ်မြောက်ကာလအတွင်း ရရှိခဲ့သော အောင်မြင်မှုများကြောင့် ရှေ့ဆက်လက်၍ အသင်းကြီးကို ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် အာဆီယံအသိုက်အဝန်းကြီး (ASEAN Community) အဖြစ်သို့ရောက်အောင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်နှင့် ယင်းအာဆီယံအသိုက်အဝန်းကြီးအား လမ်းညွှန်ပေးရန် အာဆီယံပဋိညာဉ်စာတမ်းကြီးကို စုပေါင်းရေးဆွဲပြီး ၂၀၀၈ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် အသင်းဝင် (၁၀) နိုင်ငံစလုံးက အတည်ပြုခဲ့ကြသည်။

အာဆီယံပဋိညာဉ်စာတမ်းကြီးတွင် နိဒါန်း၊ အခန်းပေါင်း (၁၃) ခန်းနှင့် စာအပိုဒ်ပေါင်း (၅၅) ပိုဒ်ပါရှိသည်။

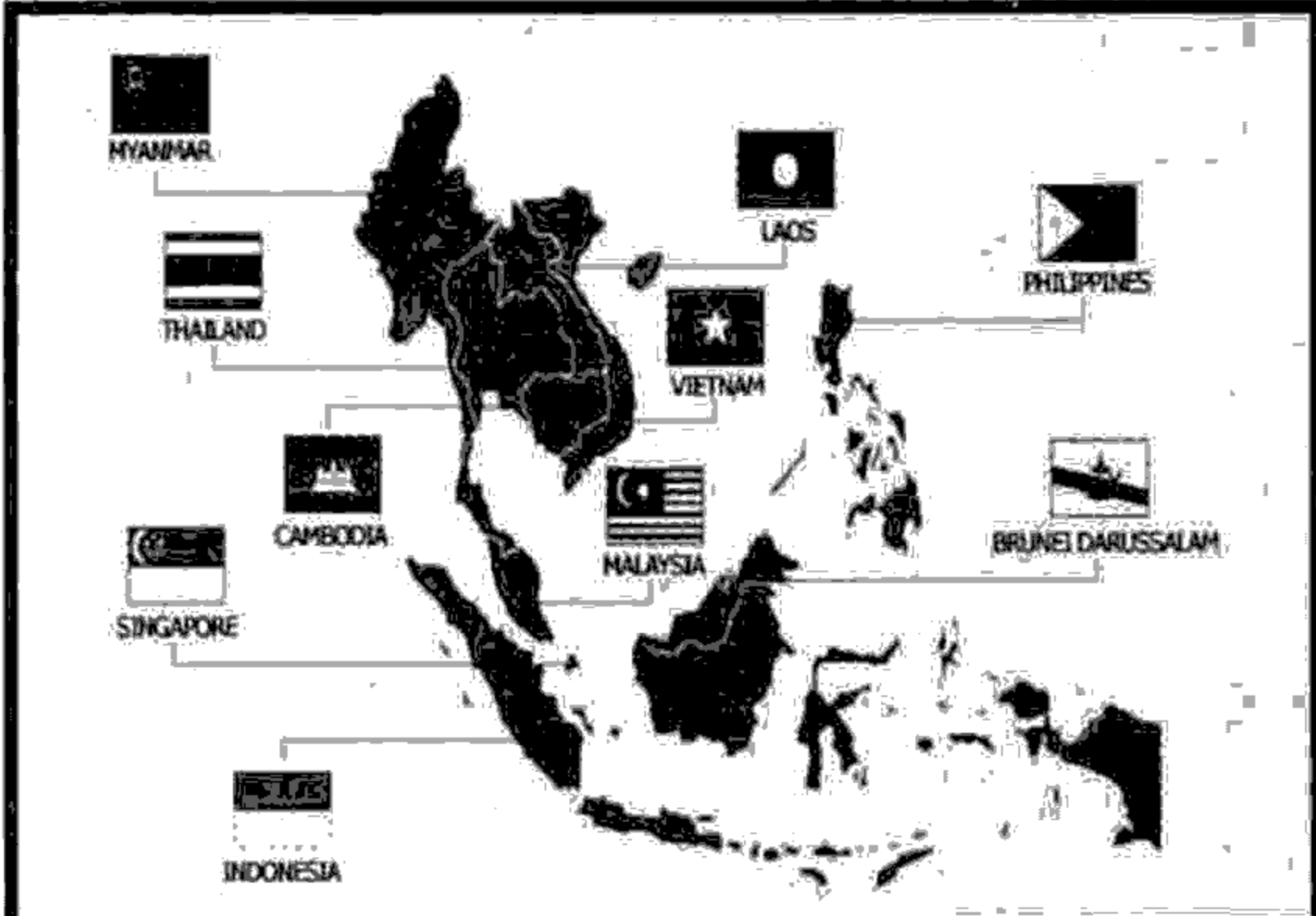
(၁) နိဒါန်း

ဘရူနိုင်းဒါရုဆလင်နိုင်ငံ၊ ကမ္ဘောဒီးယားဘုရင့်နိုင်ငံ၊ အင်ဒိုနီးရှားသမ္မတနိုင်ငံ၊ လာအိုပြည်သူ့ ဒီမိုကရက်တစ်နိုင်ငံ၊ မလေးရှားနိုင်ငံ၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ၊ ဖိလစ်ပိုင်သမ္မတနိုင်ငံ၊ စင်ကာပူသမ္မတနိုင်ငံ၊ ထိုင်းဘုရင့်နိုင်ငံနှင့် ဗီယက်နမ်ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတနိုင်ငံတို့မှ နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲများ သို့မဟုတ် အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲများက ကိုယ်စားပြုသည့် ကျွန်ုပ်တို့အရှေ့တောင် အာရှနိုင်ငံများအသင်း (အာဆီယံ) အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ ပြည်သူများသည် အာဆီယံကြေညာစာတမ်းကို ဘန်ကောက်မြို့၌ ထုတ်ပြန်၍ အသင်းစတင်တည်ထောင်ပြီးကတည်းက အာဆီယံ၏ ထင်ရှားသော အောင်မြင်မှုများ ရရှိခဲ့မှုနှင့် တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းနိုင်မှုကို ကျေနပ်အားရစွာ အသိအမှတ် ပြု၍လည်းကောင်း၊ ဗီယက်ကျန်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်၊ အာဆီယံပဋိညာဉ်စာတမ်းရေးဆွဲနိုင်ရေးဆိုင်ရာ ကွာလာလမ်ပူကြေညာစာတမ်းနှင့် အာဆီယံပဋိညာဉ်စာတမ်း အခြေခံ

အာဆီယံပဋိညာဉ်စာတမ်း

ပုံကြမ်းဆိုင်ရာ စီဘူးကြေညာစာတမ်းတို့တွင် အာဆီယံ ပဋိညာဉ်စာတမ်းရေးဆွဲချမှတ်ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည် များကို အမှတ်ရ၍လည်းကောင်း၊ ဆက်စပ်သော ပထဝီဝင်အနေအထား၊ တူညီသော ရည်ရွယ်ချက်များ အတူတကွမျှော်မှန်းသည့် ပန်းတိုင်ထားရှိကြသော အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများနှင့် ပြည်သူများအကြား အပြန် အလှန်အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုနှင့် မှီခိုအားထားမှုများ တည်ရှိ နေသည်ကို အလေးဂရုပြု၍လည်းကောင်း၊ တစ်ခုတည်း သောအမြင်၊ တစ်ခုတည်းသောအသွင်လက္ခဏာ၊ တစ်ခု တည်းသောကောင်းတူဆိုးဘက် “အသိုက်အဝန်း” ဟူသည့်သဘောထားဖြင့် ရည်မှန်းချက်ထားရှိပြီး စည်းလုံး ညီညွတ်ကြ၍လည်းကောင်း၊ ထာဝရငြိမ်းချမ်းသော အေးချမ်းတည်ငြိမ်သော စီးပွားရေးစဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်၍ အတူတကွသာယာဝပြောပြီး လူမှုဘဝဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်သောဒေသအတွင်း နေထိုင်သွားရန်နှင့်အဓိက အကျိုးစီးပွားများနှင့် လိုလားမျှော်မှန်းချက်များကို

ဒီမိုကရေစီအခြေခံမှုများ၊ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး၊ စီမံအုပ်ချုပ်မှုကောင်းမွန်ရေး၊ လူ့အခွင့်အရေးနှင့် အခြေခံလွတ်လပ်ခွင့်များအားလေးစားမှုနှင့် အကာ အကွယ်ပေးမှုများကို စောင့်ထိန်းလိုက်နာ၍လည်းကောင်း၊ ပစ္စုပ္ပန်နှင့်အနာဂတ်မျိုးဆက်သစ်များ၏ အကျိုးစီးပွား အတွက် စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုရရှိရေးကို အာမခံချက် ရရှိစေရန်နှင့် အာဆီယံအသိုက်အဝန်းထူ ထောင်မှုလုပ်ငန်းစဉ်ကို ဗဟိုပြု၍ ပြည်သူများ၏ ကြွယ်ဝ ချမ်းသာမှု၊ စားဝတ်နေရေးဖူလုံမှုနှင့် သက်သာချောင်ချိမှု တို့ကို ဆောင်ရွက်ကြရန် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်၍လည်း ကောင်း၊ ပစ္စုပ္ပန်နှင့်အနာဂတ်စိန်ခေါ်မှုများနှင့် အခွင့် အလမ်းများကို ထိရောက်စွာတုံ့ပြန်နိုင်ရန်အလို့ငှာ နိုင်ငံ ရေးအရ တည်တံ့သော၊ စီးပွားရေးအရပေါင်းစည်းသော၊ လူမှုရေးအရတာဝန်ယူသော အာဆီယံအသိုက်အဝန်း ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် ဒေသတွင်းစည်းလုံးညီညွတ်မှု အင်အား တောင့်တင်းခိုင်မာစေရန် လိုအပ်သည်ဟု ယုံကြည်၍လည်းကောင်း၊ ဒေသဆိုင်ရာပူးပေါင်းဆောင် ရွက်မှုကို ပိုမိုမြှင့်တင်လျက် အထူးသဖြင့် အာဆီယံ ကွန်ကော့ (၂) ဘာလီကြေညာချက်တွင် ဖော်ပြထား သည့်အတိုင်း အာဆီယံနိုင်ငံရေး၊ လုံခြုံရေး အသိုက် အဝန်း၊ စီးပွားရေးအသိုက်အဝန်းနှင့် အာဆီယံ လူမှု- ယဉ်ကျေးမှုအသိုက်အဝန်းဟူသည့် မဏ္ဍိုင်(၃) ရပ် ပါဝင်သော အာဆီယံအသိုက်အဝန်းထူထောင်ရေးနှင့် ထိုတည်ထောင်မှုကို ပိုမိုထိရောက်စွာဆောင်ရွက်ရန် သန္နိဋ္ဌာန်ချမှတ်၍လည်းကောင်း၊ အာဆီယံ၏ ဥပဒေ ဆိုင်ရာနှင့် ဖွဲ့စည်းမှုဆိုင်ရာ မူဘောင်ကို ဤပဋိညာဉ် စာတမ်းဖြင့် ထူထောင်ရန်ဆုံးဖြတ်ကြသည်။

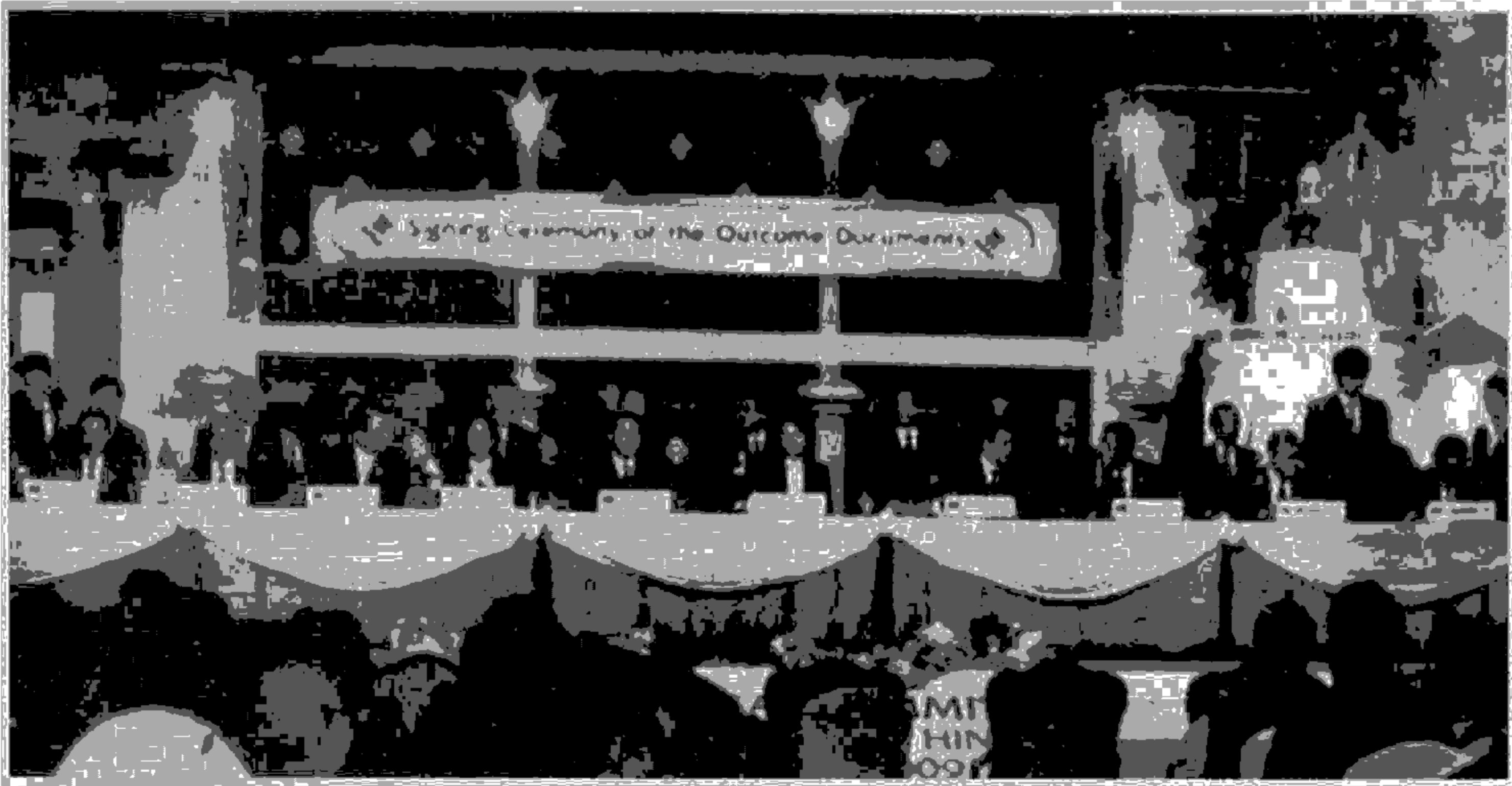

အာဆီယံအဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံများပြမြေပုံ

တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ရန်တူညီသောဆန္ဒနှင့် လိုလား မျှော်မှန်းချက်များကို တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ရန် တူညီသော ဆန္ဒနှင့်စုပေါင်းစိတ် ဆုံးဖြတ်မှုတို့ဖြင့် ပေါင်းစည်း ကြ၍လည်းကောင်း၊ ချစ်ကြည်ရင်းနှီးမှုနှင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှု၏ အခြေခံကျသောအရေးပါမှုနှင့် အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်ဆိုင်မှု၊ တန်းတူရည်တူရှိမှု၊ နယ်မြေတည်တံ့ခိုင်မြဲမှု၊ တစ်နိုင်ငံ၏ ပြည်တွင်းရေးကို တစ်နိုင်ငံက ဝင်ရောက်မစွက်ဖက်မှု၊ တူညီဆန္ဒဖြင့်သာ ဆုံးဖြတ်မှုနှင့် ပုံစံကွဲပြားသော်လည်း ညီညွတ်မှုရှိခြင်းဟူ သည့် အခြေခံမူကြီးများကို လေးစား၍လည်းကောင်း၊

အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲများ (သို့မဟုတ်) အစိုးရအဖွဲ့အကြီးအကဲများသည် စင်ကာပူ နိုင်ငံ၌ အာဆီယံတည်ထောင်သည့် နှစ် (၄၀) ပြည့် သမိုင်းဝင်အခမ်းအနားတွင် စုစည်းတွေ့ဆုံကြလျက် ပဋိညာဉ်စာတမ်းကို သဘောတူသတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်။ အခန်း (၁) တွင် ရည်ရွယ်ချက်များနှင့် အခြေခံ မူများ ပြဋ္ဌာန်းဖော်ပြထားရာ အပိုဒ် (၁) တွင် ရည်ရွယ် ချက်ပေါင်း (၁၅) ချက်နှင့် အပိုဒ် (၂) တွင် အခြေခံမူ ပေါင်း (၁၄) ချက် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ အခန်း (၂) တွင်

အာဆီယံပဋိညာဉ်စာတမ်း

၁၅ ကြိမ်မြောက် အာဆီယံထိပ်သီးဆွေးနွေးပွဲ

အာဆီယံ၏ ဥပဒေအရ ဥပဓိရုဏ်ရှိမှု (Legal Personality) ကို အပိုဒ် (၃) တစ်ခုတည်းနှင့် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ အခန်း (၃) တွင် အသင်း၏အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ခြင်းအတွက် အပိုဒ် (၄) တစ်ခုတည်းနှင့် ပြဋ္ဌာန်းဖော်ပြထားသည်။ အပိုဒ် (၅) တွင် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတို့၏ အခွင့်အရေးနှင့် တာဝန်များကို ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ အပိုဒ် (၆) တွင် အဖွဲ့ဝင်သစ်များအား လက်ခံခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ အခန်း (၄) သည် အာဆီယံအဖွဲ့အစည်းများ အကြောင်းကို ဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်ရာ အပိုဒ် (၇) တွင် အာဆီယံထိပ်သီးအစည်းအဝေး၊ အပိုဒ် (၈) တွင် အာဆီယံလုပ်ငန်းပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးကောင်စီ၊ အပိုဒ် (၉) တွင် အာဆီယံအသိုက်အဝန်းကောင်စီများ၊ အပိုဒ် (၁၀) တွင် အာဆီယံဝန်ကြီးအဆင့်ကဏ္ဍအလိုက်အဖွဲ့အစည်းများ၊ အပိုဒ် (၁၁) တွင် အာဆီယံအတွင်းရေးမှူးချုပ်နှင့် အတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံး၊ အပိုဒ် (၁၂) တွင် အာဆီယံအမြဲတမ်းကိုယ်စားလှယ်များကောင်စီ၊ အပိုဒ် (၁၃) တွင် အာဆီယံအမျိုးသားအဆင့် အတွင်းရေးမှူးရုံးများ၊ အပိုဒ် (၁၄) တွင် အာဆီယံလူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့၊ အပိုဒ် (၁၅) တွင် အာဆီယံဖောင်ဒေးရှင်းတို့ကို ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ အခန်း (၅) အာဆီယံနှင့် ဆက်နွှယ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများခေါင်းစဉ်အောက်၌ အပိုဒ် (၁၆) အာဆီယံနှင့်ဆက်နွှယ်သည့် အဖွဲ့အစည်းများအကြောင်း

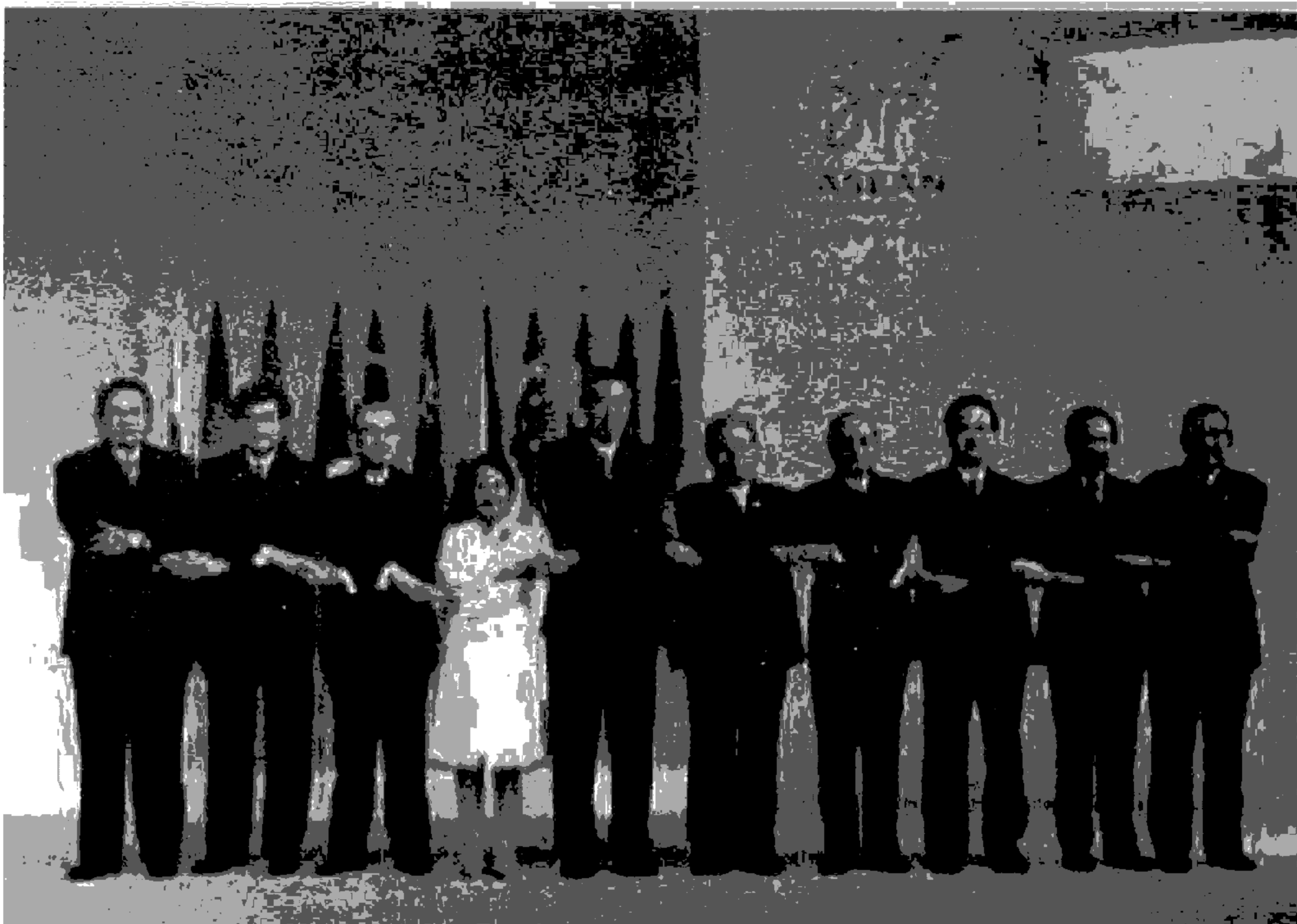
ကို ဖော်ပြထားသည်။ အခန်း (၆) ကင်းလွတ်ခွင့်များနှင့် အခွင့်အရေးများ ခေါင်းစဉ်အောက်၌ အပိုဒ် (၁၇) အာဆီယံ၏ ကင်းလွတ်ခွင့်များနှင့် အခွင့်အရေးများ၊ အပိုဒ် (၁၈) အာဆီယံအတွင်းရေးမှူးချုပ်နှင့်အာဆီယံအတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံးမှ ဝန်ထမ်းများ၏ ကင်းလွတ်ခွင့်များနှင့် အခွင့်အရေးများ၊ အပိုဒ် (၁၉) အာဆီယံတာဝန်ကိုထမ်းဆောင်သော အမြဲတမ်းကိုယ်စားလှယ်များ၊ ဝန်ထမ်းများ၏ ကင်းလွတ်ခွင့်များနှင့် အခွင့်အရေးများကို ပြဋ္ဌာန်းဖော်ပြထားသည်။

အခန်း (၇) ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း ခေါင်းစဉ်အောက်တွင် အပိုဒ် (၂၀) တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခြင်းနှင့် တူညီဆန္ဒဖြင့် ဆုံးဖြတ်ခြင်း၊ အပိုဒ် (၂၁) အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းကို ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ အခန်း (၈) အငြင်းပွားမှုများကို ဖြေရှင်းခြင်း ခေါင်းစဉ်အောက်တွင် အပိုဒ် (၂၂) အထွေထွေမှုများ၊ အပိုဒ် (၂၃) ကြားဝင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ ကျေချမ်းအောင်ပြုခြင်း၊ ဖျန်ဖြေပေးခြင်း၊ အပိုဒ် (၂၄) သီးခြားစာချုပ်စာတမ်းများပါ အငြင်းပွားမှုဖြေရှင်းရေးနည်းလမ်းများ၊ အပိုဒ် (၂၅) အငြင်းပွားမှုဖြေရှင်းရေးနည်းလမ်းများ တည်ထောင်ခြင်း၊ အပိုဒ် (၂၆) ဖြေရှင်းမရသည့် အငြင်းပွားမှုများ၊ အပိုဒ် (၂၇) လိုက်နာခြင်း၊ အပိုဒ် (၂၈) ကုလသမဂ္ဂပဋိညာဉ်စာတမ်းပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်

အာဆီယံပဋိညာဉ်စာတမ်း

အခြားသက်ဆိုင်ရာ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ပြဋ္ဌာန်းဖော်ပြထားသည်။ အခန်း (၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များခေါင်းစဉ်အောက်တွင် အပိုဒ် (၂၉) အထွေထွေမှုများ၊ အပိုဒ် (၃၀) အာဆီယံအတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံး၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ ဘတ်ဂျက်နှင့်ဘဏ္ဍာရေးတို့ကို ပြဋ္ဌာန်းဖော်ပြ

အခန်း (၁၂) ပြင်ပဆက်ဆံရေးခေါင်းစဉ်အောက်တွင် အပိုဒ် (၄၁) ပြင်ပဆက်ဆံရေးအပြုအမူများ၊ အပိုဒ် (၄၂) ဆွေးနွေးဖက်ဆက်ဆံရေးညှိနှိုင်းသူ၊ အပိုဒ် (၄၃) တတိယနိုင်ငံများနှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများရှိ အာဆီယံကော်မတီများ၊ အပိုဒ် (၄၄) ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ အဆင့်အတန်း၊ အပိုဒ် (၄၅) ကုလသမဂ္ဂ

စည်းလုံးညီညွတ်သော အာဆီယံခေါင်းဆောင်များ

ထားသည်။ အခန်း (၁၀) အုပ်ချုပ်မှုနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းခေါင်းစဉ်အောက်တွင် အပိုဒ် (၃၁) အာဆီယံ ဥက္ကဋ္ဌ၊ အပိုဒ် (၃၂) အာဆီယံဥက္ကဋ္ဌ၏ အခန်းကဏ္ဍ၊ အပိုဒ် (၃၃) သံတမန်ရေးရာ ထုံးတမ်းစဉ်လာနှင့် အလေ့အထများ၊ အပိုဒ် (၃၄) အာဆီယံ၏လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ဘာသာစကားတို့ကို ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ အခန်း (၁၁) သွင်ပြင်လက္ခဏာနှင့် သင်္ကေတများ ခေါင်းစဉ်အောက်တွင် အပိုဒ် (၃၅) အာဆီယံ၏ သွင်ပြင်လက္ခဏာ၊ အပိုဒ် (၃၆) အာဆီယံဆောင်ပုဒ်၊ အပိုဒ် (၃၇) အာဆီယံအလံ၊ အပိုဒ် (၃၈) အာဆီယံအမှတ်တံဆိပ်၊ အပိုဒ် (၃၉) အာဆီယံနှင့်၊ အပိုဒ် (၄၀) အာဆီယံသီချင်းတို့ကို ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

စနစ်နှင့် အခြားသောအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဌာနများနှင့်ဆက်ဆံရေး၊ အပိုဒ် (၄၆) အာဆီယံ အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သောနိုင်ငံများ၊ အာဆီယံဆိုင်ရာ သံအမတ်ကြီးများအား ခန့်အပ်ခြင်းတို့ကို ပြဋ္ဌာန်းဖော်ပြထားသည်။ အခန်း (၁၃) အထွေထွေနှင့်အပြီးသတ် ပြဋ္ဌာန်းချက်များခေါင်းစဉ်အောက်တွင် အပိုဒ် (၄၇) လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်း၊ အပြီးသတ်အတည်ပြုခြင်း၊ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်းနှင့် စာချုပ်အတည်ဖြစ်ခြင်း၊ အပိုဒ် (၄၈) ပြင်ဆင်ချက်များ၊ အပိုဒ် (၄၉) လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်များနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊ အပိုဒ် (၅၀) ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ အပိုဒ် (၅၁) ပဋိညာဉ်စာတမ်းကို အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း၊ အပိုဒ် (၅၂) ဥပဒေအကြောင်းအရာ

အာဆီယံပဋိညာဉ်စာတမ်း

ဆက်လက်တည်ရှိနေခြင်း၊ အပိုဒ် (၅၃) မူရင်းစာသား၊ အပိုဒ် (၅၄) အာဆီယံပဋိညာဉ်စာတမ်းကို မှတ်ပုံတင်ခြင်းနှင့် အပိုဒ် (၅၅) အာဆီယံ၏ ပိုင်ဆိုင်သည့်ပစ္စည်းများကို ပြဋ္ဌာန်းဖော်ပြထားသည်။

ဤအာဆီယံပဋိညာဉ်စာတမ်းကို ခရစ်နှစ် (၂၀၀၇) ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ (၂၀) ရက်နေ့တွင် စင်ကာပူနိုင်ငံ၌ တစ်ခုတည်းသောမူရင်းတွင် အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားနှင့် ရေးဆွဲလက်မှတ်ရေးထိုးမှုအောင်မြင်ပြီးမြောက်သည်။ ခရစ်နှစ် (၂၀၀၈) ခုနှစ် ဩဂုတ်လ (၈) ရက်နေ့ ၄၁ နှစ်မြောက်အာဆီယံနေ့အထိမ်းအမှတ်အတွက် နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးသန်းရွှေထံမှ အောက်ပါဝမ်းမြောက်ကြောင်း သဝဏ်လွှာကို ပေးပို့သည်။ “အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများအသင်း (အာဆီယံ) ထူထောင်သည့် (၄၁) နှစ်မြောက်နှစ်ပတ်လည် အခါသမယတွင် အာဆီယံအဖွဲ့အစည်းအနေဖြင့် လွန်ခဲ့သော (၄၁) က ကာလအတွင်း ရရှိခဲ့သည့် အောင်မြင်မှုများအတွက် များစွာနှစ်ထောင်းအားရ ဂုဏ်ယူဝမ်းမြောက်မိပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် လွန်ခဲ့သည့်ဇူလိုင်လက အာဆီယံပဋိညာဉ်စာတမ်းကို အတည်ပြုချုပ်ဆိုနိုင်ခဲ့ခြင်းကိုလည်း ကျွန်ုပ်အနေဖြင့် များစွာဂုဏ်ယူမိပါသည်။

အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများသည် အာဆီယံပဋိညာဉ်စာတမ်းပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရေးအတွက် ပြင်ဆင်လျက်ရှိခြင်းကြောင့် ယခုနှစ်သည် အာဆီယံအဖွဲ့ကြီးအတွက် အထူးအရေးပါသည့် အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလတစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။ အာဆီယံ၏အရေးပါသည့် သမိုင်းမှတ်တိုင်တစ်ရပ်အဖြစ် တွင်ကျန်ခဲ့မည့် အာဆီယံပဋိညာဉ်စာတမ်းသည် အာဆီယံ၏ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေတစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအနေဖြင့် ပဋိညာဉ်စာတမ်း၏ ရည်ရွယ်ချက်များနှင့်အညီ အဖွဲ့ကြီး၏ အနာဂတ်အတွက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ကြမည်ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံရေး လုံခြုံရေးအသိုက်အဝန်း၊ စီးပွားရေးအသိုက်အဝန်းနှင့် လူမှုရေး-ယဉ်ကျေးမှုအသိုက်အဝန်းစသည့် အာဆီယံ ၏တတိယမဏ္ဍိုင် (၃) ရပ်ကို အာဆီယံအနေဖြင့် ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် အပြီးသတ်

အကောင်အထည်ဖော်ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြပါသည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် အာဆီယံအသိုက်အဝန်း ပေါ်ထွန်းလာခြင်းအားဖြင့် အခြားအာဆီယံပြည်သူများနှင့်အတူ မြန်မာပြည်သူပြည်သားများအနေဖြင့်လည်း ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် တည်ငြိမ်ရေး၊ ကြွယ်ဝချမ်းသာရေးနှင့် လူမှုရေး-ယဉ်ကျေးမှု ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး စသည့်အသီးအပွင့်များကို မျှဝေခံစားနိုင်ကြမည်ဖြစ်ပါသည်။ လွန်ခဲ့သော ၄၁ နှစ်တာကာလအတွင်း အာဆီယံအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများသည် နိုင်ငံရေး၊ လုံခြုံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုစသည့်နယ်ပယ်များတွင် အစိုးရအချင်းချင်းနှင့် ပြည်သူများအချင်းချင်း စိတ်ရင်းစေတနာကောင်းများထားမှု၊ ယုံကြည်ကိုးစားမှု၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများ တိုးမြှင့်နိုင်ခဲ့ကြပါသည်။ ယင်းကဲ့သို့ အောင်မြင်မှုများအပေါ် အခြေခံ၍ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများသည် အာဆီယံ အသိုက်အဝန်းကို မျှော်မှန်းထားသည့်အတိုင်း ထူထောင်နိုင်ကြမည်ဟု ယုံကြည်ကြပါသည်။

ထို့အပြင် အာဆီယံသည် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်မှု၊ ရောဂါပျံ့ပွားမှုစသည့် ကိစ္စရပ်များကို အရေးပေါ်ဖြေရှင်း ဆောင်ရွက်ပေးမှု လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ ထိရောက်စွာပါဝင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ နာဂစ်မုန်တိုင်းဒဏ်ခံစားနေရသူများအတွက် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် အာဆီယံက မြန်မာနိုင်ငံအားအကူအညီပေးအပ်လျက်ရှိကြောင်းကို ကောင်းစွာသိရှိကြပါသည်။ အာဆီယံအသိုက်အဝန်းထူထောင်ရာတွင် အောင်မြင်မှုရရှိစေရန်အတွက် အာဆီယံနိုင်ငံအသီးသီးမှ ပြည်သူများပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြရန် တာဝန်ရှိပါသည်။

သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်တို့မြန်မာပြည်သူပြည်သားအနေဖြင့်လည်း တစ်ခုတည်းသောအသွင်လက္ခဏာ၊ တစ်ခုတည်းသော အသိုက်အဝန်းသို့ ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် အရောက်လှမ်းရန် ဆိုသည့် ယခုနှစ်ဆောင်ပုဒ်နှင့်အညီ အာဆီယံအသိုက်အဝန်းထူထောင်ရာတွင် အတူတကွ ဝိုင်းဝန်းကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်ကြပါဟု တိုက်တွန်းနှိုးဆော်အပ်ပါသည်။” ဟူ၍ဖြစ်သည်။

ဒေါက်တာခင်မောင်ညွန့်

အက္ခရာစဉ်အညွှန်း

မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းနှစ်ချုပ် (၂၀၁၀)

(က)

ကဒါဖိ	၁၉၄
ကနီချီရိုစက်စေး	၁၉
ကနေဒါ အက်ဒ်ဝပ်အမ်	၂၄၆၊ ၂၄၇
ကလင်တန်၊ ဘီလ်	၁
ကလင်တန်၊ ဟီလာရီ	၂၀၀၊ ၂၈၁၊ ၂၈၄
ကဝိန္ဒ၊ ဘဒ္ဒန္တ	၂၀၃
ကာတာ၊ ဂျင်မီ	၁
ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်	၁၃၃-၁၄၄၊ ၄၀၈
ကားဒစ်ဖ်၊ ဂျက်	၂၄၇
ကုမာရဘိဝံသ၊ ဘဒ္ဒန္တ	၂၀၃
ကုလသမဂ္ဂစာတက်မြောက်ရေးဆယ်စုနှစ်	၂၇၄
ကုလသမဂ္ဂပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးအစီအစဉ်	၁၉၃
ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံ	၁၉၃-၁၉၅
ကေသရ၊ ဘဒ္ဒန္တ၊ မဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ	၂၀၃
ကေသဝ၊ ဘဒ္ဒန္တ	၂၀၃
ကောသလ္လာဘိဝံသ၊ ဘဒ္ဒန္တ	၂၀၄
ကိုကို၊ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး	၁၇၇
ကိုနော်	၂၀၉
ကိုပင်ဟေဂင်မြို့	၁၉၉၊ ၄၀၇
ကိုရီးယားနိုင်ငံ	၁၆-၁၈၊ ၂၇၇-၂၈၂
ကိုလံဘီယာ	၃၂၅၊ ၃၂၆
ကိုလိုဗိုင်းပရိုင်းမိတ်ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်း	၁၉၅
ကိုးကန့်လောက်ကိုင်ဒေသ	၁၉၅၊ ၁၉၆
ကံချွန်	၂၀၉၊ ၂၁၉-၂၂၀
ကင်ဂျီအီး	၂၇၈-၂၈၁
ကင်ဒေးဂျီ	၂၄၈၊ ၂၄၉၊ ၂၈၂
ကုန်သွယ်ရေးကြောင်းကောလိပ်-မြန်မာနိုင်ငံ	၁၀၁-၁၁၀
ကုန်းကြမ်းမြို့နယ်	၁၉၅
ကမ္ဘာကြက်ခြေနီအဖွဲ့ချုပ်	၂၂၄
ကမ္ဘာဆရာများနေ့	၁၉၆-၁၉၉
ကမ္ဘာနေ့	၄၀၅
ကမ္ဘာပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနေ့	၁၉၃
ကမ္ဘာ့ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာညီလာခံ	၁၉၉၊ ၂၀၀

ကမ္ဘာလူဦးရေရန်ပုံငွေအဖွဲ့	၂၀၀-၂၀၂
ကမ္ဘာ့ဝိပဿနာစေတီတော်(မွန်ဘိုင်း)	၂၀၂၊ ၂၀၃
ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံ	၃၈
ကျူးဘားနိုင်ငံ	၁၈၊ ၃၂၂-၃၂၄
ကျော်ဆန်း၊ ဗိုလ်မှူးချုပ်	၁၂၊ ၁၈၊ ၂၇၊ ၃၁၊ ၄၄၊ ၄၅၊ ၄၇၊ ၄၈
ကျော်မြင့်၊ ဒေါက်တာ	၂၄
ကျော်မြင့်၊ ဗိုလ်မှူးချုပ်	၃၉
ကျော်သူ၊ ဦး	၅၊ ၄၂-၄၄
ကျိုတိုသဘောတူစာချုပ်	၁၉၉
ကျောက်မျက်ရတနာပြတိုက်-နေပြည်တော်	၃၉၆-၃၉၉
ကျောက်ဟုန်ကျူး	၂၁
ကျိုင်းတောင်းရေးအားလျှပ်စစ်	၉
ကျိုတိုင်းကြီးတံတား	၁
ကြိုင်ကြိုင်၊ ဒေါ်	၅၊ ၇၊ ၈၊ ၉၊ ၁၁၊ ၁၉၊ ၂၀၊ ၂၁၊ ၄၆
ကြည်ကြည်လှ၊ ဒေါ်	၁၉၈
ကြည်လင်၊ ရွှေမန်းပန်တျာ	၂၀၉
ကြည်ဦး	၂၁၁၊ ၂၂၁
ကြည်အောင်	၂၂၁၊ ၂၂၂
ကြယ်တာရာပြစက်	၂၇၃

(ခ)

ခေမိန္ဒ၊ ဘဒ္ဒန္တ	၂၀၄၊ ၂၁၂
ခင်စောနှင်း၊ ဒေါ်	၁၉၊ ၃၇
ခင်မောင်ကြီး၊ ဦး	၄
ခင်မောင်မြ၊ ဦး	၂၂၂၊ ၂၂၃
ခင်မောင်မြင့်၊ ဗိုလ်မှူး	၂၀၉
ခင်မြင့်မြင့်၊ ဒေါ်	၂၁၀
ခင်ရီ၊ ဗိုလ်မှူးချုပ်	၂၇
ခင်လေးမြင့်၊ ဒေါ်	၁၉၈
ခင်အုန်းမြ၊ ဗိုလ်မှူး(ငြိမ်း)	၂၁၀၊ ၂၂၄
ခန္တီစာရ၊ ဘဒ္ဒန္တ	၂၀၄
ချိုဟေးဂျင်	၁၆
ချမ်းငြိမ်း၊ ဒေါက်တာ	၄၁
ခြေလျင်နှင့်တောင်တက်အဖွဲ့-မြန်မာနိုင်ငံ	၃၈၄-၃၈၇

အက္ခရာစဉ်အညွှန်း

	(ဂ)	ဆုရှင်၊ မောင်	
ဂါဇာကမ်းမြောင်ဒေသ	၁၊ ၂	မျိုးသန့်၊ ဦး - ကြည့်	
ဂိုချုပ်တောင်	၁၉	ဆူစိလိုဘန်ဘမ်းယူဒိုယိုနို	၂၂
ဂိုအင်ကာ	၂၀၃	ဆော်ဒီအာရေဗျနိုင်ငံ	၅၊ ၁၉၉
ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့တံဆိပ်များ	၂၅၈-၂၆၀	ဆိုမာလီနိုင်ငံ	၃၂
ဂန္ဓမာလာ၊ ဘဒ္ဒန္တ	၂၀၄	ဆင်ဖိုနိုဂီတ	၂၅၆
ဂန်ဘာရီ၊ အိဘရာဟင်အပ်ဘိုလ်	၄	ဆယ်၊ ဒေါ်	၂၁၀
ဂမ္ဘီရဗုဒ္ဓိ၊ အရှင်၊ ဒေါက်တာ	၂၀၄	ဆွီဒင်နိုင်ငံ	၁၉၃
ဂျပန်နိုင်ငံ	၁၉၊ ၂၈၂-၂၉၃	ဆွစ်ဇာလန်	၁၉၉
ဂျာရီ၊ မောရစ်	၂၄၉၊ ၂၅၀	(●)	
ဂျက်ဆင်၊ မိုက်ကယ်	၂၅၀-၂၅၂	စဝန၊ ဘဒ္ဒန္တ	၂၀၄
ဂျင်ဂုက်၊ မစ္စတာ	၂၈၊ ၂၉၊ ၃၇	စီနည်းပညာ	၂၆၀-၂၆၁
ဂွါတီမာလာ	၃၂၇-၃၂၉	စော်ဝမ်း	၂၁၀၊ ၂၂၇-၂၂၈
	(င)	စင်ဘာဆွေနိုင်ငံ	၃၁
ငှာယင်တန်ခွန်း	၁၈	(ည)	
ငွေစိုး၊ မောင်	၂၁၁၊ ၂၄၀	ညဏ်ကာ၊ ဘဒ္ဒန္တ	၂၀၄
ငွေကြေး-မြန်မာနိုင်ငံ	၃၅	ညဏ်ထွန်း၊ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး	၃၇
	(စ)	ညဏ်ဝင်း၊ ဦး	၁၉၊ ၂၅၊ ၂၆၊ ၃၈၊ ၂၀၀၊ ၂၆၉၊ ၂၇၅
စတော့ဟုမ်းမြို့	၁၉၃	ညိုနွဲ့၊ ဗန်းမော်	၂၁၁၊ ၂၃၆-၂၃၇
စာပေပညာရှင်	၄၁၀-၄၁၉	(ဋ)	
စာပေပြန်ပွားရေးအသင်း	၂၂၁	ဋေးဦး၊ ဗိုလ်ချုပ်	၄၊ ၁၀၊ ၂၈၊ ၄၇
စာပေဗိမာန်စာမူဆု	၄၁၉-၄၂၀	(တ)	
စီအောရွာ	၁၉၆	တရုတ်နိုင်ငံ	၁၊ ၆၊ ၂၀၊ ၂၅၊ ၃၀၊ ၃၁၊ ၃၄၊
စောလှိုင်၊ ဦး	၂၁၀		၃၇၊ ၄၃၊ ၁၉၄၊ ၁၉၅၊ ၁၉၉၊ ၂၉၀-၂၉၃
စောအောင်၊ စိုင်း	၄	တီရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် (နေပြည်တော်)	၂၆၀-၂၆၃
စံမြတ်ရွှေ၊ ဗိုလ်မှူးကြီး(ငြိမ်း)	၂၁၀	တူရကီနိုင်ငံ	၄၀
စိုးညွန့်၊ ဦး		တူးကျာ၊ ဒေါက်တာ	၃၃
ထီလာစစ်သူ - ကြည့်		တေဝေန္တ၊ ဘဒ္ဒန္တ	၂၀၅၊ ၂၁၂၊ ၂၁၃
စိုးသာ၊ ဦး	၄၊ ၂၆၉	တေဇိန္ဒ၊ ဘဒ္ဒန္တ	၂၀၅
စင်ကာပူနိုင်ငံ	၂၈၇-၂၉၀	တင်အေး၊ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး	၂၂၊ ၄၈
စန္ဒမာလာ၊ ဘဒ္ဒန္တ	၂၀၄	တင်အောင်မြင့်ဦး၊ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး၊ သီဟသူရ	၂၊ ၇၊
စန္ဒောဘာသာ၊ ဘဒ္ဒန္တ	၂၀၄		၁၀-၁၂၊ ၁၄၊ ၁၇၊ ၁၉၊ ၂၂၊ ၂၅၊ ၂၇၊ ၁၉၊ ၂၂၊ ၂၅၊
စန်းမြင့်၊ ဦး	၁၉၈		၂၇၊ ၃၇၊ ၄၀၊ ၄၂၊ ၄၃၊ ၅၀၊ ၁၉၈၊ ၂၆၆၊ ၂၇၄၊ ၂၇၅
စိန်၊ ဦး	၂၁၀	တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ	၅၊ ၇၊ ၂၈၊ ၃၂၊ ၃၄၊ ၂၇၈၊ ၂၈၀၊
စိန်ဝင်း၊ ဗိုလ်မှူးချုပ်	၂၁၀		၂၈၂၊ ၂၉၃-၂၉၉
	(ဆ)	တောင်အမေရိက	၃၇
ဆီးရီးယားနိုင်ငံ	၂၈၀	တောင်အာဖရိက	၁၉၉

အကွရာစဉ်အညွှန်း

တိုင်ပေ	၂၉၂-၂၉၃	ကျွဲကလီးယားစွမ်းအင်	၆၃-၆၈
(၈)		(၁)	
ထရပ်ကီ၊ အလီအဘိဒူဆလမ်	၁၉၄	ပညာဇောတ၊ ဘဒ္ဒန္တ	၂၀၆
ထီလာစစ်သူ၊ ဒေါက်တာ	၂၁၀၊ ၂၂၉	ပညာတန်ဆောင်စာစောင်	၃၆၆-၃၇၀
ထိုင်းနိုင်ငံ	၆၊ ၇၊ ၂၉၉-၃၀၃	ပညာဓရ၊ ဘဒ္ဒန္တ	၂၀၆
ထန်လှိုင်	၂၃၀-၂၃၁	ပညာဘောဂ၊ ဘဒ္ဒန္တ	၂၀၆
ထွန်းနောင်၊ တက္ကသိုလ်	၂၁၀၊ ၂၂၈	ပညာရေးစုံညီပွဲတော်	၃၇၀-၃၇၁
ထွန်းရှင်၊ ဒေါက်တာ	၃၆	ပညာရေးသံမှူး	၂၂၇
ထွန်းအောင်ကျော်၊ ဒေါက်တာ	၂၁၀၊ ၂၃၁-၂၃၂	ပညာဝံသ၊ ဘဒ္ဒန္တ	၂၀၆
(၉)		ပညာသီဟ၊ ဘဒ္ဒန္တ	၂၀၆
ဒီးနီ၊ မစ်လ်ဗင်း	၂၅၃	ပဒုမ၊ ဘဒ္ဒန္တ	၂၀၅
ဒုတိယနှစ်တိုင်းနှစ်စီမံကိန်း	၁၉၆	ပနားမားမြို့	၃၂၉၊ ၃၃၀
ဒေဝိန္ဒ၊ ဘဒ္ဒန္တ	၂၀၅	ပရိဗ္ဗိဟားဘုရားကျောင်း	၃၆၂-၃၆၅
ဒေသတွင်းထိပ်သီးအစည်းအဝေးများ (၂၀၀၉)	၂၆၃-၂၇၀	ပလူတိုဂြိုဟ်	၂၇၁
ဒိန်းမတ်နိုင်ငံ	၁၉၉	ပါကစ္စတန်	၃၂
(၁၀)		ပုခန်းကြီးဒေသ	၆၉-၈၈
ဓနုတ်စေတီ	၁၉	ပုညဝတီ၊ ဒေါ်	၂၀၉
(၁၁)		ပုညာနန္ဒ၊ ဘဒ္ဒန္တ	၂၀၆၊ ၂၁၃-၂၁၄
နယူတန် ဂုဏ်ရတနာ	၁၉	ပူတင်၊ ဗလာဒီမာ	၂
နယူးယောက်(စ်)မြို့	၁၉၄	ပေကျင်းမြို့	၅၊ ၃၄
နရပတိ၊ ဘဒ္ဒန္တ (ဖြူးဆရာတော်)	၂၀၅	ပိုးလမ်းမစီမံကိန်း	၂၉၃
နာဂစ်	၅၊ ၃၉	ပိုင်စိုး၊ ဒေါက်တာ	၃၈
နာရဒ၊ ဘဒ္ဒန္တ	၂၀၅	ပဏ္ဍိစ၊ ဘဒ္ဒန္တ ပညာ	၂၀၆
နာရိန္ဒ၊ ဘဒ္ဒန္တ	၂၀၅	ပဏ္ဍိတ၊ ဘဒ္ဒန္တ ပညာ	၂၀၆၊ ၂၁၃
နီကိုရဲ	၂၁၀	ပတ်ဟက်ဆွန်	၁၆
နီပေါနိုင်ငံ	၃၀၃-၃၀၇	ပုပ္ဖရမ္မ၊ ဘဒ္ဒန္တ	၂၀၆
နီလာသော်၊ ဒေါ်	၂၈	ပယ်စောက်ချိန်၊ ဦး	၄၄
နေစကြဝဠာ	၂၇၁	ပြင်သစ်နိုင်ငံ	၄၁
နေပြည်တော်စည်ပင်သာယာရေးဥပဒေ	၅၀	(၁၂)	
နေမိန္ဒ၊ ဘဒ္ဒန္တ	၂၀၅	ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ	၃၀၇-၃၁၁
နံရံဆေးရေးပန်းချီ-မြန်မာနိုင်ငံ	၆၉-၇၆	ဖေသန်း၊ ဦး	၂၇၊ ၃၁
နီမာဆု	၂၇၄	ဖေသိန်း၊ ဦး	၂၁၀၊ ၂၃၄-၂၃၅
နက္ခတ်တာရာပြခန်း (နေပြည်တော်)	၂၇၀-၂၇၃	ဖော့ဆက်၊ ဖာရာ	၂၅၃-၂၅၄
နိုက်တင်ဂေးလ်၊ ဖလော့ရင့်	၂၂၄	ဖန်လုံအိမ်ဓာတ်ငွေ့	၁၉၃၊ ၁၉၉
နိုင်ငံတကာစာတတ်မြောက်ရေးနေ့	၂၇၃-၂၇၅	ဖုန်ကြားရှင်၊ ဦး	၃၁၊ ၃၃၊ ၁၉၅
နန်းဝေ၊ ဦး	၂၃၂-၂၃၄	(၁၃)	
		ဗကလေး၊ ဦး	၂၁၁၊ ၂၃၅၊ ၂၃၆

အကွရာစဉ်အညွှန်း

ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ	၃၁၀-၃၁၅	မောင်မြင့်၊ ဦး	၁၂၊ ၁၇၊ ၂၃၊ ၂၅
ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ	၂၇၅	မောင်ဦး၊ ဗိုလ်ချုပ်	၁၄၊ ၂၀၁
ဗင်နီဇွဲလာ	၃၃၀၊ ၃၃၁	မောင်အေး၊ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး	၁၊ ၃၊ ၆၊ ၁၂၊ ၁၆၊ ၁၇၊
ဗိုင်းရပ်	၈၉-၁၀၀		၂၀၊ ၂၁၊ ၂၃၊ ၄၅၊ ၄၆၊ ၅၀၊ ၁၉၆၊ ၂၆၂၊ ၄၀၁-၄၀၅
ဗုဒ္ဓသာသနာတော်သန့်ရှင်းတည်တံ့ပြန့်ပွားရေး	၃၇၁-၃၇၇	မန္တလေးမြို့	၄၀၁-၄၀၅၊ ၁၉၆
ဗြိတိန်နိုင်ငံ	၁၉၉၊ ၃၁၉-၃၂၂	မန်မိဟန်ဆင်း	၄၇
(ဘ)		မုန်းကိုးဒေသ	၁၉၅
ဘဇော၊ ဦး	၁၅၈	မျိုးဆက်ပွားကျန်းမာရေး	၂၀၂
ဘတင့်၊ ဦး (ဓာတု-အနုပညာ)	၂၁၁၊ ၂၃၇-၂၃၈	မျိုးမြင့်၊ ဒေါက်တာ	၁၉၈၊ ၂၇၄
ဘရာဇီးနိုင်ငံ	၁၉၃	မျိုးသန့်၊ ဦး	၂၁၁၊ ၂၄၁
ဘလှ၊ ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီး	၂၁၁	မြမြစန်း၊ ဒေါ်	၂၀၊ ၂၁
ဘဟားမားနိုင်ငံ	၃၀	မြဝတီစာပေတိုက်	၃၇၉-၃၈၁
ဘူမိဘောအဒူယာဒက်	၃၅	မြဦး၊ ဒေါက်တာ	၃၀
ဘိုလီဗီးယားနိုင်ငံ	၃၂၉	မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံ	၅၊ ၃၂၊ ၂၇၈၊ ၂၈၂၊ ၂၉၇
ဘိုဝင်း၊ ဦး	၁၉၈	မြောက်ဥက္ကလာပ	၃၈၁-၃၈၃
ဘိုအောင်းဆွေးနွေးပွဲ	၁၃	မြင့်ကြည်၊ ဒေါ်	၂၈
ဘက်မလိုက်လှုပ်ရှားမှုထိပ်သီးညီလာခံ	၂၅	မြင့်ဆွေ၊ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး	၂၄၊ ၁၇၇
ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ	၂၅	မြင့်ဦး၊ ဦး	၁၉၈
ဘန်ကီမွန်း	၂-၄၊ ၆၊ ၁၇၊ ၁၂၂၊ ၂၇၆	မြိုင်သန့်၊ ဦး	၁၉၈
ဘန်ဘမ်းယူဒိုရိုနို၊ ဆူဆီလို	၇	မြတ်ကျော်၊ ဦး	၂၁၁၊ ၂၄၂၊ ၂၄၃
ဘုန်းဆွေ၊ ဗိုလ်မှူးချုပ်	၃၃	မြတ်ဟိန်း၊ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး	၃၇
ဘုရ်၊ ဂျော့အိတ်ချ်ဒဗလျူ	၁၊ ၂၇၈	မြန်မာနိုင်ငံဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံပညာရှင်အဖွဲ့	၁၁၁-၁၂၀
(မ)		မြန်မာ့ကြယ်ငါးပွင့်သင်္ဘောလုပ်ငန်း	၃၉၉၊ ၄၀၀
မလေးရှားနိုင်ငံ	၃၂၊ ၃၁၅-၃၁၉	မြန်မာ့ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုအဆိုအကအရေးအတီးပြိုင်ပွဲ	၂၅၊
မဟင်ဒါရာဂျာပက်စစ်စာ	၁၉၊ ၂၀		၄၂၊ ၃၈၃-၃၈၄
မာလာသိန်း၊ ယုဝတီ	၂၀၉	မြန်မာ့ရုပ်ရှင်ထူးချွန်ဆု	၅
မူကွာကျိုင်းရွာ	၁၉၆	မွန်ဘိုင်းမြို့	၂၀၂
မူးယစ်ဆေးဝါး	၃၇၇-၃၇၈	(ယ)	
မဲခေါင်	၃၈	ယုဂန္ဓရာ၊ ဘဒ္ဒန္တ	၂၀၇၊ ၂၁၅
မော်ကွန်းတိုက်-မြန်မာနိုင်ငံ	၁၂၁-၁၃၂	ယုကရိန်းနိုင်ငံ	၂
အမျိုးသားမှတ်တမ်းများ မော်ကွန်းတိုက်ကြည့်		ယုနက်စကိုအထွေထွေညီလာခံ	၄၁
မိုဟာမက်ရီဇာပါလာဗီဆု	၂၇၄	ယက်တော၊ ဂျွန်ဝီလျံ	၂၈၊ ၂၇၅-၂၇၇
မက္ကဆီကိုနိုင်ငံ	၂၃၊ ၂၂၆၊ ၃၂၇	ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်ဒေသများ	
မက်ဗီဒက်၊ ဒီမီထရီ	၁၉၄	ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းရေးဥပဒေ	၃
မင်းစိုး (ဟံသာနွယ်)	၂၁၅	ယွန်ချမ်ချင်း	၂၁
မင်းသောင်းဟန်၊ ဦး	၁၉၈	(ရ)	
မောင်ဘို၊ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး	၂၁၁	ရတနာပုံမြို့	၁၃၊ ၄၀၁-၄၀၅
မောင်မောင်တိတ်၊ ဒေါက်တာ	၂၁၁၊ ၂၄၁	ရာဇုဒိုင်တံတား	၂၁

အကွရာစဉ်အညွှန်း

ရာဇိန္ဒာ၊ ဘဒ္ဒန္တ	၂၀၇	လှိုင်ဘေးရီးယားနိုင်ငံ	၂၉
ရာဇိန္ဒာဘိဝံသ၊ ဘဒ္ဒန္တ	၂၀၇၊ ၂၁၅-၂၁၆	လစ်ဗျားနိုင်ငံ	၁၉၄
ရီယိုဒီဂျားနေးရီးမြို့	၁၉၃	လှထွန်း၊ ဗိုလ်ချုပ်	၇၊ ၄၀
ရုရှားနိုင်ငံ	၁၉၊ ၁၉၄	လှမောင်၊ ဦး	၂၂၅-၂၂၆
ရေထွက်ပစ္စည်းလုပ်ငန်း-မြန်မာနိုင်ငံ	၂၀၇၊ ၂၈၉	လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်	၃၉၅-၃၉၆
ရေဝတ၊ ဘဒ္ဒန္တ	၂၀၇	လွန်းသီ၊ ဗိုလ်မှူးချုပ်	၃၂
ရေအရင်းအမြစ်	၄၁၀-၄၁၅	(ဝ)	
ရှေးဟောင်းသုတေသနပညာ	၁၄၅-၁၅၆	ဝါယာမိန္ဒာ၊ ဘဒ္ဒန္တ	၂၀၇၊ ၂၁၆၊ ၂၁၇
ရဲမြင့်၊ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး	၃၇	ဝါရာဇဝတ်တား	၁၆
ရဲရွာရေအားလျှပ်စစ်	၁၃	ဝိမလာ၊ ဘဒ္ဒန္တ	၂၀၇
ရောဘတ်စ်၊ ဂျန်	၃	ဝိမလာစာရ၊ ဘဒ္ဒန္တ	၂၀၇
ရီမူဟွန်း	၂၅၄-၂၅၅	ဝိလာသ၊ ဘဒ္ဒန္တ	၂၀၇
ရီဟင်ဂျာ	၃၊ ၄	ဝိသုဒ္ဓါစာရ၊ ဘဒ္ဒန္တ	၂၀၈
ရော့စ်၊ ခရစ္စတိုဖာ	၂	ဝင်းအောင်၊ ဦး	၂၁၂
ရန်ကုန် မန္တလေးအမြန်လမ်းမကြီး	၁၇၁-၁၇၈	ဝမ်ကြားပေါင်	၃၈
ရုပ်ရှင်ပညာ	၅၃-၆၂	(ခ)	
ရွေးကောက်ပွဲ - မြန်မာနိုင်ငံ	၁၅၇-၁၇၀	သတင်းအချက်အလက်နှင့်	
ရွေးကောက်ပွဲ (နိုင်ငံတကာ)	၄၁၅-၄၁၆	ဆက်သွယ်မှုအတတ်ပညာ	၁၉၇
ရှုမာတိဆယ်မာအန်ဆာရီ	၅	သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး	၂၈၇
ရွှီကျင့်ဖျင်	၂၀၊ ၂၁၊ ၅၀	သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ	၃၃၁-၃၃၅
ရွှီရန်သီရာဂျာပက်စစ်စာ	၁၉	သုစိတ္တ၊ ဘဒ္ဒန္တ	၂၁၇-၂၁၈
ရွှေညာသီရိ	၂၀၈၊ ၂၄၄	သုဇာတ၊ ဘဒ္ဒန္တ	၂၀၈
ရွှေမန်း၊ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး၊ သူရ	၉၊ ၁၀၊ ၃၇	သုဇာတဘိဝံသ၊ ဘဒ္ဒန္တ	၂၀၈
ရွှေလီ(၁)ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံ	၁၆	သုဓမ္မာဂိုဏ်း	၂၁၂
(လ)		သုဘောဂဓမ္မာလင်္ကာရ၊ ဘဒ္ဒန္တ	၂၀၈
လာအိုနိုင်ငံ	၄၃	သုဝဏ္ဏဝတီ၊ ဒေါ်	၂၀၉
လီချောင်ချန်း	၁၀	သောဘိတ၊ ဘဒ္ဒန္တ	၂၁၈
လီမြောင်ဘတ်	၅၊ ၇၊ ၁၈၊ ၂၈၂	သက်ဆင်ရှင်နာဝပ်	၄၅
လူကုန်ကူးမှု	၁၄	သက်ထွန်း (ဆေးသိပ္ပံ)	၂၁၂
လူတုပ်ကွေးရောဂါ	၂၄၊ ၃၀၊ ၃၁၊ ၄၃	သီဂီမြင့်၊ ယုဝတီ	၂၀၉
လူ့ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာညီလာခံ	၁၉၃	သောင်း၊ ဦး	၂၊ ၃၆၊ ၄၄
လောရန်၊ အန်ဒရီရာ	၂၅၅	သောင်းလွင်၊ သူရ၊ ဦး	၃၁
လော့စ်အိန်ဂျလီ(စ်)မြို့	၆	သန်းဌေး၊ ဗိုလ်မှူးချုပ်	၄၆
လက်တင်အမေရိကနိုင်ငံများ	၃၂၂-၃၃၁	သန်းမောင်၊ ဦး	၂၁၂
လက်နက်စက်ရုံ	၁၉၅	သန်းရွှေ၊ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး	၅-၁၁၊ ၁၃၊ ၁၄၊ ၁၇၊ ၁၉-၂၂၊
လက်ပန်လှတံတား	၂၅		၂၉၊ ၃၆၊ ၃၈၊ ၄၀၊ ၄၃၊ ၄၄၊ ၄၆၊ ၄၈-၅၀
လောကီကိုင်ခရိုင်	၃၂၊ ၁၉၅	သိန်းစိန်၊ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး	၂-၇၊ ၉-၁၁၊ ၁၃၊ ၁၄၊ ၁၆-၁၈၊

အက္ခရာစဉ်အညွှန်း

၂၀-၂၂၊ ၂၆ ၂၈၊ ၃၀-၃၃၊ ၃၆၊ ၃၈၊ ၄၂၊ ၄၃၊ ၄၅၊ ၄၆၊ ၄၈၊ ၅၀၊ ၁၉၃၊ ၂၇၀၊ ၂၆၃-၂၆၇၊ ၂၆၉	အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံ	၂၉၊ ၃၂၊ ၃၄၁-၃၄၅
သိန်းညွန့်၊ ဗိုလ်မှူးကြီး	၃၄	အာရှနှင့်ပစိဖိတ်ဒေသဆိုင်ရာစီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးကော်မရှင် ၅
သိန်းထွန်း၊ ဗိုလ်မှူးချုပ်	၂၁၂	အီကြာကွေး ၂၁၂၊ ၂၄၄-၂၄၅
သုံးခွချောင်းတံတား	၁	အီဂျစ်အာရပ်သမ္မတနိုင်ငံ ၂၅
(ဟ)		အီတလီသမ္မတနိုင်ငံ ၄၇၊ ၁၉၉
ဟာကျူရီနကွတ်	၂၇၂	အီရတ်နိုင်ငံ ၄၊ ၃၄၆-၃၄၉
ဟာတေးယို	၁၆	အီရန်နိုင်ငံ ၃၄၉-၃၅၁
ဟာတိုယာမာ	၃၄	ဥရောပနိုင်ငံ ၂၊ ၁၉၉
ဟာမစ်ကာဇိုင်း	၄၃	ဥရောပသမဂ္ဂ ၁၂၊ ၁၉၊ ၁၉၉
ဟူကျင်တောင်	၅၊ ၂၀၊ ၁၉၄	ဥသျှစ်ပင် ကံမရထားလမ်း ၁၀
ဟံသာသီရိ	၂၉၁	ဧရာဝတီတိုင်း ၆
ဟွာဟင်းမြို့	၇	ဧသက၊ ဘဒ္ဒန္တ ၂၀၉
(အ)		အေးနိုင်၊ ဦး (ဓမ္မစရိယ) ၂၁၂၊ ၂၄၅၊ ၂၄၆
အဏုမြူဓာတ်ပေါင်းဖို	၂၇၉	ဩစတြေးလျနိုင်ငံ ၇
အဏုမြူလက်နက်တာဝါမျှော်စင်	၂၈၀	အော်ခက်စတြာ ၂၅၆-၂၅၈
အပီဆစ်ဝဲချာချီဝ	၇၊ ၄၃	အော်စကာဆု ၆
အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု	၆၊ ၇၊ ၃၂၊ ၃၇၊ ၃၈၊ ၁၉၉၊ ၃၃၅-၃၃၈	အိုဇုန်းလွှာ ၁၉၃
အမျိုးသားစာပေဆု	၄၁၈-၄၂၀	အိုဘားမား၊ ဘားရက် ၁၊ ၃၊ ၄၊ ၆၊ ၇၊ ၁၂၊ ၄၇၊ ၂၈၄၊ ၂၉၁၊ ၂၉၇
အမျိုးသားမှတ်တမ်းများမော်ကွန်းတိုက်	၁၂၁-၁၃၂	အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ ၇၊ ၁၉၊ ၂၂၊ ၃၈၊ ၃၅၁-၃၅၆
အမျိုးသားသဘာဝဘေးကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရေး	၂၁၊ ၂၂	အောင်ကြည်၊ ဦး ၃၈၊ ၄၀၊ ၄၈
အားကစားပြိုင်ပွဲ-အရှေ့တောင်အာရှ	၄၂၁၊ ၄၂၂	အောင်ဆန်းစုကြည်၊ ဒေါ် ၄၊ ၂၈-၂၉၊ ၃၈၊ ၄၀၊ ၄၄၊ ၄၈၊ ၂၇၅-၂၇၇
အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသ	၃၃၈-၃၄၁	အောင်တိုး၊ ဦး ၂၈
အာကီနို၊ ကိုရာဇန်	၂၅၅-၂၅၆	အောင်မင်း၊ ဗိုလ်ချုပ် ၂၇၊ ၃၁
အာစိဏ္ဏ၊ ဘဒ္ဒန္တ	၂၀၈	အောင်ရွှေ၊ ဦး ၄
အာသဘာ၊ ဘဒ္ဒန္တ	၂၀၈	အောင်သန်းထွဋ်၊ ဗိုလ်ချုပ် ၃၃
အာဆီယံ-ကိုရီးယားနိုင်ငံ	၁၇၊ ၂၆၃၊ ၂၆၅	အဂ္ဂဝံသ၊ ဘဒ္ဒန္တ ၂၀၈၊ ၂၁၉
အာဆီယံ-ဂျပန်နိုင်ငံ	၂၆၈	အိန္ဒိယနိုင်ငံ ၅၊ ၂၅၊ ၁၉၉၊ ၂၀၂၊ ၃၅၆-၃၆၂
အာဆီယံ-တရုတ်နိုင်ငံ	၄၃၊ ၂၆၃၊ ၂၆၆၊ ၂၆၇	ဥပုတသန္တိစေတီတော် ၂၊ ၇၊ ၈၊ ၁၇၉-၁၉၀
အာဆီယံ-အမေရိကန်နိုင်ငံ	၂၆၃၊ ၂၇၀	အဗ္ဗဒူလာအဇစ် ၅
အာဆီယံ-အီးယူနိုင်ငံ	၁၇	အယ်လ်ဆာဗေဒိုနိုင်ငံ ၁၈
အာဆီယံ-အိန္ဒိယနိုင်ငံ	၄၃၊ ၂၆၈	အိုလ်မတ် ၃
အာဆီယံထိပ်သီးအစည်းအဝေး	၇၊ ၂၆၃၊ ၂၆၄၊ ၂၆၆၊ ၂၆၇	ဣန္ဒာက၊ ဘဒ္ဒန္တ ၂၀၈
အာဆီယံပဋိညာဉ်စာတမ်း	၄၂၂-၄၂၅	ဣန္ဒာဝုဓ၊ ဘဒ္ဒန္တ ၂၀၉

3200

